BIBL NAZ
RACCOLTA
VILLAROSA
E
7(12
N

4
1-2

Digitized by Google

Raccolta Vill
E.7/12

BULLARUM
PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM
Romanorum Pontificum
AMPLISSIMA COLLECTIO

Cui acceſſere Pontificum omnium Vitæ, Notæ, & Indices opportuni.

OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES
TOMUS QUINTUS
PARS TERTIA

Ab Anno XII. CLEMENTIS VIII. uſque ad Annum VI. PAULI V. ſcilicet ab Anno 1603., uſque ad 1610.

ROMÆ MDCCLIII.

TYPIS, ET SUMPTIBUS HIERONYMI MAINARDI.

SUPERIORUM FACULTATE, ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

Digitized by Google

Eminentiſſimo, ac Reverendiſſimo Principi

CAMMILLO

TITULI SS. JOANNIS, ET PAULI

PRESBYTERO CARDINALI

PAULUTIO.

HIERONYMUS MAINARDUS

PERPETUAM FELICITATEM.

SI quos unquam acceptorum beneficiorum recordatio ad referendam pro viribus gratiam ſolicitavit; Tua, PRINCEPS EMINENTISSIME, humanitas,

Digitized by Google

atque beneficentia erga me ita ſibi debitum hoc officii genus vindicabat, ut cum par ſolvendo nullo modo eſſe poſſem, eo acerbiori afficerer dolore, quo majores in dies debendi tituli accedebant. Occaſionem igitur ſpiculis quærenti, quod ſolvere non poteram debitum, ſaltem Tibi ſignificandi, licuit tandem, nec ſine maxima animi mei jucunditate, publicè profiteri. Nam cum Typis meis in lucem daturus eſſem Tomi Quinti Partem Tertiam Collectionis Pontificiarum Conſtitutionum, illam nomine tuo inſcriptam volui. Quamvis enim, quæ tua fermè ſunt, Tibi retribuo, ea tamen præditus es benignitate, ut vel ipſam mercedem beneficii loco habeas. Cui enim magis, quam Tibi, ea conveniunt Monumenta, quæ hoc volumine compræhenduntur? Si Ruthenæ Genti vel a Clemente VIII. vel a Paulo V. conceſſa beneficia conſideremus, ſi procuratam Polonis tranquillitatem; uberrima hæc profectò laudum tuarum materia. Parvi etenim pendenda ſunt beneficia, niſi conſerventur, populique parta ſibi quiete diutiſſime perfruantur. Nemo eſt qui ignoret, quo ſtudio, qua diligentia Polonica fungens Legatione curaveris, ne quid damni paterentur Ruthenorum jura, privilegia, atque eccleſiaſtica potiſſimùm libertas: ſublataque animorum disjunctione, quæ Monachos Baſilitas angebat,

bat , in id Præſules omnes incumberent , ut firmatis inter eos , quos unitos vocant , catholicæ fidei dogmatibus , reſtitutiſque monaſticis inſtitutionibus , ad S. R. E. gremium Schiſmatici reducerentur . Tynecenſe Monaſterio propter Abbatis electionem in magnam rerum perturbationem adducto , Sigiſmundi Regis , aliorumque omnium juribus conſultum voluit Paulus Pontifex . Per Te , PRINCEPS EMINENTISSIME , factum eſt , ut non modò Monaſterii Tynecenſis Cœnobitæ Benedictinorum Congregationi ſeſe addicerent , verum etiam ut omnes Regni illius Monachi ſuos juxtà Sacrorum Canonum ſanctiones Abbates eligerent . Neque enim hoc loco recenſendum puto , qua prudentia , qua ſedulitate , qua induſtria turbatis Polonorum rebus conſulueris , cum de eligendo Rege actum eſt . Illorum temporum difficultates , animorum motus , bellorum diſcrimina nota omnibus ſunt ; rerum autem ſumma cum laudatione a Te geſtarum gloria fuſiori calamo ſeris poſteris prædicabitur . Si quas pro eccleſiaſtica diſciplina in Germaniam reducenda ſanxerunt leges vigilantiſſimi Pontifices , inſpiciamus , eæ ut exequutioni demandarentur , eviciſti , quum apud Aulam Cæſaream Nuncii Apoſtolici munere fungereris : ſervataque inter Sacerdotium , & Imperium perpetua concordia , utraque gens

beni-

benignitatem ſine humilitate, & ſine faſtu majeſtatem in Te uno laudavit. Si demùm animi magnitudinem expendamus, qua Clemens Ferrariam ineluctabili jure ad Romanam Eccleſiam pertinentem vindicavit, ſi ſtudium, quo Civitatis illius procurationem ſapientiſſimis legibus firmavit, Civium tranquillitati, ac bono conſuluit, vel Magiſtratibus inſtitutis, ampliſſimiſque auctis privilegiis, vel imminutis vectigalibus; Si Pauli providentiam, ne urbes ſuo creditæ regimini frugum caritate premerentur; Maximam hinc laudem in Te derivari, nemo eſt, qui non videat. Etenim ſi utiles populis leges ſunt; ex earum tamen cuſtodia veram deduci utilitatem apud omnes eſt in confeſſo: eas veros tunc ſanctè cuſtodiri, cum qui Populis præſunt, violari illas minimè patiuntur. Jure itaque optimo Ferrarienſes comitatem, doctrinam, juſti, rectibue amorem, pietatem denique tuam conſiderantes, in Te tamquam in amantiſſimum patrem intuebantur, Teque Provinciæ illius felicitatem, ac decus prædicabant. Atque utinam patiatur modeſtia tua, ſingula a me referri. Sed quamvis laudem virtutibus tuis mereri cures, laudari recuſes; erit tamen aliquando ſcriptor aliquis ea prædicaturus, quæ nunc non pateris recenſeri.

Acci-

Accipe interim benigno , quo ſoles , animo munus hoc , quantulum illud eſt , nullo adulationis fuco ad gratiam captandam adumbratum , ſed animi mei Tibi devinctiſſimi teſtem . Quod cum concedi mihi magnoperè cupio , purpuream veſtem obſequentiſſimè exoſculor .

Dabam prid. Kal. Novembres *1753*.

IN.

Digitized by Google

INDEX
CHRONOLOGICUS,
ET
ALPHABETICUS
PONTIFICUM

Quorum Bullæ in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

CLEMENS VIII.	Anno 1603.	habet Conſt.LXXVII.	P.1.
LEO XI.	Anno 1605.	habet Conſt.IV.	129.
PAULUS V.	Anno 1605.	habet Conſt.CLXXI.	137.

INDEX

I N D E X
RUBRICARUM BULLARUM
ET PRIVILEGIORUM OMNIUM,
Quæ in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

Quæ hoc Indice ☞ deſignantur, erant in Editione Cherubini.

CLEMENS VIII.

CCXCVIII. ☞ INnovatio Conſtitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jeſu Chriſti, vel ejus Conceptionem de Spirito Sancto, vel mortē pro noſtra redemptione, aut Virginitatem Beatiſſimæ Virginis Mariæ, adjecta forma, ipſam Conſtitut. publicandi, ne de cætero illius ignorantia allegari poſſit. Pag. 1

CCXCIX. Mandatum Collectori Portugalliæ nunc, & pro tempore exiſtenti, ut Ordinarios locorum commoneat, illiſque præcipiat, ut certum numerum Monialium in Monaſteriis Regnorum Portugalliæ, ubi præfixus non eſt juxta Concilii Tridentini Decreta, præſcribant. 2

CCC. Approbatio explicationis Kalendarii Gregoriani a Chriſtoforo Clavio Bambergenſi e Societate Jeſu editæ cum abrogatione aliorum Kalendariorum. 3

CCCI. Mandat Epiſcopo Ceneten., ut unum Vicarium in ſpiritualibus, & temporalibus in parte inferiori ipſius Civitatis in loco ab Epiſcopali Palatio ſeparato conſtituat, & unum Auditorem apud ſe habeat, cui cauſas in gradu appellationis a ſententiis prolatis a dicto Vicario committat. 4

CCCII. Diſmembratio curæ animarum ab Eccleſia Sancti Trifonis de Urbe, quæ unitur Eccleſiæ Sancti Auguſtini cumStationum tranſlatione. 5

CCCIII. Declarantur dubia nonnulla ab Epiſcopo Egitanienſi propoſita. 6

CCCIV. Aliæ Declarationes nonnullorum aliorum Dubiorum ab eodem Egitanienſi Epiſcopo propoſitorum. 9

CCCV. ☞ Approbatio Confraternitatum ſub Invocatione Sanctiſſimi Nominis Jeſu in Provinciis Regni Perù inſtitutarum, & inſtituendarum, cum Indulgentiarum elargitione. 11

CCCVI. Declaratio ſuper jure conferendi Beneficia Collegiatæ Eccleſiæ S. Jacobi de Calaff Vicenſis Diœceſis. 12

CCCVII. Univerſitas, & Homines loci Ryſch partis Territorii Lucernen. Conſtantien. Diœceſis eximuntur a ſolutione minorum Decimarum Rectori Parochialis Eccleſiæ dicti loci. 13

CCCVIII. ☞ Quando locorum Ordinarii Regularibus licentiam poſſint impertiri novos Conventus conſtruendi. 14

CCCIX. ☞ Confirmatio Decreti Cardinalis Matthæi contra occultantes bona ad Conventus Ordinis Minorum Reformatorum pertinentia. 15

CCCX. Declarat per avocationem cauſarum, quæ occaſione dotationis Parochiarum pro Mauris ad Fidem Chriſtianam converſis erectarum ſobortæ ſunt, hujuſmodi Parochiarum erectionem, & dotationem non eſſe retardandam. 16

CCCXI. Declarat Præſules Eccleſiaſticos Regni Poloniæ, qui comitiis, conſiliis, & Judiciis Regni ex munere Senatorio intereſſe debent, ſuam ſententiam dicere poſſe abſque cenſurarum, & irregularitatis incurſu &c. 17

CCCXII. Commiſſio Nuncio Apoſt. apud Sigiſmundum Poloniæ Regem commoranti, ut unionem, apoſtolica auctoritate, factam Eccleſiæ Metropolitanæ Ghiovien. de Archimandria, ſeu Abbatia Pieczaren. diſſolvat. 18

CCCXIII. ☞ Declarat Congregationem Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, eſſe ex Ordinibus Mendicantium, eorumque gratiis omnibus perfrui. Ibid.

CCCXIV. Declaratio ſuper oblatione Incenſi, & Oſculo Pacis in Miſſæ majoris celebratione, Gubernatori in temporalibus pro Rege Chriſtianiſſimo in Civitate Tullen. 19

CCCXV. ☞ Confirmatio Unionis Militiarum Sanctorum Mauritii, & Lazari, innovatioque Hoſpitalis in locis Sancti Lazari, cum aliquorum indultorum declaratione. 20

CCCXVI. ☞ Inſtitutio duorum Monaſteriorum pro Monachis Reformatis Ordinis Sancti Baſilii in Regnis Hiſpaniarum, cum facultate recipiendi Novitios, & nova loca. Ac præfinitio Conſtitutionum dictæ Reformationis. 25

CCCXVII. ☞ Definitio Habitus Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augoſtini. 30

CCCXVIII. Fratres Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ ſubjiciuntur Miniſtro Generali Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, & Commiſſario Generali Ultramontanæ familiæ prædicti Ordinis, nec non Commiſſario Generali Nationali Franciæ. 31

CCCXIX. ☞ Confirmatio literarum Sixti Quinti ſuper Officio Sanitatis Civitatis Anconitanæ. 32

CCCXX. Confirmatio, & declaratio Capituli de affiancandis Bonis Precariatis Monaſterii Sancti Silveſtri Terræ Nonantulæ, pro Duce Mutinæ. 34

CCCXXI. Translatin oneris Miſſarum es piorum ☞ diſpoſitionibus in Monaſteriis Monialium ſub regimine Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia esiſtentium celebrandarum ad loca eorumdem Fratrum. 37

CCCXXII. Commiſſio Ordinariis locorum, Indiarum Occidentalium, eorumque in ſpiritualibus Officialibus, ut tollant abuſum Parochorum, qui eleemoſynam duplo, aut aliqua parte majorem ab iis, qui ſepeliuntur in Eccleſiis Regularium exigunt, quam ab iis, qui in propriis Eccleſiis ſæcularium ſepeliuntur. 38

☞ CCCXXIII. In idem Argumentum. Ibid.

CCCXXIV. Forma obſervanda a Fratribus Mino- ☞ ribus Ordinis S. Franciſci ſtrictioris Obſervantiæ ſuper receptione Novitiorum. 39

CCCXXV. Committitur Nuncio Sabaudiæ, ut prohibeat, ne in locis Pineroli, & aliis circumvicinis parentes impoſterum filios nutricibus Hæreticis educandos tradant. Ibid.

CCCXXVI. Declaratio, quod Monachi Congre- ☞ gationis Beatæ Mariæ Fulienſis Sancti Bernardi Ciſtercienſis Ordinis, ad aliam Religionem tranſeuntes, ad eamdem nequaquam abſque Sedis Apoſtolicæ licentia recipiantur. 40

CCCXXVII. Congregationem Sanctorum Vitoni, & Hydulphi Ordinis Sancti Benedicti erigit, ad inſtar Congregationis Caſinenſis, eique ejuſdem Congregationis Caſinenſis privilegia communicat. Ibid.

CCCXXVIII. Terram Campli in Civitatem, & Eccleſiam Parochialem Beatæ Mariæ in Cathedralem erigit, & perpetuo cum Hortenſi unit. 42

CCCXXIX. Injuncta Philippi III. Hiſpaniarum Regi lege reſtituendi bona ab Eccleſiis a Philippo II. alienata ex conceſſione a Gregorio XIII. obreptitie obtenta, ejuſdem Philippi II. anima a cenſuris abſolvitur. 44

CCCXXX. Quod Prothonotarii Apoſtolici Titolares in Regnis Caſtellæ, & Legionis cedere debeant locum digniorem Officialibus Epiſcopi, Dignitatibus, & Canonicis Cathedralium. 49

CCCXXXI. Declaratur non licere laicis, dum Divina Officia in Eccleſia Compoſtellana celebrantur inter Canonicos, & alios Præbendatos, ac Miniſtros in Choro, vel Presbyterio ſtare, neque Magiſtratibus, & Judicibus laicis, Dignitatum Sedes, vel Canonicorum ſtalla occupare. 50

CCCXXXII. Decreta nonnulla pro manutentione Aggerum Fluminis Rhodani, Juriſdictione Conſulum Politiæ, & Militibus præſidiariis Avenionen. 51

CCCXXXIII. Suppreſſio nonnullarum Eccleſiarum, Cappellarum, & Prioratuum Ducatus Sabaudiæ, & Principatus Pedemontium, & applicatio, ac unio ipſorum Militiæ SS. Mauritii, & Lazari. Ibid.

CCCXXXIV. Miſſalis Romani a Pio V. editi, ite- ☞ rata reſtitutio, & approbatio. 54

CCCXXXV. Erectio Collegii Clementini de ☞ Urbe. 56.

CCCXXXVI. Suppreſſio Prioratus Sancti Jacobi Oppidi de Fixa cum erectione Collegii Societatis Jeſu. 62

CCCXXXVII. Confirmatio Tranſactionis initæ inter Communitatem Avenionen., & Miniſtros Regis Chriſtianiſſimi ſuper Signo, ſeu Bullo apponendo pannis ſericis, per Galliæ Regnum traſvehendis, ibique vendendis. 65

CCCXXXVIII. Fratribus Ordinis Cruciferorum, ☞ ambitus dignitatum, & officiorum ejuſdem Ordinis interdicitur. 66

CCCXXXIX. Confirmatio declarationis literarum Pauli III., quibus Caſtra Urſuriæ, & Sancti Vincentii Parentin. Diœceſis a Superioritate, & Dominio Nuncii Venetiarum, & quorumvis aliorum eximuntur, & Epiſcopo Parentin. tantum, nec non Romano Pontifici pro tempore exiſten., & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjiciuntur. 67

CCCXL. Epiſcopis Herbipolenſibus conceditur facultas tres Canonicatus pro Theologis a Julio Papa III. reſervatos, conferendi Doctoribus Juris Canonici. 68

CCCXLI. Reductio ad viam juris literarum facultatis obligandi fructus Menſarum Magiſtralium Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Alcantara, & Calatrava claræ memoriæ Philippo Secundo Regi Catholico conceſſæ. 70

CCCXLII. Abſolutio, & venia generalis pro converſis a Judaiſmo ad Fidem Chriſtianam, iiſque, qui ab iis deſcendunt in locis Regi Portugalliæ ſubjectis. 73

CCCLXIII. Derogatio Statuti Militiæ S. Jacobi de Spatha, quod Theſaurarii, ſeu Sacriſtæ Eccleſiarum dictæ Militiæ pro tempore deputandi, habitum Fratrum Cappellanorum ejuſdem Militiæ ſuſcipere non teneantur. 77

CCCXLIV. Interdicitur Fratribus Ordinis B. Ma- ☞ riæ de Monte Carmelo, ad Tribunalia ſæcularia, quominus recurrant, ſed ad Priorem Generalem, vel Protectorem Ordinis, vel ad Summum Pontificem. Ibid.

CCCXLV. Ne quis in Italia habitum externum, ☞ ſimilem ei, quem geſtant Fratres Reformati, ſeu Diſcalceati Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, deferat. Et nemo ex ipſis ad alium Ordinem, quam Carthuſianorum tranſeat. 78

CCCXLVI. Quod perſonæ Ordinis, ſeu Congregationis Cœleſtinorum utriuſque ſexus ad alia Tribunalia ſæcularia appellare, vel ad illa confugere minime valeant. 79

CCCLXVII. Approbatio Statutorum editorum ☞ ab Ordine Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, ad reformationem ipſius Ordinis. Ibid.

CCCXLVIII. Præſcripta forma appellationum ☞ interponendarum a fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, prohibetur, quominus recurrant ad Tribunalia Sæcularia. 83

CCCXLIX. De ambitu Fratribus Eremitis Ordi- ☞ nis S. Auguſtini interdicto. 84

CCCL. Præſcriptio formæ, qua Ordines Regu- ☞ lares, & Confraternitates Sæculares, de cætero uti debent, in erigendis, & aggregandis Congregationibus, & Confraternitatibus; Et in communicatione ſuarum indul-

indulgentiarum, & indultorum, eleemoſynarumque collectione, & Confeſſorum electione. 85

CCCLI. Statutum, ut Capitulom Generale Ordinis Ciſtercien. Regularis Obſervantiæ in Regnis Ca' ellæ tertio quoque aooo celebretur. 88

CCCLII. Cedula conſiſtorialis ſuper Statos Eccleſiarum Ravennaten., & Bononieo., ſuffragaoearum aſſignatione. 90

CCCLIII. Declaratio, qood Eccleſiaſtici Regni Caſtellæ teneantur contribuere Gabellæ, ſeu Sitæ impoſitæ pro præſtandis ſuperaddictionalibus ſervitiis Regi Catholico oblatis a Regnis Caſtellæ prædictis juxta declarationem in ultimis comitiis factam, præterquam quoadea, quæ pro uſibus propriis conſumuntur, & prorogatio ſexennii ad aliud triennium, intra quod tameo, ſi tota ſumma congeſta fuerit, eo ipſo gratia expiret. 94

CCCLIV. Confirmatio erectioois Eccleſiæ Bononienſis in Archiepiſcopatum, & reſtitutio nonnullarum Eccleſiarum Archiepiſcopatui Ravennatenſi. 96

CCCLV. Innovatio, & declaratio Conſtitotiooum editarum ab Innocentio VIII., & Julio III. ſuper jure, & modo, quo Prior Generalis Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Auguſtioi viſitare poſſit loca, & perſonas Congregationis Lombardiæ ejuſdem Ordinis. 101

CCCLVI. Capitulo, & Canonicis Eccleſiæ Sancti Nicolai Bareoſis perpetuum ſilentium imponitur ſuper facultate Regi Poloniæ conceſſa nominandi quoſdam Cappellanos in eadem Eccleſia. 102

CCCLVII. Coofirmatio donationis, & aſſignationis decimarum Agrorum Capitaoeatus Lucovien. ad Menſam Epiſcopalem Cracovienſem ſpectantium pro manntentione vini, ceræ, & olei per Præſulem Eccleſiæ prædictæ illi factæ. 103

CCCLVIII. Adhortatio ad Monachi Dominum, ot Epiſcopo Viotimilien. opem ferat ad uſuras in ſua ditione extirpandas. 104

CCCLIX. Io idem Argumentum Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuenſis. 105

CCCLX. Io idem Argumentum Duci Sabaudiæ. Ibid.

CCCLXI. Sequitur ad Domioum dulcis aquæ. Ibidem.

CCCLXII. Monaſteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti, in partibus Pruſſiæ Poloniæ, & Lithuaniæ exiſtentia, locorum Ordinariis ſubiiciuntur, cum privilegiorum, ac indulgentiarum conceſſione. 106

CCCLXIII. Militiis Regularibus Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, quibos Gregorius XIII. indulſerat, ut cauſæ appellationum ab earum Conſervatore in Romana tantum Curia cogooſci poſſent, conceditur, ut ex tantum cauſæ appellationum in Romana Curia cognoſcantur, quæ ſunt magni momenti, & in quibus de perpetuo ipſarum Militiarun' præjudicio agitur. 107

CCCLXIV. Juriſdictio Vicarii Papæ in Urbe cognoſcendi quaſcumque cauſas Archihoſpitalis S. Spiritus in Saxia. 109

APPENDIX.

CCCLXV. Inſularum Philippinarum Præſidibus gratulatur de propagata illis io oris fide Chriſtiana, eos hortatur, ut cum Chriſtianis humaniter agant, & Apoſtolicam Sedem ſuis in neceſſitatibus conſulant. 111

CCCLXVI. Altare privilegiatum ad inſtar Altaris Sancti Gregorii de Urbe conceditur Eccleſiæ Ordinis Prædicatorum in Inſulis Philippinis per eorum Provincialem eligendæ. 112

CCCLXVII. Prohibitio appellandi per Religioſos Ordinis Fratrum Servorum Beatæ Mariæ Virginis a Prælatis ejuſdem Ordinis ad Tribunalia ſæcularia. Permiſſioque habendi recurſum ad Priorem Generalem, Protectorem, ſeu Vice-Protectorem, aut ad Romanum Pontificem. 113

CCCLXVIII. Protomedici, & Collegii Phyſicorum de Urbe juriſdictio, & facultates. 114

CCCLXIX. Facultas Congregationi Clericorum Miniſtrantium Infirmis recipiendi Novitios ad habitum, non expectato Capitulo Generali, nec Provinciali, conceditur. 115

CCCLXX. Approbatio, & nova ioſtitutio Congregationis Clericorum ſæcularium in communi viventium, ſub invocatione B. Mariæ, dudum ab Alexandro Epiſcopo Lucano, in ea Civitate erectæ, cum indultorum conceſſione, & facultate alia ubique loca recipiendi. 116

Sequitur facultas alia ubique loca recipiendi. 117

CCCLXXI. Commiſſio Archiepiſcopo Valentin., & Epiſcopis Dertuſen., Segobricen., & Orioleo. erigendi, dotandique Parochias, in qoibus Mauri ad Chriſtianam Fidem converſi commorantur, reſcrendique Apoſtolicæ Sedi pro rerum geſtarum confirmatione obtinenda. 118

CCCLXXII. Erectio Domus Albergamentum nuncupat. omnium ſcientiarum, ac artium io Oppido Tunonii Gebennen. Diœceſis, cum privilegiorum, & indulgentiarum cooceſſione. 119

CCCLXXIII. Unio Prioratus, ac Parochialis Eccleſiæ de Fenovillet Ordinis S. Benedicti Carcaſſonen., & Tholoſan. Diœceſum Seminario Tholoſan. 122

CCCLXXIV. Hoſpitali Trecentorum Cœcorum Pariſiis a Sancto Ludovico Franciæ Rege erecto confirmantur privilegia omnia, & præſertim facultas Quæſtores inſtituendi pro colligeudis eleemoſynis, ſervata tamen forma a Sacro Concilio Tridentino præſcripta. 125

CCCLXXV. Decretum Congregationis Sancti Officii, quo cavetur quominus aliquis Litaniis, vel Sanctorum, vel B. M. V. utatur, quæ a Congregatione Sacrorum Rituum non fueriot approbatæ. 129

L E O XI.

I. Declarat per Sæcularizationem Eccleſiæ Sancti Vincenti de Cardona Ordinis Caonicorum Sancti Auguſtini Urgellen. Diœceſis nullum præjudicium illatum fuiſſe Abbati, quoad juriſdictionem civilem, & criminalem

lem ſuper Canonicos ejuſdem Eccleſiæ, & Collegiatæ Sancti Jacobi de Calaff Vicen. Diœceſis. 129

II. Declarat per Sæcolarizationem Prioratus Beatæ Mariæ de Cornella Ordinis Canonicorum Regularium S. Auguſtini Elnen. Diœceſis nullum præjudicium illatum fuiſſe Priori ejuſdem Eccleſiæ ſuper collatione Canonicatuum. 131

III. Similis declaratio ſuper juriſdictione civili, & criminali eidem Priori Collegiatæ Eccleſiæ B. Mariæ de Cornella in Canonicos prædictæ Eccleſiæ competente: 132

IV. Avocatio, & extinctio Litium pendentium inter Capitula, & Clerum Regnorum Hiſpaniarum, & Societatem Jeſu ſuper ſolutione Decimarum Parochialibus, aliiſque Eccleſiis de jure debitarum, cum declaratione, quod PP. d. Societ. loco Decimæ vigeſimam pro Bonis acquiſitis, pro Bonis tamen deinceps emptionis titulo acquirendis, integram Decimam ſolvere debeant. 133

PAULUS V.

I. Literæ in forma *Proviſionis Noſtræ*, quibus confirmantur aliæ ſimiles Clem. VIII. ſuper facultate Metropolitæ Ruthenorum conceſſa inſtituendi, & conſecrandi Epiſcopos ſuæ Nationis. 137

II. Sub pœna excommunicationis latæ ſententiæ cavetur, quominus Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum Occidentalium impoſterum majorem eleemoſynam ab iis, qui in Eccleſiis Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, quam in Parochialibus hujuſmodi ſepeliuntur, exigant. 138

III. Jubilæi indictio, ad divinam opem, pro ☞ ſalutari Eccleſiæ Catholicæ regimine, ejuſque neceſſitatibus implorandam. Ibid.

IV. Privilegia Abbreviatorum majoris Præſiden☞tiæ literarum Apoſtolicarum. 141

V. Indulta, & privilegia pro Conclaviſtis po☞ſtremorum Conclavium, in quorum primo, Leo XI., & in ſecundo Paulus V. electi fuere. 144

VI. Exemptio Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de ☞ Monte Carmelo a ſolutione Quartæ funeralium, cum declaratione Concilii Tridentini ſeſſ.25. cap.13. 150

VII. Erectio Collegii, vel Seminarii Colimbrien☞ſis in Regnis Hiſpaniarum, pro Religioſis Militiarum S.Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis. 151

VIII. Hortatur Pro-Regem Siciliæ, ne pauperes Eccleſiaſticos ejuſdem Regni, ad contributionem nonnullarum pecuniarum *Donativa Servitia* nuncupat. compelli ſinat. 153

IX. Commiſſio Nuncio Apoſtolico apud Poloniæ Regem, ut proceſſum conficiat in cauſa vertente inter Regem, & Monachos Monaſterii Tinecenſis Ordinis Sancti Benedicti ſuper Abbatis electione, & ad Sanctam Sedem remittat. Ibid.

X. Facultas Eccleſiaſticis Regni Siciliæ perſolvendi ſine cenſurarum incurſu pecunias nonnullas Regi per eos oblatas, quæ *Donativa Servitia* nuncupantur. 154

XI. Confirmatio indulti Regi Chriſtianiſſimo nominaudi perſonas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Eccleſias, ac Monaſteria in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ eidem a Summis Pontificibus conceſſi. 155

XII. Gubernatorem Mediolani hortatur, ut attentata per Senatum Mediolanen. in cauſa Feudi Chignoli revocari faciat. 156

XIII. In idem Argumentum ad Præſidem, Senatumque Mediolanenſem. 157

XIV. Commiſſio Epiſcopo Placentin., ut Senatui Mediolanen., & Judicibus ſæcularibus inhibeat, ne in cauſa Feudi Chignoli ſe intromittat, & cauſam hujuſmodi cognoſcat, & definiat. Ibid.

XV. Quod Capitulum generale Fratrum S. Fran☞ciſci de Paula, quolibet ſexennio celebretur: Munuſque Correctoris generalis, ejuſque Collegiarum, ac Procuratoris Ordinis, ſexennio, Provincialium triennio, Correctorumque domorum, anno expleatur. 158

XVI. Reſtitutio, & innovatio Feſtivitatis S.Ubal☞di Epiſcopi Eugubini, Ordinis Canonicorum Regularium Lateranenſium, pro die 16. Maii. 160

XVII. Approbatio Collegii ſub invocatione San☞cti Hieronymi, a S. R. E. Cardinale Matthæjo Romæ inſtituti, ad piam ægenorum ſcholarium, ad ſacrarum literarum, & juris canonici ſtudium incumbentium, educationem, cum gratiarum, & privilegiorum conceſſione. Ibid.

Sequitur decretum erectionis dicti Collegii edi☞tum a Card. Pamphilio PP. Vicario. 164

Sequitur deputatio Vicarii Papæ in Judicem cau☞ſarum dicti Collegii Matthæi. Ibid.

XVIII. De certo religioſorum numero cuicum☞que Monaſterio, Conventui, ac Domui regulari præfigendo. 166

XIX. Quod Fratres Ordinis Carmelitarum Di☞ſcalceatorum poſſint ubique de ſola licentia Ordinarii nova conſtruere Monaſteria. 167

XX. Erectio Banchi Depoſitorum S. Spiritus in Saxia de Urbe. 168

XXI. Revocatio exemptionum omnium a ſolu☞tione onerum Reverendæ Cameræ Apoſtolicæ quibuſcumque conceſſarum, cum innovatione Conſtitutionum deſuper a Prædeceſſoribus editarum. 170

XXII. Innovatio, & extenſio Conſtitutionum ☞ Pii IV., Pii V., Gregorii XIII., & Clementis VIII. contra extrahentes de Statu Eccleſiaſtico, terriſque ei etiam mediate ſubjectis frumenta, blada, legumina, animalia, & alia Annonam, & Graſciam concernentia, cum revocatione indultorum omnium, & licentiarum quomodolibet ſimilia extrahendi conceſſarum. 173

Sequitur declaratio, quod ab immediate ſubjectis ☞ ad mediate ſubjecta loca, & a mediate ſubjectis locis extra Statum Eccleſiaſticum frumenta, blada, & legumina, etiam tempore nundinarum, & emporiorum, aſportari non poſſint. 176

XXIII. Facultas Epiſcopo Wratislavienſi cogendi eos, qui ex Decreto Concilii Tridentini tenentur, ad ſolutionem ſubſidiorum pro erectione Seminarii Diœceſani. 177

XXIV. Confirmatio Conſtitutionis Pii Quinti de ☞ civitatibus, terris, & locis Sanctæ Romanæ Ec-

Eccleſiæ non infeudandis, & declarationis Innocentii IX. hac ſuper re editæ. 177

XXV. De Vocalium electione, & Votis in Definitoriis, & Dietis Generalibus Congregationis Canonicorum Regularium Lateranenſium, deque Abbatis generalis, ac Procuratoris electione, Nuvitiorumque receptione. 178

XXVI. Confirmatio unionis Congregationis Fratrum Sancti Ambroſii, & Congregationis Fratrum Sancti Barnabæ, ſub Regula Sancti Auguſtini viventium. Et approbatio Conſtitutionom pro earum bono regimine editarum, omniomque privilegiorum eiſdem conceſſorum. 180

XXVII. Quod Fratres Congregationis Jeſuatorum S. Hieronymi, Ordinem Sacerdotalem a quocumque Epiſcopo idoneo, ſervatis ſervandis aſſequi generatim valeant, & exercere, prohibitionibus quibuſcumque abrogatis. Nonnullas tamen Ordinationes obſervare teneantur. Ibid.

☞ Sequitur declaratio præinſertæ Conſtit. 183

Sequitur declaratio circa perſonas hujus Ordinis, ☞ recitationi Horarum Canonicarum addictas. Ibid.

Subſequitur generalis habilitatio ad Ordines Sa☞ cros. 184

XXVIII. Commiſſio Vicario Generali Viglevanenſi confirmandi erectionem Scholæ, & Bibliothecæ Ambroſianæ, legeſque pro earum regimine latas a Friderico Cardinali Borromæo, eique redditus nonnullos uniendi. 185

XXIX. Renovatio Literarum. Gregorii XIII. ſuper confirmatione Taxæ ab Archiepiſcopo Valentino efformatæ pro Dotatione Eccleſiarum Parochialium in Regno Valentiæ pro inſtructione Maurorum noviter converſorum erectarum, non obſtantibus Literis Clementis VIII., quibus diverſimode proviſum fuerat ſuper eadem Taxa, ejuſque exactione. 188

XXX. Confirmatio reductionis Monachorum ☞ Sancti Baſilii in unam Congregationem, & approbatio gratiarum, & privilegiorum eidem Ordini conceſſorum. 194

XXXI. Legato Avenionen., ejuſque Vice-Legato conceditur facultas confirmandi tranſactionem ſuper Bullo Regio in pannis ſericis, qui in Civitate Avenionenſi conficiuntur, & per Galliæ Regnum tranſvehuntur, apponendo. 196

XXXII. Avenionenſibus reſtituitur facultas locandi piſcationem in Flumine Rhodano ab omni onere immunis. ibid.

XXXIII. Privilegia Curialium, Incolarum Urbis ☞ & Civium Romanorum in ipſa Urbe, & intra decem milliaria (non tamen extra reſidentiam) decedentium, quoad diſpoſitionem, & ſucceſſionem ſuorum bonorum ibidem exiſtentium. 197

XXXIV. Conceſſio Eccleſiæ Sancti Laurentii in Lucina de Urbe, cum ſuppreſſione Collegiatæ, Congregationi Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum. 199

XXXV. Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum Congregationis Monachorum Cœleſtinorum Ordinis S. Benedicti. Et ſubjectio Monaſteriorum Galliæ Abbati Generali. Cum prohibitione habendi recurſum extra Ordinem, & cogendi Capitulum generale, abſque interventu d. Abbatis. 204

XXXVI. Sequitur Confirmatio Privilegiorum Provinciæ Franciæ ejuſdem Ordinis, ac omnis Monaſterii Sancti Benedicti Terræ Murſiæ Spoletan. Diœceſis dictæ Congregationis olim unitæ. 206

XXXVII. Quod Clerici Regulares Congregatio☞ nis Miniſtrantium Infirmis ad quoſcumque alios etiam Carthuſianorum Ordines, & Religiones migrare nequeant, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali. 207

XXXVIII. Indulgentiarum, quoquo modo Re☞ ligionibus, & Ordinibus Regularibus conceſſarum revocatio. Et alia Indulgentiarum nova conceſſio. ibid.

XXXIX. Declaratio Juriſdictionis Vicarii Papæ ☞ tamquam Judicis cauſarum Archioſpitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe. 209

XL. Carolo Emanoeli Sabaudiæ Duci tres Deci☞ mæ ab Eccleſiaſticis intra triennium perſolvendæ conceduntur, ita tamen, ut ſummam triginta millia ſcutorum non excedant. 210

XLI. Extenſio, & nova conceſſio gratiarum, & ☞ privilegiorum Congregationi regulari Beatæ Mariæ Fulien. Monachorum Ordinis Ciſtercienſis. 213

☞ Sequitur alia non abſimilis gratiarum conceſſio. 216

XLII. Confirmatio ſententiæ latæ a nonnullis Cardinalibus Delegatis, qua declaratur Conventum Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ad Fratres nationis Galliæ pertinere, ſoliuſque Correctoris Generalis viſitationi eſſe ſubjectum. 218

XLIII. Extenſio ad aliud ſexennium indulti a Clemente VIII. conceſſi, ut Parochiales Eccleſiæ Regni Valentiæ, & illarum perpetuæ Vicariæ pro Mauris ad Fidem Chriſtianam converſis inſtruendis erectæ, non ſolum dicti Regnis Indigenis, ſed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus conferri poſſint, non obſtantibus literis Sixti V. 220

XLIV. Quod Milites Militiarum Jeſu Chriſti, ☞ Sancti Jacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Avis Regni Portugalliæ, in quacumque claſſe Regni Hiſpaniarum adverſus Infideles, aut Hæreticos per quinquennium Militantes, Commendas, & alia earumdem Militiarum beneficia conſequi valeant, perinde, ac ſi juxta earum Statuta, per triennium in Africa contra Infideles militaverint. 222

XLV. Commiſſio Archiepiſcopo Maguntino, ut per ſe ipſum, aut per Præpoſitum Eccleſiæ Hildeshemen. compellat undecim Vicarios cleri ſæcularis Hildeshemen., qui Magiſtratum Hæreticum in Protectorem aſſumpſerunt, ad reſtituendas eidem Magiſtratui literas protectionis, illique renunciandum. 223

XLVI. Confirmatio Privilegiorum Congregationis Fratrum Ordinis Reformatorum S. Benedicti Regni Franciæ. ibid.

XLVII. Confirmatio, & innovatio Privilegiorum Or-

Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum. Et approbatio Congregationis Reformatorum, ſeu Recollectorum, ſub regimine Magiſtri Generalis, & aliorum Prælatorum ejuſdem Ordinis. 224

XLVIII. Revocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum Regularium quoquo modo conceſſarum, cognoſcendi cauſas ſuorum ſubditorum, ad officium Sanctæ Inquiſitionis contra hæreticam pravitatem quomodolibet pertinentes, 227

XLIX. Facultas quærendi eleemoſinas de licentia ab Ordinariis gratis obtinenda, Confratribus Confraternitatis Tonorii prope Genevam inſtitotæ ad converſionem Hæreticorum conceditur, & hujuſmodi Confratres dictis Ordinariis commendantur, 228

L. Quod Fratres Congregationis Cappucinorum, Ordinis Sancti Franciſci in Regnis Hiſpaniarum, ſervata forma ſacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, cæteris non obſtantibus, nova loca recipere poſſint, 230

LI. Facultas Nuncio Franciæ pro tempore exiſtenti deputandi ſingulis triennis Sacerdotem ſæcularem in Viſitatorem Monaſterii Monialium Carmelitarum Diſcalceatarum Pariſien., & aliorum Monaſteriorum Regni Franciæ tam erectorum, quam erigendorum ejuſdem Ordinis. ibid.

LII. Juriſdictio, & facultates Auditoris Coriæ cauſarum Rev. Cameræ Apoſtolicæ. 231

LIII. Facultas Hiſpaniarum Nuncio deputandi aliquam perſonam in dignitate eccleſiaſtica conſtitutam, in Viſitatorem Regii Hoſpitalis extra muros Civitatis Burgenſis. 238

LIV. Rectori, & Collegialibus Collegii Theologorum Sorbonæ Pariſien. conceditur Indultum utendi Rochetto, & ſuperpelliceo ad inſtar Canonicorum Eccleſiarum Cathedralium, ibid.

LV. Quod Moniales Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis Ordinis Ciſtercienſis, perfruantur gratiis, & exemptionibus a ſuperioritate aliorum Prælatorum d. Ordinis, quibus Monachi dictæ Congregationis potiuntur. 239

LVI. Irritantur Statuta nonnulla a Veſillifero, & Antianis Reipublicæ Lucenſis edita, iique admonentur, ne impoſterum ſimilia tentent. 240

LVII. In idem argumentum Epiſcopo Lucenſi, 241

LVIII. Committitur Nuncio apud Helvetios, ut conventiones inter Epiſcopum Cunſtantien., & Senatum, ac Communitatem ejuſdem Civitatis, ſuper perceptione nonnullorum fructuum ex Domibus, & aliquibus Locis Piis ab hæreticis olim dirutis, & in alios pios uſus converſorum confirmet, cum abſolutione a cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, in quas hac de cauſa illi incurrerunt, 242

LIX. Quod in promotione perſonarum Militiæ, & Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolimitani ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis, quam antianitatis promovendorum, juxta dictæ Religionis ſtatutum de Electionibus, ſi eſt in uſu. 244

LX. Dat facultatem Epiſcopis Argentinenſi, & Baſilien., & illorum ſingulis applicandi ſummam 12. mil. Florenorum congeſtorum ea fructibus Præpoſituræ Peris nuncupat. Ordinis S. Benedicti, vacatæ per obitum Cardinalis ab Auſtria pro erigendo Puerorum Seminario Eccleſiaſtico in Landgraviatu Alſatiæ, ibid.

LXI. Conceſſio ad Sedis Apoſtolicæ beneplacitum Emolumentorum ex diſpenſationibus Matrimonialibus provenientium ad ſummam 500. ſcutorum annuorum aſcendentium pro ſubventione Hoſpitalis Pauperum Infirmorum, & Peregrinorum Italorum Ulyſbonæ commorantium. 245

LXII. De auctoritate Miniſtri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia, & Commiſſarii generalis Ordinis Fratrum Reformatorum, ſuper Fratribus Minoribus Reformatis de ſtrictiori Obſervantia. 246

Sequitur extenſio auctoritatis Miniſtri Generalis ad Commiſſarium Generalem de qua in rubric. 247

LXIII. Quod Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ab iis qui in Eccleſiis, & Domibus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ſepelliuntur, majorem non exigant eleemoſynam, quam ea, quæ a Concilio Tridentino præſcribitur, & a Pio V. explicatur. 248

LXIV. Canonicis Metropolitanæ Eccleſiæ Goanæ Officio Sanctæ Inquiſitionis addictis exemptio conceditur a ſervitio Eccleſiæ, & Indultum percipiendi diſtributiones quotidianas. 249

LXV. Suſpenſio cujuſdam Statuti ſuper electione Archiepiſcopi Saliſburgenſis a Capitulo, & Canonicis d. Eccleſiæ facti. 250

LXVI. Prohibet, quominus Eccleſiaſtici Regni Siciliæ, Boves, Vaccas, Vitulos, ac alia animalia agrorum culturæ utilia occidant. ibid.

LXVII. Facultas Card. de Jojoſa abſolvendi Ducem, Senatum, Statutarios, Conſultores, & alios Reipublicæ Venetiarum Miniſtros &c. a cenſuris per eos incurſis, nec non interdictum a dicta Civitate amovendi, 252

LXVIII. Ordinationes, & Statuta ſuper bono regimine Congregationis Caſſinenſis Monachorum Ordinis S. Benedicti. 253

Sequitur declaratio, & moderatio prædictarum, ac aliarum editio ordinationum. 256

LXIX. Mandatum Epiſcopo Civitatis Plebis capiendi poſſeſſionem nomine Sedis, & Cameræ Apoſtolicæ Caſtri Campi Orſeoli poſt mortem Scipionis Piccolominei. 259

LXX. Confirmatio Privilegiorum Hoſpitali 300. Cœcorum Pariſiis erecto a Summis Pontificibus conceſſorum. ibid.

LXXI. Prohibet quominus Eccleſiaſtici in partibus Indiarum Occidentalium degentes quodvis illicitæ negociationis genus exerceant. 262

LXXII. Confirmatio Donationis cujuſdam annui redditus in perpetuum Hoſpitali S. Joannis Hieroſolymitani factæ, per quon. Stephanum de Claramont, Bajulivum Caſpis, pro conſtructione Triremium, qui ejuſdem Hoſpitalis Militibus ſerviant, 263

LXXIII. Commiſſio Nuncio Apoſtolico apud Regem Hiſpaniarum, ut illum tamquam perpetuum Adminiſtratorem, & Magiſtrum Militiæ de Monteſia Ordinis Ciſtercien. conſervet in jure præſentandi ad ſeptem Parochiales Ec-

Eccleſia Diœceſ. Dertuſen. 272
LXXIV. Confirmantur Statuta, ſeu Decreta nonnulla ab Archiepiſcopo Colonienſi edita pro reformatione Regularium utriuſque ſexus ſuæ Diœceſis. 274
LXXV. Confirmatio concordiæ inter Regem Catholicum, & Archiepiſcopum Cæſaraugustanum, alioſque ſuper augmento fructuum ab aquis Fluminum Iberi, & Xalonis provenientium, initæ. 276
LXXVI. Unio Abbatiæ Sanctæ Mariæ in Venticano Beneventanæ Diœceſis Bibliothecæ Vaticanæ. 278
LXXVII. Nuncio Apoſtolico Hiſpaniarum committitur viſitatio Hoſpitalis Regii Burgenſis. 279
LXXVIII. Pœnæ ſpirituales contra Eccleſiaſticos primæ Dignitatis Regni Siciliæ Boves, Vaccas, Vituloſque mactantes. ibid.
LXXIX. Declaratio, & confirmatio Privilegii fori pro Regularibus intra Clauſtra degentibus. 28[illegible]
LXXX. Declaratur Congregationem Cardinalium ſuper Fontibus, ac S.R.E. Camerarium, vel alios quoſcumque aliquam Aquæ Virginis quantitatem nemini abſque ſpeciali mandato Pontificio concedere poſſe. 281
LXXXI. Contra Canonicos Regulares Congrega☞tionis S. Salvatoris Ordinis S. Auguſtini, Dignitates, & Officia ipſius Ordinis conquiſitis extra Religionem favoribus ambientes, eorumque complices, & fautores. Nec non Superiores eoſdem in electionibus favorea attendentes. ibid.
LXXXII. Prorogatio, & extenſio temporis ad exigendum ſubſidium 18. millionum ab Eccleſiaſticis Regnorum Caſtellæ Regi Catholico perſolvendorum. 283
LXXXIII. Confraternitatis Doctrinæ Chriſtianæ erectio in Archiconfraternitatem in Baſilica S. Petri Principis Apoſtolorum de Urbe, cum Indulgentiarum, Privilegiorumque elargitione. 284
LXXXIV. Confirmatur Tranſactio quædam inita inter Commiſſarios Papæ, & M. Ducis Hetruriæ ſuper confinibus, & Aquis Urbium Civitatis Plebis, & Cluſii. 286
LXXXV. Congregationi Clericorum Regularium Somaſchæ, aliàs Sancti Majoli, quæcumque gratiæ, & privilegia Ordinibus Mendicantium conceſſa, & concedenda, communicantur, & de novo conceduntur, quatenus ſint in uſu, non revocata, nec ſacris Canonibus, aut Concilio Tridentino contraria. 289
LXXXVI. Ampliatio Juriſdictionis S.R.E. Cardi☞nalium Congregationis boni regiminis Communitatum Status Eccleſiaſtici etiam mediate S. R. E. ſubjectarum, quoad cognitionem cauſarum eaſdem tangentium, non tamen quoad pœnas maleficiorum. 290
☞ Sequitur declaratio dictæ Conſtitutionis. ibid.
LXXXVII. Cavetur quominus Eccleſiaſtici Principatus Cathaloniæ, & Comitatus Ruſſilionis, & Ceritaniæ utantur Archibuſiis ad Rotam nuncupatis, eoſque penes ſe detineant. 291
LXXXVIII. Facultas Archiepiſcopo Pragen. viſitandi Monaſteria, & Conventus utriuſque ſexus Regni Bohemiæ. 292
LXXXIX. Contra Fratres Ordinis Prædicatorum,
☞ qui pro conſequendo Officio Magiſtri Generalis pro ſe, vel aliis, ad favores extra Religionem recurrunt, vel aliis minus legitimis modis illud obtinere quærunt. 293
XC. Archiepiſcopo Granaten. conceditur facultas cogendi etiam Regulares exemptos ad ſervanda Decreta ſua de Tapetis, & Pulvinaribus pro mulieribus in Eccleſiis non ponendis, nec Sedibus quoties Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum expoſitum eſt. 294
CXI. Committitur Collectori Generali Regni Portugalliæ, & Algarbiorum, ut Viſitatorem Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis deputet, a cujus ſententiis appellari non poſſit, non obſtantibus Statutis dictarum Militiarum. 295
CXII. Gratiæ, & Indulta Fratrum Ordinis San☞ctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, ad partes Infidelium pro dicta Redemptione ſe transferentium: Nec non aliorum Chriſtifidelium etiam non Captivorum ibi exiſtentium. ibid
CXIII. Erectio Ordinis Militaris ſub Titulo, Ha☞bitu, & Regula Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, in Gallia, ab Henrico IV. Francorum Rege, ex bonis ſuis mere laicalibus instituti: Nec non ordinationum præſcriptio, pro feliciori regimine ejuſdem Ordinis. 297
Sequuntur Pontificiæ Ordinationes, de quibus
☞ in rubrica. 299
CXIV. Quod Rex Franciæ perpetuus Administra☞tor Militaris Ordinis Sancti Spiritus etiam exteros Catholicos ad Militiam admittere poſſit. Et tam ipſe, quam alii ejuſdem Militiæ Milites Sacramentum Euchariſtiæ, octavam ante generalem Congregationem, & ſui admiſſionem ſumere debeant. 300
CXV. Innovatio Taxæ Pii Papa IV. ſervanda in Officiis Criminalibus Urbis cum nova declaratione. 301
CXVI. Quod ſacrum opus, Agnus Dei in cera ☞ ſignandi, & fractum renovandi, perpetuo ſpectet ad Monachos dumtaxat Congregationis Beatæ Mariæ Fulien. in Urbe, Ciſtercienſis Ordinis S. Benedicti. 303
XCVII. Revocatio proviſionis factæ de Bajulivatu Turcopilerii cum nova illius unione Magiſterio Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani donec Regnum Angliæ ad obedientiam S. Sedis Apoſtolicæ revertatur. 304
CXVIII. Facultas Chriſtianiſſimo Regi Franciæ, ☞ perpetuo Adminiſtratori Militaris Ordinis S. Spiritus, Statuta pro illius proſpero regimine neceſſaria, & utilia edendi, corrigendique, [illegible]immutandi. 305
CXIX. Facultates Cardinali Joanni Garziæ Millino Sedis Apoſtolicæ in Germaniam, & Hongariam Legato conceduntur. 306
C. Canonizatio Sanctæ Franciſcæ Romanæ, ex ☞ Oblatis Sororibus Ordinis S. Benedicti Congregationis Montis Olivetis. 311
CI. Suſpenſio abrogationis pœnæ excommunicationis contra Eccleſiaſticos Indiarum Occidentalium illicitè negociationi vacantes inflictæ. 317
CII. Facultas Superioribus Religionum tranſmittendi Religioſos in Indias Occidentales per aliam viam, quam per Luſitaniam. 318
Am-

CIII. Ampliatio Privilegiorum Militiæ Sancti Stephani circa annuas penſiones Ecelesiaſticas, habitumque a Militibus deſcrendum. 319
CIV. Quod Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ab iis, qui in Eccleſiis, & Domibus Fratrum, & Monialium Ordinis S. Franciſci de Obſervantia ſepeliuntor, eam tantum quærant eleemoſynam, quæ a Concilio Tridentino præſcripta, & a Pio V. explicata fuit. 322
CV. De Ambitu Fratribus Eremitis Ordinis Sancti Auguſtini interdicto. 323
CVI. Confirmatur Erecti Collegii Doctorum, & Bibliothecæ Ambroſianæ, nec non ſex Cappellaniarum per Cardinalem Fridericum Borromæum in Eccleſia Metropolitana Mediolanenſi erectarum: Titulique nonnulli Doctoribus prædicti conceduntur. 324
CVII. Ampliatio Juriſdictionis S. R. E. Cardinalis Archipresbyteri, & Judicis cauſarum Sacroſanctæ Lateranenſis Eccleſiæ, & Capituli intereſſe concernentium. 333
CVIII. Quod Fratres Or. B. Mariæ de Mercede Redemptionis captivorum, non recipiant Fratres Ordinis Minorum S. Franciſci Cappuccinorum, neque alios ſtrictioris Regulæ. 335
CIX. Facultas Regni Catholico imponendi cenſus ſuper bonis ſtabilibus Menſarum Magiſtralium trium Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara. 336
CX. Præceptum Regi Catholico extinguendi cenſus imponendos ſuper bonis Menſarum magiſtralium Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara infra viginti annos. 337
CXI. Venerabilis Servus Dei Ludovicus Bertrandus Beatorum numero adſeribitur. ibid.
CXII. Erectio Congregationis S. Pauli Fratrum Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum pro Miſſionibus obeundis. 338
CXIII. Epiſcopis Mazarienſi, & Agrigentino in Regno Siciliæ mandatur, ut cogant Eccleſiaſticos tam ſæculares, quam cujuſcumque Ordinis regulares ad revelanda, juſtoque pretio vendenda Blada, & Frumenta tempore caritatis Annonæ in eodem Regno, uſque ad novam meſſem. 341
CXIV. Nuncio Apoſtolico apud Helvetios commoranti committitur, ut quamdam concordiam ſuper nonnulls bonis, & juribus initam inter Abbatem Monaſterii Sancti Galli nullius Diœceſ., Provinciæ Maguntinæ, & Conſules, ac Magiſtratum Oppidi Wangen. in Helvetia confirmet. 342
CXV. Quod Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis, Ordinis Ciſtercienſis, poſſint ubique de ſola Ordinariorum licentia, nova Monaſteria conſtruere. 344
CXVI. Confirmantur literæ Clementis PP. VIII. ſuper reductione Fratrum Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ ad obedientiam Magiſtri Generalis Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia. 345
CXVII. Contra mulieres ingrediendi Monaſteria Monialium licentia abutentes. 246
CXVIII. Monachis Ordinis Sancti Baſilii Magni conceditur facultas Monaſteria erigendi Matriti, & in aliis quatuor Hiſpaniarum locis. ibid.
CXIX. Deputatio Cardinalis Lantes in Protectorem Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Sancti Franciſci, cum facultatum declaratione. (a) 347
CXX. In Hoſpitali Sancti Joannis Hieroſolimitani præcedentia ſervanda juxta antianitatem receptionis Magnæ Crucis. 348
CXXI. Declaratur Fratres Cappucinos vere Fratres Minores S. Franciſci, ejuſque filios, & eorum conſtitutiones ejuſdem S. Franciſci Regulæ conſentaneas eſſe. ibid.
CXXII. Conceditur ſecundas inſtantias Cauſarum Militum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, a Rege Catholico earum Adminiſtratore committi poſſe duobus Militibus dictarum Militiarum locum in Conſilio Regio habentibus. 349
CXXIII. Miſſo ad Maronitas Jubilæo admonentur, ut zeloſum, probumque eligant Patriarcham, & in fide erga Sedem Apoſtolicam perſeverent. 350
CXXIV. Admonetur Hiſpaniarum Rex, ut decem millia ducatorum auri de Camera, ex eleemoſynis, quæ cauſa, & occaſione Indulgentiarum, & gratiarum Cruciatæ erogabuntur in Regnis Portugalliæ, Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe quot annis ſolvi curet. 352
CXXV. Ne Fratres, & Moniales eligant confeſſariom ex privilegio Bullæ Cruciatæ. ibid.
CXXVI. Angamalenſis Eccleſia in Archiepiſcopatum reſtituitur. 353
CXXVII. Facultas Nuncio Sabaudiæ cognoſcendi quaſcumque cauſas in ſecunda inſtantia Univerſitatum S. Benigni, Montanari, Filetti, & Lombardoni Juriſdictionis Monaſterii Abbatiæ nuncupati Sancti Benigni, Ordinis Sancti Benedicti, nullius Diœceſis Provinciæ Taurinenſis. 354
CXXVIII. Commiſſio Officiali Remenſi erigendi in Collegiatam Eccleſiam de Charville ejuſdem Remenſis Diœceſis, eique uniendi quatuordecim Canonicatus Eccleſiæ Collegiatæ de Roloir. 355
CXXIX. Reſervatio juriſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Metropolitanas, & Cathedrales Eccleſias, & Monaſteria etiam conſiſtorialia, in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis, pro Philippo Tertio Rege, ejuſque Filio. 358
CXXX. Unio Monaſterii de Claraco Agennen. Diœceſis Baſilicæ Sancti Joannis Lateranenſis. 359
CXXXI. Quod unus ex Confratribus Congregationis Joannis Dei nuncupatæ, in qualibet Domo ejuſdem Congregationis ad Presbyteratum promoveri, & ſacramenta adminiſtrare poſſit. 363
CXXXII. Quod cujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Societatis regulares perſonæ, ad eas tantum recta ſe transferant Indiarum partes, ad quas ab eorum Superioribus, ad fidem catholicam prædicandam, ſive eccleſiaſtica ſacramenta miniſtranda deleganтur. 364
CXXXIII. Monetur Abbas Fuldenſis, ut nonnullarum præpoſiturarum poſſeſſionem Decano Eccleſiæ Fuldenſis reſtituat. 365
CXXXIV. Quod cauſæ Hoſpitalis Mendicantium de Urbe, in ſecunda inſtantia, ab uno ex Indi-

Digitized by Google

Judicibus ordinariis Urbis, per Cardinalem illius pro tempore protectorem eligendo cognoſcantur, una cum Notario ejuſdem Hoſpitalis. 366

CXXXV. Confirmatio oblationis nonnullarum pecuniarum Regi Catholico, per Archiepiſcopos, Epiſcopos, alioſque Eccleſiaſticos Regni Siciliæ ultra Pharum factæ. ibid.

CXXXVI. Confirmantur literæ Pii V., & Clementis VIII. quibus nonnullæ aliæ revocabantur concedentes Communitati Biſuntinæ, facultatem erigendi ſtudiorum Univerſitatem. 368

CXXXVII. Jubilæum pro Regni Poloniæ neceſſitatibus, ad divinam opem implorandam. 371

CXXXVIII. Confirmantur literæ Clementis Papæ Octavi quibus ſtatuitur, quod Officiales, Proviſores, & Vicarii Generales, aliique Judices Ordinarii Epiſcoporum, Archiepiſcoporum, & aliorum ordinariorum locorum Regnorum Caſtellæ, & Legionis debeant eſſe in Sacris Ordinibus conſtituti. 372

CXXXIX. Moderatio indultorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper collatione Beneficiorum Eccleſiaſticorum. 374

CXL. Locus Columnæ S. Laurentii nuncupatus in Civitate Mediolanenſi Eccleſiaſtica privatur immunitate. 375

CXLI. Confirmatio concordiæ inter Regem Catholicum, & clerum Regnorum Caſtellæ, & Legionis initæ ſuper ſolutione primæ decimæ. 376

CXLII. Decernitur eleemoſynas, quæ pro Terra Sancta Hieruſalem a Chriſtifidelibus erogantur, in alios uſus converti non poſſe, præter quam in conſervationem, & utilitatem ejuſdem Terræ Sanctæ. 380

CLXIII. Confirmatio literarum Pauli Tertii quibus privilegia Regularibus Regni Granatenſis conceſſa non ſolvendi decimas, ad viam juris reducuntur. 381

CXLIV. Confirmatio diſmembrationis, & tranſlationis Eccleſiæ Angamalenſis ad Oppidum Cranganor. 384

CXLV. Sequitur commiſſio exequutoribus præcedentis Conſtitutionis aſſignandi certos limites Diœceſi Angamalenſi. 386

CXLVI. Adſcriptio Fratrum Reformatorum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, inter alios Ordines Religioſorum Mendicantium, cum privilegiorum communicatione. 387

CXLVII. Mandatum Regi Catholico, ut quotannis decem millia ducatorum auri de Camera ex eleemoſynis Cruciatæ Portugalliæ pro fabrica Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe tranſmittantur. 388

CXLVIII. De diſtinctione duarum Provinciarum Caſtellæ, & Bethicæ, & electione Vicarii Generalis, Miniſtrorum Provincialium, Definitorum, & aliorum Miniſtrorum Congregationis Fratrum Reformatorum Diſcalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum in Regnis Hiſpaniarum. 389

Sequitur plenior diſpoſitio ſuper prædictis. 390

CXLIX. Approbatio Conſtitutionis Clementis Octavi ſuper confirmatione Congregationis Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, primitivam Regulam obſervantium, cum adjectione duorum votorum, ultra alia vota ipſius Ordinis. 391

CL. Declaratio reſervationis Beneficiorum per aſſequutionem pacificam vacaturorum. 392

CLI. Literæ Proceſſus in die Cœnæ Domini. 393

CLII. Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati ubique nova Monaſteria de ſola Ordinariorum licentia fundare valeant. 397

CLIII. De Magiſtris linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ, a Regularibus in ſuis ſtudiis habendis. 398

CLIV. Confirmantur declarationes Statutorum Univerſitatis Mercatorum Civitatis Anconæ per Theſaurarium Generalem Rev. Cameræ Apoſtolicæ factæ. 399

CLV. Confirmatio nonnullorum Statutorum circa Dotes pro Univerſitate Hebræorum de Urbe. 400

CLVI. Quod Fratres Ordinis S. Franciſci de Pœnitentia nuncupati Familiæ Ultramontanæ habitum humilis panni, diſtinctique coloris a Fratrum S. Franciſci de Paula habitu geſtare, teneantur. ibid.

CLVII. Quod Clerus, & perſonæ Eccleſiaſticæ etiam exemptæ, & Milites S. Stephani ratione bonorum per eos in Territorio, Diſtrictu, & Comitatu Civitatis Piſanæ poſſeſſorum, ſubſidium pro expenſis aggerum, foſſatorum ad decennium perſolvere debeant. 402

CLVIII. Commiſſio Vicario Generali Taurinenſi ut ceſſionem Eccleſiæ S. Dalmatii a Monachis S. Antonii Viennen. factam pro ibi erigendo Collegio, Clericorum Regularium Congregationis S. Pauli approbet, dictumque Collegium erigat. 403

CLIX. Jubilæum pro Indiis Peruanis ad impetrandam converſionem Æthnicorum. 406

CLX. Confirmatio literarum Clem. VIII. ſuper reductione Fratrum Tertii Ordinis S. Franciſci Regni Franciæ ſub obedientia Miniſtri Generalis Fratrum de Obſervantia, & de modo eligendi Provincialem. 407

CLXI. Canonizatio Beati Caroli Cardinalis Archiepiſcopi Mediolanenſis, ejuſque relatio in numerum Sanctorum Confeſſorum cum feſtivitatis inſtitutione pro die 4. Novembris. 409

CLXII. Declaratio, & extenſio Conſtitutionis Clementis VIII. circa formam communicandi indulgentias, ad Canonicos, & Capitulum Baſilicæ Lateranenſis de Urbe, & alios quoſcumque, hujuſmodi facultatem communicandi indulgentias habentes. 415

CLXIII. Confirmantur Conſtitutiones Collegii Borromæi Papienſis a Friderico Cardinali Borromæo correctæ, & in volumen redactæ. 416

CLXIV. Quod Archiepiſcopi, & Epiſcopi in partibus Indiarum Maris Oceani ſub ditione Regis Catholici exiſten., non poſſint ſuſcipere munus conſecrationis, niſi in dictis partibus Indiarum. 417

CLXV. Facultas Archiepiſcopis, & Epiſcopis Indiarum Occidentalium, celebrationem Concilio-

Digitized by Google

eilioꝛum Provincialium ad duodennium dif-
ferendi. 418

CLXVI. Deelaratur nnva ſtatuta edita prn Semi-
nariò Militari Sancti Jacobi de Spatha, &
Sancti Benedicti de Avis in Civitate Colim-
brienſi, non per Ordinarium, ſed per colle-
ctorem Portugalliæ eſſe approbanda. Prio-
res autem, & Cmmmendatarii dictarum Mi-
liriarum a contributione fieienda exteris Se-
minariis tam erectis, quam erigendis exi-
muntur. 419

CLXVII. Confirmatin enncordiæ inter Recto-
rem, & Deputatos Univerſitatis ſtudii gene-
ralis Cnlimbrien. ex una, & Rectorem, &
Presbyteros Collegii Societatis Jeſu etiam
Colimbrien. ex altera partibus, per quam ex
redditibus dictæ Univerſitaris aſſignantur
20. mill. ſeut. prn reſtaurandis Scholis dicti
Collegii. 420

CLXVIII. Monetur Patriarcha Marnnitarum
immntatns a ſuo Prædeceſſore Ritus reſti-
tuat, & anathemate feriūntur, qni Marnni-
tas Antiſtites in ſuæ Juriſdictinnis exercitio
perturbant. 422

CLXIX. Fabritins Veroſpius Cnmmiſſarius depn-
ratur ad componendas lites exortas ſuper
confinibus, & juribus paſcendi inter Civita-
tes Rearinam, & Ducalem, nec non Uni-
verſitates, & homines Terrarum Montis
Leonis, & Leoniſſæ. 423

CLXX. Mandatum Epiſcopo Ceneten., ac ejus
in ſpiritualibus Vicario Generali, nec non
Communitati, & Hnminibus dictæ Civita-
tis, ne eorum quiſque aliquid ſuper appella-
tione cauſarum in præjudicium dictæ Eccle-
ſiæ, & Sedis Apoſtolicæ innovare præſumat,
ſed nmnino Mnnitorium Clementis Papæ
Octavi nbſervari ſuper hac re emanatum cu-
ret. 424

CLXXI. Extenſio facultatum Nnncii apud Re-
gem Hnngariæ ad Regnnm Bnhemiæ, ad be-
neplacitum Pontificis. 425

IN-

Digitized by Google

INDEX
INITIALIS BULLARUM

Quæ in hoc Volumine referuntur.

A

ACcepimus. Pag. 244. 364. 417
Ad aures. 223
Ad ea. 333
Ad Eccleſiæ. 167
Ad exequendum. 122
Admonemur. 295. 323
Ad uberes. 230
Alias ad Nos. 16
Alias cum accepiſſemus. 94
Alias chariſſimi. 419
Alias ex cauſis. 279
Alias fel. record. 278. 352. 366. 407. 416. 424
Alias per Nos. 317
Alias pro parte. 70. 384
Alias ſicut accepimus. 245
Alias te. 425
Altiſſimi. 25
Altitudo. 160
A Pontificatus. 168
Apoſtolicæ Sedis. 304
Apoſtolicæ ſervitutis. 298
Aſſidua pietatis. 115

B

BEnedictus Deus. 350

C

CHariſſimi. 291
Cæleſtis. 311. 380
Circumſpecta. 348
Copioſus. 185
Creditam Nobis. 324
Cupientes. 4. 247. 290
Cum alias. 44. 230
Cum ſicut accepimus. 11. 109. 155. 157. 158. 177. 241. 244. 249. 253. 259. 262. 279. 292.
Cum ſicut ad Nos. 2
Cum ſicut dolenter. 386
Cum ſicut Nobis. 67. 399
Cum Sanctiſſimum. 54
Cum Nos. 153
Cum ordo. 347

D

DEcet. 6. 9. 15. 19. 20. 49. 79. 150. 206. 209. 286. 381.
Dilectorum. 51
Divina diſponente. 213
Dominici gregis. 1
Dum generoſa. 319

E

ECcleſiæ Catholicæ. 387
Eccleſiæ militantis. 348. 397
Excelſa. 111
Ex credito. 284
Ex commiſſa. 354
Ex debito. 37. 389. 403
Eximiæ. 231
Exigunt. 68
Ex injuncto. 5. 30. 31. 88. 101. 129. 151. 160
Ex omnibus. 295
Expoſuit. 365
Exponi Nobis. 118. 154. 242. 276. 283. 295. 346. 366. 400. 420.
Expoſitum Nobis. 13. 38. 138. 196. 248. 322. 341. 368
Ex quo. 116. 289

F

FAcultatem. 346
Fraternitatis tuæ. 422

G

GRatias a Nobis. 102

H

HIs, quæ. 342
Hodie in Conſiſtorio. 90
Hodie per alias. 352. 388

I

JAm dudum. 240
Jam pridem. 117
Illos Apoſtolicæ. 117
In Apoſtolicæ. 199
In beati Petri. 272
In eminenti. 197
In maximis. 170
In ſacra. 359
In Sede. 337
In ſuperna. 355
In ſupremi. 345
In ſupereminentis. 216
In ſupremo. 390
Injuncti Nobis. 194. 204. 223
Impoſitis Nobis. 133
Inter alias. 363
Inter cætera. 177. 259
Inter cæteras. 188
Inter graves. 301. 400
Inter graviſſimas. 173
Inter omnes. 224

L

LAborioſam. 62

M

MAjeſtatis Tuæ. 77. 107. 222. 300. 305. 336. 349.
Militantium ordinum. 299
Miniſterio ſacri. 344. 183

No-

N

NOmine. 402
Non mediocri. 104
Nuper. 105. 335. 337

O

ONeroſa. 184
Onus Paſtoralis. 338

P

PAſtoris æterni. 406
Paſtoralis noſtri. 12, 131. 178. 180
Paſtoralis officii. 78
Paſtoralis Romani. 393
Perlatum eſt. 38. 39. 156
Poſtulat. 73. 246
Præſtantia. 210
Proviſionis. 137. 372
Pro excellenti. 42
Pro noſtro munere. 376
Pro noſtro paſtorali. 40
Pro parte. 294
Pro peculiari. 176

Q

QUam pernicioſa. 105
Quantum. 40
Quæcumque. 3. 85
Quæ ad noſtrorum. 65
Quæ ad religioſorum. 263
Quæ pie. 391
Quæ pro divini. 103
Quæ regulares. 239
Quæ ſalubriter. 415
Quod in omni. 138
Quod nuper. 157
Quo viri. 114
Quoniam ad inſtitutam. 14
Quoniam multiplici. 281
Quoniam nemo. 66, 84. 281
Quoniam noſtro. 77. 79. 83. 113
Quoniam novitates. 250

R

REdemptoris. 119
Regium hoſpitale. 238
Regnum Siciliæ. 250
Religioſorum. 280
Religioſos viros. 180
Romanum decet. 50. 144. 207. 303
Romani Pontificis. 34, 141. 218. 220. 256. 418
Romanum Pontificem. 18
Romanus Pontifex. 96. 207. 227. 238. 297. 353

S

SAlvatoris. 112
Salutis. 125
Sanctiſſimus Dominus noſter. 39. 129
Sanctiſſimus in Chriſto. 166. 374. 392
Securitati. 17
Sedis Apoſtolicæ. 183. 318
Significavit. 18
Sinceræ fidei. 32
Singularis. 274
Solemne eſt. 306
Supernæ. 164
Superni diſpoſitione. 51

T

TAnta eſt. 105
Tantus eſt. 358

V

UBi primum. 56
Veſtro. 106
Veſtra. 196
Vices illius. 228. 252. 375
Univerſo. 371
Unigenitus. 409
Ut omnibus. 423

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

F. M. de Rubeis Patriarcha Conſtantinop. Viceſg.

IMPRIMATUR,

Fr. Joſeph Auguſtinus Orſi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

CON-

CONSTITUTIONES
CLEMENTIS VIII.
ANNO XII.

CCXCVIII.

Innovatio Conſtitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jeſu Chriſti, vel ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, vel mortem pro noſtra redemptione, aut Virginitatem Beatiſſimæ Virginis Mariæ, adjecta forma, ipſam Conſtitut. publicandi, ne de cætero illius ignorantia allegari poſſit.

Hinc Pauli IV. Conſtitut. V. Cum quorumdam, *habet Tom. IV. Par. I. fol. 322.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DOMINICI gregis divina providentia Nobis, licet meritis imparibus, commiſſi, ſolicitudo poſtulat, ut Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, quæ præſertim ad fidei Catholicæ integritatem conſervandam, & impios homines, ac pravarum hæreſum aſſertores debitis pœnis plectendos pertinent, innovemos, ne qui ejuſmodi errorum labe infecti ſunt, earumdem Conſtitutionum, & pœnarum in eis inflictarum ignorationem ullo modo prætendere, aut quavis ratione excuſare ſe poſſe, præſumant.

Pauli IV. Conſtitut. refertur.

§.1. Cum itaque fel. rec. Paulus Papa Quartus Prædeceſſor &c. *Omittitur inſertio hujus Bullæ, quoniam eum habes in loco citato in rubrica.*

Nonnulli ignorantiam illius allegabant.

§.2. Eo tamen hujuſmodi impiorum hominum prorupit temeritas, ut prætextu ignorationis hujuſmodi Conſtitutionis, ac pœnarum in eadem Conſtitutione inflictarum, ſe illis minime ſubjacere, nec obnoxios eſſe putent, ac propterea ſe ab eiſdem pœnis liberari, & abſolvi poſſe prætendant.

Eam innovans intra hujuſmodi errorum aſſertores tamquam contra relapſos in hæreſim animadverti decernit.

§.3. Nos igitur animadvertentes, ut idem quoque Paulus Prædeceſſor bene animadvertit, hujuſmodi errores tam graves, ac nefandos exiſtere, ut illi, qui in eos incidunt, nullam prorſus excuſationem habeant, ſed ſubverſi potius, & immanes, quam hæretici merito dici poſſint, propterea ut illi debita animadverſione omnino puniantur, nec a præfatis erroribus ulla excuſatione de cætero ſe tueri valeant, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, dicti Pauli Prædeceſſoris veſtigiis inhærentes, ac ejus Conſtitutionem prædictam, quoad pœnas in ea contentas innovantes, ac perpetuo confirmantes, & approbantes, ſupradictos omnes, & ſingulos, qui hactenus in ſimiles errores, aut eorum aliquem lapſi ſunt, aut in poſterum prolabentur, attenta dictorum errorum gravitate, & enormitate, cujuſcumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtant, nulla illis etiam ignorantiæ ſupradictæ Conſtitutionis excuſatione ſuffragante, pro ſubverſis, & relapſis in hæreſim haberi, tamquam relapſos Curiæ ſæculari tradi, ac per eamdem Curiam debitis pœnis in relapſos ſtatutis puniri poſſe, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo ſtatuimus.

Contrariis non obſtantibus.

§.4. Non obſtantibus omnibus illis, quæ prædictus Paulus Prædeceſſor voluit non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentem Conſtitutioné jubet publicari Romæ.

§.5. Ut autem hujuſmodi Conſtitutionis ignorantia de cætero allegari, aut prætendi nunquam poſſit, atque ut præſentes omnibus innoteſcant, volumus illas ad valvas Eccleſiæ Lateranenſis, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & in acie Campi Floræ, more ſolito, publicari, & affigi, atque iis inde amotis earumdem exempla, etiam impreſſa, ibi affixa relinqui, factaque publicatione hujuſmodi omnes, qui in Urbe

A post

Digitized by Google

poſt menſem, qui vero extra eam, & citra montes, poſt quatuor menſes, & qui demum ultra montes fuerint, poſt decem menſes a die publicationis hujuſmodi computandos, perinde afficere, & arctare, ac ſi eorum cuilibet perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Et ubilibet ab Inquiſitoribus & locorum Ordinariis.

§.6. Et nihilominus, ut ipſæ præſentes literæ eo notiores fiant, & omnibus magis innoteſcant, nec non pro potiori cautela, volumus, ut Inquiſitores contra hæreticam pravitatem, in iis Civitatibus, Terris, & locis in quibus conſtituti ſunt, ubi vero hujuſmodi Inquiſitores non ſunt, locorum Ordinarii publicationem præſentium, ut infra dicetur, fieri curent, ac propterea univerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis, nec non dilectis filiis Inquiſitoribus præfatis contra hæreticam pravitatem ubilibet conſtitutis, per eaſdem præſentes committimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut per ſe, vel alium, ſeu alios haſce noſtras literas, poſtquam earum exemplum receperint, ſeu earum notitiam habuerint, ſemel, aut pluries, prout eis magis expedire viſum fuerit, ipſi quidem Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, & Epiſcopi, & alii locorum Ordinarii in eorum Cathedralibus, & majoribus reſpective Eccleſiis Civitatum, Oppidorum, & locorum quorumcumque eorum Diœceſum, ubi Inquiſitores non fuerint, ubi vero Inquiſitores fuerint, ipſimet Inquiſitores in eiſdem Eccleſiis, dum in eis major populi multitudo ad divina convenerit, ſolemniter publicent, & publicari, auctoritate noſtra mandent, & faciant.

§.7. Cæterum, quia difficile foret &c.

Dat. die 3. Februar. 1603 An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die tertia Februarii 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCXCIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Mandatum Collectori Portugalliæ nunc, & pro tempore exiſtenti, ut Ordinarios locorum commoneat, illiſque præcipiat, ut certum numerum Monialium in Monaſteriis Regnorum Portugalliæ, ubi præfixus non eſt juxta Concilii Tridentini Decreta, præſcribant,

Dilecto filio Spoliorum, ac Jurium Cameræ noſtræ Apoſtolicæ debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectori generali.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

In nonnullis Monaſteriis Monialiũ numerus præfinitus non erat.

§.1. CUM, ſicut ad Nos perlatum eſt, in quampluribus Monialium Monaſteriis diverſorum Ordinum in Civitatibus, Oppidis, & locis Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum conſiſtentibus tam locorum Ordinariis, quam Regularibus ſubjectis, certus Monialium numerus juxta Concilii Tridentini decreta nondum præfinitus exiſtat.

Mandatum de quo in Rubrica.

§.2. Nos pro Noſtri Paſtoralis muneris debito Monaſteriorum eorumdem ſtatui opportune conſulere cupientes, ac de tua prudentia, & religionis zelo plurimum in Domino confiſi, ex voto etiam Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper Conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum, Tibi per præſentes committimus, & mandamus, ut Venerabiles Fratres Archiepiſcopos, & Epiſcopos, ac alios locorum Ordinarios nomine noſtro commoneas, illiſque præcipias, ut in ſingulis quorumvis Ordinum Monialium Monaſteriis eorum curæ, & gubernio ſubjectis, quilibet eorum certum Monialium numerum juxta Concilii Tridentini Decreta præſcribat, ultra quem numerum ſic præſcribendum deinceps in eiſdem reſpective Monaſteriis aliquæ Moniales abſque ſpeciali noſtra, & Apoſtolicæ Sedis licentia recipi minime poſſint.

Hoc idem perficiendum ab Ordinariis tãquam delegatis S.S. in Monaſteriis Regularibus ſubjectis.

§.3. Utque iidem locorum Ordinarii tamquam noſtri, & Apoſtolicæ Sedis Delegati in Monaſteriis Monialium Regularium quorumvis Ordinum curæ, & gubernio ſubjectis, ſimul cum eiſdem Superioribus Regularibus certum ſimiliter Monialium numerum, quem de cætero abſque ſimili noſtra, & Apoſtolicæ Sedis licentia nullatenus cuiquam excedere liceat, præſcribere curent: Atque ſuper hoc opportunam facultatem, auctoritate noſtra Apoſtolica, eiſdem locorum Ordinariis concedas, eiſdem, aut locorum Ordinariis, & aliis Superioribus Regularibus dictorum Monaſteriorum, ut ſuper hujuſmodi numero diſpenſare, illumve quovis modo tranſgredire non valeant, eadem auctoritate prohibeas.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obſtantibus quibuſvis eorumdem Monaſteriorum, & illorum Ordinum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem locorum Ordinariis, & aliis Superioribus Regularibus eorumdem Monaſteriorum in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 8. Martii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 8. Martii 1603., Pontificatus noſtri Anno XII.

Ap-

Digitized by Google

CCC.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Approbatio explicationis Kalendarii Gregoriani a Chriſtoforo Clavio Bambergenſi e Societate Jeſu editæ cum abrogatione aliorum Kalendariorum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

QUæcumque a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris ad communem totius Catholicæ Eccleſiæ utilitatem diuturno ſtudio, & longa deliberatione piè, ſapienterque ſancita, & decreta ſunt, debent à Nobis non ſolum omni ope ab iniquorum hominum impugnatione defendi, ſed etiam, quantum in Domino, licet auctoritate Apoſtolica confirmari.

Gregor. XIII. Kalendarium emendari curat.

§. 1. Cum itaque ſæ. re: Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor Noſter Kalendarium Romanum, atque annum Eccleſiaſticum, qui ob minuta quædam neglecta progreſſu temporis ita à vero deflexerat, ut niſi idem Gregorius opportune providiſſet, ſacrum Paſchæ diem plerumque extra legitimum tempus à Sacris Conciliis, & Patribus conſtitutum, in poſterum exhibuiſſet celebrandum, tanta cura, & fœlicitate in priſtinum ſtatum reſtituerit, ut prædictum Kalendarium nulli umquam mutationi amplius expoſitum eſſe videatur; quia tamen nonnulli improbi homines eo audaciæ proruperunt, ut hoc magni laboris opus, tantorum Virorum induſtria, & ſtudio confectum oppugnare, & calumniis laceſſere, idque illi obiicere præſumpſerint, quod non ſemper motibus cœleſtibus ad unguem reſpondeat, quaſi vero ejuſmodi Kalendarii forma excogitari poſſit, quæ una, & eadem cum omnium, qui ſubſequuntur annorum decurſu ſemper conveniat, & nullo umquam tempore a motibus cœleſtibus, vel minime diſcrepet, ac præcipue quidam Franciſcus Vieta in tantam imprudentiam devenerit, ut Kalendarium quoddam a ſe compoſitum plenum erroribus, & Gregoriano plane contrarium Gregorianum tamen inſcribere, & edere auſus ſit, eique prædicti Gregorii Prædeceſſoris literas emendationis, & reſtitutionis Kalendarii præpoſuerit, ut propoſita palam veri ſpecie falſæ ſuæ doctrinæ venenum inſtillaret.

Sed nonnulli falſum Kalendarium ſupponunt.

Clemens explicationem ejuſdem Kalendarii Chriſtoforo Clavio committit

§. 2. Nos attendentes hujuſmodi Kalendarium a prædicto Gregorio Prædeceſſore Noſtro ſumma diligentia, & ſedulitate, adhibitis in hoc opus Viris harum rerum peritiſſimis, eſſe reſtitutum, illudque perfectum, perpetuumque Jure optimo inſcribi potuiſſe, quod ſemper ſuis præcipuis partibus integrum perſiſtat, nec mirandum eſſe, quod Cyclus noſtrarum Epactarum in dies Kalendarii diſtributus interdum in Noviluniis, ac Lunis XIV. Paſchalibus non omnino cum motibus cœlorum conſentiat, cum hoc in omni Cyclo neceſſario eveniat, ſatiſque ſit quod error hic, qui vitari nequit multo rarior deprehendatur in novo hoc Kalendario, quàm in ullo alio; propterea ad majorem illius declarationem, & ad omnem ejus impugnandi occaſionem, cæteraſque difficultates tollendas, dilecto filio Chriſtoforo Clavio Bambergen. Societatis Jeſu religioſo viro hac in re verſatiſſimo, & qui inſignem in ejuſdem Kalendarii emendatione operam ſub eodem Gregorio navavit, mandavimus, ut explicationes in prædictum Kalendarium ederet, tum ad confirmandas ejuſdem Kalendarii, ac Gregorii rationes, tum ad omnium adverſariorum commenta infringenda, qui tandem poſt multas lucubrationes hunc librum diù deſideratum Nobis obtulit, cumque Romani Kalendarii a Gregorio XIII. Pontifice Maximo reſtituti explicationem juſſu Noſtro editam nuncupavit, in quo adverſariorum errores perſpicue confutantur, doceturque hoc Kalendarium futurum perpetuum, ita ut nulli umquam ne minimę quidem mutationi, quod ad diſpoſitionem Epactarum attinet, obnoxium ſit, quamquam poſt plurima elapſa ſecula alia Solaris anni, & Lunaris æquatio fortaſſis inſtituenda ſit.

Ei approbat, aliorumque Kalendariorũ uſum vetat.

§. 3. Quare Nos, ne de cætero contra dictum Kalendarium aliquid obiici, aut confingi poſſit, opportune providere volentes, dicti Kalendarii explicationem a prædicto Chriſtoforo Clavio editam per præſentes approbamus; Cætera vero Kalendaria à quibuſvis jam confecta, huic aliqua ratione contraria, quæ mendoſiſſima Eccleſiæ obtruduntur, præſertim illud, quod dictus Franciſcus Vieta propria auctoritate edidit, & a Gregoriano præter alia diſcernitur, quod in illo ad primam diem Januarii Epacta XXX., ſive hoc ſigno * notata ſicuti in Kalendariis habetur, non adſcripta ſit, ut in Gregoriano, annuſque cum Epacta XXIX. ab octava die Martii incipiat, quæ res inaudita eſt, & Patribus Niceni Concilii prorſus contraria, nec non quacumque alia forſan in poſterum edenda in univerſo Chriſtiano Orbe perpetuo abrogamus, eorumque uſum ubique interdicimus, ac prohibemus.

Clauſulæ.

§. 4. Sicque ab omnibus cenſeri, & ita per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos judicari, & definiri debere: irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Præſentes publicari præcipit.

§. 5. Præcipientes in virtute Sanctæ obedientiæ univerſis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis, eorumque Vicariis in ſpiritualibus generalibus, ut præſentes noſtras literas in eorum quiſque Eccleſiis, Civitatibus, & Diœceſibus publicari, & obſervari curent, & faciant.

Derogat contrariis.

§. 6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum hactenus quomodolibet conceſſis,

Digitized by Google

confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides. Dat. die 17. Martii 1603. An.XII.

§.7. Volumus autem, ut præſentium transſumptis, etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eeeleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſua fides habeatur, quæ præſentibus ipſis haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſeatoris die 17. Martii 1603. Pontificatus Noſtri anno duodecimo.

CCCI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Mandat Epiſeopo Ceneten., ut unum Vicarium in ſpiritualibus, & temporalibus in parte inferiori ipſiua Civitatis in loco ab Epiſeopali Palatio ſeparato conſtituat, & unum Auditorem apud ſe habeat, cui eauſas in gradu appellationis a ſententiis prolatis a dicto Vieario committat.

Ven. Fratri Epiſcopo Ceneten.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Mandat Epiſcopo ut Vicarium, de quo in Rubrica, conſtituat.

§.1. CUpientes commoditati Civium, & Incolarum, habitatorumque iſtius Civitatia Ceneten., illiuſque univerſi Territorii Comitatus, ac Juriſdictioni, quæ in temporalibus etiam Fraternitati tuæ, & pro tempore exiſtenti Eeeleſiæ Ceneten. Præſuli ſubeſt, pro Apoſtoliei muneris, quo Eeeleſiis omnibus præſidemus, debito opportune conſulere, juſtis etiam, ac rationabilibus eauſis ſuadentibus; Mutu proprio, & ex eerta ſeientia, & matura deliberatione Noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eidem fraternitati tuæ per præſentes injungimus, ut in parte inferiori ejuſdem Civitatis in loco ab Epiſcopali Palatio ſeparato, unum Vicarium Generalem in ſpiritualibus, & temporalibus Virum fide, doctrina, & integritate præſtantem, cum convenienti proviſione, itaut pro ſui officii qualitate ſe decenter ſuſtentare valeat, & eo pacto a ſordibus, & muneribus abſtineat, deputes, & conſtituas, qui omnes, & ſingulas eauſas Civiles, Criminales, & mixtas omnium, & quorumcumque Civium, Incolarum, Comitativorum, & habitatorum, neenon Communitatis, Univerſitatis, & cujuſvis Collegii, ſeu Congregationis dictæ Civitatis, Comitatus, Territorii, & Juriſdictionis Ceneten., vel alias quoquo modo Eccleſiæ Ceneten. ſubditorum, & ad forum, ae Juriſdictionem temporalem Ceneten. quomodolibet ſpectantes, & pertinentes, audiat, cognoſeat, & fine debito, prout Juris fuerit, terminet, & decidat.

Et Auditorem pro cognoſcendis cauſis appellationum.

§.2. A cujus ſententiis, ſi appellari, reelamari, de nullitate diei, ſeu adverſus illas recurſum, vel in integrum reſtitutionem, prout de Jure peti contigerit, in iis caſibus, in quibus de Jure communi, vel ex diſpoſitione ſtatutorum dictæ Civitatis Ceneten. non erit prohibitum, appellare, reclamare, de nullitate dicere, recurſus, vel reſtitutionem in integrum petere, Tu eauſas appellationum, reelamationum, nullitatum, reeurſuum, vel reſtitutionum in integrum hujuſmodi Auditori tuo viro ſimiliter, fide, doctrina, & integritate conſpicuo, quem apud Te habere debeas, per ipſum Auditorem tuum in ſecunda inſtantia audiendas, cognoſcendas, fineque debito terminandas, & decidendas, per commiſſionem Ordinariam, tuumque reſcriptum committas, ipſeque Auditor in eauſis hujuſmodi ſententias ab eo ferendas ſubſeribat.

§.3. Quod ſi contigerit, per ipſum Auditorem ſententias a Viecario prædicto in prima Inſtantia latas, revoeari, vel primæ minime conformes proferri, tunc tu eauſas eaſdem per te ipſum, tam tua Ordinaria auctoritate, quam etiam tamquam Noſter, & Apoſtolicæ Sedis Delegatus, audias, cognoſcas, & fine debito pro Juſtitia termines, & deeidas.

Ita tamen, ut duæ conformes faciant rē judicatam.

§.4. Nos enim in omnibus, & ſingulis cauſis ſupradictis ad Juriſdictionem, & poteſtatem Ceneten. in temporalibus, ut ſupra quovis modo ſpectantibus, & pertinentibus, duas eonformes facere rem judieatam, & illas fore, & eſſe exequutioni per Judicem ultimam proferentem omni, & quacumque appellatione poſtpoſita demandandas, ita quod utrique partium ſemel tantum, & non ulterius liceat appellare, juxta formam, tenorem, continentiam, & diſpoſitionem ſtatutorum dictæ Civitatis decernimus.

Qualitates in Vicario, & Auditore requirendas deſignat.

§.5. Volumus tamen, ae Tibi injungimus, ut Vicarium, & Auditorem hujuſmodi non ſolum iis, quos diximus, virtutibus ornatos, ſed etiam alienigenas, & ſi fieri poterit, ex Apoſtolicæ Sedis ſubditis, itaut Nos in eos, quatenus, quod abſit, aliquando in offieio deliquerint, debita animadverſione procedere valeamus, deligere procures.

Opportunas ad hoc Epiſcopo facultates concedit.

§.6. Cæterum Tibi præmiſſa omnia, & ſingula faciendi, ipſiſque abs Te conſtituendis Vicario, & Auditori hujuſmodi eauſas prædictas, ut præmiſſum eſt, audiendi, cognoſcendi, fineque debito terminandi, & deeidendi, aliaque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exequendi plenam, amplam, & opportunam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Vicario, & Auditori prædictis obedientiam præſtari mandat.

§.7. Mandantes propterea tam Communitati, Univerſitati, Collegiis, & Congregationibus quibuſeumque, quam omnibus, & ſingulis Civibus, Ineolis, Comitativis, & quovis modo habitatoribus dictæ Civitatis, Comitatus, Territorii, & Juriſdictionis Ceneten. ſub excommunicationis etiam latæ ſententiæ, aliiſque eenſuris, & pœnis Eeeleſiaſticis ipſo facto incurrendis, in eaſu contraventionis in cauſis appellationum, reclamationum, reeurſuum, nullitatum, & re-

Digitized by Google

& reſtitutionis in integrum prædictarum, ne alium quavis auctoritate fungentem, quam ſupradictum Auditorem tuum, & Te ipſum ordine, & forma ſupra expreſſis quovis quæſito colore, vel prætextu adire audeant, ſeu præſumant.

Clauſulæ.

§.8. Sicque, & non aliter in præmiſſis omnibus, & ſingulis de cætero perpetuis futuris temporibus obſervari debere, ac ita per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, ſtatuimus, & ordinamus.

Derogatio contrariorum

§.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Eccleſiæ Ceneten., illiuſque Civitatis, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 12. Aprilis 1603. An.XII.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 12. Aprilis 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII. (*a*).

CCCII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Diſmembratio Curæ Animarum ab Eccleſia Sancti Triſonis de Urbe, quæ unitur Eccleſiæ S. Auguſtini cum Stationum translatione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apoſtolici muneris debito, ad ea libenter intendimus, per quæ Chriſtifidelium Animarum curæ, & divini cultus augmento opportunius conſulatur, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Diſmembratio, & unio de quibus in Rubrica.

§.1. Cum itaque Eccleſiam Sancti Triſonis in Regione Campi Martii de Urbe Monaſterio Fratrum Sancti Auguſtini de eadem Urbe Ordinis Eremitarum ejuſdem S. Auguſtini contiguam exiſtere, & curam Animarum eidem Eccleſiæ Sancti Triſonis incumbentem, necnon reliquiarum ejuſdem Eccleſiæ Sancti Triſonis per dilectos filios Priorem, & Fratres dicti Monaſterii Sancti Auguſtini, quod inſigne exiſtit, & Fratrum numero, & ſufficientia ad hujuſmodi curam exercendam referta eſt, commodius, & facilius, quam per alios Sacerdotes exerceri poſſe conſideraverimus, ex his, & aliis rationabilibus cauſis animum Noſtrum moventibus, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ab eadem Eccleſia Sancti Triſonis curam animarum hujuſmodi, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo abdicamus, & diſmembramus, ac ad Eccleſiam prædicti Monaſterii Sancti Auguſtini perpetuo transferimus, itaut per aliquam, ſeu aliquos ejuſdem Monaſterii Fratres ad id a dilecto filio noſtro in Alma Urbe Vicario approbatos exerceri poſſit, & debeat.

Reliquiæ ab Eccleſia Sancti Triſonis ad S. Auguſtinum transferendæ.

§.2. Nec non etiam Reliquias omnes in eadem Eccleſia Sancti Triſonis exiſtentes, ad ipſam Eccleſiam Sancti Auguſtini, in qua decentius cuſtodiri, & conſervari poterunt, ſimiliter transferimus, ſeu dictis Priori, & Fratribus illas transferendi licentiam, & facultatem impertimur.

Fructus quique omnes, & redditus eidē Eccleſiæ attribuit.

§.3. Inſuper eiſdem Priori, & Fratribus, ut omnia, & ſingula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque etiam incerta ad prædictam Eccleſiam Sancti Triſonis ratione exercitii curæ animarum ſpectantia, & pertinentia, ita tamen, ut ipſi Prior, & Fratres onera omnia eidem Eccleſiæ Sancti Triſonis incumbentia ſupportare teneantur, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Transfert etiam indulgengentias Stationum.

§.4. Ulterius, ut diebus, in quibus Stationes in prædicta Eccleſia Sancti Triſonis haberi conſueverunt, Chriſtifideles Eccleſiam prædictam Sancti Auguſtini viſitantes, eaſdem Indulgentias Stationum, quas in prędicta Eccleſia S.Triſonis conſequerentur, cumulative conſequantur, perinde ac ſi eamdemmet S. Triſonis Eccleſiam viſitarent, ſimiliter concedimus, & indulgemus.

Clauſulæ.

§.5. Decernentes præſentes literas perpetuo validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, nec a quoquam quavis auctoritate, & occaſione impugnari, reſcindi, vel retractari ullatenus poſſe. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, præſertim Noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, ac dictæ Eccleſiæ Sancti Triſonis etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Aprilis 1603. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 14. Aprilis 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII.

(*a*) Hac eadem die Clemens ſuis Literis in forma Brevis, quibus initium eſt: *Quæ pro Ordinis veſtri*, confirmavit Privilegia omnia ab Anteceſſoribus Pontificibus conceſſa Ordini S. Pauli Primi Eremitæ.

Digitized by Google

CCC III.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declarantur Dubia nonnulla ab Epiſcopo Egitanienſi propoſita.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DEcet Romanum Pontificem in his, quæ ad Eccleſiarum omnium, præſertim Cathedralium optimum regimen, & utiliora ſervitia pertinent, auctoritatem ſuam interponere, ac dubia quæcumque deſuper emergentia, opportuna declaratione è medio tollere, ac alias deſuper providere, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

Non reſidentibus Epiſcopis nonnulli errores, & abuſus irrepſerant

§.1. Sane, ſicut venerabilis Frater Nonnius Epiſcopus Egitanien. Nobis exponi fecit, ex eo, quod a quadraginta, & pluribus lapſis annis bo: mem: Epiſcopi Egitanienſes ejus Anteceſſores, frequentem, ſeu continuatam apud dictam Eccleſiam, ut tenebantur, reſidentiam nedum non fecerunt, ſed eorum aliqui Regis Portugalliæ Curiam ſequuti fuerunt, quidam vero in Urbe, & alii in diverſis locis extra Diœceſim prædictam reſidere conſueverunt, multi tam in ipſa Cathedrali Eccleſia, quam in ejus Diœceſi errores, & abuſus irrepſerint, ac plurimæ laudabiles, ac piæ conſuetudines ex eorum Prælatorum abſentia, minuſque diligenti cura in deſuetudinem abierint, ac multa denique evellenda, nonnulla vero moderanda, & reformanda ſint, ac in his Apoſtolicam auctoritatem ſibi præſto eſſe oporteat.

Epiſcopus aliqua dubia proponit.

Ac propterea infraſcripta dubia Nobis propoſuerit, & ſuper quibus per Nos de opportunæ declarationis remedio ſibi provideri deſideret.

De reſidentia Canonicorum

§.2. Primo ſiquidem, an præſuppoſita conſuetudine, quod ſuæ Eccleſiæ Canonici poſſint ab ea longiori tempore, quam a Concilio Tridentino præſcribitur abeſſe, ipſe Epiſcopus talem uſum, ſeu conſuetudinem ad præſcriptum prædicti Concilii poſſit reducere.

An tempore vacationum poſſint omnes ſimul abeſſe.

Secundo, an tempore vacationis Canonicis eiſdem conceſſæ, poſſint omnes per id tempus ſibi conceſſum ab Eccleſia ſimul, an vero alii poſt alios abeſſe, ne ſervitium Eccleſiæ, tempore vacationis, notabiliter defraudetur.

An teneantur per ſe ſatisfacere.

Tertio, an Canonici præſentes, & non impediti, teneantur per ſe ipſos ſuis oneribus, & officiis ſatisfacere, vel per ſubſtitutos.

An Epiſcopus poſſit eos cogere ut in Choro vocem extollant.

Quarto, an prædictus Epiſcopus poſſit cogere Canonicos in Choro, ut vocem extollant, maxime eos, qui culpabiles ſunt, nec volunt cum aliis communicare in cantu.

An Canonici poſſint ſacris operari tempore horarum Canonicarum

Quinto, an dum celebratur Miſſa ſolemnis, ſive Conventoalis, vel prædicatur, & Horæ Canonicæ in Choro cantantur, poſſit aliquis Canonicus privatè, celebrandi cauſa, a Choro recedere, & nihilominus quotidianas diſtributiones lucrari.

An Canonicus Fabricæ præpoſitus poſſit per integrum annum abeſſe.

Sexto, an Canonicus Fabricæ adminiſtratiooi deputatus, propter hanc cauſam, toto anno ab Eccleſiæ ſervitio eximatur, & nihilominus diſtributiones integrè lucretur.

An Laici a ſervitio Chori ſint arcendi.

Septimo, an Pueri in privatis Miſſis, Sacriſtiæ, & Choro cum Cottis intervenientes, debeant ſaltem Ordines Minores, vel primam Tonſuram habere, & pure laicos ab hujuſmodi miniſterio arcere.

An Canonici Epiſcopum celebraturum debeant aſſociare.

Octavo, ſe ſcire cupere, an quoties cum Cappa ad Eccleſiam, ut divina Officia celebret, ſeu illis aſſiſtat, progreditur, Canonici, & Capitulum eum a loco ſuæ habitationis, quæ parvo ſpatio ab Eccleſia diſtat, in eundo, & redeundo aſſociare teneantur.

An ei in aliis Eccleſiis celebranti debeat adeſſe.

Nono, contingere poſſe, ut ipſe Epiſcopus extra Civitatem, in ejus tamen ſuburbiis Pontificalia exerceat, proindeque dubitare, an aliquos de Capitulo, ut ſibi aſſiſtant, remanentibus aliis in Choro, qui ad Divina celebranda ſufficiaot, ſecum poſſit ducere.

Qui locus Vicario in Choro competat.

Decimo, ſi aliquando per Diœceſim, ſeu aliter in Civitate impedito commoranti, opus eſſet Vicarium, ſeu Officialem generalem pro negotiis urgentibus tractandis, ad Capitulum deſtinari, ſeu mitti, ubi cum primo dictu Vicario locus certus hactenus deſtinatus, ſeu determinatus non fuerit, licet in Proceſſionibus præcedere ſoleat, quem locum obtinere deberet, pariter dubitare.

An a noviter proviſis aliquid Capitulū queat exigere.

Undecimo, dubitare inſuper, an prohibere poſſit Capitulo, ne pro admittendis ad Eccleſiam de aliqua dignitate, Canonicatu, vel beneficio noviter proviſis, ſumma pecuniarum, vel Chyrotecæ, ſeu alia exigantur, prout hactenus exigi conſueverunt.

An laicis ad Proceſſiones accedentibus certus locus poſſit deſignari.

Duodecimo, an Laicorum Vexillum, & Miniſtros Sæculares locorum, qui ad Proceſſiones, quæ per Civitatem, & Loca Diœceſis fiunt, confuſe, & ſine ordine accedunt, poſſit debito loco conſtituere, & dictus Laicos cogere, ut ordinate, & cum Candelis procedant, vel potius, ut ad Proceſſiones non accedant, compellere valeat.

Prædicta Dubia declarat Clemens.

§.3. Nos igitur precibus ejuſdem Nonnii Epiſcopi Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, ejuſque juſtis petitionibus annuere volentes, ex voto Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Sacris Ritibus, & cæremoniis deputatorum, quibus præmiſſa dubia diligenter examinanda commiſimus, harum ſerie declaramus.

Ad Primum.

Circa primom, ipſum Epiſcopum poſſe talem uſum, & conſuetudinem ad præſcriptum Tridentini Concilii reducere.

Ad Secundū.

Circa ſecundum, non debere omnes Canonicos, & Beneficiatos ſimul abeſſe tempore vacationis, ſed alios poſt alios, ordine ſervato, itaut Eccleſia ſervitio non defraudetur.

Ad Tertium.

Circa tertium, Canonicos per ſe ipſos ſervire, ac ſua munia exercere, non vero per ſubſtitutos debere.

Ad Quartum.

Circa quartum decere, ut Canonici

vocc

voce non impediti alte canant in Choro, coadjuvantes alios, & poſſe Epiſcopum illos ad id faciendum hortari.

Ad Quintum. Circa quintum, licitum eſſe Canonicis, celebrandi cauſa a Choro recedere, nec ob id diſtributiones quotidianas perdere.

Ad Sextum. Circa ſextum, teneri Canonicum adminiſtrationi Fabricæ deputatum Eccleſiæ inſervire, ſicut omnes alii Canonici, & ſi id facere contemnat, mulctandum eſſe in amiſſione diſtributionum, ſicut alios non ſervientes.

Ad Septimū. Circa ſeptimum, convenire prædictos Pueros, ſaltem Primam Tonſuram habere, dummodo per ætatem ejuſdem Tonſuræ ſint capaces.

Ad Octavum. Circa octavum, Canonicos, & Capitulum ad id teneri, dummodo diſtantia, prout præſupponitur, brevis ſit.

Ad Nonum. Circa nonum, inhærendo Decretis, & reſolutionibus alias in ſimili caſu factis, & S.R.E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum voto ſæpius dato, Epiſcopum id poſſe, declaramus.

Ad Decimum. Circa decimum, Vicario generali convenire Locum ſuper omnes Capitulares, tam in Congregationibus capitularibus, & ſeſſionibus, quam in Proceſſionibus, dummodo ibi Canonici ſacris veſtibus parati non incedant.

Ad Undecimum. Circa undecimum, Epiſcopum id prohibere non poſſe, ſi pecuniæ in utilitatem, vel ſervitium Eccleſiæ, ſeu ſacriſtiæ vertantur; ſi vero vertantur in Canonicorum, ſeu aliorum privatam utilitatem, poſſe prohibere.

Ad Duodecimum. Circa duodecimum, Epiſcopum non poſſe cogere, ſed hortari.

Alia propoſita Dubia. §.4. Præterea alia etiam infraſcripta dubia idem Nonnius Epiſcopus Nobis declaranda propoſuit, videlicet: Primo ſtatuta dictæ Eccleſiæ Cathedralis Egitanien., quæ nec auctoritate Apoſtolica, immo nec ordinaria, approbata huc uſque extiterant, incorrecta, & inordinata eſſe, eorumque plurima in ipſius Eccleſiæ præjudicium, ac detrimentum tendere, Canonicos circa divinorum celebrationem, quod ſibi ſuavius, & minus laborioſum eſſe poterat, ordinare, circa eorum abſentias largius, quam par erat, diſponere, mulctas ſibi invicem ſæpe remittere, punctaque in Horis, divinis Officiis, & Eccleſiæ ſervitio minimi valoris aſſignare, & ſtatuere, ordinem in Choro ſervandum, qui omnino neceſſarius videbatur præfigere, differre, in aliiſque prædictæ Eccleſiæ ſervitium concernentibus, eorum arbitrio, & remiſſe, inordinateque procedere.

Secundo, uno ex eiſdem ſtatutis ſancitum eſſe, ut qui aliquam dignitatem, Canonicatum, vel inferius Beneficium obtinens, Eccleſiæ per quadraginta annorum ſpatium inſervierit, eo ipſo emeritus, vulgo *Jubilado*, cenſeatur, ad ulterioriſque temporis ſervitium non teneatur, & nihilominus fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, ac diſtributiones quotidianas, etiam extra Civitatem, & Diœceſim integre percipiat; quod ſi ita, ut Canonici volebant, intelligendum, ac ſervandum eſſet, multi parum poſt tempus ab Eccleſia recederent, illaque debitis, ob Miniſtrorum ſubtractionem, fraudaretur obſequiis, ac divinus cultus notabiliter minueretur.

Tertio, in eadem Eccleſia unam Cappellam de Quebrada nuncupatam, a quodam Epiſcopo, ut creditur, ab antiquo jam tempore, ſub certis modo, & forma, ac cum certo Miſſarum, aliorumque onerum numero inſtitutam, & ſic ſemper adminiſtratam a Capitulo, cui dictæ Cappellæ adminiſtratio incumbit, nuper diviſam, ac per duos Cappellanos diſtributam, ejuſque onera, & obligationes abſque noſtra, & Apoſtolicæ Sedis auctoritate diviſas, & ſeparatas fuiſſe, quod Epiſcopi Teſtatoris voluntati, & antiquæ inſtitutioni contrariatur, idque per Capitulum, ſine auctoritate prædicta fieri non potuiſſe, cum ad ſolum Romanum Pontificem ultimarum voluntatum commutationem, & interpretationem pertinere, de jure conſtaret.

Quarto neceſſarium eſſe prohibere Canonicis, ne ad Capitulum congregari, ſeu capitulares Congregationes habere poſſint, dum in Eccleſia Horæ Canonicæ, & Miſſa major celebrantur, obſervata hactenus in contrarium conſuetudine non obſtante.

Quinto dubitare, an contra delinquentes in exilium, quando eorum crimina, & exceſſus id poſtulant, condemnatos, ut loca exilio deſtinata petant, ſi exequutio realis, vel perſonalis in eos fieri non poteſt, per cenſuras, & earum aggravationem procedere, ac eos ab eorum Parochiis, & locis, ubi deliquerunt, arceri valeant.

§.5. Nos item, quoad ſupradicta Nobis propoſita dubia, quæ ſimiliter Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ſuper Epiſcoporum, & Regularium negotiis, & conſultationibus a Nobis deputatis diligenter examinanda commiſimus, harum ſerie declaramus. Declaratio dd. Dubiorū.

Quoad primum videlicet, licet ſatis per decretum Concilii Tridentini cap. 15. ſeſſion. 24. de Reformatione, proviſum ſit, poſſe tamen Epiſcopum, ſi opus fuerit, nova ſtatuta cum conſilio Capituli edere, & illa edita, referendo, in quibus differunt ab antiquis, ad Congregationem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium negotiis, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſitam tranſmittere, ut ab ea examinentur, & approbentur.

Quoad ſecundum, non videri interim aliquid ſuper hoc innovandum, ſed cum caſus particulares evenerint, poſſe Epiſcopum eamdem Congregationem conſulere.

Quoad tertium Capitulo Egitanien. non licuiſſe voluntatem Teſtatoris, ſeu primam fundationem, inconſulta Sancta Sede Apoſtolica, commutare, vel alterare, & ideo cenſemus, omnia in priſtinum ad formam primæ fundationis reſtituenda eſſe.

Quoad

Quoad quartum, Epiſcopum poſſe prohibere, juxta aliam ſimilem declarationem factam ab eadem Sacra Congregatione ſub die 17. Novembris 1600., in qua declaravit, non eſſe habendum Capitulum, dum Miſſa, ſeu Horæ Canonicæ in Eccleſia celebrantur, idque etiam fuit decretum in Conciliis Baſileen., Culnnien., Mediolanen., & aliis, itaut Canonici contravenientes in amiſſione quotidianarum diſtributionum, niſi adeſſet urgentiſſima cauſa, vel maxima neceſſitas, puniantur.

Quoad vero quintum, non expedire aliud, quam a Concilio ſtatutum eſt.

Alia quoque propoſita dubia.

§.6. Demum prædictus Nonnius Epiſcopus reliqua alia, etiam infradicenda dubia Nobis declaranda propoſuit: ſcilicet.

Primo Eccleſiam prædictam Egitanien. inter cæteras Portugalliæ inſignem eſſe, in eaque triginta Præbendas, & ſeptem Dignitates, ultra Pontificalem, extare: Canonicos vero circa ejuſdem Eccleſiæ adminiſtrationem, & ſervitium in aliquibus minus ordinate, ut præmiſſum eſt, procedere, multaque circa idem ſervitium, reformatione indigere: cumque ſingulæ Præbendæ ad valorem quingentorum ducatorum monetæ illarum partium, ut plurimum, aſcendant, omneſque earum reddit us in diſtributionibus quotidianis conſiſtant, ipſos Canonicos ita eaſdem diſtributiones dividere, ut principalioribus Horis, & Miſſæ majori minimi valoris puncta, ſcilicet unius, trium, & ſex quatreoorum reſpective aſſignent, unde oriebatur, ut ipſi Canonici, cum parum amittant, eiſdem Horis, & Miſſæ intereſſe negligant, ſegniterque circa Eccleſiæ prædictæ ſervitium ob hanc rationem procedant, cum in aliis Regni Cathedralibus, puncta per Horas, & Miſſas, ſecundum redditûum quantitatem ſint aſſignata, diſtributioneſque æqualiter, attenta Horæ, Miſſæ, & Feſti qualitate, dividantur.

Secundo Theſaurarium duo millia ducatorum, vel circa, fructus percipere, tenerique ex creatione duos, vel tres pueros in Sacriſtia pro ejus, ac Miſſarum ſervitio, nec non ſacriſtam ipſum ſolvere, eique competentem portionem, ſeu ſalarium aſſignare: nihilominus tamen modernum Theſaurarium nec dictos Pueros conducere, nec ſacriſtæ honeſtam, & congruam portionem ſolvere, nec alia ſibi incumbentia onera adimplere, ex quo Eccleſiæ ſordide, & negligenter ſerviebatur, ipſeque Theſaurarius officii ſui oblitus his incommodis providere differebat.

Tertio ſibi declarari oportere, an tertiæ partis fructuum Dignitatum, Canonicatuum, Perſonatuum, portionum, & officiorum Eccleſiæ Cathedralis in diſtributiones converſæ, ſeu convertendæ, ſic præſentes, & intereſſentes comparticipes fieri debeant, & abſentes per illos tres menſes, quibus, vigore Concilii, & ſtatuti Eccleſiæ, Canonici abeſſe poſſunt, hujuſmodi diſtributiones ullo modo applicari, aut ad eos extendi poſſint.

Quarto in generali Diœceſis prædictæ viſitatione plerumque contingere, ut dum Epiſcopus, vel ejus Viſitatores eidem incumbunt officio, a delinquentibus ad impunitatem conſequendam, uti ſuſpecti allegentur, ſeu recuſentur: cum vero juxta leges, ſeu conſuetudinem Regni in inquiſitione, & cognitione criminum ulterius procedere nequeant, exinde oriri, & ut delicta, peſſimo exemplo, impunita ſæpe remaneant, & delinquentes, non ſine ſcandalo, libere juvant: facultatem igitur ſibi, ut hujuſmodi frivolo impedimento a quavis perſona quantumvis potente, eccleſiaſtica, vel ſæculari, oppoſito, non obſtante, ulterius inquirere, & procedere quoad emendationem, correctionem, & punitionem poſſit, concedi poſtulabat.

Reſponſio.

§.7. Nos denique hæc quoque ſupradicta dubia, quæ Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus Sacri Concilii Tridentini interpretibus mature diſcutiẽnda, & declaranda commiſſimus, per præſentes declaramus, videlicet:

Circa primum debere Epiſcopum, ſecundum ea, quæ proponuntur; tertiam partem fructuum Dignitatum, Canonicatuum, Perſonatuum, portionum, & officiorum Cathedralis ſeparare, ac in diſtributiones quotidianas convertere ad præſcriptum Concilii cap. 3. ſeſs. 21.

Circa ſecundum, ſi Theſaurario, ut proponitur, id onus incumbit, utique, ut illi exacte ſatisfaciat, eſſe ab Epiſcopo compellendum.

Circa tertium, hujuſmodi tertiam partem, quæ ad præſcriptum Concilii ejuſdem in diſtributiones quotidianas fuerit converſa, ab his tantum percipi debere, qui ſtatis horis interfuerint, minimeque ad alios, etiam per tempus ſibi conceſſum, abſentes extendi poſſe.

Circa quartum, Epiſcopum in viſitatione uti ſuſpectum allegari, ſeu recuſari non poſſe.

Committitur Epiſcopo, ut quæ hic declarantur, obſervari ſtudeat.

§.8. Quare eidem Nonnio moderno, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo Egitanien., per præſentes committimus, & mandamus, ac opportunam deſuper facultatem concedimus, ut in omnibus, & ſingulis dubiis ſupradictis juxta declarationes noſtras procedat, ac ab aliis, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, procedi curet, & faciat: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

§.9. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiæ Egitanien., & aliarum ejuſdem Diœceſis Eccleſiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, uſibus, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis dictæ Eccleſiæ Egitanien., ac aliarum ejuſdem Diœceſis Eccleſiarum Canonicis, Beneficiatis, Rectoribus, ac omnibus aliis tam

Eccle-

Eccleſiaſtica, quam temporali dignitate, & auctoritate præfulgentibus, Præfectis, Magiſtratibus, ac aliis quibuslibet perſonis, & eorum cuilibet quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 21. Maii 1603. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 21. Maii 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCIV.

Ex *Regeſt.* in *Secret. Brev.*

Aliæ Declarationes nonnullorum aliorum Dubiorum ab eodem Egitanienſi Epiſcopo propoſitorum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

DEcet Romanum Pontificem in his, quæ ad Eccleſiarum omnium, præſertim Cathedralium, optimum regimen, & utiliora ſervitia pertinent, auctoritatem ſuam interponere, ac dubia quæcumque deſuper emergentia, opportuna declaratione è medio tollere, ac aliàs deſuper providere, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

Egitanien. Epiſcopus nonnulla alia Dubia proponit.

§.1. Sanè, cum, ſicut Venerabilis Frater Nonnius Epiſcopus Egitanien. nobis exponi fecit, a nonnullis jam ab hinc retroactis annis, propter Epiſcoporum Egitanien. ejus Anteceſſorum ab ipſa Eccleſia, & Diœceſi longam, & continuatam abſentiam, multi tam in ipſa Cathedrali Eccleſia, quàm in ejus Diœceſi errores, & abſuſus irrepſerint, ac ex eorumdem Prælatorum minus diligenti cura plurimæ laudabiles, ac piæ conſuetudines abierint, ac multa denique evellenda, nonnulla verò moderanda, & reformanda ſint, ac in his Apoſtolicam auctoritatem ſibi præſto eſſe oporteat. Ac propterea infraſcripta dubia nobis propoſuerit, & ſuper illis per Nos de opportunæ declarationis remedio ſibi provideri deſideret.

Dubia.

§.2. Primum ſiquidem, in Oppido de Abrantes ſuæ Diœceſis, duas exiſtere Parochiales Eccleſias, quarum utriuſque Rectores, & Parochiani, quod Epiſcopus a ſua Eccleſia viſitationem incipere debeat, prætendebant, dubitare, an viſitationem ab ea Eccleſia, quæ ſibi magis placuerit, poſſet incipere, dictarum duarum Eccleſiarum, ſeu earum Rectorum, & Parochianorum prætenſione non obſtante.

Secundò, aliquos eſſe Parochialium Eccleſiarum Rectores, qui Vinum, Hoſtias, Paramenta, & cætera ad celebrandum neceſſaria, Presbyteris in eorum Parochia commorantibus, & in eorum Eccleſiis celebrare volentibus, juxta antiquam conſuetudinem ſubminiſtrare recuſabant, dubitareque ſimiliter, an eos ad id oppurtunis remediis cogere poſſet.

Tertiò. In Eccleſiis Parochialibus, Oppidi de Caſtello bianco ſuæ Diœceſis, duo Tabernacula lignea in aere pendentia, fere ſupra Altaria, ubi Miſſæ celebrantur, fabricata eſſe, in eiſque rumores, & ſtrepitus fieri cum ſcandalo Populi, ac proinde dubitare, an poſſit ea ad formam non ſcandaloſam, & in eo Regno ſolitam, reduci facere.

Quartò, dubitare, an poſſit prohibere, ne Commendator, & Præfectus de Caſtello bianco, ac Præfectus de Abrantes ſedes apud Altare Cappellæ majoris portari faciant, ibique ſedeant, adſtantibus undique ſuis Familiaribus divinis Officiis intereſſentibus, cum ſcandalo Populi, non obſtante quacumque conſuetudine pro dictis Commendatore, & Præfectis in contrarium faciente.

Quintò, etiam dubitaſſe, an pro ſtatuendis Legibus Synodalibus, ſeu Diœceſanis, attenta aeris intemperie, & ſanitati ipſius Epiſcopi nociva, in alium locum pro ejuſdem Epiſcopi ſalute commodiorem, duos Capitulares Procuratores Capituli, & duos alios Procuratores Cleri ad ſe evocare poſſet; cumque Nos ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper ſacris Ritibus Deputatorum reſpondiſſemus, Epiſcopum id poſſe, dummodo dicti Procuratores de Capitulo, longiori tempore, quàm a Concilio præſcripto ab Eccleſia non abeſſent, ſuper eodem dubio apud Nos inſtare fecit pro longioris temporis conceſſione, cum id a Concilio ſtatutum pro ſtatuendis Legibus non ſufficeret, in quibus determinandis diù non laborababatur, & omnia coram eiſdem Epiſcopo, ac Procuratoribus, aliiſque Doctoribus exacte, diligenterque diſcutiantur, & examinentur, maxime cum dictæ Leges publicam Diœceſis utilitatem reſpiciant.

Clemens ea ſolvit ex Voto Congregationis Ritui.

§.3. Nos igitur, precibus ejuſdem Nonnii Epiſcopi nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, ejuſque juſtis petitionibus annuere volentes, ex voto eorumdem Venerabilium Fratrum noſtrorum S.R.E. Cardinalium ſuper iiſdem ſacris Ritibus, & Cœremoniis Deputatorum, quibus præmiſſa dubia diligenter examinanda commiſimus, harum ſerie declaramus. Circa primum, Epiſcopum poſſe viſitationem incipere ab ea Eccleſia, quæ ſibi magis placuerit, reſervatis juribus, & ſine præjudicio prætenſionis alterius Eccleſiæ. Circa ſecundum, Epiſcopum non poſſe cogere prædictos Rectores, ſed hortari, & monere, & Rectores recte facturos, ſi monitionibus, & hortamentis Epiſcopi pareant.

Circa tertium, Epiſcopum poſſe id facere, vel in generali viſitatione, vel prout melius ſibi videbitur.

Circa quartum, Epiſcopum poſſe id facere ad tollendum ſcandalum, vel in viſitatione generali, vel, prout melius ſibi vi-

debitur, maxime ſi ſedes prædictæ locautur in Præsbyterio, prout præſupponitur.

Circa quiutum, tempus indefinitum non eſſe concedendum dictis Canouicis, ſed attentis ultimò narratis, tempus ſex menſium poſſe coucedi.

Epiſcopus proponit alia dubia.

§.4. Præterea alia etiam Infraſcripta dubia idem Nonnius Epiſcopus Nohis declaranda propoſuit, videlicet.

Primo, in Oppido de Abrantes eam pernicioſam corruptelam, ſeu abuſum vigere, ut, qui hodie in una Parochia vixit, ſi ſequenti die, ſeu quolibet tempore, ex cauſa quallbet, aut abſque ea ad aliam Parochiam velit trauſire, in eademmet Domo novam portam, ſeu novum caminum, aut ſocum mutando, eo ipſo tantum, ad quam velit Parochiam, mutatus cenſeatur: exindeque oriri, ut Rectores, & Parochi officium ſuum libere exercere, male viveutes admonere, & corrigere nequeant, Decimæque, ac redditus Eccleſiarum varias mutatioues patiantur; dubitare igitur, an hujuſmodi mutationes prohibere poſſit.

Secundò eamdem Egitanien. Diœceſim longam eſſe, amplamque continere Provinciam, ac trecentas fere Eccleſias, quæ ſingulis annis viſitari ſolebant, pro officio verò viſitationis perſonas auctoritate, doctrina, prudentia, & literis præſtantes, aſſumi; Seeretarii verò, ſeu Notarii viſitationis munus, etiam Præsbyteris vita, moribus, & fidelitate probatis deſerri debere: Cum verò aliquæ harum perlonarum Eecleſias, ſeu alia Beneficia reſideutiam requirentia habeant, a nobis humiliter poſtulabat, ut pro tribus, vel quatuor ex prædictis perſouis per ſex menſes, dummodo extra Adventum, & Quadrageſimam, occupare poſſet, facultatem, & opportunam licentiam concedere dignaremur.

Tertio, Communitatem, & Magiſtratum Egitanien. Civitatis, ab antiquiſſimo tempore, ad Eccleſiam B. Mariæ de Açores, ſex milliaribus, vel circa diſtautem, ſingulis aunis accedere conſueviſſe, vel ex voto illius Civitatis facto, vel ex Teſtamento cujuſdam mulieris, quæ propterea eidem Communitati certas Poſſeſſiones, ſeu Prædia perpetuo legavit, ut omnium nunc viventium, & majorum memoria teſtabatur: cumque Communitas eadem a panco tempore citra ab hujuſmodi voto, ſeu Teſtameuti obſervatioue eeſſaverit, ac per eorum ad dictam Eccleſiam non acceſſum devotio, & coucurſus Fidelium decreverit, quid agere, aut exequi deberet in præmiſſis, ſibi petiit reſpouderi.

Quartò Parochos complurium Eccleſiarum ejuſdem Diœceſis, ipſum Epiſcopum ſæpe interpellare, ut eis contra moleſtias Regularium de opportuno remedio provideat, ex quo iidem Regulares Parochianorum corpora ad ſuas Eccleſias Regulares, non vocatis, & invitatis Parochis, deſerebant, ae inſuper tertiam partem Funeralium omnium, Parochiæ debitam, ſolvere reeuſabant, ac uſurpabant. A nobis igitur humiliter poſtulavit, ut dictos Regulares, cujuſcumque Ordiuis ſint, etiam Minores, Eccleſiarum Parochos vocare, & iuvitare, & Parochiæ tertiam partem, ſeu id, quod tenuerit conſuetudo Loci, ſolvere debere, declarare dignaremur, prout in ſupradictis omuibus, & ſingulis dicti Nounii Epiſcopi petitionihos, & conſultationibus plenius coutiuebatur.

Ea ſolvit Clemens ex voto Congregationis Epiſcoporum, & Regularium.

§.5. Nos circa hæc quoque dubia, quæ Veuerabilibus Fratribus noſtris S.R.E. Cardiualibns ſuper negotiis, & couſultationibus Epiſcoporum, & Regularium, deputatis, examinanda commiſimus, ita per præſeutes deelaramus.

Circa Primum, novæ portæ, ſeu novi camini, vel foci conſtructionem, ſeu mutationem ad hoc, ut cenſeatur mutata Parochia, uotificari debere Ordinario, & etiam antiquo Parocho.

Circa Secundum, concedimus per tres menſes cujuslibet anni.

Circa Tertium, Epiſcopum poſſe, etiam, digua correctione adhibita, monere Magiſtratum Egitanienſem, ut, juxta ſolitum, ſeu obligationem, quolibet anno viſitet Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Açores, niſi pro parte ejuſdem Magiſtratus deducatur allegata diſpeuſatio, vel aliud, per quod jure excuſari poſſit.

Circa Quartum, Regulares cujuſcumque Ordiuis ſiut, etlam Minores, Eccleſiarum Paroehos voeare, & invitare debere, priuſquam perſouarum non Regularium Cadavera ad Eccleſias ſuas Regulares ſepelienda deferant, & Parochiæ tertiam partem Funeralium, ſeu id, quod tenuerit couſuetudo Loci, ſolvere debere.

Epiſcopo injungit, ut juxta hujuſmodi declarationes procedat.

§.6. Quocirca eidem Nonnio moderno, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo Egitanien, per præſentes committimus, & maudamus, ae opportunam deſuper ſacultatem concedimus, ut in omnibus, & ſingulis dubiis ſupradictis, juxta declarationes noſtras ad unguem procedat, ae ab aliis, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, procedi euret, & faciat: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſceudo, invocato etiam ad hoc, ſi opus ſuerit, auxilio brachii ſæeularis.

Contraria tollit.

§.7. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutinnibus, & ordiuationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiæ Egitanieu., ac aliarum ejuſdem Diœceſis Eccleſiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, uſibus, & conſuetudiuibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apoſtolicis Egitauien. prædictæ, ac aliarum quarumcumque Eccleſiarum Diœceſis prædictæ Canouicis, Beneficiatis, Rectoribus, Curatis, Præsbyteris, ae aliis, tam Eccleſiaſtiea, quam temporali, vel mundana diguitate fulgentibus, & auctoritate, & poteſtate ſuffultis ejuſdem Egitanien., aliarumque Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & Locorum Gubernatoribus, Præfectis, Magiſtratibus, aliiſque Officialibus, & Miuiſtris, ae aliis quibuslibet perſonis

ſonis, & eorum cuilibet, etiam moto proprio, & conſiſtorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium facien., ſeu aliàs quomodocumque diſponentibus, conceſſis, confirmatis, & invocatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 24. Maii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Maii 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCV.

Approbatio Confraternitatum ſub invocatione Sanctiſſimi nominis JESU, in provinciis Regni Perù inſtitutarum, & inſtituendarum, cum Indulgentiarum elargitione.

Primævam hujuſmodi Sodalitatis inſtitutionem in Regnis Hiſpaniarum, & ejus ad alia loca extenſionem, vide in Pii IV. Conſtit. XCII. Injunctum *To. IV. Par. II. fol.* 175.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quamplures Confraternitates SS. Nominis Jeſu fuerunt jam erectæ.

CUM, ſicut accipimus, in diverſis Civitatibus, Oppidis, Caſtris, Terris, ſeu locis Perualibus in Indiis Occidentalibus exiſtentibus, nonnulli Chriſtifideles earumdem partium, quamplures utriuſque ſexus Chriſtifidelium Confraternitates ob maximam eorum devotionem, quam erga Sanctiſſimum nomen JESU gerunt, ſub titulo ſeu invocatione ejuſdem Sanctiſſimi Nominis, in parochialibus, vel aliis Eccleſiis, ſeu Oratoriis ibidem exiſtentibus, de licentia & auctoritate Ordinariorum ac alias canonice jam inſtituerint, & in futurum quamplures alias ſimiliter inſtituere, ſub eodem Sanctiſſimo Nomine, intendant.

Clemens Confratribus enunciatas hic concedit Indulgentias.

§. 1. Nos pro noſtro Paſtorali officio cupientes, ut Chriſtifideles illarum partium omnibus diebus in diverſis operibus piis, atque exercitationibus divinis verſentur, & quæ ad excitandam pietatem, mores informandos, & æternam ſalutem procurandam pertinent, utque Confratres hujuſmodi eo majora in dies ſuſcipiant incrementa, quo uberius Chriſtifideles inde cæleſtium munera gratiarum conſequi poſſe cognoverint, de Omnipotentis DEI miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, ſupplicationibus quoque pro parte venerabilium fratrum Epiſcoporum illarum Provinciarum Regni del Perù nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui hujuſmodi Confraternitates ſub invocatione Sanctiſſimi Nominis Jeſu jam inſtitutas, & pro tempore canonice, ut præfertur, inſtituendas de cætero in perpetuum ingredientur, & in conſortium earumdem Confraternitatum deſcribentur, die primo eorum ingreſſus, & deſcriptionis, ſi vere pœnitentes, & confeſſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, plenariam; Ac tam ipſis nunc, & pro tempore deſcribendis, quam jam in eiſdem Confraternitatibus deſcriptis confratribus in cujuslibet eorum mortis articulo, ſi pariter vere pœnitentes, & confeſſi, ſacraque communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint ſaltem contriti, Nomen Jeſu ore, ſi potuerint, ſin autem corde devote invocaverint, etiam plenariam.

Alias Indulgentias Chriſtifidelibus earum Eccleſias viſitantibus proponit.

§. 2. Nec non omnibus utriuſque ſexus Chriſtifidelibus etiam vere pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui Eccleſias, ſeu Capellas, Oratoria, & Altaria dictarum confraternitatum die feſto Circumciſionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti a primis veſperis uſque ad occaſum Solis ejuſdem diei ſingulis annis devote reſpective viſitaverint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo ad Confratres earumdem Confraternitatum, Plenariam ſimiliter omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus: Quoad alios vero non Confratres, viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis, in forma Eccleſiæ conſueta relaxamus.

Alias quoque Confratribus deſignata hic opera facientibus.

§. 3. Inſuper eiſdem Confratribus ſimiliter vere pœnitentibus, & confeſſis, ſacraque communione refectis, qui Eccleſias, ſeu Cappellas, Oratoria, & Altaria prædicta in primo Pentecoſtes, Conceptionis, & Aſſumptionis B. Mariæ Virginis, ac Dominica in Albis feſtis diebus, a primis veſperis, ut præfertur, etiam reſpective viſitaverint, & oraverint: quo die prædictorum aliquid egerint, viginti annos, & totidem quadragenas, ut ſupra relaxamus. Quoties vero prædicti Confratres Miſſis, & aliis divinis officiis in dictis Eccleſiis, ſeu Cappellis, Oratoriis, & Altaribus prædictis pro tempore celebrandis, & recitandis, ſeu Congregationibus publicis, vel privatis earumdem Confraternitatum ubivis faciendis interfuerint, aut pauperes hoſpitio ſuſceperint, vel pacem cum inimicis propriis, ſeu alterius compoſuerint, vel componi fecerint, ſeu procuraverint, necnon etiam qui corpora defunctorum, tam confratrum dictarum Confraternitatum, quam aliorum ad ſepulchrum aſſociaverint, vel quaſcumque per ipſas Confraternitates proceſſiones de licentia Ordinariorum faciendas, dictumque ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, tam in proceſſionibus, quam ad infirmos, aut alias ubicumque, & quomodocumque pro tempore defertur, comitati fuerint, aut ſi ad hoc impediti, campanæ

ad id ſigno dato ſemel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquies Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam pro animabus defunctorum dictarum Confraternitatum recitaverint, aut devium aliquem ad viam ſalutis reduxerint, aut ignorantes præcepta ea, quæ ad ſalutem ſunt, docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet prædictorum operum centum dies de injunctis, ſeu alias ut ſupra relaxamus.

Limitatio temporis hujuſce conceſſionis.

§.4. Præſentibus pro dictis Confratribus earumdem Confraternitatum, perpetuis futuris temporibus, pro aliis vero non confratribus ad viginti annos a die publicationis præſentium inchoan. valituris.

Clauſulæ.

§.5. Volumus autem, quod ſi alias aliquibus ex dictis Confraternitatibus jam erectis præmiſſa peragen. aliquam aliam indulgentiam, perpetuo vel ad tempus nondum elapſum duraturam conceſſerimus, præſentes quoad illas Confraternitates nullæ ſint.

Fides danda tranſumptis.

§.6. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca opportuna deferre, volumus, & decernimus, quod earumdem tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, ubique eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

Dat. die 30. Junii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die trigeſima Junii, milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

CCCVI.

Ex Reg.[ro] in Secret. Brev.

Declaratio ſuper jure conferendi Beneficia Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Jacobi de Calaſſ Vicenſis Diœceſis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAſtoralis noſtri muneris ratio expoſcit, ut ad pacem, & quietem inter Eccleſiaſticas perſonas, præſertim Pontificali, & alia dignitate præditas, conſervandam, ea, quæ per Nos ſtatuta, & ordinata fuerunt, ex quorum dubia interpretatione tranquillitatis, & quietis effectus turbari poſſet, noſtræ declarationis miniſterio dilucidemus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Vicenſis Epiſcopus collationem Eccleſiæ S. Jacobi de Calaſſ ad ſe pertinere putat attenta ejuſdem Eccleſiæ reductione ad ſtatum ſæcularē.

§.1. Expoſitum ſiquidem nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Franciſci Ferran Abbatis Collegiatæ, & ſæcularis Eccleſiæ S. Vincentii de Cardona Urgellen. Diœceſis, quod cum Collegiata Eccleſia Sancti Jacobi de Calaſſ Vicen. Diœceſis, quæ antequam nos ad ſupplicationem clar: me: Philippi II. Hiſpaniarum Regis Catholici, ordinem Canonicorum Regularium S. Auguſtini in Eccleſiis, & Monaſteriis tunc ejuſdem Ordinis, Principatus Cathaloniæ, illiuſque ſtatum, & eſſentiam regularem in eiſdem Eccleſiis, & Monaſteriis perpetuò ſuppreſſerimus, & extinxerimus, ipſaſque Eccleſias, & Monaſteria ad ſtatum, & eſſentiam ſæcularem reduxerimus, prout in noſtris deſuper expeditis Literis plenius continetur, Ordinis prædicti exiſtebat, a primodicta Collegiata Eccleſia S. Vincentii de Cardona dependens, ſeu illius membrum ſit, & occurrente vacatione Canonicatuum, Præbendarum, & aliorum Officiorum dictæ Collegiatæ Eccleſiæ S. Jacobi, ſemper ab immemorabili tempore citra, ſalvis tamen reſervationibus, & affectionibus Apoſtolicis in Menſibus Locorum Ordinariis reſervatis, ab Abbate Collegiatæ Eccleſiæ S. Vincentii de Cardona pro tempore exiſtente, de illis diſponi conſueverit, nunc vero poſt reductionem ad ſæcularitatem hujuſmodi, Venerabilis Frater Epiſcopus Vicen. prætendat, collationem illorum in dictis Menſibus Ordinarii ad ſe ſpectare: & propterea facile evenire poſſit, ut aliqua exinde controverſia inter ipſum Epiſcopum Vicen., & prædictum Abbatem S. Vincentii de Cardona ſuboriatur idcirco d. Franciſcus modernus Abbas, nobis humiliter ſupplicari fecit, ut ſuper hoc de opportunæ declarationis remedio providere, de benignitate Apoſtolica, dignaremur.

Clemens declarat per ſuppreſſioñ regularitatis nullum præjudicium irrogatum fuiſſe Abbati S. Vincentii de Cardona.

§. 2. Nos igitur omnem controverſiæ occaſionem inter Eccleſiaſticas perſonas e medio tollere, & jus ſuum unicuique conſervare volentes, prædictarum Literarum noſtrarum tenorem, præſentibus pro expreſſo habentes, ipſumque Franciſcum a quibusvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, declaramus, prout alias etiam declaravimus, noſtræ intentionis numquam fuiſſe, aut eſſe per reductionem Eccleſiarum, Monaſteriorum, Dignitatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad ſæcularitatem, ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Dignitatibus, & Beneficiis juriſdictiones, prærogativas, præeminentias, privilegia, aliaque jura, & conceſſiones auferre, ſed regularitatem tantum in eis ſupprimere, illaque ad ſæcularitatem hujuſmodi reducere, ſalvis ſemper in ſuo robore permanentibus juriſdictionibus, prærogativis, præeminentiis, privilegiis, & aliis ſupradictis, ſic etiam noſtræ mentis, & intentionis non fuiſſe per reductionem ad ſæcularitatem Collegiatæ Eccleſiæ S. Jacobi de Calaſſ ſupradictæ in aliquo præjudicare juri conferendi, quod ante dictam reductionem ad prædictum Abbatem S. Vincentii de Cardona legitime ſpectabat.

Clauſulæ pro hujuſce Conſtitutionis firmitate.

§.3. Decernentes propterea dictum modernum, & pro tempore exiſtentem Abbatem S. Vincentii de Cardona per Epiſcopum Vicen., ſeu quoſcumque alios, præmiſſorum

Digitized by Google

rum occaſione moleſtari, perturbari, inquietari, vel impediri nullatenus poſſe, præſenteſque Literas, etiam ex eo, quod dictus Epiſcopus, ſeu aliis quicumque in præmiſſis jus habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia cauſa, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari nullo umquam tempore poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignat.

§. 4. Quocirca dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Abbatis fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant, auctoritate Noſtra, illum præmiſſorum eorumdem effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illum deſuper per dictum Epiſcopum Vicen. aut quoſcumque alios quomodolibet indebite moleſtari, contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§. 5. Non obſtantibus fel. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Julii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Julii 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII.

CCCVII.

Univerſitas, & Homines loci Ryſch partis Territorii Lucernen. Conſtantien. Diœceſis eximuntur à ſolutione minorum Decimarum Rectori Parochialis Eccleſiæ dicti loci.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Ven. Fratri Joanni Epiſcopo Veglen. Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud Helvetios Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. frater ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Ad obviandū frequentibus litibus, quæ ex ſolutione Decimarum oriebantur,

§. 1. EXpoſitum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Univerſitatis, & Hominum loci Ryſch partis Territorii Lucernen. Diœceſ. Conſtantien., quod cum ſæpe inter dilectum filium Rectorem Parochialis Eccleſiæ dicti loci, & ejus Parochianos occaſione Decimarum, ut vocant Minorum, quas ſolvunt quolibet Anno, quæ Decimæ Minores ſunt ex fructibus Arborum, Raparum, Canapis, & Lini controverſia, & differentia oriri contigerit, & in futurum contingere poſſit, ex eo quod jam a centum annis circiter, ut aſſeritur, quædam Prædia, quæ hujuſmodi Decimas perſolvebant, ab illarum ſolutione redempta fuerunt, ſed confuſim, ac ex diuturnitate temporis, incuria Rectorum pro tempore exiſtentium, aut malitia Poſſeſſorum dictorum bonorum termini remoti fuerint, ſicque diſtingui non poſſit, quæ bona Decimarum ſolutioni obnoxia, & quæ ab illis exempta ſint; Homines dicti loci ad evitan. hujuſmodi lites, & controverſias, Decimas hujuſmodi redimere, & illarum loco, quæ annuatim, diſtractis expenſis, ad ſcuta quindecim monetæ circiter aſcendebant, redditum annuum ſcutorum triginta unius ſimilium in quodam perpetuo cenſu valoris in proprietate mille ducentorum quadraginta florenorum aſſignare intendant, ſi opportuna ad hoc eis Noſtra, & Apoſtolicæ Sedis licentia ſuffragetur.

Communitas loci Ryſch eas redimere curat.

§. 2. Quare Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur eorum deſiderio, ac precibus benigne annuentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus quatenus veris exiſtentibus prænarratis, & accedente Parochi, & alterius cujuſcumque in præmiſſis intereſſe habentis conſenſu, & facta per dictos Univerſitatem, & Homines, aut alios, quorum intererit, aſſignatione

Pontifex Nuncio Apoſtolico hujuſmodi negocium committit.

dd. redditus annui ſcutorum triginta unius, aut ſolutis per eos Flotenis mille ducentis quadraginta illarum partium, quæ in emptionem ſimilis cenſus, aut redditus perpetui, vel bonorum ſtabilium eidem Parochiali Eccleſiæ utilium arbitrio tuo unico contextu convertantur, univerſos, & ſingulos cjuſdem Parochialis Eccleſiæ Parochianos a ſolutione Decimarum occaſione fructuum Arborum, Raparum, Canspis, & Lini, & ſimilium, auctoritate Noſtra Apoſtolica perpetuo liberes, & eximas, ac liberos, & exemptos deinceps ſore decernas, ita quod Jus exigendi hujuſmodi Decimas io laicos nullatenus transferatur.

Derogat contrariis.

§. 3. Non obſtantibus, quatenus opus ſit, fæl. recor. Pauli Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Eccleſiæ etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuctudioibus, cæteriſque contrariis qoibuſeumque.

Dat. die 18. Julii 1603. An XII.

Dat. Romæ apud S. Marcum ſub Anoulo Piſcatoris die 18. Julii 1603. Pont. Noſtri Anoo XII.

CCCVIII.

Quando locorum Ordinarii Regularibus licentiam poſſint impertiri novos Cooventus conſtruendi.

Hanc facultatem Sedi Apoſt. antea reſervatam à Bonifacio VIII. in cap. 1. de Exceſſib. Prælatorum 6. Ordinariis poſtea conceſſit Concilium Trident. ſeſſ. 25. cap. 3.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſæ hujuſce declarationis.

QUoniam ad inſtitutam Regularium locorum, & perſonarum reformationem promoveodam, & conſervaodam maxime pertinet, ut in quibuſque Domibus, & Monaſteriis is tantum numerus Religioſorum, qui commode ibidem alii poſſit, contineatur, ac eo pariter ſpectat, ut in quibuſque Civitatibus, & locis, novæ Domus, & Monaſteria, præſertim Mendicantium, non erigantur, oiſi io eiſdem Civitatibus, & locis, aliarum Domorum, & Monaſteriorum in eis exiſtentium habita ratione, commode ſuſtentari poſſe dignoſcatur.

Ordinarii licentiam Regularibus cōſtruendi novas Domos concedere nequeunt, niſi conſtiterit, eas poſſe ſuſtentari.

§. 1. Hac igitur nos conſideratione ducti, & in præmiſſis pro Noſtro Paſtorali munere opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, ac matura deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ex voto etiam venerabilium fratrum Noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper conſultationibus, & oegociis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum, harum ſerie declaramus, locorum Ordinarios non poſſe licentiam ad oovos Conventus, cujuſque Mendicantium Ordinis, in Civitatibus, & locis eorum ordinariæ Juriſdictioni ſubiectis erigendos impertiri, niſi vocatis, & auditis aliorum in eiſdem Civitatibus, & locis exiſtentium Cooventuum Prioribus, ſeu Procuratoribus, & aliis iotereſſe habentibus, & cauſa ſervatis ſervaodis cognita conſtiterit, in eiſdem Civitatibus, & locis novos hujuſmodi erigendos Conventus, ſine aliorum detrimeoto commode ſubſtentari poſſe.

Regulares vero poſſunt appellare ad S. Sedem a ſētentiis Ordinariorum.

§. 2. Si vero ab eorum io hujuſmodi cauſis ſenteotiis, ad Nos, & Apoſtolicam Sedem provocari, & appellari contigerit, ipſos Ordinarios tamdiu erectionem novorum Conventuum ſuſpendere debere, quouſque a Nobis, & Apoſtolica Sede in eadem cauſa pronunciatum extiterit, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Committit ordinariis hāc obſervādi Cōſtitutionem.

§. 3. Quo circa univerſis Venerabilibus fratribus Noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis per præſeotes in virtute ſanctæ obedientiæ diſtrictè precipiendo mandamus, ut præſentes Noſtras literas obſetveot, & obſervari curent, & faciaot.

Quibuſcumq; non obſtantibus.

§. 4. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in univerſalibus, provincialibus, Synodalibus Conciliis, editis geoeralibus, vel ſpiritualibus Cooſtitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuſeumque Statutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatiooe Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque euntrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Julii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annolo Piſcatoris, die 23. Julii, milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pootificatus Noſtri Anno XII.

Digitized by Google

CCCIX.

Confirmatio Decreti Cardinalis Matthæi contra occultantes bona ad Conventus Ordinis Minorum Reformatorum pertinentia.

Nonnulla de Fratribus Reformatis vide in Conſtitut. XV. Clementis VII. quæ incipit : Nuper. *Tom.IV. Par.I. fol.62.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DEcet Romanum Pontificem, ea quæ pro indemnitate,& utilitate Ordinum, illorumque Monaſteriorum, ſeu Conventuum per Superiores provide facta ſunt, ut inviolate obſerventur, Apoſtolicæ firmitatis robore communiri.

Card. Matthæjus ſuo decreto providet ſecuritati rerum ad Cõventus Reformatorum ſpectantium.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, dilectus filius Noſter Hieronymus tit. S. Pancratii Præsbyter Cardinalis Matthæjus nuncupatus, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obſervantia Protector, pro omnium Fratrum Reformatorum ejuſdem Ordinis, nunc, & pro tempore ubilibet exiſtentium indemnitate, utilitate, & proſperitate, infraſcriptum Decretum ediderit, tenoris ſequentis, videlicet.

Decreti tenor

§. 2. Nos Hieronymus miſeratione Divina tituli S. Pancratii S.R.E. Presbyter Cardinalis Matthæjus, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obſervantia Protector, Corrector, & Gubernator. Cupientes indemnitati, utilitati, & proſperitati omnium Fratrum ſtrictioris obſervantiæ Reformatorum nuncupatorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore ubilibet exiſtentium, ac in primis animarum ſaluti, quantum cum Domino poſſumus, conſulere, ac providere, præſentis Decreti vigore, omnibus, & ſingulis Miniſtris Provincialibus, aliiſque tam Prælatis, quam ſubditis Noſtræ protectioni, & gubernio concreditis, in virtute ſanctæ obedientiæ præcipimus, ac mandamus, ne deinceps quis illorum, cum contigerit Monaſterium, ſeu Conventum aliquem pro reformatione introducenda, Fratribus Reformatis, ut præfertur, de mandato Superiorum effective concedi, tradi, ac aſſignari, ſive antequam effective aſſignetur, de hujuſmodi aſſignatione facienda notitiam quoquo modo habuerit, audeat, vel præſumat, per ſe, vel alium quomodolibet directe, vel indirecte, ſub quovis prætextu, aut quæſito colore, detinere, auferre, abſcondere, aut aliis, ſive intra,ſive extra Ordinem tradere, aut ſecum deferre, quicquam attinens, vel pertinens, quovis titulo, modo, aut forma, ad publicam utilitatem, commoditatem, & communitatem dictorum Conventuum,ſeu Monaſteriorum Reformatis concedendorum, eorumque Eccleſias, Choros, Sacriſtias, Dormitoria, Valetudinaria, Cellas, Bibliothecas, Refectoria, Cellaria, Coquinas, illaſve Officinas, vel ad alicujus Officii functionem,aut ad ipſorumConventuum, ſeu Monaſteriorum ſuppellectilem, eleemoſynas, ſcripturas, vel libros, ſpectans, nec ad id efficiendum conſilium, auxilium, vel ſavorem alicui, directe, vel indirecte, ut prædicitur, ullo modo præbere. Qui ſecus ſecerit, eo ipſo omnibus officiis, dignitatibus, & honoribus Ordinis,ac utraque voce in perpetuum privatus exiſtat, & pro qualitate delicti, carceribus etiam mancipetur, ac in ſubſidium pœna excommunicationis mulctetur. Et ut nullus de præmiſſis ignorantiam prætendere valeat, ſub eiſdem pœnis, omnibus, & ſingulis Provinciarum Miniſtris, ſeu Commiſſariis expreſſe mandamus, ut cum primum de hujuſmodi Noſtro Decreto tranſumptum habuerint, teneantur per omnes ſuarum Provinciarum Conventus illud cum effectu legi, & publicari facere, ac de publicatione hujuſmodi Nos ſtatim certiores reddere. Et ita decernimus, ſtatuimus, & ordinamus, non ſolum iſto, ſed, & omni alio meliori modo &c. In quorum fidem &c. Datum Romæ in Palatio Noſtro, die ultima menſis Junii 1603.

Apoſtolica confirmatione roboratur.

§. 3. Propterea Nos, ut Decretum prædictum deinceps obſervetur providere volentes, præinſertum Decretum cum omnibus, & ſingulis in eo contentis auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illique perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris,quam facti defectus, ſi qui in eo intervenerint, ſupplemus, ac ab omnibus, & ſingulis Miniſtris Provincialibus, aliiſque tam Prelatis,quam ſubditis dictæ protectioni ſubjectis, ſub pœnis in præinſerto decreto contentis, perpetuo obſervari, ac in ſingulis Capitulis Provincialibus publicari debere, præcipimus, & mandamus.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo dicti Cardinalis Protectoris, aut alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem, quæ præſentibus haberetur, fides habeatur.

Dat. die 24. Julii 1603. An.XII.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die vigeſima quarta Julii milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pontificatus Noſtri Anno XII.

De-

CCCX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declarat per avocationem Cauſarum, quæ occaſione Dotationis Parochiarum pro Mauris ad Fidem Chriſtianam converſis erectarum ſubortæ ſunt, hujuſmodi Parochiarum erectionem, & dotationem non eſſe retardandam.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Erectas, dotataſque illas Diœceſi Valentinæ a Gregorio XIII. Parochias pro Mauris noviter converſis recenſet.

§. 1. Aliàs ad Nos perlato, quod fel. re. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter, juxta prudentem, & maturam conſultationem a Venerabili Fratre Archiepiſcopo Valentin. de ordine clar. memor. Philippi II. Hiſpaniarum Regis Catholici, factam, ad inſtruendos in Fide Catholica eos, qui de genere Maomethanorum, ſeu Moriſcorum in dicto Regno Valentiæ Chriſtianam Fidem receperant, nec ſatis firmi in ea fide manebant, diverſas Parochiales Eccleſias in locis, in quibus dicti Moriſci inhabitabant, erigendas mandaverat, ſeu erectiones a dicto Archiepiſcopo hujuſmodi Parochialium Eccleſiarum factas, confirmaverat, & pro earumdem de novo erectarum Parochialium Eccleſiarum dote, illarumque Rectorum congrua ſuſtentatione nonnullas taxas ſuper fructibus Menſæ Archiepiſcopalis, necnon Dignitatum, Canonicatuum, & aliorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum, & a nonnullis etiam particularibus Diœceſis Valentinæ perſonis, quæ decimarum, ſive primitiarum dictorum locorum participes ſunt, perſolvendas impoſuerat, prout in diverſis ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris Literis plenius continetur: nihilominus non deerant multi, quos in hujuſmodi contributionem, juxta dictam taxam concurrere oportebat, qui contributionem ad eos pro rata Decimarum, vel primitiarum, quas percipiebant, ſpectantia, ſub prætextu, quod aliquæ iſtarum Parochialium erectarum, abſque contributione prædicta, ſufficientes centum librarum monetæ illarum partium annuos redditus deſignatos habebant, licet aliàs numero quinquaginta ex dictis Parochialibus fructus ad ſummam centum librarum hujuſmodi aſcendentes, non habere faterentur, facere recuſabant. Cumque id malo exemplo eſſet, ac in maximum earumdem Parochialium Rectorum præjudicium vergeret, fructuſque ſalutis animarum, quarum cauſa, tanta in earumdem Parochialium Eccleſiarum erectione, & dotatione, diligentia adhibita fuerat, conſequutioni non modicum afferretur impedimentum. Idcirco pro parte chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Philippi III. Hiſpan. Regis Catholici, Nobis humiliter ſupplicato, ut in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Committitque Nuncio Apoſtolico, exequutionē.

§. 2. Nos Literarum dicti Gregorii Prædeceſſoris tenores, & Datas tunc pro expreſſis habentes, illaſque confirmantes, & approbantes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, dilecto filio Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regno Hiſpaniarum Nuncio, per alias noſtras in forma Brevis Literas dedimus in mandatis, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios, quos ad id duxiſſet deputandos, quoad quinquaginta quinque Parochiales Eccleſias prædictas, quarum fructus ad ſummam prædictarum librarum centum non aſcenderent ad exequutionem, taxæ ſupradictæ pro concurrenti quantitate ejus ſummæ, quæ tunc deerat, ad conficiendam ſummam librarum centum pro unaquaque ex dictis Parochialibus Eccleſiis, auctoritate Apoſtolica procedi curaret, & faceret, ac quoſcumque illorum, qui, juxta Literarum dicti Gregorii diſpoſitionem in hujuſmodi Parochialium dotationem contribuere tenebantur, ac contributionem debitam, & quæ pro tempore deberetur taxæ trinæ ad illos ſpectantis pro concurrenti quantitate pariter, omni, & quacumque appellatione remota, procedi curaret, & faceret. Pro aliis vero Parochialibus Eccleſiis, quarum fructus, ut aſſerebant iidem, qui contribuere tenebantur, aſcendebant ad ſummam librarum centum, terminum unius anni illis ad docendum præmiſſa, præfigi mandavimus, quo termino præfixo, & elapſo, ſi nihil, quod relevaret, deduceretur, exequutionem, & exactionem taxæ ſupradictæ noluimus retardare: voluimuſque etiam, ut interim non retardaretur exequutio quoad eos, qui tunc taxam perſolvebant. Verùm, ſi facta liquidatione conſtitiſſet proprios fructus aliquarum ex dictis Parochialibus libras centum excedere, reſpectu harum Parochialium aliqua contributio non fieret: ſi vero fructus una cum taxæ contributione dictam ſummam librarum centum excederent, tunc iidem fructus una cum taxæ contributione ad dictas libras centum reduceretur; Noſtræ enim intentionis erat, ut illis Parochialibus, quas ſine hujuſmodi taxæ contributione redditum annuum centum librarum habere conſtaret, hujuſmodi contributio minime fieri deberet, ea illarum tum Parochialium propriis fructibus, ſi qui eſſent, qui tunc, abſque dicta contributione ſummam prædictam excederent, nihil prorſus ex eadem ſumma excedente, pro dotatione aliarum Parochialium detrahi voluimus; ſed totum id, quod dictam ſummam centum librarum excederet cujuslibet ea iildemmet Parochialibus Eccleſiis beneficio cederet. Sicque in præmiſſis ab omnibus, & ſingulis cenſeri, ac ita, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, ac etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quid quid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari: ſuper quibus omnibus, & ſingulis plenam, & liberam eidem Nuncio facultatem, & auctoritatem conceſſimus, prout in eiſdem Literis ſub Datum die 13. Septembris 1601., Pontificatus noſtri Anno Decimo deſu-

Digitized by Google

déſuper expeditis etiam pleoius continetur.

Avocataſque ad ſe cauſas omnes inde natas.

§.3. Cum autem poſtea per alias noſtras literas ſub Data die 30. Aprilis 1602., Pontificatus noſtri Anno Undecimo expeditas, nos, qui aliàs ante prædictarum literarum expeditionem, ad ſupplicationem dilectorum filiorum Dignitatum, Canonicorum, Præpoſitorumque Eccleſiæ Valentinæ, ac aliorum litis conſortium, cauſam, & cauſas, quas ſupradicti habebant, habereque volebant, & intendebant contra, & adverſus Rectores Eccleſiarom Parochialium in Diœceſi Valentina pro inſtructione Maururum ad Chriſtianam Fidem noviter converſorum erectarum, & erigendarum, ac omnes alios intereſſe habentes ſuper dotatione, & aſſignatione redditunm dictarum Parochialium, dilecto filio Magiſtro Horatio Lancellotto Cappellano Noſtro, & Cauſarum Palatii Apoſtolici Anditori audicodas, cognoſcendas, & terminandas per ſpeciale Noſtrum reſcriptnm commiſeramus, opportune providere volentes, oe aliqua lis, occaſione prædictæ commiſſionis cauſæ, ſeu cauſarum hujuſmodi prædicto Horatio Lancellotto, ut præfertur, per Nos factæ, aut alia quacumque de cauſa ſuper præmiſſis orıretur, ſupplicationibus ejuſdem Philippi Regis, ſuper hoc quoque nobis humiliter porrectis inclinati, cauſam, & cauſas hujuſmodi a prædicto Horatio, & aliis quibuſvis Judicibus ad Nos, harum ſerie avocaverimus, illaſque circumſcriptis literis noſtris, per d. Nuncium exequutioni demandandis, perpetuo extinxerimus, ac perpetuum ſuper illis tam prædictis dignitatibus, Præpoſitis, & Canonicis, quam aliis quibuſcumque ſilentium impoſuerimus, prout in eiſdem literis pariter continetur.

Declarat hinc minime retardandã eſſe exequutionem literarum ſuper dotatione Parochiarum.

§. 4. Cumque, ſicut accepimus, ex illis verbis in ultimo dictis literis noſtris appoſitis, videlicet: *Circumſcriptis literis noſtris prædictis per dictum Nuncium exequutioni demandandis*, dilectus filius Sebaſtianus de Covarruvias Subexequutor, a dicto Nuncio io Regno Valentiæ deputatus, aſſerat, priores literas noſtras ſupradictas dicto Nuncio directas, revocatas exiſtere, ac ad exequutionem literarum Gregorii Prædeceſſoris, nulla habita ſecundo dictarum literarum noſtrarum ratione, procedere curet. Nos volentes, ut par eſt, ut mandata noſtra debitæ exequutioni demandentur, ſiognlarum literarum prædictarum teoores præſentibus pro expreſſis habentes, harum ſerie declaramus, per ultimo dictas literas noſtras ſuper extinctione dictarum cauſarum emanatas, anterioribus literis prædictis Nuncio noſtro directis, ſuper exequutione prædictæ taxæ emanatis, minime derogatum extitiſſe, nec eſſe, aut cenſeri poſſe: quioimo volumus, atque auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, ut eædem literæ noſtræ primodictæ, illarum forma in omnibus, & per omnia ſervata, a prædicto Nuncio, illiuſque Subexequutoribus, tam hactenus deputatis, quam deinceps deputandis quibuſcumque, debitæ exequutinoi omnino demandentur.

Clauſulæ.

§.5. Irritum nihilominus, & inane decernentes quid quid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac omnibus illis, quæ in prioribus literis noſtris prædictis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 2. Auguſti 1603. An.XII.

Datum Romæ apod Sanctum Marcum ſub Anoulo Piſcatoris die 2. Auguſti 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declarat Præſules Eccleſiaſticos Regni Poloniæ, qui Comitiis, Conſiliis, & Judiciis Regni ex munere Senatorio intereſſe debent, ſuam ſententiam dicere poſſint abſque Cenſurarum, & irregularitatis incurſu &c.

Chariſſimo in Chriſto Fili Noſter Sigiſmundo Poloniæ, & Svetiæ Regi Illuſtri.

CLEMENS PAPA VIII.

Chariſſime in Chriſto Filio Noſtro ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Declaratio de qua in rubric.

§.1. SEcuritati conſcientiæ Venerabilium Fratrum Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, ac aliorum Prælatorum Eccleſiaſticorum Regnorum, & Dominiorum tuorum, qui pro eorum Senatorio munere in Senatu, Comitiis, Conſiliis, & Judiciis eorumdem Regnorum intereſſe, & ſententiam dicere ſolent, ac debent opportune conſulere cupientes, Majeſtatis Tuæ ſupplicationibus in hac parte Nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus, & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Prælatis prædictis, ut io eiſdem Senatu, Comitiis, Conſiliis, & Judiciis, quandocumque de rebus, & negotiis Bellicis, & Sententiis, ac Cauſis Criminalibus tractabitur, eorum ſententiam dicere, libere, & licite ſine aliquo conſcientiæ ſcrupulo, aut Cenſurarum Eccleſiaſticarum, & irregularitatis incurſu, etiamſi inde aliquorum mors, aut membrorum mutilatio ſubſequatur, dummodo ipſimet ſanguinis ſententiam non ferant, & a ſubſcriptione ſeotentiarum abſtineant, niſi forſao ex officio hujuſmodi, etiam ſententias ſubſcribere teneantur, quo caſu, ut illas etiam ſubſcribere poſſint, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium gratioſe concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 9. Auguſti 1603. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 9. Auguſti 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Nuncio Apoſtolico apud Sigiſmundum Poloniæ Regem commoranti, ut unionem, Apoſtolica auctoritate, factam Eccleſiæ Metropolitanæ Chiovien. de Archimandria, ſeu Abbatia Pieczaren. diſſolvat.

Venerabili Fratri Claudio Epiſcopo Regien. apud Chariſſimum in Chriſto Filium Noſtrum Sigiſmundum Poloniæ, & Svetiæ Regem Illuſtrem, Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Abbatia Peczarenſis unita fuerat Menſæ Chiovienſi.

§.1. Significavit Nobis nuper chariſſimus in Chriſto filius noſter Sigiſmundus Poloniæ, & Svetiæ Rex Illuſtris, in proximis Regni ſui Comitiis, Ruthenos Nuncios, ſumma contentione flagitaſſe, ut Archimandriæ, ſeu Abbatiæ Pieczaren. unio, quæ aliàs Apoſtolica noſtra auctoritate, ipſo Sigiſmundo Rege petente, Menſæ Archiepiſcopali Chiovien. facta fuit, diſſolveretur, ac veris Patronis jus ſuum ad eamdem Archimandriam, ſeu Abbatiam reſtitueretur, ab ipſiſque Ruthenis Nunciis demonſtratum fuiſſe juſpatronatus ejuſdem Archimandriæ, ſeu Abbatiæ non ad ipſum Sigiſmundum Regem, ſed ad certas illius Ritus familias omnino pertinere; & ideo ipſum Sigiſmundum Regem pro ſui Regni tranquillitate maxime cupere, ut unio præfata omnino diſſolvatur.

Commiſſio de qua in Rubrica.

§.2. Nos igitur, ejuſdem Sigiſmundi Regis petitionibus in præmiſſis annuere volentes, ac literarum noſtrarum ſuper dicta unione expeditarum, aliarumque deſuper confectarum ſcripturarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus ejuſdem Sigiſmundi Regis ſuper hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuæ, per præſentes committimus, & mandamus, ut unionem dictæ Archimandriæ, ſeu Abbatiæ Pieczaren. prædictæ Menſæ Archiepiſcopali Chiovien., ſeu Eccleſiæ Metropolitanæ Chiovien., auctoritate Apoſtolica factam, data tamen eidem Menſæ, ſeu Eccleſiæ Chiovien. aliqua congrua compenſatione, arbitrio Tuo, ab eodem Sigiſmundo Rege aſſignanda, eadem auctoritate Apoſtolica, diſſolvas, ac omnia in priſtinum, & eum, in quo ante unionem prædictam erant, ſtatum reſtituas, reponas, & plenarie reintegres, ſuper quibus tibi plenam, & liberam facultatem concedimus, & impertimur. Ipſum autem Sigiſmundum Regem in Domino hortamur, ut, pro ſua pietate, & Catholicæ Religionis zelo, curet, ut ad Archimandriam, ſeu Abbatiam præfatam, nonniſi vir Catholicus, & pius, per eos, ad quos ſpectat, præſentetur, & inſtituatur.

Obſtantium derogatio.

§.3. Non obſtantibus prædicta unione, aliiſque præmiſſis, ac Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Per præſentes autem non intendimus juſpatronatus prædictum in aliquo approbare.

Dat. die 9. Auguſti 1603. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 9. Auguſti 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXIII.

Declarat Congregationem Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, eſſe ex Ordinibus Mendicantium, eorumque gratiis omnibus perfrui.

De hac Congregat. vid. in ejus Conſt. LXXVI. Paſtorali. Tom. V. Par. II. fol. 468.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Romanum Pontificem decet, pacem, & unitatem, maxime inter Dei Miniſtros, omni ſolicitudine tueri. Quamobrem ægre tulimus eos, quorum eſt evangelizare pacem, & bona, & quibus a Domino ſæpe jubetur, pacem, & unitatem diligere, veritatem apertiſſimam perperam, & ſine fundamento impugnando, pacem non abſque ſcandalo puſillorum ſcindere. Ad aures enim Noſtras pervenit, nonnullos Religioſos in partibus Indiarum, non obſtantibus habitu, regula, profeſſione, ac titulo a Summis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris, & a Nobis, ac etiam ab univerſo Populo Chriſtiano, ubique dari ſolito dilectis filiis Reformatis Diſcalceatis Ordinis Beatiſſimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, auſu temerario contendere, illos Carmelitas non eſſe, neque unum ex quatuor Ordinibus Mendicantibus. Nos qui juſtitiam, & veritatem colere tenemur, hujus rei, licet adeo eſſet manifeſta, majorem certitudinem, habita in Noſtra Congregatione ſuper Reformatione, & Viſitatione Regularium conſtituta, matura deliberatione, Noſtra declaratione patefacere deliberavimus.

Declarat Congregationem hanc eſſe unũ ex Ordinibus Mendicantiũ,

§. 1. Quo circa Motu proprio, & ex certa ſcientia Noſtra, deque Apoſtolicæ Poteſtatis plenitudine, Ordinem, & Congregationem dilectorum filiorum Reformatorum Diſcalceatorum Ordinis Beatiſſimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, unum eſſe ex quatuor Ordinibus Mendicantibus, Ordinem, ſcilicet Carmelitarum, cujus Religioſi ſtrictius Regulam a bon: mem: Alberto Patriarcha Hieroſolymitano habitantibus in Monte Carmelo traditam, a fel. recor. Innocentio Papa IV. Prædeceſſore Noſtro confirmatam profitentur, & obſervant.

Et anathemate ferit huic declarationi contradicentes.

§. 2. Ipſiſque omnia ad prædictum Ordinem tam de jure, quam ex privilegiis attinentia, tamquam propria competere, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, cui declarationi noſtræ ſiquis contra-

Digitized by Google

tradicere præſumpſerit, illum anathematis vinculo innodamus.

Declarat etiā ei locum, & præeminentiā Ordini Carmelitarū convenientem competere.

§. 3. Et licet dicti Religioſi, ut accepimus. Evangelicæ humilitatis æmulatores, conſilium Dominicum ſectantes, infimum locum tam in proceſſionibus, quam Congregationibus, & aliis quibuſcumque eventibus elegerint, & eligant. Nos tamen, qui Domini vices gerentes in terris, omnium jura tueri tenemur, ipſos nullo modo decurſu temporis, aut alio præſcriptionis modo, locum, & præeminentiam, aut aliam prærogativam Ordini Carmelitarum competentem perdere, in toto nec in parte, neque umquam in dubium revocari, ita ut quoties, quæ per humilitatem prætermittunt, ob juſtitiæ ordinem repetere voluerint, propria auctoritate, poſſint, & valeant, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo ſtatuimus, volumus, & ordinamus.

Nec compelli poſſe ad Proceſſiones.

§. 4. Præterea illos, licet ob ædificationem fidelium, maxime noviter ad fidem venientium, propriæ quieti cedentes, ad proceſſiones tam privatas, quam generales exierint, vel exeant, cum in ſtrictiori clauſura perpetuo, juxta regulam, quam profitentur, degant, ad proceſſiones generales compelli numquam poſſe.

Clauſula.

§. 5. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Deputat executores.

§. 6. Quo circa venerabili Fratri Archiepiſcopo Mexican. necnon dilectis filiis Decano, & Archidiacono Eccleſiæ Mexican. per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religioſorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam, quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§. 7. Non obſtantibus fel. record. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, ejuſque Superioribus, Religioſis, & quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis, in genere, vel in ſpecie, ac aliis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

§. 8. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. — Tranſumptis credi jubet.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 20. Auguſti, milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pont. Noſtri Anno XII. — Dat. die 20. Auguſti 1603. An. XII.

CCCXIV.

Declaratio ſuper oblatione Incenſi, & Oſculo Pacis in Miſſæ Majoris celebratione, Gubernatori in temporalibus pro Rege Chriſtianiſſimo in Civitate Tullen. — Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DEcet Romanum Pontificem lites, & controverſias, quæ inter perſonas Eccleſiaſticas, & ſæculares oriri poſſunt, non ſolum e medio tollere, ſed etiam, ut quies, & tranquillitas conſervetur, opportuna declaratione illis obviare, prout in Domino ſalubriter conſpicitur expedire.

Gubernator Tullen. Incenſum, & Pacis oſculum poſt Epiſcopum ſibi dari præſumit.

§. 1. Expoſitum ſiquidem nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Decani, & Capituli Cathedralis Eccleſiæ Tullen., dilectum filium Subpræfectum, ſeu Gubernatorem in temporalibus pro Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Henrico Francorum Rege Chriſtianiſſimo in Civitate Tullen., contra ſolitas, antiquas, ac laudabiles Eccleſiæ Tullen. conſuetudines, Thus, ſive Incenſum, ac Evangelii Textum, & Pacis Oſculum in Miſſæ majoris celebratione in dicta Eccleſia, ſibi poſt Venerabilem Fratrem Epiſcopum Tullen. privatim danda, ſeu offerenda eſſe contendere, ſub eo prætextu, quod nonnullæ Eccleſiæ vicinæ id, quod ipſe Gubernator petit, aliis ſimilibus Regiis Gubernatoribus a paucis annis citra dederint, ſeu obtulerint, & in eadem expoſitione ſubjunctum, an id, quod Gubernator prædictus poſtulat, præſtare debeant.

Clemens ſervari ſolitum jubet.

§. 2. Nos pro noſtri Paſtoralis muneris debito omnem in præmiſſis difficultatem tollere volentes, ſupplicationibus eorumdem Decani, & Capituli Nobis in hac parte humiliter porrectis inclinati, ex voto Venerabi-

rabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Sacris Ritibus, & Cæremoniis Deputatorum, quibus hoc negocium examinandum duximus, nihil circa præmiſſa innovari, & antiquas, ac laudabiles prædictæ Eccleſiæ conſuetudines obſervari debere, ac ita per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium decernimus, & declaramus.

Derogat contrariis.

§. 3. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Eccleſiæ etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 21. Auguſti 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 21. Auguſti 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII.

CCCXV.

Confirmatio Unionis Militiarum SS. Mauritii, & Lazari, Innovatioque Hoſpitalis in locis S. Lazari, cum aliquorum Indultorum declaratione.

De Militia Sancti Lazari, vide in Conſtitut. XLIII Pii V. Sicuti. *Tom. IV. Par. II. fol. 336. Inſtitutionem autem Militiæ Sancti Mauritii a Duce Sabaudiæ erectæ, vide in Conſtitut. VIII. Gregorii XIII.* Chriſtiani. *Tom. IV. Par. III. fol. 236. Et utriuſque Militiæ unionem habes in ejuſdem Gregorii Conſtitut. X.* Pro commiſſa. *ibidem fol. 239.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

DEcet Romanum Pontificem, in ſupremo Militantis Eccleſiæ ſolio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, immenſa Redemptoris noſtri benignitate conſtitutum, attentè conſiderationis ſuæ aciem in agri Dominici ejus curæ commiſſi circuitu vigilis Paſtoris more revolvere, ac inter cætera quid pro Militiarum, & Hoſpitalium quorumlibet, præſertim ſub Regularibus Inſtitutis, ac ſua, & Apoſtolicæ Sedis protectione, ad ejuſdem Redemptoris noſtri gloriam, Eccleſiæ prædictæ exaltationem, fidei Catholicæ defenſionem, illius hoſtium, & aliorum infidelium injurias propulſandas, ſimulque pietatis, & charitatis opera exercenda inſtitutorum, nec non perſonarum illis ſub ſalutiferæ Crucis ſigno adſcriptarum felici directione, profectibus, & commoditatibus conferat, diligenter proſpicere, ac Prædeceſſorum ſuorum, geſta ad id tendentia, ut firma, & illibata perſiſtant, nedum approbationis ſuæ præſidio communire, ſed eorum etiam aliqua temporis ſucceſſu ex apparentibus cauſis labefactata, atque ſubrogata priſtino ſtatui reſtituere, & alias in his providentiæ ſuæ partes favorabiliter interponere, prout Militiarum, & Hoſpitalium hujuſmodi qualitatibus, Catholicorum quoque Principum illis Præfectorum inſignibus erga Eccleſiam, & Sedem prædictam meritis, ac rerum, & temporum circumſtantiis debite penſatis, conſpicit in Domino ſalubriter expedire,

Pius IV. Militiam S. Lazari ſub protectione Sedis Apoſtolicæ recepit.

§. 1. Cum itaque alias, poſtquam fel. rec. Pius Papa Quartus Prædeceſſor noſter Hoſpitalitatem Pauperum Leproſorum S. Lazari Hieroſolymitani, priſcis quidem temporibus florentem, & illuſtrem, ſed tunc injuria temporum non parum imminutam, & quaſi prolapſam, illiuſque Militiam, Magnum Magiſtrum, Conventum, Milites, & perſonas, eorumque Eccleſias, Domos, Hoſpitalia, Præceptorias, loca, membra, ſubditos, vaſſallos, colonos, animalia, prædia, res, & bona quæcumque ſub Beati Petri, ac ſua, atque Sedis protectione ſuſceperat.

Et privilegia omnia ei confirmavit.

§. 2. Omniaque, & ſingula illis per diverſos Romanos Pontifices Prædeceſſores ſuos conceſſa Privilegia, exemptiones, & a Juriſdictione Ordinariorum libertates, Immunitates, & a contributione, & ſolutione Decimarum, & onerum facultates, præheminentias, prærogativas, Juriſdictiones, Indulgentias, gratias, & Indulta ſpiritualia, & temporalia benigne conceſſa, & elargita, Motu proprio, & ex certa ejus ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine confirmaverat, approbaverat, & innovaverat.

Deditq; facultatem Militibus retinendi penſiones etiā poſt initum matrimoniū.

§. 3. Ac novæ etiam facultatis pro ſingulis Militibus, ac Presbyteris Cappellanis Hoſpitalis, & Militiæ hujuſmodi, tunc, & pro tempore exiſtentibus, unam, vel plures penſiones annuas, uſque ad ſummam quingentorum ducatorum auri de Camera novorum, ſuper quibuſvis fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, diſtributionibus etiam quotidianis, & rebus Eccleſiaſticis ſibi alias canonice reſervatas, ſeu reſervandas, aut illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, emolumenta, diſtributiones, & res hujuſmodi illis aſſignata, & aſſignanda, uſque ad ſummam prædictam quoad viverent, & ſi ipſi Milites Matrimonium juxta Hoſpitalis, & Militiæ hujuſmodi inſtituta, & ſtabilimenta, contraxiſſent retinendi, & percipiendi conceſſione ampliaverat.

Nonnulla reſcindit Pius V.

§. 4. Piæ mem. Pius Papa V. etiam Prædeceſſor noſter quibuſdam ex eis reciſis, ac eliminatis, ac alias modo, & forma tunc expreſſis, & præſcriptis per quaſdam ſuas literas ſub dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. ſeptimo Kalen. Februarii, Pontificatus ſui Anno Secundo, approbaverit, & innovaverit, quarum literarum formam, & tenorem hic de verbo ad verbum pro expreſſis, & inſertis plenarie haberi, & quandocumque etiam ad partem ad omnem ſimplicem requiſitionem Magni Magiſtri, Conventus, ac cujuslibet Militis, Præceptoris, & alterius intereſſe habentis, exprimi, & extendi poſſe, & ubique

Digitized by Google

que in judicio, & extra fidem facere volumus, decernimus, & mandamus.

Ac præcipue privilegiũ percipiendi penſiones per conjugatos.

§. 5. Poſtmodum autem idem Pius V. ſua perpetua Conſtitutione quinto idus Septembris, ejuſdem Pontificatus ſui Anno Tertio edita, quæ incipit, *Sacroſanctum*, inter alia revocaverit, & aboleverit omnia, & quæcumque privilegia, facultates, diſpenſationes, & indulta ejuſdem Sancti Lazari, ac omnibus, & ſingulis aliis Hoſpitalibus, Militiis, eorumque Militibus, Fratribus, & perſonis, de penſionibus, fructibus, & aliis rebus Eccleſiaſticis per ipſos Milites obtinendis, percipiendis, ac etiam in alium, vel alios transferendis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores ſuos, ac ipſummet Pium V., & dictam Sedem, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, & pro fidei Catholicæ, aut dictæ Sedis defenſione, & quibuſvis aliis cauſis quantumvis gravibus, urgentibus, & oneroſis, conceſſa, & confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, ita quod dicti Milites, ſive Conjugati, ſive Bigami, ſive Clerici, aut Presbyteri forent, nullas de cætero reciperent, ſed eas ſolas, quas tunc habebant, citra facultatem ipſas transferendi, retinerent, & illæ quoque per futurum contractum Matrimonii extinctæ cenſerentur.

Gregor. XIII. Sabaudiæ Duces renunciat perpetuos Magiſtros Militiæ S. Mauritii.

§. 6. Deinde vero rec. mem. Gregorius Papa XIII. ſimiliter Prædeceſſor noſter ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, dictæque fidei in Sabaudiæ, & Pedemontis regionibus defenſionem, Militiam Sancti Mauritii Martyris, ſub regula Ciſtercienſi, cujus ſuprema Sedes, & conventus in loco ad id a bon. mem. Emanuele Philiberto Sabaudiæ Duce, tunc in humanis agente in ipſa regione Sabaudiæ aſſignando, & ſtatuendo perpetuo eſſet, & in ea unum Magiſtratum Magnum nuncupandum ſupremam illius dignitatem pro uno Magiſtro cum militum, & miniſtrorum numero ſibi beneviſo, ac menſa magiſtrali, Officiis, juribus, juriſdictionibus, & inſignibus conſuetis, ad aliarum hujuſmodi Militiarum inſtar per quaſdam erexerit, & inſtituerit, ac Magiſtratum prædictum a primæva illius erectione hujuſmodi tunc vacantem prædicto Emanueli Philiberto Duci, ejuſque ſucceſſoribus Sabaudiæ Ducibus, qui Duces pariter, & magni Magiſtri eſſent, conceſſerit, & aſſignaverit.

Et utramque Militiam unit

§. 7. Et ſubinde diligenti meditatione conſiderans ſic de novo erectam, & inſtitutam Militiam, magnos procul dubio fructus tali præſertim ductore, fidei prædictæ allaturam eſſe, ſed multo tamen majores ſi aliis adjumentis, & auxiliis fulcita, & munita foret, Militiam Hoſpitalis Sancti Lazari prædictam, tunc Magiſtri regimine, & ex magna parte priſtinis ſuis privilegiis, honoribus, & præeminentiis deſtitutam, cum ejus Magiſtratu, Prioratibus, Præceptoriis, Hoſpitalibus, & aliis beneficiis regularibus, eorumque membris, grangiis, caſtris, villis, domibus, poſſeſſionibus, proprietatibus, fructibus, & bonis tam mobilibus, quam immobilibus, ac ſemoventibus, juribus, & actionibus univerſis, necnon Eccleſiis, Cappellis, terminis, & pertinentiis quibuſcumque ad illam ſpectantibus quæcumque, qualiacumque, & ubicumque forent, exceptis tamen iis, quæ in regno, & dominiis tunc exiſtentis Hiſpaniarum Regis Catholici conſiſtebant, dictæ Militiæ S. Mauritii. Ita quod ipſa deinceps in perpetuum militia Sanctorum Mauritii, & Lazari nuncuparetur, ac prædictus Emanuel Philibertus, & pro tempore exiſtens Sabaudiæ Dux, & militiæ Sancti Lazari hujuſmodi Magiſter eſſet, & appellaretur, necnon Prioratus, Præceptoriæ, & alia beneficia ejuſdem militiæ Sancti Lazari, & illa obtinentes, aliique milites, Cappellani, & perſonæ, curæ, gubernio, & juriſdictioni ipſius Ducis, & magni Magiſtri, in omnibus, & per omnia ſubeſſent, prout antea ſuberant, ſibique tamquam membra Capiti obedirent, & obſequerentur, ac alias ſub certis modo, & forma, & cum facultatibus tunc expreſſis, ac onere quod idem Emanuel Philibertus, & pro tempore exiſtens Dux, & magnus Magiſter duas triremes militibus prædictis inſtructas pro Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, dictæque Sedis contra hæreticos, piratas, & alios illius hoſtes defenſione continuo manutenere teneretur, per quaſdam alias ſub dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, idibus Novembris Pontificatus ſui Anno primo, perpetuo univerit, annexerit, & incorporaverit.

Subiicitque M. Magiſtro.

A Militia vero S. Lazari Beneficia omnia in Regnis Hiſpaniarum exiſtentia disjungens Rom. Pontificis collationi reſervat.

§. 8. Ac per reliquas ſuas ſub eadem poſteriori data confectas literas ſtatum eſſentiam, dependentiam, & inſtituta omnia regularia dicti Hoſpitalis Sancti Lazari, in omnibus, & quibuſcumque Prioratibus, Magiſtratibus, Præceptoriis, Hoſpitalibus, Eccleſiis, Cappellis, & aliis beneficiis regularibus, necnon membris, grangiis, & locis ejuſdem militiæ Sancti Lazari, & ab ea quomodocumque dependentibus, in Regnis, & Dominiis prædicti Philippi Regis conſiſtentibus, & ab hujuſmodi unione, ut præfatur exceptis, ſine præjudicio illa obtinentium, etiam perpetuo, ſuppreſſerit, & extinxerit, ac ad ſtatum ſæcularem omnino reduxerit, illaque omnia cum ſuis caſtris, villis, domibus, proprietatibus, rebus, & bonis immobilibus, & ſemoventibus, juribus, actionibus, & pertinentiis univerſis ubicumque, ac cujuſcumque qualitatis, quantitatis, ſpeciei, naturæ, & annui valoris exiſtentibus, ab eodem Hoſpitali Sancti Lazari, ejuſque, & aliorum quorumcumque ipſius locorum dependentia, correctione, viſitatione, auctoritate, & diſpoſitione, etiam per fundationem, privilegium, Statutum inveteratum, præſcriptamque conſuetudinem, ac alias quomodocumque pertinentium, ſimiliter perpetuo exemerit, & liberaverit, ſibique, & dictæ Sedi immediate ſubiecerit, eademque omnia, ſi tunc vacabant, & quotieſcumque, & ubicumque in perpetuum vacarent, ſuæ, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, ac ejuſdem Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe

Digitized by Google

preſſe reſervaverit, inhibitione, ac irritanti, & aliis Decretis deſuper appoſitis, prout in ſingulis literis, & Conſtitutione prædictis plenius continetur.

Cauſæ confirmandi privilegia.

§. 9. Dicta autem Militia Sanctorum Mauritii, & Lazari hojuſmodi ſucceſſoris regimine, & directione multiplicata, & ſtrenuorum Militum Cruce ejuſdem Redemptoris Domini Noſtri ſignatorum numero, tamquam fœcundo fœtu non parum adaucta, ac propagata noſcatur, & ſi Eccleſiæ, Hoſpitalia, atque loca tamquam membra à ſuo Capite, ut præfatur diviſa, diſtracta, & ſæcularia effecta, ad jus, & proprietatem Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari hujuſmodi reducerentur, aliaque infraſcripta fierent, & ordinarentur, ſperandum omnino ſit, ut illa majora in dies, tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus ſuſcipiat incrementa, illiuſque M. Magiſter, Milites, & aliæ perſonæ, eo promptius, & ferventius ad egregiã, & fidelem operam pro d. Sedis Apoſt., & Populorum illi ſubditorum defenſione perpetuo navandam, accendantur, & animentur.

Ea itaque confirmat Clemens firma remanente Conſtitutione Pii Quinti de non obtinendis Penſionibus per Milites conjugatos

§. 10. Nos de præmiſſis omnibus, & ſingulis pleniſſime informati, tam Carolum Emanuelem Ducem, & Magnum Magiſtrum, qui præter ſui generis ex clariſſimis Imperatoribus deducti ſplendorem, & eximiæ erga Eccleſiam, & Sedem Apoſtolicam prædictam devotionis, & fidei fervorem, non ſine ſumma animi pietate, & fortitudine, ac flagranti tuendæ, & propagandæ Religionis Catholicæ zelo gerere comprobatur, ſuorumque Progenitorum exemplo antiquam illorum æſtimationem, ac perpetuam virtutis, & gloriæ hæreditatem, quaſi per manus traditam feliciter conſervare contendit, quam Milites prædictos ſingulari noſtræ benignitatis, & munificentiæ favore proſequi, ac aliàs prædictæ Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari indemnitati, decori, & ornamento conſulere, diſpendiiſque occurrere volentes, his, & aliis rationabilibus cauſis adducti eumdem Carolum Emanuelem Ducem, & magnum Magiſtrum a quibuſvis excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, Motu proprio non ad ipſius Caroli Emanuelis Ducis, & magni Magiſtri, vel alicujus alterius pro eo Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera liberalitate, & certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, immunitates, libertates, præeminentias, prærogativas, facultates, juriſdictiones, indulgentias, gratias, & indulta ſpiritualia, & temporalia Hoſpitalis Sancti Lazari, illiuſque Militiæ magno Magiſtro, Conventui, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, fratribus, & perſonis, eorumque Eccleſiis, domibus, Hoſpitalibus, præceptoriis, locis, membris, rebus, & bonis per Pium Quintum, ac quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, dictamque Sedem Apoſtolicam, ut præfertur, vel alias quomodolibet, etiam per modum communicationis, & extenſionis, in genere, vel in ſpecie, conceſſa, approbata, & innovata, nec non omnes, & ſingulas literas Apoſtolicas deſuper confectas, ſalvis tamen quoad facultatem obtinendi penſiones limitatione noſtra iuſraſcripta, & etiam aliis limitationibus, modificationibus, reductionibus expreſſis, & contentis in literis Pii Quinti Prædeceſſoris hujuſmodi, ſub data prædicta vii. Kalendas Februarii, Pontificatus ſui Anno ſecundo confectis prædictis, ac juxta illarum formam, normam, continentiam, & tenorem, quas hic pro plenarie, ſufficienter, & de verbo ad verbum expreſſis, ac inſertis haberi volumus, non tamen quoad ea, quæ primo, & ſecundo dicti Gregorii Prædeceſſoris ſuper Militiæ Sancti Mauritii erectione, & inſtitutione, ac illi de Militia Sancti Lazari hujuſmodi facta unione, necnon prædicti Emanuelis Philiberti, ac pro tempore exiſtentis Sabandiæ Ducis in magnum Magiſtrum ejuſdem Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari conſtitutione, & deputatione confectis præſentibus literis contrariantur, illorum omnium, & ſingulorum, ac literarum hujuſmodi tenores, formas, continentiam, cauſas, circumſtantias, & occaſiones, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, Apoſtolica auctoritate, tenore earumdem præſentium, præſertim illas Pii V, ſub dicta Data 7. Kalend. Februarii anno II. perpetuo approbamus, confirmamus, & perpetua roboris firmitate communimus, ac etiam de novo concedimus.

Reſtituit bona, Præceptorias, Beneficia &c. ita exceptis, quæ dictus Pius V. Rom. Pontif. diſpoſitioni reſervavit,

§. 11. Ipſamque Militiam Sanctorum Lazari, & Mauritii, necnon illius magnum Magiſtrum, Conventum, Priores, Præceptores, Milites, fratres, & perſonas, ac eorum Eccleſias, domos, Hoſpitalia, prioratus, præceptorias, loca, membra, res, & bona quæcumque adverſus quaſcumque illorum, & cujuslibet eorum revocationes, abrogationes, caſſationes, annullationes, derogationes, & alias contrarias diſpoſitiones a dicto Pio Quinto Prædeceſſore poſt eamdem diem ſeptimo Kalend. Februarii emanatas, & ſpecialiter prædictam illius Conſtitutionem, necnon ſtatus, eſſentiæ, & inſignium Regularium, Hoſpitalis, & Militiæ Sancti Lazari hujuſmodi, in prioratibus, magiſtratibus, præceptoriis, Hoſpitalibus, Eccleſiis, Cappellis, & aliis beneficiis regularibus, necnon membris, grangiis, & locis dicti Hoſpitalis, ſeu etiam Militiæ Sancti Lazari, & ab illa, vel ab illo dependentibus, in Regnis, & Dominiis dicti Philippi Regis conſiſtentibus, & ab unione prædicta exceptis, ſuppreſſionem, & extinctionem, illorumque ad ſtatum ſæcularem reductionem, & Rom. Pontificis pro tempore exiſtentis, dictæque Sedis Apoſtolicæ liberæ diſpoſitioni reſervationem, libera-

bera-

Digitized by Google

berationem, & ſubjectionem ab eiſdem a dicto Gregorio Prædeceſſore, ut præſertur, ſactas literas deſuper confectas prædictas, & in eis contenta quæcumque, necnon in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, uſum, naturam, regimen, adminiſtrationem, poſſeſſionem, & conſuetudinem, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi numquam emanaſſent, ſine tamen præjudicio modernorum poſſeſſorum eorumdem prioratuum, præceptoriarum, Hoſpitalium, Eccleſiarum, Capellarum, & aliorum ſic ad ſecularitatem reductorum, ita ut illa cum primum, per ceſſum, aut deceſſum ipſorum modernorum poſſeſſorum, vel alias quovis modo, aut quandocumque, & ubicumque etiam apud Sedem Apoſtolicam prædictam vacaverint, eorumque res, & bona, ad jus, & proprietatem dictæ Militiæ Sanctorum Lazari, & Mauritii eo ipſo abſque aliqua declaratione, vel citatione, ac cujuſvis Judicis Decreto, ſeu miniſterio, ac ſpolii, & attentatorum vitio reducantur, atque ad illius magni Magiſtri pro tempore eſiſtentis, liberam, & omnimodam diſpoſitionem ſpectent, & pertineant, & deinceps, ut ante ſuppreſſionem, extinctionem, & reductionem hujuſmodi regi, & gubernari, & adminiſtrari, exceptis dumtaxat Præceptoriis Capuæ, & Œphænæ, olim dicti Hoſpitalis, & militiæ Sancti Lazari, quæ juxta poſteriorum literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi formam, & continentiam ſæculares, & dictæ Sedis diſpoſitioni reſervatæ remaneant, auctoritate, & tenore prædictis reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

Ratamque habet utriuſque Militiæ unionem.

§.12. Ac unionem de Militia Sancti Lazari, Militiæ Sancti Mauritii hujuſmodi, ut præfertur factam etiam ad huc, ut nedum una alteri particulariter, vel acceſſorie, ſed ambæ invicem æque principaliter cum ſuis reſpective privilegiis, eſemptionibus, immunitatibus, libertatibus, prærogativis, præeminentiis, facultatibus, juriſdictionibus, honoribuſque, favoribus, indulgentiis, indultis, conceſſionibus, & gratiis quibuſcumque perpetuo unitæ, & donec proprius, atque determinatus locus pro ſua Sede conventuali a Magno Magiſtro ſtabilitus fuerit, illam in loco ſolitæ reſidentiæ dicti Ducis, & magni Magiſtri haberi cenſeatur, ac pro tempore exiſtens magnus Magiſter, Conventus, Priores, Præceptores, Milites, fratres, & perſonæ, etiam quod firmam, & propriam Sedem Conventualem non habeant, ut præſertur, eorumque Eccleſiæ, domos, Hoſpitalia, prioratus, præceptoriæ, loca, membra, res, & bona illis, omnibus, & ſingulis eorumque uſufructu, commodo, & poſſeſſione, uti, frui, potiri, & gaudere poſſint, & debeant, equæ pariter abſque ulla prorſus differentia, & diſtinctione, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ab exordio inſtitutionis Hoſpitalis, & Militiæ Sancti Lazari, & etiam dicta Militia Sancti Mauritii inſtituta, & ambæ invicem, & æque principaliter, ac conformi regula, obſervantia, diſciplina, eiſdemque legibus, & inſtitutis unitæ, ac privilegia, eſemptiones, indulta, & alia præmiſſa utrique Militiæ ſpecifice, & nominatim, junctim, indiſtincte, & expreſſe, conceſſa, & elargita fuiſſent, eiſdem auctoritate, & tenore eſtendimus, & ampliamus.

Milites Preſbyteros penſionum facit capaces.

§.13. Facultatem tamen obtinendi penſiones militibus Presbyteris, & Cappellanis prædictis, Hoſpitalis, & Militiæ prædictorum, uſq; ad ſummam quingentorum ducat. auri de Camera conceſſam, ad ſummam quadrigentorum ducat. ſimilium limitamus, reducimus, & moderamur.

Clauſulæ.

§.14. Decernentes præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi, etiam ex eo, quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede prædicta delegatis, vel alias quomodolibet examinatæ, juſtificatæ, verificatæ, & approbatæ, ipſique Ordinarii, ac Prioratus, Præceptorias, Hoſpitalia, Eccleſias, Cappellas, & alia beneficia, ſub ſuppreſſione, eſtinctione, & ad ſtatum ſæcularem reductione, per dictum Gregorium Prædeceſſorem factis prædictis compræhenſa, ut præfertur, ad præſens obtinentes, & quicumque alii quomodolibet intereſſe habentes ad id legitime vocati non fuerint, neque in præmiſſis conſenſerint, aut quovis alio, etiam enormis, & enormiſſimæ læſionis capite, vel prætextu, & ex alia cauſa quantumvis legitima, urgenti, & juridica, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel in controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adverſus eas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, aut etiam motu ſimili concedi nullo umquam tempore poſſe, neque ſub quibuſvis unionum, annexionum, incorporationum, ſuppreſſionum, extinctionum, diſmembrationum, & effectum non ſortitarum, aliarumque ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, modificationibus, ſuſpenſionibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam a Nobis, vel quibuſcumque aliis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, ac dicta Sede, etiam in craſtinum aſſumptionis eorumdem Succeſſorum noſtrorum ad ſummum Apoſtolatus apicem, vel alias motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, etiam conſiſtorialiter, & alias quomodocumque, & qualitercumque pro tempore emanatis, quibuſcumque formulis conceptæ, ac alias, & decretis irritantibus ſuffultæ fuerint, ac ſi de eiſdem præſentibus, & earum toto tenore, ac data ſpecialis, ſpecifica, espreſſa, & de verbo ad verbum mentio fiat, compræhendi, ſed tamquam in Religionis, & Fidei Catholicæ favorem, defenſionem, & propagationem conceſſa, ſemper, & omnino ab illis excepta, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo, etiam ſub quacumque poſteriori, etiam no-

Digitized by Google

nova data per prędictum Carolum Emanuelem, & pro tempore exiſtentem Ducem, & magnum Magiſtrum eligenda conceſſa, validaque, & efficacia fore, & eſſe, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & vim validi, & efficacis contractus inter Nos, & dictam Sedem ex una, ac prædictom Carolum Emanuelem Ducem, & magnum Magiſtrum, ac Conventum prædictos ex altera partibus rite initi, ſtipulati, ac etiam utrinque jurati habere, & perpetuo obtinere, ac ab omnibus ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervari.

§.15. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac prædictos Cardinales, etiam de latere Legatos, dictæque Sedis Apoſtolicæ Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quocumque, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deſignat.

§.16. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Taurinen., & Tarentaſien. Archiepiſcopis, ac dilecto Filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore exiſtentium Ducis, & magni Magiſtri, ac Conventus, priorum, præceptorum, & militum prædictorum, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes, & in eis contenta hujuſmodi, ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervari, ac ſingulos quos ipſæ literæ concernunt illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipſos, vel eorum quempiam deſuper quomodolibet moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna remedia juris, & facti, appellatione poſtpoſita compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantia tollit.

§.17. Non obſtantibus præmiſſis, & ſimilis mem. Bonifacii Papę VIII. etiam Prędeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne qois extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium avocetur, ſeu ne Judices ab Apoſtolica Sede prædicta deputati extra Civitatem, & Diœceſim, in qoibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aot alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, vel præſumant, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, & Lateran. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure præmiſſis fieri prohibentis, ac noſtra, qoatenus opus ſit, de unionibus committendis ad partes vocatis intereſſe habentibus, ac exprimendo vero annuo valore ſecundum communem æſtimationem, tam beneficiorum uniendorum, quam illorum, quibus uniuntur, necnon Pii V. hujuſmodi, per quam inter alia voluit gratias hujuſmodi ſuis non valere temporibus, & quod ſibi licere non eſt paſſus, id ſuis Succeſſoribus indicavit, necnon Sixti Prædeceſſorum hujuſmodi ſuper habitu, & tonſura' clericalibus per obtinentes peoſiones, aliaſque res Eccleſiaſticas ultra certam tunc expreſſam ſummam deferend. & præfata Conſtitutione Pii Quinti ſub dat. 5. Idus Septembris, anno tertio ſui Pontificatus, cujus tenorem, formam, & continentiam de verbo ad verbum hic pro plene, & ſufficienter expreſſum haberi volumus, cui etiam in ſpecie pro hac vice tantum derogamus, & omnino derogatum eſſe volumus, & mandamus, aliiſqoe Apoſtolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Regnorum, Dominiorum prædictorum, ac etiam Eccleſiarum, & locorum quorumcumque etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus etiam quantumvis longiſſimo tempore obſervatis, ac legibus etiam municipalibus, & pragmaticis, aliiſque ſanctionibus. Privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis eorumque Superioribus, & perſonis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtentibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis per prædictos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & dictam Sedem, & motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine prædictis, etiam conſiſtorialiter in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus; necnon omnibus illis, quæ ſinguli Prædeceſſores prædicti, in ſuis quiſque literis voluerunt non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque: aut ſi Ordinariis, aut aliis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod ioterdici, ſuſpendi, vel excommunicari noo poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.18. Volumus autem quod idem Carolus Emanuel, ac pro tempore exiſtens

Dux

Digitized by Google

Dux & magnus Magiſter, duas Triremes militibus prædictis inſtructas pro Romani Pontificis pro tempore exiſtentis contra Hæreticos, & Piratas, ac alios illius hoſtes defenſione, juxta literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi formam, manutenere teneatur.

Tranſumptis danda fides.

§.19. Quodque præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici, & ſigillo ipſius militiæ Sanctorum Lazari, & Mauritii, ſeu illius pro tempore exiſtentis magni Magiſtri, ac alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ ipſis præſentibus originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 9. Septem. 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 9. Septemb. 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXVI.

Inſtitutio duorum Monaſteriorum pro Monachis Reformatis Ordinis Sancti Baſilii in Regnis Hiſpaniarum, cum facultate recipiendi Novitios, & nova loca. Ac præfinitio Conſtitutionum dictæ Reformationis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Altiſſimi diſpoſitione, cujus inſerutabili providentia ordinationem ſuſcipiunt univerſa, ad Apoſtolicæ dignitatis apicem, licet immeriti, ſublimati, ad ea ſoliciti ſemper intendimus, per quæ Religioſorum ſtatui, paci, & tranquillitati opportune conſulitur. In his vero, quæ ad primitivæ Sanctorum Patrum Religionis inſtitutorum Regulæ obſervantiam aliquatenus collapſam, ſeu perturbatam, in priſtinum reſtituendam pertinent, auctoritatem noſtram libenter interponimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Gregor. XIII. Eremos del Tardon, & de Galliguillos univit in Congregationem.

§.1. Sane cum fe. recor. Gregor. XIII. Prædeceſſor noſter duo Eremitoria, alterum Eremi del Tardon Corduben., alterum Vallis de Galliguilloa Hiſpalen. Diœceſis, ambo fundata a Matthæo quodam de la Fuente de Almiruete Toletanæ Diœceſis, qui cum quibuſdam ſociis Deo placere, & Sanctorum Patrum in ſolitudinibus errantium, vivendi inſtitutum imitari cupientibus, ad illa ſe receperat, ibique omnes divinæ dediti contemplationi, proprio labore victum parantes, pauperem vitam ducebant, vilibuſque, & aſperrimis veſtibus corpus domantes, neque eleemoſynas petierunt, neque oblata receperunt, in Monaſteria Ordinis Sancti Baſilii Magni erexiſſet.

Et ſubdidit Generali Congregat. Hiſpano italicæ.

§.2. Ac illa cum alio Monaſterio Sanctæ Mariæ de Oviedo Giennen. Diœceſ. a fel. record. Pio IV. prius erecto, in unam Provinciam Sancti Baſilii Hiſpaniarum nuncupandam, necnon aliis Monaſteriis in Hiſpaniarum Regnis in poſterum conſtruen. (ut de facto in Regnis Caſtellæ, & in Bœtica Regione poſtea erecta fuere) univiſſet, atque ſub obedientia futuri Abbatis Monachorum in Italia exiſtentium Generalis incorporaſſet, aliaque plurima ſtatuiſſet, prout in literis ab ipſo datis Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, octavo Kal. Julii, Pontificatus ſui Anno ſexto, plenius continetur.

Ortæ contentiones, quia Monachi manuum labore vivebant;

§.3. Cumque ex dicta unione multæ contentiones inter dictæ Provinciæ Monachos ſuper modo vivendi exortæ fuiſſent, propterea quod omnia alia Monaſteria illis duobus a dicto Matthæo fundatis unita ex eleemoſynis, licet nonnulla partim ex ipſis, partim ex induſtria victitarent.

Componi non poterant.

§.4. Multiſque ad tales contentiones ſedandas Viſitatoribus, & Reformatoribus Apoſtolicis per Nuncios noſtros miſſis, nullus umquam eas omnino ſedaverit, neque dictum inſtitutum Sancti Baſilii de laborando manibus, & non petendis eleemoſynis in aliis Monaſteriis potuerit omnino introducere.

Monaſterium autem de Galliguillos a primo inſtituto defecerat.

§.5. Cum immo in uno illorum duorum de Valle de Galliguillos nuncupato, mutatis ad illud aliorum Monaſteriorum Monachis, & Prælatis, necnon ſuffragiis Monachorum Laicorum, qui illa fundaverant, in univerſum ſublatis pro magna parte, quidam ex dictis Viſitatoribus fecerit deſervere.

Hoc vero cautum in Monaſterio del Tardon Literis Clem. VIII.

§.6. Quod idem in alio del Tardon contigiſſet, niſi divino auxilio, & piorum Monachorum induſtria tueretur, ſicut hodie noſtris ad id literis Anno 1599. die 13. Decembris, Pontificatus noſtri Anno octavo datis, quibus ſub excommunicationis, & aliis pœnis, ne dicti Monaſterii inſtitutum de labore manuum impediri, neque Monachi ad illud neceſſarii ab ipſo auferri, ſeu alii introduci poſſint, interdiximus, inviolabiliter tuetur, & conſervatur.

Corduben. Epiſcopus alia ejuſdem generis Monaſteria condit.

§.7. Cum præterea ultimus ex dictis Reformatoribus a noſtris Nunciis miſſis Epiſcopus Corduben. non ſolum dictum inſtitutum, ſed & reliquam Monaſticam diſciplinam magna ex parte in aliis Monaſteriis labefactatam, necnon multos pius Monachos, qui illam quantum commode poſſint, optabant reſtituere, comperiiſſet, non ſolum dictum Monaſterium del Tardon, quod Regulis S. Baſilii magis ſemper adhæſit, ſed & alia duo aſſignavit, in quæ ſe reciperent, qui quaſdam ab ipſo conditas ſtrictiores, quam antea, conſtitutiones voluiſſent obſervare.

Card. S. Severinæ Conſtitutiones pro iis efformat.

§.8. Quæ quidem Conſtitutiones cum bonæ memoriæ Julio Antonio Card. S. Severinæ nuncupato, pro tunc ejuſdem Ordinis apud Nos, & Apoſtolicam Sedem Protectori minime probarentur, iiſdem reciſis, alias novas conſtituit, quas a Nobis, & Apoſtolica Sede petiit confirmari, ſicut de facto confirmavimus, prout ex noſtris literis ad id datis, die undecima Februarii 1602. Pontificatus noſtri Anno undecimo latius apparebit.

Idem Clemens earum exequutionē Episc. Gienneñsi committit.

§. 9. Quarum exequotionem cum multis aliis poteſtatibus, & facultatibus, Venerabili Fratri noſtro Sancto Epiſcopo Giennen. commiſimus, prout etiam in literis ad ipſum eadem die datis plenius continetur.

Ex iis nonnullas moderari Monachi petunt.

§. 10. Poſtea vero cum ipſe Epiſcopus, ſicut ex illius literis accepimus, ſuper dictis Conſtitutionibus exequendis cum Monachis multis dictæ Provinciæ tractaſſet, fere omnes iiſdem contradixere, atque de aliquibus principalioribus (præcipue qua parte Monacis Laicis ſuffragia, & præcedentiæ locorum concedebantur, quaque veſtitum ex ſajal, & excalciatos pedes in aliquibus domibus deferri, necnon eleemoſynas petere, confeſſiones Sæcularium audire, & verbum Dei extra proprias Eccleſias omnes prædicare prohibebantur) ſuper quibus a nobis diſpenſari, & contraria conſtitui, ac ſuper aliis omnibus facultatem diſpenſandi dicto Epiſcopo committi poſtularunt.

Clemens reducit eas ad verum Regulæ S. Baſilii inſtitutum.

§. 11. Nos igitur attendentes eos Monachos, qui talia petunt, nullatenus in vocatione Monachalis Regulæ Sancti Baſilii, qua vocati ſunt, velle permanere, ſed ſub dictæ Regulæ Monachalis profeſſione Mendicantium inſtitutum ſequi, & ita in alienam ſegetem (cum Dominus non miſerit eos) falcem mittere deſiderare, cupienteſque, atque noſtra paterna, Paſtoralique cura affectantes, Sancti Baſilii Regulam cum ſuo laudabili de labore manuum inſtituto, in ſua propria, & primitiva Sanctorum Patrum obſervantia ſtabiliri, & perpetuo conſervari, peritorum in hac parte virorum uſi opera, dictas Conſtitutiones iterum ſatis mature examinavimus, eaſdemque non ad Mendicantium, ut petebatur, ſed ad verum Regulæ Sancti Baſilii vitæ contemplativæ, & Monachalis, laboriſque manuum inſtitutum (quatenus his temporibus noſtris Occidentis Regionibus, & Eccleſiæ Latinæ moribus congruit) contemperavimus, reduximus, & emendavimus.

Monaſteria del Tardon, & Galligoillos deligunt pro Monachis Reformatis.

§. 12. Et in primis, ut tandem dictis contentionibus ſuper modo vivendi ex ſupradicta unione exortas, finem imponamus, dicta duo Monaſteria Sancti Baſilii Eremi del Tardon, ac etiam Sancti Antonii Vallis de Galligoillos, a ſupradicto Matthæo cum tali de labore manuum inſtituto, & cum multis immo fere omnibus Monachis Laicis, juxta primævum Sancti Baſilii inſtitutum, fundata in Monaſterio Reformationis, & veræ, ut prædiximus, Regulæ obſervantiam deputamus, conſtituimus, & ſeparamus.

Ex quo iis ſequentes condit Conſtitutiones.

§. 13. Ad quæ ſe recipiant omnes quotquot in dicta Provincia, Monachi zelo Dei, & Spiritu Sancto ducti, tanti Patriarchæ præcepta, & inſtituta deſiderant obſervare. Quæ juxta ſequentes Conſtitutiones jubemus in omnibus, & per omnia practicari.

Conſtitutiones Reformationis.

Sacroſancti Concilii Tridentini de Regularium Reformatione veſtigiis inhærentes, ut Monachi Sancti Baſilii ad regulam, quam profeſſi ſunt, vitam inſtituant, & componant, atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem veluti obedientiæ, paupertatis, & caſtitatis, ac alia ſuæ Religionis peculiaria vota, & præcepta, necnon ad communem vitam, victum, & veſtitum concernentia fideliter obſervent; in primis declaramus D. Baſilii inſtitutum Monachale eſſe, & non ſolum cum cæteris in tribus ſubſtantialibus votis convenire, ſed etiam peculiaria præcepta ſuam eſſentiam concernentia quædam habere; quorum præcipua duo ſunt, alterum in oratione, alterum in manuum laboribus ad neceſſaria comparanda exercitatio, quibus etiam alia accedunt ad communem vitam, victum, & veſtitum concernentia, de quorum omnium, & ſingulorum reformatione agendum eſt.

C A P. I.

De vita Communi.

Quoniam autem finis præcepti charitas eſt, præcipimus, ut omnes Monachi in præſenti reformatione, charitatem, & communem, conſimilemque vitam in omnibus obſervent, juxta Regulam quam profeſſi ſunt, & Monaſtica inſtituta, tam in oratione, Choro, & labore, quam in cibis, veſtimentis, calceamentis, & reliqua Regularis diſciplinæ obſervantia. Unuſquiſque tamen juxta officium, & vocationem ſuam, in ordinem ad quam conſimilem, & perfectiſſimamque communitatem, & charitatem.

C A P. II.

De numero Monachorum.

Quæ quidem vita communis, & Regularis obſervantia, ut rectius, & ſtrictius inter multos poſſit obſervari; Volumus, ut omnes Conventus, numeroſam Monachorum multitudinem habere procurent, nec in unoquoque Monaſterio minor viginti quatuor Monachorum numerus haberi poſſit. Cum autem tempore D. Baſilii pauciſſimi fuiſſent Sacerdotes, immo fere omnes Laici exſtiterint, excepto Abbate, qui etiam aliquando Laicus fuiſſe reperitur, & ita omnes communiter pſallerent, quod noſtris temporibus propter majorem intelligendi nunc Latinam, quam tunc Græcam linguam difficultatem, majoremque officii Romani in Choro prolixitatem fieri non poteſt, mediam, & noſtris temporibus congruentiorem vitam ſequentes, licet majorem, & principaliorem partem Monachorum, ex Laicis eſſe velimus, prout per præſentes volumus, & ordinamus, ſufficientes tamen Choriſtas, & Sacerdotes ad Chori, & Divinorum Officiorum miniſteria haberi permittimus, ut ita alii aliorum opera adjuventur. Choriſtæ quidem, qui magis in Choro, & ſpiritualibus occupantur, a laboribus non quidem omnino, ſed pro Chori, & neceſſarii Cultus Divini frequentatione Prælati arbitrio aliquantulum relevandi,

Digitized by Google

vandi, Laicos in ſpiritualibus adjuvabunt Laici vero, qui magis a Choro, & ſpiritualibus relevantur, manuum operibus, & laboribus plus dediti Choriſtas Fratres in temporalibus pro parte etiam adjovabunt, atque ita in charitate alter alterius onera portantes, legem Domini adimplebunt.

CAP. III.

De Oratione, & Choro.

Omnes vero, tam Laici, quam Choriſtæ, media nocte ad confitendum Domino ſurgent, quo tempore Matutinum Officiom cum Laudibus Choriſtæ recitabuot: diluculo vero in ipſo diei crepuſculo, vel paulo ante, maxime hyemis tempore, omnes tam Laici, quam Choriſtæ per ſingulos dies pariter ad Orationem conſurgent, & in Choro congregati per dimidiam ſaltem huram Orationem mentalem habebunt, ut primi animi mutus Domino conſecrentur, & in ipſius obſequium omnes diei dirigantur actiones: oratione expleta, dum Choriſtæ recitant Primam, Laici Miſſam audiant, quam Tertia a Churiſtis recitanda ſequatur, cui etiam Laici omnes joxta D. Baſilii præceptum, intereſſe debent, & his finitis, unuſquiſque ad opus ſuum exibit. Choriſtæ vero ſtatutis ab Eccleſia temporibus ad Chorum Romanum Officium, & reliquas horas Canonicas ſemper clare, diſtincte, & devote recitaturi accedent, quas nec omnes, nec illarum quamlibet cantabunt, exceptis diebus feſtivis, quibus ab opere in Religione ceſſari ſolet: idque minime cantu figurato, ſeu aliquo alio arte addiſcendo, ſed modeſta, parique voce aliquantum elatiori cantare conſueſcent. Tempore autem Completorii omnes iterum, & Laici, & Choriſtæ in Choro congregabuntur. Quo finito, per dimidiam ſaltem horam iterum orationem habebunt, in qua conſcientiam ſuam quiſque examinabit. Reliquis vero orationis temporibus Laici, ubicumque fuerint, ibidem orabunt. Miſſæ vero ſolum ſimiliter feſtivis diebus regulariter cantabuotur, reliquis tameo omni cum devotione celebrentur, quod ut Sacerdotes melios faciant, eoſdem a matutino tempore uſque ad prandium ſolummodo a manuum laboribus excuſamus. Ne autem contra Sanctum Baſilium ob pſalmodiæ ſimulationem, & Officii prolixitatem, labor manuum aliquatenus fugiatur, in Choro nihil aliud recitari volomus, quam quod ex Breviario Rumano Sacerdotes communiter ex præceptu extra Chorum teneotur recitare, quod ob dicti laboris ratinnem, Apoſtolica benignitate indulgemus.

CAP. IV.

De labore manuum.

Quærendi victus ſolertia (ut verba Sancti Baſilii de Inſtitutionibus Monachorum ſermune primo referamus) his, qui in hujuſmodi vitæ genere degunt, an maxime conveniens judicanda eſt, quæ præſcripta eſt ab Apoſtolo, nimirum, ut maoibus laborantes, paoem ſuum honeſte maoducent. Ex quo, & aliis dicti Patris locis, declaramus Monachos Sancti Baſilii ex peculiari ſuæ Regulæ Inſtituto, ad victum manibus propriis parandum ſaltem in commuoi teneri. Atque ita juxta præſentis Reformationis ſtatuta jubemus obſervari in illis artibus, quas etiam Sanctus Baſilius concedit, præcipue quæ intra domum exerceri poſſunt, velut texendi, plectendi, ſuendi, ſarciendi, ac aliis ſecundum locorum, & temporum exigentiam. Cum aotem Sanctus Baſilius agriculturam, quia ea faciliſſime res ad uſum neceſſariæ haberi poſſunt, concedat, modo ea, neque a vicinis, neque ab accolis tumultus afferat, aut turbas, Nos eamdem ad frumentum, vinum, vel oleum, & cæterus agri fructus comparandos permittimus. Monachos tamen in Domino exhortamur, ut dictas Sancti Baſilii conditiones circa viciuorum, & accollarum tumultus, & turbas, atque Monachorum diſtractiones obſervent, & quantum fieri poſſit, intra domum ſe exerceant, ut ita vere, ut ajunt, recollecti dici poſſint.

CAP. V.

De eſu Carnium.

Eſum carnium non omnino prohibemus: ſiquidem, nec S. Baſilius expreſſe prohibet: quia tamen illas ad condimentum tantummodo videtur concedere, Nos eaſdem diebus Dominicis, & tertiis, & quintis feriis, non ad guſtum oblectandum, ſed vires, & valetudinem conſervandum, extra Adventum, Quadrageſ., & dies ab Eccleſia prohibitos, ibique ſemel in die taotummodo in meridiana comeſtione, permittimus: poterit tameo Superior ex cauſa circa dierum rationem, cum particularibus diſpenſare: nullo tamen modo cum omnibus in communi.

CAP. VI.

De veſtitu, Calceamento, & Zona.

Præcipimus quoque, ut omnes Monachi tam Choriſtæ, quam Laici, eodem veſtitu, & habitu induantur, omneſque ſimilibus calceis ex vili corio confectis, pedibus undequaque coopertis, calceati incedant. Quoniam tamen forma habitus à D. Baſilio expreſſa non reperitur, ne amplius poſſit variari, definimus quod debent in primis geſtare tunicam clauſam, zona pellicea, ſive ex corio nigro præcinctam, a collo ad talos uſque dimiſſam; cujus fimbriæ ſexdecim, manicæ vero, qua latiores, trium palmorum circuitum non excedant. Inſuper caputium, ſive cuculla, quæ caput contegat, & ad collum cum patientia, ſive ſcapulari ſarciatur, & adunetur: quæ patientia duorum tantum

palmorum latitudine, a fronte, & a tergo defluens, priuſquam tunica per quatuor digitos finiatur, a fronte tamen, ſive ante pectus ex caputio ſuper ſcapulari pars nulla pendeat, a tergo vero in ſolita puncta eat. Deinde mantum ſine collari, plicis, vel elegantia ante collum ligatum: cujus longitudo priuſquam ſcapulare per quatuor digitos finiatur. Materia autem totius ſupradicti exterioris veſtitus ſit vilis, craſſa, & omnium infima, ut jubet D. Baſilius: Declaramus tamen laneam eſſe debere, qualis in Hiſpania reperitur, quæ ibidem vocatur Sajal, ex quo neceſſario confici jubemus. Cum vero idem Sanctus Pater veſtitum alium ad forenſem oſtentationem, alium ad domeſticum uſum partum, itemque ad diurnum alium, alium ad nocturnum tempus diſtributum Monachos habere expreſſe prohibeat, Nos juxta ipſius mentem, omne a ſupra expreſſo diverſum exterioris veſtimenti genus, quale eſt illud, quod apud Benedictinos coculla, & Hiſpane cogulla vocari ſolet, quæ Regulæ Sancti Baſilii manifeſte contrariant, ſeu aliam quamvis formam, vel materiam, omnimode prohibemus.

C A P. VII.

De vitandis his quæ poſſunt Inſtitutum impedire.

Cum D. Baſilii Inſtitutum Monaſticum ſit, quicquid ipſius quietem, & tranquillitatem impedire poteſt, aut perturbare, veluti eleæmoſynas petere, confeſſiones ſæcularium audire, Verbum Dei populo prædicare, Collegia ad Philoſophiam, vel Theologiam, ſeu alias ſcientias addiſcendas habere, ſeu Religioſos ad Univerſitates ſtudiorum cauſa mittere, omnino prohibemus, ne iſtarum rerum ſtudio dediti laudabile manuum laboris Inſtitutum deſerant. Poterunt tamen Sacerdotes, ſive Choriſtæ in ſuis Monaſteriis neceſſarios conſcientiæ ad ſe gubernandum caſus, & Sacræ Scripturæ interpretationem addiſcere. Quorum unus a laboribus liber ſtudio vacabit, ut quotidie per dimidiæ ſaltem horæ ſpatium Religioſos omnes de præceptis Domini, & ad ſalutis animæ, virtutiſq; progreſſum, & perfectionem, neceſſaria ex Sacra Scriptura pro conſcientiæ, inſtructione, poſſit (ut neceſſario debebit) edocere, necnon feſtivis diebus pro Prælati arbitrio currentia Evangelii loca in ſuis Eccleſiis, & non extra declarare. Ne tamen advenientium ad Monaſterium fidelium neceſſitati, vel devotioni charitatem, & conſolationem denegemus, unum tantum in quovis Monaſterio, qui ſæcularium confeſſiones audiat, permittimus.

C A P. VIII.

De ſitu, & fundatione Monaſteriorum.

Mandamus quoque quod Monaſteria non propius ab Oppidis, quam per duo milliaria, neque cum minori, quam viginti quatuor Monachorum numero denuo fundentur; & quod in unoquoque perpetua ſit filiatio; neque ex uno ad aliud Monaſterium Monachi mutari poſſint, niſi ad Prælaturas, ſeu novas fundationes, vel ſi forte alicujus delicta, & ſubſequens ſcandalum, aut diuturna, & gravis, dummodo dolus non ſubſit, infirmitas aliud poſtulaverit.

C A P. IX.

De receptione Novitiorum.

Poterit unuſquiſque Abbas de conſenſu ſui Capituli Novitios, ſervata Conc. Trid. & aliarum Apoſtolicarum ſanctionum forma, ad habitum, & profeſſionem admittere; ita tamen, ut in eorum receptione declaretur, quiſnam in Choriſtam, vel in Laicum Monachum recipiatur. Siquis autem in Laicum receptus, ſive profeſſus, poſtea, vel ex Superioris licentia, vel alias quomodolibet, ſacris initietur, tam ipſe ordinatus, quam Superior, qui talem licentiam dederit, perpetuam ab ordinibus ſuſpenſionem, & vocis activæ, & paſſivæ privationem, non aliter quam per Sedem Apoſtolicam diſpenſandi, ipſo facto incurrant, aliis pœnis arbitrio Superiorum infligendis. Volumus tamen quod Monachi laici, qui vigintiquinque ætatis, & quartum profeſſionis annum adimpleverint, eamdem vocem activam habeant, acſi in ſacris fuiſſent ordinati, paſſivam quoque in his omnibus officiis, ac muneribus, quibus ſpiritualis juriſdictio neceſſario (velut Abbatum, Priorum, Novitiorum Magiſtri, & ſimilium) annexa non eſt. In Diffinitores vero, ſive Conſiliarios ſemper dimidia pars ex laicis, reliqui ex Sacerdotibus eligantur. Capitula autem tam Provicialia (in quibus ad minus viginti Monachi congregari debent, non quidem per antiquitatem, ſed per aliorum ſuffragia eligendi) quam Conventualia taliter celebrentur, ut ſemper major pars, vel ſaltem æqualis ſuffragium ferentium ſit ex laicis, & aliter factum nullius ſit momenti. Circa locum autem, & alias præcedentias, volumus Sacerdotes omnibus præferri; inter laicos vero, & Choriſtas, etiam Decanos extra Chorum, & alia cultus Divini miniſteria, nulla ſit differentia, ſed unuſquiſque ſecundum ſuæ profeſſionis antiquitatem præferatur.

C A P. X.

De Conſtitutionibus faciendis, & approbandis.

Concedimus etiam prædictis Monachis Reformatis, ut ad præſentium executionem, & declarationem, nec non ad Divi Baſilii Regulæ Obſervantiam, Conſtitutiones concernentes, & alias quaſcumque ad commodiorem, & feliciorem ipſorum in virtute, & Religione progreſſum, conſtituere, mutare, & innovare, ac declarare libere, & licite poſſint; dummodo præſentibus, vel reliquo D. Baſilii Inſtituto, ſeu Regulæ, Sacro Concilio Triden-

dentino, ſeu Apoſtolicis aliis ſanctionibus contraria non ſint, eaſdemque exequutioni ſtatim mandare, ita tamen, ut illas ſaltem intra quinquennium a Sede Apoſtolica faciant confirmari.

Confirmatio prædictaCon-ſtitutionum.

§. 14. Quas Conſtitutiones, Regulas, & ſtatuta, ſeu Reformationem, & Regulæ S. Baſilii innovationem, interpretationem,& diſpenſationem,Motu proprio, & ad nullius petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium confirmamus, ſtatuimus, & ordinamus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſiqui deſuper quomodolibet intervenerunt, in illis ſupplemus.

Pœna excommunicationis hujuſmodi reformationem impedientibus comminata.

§. 15. Deſiderantesque illas ſic practicari, recipi, & introduci, omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Monachis, ſeu aliis quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, ſeu ſæcularibus, quacumque dignitate fulgentibus, ſub excommunicationis pœna, prohibemus, ne illarum introductionem, ſeu dictæ Reformationis augmentationem,& propagationem, directe, vel indirecte prohibere, tetardare,ſeu quocumque modo impedire, vel Monachos, ſeu Monachum aliquem volentem illam acceptare, diſſuadere audeant, vel præſumant.

Epiſcopo Giennen. demandata exequutio.

§. 16. Quapropter venerabili fratri noſtro Sanctio Epiſcopo Giennen. (eoque deficiente dilecto filio noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio) per præſentes mandamus, quatenus ipſe infra duos menſes a die præſentationis harum literarum computandos, dictam Reformationem in omnibus dictæ Provinciæ Monaſteriis faciat publicari, atque illos Monachos, qui illam acceptare voluerint, ad illa duo Monaſteria del Tardon, & S. Antonii vallis de Galleguillos recipi,& reduci: ſiqui autem in illis inveniantur, quibus Reformatio minus placeat, ad alia non reformata tranſire.

Capitulum Provinciale cogendum.

§. 17. Deinde Capitulum Provinciale Monachorum Reformatorum inMonaſterio S. Baſilii Eremi del Tardon, celebrari, in quo ipſe per ſe, vel ſi negociis præpeditus fuerit, per alium probum, & Religioſum virum præſideat, & Viſitatorem Provincialem, Diffinitores, Monaſteriorum Abbates, & reliquos dictæ Congregationis Reformatæ Officiales, ex ipſis, & per ipſus Reformatos, libere, & ſine ulla perſonarum reſtrictione eligi faciat, necnon de omnibus aliis ad felicem Reformationis progreſſum tractari.

Eoque peracto Epiſcopi, & Nuncii delegatio expiret.

§. 18. Quo primo dictæ Congregationis reformatæ Capitulo finito, omnem ejuſdem Epiſcopi, ſeu Nuncii poteſtatem, juriſdictionem, ſeu ſuperintendentiam, circa d. Reformatos, volumus expirare.

Reformati ſubſunt ſoli Abbati Generali Congregationis Hiſpanico-Italicæ.

§. 19. Eoſdemque Abbati dicti Ordinis Generali taliter ſubiacere, ut ipſe per ſe, non vero per alium, niſi forte ex eadem Congregatione reformata Monachum, poſſit illos tam in capite, quam in membris viſitare, corrigere, & emendare, non vero in aliquo contra ſupradictam Reformationem, ſeu Conſtitutiones ab ipſis faciendas, & Sede Apoſtolica approbandas, in communi, vel cum aliquo particulari diſpenſare, vel quidquam aliud mutare, ſeu innovare, neque Monachos Reformatos a ſuis Monaſteriis ad alia quacumque de cauſa auferre, ſeu alios ab ipſis etiam ad breve tempus recipi facere, vel aliud quidquam ordinare, ſeu ſtatuere, in quo ipſos poſſit perturbare, ſeu quomodolibet inquietare.

Poſſunt tamen Romæ habere Procuratorẽ.

§. 20. Poteruntque dicti Monachi Reformati Procuratorem ad Romanam Curiam eligere, & ibidem pro dictæ Congregationis negociis tractandis, quam diu voluerint, habere.

Qui Reformationi nomen dare nolunt diſtinctis Superioribus ſubſint.

§. 21. Alios autem in Hiſpaniis exiſtentes Monachos, qui dictam Reformationem acceptare, & ad dicta duo Monaſteria tranſire noluerint, permittimus juxta illorum antiquum vivendi modum in aliis eorum Monaſteriis cum ſuis diſtinctis Superioribus permanere: quos tamen ulterius creſcere ſeu aliquos Novitios, aut nova loca recipere prohibemus. Decernentes irritum, & inane, ſi ſecus ab ipſis fuerit attentatum.

Reformata Monaſteria poſſunt Novitios recipere.

§. 22. Solummodoque dicta duo Monaſteria, cum aliis ab eorum Monachis reformatis denuo juxta præſentem Reformationem fundandis, volumus Novitios recipere, augeri, & augmentari.

Derogatio contrariorum

§. 23. Non obſtantibus quibuſvis juris communis impedimentis, vel inhabilitatibus, necnon conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Ordinis, & Provinciæ prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, ejuſque Abbati Generali, necnon dictæ Provinciæ, ejuſque Superioribus,& Monachis,ſub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac clauſulis, & decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§. 24. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſt. conſtitutæ munitis, eadem fides habeatur, quæ præſentibus ipſis haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Sept. 1603. An.XII.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Septembris 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII.

Do-

Digitized by Google

CCCXVII.

Deſinitio Habitus Fratrom Prædicatorum Ordinis S. Dominicis, & Fratrum Eremitarum Ordinis S. Auguſtini.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Paſtoralis muneris debito, Religioſorum hominum, qui contemptis illecebris ſæculi divinis ſe obſequiis manciparunt, quieti, & tranquillitati præcipua quadam, & ſingulari ſolicitudine providere tenemur, ut iis omnibus ſublatis, quæ illorum in via Domini progreſſum retardare poſſunt, majori alacritate divinis laudibus perſolvendis, & Chriſti fidelium ſaluti promovendæ incumbant.

Controverſias exortas inter utrumque Ordinem occaſione veſtis albæ.

§. 1. Alias ſiquidem cum inter dilectos filios Fratres Ordinis Prædicatorum S. Dominici, & Fratres Ord. Eremitarum S. Auguſtini de habitus albi delatione, quo ita conſimiles viderentur, ut ſi abſque veſte Superiori nigra incedant vix alter ab altero diſcerni queat, controverſiæ non ſine ipſorum Fratrum perturbatione, & Laicorum offenſione ſæpius ortæ fuiſſent, nonnullæ Rom. Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, præſertim vero fel. record. Alexandri Papæ Quarti Conſtitutiones ſuper ea prodierunt.

Ac præcipue in Hiſpania, & Portugallia;

§. 2. Et nuper eadem pene controverſia in Regnis Portugalliæ, & Algarbiorum inſurgente, ac Fratribus S. Dominici, de præjudicio ab Ordine S. Auguſtini ipſum habitum, & etiam extra Clauſtra deferente, ſibi illato conquerentibus.

Clemens ſuis literis tollere curaverat.

§. 3. Nos ejuſdem Alexandri, & aliorum Romanorum Pontificum privilegia deſuper conceſſa per literas noſtras ſub datum Romæ apud S. Petrum, die 12. Martii 1597. ſervari mandavimus, prout in illis continetur.

Auguſtiniani albam veſtem ſuo Ordini conformem eſſe contendunt.

§. 4. Verum quia ſequuta ipſarum literarum promulgatione, dilectus filius noſter Antonius tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Saulius Protector, dilectus filius Magiſter Franciſcus Pereira Aſſiſtens pro Ultramontanis Provinciis ejuſdem Ordinis S. Auguſtini Nobis nomine prædicti Ordinis S. Auguſtini expoſuerunt, neque per noſtrorum prædictorum prædeceſſorum Conſtitutiones, neque per hujuſmodi noſtras literas ſuis Fratribus interdici amictum proprio inſtituto congruentem, & ab ineunte fere Ordine geſtari ſolitum, atque etiam ab eo, quo Fratres S. Dominici utuntur, ſi uterque Ordo intra ſuos limites conſiſtat, valde diſſimilem, ac exhibitis ſui Ordinis Conſtitutionibus, & juribus nuper Nobis humiliter ſupplicarunt, ut huic tam diutinæ quæſtioni, & moleſtiæ auctoritate noſtra Apoſt. finem tandem imponere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Quod idem aſſerunt Judices adhoc a Pontifice delegati.

§. 5. Propterea Nos juſſimus utriuſque Ordinis privilegia, Conſtitutiones, ac ſtatuta per dilectos filios noſtræ Viſitationi, & Reformationi Apoſtolicæ Præfectos diligentius examinari, partiumque ipſarum jura, & prætenſiones audiri, ac maturius ponderari. Qui Reformatores auditis Magiſtro Ferdinando de Caſtro Procuratore Provinciæ Portugalliæ Ordinis Prædicatorum, ac ſupradicto Franciſco, & Conſtitutionibus, aliiſque juribus utrinque deductis Nobis retulerunt, comperiſſe, veſtes albas, tamquam interiores per amborum Ordinum Fratres, ex propriis inſtitutis deferri poſſe, neque ullam inde oriri confuſionem, ſi ſuperiorem illam nigram, qua inter ſe optime diſtinguuntur, ſinguli juxta proprias inſtitutiones geſtarent:

Clemens deſignat habitum utrique Ordini proprium.

§. 6. Nos controverſiæ hujuſmodi perpetuum ſilentium imponere, & utriuſque Ordinis prædictorum, ex quibus in Eccleſia Dei uberes in dies fructus prodire ſolent, quieti proſpicere volentes, Motu proprio, non ad dictorum fratrum, aut aliorum inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie ſtatuimus, & ordinamus, ut perpetuis futuris temporibus dicti Fratres Prædicatores Sancti Dominici cum cappa nigra; Fratres vero Eremitæ S. Auguſtini cum Tunica etiam nigra ad inſtar propriarum Conſtitutionum, non ſolum in dictis Regnis, ſed ubique locorum, tam in propriis Conventibus, & Eccleſiis eos actus exerceant, in quibus habitum nigrum Conſtitutiones jubent adhiberi, præcipue vero in Eccleſia, dum Confeſſiones audiunt, Conciones, ſeu Lectiones ad Populum habent, quam extra Clauſtra in quibuſcumque actionibus, & functionibus, etiam in itinere, & ad prædia licet Urbibus, Oppidis, aut Monaſteriis viciniora, animi gratia accedentes, ſemper incedere debeant, & teneantur. Ac propterea in virtute ſanctæ obedientiæ ſub indignationis noſtræ pœna eiſdem utriuſque Ordinis Fratribus diſtrictius inhibemus, ne abſque habitu nigro utrique Ordini conſtituto, ac propriæ profeſſionis proteſtativo, etiam dum in Conventibus, & Eccleſiis ſupradictas actiones exercent, neque extra clauſtra, præterquam in Ædibus, & Viridariis Prædiorum ſuorum, ullo umquam tempore, aut quovis prætextu patenter deambulare, & ulterius dictorum Ordinum Superioribus, & Fratribus univerſis, & ſingulis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo incurrenda mandamus, ne deinceps in perpetuum, ſuper hoc litem, aut moleſtiam aliquam Superiores nimirum, & Fratres Ordinis Prædicatorum Superioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum, nec viciſſim Superiores, & Fratres Ordinis Eremitarum ipſis Superioribus, & Fratribus Ordinis Prædicatorum hujuſmodi inferre audeant, ſeu præſumant.

Partibus perpetuum indicit ſilentium.

§. 7. Nos enim quamcumque litem ſuper hoc motam ad Nos harum ſerie avocamus, illamque penitus extinguimus, ac utrique parti per hanc noſtram Conſtitutionem perpetuum ſilentium imponimus, ac impoſitum eſſe volumus, & declaramus.

Clauſula pro hujus Conſtitutionis firmitate.

§. 8. Ac præſentes literas nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quo-

Digitized by Google

quopiam alio defectu, ex eo quod dicti Fratres ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos iuris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari, Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet; quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, nec non irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Exequutores deſignat.

§ 9. Quo circa Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis, ac dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per præſentes Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel per alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſia efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra omnia, & ſingula præmiſſa inviolabiliter obſervari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§. 10. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac utriuſque Ordinis prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibua, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum eiſdem Ordinibus, aut cuicumque illorum conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides danda transumptis.

§. 11. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis &c.

Dat. die 2. Octobr. 1603. An. XII.

Dat. Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris die 2. Octobris, 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Fratres Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Fraociæ ſubjiciuntur Miniſtro Generali Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, & Commiſſario Generali Ultramontanæ familiæ prædicti Ordinis, nec non Commiſſario Generali Nationali Franciæ.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

EX injuncto Nobis Paſtoralis muneris debito Religioſorum quorumcumque ſtatui proſpere dirigendo libenter proſpicimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Declaratio de qua in Rubrica.

§. 1. Volentes igitur proſpero ſtatui, & fælici regimini Fratrum Tertii Ordinis Sancti Franciſci in Regno Franciæ exiſtentium, quantum in Domino poſſumus, opportune proſpicere, Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, ac mera deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine. Univerſos Fratres dicti Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ, eorumque Conventus, ſeu Domos quoſcumque, dilecto filio Miniſtro Generali Ordinis S. Franciſci de Obſerv. ac Commiſſario Generali Ultramontanę familiæ prædicti Ordinis, nec non Commiſſario Generali Nationali Franciæ, quem prædictus Miniſter Generalis, vel Commiſſarius Generalis pro tempore deputaverit, qui, ut accepimus, in ipſorum Miniſtri, & Commiſſarii Generalis abſentia ſeptem Provincias dicti Ordinis Minorum de Obſervantia Regni Franciæ gubernare ſolet, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo ſubjicimus: ipſiſque Miniſtro, ac Commiſſario Generalibus Ultramontanæ familiæ, necnon Commiſſario Generali Nationali Franciæ reſpective, ut eorum ſinguli per ſe, vel alios ſui Ordinis Fratres ad hoc idoneos ab eis reſpective Deputandos Domos, & Conventus, ac Fratres Tertii Ordinis S. Franciſci ſupradictos, tam in Capite, quam in Membris viſitare, corrigere, reformare, & caſtigare, necnon electionem Miniſtri Provincialis, ut infra faciendam: ſervata forma Decretorum Concilii Tridentini, facere, & confirmare poſſint, facultatem concedimus, & impertimur.

Provincialis ab hiſce Fratribus eligendus.

§. 2. Præterea cum modo prædicti Tertii Ordinis Fratres Miniſtrum Provincialium non habeant, volumus, & eadem auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, quod Fratres prædicti Tertii Ordinis, ſeu eorum Conventuum Superiores, & alii Vocales in unum congregentur, juſſu dicti Miniſtri Generalis Ordinis Sancti Franciſci de obſervantia, ſeu Commiſſarii Nationalis Franciæ, & ex ſe ipſis unum Miniſtrum Provincialem per vota ſecreta eligant, qui ſic electus ab eodem Miniſtro Generali, vel Commiſſario nationali Franciæ, aut alio, qui eorum nomine hujuſmodi electioni præfuerit, confirmari debeat, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate ſuper omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Franciæ, quibus alii Miniſtri Provinciales, aliarum Provinciarum Tertii Ordinis Sancti Franciſci hujuſmodi ubilibet exiſten. frui, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ſine aliqua differentia frui, & gaudere poſſit, & debeat, prout ei ad hoc nominatim facultatem concedimus, & impertimur.

Prius tamen petendus Viſitator.

§. 3. Volumus etiam, quod ſingulis bienniis, ſeu trienniis iidem Fratres vocales Tertii Ordinia prædicti Capitulum Provinciale celebrent, ante cujus celebrationem tunc exiſtens Miniſter eorum Provincialis teneatur a dicto Generali Miniſtro

Digitized by Google

ſtro Fratrum de Obſervantia, vel a Commiſſario Generali Ultramontanæ familiæ, ſeu a Commiſſario Generali Nationali Franciæ ejuſdem Ordinis de Obſervantia Viſitatorem petere, qui eorum Provinciam viſitet, & electionem novi Miniſtri Provincialis, ut ſupra faciat, & confirmet.

Qui niſi poſt duos menſes acceſſerit, Capitulum Provinciale cogatur.

§. 4. Verum ſi hujuſmodi Viſitator intra duos, aut tres Menſes ad ſummum non acceſſerit, ſupradicti Fratres Tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Miniſtri Provincialis abſque interventu dicti Viſitatoris procedere valeant: de qua electione Viſitatorem poſtea accedentem, qui eam confirmare teneatur, certiorem facere debeant. Sed ſi poſt factam hujuſmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio prædicta intra ſex Menſes ab eis confirmata, vel infirmata non fuerit, ipſa electio Apoſtolica auctoritate cenſeatur confirmata eo ipſo.

Clauſulæ.

§. 5. Decernentes ſic, & non aliter perpetuo obſervari debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 6. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Tertii Ordinis S. Franciſci etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & Conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Superioribus, & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 2. Octobr. 1603. An. XII.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris die 2. Octobris 1603. Pontificatus Noſtri Anno XII.

CCCXIX.

Confirmatio literarum Sixti V. ſuper Officio Sanitatis Civitatis Anconitanæ.

Dilectis filiis Antianis, ac Communitati, & Hominibus Civitatis noſtræ Anconitan.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium.

Sinceræ fidei, & devotionis affectus, quem erga Nos, & Apoſtolicam Sedem gerere comprobamini, Nos inducit, ut ea,
1 quæ a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus Vobis conceſſa ſunt, ut perpetuo firma, & illibata perſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore muniamus.

Refert Sixt. V. literas.

§. 1. Alias ſiquidem a fel. record. Sixto Papa V. Prædeceſſore Noſtro emanarunt literæ Vobis directe tenoris ſubſequentis videlicet: *A tergo* Dilectis filiis Antianis, ac Communitati, & Hominibus Civitatis Noſtræ Anconitanæ: *intus vero*, Sixtus Papa V. Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Fidei, ac devotionis Veſtræ ſinceritas, quæ ſemper hanc Apoſtolicam Sedem coluiſtis, promeretur, ut ea, quæ legitime ad vos, veſtramque Communitatem ſpectant, & aliquando, temporum injuria præter, & contra libertates, conſuetudineſque veſtras ſublata fuerunt, vobis reſtitui, ac in juribus, & libertatibus vobis competentibus, & per dictam Sedem reſpective conceſſis, manuteneri, ac defendi, necnon in illis reintegrari curemus. Sane per dilectos filios Comitem Joannem Baptiſtam quon. Hieronymi de Ferrettis utriuſque Juris Doctorem, ac egregios viros Franciſcum Todinum, & Julium etiam de Ferrettis Cives, & Oratores veſtros ad Nos, dictamque Sedem deſtinatos Nobis exponi feciſtis, quod ab immemorabili tempore Officium ſanitatis dictæ Noſtræ Civitatis per illius Cives originarios, ac Officiales ſuos ad hoc per eos pro arbitrio eligi, deputari, & amoveri, conſuetos, regi, & gubernari, nec non adminiſtrari conſueverat, & pro ejuſdem officii libero, & commodiori exercitio, vos, Communitatemque veſtram duo loca in Arſenali Portus dictæ Civitatis, Duæ Navettæ nuncupata, ubi Naves collocare, merceſque extraneas de Sanitate ſuſpectas, tempore debito expurgare, habere, & poſſidere conſueveratis, quæ annis retroactis, dum pro ſubventione ejuſdem Sedis ſcutum unum pro centenario ſuper Datiis mercium, & aliarum rerum dictæ Civitatis imponeretur, a Vobis, Veſtraque Communitate hujuſmodi de facto ſublata fuerunt, ſupplicarique Nobis curaſtis, ut de opportuno remedio providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur in hac noſtra ad Summi Apoſtolatus apicem Aſſumptione perpendentes Civitatibus noſtris potiſſimum maritimis pro illarum, Civiumque ſuorum conſervatione circa Sanitatis regimen præcipue providendum eſſe, idque commodius, & ſalubrius, quam per illarummet Cives fieri non poſſe, & propterea, ſublato jam per Nos dicto ſubſidio unius ſcuti pro centenario, vos, veſtramque Communitatem amplioribus gratiis decorare, & quod ſuum eſt, cuique tribuere, necnon quæ de facto proceſſerunt, ad priſtinum ſtatum reſtituere volentes, dictum Sanitatis Officium in eundem ſtatum, in quo ante impoſitionem prædictam quomodolibet erat, plenarie reintegramus, & reponimus, illiuſque liberum exercitium per Vos, & Miniſtros Veſtros prædictos juxta conſuetum uſum antiquum faciendum una cum omnibus, & ſingulis honoribus, oneribus, emolumentis etiam ad dictam impoſitionem haberi, & poſſideri, ac uti conſuetis, & in ſpecie dicta duo loca, ſeu duas Navettas pro ejuſdem Officii ſervitio, & uſu Vobis, & Communitati Veſtræ hujuſmodi pro dicti Officii pro tempore præfectis prout ſunt, & ſe habent, aut eſſe, & ſe habere poſſunt, & hactenus conſueverunt,

runt, concedimus, & aſſignamus, Voſque, & Communitatem veſtram hujuſmodi in veſtia antiqua poſſeſſione reponimus, reſtituimus, & plenarie reintegramus. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quo circa Ven: Fratribus Anconitan. & Aſculan., ac Maceraten. Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, & pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſeu unus eorum fuerit requiſitus, ſolemniter publicantes, vobiſque, & Deputatis Veſtris in præmiſſis omnibus, & ſingulis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes vos auctoritate noſtra eiſdem præſentibus literis, omnibus, & ſingulis in eis contentis pacifici frui, & gaudere faciant, non permittentes vos, aut deputatos veſtros, ſeu veſtrum aliquem, contra præſentium tenorem, etiam per Gubernatorem pro tempore, ac omnes dictæ Civitatis Officiales, & miniſtros quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles, etiamſi Epiſcopali, vel majori præfulgeant dignitate, per quaſcumque cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis. & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Auditoribus, Commiſſariis, & aliis quibuſvis perſonis, ac locis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam motu proprio quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 22. Junii 1585. Pont. Noſtri Anno primo.

Petita Confirmatio.

§. 2. Cum autem, ſicut Nobis nuper exponi feciſtis vos pro majori præinſertarum literarum validitate cupiatis, illas Apoſtolicæ Noſtræ confirmationis robore communiri; Nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, ut in præmiſſis vobis indulgere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur vos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & quemlibet veſtrum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & Interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, præinſertas literas, omniaque, & ſingula in illis contenta, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, eaſque perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & fore, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, inviolabiliter obſervari debere, decernimus, & declaramus.

Exequutores deſignati.

§. 4. Quo circa Ven. Fratribus Anconitan., Aſculan., & Maceraten. Epiſcopis per præſentes committimus, & mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel per alium, ſeu alios præinſertas, ac præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſeu unus eorum fuerit requiſitus, ſolemniter publicantes, vobiſque, & Deputatis veſtris in præmiſſis omnibus, & ſingulis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate Noſtra vos præmiſſorum, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, aut Deputatos veſtros, ſeu veſtrum aliquem contra præinſertarum, ac præſentium tenorem etiam per Gubernatorem pro tempore exiſten., ac omnes dictæ Civitatis Officiales, & Miniſtros quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantium derogatio.

§. 5. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Civitatis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, nec non omnibus illis, quæ dictus Sixtus Prædeceſſor in ſuis literis prædictis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 25. Octobr. 1603. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 25. Octob. 1603. Pont. Noſtri Anno XII.

Digitized by Google

C C C X X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio, & Declaratio Capituli de affrancandis Bonis Precariatis Monaſterii Sancti Silveſtri Terræ Nonantulæ, pro Duce Mutinæ.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmani Pontificis Dignitati maxime convenit, non ſolum pacta, & conventiones inter ipſum, & Sedem Apoſtolicam ex una, ac Principes Viros ex altera partibus inita ſervare, ſed cum opus eſt, conceſſiones, & gratias in ipſis conventionibus factas, nominatim confirmare, & declarare, prout occaſio poſtulat, & ipſe alias in Domino conſpicit expedire.

In tractatu inito inter Card. Aldobrandinum, & Cæſarem Eſtenſem.

§. 1. Cum itaque inter alia Capitula conventionum inter dilectum filium noſtrum Petrum S. Nicolai in Carcere Diaconum Cardinalem Aldobrandinum nuncupatum, Noſtrum, ſecundum carnem, ex Fratre Germano Nepotem, tunc ſupremum Moderatorem Exercitus Eccleſiaſtici pro recuperatione Civitatis, & Ducatus Ferrarien., comparati, ac etiam, prout nunc quoque exiſtit negotiorum S. R. E., ac totius Status Eccleſiaſtici Generalem Superintendentem, Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis nomine ex una, ac bo. mem. Lucretiam Urbini Duciſſam, procuratorio nomine dilecti filii Nobilis Viri Cæſaris Eſtenſis Mutinæ, ac Regii Ducis ex alia partibus, ſuper reſtitutione Civitatis, & Ducatus Ferrarien. Nobis, & eidem Sedi tunc facta, initarum, infraſcriptum Capitulum initum, & conventum fuerit, videlicet:

Conventum fuit ut expedientur literæ Apoſtolicæ ſuper Bonis Precariis Monaſt. Nonantulani.

§. 2. *Che per li Beni Precariati della Badia di Nonantula, Sua Santità ſi degni di concedere alla Città di Modena, ed a quei di Nonantula una Bolla grazioſa, conforme alla Bonifaciana, o almeno conceda di poterli appropriare con liberarli dalla detta Badia a cinque per cento del valore di eſſi, da ſtimarſi da' Periti.*

Poſſidentibus bona d. Monaſterii in emphyteuſim conceditur facultas ea affrancandi ſoluto pretio a Peritis deſignando.

§. 3. Cumque Nos, ſecuta dictæ Civitatis Ferrarien. recuperatione, Capitula omnia prædicta de Fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, perpetuo confirmaverimus, & approbaverimus: nunc vero dictus Cæſar Dux cupiat ſuper dicto Capitulo ſpeciales noſtras literas expediri: Nos præmiſſa, ut par eſt, obſervare, ipſumque Cæſarem Ducem opportunis favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac mera deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnibus, & ſingulis Civibus, & Incolis Mutinen., & Terræ Nonantulæ, earumque Comitatuum, & Diſtrictuum, qui Poſſeſſiones, Villas, Prædia, & quævis alia Bona Stabilia in Civitate Mutinæ, aut Terra Nonantulæ, vel in earum Comitatibus, & Diſtrictibus, aut alibi ubicumque exiſtentia ſub nomine Precarii, ſeu Precariatus, vel Emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo comprehenſa, ſeu cadentia, &, ut alia ſibi, & eorum Anteceſſoribus univerſalibus, vel ſingularibus ſub Precariatus, vel Emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus ſit, ut præfertur, a Monaſterio Sancti Sylveſtri de Nonantula, Ordinis Sancti Benedicti, nullius Diœceſis, ejuſque Abbatibus, vel Commendatariis, aut aliis Præſidentibus, Adminiſtratoribus, ſeu Reſervatariis, necnon Priore, & Conventu conjunctim, vel diviſim conceſſa habent, & poſſident, ſeu deinceps habuerint, & poſſederint eadem bona quandocumque ipſis Precarii, ſeu Precariatus, vel Emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentibus, videbitur, & placuerit, ante tamen finitum tempus hujuſmodi conceſſionum, quacumque præſcriptione etiam contraria non obſtante, a jure proprietatis, & directi dominii ejuſdem Monaſterii, illiuſque Menſæ tam Abbatialis, quam Conventualis, ſolutis pro eis in numerata pecunia ad rationem ſcutorum quinque pro quolibet centenario valoris in proprietate eorumdem bonorum per Peritum, vel Peritos communiter eligendos æſtimandorum, liberare, & affrancare, illaque ſibi ipſis, necnon filiis, ac heredibus, & Succeſſoribus ſuis quibuſcumque in infinitum appropriare, & pleno jure acquirere, & ſuper his quæcumque Inſtrumenta neceſſaria, & opportuna celebrare, libere, & licite poſſint, & valeant, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

§. 4. Ac in hujuſmodi conceſſionis, & Indulti exequutionem, poteſtatem facimus ſingulis Precarii, ſeu Precariatus, vel Emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo bona prædicta poſſidentibus, qui eadem bona pro tempore affrancare, & liberare voluerint, dilectos filios Abbatem, vel Commendatarium, aut Adminiſtratorem, ſeu Reſervatarium, aut alium Præſidentem nunc, & pro tempore exiſtentem prædicti Monaſterii, vel ſi ſua ſpecialiter interſit, illius Priorem, & Conventum, aut ibidem Vicarium, aliumve Agentem, ſeu Agentes, etiamſi dictus Abbas, ſeu Commendatarius, Adminiſtrator, Reſervatarius, aliuſve Præſidens S. R. E. Cardinalis fuerit, propterea adeundi, ac ubi ad eorum notitiam etiam extrajudicialiter deduxerint, ſeu deduci fecerint, ſe bona, de quibus agitur, affrancare, & liberare velle, de Perito, ſeu Peritis eorumdem bonorum Æſtimatoribus, conveniendi, ac in eventum diſcordiæ, unum, ſeu plures hinc inde pro qualibet parte, circa hoc deputandos, nominandi.

Et Superiores Monaſterii conveniendi pro eligendis Peritis.

§. 5. Declarantes Abbatem, ſeu Commendatarium, aut Adminiſtratorem, ſeu Reſervatarium, aut alium Præſidentem, vel Vica-

Et etiam in judicio cogendi.

Digitized by Google

Vicarium, aliumve Agentem, ſeu Agentes prædictos pro eorum, & prædicti Monaſterii parte, ad ſimilem unius videlicet, vel plurium Peritorum nominationem, & conventionem, de illis, cum eiſdem bona prædicta precarii, ſeu precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentibus, faciendam teneri, & efficaciter obligatos exiſtere, immo etiam invitos ad hoc, omnibus juris, & facti remediis opportunis, cogi, & compelli poſſe:

Et neceſſaria inſtrumenta conficiendi.

§.6. Facta autem deinceps ab hujuſmodi periti, vel peritis æſtimatione, & illius relatione pecuniæ ex pretio affrancationis, ad eam, quæ dicta eſt, rationem, videlicet quinque pro quolibet centenario provenientes, ſeu ſolvendæ in moneta Mutinenſi, ſi bona prædicta in Civitate Mutinenſi, vel Terra Nonantulæ, aut in earum Comitatibus, & Diſtrictibus ſita fuerint, alias in moneta Bononienſi, penes publicum Campſorem, ſeu Nummularium in Civitate Bononienſi communiter approbandum per ſingulos dicta bona præcarii, ſeu præcariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentes, abſque tamen cujuſque eorum damno, reſpectu differentiæ utriuſque hujuſmodi monetæ, deponi debeant: volentes, & eadem auctoritate etiam perpetuò ſtatuentes, quod hujuſmodi pecuniis per prædictos bona prædicta precarii, ſeu precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentes, hoc pacto ſolutis, ac in depoſito exiſtentibus, ſtatim atque ipſi fidem, vel atteſtationem, aut cedulam talis ſolutionis, & depoſiti, Abbati, ſeu Commendatario, aut Adminiſtratori, ſeu Reſervatario, aut alteri Præſidenti, vel ſi ſua ſpecialiter interſit, Priori, & Conventui, aut Vicario, ſeu Agenti, vel Agentibus prædictis exhibuerint, ad confectionem unius, vel plurium Inſtrumentorum publicorum, & ſuper ſingulis affrancationibus pro tempore faciendis, utrinq; procedi, ac in eiſdem clauſulæ, obligationes, renunciationes, & Decreta neceſſaria, & opportuna, ac alias ſolita, & conſueta, apponi, & adhiberi poſſint, & etiam debeant: bonaque de quorum liberatione, & affrancatione agetur, eo ipſo, realiter, & de facto, penitùs, & omnino liberata, & affrancata, ac ſingulis dicta bona præcarii, ſeu precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentibus: necnon eorum filiis, hæredibus, & Succeſſoribus prædictis appropriata, applicata, & acquiſita ſint, & eſſe cenſeantur, ac ad illos pleno jure ſpectent, & pertineant. Si autem Abbas, vel Commendatarius, aut Adminiſtrator, ſeu Reſervatarius, aut alius Præſidens, vel alii pro Monaſterio Agentes prædicti, confectioni hujuſmodi Inſtrumentorum intervenire, ac eiſdem conſentire noluerint tunc, & eo caſu ſingulæ cedulæ pecuniarum per ſingulos dicta bona precarii, vel precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentes ſolvendarum, & ut ſupra deponendarum vim, formam, effectum, & auctoritatem talium Inſtrumentorum obtineant, ipſaſque liberationes, & affrancationes ſufficienter arguant, ac illas etiam abſque alia atteſtatione, & alterius probationis adminiculo, tam in judicio, quam extra illud, ac alias ubicumque plene, & concludenter probent in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi, eadem Inſtrumenta rite, & recte utrinque confecta, & ſtipulata forent.

Pecuniæ ex hujuſmodi affrancatione provenientes omnino a Superioribus Monaſterii inveſtiendæ.

§.7. Cæterum partes erunt nunc, & pro tempore exiſtentis Abbatis, ſeu Commendatarii, aut Adminiſtratoris, ſeu Reſervatarii, aut alterius Præſidentis dicti Monaſterii, ubi, & quoties pecuniæ ex pretio hujuſmodi affrancationum provenientes, ac in depoſito exiſtentes, ad ſummam quingentorum ſcutorum, habita ratione ad valorem, ac æſtimationem dictæ monetæ Mutinenſis, ſeu Bononienſis, ut præfertur, aſcenderint, vel illam exceſſerint, procurare, ut eædem pecuniæ in emptionem aliquorum bonorum ſtabilium in illis partibus, vel tot Locorum Montium non Vacabilium, hic in Urbe pro dicto Monaſterio Sancti Sylveſtri de Nonantula, quanto citiùs convertantur, & inveſtiantur, prout eidem Abbati, Adminiſtratori, ſeu Reſervatario, aut alteri Præſidenti dicti Monaſterii, ut dictas pecunias in emptionem dictorum bonorum ſtabilium, vel Locorum Montium non Vacabilium, ut præfertur, unico contextu, convertant, & inveſtiant, & interim inde illas ſub pœna privationis Abbatiæ, adminiſtrationis, ſeu reſervationis, ac præſidentiæ, ipſo facto, abſque alia declaratione, incurrenda, non amoveant, niſi ad hunc effectum, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, præcipimus, & mandamus, & nihilominus ad illorum reſtitutionem de ſuo proprio teneantur, & ad id cogi poſſint, ac debeant: ſinguli vero, qui hujuſmodi bona pro tempore affrancaverint, ad verificationem, quod pecuniæ per ipſos ſolutæ, & in depoſito relictæ, ſeu dimiſſæ in emptionem bonorum ſtabilium, aut Locorum Montium pro dicto Monaſterio, ſeu alium illius uſum, aut utilitatem deinceps ceſſerint, & converſæ fuerint, nullatenus teneantur, minuſque ipſi, eorumque filii hæredes, & ſucceſſores, ac jus, vel cauſam ab eiſdem habentes in infinitum propterea, aut ex quovis alio prætextu a quoquam deſuper, ullo umquam tempore moleſtari, inquietari, ut alias quomodolibet impediri poſſint: ſed totum onus converſionis, & inveſtituræ hujuſmodi pecuniarum ad Abbatem, vel Commendatarium, aut Adminiſtratorem, vel Reſervatarium, aut alium Præſidentem prædictum ſolummodo pertineat, itaut ſtatim ubi eædem pecuniæ depoſitatæ fuerint, illarum periculum penes ipſum verſetur, ejuſque conſcientia ex tunc circa hoc onerata pariter, & gravata remaneat, & ſinguli prædicta bona precarii, ſeu precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentes, ad nihil aliud teneantur, neque obligati ſint, quinimò ſingulas affrancationes, & liberationes hujuſmodi bonorum ex nunc,

prout ex tunc, poſtquam, ut præſertur, vigore, & in exequutione præſentium factæ fuerint, & è contra, dicta auctoritate, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robore communimus.

Clauſulæ.

§.8. Decernentes illas omnes, & earum ſingulas perpetuò validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit firmiter obſervari debere in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ſuper ſingulis bonis hujuſmodi cum expreſſione denominationum, ſituationum, confinium, qualitatum, quantitatum, verique, & annui valoris eorumdem, necnon etiam nominum, & cognominum ſingulorum dicta bona precarii, ſeu precariatus, vel emphytheuſis, ſive alterius ſimilis contractus titulo poſſidentium, aliorumque neceſſariorum ſpecialis licentia, & particulare eiſdem poſſidentibus indultum ad præmiſſa omnia, & ſingula a Nobis, dictaque Sede conceſſum, & obtentum fuiſſet.

Præſentium literarum firmitas.

§.9. Præſentes quoque literas de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, aut quovis alio defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, aut in jus, vel controverſiam revocari, ſeu adverſus illas quodcumque iuris, vel facti, aut gratiæ remedium impetrari, nullatenus poſſe, quin etiam illas vim realis, validi, & efficacis, ac utrinque juramento vallati contractus, pactique, & ſolemnis conventionis, prout revera eſt, habere, &, ut tales, in conſiderationem, & favorabilem pro dictis emphytheuſis exequutionem cadere.

Clauſula ſublata.

§.10. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, dictæque Sedis Nuncios, necnon Palatii Apoſtolici Cauſarum Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique, & in quavis inſtantia judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§.11. Quocirca Venerabilibus Fratribus Mutinen., & Regien. Epiſcopis, ac dilecto filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ſolemniter publicantes, atque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, præmiſſa omnia, & ſingula ſuum plenarium effectum conſequi, & obtinere, ac per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter, ac inconcuſſe perpetuò obſervari: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantium derogatio.

§.12. Non obſtantibus fel. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, ac Pauli II., & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum etiam Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſcumque pactis, & conditionibus, etiam juramento vallatis, de quibus in Inveſtiturarum Inſtrumentis, ac etiam Monaſterii, & Ordinis prædictorum, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Monaſterio, & Ordini, eorumque Superioribus, & perſonis, necnon Abbati, ſeu Commendatario, aut Adminiſtratori, vel Reſervatario, aut alio Præſidenti, ac Conventui prædictis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Reſtrictio, ſeu declaratio præſentis conceſſionis.

§.13. Cæterum quantum attinet ad bona ea Civitatum Mutinæ, & Terræ Nonantulæ, illarumque Comitatus, & Diſtrictus exiſtentia, ſalvis præmiſſis, declaramus, præſentes literas in illis dumtaxat bonis extra loca prædicta exiſtentibus locum habere, &, quoad illa tantummodo Civibus, Incolis, & perſonis ſupradictis ſuffragari debere, quæ nimirum per eos, tempore initorum Capitulorum, & Conventionum inter Petrum Cardinalem, & Cæſarem Ducem prædictos acquiſita, & poſſeſſa reperiebantur, aut etiam poſt Capitulationem ipſam, ſed ab aliis Civibus, Incolis, & perſonis Civitatis Mutinæ, Terræque Nonantulæ eorumque Comitatuum, & Diſtrictuum cum effectu acquiſita fuerint: quo vero ad illa bona extra loca prædicta exiſtentia, quæ per dictos Cives, Incolas, & perſonas poſt Capitulationem prædictam ab exteris acquiſita fuerunt, ipſas præſentes literas effectum minime ſortiri debere decernimus.

Dat. die 30. Octobr 1603. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 30. Octob. 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXXI.

Tranſlatio oneris Miſſarum ex piorum diſpoſitionibus in Monaſteriis Monialium ſub regimine Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia exiſtentium celebrandarum ad loca eorumdem Fratrum,

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX debito Paſtoralis Officii, cui diſponente Domino, meritis licet imparibus præſidemus, ad ea libenter intendimus, quæ ad Regularium perſonarum ſtatum, & quietem, ac ſpiritualem conſolationem pertinere dignoſcimus.

Cauſæ faciēdæ tranſlationis.

§. 1. Sane, ſicut accepimus, cum in totius Italiæ, cæteriſque Ciſmontanis Regionibus, & præſertim in Gallia Ciſalpina, plurima ſanctimonialium Monaſteria ſub cura, regimine, & correctione dilectorum filiorum Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia nuncupat. reperiantur, quibus quamplurima Miſſarum onera ex diverſis piorum diſpoſitionibus, & Legatis incumbunt, quæ cum per Fratres ejuſdem Ordinis in Eccleſiis Monialium celebrari ſoleant, hinc fit, ut non ſolum Eccleſiæ Fratrum debito ſervitio deſtitutæ ſæpius remaneant, ſed Fratres ipſi exinde per Civitates cum ſæcularium ſcandalo vagandi, necnon cum eiſdem Sanctimonialibus magis frequenter, & crebrius quam deceat, converſandi, occaſionem ſumant.

Tranſlatio de qua in rubric.

§. 2. Quibus omnibus, quantum cum Domino poſſumus, occurrere volentes, ex Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium Congregationis Epiſcoporum, & Regularium Voto, onera hujuſmodi Miſſarum ab Eccleſiis ſingulis Monialium in Eccleſias Fratrum ejuſdem Ordinis, in locis eiſdem reſpective exiſtentibus, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium transferimus.

Moniales tamen non teneātur ſolvere niſi eleemoſynā manualem.

§. 3. Volumus tamen, ut remaneant ipſis Monaſteriis Monialium omnes annuæ perpetuæ, ſeu temporales præſtationes, legata, redditus, ac bona quæcumque, pro dictis oneribus data, ſeu relicta, aut impoſterum relinquenda, itaut Moniales non teneantur ullo umquam tempore ſolvere Fratribus, nec ipſi Fratres recipere poſſint pro celebratione Miſſarum, niſi id quod dari ſolet pro regionis, & cujuſque loci more, & conſuetudine, pro eleæmoſyna unius, vel plurium reſpective Miſſarum.

Numerus Miſſarum in Monialium Eccleſiis diebus ſingulis celebrandarum.

§. 4. Volumuſque etiam, ut pro Monialium ſervitio in Monaſteriis, in quibus numerum octuaginta excedunt, Miſſæ duæ in diebus ferjatis, tres vero in diebus Dominicis, & feſtivis, & in Monaſteriis, in quibus minor quinquaginta Monialium numerus exiſtat, Miſſa una in diebus feriatis, duæ vero Dominicis, & feſtivis, per Fratres ejuſdem Ordinis celebrari debeant; reliquas vero Miſſas ex diſpoſitionibus, & legatis prædictis Monialibus quomodolibet incombentes, in Eccleſiis Fratrum in futurum, perpetuis futuris temporibus, aſſignata, & tradita, ut ſupra, ipſis Fratribus debita eleemoſyna, per eoſdem celebrari volumus, non obſtantibus teſtatorum, legantium, aut alias diſponentium voluntatibus, quas ad hunc effectum ſpecialiter commutamus.

Quibus de cauſis licitum ſit Fratribus ad Monaſteria accedere.

§. 5. Præcipientes nihilominus eiſdem Fratribus, ſub privationis vocis activæ, & paſſivæ, perpetuæque inhabilitatis pœna, ne ad Monaſteria Monialium, præterquam ad celebrandas Miſſas prædictas de Superiorum licentia, & in diebus feſtivitatum Monaſteriorum hujuſmodi, vel tempore receptionis, & profeſſionis Novitiarum, ſive obitus alicujus Monialis pro funere, & officio, ut moris eſt, peragendo, ullo modo, & ſub quovis prætextu, vel colore accedere audeant, ſive præſumant. Prohibenteſque Miniſtro Generali, & aliis eorum Superioribus, ne hujuſmodi licentias concedere poſſint, niſi ad effectum prædictum, & in cæteris firmo remanente Decreto Congregationis S. R. E. Cardinalium ſuper negociis Regularium præpoſitæ, quo prohibetur, ne Regulares accedant ad Moneſteria Monialium ſine ſpeciali licentia ejuſdem Congregationis, & eiſdem etiam Superioribus mandantes, ne ad Miſſas celebrandas, & alia prædicta adimplenda, niſi Fratres provectæ ætatis, & probatæ vitæ mittant.

Moniales occaſione hujuſce tranſlationis moleſtari nequeunt ab Ordinariis.

§. 6. Decernentes, Monaſteria Monialium prædicta occaſione tranſlationis hujuſmodi Miſſarum per locorum Ordinarios, aut alios quoſcumque moleſtari, vel perturbari nullatenus poſſe.

Clauſulæ.

§. 7. Præſenteſque literas, & in eis contenta quæcumque nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu quovis alio defectu notari poſſe, ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignat.

§. 8. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac locorum Ordinariis per præſentes diſtricte præcipimus, & mandamus, ut ipſi, vel alter eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eoſdem Fratres præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gadere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invoca-

Digitized by Google

vocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantium derogatio.

§. 9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & determinationibus Apoſtolicis, & quorumvis Monaſteriorum hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, val quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eiſdem Monaſteriis, & illorum Ordinibus in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 8. Novem. 1603 An. XII.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 8. Novembris, milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Ordinariis locorum, Indiarum Occidentalium, eorumque in ſpiritualibus Officialibus, ut tollant abuſum Parochorum, qui eleemoſynam duplo, aut aliqua parte majorem ab iis, qui ſepeliuntur in Eccleſiis Regularium exigunt, quam ab iis, qui in propriis Eccleſiis ſæcularium ſepeliuntur.

CLEMENS PAPA VIII.

Univerſis, & ſingulis Venerabilibus fratribus Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis in Partibus Indiarum Occidentalium exiſtentibus, ac dilectis filiis eorum Officialibus ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem;

Refert abuſum, de quo in rubrica.

§. 1. PErlatum eſt ad Nos non ſine animi noſtri moleſtia, in iſtis partibus Indiarum Occidentalium quemdam inoleviſſe abuſum, ut Parochi, ſeu Rectores Eccleſiarum Parochialium, eleemoſynam duplo, ſeu aliqua parte majorem ab iis, qui in Eccleſiis Fratrum Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia ſepeliuntur, quam ab iis, qui in ipſis Parochialibus Eccleſiis, pro eorum juribus exigere, ſeu extorquere conſueverint, in eorum animarum perniciem, & ſcandalum plurimorum.

Commiſſio.

§. 2. Nos igitur, qui pro noſtra Paſtorali cura, & ſolicitudine abuſus quoſcumque inter perſonas Eccleſiaſticas tolerare non debemus, præmiſſis, quantum in Domino poſſumus, occurrere cupientes, Decreto etiam Sancti Gregorii Papæ, quo vetuit, ne pro Eccleſiaſtica ſepoltura quidquam peti, aut exigi poſſit, ſed tantummodo a ſponte dantibus, eleemoſyna pro Eccleſiæ luminaribus recipi valeat, inhærentes, ex Voto etiam Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, vobis, & cuicumque veſtrum per præſentes committimus, & mandamus, ut omnino provideatis, ne diutius hujuſmodi abuſus in veſtris Civitatibus, & Diœceſibus toleretur, ac auctoritate etiam Noſtra Apoſtolica decernatis, ne Parochi pro ſepultura Chriſtifidelium in Eccleſiis quibuſcumque Regularium facien., quicquam petere, vel exigere poſſint, ſed a ſponte dantibus eam tantum eleemoſynam recipere valeant, quæ pro ſepulturis, quæ in propriis, aut aliorum Clericorum ſæcularium Eccleſiis fiunt, recipi poteſt, contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obſtantibus præmiſſis, & quibuſvis prætenſis Statutis, & Conſuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Quia vero difficile foret, præſentes literas ad ſingula loca, ad quæ opus eſſet deferri, volumus, & præſentium auctoritate decernimus, ut earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eadem in Judicio, & extra fides ubique habeatur, quæ eiſdem præſentibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 17. Novem. 1603 An. XII.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 17. Novembris milleſimo ſexcenteſimo tertio, Pontificatus noſtri Anno XII.

CCCXXIII.

In Idem Argumentum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Fratres Min. de Obſervantia abuſum, de quo ſupra, referunt.

EXpoſitum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Matthæi de Recalde Vicecommiſſarii, necnon Provincialium totius Ordinis Fratrum S. Franciſci de Obſervantia Indiarum Occidentalium, quod Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum jam pridem hunc abuſum introduxerunt videlicet, quod eleemoſynas duplo majores ab iis, qui in Eccleſiis Domorum ejuſdem Ordinis S. Franciſci de Obſervantia, quam qui in Parochialibus hujuſmodi ſepeliuntur, exigere præſumpſerunt, & ut dicitur in hoc Ordinariorum ſuorum, qui partem eleemoſynarum hujuſmodi percipiunt, conſilio, & aſſenſu nituntur.

Damnumque ſibi inde promanans.

§. 1. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, plerique Chriſtifideles in dictarum Domorum Eccleſiis ob difficultatem jus adeo oneroſum perſolvendi, ſepelire ſe facere non poſſint, quo fit, ut Eccleſiæ

hujuſ-

hujuſmodi mortuorum ſepultnris, & conſequenter eleemoſynis in dies fieri conſuetis propemodum priventur.

Tollique petunt.

§. 2. Idcirco pro parte eorumdem Matthæi Vicecommiſſarii, & Provincialium Nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Clement majorem eleemoſynam recipi prohibet ſub pœna excommunicationis.

§. 3. Nos igitur hujuſmodi aboſus omnino tollere, atque dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinal. ſuper conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & ſingulis Parochialium Eccleſiarum univerſarum Indiarum Occidentalium Rectoribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus harum ſerie interdicimus, & prohibemus, ne ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a Nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, majorem eleemoſynam ab iis, qui in dd. domorum, quam Parochialibus Eccleſiis hujuſmodi ſepeliuntur, quovis prætextu, aut occaſione, etiam de conſilio, conſenſu, ſeu mandato ſuorum Ordinariorum, exigere debeant, ſeu præſumant.

Derogat obſtantibus.

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, Domorum, & Ordinis hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, Domibus, & Ordini, earumque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 28. Januar. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 28. Januarii, milleſimo ſexcenteſimo quarto, Pontificatus noſtri Anno XII.

C C C X X I V.

Forma obſervanda a Fratribus Minoribus Ordinis Sancti Franciſci ſtrictioris Obſervantiæ ſuper receptione Novitiorum.

Cuſtodi cum voto 2. Guardianorum, & 2. Diſcretorũ licet Novitios recipere.

SAnctiſſimus D. N. D. Clemens Papa Octavus ſupplicationi Fratrum Reformatorum Ordinis Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci inclinatus, bonum propoſitum cujuſque ad ipſam Reformatorum Religionem tranſire, in eaque Altiſſimo famulari cupientis, fovere volens, Cuſtodi ejuſdem Ordinis cum unanimi duorum Guardianorum, & dictorum Diſcretorum cujuſcumque Cuſtodiæ Voto, plenam poteſtatem facit recipiendi, & admittendi ad habitum ſui Inſtituti Novitios quovis tempore, etiam extra Capitulum. Non obſtantibus Decretis generalibus Sanctitatis Suæ, eo de genere editis, & aliis Conſtit. & Ordin. Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Examinatis prius illorum qualitatibus.

§. 1. Ita tamen, ut prius examinentur diligenter per ipſos Cuſtodem, Guardianos, & Diſcretos recipiendorum, & admittendorum qualitates, juxta Ordinis Regulam, Decreta, & Conſtitutiones Apoſtolicas.

Omniaque in futuro Capitulo referre.

§. 2. Et Cuſtos ſub pœna privationis vocis activæ, & paſſivæ teneatur in proximo, tunc futuro Capitulo Cuſtodiali, vel ejus loco, Congregatione etiam Cuſtodiali ſingulis annis habenda, referre quot acceperit Novitios, ac illorum qualitates, & in quibus Monaſteriis recepti commorentur, & approbationem, & confirmationem receptionis, & admiſſionis ante profeſſionis emiſſionem obtinere, alias ſupradicta omnia ex nunc, prout ex tunc irrita eſſe voluit, & hujus Decreti auctoritate declaravit.

Dat. die 23. Novem. 1603. An. XII.

Datum Romæ die Dominico, 23. Novembris 1603.

C C C X X V.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Committitur Nuncio Sabaudiæ, ut prohibeat, ne in locis Pinerolii, & aliis circumvicinis Parentes inpoſterum filios Nutricibus Hæreticis educandos tradant.

Ven. Fratri Paulo Epiſcopo Bovinen. Noſtro, & Apoſtol. Sedis apud dilectum filium Nobilem Virum Carolum Emanuelem Sabaudiæ Ducem Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Catholici nutricibus Hæreticis filios committebãt.

§. 1. PErlatum eſt ad Nos, non ſine animi Noſtri moleſtia, in Oppido Pinerolii, & aliis locis convicinis a nonnullis proprios filios Infantulos, cum primum in lucem editi, & a Baptiſmatis Fonte levati ſunt, ad Mulieres hæreticas in proximis Vallibus hæreſis labe infectis habitantes, lactandos mitti, indeque, ut plurimum eveni-

evenire, quod ipſi Infantes apud dictas Hæreticas Nutrices educati, quorum aliqu uſque ad ætatem ſeptem, vel octo annorum apud ipſasNutrices remanent illarum etiam Hæreticis moribus imbuantur, & dubium eſſe, ne ſimul cum lacte, quod non ſolum in ſanguinem, ſed in naturam pueri quodammodo convertitur, hæreſis quoque venenum ebibant.

Commiſſio de qua in Rubrica.

§. 2. Nos itaque pro Noſtro Paſtorali munere huic malo, quantum cum Domino poſſumus, occurrere volentes, fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut ſub excommunicationis, & aliis arbitrio tuo imponendis pœnis, auctoritate Noſtra Apoſtolica in prædictis Pinarolii, & convicinis aliiſque quibuſcumque locis tuæ Legationis, prohibeas, ne parentes impoſterum filios Nutricibus, quæ re vera Catholicæ non ſint, & in Catholicorum locis non habitent, alendos tradant, ita ut ejuſmodi abuſus omnino tollatur: qua in re omnem abs Te diligentiam adhiberi cupimus. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque.

Dat. die 18. Februar. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 18. Febr. 1604. Pont. Noſtri Anno XIII.

CCCXXVI.

Declaratio, quod Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis, Sancti Bernardi Ciſtercienſis Ordinis, ad aliam Religionem tranſeuntes, ad eandem nequaquam abſque Sedis Apoſtolicæ licentia recipiantur.

Inſtitutionem hujus Congregationis vide in Conſt. XLIV. Sixti V. Religioſos *Tom. IV. Par. IV. fol. 221.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PRO noſtro Paſtorali munere ad ea libenter intendimus, per quæ Religioſorum quieti opportune conſulitur.

Monachi Fulienſes, qui ad alios Ordines tranſierant ad ſuam Congregationem revertebantur.

§. 1. Sane, cum ſicut accepimus, nonnulli ex Monacis olim in Congregatione Fulienſi Ordinis Sancti Bernardi profeſſi, qui ex illa ad alias Religiones, etiam de Superiorum licentia tranſierunt, iterum in eamdemCongregationem Fulienſem reverti procurent, qui ſi iterum reciperentur, ea eo quod extra illam diverſa Regularia inſtituta, & diverſam vivendi formam ſervarunt, ſed etiam ex eo, quod licentius, quam Religioſos dictæ Congregationis decet, vitam duxerunt, ipſius Congregationis quietem facile, ſicuti in aliis expertum eſt, perturbare poſſent.

Hujuſmodi regreſſum fieri prohibet Pontifex abſque Sedis Apoſtolicæ licentia.

§. 2. Nos huic malo, quantum cum Domino poſſumus, occurrere volentes, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac mera deliberatione, harum ſerie ſtatuimus, & ordinamus, eos Religioſos in dicta Congregatione hactenus, aut impoſterum profeſſus, qui ea quacumque cauſa, etiam de Superiorum licentia, ex eadem Congregatione ad aliam quamcumque Religionem hactenus tranſiverunt, vel impoſterum tranſiverint, in eamdem Congregationem per quoſcumque illius Superiores, aut etiam per Capitulum Generale iterum recipi, & admitti nullatenus poſſe, niſi expreſſam noſtram, & Apoſtolicæ Sedis, ſpecialemque facultatem ad eorum Matrem redeundi habuerint, irritumque decernimus, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantibus derogat.

§. 3. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§. 4. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Generalis, & ſigillo ejuſdem Congregationis, aut alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides, ubique habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur.

Dat. die 17. Martii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 17. Martii 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Congregationem Sanctorum Vitoni, & Hydulphi Ordinis Sancti Benedicti erigit, ad inſtar Congregationis Caſinenſis, eique ejuſdem Congregationis Caſinenſis Privilegia communicat. [a]

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

QUantum ex Monaſteriis pie inſtitutis, & recte adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplendoris, atque utilitatis oriatur perpendentes, id unum ex debito Paſtoralis Officii præſtare cupimus, ut vetus, & regularis diſciplina, ubi collapſa eſt, reſtauretur, & conſtantius, ubi conſervata eſt, perſeveret; ac Regulares perſonæ ad Regulæ, quam profeſſæ ſunt, præſcriptum, vitam ſuam inſtituant, & componant.

Epiſcopus Virdunenſis Reformationem in hanc Congregationē inducit.

§. 1. Cui rei alias, ſicuti accepimus, cum Venerabilis Frater noſter Henricus Epiſcopus Verdunenſis diligenter incumberet ſuperioribus annis, Divini Numinis providentia, ac cura, & diligentia dicti Henrici Epi-

(a) Hæc Conſtitutio refertur etiam a Margarino in Bullar. Caſſinen. tom. 2, pag. 644.

Digitized by Google

Cauſa efformandi Congregationé ex duob⁹ hiſce Monaſteriis.

Epiſcopi in Sancti Vitoni Virdunen., quod unitum eſt Menſæ Epiſcopali Virdunen., & Saocti Hydulphi Loci Mediani, Monaſterii Tullen., ſeu nullius Diœceſis, quod ipſe Henricus Epiſcopus, ex conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica in Commendam ad ſui vitam obtinet, Ordinis Sancti Benedicti Monaſteriis Reformatio obſervantiæ Regularis juxta Inſtituta, & Conſtitutiones Congregatioois Montis Caſiocoſis introducta fuit, ac Monachi utriuſque Monaſterii hujuſmodi, etiam ſponte acceptaverunt, omnibuſque hujuſmodi Inſtitutis, & Conſtitutionibus hactenus ſeſe exacte conformaverunt, & in futurum conformare inteudunt. Cum autem credibile non ſit, hujuſmodi Reformationem fore diuturnam, niſi annuis viſitationibus excolatur, quæ tamen fieri non poſſunt, niſi inter illos aliqua Congregatio, in qua Superiores deputentur, qui hujuſmodi munera, & alia ad obſervantiam, & reformationem conſervandam neceſſaria ſubeant, inſtituatur, pro parte Henrici Epiſcopi, ac dilectorum filiorum Priorum., & Conventuum dictorum Monaſteriorum nobis fuit humiliter ſupplicatū, quatenus Congregationem dictorum duorum Monaſteriorum erigere, inſtituere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Congregationis, de qua in Rubrica.

§.2. Nos igitur pium, ac numquam ſatis laudandom propoſitum Henrici Epiſcopi, ac Priorum, & Conventuum prædictorum plurimum in Domioo commendantes, ac eos, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolveotes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ex ſententia reformationi Præfectorum, quibus hoc univerſum negotium diligenter examinandum, & Nobis referendum commiſimus congregationem perpetuam dictorum Monaſteriorum Sancti Vitoni, & Sancti Hydulphi, ad inſtar Congregationis Caſſinenſis, ſeu Sanctæ Juſtinæ de Padua, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium erigimus, & inſtituimus, itant Generale Capitulum, & ab eo electi Præſides, vel Viſitatores eamdem habeant auctoritatem in dictæ Congregationis Monaſteria prædicta, ac Regulares in eis commorantes, quam alii Præſides, ac Viſitatores in dicta Congregatione Montis Caſſinenſis, ſeu Sanctæ Juſtinæ de Padua, teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obſervare, quæ in Sacris Canonibus, & Concilio Tridentino ſunt decreta.

Et facultatum conceſſio ejus Præſidibus.

Communicatio indulgentiarum, & privilegiorum, quibus fruitur Congregatio Caſſinenſis.

§.3. Necnon eidem Congregationi per præſentes ſic erectæ, & inſtitutæ, omnia, & ſingula Privilegia, gratias, Indulgentias, immunitates, exemptiones, libertates, favores, & iodulta prædictæ Congregationi Montis Caſſioenſis, ſeu Sanctæ Juſtinæ, illiuſque ſingulis Monaſteriis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam, aut alias quomodolibet conceſſa, & in futurum concedenda, eiſdem auctoritate, & tenore concedimus, & impertimur, ac omnibus, & ſingulis dictorum duorum Monaſteriorum perſonis, ac Præſideotibus, & Viſitatoribus, ut illis uti, potiri, & gaudere, necnon quæcumque alia Monaſteria illarum partium, quorum Conventus, & Monachi Regularis diſciplinæ obſervantiam, ſeu reformationem acceptare, illamque ſubire voluerint, eidem Congregationi per præſentes erectæ aggregare, illiſque omnia, & ſingula Privilegia, gratias, Indulgentias, immunitates, exemptiones, libertates, favores, & indulta eis conceſſa, & concedenda communicare libere, & licite valeant indulgemus.

Præſidi data facultas diſpē-ſandi a legibus ſtatutis cum iis, qui ad officia eligendi ſunt.

§.4. Et quamvis etiam, ſicut accepimus, quodam ſtatuto ejuſdem Congregationis caveatur, & expreſſe prohibeatur, ne quis ad aliquem gradum Superioritatis aſſumi poſſit, niſi completo ſeptennio poſt Sacerdotium in Congregatione ſuſceptum, aut ad curam Novitiorum, niſi completo novennio, neque illi, qui Sacerdotes ad Congregationem venerint, niſi decimo ſexto, & decimo octavo anno reſpective in Congregatione completo, & nemo in Priorem, aut Abbatem promoveri poſſit, niſi quinquennio io Decanatu, aut Prioratu reſpective laudabiliter vixerit, oibilominus, quia nulli, vel ſaltem pauci adhuc ſunt juxta dictum ſtatutum qualificati, & difficile eſt, ut in futurum ſemper reperiantur, Præſidenti futuro Congregationis, per præſentes erectæ hujuſmodi, ac Succeſſoribus ſuis ſuper hujuſmodi ſtatuto diſpenſandi, quoties neceſſe erit, facultatem tribuimus, & poteſtatem.

Clauſulæ ad hujuſce Conſtitutionis firmitatem.

§.5. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inaoe decemimus, quidquid ſecus ſuper his a quocumque quavis auctoritate, ſcicoter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignati.

§.6. Quocirca dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Decano Eccleſiæ Virdunen., & Præpoſito Eccleſiæ Collegiatæ Sancti Deodati Tullen., ſeu nullius Diœceſis, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicantes, faciant auctoritate noſtra præmiſſa omnia obſervari, Contradictores quoslibet, & rebelles, & præmiſſis noo obtemperantes per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Digitized by Google

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo quis vigore præſentium ad judicium ultra tres Dietas non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon prædictis, & aliis dicti Ordinis ſtatutis, & Conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & Decretis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, etiamſi de illis ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 7. Aprilis 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 7. Aprilis 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Terram Campli in Civitatem, & Eccleſiam Parochialem Beatæ Mariæ in Cathedralem erigit, & perpetuo cum Hortenſi unit. (*a*)

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Utilitas erectionum Eccleſiarum.

PRo excellenti præeminentia Sedis Apoſtolicæ, in qua poſt beatum Petrum Apoſtolorum Principem quamquam imparibus meritis, pari tamen auctoritate conſtituti ſumus, dignum quin potius debitum arbitramur, in irriguo militantis Eccleſiæ agro novas Epiſcopales Sedes, Eccleſiaſque plantare, ut per hujuſmodi novas plantationes populorum devotio augeatur, animarum ſalus ſemotis litium diſpendiis ſubſequatur, & humilia loca dignioribus titulis decorentur, ac illarum habitatores, & incolæ honorati Præſulis aſſiſtentia, & regimine ſuffulti votivis, & proſperis ſucceſſibus gratulentur, ipſarum quoque Eccleſiarum ſtatui, etiam per miniſterium unionis accommodæ, prout illarum utilitatis, ac locorum, & temporum qualitas exigit, efficaciter provideatur.

Cauſæ faciendæ erectionis.

§. 1. Sane cum alias inter dilectos filios Univerſitatem, & Homines Terræ Campli Aprutinæ, & Montis Alti Diœceſis ex una, necnon Communitatem, & Homines Aprutin. ex altera partibus plures, diverſæque diſſerentiæ, & controverſiæ vigerent, ac ex illis multa in dies ſcandala orirentur, ipſique Univerſitas, & homines Camplenſes terram hujuſmodi in tribus oppidis videlicet Campli, & Nucellæ, ac Caſtri novi conſiſtentem, & unico generali vocabulo Camplum nuncupatam, quæ inter alias qualitates requiſitas, etiam diſtrictum, & Comitatum circiter viginti duarum villarum, ac totidem Parochias habet, & in qua una ſub invocatione Beatæ Mariæ nuncupatæ, & tres aliæ Collegiatæ, ac una Parochialis Sancti Salvatoris, & duodecim ſine cura Eccleſiæ, necnon quinque tam virorum, quam mulierum Monaſteria, & unum Hoſpitale Peregrinorum, plureſque Laicorum Confraternitates eſſe noſcuntur, in Civitatē, ipſam vero Eccleſiam Beatæ Mariæ, in qua duodecim Canonicatus, & ſex Præbendæ, necnon ſexdecim perpetuæ Cappellaniæ, ſeu perpetua ſimplicia Beneficia Eccleſiaſtica, cum Sacrario omnibus ad divini cultus uſum neceſſariis referto inſtituta reperiuntur, in Cathedralem Eccleſiam erigi ſummopere deſiderarent, & deſuper Romano Pontifici tunc exiſtenti humiliter ſupplicaſſent. Communitas vero, & homines Aprutin. prædicti, ac etiam dilecti filii Capitulum, & Clerus, necnon tunc Epiſcopus Aprutin. contradicerent, ac propterea negotium erectionis hujuſmodi per tunc exiſtentem Romanum Pontificem ad Congregationem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper rebus Conſiſtorialibus Deputatorum remiſſum, ibidemque pluries ſpatio quatuordecim annorum tractatum, & diligenter diſcuſſum, ac tandem per eoſdem Cardinales Nobis relatum fuiſſet, eorumdem Univerſitatis, & hominum Camplenſium votis annuendum fore.

Nova Diœceſis Camplenſis extenſio.

§. 2. Nos habita ſuper his cum prædictis, & aliis ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus Venerabilibus Fratribus noſtris matura deliberatione, de illorum conſilio, & aſſenſu, ac Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine tenore præſentium eam dictæ Terræ partem, quæ Campli, & Caſtri novi oppida continet, necnon Villas Campagnelani, Morcii, Fieherii, Floriani, Molviani, Galliani, Paterni, Feſinani, Campigliæ, Maſſariorum, Garrani, Colliecili, Rojani, Venalii, Garruffi, Guzzani, & Biſſari ab Aprutin. etiam ſi Venerabilis Fratris noſtri moderni Epiſcopi Aprutin., cujus indemnitati aliunde proviſum fuit, ad hoc non accedat aſſenſus; alteram vero ejuſdem Terræ partem in qua dictum oppidum Nucellæ conſiſtit, ac Villas, ſeu loca Battagliæ, Palanæ, Aneherani, Cameræ Ripæcandoni, Paduli Caſtiglioni, & Pennæ, Floriani cum illarum diſtrictibus, Territoriis, Clericis, perſonis, Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Piis Locis, & Beneficiis Eccleſiaſticis cum cura, & ſine cura Sæcularibus, ac quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularibus, ac Montis Alti Epiſcopatibus, & Diœceſibus, in quibus illa reſpective conſiſtebant, Venerabilis Fratris noſtri moderni Epiſcopi Montis Alti expreſſe ad hoc accedente conſenſu, perpetuò diſmembramus, & ſeparamus, illaque ſic diſmembrata, & ſepa-

(*a*) Legitur etiam in Italia Sacra Ughelli edit. Venet. Tom. 4. fol. 778.

ſeparata ab omni, & quacumque juriſdictione, ſuperioritate, correctione, viſitatione, & poteſtate nunc, & pro tempore exiſtentium Epiſcoporum, ac dilectorum filiorum Capitulorum Aprutin., & Montis Alti, eorumque Vicariorum, ac quorumcumque aliorum Ordinariorum etiam inferiorum, necnon ſolutione quorumcumque jurium, ſeu Decimarum, & Quarteriarum Epiſcopis, & Capitulis prædictis, ac illorum ſingulis ratione juriſdictionis, & ſuperioritatis prædictarum reſpective debitorum, ac per ipſos, & eorum quemlibet percipi ſolitorum, penitus etiam perpetuò eximimus, & totaliter liberamus, ipſamque Terram Campli in Civitatem Camplen. nuncupandam, & Eccleſiam Beatæ Mariæ hujuſmodi in Cathedralem Eccleſiam cum dignitate, ſede, menſa, & aliis inſignibus Epiſcopalibus, necnon omnibus, & ſingulis privilegiis, honoribus, & juribus debitis, & conſuetis pro uno Epiſcopo Camplen. nuncupando, qui in eadem Eccleſia Camplen. reſideat, & juriſdictionem Epiſcopalem, omniaque, & ſingula alia, quæ ordinis, juriſdictionis, & cujuſcumque alterius muneris Epiſcopalis ſunt, habeat, & exerceat ſine præjudicio prætenſionum, & jurium Abbatiæ Sæcularis, & Collegiatæ Eccleſiæ Sanctorum Mariani, & Jacobi de Camplo, ſed illis ſemper ſalvis, ſimiliter perpetuò erigimus, & inſtituimus.

Erectio Terræ in Civitatem, & Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedralem.

Aſſignatio Cleri, & Populi.

§.3. Ac ipſi Eccleſiæ ſic in Cathedralem erectæ Terram Campli præfatam in Civitatem, ut præfertur, erectam pro Civitate, illiuſque incolas, & habitatores pro Civibus, & Villas, Territoria, Diſtrictum, & Comitatum hujuſmodi pro Diœceſi, necnon Eccleſiaſticos pro Clero, & ſæculares perſonas in Civitate, & Diœceſi Camplenſi hujuſmodi degentes pro populo pariter perpetuò concedimus, & aſſignamus.

Dos Epiſcopo conſtituta.

§.4. Necnon prædictæ Menſæ Epiſcopali Camplen. pro ejus dote quatringentos ducatos monetæ Metropolitanæ per eoſdem Communitatem, & homines Camplen. ſuper eorum bonis ſtabilibus publico perpetuæ donationis inſtrumento aſſignatos ultra domum ſatis amplam, & commodam ſimiliter ab eis pro futuri Epiſcopi Camplen. habitatione perpetuò donatam, ac alios fructus, redditus & proventus illi debitos itidem perpetuò applicamus, & appropriamus.

Privilegiorũ Conceſſio.

§.5. Inſuper Eccleſiam ſic in Cathedralem erectam, ac pro tempore exiſtentem Epiſcopum dictæ Apoſtolicæ Sedi immediate, Civitatem vero, & Diœceſim Camplenſem, earumque Clerum, & populum hujuſmodi eidem Epiſcopo Camplen. pro tempore exiſtenti mediate ſubiicimus. Nec non Capitulo, Clero, Civitati, & Diœceſi Camplen., illarumque Civibus, incolis, & habitatoribus, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis, quibus alii Epiſcopi, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Capitula, aliæque Civitates, & Diœceſes, ac earum Cives, incolæ, & habitatores in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, ſimiliter perpetuo indulgemus.

Unio Camplen. & Horten. Eccleſiarum.

§.6. Inſuper attendentes fructus, redditus, & proventus Menſæ Epiſcopalis Camplen. hujuſmodi tenuiores eſſe, quam ut pro tempore exiſtens Epiſcopus Camplenſis juxta Pontificalis dignitatis exigentiam ſuſtentari valeat, ac Horten., cui Venerabilis Frater noſter Alexander Epiſcopus Hortenſis præeſſe dignoſcitur, & præfatam Camplen. Eccleſiam per unum Epiſcopum commode regi, & gubernari poſſe; his, & certis cauſis adducti, Camplen. a primæva illius erectione hujuſmodi apud dictam Sedem vacantem, de cujus proviſione nullus præter Nos hac vice, pro eo quod Nos dudum proviſiones Eccleſiarum omnium apud Sedem eamdem tunc vacantium, & in antea vacaturarum diſpoſitioni, & ordinationi noſtræ reſervavimus, ac decrevimus, ex tunc irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his per quoſcumque, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, ſe intromittere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & Decreto obſiſtentibus ſupradictis, & Horten. Eccleſiam hujuſmodi, cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis invicem, itaut ambæ Eccleſiæ hujuſmodi deinceps perpetuis futuris temporibus per unum Epiſcopum Camplen., & Horten. nuncupandum regantur, pariter perpetuò unimus, annectimus, & incorporamus.

Cura C[illegible] [illegible] Horten[illegible] commiſſa.

§.7. Et nihilominus eidem Eccleſiæ Camplen. de perſona dicti Alexandri Epiſcopi dicta auctoritate providemus, ipſumque illi in Epiſcopum præficimus, & paſtoralem curam, & adminiſtrationem ejuſdem Eccleſiæ Camplen. ſibi in ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, ita quod per hoc dictæ Eccleſiæ Horten. præeſſe non deſinat, ſed illius, ac ejuſdem Eccleſiæ Camplen. verus Epiſcopus, & Præſul exiſtat.

Derogatio contrariorum.

§.8. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis perſonis quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum, ac dicti Inſtrumenti tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, necnon Terræ, Oppidorum, Villarum, Locorum, Territoriorum, Diſtrictuum, Comitatus, & aliorum præmiſſorum veriores qualitates, confines, denominationes, nuncupationes, & vocabula, aliaque in præ-

miſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna præſentibus pro plene, & ſufficienter inſertis, & expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque, firmaque ſpe, fiduciaque conceptis, quod gratia Domini præfato Alexandro Epiſcopo aſſiſtente propitia, dicta Eccleſia Camplen. ſub ſuo felici regimine regetur utiliter, & proſpere dirigetur, ac grata in eiſdem ſpiritualibus, & temporalibus ſuſcipiet incrementa.

Utriuſque Eccleſiæ onera ſuſtinenda.

§.9. Volumus autem, quod propter unionem, & annexionem, & incorporationem prædictæ Eccleſiæ Horten., & Camplen. hujuſmodi in ſpiritualibus, & temporalibus detrimenta non ſuſtineant, ſed earum congrue ſupportentur onera conſueta.

Si diſſolutio fiat, Camplenſis Eccleſiæ Dos augenda.

§.10. Quodque in eventum diſſolutionis dictæ unionis Communitas, & homines Camplen. præfati teneantur augere dotem dictæ Epiſcopalis Menſæ Camplen. uſque ad annuum valorem mille ſcutorum juxta diſpoſitionem Decretorum Concilii Tridentini, alias Terra Camplen., ac Villæ, Territoria, Diſtrictus, & Comitatus hujuſmodi, ut præfertur diſmembrata ad priſtinum eum in quo ante erectionem, & diſmembrationem hujuſmodi erant, ſtatum revertantur.

Exortatio ad Epiſcopum, ut ſuo muneri ſatisfaciat.

§.11. Quocirca eidem Alexandro Epiſcopo per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus onus curæ, & adminiſtrationis dictæ Eccleſiæ Camplen. ſic exercere ſtudeat ſolicite, fideliter, & prudenter, quod exinde ſperati fructus proveniant, & ſuæ bonæ famæ odor ex ſuis laudabilibus actibus latius diffundantur, ac dicta Eccleſia Camplen. Gubernatori provido, & fructuoſo Adminiſtratori gaudeat ſe commiſſam, ipſeque Alexander Epiſcopus præter æternæ retributionis præmium, noſtram, ac dictæ Sedis Apoſtolicæ benedictionem, & gratiam, exinde uberius conſequi mereatur.

Clauſulæ pœnales.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ diſmembrationis, ſeparationis, exemptionis, liberationis, erectionis, inſtitutionis, applicationis, appropriationis, ſubjectionis, indulti, unionis, annexionis, incorporationis, proviſionis, præfectionis, derogationis, voluntatis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 15. Maii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quarto, Idibus Maii, Pontificatus noſtri Anno Decimotertio.

CCCXXIX.

Injuncta Philippi III. Hiſpaniarum Regi lege reſtituendi bona ab Eccleſiis a Philippo II. alienata ex conceſſione a Greg. XIII. obreptitie obtenta, ejuſdem Philippi II. anima a cenſuris abſolvitur.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Gregor. XIII. Philippo II. Regi pro claſſe contra Chriſtianæ fidei hoſtes comparanda conceſſit, ut nonnulla Oppida, Arces &c. ad Eccleſias, Monaſteria pertinentia, data tamen compenſatione, in proprios uſus converteret.

§.1. Cum alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter accepiſſet, cl. mem. Philippum Hiſpaniarum Regem Catholicum immenſos, & fere intolerabiles ſumptus pro Chriſtianæ Reipublicæ, fideique defenſione continuo facere, & ingentem, ac validam Claſſem quotannis contra Turcas inſtruere, magnoſque in Belgio exercitus adverſus Hæreticos alere, atque hiſce tot, tamque gravibus expenſis proprium ærarium non ſufficere, ideoque majoribus ei ſubſidiis opus eſſe; Idem Gregorius Prædeceſſor conſiderans, hujuſmodi ſumptuum, atque expenſarum cauſas ad conſervationem quoque Regnorum dicti Philippi Regis pertinere, & non modo laicis, verum etiam Clericis univerſis eidem Regi ſubditis communes eſſe, licet jam ob prædictas, & alias cauſas Clero Regnorum Hiſpaniarum per Sedem Apoſtolicam nonnulla ſubſidia, videlicet quadringentorum, & viginti millium ducatorum, & ſolutionis primæ decimæ impoſita, & eidem Philippo Regi, ut dictas expenſas facilius ferre poſſit, aſſignata eſſent, ipſeque Philippus Rex a perſonis ſæcularibus dictorum Regnorum, diverſa adjumenta quæreret, ut quadraginta ſuæ ordinariæ, & ſexaginta Eccleſiaſticæ claſſis triremes, ſicut ex propria obligatione, in fœdere tunc contra Turcas inito, facta tenebatur, commodius inſtrueret: tamen advertens, admodum convenire, ut perſonæ Eccleſiaſticæ Hiſpaniarum, ultra ſubſidia ſupradicta, adhuc partem aliquam bonorum eccleſiaſticorum juriſdictionalium, quo minori fieri poſſet Eccleſiarum diſpendio, eidem Philippo Regi, in ejus ſubventionem conferrent, exemplo rec. mem. Clementis VII., & Pauli III., ac Julii etiam III. Romanorum Pontificum, ſuorum, & noſtrorum Prædeceſſorum, qui alienandi bona juriſdictionalia Militiarum, & perſonarum Regularium in dictis Regnis exiſtentium, ad ſummas tunc expreſſas, inclytæ memoriæ Carolo V. Romanorum Imperatori ejuſdem Philippi Regis Genitori, per diverſas eorum literas, facultatem conceſſerant, adductus, motu ejus proprio eidem Philippo Regi, ut per ſe, vel alium, ſeu alios, ad id per eum toties, quoties, & quandocumque ſibi videretur, deputandum, ſeu deputandos, tot Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & loca, quot valorem annuum quadraginta millium ducatorum auri largorum, ſecundum communem æſtimationem non excederent, ad quaſcumque Cathedrales, etiam Metropolita-

Digitized by Google

litanas, ac Primitiales, Collegiatas, necnon Parochiales Eccleſias, ac Monaſteria tam virorum, quam mulierum, Prioratuſqoe, Præpoſitoras, Capitula, Conventus, Dignitates etiam Conventuales, ac majores, & principales admiuiſtrationes, & offieia, cæteraque Beneficia Eccleſiaſtica, & loca, cum cura, & ſine cura, ſæcularia, & Sancti Benedicti, Sancti Auguſtini, Cluniaeen., Ciſtercien., Præmonſtraten., Sancti Hieronymi, ae quorumeumque aliorum Ordinum Regularia, eorumque Conventuales meoſas in temporalibus pleno jure, quocumque titulo, cauſa, ſeu occaſione, & quovis modo ſpectaotia, & pertinentia in dictis Hiſpaniarum Reguis conſiſtentia, cum ſuis vaſſallis, & tam civilibos, quam criminalibus juriſdictionibus, nec non mero, & mixto imperio, fructibuſque, redditibus, & proventibus, obventionibus, & emolumentis quibuſcumque, omnibuſque aliis juribus, & pertineutiis in prædictis, & cirea ca, & illorum occaſione quomodolibet competen., ſpectantibus, ac pertinentibus, ab eiſdem Eecleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Menſis, Ordinibus, & locis, poſtquam æquivalentem recompenſam annuurum fructuum, reddituum, & proventuum eorumdem Oppidorum, Arcium, Fortalitiorum, Villarum, Terrarum, & locorum ex communi æſtimatione quinque annorum ex tunc proxime præteritorum, computando, in tot bonis immobilibus, & aliis rebus, ſeu redditibus ſuis, tutis, & ſecuris, ſuper quo ipſius Philippi Regis conſcientiam oneravit, realiter, & eum effectu aſſignaviſſet, perpetuo, ſine conſenſu Præſulum, Abbatum, Abbatiſſarum, Priorum, Præpoſitorum, Rectorum, Conventuum, Capitulorum, & aliarum perſonarum ea obtinentium, diſmembrandi, & ſeparandi, ipſaque Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, & loca cum illorum omniom vaſſallis, juriſdictionibus, mero, & mixto imperio, fructibus, redditibus, proventibus, obventinnibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis prædictis ſibi appropriandi, applicandi, & incorporandi, ae eorum fructus, redditus, proventus, & emolumenta, pariter ſine conſenſu prædictorum Præſulum, Abbatum, Abbatiſſarum, Priorum, Præpoſitorum, Rectorum, Couventuum, Capitulorum, & aliarum perſonarum ea obtinentium, etiam perpetuo per ſe, vel alium, ſeu alios ab eo pro tempore deputatum, ſeu deputatos percipiendi, exigendi, & levandi, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertendi, plenam, & liberam licentiam, ac omnimodam facultatem, & poteſtatem, Apoſtolica auctoritate conceſſit, & elargitus fuit.

Itaut ea vendere etiam poſlet.

§.2. Ae ex tunc, prout ex eo tempore poſtquam idem Philippus Rex æquivalentem recompeoſam hujuſmodi eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Menſis, Ordinibus, & locis, ut præfertur, aſſignaviſſet, & e contra Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & loca prædicta eum vaſſallis, juriſdictioolbus, meroque, & mixto imperio, ac fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, emolumentis, ae juribus, & pertinentiis ſuis, auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo diſmembravit, & ſeparavit, ac eidem Philippo Regi, ita, quod de illis omnibus, tamquam de ſuis propriis bonis, libere, & licite diſponere, & ſaeere, ac illis uti, necnon Oppida, Arees, Fortalitia, Villas, Terras, & loea prædicta, cum illorum vaſſallis, Juriſdictionibus, mero, & mixto imperio, ac fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis in quoſcumque, quos ipſe Philippus Rex voluiſſet, quocumque titulo, etiam perpetuæ alieoationis, venditionis, & conceſſionis pro pretio, ſeu pretiis reperibili, aut reperibilibus, & alias ſibi beuevíſis in prædictum effectum, & ad communem ipſius Chriſtianæ Religionis ſalutem converten., transferre, alienare, concedere, & aſſignare, ae pretium, ſeu pretia inde proveniens, & provenientia recipere, & in uſum prædictum convertere: ita tamen, quod booa Eccleſiaſtica Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Dignitatum, & aliorum ſupradictorum, quæ tempore ſeparationis, & alienationis, vigore dictæ facultatis faciendæ, eſſent vacantes, aut Paſtore carerent, nullatenus ſepararentur, neque alienarentur, donec ſuos Paſtores, Abbates, & Rectores habuiſſent, libere, & lieite valeret, dicta auctoritate, perpetuo applicavit, appropriavit, & incorporavit, ac diſmembrata, appropriata, applicata, & incorporata eſſe voluit, deerevit, & declaravit.

Dictaſque faciendas appropriationes, & venditiones, tamquam factas approbavit.

§.3. Et pro potiori cauthela alienationes, venditiones, translationes, conceſſiones, & aſſignationes, omuiaque, & ſingula alia ſupradicta per Philippum Regem, & ab eo deputandum, ſeu deputandos prædictos, vigore dictæ facultatis de Oppidis, Areibus, Fortalitiis, Villis, Terris, & locis, ac aliis præmiſſis faciendas, ex tune pariter, prout ex eo tempore, poſtquam facta forent, & e contra, eadem auctoritate approbavit, & confirmavit, ac approbata, & confirmata eſſe voluit, ſuppleus omnes, & ſingulos præmiſſos tam juris, quam facti, & quarumeumque ſolemnitatum in alienationibus bonorum eccleſiaſticorum, obſervari debitarum defectus, ſi qui forſan interveniſſent io eiſdem; ac decernens diſmembrationem, ſeparationem, appropriationem, applicationem, incorporationem, necnon alienationes, venditiones, translationes, conceſſiones, & aſſignationes, ac omnia, & ſingula alia, quæ in vim dictæ facultatis, ut præfertur, fieri contigiſſet, perpetua roboris firmitate ſubſiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, ae per Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, Abbates, Priores, Abbatiſſas, Prioriſſas, Præpoſitos, Capitula, Conventus, & alios quoſcumque ſupradictos, cæteroſque alios, ad quos, ea quovis mo-

modo pertinerent, & pertinere poſſent, perpetuis futuris temporibus inviolabiliter obſervari debere, perinde ac ſi ab eodem Gregorio Prædeceſſore, & Apoſtolica Sede, pro ejuſdem Sedis urgentiſſimis neceſſitatibus, cum ſolemnitatibus a jure requiſitis, & aliis neceſſariis diſmembrata, ſeparata, appropriata, applicata, incorporata, alienata, vendita, & tranſlata fuiſſent, necnon tam illa, quam ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literas deſuper expeditas ex quavis cauſa, de nullitatis, aut ſubreptionis, & obreptionis vitio, ſeu intentionis ipſius Gregorii Prædeceſſoris defectu, notari, vel impugnari, ac Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, Abbates, Priores, Præpoſitos, Capitula, Conventus, & alios prædictos a præmiſſis, & aliis eorum vigore faciendis, quovis etiam enormiſſimæ læſionis prætextu, aut ex quacumque alia, etiam juſtiſſima cauſa quomodolibet appellare, ſeu reclamare, ac illis aliqua privilegia, etiam per dictam Sedem, ſub quacumque forma, & verborum expreſſione conceſſa, ſeu concedenda ad hoc, ut diſmembrationem, ſeparationem, applicationem, appropriationem, incorporationem, alienationes, venditiones, tranſlationes, conceſſiones, & aſſignationes hujuſmodi, aliaque per ipſum Philippum Regem, & ab eo deputandum, ſeu deputandos pro tempore facta ex quavis cauſa, ſeu occaſione, etiam enormiſſimæ læſionis hujuſmodi, aut non ſervatarum ſolemnitatum a jure requiſitarum, annullare, invalidare, & retractare, ſeu impugnare valerent, ſuffragari non poſſe, ac alias, prout in ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literis deſuper in forma Brevis ſub datum die 6. Aprilis 1574. Pontificatus ſui Anno II. expeditis, latius continetur.

Philippus Rex nonnulla acceptis ſtabilibus, nonnulla etiam alius recepit ut Eccleſiis accepto æquivalenti pretio.

§. 4. Quarum literarum vigore, ſicut accepimus, dictus Philippus Rex nonnulla ex Caſtris, Fortalitiis, Villis, Terris, & locis Juriſdictionalibus hujuſmodi ad quaſdam Cathedrales, etiam Metropolitanas, ac Primatiales Collegiatas, & Parochiales Eccleſias, ac ad Monaſteria tam Virorum, quam Mulierum, Prioratus, Præpoſituras, Capitula, Conventus, Dignitates etiam Conventuales, ac majores, & principales adminiſtrationes, & officia, cæteraque Beneficia Eccleſiaſtica in eiſdem Regnis Hiſpaniarum conſiſtentia, reſpective ſpectantibus cum ſuis Juriſdictionibus, & cum mero, & mixto imperio, fructibuſque, & redditibus, proventibus, obventionibus, emolumentis, juribus, & pertinentiis quibuſcumque ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, officiis, ac Beneficiis, eorumque Menſis, Ordinibus, & Locis reſpective, aſſignata prius cuilibet eorum pro ratione redditum annuorum ex Caſtris, Fortalitiis, Villis, Terris, & Locis, ad illa reſpective ſpectantibus juxta æſtimationem prædictam percipi ſolitorum, æquivalenti, & tutiſſima in eiſdem Diœceſibus conſiſtenti aliorum redditaum annuorum recompenſa, diſmembravit, ac ex illis quædam, nimirum titulo permutationis, in tertias perſonas tranſtulit, pro quibus, ſeu quorum loco, alia bona ſtabilia, prout a Duce Medinæ Cœli in permutationem Oppidorum Utrellæ, & Almanez, quaſdam Salinas, quas Regiæ Coronæ incorporavit, recepit: quædam vero aliis ſimiliter tertiis perſonis, pretio convento, in perpetuum vendidit, & alienavit: horum autem ſic, ut præfertur venditorum, & alienatorum redditus annui ad ſummam novem millium, & quingentorum circiter Ducatorum, ut accepimus, aſcendunt, quædam alia Coronæ ſuæ Regali ſimpliciter incorporavit, quædam vero, a quorum Univerſitatibus certas pecuniarum ſummas recepit, nunnullis eiſdem conceſſis privilegiis, eidem Coronæ ſuæ immediate ſubjecit, reliqua, quorum Univerſitates, ne in alios transferrentur, certam pecuniarum quantitatem ipſi Philippo Regi perſolverunt, ſeu Prædia, vel alia bona ſtabilia loco pecuniarum eidem Regi aſſignarunt ſub eiſdem Eccleſiis, ſeu Monaſteriis, vel Prioratibus, aut aliis Beneficiis Eccleſiaſticis, ad quæ pertinebant, dimiſit, prout in diverſis Inſtrumentis, & documentis, ac aliis ſcripturis publicis, Regiiſque Diplomatibus ſuper præmiſſis confectis, & expeditis, plenius, dicitur contineri.

Poſtea vero ſcrutinis dicto teſtamento decrevit cuique Eccleſiæ ſua bona reſtitui.

§. 5. Cum autem, ſicut etiam accepimus, poſtea idem Philippus Rex, conſiderans forſitan, ex eo, quod Gregorio Prædeceſſori expoſitum non fuerat, pridem recor: mem: Pium Papam V. etiam Prædeceſſorem Noſtrum ipſimet Philippo Regi facultatem conceſſiſſe alienandi ſimilia bona juriſdictionalia, ad Eccleſias, Monaſteria, & Beneficia Eccleſiaſtica Regnorum Hiſpaniarum, de conſenſu tamen Præſulum, & aliorum Monaſteria, & Beneficia hujuſmodi obtinentium, & aſſignata eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, & Beneficiis, ad quæ ipſa bona juriſdictionalia pertinerent, duplici recompenſa illorum annui valoris, & etiam ex eo, quod etiam eidem Gregorio Prædeceſſori, forſan præſuppoſitum fuerat, redditus bonorum juriſdictionalium ad Eccleſias, Monaſteria, & Beneficia prædicta pertinentes, valorem annuum quadraginta millium ſcutorum prædictorum longe excedere, cum tamen, ut poſtea compertum fuerat, ad illum valorem vix aſcenderent, his de cauſis facultatem ſibi ad hoc a prædicto Gregorio Prædeceſſore conceſſam, ſubreptionis vitio ſubjacere, & tum ex prædictis cauſis, tum etiam ex eo, quod ipſe Philippus Rex formam dictæ facultatis non ſervaſſet, & pecunias ex venditionibus, & alienationibus prædictis receptas, in uſus expreſſos non convertiſſet, conſcientiæ ſtimulis agitatus, in ejus ultimo Teſtamento, ſeu Codicillis, duas clauſulas appoſuerit, per quas diſpoſuit, ut aliqua ratio, ſeu forma iniretur reſtituendi Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis hujuſmodi Beneficiis Eccleſiaſticis dictorum Regnorum Oppida, Caſtra, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ſupradicta ab eis in vim facultatis Apoſt. diſmembrata, & alienata.

Et

Digitized by Google

Philippus III. prudenti bus viris rem examinandam committit.

§. 6. Et propterea Chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus III. Hiſpaniarum Rex Catholicus, ejuſdem Philippi II. filius, & Succeſſor, conſiderans negocium hoc maximi momenti exiſtere, Congregationem graviſſimorum ſcientia, & probitate Virorum, ut negocium prædictum mature conſiderarent, & ipſi referrent, nominatim deputaverit.

Qui Philippi Secundi mentem exequutioni demandari non Poſſe putant.

§. 7. Cumque in dicta Congregatione, maturo conſilio, conſideratum fuerit, cauſas, propter quas dictus Gregorius Prædeceſſor facultatem ſupradictam conceſſit, tam neceſſarias, & utiles Chriſtianæ Reipublicæ, & eas quidem veriſſimas fuiſſe, & eſſe, ac venditiones, & alienationes prædictas, auctoritate Apoſtolica, & ſub fide publica ſine dolo, & fraude, dataque Eccleſiis, Monaſteriis, & Beneficiis hujuſmodi recompenſa, juxta formam literarum d. Gregorii Prædeceſſoris factas fuiſſe, & ſi nunc venditiones hujuſmodi reſcinderentur, inde profecto maximæ in Hiſpaniarum Regnis perturbationes orirentur: quandoquidem Emptores, qui bona fide Oppida, Caſtra, & loca juriſdictionalia prædicta emerant, in illis, tamquam proprii Domini, maximas impenſas, & melioramenta Eccleſiarum, Monaſteriorum, Domorum, & Arcium, fecerunt, Terras emerunt, Molendina, & Aquæ-ductus, aliaque opera ſumptuoſa contraxerunt: quæ omnia, cum omnibus damnis, & intereſſe, quæ paſſi fuerunt, quæ ad inæſtimabilem pecuniarum ſummam aſcenderent, illis de jure refici, & reſtitui oporteret, juxta obligationes a prædicto Philippo II. Rege in vim dictarum Gregorii literarum factas, unde infinitæ lites, differentiæ, moleſtiæ, & perturbationes in prædictis Regnis ſuſcitarentur: præterquam quod id exequutioni difficillime demandari poſſet ob reſiſtentiam Emptorum, quibus invitis, ſine injuria, jus, & Dominium, juſto titulo, & bona fide, per viam contractus acquiſitum, adimi non poſſet, conſideratum præterea fuit, ipſum Philippum III. Regem hujuſmodi reſtitutionem, hoc præſertim tempore, facere non poſſe, cum ſua Regna, & Patrimonium Regale ob alias expenſas, quas ejuſdem Chriſtianæ Reipublicæ, & fidei Catholicæ cauſa, facere coactus fuit, valde exhauſta ſint.

Philippus III. petit ſuæ, & patris conſcientiæ conſuli.

§. 8. Quare ipſe Philippus III. Rex cupiens, tum ſuæ, tum Philippi II. ejus Genitoris ſaluti conſulere, nobis humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſt. dignaremur.

Clemens jubet bona hujuſmodi, vel Regio Ærario addicta, vel ab Eccleſiis in compenſationem accepta, Eccleſiis, Monaſteriis &c. reſtitui.

§. 9. Nos igitur, qui ejuſdem Philippi III. Regis ſummam pietatem, religionem, eximia in omnes ſuorum Regnorum Eccleſias, & perſonas Eccleſiaſticas, atque adeo in univerſam Chriſtianam Rempublicam merita, nota, & perſpecta habemus: Propterea illius piis votis, quantum cum Domino poſſumus annuere, illumque amplioribus in dies favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac prædictarum Gregorii Prædeceſſoris literarum, & quorumcumque Inſtrumentorum, contractuum, & aliarum ſcripturarum ſuper permutationibus, venditionibus, & alienationibus quorumcumq; Caſtrorum, Oppidorum, Arcium, Fortalitiorum, Villarum, Terrarum, & Locorum ſupradictorum per prædictum Philippum II., ut præmittitur factis, celebratorum, & confectarum, tenores, eorumdemque Caſtrorum, Oppidorum, Arcium, Fortalitiorum, Villarum, Terrarum, & Locorum, Eccleſiarumque, Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Capitulorum, Conventuum, Dignitatum, Officiorum, Menſarum, Ordinum, & Locorum Eccleſiaſticorum, ad quæ reſpective pertinebant, denominationes, titulos, jura, vocabula, ſituationes, confines, qualitates, Diœceſes, & veros etiam annuos valores, cæteraque neceſſaria, præſentibus pro expreſſis habentes, ipſius Philippi III. Regis ſupplicationibus inclinati, ac ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, volumus, & harum ſerie decernimus, ut idem Philippus III. Rex ſuæ, ac Philippi II. ejus Genitoris ſaluti conſulat, quoad præmiſſa teneatur, ea quidem Oppida, Caſtra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex ſupradictis, quæ Coronæ ſuorum Regnorum dictus Philippus II. Rex ſimpliciter incorporavit, nec non ea etiam, quorum Univerſitates, ne in alias perſonas alienarentur, certa pecuniarum quantitate ipſi Philippo II. perſoluta, ſeu forſan, loco pecuniarum, bonis aliquibus ſtabilibus ipſi Philippo II. Regi aſſignatis, ab illo quædam privilegia obtinuerunt, & ſuæ Coronæ Regali immediate ſubjecta fuerunt, ſalvis ipſis Univerſitatibus, & integris remanentibus quibuſcumq; privilegiis, gratiis, & Indultis per d. Philippum II. eiſdem Univerſitatibus propterea conceſſis, Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Menſis, Ordinibus, & Locis Eccleſiaſticis, ad quæ reſpective antea pertinebant, cum illorum Vaſſallis, Juriſdictionibus, ac mero, & mixto imperio, fructibuſque, redditibus, proventibus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis ſuis quibuſcumque omnino reſtituere, & reintegrare teneatur, & debeat, & ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Menſis, Ordinibus, & Locis bona, quæ dictus Philippus II. illis, pro recompenſa aſſignavit, recipere, ſibique reſtitui facere poſſit: quo vero ad ea Oppida, Caſtra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex prædictis, quæ per dictum Philippum II. in alios, titulo permutationis translata fuerunt, pro quibus nimirum ipſi Philippo II. Regi alia bona, videlicet, quædam Salinæ in permutationem Oppidorum Utrellæ, & Almanez a Duce Medinæ Cœli aſſignata fuerunt, ipſe Philippus III. teneatur Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Menſis, Ordinibus, & Locis Eccleſiaſticis, ad quæ reſpective ſpectabant, vel eademmet bona, & præſertim Salinas prædictas, quæ ipſe Philippus II. habuit, aſſignare,

Pro iis vero, quæ in laicorum manus devenere primis dominis compenſare.

Digitized by Google

re, & eo caſu ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis Beneficiis ſupradictis bona, quæ illi pro recompenſa a prædicto Philippo II. Rege data fuerunt, recipere, & ſibi reſtitui facere poſſit, ſeu ſi ipſe Philippus III. Rex præmiſſa facere non potuerit, teneatur ſaltem, & debeat, ultra bona per Philippum II., pro æquivalenti recompenſa Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis Beneficiis Eccleſiaſticis prædictis, conceſſa alia bona, juxta declarationem a noſtro, & Apoſtolicæ Sedis Nuncio, apud ipſum Philippum III., reſidente faciendam, aſſignare, illis autem Univerſitatibus, & Locis, quæ dicto Philippo II. pecunias, ſeu bona ſtabilia, ad effectum, quod non venderentur, tribuerunt, & ſub eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, & Beneficiis Eccleſiaſticis, remanſerunt, ipſe Philippus III. Rex teneatur aliquam recompenſam, arbitrio ejuſdem Nuncii, pariter aſſignare: ubi vero præmiſſa adimpleverit, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, quoad ea Oppida, Caſtra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex prædictis, quæ venditionis titulo per d. Philippum II. perpetuo realiter, & cum effectu vendita, & alienata fuerunt, ut præfertur, venditiones, & alienationes hujuſmodi, perpetuo validas, & firmas remanere volumus, eaſque, & inſtrumenta, ſeu alias ſcripturas deſuper confectas, & in eis contenta, & inde ſequuta quæcumque, auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus.

Clauſulæ.

§. 10. Ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, & quarumcumque ſolemnitatum in alienationibus bonorum Eccleſiaſticorum obſervari debitarum, etiam ſubſtantialium, alioſque defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus, ac venditiones, & alienationes hujuſmodi, ac Inſtrumenta deſuper celebrata, & in eis contenta, & inde ſequuta quæcumque, perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac per Archiepiſcopos, Primates, Epiſcopos, Abbates, Priores, Abbatiſſas, Prioriſſas, Præpoſitos, Capitula, Conventus, & alios quoſcumque ſupradictos, ad quos ſpectat, perpetuis futuris temporibus, inviolabiliter obſervari debere, nec ab ipſis, aut quibuſvis aliis quavis auctoritate fungentibus, & functuris, etiam prætextu Teſtamenti, ſeu Codicillorum, aut alterius ultimæ voluntatis prædicti Philippi II. ſuper illorum reſtitutione facien., aut quavis alia occaſione reſcindi, retractari, annullari, aut de ipſarum venditionum validitate quomodolibet opponi nullatenus poſſe; præſentes quoque literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari, aut adverſus illas quodcumque gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari minime poſſe.

§. 11. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, ac etiam Nuncios Apoſtolicæ Sedis, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Abſolvit Philippum Regé a quacumque ulteriori reſtitutione.

§. 12. Ipſum vero Philippum III. Regem a quacumque reſtitutione Oppidorum, Caſtrorum, Arcium, Fortalitiorum, Villarum, Terrarum, & locorum venditorum, & alienatorum prædictorum, Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Præpoſituris, Menſis, Capitulis, Conventibus, & locis Eccleſiaſticis quibuſcumque, ad quæ ſpectabant, & pertinebant, facienda, aut aliqua ulteriori recompenſa illis aſſignanda, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, penitus abſolvimus, & liberamus, ac abſolutum, & liberum exiſtere, & fore declaramus: voluntatemque prædicti Philippi II., quoad hæc, ſpecialiter, & expreſſe commutamus.

Philippum II. animam a cenſuris liberat.

§. 13. Ejuſdem autem Philippi II. Regis Animam, quantum divinæ bonitati placuerit, a quibuſcumque cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, per eum, occaſione venditionum, & alienationum, ac permutationum, & incorporationum ſupradictarum, etiam ex eo quod, ut præmiſſum eſt, prædicto Gregorio Prædeceſſori ſuppoſitum fuerit, redditus bonorum juriſdictionalium ſupradictorum ſummam annuam quadraginta millium ducatorum longe excedere, cum poſtea compertum extiterit, omnes in ſimul ad prædictam ſummam non aſcendere, vel etiam, ex eo, quod ipſi Gregorio Prædeceſſori expoſitum non fuerit, pridem recol. mem: Pium Papam V., etiam Prædeceſſorem Noſtrum, aliam facultatem alienandi bona juriſdictionalia, de conſenſu tamen Præſulum, & aliorum poſſeſſorum Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, & Beneficiorum Eccleſiaſticorum, ad quæ pertinebant, & aſſignata recompenſa dupli valoris annui redditutum eorumdem bonorum Juriſdictionalium, conceſſiſſe, aut alias quomodolibet forſan incurſis, gratioſe pariter abſolvimus, & liberamus.

Exequutores deputat.

§. 14. Quocirca Venerabilibus Fratribus Dominico Archiepiſcopo Sypontin. moderno, & pro tempore exiſtenti Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud ipſum Philippum Tertium Regem, Nuncio, & Palentin., & Valliſoletan. Epiſcopis, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Philippi Tertii Regis, aut aliorum quorumcumque in præmiſſis intereſſe habentium fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra omnia, & ſingula præmiſſa debitæ exequutioni demandari, ipſumque Philippum Tertium Regem, alioſque intereſſe habentes prædictos, eorumdem præmiſſorum effectu reſpective pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari: contradictores

ctores qunſcumque, eiſque auxilium, eunſilimm, vel favorem publice, vel oeculte, directe, vel indirecte quomodolibet præſtaotes, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatiooe poſtpoſita eompeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio braehii ſæcularis.

Derogat obſtantibus.

§.15. Non obſtantibus fæl. rec. Boniſacii Papæ VIII. de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, & Symmachi, Pauli II., Pauli III., & aliurum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum oostrorum de rebus, & boois Eccleſiaſticis, niſi ſub eerta forma, non alienandis, nec non Apoſtolicis, ac in Synodalibus, & Proviocialibus, & quibuſvis aliis Cooeiliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibos, nec non Eecleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Capitulorum, Conventuum, Dignitatum, Officiorum, Menſarum, Ordinum, & locorum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel qoavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolieis eiſdem Eecleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, Ordioibus, loeis, & aliis ſupradictis, eorumque Superioribus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac eum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis elauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, aut conſiſtorialiter, & de conſilio, & aſſenſu Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, aot ad inſtaotiam Imperatoris, Regum, Reginarum, & aliarum illuſtrium perſonarum, etiam pro remoneratione laborum, aut in vim pacti, & initi contractus inter ipſos, & Sedem prædictam, aut alias qoomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis, etiam diſpooen. Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Loca, & alia Bona prædicta ab ipſis Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis ſupradictis diſmembrari, & ſeparari noo poſſe, & illorum diſmembrationes, ſeparationes, & alienationes, etiam per Romanos Pontifices, & alios pro tempore factas, nullius roboris, vel momenti eſſe, & fore, & eiſdem privilegiis, iodultis, cooceſſionibus, & literis, oonuiſi certis in eis expreſſis modo, & forma obſervatis, ac toto illorum tenore de verbo ad verbum inſerto, derogari noo poſſe, & aliter factam eorum derogationem nemini ſuffragari: quodque Oppida, Arces, Fortalitia, Villæ, & loca, & alia bona diſmembrata, & ſeparata hujuſmodi, Eceleſiis, Monaſteriis, Ordioibus, & locis, & aliis prædictis, relicta, aut donata fuerint, & teſtamentariis diſpoſitionibus, aut Codicillis, ſeu ultimis voluntatibus, aut aliis contractibus caveatur expreſſe, quod illa in alterius, quam Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Capitulorum, Conventuum, Dignitatum, & aliorum prædictorum uſus, & utilitatem converti, ſeu aliter alienari nequeant, & in eventum hujuſmodi alienationis alteri certo pio loco, ex dictorum contractuum, ſeu ultimarum voluntatum diſpoſitione applicari debeaot; Quibus omnibus illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſeotibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habeotes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi Epiſcopis, Archiepiſcopis, Primatibus, Prioribus, Abbatibus, Abbatiſſis, Prioriſſis, Præpoſitis, Capitulis, Conventibus, & aliis ſupradictis ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, oon facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 28. Maii 1604. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 28. Maii 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Quod Prothonotarii Apoſtolici Titulares in Regnis Caſtellæ, & Legionis cedere debeant locum digniorem Officialibus Epiſcopi, Dignitatibus, & Canonicis Cathedralium.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

DEcet Romanum Pontificem ſuæ declarationis miniſterio providere, ne inter Eccleſiaſticas perſonas ulla controverſiæ occaſio relinquatur, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Prothonotarii Titulares Canonicos &c. præcedere prætendebant.

§.1. Cum igitur, ſicut ad Nos perlatum eſt, in Regno Caſtellæ, & Legionis nonnulli adſint Noſtri, & Apoſtolicæ Sedis Notarii, Prothonotarii nuncupati, ex Apoſtolicæ Sedis gratia ſpeciali creati, non tamen de numero noſtrorum, & ejoſdem Sedis Notariorum Participantium vocatorum, cumque ii licet ſine Præbenda, vel aliqua Eceleſiaſtica dignitate reperiantur, oihilomious non ſolum Canooicis, & aliis Præbendatis, ac etiam dignitates obtioentibus, verum etiam ipſiſmet Epiſcoporum Officialibus, præcedere prætendant, & exinde quandoque controverſiæ oecaſio oriatur.

Declaratio, de qua in rubrica.

§.2. Nos huic incommodo, ut par eſt, occurrere cupientes, ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Sacris Ritibus, & Cœremoniis deputatorum, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commiſimus, harum ſerie declaramus, ipſos Apoſtolicæ Sedis Notarios Titulares, & ooo de Collegio, nec numero participantium prædictorum, tam in Seſſionibus in Eccleſia, quam in Proceſſionibus debere cedere locum digniorem Officialibus Epiſcopi, ac dignitates obtioentibus, & Canonicis Eccleſiarum Cathedra-

Digitized by Google

thedralium, prout in libro Cœremoniali prædictorum declaratur.

Clauſulæ. §.3. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac eoſdem S. R. E. Cardinales judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentati, decernimos.

Exequutorum deſignatio. §.4. Quocirca dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Toletan., & Valliſoletan. Officialibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Canonicorum, Dignitatum, & aliorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere; non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, quibuſvis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 28. Maii 1604. An. XIII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 28. Maii 1604., Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declaratur non licere Laicis, dum Divina Officia in Eccleſia Compoſtellan. celebrantur, inter Canonicos, & alios Præbendatos, ac Miniſtros in Choro, vel Presbyterio ſtare, neque Magiſtratibus, & Judicibus Laicis, Dignitatum Sedes, vel Canonicorum ſtalla occupare.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. ROmanum decet Pontificem, in his auctoritatem ſuam interponere, per quæ congrua tum Eccleſiaſticis, tum Laicalibus perſonis loca in Eccleſia conſtituantur, itaut omnis inter illas confuſionis occaſio removeatur.

Declaratio, de qua in Rubrica. §.1. Cum igitur in Eccleſia Dei alia Miniſtrorum in Divinis inſervientium, alia populi Divina audientis loca eſſe debeant; Nos ſupplicationibus dilectorum filiorum Decani, & Capituli Eccleſiæ Compoſtellan. nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, ac ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Sacris Ritibus, & Cœremoniis Deputatorum, harum ſerie declaramus, non licere, neque permitti debere Laicis, dum Divina Officia in Eccleſia prædicta Compoſtellana celebrantur, inter Canonicos, & alios in Eccleſia Præbendatos, ac Miniſtros in Choro, vel Presbyterio ſtare, vel ſedere, neque licere Magiſtratibus, aut Judicibus Laicis proprias Dignitatum ſedes, aut Canonicorum Stalla in Choro prædicto, aut Preſbyterio occupare, etiamſi aliquando id eis permiſſum fuerit, necnon id ipſum non ſolum in Eccleſia Metropolitana Compoſtellan., ſed etiam in proceſſionibus, & in aliis Eccleſiis, ad quas ire, ſeu aſſiſtere Capitulum, & Canonicos prædictæ Eccleſiæ Compoſtellan. contigerit, obſervandum eſſe.

Clauſulæ. §.2. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Exequutores deſignati. §.3. Quocirca dilectis filiis Cantori Eccleſiæ Compoſtellan., ac noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, ac cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Decani, & Capituli fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantium derogatio. §.4. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Compoſtellan., & aliarum Eccleſiarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe dero-

Digitized by Google

derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 31. Maii 1604. An.XIII. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 31. Maii milleſimo ſexcenteſimo quarto, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Decreta nonnulla pro manutentione Aggerum Fluminis Rhodani, Juriſdictione Conſulum Politiæ, & Militibus præſidiariis Avenionen.

Dilecto Filio Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Civitate Avenionen. Vice-Legato.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Aſſignatio nonnullorum redditum pro manutentione Aggerum. §.1. Dilectorum filiorum Syndicorum, & Conſilii, ac Communitatis, & hominum Civitatis noſtræ Avenionen. ſublevationi, & commodis, quantum cum Domino poſſumus, pro noſtra paterna in illos charitate, proſpicere cupientes, ac ſupplicationibus eorum nomine per dilectum Filium Laurentium Dreperium U.J.D. Aſſeſſorem, & eorum apud Nos Oratorem, nobis humiliter porrectis inclinati, tibi, de cujus fide, prudentia, & integritate plurimum in Domino confidimus, per præſentes committimus, & mandamus, ut pro manutentione, & reſtauratione Aggerum Fluminis Rhodani, & ad obviandum alluvionibus, quas in Agrum Avenionen. quandoque facere ſolet, eiſdem Communitati, & Hominibus facultatem exigendi gabellam duorum juliorum pro ſingulo Equo eorum, per quos Navigia mercibus quibuſcumque onuſta, averſo flumine trahuntur, dummodo pecunias inde redigendas in reſtaurationem, & reparationem Aggerum prædictorum fideliter converti faciant, auctoritate noſtra Apoſtolica concedas; necnon eiſdem Communitati, & Hominibus auctoritatem locandi piſcationem piſcium Copporum nuncupat. in dicto flumine Rhodani, quam, ut aſſerunt, pridem habebant, ſed noviſſime in favorem Cameræ noſtræ Apoſtolicæ tu locaſti, reſtituas, quatenus tamen eadem Camera noſtra ultra redditum annuum duodecim ſcutorum exinde non amittat.

Conſulum juriſdictio ſuper Politia circa res ad victum ſpectantes. §.2. Præterea, cum ad eoſdem Communitatem, & Homines adminiſtratio, & juriſdictio Politiæ circa res ad victum ſpectantes uſque ad pœnam quatuor ſcutorum auri in auro ſpectet, ordinationes ſuperſtantium ipſius Politiæ Conſulum, aut Magiſtrorum victualiæ ad commodum Populi ejuſdem Civitatis faciendas, diligenter obſervari cures, & facias, illiſque conceſſionem juriſdictionis dictæ Politiæ, auctoritate Apoſtolica eis factam conſerves, ac ubi opus fuerit, eiſdem faveas, & aſſiſtas, ac opportunum favorem, & auxilium efficaciter præſtes.

Milites præſidiarii non debent eſſe Incolæ Avenionenſes. §.3. Demum, quia non intendimus, quod Milites Præſidiarii Civitatis prædictæ eſſe poſſint ex Incolis ejuſdem Civitatis, propterea volumus, & ordinamus, ut, eadem auctoritate noſtra, prohibeas, ne aliquis ex iis, qui domicilium in eadem Civitate contraxerunt, etiamſi ſint Nationis Italicæ, nec ullus penitus ex Civibus Avenionen. in Milites præſidiarios hujuſmodi adſcribi poſſint; ſuper quibus omnibus, & ſingulis plenam, & amplam tribuimus facultatem.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obſtantibus quibuſcumque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, præſertim de rebus Cameræ noſtræ non alienandis, necnon ejuſdem Cameræ, & dictæ Civitatis Avenionen., etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis; quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 19. Julii 1604. An.XIII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 19. Junii 1604., Pontificatus Noſtri Anno XIII.

CCCXXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Suppreſſio nonnullarum Eccleſiarum, Capellarum, & Prioratuum Ducatus Sabaudiæ, & Principatus Pedemontium, & applicatio, ac unio ipſorum Militiæ SS. Mauritii, & Lazari.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ordines Militares pro defenſione fidei catholicæ inſtituti. SUperni diſpoſitione conſilii in ſupereminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpecula meritis licet imparibus conſtituti, circa Militiarum quarumlibet ad Catholicorum Principum inſtantiam per Prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices pro fidei Catholicæ defenſione adverſus continuas infidelium vexationes inſtitutarum ſalubrem directionem, & profectum, ac Præceptoriarum, aliorumque Beneficiorum ſuorum propagationem juxta paſtoralis officii debitum ſolicite vigilantes, nonnunquam aliqua Beneficia Eccleſiaſtica ſæcularia, & regularia ſupprimimus, & illorum loco Præceptorias Militiarum hujuſmodi pro illarum Fratribus Militibus, qui Bella Domini exercituum pro ſanctæ fidei ſuæ defenſione ſtrenue gerant, ad ejuſdem Orthodoxæ fidei conſervationem, & augmentum, ac ipſarum Militiarum decorem, & venuſtatem erigimus, aliaſque diſponimus, prout a Nobis nobilium Principum vota expoſcunt, ac rerum, & temporum, perſonarumque qualitate, pen-

Digitized by Google

penſata conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Carolus Emanuel Hæreticos ad Catholicam ſidem adducit.

§. 1. Sane pro parte dilecti Nobilis Viri Caroli Emanuelis Sabaudiæ Ducis, & Pedemontium Principis, qui etiam Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari ſub Regula Sancti Auguſtini inſtitutæ Magiſter Apoſtolica auctoritate deputatus exiſtit, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipſe provide, & pie conſiderans alias cl: me: Emanuelem Philibertum genitorem ſuum, ac etiam ſemetipſum ad Dei laudem, dictæque Fidei exaltationem, ac Chriſtianorum commodum plura Beneficia, loca, & bona Eccleſiaſtica è faucibus Hæreticorum, qui illa detinebant, vindicaſſe, necnon Regiones, & Populos hæretica labe infectos ad veræ Fidei Catholicæ cognitionem, & S.R.E., ac Sedis Apoſtolicæ obedientiam reduxiſſe, ac ut in ea continerentur, Verbi Dei Prædicatores, Parochos, & alios idoneos operarios ibidem introduxiſſe, illiſque & de proprietatibus, & bonis dictæ Militiæ providiſſe, ac eam in curam in dies peramplius invigilare. Hincque eidem Militiæ compenſationem aliquam a Sede Apoſtolica loco bonorum ſic diſtractorum merito impendi debere. Si igitur in Beatæ Mariæ Conſolationis nuncupatæ cujus L. ac Sancti Andreæ Taurinen., cujus LX., & Sancti Chriſtophori, cujus C. ac Sanctæ Fidei Vercellen., cujus XL. necnon Sancti Jacobi de Moncalerio, cujus LXX., ac Sancti Laurentii de Pinarolio cujus CXX., ac Sancti Germani de Bra cujus LX., ac Sanctæ Mariæ de Sepulchro, cujus L. necnon ejuſdem Sancti Jacobi de Cherio, cujus C., & Sancti Laurentii de Carpes alias de Sivillano Taurinen. cujus LXX., ac Sancti Benigni de Cuneo, cujus LX., & Sancti Marci de Claveſio Ipporregien., & Vercellen. Diœceſ. reſpective, cujus LX., ac Sancti Secundi de Turre Rubea Aſten., cujus L. necnon Sanctæ Mariæ de Neyve Alben., cujus CX., & ejuſdem Sanctæ Mariæ de Virgis nuncupatæ, cujus LX., & Sancti Gervaſii de Hoſpello, ac de Gordollon. alias Lantoſca, cujus CX. necnon Sanctiſſimæ Trinitatis de Tenda Vintimilien., cujus LX., & Sancti Antonii de Chiraſco Taurinen., cujus L. Eccleſiis, ſeu Cappellis, Præpoſituris, aut alias nuncupatis, necnon inde Allos Vicariæ Barcelonettæ, cujus, & ſeu ejuſdem Vicariæ alias de Molar Ebredunen. cujus CX., & de Lemens ſupra Camberiacum Granopolitan. cujus L., ac de Allonda, cujus L. necnon de Ugins Tharentaſien., cujus L. & S. Mariæ de Evion. Gebennen., ſeu alterius, cujus L., ac Sanctæ Helenæ locorum ſeu Oppidorum, vel Terrarum Prioratibus Sancti Benedicti, ſeu aliorum Ordinum Maurianen Diœceſ. reſpective, cujus ultimodicti, illis forſan annex. reſpective, & L. ducat. auri de Camera fructus, redditus, & proventus ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excedunt, ut idem Carolus Emanuel Dux aſſerit, cum primum per ceſſum etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem illas, & illos obtinentium, aut alias quibuſvis modis, & ipſorum Prioratuum Commendis ceſſantibus, vacare contigerit, nomina, tituli, & denominationes Eccleſiarum, ſeu Cappellarum, ac Prioratuum hujuſmodi, necnon in ipſis Prioratibus, eorumque Eccleſiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuſcumque Sancti Benedicti, & ſeu alii ordines, quorum exiſtunt, omnis ſtatus, natura, eſſentia, & dependentia Regulares perpetuò ſupprimerentur, & extinguerentur, ac Eccleſiæ, ſeu Cappellæ, & Prioratus hujuſmodi ſic ſuppreſſi ſine tamen illos, & illas ad præſens quomodolibet obtinentium præjudicio ex nunc, prout ex tunc, & è contra in totidem Præceptorias dictæ Militiæ ad aliarum illius Præceptoriarum inſtar, de quibus tam hac prima vice, quam deinceps illarum vacatione etiam apud dictam Sedem occurrente per pro tempore exiſtentem magnum ejuſdem Militiæ juxta illius ſtatuta, & ſtabilimenta provideri, & diſponi debeat erigerentur, & inſtituerentur, illæque ſic erectæ eidem Militiæ etiam perpetuò unirentur, annecterentur, incorporarentur, applicarentur, & appropriarentur, ex hoc profecto dictæ Militiæ, quæ potiſſimum adverſus Infideles inſtituta eſt decori, ſuorumque Militum impoſterum ſubventioni opportune conſuleretur.

Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari uniri petit.

§. 2. Quare pro parte dicti Caroli Emanuelis Ducis, & Magiſtri Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut in Eccleſiis, ſeu Cappellis, & Prioratibus hujuſmodi nomina, titulos, denominationes, ordines, omnemque ſtatum, eſſentiam, & dependentiam regulares perpetuò ſupprimere, & extinguere, ac eas in totidem Præceptorias erigere, & inſtituere, illaſque eidem militiæ unire, annectere, incorporare, applicare, & appropriare, aliaſq; in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Unit Clemens & in Præceptorias erigit.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum æſtimationem prædictam, & Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique nuper certa privilegia, conceſſiones, Indulta, Indulgentias, præeminentias, facultates, & gratias alias eidem Militiæ, & illius Magiſtro pro tempore exiſtenti a diverſis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris conceſſa, ac etiam unionem Militiæ Sancti Mauritii hujuſmodi confirmavimus, & approbavimus, ac de novo conceſſimus, & univimus, prout in noſtris ſub Annulo Piſcatoris deſuper confectis literis plenius continetur, eidem Militiæ, ut onera ſibi incumbentia decentius impoſterum ſupportare poſſit, pro ſingulari Catholicæ Fidei zelo, & ſincera erga hanc Sanctam Sedem obſervantia, & devotione, quibus tam ipſius Caroli Emanuelis Ducis progenitores, quam etiam ipſemet Carolus Emanuel eminuerunt, providere volentes, ipſumque Carolum Ema-

Emanuelem Ducem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ac dictarum literarum, & aliarum unionum dictæ Militiæ hactenus factarum tenores, fructuum, reddituum, & proventuum dictæ Militiæ veros annuus valores, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, in Eccleſiis, ſeu Cappellis, quæ ſine cura ſunt, ac qui etiam cura, & Conventu carent, ac illi, & Eccleſię, ſeu Cappellæ hujuſmodi perſonalem reſidentiam non requirunt, Prioratibus prædictis, cum primum illas, & illos per ceſſum etiam ex cauſa permutationis etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, vel deceſſum, ſeu privationem, aut quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem illas, & illos quomodolibet obtinentium ſimul vel ſucceſſive etiam in aliquo ex menſibus, in quibus vacantium Beneficiorum Eccleſiaſticorum diſpoſitio Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, & dictæ Sedi per Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariæ Apoſtolicæ Regulas nunc editas, & pro tempore edendas reſervata extiterit, ſeu fuerit, aut ordinariis Collatoribus per eaſdem ſimiles Conſtitutiones, aut Regulas, ſeu literas alternativarum, vel alia privilegia, & indulta Apoſtolica conceſſis hactenus, & impoſterum concedendis, aut jure ordinario, vel alias competen., & competituris vacare contigerit, etiamſi actu nunc præmiſſis, aut aliis quibuſvis modis, & ex illos, & illas obtinentium, vel quorumvis aliorum perſonis vacent, & diſpoſitioni Apoſtolicæ, ut præfertur, vel ex eo, quod dicti obtinentes noſtri, ſeu quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum etiam Prædeceſſorum noſtrorum, aut S. R. E. Cardinalium etiam viventium, & in dicta Curia præſentium familiares, continui commenſales, aut dictæ Sedis Notarii, Jurium, & proventuum eidem Cameræ debitorum Collectores, vel unici Subcollectoris, aut quicumque Romanæ Curiæ, & dictæ Sedis Officiales præſentes, & futuri quocumque nomine nuncupati, ſeu ex quavis alia cauſa ſpecialiter, vel alias generaliter reſervati, ſeu ex generali reſervatione Apoſtolica affecti exiſtant, ſuper eis quoque inter aliquos lis. cujus ſtatum etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, nomina, titulos, & denominationes Eccleſiarum, ſeu Cappellarum, ac Prioratuum, necnon in ipſis Prioratibus, eorumque Eccleſiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuſcumque S. Benedicti, & ſeu alium Ordinum, quorum exiſtant, ut præfertur, omnemque ſtatum, naturam, eſſentiam, & dependentiam regulares Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ac Eccleſias, ſeu Cappellas, & Prioratus hujuſmodi (ſine tamen illas, & illos ad præſens quomodolibet obtinentium præjudicio) ex nunc prout ex tunc, & è contra in totidem Præceptorias dictæ Militiæ, ad aliarum illius Præceptoriarum inſtar, de quibus tam a primæva earum erectione, quam deinceps illarum vacatione etiam apud Sedem pro tempore occurrente, per pro tempore exiſtentem magnum Magiſtrum ipſius Militię juxta illius ſtatuta, & ſtabilimenta provideri, & diſponi debeat, eiſdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus, illaſque ſic erectas, & inſtitutas, eidem Militiæ, ita quod liceat futuris pro tempore exiſtentibus Præceptoriarum erectarum hujuſmodi Præceptoribus per ſe, vel alium, ſeu alios ejus, & ipſarum Præceptoriarum nominibus, poſtquam ſuppreſſio, & erectio hujuſmodi ſuum ſortitæ fuerint effectum, nec antea corporalem poſſeſſionem propria auctoritate libere apprehendere, & retinere, necnon illarum fructus, redditus, & proventus percipere, exigere, levare, & in ſuos, ac earumdem Præceptoriarum uſus, & utilitatem convertere, ordinariorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia minime requiſita, auctoritate, & tenore prædictis ſimiliter perpetuo unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & appropriamus.

§.4. Decernentes præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium ſuppreſſionum, extinctionum, unionum, annexionum, & incorporationum perpetuarum ſuum effectum non ſortitarum, aliarumque gratiarum revocationibus, limitationibus, modificationibus, ſuſpenſionibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus etiam a Nobis, vel quibuſcumque aliis Romanis Pontificibus etiam Prædeceſſoribus noſtris, ac dicta Sede etiam in craſtinum aſſumptionis eorumdem Succeſſorum noſtrorum ad ſummi Apoſtolatus apicem, vel alias etiam motu proprio, & conſiſtorialiter, ac alias quomodocumque, & qualitercumque pro tempore emanatis, quibuſcumque formulis conceptæ, ac etiam decretis irritantibus ſuffultæ fuerint, etſi de eiſdem præſentibus, & earum toto tenore, ac data ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, minime comprehendi, ſed tamquam in religionis, & fidei Catholicæ defenſionem, & propagationem conceſſa ſemper, & omnino ab illis excepta, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo ſub quacumque poſteriori, novaque data per prædictum Carolum Emanuelem, ac pro tempore Ducem, & Magiſtrum eligenda conceſſa, validaque, & efficacia fore, & eſſe, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Clauſulæ.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus no- Deputat executores.

nostris Archiepiſcopo Taurinen., & Montis Regalis, ac Aſten. Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Caroli Emanuelis, & pro tempore exiſtentis Sabaudiæ Ducis, & Militiæ hujuſmodi Magiſtri fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra Militiam, & illius Præceptores præfatos, poſtquam ſuppreſſio, & erectio hujuſmodi ſuum ſortitæ fuerint effectum, ut præfertur, poſſeſſiones Eccleſiarum, ſeu Cappellarum, ac Prioratuum, annexorum eorumdem, omnibuſque, & ſingulis aliis præmiſſis perpetuo pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eorum quempiam per quoſcumque deſuper quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, ac alia juris, & facti remedia opportuna appellatione poſtpoſita compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§.6. Non obſtantibus priori voluntate noſtra prædicta, & Lateranen. Concilii celebrati uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri etiam illa, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam a fine ſuæ Diœceſ. ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta deputati contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Prioratus, & Ordinum prædictorum, ac Monaſteriorum, a quibus dicti Prioratus dependent, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Superioribus, & perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibus quoque, & aliis decretis quomodolibet conceſſis, approbatis, & etiam iteratis vicibus innovatis: Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus, ſeu Commendis ſibi faciendis de Prioratibus, ac hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque, ad Eccleſias, ſeu Cappellas, & Prioratus hujuſmodi volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſequutionem Prioratuum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis ſpecialibus, vel generalibus, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Proviſo, quod Eccleſiæ, ſeu Cappellæ, & Prioratus hujuſmodi debitis propterea non fraudentur obſequiis, ſed eorum congrue ſupportentur onera conſueta.

Clauſulæ pœnales.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum abſolutionis, ſuppreſſionis, extinctionis, erectionis, inſtitutionis, unionis, annexionis, incorporationis, applicationis, appropriationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 15. Julii 1604. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quarto, decimo ſeptimo Kalendas Julii, Pontificatus noſtri Anno Decimotertio.

CCCXXXIV.

Miſſalis Romani a Pio V. editi, iterata reſtitutio, & approbatio.

Miſſalis reformationem, vide in Pii V. Conſtitut. CXLVII. Quo primum. *Tom. IV. Par. III. fol. 116.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Idem Ritus in Miſſæ ſacrificio ſervandus.

CUM Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, quo nos Chriſtus Dominus Sacri ſui Corporis participes efficit, atque apud Nos, uſque ad conſummationem ſæculi, permanere decrevit, maximum ſit omnium Sacramentorum, illudque in Sacro Miſſæ Sacrificio pro peccatis totius Populi Deo Patri offeratur, ſane omnino conveniens eſt, ut qui omnes unum ſumus in

ſuo

ſuo corpore, quod eſt Eccleſia, & de uno Corpore Chriſti participamus, una, & eadem illud Sacrificium celebrandi ratione, uniusq; Officii, & Ritus obſervatione in hoc ineffabili, & tremendo Sacrificio utamur.

Pius V. Miſſale Romanum emendari, & imprimi curat.

§. 1. Quod cum Romani Pontifices Prædeceſſores Noſtri ſemper optarint, atque in hoc diu multumque deſudarint, tum in primis fæl. record. Pius Papa V. Miſſale Romanum ex Decreto Sac. Concilii Tridentini ad veterem, & emendatiorem normam reſtitui, Romæque imprimi curavit.

Nonnulli poſt modum in illud errores irrepſerant.

§. 2. Qui etſi multis propoſitis pœnis ſeveriſſime caverit, ne quid illi, vel adderetur, vel ulla ratione demeretur, tamen progreſſu temporis, ſive Typographorum, ſive aliorum temeritas, & audacia effecit, ut his ſuperioribus Annis multi in ea, quæ excudebantur Miſſalia, errores irrepſerint, quibus vetuſtiſſima illa ſacrorum Bibliorum verſio, quæ etiam ante Sancti Hieronymi tempora, celebris habita eſt in Eccleſia, & ex qua omnes fere Miſſarum introitus, & quæ dicuntur Gradualia, & Offertoria accepta ſunt, omnino ſublata eſt, Epiſtolarum, & Evangeliorum textus, qui hucuſque in Miſſarum ſolemnis lectus eſt, multis in locis perturbatus, ipſis Evangeliis diverſa, & prorſus inſolita præfixa initia, plurima denique paſſim pro arbitrio immutata ſint, cujus rei prætextus fuiſſe videtur, ut omnia ad præſcriptum ſacrorum Bibliorum vulgatæ editionis revocarentur, quaſi id alicui propria auctoritate, atque Apoſtolica Sede inconſulta, facere licitum ſit.

Clemens illud corrigi mandat.

§. 3. Quod Nos animadvertentes, pro Noſtra paſtorali ſolicitudine, qua omnibus in rebus, & præcipue in ſanctæ Eccleſiæ Ritibus, optimam eamque veterem normam ſtudemus tueri, & conſervare, primodicta Miſſalia impreſſa ſub ipſo Pio V. edita integre ex omnibus prohiberi, & abrogari, eorumque uſum in celebratione Miſſæ interdici juſſimus, niſi ad præſcriptum exemplum emendarentur; deinde mandavimus nonnullis Ven. Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, in ſacris literis verſatis, & Eccleſiaſticæ antiquitatis peritis, ut curam, Miſſale ad priſtinam, & quam maxime emendatam formam reſtituendi ſuſciperent, qui pro ſua erga Nos fide, & in Romanam Eccleſiam pietate, & ſtudio, adhibitis etiam aliis rerum Eccleſiaſticarum peritis, & eruditis, ſapientibus viris, & veteribus Miſſalibus, aliiſque præterea Libris, qui ad eam rem opportuni videbantur, accurate perquiſitis, & diligenter inſpectis, Miſſale Romanum ſuæ integritati reſtituere, ac ipſius Pii V., & eorum qui ab eo delecti fuerant, laborem, & diligentiam confirmare, & comprobare curarunt. Verum in eo munere peragendo factum eſt, ut nonnulla ex diligenti librorum antiquorum collatione, in meliorem formam redacta, & in regulis, & Rubricis aliqua uberius, & clarius expreſſa ſint, quæ tamen ex illorum principiis, & fundamentis quaſi deducta, illorum ſenſum imitari potius, & ſupplere, quam aliquid novi afferre videntur.

Emandatumque imprimi jubet.

§. 4. Miſſale itaque, quod idem Pius V. ediderat, ſic recognitum in noſtra Typographia Vaticana quam emendatiſſime imprimi, & ad communem utilitatem publicari juſſimus.

Typographis pœnas indicit illud imprimentibus non ſervatis iis, quæ hic præſcribuntur.

§. 5. Ut autem illius uſus in omnibus Chriſtiani Orbis partibus perpetuis futuris temporibus conſervetur, ipſum Miſſale in Alma Urbe noſtra in eadem Typographia tantum, & non alibi, imprimi poſſe decernimus. Extra Urbem vero juxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi poſſe permittimus, ut nimirum Typographis quibuſcumque illud imprimere volentibus id facere liceat, requiſita tamen prius, & in ſcriptis obtenta, dilectorum filiorum Inquiſitorum hæreticæ pravitatis, in iis locis, in quibus fuerint, ubi vero non fuerint, Ordinariorum locorum licentia. Alioquin ſi abſque hujuſmodi licentia, dictum Miſſale ſub quacumque forma, de cætero ipſi imprimere, aut Bibliopolæ vendere præſumpſerint, Typographi, & Bibliopolæ extra Statum noſtrum Eccleſiaſticum exiſtentes, excommunicationis latæ ſententiæ, a qua niſi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolvi nequeant, in Alma vero Urbe, ac reliquo Statu Eccleſiaſtico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amiſſionis librorum, & Typorum omnium Cameræ prædictæ applicandorum pœnas, abſque alia declaratione irremiſſibiliter incurrant eo ipſo.

Caveteque, ne aliter impreſſa Miſſalia uſu recipiantur.

§. 6. Et nihilominus eorumdem Miſſalium per eos de cætero abſque hujuſmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum uſum ubique locorum, & gentium, ſub eiſdem pœnis perpetuo interdicimus, & prohibemus.

Pœnæ contra Inquiſitores, & Ordinarios ſancitas hic leges non ſervantes.

§. 7. Ipſi autem Inquiſitores, ſeu Ordinarii locorum, antequam hujuſmodi licentiam concedant, Miſſalia ab ipſis Typographis imprimenda, & poſtquam impreſſa fuerint, cum hoc Miſſali auctoritate noſtra recognito, & nunc impreſſo, diligentiſſime conſerant, nec in illis aliquid addi, vel detrahi permittant, nec in præmiſſis prætextu incuriæ Typographorum, aut non factæ per correctores, vel alios ab ipſis forſan deputandos diligentiæ, ſe aliquo modo excuſare, quodque in infraſcriptas pœnas non incurrerint allegare valeant, & in ipſa licentia originali de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria atteſtentur, cujus licentiæ copia initio, vel in calce, cujuſque Miſſalis ſemper imprimatur. Quod ſi ſecus fecerint, Inquiſitores videlicet, privationis ſuorum Officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, Antiſtites autem, & Ordinarii locorum, ſuſpenſionis a divinis, ac interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ, eorum vero Vicarii privationis ſimiliter Officiorum, & beneficiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, ac præterea excommunicationis, abſque alia declaratione, ut præfertur, pœnas incurrant eo ipſo.

§. 8. Cæterum pauperum Eccleſiarum, Cle-

Digitized by Google

Quæ prohibita non ſunt, vendi adhuc, ac retineri permittit.

Clericorum, & perſonarum Eccleſiaſticarum, ac Typographorum, & Bibliopolarum quorumcumque indemnitatis, ex benignitate Apoſtolica, rationem habentes, eiſdem Miſſalia hactenus impreſſa penes ſe habentibus, (iis dumtaxat exceptis, quæ auctoritate noſtra, ut ſupradictum eſt interdicta, & abrogata fuerunt), ut ea retinere, & illis uti, eaque vendere reſpective poſſint, ſimiliter permittimus, & indulgemus.

Obſtantia tollit.

§. 9. Non obſtan. licentiis, indultis, & privilegiis quibuſcumque Typographis hactenus per Nos, ſeu Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, Miſſale prædictum Pii V. imprimendi conceſſis, quæ per præſentes expreſſe revocamus, & revocata eſſe volumus, necnon conſtit., & ordinat. Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus in contrarium præmiſſorum quomodocumque conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§. 10. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 7. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die ſeptima Julii 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXXV.

Erectio Collegii Clementini de Urbe.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Clemens initio ſui Pontificatus ſcholas puerorum viſitari curat.

§. 1. UBI primum ad Summi Apoſtolatus apicem divina clementia nullis noſtris meritis, ſed ſola miſericordiæ ſuæ dignatione Nos evexit, eminentiori animi cura de morum tam Eccleſiaſticorum, quam ſæcularium perſonarum reformatione in Urbe Noſtra inſtituenda ſerio cogitari cœpimus, delectiſque aliquot Romanæ Curiæ Prælatis morum gravitate, rerumque uſu, & experientia præditis, qui Reformationi hujuſmodi præeſſent, eos ſtatim ſcholas omnes adoleſcentium, & Puerorum dictæ Urbis perluſtrare, & quæ in illis educandis, erudiendiſque ratio ibi ſervaretur, quæ diſciplina adhiberetur, ſedulo inquirere, & ad Nos deinde referre præcepimus. Ex quo ſane non abſque animi mærore depræhendimus eam ætatem, quæ ad vitia, & voluptates ſequenda prona eſt, niſi ſeveriori diſciplina cohibeatur, & ad pietatem, & Religionem informetur in ſcholis ipſis, ſublata, imo vero diſſoluta diſciplina, ſepoſito Domini timore, corruptam, nihil, ut plurimum, vel ſane parum in bonis moribus, & literariis exercitationibus proficere. Quamobrem illius ſtatui intimo ſenſu condolentes decrevimus omnino in ipſa Urbe locum ſitu, & amplitudine opportunum ad Puerorum, & adoleſcentium Nobilium tam Indigenarum, quam exterorum quorumcumque receptionem, & educationem primo quoque tempore deſtinare, illiſque ſpectatæ pietatis, & doctrinæ Viros, qui nullo quæſtu temporali, ſed ſolo Dei obſequio, & animarum beneficio ducti pueros, & adoleſcentes ipſos æque in pietatis, & Religionis ſtudiis, ac ſcientiarum diſciplinis, erudirent, præficere. Et Nobis attentius animo revolventibus, quibus ea Provincia, cum fructu, & utilitate præcipue demandari poſſet, occurrerunt peropportune dilecti Filii Clerici Regulares Congregationis Somaſchæ, educationi Juventutis ex profeſſo, & peculiari Inſtituto vacare ſoliti, multiſque experti documentis, eos in pluribus Italiæ Civitatibus, & Locis egregiam in eo munere operam multis jam annis cum laude, & publica commoditate, impendiſſe, & præſertim in Civitate Venetiarum binis illius puerorum Seminariis, alteri videlicet Eccleſiaſtici in exequutionem Concilii Tridentini, alteri vero Laici Ordinis pro ſollicitudine, & impenſa Reipublicæ Venetæ erectis cum ſummo Juventutis bono, & ipſius Congregationis commendatione præfuiſſe, & adhuc præeſſe; illos idoneos judicavimus, quos ad onus hoc grave, & arduum aſſumeremus. Hincque primo inducti inſtitutionem, & fundationem dictæ Congregationis ſub Anno Domini millesimo quingenteſimo nonageſimo Quarto Apoſtolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, eamque amplis Decretis, & privilegiis ornavimus, deinde vero de Anno ejuſdem Domini Milleſimo quingenteſimo nonageſimo quinto dictis Prælatis videlicet ædes in Urbe ad hoc noſtrum cœptum capaces, & opportunas ſub penſione annua conducere, ac Puerorum, & adoleſcentium in eis recipiendorum curam Clericis dictæ Congregationis committere curarent, injunximus, ſimulque ſummam mille ſcutorum monetæ, ex quibus penſio hujuſmodi ſolveretur, & ædes ipſæ ſuppellectilibus ad domeſticos uſus neceſſariis inſtruerentur, ex Chirographo noſtro donavimus. Fueruntque hoc pacto ædes eorum de Jacobatiis in Platea Sciarræ dictæ Urbis ſub penſione annua trecentorum, & octoginta ſcutorum ſimilium conductæ, ac in eis habitatio Clericorum, & Puerorum prædictorum adinſtar Collegii primum conſtituta. Verum creſcente in dies inibi convictorum numero neceſſe fuit, etiam numerum Magiſtrorum, Præfectorum, & famulorum augere, ob quod tum nec dictæ ædes eos amplius commode capere, nec ſolæ penſiones menſtruæ ab eiſdem Convictoribus pendi ſolitæ ad graves ſumptus tam pro eorum, ac Magiſtrorum, & Præfectorum prædictorum ſuſtentatione, quam

Collegium pro pueris Nobilibus ſtatuit erigere.

Illudque Clericis Regularibus de Somaſcha committere.

Cujus inſtitutionem approbavit an. 1594

Ædem pro Collegio in Platea Sciarræ conduci, puerosq; ibi collocari ſtudet.

quam dictarum ædium locatione, & alias diverſimode jugiter ſubeundos ſufficere poſſent, Nos Palatium de Popilis nuncupatum in Platea Nicoſia ad Flumen Tyberim juxta ſuos fines ſitum, & ſubhaſtationi ex Decreto Curiæ ſuppoſitum a dilecto filio Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ Commiſſario Generali ejuſdem Cameræ nomine, pretio undecim mille ſcutorum ſimilium, via ſubhaſtationis hujuſmodi emi, & deinde pro inſtituendo ibidem Collegio *Clementino* nuncupando pro uſu, & habitatione ſæcularium, & Convictorum in eo introducendorum per dilectum filium Noſtrum Paulum Emilium Tit. Sancti Marcelli, tunc pro dilecto etiam filio Noſtro Petro Sancti Nicolai in Carcere Diacono Cardinali Aldobrandino nuncupat. S. R. E. Camerario, & Noſtro ſecundum carnem ex fratre Nepote, qui Sedis Apoſtolicæ de Latere Legati munere in Regno Franciæ, pro graviſſimo componendæ inter Principes Chriſtianos pacis negocio detinebatur, ejuſdem S.R.E. ViceCamerarium, ex ſimili Chirographo Noſtro perpetuo, & irrevocabiliter donari juſſimus, & ſeu donavimus, prout in Noſtris ſuper confirmatione hujuſmodi confectis literis, ac ipſo Chirographo, & publicæ donationis hujuſmodi Inſtrumento plenius continetur. Inde ſublata aliquantulum ipſius Collegii anguſtia, compoſitoque illius ſtatu in meliorem ſtatum, & numerus Convictorum ibi dietim augeri conſpectus, & res dicti Collegii facilius, & proſperius magna animi noſtri delectatione progredi viſa fuit. Quapropter non obſcuris argumentis Deum optimum maximum, huic Noſtræ qualiſcumque est, inſtituendæ Juventutis ſolicitudini favere acceptis Noſtris adeſſe depræhendentes ipſi uni operi ſedulo Nobis inſiſtendum, & ut quanto citius perficiatur, indefeſſo ſtudio elaborandum, illique de opportunis redditum, & proventuum annuorum ſubſidiis, quibus ejus quotidiana onera facilius perferri poſſint, providendum eſſe exiſtimavimus, fore confidentes, ut qui Nobis in eo ſuſcipiendo, promovendoque auctor, fautorque extitit, idem in eo perficiendo, conſervandoque propitius adjutor eſſe debeat.

Ampliori domo empta Collegium Clementinum in ea inſtituit.

Emptionem Domus, erectionem Collegii, cæteraque omnia rata habet, & confirmat.

§.2. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, ſtatuimus, & ordinavimus, quod ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, omnium, & ſingulorum Chirographorum inſtrumentorum prædictorum, ac quarumcumque literarum, vel aliarum ſcripturarum ſuper præmiſſis, & earum ſingulis publice, vel privatim, aut alias quomodolibet confectarum, & emanatarum, ac in eis contentorum, & inde ſequutorum quorumcumque tenores, ac Palatii hujuſmodi veriores ſituationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates, circumſtantias, quantitates, & veros etiam annuos valores, præſentibus pro expreſſis habentes, donationes prædictas, & inſtrumenta deſuper confecta, & omnia in eis contenta, perpetuo approbantes, & confirmantes, rataque, grata, & accepta habentes, & quatenus opus ſit, innovantes, omnes, & ſingulos juris, & facti, ac ſolemnitatum quantumvis ſubſtantialium, alioſque defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, etiamſi tales ſint, vel fuerint, qui in generali ſermone non compræhendantur, ſed nota, & explicatione ſpeciali indigeant ſupplentes, ac ſingulares perſonas Congregationis hujuſmodi a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, motu proprio, non ad alicujus deſuper Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de certa ſcientia, meraque deliberatione noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine in ædibus dicti Palatii unum Collegium Clementinum nuncupandum cum Cappella, Oratorio, Refectorio, Menſa communi, Sigillo, Bibliotheca, Archivio, cæteriſque Collegialibus inſigniis, ac membris, & officinis neceſſariis pro perpetuis receptione, uſu, & habitatione quorumcumque puerorum, & adoleſcentium nobilium, ſeu de nobili genere procreatorum tam ex Urbe, & tota reliqua Italia, quam ex cæteris quibuſcumque Chriſtiani Orbis, Regionibus, & Provinciis oriundorum inibi propriis eorum expenſis, ſoluta quolibet menſe octo ſcutorum, aut aliqua alia pro rerum, & temporum qualitate competenti penſione educandorum, ſub perpetuis cura, diſciplina, gubernio, & adminiſtratione dictorum Clericorum, & aliorum quorumcumque ſæcularium, vel regularium per Protectorem ipſius Collegii pro tempore exiſtentem pro libero, & abſoluto ipſius voluntatis arbitrio ponen., & amovendorum, qui Collegiales ejuſdem Collegii non ſolum in bonis moribus, & pietatis chriſtianæ ſtudiis inſtruere, ſed etiam grammaticam, rethoricam, logicam, phyſicam, aliaſque humaniores, & liberales diſciplinas docere debeant, & teneantur, dicta auctoritate tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus: illique ſic erecto, & inſtituto pro perpetuis ejuſdem Collegii Rectoris, & Collegialium ſuorum pro tempore exiſtentium reſidentia, uſu, & habitatione, dictum Palatium cum omnibus, & ſingulis illius ædificiis, ſtructuris, ſitu, ambitu, juribus, pertinentiis, & dependentiis quibuſcumque ultra mille ſcuta ad emptionem ſuppellectilium a Nobis, ut præfertur, donata, ſeu ipſa ſuppellectilia, & alia mobilia quæcumque ex eis empta, & quoad ipſum Palatium ſub omnibus, & ſingulis decretis, declarationibus, ſubrogationibus, obligationibus, pactis, conditionibus, firmitatibus, cauthelis, & clauſulis, & aliis Chirographo, & Inſtrumento hujuſmodi contentis, & appoſitis, & alias deſuper neceſſariis, & opportunis de novo pro potiori cauthela auctoritate, & tenore præmiſſis, etiam perpetuo, & irrevocabiliter donamus, & concedimus.

Ei unit Monaſterium S. Angeli de Lanulis:

§. 3. Præterea eidem Collegio pro congrua, & competenti ejus Dote, ſeu Dotis ſubſidio, onerumque illi incumbentium faciliori, & commodiori ſupportatione, Monaſterium S. Angeli de Lanulis S. Benedicti, ſeu alterius Ordinis nullius Diœceſ. Provinciæ Urbinat., quod bo: me: Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthæjus nuncupatus in Commendam ad ſui vitam, ex conceſſione, & diſpoſitione Apoſtolica, dum viveret, obtinebat, & quod Conventu caret, cujuſque, & illi forſan annexi fructus, redditus, & proventus trecentorum ducatorum de Camera ſecundum communem eaiſtimationem valorem annuum, ut accepimus, non excedunt, Commenda prædicta per obitum dicti Hieronymi Cardinalis nuper apud Sedem Apoſtolicam defuncti ceſſante adhuc, eo quo ante Commendam ipſam vacabat, vel alias quovis modo, & ex cujuſcumque perſona, ſeu per liberam ceſſionem cujuſvis de illius regimine, & adminiſtratione in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & Teſtibus ſponte factam, vacans, etiamſi tanto tempore vacaverit, quod ejus proviſio juxta Lateranen. Statuta Concilii, aut alias canonicas Sanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta exiſtat, illaque ea quavis cauſa ad Sedem eamdem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, ac de illo Conſiſtorialiter diſponi conſueverit, ſeu debeat ſuper eo quoque, ac regimine, & adminiſtratione prædictis inter aliquos lis, ſeu illarum poſſeſſio, vel quaſi moleſtia, cujus litis ſtatum, verumque, & ultimum dicti Monaſterii vacationis modum, etiamſi ea illo quævis etiam generalis reſervatio, etiam in corpore Juris clauſa reſultet, etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo tempore datæ præſentium eidem Monaſterio de Abbate proviſum, aut illud alteri Commendatum canonice non exiſtat, cum annexis hujuſmodi, nec non Eccleſiam S. Cæſarei de Urbe in Via ad Portam Appiam S. Sebaſtiani nuncupatam tendente ſitam, quæ nuper in ſuis ſtructuris, & ædificiis vetuſtate conſumptis, & ruinam minantibus, ſumptu noſtro inſtauratam, ornatamque, ac quæ dilecto filio Noſtro Silveſtro ejuſdem S. Cæſarei Diacono Cardinali Noſtro Secundum Carnem Pronepoti pro denominatione ſui Cardinalatus conceſſa extitit, cum omnibus, & ſingulis ſuis ædificiis, Domibus, ædibus, bonis, proprietatibus, Villis, Terris, agris, poſſeſſionibus, fundis, Pratis, Paſcuis, Silvis, Hortis, fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, Juriſdictionibus, membris, annexis, pertinentiis ſuis univerſis, in quibuſvis rebus conſiſten., & undecumque provenien., Vineam quoque dictæ Eccleſiæ Sancti Cæſarei contiguam, & in via prædicta juxta alios ſuos veriores confines ſitam, ac per Nos, etiam nuper a dilectis filiis hæredibus quon. Camilli Creſcentii Civis Romani, dum vixit pretio bis mille, & quingentorum ſcutorum emptam, eadem auctoritate, & tenore unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & aſſignamus: ita quod liceat Rectori, & Collegialibus dicti Collegii nunc, & pro tempore exiſten. corporalem, realem, & actualem illorum omnium, & ſingulorum poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, ac dicti Collegii nominibus propria auctoritate, etiam abſque Judicis mandato, vel Decreto, ac ſine ſpolii, & attentatorum vitio, ex nunc appræhendere, & appræhenſam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quæcumque percipere, exigere, levare, recuperare, locareque, & arrendare, ac in communem dicti Collegii uſum, & utilitatem convertere, nec non Monaſterium Sancti Angeli, & Eccleſiam Sancti Cæſarei prædicta in ſpiritualibus, & temporalibus regere, & adminiſtrare, eiſdemque S. Cæſarei, & ipſius Monaſterii Eccleſiis, per quoſcumque Presbyteros ſæculares, vel de Superiorum ſuorum licentia, cujuſvis Ordinis Regulares idoneos, inibi juxta Statuta a Protectore, ſeu Rectore d. Collegii præſcribenda ponendos, & amovendos in divinis, prout eis videbitur, & eorum arbitrio, ſic tamen, ut ad aliquod onus, ſeu ſervitium in d. Eccleſia S. Cæſarei, ſeu pro illa ſubeundum, vel præſtandum præterquam ad dictam Eccleſiam S. Cæſarei, illiuſque ædificia in debito, & decenti ſtatu conſervandum, ac ſarta tecta tenendum, minime teneantur, nec ad id cogi, aut compelli valeant, deſerviri facere, ac reliquiarum ibidem pro tempore exiſtentium curam, & adminiſtrationem perpetuo habere, ipſius S. Cæſarei Diaconi, ſeu Presbyteri Cardinalis, ac Ordinariorum locorum, & Vicarii dictæ Urbis, necnon Superiorum dicti Ordinis, & quorumvis aliorum licentia, ſeu conſenſu minime requiſitis: neque deinceps dictus Sylveſter Cardinalis, nec quicumque alius in dictam Eccleſiam S. Cæſarei pro denominatione, ſeu titulo ſui Cardinalatus pro tempore aſſignari contigerit, per ſe, vel alium, ſeu alios in regimine, & adminiſtratione, & gubernio dictæ Eccleſiæ S. Cæſarei, ac illius bonorum, fructuum, redditunm, proventuum, jurium, actionum, rerum, pertinentiarum, Sacrarum reliquiarum ornamentorum, & ſupellectilium quorumcumque, quovis prætextu, colore, vel ingenio, ſe ſe ingerere, ſeu intromittere, vel Altaria, aut quidquam aliud ibidem immutare, aut reliquias ipſas alio transferre, vel aliquam juriſdictionem, & Superioritatem, ſeu juriſdictionis, ſeu Superioritatis, ac tam in ipſam Eccleſiam S. Cæſarei, illiuſque Presbyteros, & Miniſtros pro tempore exiſten. exercere, ſed tantummodo ipſe Diaconus, ſeu Presbyt. Cardin. S. Cæſarei pro tempore exiſtens ad eamdem Eccleſiam S. Cæſarei in illius feſtivitatis, & ſtationis, ac aliis quibuſcumq; diebus accedere, ac Miſſis, & Veſperis ibi aſſiſtere, ac illas ſi ei libuerit celebrare poſſit. Præterea omnes, & quaſcumq; alias uniones de d. Eccleſia S. Cæſarei, illiuſque juribus, rebus, bonis, dependentiis, annexis, & pertinen-

Eccleſiam S. Cæſarei de Urbe.

Vineam prope dictam Eccleſiam poſitam:

Cum omni jure &c.

Digitized by Google

nentiis prædictis cuicumque alteri Eccleſiæ, vel Capitulo, aut menſæ Capitulari, ac, vel alias quomodocumque, & qualitercumque forſan factas, ac ſub quibuſcumque clauſulis, & verborum formis, atque expreſſionibus conceptas ſimiliter perpetuo paribus auctoritate, & tenore revocamus, caſſamus, annullamus, & diſſolvimus.

Prædicta omnia a quacumque ſuperioritate, & onere liberat.

§. 4. Inſuper ipſum Collegium, illiuſque pro tempore exiſtentes Rectorem, Scholares, Cappellanos, œconomos, Officiales, Miniſtros, & perſonas, ac tam Collegii, quam Monaſterii, & Eccleſiæ S. Cæſarei, aliarumque illis annexorum, & membrorum bona mobilia, & immobilia præſentia, & futura cujuſcumque qualitatis, generis, & ſpeciei exiſtentia ab omni, & quacumque pro tempore exiſtentium ejuſdem S. Cæſarei Diaconorum, ſeu Presbyterorum Cardinalium, ac dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conſervatorum, Reformatorum, ac noſtri, & Rom: Pont. pro tempore exiſten. in eadem Urbe, & illius Diſtrictu in ſpiritualibus Vicarii, necnon cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditoris, ac quorumcumque noſtrorum, & dictæ Sedis de Latere Legatorum, ac Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, etiam tamquam ejuſdem Sedis Delegatorum, eorumque loca tenentium, Viceſgerentium, Vicariorum, Officialium, Judicum, necnon Superiorum dicti Ordinis, ac quarumcumque aliarum perſonarum ubilibet conſtitutarum, ac quavis auctoritate, & dignitate tam eccleſiaſtica, quam mundana, etiam Cardinalatus honore fulgentium viſitatione, correctione, juriſdictione, dominio, Superioritate, & poteſtate, necnon annatarum, quindenniorum, Communium, minutorum, & aliorum jurium, & ſervitiorum dictæ Cameræ, & quibuſvis, etiam ejuſdem S. R. E. Cardinalibus, & dictæ curiæ Officialibus, & in annatis, quindenniis communibus, munitis, ac juribus prædictis participantium, eorumque Collegiis ratione prædictarum, & quarumcumque aliarum unionum, applicationum, & conceſſionum eidem Collegio de prædicto, & quibuſcumque aliis Monaſteriis, Hoſpitalibus, Eccleſiis, Beneficiis, rebuſque, & Bonis Eccleſiaſticis hactenus, & deinceps quomodolibet debitorum, & tam per ipſum Collegium in propriis ſuis bonis, & rebus præſentibus, & futuris, quam illius ratione Rectores, ſcholares, Cappellanos, œconomos, Officiales, & Miniſtros prædictos, ac eum eis contrahentes a quorumcumque pedagiorum, Datiorum, vectigalium, Gabellarum, angariarum, bullettinorum, taliarum, Cuſtodiarum, Taxarum equorum tam vivorum, quam mortuorum, Collectarum, Præbendarum, ponderum, portarum molendinorum farinæ, trium pro Centenario, ac quatuor juliorum pro quolibet vegete Vini ſolui ſolitorum, ac quorumcumque aliorum ſimilium, vel diſſimilium onerum, & gravaminum tam ordinariorum, quam extraordinariorum, & realium, perſonalium, & mixtorum quibuſcumque nominibus, & vocabulis nuncupatorum, etiam hic de neceſſitate exprimendorum per Nos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices prædeceſſores, & ſucceſſores noſtros, ac Sedem, & Cameram prædictas, ipſiuſque Sedis Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Commiſſarios, & quoſcumque alios quavis auctoritate, & poteſtate fungentes, & etiam adinſtar Cameralium, etiam ratione Ripettæ, Dohanæ Terræ, & etiam graſſiæ nuncupatæ Urbis prædictæ, etiam pro ortodoxæ fidei defenſione, ac Status S. R. E. conſervatione, divinique cultus augmento, necnon Baſilicæ Principis Apoſtolorum Fabrica, Cruciata Sancta, & expeditione contra Infideles, & rebelles, necnon Eccleſiarum, murorum, Pontium viarum, & ſtratarum conſtructione, & reſtauratione aquarum fontium, & fluminum deductione, pauperumque ſubventione, necnon Sedis, & Cameræ prædictorum neceſſitatibus, & ex quibuſcumque aliis cogitatis, inexcogitatis, etiam quantumvis maximis, urgentiſſimis, & privilegiatis cauſis, etiam Sedis, & Cameræ, earumdem, ac quarumcumque Provinciarum conducendorum, ac etiam cum ad dictam Urbem conductorum, & in ea exiſtentium, & pro eodem Collegio in magna, ſive parva quantitate, tam in barchis, quam in Magazinis, & alias ubilibet emendorum cujuſcumque generis, quantitatis, qualitatis, valoris, & ſpeciei, fuerint, exactione, ſolutione, præſtatione, & contributione, necnon quorumcumque aliorum, etiam juxta Concilii Trid. Decreta ubilibet inſtitutorum, & inſtituendorum Collegiorum, & piorum locorum ſubventione, auctoritate, & tenore prædictis pariter perpetuo eximimus, & liberamus, ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque noſtræ, ac pro tempore exiſten. Roman. Pontificis protectione, & inviolabili conſervatione ſuſcipimus, Nobiſque, & eidem Sedi immediate ſubiicimus, & exemptionem, liberationem, ſuſceptionem hujuſmodi in quacumque foro, & Tribunali, ac dicta Camera, etiam reſpective cujuſcumque ſolutionis illi faciendæ ſemper favorabiliter cenſeri debere, & de illis in quacumque cauſa, lite, & controverſia eam interpretationem extenſivam habendam eſſe, quæ pro alia quantumvis pia, & privilegiata, ad pios uſus deſtinata, & applicata cauſa fieri poſſet, declaramus.

Cæterorum Urbis Collegiorum privilegia ei concedit.

§. 5. Ipſi quoque Collegio, ac illius Rectori, Scholaribus, Cappellanis, Æconomis, Officialibus, Miniſtris, & perſonis, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, Immunitatibus, prærogativis, antelationibus, præheminentiis, conceſſionibus, Indultis, favoribus, cæteriſque gratiis Univerſis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus alia Collegia, & pia loca in dicta Urbe inſtituta, illorumque Rectores, Scholares, Cappellani, Æconomi, Officiales, Miniſtri, & perſonæ de jure, uſu, conſuetudine, privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed

æque principaliter, & pariformiter in omnibus, & per omnia uti, frui, potiri, & gaudere, necnon tam ipſi, quam eorum Coloni, Arrendatarii, Livellarii, Conductores, & Emphiteutæ prædicti Vinum, Triticum, Ordeum, Legumina, Blada, frumenta, & cujuſvis generis fruges, & grana ex quibuſcumque proprietatibus, poſſeſſionibus, & bonis dicti Collegii, illiuſque membrorum, & annexorum quorumcumque provenientia, de quibuſcumque provinciis, Terris, & Locis Nobis, & Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, & abſque alicujus pecuniæ, vel alterius rei ſolutione, & præſtatione perpetuo facienda, aut Cenſuræ, vel pœnæ incurſu extrahere, aut extrahi facere, ac ad dictum Collegium pro illius uſu conducere, & etiam illa in dicta Urbe, illiuſque diſtrictu, nec non Univerſo Statu Eccleſiaſtico vendere, diſtrahere, & de illis ad eorum libitum diſponere, libere, & licite valeant ejuſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo indulgemus.

Illiuſque Colonis &c. libertatem dat fruges aſportandi vendendi &c. abſque ullo onere.

§. 6. Diſtrictius quoque in virtute ſanctæ obedientiæ inhibemus Legatis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Locorum Ordinariis Vicelegatis, Locatenentibus, Vicariis, Judicibus, & aliis prædictis ejuſdem S. R. E. Camerario, & dictæ Cameræ Theſaurario, Clericis, Præſidentibus, Commiſſario, nec non Annonæ Præfectis, ac Pedagiorum, Datiorum, Vectigalium, Gabellarum, Angariarum, Billettinarum, Decimarum, Talearum, Taxarum, & aliorum onerum, ac ſubſidiorum prædictorum Appaltatoribus, Dohaneriis, Vicedohaneriis, Exactoribus, Datiariis, & quibuſvis aliis perſonis cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & præheminentiæ exiſtentibus, ac quacumque Auctoritate, & poteſtate fungentibus, ne quorumcumque privilegiorum, Indultorum eis ſub quibuſvis tenoribus, & formis conceſſorum, & concedendorum, ſeu etiam Annonæ, ſeu Abundantiæ, aut cujuſvis neceſſitatis, vel quovis alio prætextu, Collegium, illiuſque Rectorem, Scholares, Cappellanos, Œconomos, & Miniſtros, ac perſonas hujuſmodi, ſeu eorum aliquem ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtare, perturbare, vel inquietare audeant, ſeu præſumant.

Inhibet quibuſcumque Miniſtris, ne illos arctare præſumant.

§. 7. Ut autem ipſius Collegii Clementini bono regimini, gubernio, & conſervationi opportune conſulatur, dictum Petrum Cardinalem, & eo vita functo, alium ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinalem ex Noſtra familia, aut parentela, vel in ejus defectum, quemcumq; alium ex ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, quem Prælatus ſi adſit, vel laicus Primogenitus de familia, ſeu Parentela Noſtra prædicta, vel iis omnibus deficientibus Rector, & Scholares prædicti, ſeu eorum major pars duxerit eligendum ejuſdem Collegii Clementini, illiuſque perſonarum, rerum, bonorum, jurium, & privilegiorum Protectorem, defenſorem, & Conſervatorem, ac Judicem Ordinarium, cujus conſilio, & ope omnia ſupradicta, & quæcumque alia in eis, & circa ea neceſſaria, & opportuna ſtatuantur, & ordinentur, ſic tamen, ut cum primum aliquis de familia, & Parentela, ad Cardinalatus honorem aſſumptus fuerit, ſtatim, & eo ipſo dicti Collegii Protector ſit, & eſſe cenſeatur, & alter Cardinalis externus in Protectorem, ut ſupra electus a munere, & officio Protectoris hujuſmodi vacet, conſtituimus, & deputamus.

Cardinalem Protectorem aſſignat ex familia, & deinceps eligendum.

§. 8. Necnon eidem Petro Cardinali, ac pro tempore exiſtenti Protectori Collegii Clementini hujuſmodi, illius Rectorem, Cappellanos, Æconomos, Officiales, Advocatos, Protectores, cæteroſque Miniſtros pro libero, & abſoluto ejus voluntatis arbitrio deputandi, & amovendi, ac loco amovendorum alios ſufficiendi, necnon quæcumque ſtatuta, ordinationes, Capitula, & Decreta, ad ejuſdem Collegii Clementini, illiuſque perſonarum, rerum, & bonorum ſpiritualium, & temporalium curam, regimen, & gubernium, directionem, adminiſtrationem, ac Scholarium prædictorum receptionem, admiſſionem, ætatem, qualitatem, victum, amictum, inſtructionem, diſciplinam, ac ſtudii curſum pertinentia licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & dicti Concilii Decretis non contraria, quæ eo ipſo Apoſtolica auctoritate confirmata, & approbata ſint, & eſſe cenſeantur, ac ab omnibus, ad quos pro tempore ſpectabit, etiam ſub pœnis in contravenientes ſtatuendis obſervari debeant, faciendi, & edendi, & illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, ſeu alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, & etiam alia ex integro condendi, omneſque, & ſingulas lites, cauſas, & differentias, tam Civiles, quam Criminales, & mixtas, dictum Collegium Clementinum, illiuſque res, & bona, ac perſonas quomodolibet concernentia tam active, quam paſſive, etiam contra alia Collegia, & pia loca, & æque, vel magis privilegiata, eorumque res, bona, perſonas, vel è converſo, ac ultro citroque ad invicem, vel alias quomodolibet motas, & movendas, ac etiam per appellationem, & in quacumque inſtantia, coram quibuſvis Judicibus introductas, indeciſas, ac pendentes, etiam illas ab ipſis Judicibus avocando, per ſe, vel ejus Vice-Protectorem, aut alium, ſeu alios, quos ad hoc duxerit deputandos, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de plano, & ſine ſtrepitu, ac figura Judicii, ſed ſola facti veritate inſpecta, ac etiam manu regia, cum omnibus, & ſingulis ſuis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, totoque negotio principali, etiam privative quoad omnes, & ſingulos alios Judices ordinarios, & delegatos, eorumque Curias, & Tribunalia Eccleſiaſtica, vel Sæcularia, audiendi, cognoſcendi, & fine debito terminandi, necnon quoſcumque intereſſe habentes tam in dicta Curia, quam extra eam etiam per Edictum publicum, conſtito ſibi ſummarie de non tuto acceſſu, citandi, & quibuſvis aliis ejuſdem

Cui dat facultatem Miniſtros deputandi;

Statuta condendi;

Immutandi;

Cauſas ad Collegiũ ſpectantes cognoſcendi.

Digitized by Google

dem Curiæ Judicibus, & perſonis, quibus, & quoties opus fuerit ſub ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis de quibus ſibi videbitur, inhibendi, & in eventum non paritionis ad declarationem incurſus ſententiarum, cenſurarum, & pœnarum hujuſmodi procedendi, ac ſententias deſuper ferendas debitæ exequutioni demandandi, ſeu demandari faciendi: Contradictores quoslibet, & Rebelles per ſimiles ſententias, cenſuras, & pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, compeſcendo, ac etiam auxilium brachii ſæcularis ad hoc invocando. Necnon quæcumque dubia, difficultates, ſi quæ præmiſſorum occaſione quomodolibet oriri contigerit, declarandi, & interpretandi, omniaque, & ſingula in eiſdem præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi, etiam omni, & quacumque appellatione remota, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem pariter perpetuo tribuimus, & elargimur.

Clauſulas ad hujuſce Conſtitutionis perpetuam firmitatem apponit

§. 9. Decernentes præſentes literas, ac in eis contenta quæcumque, etiam ex eo quod Superiores dicti Ordinis, & quicumque alii in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes, vel habere prætendentes, illis non conſenſerint, ad eaque vocati, & cauſæ, propter quas hæc omnia facta fuerint, coram dictæ Urbis Vicario, & locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede Apoſtolica delegatis, vel alibi examinatæ, verificatæ, & juſtificatæ non fuerint, neque in eis quæcumque ſolemnitates, & alia de jure, vel conſuetudine, vel privilegio, ſeu juxta ſtatuta, Ordinationes, & Conſtitutiones Urbis, & Cameræ prædictar., aut alias quomodolibet requiſita, & in ſimilibus neceſſaria intervenerint, ſeu etiam enormis, & enormiſſimæ læſionis, aut alio quovis prætextu, ſeu alias ex quibuſvis cauſis quantumvis legitimis, & juridicis, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, in jus, vel controverſiam vocari, ad terminos juris reduci, vel adverſus illas quodcumque juris, vel facti remedium impetrari nullatenus umquam poſſe, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, ac unionum, applicationum, etiam effectum ſuum plenarium nondum ſortitarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus per Nos, vel alios Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, etiam in craſtinum aſſumptionis Succeſſorum noſtrorum ad hujuſmodi Apoſtolatus apicem ſub quibuſcumque verborum expreſſionibus, & formis, etiam motu, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, pro tempore factis comprehendi, ſed tamquam pro fundatione, & ſeu pro dotatione dicti Collegii Clementini ad bonarum artium cultum inſtituti conceſſas, ſemper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata, ac de novo, & ſub Dat. per Protectorem, Rectorem, & Scholares pro tempore exiſtentes prædictos quandocumque eligenda, de novo conceſſa fore, & eſſe, ſuumque plenarium effectum ſortiri, & obtinere, nec quemquam ad eaſdem præſentes literas in Camera prædicta juxta Conſtitutionem piæ me. Pii Papæ IV. Prædeceſſoris noſtri deſuper editam, aut alias quomodolibet præſentandum, inſinuandum, & regiſtrari faciendum teneri, neque illas propterea irritas eſſe, ſed omnino valere, & ſuffragare, perinde ac ſi Conſtitutio prædicta, vel alia contraria minime emanaſſet, ſeu juxta eamdem Conſtitutionem in dicta Camera præſentatæ, inſinuatæ, & regiſtratæ fuiſſent; ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputat.

§. 10. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Oſtien., & Portuen. Epiſcopis, ac dilecto filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Protectoris, Rectoris, & Collegialium prædictorum, aut aliorum in præmiſſis intereſſe habentium fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter obſervari, ac illos præmiſſis omnibus, ac ſingulis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoslibet, & Rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§. 11. Non obſtantibus priori voluntate, ac ordinatione hujuſmodi, ac noſtra de non tollendo jure quæſito, ac Lateranen., & aliorum generalium Conciliorum noviſſime celebratorum uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri, & Beneficia unius Diœceſis cum aliis Beneficiis, Eccleſiis, Collegiis, vel locis alterius Diœceſis uniri prohibentium, ac prædicti Pii Prædeceſſoris de gratiis intereſſe Cameræ prædictæ concernentibus intra certum tunc expreſſum tempus in dicta Camera regiſtrandis, ac fe. rec. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſ. niſi in certis exceptis caſi-

Digitized by Google

caſibus, & in illis oltra onam dietam a fine ſuæ Diœceſ. ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a Sede prædicta depotati estra Civitatem, vel Diœceſ. in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut'alii, vel aliis vices ſuas committere quoquo modo audeant, ſeu præſumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita; dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus, univerſalibuſque Conciliis editis, ſpecialibus, & generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Cameræ, Urbis, Civitatum, Provinciarum, Locorum, Eccleſiarum, Monaſteriorum, & Ordinis prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, necnon Sancti Cæſarci Diacono, ſeu Presbytero Cardinali pro tempore exiſtenti, ac Legatis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Ordinariis, Vice-Legatis, Locatenentibos, Vicariis, Officialibus, Judicibus, Camerario, Gubernatori, Auditori, Senatori, Conſervatoribus, Præſidentibus, Clericis, Theſaurariis, Commiſſariis, Appaltatoribus, Dobaneriis, Datiariis, Præfectis, Exactoribus, & aliis prædictis, necnon ipſius Monaſterii, & Ordinis ſuperioribus Conventibus, & dilectis filiis Populo Romano, cæteriſque perſonis ſub quibuſcumque teooribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſq;, & aliis Decretis in genere, vel in ſpecie, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem hujuſmodi, etiam motu, ſcientia, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac etiam conſiſtorialiter, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam, vel aliorum contemplatione, aut intuitu, ſeu alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, etiam contra exemptos conceſſis, approbatis, & innovatis, etiamſi in eis caveatur espreſſe, quod illis etiam vigore, etiam implicitæ derogationis latiſſime extendendæ, ultra quam in ſupplicatione deſuper ſignata expreſſum fuerit per quaſcumque literas Apoſtolicas etiam quaſvis clauſulas generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & inſolitas, ac etiam irritantia, & alia Decreta ſub quacumque verborum expreſſione in ſe continentes nullatenus derogari, neque derogatum cenſeri poſſit, niſi illorum tenore de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo inſerto, ac hujuſmodi derogationes conſiſtorialiter, ac de ejuſdem S. R. E. Cardinaliom conſilio, ac cum expreſſione cauſarum in hujuſmodi privilegiis, & indultis, ac deſuper confectis literis expreſſarum factæ, & per trinas literas eumdem tenorem in ſe continentes tribus diſtinctis vicibus iis, quorum intereſt, legitime intimatæ, & inſinuatæ fuerint, ac tunc demum ipſorum intereſſe habentium ad id expreſſus acceſſerit aſſenſus, & aliter factæ derogationes nemini ſuffragentur. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac ſufficienter derogatū eſſe decernimus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi Camerario, Theſaurario, Clericis, Præſidentibus, Dohaneriis, & aliis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultū, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi meotionem.

Onera Monaſterii ferri vult.

§. 11. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi, dictum Monaſterium in ſpiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimenta non ſuſtineat, ſed illius congrue ſupportentur onera conſueta.

Clauſulæ pœnales.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ abſolutionis, crectionis, & inſtitutionis, donationis, conceſſionis, unionis, annexionis, incorporationis, applicationis, aſſignationis, revocationis, caſſationis, annullationis, diſſolutionis, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, ſubjectionis, declarationis, indulti, inhibitionis, conſtitutionis, deputationis, tributionis, elargitionis, mandati, derogationis, Decretorum, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 5. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quarto, Non. Julii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Suppreſſio Prioratus S. Jacobi Oppidi de Fixa cum erectione Collegii Societatis Jeſu.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

LAborioſam, & indeſeſſam operam, quam Societas Jeſu in militantis Eccleſiæ agro eacolendo &c. expedire.

§. 1. Dudom ſiquidem omnes Prioratus, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica ſæcularia, & quorumvis ordioom regolaria apud Sedem Apoſtolicam &c. reſervavimus. Decernentes &c. attentare.

Cauſæ ſupprimendi Monaſterii, & erigendi in eo Collegii.

§. 2. Cum itaque poſtmodum Prioratus Sancti Jacobi Oppidi de Fixa alias de la Fleche Ordinis Sancti Auguſtioi Canonicorum Regularium Andegaven. Diœceſis per liberam

ram reſignationem dilecti filii Petri Pillochet nuper ipſius Prioratus Prioris de illo, quem tunc obtinebat, in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam apud Sedem &c. ad præſens nulluſque de illo præter Nos &c. ſupradictis. Et ſicut chariſſimus in Chriſto filius noſter Henricus Francorum Rex Chriſtianiſſimus Nobis nuper exponi fecit, ipſius Prioratus, qui Conventualis, & electivus exiſtit, ac in quo tres dumtaxat Canonici Regulares Ordinem hujuſmodi inibi profeſſi remanſerunt, ſitus, ædes, & ædificia pro inſtituendo ibidem Collegio Societatis Jeſu valde apta, & commoda exiſtant, ſi tribus Canonicis præfatis inde ad Monaſterium Sancti Joannis Mollinen. Ordinis, & Diœceſis præfatorum, quod competenti Canonicorum pro cultu divino in ejus Eccleſia, uti convenit, peragendo deſtitutum reperitur, cujuſque Abbas, & Conventus dilecti filii illos recipere parati exiſtunt, translatus titulus, & denominatio Prioratus hujuſmodi, ac in eo dictus Ordo, illiuſque ſtatus, eſſentia, & dependentia regulares perpetuo ſupprimerentur, & extinguerentur, ac in ſitu, ædibus, & ædificiis præfatis unum Collegium ejuſdem Societatis etiam perpetuo erigeretur, & inſtitueretur, aliaque infraſcripta fierent, ex hoc profecto Religioſorum ipſius Societatis in piis, & laudabilibus officiis, miniſteriis, & exercitiis exequendis commoditati, necnon juventus dicti Oppidi, & finitimorum locorum in fide, pietate, bonis moribus, ſcientiis, & diſciplinis, cæteriſque Chriſtiano nomine dignis virtutibus inſtructioni, & ædificationi, & publicæ utilitati, & ſaluti plurimum conſuleretur.

Henrici Regis Galliæ preces

§. 2. Quare idem Henricus Rex aſſerens Prioratus hujuſmodi, & illi forſan annexorum fructus, redditus, & proventus viginti quatuor ducatorum auri de Camera ſecundum communem æſtimationem valorem annuum non excedere, Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus præmiſſis, & aliis infraſcriptis annuere, ac deſuper opportunè providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Erectio Collegii, de quo in Rubrica.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum æſtimationem præfatam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, idemque obſervaretur in quibuſvis ſuppreſſionibus, & perpetuis conceſſionibus de quibuſcumque fructibus, & bonis Eccleſiaſticis, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati in dicto Prioratu, cui cura Animarum Parochianorum non imminet, ſive præmiſſo, ſive &c. factam, aut aſſequutionem &c. vacet, etiamſi tanto tempore &c. devoluta, ipſeque Prioratus diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel alias &c. exiſtat, ac inter aliquos lis indeciſa, dummodo &c. pertineat nomen, titulum, & denominationem Prioris, & dignitatis Prioratus, necnon Ordinem Sancti Auguſtini præfatum illiuſque ſtatum, eſſentiam, & dependentiam Regulares Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo ſupprimimus, & extinguimus, ac in iſtius Prioratus ſic ſuppreſſi ſitu, ambitu, ædibus, & ædificiis, ac aderentiis unum Collegium Clericorum, ſeu Presbyterorum dictæ Societatis per unum Rectorem juxta ejuſdem Societatis inſtitutum regendum, gubernandum, & adminiſtrandum, cum omnibus privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, prærogativis, favoribus, indultis, cæteriſque gratiis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus alia ejuſdem Societatis Collegia, illorumque Rectores Clerici, Presbyteri, Sæculares, Collegiales, & perſonæ de jure, vel conſuetudine, ſeu ex privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & tenore præfatis, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Cui bona omnia Monaſterii adjudicantur.

§. 4. Illique ſic erecto, & inſtituto pro ejus dote, ac futurorum illius Rectoris, & Collegialium uſu, habitatione, ſubſtentatione, & commoditatibus, onerumque ipſis incumbentium ſupportatione, ſitum, ædes, & ædificia ſuppreſſi Prioratus hujuſmodi cum illius Eccleſia, Clauſtris, Refectorio, Dormitorio, ambitu, circuitu, necnon omnibus, & ſingulis ſuis membris annexis, Villis, Prædiis, Poſſeſſionibus, Terris, Agris, Fundis, Vineis, Cenſibus, Juriſdictionibus, Silvis, Paſchulis, Hortis, Pratis, Decimis, fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, actionibus, obventionibus, emolumentis, & pertinentiis univerſis, cæteriſque mobilibus, immobilibus, & ſemoventibus, ac etiam feudalibus, & allodialibus bonis tam intus, quam extra dictum Oppidum ubilibet conſtitutis eorumque proprietate, & dominio, ac ſacris, prophanis, & communibus ſuppellectilibus ad dictum Prioratum ſuppreſſum, ejuſque Conventum, & Eccleſiam etiam ex Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, Principum, vel aliorum utriuſque ſexus fidelium fundatione, dotatione, donatione, largitione, vel alias quocumque jure, titulo, & cauſa pertinentibus cujuſcumque qualitatis, quantitatis, pretii, vel valoris ſint, ac in quibuſcumque rebus etiam rei vocabulo latiſſime ſumpto conſiſtant, etiamſi intuitu, & contemplatione dicti Ordinis Sancti Auguſtini, illiuſque Religioſorum, & quamdiu ipſi ibidem permanſerint, donata, relicta, erogata, & elargita fuerint. Ita quod liceat pro tempore exiſtentibus Rectori, & Collegialibus præfatis per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & ipſius Collegii nominibus corporalem illorum omnium poſſeſſionem propria auctoritate libere appræhendere, & perpetuo retinere, ac fructus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque inde provenientia percipere, colligere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac oneribus ſuppreſſi Prioratus hujuſmodi in ſpiritualibus debite,

ſup-

ſupportatis in ſuos, dictique Collegii communes uſus, utilitatem, & neceſſitates convertere. Diœceſani loci ounc, & pro tempore exiſtentis licentia deſuper mioime requiſita, eiſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuo concedimus, aſſignamus, applicamus, & appropriamus.

Onera Prioratus in miniſteria Soc. Jeſu commutantur.

§.5. Omnia vero Prioratus ejuſdem ſuppreſſi, & illius Eccleſiæ onera ſpiritualia in ſolita dictæ Societatis miniſteria, & exercitia commutamus, præfatoſque tres Canonicos Regulares ſuppreſſi Prioratus hujuſmodi de illo, ejuſque ædibus, & ædificiis præfatis ad dictum Monaſterium, itaot inibi ad illius Canonicorum deficentium loca, & Canonicales portiones, aliaque jura, & emolumenta recipi, & admitti, ac ſincera in Domino charitate tractari debeant io omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ordinem præfatum ibidem ab initio profeſſi fuiſſent, auctoritate, & tcoore ſimilibus transferimus.

Clauſulæ pro perpetua hujuſce Conſtitutionis firmitate.

§.6. Decernentes præſentes literas etiam ex eo quod cauſæ propter quas præmiſſa fiunt, vel facta ſunt coram Loci Ordinario, etiam tamquam a dicta Sede Delegato, vel alias examinatæ, verificatæ, & juſtificatæ, ac Abbas, & Conveotus Monaſterii, vel alterius Regularis Loci, a quo ſuppreſſus Prioratus hujuſmodi forſan dependebat, dictique Ordinis Superiores, & quicumque alii intereſſe habentes, vel prætendentes ad hoc vocati non fuerint, nec præmiſſis conſcoſerint, vel alias ex quocumque alio capite, vel cauſa quantumvis juridica, & legitima de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, invalidari, in jus, vel controverſiam vocari, ad viam, & terminos juris reduci, ſeu adverſus eas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus umquam poſſe, neque ſub quibuſvis ſimiliom, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus per Nos, ſeu alios quoſcumque Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, dictamque Sedem, etiam in craſtinum aſſumptionis ipſorum Succeſſorum ad Sommi Apoſtolatus apicem, vel alias etiam motu proprio, & ex certa ſcientia etiam conſiſtorialiter, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine quandocumque pro tempore faciendis, compræhendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de oovo etiam ſub quacumque poſteriori data per Rectorem, & Collegiales præfatos quandocumque eligenda conceſſas, ac ſemper, & perpetuo validas, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectos ſurtiri, & obtinere, ſicque ab omnibus cenſeri, atque ita, & non alias per quoſcumqoe Judices etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de Literæ Legatos, & Vice-Legatos, ac dictæ Sedis Nuucios ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & defioiri debere, necnon quoad ſuppreſſionem, extinctionem, conceſſionem, aſſignationem, & applicationem præfatas, prout eſt ſi attentatum forſan eſt, hactenus, vel impoſterum, quo vero ad alia præmiſſa ex ounc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcieoter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus priori voluntate noſtra præfata, & Lateranenſis Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac felicis recordationis Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, necnon Prioratus ſuppreſſi, & Ordinis, ac Monaſteriorum præfatorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Abbatibus, Superioribus, Conventibus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum qoibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis elauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in geocre, vel in ſpecie, etiam motu, & ſcientia ſimilibus etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generalis idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti fureot præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes illis alias io ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem ac inde ſequuta quæcumque ad dictum Prioratum ſuppreſſum volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis, quoad aſſequutionem Prioratuum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter oon inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Nulli &c. incurſurum.

Dat. die 10. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quarto Idus Julii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

Con-

CCCXXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Tranſactionis initæ inter Communitatem Avenionen., & Miniſtros Regis Chriſtianiſſimi ſuper Signo, ſeu Bullo apponendo Pannis ſericis, per Galliæ Regnum tranſvehendis, ibiqoc vendendis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

QUÆ ad Noſtrorum Subditorum utilitatem cedere dignoſcuntur, ea libenter approbamus, ac Apoſtolicæ confirmationis robore communimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus, expedire.

Galliæ Miniſtri ſericas merces in Statu Avenionenſi confectas Regio addicebant.

§.1. Nuper ſiquidem dilectorum filiorum Conſulum, & Communitatis Civitatis Noſtræ Avenioneo. nomine, per dilectum filium Laurentium Draperium V. I. D. illorum Aſſeſſorem, & apud Nos Oratorem, Nobis expoſitum fuit, quod, cum a multis aunis, deficiente fere omni alio commercio, & eadem Civitate, tam per Apoſtolicas conceſſiones, quam per alios varios modos, ars conficiendi Pannos ſericus vix retenta eſſet; nihilominus a quibuſdam annis citra, eidem etiam arti magnum allatum eſt detrimentum, ex co quod Miniſtri Regni Galliæ ingreſſum Pannorum ſericorum io prædicta Noſtra Civitate confectorum, in dictum Regnum prohibitum aſſerentes, quotieſcumque illos intra ditionem Gallicam reperiebant, tamquam foreoſes, & extraneos Regio Fiſco addicebant, in vim quarumdam Regiarum Conſtitutionum, quibus cautum aſſerebant, non licere, Pannos ſericos forenſes per Galliæ Regnum tranſvehere, nec venales deferre, quin prius Lugdunum delati extitiſſent, ibique quoddam Symbolum, ſeu Bullum accepiſſent, cujus medio poſtmodum per totum Galliæ Regnũ tranſvehi, & vendi tuto, & libere valerent, & alio etiam prætextu merces prædictas in pœnam dictarum Conſtitutionum incidiſſe dicebant: quod ſcilicet materia, ſeu ſeta, qua prædicti ſerici panni pro majori parte confecti erant, ipſarum rigori ſubjaceret, & cum ſetæ ex Italia, & Hiſpania in prædictam Civitatem tranſportari nequeant, niſi per Proviocias ejuſdem Regni, ideo Lugdunũ tranſvehendas eſſe, antequam in Pannos tranſmutarentur, & licet præfata Civitas adverſus prædicta multa opponeret, non minus propterea dictam vexationem patiebatur: unde poſt multos, magnoſque ſumptus in hujuſmodi lite collatos, & poſt magnam ex mercium confiſcationibus jacturam, nihil magis expedire viſum fuit, quam vel ſetas, & pannos Lugdunum tranſportare cum iotolerabilium ſumptuum onere, vel nullos omnino paonos ſericos conficere, & ſic artem ſericam ab annis infinitis retentam, cum tertia parte Habitatorum, & Incolarum amittere.

Quod maximum hujuſmodi arti, & commercio damnum aſſerebat.

§.2. Quapropter rem ſæpe alias, & per viginti annos, aut circa fruſtra tentatam aggreſſi, cum Redemptoribus, & Miniſtris Regiis tractare cœperunt de prædicto ſigno, ſeu Bullo in Civitate Lugdunen. imponi ſolito, in prædicta Noſtra Civitate Aveoionen. imponendo, cum ſolutione jurium Regio Redemptori, ſeu Appaltatori, ratione dicti Bulli debitorum, & tandem ſuper præmiſſis, præſentibus dilecto filio Noſtro Carolo S. R. E. Presbytero Cardinali de Comitibus nuncupat., tunc in eadem Civitate Vice-Legato, necnon in toto Statu prædicto Legationis Avenionen. Guberoatore Generali, ac reſervato Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis beneplacito, inter Conſules prædictæ Civitatis, ac Appaltatores prædictos tranſactio inita, ac Nobis nuper exhibita fuit, per quam Avenionenſibus datur facultas, ut dictis Regiis Conſtitutionibus non obſtantibus, merces ſericas in quaſcumque Galliæ partes deferre, & vendere poſſint, itaut, licet prædicto Appaltatori, medio cujuſdam Inſtitoris, jura prædicti Bulli ſolvantur, cujus ope Panni ſerici prædictæ Civitatis per totum Galliæ Regnum, ac ſi Lugduni impoſitum eſſet, deferri, ac vendi poſſunt; nihilominus tamen omnis Juriſdictionis auctoritas, & cauſarum inde provenientium deciſio, nec non, & confiſcationis jura ad Noſtros Juſtitiæ Miniſtros, Cameræque noſtræ Apoſtolicæ Fiſcum, ſpectent, & pertineant: ac prædictus etiam Inſtitor pro exigendo dicti Bulli, ſeu Signi jure præſtito prius juramento de fideliter exercendo in manibus præfati Vice Legati, literas ab eodem ſuper hoc obtinere teneatur, nullam ex ſe niſi privati hominis cauſam habens, prout in dicta tranſactione, cujus teoorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, plenius dicitur contineri,

Conſules Avenionenſes tranſactionem cũ dd. Miniſtris ineunt.

§.3. Cum autem Conſules, & Communitas prædicti noviſſime Nobis humiliter ſupplicari feciſſent, ut tranſactionem prædictam approbare dignaremur; contra vero, quia ex certis ipſius tranſactionis capitibus, ac ex quorumdam proclamatum, auctoritate præfati Vice Legati factorum, tenore, & præcipue ex conſignatione quadam mercium in Civitate Noſtra Cavallicen. vulgo Buſellum nuncupat. ſtabilita, dilecti etiam filii Comitativi Comũatus Noſtri Venayſſini, ſe gravatos eſſe prætendentes, licet prius coram prædicto Vice-Legato adverſus prædictam Tranſactionem, & Proclamata ſe oppoſuiſſent, & ipſe Vice-Legatus cauſam, & Partes ad Nos, ratione præmiſſorum remiſerit, per eorum Agentes, & Procuratores, annullationem, & caſſationem dictæ tranſactionis humiliter petiiſſent: Nos, auditis ſæpius in contradictorio Partibus, tandem utrnrumq; utilitati conſulere volentes, & prædictos Conſules, Commuoitatemque, & homines Civitatis Noſtræ Avenionen. a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & Interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet ionodati exiſtunt, ad effectum præſentium, dumtaxat conſequen-

Cui ſe opponunt Conſules Comitatus Venayſſini.

Clemens tamen eam confirmat.

dum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicatinnibus inclinati, & ad effectum, ut prædicta Ars ſerici in eadem Civitate, pro ſolatio Populi, & ſubditorum Noſtrorum, præſertim pauperum ſuſtentatione retineatur, & augeatur, Tranſactionem prædictam, omniaque in ea contenta, & inde ſequuta quæcumque, prædicti tunc Vice-Legati, aut ejus Auditoris auctoritate, & aſſenſu legitime munita, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui deſuper intervenerint, ſupplemus. Ab ipſa tamen Tranſactione, ejuſque, & Proclamatum prædictorum vinculis, Comitatum Venayſſinum univerſum, ac ejus incolas, & perſonas quaſcumque penitus eximimus, & liberamus, ac exemptos, & liberos eſſe volumus, & mandamus, eoſque in eodem, in quo ante tempus Tranſactionis, & Proclamatum prædictorum ſtatum, reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus; itaut, nec ratione Setarum, tam in dicto Comitatu, quam aliunde provenientium, nec ratione Pannorum ſericorum cujuſcumque conditionis exiſtant, aliqoid ſolvere, aut dare prædicto Appaltatori teneantur, & ideo prædictam Cavallicenſem conſignationem, Buſellum vocatam, eximi præcipimus, & mandamus, illamque in Territorium Avenionen., ſi ita prædictis Conſulibus, & Communitati, cum interventu Vice-Legati videbitur, transferimus.

Ab eaque Comitatum Venayſſinum excipit.

Pannis ſericis Pontificia arma vult apponi.

§. 4. Volumus præterea, ut in ea parte Pannorum ſericorum, ſeu Sarcinarum eorumdem, in qua Inſignia, & Arma dictæ Civitatis apponi ſolent, noſtra quoque, & Succeſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum, eo, quo decet loco, apponantur: utque prædictæ Tranſactionis, aut aliarum ſimilium confirmatio a Nobis, Succeſſoribuſq; Noſtris prædictis, per dictos Conſules, & Communitatem de triennio in triennium petatur; ita quod, ſi elapſo triennio hujuſmodi, abſque nova Noſtra confirmatione, jura prædicti Bulli exigantur, tales exigentes, & Conſilium ejuſdem Civitatis, in pœnam ſcutorum decem millium auri Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ applicandorum ipſo facto incurrant.

Et confirmationem tranſactionis quolibet triennio peti.

Obſtantia tollit.

§. 5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Julii 1604. An.XIII.

Datum Romæ, apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 14. Julii. 1604. Pont. Noſtri Anno XIII.

CCCXXXVIII.

Fratribus Ordinis Crueiferorum, ambitus dignitatum, & Officiorum ejuſdem Ordinis interdicitur.

De hoc Ordine vid. in Conſtitut. Urbani III. cui initium Cum Anteceſſorum. *Tom. III. fol. 25.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ambitus in Eccleſia valde pernicioſus.

QUoniam nemo debet ſibi aſſumere honorem, niſi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regularis vitæ inſtituto valde alienum eſt, ut Religioſi viri, quos honorum, & dignitatum gradus, ſanctitate vitæ, ac aliis Religioſis virtutibus potius promereri, quam appetere, eoſque gradus, cum ad eos aſſumuntur, obedienter ſuſcipere, ſuſceptoſque humiliter adminiſtrare decet, mendicatis ſæcularium præſertim perſonarum ſtudiis, ad eos ſibi aditum patefacere contendant, unde magna in Eccleſia Dei pernicies adferri ſolet. Nos qui pro muneris noſtri debito, in hoc potiſſimum laborare non deſiſtimus, ut Eccleſiaſtica, regulariſque diſciplina priſtino candori reſtituatur, huic malo opportunum remedium adhibendum cenſuimus.

Inter Cruciferos irrepſerat.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, quidam in Ordine Congregationis Cruciferorum, profeſſionis, & regulæ, quam profeſſi ſunt, penitus immemores, nimiaque dignitatum, & officiorum Eccleſiaſticorum in dicta Congregatione conſequendorum ambitione ducti, pro iis conſequendis, Eccleſiaſticorum, & ſæcularium Principum ſtudia requirant, & a S. R. E. Cardinalibus, aliiſque Prælatis commendatitias literas, alioſque favores, & gratias expetant, quibus adiuti, quos ipſi ex ſe promeruiſſe minime confidunt gradus, & dignitates, in eadem Congregatione conſequi valeant, ſicque eiuſdem Congregationis quietem, non ſine animarum ſuarum periculo, perturbent.

Pontifex favores ad Dignitates obtinendas quærentes;

§. 2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Congregatione, cujus proſperum regimen, & incrementum ad Eccleſiæ ſanctæ utilitatem ſinceris exoptamus affectibus, pro Noſtra Paſtorali ſolicitudine propellere ſummopere cupientes, Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eos omnes, & ſingulos Fratres dicti Ordinis, & Congregationis cujuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, præheminentiæ, qualitatis, & dignitatis exiſtentes, qui de cætero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Congregationis aſſequenda intenti ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque perſonarum tam ſæcularium, quam Eccleſiaſticarum de gremio dictæ Congregationis non exiſtentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque ſæculari dignitate, & excellen-

tia,

Digitized by Google

tia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint; Vel etiam pactis, pollicitationibus, aliiſque viis directe, vel indirecte, palam, vel occulte, ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aſpiraverint, vel aliis minus legitimis, & honeſtis rationibus ea obtinere quæſiverint, aut etiam ſponte oblatis, & minime conquiſitis uſi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quaſcumque Prælaturas, dignitates, & officia, graduſque, honores, adminiſtrationes, & munera in ipſa Congregatione obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, adminiſtrationibus, functionibus, & officiis hujuſmodi, eo ipſo privamus, ac privatos voce, tam activa, quam paſſiva carere decernimus, & declaramus.

Vel ſponte oblatas favores ſæcularium acceptantes ad eaſdem reddit inhabiles.

§. 3. Atque in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, omnibus dicti Ordinis, & Congregationis Fratribus, Superioribuſque, & Prælatis quocumq; titulo nuncupatis, etiam Priori Generali, præſentibus, & futuris, præcipimus, diſtricteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad inſtantiam, ſeu requiſitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque tam ſæcularium, quam Eccleſiaſticorum, extra dictum gremium exiſtentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cujuſvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & officia prædictæ Congregationis promovere, vel pœnas aliquas remittere audeant, vel præſumant.

Pœnas eligentibus dd. ambientes infligit.

§. 4. Decernentes electiones, & promotiones ad Monaſteria, ſeu Prioratus, vel officia dicti Ordinis, & Congregationis contra præſentium diſpoſitionem, quod abſit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorſus, invalidaſque fore, & eſſe, nulliſque viribus ſubſiſtere. Ac omnes, & ſingulos, in præmiſſis delinquentes nulla alia monitione præcedente, & abſque proceſſu deſuper habendo, ſententias, & pœnas præmiſſas irremiſſibiliter eo ipſo incurrere, & ad illos ſententias, & pœnas præmiſſas damnabiliter incurriſſe legitime probandum, & omnino convincendum, ſolas præmiſſarum perſonarum inſtantias, preces, & favores, etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & ſufficientem in Judicio, & extra fidem, facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

Electiones factas irritat.

§. 5. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulas apponit.

§. 6. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Ordinis, & Congregationis hujuſmodi juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi prædictis Fratribus, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem.

Derogat contrariis.

§. 7. Ut autem harum literarum notitia ad omnes d. Ordinis, & Congregationis Fratres facilius deveniat, volumus illas in Generali Capitulo dictæ Congregationis publice legi, illaſque in dicto Capitulo lectas ſic arctare, ac ſi legitime unicuique intimatæ fuiſſent, illarumque exemplis etiam impreſſis manu ſcribæ dicti Capituli, vel Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Prioris Generalis ipſius Congregationis, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eamdem prorſus fidem haberi, quæ præſentibus haberetur, ſi eædem exhiberentur.

Præſentes in Capitulo Generali legi mandat.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die vigeſimatertia Julii 1604., Pontificatus noſtri Anno XIII.

Dat. die 23. Julii 1604. An. XIII.

CCCXXXIX.

Confirmatio declarationis Literarum Pauli III., quibus Caſtra Urſuriæ, & S. Vincentii Parentin. Diœceſis a ſuperioritate, & dominio Nuncii Venetiarum, & quorumvis aliorum eximuntur, & Epiſcopo Parentin. tantum, necnon Romano Pontifici pro tempore exiſten., & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjiciuntur.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Ven. Fratri Epiſcopo Parentin.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

§. 1. CUM ſicut Nobis nuper exponi feciſti, Urſuriæ, & quod ad præſens in feudum retinetur, S. Vincentii, Caſtra tuæ Diœceſis Parentin. jam tunc a tempore, quod ejus initii hominum memoria non habetur, ad Menſam Epiſcopalem Parentin. pertinuerint, nec ab eodem tempore citra Noſtri, aut Sedis Apoſtolicæ in Civitate Venetiarum, etiam cum poteſtate Legati de latere, Nuncii, ſeu quivis alii Superio-

Caſtra Urſuriæ, & S. Vincentii ab immemorabili ſub ſola Epiſcopi Parentin., & Sedis Apoſtolicæ juriſdictione fuere.

periores in eiſdem Caſtris aliquem actum ſuperioritatis exercuerint, ſeu de illorum cauſis, tam primæ, quam ſecundæ, aut ulterioris inſtantiæ, ſe intromiſerint, ſed Caſtra prædicta, & eorum Univerſitates ſub Epiſcopi Parentin. pro tempore exiſten., & poſt eum immediate Romani Pontificis, & dictæ Sedis protectione continuo remanſerint, & perſeveraverint, ac ultra Epiſcopos Parentin., qui pro tempore fuerunt, neminem alium, quàm Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, ac Sedem eamdem recognoverint, & propterea ab omni juriſdictione, ſuperioritate, dominio, & poteſtate quorumcumque aliorum exempta, ac ſoli Romano Pontifici, ac Sedi prædictæ poſt eumdem Epiſcopum ſubjecta eſſe dignoſcantur: quam quidem ſuperioritatem ſæ. rec. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter per ſuas in forma Brevis deſuper expeditas literas, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, confirmavit, ipſaque Caſtra Epiſcopo Parentin., ac Romano Pontifici, & Sedi hujuſmodi tantum ſubjecta remanſiſſe, & remanere decrevit, & declaravit.

Quod confirmavit Paulus Tertius.

Idem iterum confirmari petit Epiſcopus.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, firmiora ſint ea, quæ Sedis prædictæ patrocinio muniuntur, cupiaſque juriſdictionem prædictam per Nos confirmari: Nobiſque propterea humiliter ſupplicari feceris, ut tibi, & Eccleſiæ tuæ prædictæ in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Clemens.

§.3. Nos igitur, qui pro noſtri paſtoralis officii munere ſingularum Eccleſiarum, & præſertim Cathedralium indemnitati, quantum cum Domino poſſumus, libenter conſulimus, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, juriſdictionem, & ſuperioritatem prædictam, ac literas dicti Pauli Prædeceſſoris, cum omnibus, & ſingulis in illis contentis, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, confirmamus, & approbamus, illiſque inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui in eiſdem intervenerint, ſupplemus, ipſaque Caſtra, ut prius, ab omni juriſdictione, ſuperioritate, dominio, & poteſtate ejuſdem Sedis in dicta Civitate Venetiarum Nuncii, ac quorumcumque aliorum, præterquam tui, & noſtri, ac pro tempore exiſten. Epiſcopi Parentin., & Romani Pontificis, ac dictæ Sedis, exempta, tibique, & Nobis, & dictæ Sedi dumtaxat ſubjecta remanſiſſe, & remanere, auctoritate, & tenore prædictis decernimus, & declaramus.

Obſtantia tollit.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon facultatibus, & indultis, Nuncio prædicto in dicta Civitate Venetiarum nunc, & pro tempore exiſtenti conceſſis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 27. Julii 1604. Ann. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 27. Julii 1604., Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXL.

Epiſcopus Herbipolenſibus conceditur facultas tres Canonicatus pro Theologis a Julio Papa III. reſervatos, conferendi Doctoribus Juris Canonici.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Venerabili Fratri Julio Epiſcopo Herbipolen.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

EXigunt tuæ Fraternitatis merita, ut votis tuis, quantum cum Domino poſſumus, libenter annuamus.

Julius III. tres Canonicatus, qui hic recenſentur, collationi Epiſcopi Herbipolen. reſervavit.

§.1. Alias ſiquidem fel. re. Julio Papæ III. Prædeceſſori noſtro pro parte bonæ memoriæ Epiſcopi Herbipolen. tunc exiſtentis expoſito, quod ſi unus, & una Sancti Joannis Evangeliſtæ novi Monaſterii intra, & unus, ac una Sancti Joannis in Haugiis, nec non reliquus, & reliqua Sancti Burchardi trans pontem extra muros Civitatis Herbipolen. Sæcularium, & Collegiatarum Eccleſiarum Canonicatus, & Præbendæ, quos primo ſimul, vel ſucceſſive vacare contigiſſet, tunc, & etiam quoties deinceps vacaſſent, tribus Clericis Sæcularibus in Theologia Doctoribus, qui illos pro tempore obtinentes, in Herbipolen., ac prædictis, & aliis quibuſcumque Civitatis, & Diœceſis Herbipolen. Eccleſiis, Clero ſermones facere, ac Populo verbum Dei prædicare, ac lectiones in Theologia legere tenerentur, conferendi, dicti tunc, & pro tempore exiſtentis Epiſcopi Herbipolen. collationi, & diſpoſitioni reſervati, & ad hoc deputati fuiſſent, ex hoc profecto in Civitate, & Diœceſi prædictis animarum ſaluti per amplius conſultum fuiſſet, & ne ibidem Luterana, & aliæ damnatæ hæreſes quemadmodum in aliis Germaniæ partibus invaluerant, invaluiſſent, obviari, & ſi quæ excitari cœpiſſent, facilius extirparentur, ac pro parte dicti Epiſcopi eidem Julio Prædeceſſori noſtro humiliter ſupplicato, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaretur, ipſe Julius Prædeceſſor hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus, unum, & unam Sancti Joannis Evangeliſtæ novi Monaſterii intra, ac alium, & aliam Sancti Joannis in Haugiis, necnon reliquum, & reliquam Sancti Burchardi trans pontem extra muros Herbipolen. Eccleſiarum prædictarum Canonicatus, & Præbendas, quos cum quibuſvis tam juxta concordata Nationis Germaniæ cum Sede Apoſtolica inita Apoſtolicis, quam ordinariis menſibus nuncupatis primo ſimul, vel ſucceſſive per ceſſum, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem illos obtinentium, aut alias quovis modo extra Romanam Curiam vacare contigiſſet, etiamſi diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel ex quavis cauſa, præterquam ratione vacationis illorum apud Sedem Apo-

Apoſtolicam, aut familiaritatis continuæ, Commenſalitatis ipſius Julii Prædeceſſoris, aut alicujus S. R. E. Cardinalis viventis, cujus conſenſus requirendus foret, generaliter reſervati, aut ex generali reſervatione Apoſtolica affecti fuiſſent, tunc, & etiam quoties deinceps perpetuis futuris temporibus vacaviſſent, tribus Clericis Sæcularibus dictæ Nationis Germanicæ in Theologia Doctoribus Catholicis in aliqua approbata Univerſitate ſtudii generalis cum rigore examinis promotis, qui illos pro tempore obtinentes juxta providam deſuper per dictum tunc, & pro tempore exiſtentem Epiſcopum Herbipolen. faciendam ordinationem tam in Herbipolen., & prædictis, quam aliis quibuſcumque dictarum Civitatis, & Diœceſ. Herbipolen. Eccleſiis Clero ſermones facere, & Populo verbum Dei prædicare, ac in locis, ad hoc congruis, & convenientibus per ipſum tunc, & pro tempore exiſtentem Epiſcopum Herbipolen. deſignandis, lectiones in Theologia legere tenerentur cum plenitudine Juris Canonici conferendi, prædicti tunc, & pro tempore exiſtentis Epiſcopi Herbipolen. collationi, & diſpoſitioni, dummodo dilectorum filiorum Sancti Joannis novi Monaſterii, & Sancti Joannis in Haugiis, ac Sancti Burchardi Eccleſiarum prædictarum Capitulorum, ad quos ipſarum Eccleſiarum, Canonicatuum, & Præbendarum collatio, proviſio, & quævis alia omnimoda diſpoſitio de antiqua, & approbata, eatenuſque pacifice obſervata conſuetudine, ſpectare aſſerebatur, quoad Canonicatus, & Præbendas in menſibus ordinariis hujuſmodi vacaturos, ad hoc expreſſus accederet aſſenſus, auctoritate Apoſtolica perpetuo reſervavit, & ad hoc deputavit: diſtrictius inhibens eiſdem Capitulis, ne ipſi ulterius aliquibus, ac prædicto tunc, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo Herbipolen., ne ipſe Canonicatus, & Præbendas, ut præfertur, reſervatos, aliis, quam perſonis, ut ſupra qualificatis, conferre, & de illis providere quoquo modo præſumerent: ac decernens ex tunc eoſdem Canonicatus, & Præbendas, ut præfertur reſervatos, & pro Clericis Doctoribus prædictis deputatos tam ea prima vice, quam etiam quoties deinceps perpetuis futuris temporibus extra dictam Curiam, etiam illorum Commendis ceſſantibus, ſi Commendati, ac unionibus diſſolutis, ſi uniti, ac Commendæ, & uniones hujuſmodi de tunc apud Sedem prædictam vacantibus factæ fuiſſent ſub quibuſvis gratiis, expectativis ſpecialibus, vel generalibus, aut etiam menſalibus reſervationibus, primariis precibus, nominationibus, & nominandi, ac etiam nominatis conferendi mandatis, facultatibus, indultis, collationibus, proviſionibus, Commendis, & quibuſvis aliis diſpoſitionibus etiam per ipſum Julium Prædeceſſorem, & Sedem prædictam, aut ejus Legatos de latere, etiam motu proprio quibuſvis perſonis etiam dicti Julii Prædeceſſoris, & Succeſſorum ſuorum Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium antiquis, & deſcriptis familiaribus continuis commenſalibus, & quibuſvis prædictæ Sedis, & Romanæ Curiæ Officialibus, etiam officia ſua actu exercentibus, ac aliis quibuſcumque perſonis cujuſcumque etiam dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, vel præeminentiæ exiſtentibus, aliter quam, ut præfertur qualificatis ſub quacumque forma, & expreſſione verborum, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, vel intuitu conceſſis eatenus, & imposterum concedendis nullatenus comprehendi, nec comprehenſos cenſeri, nec illorum prætextu acceptari, aut de illis cuiquam provideri poſſe quoquo modo, ſed ipſum tunc, & pro tempore exiſtentem Epiſcopum Herbipolen. de illis providere debere perſonis, ut præfertur qualificatis, in omnibus, & per omnia perinde ac ſi gratiæ expectativæ ſpeciales, vel generales, aut etiam menſales reſervationes, primariæ preces, nominationes, mandata, facultates, indulta, collationes, proviſiones, Commendæ, & aliæ diſpoſitiones hujuſmodi a dicto Julio Prædeceſſore, & Sede prædicta, ac ejus Legatis, ac etiam de latere nullatenus emanaſſent, nec apparerent, nec per quaſcumque literas ejuſdem Sedis, vel Legatorum ejus literis dicti Julii nullatenus cenſeri derogatum, nec acceptationes, collationes, proviſiones, Commendas, & quaſvis alias diſpoſitiones de illis etiam quibuſvis perſonis aliter quam, ut præfertur qualificatis etiam per dictum Julium Prædeceſſorem, & Sedem prædictam, aut Legatos hujuſmodi pro tempore factas, & faciendas, nullius roboris, vel momenti exiſtere, nullumque per eas jus alicui quæri, vel etiam coloratum titulum poſſidendi tribui poſſe: Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, definiendi, & judicandi facultate, & auctoritate, interpretari, definiri, & judicari debere, nec non irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate etiam per dictum Julium Prædeceſſorem, & Sedem prædictam, & ejus Legatos etiam de latere, ac Nuncios, ſcienter, vel ignoranter contigiſſet attentari, ac alias prout in ejuſdem Julii Prædeceſſoris literis in forma Brevis ſub data die 20. Junii 1554. Pontificatus ſui anno quinto deſuper expeditis plenius continetur.

Ut tribus Theologis conferrentur.

§. 2. Cum autem ſicut pro parte tua Nobis nuper expoſitum fuit, ex Collegio a Te fundato multi Theologiæ Doctores in dies prodeant, pauciſſimi vero juris Canonici periti in iſtis partibus reperiantur, quorum tamen opera Eccleſiis videtur non modo utilis, ſed etiam neceſſaria, quod Tu in Eccleſia tua potiſſimum experiris: propterea, ut ſubditos Eccleſiæ tuæ ad juris Canonici ſtudium invitare poſſis, cupis, ſupradictos Cano-

Epiſcopus petit concedi poſſe, ut eos conferre queat etiam Doctoribus Juris canonici.

Canonicatus, & Præbendas non ſolum tribus Sacræ Theologiæ, ſed etiam totidem Canonici Juris Doctoribus, prout magis expedire judicaveris, libere conferre poſſe. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſti, ut ſuper hoc tibi indulgere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concedit Clemens.

§.3. Nos igitur prædictarum Julii Prædeceſſoris literarum tenorem, acſi de verbo ad verbum infereretur, præſentibus pro expreſſo habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Tibi, ac Succeſſoribus tuis Eccleſiæ Herbipolen. Præſulibus, ut ſuccedente prædictorum trium Canonicatuum, & Præbendarum pro Magiſtris in ſacra Theologia a prædicto Julio Prædeceſſore reſervatorum, & deputatorum vacatione, illos non ſolum Magiſtris in Theologia, ſed etiam Doctoribus in jure Canonico, catholicis tamen, & ſervata in reliquis earumdem Julii Prædeceſſoris literarum forma, libere conferre, & de illis providere valeatis, perinde acſi iidem tres Canonicatus, & Præbendæ non ſolum pro Magiſtris in Theologia, ſed etiam pro Doctoribus in Jure Canonico ab eodem Julio Prædeceſſore nominatim reſervati, & deputati fuiſſent, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium facultatem concedimus, & indulgemus.

* Itaut collationes hujuſmodi eamdē vim habeant.

§.4. Atque collationes, & proviſiones de dictis Canonicatibus, & Præbendis pro tempore vacantibus, Doctoribus in jure Canonico per Te, aut Succeſſores tuos prædictos pro tempore faciendas, eamdem vim, & robur obtinere, quam ſi Magiſtris in Theologia juxta dictarum Julii Prædeceſſoris literarum ſeriem collati fuiſſent, obtinerent.

Clauſulæ.

§.5. Nec a quoquam quovis prætexto impugnari ullatenus poſſe, ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon omnibus illis, quæ dictus Julius Prædeceſſor in ſuis literis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 31. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 31. Julii 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXLI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Reductio ad viam juris literarum facultatis obligandi fructus Menſarum Magiſtralium Militiarum S.Jacobi de Spatha, de Alcantara, & Calatrava claræ me. Philippo II. Regi Catholico conceſſæ.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Philippus II. ob rationes, quæ hic indicantur, petierat dari ſibi facultatē hypothecandi fructus menſarum Magiſtralium Militiarum de Spatha &c.

ALias pro parte Cla. me. Philippi II. Hiſpaniarum Regis Catholici Nobis expoſito, quod cum ipſe occaſione bellorum, quæ annis tunc præteritis, etiam in Belgii, ſive inferioris Germaniæ Provinciis, ac noviſſime in Franciæ Regno ſuſtinuerat, & tunc ſuſtinebat, maximos ſumptus feciſſet, eoſque tunc quoque facere non deſtiterat, & propterea æs alienum ad ingentem ſummam aſcendens contrahere coactus fuiſſet, & iis, qui in præmiſſis ſibi preſto fuerant, & Pecuniam crediderant, ut par erat, ſatisfacere, eorumque indemnitati proſpicere cuperet, cumque etiam pro conſcientiæ ſuæ exoneratione, & ſecuritate ingraveſcente præſertim tunc ætate nonnulla legata facere, & onera imponere, & pro æris prædicti ſolutione, & legatorum, atque onerum præmiſſorum ſatisfactione, atque exequutione, de omnibus, & ſingulis fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis univerſis Menſarum Magiſtralium Militiarum Sancti Jacobi de Spatha Ordinis Sancti Auguſtini, nec non de Alcantara, & Calatrava, Ordinis Ciſtercien., quæ Coronis Regnorum Caſtellæ, & Legionis, ſive aliorum Regnorum Hiſpaniarum Apoſtolica auctoritate perpetuo unita erant, & quarum Militiarum ipſe Philippus, tamquam dictorum Regnorum Rex, perpetuus Adminiſtrator eadem auctoritate Apoſtolica deputatus exiſtebat, tam vita illius durante, quam poſt obitum illius decurrendis omni via, modo, & jure, quibus melius, & efficacius potuiſſet diſponere, nec non pro ejuſdem æris alieni integrali ſolutione, & Legatorum, atque onerum omnimoda ſatisfactione, atque exequutione eorum pariter fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa dictarum Menſarum, ut præfertur decurrendos, & decurrenda, ſpecialiter, & expreſſe applicare, obligare, & hipothecare deſiderabat, ac propterea Nobis ejuſdem Philippi Regis nomine humiliter ſupplicato, ut ſuper præmiſſis opportunam facultatem illi concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concefferat Clemens.

§.2. Nos illum ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes eidem Philippo Regi, ut quandocumque illi viſum fuiſſet, & placuiſſet, per viam cujuſcumque diſpoſitionis, tam inter vivos, quam ex cauſa mortis, ſeu alterius cujuſcumque, etiam in mortis articulo quomodocumque faciendæ declarationis de omnibus, & ſingulis fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis quibuſcumque

Men-

Menſarum Magiſtralium trium Militiarum prædictarum, etiam poſt obitum ipſius Philippi Regis decurrendis pro ſolutione æris alieni prædicti, & uſque ad totalem illius ſolutionem, & integram prædictorum Legatorum ſatisſactionem, circa cujus quidē æris alieni verificationem, & liquidationem, creditorumque graduationem, ſeu prioritatem, & poſterioritatem, ſoli verbo, & ſimplici declarationi per ipſum Philippum Regem, ſi ipſe vivus id declaraviſſet, vel per eos, quibus ipſe Philippus Rex pariter in mortis etiam articulo id mandaviſſet, vel ad quos jura, & adminiſtratio præmiſſorum legitime delata fuiſſet, vel qui alias ad eam per Judicem deputarentor quocumque facienda omni meliori, & efficaciori modo diſponere, eoſdemque fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa pro integrali ejuſdem æris alieni ſolutione, & crediturum ſatisſactione perpetuo applicare, obligare, & hipothecare, adeo ut diſpoſitio hujuſmodi ejuſdem Philippi in dictis Hiſpaniarum Regnis, Militiarumque Adminiſtrationibus ſucceſſores ita arctaret, & afficeret, ut quæcumque pro dicti æris alieni ſolutione per ipſum Philippum Regem diſpoſita fuiſſent, ea exequi, & adimplere, & applicationi, obligationi, & hipothecæ prædictis ſtare omnino tenerentur, necnon præmiſſa directe, vel indirecte per ſe, vel alios venire, vel quovis quæſito colore, vel prætextu ſeſe opponere audeſent, aut præſumerent.

Itant dd. fructus hypothecati remanerent etiam post Philippi obitum.

§. 3. Necnon eidem Philippo Regi, etiam ut omnia, & quæcumque ſibi beneplacita, ſeu viſa omni, & quocumque meliori, & efficaciori modo, ac via facere, relinquere, & imponere, & pro illorum ſatisfactione, & exequutione de ſupradictis omnibus fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis quibuſcumque trium Menſarum Magiſtralium Militiarum prædictarum, etiam poſt obitum illius decurrendis ad favorem cujuſcumque perſonæ tam Eccleſiaſticæ, quam ſæcularis, necnon Eccleſiarum, Monaſteriotum, Hoſpitalium aliorum piorum lucorum tam ſæcularium, quam cujuſvis Ordinis, etiam Militaris, & Congregationis, etiam mendicantium, ac cujuſcumque inſtitoti Regularium, & Univerſitatum, etiam Studiorum Generalium, ac Collegiorum, & Seminariorum per viam ſimilirer cujuſcumque diſpoſitionis, tam inter vivos, quam es caoſa mortis, & alterius cujuſcumque, etiam in mortis articulo faciendæ declarationis diſponere, eoſdemque fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa pro prædicta legatorum, atque onerum ſatisſactione, & uſque ad illorum omnimodam exequutionem ſimiliter applicare, obligare, & hipothecare libere, & licite poſſet, & valeret auctoritate Apoſtolica facultatem conceſſimos.

Et etiamsi ille ex aliis pecuniis æs alienū, & Legata persolvisset.

§. 4. Et nihilominus ſi idem Philippus Rex hujuſmodi æs alienum declaraviſſet, Legata feciſſet, & onera impoſuiſſet, & tamen de dictis fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis, vel in toto, vel in aliqua parte minime diſpoſuiſſet, nec eos, aut ea applicaviſſet, obligaviſſet, & hipothecaviſſet, ut præſertur, voluimus, diſpoſuimus, atque decrevimus, ut ipſi in prædictis Regnis, Militiarumq; Adminiſtrationibus ſucceſſores pro prædicta æris alieni ſolutione, & pro omnium legatorum prædictorum ſatisfactione, & exequutione integrali perpetuo obligati eſſent, & eſſe cenſerentur: quodque etiam prædicti omnes fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa ſimiliter applicata, obligata, & hipothecata perpetuo remanerent, & remanere deberent, donec prædicti tam Creditores, quam Legatarii, atque ii, in quorum favorem onera prædicta componerentur, integre ſatisfacti fuiſſent, prout auctoritate Apoſtolica ex tunc ſpecialiter, & expreſſe applicavimus, obligavimus, & hypothecavimus, ac applicatos, obligatos, & hypothecatos eſſe decrevimus. Dantes eidem Philippo Regi omnimodam auctoritatem, & facultatem prædictos creditores, legatarios, & eos, ad quorum favorem prædicta onera imponerentur, in poſſeſſionem prædd. omnium fructuū, redditu ū & proventuum, ac jurium, obventionum, & emolumentorum univerſorum, etiam præveniendo mortis articulum, etiam per viam conſtituti ponen., qui omnes eoſdem fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa, a quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, ac cujuſvis Ordinis, & prædictarum Militiarum, & Inſtituti Regularibus, nec non Eccleſiis, Cappellis, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, & Conventibus tam ſæcularibus, quam Regularibus, etiam poſt obitum ipſius Philippi Regis decurrendos uſque ad integralem ipſorum ſactisſactionem, & exequutionem abſque vitio ſpolii, & attentatorum, ac etiam abſque ipſius Philippi Regis in dictis Regnis, Militiarumque Adminiſtrationibus ſucceſſorum, vel aliorum quorumcumque licentia, conſenſu, aut ſcitu exigere, levare, & percipere, ac in dicti æris alieni ſolutionem, & legatorum ſatisſactionem, onerumque executionem convertere libere, & licite poſſent, & valerent, ac ſuſpendentes quoad hunc effectum tantont, quatenus opus eſſet, etiam pro efficaciori remedio, & præmiſſorum omnium validitate, & firmitate toto boc tempore trium menſarum Magiſtralium prædictarum unionem Cotonis dictorum Regnorum, ut præfertur, auctoritate Apoſtolica factam, ita ut quouſque præmiſſa adimpleta, & eſequutioni demandata non fuiſſeot, prædicti fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta univerſa in alios, quam in præſatos uſus, etiam per prædictos dicti Philippi in dictis Regnis, Militiarumque Adminiſtrationibus ſucceſſores quoſcumque aliquo modo, via, jure, cauſa, ſeu quovis quæſito colore, & prætextu converti minime poſſent, & deberent: poſtquam autem præmiſſa omnia adim-

Additis amplissimis facultatibus.

* Ita tamen, ut ceſſantibus conceſſionis cauſis omnia priſtino ſtatui reſtituerentur neceſſariis ad hoc appoſitis clauſulis.

adimpleta, & eaecutioni demandata fuiſſent, ipſius Philippi Succeſſores prædicti in aliquo ulterius obligati non eſſent, nec eſſe cenſerentur, nec non dicti fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta quæcumque ab hujuſmodi applicatione, obligatione, & hypotheca prædictis prorſus libera, & eaempta remanerent, nec non prædicta unio, ac quæcumque alia in priſtinum, atque eum, in quo antea fuerant, & tunc erant ſtatum redirent, & revertereotur eo ipſo, ac prædicti ipſius Philippi in dictis Regnis, & Adminiſtrationibus ſucceſſores de fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis univerſis prædictis, juxta tamen earumdem Militiarum ſtatuta, ac ſtabilimenta, necnon ſecundum facultatea ipſis auctoritate Apoſtolica conceſſas tantum, & non ultra in omnibus, & per omnia diſponere, illoſque, & illa ſicut prius exigere, & percipere, ac in ipſorum uſus, & utilitatem convertere ſimili modo libere, & licite poſſent, & valerent.

Quibus de cauſis adminiſtratio harum Militiarum conceſſa Hiſpaniarum Regibus.

§. 4. Nec non mandantes in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, & in ſubſidium excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœnis ejuſdem Philippi in dictis Regnis militiarumque adminiſtrationibus ſucceſſoribus, & aliis quibuſcumque ad quos quomodolibet ſpectaret, ut donec præmiſſa modo, & forma per ipſum Philippum Regem declarandis, ſeu alias, ut præfertur adimpleta, & executioni demandata fuiſſent in executione, & perceptione dictorum fructuum, redditunm, & proventuum, ac jurium, obventionum, & emolumentorum quorumcumque nullatenus ſe intromitterent, nec creditores, Legatarios, ac alios, in quorum favorem onera prædicta imponerentur, ſeu alios quoſcumque ab ipſis cauſam habituros aliquo modo perturbare, moleſtare, inquietare, vel alias impedire auderent, ſeu præſumerent, ac decernentes Noſtras deſuper in forma Brevis confectas literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu ex quavis cauſa, & occaſione, aut quovis prætextu, ſeu quovis quæſito colore notari, ſeu impugnari, aut ad viam juris reduci non poſſe, neque debere, ac ita in omnibus, & ſingulis præmiſſis per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, prout in Noſtris in hujuſmodi forma Brevis ſub data die 5. Maii 1593. Pontificatus Noſtri Anno ſecundo confectis literis plenius continetur.

Quibus de cauſis adminiſtratio harum Militiarum conceſſa ſit Hiſpaniarum Regibus.

§. 5. Cum autem fel. record. Adrianus Papa VI. Prædeceſſor Noſter ea potiſſimum de cauſa Coronis Regnorum Caſtellæ, & Legionis, ſive aliorum Regnorum Hiſpaniarum adminiſtrationem Magiſtratuum trium ſupradictarum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, Alcantaræ, & Calatravæ perpetuo univerit, & incorporaverit, ut nimirum clar. mem. Carolus Quintus Romanorum tunc Imperator, & Hiſpaniarum Rex, ejuſque in dictis Regnis Succeſſores cum eorumdem Magiſtratuum redditibus, introitibus, atque proventibus majores vires in Catholica fide tuenda, hæreſibus extirpandis, & Chriſtianæ Religionis hoſtibus reprimendis, & debellandis haberent, & licet idem Carolus Imperator a clar. mem. Clemente Papa VII. etiam Prædeceſſore noſtro, qui unionem prædictam confirmaverat, facultatem obtinuiſſet, redditus, introitus, atque proventus dictorum Magiſtratuum pro ſolutione ſuorum debitorum ad decennium, ſeu alias certum tunc expreſſum tempus obligandi, eaque facultas per ſimilis. mem. Paulum Papam III. ſimiliter Prædeceſſorem Noſtrum confirmata extitiſſet, nihilominus ſupradictus Philippus Secundus Rex de eiſdem redditibus, introitibus, atque proventibus libere ſemper diſpoſuit, ac pro ſolutione æris alieni, tum dicti Caroli Imperatoris, tum etiam inclitæ mem. Ferdinandi, & Eliſabethæ Regum Catholicorum, & aliarum regalium perſonarum defunctarum applicavit quoſdam annuos redditus XX. mill. circiter ducatorum liberos ad ejus diſpoſitionem ſupra dictis Magiſtratuum redditibus, introitibus, atque proventibus remanentibus.

Damna ex ſupradicto indultu provenientia.

§. 6. Cumque ſicut etiam accepimus Chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus III. Hiſpaniarum Rex Catholicus, qui pro ſummo ejus Chriſtianæ Religionis zelo in illa tuenda, & defendenda ſuorum maiorum veſtigia ſectari non deſinit, graviſſimos ea de cauſa ſumptus aſſidue facere cogatur, & propterea redditus dictorum Magiſtratuum ipſi ad eum, ad quem deſtinati ſunt finem, potiſſimum neceſſarii ſint; & ſi juxta tenorem prædictarum Noſtrarum literarum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta Menſarum Magiſtralium hujuſmodi prædicti Philippi Secundi debitis, legatis, & oneribus perſolvendis uſque ad finalem eorum ſolutionem, & ſatisfactionem obnoxia, & obligata remanerent, idem fere eſſet, ac ſi ab eiſdem Menſis Magiſtralibus perpetuo diſmembrata extitiſſent, nec deinceps ullo quaſi tempore in uſus prædictos, ad quos deſtinata fuerant converti poſſent.

Clemens de ſuam conceſſionem ad terminos juris reducit.

§. 7. Nos conſiderantes, ipſum Philippum Tertium Regem pro ſua in dictum Philippum Secundum ejus parentem optimum pietate aliunde curaturum, ut creditoribus dicti Philippi ejus Genitoris, ac legatis, & oneribus ab eo relictis cumulate ſatisfiat, ſcienteſque ipſum Philippum Tertium poſt dicti Philippi Secundi ejus Genitoris obitum ultra ſex decies centena millia nummorum aureorum diverſis ejuſdem Philippi Secundi Genitoris ſui creditoribus perſolviſſe: ac præterea in animo habere aſſignationem cautam, & ſecuram annui redditus 20. mil. ducatorum monetæ dictorum Regnorum creditoribus dicti Philippi Regis ejus Genitoris,

Digitized by Google

toris, ac pro ſolven. legatis, & aliis oneribus ab eo relictis initio Anni 1605. incipiendam, & uſque ad integram eorum ſatisfactionem decurrendam facere. Ac attendentes etiam, nimium ſupradictis Menſis Magiſtralibus damnum, & præjudicium ex illarum fructuum, reddituum, proventuum, & aliorum ſupradictorum, tam longa, & perpetua quodammodo obligatione provenire poſſe. Ideirco ſupradictis, & aliis rationabilibus cauſis animum noſtrum moventibus Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, ac matura deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſupradictas Noſtras literas, & omnia in eis contenta, ſalvis tamen remanentibus quibuſcumq; obligationibus, & hypotecis per dictum Philippum Secundum Regem in vim ſupradictarum literarum de hujuſmodi redditibus, introitibus, atque proventibus, nec non fructibus, juribus, obventionibus, & emolumentis univerſis dictarum Menſarum Magiſtralium nominatim, & in ſpecie factis, quibus aliquo modo per præſentes præjudicare non intendimus, quoad cæteros creditores, qui alias dicti Philippi Secondi Regis fidem ſequuti fuerunt, necnon quoad legata in quacumque ultima, ſive alia diſpoſitione relicta, & alia onera per dictum Philippum Regem, non tamen ſuper fructibus, juribus, obventionibus, & emolumentis dictarum menſarum Magiſtralium vigore dictarum literarum ſpecialiter, & expreſſe impoſita, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ad terminos juris reducimus.

Clauſula. §. 7. Decernentes præſentes literas, etiam ex eo, quod quicumque intereſſe habentes, ſeu prætendentes vocati, & auditi non fuerint, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis Noſtræ, vel aliquo quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut in jus, vel controverſiam vocari nullatenus poſſe: ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §. 8. Non obſtan., quatenus opus ſit Noſtra de non tollendo jure quæſito, ac ſupradictis literis noſtris, ac quibuſvis aliis etiam derogatoriarum derogatoriis, ac irritantibus, & aliis decretis in illis appoſitis, nec non quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; in contrarium facientibus quibuſcumque.

Dat. die 3. Auguſt. 1603. An. XII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 4. Auguſti 1603. Pont. Noſtri Anno XII.

CCCXLII.

Abſolutio, & venia generalis pro converſis a Judaiſmo ad fidem Chriſtianam, iiſque, qui ab iis deſcendunt in locis Regi Portugalliæ ſubjectis, *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium. POſtulat a Nobis officii paſtoralis ratio, ut Dominico gregi invigilantes non ſolum aſſidua illum cuſtodia tueamur, ſed omni etiam ſtudio curemus, ut Chriſtifideles, qui callidiſſimi Dæmonis arte decepti a recto veritatis tramite receſſerunt, pravis erroribus relictis, in viam ſalutis redeant, & ad ovile Chriſti primo quoque tempore reducantur.

Cū nonnullis in Judaiſmum relapſis; §. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, ac Provinciis, Dominiis, & locis chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico, & eorumdem Regnorum Coronæ ſubjectis, poſt editas a fel. rec. Clemente VII., & deinde a Paulo III. Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris literas ſuper generali venia, & abſolutione per eoſdem Prædeceſſores omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus ex Hebraica perfidia, ad Chriſti fidem converſis, eorumque filiis, & deſcendentibus ex Regnis præfatis Portugalliæ, & Algarbiorum oriundis, ac in eis degentibus, forenſibus, exteris, & alienigenis ſuper apoſtaſia a fide, hæreſibus, & aliis quibuſcumque criminibus, exceſſibus, & delictis contra Catholicam fidem per eos commiſſis modo, & forma in eiſdem literis contentis attributa, & conceſſa, nonnulli ex genere hujuſmodi oriundi Hebraicam perfidiam rurſus ſectari, aliaque contra fidem Catholicam crimina, & delicta committere non dubitaverint in Dei offenſam, Chriſtifidelium ſcandalum, ac ſuarum perniciem animarum.

Philippus Rex nimium ago petit. §. 2. Cumque li omnes, tum quia graves contra hæc delicta perpetrantes pœnæ ſunt inflictæ, ac per Tribunal Inquiſitionis hæreticæ pravitatis eorumdem Regnorum adverſus delinquentes ſevere, & abſque remiſſione executioni demandantur, tum quia omnem ulterioris veniæ ſpem ſibi præcluſam eſſe exiſtimant, in deterius prolabantur, & peccata quotidie peccatis cumulent, unde graviora non ſolum eiſdem Regnis, & Dominiis, ſed aliis damna inferri poſſent, niſi huic malo ſalutari, & benigno aliquo remedio quam primum occurratur, immo ſi eiſdem novæ alterius, & generalis remiſſionis obtinendæ ratio proponatur, procul dubio ſperandum eſt brevi fore, ut hi omnes ad cor reverſi ſaniora conſilia ſuſcipiant, & ad eadem Regna, cultu Catholicæ fidei retento, ſub ejuſdem Philippi Regis id ſummopere deſiderantis, & a Nobis expoſcentis, ac enixe poſtulantis, obedientia revertantur.

§. 3. Idcirco Nos ejus veſtigiis inhæren-

Clemens Abſolutionem, & veniam concedit, de quibus in Rubrica.

rentes, qui miſerator, & longanimis, & multum miſericors eſt, quique interdum eo conſilio diſſimulat peccata hominum, ut reſipiſcant, & ſalutarem pœnitentiam amplectantur, ac graviſſimis etiam cauſis ad fidei Catholicæ conſervationem, & dictorum Regnorum tranquillitatem pertinentibus, atque eorumdem Prædeceſſorum noſtrorum exemplo adducti, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, omnes, & ſingulos utriuſque ſexus de hujuſmodi genere quovis modo ex dd. Regnis, et dominiis oriundos, qui ſive in eiſdem Regnis, & Dominiis nunc degant, ſive ab illis jam receſſerint, & in quacumque mundi parte tam in Terris Chriſtianorum, quam etiam in locis infidelium, & hæreticorum, aliorumque Chriſtianæ, & Catholicæ fidei hoſtium, commercii, ſeu negotiationis, vel quacumque alia cauſa, commorantur, dummodo tamen habitum, & nomen Chriſtianorum retineant, & pro Chriſtianis ſe gerant (alioquin ſi conſtiterit eos habitum, & nomen Chriſtianorum ubicumque commorati fuerint, non retinuiſſe, & pro Chriſtianis ſe non geſſiſſe, ſed palam, & publice a fide Chriſtiana apoſtataſſe, in hiſce noſtris literis comprehenſi minime ſint, & præſenti gratia perfrui minime valeant) etiamſi eorum aliqui ex dictis Regnis, & Dominiis Coronæ Portugalliæ occaſione prædictorum delictorum, ſeu metu pœnarum in eos, qui hæc delicta committunt inflictarum, aut alia quavis de cauſa receſſerint, & ex dictis Regnis exules fuerint, necnon etiam alios quoſcumque noviter converſos, & de hujuſmodi Hæbreorum, ut præfertur genere procreatos, vel ab eis quovis modo originem trahentes, etiam forenſes, exteros, & alienigenas, in prædictis tamen Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, aliiſque Provinciis, Dominiis, & locis eidem Philippo Regi, & Coronæ Portugalliæ præfatis ſubjectis commorantes, ac in illis domicilium, vel habitationem quovis modo habentes, aut illorum filios, nepotes, & deſcendentes, quoad præſentes, videlicet in Regnis, & Dominiis ex nunc prout ex tunc, cum primum præſentes literæ in eiſdem Regnis, & Dominiis modo, & forma infraſcriptis publicatæ fuerint: quo vero ad abſentes ex nunc pariter, prout ex tunc, cum primum ad Regna, & Dominia præfata in illis de cætero manſuri, reverſi fuerint, dummodo illi ſcilicet, qui in Italia, Gallia, Germania, & aliis Europæ Regionibus, Provinciis, & locis quibuſcumque commorantur, intra annum; qui vero extra Europam intra biennium ad ſummum a die publicationis præſentium in eiſdem Regnis, & Dominiis faciendæ computan., ad Regna, & Dominia præfata revertantur, cujuſcumque illi ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, tam laici, quam clerici, etiam in ſacris ordinibus conſtituti, ſæculares, vel cujuſvis ordinis, etiam Militaris regulares, & in quacumque dignitate conſtituti fuerint, etiamſi præſentes in dictis Regnis, & Dominiis, uſque in diem prædictæ publicationis, aut ab illis abſentes etiam deinceps, ſupradictis reſpective annis durantibus, in Regnis, & Dominiis præfatis, vel extra illa pro hæreticis habiti, & ut tales declarati, ac pro talibus accuſati, inquiſiti, diffamati publice, vel occulte extiterint, ac etiamſi eorum aliqui judicialiter abjuraverint, nec non etiam carcerati, non tamen ex cauſa ſecundi lapſus, vel ſub cautionibus relaxati reperiantur, & etiamſi contra illos ſit lata ſententia cum bonorum confiſcatione, dummodo talis ſententia non ſit publicata, & exequutioni demandata, & dummodo etiam ipſi carcerati, vel ſub cautionibus relaxati, qui de hæreſi, vel apoſtaſia a fide condemnati fuerint, aut confeſſi, vel convicti extiterint, abjurationem coram Inquiſitoribus hæreticæ pravitatis dictorum Regnorum, ac illorum Notario, & duobus ſaltem teſtibus in illorum Tribunali facere teneantur: qua abjuratione facta, etiam abſque aliqua publica pœnitentia per eos facienda relaxari, & præſenti gratia, etiam quoad remiſſionem pœnarum temporalium, & bonorum, ut præfertur, gaudere debeant, ab omnibus, & ſingulis per eoſdem hactenus, & quoad abſentes deinceps dictis annis reſpective durantibus, perpetratis etiam hæreſes, & ab eadem fide apoſtaſias, & alios quoſcumque impios errores redolentibus, cæteriſque quantumvis gravibus, graviſſimis, enormibus, & enormiſſimis, ac alias qualificatis peccatis, criminibus, delictis, & exceſſibus hujuſmodi, etiamſi illa ſub generali expreſſione non venirent, & ſpecialem notam requirerent, nec non a quibuſvis excommunicationum, ſuſpenſionum, interdictorum, & aliis Eccleſiaſticis, temporalibus, corporalibus, etiam capitalibus ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, & a quibuſcumque contra hæreticam pravitatem Inquiſitoribus præmiſſorum, & alia quavis occaſione, vel cauſa latis, & promulgatis, etiamſi in illis per plures annos inſorduerint, & eorum abſolutio Nobis, & Apoſtolicæ Sedi per quaſcumque Conſtitutiones Apoſtolicas, ac etiam per literas die Cœnæ Domini legi ſolitas ſpecialiter, vel alias quomodolibet generaliter reſervata exiſtat, quorum omnium, & ſingulorum qualitates, quantitates, & circumſtantias etiam aggravantes pro expreſſis haberi volumus, ab hæreticæ videlicet pravitatis hujuſmodi in foro civili, criminali, & contentioſo, ut præfertur penitus, & plenarie, in foro autem conſcientiæ tam a prædictis, quam a reliquis etiam criminibus, aliiſque exceſſibus hæreticam pravitatem hujuſmodi minime redolentibus ex nunc prout ex tunc, poſtquam, ut infra dicetur, ſacramentaliter confeſſi fuerint, ac hæreſes, & apoſtaſias a fide in eadem ſacramentali confeſſione anathematizaverint, & deteſtati fuerint, injunctis pœnitentiis ſalutaribus, & aliis, quæ de jure fuerint injungenda, & e contra, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium gratioſe abſolvimus, & liberamus, ac hu-

juſmodi

juſmodi ſententias, cenſuras, & pœnas illis, & cuilibet eorum remittimus, & condonamus, ac illis univerſis, & ſingulis generalem a præmiſſis omnibus, & quibuſcumque peccatis, exceſſibus, criminibus, & delictis veniam, abſolutionem, & remiſſionem concedimus, & impertimur.

A quibuſcumque pœnis, & infamia liberat.

Nec non eoſdem carceratos, & alios detentos, ac etiam exules a carceribus, & exiliis, quibus occaſione criminum, hæreſis, & Apoſtaſiæ hujuſmodi detenti, & condemnati exiſtunt, ac quoad abſentes in futurum dictis annis reſpective durantibus extiterint, relasamus, liberamus, ac liberos dimittimus, ac relasari, liberari, ac liberos dimitti mandamus, necnon omnem infamiæ maculam, ſive notam contra eos præmiſſorum occaſione tam ex propriis, quam es parentum, conſanguineorum, & affinium culpis, & aliàs quovis modo inſurgentes ab eis penitus, & omnino abſtergimus, & abolemus, & ulterius bonorum confiſcationes haſtenus factas, quorum tamen poſſeſſio pro eodem Fiſco apprehenſa non fuerit, necnon proceſſus contra eos formatos, & ſententias latas, non tamen publicatas, & exequutioni demandatas, ac quoad abſentes dictis annis reſpective durantibus formandos, & ferendas, etiam quoad bona, quorum poſſeſſio per Fiſcum appræhenſa non fuerit, necnon informationes, & alia quæcumque acta, & geſta ordinaria, & estraordinaria in Judicio, & extra contra eos hactenus facta, & quoad abſentes eiſdem annis, ut præfertur, reſpective durantibus facienda, quorum omnium tenores, ſtatus, & merita ſimiliter haberi volumus pro expreſſis, caſſamus, irritamus, abolemus, & annullamus, atque caſſa, irrita, abolita, & annullata fore, & eſſe decernimus, ipſaque bona ſic confiſcata, & confiſcanda, ſi, ut dictum eſt, illorum poſſeſſio per Fiſcum appræhenſa non fuerit, illis, quibus fuerint confiſcata, remittimus, donamus, & reſtituimus, illos tamen ad dignitates, beneficia, & officia tam Eccleſiaſtica, quam temporalia obtinenda diſpenſare, aut habilitare per præſentes nullo modo intendimus.

Non tamen Beneficiorum eccleſiaſticorum capaces reddit.

§.4. Præterea illorum conſcientiarum ſecuritati conſulere volentes, univerſis, & ſingulis Confeſſoribus in præfatis Regnis, & Dominiis exiſtentibus ex approbatis ab Ordinariis locorum per ſupradictos eligendis, eorum ſingulos a præmiſſis exceſſibus, criminibus, peccatis, & delictis, confeſſionibus illorum diligenter auditis, ac injuncta cuilibet eorum arbitrio pœnitentia ſalutari, ut præfertur, in foro conſcientiæ abſolvendi plenariam, & generalem facultatem, ac poteſtatem concedimus, & impertimur.

Confeſſariis eligendis amplam eis abſolvendi dat facultatem.

§.5. Decernentes, quod omnes, qui in ſingulis caſibus ſupradictis reſpective præmiſſa adimpleverint, in foro temporali, civili, & criminali, etiam contentioſo a quibuſcumque criminibus ſupradictis plenarie abſoluti ſint, & eſſe intelligantur. Ac volentes, quantum ad forum fori, quod illi ad aliquam publicam confeſſionem, abjurationem, renunciationem, purgationem, pœnitentiam, paritionem, & diligentiam faciendam non teneantur: & nihilominus præſens gratia illis, quoad hæreſis, Apoſtaſiæ a fide, & alia præfata crimina etiam in foro civili, criminali, & contentioſo, & etiam, quoad omnia alia delicta, & exceſſus pravitatem hujuſmodi non redolentia, quæcumque, quotcumque, & qualiacumque fuerint, in foro conſcientiæ tantum, dummodo eorum errata, & exceſſus alicui per eos eligendo Confeſſario, ut ſupra dictum eſt, in dictis Regnis, & Dominiis exiſtenti ex approbatis per Ordinarios locorum, ut præfertur, ſacramentaliter corde contriti, & ore confeſſi fuerint, abſque aliqua publica pœnitentia illis injungenda in omnibus, & per omnia pleniſſime ſuffragetur.

Sic abſolutos in nullo foro conveniri poſſe decernit.

§.6. Atque ſtatuentes, ut illi omnes, qui judicialiter, ut præfertur, hæreſes non abjuraverint, reconciliati non cenſeantur, etiam ex eo quod præſenti venia generali potiti fuerint, nec etiamſi forſan in aliquem præfatorum errorum, quod abſit, iterum poſtea inciderint, vel alias quomodolibet incidiſſe depræhenſi fuerint, relapſi reputentur, vel pro relapſis habeantur, nec inde aliquod indicium deinceps etiam minimum contra eos oriri, allegari, vel deduci in Judicio, vel extra illud valeat, ac Indulgentia, remiſſio, & alia prædicta in damnum, notam, injuriam, vel aliud incommodum illorum retorqueri nequeant. Cæteri vero, carcerati nimirum, vel ſub cautionibus relaxati, confeſſi, vel convicti, qui ut præſenti gratia potiantur, ut dictum eſt, coram Inquiſitoribus abjurationem fecerint, nec non alii etiam omnes, qui, ut præfertur, alias Judicialiter abjuraverint, & ob hæreſes, in quas de novo incurrerint, præſenti venia generali potiti fuerint, ſi poſtea iterum quod abſit, in hæreſes labantur, relapſi ſint, & pœnis relapſorum puniantur.

Qui judicialiter non abjuraverint, relapſi non ſunt reputandi.

Relapſorum vero pœnis puniendi, qui poſt abjurationem, recabentur.

§.7. Diſtrictius inhibentes omnibus, & ſingulis etiam Judicibus Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, ac Prælatis Inquiſitoribus, Ordinariis, ſeu Delegatis quacumque auctoritate, poteſtate, & dignitate, etiam Pontificali, Archiepiſcopali, Primitiali, & Patriarchali, ac ſtatu, gradu, conditione, ac præeminentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & tali qualitate, de qua expreſſa mentio fieri deberet, pollentibus, etiam a Nobis, ſeu Sede præfata, etiam ad inſtantiam ejuſdem Regis deputatis, & pro tempore deputandis ſub excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententiis, & beneficiorum, & officiorum per eos obtentorum privationis pœnis eo ipſo, niſi paruerint, incurrendis, ne aliquos de hæreſi, apoſtaſia a fide, & aliis præmiſſis culpabiles, aut ſuſpectos, qui gratiis præfatis juxta præſentium tenorem gaudere debent, ſi quos ſub aliqua cuſtodia, vel carcere teneant, amplius in carcere detineant, aut contra eos ad ulteriora procedant, immo captos relaxent, & exules ad Patriam, & in eum ſtatum, in quo fuerunt, & ante accuſationes, condemnationes, carcerationes, & exi-

Mandatum Inquiſitoribus, ordinariis &c. de relaxandis eos, qui carceribus detinentur.

& exilia hujuſmodi exiſtebant, reponant, & plenarie reſtituant. Accuſatoribus vero, Denunciatoribus, Teſtibus, Inquiſitoribus. Judicibus, Promotoribus, & aliis quibuſcumque ſub ſimilibus cenſuris, & pœnis, ne contra ſupradictos, occaſione, prætextu delictorum hæreſim, a fide apoſtaſiam redolentium hactenus commiſſorũ, aut quoad abſentes deinceps dictis annis reſpective, ut præfertur, durantibus committendorum ſe intromittere, nec aliquos ad teſtificandum, vel accuſandum, ſeu denunciandum inducere, vel illos ſuper præmiſſis alias moleſtare quoquo modo audeant, ſeu præſumant. Ac decernentes omnes, & ſingulos in præmiſſis inobedientes, vel contravenientes eaſdem ſententias, cenſuras, & pœnas eo ipſo incurrere, & Beneficia per eos obtenta vacare, & a Nobis, & a quibuſvis illorum ordinariis Collatoribus impetrari, & conferri poſſe, ipſaſque impetrationes, collationes, & alias diſpoſitiones alioquin legitime factas valere, plenamque roboris firmitatem obtinere.

Et non recipiendos delatores per biennium.

Statutis contra inobedientes pœnis.

Clauſulæ pro perpetua hujuſce Conſtitutionis firmitate.

§.8. Ac eaſdem præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari non poſſe, nec ſub quibuſvis revocationibus, modificationibus, limitationibus, & ſuſpenſionibus quarumcumque ſimilium, vel diſſimilium literarum, ac etiam per Nos, & Sedem eamdem factis, & faciendis ullatenus compræhendi, ſed ab illis ſemper exceptas eſſe, & quoties revocatæ, vel limitatæ fuerint, toties in priſtinum, & eum, in quo in præſenti exiſtunt ſtatum reſtitutas, & reintegratas exiſtere, necnon illorum transſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis eamdem prorſus tam in Judicio, quam extra illud fidem adhiberi debere, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ; ſicque in præmiſſis omnibus per prædictos, & quoſcumque alios Inquiſitores, & Judices etiam S.R.E. Cardinales in quacumque inſtantia, & judicio coram eis, etiam nunc, & in futurum pendente, judicari, ſententiari, & definiri debere, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, ſententiandi, & definiendi facultate, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputantur.

§.9. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiſcopo Ulixbonen., ac dilectis filiis Inquiſitori generali contra hæreticam pravitatem in eiſdem Regnis, necnon ſpoliorum, & jurium Cameræ Apoſtolicæ debitorum in dictis Regnis Collectori generali per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios eaſdem præſentes pro majori præfatorum notitia, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, publicantes, & in præmiſſis efficaciter aſſiſtentes, faciant præſentes, & in eis contenta quæcumque firmiter obſervari, ac ſingulos, quos ipſæ præſentes concernunt, illorum effectu pacifice gaudere. Non permittentes eos deſuper per Inquiſitores, & Judices præfatos, ſeu quoſcumque alios quomodolibet impediri, moleſtari, vel perturbari; Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria omnia tolluntur.

§. 10. Non obſtantibus præmiſſis, ac etiam fe. rec. Bonifacii Papæ VIII., aliorumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, & aliis Apoſtolicis, necnon in generalibus, & Provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, etiam ab eiſdem Prædeceſſoribus, vel a Nobis etiam pluries emanatis, legibus quoque Imperialibus, & Regiis, necnon juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, officii Inquiſitionis, & Eccleſiarum, & Regnorum, & Dominiorum præfatorum, illorumque Civitatum, & locorum, etiam municipalibus ſtatutis, & conſuetudinibus, ſententiis quoque, ac privilegiis, & indultis in corpore juris clauſis, ac etiam in forma Brevis, & aliis Apoſtolicis literis etiam per Nos, & Prædeceſſores noſtros, ac Sedem hujuſmodi, etiam Inquiſitoribus præfatis, etiam ad inſtantiam ipſius Philippi, & aliorum quorumcumque Regum, & Reginarum, aut etiam motu proprio, & de S.R.E. Cardinalium conſilio, etiam de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis conceſſis, approbatis, & innovatis, etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis inibi expreſſis modis, & formis derogari poſſit. Quibus omnibus etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma adhoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine præfatis ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Seu ſi Inquiſitoribus, & Judicibus præfatis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Præſentes publicari præcipit.

§. 11. Ut autem præſentes literæ ad omnium, quos concernunt notitiam facilius deducantur, volumus, ac eiſdem Archiepiſcopo Ulixboneo., ac Inquiſitori, & Collectori generalibus in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut ipſi, vel quilibet eorum per ſe,

vel

Digitized by Google

vel alium, ſeu alios, cum præſentium earumdem tranſumpta, aut exempla acceperint, illa ſtatim abſque ulla mora, retardatione, vel impedimento, aut limitatione in dicta Civitate Ulixbonen. in Eccleſia Metropolitana Intra Miſſarum ſolemnia, dum Populi multitudo ad divina officia convenerit, & per affixionem exempli, ſeu tranſumpti earumdem præſentium ad valvas dictæ Eccleſię Metropolitanæ publicent, & divulgent, ac publicari, & divulgari faciant.

Exemplis dicta fides.

§. 12. Ipſarum que præſentium tranſumptis, vel exemplis etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem fidem habendam eſſe decernimus, quæ ipſiſmet originalibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Auguſt. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Auguſti 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXLIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Derogatio Statuti Militiæ Sancti Jacobi de Spatha, quod Theſaurarii, ſeu Sacriſtæ Eccleſiarum dictæ Militiæ pro tempore deputandi, habitum Fratrum Cappellanorum ejuſdem Militiæ ſuſcipere non teneantur.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Statutum fuerat per Sacriſtas habitum Cappellanorũ deferri.

§. 1. MAjeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, quod aliàs in Capitulo generali Militiæ Sancti Jacobi de Spatha Regni Portugalliæ a clar. me. Sebaſtiano Portugalliæ, & Algarbiorum Rege in Civitate Ulixbonen. de anno 1564. celebrato, inter alia ordinatum fuerit, quod omnes Theſaurarii, aliàs Sacriſtæ Eccleſiarum dictæ Militiæ habitum per illius Fratres Cappellanos geſtari ſolitum, facta prius probatione de eorum vita, & moribus ſuſcipere deberent, quod hactenus ſuccedentibus vacationibus Theſaurariorum hujuſmodi obſervatum fuit: Sed quia, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, experientia compertum eſt, quod prædicti Theſaurarii tum quia ſunt ad nutum amovibiles, tum quia eorum ſalaria ad decentem eorum ſuſtentationem non ſufficiunt, ut plurimum qualitates ad ſuſcipiendum habitum prædictum requiſitas habere non poſſunt, Tuo nomine Nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut prædicto Statuto ad effectum, quod deinceps prædicti Theſaurarii, ſeu Sacriſtæ habitum hujuſmodi ſuſcipere non teneantur, derogare de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Quod tamen aliquale inducebat inconveniens.

Abrogatur a Clemente.

§. 2. Nos igitur Majeſtatis Tuæ ſupplicationibus ducti, harum ſerie ſtatuimus, & ordinamus, ut deinceps Theſaurarii, ſeu Sacriſtæ Eccleſiarum Ordinis Militaris Sancti Jacobi de Spatha hujuſmodi pro tempore deputan., habitum prædictum ſuſcipere non teneantur, & ad hunc effectum Statuto prædicto ſpecialiter, & expreſſe derogamus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Militiæ, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 6. Septem. 1604. Ann. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 6. Septemb. 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXLIV.

Interdicitur Fratribus Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, ad Tribunalia ſæcularia, quominus recurrant, ſed ad Priorem Generalem, vel Protectorem Ordinis, vel ad Summum Pontificem.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

QUoniam Noſtro Paſtorali potiſſimum incumbit Officio, ut ea, quæ per regulares perſonas contra eorum regularia Inſtituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compeſcamus, & amoveamus.

Cauſa faciendæ prohibitionis.

§. 1. Proinde, quia nuper dilecto filio Magiſtro Henrico Silvio. Henrico Priore Generali Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, non ſine animi Noſtri moleſtia, referente, accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis, etiam utriuſque ſexus regulares perſonæ, Dei timore poſtpoſito, & ſuæ profeſſionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobedientia ſe diutius confoveant, ab iis, quæ per Prælatos ejuſdem Ordinis, & Priores Provinciales, & alios Superiores ab ipſo Priore Generali pro. tempore deputatos, acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſecularia appellare, & ad ea temere confugere conſueverunt, in non modicã Juriſdictionis ipſorum Superiorum læſionem, & regularis Inſtituti alterationem, ac ſcandalum plurimorum.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

§. 2. Nos præmiſſis obviare volentes, univerſis, & ſingulis dicti Ordinis utriuſque ſexus regularibus perſonis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentibus, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium præcipimus, & mandamus, eiſque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a Nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, nec non privationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis officia exercenda,

ac

ac vocis tam activæ, quam paſſivæ, eo ipſo abſque alia declaratione incurren. pœnis, diſtrictius inhibemus, ne ad ipſa Tribunalia ſæcularia quovis prætexto, aut quæſito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquo modo adire audeant, vel præſumant. Sed ſi ſe a Prælatis gravari prætendant, ad Priorem Generalem ipſius Ordinis, ſeu illius Protectorem, aut Vice Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, ſive Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem ſupremum in Eccleſia Dei Judicem, ſicut antiquitus ſemper facere conſueverunt, recurſum habeant, unde illis brevi manu juſtitia miniſtrabitur.

Inobedientiū pœnæ.

§. 3. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares perſonæ contra facientes, verum etiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte fautores, & conſultores, eaſdem pœnas eo ipſo omnino incurrant. Decernentes irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obſtantibus Conſtitotionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis etiam juramento, confirmatiooe Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetodinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ad effectum præſentium ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 20. Septem. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 20. Septembris, 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

C C C X L V.

Ne quis in Italia habitum externum, ſimilem ei, quem geſtant Fratres Reformati, ſeu Diſcalceati Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, deferat. Et nemo ex ipſis ad alium Ordinem, quam Carthuſianorum tranſeat.

De toto Ordine Eremitarum vide in Conſtitut. XXIX. Alex. IV. Licet *Tom. III. fol.* 373.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Paſtoralis officii ratio poſtulat, ut Religioſorum, maxime ſtrictioris obſervantiæ, quieti, profectui, bonoque nomini indefeſſe conſulamus.

Cauſæ prohibitionis.

§. 1. Cum igitur ſicut accepimus, habitu, quo dilecti filii Religioſi Congregationis S. Auguſtini Reformatorū, ſeu Diſcalceatorum nuncupati, utuntur, plures extra eam induti, confuſionem, & aliqui etiam ſcandalum in præjudicium prædictæ Congregationis generent.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

§. 2. Nos, ut hæc, & alia inconvenientia omnino evitentur, opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, diſtrictè præcipimus in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub pœna excommunicationis majoris latæ ſententiæ ipſo facto incurrenda, nequis in Italia habitum externum tam in materia, quam in forma ſimilem (ita, ut ex prædictis diſcalceatis æxiſtimari poſſit) geſtare præſumat, niſi prædictæ Congregationis membrum actualiter exiſtat, aut a Congregatione Galliæ, aut Hiſpaniæ pro negociis gerendis huc adveniat.

Pœnæ contra inobedientes.

§. 3. Quod ſi quis ſcienter, vel ignoranter ſecus fecerit, illum a quolibet prædictæ Congregationis Religioſo habitu, & ſandaliis privari poſſe decernimus, ac illos Congregationis prædictæ uſui ex nunc appropriamus.

Exequutores deputati.

§. 4. Quocirca venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis, eorumque Vicariis in ſpiritualibus Generalibus, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Religioſorum dictæ Congregationis, aut cujuslibet eorum fuerit requiſitus, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicans, ac prædictis Religioſis dictæ Congregationis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtens, faciat auctoritate noſtra illas in ejus quiſque Civitate, & Diœceſi inviolate obſervari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas prædictas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Prohibetur tranſitus.

§. 5. Præterea ſub eiſdem cenſuris, & pœnis præcipimus, quod nullus prædictæ Congregationis profeſſus in aliqua alia Provincia, aut Congregatione Ordinis S. Auguſtini, aut cujuſvis alterius Religionis, præterquam Cartuſianorum, abſque noſtra, & Sedis Apoſtolicæ, aut Superintendentis licentia recipiatur, & ſi receptus fuerit, ſtatim prædictæ Congregationi reſtituatur.

Derogatio contrariorum

§. 6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Exemplis danda fides.

§. 7. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo &c.

Dat. die 25. Septem. 1604. An. XIII.

Datum Tuſculi ſub Annolo Piſcatoris, die 25. Septembris, 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

Quod

CCCXLVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Quod perſonæ Ordinis, ſeu Congregationis Cœleſtinorum utrinſque ſeaus ad alia Tribunalia ſæcularia appellare, vel ad illa confugere minime valeant.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

QUoniam Noſtro Paſtorali potiſſimum incumbit officio, ut ea, quæ per Regulares perſonas contra eorum Regularia Inſtituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compeſcamus, & amoveamus.

Cauſæ faciendæ prohibitionis.

§.1. Proinde, quia nuper dilecto filio Domno Petro Capoccitto ab Agellis Abbate Generali Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Celeſtinorum non ſine animi Noſtri moleſtia referente, accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis, & Congregationis, etiam utriuſque ſexus regulares perſonæ, Dei timore poſtpoſito, & ſuæ profeſſionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobedientia ſe diutius confoveant, ab iis, quæ per Prælatos ejuſdem Ordinis, & Congregationis, etiam Viſitatores generales, & alios Superiores a Definitoriali Capitulo, & Abbate generali pro tempore deputatos, acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſæcularia appellare, & ad ea temere confugere conſueverunt in non modicum Juriſdictionis ipſorum Superiorum læſionem, Regularis Inſtituti alterationem, atque ſcandalum plurimorum.

Prohibitio.

§.2. Nos præmiſſis obviare volentes, univerſis, & ſingulis dicti Ordinis, & Congregationis utriuſque ſexus Regularibus perſonis cujuſcumque dignitatis, Status, gradus, & conditionis exiſtentibus Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, præcipimus, & mandamus, eiſque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a Nobis, ſeu a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo, abſolvi poſſint, necnon privationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis, & Congregationis officia exercenda, ac vocis tam activæ, quam paſſivæ, eo ipſo abſque alia declaratione incurrendis pœnis diſtrictius inhibemus, ne ad ipſa Tribunalia ſæcularia, quovis prætextu, aut quæſito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea quoquo modo adire audeant, vel præſumant.

Appellationes ad quem ſint faciendæ.

§.3. Sed ſi ſe a Prælatis gravari prætendant ad Viſitatores generales quiſque in ſuis quarteriis, intra quorum fines exiſtunt, & ab his ad Abbatem Generalem ipſius Ordinis, & Congregationis, ſeu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, ſive Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem Supremum in Eccleſia Dei Judicem, ſicut antiquitus facere conſueverunt, recurſum habeant, unde illis brevi manu juſtitia miniſtrabitur.

Pœnæ inobedientibus præfixæ.

§.4. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis, & Congregationis Regulares perſonæ contrafacientes, verum etiam eorum quemlibet directe, vel indirecte fautores, & Conſultores, eaſdem pœnas eo ipſo omnino incurrant.

Clauſula.

§.5. Decernentes irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictorum Ordinis, & Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ad effectum præſentium ſpecialiter, & expreſſe derogagamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 5 Octobr. 1604 An. XIII.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris die 5. Octobris 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLXVII.

Approbatio Statutorum editorum ab Ordine Fratrum Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, ad Reformationem ipſius Ordinis.

Hujus Ordinis Inſtitutionem habes in Conſtitut. XLII. Greg. IX. Devotionis. *T. III. f.* 184.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

DEcet Romanum Pontificem, ea, quæ pro Religioſorum quorumlibet ſtatu proſpere dirigendo provide ſtatuta, & ordinata ſunt, ut inviolate obſerventur, Apoſtolicæ firmitatis robore communire, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

* In Capitulo Generali facta Provinciarum diviſio.

§. 1. Expoſitum ſiquidem Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Bernardi de Vargas Procuratoris Generalis Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, nomine etiam dilecti filii Alphonſi de Monroy Magiſtri Generalis dicti Ordinis, & infraſcriptarum Provinciarum, quod in Capitulo Provinciali dicti Ordinis in Oppido del Olivar Cæſarauguſt. Diœceſis die 10. Junii Anni 1603. celebrato vigore Noſtrarum literarum in forma Brevis ſub datum die 4. Martii ejuſdem Anni expeditarum, Provincia Aragoniæ dicti Ordinis de conſenſu vocalium in tres partes diviſa fuit. Ex quatuor vero Regnis Hiſpaniæ, videlicet Aragoniæ, Valentiæ, Navarræ, ac Principatus Cathaloniæ, duæ Provinciæ factæ fuerunt, altera Provincia Valentiæ, cujus ſubjecta

jecta fuerint Monaſteria ejuſdem Regni, nec non Monaſteria Tortoſæ, Tarraconæ, Trevel, Sarrion, Majoricæ, & Oram cum ſuis attinentiis, & Jurisdictionibus, altera Provincia Aragoniæ, cui ſubjacerent Monaſteria ejuſdem Regni, & Navarræ, & Principatus Cathaloniæ.

Nonnullaque edita Statuta.

§. 2. Et ulterius pro ſalubri ejuſdem Ordinis, & dictarum Provinciarum, ac etiam Provinciæ Italiæ, cujus tertia Provincia fieri debebat, quod quam primum exequutioni demandabitur, directione, ac proſpero regimine nonnulla Statuta, Conſtitutiones, & Ordinationes per Religioſos dicti Ordinis perpetuo obſervan. condita, & conditæ fuerunt tenoris ſequentis, videlicet.

In Miſſis dicenda Oratio pro Papa.

§. 3. Primo fuit præceptum in virtute ſanctæ obedientiæ, quod ultra communia, & particularia ſuffragia, & orationes præcepta a Conſtitutionibus Ordinis, deinceps pro felici ſtatu Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ cantetur, ſeu dicatur oratio pro Papa in Miſſis tam cantatis, quam planis pro felici ſtatu Sanctitatis Suæ, ac pro conſervatione, & augumento ſuæ ſanctæ Sedis, quoties non contrariabitur Rubricis Miſſalis Romani, & in orationibus particularibus, & ſecretis omnes Religioſi eamdem faciant commemorationem.

Commendatores Choro adſint.

§. 4. Secundo, quod Commendatores tam in celebratione Miſſarum, quam in recitatione divini officii in Choro maximam adhibeant diligentiam, & punctualitatem, ut omnes legitimo impedimento non impediti aſſiſtant, & quod numquam omittatur oratio mentalis, & quod in omnibus Monaſteriis (ſi commode fieri poteſt) Miſſa quotidie cantetur.

Omneſque Orationē mentalem faciant.

Pia Legata ad implenda.

§. 5. Tertio, fuit præceptum, quod maxima abhibeatur diligentia, ut adimpleantur legata pia benefactorum, & ſuffragia pro D. functis.

Miſſa pro FF. defunctis celebranda.

§. 6. Ac etiam, quod decedente aliquo Religioſo, teneantur omnes Religioſi Sacerdotes ſuæ Provinciæ, ſequenti die, poſtquam habuerint notitiam obitus illius celebrare unam Miſſam planam pro illius Anima, & Monaſteria ſingula ſingulas cantent Miſſas, niſi ratione diei debeat transferri, dummodo non omittatur.

Nullum privilegium contra Conſtitutiones Ordinis concedendum.

§. 7. Quarto, fuit præceptum in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub pœna excommunicationis majoris, quod nullus Religioſus poſſit uti aliquo privilegio a quovis dicti Ordinis Superiore ſibi conceſſo, nec in futurum concedi a quoquam poſſit contra dicti Ordinis Conſtitutiones; quod ſi concedatur, ex nunc nullius roboris eſſe cenſeatur, ac eo utentes eiſdem pœnis ſubjiciantur.

Licentia egrediendi à Monaſterio.

§. 8. Quinto, fuit præceptum Commendatoribus, quod non poſſent ſuis ſubditis dare licentiam exeundi extra Civitatem ultra quatuor dies, & non niſi ex rationabili, & honeſta cauſa, & quam rarius poſſit; & quando ex aliqua neceſſitate, & urgenti cauſa concedenda eſſet licentia alicui, non niſi a Provinciali concedatur, cujus conſcientia fuit onerata, ne ſine juſta, & honeſta cauſa hujuſmodi licentias impertiatur; ſed ſi caſus advenerit ita præciſus, ut non poſſit de facili haberi recurſus ad Provincialem, in mora eſſet periculum, tunc Commendator Monaſterii de conſilio Conſiliariorum licentiam concedere poſſit, tranſmittendo Provinciali ſtatim copiam informationis, & cauſæ propter quam fuit motus cum ipſorum Conſiliariorum conſilio ad eam concedendam. Circa vero licentias exeundi e Monaſterio ad Civitatem, fuit onerata conſcientia Prælatorum, ne de facili illas concedat, ſed ſolum ex neceſſitate.

Et pernoctando in domibus Sæcularium, quando, & quomodo danda.

§. 9. Sexto, quod nullus Prælatus ſub pœna ſuſpenſionis ſui officii per duos menſes permittat, ut aliquis Fratrum tam Conventualium, quam non Conventualium, extra Monaſterium poſſit in Domibus ſæcularium pernoctare, etiam quod ejus eſſent conſanguinei, aut parentes, niſi de licentia ſpeciali Generalis Magiſtri, aut ſaltem Provincialis: excepto caſu, in quo ad infirmos in extremis laborantes vocarentur, & tunc non niſi aſſociati remanere ibi poſſint.

De Novitiis.

§. 10. Septimo, quod Prælati ſub pœna ſuſpenſionis ſuorum Officiorum per ſex menſes, non poſſint, nec valeant recipere aliquem ad habitum Religionis, niſi habeat requiſitas a Conſtitutionibus qualitates, & conditiones: ac ſub eiſdem pœnis fuit præceptum, ne Commendatores, vel Novitiorum Magiſtri permittant, quod aliquis Novitiorum exeat è Novitiatu ad inſerviendum Commendatori, vel alicui Fratri quacumque dignitate, aut officio inſignito.

§. 11. Octavo, quod Novitii durante anno probationis, non poſſint ad ſcientias incumbere, ſed ſolum ediſcere res eſſentiales, ac cœremoniales Ordinis.

§. 12. Nono, quod Novitii habeant ſeparatum Dormitorium ab illo Profeſſorum, ubi ſinguli ſingulos habeant lectos.

De Ordinandis.

§. 13. Decimo, quod Commendatores non poſſint exponere aliquem Fratrem ad ordines ſuſcipiendos, niſi prius ſibi conſtiterit per diligens examen, quod ſit habilis, & idoneus, quoad mores, vitam, & ſufficientiam; quod examen Commendator cum voto Fratrum Conventualium facere debeat, ac tranſmittere Provinciali, qui conſiderare debeat attente, an omnes qualitates requiſitæ concurrant, & tunc, & non aliter licentiam concedere poſſit.

Pœnæ contra male promotos.

§. 14. Undecimo, ſi autem aliquis, quod Deus avertat, ſine legitima Prælatorum licentia Ordines ſuſcipere fuerit auſus, ultra pœnas Canonum, ſi talis Frater clericus fuerit ad triremes per triennium condemnetur, ſi vero converſus per ſexennium: hanc autem pœnam Generalis Magiſter, Provinciales, vel eorum Viceſgerentes exequutioni non demandantes, ſint ſuſpenſi a divinis in utroque foro.

De reſidentia facienda in Commendis, & pœnis non reſidentium.

§. 15. Duodecimo, quod nullus Prælatus poſſit abeſſe a ſua Commenda per aliquod ſpatium notabile temporis, niſi ex ſpeciali licentia Provincialis, cujus conſcientia fuit onerata ne de facili hujuſmodi licentias concedat, niſi ex cauſa urgenti, & neceſſitate, & tunc non excedat terminum duorum menſium,

Digitized by Google

ſidm. Quapropter fuit declaratum, quod ſi Commendator ultra 60. dies abſuerit a ſua Commenda, quamvis pro ſervitio Provinciæ, aut ſui Conventus, ipſo jure ejus Commenda vacet abſque alia declaratione, & tunc Provincialis in ea novum Commendatorem præficiat, niſi ad Generalem Magiſtrum, juxta Conſt. Ordinis hujuſmodi proviſio ſpectaret.

Qui ad Præſentaturam concurrere poſſint.

§.16. Decimotertio, quod nemo ad præſentaturã exponi poſſit, qui non legerit ultra tres annos Logicæ, ac Philoſophiæ duos alios annos theologiæ ſcholaſticæ, aſſiſtendo conferentiis, & aliis actibus, ſicut de Magiſtris dicetur, & qui ſaltem 33. ætatis ſuæ annũ compleverit, quod docere debeat per ſidem baptiſmi.

De aſſumendis ad Magiſterium.

§.17. Decimoquarto, quod nullus poſſit in Magiſtrum aſſumi, qui non legerit quotidie unã lectionem theologiæ ſcholaſticæ per ſpatium ſex annorum, poſtquam fuerit confirmatus in præſentatura, & quod de ſern ſemper adfuerit conferentiis, aut præſidendo, aut replicando, & unoquoque Anno præſederit alicui actui publico, ſeu publicis diſputationibus: ita, & taliter, quod ſi fuerint tres Lectores, primus in principio Anni, ſecundus in medio, & tertius in fine, præſideat. Poſſint tamen dicti Lectores, ſi prædictorum aliquid omiſerunt, ſine licentia Commendatoris (cujus conſcientia oneratur, ne abſque cauſa cum eis diſpenſet) ſupplere in primo, reliquerit honeſte reparatum, & notabiliter vel ſequentibus annis, nec propterea adſcribatur in numero Magiſtrorum niſi 40. ætatis ſuæ annum compleverit, quod per fidem baptiſmi docere debeat, fuit declaratum ſupradictas qualitates in Magiſtris, & Præſentatis requiſitas, ſolũ extendi ad eos, qui poſt confirmationem harum Conſt. legere incipient.

Provinciales nequeunt per duos menſes ante Capitulum quemquã voce privare.

§.18. Decimoquinto, quod Provinciales ante celebrationem Capituli Provincialis per duos Menſes, non poſſint Commendatores, nec alios vocales in dicto Capitulo Provinciali vocem habentes privare, ſed ſolum de eorum delictis inquirere, & facere Informationem in ſcriptis, ad hoc, ut in dicto Capitulo examinentur, & rei caſtigentur.

Eleemoſynæ pro redemptione Captivorum collectæ in alios uſus non convertendæ.

§.19. Decimoſexto, quod eleemoſynæ, & bona pro Redemptione captivorum a fidelibus largita, & largien. non poſſint ad alios uſus applicari, quam ad redimendos captivos, neque ex pecuniis hujuſmodi poſſit emi equus, aut mulus, niſi pro quærentibus, & procuran. dictam eleemoſynam, quæ animalia ad uſum Conventus deſervire non debeant, niſi Conventus tertiam partem pretii illorum exburſaverit.

Veſtes ad formam Regulæ ferendæ.

§.20. Decimoſeptimo, quod Fratres non poſſint geſtare ullo umquam tempore profana veſtimenta, & contra dicti Ordinis Conſtitutiones, ſub pœna recluſionis duorũ menſium pro prima vice, & pro ſecunda, & tertia ſex menſium, quorum duo ſint gravioris culpæ, quam pœnam Provinciales in ſuis Provinciis, & Commendat. in ſuis Commendis exequutioni demandabunt ſine remiſſione.

§.21. Decimooctavo, fuit preceptum ſub pœna excommunicationis majoris latæ ſententiæ, & privationis activæ, & paſſivæ vocis per ſex Annos, ac ſuſpenſionis exercitii Sanctorum Sacramentorum, quod totum in foro interiori obliget, & liget, quod nullus Superior Monaſterii poſſit alienare, aut expendere legitimas, aut hæreditates Monaſteriorum ſine expreſſa licentia in ſcriptis Magiſtri Generalis, nec ſufficiat Provincialis; quod ſi ſecus factum fuerit Superior Conventus delinquens, ipſo facto ſit privatus, & ſubditi illius poſſint ab eo auferre obedientiam, & illam dare Vicario, vel antiquiori Monaſterii. Ac ſub eiſdem pœnis fuit præceptum, ne novi cenſus ſine licentia Generalis Magiſtri ſuper bonis Monaſterii fundarentur.

Hæreditates quas Monaſteriis relinquunt, non alienandæ.

De rationibus reddendis, & computis faciendis.

§.22. Decimonono, quod nullus Commendator ſub pœna obedientiæ, & privationis Officii, ac vocis activæ, & paſſivæ per tres Annos poſſit ullo prætextu ſolus expendere, vel etiam recipere aliquid ad Monaſterium pertinen. ſine præſentia, vel ſcientia Depoſitariorum. Quod ſi Depoſitarii abeſſent, tunc teneatur vocare aliquem ex ſenioribus, & ſub eiſdem pœnis fuit præceptum, ne Commendator per ſeipſum ſolum faciat computum, nec etiam Procuratore aſſociatus: ſed hoc computum fiat publice ad ſonum Campanæ, ita ut poſſint omnes, quotquot voluerint, adeſſe, ſed neceſſario aſſiſtere debeant Commendator, Depoſitarii, Sacriſta, Procurator, & Expenditor, vel eorum major pars, qui ſub pœna excommunicationis majoris non permittere debent, quod expenſæ confuſe adnotentur, ſed diſtincte ſcribantur, tam res emptæ, quam receptæ, exprimendo nomina perſonarum, a quibus ſupradictæ res emptæ, vel receptæ fuerunt: & ſub eiſdem pœnis præcipitur Depoſitariis, ne in libris computorum apponant, vel apponi permittant, ſeu ſcribi aliquid, quod realiter, & vere coram ipſis non fuerit enumeratum, & conſignatum, & in capſa depoſiti repoſitum: & fuit onerata conſcentia Commendatoris, quod conetur quotidie facere computum horis, & tempore magis opportunis, & commodis.

De eleemoſynis Miſſarum.

§.23. Vigeſimo, inſuper fuit præceptum, ſub pœna excommunicationis majoris latæ ſententiæ, & privationis Officii, quod nullo modo poſſint Commendatores pecunias pro Miſſis celebrandis largitas e capſa communi depoſiti extrahere, niſi prius ſibi conſtiterit ſatisfactum fuiſſe obligationi, & Miſſas fuiſſe celebratas, nec poſſint dictæ Miſſarum eleemoſynæ de uno Convento ad alium transferri ſine licentia expreſſa in ſcriptis Provincialis ad minus.

Quid dandum ſit Provinciali in actu Viſitationis.

§.24. Vigeſimoprimo, quod Provinciali non detur ultra quatuor julios, ſeu regales quotidie pro ſuis, ac ſocii expenſis, commorando, vel viſitando aliquod Monaſterium.

Quæ ſecum adportare poſſint Fratres a Monaſteriis diſcedentes.

§.25. Vigeſimoſecundo fuit præceptum, quod nullus Frater poſſit diſcedendo ab aliquo Monaſterio ſecum deferre, niſi ſolum libros, quos habebit, Imagines, & habitus ad ipſius uſum: reliqua vero, videlicet ſedilia, lectum, ſcabella, & alia hujuſmodi relinquere debet ad uſum Conventus, a quo diſceſſerit: ſi autem ad idem Monaſterium redire contigerit, poterit tunc Commen-

dator eidem Fratri magis ſupradicta, quam alteri ad uſum conſignare.

Commendatori ventnui, quominus pecunias a communi depoſito accipiat.

§.26. Vigeſimotertio, fuit præceptum ſub pœna excommunicationis majoris latæ ſententiæ, quod nullus Commendator poſſit accipere pecunias, quas Religioſi ſui Monaſterii in communi capſa depoſiti habent, nec ab eis mutuo petere.

Bona unius Provinciæ ad aliam non transferenda.

§.27. Vigeſimoquarto, fuit præceptum juxta breve Sanctiſſimi Domini Noſtri Clementis Papæ Octavi, ſub datum Romæ, die 19. Januarii 1601. ne bona unius Provinciæ poſſint ad aliam transferri, ſub pœnis etiam in dicto Brevi contentis.

Bona defunctorum Monaſterio danda, cujus illi erant filii.

§.28. Et, quod bona ob mortem alicujus Fratris pertineant ad Monaſterium, cujus erat filius, & non ad Conventum, in quo emiſerat profeſſionem, ubicumq; deceſſerit, & propterea profeſſio ubicumque emittatur, intelligatur emiſſa ad favorem Monaſterii, cujus erat filius.

Quarta, & ſexta feria diſciplina facienda.

§.29. Vigeſimoquinto, fuit præceptum omnibus Fratribus, quod iv., & vi. Feriis Quadrageſimæ de ſero debeant convenire in Choro, & ibi communem facere diſciplinam.

Qui poſſint iterum eligi in Commendatores.

§.30. Vigeſimoſexto, fuit præceptum in virtute ſanctæ obedientiæ Provincialibus, & aliis Superioribus, ad quos de jure ſpectat, quod nullo modo poſſint tranſacto triennio, Commendatorem iterum de alia Commenda providere in ſequenti triennio, niſi Monaſterium, cujus erat Commendator, reliquerit honeſte reparatum, & notabiliter melioratum, ac proviſum de neceſſariis ſecundum vires Monaſterii uſque ad proximam futuram meſſem.

Redemptores Aragoniæ, & Valentiæ pares inter ſe.

§.31. Vigeſimoſeptimo, fuit ſtatutum, quod Redemptores Provinciarum Aragoniæ, & Valentiæ, dum ad redimendos captivos proficiſcuntur, ſimul eant, nec aliqua inter eos ſit ſuperioritas, ſed unuſquiſque ſuum librum deferat, ubi adnotabit omnia ad redemptionis munus pertinentia, ſicut redemptores Provinciarum Caſtellæ, & Beticæ faciunt.

Qui ſit in Priorem Barchinonenſem eligendus.

§.23. Vigeſimo octavo, fuit ſtatutum, quod in Monaſterio Barchinonenſi, quod caput totius Ordinis eſt, non eligeretur in Priorem, niſi Religioſus magiſterii dignitate, vel ad minus præſentatura inſignitus, electio autem aliter facta ex nunc nullius valoris declaratur.

In electione Provinciæ Aragoniæ alternativa ſervanda.

§.33. Vigeſimo nono, fuit ſtatutum, quod in Provincia Aragoniæ circa electionem Provincialis, ſervaretur alternativa, ita & taliter, quod una vice Provincialis ſit ex Cathalonia, & alia vice ex Regno Aragoniæ, & Navarræ, dummodo reperiretur perſona habilis, & requiſita habens ad officium Provincialis exercendum.

Novi Magiſtri & Præſentati electi in unaquaque ex Provinciis noviter erectis.

§.34. Cauſa, & occaſione ſupradictæ diviſionis, & erectionis harum novarum Provinciarum neceſſe fuit aliquos Magiſtros, & Præſentatos de novo creare, ut in electione Provincialium adeſſet ſufficiens numerus vocalium, ſupplendo in eis aliquas requiſitas qualitates, & pro Provincia Aragoniæ fuerunt creati ſequentes.

§.35. Pro Provincia Aragoniæ fuit in Magiſtrum electus Frater Joannes de Caſanova, ad Præſentaturam Frater Laurentius Altava, Frater Joannes Navarro, Fr. Leonardus Spino, Fr. Michael Ortiz de Sada, Fr. Hieronymus de Rojas, Fr. Joannes Saviraque, Fr. Marcus Ruiz, Fr. Didacus de Pamplona, Fr. Martinus de Spinal, Fr. Dominicus de Suaviaga, Fr. Joannes Pardo de la Caſta, Fr. Thomas Vaſquez, Fr. Paulus Ferriol, Fr. Matthæus Llaneras, poſt hos præſentatos fuit nominatus in præſentatum de unanimi conſenſu, Fr. Stephanus Rodriguez tamquam idoneus.

§.36. Pro Valentiæ Provincia fuerunt nominati in præſentatos Fr. Michael Selma, Fr. Hieronymus Campos, Fr. Jacobus Torner, Fr. Nicolaus Sancho, Fr. Caſpar Fito, Fr. Joannes Ribera, Fr. Andreas Velleſter, Fr. Antonius Vidal, Fr. Auguſtinus Spinoſa.

Prædictorum omnium petitur confirmatio.

§.37. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, prædictus Bernardus Procurator cupiat pro majori ſtatutorum, & ordinationum hujuſmodi ſubſiſtentia, illis Apoſtolicæ noſtræ confirmationis robur accedere; Nobis propterea humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Clemens.

§.38. Nos igitur dicti Ordinis pro noſtra paſtorali ſolicitudine, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere volentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, quibus ſtatuta, & ordinationes hujuſmodi videnda, & examinanda, ac Nobis referenda commiſimus, prædicta ſtatuta, conſtitutiones, & ordinationes, ut præfertur inſerta, & inſertas, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui in eiſdem intervenerint, ſupplemus, ac in prædictis Provinciis, & Ordine, a Superioribus, & Fratribus univerſis ejuſdem Ordinis, prout quempiam eorum concernunt, perpetuo inviolabiliter obſervari debere ſtatuimus, & ordinamus.

Et obſervari mandat.

§.39. Mandantes propterea eiſdem Alphonſo Magiſtro, & Bernardo Procuratori Generalibus, ac Deſinitoribus, Superioribus, & Fratribus univerſis dicti Ordinis, nunc & pro tempore exiſtentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ, ut præinſerta ſtatuta, ordinationes, & conſtitutiones hujuſmodi perpetuo obſervent, ac obſervari curent, & faciant.

Clauſulæ.

§.40. Decernentes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut quovis modo infringi, annullari, vel retractari nullatenus poſſe, ſicque ab omnibus cenſeri, & ita per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum

ſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata cis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritom, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcieoter, vel ignoraoter contigerit attentari.

Exequutores deſignati.

§.41. Quocirca dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Cæſaraugustan., & Valentin. Officialibus, per præſentes committimus, & mandamus, ut præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, per ſe, vel alium ſolemniter publicari, & præinſerta ſtatuta, & ordinationes hujuſmodi in prædicto ordine perpetuo inviolate obſervari faciant. Contradictores quoſcumque, ac præmiſſis non parentes, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

Derogatio contrariorum

§.42. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Provinciarum, & Ordinis hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Provinciis, & Ordini, ac Superioribus, & Fratribus quibuſcumque in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 25. Octobr. 1604. An.XIII.

Datum Romæ apud S.Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 25. Octob. 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXLVIII.

Præſcripta forma appellationum interponendarum a Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini. prohibetur, quominus recurrant ad Tribunalia Sæcularia.

Plura de iſto Ordine videri poſſunt ſup. apud Alexandrum IV. Conſtitut.XXIX. Licet. Tom.III. fol.373.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUoniam Noſtro Paſtorali potiſſimum incumbit Officio, ut ea, quæ per regulares perſonas contra eorum regularia Inſtituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compeſcamus, & amoveamus.

Bull. Rom. Tom.V. Par.III.

Nonnulli Fratres ad Laicorum Tribunalia confugiebant.

§.1. Proinde, quia nuper dilecto filio Magiſtro Hyppolito Ravennati Priore Generali Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, non ſine animi Noſtri moleſtia referente, accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis, etiam utriuſque ſexus regulares perſonæ, Dei timore poſtpoſito, & ſuæ profeſſionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobedientia ſe diutius confoveant, ab iis, quæ per Prælatos ejuſdem Ordinis, & Priores, Provinciales, & alios Superiores ab ipſo Priore Generali pro tempore deputatos, acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſæcularia appellare, & ad ea temere confugere conſueverunt, in non modicam juriſdictionis ipſorum Superiorum læſionem, & Regularis Inſtituti alterationem, ac ſcandalum plurimorum.

Cavetur ſub pœnis hic expreſſis.

§.2. Nos præmiſſis obviare volentes, univerſis, & ſingulis dicti Ordinis utriuſque ſexus regularibus perſonis, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentibus Apoſtolica auctoritate tenore præſentium præcipimus, & mandamus, eiſque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, a qua nonniſi a Nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, necnon privationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis tam activæ, quam paſſivæ, eo ipſo abſque alia declaratione incurren. pœnis, diſtrictius inhibemus, ne ad ipſa Tribunalia ſæcularia quovis prætextu, aut quæſito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquo modo adire audeant, vel præſumant.

Forma recurſum præſcribitur.

§.3. Sed ſi a Prælatis ſe gravari prætendant, ad Priorem Generalem ipſius Ordinis, ſeu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos ſive Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem ſupremum in Eccleſia Dei Judicem, ſicut antiquitus ſemper facere conſueverunt recurſum habeant, unde illis brevi manu juſtitia miniſtrabitur.

Eiſdem pœnis ſubiiciuntur fautores.

§.4. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares perſonæ contrafacientes, verum etiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte, fautores, & conſultores, eaſdem pœnas eo ipſo omnino incurrant. Decernentes irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ad effectum præſentium ſpeciali-

Digitized by Google

cialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 23. Novem. 1604. Ann. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Novembris 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCXLIX.

De Ambitu Fratribus Eremitis Ordinis Sancti Auguſtini interdicto.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ambitus in Eccleſia Dei valde pernicioſus.

QUoniam nemo debet ſibi aſſumere honorem, niſi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regularis vitæ inſtituto valde alienum eſt, ut Religioſi viri, quos honorum, & dignitatum gradus, ſanctitate vitæ, ac aliis Religioſis virtutibus potius promereri, quam appetere, eoſque gradus cum ad eos aſſumuntur, obedienter ſuſcipere; ſuſceptoſque humiliter adminiſtrare decet; mendicatis, ſæcularium præſertim perſonarum ſtudiis, ad eos ſibi aditum patefacere contendant, unde magna in Eccleſia Dei pernicies adferri ſolet. Nos, qui pro muneris noſtri debito, in hoc potiſſimum laborare non deſiſtimus, ut Eccleſiaſtica, regularilque diſciplina priſtino candori reſtituatur, huic malo opportunum remedium adhibendum cenſuimus.

Cauſæ faciendæ prohibitionis.

§.1. Cum itaque ſicut accepimus, quidam in Ordine Eremitarum Sancti Auguſtini profeſſionis, & regulæ, quam profeſſi ſunt, penitus immemores, nimiaque dignitatum, & officiorum Eccleſiaſticorum in dicta Religione conſequendorum ambitione ducti, pro iis conſequendis, Eccleſiaſticorum, & Sæcularium Principum ſtudia requirant, & a Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, aliiſque Prælatis commendatitias literas, alioſque favores, & gratias propterea expetant, quibus adjuti, quos ipſi ex ſe promeruiſſe minime confidunt, gradus, & dignitates in eadem Religione conſequi valeant. Sicque ejuſdem Religionis quietem, non ſine animarum ſuarum periculo, perturbant.

Pœnæ contra ambientes.

§.2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Religione, cujus proſperum regimen, & incrementum ad Eccleſiæ Sanctæ utilitatem ſinceris exoptamus affectibus, pro noſtra paſtorali ſolicitudine propellere ſummopere cupientes, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eos omnes, & ſingulos Fratres dicti Ordinis, & Religionis cujuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis exiſtentes, qui de cætero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Religionis aſſequenda intenti, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque perſonarum, tam Eccleſiaſticarum, quam Sæcularium de gremio dictæ Religionis non exiſtentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque ſæculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint; vel etiam pactis, pollicitationibus, aliiſque viis, directe, vel indirecte, palam, vel occulte ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aſpiraverint, vel aliis minus legitimis, & honeſtis rationibus ea obtinere quæſiverint, aut etiam ſponte oblatis, & minime conquiſitis uſi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quaſcumque Prælaturas, dignitates, & officia, graduſque, honores, adminiſtrationes, & munera in ipſa Religione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, adminiſtrationibus, functionibus, & officiis hujuſmodi, eo ipſo privamus, ac privatos voce tam activa, quam paſſiva carere decernimus, & declaramus.

Cavetur quominus Superiores illos promoveant.

§.3. Atque in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, omnibus dicti Ordinis, & Religionis Fratribus, Superioribuſque, & Prælatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Priori Generali, præſentibus, & futuris præcipimus, diſtricteque mandamus, ne quempiam ullo tempore, precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad inſtantiam, ſeu requiſitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque, tam Sæcularium, quam Eccleſiaſticorum extra dictum gremium exiſtentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cujuſvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & officia prædictæ Religionis promovere, vel pœnas aliquas remittere audeant, vel præſumant.

Promotiones ſi fiant, nullæ ſunt.

§.4. Decernentes, electiones, & promotiones ad Monaſteria, ſeu Prioratus, vel officia dicti Ordinis, & Religionis contra præſentium diſpoſitionem, quod abſit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorſus, invalidaſque fore, & eſſe, nulliſque viribus ſubſiſtere.

Ambitus, ſolâ petentiû precibus probatur.

§.5. Ac omnes, & ſingulos in præmiſſis delinquentes nulla alia monitione præcedente, & abſque proceſſu deſuper habendo, ſententias, & pœnas præmiſſas irremiſſibiliter eo ipſo incurrere, & ad illos ſententias, & pœnas præmiſſas damnabiliter incurriſſe legitime probandum, & omnino convincendum, ſolas præmiſſarum perſonarum inſtantias, preces, & favores, etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & ſufficientem in judicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri,

Clauſulæ.

§.6. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri

debere

debere, ac irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper bis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordiuatiooibus, ac Ordiois, & Religioois bujuſmodi, juramento, eonfirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alla roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis io cnntrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omoibus, eorum teuores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi prædictis Fratribus, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim, ab Apoſtolica ſit Sede iudultum; quod interdici, ſuſpeudi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Præſentes quomodo ſint publicandæ.

§.8. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis Eremitarum Fratres facilios deveniat; volumus illas in Capitulis Provincialibus, ſeo Congregationibus, & poſtea in Capitulo Generali publice legi, illaſque in dictis Capitulis Provincialibus, ſeu Congregationibus, & Capitulo Geoerali lectas ſic arctare, acſi legitime unicuique intimatæ fuiſſent.

Exemplis danda fides.

§.9. Illarumque exemplis etiam impreſſis maou Scribæ dicti Capituli, vel Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Prioris Generalis ipſius Religionis, vel alterius perſonæ in digoitate Eccleſiaſtica conſtitutę obſignatis, eamdem prorſus fidem baberi, quæ præſentibus haberetur, ſi eædem exhiberentur.

Dat. die 1. Decem. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Saoctum Petrum, ſub Anoulo Piſcatoris, die prima Decembris 1604. Pontif. oostri Aono XIII.

C C C L.

Præſcriptio formæ, qua Ordines Regulares, & Confraternitates Sæculares, de cætero uti debeot, in erigendis, & aggregandis Congregationibus, & Confraternitatibus: Et io communicatione ſuarum indulgentiarum, & indultorum, eleemoſynarumque collectione, & Confeſſorum electione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

QUæcumque a Sede Apoſtolica ad promoveodam Chriſtifidelium ſalutem aliquando conceſſa fuot, etſi ea maturo conſilio, magnaque prudeotia, & cautione facita, & decreta ſint, tamen cum Romanus Pontifex de aoimarum ſalute ſolicitus, progreſſo temporis aoimadvertit ſenſim aliquos abuſus in eiſdem ſtatutis, & decretis obſervandis provenire, debet pro ſui Paſtoralis officii munere illis opportuna ratione occurrere, & quantum cum Domino poteſt, adhibito ſalutari remedio providere.

Ex communicatione indulgentiarũ &c. prave expreſſa nonnulli abuſus irrepſerant.

§.1. Cum itaque a pluribus Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, & forſan etiam a Nobis, noonullis regolaribus Ordioibus, Religionibus, & inſtitutis, ac etiam Chriſtifidelium Sæcularium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diverſarum Nationum, nominum, & inſtitutorum, tam in Alma Urbe noſtra, quam in aliis Civitatibus, & locis Chriſtiani Orbis inſtitutis, facultas erigendi, & inſtitoendi in eorum, & aliis Eccleſiis, & Collegiis, necnon etiam ſibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes in eadem Urbe, & in aliis locis exiſtentes, eiſque privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpiritnales gratias, & indolta ſibi conceſſa reſpective communicandi attributa fuerit, ac nulla certa forma, vel ratio præſcripta ſit, quæ in hujuſmodi erectionibus, inſtitutionibus, aggregationibus, & communicationibus faciendis ſervari debeat; propterea ſive negligentia Superiorum Ordinum, Religionum, & inſtitutorum, vel Officialium Archiconfraternitatum, & Congregationum erigentium, inſtituentium, aggregantium, & communicantium, quæ Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, inſtituendis, & aggregandis, & qoibus communicationes privilegiorum, indulgentiarum, aliarumque gratiarum prædictarum fiunt, non ſervant formam in hujuſmodi erectionibus, inſtitutionibus, aggregationibos, & communicatiooibus ſervari debitam, neque præſcribunt modum, quo privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, & indulta prædicta conſequi debeant, ſeu ipſarum Confraternitatum, & Congregationum incuria, quæ non inquirunt ea, quæ præſtare oportet, ut illa conſequantur, nonnullæ pravæ conſuetudines irrepſerunt, multaque incommoda inde provenerunt.

Regularibus unam tantum Congregat. ſuis in Eccleſiis de conſenſu Ordinarii erigendi ſit poteſtas.

§.2. Quibus Nos pro commiſſu Nobis Apoſtolicæ ſolicitudinis officio, paternaque erga omnes Chriſtifideles caritate proſpicere volentes, hac noſtra Conſtitotione perpetuo valitura decernimos, atque ſtatuimus, ut impoſterum tam hujus Almæ Urbis noſtræ, quam aliarum Civitatum, & locorum totius Chriſtiani Orbis Regularium Ordinum, Religionum, & inſtitutorum, quibus io eorum, & quibuſcumque aliis Eccleſiis, & Collegiis Confraternitates Sæcularium erigendi, & ioſtituendi facultas conceſſa eſt, necnon etiam Archiconfraternitatum, & Congregationum, cujuſvis Nationis, nominis, & ioſtituti illæ ſint, & in quibuſcumque Eccleſiis, Domibus, & Oratoriis, tam Sæcularium, quam ut præfertur quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum, Religionum, & inſtitutorum Regularium, quavis tam ordinaria, quam Apoſtolica auctoritate erectæ, ac inſtitutæ exiſtant, ſeu alias quovis modo introductæ reperiaotur, quibus alias Confraternitates, & Congregatio-nes

nes inſtituendi, erigendi, ac ſibi aggregandi, illiſque privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, & indulta prædicta elargiendi, & communicandi poteſtas a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, vel a Nobis, & Apoſtolica Sede attributa fuit, Magiſtri, Priores, Præpoſiti, Rectores, Gubernatores, Præceptores, Primicerii, Prælati, Cuſtodes, Guardiani, Præfecti, Adminiſtratores, & alii Officiales, ſeu Superiores quovis modo nuncupati, Regularium ſiquidem Ordinum, Religionum, & inſtitutorum, unam tantum Confraternitatem, & Congregationem, de conſenſu tamen Ordinarii loci, & cum literis ejus teſtimonialibus, quibus Confraternitatis, & Congregationis erigendæ, & inſtituendæ pietas, chriſtianæ caritatis officia, quæ exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum, & quibuſcumque aliis Eccleſiis, & Collegiis erigere, & inſtituere.

Archiconfraternitatibus autem unam pariter Confraternitatem aggregandi in ſingulis Civitatibus prævio eadem Ordinarii conſenſu.

§.3. Cæterarum vero Archiconfraternitatum, & Congregationum in ſingulis Civitatibus, Oppidis, vel locis, unam etiam Confraternitatem, & Congregationem dumtaxat, quæ Apoſtolica, vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alteri Ordini, Religioni inſtituto, Archiconfraternitati, & Congregationi ejuſdem, vel alterius Nationis, nominis, & inſtituti aggregata ſit, prævio ſimiliter loci Ordinarii conſenſu, & cum ejus literis teſtimonialibus, quibus ejuſdem Confraternitatis, & Congregationis aggregandæ inſtitutum, pietas, & chriſtianæ caritatis officia, quæ exercere conſuevit, apud eos commendentur, ſibi adjungere, & aggregare poſſint.

Eique ſibi in ſpecie conceſſa indulta communicandi.

§.4. Huic vero Confraternitati, & Congregationi erigendæ, inſtituendæ, ſeu aggregandæ, ea tantum privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, & indulta, quæ ipſi Ordini, Religioni, inſtituto erigenti, inſtituenti, ac communicanti, ſeu Archiconfraternitati, & Congregationi aggreganti nominatim, & in ſpecie, non autem quæ per extenſionem, vel communicationem ſibi quovis modo conceſſa ſunt, & illa quidem non ſub generali forma verborum, vel ad inſtar, ſed expreſſe, & in ſpecie communicare valeant.

Statuta vero ab Ordinariis debent approbari, eiſque ſubjacent correctioni.

§.5. Statuta autem pro regimine Ordinum, Religionum, & Inſtitutorum erigentium, & inſtituentium, ac communicantium, ſeu Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium edita, Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, inſtituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, & aliorum prædictorum fiunt, impertiri non poſſint, niſi ea prius ab Epiſcopo Diœceſano examinata, & pro ratione loci approbata fuerint, quæ nihilominus ejuſdem Epiſcopi decretis, ac moderationi, & correctioni in omnibus ſemper ſubjecta remaneant.

Aggregationes faciendæ juxta formulā a Clemente Octavo præſcriptam.

§.6. Inſuper volumus, & ordinamus, ut prædicti Ordines, Religiones, Inſtituta erigentia, inſtituentia, ac communicantia, nec non Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes certam erigendi, inſtituendi, aggregandi, & communicandi formulam a Nobis noviſſime approbatam diligenter obſervent, ſecundum quam privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, & indulta ipſis Ordinibus, Religionibus, inſtitutis erigentibus, inſtituentibus, & communicantibus, ſeu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, nominatim, & expreſſe, non autem per communicationem, neque ad inſtar, ut ſupra conceſſa, ipſis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, inſtituendis, & aggregandis, & quibus communicationes fiunt, communicare poſſint.

Indulgentiæ &c. prævia recognitione Ordinarii promulgandæ.

§.7. Quibus Confraternitates, & Congregationes ejuſdem dumtaxat Nationis, & nominis, Ordinis, Religionis, & inſtituti Archiconfraternitatis, & Congregationis, cui aggregantur, tam hactenus aggregatæ, quam impoſterum aggregandæ utantur, potiantur, & gaudeant, itaut dictarum Confraternitatum, & Congregationum erectarum, inſtitutarum, & aggregatarum, ac quibus communicationes factæ ſunt, Miniſtri, & Officiales, & alii ſupradicti privilegia, indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, & indulta hujuſmodi, prævia tamen recognitione Ordinarii loci, qui adhibitis duobus de ejuſdem Eccleſiæ Capitulo, illa juxta Sacri Concilii Tridentini decretum promulganda decernat, debitis temporibus promulgare valeant.

De modo quærendi eleemoſynas, eaſque erogandi.

§.8. Quibus etiam Miniſtris, Officialibus, & aliis prædictis eleemoſynas, & alia oblata chriſtianæ caritatis ſubſidia, juxta modum, & formā per Ordinarium loci præſcribendam, remotis tamen menſis, pelvibus, & capſis, quæ in Eccleſiis, & Oratoriis dictarum Confraternitatum, & Congregationum publice ad hoc exponi conſueverunt, excipiendi, poteſtas detur. Atque hoc ipſum Ordines, Religiones, inſtituta erigentia, inſtituentia, ac communicantia, ſeu Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes, tam Almæ Urbis noſtræ, quam aliarum Civitatum, & Locorum quorumcumque juxta modum a Vicario Urbis, & ab Ordinariis locorum reſpective præſcribendum, obſervare teneantur. Eleemoſynas autem ſic collectas in reparationem, & ornatum Eccleſiarum, tam Ordinum, Religionum, inſtitutorum erigentium, inſtituentium, & communicantium, ac Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium, quam Confraternitatum, & Congregationum erigendarum, inſtituendarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fient, aut in alios earum pios uſus, arbitrio ejuſdem Vicarii noſtri in Urbe, nec non Ordinariorum locorum reſpective, fideliter exponere, atque erogare procurent, ut omnes intelligant cœleſtis Eccleſiæ theſauros, non quæſtus, aut alicujus lucri cauſa, ſed pietatis, & caritatis excitandæ gratia ex Apoſtolicæ Sedis benignitate Chriſtifidelibus aperiri.

§.9. Præterea volumus, ut Confeſſarii,

qui

Confeſſarii quomodo ſint eligendi:

qui vigore privilegiorum ipſis Ordinibus, Religionibus, inſtitutis erigentibus, inſtituentibus, & communicantibus, ſeu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus conceſſorum, ac Confraternitatibus, & Congregationibus aggregandis communicandorum pro tempore eligi poſſunt, & poterunt ſæculares, ſcilicet in Alma Urbe a prædicto noſtro Vicario, extra Urbem vero a locorum Ordinariis: Regulares autem non ſolum a prædicto Vicario noſtro, & a locorum Ordinariis reſpective, ſed etiam a ſuis Superioribus approbati ſint: utque Confratres confitentes a criminibus, caſibus, & cenſuris, juxta dictorum privilegiorum (quatenus tamen ſint in uſu, & Sacris Concilii Tridentini decretis, ac Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, & noſtris Conſtitutionibus non adverſentur, nec revocata, aut ſub aliquibus revocationibus compræhenſa ſint) formam, & tenorem dumtaxat abſolvere valeant. Decernimus inſuper, ut iidem Confeſſarii prædictos Confratres cujuſcumque gradus, ſtatus, conditionis, & præeminentiæ, etiamſi ſpeciali nota dignæ fuerint, a caſibus contentis in literis, quæ die Cœnæ Domini legi conſueverunt, necnon violationis, immunitatis, & libertatis Eccleſiaſticæ, & clauſuræ Monaſteriorum Monialium, ſi videlicet ſine neceſſaria, & urgenti cauſa, ac ſine Superiorum licentia, vel etiam ſi cauſa, & licentia conceſſa abutentes, prædicta Monaſteria ingreſſi fuerint, necnon violentæ manus injectionis in Clericum, & ſingularis certaminis, ſeu duelli, ac ab aliis etiam caſibus, tam a Nobis, quam a prædicto noſtro in Urbe Vicario, & locorum Ordinariis reſpective reſervatis, & pro tempore reſervandis, & etiam a quavis excommunicatione ab homine lata abſolvere, & ſuper irregularitatibus, tam ex aliquo defectu provenientibus, quam occaſione delicti contractis cum aliquo diſpenſare prætexto dictorum privilegiorum nullo modo poſſint.

Qui tamen in caſibus hic expreſſis nequeant abſolvere.

Confraternitates aggregatæ ſuæ aggregationis innovationem obtinere teneantur.

§.10. Demum ſtatuimus, & pariter ordinamus, ut Confraternitates, & Congregationes ubivis locorum, quavis auctoritate, ut præfertur, erectæ, & inſtitutæ, & quibus communicationes prædictæ factæ ſunt, ac cuicumque ex dictis Ordinibus, Religionibus, inſtitutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus ubilibet exiſtentibus hactenus aggregatæ, ab eiſdem reſpective Ordinibus, Religionibus, inſtitutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus, novas erectionum, inſtitutionum, communicationum, & aggregationum literas, juxta formam a Nobis noviſſime approbatam, infra annum, ſi in Europa ſint, & ſi extra Europam fuerint, infra biennium a die publicationis præſentium in Romana Curia faciendæ computandos impetrare teneantur, alioquin dicto tempore elapſo, erectiones, inſtitutiones, & quæcumque communicationes privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, aliarumque ſpiritualium gratiarum, & indultorum, & aggregationes illarum vigore ipſis conceſſæ, nullius ſint roboris, & momenti, ac revocatæ, & abolitæ cenſeantur eo ipſo.

§.11. Erectionum autem, inſtitutionum, communicationum, & aggregationum, tam hactenus factarum, quam deinceps faciendarum literæ, ab ipſis Ordinibus, Religionibus, inſtitutis, ſeu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus gratis omnino, ac nulla prorſus mercede, etiam a ſponte dantibus accepta, expediri, & concedi debeant.

Pœnæ contra inobedientes.

§.12. Quod ſi Miniſtri aliqui, Superiores, vel Officiales quocumque nomine nuncupati Ordinum, Religionum, inſtitutorum, ſeu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum hujuſmodi, quavis auctoritate, vel privilegio, & officio fungantur, & præfulgeant, contra præmiſſa in aliquo venire, vel facere præſumpſerint, erectiones, inſtitutiones, & communicationes privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, ſpiritualiumque gratiarum, & indultorum, aliorumque præmiſſorum conceſſiones, nec non aggregationes per ipſos faciendæ, ſeu renovandæ, nullius ſint roboris, & momenti, & quilibet eorumdem Miniſtrorum, Superiorum, Officialium, & aliorum prædictorum privationis officiorum, quæ obtinet, ac inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda pœnam, quæ ab alio, quam a Nobis, vel a Romano Pontifice pro tempore exiſtente remitti non poſſit, incurrant eo ipſo.

Clauſulæ.

§.13. Decernentes præſentes literas perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & fore, ac ab omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, inviolabiliter obſervari debere, ſicque noſtræ mentis, & intentionis exiſtere, & ita, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.14. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quorumcumque Ordinum, Religionum, & inſtitutorum, ſeu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum ſæcularium, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam mare magnum, ac bulla aurea nuncupatis, Regularibus Ordinibus, Religionibus, inſtitutis, ſeu Archiconfraternitatibus, Congregationibus, & Confraternitatibus ſæcularium, eorumque Superioribus, & aliis quibuſvis perſonis cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ exiſtentibus, ſub quibuſcumque verborum formis,

mis, & tenoribus, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum, etiam pluries conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, acſi ad verbum exprimerentur, & infererentur, præſentibus pro plene ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentes literæ publicandæ in ſolitis Locis Romæ.

§.15. Ut autem præſentes literæ ad omnium, quos concernunt, notitiam facilius deveniant, volumus illas ad valvas Baſilicarum Sancti Joannis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ more ſolito publicari, & affigi, atque iis inde amotis earumdem exempla etiam impreſſa ibi affixa relinqui, factaque publicatione hujuſmodi, omnes Regulares Ordines, Religiones, Inſtituta, & Archiconfraternitates, Congregationes, & Confraternitates ſæcularium, quæ in Urbe quidem poſt menſem, quæ vero in Europa, poſt decem menſes, quæ demum extra Europam fuerint, poſt octodecim menſes a die publicationis hujuſmodi computandos, perinde afficere, & arctare, acſi earum cuilibet nominatim inſinuatæ fuiſſent.

Ac in ſuis Diœceſibus ab Epiſcopis.

§.16. Et nihilominus, ut ipſæ præſentes literæ notiores fiant, magiſque omnibus innoteſcant, univerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis per eaſdem præſentes committimus, & mandamus, ut per ſe, vel alium, ſeu alios haſce noſtras literas, poſtquam earum exemplum receperint, ſeu earum notitiam habuerint, ſemel, aut pluries, prout eis magis expedire viſum fuerit, in ſuis Cathedralibus, & majoribus reſpective Eccleſiis, Civitatum, Oppidorum, & locorum quorumcumque eorum Diœceſum, dum in eas major populi multitudo ad divina convenerit, ſolemniter publicent, & publicari auctoritate noſtra mandent, ac faciant.

Tranſumptis adda fides.

§.17. Cæterum, quia difficile foret, eaſdem præſentes ad ſingula loca, ubi opus eſſet, deferri, volumus, & ſimili auctoritate decernimus, ut earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipſiſmet literis haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 7. Decem. 1604. An. XIII.

Dat. Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 7. Dec. 1604. Pont. noſtri Anno XIII.

CCCLI.

Statutum, ut Capitulum Generale Ordinis Ciſtercien. Regularis Obſervantiæ in Regnis Caſtellæ tertio quoque anno celebretur. (a)

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apoſtolicæ ſervitutis officio, ad ea ſolicito ſtudio ſemper intendimus, per quæ Regularium reformationi, ac proſpero, & fælici guberno opportune conſulitur, prout in Domino ſalubriter expedire conſpicimus.

Capitulum Generale quolibet triennio celebrandum.

§.1. Cupientes itaque, ut Congregatio Sancti Bernardi Hiſpaniarum Ordinis Ciſtercienſis, ad antiquam regularem Obſervantiam, & debitam reformationem reducatur, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac matura deliberatione, harum ſerie perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ut deinceps pro ejuſdem Congregationis proſpero regimine, Capitulum Generale tertio quoque anno celebretur.

Et vacante Generalatu.

§.2. Et ſi forte intra dictum triennium Generalatus officium, ſeu adminiſtrationem hujuſmodi vacare contigerit, Capitulum juxta dicti Ordinis Conſtitutiones, & laudabiles conſuetudines pro novi Generalis electione de novo celebretur.

Reformatoris Generalis qualitates quæ eſſe debeant.

§.3. In quo Capitulo Reformator Generalis ad reſiduum ejuſdem triennii, & non ultra eligatur, itaut tertio quoque anno novus Reformator Generalis conſtituatur a tota Congregatione libere, & ſine reſtrictione ad determinatas perſonas eligendus, qui ex legitimo matrimonio procreatus, quadraginta annis major ſit, & vitæ probitate, ac doctrinæ præſtantia, ac rerum agendarum peritia, atque experientia facile cæteris antecellat; ac ea corporis valetudine ſit, ut Religionis onera, muneraque facile præſtare poſſit, & præcipue ad Chorum, & menſam communem convenire, & ad Regulæ, quam omnes dicti Ordinis Religioſi profitentur, præſcriptum vitam ducere, ſitque Sacerdos, & qui in Religione annum decimum ſextum profeſſionis expleverit, Abbatiſque munus per triennium ſaltem obierit, ac alias conditiones juxta ejuſdem Ordinis Conſtitutiones requiſitas habeat: qui tamen ultra dictum triennium confirmari non poſſit, ſed ab hujuſmodi Generalis Reformatoris adminiſtratione per totidem annos, vel plures, ſi ita Conſtitutiones ejuſdem Ordinis requirunt, omnino abſtineat.

Vocales Capituli Generalis qui ſint.

§.4. Ad meliorem tamen directionem eorum, quæ in Capitulis Generalibus ordinanda ſunt, Monachi, qui prædicto officio Generalis Reformatoris perſuncti fuerint vocem

(a) Vide etiam apud Henriquez Regula Ordin. Ciſterc. pag. 380.

Digitized by Google

vocem activam, & paſſivam in eiſdem Capitulis Generalibus habebunt excepto Generali Capitulo immediato, in quo a prædicti officii Generalis functione vacabunt.

Abbatiæ quolibet triennio vacant.

§.5. Abbatiæ item munus, necnon Præſidentiæ tertio quoque anno in Capitulo Generali vacet, nec ultra Abbates, nec Præſidentes in earum adminiſtratione confirmari poſſint. In eorum quoque electione formam ſecundum Conſtitutiones ejuſdem Ordinis hactenus præſcriptam ſervari decernimus.

Conditiones requirendæ in promovendis ad Abbatias.

§.6. Qui tamen ita electi, ex legitimo matrimonio procreati ſint, & etiam munus Abbatis, ſeu Prioris, vel Magiſtri Noviтiorum, aut ſacrarum literarum objierint, ac ea ætate, & corporis habitudine exiſtant, ut onera Monaſtica ad regularem obſervantiam, & cultum divinum, & ad communem vitam, victum, & veſtitum retinendum pertinentia fideliter exequantur, & obſervent, ac alias Ordinationes a Conſtitutionibus præſcriptas habeant: qui ita canonice electi toto ſequenti triennio dicti Monaſterii adminiſtrationem habeant.

Poſt Abbatis obitum nova electio infra triennium facienda.

§.7. Etſi forte per Abbatis obitum, ſeu privationem, vel aliàs intra triennium nova electio fiet, Abbas qui conditiones ſupradictas omnino habeat, per Monachos ipſius Monaſterii coram Commiſſario a Reformatore Generali deputato eligatur, necnon ab eodem Commiſſario nomine ejuſdem Reformatoris Generalis confirmetur, qui ejuſdem Monaſterii adminiſtrationem, juriſdictionemque toto illo triennio reſiduo, non ultra tamen illud triennium, gerat, & exerceat.

De Procuratorum Capituli Generalis electione.

§.8. In electione tandem Procuratorum Capituli Generalis ſervetur itidem eadem forma, ſecundum laudabiles Conſtitutiones dictæ Congregationis hucuſque ſolitas.

Abbatum, Viſitatorum &c. officium triennio concludendum.

§.9. Abbates vero, ac etiam Viſitatores, Conſiliarii, Procuratores, cæterique Officiales Miniſtri omnes, qui in Capitulo Generali eligi ſolent, per triennium tantum ſint in ſuo quiſque officio, & poteſtate, Diffinitoribus exceptis, quorum munus tempore prædicti Capituli Generalis durat: qui vero perfuncti fuerint triennio, per illud ſaltem triennium vacent, eorumque poteſtas, & officium ad alios in ſequenti Capitulo eligendos transferatur. Liceat tamen ſi ita Capitulo viſum fuerit, ad majorem Ordinis utilitatem, Procuratorem in Urbe ultra triennium confirmare.

Nec niſi in Capitulo Generali revocandum.

§.10. Abſoluto igitur triennio, Reformator Generalis, ac Deſinitores eligant Religioſos Monachos hiſce qualitatibus præditos, qui hujuſmodi munera fideliter præſtent: cæterum revocari non poſſint, niſi in Capitulo Generali ſingulo triennio celebrando, & non in eo, quod aliquando intra triennium ob officii Generalis vacationem intercedit, niſi aliquod officium tunc temporis vacet, quo caſu illud ad alium Monachum per Capitulum eligendum transferri poſſit illo triennio tantum duraturum, & non ultra, iſtorumque electio fiat tempore ſtatuto in Definitionibus Ordinis.

Viſitatores eligendi quales eſſe debeant.

§.11. Viſitationis muneri ii præficiantur Monachi, qui non ſolum vitæ probitate, & doctrinæ præſtantia, ſed etiam Regularis obſervantiæ, & diſciplinæ monaſticæ ſtudio, & experientia, cæteris præcellant, & qui in Monaſteriis totius Ordinis regularia, & canonica inſtituta inviolabiliter obſervari faciant, nec aliquod officium incompatibile, & maxime Abbatiæ, Præſidentiæve habeant, ut munus viſitationis toto illo triennio ſemel obire valeant, ac item ſæpius, ſi neceſſitas, aut Decretorum exequutio illam expoſtulet.

De Choro.

§.12. Monachi omnes conveniant ad Chorum, nec quis prætextu cujuſque privilegii, vel ſuperioritatis, etiam Generalatus a ſervitio Chori cenſeatur immunis, niſi pro tempore, quo quis in proprio officii munere actu fuerit occupatus.

Et quis poſſint ab eo diſpenſandi.

§.13. Cum Lectoribus, aut etiam Prædicatoribus, iis tantum diebus, quibus legere, & prædicare ſolent, diſpenſare poſſint, idem quoque præſtare valeant cum ægrotis, & ſtudiorum cauſſa legitime impeditis.

Diſpenſatio autem a Deſinitorio Cap. Gen. concedenda.

§.14. Si tamen aliàs neceſſarium viſum fuerit, diſpenſare cum aliquo in Choro, vel aliis obſervantiis Ordinis, prædicta diſpenſatio non poſſit fieri ab Abbatibus in ſuis Monaſteriis, immo nec ab ipſo Generali Reformatore, ſed hoc pertineat ad Patres Definitores Capituli Generalis, vel ad Capitulum, quod intra triennium celebratur.

Nemo quidquam tanquam proprium retineat.

§.15. Ut Tridentini Concilii decreta, & paupertatis votum cuſtodiendo fideliter obſerventur, non liceat alicui ex Monachis, etiamſi Superior ſit, bona aliqua etiam mobilia, aut pecuniam, proventus, cenſus, eleemoſynam, ſive ex concionibus, ſive ex lectionibus, aut Miſſis tam in propria Eccleſia, quam alibi ubicumque celebrandis, aliove ipſorum juſto labore, & cauſa, & quocumque nomine acquiſita, etiamſi ſubſidia conſanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus poſſidere, ſed ea omnia ſtatim Superiori tradere teneantur, & Conventui incorporentur, ut communis inde victus, & veſtitus omnibus ſuppeditari poſſit.

Veſtitus, & ſupellex [illegible] de communi pecunia comparanda.

§.16. Monachorum item veſtitus, & ſupellex cellarum ex communi pecunia comparetur, & omnino conformis ſit Monachorum, & quorumcumque Superiorum ſtatui, paupertatem, quam profeſſi ſunt, præſeferat, itaut nihil ſuperflui admittatur, nihil etiam quod ſit neceſſarium, alicui denegetur. Monachorum veſtes, quæ laneæ etiam eſſe debent, omniſque alia ſupellex, in aliquem commodum locum deferantur, ibique ab uno, vel duobus Monachis huic muneri a Superiore deputatis diligenter cuſtodiantur, ut inde Superioris arbitrio, prout unicuique opus fuerit, tradi, & ſubminiſtrari opportune poſſint.

Cibus, potuſque ſinguliis communis.

§.17. Monachi autem omnes etiam Superiores, quicumque ſint, etiam Reformator, eodem pane, eodem vino, eodemque obſonio, ſive eadem (ut ajunt) pitantia in communi menſa prima, vel ſecunda, niſi infir-

inſirmitatis cauſa impediti fuerint, veſcantur, neque ſingulare aliquid, quo privatim quiſque comedat, ullo modo afferri poſſit.

Ad Confeſſiones ſubditorum excipiendas, Confeſſarii deputandi.

§.18. Non liceat Superioribus, Sancto Paſchate Reſurrectionis excepto, Subditorum confeſſiones audire, niſi ipſimet Subditi ſponte, & proprio motu id ab eis petierint, ſed in ſingulis Monaſteriis deputet duos, vel tres, aut plures Confeſſarios, pro Subditorum numero majori, vel minori, iique ſint docti, prudentes, & Regularis Obſervantiæ amatores, ac charitate præditi, qui Monachorum ſubditorum Confeſſiones, etiam vigore privilegiorum Cruciatæ, ſicut Ordinis decus, & Diſciplinæ Monaſticæ nervus expoſcit, audire poſſint, & debeant.

Quibus in Monaſteriis Novitii recipi.

§.19. Novitii, qui auctoritate Capituli pro tempore recipi debent, in his dumtaxat Monaſteriis, in quibus viget Regularis Obſervantia, ac numerus Monachorum ad Chori uſum præſcriptus eſt, impoſterum recipiantur, alantur, & educentur.

Præſentia ſtatuta ab omnibus obſervanda.

§.20. Quocirca dilectis filiis Reformatori Generali, aliiſque Abbatibus, Definitoribus, Superioribus, & Monachis univerſis ejuſdem Congregationis ſub pœnis privationis dignitatum, & officiorum, quæ obtinent, ac vocis activæ, & paſſivæ, nec non perpetuæ inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum conſequenda, diſtricte præcipientes mandamus, ut decreta noſtra, & ordinationes ſupradictæ reformationis in eadem Congregatione, ac in ſingulis illius Monaſteriis reſpective recipiant, admittant, ac perpetuo obſervari procurent.

Derogatio contrariorum.

§.21. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, etiam per Nos, vel Prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices in contrarium conceſſis, ac Ordinis, & Congregationis præfatorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Congregationi Hiſpaniarum, eorumque Superioribus, Monachis, & aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum expreſſa mentio habenda eſſet, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§.22. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem fides adhibeatur, quæ præſentibus ipſis haberetur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 14. Decembris 1604. Pont. noſtri Anno XIII.

Dat. die 14. Decem. 1604. An. XIII.

CCCLII.

Cedula Conſiſtorialis ſuper Status Eccleſiarum Ravennaten., & Bononien., ſuffraganearum aſſignatione.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Gregor. XIII Eccleſiam Bononienſem erexit in Archiepiſcopatum.

§. 1. HOdie in Conſiſtorio noſtro Secreto pro Paſtorali Noſtro munere conſiderantes, ac animo, & memoria repetentes, quod alias fæl. recor. Gregorius XIII. Prædeceſſor Noſter multis, magniſque Eccleſiæ Bononien. erga Sedem Apoſtolicam meritis adductus, ac ſingulari in Patriam ſuam amore incenſus, ut illa nimirum tanto magis ad bene de prædicta Sede merendum incitaretur, quanto majoribus beneficiis ab eo ſe affectam eſſe cognoſceret, tum etiam pio bon: mem: Gabrielis olim S. R. E. Cardinalis Paleotti nuncupati, qui tunc in humanis agens dictæ Eccleſiæ Bononien. ex diſpenſatione Apoſtolica præerat, deſiderio, necnon dilectorum filiorum Regiminis, & aliorum Civitatis Bononien. Magiſtratuum ſupplicationibus, aliiſque gravibus cauſis, tunc expreſſis motus, poſt habitam cum fratribus ſuis ejuſdem S.R.E. Cardinalibus maturam deliberationem, de illorum conſilio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, prædictam Eccleſiam Bonon. in Metropolitanam, & illius Sedem Epiſcopalem in Archiepiſcopalem, ac Archiepiſcopi, & Metropolitani Sedem, atque Provinciæ caput, pro ejus Archiepiſcopo pro tempore exiſtente, qui Palii, & Crucis uſum more aliorum Archiepiſcoporum haberi, omnibuſque aliis Inſignibus Archiepiſcopalibus, nec non privilegiis, honoribus, & prærogativis aliis Archiepiſcopis debitis, & conceſſis, gauderet, per ſuas literas perpetuo erexerit, & inſtituerit, ac titulo, & honore Archiepiſcopali, & Metropolitano decoraverit, nec non Placentin., Parmen., Regien., Mutinen., Imolen., Cervien., & Cremen., Eccleſias, earumque omnium, & ſingularum Civitates, & Diœceſes cum omnibus, & ſingulis ſuis Territoriis, Cleris, populis, ac Collegiatis, Parochialibus, & aliis Eccleſiis, nec non Monaſteriis utriuſque ſexus, cæteriſque Beneficiis, & officiis Eccleſiaſticis, cum cura, & ſine cura ſæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, ac Hoſpitalibus, Domibus, Collegiis, & locis Religioſis quibuſcumque ab ejuſdem Sedis Apoſtolicæ immediate, ſive alterius cujuſcumque, etiam Metropolitani ſubjectione, etiam perpetuo diviſerit, & ſeparaverit, illaſque, nec non earum Civitates, & Diœceſes deinceps in Provincia Bononien. conſiſtere, neque in alia Provincia cenſendas, & numerandas eſſe decreverit, & declaraverit, & quatenus

Eique enunciatas hic Eccleſias aſſignavit in ſuffraganeas.

alteri

alteri Provinciæ, ſeu Archiepiſcopo, etiam Mediolanen., & Ravennaten. tam antiquo jure, conſuetudine, privilegio, vel alterius Metropolis erectione, ſive Inſtitutione, quam jure electionis ex Sacri Concilii Tridentini decreto facto, vel alias quavis ratione, & cauſa antea adjnoctæ, atque ſubjectæ, in toto, vel in parte eſſent, vel cenſerentur, ſive in illius poſſeſſione, vel quaſi ſe eſſe prætenderent, ab omni illius, ſeu alterius Provinciæ, vel Archiepiſcopi etiam Mediolanen., & Ravennaten., aor illorum Capitulorum jure Metropolitico correctione, viſitatione, ſubjectione, & quacumque alia Juriſdictione, & ſuperioritate, ſi qua forſan occaſione illius competiiſſet, vel competeret, ſimiliter perpetuo exemerit, & liberaverit: nec oon dictæ Eccleſiæ Bononien. prædictas Placentin., Parmen., Regien., Mutinen., Imolen., Cervien., & Cremen., Civitates, & Diœceſes pro ſua Metropolitana Provincia, ac Placentin., Parmen., Regien., Mutinen., Imolen., Cervien., & Cremen. Eccleſias prædictas, earumque ſingulares Præſules, tunc, & pro tempore exiſtentes pro ſuis, ac pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi Bononien. ſuffraganeas, qui, nec non earum ſingularum Capitula quocumque privilegio ſulfulta, tamquam membra Capiti, eidem Archiepiſcopo Bononien. jure Metropolitico ſubeſſent, pariter perpetuo ſubjecerit, certis etiam facultatibus tunc expreſſis ipſi Archiepiſcopo Bononien. attributis, ac irritanti Decreto deſuper appoſito. prout in dictis literis, in quibus, quod ipſa Eccleſia Bononien. prædict. Romanæ Eccleſiæ primogenita, & exempta, & dictæ Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjecta erat, expreſſum fuit, plenius continetur.

Ravennates literas Gregorii obreptionis, & ſubreptionis vitio notant.

§. 2. Poſtmodum autem ejuſdem Prædeceſſoris bon: mem: Chriſtophorus olim Archiepiſcopus, & Clerus, ſeu dilecti filii Communitas, & Homines Ravennaten., ſumpta occaſione, quod tempore datæ dictarum literarum, & antea ipſa Eccleſia Bononien., Eccleſiæ Ravennaten., illiuſque loci Epiſcopo pro tempore exiſtenti Metropolitico jure, non autem dictæ Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjecta exiſteret, & ſub diverſis aliis prætextibus ad piæ me: Sixtum Papam Qintum, etiam Prædeceſſorem Noſtrum recurſum habuerint, dictaſque literas tamquam ſubreptitias, & obreptitias, ac præter mentem, & intentionem dicti Gregorii Prædeceſſoris, nec ejus Motu proprio, ſed ad Gabrielis Cardinalis, nec non Regiminis, & aliorum Magiſtratuum prædictorum prætextu in grave Juriſdictionis, præheminentiæ, & auctoritatis dictæ Eccleſiæ Ravennaten., & illius pro tempore exiſtentis Præſidis præjudicium emanatas impugnare, ac irritari, & retractari facere tentaverint, dictuſque Sixtus Prædeceſſor negocium hujuſmodi nonnullis ex ipſius Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, & forſan Congregationi ipſorum Cardinalium ſuper novarum Eccleſiarum Cathedralium, & Metropolitanarum erectionibus, ac inter eas etiam tunc erectas Eccleſias incidentibus controverſiis deputatorum, tum etiam in Palatii Apoſtolici Auditorio diligenter examinandum, ſibique ad hoo, ut deſuper, quod juſtum foret, ſtatueretur, referendum commiſerit, nec illud hactenus deciſum, & reſolutum fuerit, quodque idem Archiepiſcopus Ravennaten., etiam Eccleſiæ Ariminen., & Ferrarien. ſub ejus Provincia compræhendi, ſibique jus Metropoliticum in illis antiquitus competiiſſet: Epiſcopus vero Ariminen. in vim literarum a recor. mem: Lucio II., & Innocentio III. Romanis Pontificibus ſimiliter Prædeceſſoribus Noſtris emanatarum, & per nonnullos alios Romanos Pontifices pariter Prædeceſſores Noſtros confirmatarum, & innovatarum, dictam Eccleſiam Ariminen., nulli alteri Metropoli, niſi tantum prædictæ S. R. E. ſubeſſe, vel etiam in Provincia Romana compræhendi, illiuſque Præſules pro tempore exiſtentes a nullo, præterquam a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, vel de ejus licentia conſecrari debere, & ſimiliter Epiſcopus Ferrarien. pro tempore exiſten. prædictam Eccleſiam Ferrarien., licet illa olim ſub Ravennaten., vel potius Mediolanen. Provinciis prædictis forſan compræhenſa fuiſſet; tamen temporis progreſſu a Ravennaten., & Mediolanen. Provinciis hujuſmodi exemptam, dictæque Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectam prætendebant, & exinde graves lites, & diſcordiæ, niſi illis congruæ proviſionis remedio occurreretur, ſuccedere poterant.

Clemens hujuſmodi, aliaſque controverſias ad avocatis:

§. 3. Et propterea cupientes more providi, & vigilis paſtoris Officii Noſtri partes deſuper interponere, ac tam Ravennaten., quam Bononien. Eccleſiarum prædictarum ſtatui, & indemnitatibus aliqua accomoda ratione proſpicere, earumque Præſules a litium, & controverſiarum hujuſmodi incommodis, & diſpendiis explicare, ac in pacis, ac quietis amœnitate confovere, de præmiſſis omnibus, & ſingulis, eorumque circumſtantiis, nec non partium prædictarum juribus, rationibus, & prætenſionibus univerſis plene, & ſufficienter inſtructi, poſt maturam deliberationem ſuper his cum fratribus Noſtris habitam, Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac eorumdem fratrum conſilio, & unanimi aſſenſu, omnes, & ſingulas lites, & controverſias ſuper eiſdem præmiſſis, & illorum occaſione, in dicta Congregatione, vel alibi coram prædictis Cardinalibus, aut quibuſcumque aliis Judicibus ordinariis, vel delegatis, etiam cauſarum dicti Palatii Auditoribus tam inter Metropolitanas invicem, quam inter ipſas Metropolitanas, & ſuffraganeas Eccleſias hujuſmodi vel illarum Præſules motas, & indeciſas pendentes in quibuſcumq; ſtatu, & terminis reperirentur, ad Nos avocavimus, eaſque penitus caſſavimus, & extinximus, ac Eccleſiam Ravennaten. prædictam, & illius Præſules pro tempore exiſtentes adverſus tam literas Gregorii

Digitized by Google

Prædeceſſoris hujuſmodi quoad ea, quæ Imolen., & Cervien., Eccleſias in umbelico dictæ Provinciæ Ravennaten. conſiſtentes, earumque Præſules, Capitula, Clerum, & populum, Civitates, & Diœceſes afficiunt, ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literis quo ad cætera in eis contenta alias ſalvis, ac in ſuo robore permanentibus, quam omnes, & quaſcumque de illis, nec non Ferrarien. & Ariminen. Eccleſiis prædictis per præfatos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, dictamque Sedem Apoſtolicam ab Eccleſia, & Provincia Ravennateo. hujuſmodi factas ſeparationes, & ſegregationes, diviſiones, diſmembrationes, diſtractiones, & exemptiones, ac etiam literis Lucii, & Innocentii, aliorumque Romanorum Pontificum hujuſmodi, necnon forſan ſubſequutas declarationes, & * anoovationes, ac denique in priſtinum, & eum, io qoo antea quomodolibet erant ſtatum, in omnibus, & per omnia, perinde, acſi nullatenus emanaſſent, reſtituimus, repoſuimus, & plenarie reintegravimus, & nihilominos literas Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, ac omnia, & ſingula in illis contenta, exceptis dumtaxat iis, quæ Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas, earumque Præſules, Capitula, Civitates, Diœceſes, Territoria, Terminos, & Populum concernunt, nec præſentibus contrariantur, approbavimus, & confirmavimus, ac perpetuæ, & inviolabilis firmitatis Apoſtolicæ præſidio communivimus, eaſque a data literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi valere, & plenam roboris firmitatem obtinere, ſuoſque plenarios, & iotegros effectus ſortiri, necnon ipſis Eccleſiæ, & Archiepiſcopo Bononien. ſuffragari voluimus, & decrevimus in omnibus, & per omoia, perinde acſi Motu proprio dicti Gregorii Prædeceſſoris emanaſſent, ipſaque Eccleſia Bononien tempore datę literarum Gregorii Prædeceſſoris hujoſmodi Sedi Apoſtolicæ, non autem Eccleſiæ, & Archiepiſcopo Ravennaten. prædictis immediate ſubiecta, ac in eiſdem nulla de dictis Imolen., ac Cervien. Eccleſiis mentio facta fuiſſet, omnes quoque, & ſingulos prædictos, ac quoſcumque alios tam juris, quam facti, oecnon ſolemnitatum, etiam ſubſtantialium defectus, ſi qui quomodolibet interveniſſent in eiſdem, etiamſi tales eſſent, vel forent, qui in generali verborum ſermone non compræhenderentur, ſed oota, & expreſſioue ſpeciali indignerent, ſupplevimus, ac pro potioris cautelæ ſuffragio, prædictam Eccleſiam Bononien. in Metropolim cum dignitate, & Sede Archiepiſcopali, ac juriſdictione, & Superioritate Metropolitica, necnon Pallii, & Crucis, ut moris eſt, delatione, reliquiſque omnibus, & ſiogulis inſignibus ornamentis, honoribus, privilegiis, exemptionibus, juribus, & facultatibus aliis Metropolitaois Eccleſiis de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet competentibus, de novo etiam perpetuo ereximus, & inſtituimus, ac tam Bnonien., Placentin., Parmen., Region., & Mutioen. a

Confirmatiſque Gregorii literis quoad ea, quæ hic exprimuntur.

* Sic.

Atque iterum erecta Eccleſia Bononienſis in Archiepiſcopatum.

Ravennateo., quam Imolen., & Cervien. a Bononien. Provinciis hujuſmodi; Ferrarien. vero, Arimioen. & Cremen. prædictas, necnon quæ infra Civitates Placentin., & Parmen conſiſtit, & pridem per Nos a Collegiata tunc nollius Diœceſis in Cathedralem erecta, dictæque Sedi immediate ſubjecta fuit, Burgi Sancti Donini Eccleſia ab immediata ſubiectione ejuſdem Sedis Apoſtolicæ, & quatenus ipſæ Eccleſiæ Placentio., Parmen., Regicn., Mutinen. Cremen., Burgi Sancti Dooini, Ferrarieo., Ariminen., Imolen., & Cervien., vel earum aliquæ Mediolanen. prædictæ, vel cuicumque alteri Metropolitanæ Provinciæ quavis occaſione, & cauſa, etiam in illarom erectione, & ioſtitutione, ſeu de jure antiquo, aut ex ſtatuto, vel conſuetndine, ſeu dicti Concilii Decreto facta erectione, & alias quomodolibet ſubiectæ, conceſſæ, adſctiptæ, ſeu adjunctæ fuiſſent, vel cenſerentur, aut in poſſeſſione etiam immemorabili, ſeu quaſi eſſe reperireotur, vel prætenderentur, a Mediolanen., & quibuſcumque aliis Metropolitanis Proviociis hujuſmodi, ac omoi, & quacumque illius Præſidis pro tempore exiſtentis Metropolitica juriſdictione, viſitatione, ſuperioritate, correctione, & obedientia illis, ut præfertur, vel alias quomodolibet forſan competente, ſimiliter perpetuo penitus eximimus, & totaliter liberavimus, eaſque, & illarum quamlibet Placentio., videlicet, ac Parmen., Regien. Mutinen., Cremen., & Burgi Sancti Donini Eccleſias, earumque ſingularum Præſules, Capitula, Civitates, & Diœceſes, nec non Cleros, Populos, & utriuſque ſexus perſonas tam ſæculares, quam Eccleſiaſticas earumdem, cum omoibus, & ſingulis Eccleſiis cum cura, & ſine cura, & Collegiatis quantumvis exemptis, etiam nullius, intra fines Provincię Metropolitanæ Bononienſis exiſtentibus, Monaſteriis quoque, Hoſpitalibus, locis Piis, & Religioſis utriuſque ſexus dictæ Eccleſiæ Bononien. pro ſuis ſuffraganeis, & Provincialibus, ac alias, juxta tenorem literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, ac modo, & forma in illis expreſſis, & contentis, quæ omnia etiam ad dictam Eccleſiam Sancti Donini extenſa, & ampliata cenſereotur, perinde acſi in eiſdem de illa ſpecialis, & ſpecifica mentio facta foret, pariter perpetuo conceſſimus, & aſſignavimus; Ferrarien. vero, & Ariminen. Eccleſias, etiamſi non appareret, neque probari poſſet, quod illæ aliquando ſub dicta Provincia Ravennaten. compræhenſæ, aut illi ſubjectæ fuiſſent, nec non Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas ſimiliter, cum ſuis Epiſcopis, Capitulis, Civitatibus, Dioeceſibus, Terris, Territoriis, Cleris, Populis, Collegiatis, Parochialibus, & aliis Eccleſiis, nec noo Monaſteriis, Collegiis, Hoſpitalibus, locis Piis, & Religioſis utriuſque ſexus, etiam exemptis, & quocumque privilegio ſuffultis, ac omoibus, & ſingulis Beneficiis Eccleſiaſticis cum cura, & ſine cura ſæcularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus, Eccleſiæ, Provinciæ, & Ar-

Abjudicatiſq; Eccleſiis hic expreſſis a ſuperioritate Archiep. Mediolanenſis.

Et Bononienſi Eccleſiæ addictis;

Alias Eccleſias Ravennatenſi ſuffraganeas declaravit.

chia-

chiepiſcopo Ravennaten. prædictis ultra Eccleſias Adrien., Comaclen., Faventin., Forolivien., Brittinorien., Cæſenaten., Sarſinaten., & alias, ſi quæ ſint, ipſius Eccleſiæ Ravennaten. Suffraganeas Metropolitico Jure, itaut idem Archiepiſcopus Ravennaten. pro tempore exiſtens in illis omnibus, & ſingulis Jus Metropoliticum ſibi vendicato, ac Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Eccleſiarum hujuſmodi Epiſcopos, uti ejuſdem Eccleſiæ Ravennaten. Suffraganeos conſecrare, & ad ejus Synodum Provinciale evocare, cæteraque omnia ad Archiepiſcopale munus, & Officium de Jure, vel conſuetudine, ac alias quomodolibet ſpectantia, & pertinentia facere, exercere, procurare, adminiſtrare, & exequi libere, & licite valeret, dictique Epiſcopi Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., nunc, & pro tempore exiſtentes prædicto Archiepiſcopo Ravennaten., tamquam membra capiti obſequentes, ad omnia, & ſingula tenerentur, & eſſent obligati ad quæ alii Suffraganei ſuis Eccleſiis Metropoliticis, & Archiepiſcopis Metropolitanis de Jure, vel conſuetudine, ac alias quomodolibet tenebantur, & obligati erant, itidem perpetuo ſubjecimus, ac deinceps perpetuis futuris temporibus Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas inter alias Suffraganeas dictæ Eccleſiæ Ravennaten. connumerandas, & cenſendas, ac tam eas, quam illarum ſingularum Civitates, & Diœceſes ſub ipſa Provincia Ravennaten. comprehenſas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedi Apoſtolicæ immediate, neque ulli alteri, niſi tantum Ravennaten. Eccleſiæ, & illius Archiepiſcopo prædictis, quoad Archiepiſcopalia, Metropolitica, ac provincialia Jura, & Juriſdictiones ſubjectas eſſe, & fore. Præſentes quoque, & deſuper conficiendas literas nullo unquam tempore ex eo, quod dictarum Eccleſiarum Præſules, & Capitula, vel quicumque alii in præmiſſis intereſſe quomodolibet habentes, eiidem præmiſſis non conſenſerint, nec ad id vocati, aut requiſiti, neque forſan omnes cauſæ, propter quas eadem præmiſſa emanarint, in Conſiſtorio prædicto, vel alibi vocatis vocandis prævliis debitis tractatibus, ac ſervatis, & adhibitis ſolemnitatibus, & aliis de jure, conſuetudine, vel juxta Conſtitutiones, & Ordinationes Apoſtolicas, aut Eccleſiarum, & Provinciarum hujuſmodi ſtatuta, privilegia, & Indulta, etiam confirmatione Apoſtolica, vel alia quavis firmitate roborata, aut alias quomodolibet requiſitis, & in ſimilibus neceſſariis examinatæ, verificatæ, & approbatæ fuerint, ſeu etiam enormis, vel enormiſſimæ, & totalis læſionis, aut alio quovis prætextu, & ex quocumque capite, ac quavis cauſa, vel occaſione quantumcumque notabili, & juridica, etiam neceſſario exprimenda de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in toto, vel in parte reſcindi, retractari, annullari, in jus, vel controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, minuſque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, & conceſſionum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus a Nobis, ſeu quibuſvis aliis Romanis Pontificibus Succeſſoribus Noſtris, ac dicta Sede, & etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac Conſiſtorialiter pro tempore emanatis nullatenus comprehendi, nec comprehenſas cenſeri, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, ac validiſſimum, & eum, antequam emanarent, erant ſtatum, in omnibus, & quo ad omnia reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac etiam ſub quacumque data, etiam poſteriori per quoſcumque intereſſe habentes pro tempore eligenda de novo conceſſas, ac contra, & adverſus quaſcumque exceptiones, etiam quantumvis juſtas, & juridicas, ac quorumvis impugnationes, ſi quas pro tempore fieri contigerit, omnino, & ſemper validas, & efficaces eſſe, fore, & cenſeri, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & partibus ipſis perpetuo ſuffragari in omnibus, & per omnia, perinde acſi vocatis omnibus, & ſingulis, quorum intererat, & de illorum conſenſu, necnon debitis tractatibus, & ſolemnitatibus, cæteriſque ad id requiſitis plene ſervatis, & adhibitis emanaſſent, neque ipſarum Eccleſiarum Ravennaten., & Bononien. Præſules pro tempore exiſtentes, vel alios quoſcumque ad ſuperius expreſſa in toto, vel in parte verificandum, ſeu probandum nullo unquam tempore teneri, nec ad id quavis neceſſitate cogi, aut compelli poſſe; ſed ſolam narrativam prædictam abſque alia verificatione, vel probatione ſufficere, eique in Judicio, & extra illud ſtari, nec aliquam probationem, ſeu exceptionem cujuſcumque naturæ, & ſpeciei illa ſit, vel fuerit in contrarium adduci, vel admitti; ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum dicti Palatii Auditores, ac prædictos, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos nunc, & pro tempore exiſtentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decrevimus, & declaravimus, ac deſuper omnibus, & ſingulis Epiſcopis, Archiepiſcopis, & aliis prædictis perpetuum ſilentium impoſuimus.

Appoſitiſque neceſſariis clauſulis pro hujus declarationis firmitate.

Perpetuum ſilentium partibus impoſuit.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de non tollendo Jure quæſito, & ſimilis me. Pauli II., & quorumcumque aliorum Romanorũ Põtificum itidem Prędeceſſorũ Noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Apoſtolicis, nec non in univerſalibus, provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Con-

Digitized by Google

Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non ſingularum Eccleſiarum, & Provinciarum prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, erectionibus, inſtitutionibus, & exemptionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, earumq; Præſulibus, Præſidentibus, Capitulis, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam vim contractus habentibus, ſeu inducentibus per prædictos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices ſimiliter Prædeceſſores Noſtros, ac etiam Nos, & dictam Sedem etiam Motu, ſcientia, conſilio, & poteſtatis plenitudine paribus, ac ex certis tunc expreſſis etiam Conſiſtorialiter propoſitis, & diligenter examinatis, etiam per modum perpetui Statuti, ſanctionis, & Ordinationis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet, etiam iteratis, & multiplicatis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ad præmiſſorum effectum, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe, ac latiſſime derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: cum clauſulis opportunis, & conſuetis. Inſuper volumus literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, & aliorum præmiſſorum, ac inde ſequutorum quorumcumque tenores, nec non litium, & controverſiarum prædictarum cauſas, & occaſiones, earumque ſtatum, & merita, ac Cardinalium, & aliorum Judicum nomina, & cognomina, nec non quorumcumque intereſſe habentium Jura, & actiones, rationes, & prætenſiones ſingularum Eccleſiarum, & Provinciarum prædictarum qualitates, ſituationes, confines, & denominationes, cæteraque omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea neceſſaria exprimenda in dictis literis ſuper præſentibus conficiendis haberi pro expreſſis, ſeu in toto, vel in parte exprimi, ac eaſdem literas ſimul, vel ad partem, etiam cum præmiſſorum omnium, & ſingulorum, etiam qualitatum, invocationum, nuncupationum, denominationum, ſituationum, circumſtantiarum, etiam aggravantium, aliorumque neceſſariorum majori, & veriori ſpecificatione, & expreſſione etiam viam perinde valere, ubi, & quando opus fuerit, etiam in una non facta mentione de alia, vel aliis, expediri poſſe.

Publicatio, regiſtrumque faciendum.

§. 5. Quod literæ Noſtræ hujuſmodi ut amplius innoteſcant, non ſolum in Cancellaria Apoſtolica, ſed etiam ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & Acie Campi Floræ publicentur, earumque exempla in eiſdem locis affiſa dimittantur, ac omnes, & ſingulos, quos illa concernunt, a die publicationis hujuſmodi, perinde arctent, ac ſi ipſis perſonaliter intimatæ fuiſſent, hujuſmodi quoque exemplis etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & dictæ Cancellariæ Regentis pro tempore exiſtentis, vel alterius Prælati Romanæ Curiæ, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ Sigillo munitis eadem prorſus fides ubique in Judicio, & extra illud adhibeatur, quæ eiſdem originaliter Noſtris literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ: mandantes illas in librum Quinternum appellatum ejuſdem Cancellariæ Apoſtolicæ ad perpetuam rei memoriam referri, & deſcribi, ac in literis Apoſtolicis, quæ ſuper dictarum Suffraganearum proviſionibus pro tempore fient, inviolabiliter obſervari.

Datum Romæ ſub Annulo Piſcatoris die 14. Decembris 1604. Anno XIII.

Dat. die 14. Decem. 1604. An. XIII.

CCCLIII.

Declaratio quod Eccleſiaſtici Regni Caſtellæ teneantur contribuere Gabellæ, ſeu Siſæ impoſitæ pro præſtandis ſuperadditionalibus ſervitiis Regi Catholico oblatis a Regnis Caſtellæ prædictis juxta declarationem in ultimis Comitiis factam, præterquam quoad ea, quæ pro uſibus propriis conſumuntur, & prorogatio ſexennii ad aliud triennium, intra quod tamen, ſi tota ſumma congeſta fuerit, eo ipſo gratia expiret.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Chariſſime in Chriſto fili Noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Comitia Regni Caſtellæ ſubſidium ſexennale Philippo Regi obtulerant.

§. 1. Alias cum accepiſſemus Regna tuæ Coronæ Caſtellæ in Comitiis, ſeu Curiis, tunc noviſſime habitis animadverten. Majeſtatem tuam pro Catholicæ Religionis defenſione, & obedientiæ S.R.E. conſervatione in tuis, ac exteris Ditionibus, & Regnis, graviſſimis quotidie ſumptibus urgeri, itaut ærariis clar. me: Philippi Secundi Hiſpaniarum Regis Catholici Genitoris tui, ac tuis fere conſumptis, tu illos, niſi aliquo ſubſidio a tuis Subditis ſubleveris, ulterius ferre non poſſes: propterea quædam ſuperadditionali ſervitia, ſive ſubſidia ad ſexennium duratura ſuper Vino, & alio in prædictis Regnis colligendis, & conſumendis præſtare libenter obtuliſſe.

Illud ab Eccleſiaſticis etiam coadjuvari Clemens permiſit.

§. 2. Nos propterea eorumdem Regnorum, & Subditorum tuorum in Majeſtatem tuam voluntatem, & devotionem, & quod alacri animo proprias facultates, & ſubſtantias pro Catholicæ Religionis conſervatione

ne conferre propoſuiſſent, tunc ſummopere commendantes, tuæque in præmiſſis atteſtationi, ut par erat, fidem adhibentes, pro faciliori ſervitiorum, ſeu ſubſidiorum hujuſmodi præſtatione, illa per Eccleſiaſticas etiam perſonas coadjuvanda eſſe cenſuimus.

Et ab omnibus perſolvi, quoddam vectigal hac de cauſa impoſitum mandavit.

§.3. Ac propterea Motu proprio, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas Eccleſiaſticas perſonas tam ſæculares, quam cujuſvis etiam exempti, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjecti Ordinis Regulares, nec non Monaſteria utriuſque ſexus, Conventus, Collegia, & Eccleſiarum Capitula eorumdem Regnorum, & in eiſdem Regnis commorantes, & conſiſtentes ad confereodum, & contribuendum proportionabiliter, prout laici in dictis ſuperadditionalibus ſervitiis, ſeu ſubſidiis, & ad ſolvendum Gabellam, ſeu Sitam eorum occaſione ſuper Vino, & Oleo in prædictis Regnis colligendis, & conſumendis imponendam, ſeu forſan impoſitam adinſtar laicorum, durante d. ſexennio, & non ultra teneri, & obligatos exiſtere voluimus, atque mandavimus, & quatenus opus eſſet, opportuuis Juris, & facti remediis, etiam per exactores dictorum ſuperadditionalium ſervitiorum, ſeu ſubſidiorum, aut eorum occaſione imponendæ, ſeu impoſitæ Gabellæ, ſive Sitæ hujuſmodi ad tui libitum conſtituendos, & removendos cogi, & compelli poſſe conceſſimus, prout in Noſtris deſuper in forma Brevis ſub dat. die 23. Januarii 1601. Pont. Noſtri Anno Nono.

EademComitia d. vectigal ad carnes extendi petiit.

§.4. Et deinde per Nos pariter accepto, quod in Comitiis, ſeu Curiis eorumdem tuorum Regnorum, tunc proxime celebratis, conſideratum fuerat ſuperadditionalia ſervitia, ſeu ſubſidia ſupradicta Tibi ad ſexennium oblata, & ut præfertur præſtanda, quæ in totum ad decem, & octo decies centena millia aureorum nummorum aſcendere debebant, & ex quibus tria decies centena millia ſimiliter nummorum aureorum quot annis præſtanda erunt ex Gabella, ſeu Sita ſuper Vino, & Oleo in prædictis Regnis colligendis, & conſumendis impoſita, ſine magno, & exceſſivo populorum gravamine colligi non poſſet, & propterea pro minori eorumdem Populorum detrimento, plurimum expedire, ut hujuſmodi Gabella, ſeu Sita ad carnes in eiſdem Regnis vendendas extenderetur, ita tamen ut propterea ſumma prædicta nullo modo creſceret, & ipſa Gabella, ſeu Sita ſuper Vino, & Oleo impoſita cum effectu non augeretur, & ex iſtis tribus rerum ſpeciebus tota ſumma prædicta tantummodo congereretur, ideoque de hujuſmodi extenſione Gabellæ, ſeu Sitæ ad carnes facienda inter eos mature reſolutum fuerat: Et quia hæ Gabellæ, ſeu Sitæ ad tertiam carnium ſpeciem prædictam extenſio, ſummam nullo modo augebat, atque ab ipſis, etiam Eccleſiaſticis facilius ſolvi, & ferri poterat.

§.5. Nos Majeſtati tuæ ampliorem gratiam facere volentes, Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, omnes, & ſingulas Eccleſiaſticas perſonas tam ſæculares, quam cujuſvis etiam exempti, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjecti Ordinis Regulares, nec non Monaſteria utriuſque ſexus, Conventus, Collegia, ac Eccleſiarum Capitula Regnorum prædictorum, & in eiſdem Regnis commorantes, & conſiſtentes pro contributione per eos, ut in aliis ſupradictis literis conceſſeramus, proportionabiliter, prout laici in dictis ſuperadditionalibus ſervitiis, ſeu ſubſidiis facienda ad ſolvendum Gabellam, ſeu Sitam hujuſmodi a Vino, & Oleo præfatis, ad carnes etiam, ut præfertur extendendam, ita tamen, ut nec ſumma prædicta augeretur, nec tempus ſexennii jam currentis protraheretur, æque, ac laicos teneri, & obligatos eſſe voluimus, & ſtatuimus, & ordinavimus, & quatenus opus eſſet, opportuois Juris, & facti remediis, etiam per Exactores dictorum ſuperadditionalium ſervitiorum, ſeu ſubſidiorum, & Gabellarum, ſeu Sitarum eorum occaſione, ut præfertur impoſitarum, ad tui libitum conſtituendos, & removendos cogi, & compelli poſſe conceſſimus.

Approbavit Clemens, & ſub eadem lege Eccleſiaſtici comprehendi voluit.

§.6. Sed ne aliqua Laicis in Eccleſiaſticos juriſdictio, ſeu facultas illos compellendi conceſſa cenſeretur, declaravimus, noſtræ intentionis fuiſſe, & eſſe, ut exactores prædicti Eccleſiaſticos recuſantes, non per ſe ipſos, aut alios ſæculares Miniſtros, ſed adhibita Ordinariorum locorum auctoritate, & coram eiſdem Ordinariis, quibus diſtrictè præcipiendo mandavimus, ut contra recuſantes Eccleſiaſticos, & Regulares, etiam exemptos, nobiſque, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectos ad quamcumque ſimplicem eorumdem exactorum requiſitionem, exequtive, quacumque appellatione remota, auctoritate noſtra procederent, compellere valerent, & deberent, prout in aliis ſub datum XI. Auguſti 1603. Pontificatus noſtri Anno duodecimo in ſimili forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

Ita tamen, ut recuſantes ab Ordinariis locorum compellerentur.

§.7. Cum autem, ſicut Majeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, in ultimo dictis Comitiis, ſeu Curiis, in quibus Gabella, ſeu Sita prædicta prius ſuper Vino, & Oleo impoſita ad Carnes extenſa fuerit, ex eo, quod iſtæ rerum ſpecies ſint valde univerſales pro divitibus, & pauperibus ad effectum, ut omnes minus gravarentur, declaratum fuerit, ut in prædicta Gabella, ſeu Sita Vini, & Olei contribuere deberent non ſolum ementes, & vendentes, ſed ii etiam, qui illa perciperent ex propriis Terrenis, aut ex affictibus, aut emerent in Uvis, aut Olivis, ſeu colligerent pro Decimis, aut etiam dono acciperent, vel aliàs ex quovis alio reddiu, & introitu haberent, & conſumerent in propriis Domibos, & pro eorum, & familiarum ſuarum uſibus, & ſimiliter, quod non ſolum de Vino, ſed etiam de muſto, aquato, & aceto intelligeretor, & ulterius, quod eadem Gabella, ſeu Sita uſque ad integram exactionem dictæ ſummæ decem,

Sexennii tempus protogari petiit Rex.

Digitized by Google

decem, & octo decies centenorum millium nummorum aureorum durare deberet, & quia prædictæ declarationes in noſtris literis prædictis expreſſe non fuerunt, ideo Majeſtas tua cupiat ad tollendam omnem dubitandi occaſionem, id per Nos declarari, ac etiam tempus dicti ſexennii extendi, & prorogari.

Declarat Clemens omnes eque ad ſolutionem teneri

§.8. Nos votis tuis, quantum cum Domino poſſumus, annuere volentes, ac ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus, acſi ad verbum inſerti forent, pro expreſſis habentes, tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, harum ſerie decernimus, & declaramus, Eccleſiaſticas perſonas ſæculares, & regulares, ac Monaſteria, Conventus, Collegia, & Capitula ſupradicta ad ſolvendum Gabellam, ſeu Sitam prædictam juxta declarationem ſupradictam, quo ad rerum ſpecies, non tamen quo ad eas, quæ pro eorum propriis, & familiarum ſuarum uſibus conſumunt, itaut pro illorum, & ſuarum familiarum uſibus ſupradictis ſint omnino immunes, & exempti, ad inſtar Laicorum in omnibus, & per omnia juxta ſeriem, & tenorem ultimo dictarum literarum, quoad reliqua de cætero teneri, ac perinde in futurum cogi, & compelli poſſe, acſi in eiſdem literis de hujuſmodi declaratione ſpecialis mentio habita fuiſſet.

Tempus extendit.

§.9. Præterea tempus dicti ſexennii ad aliud triennium a fine ipſius ſexennii computandum, quo tantum durante, ſi prædicta ſumma decem, & octo decies centenorum millium nummorum aureorum congeſta non fuerit, adhuc Gabellas, ſeu Sitas hujuſmodi perſolvere teneantur: ſed ſi ante lapſum dicti triennii hujuſmodi ſumma congeſta fuerit, ab hujuſmodi ſolutione liberi ſint eo ipſo abſque alia declaratione deſuper facienda, auctoritate, & tenore prædictis extendimus, & prorogamus.

Recuſantes a Locorum Ordinariis compelli mandat.

§.10. Volumus autem, & earumdem præſentium tenore decernimus, ut Exactores dictæ Gabellæ, ſeu Sitæ non per ſe ipſos, ſeu per alios Miniſtros ſæculares, ſed adhibita locorum Ordinariorum Eccleſiaſticorum auctoritate compellere valeant: quibus locorum Ordinariis diſtricte præcipiendo mandamus, ut contra Eccleſiaſticos recuſantes, etiam Regulares, & exemptos, nobiſque, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectos, & ad exequutiones contra ipſos ad quamcumq; ſimplicem eorumdem exequutorum requiſitionem, quacumque appellatione remota, auctoritate noſtra procedant.

Contraria tollit.

§.11. Non obſtantibus omnibus illis, quæ in ſingulis literis præfatis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 17. Decem. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 17. Decembris 1604. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLIV.

Confirmatio Erectionis Eccleſiæ Bononienſis in Archiepiſcopatum, & reſtitutio nonnullarum Eccleſiarum Archiepiſcopatui Ravennatenſi.

Hanc Erectionem fecit Gregor. XIII. ut in ejus Conſtit. CXLII. Univerſi. *Tom. IV. Par. IV. fol. 20.*

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanus Pontifex Beati Petri Apoſtolorum Principis Succeſſor, in ſupremo militantis Eccleſiæ Solio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſupra univerſas Orbis Eccleſias, & Provincias, ut juxta verbum propheticum noxia evellat, & deſtruat, ac utilia, & ſalubria ædificet, & plantet, divina diſpoſitione conſtitutus, tamquam de ſummo vertice Montis in omnes agri Dominici partes, præſertim ſibi nedum ſpirituali, ſed etiam temporali juriſdictione ſubjectas, more vigilis Paſtoris attentæ conſiderationis dirigens intuitum, pro exactiori ejuſdem agri cultura, & uberiori fruge novas Sedes, & Eccleſias tam Epiſcopales, quam Archiepiſcopales in locis congruis plantare, & plantatas ſpiritualibus irrigationibus, & adjumentis confovere, ac iis, quæ Metropolicæ dignitatis, & juriſdictionis inſignibus ſunt decoratæ, proprias, & diſtinctis Provincias, nec non competentem ſuffraganeorum numerum, ad viſitationis, correctionis, & juſtitiæ miniſterium fructuoſius exercendum aſſignare, litibuſque, & controverſiis de medio ſublatis, pacem, & concordiam inter ipſarum Eccleſiarum Præſules, & alios Chriſtifideles omni, qua poteſt, induſtria conciliare ſatagit, ac alias in his ſuæ ſolicitudinis, & providentiæ ſtudium, etiam Prædeceſſorum ſuorum geſta, nunc confirmando, & innovando, nunc aliqua ex eis alterando, & in melius commutando interponit, prout Eccleſiarum, Provinciarum, & locorum hujuſmodi qualitatibus, & circumſtantiis debite penſatis, illorum felici ſtatui, & directioni, ac etiam publicæ commoditati, & ſaluti conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Recenſet Gregorium XIII. Eccleſiam Bononienſem erexiſſe in Archiepiſcopatum.

§.1. Hinc eſt, quod Nos ad ejuſdem Apoſtolicæ dignitatis apicem, & poteſtatis plenitudinem divinæ diſpoſitionis operante clementia, meritis licet imparibus, aſſumpti, provide conſiderantes, ac memoria, & animo revolventes, quod alias felicis recordationis Gregorius Papa Decimustertius Prædeceſſor noſter, multis, magniſque Eccleſiæ Bononien. erga Sedem Apoſtolicam meritis adductus &c. *Omittitur narrativa hujus bullæ, ſiquidem eam habemus loco citato in rubrica.*

§.2. Poſt obitum autem ejuſdem Prædeceſ-

deceſſoris bo: me: Chriſtophorus olim Archiepiſcopus, & ſeu dilecti filii Clerus, ac Communitas, & homines Ravennaten. ſumpta occaſione, quod tempore datæ dictarum literarum, & antea, ipſa Ecclesia Bononien. Ecclesiæ Ravennaten., illiuſque Archiepiſcopo pro tempore exiſtenti, Metropolitico jure, non autem dictæ Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjecta exiſteret, & ſub diverſis aliis prætextibus ad piæ memoriæ Sixtum Papam Quintum etiam Prædeceſſorem noſtrum recurſum habuerint, dictaſque literas tamquam ſubreptitias, & obreptitias, ac præter mentem, & intentionem dicti Gregorii Prædeceſſoris, nec ejus Motu proprio, ſed ad Gabrielis Cardinalis, nec non Regiminis, & aliorum Magiſtratuum prædictorum preces, in grave juriſdictionis, præeminentiæ, & auctoritatis dictæ Ecclesiæ Ravennaten., ac illius pro tempore exiſtentis Præſulis præjudicium emanatas impugnare, & irritari, & retractari facere tentaverint, dictuſque Sixtus Prædeceſſor negocium hujuſmodi nonnullis ex ipſius Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, & forſan Congregationi ipſorum Cardinalium ſuper novarum Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitan. erectionibus, ac inter eas, & jam tunc erectas Ecclesias incidentibus controverſiis deputatorum, tum etiam in Palatii Apoſtolici Auditorio diligenter examinandum, ſibique ad hoc ut deſuper, quod juſtum foret, ſtatueretur, referendum commiſerit, nec illud hactenus deciſum, & reſolutum fuerit, quodque idem Archiepiſcopus Ravennatenſis, etiam Ecclesias Ariminenſem, & Ferrarienſem ſub ejus Provincia compræhendi, ſibique jus Metropoliticum in illis antiquitus competiiſſe, Epiſcopus vero Ariminenſis in vim literarum a recolendæ memoriæ Lucio Secundo, & Innocentio Tertio Romanis Pontificibus ſimiliter Prædeceſſoribus noſtris emanatarum, & per nonnullos alios Romanos Pontifices pariter Prædeceſſores noſtros confirmatarum, & innovatarum, dictam Ecclesiam Ariminenſem nulli alteri Metropoli, niſi tantum prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ſubeſſe, vel etiam in Provincia Romana compræhendi, illiuſque Præſules pro tempore exiſtentes, a nullo, quam a Rom. Pontifice pro tempore exiſtente, vel de ejus licentia conſecrari debere, & ſimiliter Epiſcopi Ferrarien. pro tempore exiſtentes prædictam Ecclesiam Ferrarien. licet olim ſub Ravennaten., vel potius Mediolanen. Provinciis forſan compræhenſa fuiſſet, temporis tamen proceſſu a Ravennaten., & Mediolanen. Provinciis hujuſmodi exemptam, dictæque Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectam prætendant, vel etiam ſint, & exinde graves lites, & diſcordiæ, niſi illis congruæ proviſionis remedio occurratur, ſuccedere poſſint, ac propterea in præmiſſis pro paſtoralis officii noſtri debito providere, ac tam Ravennaten., quam Bononien. Ecclesiarum prædictarum ſtatui, & indemnitatibus aliqua accomoda ratione proſpicere, earumque Præſules a litium, & controverſiarum hujuſmodi incommodis, & diſpendiis explicare, atque in pacis, & quietis amænitate confovere, cupientes, nec non literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, & aliorum præmiſſorum, ac inde ſequutorum quorumcumque datas, & tenores dictarum litium, & controverſiarum cauſas, & occaſiones, ac earum ſtatum, & merita, nec non Cardinalium, & aliorum Judicum nomina, & cognomina, ac quorumcumque intereſſe habentium jura, actiones, rationes, & prætenſiones, ſingularumque Ecclesiarum, & Provinciarum prædictarum qualitates, ſituationes, confines, denominationes, cæteraque omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea neceſſario exprimenda, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, de eiſdem præmiſſis omnibus, & ſingulis, eorumque circumſtantiis, necnon partium prædictarum juribus, rationibus, & prætenſionibus univerſis, plene, & ſufficienter inſtructi, poſt maturam deliberationem ſuper his cum Fratribus noſtris habitam, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac eorumdem Fratrum conſilio, & unanimi aſſenſu, omnes, & ſingulas lites, ac controverſias, tam inter Metropolitan. invicem, quam inter ipſas Metropolitan., & ſuffraganeas Ecclesias hujuſmodi, illarumque Præſules ſuper iiſdem præmiſſis, & illorum occaſione in dicta Congregatione, vel alibi coram prædictis Cardinalibus, aut quibuſcumque aliis Judicibus ordinariis, vel delegatis, etiam cauſarum d. Palatii Auditoribus motas, & indeciſas pendentes, in quibuſcumq; ſtatu, & terminis reperiantur, ad Nos harum ſerie advocamos, eaſq; penitus caſſamus, & extinguimus.

Exortas inde controverſias Clemens ad ſe advocat, & extinguit.

§. 3. Ac Ecclesiam Ravennatenſem prædictam, illiuſque Præſules pro tempore exiſtentes, adverſus tam literas Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, quoad ea, quæ Imolen., & Cervien. Ecclesias in umbilico dictæ Provinciæ Ravennaten. conſiſtentes, eorumque Præſules, Capitula, Clerum, & Populum, Civitates, & Diœceſes afficiunt, ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris literis, quoad cætera in eis contenta, alias ſalvis, & in ſuo robore permanentibus, quam omnes, & quaſcumque de illis, nec non Ferrarien., & Ariminen. Ecclesiis prædictis per prædictos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros dictamque Sedem Apoſtolicam ab Ecclesia, & Provincia Ravennaten. hujuſmodi factas ſeparationes, ſegregationes, diviſiones, diſmembrationes, diſtractiones, & exemptiones, ac etiam literas Lucii, & Innocentii, aliorumque Romanorum Pontificum hujuſmodi, nec non forſan ſubſequutas declarationes, & enunciationes, ac denique in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi nullatenus emanaſſent, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

Ecclesiæ Ravennatenſi jus reſtituit ſuper Ecclesias Imolen., & Cervien.

In reliquis Gregorii literas ratas habet.

§.4. Et nihilominus literas Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, ac omnia, & ſingula in illis contenta, exceptis dumtaxat iis quæ Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas, earumque Præſules, Capitula, Civitates, Diœceſes, Territoria, terminos, Clerum, & Populum concernunt, nec eiſdem præſentibus contrariantur, auctoritate, & tenore prædictis, approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ, & inviolabilis firmitatis Apoſtolicæ præſidio communimus, eaque a dat. literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi valere, & plenam roboris firmitatem obtinere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, nec non ipſis Eccleſiæ, & Archiepiſcopo Bononien. ſuffragari volumus, & decernimus, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi Motu proprio prædicti Gregorii Prædeceſſoris emanaſſent, ipſaque Eccleſia Bononien. tempore dat. literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi Sedi Apoſtolicæ, non autem Eccleſiæ, & Archiepiſcopo Ravennaten. prædictis immediate ſubjecta, ac in iiſdem nulla de dictis Imolenſis, & Cervienſis Eccleſiis mentio facta fuiſſet, omnes quoque, & ſingulos prædictos, ac quoſcumque alius, tam juris, quam facti, nec non ſolemnitatum etiam ſubſtantialium defectus, ſiqui quomodolibet intervenerint in eiſdem, etiamſi tales ſint, vel fuerint, qui in generali verborum ſermone non comprehendantur, ſed nota, & expreſſione ſpeciali indigeant, ſupplemus.

Bononienſem Eccleſiam de novo erigit in Archiepiſcopatum.

§.5. Ac pro potioris cautelæ ſuffragio prædictam Eccleſiam Bononien. in Metropolim, cum dignitate, & Sede Archiepiſcopali, ac juriſdictione, & ſuperioritate Metropolitica, nec non Pallii, & Crucis, ut moris eſt, delatione, reliquiſque omnibus, & ſingulis inſignibus, ornamentis, honoribus, privilegiis, exemptionibus, juribus, & facultatibus aliis Metropolitan. Eccleſiis, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet competentibus de novo ejuſdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus: ac tam Bononien., Placentin., Parmen., Regien., & Mutinen., a Rauennaten., quam Imolen., & Ceruien., a Bounnien. Provinciis hujuſmodi Ferrarien. vero Ariminen., & Cremen. prædictas, nec non quæ infra Civitates Placentin., & Parmen. conſiſtit, & pridem per Nos de Collegiata, tunc nullius Diœceſis in Cathedralem erecta, dictæque Sedi immediate ſubjecta fuit Burgi Sancti Donnini Eccleſias ab immediata ſubjectione ejuſdem Sedis Apoſtolicæ, & quatenus ipſæ Eccleſiæ Placentin., Parmen., Regien., Mutinen., Cremen., Burgi Sancti Donnini, Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., vel eorum aliquæ Mediolanen. prædictæ, vel cuicumque alteri Metropolitan. Provinciæ, quavis occaſione, & cauſa, etiam in earum erectione, & inſtitutione, ſeu de jure, ſtatuto, aut ex antiqua conſuetudine, ſeu dicti Concilii decreto facta electione, & alias quomodolibet ſubjectæ, conceſſæ, adſcriptæ, ſeu adjunctæ fuerint, vel cenſeantur, aut in poſſeſſione etiam immemorabili, ſeu quaſi eſſe reperiantur, vel prætendantur, a Mediolanen., & quibuſcumque aliis Metropolitan. Provinciis hujuſmodi, ac omni, & quacumque illius Præſidis pro tempore exiſtentis Metropolitica juriſdictione, viſitatione, ſuperioritate, correctione, & obedientia, illis, ut præfertur, vel alias quomodolibet forſan competente, auctoritate, & tenore prædictis ſimiliter perpetuo penitus eximimus, & totaliter liberamus, eaſque, & illarum quamlibet, Placentin. videlicet, ac Parmen., Regien., Mutinen., Cremen., & Burgi S. Donnini Eccleſias, earumque ſingularum Præſules, Capitula, Civitates, & Diœceſes, necnon Cleros, Populos, & utriuſque ſexus perſonas, tam Sæculares, quam Eccleſiaſticas earumdem dictæ Eccleſiæ Bononien. pro ſuis Suffraganeis, & Provincialibus, ac alias juxta tenorem literarum Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, ac modo, & forma in illis expreſſis, & contentis, quæ omnia, etiam ad dictam Eccleſiam Burgi Sancti Donnini extenſa, & ampliata cenſeantur, perinde ac ſi in eiſdem de illa ſpecialis, & ſpecifica mentio facta foret, auctoritate, & tenore ſimilibus pariter perpetuo concedimus, & aſſignamus. Ferrarien. vero, & Ariminen. Eccleſias, etiamſi non appareat, neque probari poſſit, quod illæ aliquando ſub dicta Provincia Ravennaten. compræhenſæ, aut illi ſubjectæ fuerint:

Ravennatenſis Eccleſiæ fines deſignat.

§.6. Necnon Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas ſimiliter cum ſuis reſpective Epiſcopis, Capitulis, Civitatibus, Diœceſibus, Terris, Territoriis, Cleris, Populis, Collegiatis, Parochialibus, & aliis Eccleſiis, necnon Monaſteriis, Collegiis, Hoſpitalibus, Locis Piis, & Religioſis utriuſque ſexus, etiam exemptis, & quocumque privilegio ſuffultis, ac omnibus, & ſingulis beneficiis Eccleſiaſticis, cum cura, & ſine cura, Sæcularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus Eccleſiæ, Provinciæ, & Archiep. Ravennaten. prædictis ultra Eccleſias Adrien., Comaclen., Faventin., Forolivien., Britinorien., Ceſenaten., Sarſinaten., & alias, ſi quæ ſint, ipſius Eccleſiæ Ravennaten. ſuffraganeas Metropolitico jure, ita ut idem Archiepiſcopus Ravennaten. pro tempore exiſtens in illis omnibus, & ſingulis jus Metropoliticum ſibi vendicare, ac Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Eccleſiarum hujuſmodi Epiſcopos, uti ejuſdem Eccleſiæ Ravennaten. ſuffraganeos conſecrare, & ad ejus Synodum Provincialem evocare, cæteraque omnia ad Archiepiſcopi munus, & officium, de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet ſpectantia, & pertinentia facere, exercere, procurare, adminiſtrare, & exequi, libere, & licite valeat, dictique Epiſcopi Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., nunc, & pro tempore exiſtentes prædicto Archiepiſcopo Ravennaten., tamquam membra capiti obſequentes, ad omnia, & ſingula teneantur, & ſint obligati, ad quæ alii ſuffraganei ſuis Eccleſiis Metropoliticis, & Archie-

chiepiſcopis Metropolitanis de jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet tenentur, & obligati exiſtunt itidem perpetuo ſubijcimus. Et deinceps perpetuis futuris temporibus Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Eccleſias prædictas, inter alias ſuffraganeas dictæ Eccleſiæ Ravennaten. connumerandas, & cenſendas, ac tam eas, quam illarum ſingularum Civitates, & Diœceſes ſub ipſa Provincia Ravennaten. compræhenſas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedi Apoſtolicæ immediate, neque ulli alteri, niſi tantum Ravennaten. Eccleſiæ, & illius Archiepiſcopo prædictis, quoad Archiepiſcopalia, Metropolitica, ac Provincialia jura, & juriſdictiones, ſobjectas eſſe, & fore.

Clauſulæ præſervativæ.

§.7. Prædictas quoque literas nullo umquam tempore, etiam ex eo, quod dictarum Eccleſiarum Præſules, & Capitula, vel quicumque alii in præmiſſis intereſſe quomodulibet habentes eiſdem præmiſſis non conſenſerint, nec ad id vocati, aut requiſiti, neque forſan omnes cauſæ, propter quas eadem præmiſſa emanarint in Conſiſtorio noſtro, vel alibi vocatis vocandis, & præviis debitis tractatibus, ac ſervatis, & adhibitis ſolemnitatibus, & aliis de jure, vel conſuetudine, vel juxta Conſtitutiones, & Ordinationes Apoſtolicas, aut Eccleſiarum, & Provinciarum hujuſmodi ſtatuta, privilegia, & indulta, etiam confirmatione Apoſtolica, vel alia quavis firmitate roborata, aut alias quomodolibet requiſitis, & in ſimilibus neceſſariis examinatæ, verificatæ, ac approbatæ fuerint, ſeu etiam enormis, vel enormiſſimæ, & totalis læſionis, aut alio quovis prætextu, & ex quocumque capite, ac quavis cauſa, vel occaſione quantumcumque notabili, & juridica etiam neceſſario exprimenda, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in toto, vel parte reſcindi, retractari, annullari, invalidari, in jus, vel controverſiam vocari ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari poſſe, minuſque ſub quibuſvis ſimilium, & diſſimilium gratiarum, & conceſſionum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus, a nobis, ſeu quibuſvis aliis Romanis Pontificibus Succeſſoribus noſtris, ac dicta Sede, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac conſiſtorialiter pro tempore emanatis nullatenus compræhendi, nec compræhenſas cenſeri, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, ac validiſſimum, & eum, in quo, antequam emanarent, erant ſtatum, in omnibus, & quoad omnia reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac etiam ſub quacumque dat. etiam poſteriori per quoſcumque intereſſe habentes pro tempore eligenda de novo conceſſas, ac contra, & adverſus quaſcumque exceptiones, etiam quantumvis juſtas, & juridicas, ac quorumvis impugnationes, ſi quas pro tempore fieri contigerit, omnino, & ſemper validas, & efficaces fore, eſſe, & cenſeri, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & partibus ipſis perpetuo ſuffragari in omnibus, & per omnia, ac ſi vocatis omnibus, & ſingulis quorum intereſt, de illorum conſenſu, nec non debitis tractatibus, & ſolemnitatibus, cæteriſque ad hoc requiſitis plene ſervatis, & adhibitis emanaſſent, neque ipſarum Eccleſiarum Ravennaten., & Bononien. Præſules pro tempore exiſtentes, vel alios quoſcumque ad ſuperius expreſſa in toto, vel in parte verificandum, ſeu probandum nullo umquam tempore teneri, nec ad id quavis neceſſitate cogi, aut compelli poſſe, ſed ſolam narrativam prædictam abſque alia verificatione, vel probatione ſufficere, eique in judicio, & extra illud ſtari, nec aliquam probationem, ſeu exceptionem cujuſque naturæ, & ſpeciei illa ſit, vel fuerit, in contrarium adduci, vel admitti.

Itaut ſic ſemper debeat judicari.

§.8. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum dicti Palatii Auditores, ac prædictos, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos, nunc, & pro tempore exiſtentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus, ac deſuper omnibus, & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis prædictis perpetuum ſilentium imponimus.

Derogatio contrariorum

§.9. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de non tollendo jure quæſito, & ſimilis memoriæ Pauli Secundi, & quorumcumque aliorum Romanor. Pontificum itidem Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Apoſtolicis, ac in univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon ſingularum Eccleſiarum, & Provinciarum prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, naturis, erectionibus, inſtitutionibus, & exemptionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, earumque Præſulibus, Præſidentibus, Capitulis, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam vim contractus habentibus, ſeu inducentibus, per prædictos, & quoſcumque alios Romanos Pontifices ſimiliter Prædeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & dictam Sedem, etiam motu, ſcientia, conſilio, & poteſtatis plenitudine paribus, ac ex certis tunc expreſſis, etiam conſiſtorialiter propoſitis, & diligenter examinatis, etiam per modum ſtatuti, & perpetuæ ſanctionis, & ordinationis, in genere, vel in ſpecie, ac

alias quomodolibet etiam iteratis, & multiplicatis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis teooribus ſpecialis, ſpecifica, eapreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti eſſent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis babentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaaat ſpecialiter, & eapreſſe, ac latiſſime derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentium publicatio; §.10. Volumus autem, quod præſentes noſtræ literæ, ut amplius innoteſcant, non ſolum in Cancellaria Apoſtolica, ſed etiam ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ publicentur, earumque exempla in iiſdem locis affixa dimittantur, ac omnes, & ſingulos, quos illæ eoocernunt, a die publicationis hujuſmodi perinde arctent, ac ſi ipſis perſunaliter intimatæ fuiſſent.

Exemplíſque danda fides. §. 11. Hujuſmodi quoque exemplis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & Cancellariæ prædictæ Regentis pro tempore exiſtentis, vel alterius Prælati Romanæ Curiæ, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ iiſdem præſentibus originalibus literis noſtris adhiberetur, ſi forent eahibitæ, vel oſtenſæ. Mandantes illas io librum Quinternum appellatum ejuſdem Cancellariæ ad perpetuam rei memoriam referri, & deſcribi.

Clauſulæ. §.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum advocationis, caſſationis, extinctionis, reſtitutionis, repoſitionis, reintegrationis, approbationis, confirmationis, communitionis, ſuppletionis, erectionis, inſtitutionis, eaemptionis, liberationis, conceſſionis, aſſignationis, ſubjectionis, declarationis, impoſitionis, voluntatum, decreti, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. die 15. Decem 1604. An. XIII. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quarto, decimo octavo Kal. Januar. Pont. noſtri Anno XIII.

✠ Ego Clemens Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Protector noſter aſpice Deus.

Subſcriptiones.

✠ *Ego Ptolomæus Epiſcopus Oſtien. Card. Comen.*

✠ *Ego Alex. Epiſcopus Praneſtin. Card. Florentin.*

✠ *Ego Hieron. Epiſcopus Portuen. Card. Simoncellus.*

✠ *Ego Fr. Hieron. Epiſcopus Albanen. Card. Aſculan.*

✠ *Ego Franciſcus Epiſc. Sabinen. Card. de Jojoſa.*

✠ *Ego Ant. Mar. tit. S. Prox. Presb. Card. Gallus.*

✠ *Ego Ant. tit. S. M. Tranſt. Presb. Card. Saulius.*

✠ *Ego Evangeliſta tit. S. Laurentii in Lucina Presb. Card. Cuſentinus.*

✠ *Ego Marianus tit. SS. Marcell. & Petri Presb. Card. de Camerino.*

✠ *Ego P. Gregorius tit. S. Auguſtini Presb. Card. de Montelparo.*

✠ *Ego Paulus Presbyter Cardinalis Sanctæ Cæciliæ.*

✠ *Ego Benedictus tit. S. Priſcæ Presb. Card. Juſtinian.*

✠ *Ego Franc. Maria tit. S. Mariæ in Ara-Cœli Presb. Card. a Monte.*

✠ *Ego Octav. tit. S. Alexii Presb. Card. Paravicinus.*

✠ *Ego Oct. tit. SS. Jo: & Pauli Presb. Card. de Aquaviva.*

✠ *Ego Fl. tit. S. Mariæ de Pace Presbyt. Card. Platus.*

✠ *Ego Anton. Presbyt. Cardin. Sanctorum Quatuor.*

✠ *Ego Petrus tit. S. Pancratii Presb. Card. Aldobrand. S.R.E. Camer.*

✠ *Ego Franc. Maria tit. S. M. ſuper Min. Presb. Card. Senenſis,*

✠ *Ego Oct. tit. S. Sabinæ Presb. Card. Bandinus.*

✠ *Ego P. Annas tit. S. Suſannæ Presb. Card. Giury.*

✠ *Ego Cam. tit. S. Chryſog. Presb. Card Burgheſius.*

✠ *Ego Cæſ. tit. SS. Ner. & Ach. Presb. Card. Baronius.*

✠ *Ego Laur. tit. S. Laurentii in Pane, & Perna Presb. Card. Blanchettus.*

✠ *Ego Fran. tit. S. Cruc. in Hieruſ. Presb. Card. Avila.*

✠ *Ego Franc. tit. S. Mariæ de Pop. Presb. Card. Mantuanus.*

✠ *Ego Pomp. tit. S. Balbinæ Presb. Card. Arigonius.*

✠ *Ego Bonif. tit. S. Hieron. Illyric. Presb. Card. Bevilacqua.*

✠ *Ego Dominicus Epiſc. Tuſculan. Card. Pinellus.*

✠ *Ego Dom. tit. S. Honuphr. Presb. Card. Tuſcus.*

✠ *Ego P. Æmilius Presbyt. Card. Sancti Marcelli.*

✠ *Ego Seraph. tit. S. Salv. in Lau. Presb. Card. Oliverius.*

✠ *Ego Inn. tit. S. Thom. in Par. Presb. Card. de Bubalo.*

✠ *Ego Jo: tit. S. Matt. in Mer. Presb. Card. de Vico.*

✠ *Ego Jac. tit. S. Steph. in Mont. Cæl. Presb. Card. San.*

✠ *Ego Her. tit. S. M. Tranſp. Preſb. Card. Valentius.*

✠ *Ego Hier. Aguc. Presb. Card. S. Petri ad Vinc.*

Ego

✠ *Ego Hier. tit. S. Blaſii de Ann. Presb. Card. Pamphilius.*

✠ *Ego F. Anſel. tit. S. Petri in Monte Aureo Preſb. Card. Monopolitanus.*

✠ *Ego Alex. S. Laur. in Dam. Diac. Card. Montaltus S.R.E. Vice-Canc.*

✠ *Ego Cynt. Diac. Card. S. Georg. ad Velum Aur.*

✠ *Ego Bart. S. Mariæ in Port. Diac. Card. Caſint.*

✠ *Ego Andr. S. Aug. in For. Piſc. Diacon. Card. Perettus.*

✠ *Ego Jo. Bapt. S. Mariæ in Coſm. Diac. Card. Det.*

✠ *Ego Sylv. Diacon. Cardin. Sancti Cæſarei.*

✠ *Ego Carol. Emmn. S. Nic. in Carc. Tulliano Diac. Card. Pius.*

CCCLV.

Innovatio, & declaratio Conſtitutionum editarum ab Innocentio VIII., & Julio Tertio ſuper jure, & modo, quo Prior Generalis Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Auguſtini viſitare poſſit loca, & perſonas Congregationis Lombardiæ ejuſdem Ordinis.

Congregationem iſtam ſejunxit Eugenius IV. in ſua Conſtit. XXX. Regimini. *Tom. III. Par. III. fol. 44.*

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apoſtolici muneris debito controverſiis, & differentiis inter Religioſos vertentibus finem imponere, ac deſuper de opportuno remedio providere tenemur, prout jus, & ratio poſtulat, ac aliàs in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Orta controverſia ſuper modo viſitandi Congregationem Lombardiæ;

§.1. Cum itaque dudum inter dilectos filios Priorem Generalem Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, ejuſque Aſſiſtentes ex una, & Vicarium Generalem, & Fratres Congregationis, ſeu Societatis Lombardiæ ejuſdem Ordinis ex altera partibus, controverſiæ, ac differentiæ ſuper jure, modo, & forma viſitandi, rebuſque aliis viguerint:

Clemens Innocentii VIII. literas innovat.

§.2. Noſque illas in Congregatione Reformationis, & Viſitationis Apoſtolicæ mature diſcuti, & examinari fecerimus, & in eadem Congregatione ambæ partes pluries fuerint auditæ; Nunc hujuſmodi differentias, & controverſias e medio tollere, ac utriuſque partis quieti proſpicere volentes, ac Priorem Generalem, Aſſiſtentes, & Vicarium Generalem, & Fratres univerſos Ordinis, & Congregationis prædictorum, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, declarantes in primis, & ante omnia, mentis, & intentionis noſtræ non fuiſſe, nec eſſe, in literis noſtris in forma Brevis ſub datum die 13. Julii præſentis anni 1604. expeditis ſuper viſitatione per Priorem Generalem facienda in Domibus Congregationis Lombardiæ, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, recedere a diſpoſitione, & privilegio fel. record. Innocentii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri ſuper eadem viſitatione emanatis, & ab eiſdem partibus receptis, & acceptatis in concordia de anno 1551. inter eas inita, quarum etiam tenores præſentibus pariter pro expreſſis haberi volumus, ſed ejuſdem noſtræ mentis, & intentionis fuiſſe, & eſſe, ſtatuere, & decernere, prout in dictis privilegio, & concordia continetur, & nihilominus prædictas noſtras ad præſcriptum privilegii, & concordiæ hujuſmodi reducentes, harum ſerie perpetuo ſtatuimus, & decernimus.

Et declarat dictam Congregationem viſitandam eſſe a Generali cũ Socio.

§.3. Quod liceat Priori Generali, quoties ei placuerit, per ſe inſimul cum uno ex Viſitatoribus Societatis hujuſmodi, quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium ejuſdem Societatis dumtaxat, & non per alium, unam, vel plures Domum, vel Domos, ac ipſam Societatem viſitare.

Cui obediendum eſt tamquam Congregationis Adminiſtratori.

§.4. Ac ulterius volumus, & mandamus, ut in Viſitatione hujuſmodi Prior Generalis, tam in præcedentia, quam in aliis quibuſcumque actibus publicis, vel privatis in locis, & Domibus Congregationis prædictæ, habeatur, recipiatur, & honoretur ut Caput, Gubernator, & Adminiſtrator totius Ordinis Sancti Auguſtini ab ipſo Vicario Generali Congregationis, Viſitatoribus, Provincialibus, Prioribus, & omnibus aliis Fratribus. Ei debeant in eadem viſitatione primum ipſe Vicarius Generalis, deinde Viſitatores, Provinciales, Priores, & alii ſupradicti Fratres præſtare illi cum effectu omnem obedientiam, ut ſuo Superiori.

Ille vero perſonas etiam Vicarii Generali, Provincialium &c. poteſt viſitare

§.5. Teneatur Vicarius Generalis, Viſitatores, & alii quicumque Fratres Congregationis ſubire, & recipere prædictam Viſitationem, nedum quo ad loca, Domus, & Conventus Congregationis, verum etiam quoad proprias cujuſque ipſorum perſonas, & debeant univerſi, ac illorum unuſquiſque obedientiam præſtare Priori Generali in his, quæ per ipſum in Viſitatione fuerint ordinata, necnon ſubjacere pœnis, & correctionibus, quas juxta Conſtitutiones dictæ Congregationis Prior Generalis illis viſitando injunxerit, & impoſuerit, illaſque omnino adimplere, & exequi debeant.

Viſitator Generalis Congregat. in Viſitatione Prioris Gen. non habet votum.

§.6. Viſitator Congregationis, qui vocatus a Priori Generali intererit viſitationi, vel Vicarius Generalis ipſe, ſi quando reperietur in Conventu, ubi fiet viſitatio, aſſiſtat

Digitized by Google

ſiſtat ipſi Priori Generali, ut illum informet, ac certiorem faciat de ſtatu, & negociis Domorum viſitandarum, vitaque, & moribus Fratrum. Verum nullam habeat vocem activam in ipſa viſitatione, & non poſſit ferre, aut prætendere votum, niſi conſultivum in his omnibus, quæ Prior Generalis voluerit decernere.

Nec intereſſe poteſt examini faciendo.

§.7. Neque etiam poſſit, aut debeat intereſſe ſcrutinio, aut examini ſecreto, habendo per Priorem Generalem viſitantem, de Fratribus Congregationis, cui ſcrutinio, ſeu examini ipſe ſolus Prior Generalis debebit intereſſe.

Prior vero Generalis utatur voto aſſiſtentium Ordinis.

§.8. Aſſiſtentes Ordinis comitentur, & aſſocient Priorem Generalem in viſitatione Congregationis, & perpetuo eidem aſſiſtant, & ipſe Prior Generalis abſque eorum Conſilio nihil decernere poſſit, juxta formam a nobis præſcriptam in literis in forma Brevis ſuper deputatione eorumdem Aſſiſtentium expeditis.

Qui Vicariis, aliiſque Fratres Congregationis.

§.9. Iidem Aſſiſtentes, dum eo munere in dicta viſitatione funguntur, in quibuſcumque locis, & actibus ejuſdem Congregationis locum habeant, præſente Priore Generali, ante Vicarium Generalem Congregationis, ac Viſitatores, Procuratorem, Provinciales, Priores, & alios quoſcumque Fratres dictæ Congregationis.

Prior autem Gen. Viſitatorem admoneat ante menſem.

§.10. Teneatur Prior Generalis ſaltem per menſem ante viſitationem denunciare Viſitatori, quem voluerit eligere, viſitationem faciendam, ejuſque locum, & tempus. Etſi Viſitator vocatus recuſaverit, aut neglexerit in loco, aut Monaſterio viſitando intervenire, liceat eidem Priori Generali vocare ad eumdem officium de propinquiori Monaſterio Priorem, vel eo abſente Vicarium, & illis adhuc accedere recuſantibus, abſque eorum interventu dicta loca viſitare.

De præmiſſis obſervandis.

§.11. Quocirca utriſque partibus prædictis in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, aliiſque arbitrii noſtri pœnis diſtricte præcipiendo mandamus, quatenus præmiſſa omnia, & ſingula inviolate obſervent, & per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit in futurum, obſervari curent, & faciant.

Facultatibuſque d Priori Generali conceſſis.

§.12. Et nihilominus eidem Priori Generali, prædictos Vicarium Generalem, Viſitatores, Priores, & Fratres dictæ Congregationis Lombardiæ ad obſervationem præmiſſorum per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, cogendi, & compellendi, ac inobedientes quoſcumque etiam voce activa, & paſſiva, perpetuo, vel ad tempus arbitrio ſuo privandi, & contra illos cenſuras, & pœnas ſupradictas, ſervata juris, & Sacrorum Canonum forma, proferendi, & promulgandi, facultatem impertimur, ac ſententias, ſive pœnas præmiſſas, quas rite tulerit, ſeu ſtatuerit in rebelles, ratas habebimus, & faciemus, auctore Domino, uſque ad ſatisfactionem condignam inviolabiliter obſervari.

§.13. Non obſtantibus literis noſtris ſupradictis de menſe Julii præſentis anni expeditis, ac etiam prædicti Innocentii Prædeceſſoris privilegio, & concordia in his, quę præſentibus adverſantur, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Congregationi, ejuſque Vicario Generali, aliiſque Superioribus, & Fratribus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expenſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Derogatio contrariorum

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 22. Decembris 1604. Pont. noſtri Anno XIII.

Dat. die 22. Decem. 1604. An. XIII.

CCCLVI.

Capitulo, & Canonicis Eccleſiæ Sancti Nicolai Barenſis perpetuum ſilentium imponitur ſuper facultate Regi Poloniæ conceſſa nominandi quoſdam Cappellanos in eadem Eccleſia.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

GRatias a Nobis piorum Regum intuitu, & in illorum favorem emanatas, ne aliquo tempore impugnari poſſint, ampliori firmitate roborandas cenſemus, prout eorumdem Regum vota, & merita expoſcunt, ac alias in Domino conſpicimus expedire.

Anna Jagellona tres Cappellanias in Eccleſia Barenſi erigi mandat.

§.1. Alias ſiquidem chariſſimi in Chriſto filii noſtri Sigiſmundi Poloniæ, & Svetiæ Regis Illuſtris nomine nobis expoſito, quod cum alias claræ memoriæ Bona de Vice-Comitibus, dum viveret Regina Poloniæ, & Duciſſa Bari in Regno Neapolitano, vitæ ſuæ diem clauſiſſet extremum, ſimilis mem. Anna Jagellonia, etiam dum viveret Regina Poloniæ ejus filia curavit, corpus dictæ Bonæ, ejus Matris ſepeliri in Eccleſia Sancti Nicolai Civitatis Baren., ac ibidem etiam ſepulturam marmoream erexit, cum ſedilibus marmoreis pro Canonicis, totamque Cappellam principalem auro, & picturis exornavit, aliis etiam adhibitis ornamentis ad maximum dictæ Eccleſiæ decorem, & ſplendorem Regia magnificentia digniſſimum facta impenſa tredecim millium ducatorum, & ultra, & inſuper ordinavit, ut emerentur Cenſus perpetui pro tribus Cappellanis, quorum ſinguli duas Miſſas in hebdomada pro anima dictæ Bonæ Reginæ ad Altare Majus dictæ Eccleſiæ è Regione dictæ ſepulturæ ſitum celebrare tenerentur.

§.2. Et in eadem expoſitione ſubjuncto, quod

Exequi curat Sigiſmundus Rex, & Cappellanos petit a ſe nominari.

quod cum dicta Anna Regina ante factam ſupradictæ ſuæ voluntatis, & ordinationis exequutionem ab humanis deceſſiſſet, ipſe Sigiſmundus Rex ejus Nepos, & Hæres, ac Donatarius omnium bonorum, & jurium, quæ in prædicto Regno Neapolitano dicta Anna Regina poſſidebat, volens piam intentionem ipſius Annæ Reginæ ad effectum deducere, per ſuos Miniſtros tranſegerat cum dilectis filiis Sindicis, & Communitate dictæ Civitatis, ut acciperent ter mille, & ſexcentos ducatos monetæ Neapolitanæ cum pacto de retrovendendo, & ex illis ſolverent in ſingulos annos dictis tribus Capellanis ad rationem ducatorum ſeptem pro quolibet centenario cum ſupradicto onere duarum Miſſarum pro ſingulis in hebdomada pro anima dictæ Bonæ Reginæ, quodque cupiebat dictorum Cappellanorum deputationem ad ſui nutum fieri.

Clemens erectionem prædictam confirmavit.

§.3. Nos ipſius Sigiſmundi votis annuentes, ac ſupplicationibus ejus nomine Nobis deſuper porrectis inclinati, fundationem, & dotationem per dictam Bonam Reginam, ut præmittitur factas, & inde ſequuta quæcumque, ac prout illa concernebant, omnia, & ſingula in publicis deſuper confectis Inſtrumentis contenta, Apoſtolica auctoritate perpetuo confirmavimus, & approbavimus, illiſque plenariæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, necnon omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplevimus.

Et Cappellanos a Rege nominari concesserat.

§.4. Præterea eidem Sigiſmundo Regi, ac ſuis Succeſſoribus quibuſcumque in perpetuum, ut per ſe, vel Procuratores ſuos pro celebratione Miſſarum ſupradictarum tres Sacerdotes dictæ Eccleſiæ Canonicos toties, quoties ſibi videretur, eligere, & deputare, & deinde ad ſuum, & Succeſſorum ſuorum nutum amovere, ac eorum loco alios ſubſtituere, quibus de Cenſu annuo ſic inſtituto pro rata temporis, & ſervitii per eos præſtiti reſponderi deberet libere, & licite poſſet, conceſſimus, & indulſimus, prout in noſtris deſuper in forma Brevis ſub Dat. die 25. Octobris 1597. Pont. noſtri Anno ſexto expeditis literis plenius continetur.

Prædicta revocari petiit Capitulum.

§.5. Cum autem noviſſime pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Canonicorum ejuſdem Eccleſiæ Sancti Nicolai apud Nos in Signatura noſtra procuratum fuerit, ut literas noſtras prædictas revocaremus, licet Nos illorum petitionem rejecerimus:

Clemens perpetuum ſilentium illi imponit.

§.6. Propterea ne imposterum aliquo umquam tempore prædicti Capitulum, & Canonici, aut alii quicumque prædictas literas noſtras quoquo modo impugnare poſſint opportune providere volentes, eaſdem literas, omniaque, & ſingula in illis contenta auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo confirmantes, & approbantes, prædictis Capitulo, & Canonicis, & quibuſvis aliis perpetuum ſuper præmiſſis ſilentium imponimus.

Derogat contrariis.

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon omnibus illis, quæ in prædictis literis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Januar. 1605. An.XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 3. Januarii 1605. Pont. noſtri Anno XIII.

CCCLVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio donationis, & aſſignationis decimarum Agrorum Capitaneatus Lucovien. ad Menſam Epiſcopalem Cracovienſem ſpectantium pro manutentione Vini, Ceræ, & Olei per Præſulem Eccleſiæ prædictæ illi factæ.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUæ pro divini cultus conſervatione piorum Antiſtitum liberali largitione ſunt aſſignata, ea Nos, pro illorum perpetua firmitate, libenter confirmamus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Epiſcopus Cracovien. decimas Capitulo pro uſu, de quo in rubrica, concedit.

§.1. Cum itaque, ſicut pro parte dilecti filii noſtri Bernardi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteri Cardinalis Macziciowvsky nuncupati Eccleſiæ Cracovien. ex diſpenſatione Apoſtolica Præſulis Nobis nuper expoſitum fuit, ipſe Bernardus Cardinalis, & Præſul conſiderans, hac noſtra ætate ita creviſſe, & in dies magis, ac magis creſcere pretia rerum, ut pro vino, cera, & oleo, quorum uſus eſt in laudibus divinis perſolvendis potiſſimus, proventus, & redditus per ejus Anteceſſores Epiſcopos Cracovien. aſſignati nullatenus ſufficerent, ſufficereque poſſent, & valerent, præſertim cum major eorum pars ex decimis Villarum Militarium proveniat, quæ per Nobiles Regni Poloniæ temere non ſolvuntur. Idcirco communicato Conſilio cum Decano, & Capitulo Eccleſiæ prædictæ Cracovien. de eorum conſenſu, Decimas manipulares omnis grani, & ſeminis de Agris, & araturis regalium Villarum, videlicet: Daliæ Zdzarii Wolka, Grzovvka, Klinilci, Krinka, Biardi, Kovvnatki, Brzozavvieza, Ruska, Wola. Debovvierzchi, Lipnialci. Zalcovva, Wola, Zbuczin, Rovvezc, Wiſnion, Stozzck, Kaczorii, Czioſna, Baranik, & Mercha, Molendinum Wolka, Advocati Molendinatoris Minera ferraria, alias Kuznicka, Domanieze, Prhevvorii, Checbii, Kopoje, Capitaneatus Lucovien. ad menſam Epiſcopalem Cracovien. ex antiquo provenientes, & ſpectantes pro uſu prædictæ Eccleſiæ Cathedralis, & nominatim pro vino, cera, & oleo in perpetuum aſſignaverit, converterit, dederit, & donaverit, nihil juris, proprietatis, & dominii, quantum ad dictam Menſam Epiſcopalem attinet, ſibi, & Succeſſoribus ſuis Epiſcopis Cracovien. ſuper eiſdem Decimis reſervando: verum illud totum, & integrum in Capitulum ejuſdem

dem Eccleſiæ Cracovien., eujus curæ per Anteeeſſores ſuos Epiſcopos Cracovien. proviſio vini, ceræ, & olei ex antiquo commendata eſt, & commiſſa transfundendo: Ita quod ex tune idem Capitulom vigore dictæ donationis, Deeimas hujuſmodi ex agris, & araturis ſupradictarum Villarum, Molendinorum, & Mineræ ferri Capitaneatus Lucovien., quæ eatenus ad Menſam Epiſcopalem quomodolibet ſpectabunt, & pertinebunt, per dictum Bernardum Cardinalem, & Præſulem modo præmiſſo pro uſu Eeeleſiæ prædictæ aſſignatas, conceſſas, datas, & donatas, haberet omnimodam facultatem, & poteſtatem ab eis, a quibus competeret, deeimam esigendi, tollendi, percipiendi, & jure mediante, in quantum neceſſaria foret, repetendi, exactaſque, & repetitas, in vinum, ceram, oleum, & alios uſus præfatæ Eccleſiæ Cracovien. præſertim vero pro eorum ſubſiſtentia competenti, citra cujuſque contradictionem convertendi temporibus perpetuis, & æviternis, prout in ejuſdem Bernardi Cardinalis, & Præſulis patentibus literis ſub Dat. Cracoviæ die 30. Julii 1604. deſuper expeditis, plenius dicitur contineri.

Donationem ejus hujuſmodi petit confirmari.

§.2. Cumque dictus Bernardus Cardinalis, & Præſul eupiat aſſignationem, & donationem dictarum Decimarum ab ipſo prædictæ ſuæ Eecleſiæ, ut præfertur factas, pro illarum majori validitate Apoſtolieæ noſtræ confirmationis præſidio communiri.

Confirmat Clemens.

§.3. Nos illius pietatem ſummopere in Domino commendantes, ac ejus piis votis annuere cupientes, patentiumque illius literarum prædictarum tenorem, acſi ad verbum insereretur, præſentibus pro expreſſo habentes, ſupplicationibus ipſius Bernardi Cardinalis ſuper hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, aſſignationem, & donationem ſupradictas, ae patentes ejus literas deſuper confectas hujuſmodi, & in illis eontenta, & inde ſequuta quæcomque auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ae perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robore communimus, ae omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui deſuper in illis intervenerint, ſupplemus, illaſque perpetuo validas, firmas, & efficaces esiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac per Succeſſores ejuſdem Bernardi Epiſcopi Cardinalis dictæ Eeelcſiæ Cracovien. Præſules, vel Adminiſtratores, & alios quoſcumque, ad quos ſpectabit, inviolate obſervari debere.

Clauſulæ.

§.4. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, judicari, & definiri debere, ae irritum, & inane, quidquid ſeeus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſeienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contraria tollit.

§.5. Non obſtan. quatenus opus ſit, fel. rec. Pauli Secundi, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolieis, ae ejuſdem Eccleſiæ Cracovien. etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque eontrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud S.Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 15. Januarii 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

Dat. die 15. Januar. 1605. An.XIII.

CCCLVIII.

Adhortatio ad Monachi Dominum, ut Epiſcopo Vintimilien. opem ferat ad uſuras in ſua ditione estirpandas.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Dilecto Filio Nobili Viro Herculi Honorato Monachi Domino.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Monaci uſuræ exercebantur.

§.1. NOn mediocri dolore nuper affecti ſumus, cum intelleximus, in tua Monachi ditione, paſſim uſuram, non ſine fidei Catholicæ dedecore, multorumque ſcandalo exerceri.

Clemens Epiſcopum Vintimilien. monet, ut eas extirpet.

§.2. Quæ, eum chriſtianæ eharitati, atque humanis, diviniſque legibus omnino repugnet, atque ad eam estirpandam Venerabili Fratri Stephano Epiſcopo Vintimillien., ut toto pectore in hujus ſceleris extirpationem incumbat, mandaverimus.

Hortaturque Dominum temporalem, ut ei opem ferat.

§.3. Nos pro noſtra paſtorali ſolicitudine, qua vitia ex hominum mentibus evelli, virtuteſque inſeri optamus, ex voto etiam Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eecleſiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, Te hortamur, ut pios hoſee conatus, tua auctoritate, non ſolum fulcire, & defendere, ſed etiam, promovere, & adjuvare velis; ſie enim pauperum tibi ſubditorum, quorum ſanguis, & ſudores iſto iniquo fœnore, quaſi hirudine ab avariſſimis hominibus exſuguntur, miſeriam ſublevabis, eorumque erga te amorem conciliabis, atque apud Deum gratiam promereberis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 26. Jan. 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

Dat. die 26. Januar. 1605. An. XIII.

In

CCCLIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. In idem Argumentum Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuenſis.

Dilectis Filiis Nobilibus Viris Duci, & Gubernatoribus Reipublicæ Januen.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii Nobiles Viri ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Uſura divinis humaniſq; legibus proſcripta. Quam pernicioſa ſit in omni Republica bonis temperata legibus, omnis iniqui fœnoris exercitatio, non humanæ ſolum, ſed etiam Divinæ leges ſæpiſſime Nos docent, quæ procul ab hominum conſortio ejuſmodi crimen arcendum eſſe ſtatuerunt.

Mandatum Epiſcopo Vintimilienſi ut eam ex ſua Diœceſi arceat. §.1. Quare non mediocriter præteritis hiſce diebus doluimus, cum intelleximus in Civitate Ventimilien., ac per totam ferè illius Diœceſim, inſtigante humani generis adverſario uſuram non ſine multorum ſcandalo, animarum periculo, & pauperum detrimento exerceri, quam cum Nos pro paſtorali ſolicitudine, & paterna noſtra in omnes Chriſtifideles charitate funditus tolli, penituſque extirpari optemus, atque Venerabili Fratri Stephano Epiſcopo Ventimilien., ut in hoc omni adhibita diligentia incumbat, mandaverimus.

Genuenſes monentur, ut ei opē ferant. §.2. Tamen, quia id ſine veſtro auxilio commode præſtare non poteſt; propterea ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Sacri Tridentini Concilii interpretum vos in Domino hortamur, ut quotieſcumque opus fuerit, & idem Stephanus Epiſcopus poſtulaverit, opera neceſſaria in iſtius exitioſi fœnoris extirpationem ei adferre ſtudeatis. Sic enim Reipublicæ veſtræ ſubditis, qui ab avariſſimis iſtis hominibus opprimuntur conſuletis, fidemque veſtram erga Deum manifeſtabitis, ac Nobis gratiſſimum feceritis.

Dat. die annoque eiſdem Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 26. Januarii 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. In idem Argumentum Duci Sabaudiæ.

Dilecto Filio Nobili Viro Emanueli Philiberto Sabaudiæ Duci.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Ducis zelus, & pietas commendatur. Tanta eſt totius Orbis Chriſtiani, & noſtra de nobilitatis tuæ pietate, atque in Religione Catholica fide, & zelo, exiſtimatio, ut cum agitur, aut de eadem religione conſervanda, aut de vitiis, & ſceleribus, quæ huic adverſantur, extirpandis, opem tuam Nobis certo affuturam eſſe promittamus.

Mandatum Epiſcopo Ventimilienſi fœnus a ſua Diœceſi arceat. Cum igitur nuper non ſine animi noſtri dolore audiverimus, in nonnullis locis tuæ ditionibus ſubjectis ſub Epiſcopatu Ventimilien. uſuras contra Sacrorum Canonum conſtitutiones non ſine fidelium ſcandalo, & magno cum detrimento pauperum exerceri, cumque Venerabili Fratri Stephano Epiſcopo Ventimilien. ante omnia mandaverimus, ut populum fidei, & cuſtodiæ ſuæ commiſſum ab iſto flagitio revocare ſtudeat, neque id ſine Nobilitatis tuæ auxilio facere poſſit, hac de cauſa, ex voto etiam Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, te hortamur, & obſecramus in Domino ut pro tua in Deum fide, in ſubditos tuos amore, atque erga Nos, & Sedem Apoſtolicam obſervantia eidem Epiſcopo in hoc unum totis viribus laboranti auxilium præbere, tuaque auctoritate adjuvare, ac renitentes minis, pœniſque ad hoc impellere velis. *Monetur Dux ut ei præſto ſit.* Quo maximam de tua pietate apud omnes exiſtimationem vehementer auxeris, Nobiſque gratiſſimum feceris.

Dat. die, & anno, quibus ſupra. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 26. Januarii 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Sequitur ad Dominum Dulcis Aquæ.

Dilecto Filio Nobili Viro Imperiali Doria Dulcis Aquæ Domino.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Nuper intelleximus in tua Dulcis Aquæ ditione fœnus contra omnis humani, divinique juris æquitatem exerceri: quæ tua ditio cum ſub Vintimilien. Eccleſiæ ditione poſita ſit, atque Venerabili Fratri Stephano Epiſcopo dictæ Eccleſiæ, ut pro paſtorali officio, quo animas lucrifacere, atque a vitiis revocare tenetur, ad eam extirpandam, funditusque tollendam totis animi, corporiſque viribus incumbat, mandaverimus; Nos pro noſtra paterna erga te, tuoſque ſubditos caritate, ex voto etiam Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, Nobilitatem tuam hortamur in Domino, ut eum in hoc unum laborantem, non ſolum tua auctoritate tueri, ſed etiam auſilio, atque omni ope juvare velis, ut communi conſenſu, conjunctiſque viribus, vitium iſtud Deo, & hominibus exoſum ex iſta Provincia expellas, tuoſque ſubditos ad virtutem, & juſtitiam colendam excites, quo & pauperes iſtius ditionis tuæ graviſſimo onere oppreſſos libera-

berabis, & gratiam apud Nos, atque apud Deum Omnipotentem tibi comparabis.

Dat. die 26. Januar. 1605. Ann. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 26. Januarii 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLXII.

Ex Reg. ... in S. ... Brev.

Monaſteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti, in Partibus Pruſſię Poloniæ, & Lithuaniæ exiſtentia, Locorum Ordinariis ſubiiciuntur, cum Privilegiorum, ac Indulgentiarum conceſſione.

Dilectis in Chriſto Filiabus Magdalenæ à Mortang Abbatiſſæ, & Conventui Monaſterii Ordinis S. Benedicti Civitatis Culmen.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectæ in Chriſto filiæ, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Monaſteria Culmenſe, & Torunenſe ad miſeriam redacta ſunt.

§. 1. Veſtro nomine Nobis nuper expoſitum fuit, quod in Regno Poloniæ ab anno uſque 1265. primum Monaſterium ſub regula S. Benedicti in Pruſſia, Diœceſis Culmen, erectum fuit, necnon de Anno 1415. in eadem Diœceſi aliud Monaſterium ex prædicto Culmenſi, a quo primarie regulam vivendi ſuſcepit in Oppido Toruniæ, productum extitit; Verum, ſubſequutis bellis, & ſæpiſſime in ea Provincia graſſante peſte, & noviſſime ſubortis hæreſibus, ambo hæc Monaſteria ſuis poſſeſſionibus ita ſpoliata, & eo redacta fuerint, ut Anno 1578. in Monaſterio Culmenſi una tantum Virgo dicti Ordinis S. Benedicti remanſerit, Torunenſe vero Monaſterium, mortuis omnibus Monialibus, ab hæreticis plane devaſtatum fuerit, omnia privilegia ſublata, & omnia bona in hæreticorum poteſtatem redacta extiterint.

Culmenſe reſtaurata a Magdalena Mortang.

§. 2. Hinc in deplorando ſtatu cum reperirentur dicta Monaſteria, tu filia Magdalena de nobili genere nata, invito parente, ac ſpretis nuptiis, & ſponſo tibi jam præparatis, ad Culmenſe Monaſterium deſolatum confugiſti, & in eo cum nonnullis aliis Virginibus, quas tecum duxeras, ſub Regula S. Benedicti ad perpetua obſequia Deo bonorum omnium auctori mancipari voluiſti.

Epiſcopus eſt Abbatiſſam elegit.

§. 3. Venerabilis vero Frater Epiſcopus Culmen. Loci Ordinarius, tam ſancto tuo deſiderio motus, tecum aliis duodecim Virginibus Deo conſecravit, teque Abbatiſſam creavit.

Reſtitutum eſt Monaſterium Torunenſe.

§. 4. Deinde adeo crevit iſtud Monaſterium Culmenſe, quod de Anno 1587. ex auctoritate dicti Loci Ordinarii, tu viginti octo puellas Religioſas ex eodem Monaſterio ad Monaſterium Torunenſe, ereptis prius de manibus hæreticorum ſumma cum difficultate Poſſeſſionibus, miſiſti, ubi nunc, benedicente Domino, quadraginta numerum excedunt.

Erectum quoque Monaſterium Zarnoveciæ.

§. 5. Porrò ex Apoſtolicæ Sedis auctoritate, ad inſtantiam venerabilis Fratris Epiſcopi Wladislavien, Anno 1590. viginti tres Moniales conſecratæ ad novum Monaſterium Zarnoveciæ extructum, deducuntur, ubi modo triginta tres Moniales numerantur.

Et in Oppido Niedvicii.

§. 6. In Lituaniam quoque ex eadem Apoſtolicæ Sedis auctoritate, ſupplicante dilecto filio Nobili Viro Nicolao Duce Olicenſi, decem Moniales profeſſæ, pro novi Monaſterii in Oppido Niedvicii erecti inſtructione miſſæ fuerunt, ac alia plura ejuſdem Ordinis Monaſteria tamquam a primario fonte emanarunt.

Ea omnia ſub eadem regula, & Ordinariorum juriſdictione regi petitur.

§. 7. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, vos pro veſtra in Deum pietate, & Religionis zelo cupiatis, tam veſtrum Monaſterium, quam alia quæcumque, quæ ex illo in prædicto Poloniæ Regno emanarunt, & deinceps erigentur ſub una, & eadem regulæ obſervantia, ſub Locorum Ordinariorum cura, & regimine, perpetuo gubernari.

Clemens Monaſteria omnia Ord. S. Benedicti in Polonia, & Lithuania curæ ordinariorum committit.

§. 8. Nos pium hoc veſtrum deſiderium ſummopere in Domino commendantes, voſque, & aliorum ſingulorum Monaſteriorum prædictorum Abbatiſſas, & Conventus, ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac veſtrum, & earum ſingulas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, ſupplicationibus veſtro nomine Nobis per dilectum filium Joannem Krajewsky concionatorem veſtri Monaſterii, nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclinati, veſtrum Culmen., ac Torunen., Zarnovecen., Nieſvviezen., & alia quæcumque Ordinis S. Benedicti Monaſteria ubilibet in Regno Poloniæ inſtituta, & pro tempore inſtituenda, curæ, gubernio, & regimini tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus Ordinariorum Locorum, in quorum Diœceſibus reſpective conſtituta ſunt, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo ſubiicimus, & ſupponimus, itaut ab aliorum quorumcumque etiam ejuſdem Ordinis S. Benedicti Religioſorum ſuperioritate, & obedientia, perpetuo libera, & exempta ſint, & eſſe cenſeantur.

Mandatque Abbatiſſis, & Monialibus eis pareant.

§. 9. Mandantes in virtute S. Obedientiæ tam vobis, quam ſingulorum Monaſteriorum prædictorum Abbatiſſis, & Conventibus, ut ipſos Locorum Ordinarios in veſtros ſuperiores recognoſcatis, eiſque obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas prompte exhibeatis.

Inſtitutumq; reformationis Nuncio Apoſtolico approbandum committit.

§. 10. Ut autem omnia Monaſteria ſupradicta ſub una, & eadem regulari obſervantia, ut par eſt, perpetuo degant, volumus, & ordinamus, ut inſtitutum reformationis veſtri Monaſterii per dilectum filium noſtrum, & Apoſtolicæ Sedis in Regno Poloniæ Nuncium, ſeu ab eo ſubdelegandum, adhibitis etiam piis, & Religioſis viris, diligenter examinandum, & quatenus Sacris

Cano-

Digitized by Google

Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, & Regulæ S. Benedicti, juxta rationabilem conſuetudinem ſeptentrionalium, conforme exiſtat, per illius Diploma probandum, ſi, & poſtquam approbatum fuerit, in ſingulis Monaſteriis prædictis recipiatur, & perpetuo obſervetur.

Hiſce Monaſteriis privilegia omnia Monaſteriorum Ord. S. Benedicti conceditt.

§. 11. Cæterum omnibus, & ſingulis Monaſteriis prædictis, quæ inſtitutum reformationis hujuſmodi, ut præfertur, Apoſtolica auctoritate approbatum, acceptaverint, & obſervaverint, earumque Abbatiſſis, Conventibus, Monialibus, Converſis, Famulis, & perſonis quibuſcumque, ut omnibus, & ſingulis gratiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, prærogativis, privilegiis, Indultis, & Indulgentiis, quibus alia ejuſdem Ordinis S. Benedicti Monialium Monaſteria, etiam ſub cura, & gubernio Monachorum ejuſdem Ordinis exiſtentia, de jure, uſu, conſuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ſine aliqua prorſus differentia uti, frui, & gaudere poſſint, & debeant, auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo concedimus, & indulgemus,

Indulgentias Virginibus in iis Monaſteriis degentibus elargitur.

§. 12. Inſuper univerſis, & ſingulis, tam in veſtro, quam in aliis ſupradictis Monaſteriis degentibus Virginibus ſæcularibus educationis, vel alia cauſa, & in ſpiritualibus exercitiis, ſeu in Oratorio, ſeu in Eccleſia, ex modo ab eadem Magiſtra præſcribendo, ſe exercentibus, ſemel in anno, uno die per dictam Magiſtram reſpective eligendo, ſi vere pœnitentes, & confeſſæ, ac Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento refectæ fuerint, pro primo anno, Plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus: pro reliquis vero annis, uſque ad annum Jubilæi excluſive, quindecim annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis, in forma Eccleſiæ conſueta, relaxamus.

Horum omnium executionem Nuncio Apoſtolico, & Epiſcopis Culmen., & Uladiſlavien. delegat.

§. 13. Quocirca dicto noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regno Poloniæ Nuncio, ac Venerabilibus Fratribus Culmen., & Uladiſlavien. Epiſcopis, per preſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte veſtra, aut aliquarum es Monaſteriis prædictis Abbatiſſarum, & Monialium fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, vobiſq; & eis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, vos, & alias prædictas, earumdem præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, & illas deſuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§. 14. Non obſtantibus fe. re. Bonificacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis, auctoritate præſentium, ad Judicium non trahatur, ac noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Monaſteriorum, & Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis in contrarium præmiſſorum, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis; quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 4. Februar. 1605 Ann. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 4. Februarii 1605. Pontificatus noſtri Anno XIII.

CCCLXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Militiis Regularibus Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, quibus Gregor. XIII. indulſerat, ut cauſæ appellationum ab earum Conſervatore in Romana tantum Curia cognoſci poſſent, conceditur, ut ex tantum cauſæ appellationum in Romana Curia cognoſcantur, quæ ſunt magni momenti, & in quibus de perpetuo ipſarum Militiarum præjudicio agitur.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Gregor. XIII. Militibus conceſſit, ut a dd. Militiarum Conſervatorum ſententiis ad Roman. Pontificem dumtaxat poſſent appellare.

Majeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, quod alias clar. mem: Sebaſtianus Portugalliæ, & Algarbiorum Rex a fel. rec. Gregorio Papa XIII. Prædeceſſore Noſtro, ſpeciale indultum obtinuit, per quod ipſe Gregorius Prædeceſſor dicto Sebaſtiano Regi Militiarum Jeſu Chriſti, Sancti Jacobi de Spatha, & de Avis Ciſtercien., & Sancti Auguſtini reſpective Ordinum Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, tunc perpetuo Adminiſtratori, dictiſque Militiis inter alia conceſſit, ut a Generalis illarum Conſervatoris ſententiis non poſſet appellari ad Legatos, & Nuncios Apoſtolicæ Sedis, ſed ad ipſum immediate Romanum Pontificem, & Apoſtolicam Sedem, prout pridem rec. mem. Pius Papa V. Prædeceſſor Noſter inclytæ memoriæ Philippo II. Hiſpaniarum Regi Catholico, ac Militiis Regularibus Regnorum Caſtellæ, conceſſerat, ſeu Indultum hujuſmodi a Pio

Quinto Prædeceſſore dictis Philippo Regi, & Militiis Regni Caſtellæ conceſſum, ad Sebaſtianum Regem, & Militias Portugalliæ per communicationem extendit, prout in literis dicti Gregorii Prædeceſſoris deſuper expeditis plenius continetur.

Nonnullæ tamen ſententię a dictis Conſervatoribus contra ſententias Ordinariorum prolatæ ſunt.

§. 2. Licet autem hujuſmodi Indultum occaſione bellorum, peſtis, & aliarum perturbationum dictorum Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, quæ diù viguerunt, ab initio uſu recipi non potuerit, poſtea tamen, illis ſedatis, cum ad notitiam Miniſtrorum dictarum Militiarum deveniſſet, ac Prælatis eorumdem Regnorum ſolemniter intimatum fuiſſet, & Conſervatores earumdem Militiarum pro tempore exiſtentes ſuper violentiis perſonis, & rebus earumdem Militiarum factis varias ſententias protuliſſent, ab iiſque partes adverſæ appellaſſent, Procurator Generalis earumdem Militiarum, pro parte Majeſtatis tuæ, quę dictarum Militiarum perpetuus Adminiſtrator, Apoſtolica auctoritate, deputatus exiſtis, a prædictis Conſervatoribus inſtantiſſime petiit, ut prædictum Indultum Apoſtolicum, juxta illius tenorem, obſervarent, nec de cætero appellationes prædictas, niſi immediate ad Romanum Pontificem, & Apoſtolicam Sedem admitterent.

Plures tamen controverſiæ obortæ ſunt inter hujuſmodi privilegii Conſervatores, & Collectorem ſpoliorum Cam. Ap.

§. 3. Sed quia dilectus filius Spoliorum, ac jurium Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ in eiſdem Regnis Collector generalis, vigore facultatum ſibi per Nos conceſſarum, nonnullas cauſas appellationum hujuſmodi, prędicto Indulto non obſtante, Auditori ſuo commiſit, propterea inter ipſos Conſervatores ex una, & Auditorem dicti Collectoris ex altera partibus, graves diſcordiæ, diſſenſioneſque exortæ, ac plures inhibitiones hinc inde emanatæ, & cenſuræ Eccleſiaſticæ viciſſim promulgatæ, magno cum Chriſtifidelium illarum partium ſcandalo, extiterunt.

Clemens eidē Collectori cōceſſerat, ut cauſas appellationum cognoſceret.

§. 4. Nos vero per noſtras in forma Brevis literas eidem Collectori ſpecialem facultatem conceſſimus, ut cauſas appellationum a ſententiis, decretis, & mandatis quibuſcumque Conſervatoris, ſeu Conſervatorum Militiarum prædictarum ad Nos, & Apoſtolicam Sedem tam eatenus interpoſitarum, quam deinceps interponendarum, audire, cognoſcere, & prout juris foret, terminare valeret, prout in eiſdem Noſtris literis etiam plenius continetur.

Philippus Rex Gregorii privilegium petit confirmari.

§. 5. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Majeſtas Tua cupiat, hujuſmodi Indultum a Gregorio Prædeceſſore conceſſum, ſeu communicatum Militiis Regnorum Portugalliæ pro earumdem Militiarum conſervatione, & totius Regni quiete ex Noſtra permiſſione, & approbatione deinceps perpetuo obſervari, cum præſertim experientia doceat, ex ſimili Indulto, quod in Regnis Caſtellæ in viridi obſervantia exiſtit, Militias dictorum Regnorum, magna cum pace, & concordia, gubernari, neque aliquas dictorum Regnorum perſonas, ſuper hoc unquam conqueri: contra verò dictis Militiis Portugallię multa damna, & incommoda in rebus, & juriſdictionibus earum inferri ob ejuſdem Indulti inobſervantiam: propterea Nobis ejuſdem Majeſtatis tuæ nomine fuit humiliter ſupplicatum, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Clemens concedit prout in Rubrica indicatur.

§. 6. Nos igitur, qui honeſtis Majeſtatis tuæ votis, ob ejus eximia in Nos, & Apoſtolicam Sedem merita, quantum cum Domino poſſumus, libenter annuimus, literarum Gregorii Prædeceſſoris, ac noſtrarum ſupradictarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, Motu proprio, ac ex certa noſtra ſcientia, & matura deliberatione præhabita, & tota etiam re cum dilectis filiis noſtris Camillo Sancti Chryſogoni Burgheſio, ac Pompejo Sanctę Balbinæ Titulorum S.R.E. Cardinalium, diligenter communicata, ex illorum voto, ac ſententia, Indultum prædictum a Gregorio Prædeceſſore conceſſum, quoad infraſcripta confirmantes, & innovantes, Majeſtati tuæ, ac prædictis Militiis Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo concedimus, & indulgemus, ut cauſæ appellationum, quæ a ſententiis Conſervatoris, ſeu Conſervatorum dictarum Militiarum ad Nos, & Apoſtolicam Sedem interponuntur, eæ nimirum, in quibus agitur de perpetuo præjudicio, & quæ non ſint modici momenti, in Romana Curia cum effectu cognoſci, & terminari debeant, ita ut in illis tam Collector generalis, quam Nuncius, & etiam de latere Legatus Sedis Apoſt. in eiſdem Regnis pro tempore exiſtens, vigore facultatum ſibi concedendarum nullatenus ſeſe intromittere poſſint, nullam in illis audiendis, & cognoſcendis auctoritatem, vel facultatem habeant; hac tamen adjecta lege, quod pendente appellatione, ipſe Collector, ſeu Nuncius, aut Legatus dicto Conſervatori, a quo appellatum fuerit, ſub cenſuris, & pœnis inhibere valeat, ne pendente appellatione, ſeu termino dato a jure ad appellandum, vel ad appellationem proſequendam, aliquid attentet; quodque, ſi Conſervator ipſe aliquid attentaverit, tunc Collector, ſeu Nuncius, aut Legatus prædictus, ne aliquid innovetur providere, ac omnia, & quæcumque attentata revocare, omniaque in priſtinum, ac in eiſdem, in quibus antea erant ſtatum, & terminum, reſtituere, libere valeat.

In cauſis vero levioris momenti a Conſervatoribus ad Collectorē prædictū vult appellari.

§. 7. Et ulterius, ne indifferenter quæcumque cauſæ, etiam modici momenti, cum magno partium diſpendio in Romana Curia ſint proſequendæ, ut ipſe Collector, vel Nuncius, ſeu Legatus cæteras cauſas appellationum a ſententiis dicti Conſervatoris, in quibus non agitur de perpetuo præjudicio, & eas etiam, quæ modici fuerint momenti, infra valorem nimirum triginta ducatorum auri de Camera incluſive, licet in his de perpetuo præjudicio agatur, cognoſcere, & terminare poſſit,

super

ſuper quibus omnibus, & ſingulis plenam, liberam, & amplam illis facultatem, & auctoritatem impertimur.

Clauſulæ. §. 8. Decernentes ſupradictum Indultum Gregorii Prædeceſſoris ad præſentium præſcriptum moderatum, & declaratum eſſe, & cenſeri, ac ita, & non aliter in præmiſſis cauſis appellationum ab omnibus, ad quos ſpectabit, obſervari debere, præſenteſque literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis Noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut ullo umquam tempore infringi, retractari, revocari, ſuſpendi, limitari, aut in jus, vel controverſiam vocari poſſe, ſed ſemper, ac perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere; ac ita per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §. 9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac prædictis literis Noſtris, nec non omnibus illis, quæ prædictus Gregorius Prædeceſſor in ejus literis prædictis voluit non obſtare, cæteriſq; contrariis quibuſcũq;. Cæterum per eaſdem præſentes non intendimus, noſtras, ac Succeſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum manus ligare, quominus aliquas ex eiſdem cauſis appellationum, quandocumq; Nobis, vel ipſis expedire viſum fuerit, Collectori, aut Nuncio, vel Legato Sedis Apoſtolicæ, aut alio cuicumque Judici in partibus audiendas, cognoſcendas, & fine debito terminandas, per ſpeciale reſcriptum committere, valeamus.

Dat. die 4. Februar. 1605. An. XIII. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 4. Februarii 1605. Pontificatus Noſtri Anno XIII.

CCCLXIV.

Juriſdictio Vicarii Papæ in Urbe cognoſcendi quaſcumque cauſas Archihoſpitalis S. Spiritus in Saxia.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Conſtitutionis. CUM, ſicut accepimus, Archihoſpitale noſtrũ S. Spiritus in Saxia de Urbe, Ordinis S. Auguſtini, maximum damnum patiatur, dum coram diverſis Judicibus litigare cogitur, cum ejus Procuratores, ac Advocati ſæpe, ac ſæpius, una, & eadem hora, coram pluribus Judicibus comparere pro defenſione cauſarum d. Archihoſpitalis teneantur, quo fit, ut pluries ob eorum non comparitionem retardentur expeditiones, ſeu etiam quandoque in eorum contumacia accelerentur, in non leve damnum dicti Archihoſpitalis. Et licet fælicis record. Clemens Septimus, & Paulus Quartus Romani Pontifices Prædeceſſores Noſtri tunc exiſtentes, ſuos in Alma Urbe Vicarios in Judice cauſarum d. Archihoſpitalis deputaverint, nihilominus hoc privilegium in deſuetudinem venerit.

Juriſdictio Vicarii Papæ cognoſcendi omnes cauſas intereſſe Archihoſpitalis ejuſque perſonarum concernen. §. 1. Nos ejuſdem Archihoſpitalis utilitati, & commoditati proſpicere, & ut ejus bona, & jura quæcumque conſerventur, ac in pauperum infirmorum, & alios pios, prout deputata eſſe noſcuntur, & non alios uſus, debite convertantur, ſalubriter providere volentes, Motu proprio, & ex certa Noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, literas, ſeu Motus proprios dictorum Clementis, & Pauli Prædeceſſorum harum ſerie confirmantes, & innovantes, omnes, & ſingulas cauſas civiles, beneficiales, matrimoniales, & ſpirituales, ac profanas, Criminales, & mixtas, ac alias quaſcumque inter dictum Archihoſpitale, illiuſque Præceptorem, fratres, Miniſtros, Factores, Agentes, vel alios quoquo modo d. Archihoſpitali inſervientes, nec non projectos, ſeu expoſitos, vel expoſitas in eodem Archihoſpitali degentes, ſeu qui, vel quæ inde egreſſæ ſunt, & nuptui traditæ ex una, & quaſcumq; alias perſonas, cujuſcumque ſtatus, gradus, dignitatis, ordinis, conditionis, & præeminentiæ exiſtentes, Univerſitates, Societates, Congregationes, Monaſteria, & alia loca pia, & ſuos Judices particulares, etiam ex conceſſione, ſeu ſpeciali commiſſione, vel deputatione noſtra, vel aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum habentes, ſeu habentia, & alios quoſcumque tam active, quam paſſive vertentes, a quibuſcumque Judicibus, Cameræ Auditore, etiam ſi agatur vigore obligationis Cameralis, Vicario, Gubernatore, Senatore Urbis, illorumque Locatenentibus, Collateralibus, & Judicibus, ac dictæ Urbis cauſarum appellationum Capitaneo, & a quibuſvis Conſulibus, etiam Artis Agriculturæ, Camerario, Ripæ, & Ripettæ, Burgi Gubernatore, & Sacri Palatii cauſarum Auditoribus, & ejuſdem S. R. E. Cardinalibus, etiam cujuſvis Collegii, Societatis, Univerſitatis, Monaſterii, ſeu alterius cujuſvis loci Pii, etiam Neophytorum Protectoribus ſpecialiter deputatis, aliiſque Judicibus ordinariis, ſeu delegatis quibuſcumque motas, & pendentes, de, & ſuper ſtatu, & bonis ſtabilibus, mobilibus, ſemoventibus, juribus, & actionibus quibuſcumque, etiam occaſione damnorum datorum tam prædicti Hoſpitalis, quam Fratrum dicti Ordinis, expoſitorum, infirmorum in dicto Archihoſpitali decedentium, qui aliquid dicto Archihoſpitali, ſive per viam inſtitutionis, vel legati, ſeu ab inteſtato, vel alio quocumque titulo reliquerint, aliorumque Miniſtrorum, Agentium, Factorum, aliorumque dicto Archihoſpitali quoquo modo inſervientes, ac quibuſcumque locationibus, venditionibus, legatis, Fideicom-

Digitized by Google

dcicommiſſis, Teſtamentis, Hæreditatibus ac illorum diſcuſſionibus, atque quorumcumqne jurium, & actionum ceſſionibus, aliiſque inter vivos contractibus, etiam vigore obligationis in forma Cameræ, exequutionibus, & revocationibus, bonis, rebus, juribus, & actionibus ad dictum Archihoſpitale ſpectantes, & in quibus ipſum Archihoſpitale, ſeu perſonæ ſopradictæ quoquo modo intereſſe habent, ſeu prætendunt, tam in Romana Curia, quam extra eam ubivis locorum, quorum omnium, & ſingulorum ſtatus, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Collitigantium præſentibus pro expreſſis haberi volnmus, in quacumqne inſtantia, ac in eiſdem ſtatu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos harum ſerie avocamus.

Si per eum cognoſcitur non datur appellatio, ſi cognoſcantur ab ejus delegato ad ipſum Vicarium ſemel appellatur.

§. 2. Illaſque, necnon alias in futurum quandocumque perpetuis ſuturis temporibus movendas, cum omnibus, & ſingulis illarum inciden. dependen. annexis, & connexis, tibi moderno, & pro tempore exiſtenti Noſtro in Alma Urbe, ejuſque diſtrictu Vicario, per te ipſum, ſeu per Prælatum doctrina, & integritate præditum a te deputan., & toties, quoties tibi videbitur, removendum, & alium in ejus locum ſubrogan., qui tamen non ſit tuus Viceſgerens, neque Locumtenens, qui aliis variis negociis impediti dictarum cauſarum expeditioni, ſingulis horis, prout neceſſitas requirit, vacare non poterunt, quoad cauſas minores movendas ſummarie, ſimpliciter, de plano, ſola facti veritate inſpecta, & nullis etiam terminis ſubſtantialibus ſervatis, & ſine regiſtri confectione, etiamque de quacumque ſumma excedente tuam Juriſdictionem agatur, ac alias juxta ordinarias facultates, & juriſdictionem tibi per Nos attributas, & ſecundum juſtitiam, & æquitatem, & quacumqne etiam appellatione remota, ſi cauſæ hujuſmodi a te ipſo cognoſcentur, & terminabuntur, ſi autem hujuſmodi cauſæ a Prælato a te deputando cognoſcentur, & cauſæ ipſæ erunt appellabiles, ſemel tantum ad te recurſum haberi liceat, & cauſæ hujuſmodi per viam reviſionis per te ipſum, vel alium a te deputan. terminari debeant; cognoſcen. deciden., fineque debito terminan. privative quoad alios quoſcumque Judices ſupradictos, & quemlibet ipſorum committimus, & mandamus.

Alteri committi non poſſunt.

§. 3. Et ne de cetero cauſæ Archihoſpitalis, & illius Præceptoris, & Conventus, ac perſonarum hujuſmodi activæ, vel paſſivæ alteri, quam tibi, committi poſſint, & quidquid ſecus a quocumque quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Facultas in Curia, & extra eam citandi, inhibendi, & inobedientes coercendi.

§. 4. Et inſuper tibi per te, vel Prælatum a te deputan. prædictum quoſcumque, quorum intererit, tam in Romana Curia, quam extra eam etiam per Edictum publicum, conſtito tibi ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu, citandi, ac illis, necnon quibuslibet toties, quoties opus fuerit, etiam ſimili Edicto, etiam ſub ſententiis Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis pœnis arbitrio tuo moderan., & applican., inhiben., ac in eventum non paritionis ad declarationem incurſus cenſurarum, & pœnarum hujuſmodi, illarumque aggravationem, & reaggravationem, necnon invocationem brachii ſæcularis auxilii, & interdicti relaxationem.

Teſtes ad perhiben. teſtimonium cogendi. Sententias exequendi.

§. 5. Necnon teſtes ad perhiben. teſtimonium veritatis ſub ſimilibus cenſuris, & pœnis cogen., & compellen. ac ſententias per te, vel per Prælatum a te deputan. latas, necnon omnia, & ſingula per te, aut illum pro tempore deciſa, & terminata decreta, quibuſvis exceptionibus, & appellationibus non obſtan., etiam per tuum ſimplex mandatum exequtivum tuo etiam ſub parvo ſigillo regula contraria non obſtan. decernen., & exequen.

Expenſas taxandi.

§. 6. Expenſaſque taxan., & fructus liquidan., & exequutioni debitæ demandandi, ſeu demandari facien.

Contradictores compeſcendi.

§. 7. Et contradictores quoſcumque, & rebelles per eaſdem cenſuras, & pœnas, & alia juris remedia appellatione poſtpoſita compeſcen.

Remiſſorias dandi.

§. 8. Literaſque remiſſioriales ad partes quoties, & quando neceſſe, & tibi alias viſum fuerit, tuo arbitrio, etiam ſub ſimili ſigillo, regula pariformiter contraria non obſtan., decernen.

Notarium deputandi.

§. 9. Necnon unum ex quatuor Notariis tui Tribunalis arbitrio Præceptoris dicti Archihoſpitalis eligen. in cauſis hujuſmodi deputandi.

Singulis diebus proceden. di.

§. 10. Ac in eiſdem cauſis ſingulis diebus feriatis, præterquam Dominicis, & aliis feſtivis de præcepto, & quando videlicet dictum Archihoſpitale erit actor procedendi, ac omnia, & ſingula, in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna facien., geren., & exequen. Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus plenam, & liberam facultatem concedimus, & impertimur.

Per Curſores, & Mandatarios citandi.

§. 11. Statuentes, quod citationes in cauſis prædictis exequi poſſint per quoſcumque Curſores, & Mandatarios Urbis juxta placitum Procuratoris dicti Archihoſpitalis.

Dilationibus, & ſignificationibus aliorum Judicum non obſtantibus, mandata exequendi.

§. 12. Quodque nullæ inhibitiones, non gravetur, ſuperſeſſoriæ, dilationes etiam quinquennales, & in vim Motus proprii Pii V. a quibuſvis Judicibus etiam cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Auditore, & a Præſidente Viſitationis Carcerum, ſub quibuſvis tenoribus, & formis, præterquam a te conceſſæ, aliquibus ſuffragentur, ſed illis minime obſtantibus exequutio mandatorum ad favorem ejuſdem Archihoſpitalis conceſſorum fieri valeat.

Clauſulæ præſervativæ.

§. 13. Ac decernentes præſentes literas de ſubreptionis, & obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, revocari, retractari, ſuſpendi, vel limitari nullatenus poſſe, ſed ſemper validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & delega-

tos

tos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quocumque quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 14. Non obſtant. præmiſſis, ac fæl. recor. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, Ordinationibus, & præſertim Motu proprio Populo Romano conceſſo, ſtatutiſque novis Urbis, reformationibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis dictæ Urbi, ac quibuſcumque aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam per vim, & modum contractus, & Capitulorum, & in forma Motus proprii, etiam in favorem Curſorum Noſtrorum, ſtylo Palatii, feriis generalibus de mandato fæl. recor. Pauli Papæ Quarti, etiam Prædeceſſoris Noſtri uſque ad Kalendas Octobris indictis, & in futurum indicendis, ac omnibus aliis, & ſingulis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis, quibuſcumque.

Dat. die 14. Februar. 1605 An. XIV.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die decima Februarii, milleſimo ſexcenteſimo quinto, Pont. Noſtri Anno XIV.

APPENDIX.

CCCLXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Inſularum Philippinarum Præſidibus gratulatur de propagata illis in oris fide Chriſtiana, eos hortatur, ut cum Chriſtianis humaniter agant, & Apoſtolicam Sedem ſuis in neceſſitatibus conſulant.

Ven. Fratri Epiſcopo, ac dilectis filiis Gubernatori, Clero, Religioſis, Senatui, Magiſtratibus, Nobilibus, Commendatariis, & univerſo Populo Philippinarum Inſularum.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerab. Frater, & Dilecti Filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Fidei propagationem, Ecclesiarum erectiones, omniumque Ordinum Inſularum Philippinarum zelum, & pietatem commendat.

§. 1. EXcelſa divinæ potentiæ opera, quæ corporeis in rebus non humana, ſed Cæleſti virtute fiunt, dum eduntur, ſeſe patefacere ſæpius conſueverunt; ipſæ vero res, quæ divina ſapientia duce, ac magiſtra ad ſpiritualem finem, animarum nempe ſalutem tendunt, ſic interdum latent, aut ſi qua emergunt, tam exigua ſui parte initio extare videntur, ut ne oculatiſſimi quidem videre eas ſatis poſſint, donec per clariſſimos earum effectus, ad id maxime excitentur. Quod cum alias ſæpe, tum hoc tempore in novi Orbis, necnon utrarumque Indiarum, & Inſularum præſertim Philippinarum ad Evangelicam veritatem converſione apparet. In qua peruberrimi rerum geſtarum proventus ad ea perpendenda, quæ divina ſapientia a prima dictarum Regionum inventione latenter exorta eſt, in magnam Nos admirationem rapiunt. Intellexeramus id quidem Nos antea ex multorum literis, & fama: nunc vero cum divina bonitas humilitatem noſtram, ad Apoſtolicæ dignitatis faſtigium evexit, ex Legatione, qua dilectus filius Alphonſus Sanchez Preſbyter Societatis Jeſu profeſſus, veſtro nomine primum apud ſæ. re. Sixtum Papa V. deinde apud reliquos, qui ſubſequuti ſunt, Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & noviſſime apud Nos laudabiliter functus eſt, & ex privato ſermone, quem cum eodem ſæpius habuimus, apertius cognovimus. Abſtruſa enim, & quæ humana mens aſſequi vix poteſt, divina conſilia, & inexplicabilem erga Indicas, & veſtras potiſſimum Regiones, Dei providentiam agnovimus, qua tot Provinciæ, ac Regna tam late patentia, tot Reges, & Principes Chriſtianam Religionem, his temporibus ſuſcepe runt. Numquam certe tot novi Orbis locorum ad fidem converſio, tum eorum, quæ propter Inſularum multitudinem paſſim ſunt Mari circumfuſa, tum eorum, quæ ſita ſunt in Africæ, atque Aſiæ, in continentis etiam novæ Hiſpaniæ, Americæ, Braſiliæ, Peruenſium, totiuſque immenſi reliqui tractus adjacentis, obſcuriſſimis quondam Regionibus, neque earum omnium rerum, quæ ad Chriſtianæ Religionis inductionem, conſervationemque pertinent, procuratio tam exiguis, tamque imparibus cauſis ſine manifeſta divini numinis ope, & auxilio perfici potuiſſent. Benedictus itaque Deus, qui ſecundum magnam miſericordiam ſuam nunc etiam novis quibuſdam rationibus vocare non deſinit, homines ex filiis iræ in ſpem vivam, & agnitionem filii ſui Jeſu Chriſti Domini noſtri. Ex ejuſdem etiam Alphonſi colloquio intelleximus, veſtra, & cæterorum ſtudia, & officia, quæ in Eccleſiarum erectionem, divini cultus amplificationem, indigenarum diſciplinam, Scholarum Inſtitutionem, bonarum artium exercitationem, Magiſtratuum deſignationem, Evangelizantium defenſionem, Neophitorum protectionem, iſtarum denique rerum publicarum, quæ ex novi, & veteris Orbis quaſi quorumdam membrorum, ac partium conjunctione conſtant, ſtabilitatem contuliſtis. Hinc Ven. Frater Epiſcope Manilenſis, tuorum laborum

pro

Digitized by Google

pro Eccleſiæ dignitate ſuſceptorum utilitas colligitur: Hinc nobilis, & præſtans Gubernator, prudentis ſolicitudinis tuæ egregiis operum monumentis teſtata pietas cognoſcitur; Hinc Clerici. & Religioſi viri Deo, Nobiſque chariſſimi ſanctæ, ac ſedulæ actiones veſtræ in Evangelica adminiſtratione probantur. Hinc, inſignis Senatus, & Magiſtratus provida veſtra vigilantia laudatur. Hinc, nobiles viri, virtutis veſtræ præſtantia commendatur; Hinc, egregii Duces, pii veſtri labores in nova iſta Eccleſia tuenda digni laude cenſentur. Hinc ſingularis veſtra ad veram fidem amplectendam, atque colendam propenſio eluceſcit, nova, ac Deo grata germina, viri Philippini.

Miſſumque ad ſe fuiſſe legatū Alphonſum Sanchez gaudet.

§.2. Veſtram igitur in Romanam Eccleſiam fidem, & erga Nos, & Sedem Apoſtolicam obedientiam, & hoc ipſum Legationis officium, quod idem Alphonſus magna cum fide, prudentia, atque ſolicitudine præſtitit, tanti fecimus, quanti quæ a talibus noſtri nimirum, & Sedis Apoſtolicæ obſervantiſſimis proficiſcuntur, fieri debere omnes intelligunt.

Eiſque benedictionē Apoſtolicam, & Indulgentias nonnullas elargitur.

§.3. Ut autem nunc aliquod ſpecimen hujus veſtræ in Nos charitatis, & benevolentiæ habeatis, ac nonnullum veſtrorum ſtudiorum, & laborum præmium reportetis, auctoritate Omnipotentis Dei, atque Sanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac Noſtra, vos omnes, & ſingulos, veſtraque univerſa tenore præſentium in noſtram, & Sedis Apoſtolicæ fidem, ac protectionem recipimus, vobiſque noſtram, & Apoſtolicam benedictionem per eumdem Alphonſum tranſmittimus, de inexhauſto inſuper Theſauro, cujus Diſpenſatores facti ſumus, mittimus vobis inſignes quaſdam Indulgentias, quemadmodum ex aliis noſtris literis cognoſcetis.

Euſque hortatur, ut in bonis operibus perſeverent.

§.4. Hortamur præterea vos pro eximia Chriſti in omnes charitate, ut in hujuſmodi obedientia, & fide in Romanam Eccleſiam, & in Nos conſtanter perſeveretis, & ut veſtra omnia ſtudia, conſilia, cogitationes, & actiones ad infidelium, qui in erroribus miſerè verſantur, converſionem, ac ſalutem prompto, libentique animo conferatis.

Et cum omnibus humaniter agant.

§.5. Quoniam vero ad vitæ cujuſque veſtrum exemplar nationes iſtæ (vetuſtiores Chriſtianos alloquimur), ut videtis, ſuas tamquam Chriſtianis, atque Catholicis inſtitutis conſentaneas vivendi rationes facile conformaturæ ſunt, a vobis requirimus, ut veſtram humanitatem, benignitatemque tum Chriſtianis, tum cæteris ad fidem nondum converſis, illis, ut confirmentur, his, ut ad veram Religionem alliciantur, quibuſcumque in rebus poteritis impertiri velitis.

Apoſtolicam Sedem ſuis in neceſſitatibus conſulant.

§.6. Ubicumque autem veſtrum omnium tum antiquiorum, tum recentiorum fidelium res poſtulaverint, expectabimus, ut ad Nos, & Apoſtolicam Sedem confidenter recurratis, veſtraſque neceſſitates cum ſpiritoales, tum temporales Nobis exponatis: Noſtrum enim, & ejuſdem Sedis auxilium vobis præſertim; qui a Regionibus iſtis oriundi noviſſime Chriſtianam fidem amplexi eſtis, cum opus fuerit, minime defuturum pollicemur.

Philippo Hiſpaniarū Regi obediant.

§.7. Commendamus denique vobis, quantum cum Domino poſſumus, fidem, & obedientiam erga chariſſimum in Chriſto filium noſtrum Philippum Hiſpaniarum, Indiarumque Regem Catholicum Principem veſtrum, cui Sedes Apoſtolica in procuranda iſtarum Nationum ſalute, in quam ſola ipſa, talibus ipſius, & Miniſtrorum ſuorum ſibi non ſociatis laboribus incumbere, non ita facile potuiſſet officii, ac poteſtatis ſuæ munus commiſit: Et quibus, Regi videlicet, Miniſtriſque præfatis, vos multa debetis, & plura in dies Deo dante, debebitis. Id enim idem Philippus Rex præcipue curat, ut univerſæ iſtæ Regiones, exploſis impiæ ſuperſtitionis erroribus, quibus miſere tenebantur, & vos Chriſto Deo, cui & ipſe inſervit, & cui ſervire regnare eſt, morem geratis, & libere ſerviatis.

Cætera a dicto Alphonſo ſe accepturo ſignificat.

§.8. A vobis præterea omnibus petimus, ut de veſtris piis, fælicibuſque progreſſibus, quorum in noſtris ſacrificiis, atque orationibus quotidie memores erimus, ſæpe ad Nos ſcribatis. Cætera quæ unumquemque veſtrum pro ſuo cujuſque ſtatu, gradu, & conditione ſcire cupimus, cum literis complecti non ita facile poſſimus, ex dicti Alphonſi verbis, vel ſcriptis uberius cognoſcetis; cui eam fidem adhibere poteritis, quam Nobis, ſi præſentes vobiſcum ageremus, adhiberetis. Deus benedictus piis veſtris ad animarum ſalutem, & ſtatus conſtitutionem cæptis benigne faveat, vobiſque copioſam præſentium in hac vita bonorum, in æterna vero perennem Cœleſtium præmiorum retributionem largiatur. Apoſtolicam interea benedictionem vobis impertimur, & propitia, ac fælicia omnia a Domino deprecamur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 25. Martii 1592. Pont. noſtri Anno Primo.

Dat. die 25. Martii 1592. An. I.

CCCLXVI.

Altare Privilegiatum ad inſtar Altaris Sancti Gregorii de Urbe conceditur Eccleſiæ Ordinis Prædicatorum in Inſulis Philippinis per eorum Provincialem eligendæ.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

SAlvatoris Domini Noſtri Jeſu Chriſti, qui pro humani generis ſalute, in ara Crucis immolari voluit, vices quamvis immeriti in terris gerentes, fidelium omnium ſalutem, quantum cum Domino poſſumus, procurare tenemur, quam ut facilius ipſi fideles, ii præſertim, qui longiore a Sede Apoſtolica diſtant intervallo. ejuſdem Salvatoris noſtri, Sanctæ Mariæ ſemper Virginis, ac Sanctorum meritis adjuti, conſe-

qui

qui valeant, cœleſtes Eccleſiæ theſauros, quorum ipſe nuper nos diſpenſatores eſſe voluit, libenter erogamus.

Altare Privilegiatum in Eccleſia a Fratribus Ordinis Prædicatorum eligenda, conceditur.

§. 1. Cum itaque, ſicut ex dilecti filii Alphonſi Sanchez Presbyteri profeſſi Societatis Jeſu, qui noviſſime ex Inſulis Philippinis a Venerabili Fratre Epiſcopo, dilectiſque filiis Gubernatore, Clero, Religioſis, Senato, univerſoque Populo earumdem Inſularum ad Sedem Apoſtolicam miſſus fuit, relatione accepimus, Chriſtiana Religio in illis partibus magnos progreſſus facere dignoſcatur, & Chriſtifidelium, quorum numerus ibidem, Deo dante, in dies augetur, maxima ſit erga Sedem Apoſtolicam, & Romanum Pontificem fides, & devotio, illorum pietatem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ſupplicationibus ejuſdem Alphonſi ipſorum nomine Nobis porrectis inclinati, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ac noſtra auctoritate confiſi, Superioribus Regularium Ordinis Sancti Dominici in eiſdem Inſulis exiſtentibus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, facultatem tribuimus, ut in aliqua eorum Regulari Eccleſia Sacerdotum Miſſas, & alia Divina officia in ea jugiter celebrantium numero, quantum fieri poterit, referta, quam ex omnibus maluerint, & deputandam duxerint, unum Altare eligere valeant, in quo, poſtquam electum, & decenter ornatum fuerit, deinceps in perpetuum, quotieſcumque aliquis Sacerdos, ſive Sæcularis, ſive cujuſcumque ſit Ordinis, vel Inſtituti Regularis Miſſam Defunctorum pro anima cujuſcumque fidelis, quæ Deo in charitate conjuncta ab hac luce migraverit, celebrabit, ipſa anima de Theſauro Eccleſiæ indulgentiam conſequatur, itaut Domini Noſtri Jeſu Chriſti, ac Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ, ac Sanctorum omnium meritis ſuffragantibus a Purgatorii pœnis liberetur, perinde acſi idem Sacerdos in Altari Sancti Gregorii de Urbe ad hoc ſpecialiter deputato Miſſam hujuſmodi celebraret.

In ea vero Eccleſia aliud ſimile Altare eſſe non debet.

§. 2. Volumus autem, ut hujuſmodi Altare in Eccleſia, in qua aliud Altare taliter Privilegiatum hactenus conceſſum fuerit, eligi minime poſſit.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac regula noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 25. Martii 1592. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 25. Martii 1592. Pont. noſtri Anno Primo. (a)

(a) Eadem die Clemens ſimilia Altaria conceſſit Eccleſiis Ordinis S. Franciſci, Societatis Jeſu, & etiam S. Auguſtini. Epiſcopo vero, & ejus Vicario Generali pro Eccleſia per eoſdem eligenda. Quæ quidem ideo recenſenda putavimus; quod ſpecialia admodum ſint, nec niſi urgentiſſimis exigentibus cauſis indefinite ſoleant concedi.

CCCLXVII.

Prohibitio appellandi per Religioſos Ordinis Fratrum Servorum Beatæ Mariæ Virginis a Prælatis ejuſdem Ordinis ad Tribunalia ſæcularia. Permiſſioque habendi recurſum ad Priorem Generalem, Protectorem, ſeu Vice-Protectorem, aut ad Romanum Pontificem.

Alia de hoc Ordine, vide in Conſt. CCLXIV. Decet *hujuſce Pontificis Tom. V. Par. II. fol.* 304.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

QUoniam noſtro paſtorali potiſſimum incumbit officio, ut ea, quæ per regulares perſonas contra earum regularia inſtituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compeſcamus, & amoveamus.

Cauſæ hujus Conſtitutionis.

§. 1. Proinde, quia nuper dilecto filio Magiſtro Lælio Balliono de Florentia Priore Generali Ordinis Fratrum Servorum Beatæ Mariæ, non ſine animi noſtri moleſtia, referente accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis etiam utriuſque ſexus regulares perſonæ, Dei timore poſtpoſito, & ſuæ profeſſionis immemores, ut in eorum maleſactis, & inobedientia ſe diutius confoveant, ab iis, quæ per Prælatos ejuſdem Ordinis, & Priores Provinciales, & alios Superiores ab ipſo Priore Generali pro tempore deputatos, acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſæcularia appellare, & ad ea temere confugere conſueverunt, in non modicum juriſdictionis ipſorum Superiorum læſionem, & regularis inſtituti alterationem, ac ſcandalum plurimorum.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

§. 2. Nos præmiſſis obviare volentes, univerſis, & ſingulis dicti Ordinis utriuſque ſexus regularibus perſonis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentibus, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium præcipimus, & mandamus, eiſque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a Nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, nec non privationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis tam activæ, quam paſſivæ eo ipſo abſque alia declaratione incurrendis pœnis, diſtrictius inhibemus, ne ad ipſa Tribunalia ſæcularia, quovis prætextu, aut quæſito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquomodo adire audeant, vel præſumant, ſed ſi ſe a Prælatis gravari prætendant, ad Priorem Generalem ipſius Ordinis, ſeu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, ſive Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem ſupremum in Eccleſia Dei Judicem, ſicut antiquitus ſemper facere conſueverunt, recurſum ha-

beant, unde illis brevi manu juſtitia miniſtrabitur.

Extenſio ad fautores.

§.3. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares perſonæ contrafacientes, verum etiam eorum quomodolibet, directe, vel indirecte fautores, & conſultores, eaſdem pœnas eo ipſo omnino incurrant.

Decretum irritans.

§.4. Decernentes irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ derogat.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibulvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, eorum tenores, acſi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ad effectum præſcutium, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Februar. 1593. An. II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Februarii 1593., Pontificatus noſtri Anno II.

CCCLXVIII.

Protomedici, & Collegii Phyſicorum de Urbe juriſdictio, & facultates.

De his habes etiam in Conſtit. XXXI. Julii Tertii Meritis. *Tom. IV. Par. I. fol.* 303. *& Gregorii XIII. Conſtit. LIX.* In Apoſtolicæ. *Tom. IV. Par. III. fol.* 323.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quo viri, qui tum ſalubribus Artis Medicinæ præceptis, & ſingulari methodo, tum diuturna experientia, quæ ubique plurimum valet, ſapienter inſtructi in medendis humanis corporibus occupantur, & ab eis in hac alma Urbe, & omnibus Status noſtri Eccleſiaſtici Civitatibus infirmitates omnes depellere continuo procurant, ſanitati, & incolumitati hominum conſulentes, quibuſcumque difficultatibus ſuperatis id ipſum facilius, & promptius exequi, & operari valeant, privilegia per Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros illis conceſſa conſervanda, ac per eos deſuper ſtatuta, & ordinata, ut inviolabiliter obſerventur, confirmanda eſſe judicamus, prout melius totius Reipublicæ valetudini novimus expedire.

Sixtus IV. cujus bullam in poſtea confirmavit ſtatuta hujus Collegii.

§.1. Sane dilecti filii Sigiſmundus Brumanus Cremonenſis Artium, & Medicinæ Doctor, ac Romani Collegii pariter Artium, & Medicinæ Doctorum Prior, ac dictæ Urbis, & totius Status Eccleſiaſtici Protomedicus Generalis, nec non Antonius Portus Firmanus, & Odoardus Lopius Romanus pariter Artium, & Medicinæ Doctores conſiliarii, tam ſuo, quam ipſius Collegii nominibus, Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias, poſtquam fæl. rec. Sixtus Papa Quartus Prædeceſſor noſter, nonnulla per tunc exiſtentes Protomedicum, & Priorem, ac Collegium hujuſmodi, ad obviandum erroribus, qui in Arte Medicinæ a pleriſque, qui ſibi nomen Medici uſurpabant, committebantur, ac periculis mortis, quæ ſæpiſſime infirmis inde ſequebantur, ſtatuta, & ordinata perpetuo approbaverat, & confirmaverat.

Clemens VII. ea confirmavit, & privilegia multa Protomedico, & Collegio tribuit.

§.2. Et deinde, tam piæ memoriæ Clemens Papa VII. etiam Prædeceſſor noſter, qui præfata, ac alia etiam per tunc exiſtentes Protomedicum, & Collegium hujuſmodi de novo ſtatuta, & ordinata, quæ ſuis ſub plumbo confectis literis de verbo ad verbum inſeri voluit, quam recolendæ memoriæ Julius III., Pius IV., Pius V., & Gregorius XIII. Romani Pontifices etiam Prædeceſſores noſtri, ea omnia etiam perpetuo confirmaverant, & approbaverant, ac per omnes, & ſingulos Artis Medicinæ huiuſmodi profeſſores, & Aromatarios in Urbe, ac toto Statu hujuſmodi commorantes, ac alios, quos illa concernebant, inviolabiliter obſervari mandaverant, ac quamplura gratias, facultates, conceſſiones, privilegia, & indulta Protomedico, Priori, & Collegio prædictis, tam ſuper approbatione Phyſicorum, & Chirurgorum, ac Aromatariorum in Urbe, & aliis Civitatibus, Terris, & locis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſubjectis; ac examine ſimpliciorum, vel compoſitorum medicinalium humanis corporibus exhibendorum, ac Aromatariæ medicinalis exercitio, quam ſuper facultate, & poteſtate promovendi ad magiſterii, vel Doctoratus gradum, illorumque inſignia dandi, nec non juriſdictione Protomedici, & Collegii prædictorum, cognoſcendi quaſcumque cauſas civiles, & criminales eorum. ac Aromatariorum, aliorumque mederi, ſeu medicinalia cujuſcumque generis fuerint, tradere, & exhibere volentium exercitium concernentia, privative etiam quoad alia tribunalia quæcumque, ac procedendi contra quoſcumque inobedientes, etiam ad pecuniarias, aliaſque pœnas, nec non viſitandi, & corrigendi quoſcumque Aromatarios, eorumque Aromatarias in Urbe, & toto Statu Eccleſiaſtico hujuſmodi, ut præfertur, exiſtentes; ac ad id Commiſſarios, alioſque deputatos deſtinandi, & deputandi, ac denique omnia, & ſingula in præmiſſis neceſſaria ſtatuendi, faciendi, ordinandi, & exequendi ſimiliter perpetuo conceſſerant.

Super approbatione Phyſicorum, Chirurgorum, & Aromatariorum. Examine Simplicium, & Compoſitorū medicinaliū. Exercitio Aromatoriæ. Facultateque promovendi ad gradus. Juriſdictione cauſas cognoſcendi civiles, & criminales.

Correctione Aromatariorum, & viſitatione Aromatariorum.

Protomedicus & Collegium incolumitati incolarum ſtatus Eccleſiaſtici intendentes, ſtatuta reformarunt, & alia pro feli

§.3. Protomedicus, & Prior, ac Conſiliarii, & Collegium hujuſmodi decori, & utilitati ipſius Collegii, ac incolarum Urbis, & Status hujuſmodi incolumitati, quantum in eis eſt, ſtudentes, antiqua ſtatuta prædicta, prout temporum ratio expoſtulat, in melius reformarunt, aliaque de novo ſuper

cioti Collegii regimine ſtatuerunt.

per præmiſſis, ac alias debitum exercitium artis hujuſmodi, necnon felix ipſius Collegii regimen concerneotia, & diſponentia, ac alias ſalubria, & honeſta edideruot, proat in ſingulis ipſorum Prædeceſſorum literis deſuper confectis, ac ſtatutis plenius continetur.

Et pen prædictorum omnium confirmatione Papæ ſupplicarunt.

§.4. Cum autem Protomedicus, & Collegium prædictum cupiaut literas prædictas, ac ſingula ſtatuta hujuſmodi pro illorum ſubſiſtentia firmiori per Nos perpetuo approbari, & confirmari, Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, quatenus eorum deſiderio hujuſmodi annuere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui prædictas gratias, & ſtatuta confirmat.

§.5. Nos igitur, qoi fidelium quorumlibet vota, præſertim ſaluti, & incolumitati Nobis ſubditorum conſulentia, ad eaauditioois gratiam libenter admittimus, ac attendentes, ſtatuta de novo edita prædicta nonniſi pro bono regimine, & ſalubri directione dicti Collegii horum temporum ita ſuadente ratione facta fuiſſe, ipſumque Collegium, ac illius ſingulares perſonas, quæ pro univerſali hominum ſalute continuo laborant, ſpecialibus quoque favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac ſiogularum literarum, & ſtatutorum hujuſmodi tenores etiam veriores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſingulas literas prædictas, ac ſtatuta per Protomedicum, & Collegium hujuſmodi condita, atque edita, ac omnia, & ſingula in eis contenta, ac inde ſequuta, & ſequenda quæcumque Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, quatenus licita, & honeſta, & Sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini cootraria non ſint, perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos juris, & facti, alioſque defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus. eaqoe omnia, & ſingula ab omnibus quos illa concernunt, & concernere poterunt quomodolibet in futurum, ſimiliter perpetuo, & inviolabiliter obſervari, ac ad illorum omnium obſervationem omnibos juris, & facti remediis cogi, & compelli poſſe.

Clauſulae appenit.

§.6. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ſingularum Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum dicti Status Eccleſiaſtici, Vice-Legatos, Gubernatores, Poteſtates, & alios Judices, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritom quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores hujus Conſtit. deputat.

§.7. Et nihilominus dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtenti Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios Protomedico, & Collegio prædictis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtens, faciat auctoritate noſtra præſentes, ac ſingulas literas, & ſtatuta hujuſmodi perpetuo, & inviolabiliter obſervari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes per ſententias, & cenſuras Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria omnia tollit.

§.8. Non obſtantibus ſimilis mem. Bonifacii Papæ Octavi ſimiliter Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibos illis, quæ dicti Prædeceſſores in ſingulis eorum literis voluerunt non obſtare, contrariis quibuſcumque: aut ſi Aromatariis, & aliis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 10. Novem. 1593. An. II.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 10. Novemb. 1593. Pont. Noſtri Anno II.

CCCLXIX.

Facultas Congregationi Clericorum Miniſtrantium Infirmis recipiendi Nnvitios ad habitum, non expectato Capitulo Generali, nec Provinciali, conceditur.

Iſtam Congregationem primo approbavit Sixtus V. in ſua Conſtit. XXXV. Ex omnibus *Tom. IV. Par. IV. fol.* 191.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Aſſidua pietatis, & charitatis opera, quæ dilecti filii Præpoſitus, & Clerici, aliique Religioſi Congregationis Miniſtrantium Infirmis circa infirmorum tum corporalem, tom ſpiritualem curam, ut accepimus, continuo exercent, merito Nos inducunt, ut eorum Religionis conſervationi, & augmento libenter proſpiciamus.

Facultas de qua in Rubrica.

§.1. Proinde ſupplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, ac de Venerabilium Fratrum noſtrorum Cardinalium Congregationi ſuper Conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium deputatæ Præpoſitorum ſententia, dictis Præpoſito, & Religioſis perpetuo concedimus, & indulgemos, ut in qualibet eorum domo, ubicumque Incorum exiſtente, tres ex antiquioribus Patribus à Capitulo Cooventuali

tuali deputari poſſint, qui eamdem habeant facultatem, & poteſtatem in admittendis Novitiis, quæ commiſſa fuit Capitulis Generalibus, & Provincialibus, aliiſque deputandis juxta conſtitutionem ſuper Novitiorum receptione a ſel.rec.Siato Papa V. Prædeceſſore noſtro editam ſub Dat. ſexto Kal. Decemb. anno tertio, & alteram ejus declarationem ſub Dat. 12. Kal. Novembris anno quario ejus Pontificatus, dummodo io reliquis earumdem Conſtitutionum formam ſervent. Ad hocque plenam, & amplam dictis Deputatis facultatem, & auctoritatem impertimur.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obſtantibus prædicti Sixti V., & aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 31. Martii 1564. An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 31. Martii 1594. Pont. noſtri Anno III.

CCCLXX.

Approbatio, & nova Inſtitotio Congregationis Clericorum Sæcularium io communi viventium, ſub invocatione Beatæ Mariæ, dudum ab Alexandro Epiſcopo Lucano, in ea Civitate erectæ, com Indulinrum conceſſione, & facultate alia ubique loca recipiendi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

EX quo Divina Majeſtas ad Paſtoralis officii faſtigium Nos quamquam immeritos evexit, illa, quantum in Nobis ſemper fuit, ſuperno auxilio freti facere conati ſumus, ut Confraternitates, ſeu Societates, aut Congregationes piorum hominum, quæ ad Divini Cultus augumentum, & animarum ſalutem inſtitutæ ſunt, & in obſervatione inſtitutoruio ſuorum pie, & religioſe perſiſtunt, magis quotidie in illo ſuo pio, & ſancto propoſito confirmarentur.

Alexander Epiſcopus Lucan. de anno 1583. hanc Congregationem inſtituit.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, Venerabilis Frater Alexander Epiſcopus Lucanus jamdudum Confraternitatem, ſeu Societatem, aut Congregationem Clericorum Sæcularium, & Laicorum in communi viventium, ſub invocatione, & vexillo Beatæ, & Glorioſæ, ſemperque Virginis Mariæ, in Eccleſia Sanctæ Mariæ Curtis Orlandigorum Lucan. erexerit, ac dictæ Confraternitatis, ſeu Congregationis Coofratribus, ut unum ex eis, qui aliis præeſſet, ac rerum & bonorum ipſius Confraternitatis, ſeu Congregationis curam, & adminiſtrationem gereret, cuique ipſi Confratres parere tenerentur, eligere, ac Conſtitutiones per eum approbandas condere poſſent, facultatem conceſſerit, prout in patentibus literis ipſius Alexandri Epiſcopi de Anno Domini milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio deſuper confectis plenius contineri dicitur, ac ejus Coofraternitatis, ſeu Congregagationis Confratres Sacramentorum Eccleſiaſticorum adminiſtratione, divini verbi prædicatione, & aliorom bonorum operum exemplo proximum juvare totis viribus intendant.

Eam approbat Clemens.

§.2. Nos, ut ipſi Confratres in ſuo laudabili propoſito magis confoveantur, & ad hujuſmodi pia, & ſancta opera exercenda promptiores reddantur, ac fructus, quos in Vinea Domini plurimos hactenus, & maturos, ac dulces locatori Domino obtulerunt, eoſdem longe dulciores, & maturiores, ac uberiores impoſterum offerant, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, erectionem Confraternitatis, ſeu Societatis, aut Congregationis Clericorum ſæcularium, in dicta Eccleſia ab eodem Alexandro Epiſcopo, ut præfertur factam, nec non omnia, & ſingula in dictis patentibus literis erectionem hujuſmodi cunceroentia contenta, quorum tenores, acſi de verbo ad verbom inſererentur præſentibus haberi volumus pro expreſſis, contenta, & inde ſequuta quæcumque, Apoſtolica auctoritate, teoore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, & ſolemnitatum in eis forſan omiſſarum defectus, ſiqui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Et de novo inſtituit.

§.3. Et nihilominus camdem Confraternitatem in Congregationem Clericorum ſæcularium ſub titulo, ſeu invocatione ejuſdem Beatæ Mariæ Virginis, cum eiſdem regulis, inſtitutis, & facultatibus in dicta Eccleſia auctoritate, & tenore præmiſſis perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Facultatem, ordinationes, & ſtatuta ad bonum ejus regimen edendi concedit.

§.4. Nec oon nunc, & pro tempore exiſteotibus Rectori, & Sociis dictæ Congregationis, ut quæcumque ſtatuta, & ordinationes, fælix regimen, & gubernium ipſius Congregationis concernentia, ac Sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini, ac Romanorum Pontificum Conſtitutioonibus non adverſantia condere, quæ tamen condita ab Ordinario loci approbentur.

Confeſſoribuſque confeſſiones audiendi poteſtatem elargitur.

§.5. Quodque Confeſſores dictæ Congregationis, qui ab Ordinario approbati fuerint, confeſſiooes quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, & debitam illis pœnitentiam pro modo culpæ injungere.

Prælatis Congreg. abſolvendi ſubditos a cenſuris S. A. reſervatis.

§.6. Superiores aotem ipſius Congregationis, per ſe, vel alium, ſeo alios ex ipſis jam approbatis, ſuos ſubditos a cenſuris in caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, non tamen coutentis in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis abſolvere, & etiam debitam illis pœnitentiam injungere.

Inobedientes expellendi.

§.7. Nce non Superior dictæ Congregationis, receptos ioobedientes, & illius Conſtitutionum tranſgreſſores punire, & pœnitentia pro modo culpæ ejus arbitrio, ſervata tamen ſemper dictarum Conſtitutionum forma, eoſdem afficere, & ſi ſibi videbitur cum aſſenſu majoris partis dictæ Congregationis culpabiles eiicere, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio Epiſcopi,

ſeu

ſeu brachii ſæcularis libere, & licite valeant, eiſdem auctoritate, & tenore concedimus,

Qui recipiuntur præſtare debent juramentum expenſas reficiendi ſi diſcedant, vel dimittantur.

§.8. Quodque recipiendi in Congregatione hujuſmodi, tam Clerici, quam Laici, teneantur, ubi aliter Congregationi viſum non fuerit remittendum, promittere etiam cum juramento, ſe refecturos expenſas pro ipſis ab eadem Congregatione factas, ſi quando contigerit, ut ſponte, vel juſta de cauſa expulſi ab eadem Congregatione diſcedant.

Quæ ſit Ordinarii juriſdictio ſuper Congregationem.

§.9. Demum, quod Congregatio hæc ſit, & perpetuo remaneat ſub protectione hujus Sedis Apoſtolicæ, non tamen exempta ab ordinaria juriſdictione Epiſcoporum Lucanorum, qui pru tempore erunt, quoad viſitationem, & reformationem, ſi opus fuerit, juxta Conſtitutiones ejuſdem Congregationis tantum, nec alias aliter, nec alio modo, nullo tamen caſu, pretextuve, aut quæſito colore aliquos ex Sociis præfatis ab eadem Congregatione ſine expreſſo conſenſu ejuſdem unquam extrahere, nec ab obſervantia inſtituti diſtrahere valeant, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Clauſulæ.

§.10. Sicque per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac definiri debere, nec non irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Tranſſumptis hujus Bullæ credi jubet.

§.11. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.12. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 13. Octobr. 1595. An. IV.

Datum Tuſculi, ſub Annulo Piſcatoris, die 13. Octobris 1595. Pontificatus noſtri Anno IV.

Sequitur facultas alia ubique loca recipiendi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ILlos Apoſtolicæ benignitatis favoribus libenter proſequimur, qui ſub fuavi Chriſti jugo gratum Altiſſimo famulatum præſtantes, in militanti Eccleſia ad Chriſtifidelium ſalutem optatos in Domino fructus afferunt.

Suam approbationem recenſet.

§.13. Alias ſiquidem Nos Congregationis Clericorum Sæcularium Beatæ Mariæ Lucan. inſtitutum approbavimus, ipſamque Congregationem ſub noſtra, & Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcepimus, illique diverſa privilegia, indulta, & gratias conceſſimus, ita tamen, ut viſitationi loci Ordinarii juxta Conſtitutiones ipſius Congregationis tantum ſubeſſet.

Traditamque huic Congregationi Eccleſiam S. Mariæ de Portico.

§.14. Et deinde eidem Congregationi Eccleſiam Sanctæ Mariæ in Porticu de Urbe, ut apud illam unus Præpoſitus, & aliquot ejuſdem Congregationis perſonæ habitare, & in ipſa Eccleſia Divina Officia celebrare, & Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare valerent, de conſenſu dilecti filii noſtri Bartholomæi Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconi Cardinalis Ceſii nuncupati conceſſimus, prout in diverſis noſtris in forma Brevis deſuper expeditis literis plenius continetur.

Modo alia loca ubique de licentia Ordinariorum recipiendi facultatem concedit.

§.15. Cum autem, ſicut accepimus, Congregatio prædicta uberes in Eccleſia Dei fructus ad Animarum Chriſtifidelium ſalutem proferat, & illius Clerici ſub nonnullis Conſtitutionibus, & Regulis a dilecto filio noſtro Cæſare Tituli SS. Nerei, & Achillei Præsbytero Cardinale Baronio nuncupato, ipſius Congregationis apud Nos Protectore, examinatis, & auctoritate noſtra Apoſtolica approbatis, laudabilem vitam agant, & in via Domini non mediocres progreſſus faciant, & ſi illis, ut alia loca, domos, & Eccleſias ubique recipiendi, & in illis juxta prædictas Conſtitutiones, & Regulas degendi, ac Divina Officia celebrandi, Eccleſiaſticaque Sacramenta miniſtrandi facultas concederetur, inde profecto Chriſtifidelium animarum ſalus valde promoveretur, ac ſpiritualis conſolatio magis augeretur; Nos ejuſdem Congregationis propagationi conſulere, ac illam, & ejus perſonas ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, necnon ſingularum noſtrarum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, & ſingulares ejuſdem Congregationis perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolvendas, & abſolutas fore cenſentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, & mera deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine eidem Congregationi, ejuſque Præpoſito Generali, & Clericis, ut loca, domos, & Eccleſias illis in quibuſvis Civitatibus, & Diœceſ. de licentia Ordinariorum concedendas recipere, & in illis habitare, ac Divina Officia celebrare, & Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare,

Indulgentiaſque, & Privilegia communicat.

ac omnibus, & ſingulis privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, & immunitatibus, ipſis Congregationi, Præpoſito, & Clericis, per Nos in primo dictis literis conceſſis, ubique frui, potiri, & gaudere, libere, & licite poſſint, & valeant, ſervata tamen forma in primo dictis noſtris literis expreſſa, & in prædictis Conſtitutionibus, ut præfertur, juſſu noſtro examinatis, & approbatis contenta, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgemus. Illoſque deſuper a quoquam quavis auctoritate impediri, moleſtari, perturbari, vel inquietari nullatenus poſſe, &

Clauſula.

irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quo-

Digitized by Google

quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores, & defenſores deputat.

§.16. Quo circa dilectis filiis noſtris Cæſari Presbytero Cardinali Baronio, moderno, & pro tempore exiſtenti ejuſdem Congregationis Protectori, ac Vicario Urbis, necnon cauſarum Curiæ Cameræ Apoſt. Generali Auditori, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Præpoſiti, & Clericorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos eorumdem præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§.17. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dictis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, atque omnibus illis, quæ in præmiſſis literis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 24. Junii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 24. Junii 1604. Pontif. noſtri Anno XIII.

CCCLXXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Archiepiſcopo Valentin., & Epiſcopis Dertuſen., Segobricen., & Oriolen. erigendi, dotandique Parochias, in quibus Mauri ad Chriſtianam fidem converſi commorantur, referendique Apoſtolicæ Sedi pro rerum geſtarum confirmatione obtinenda.

Ven. Fratribus Archiepiſcopo Valentin., & Epiſcopis Dertuſen. Segobricen, & Oriolen.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Fratres ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Neceſſitas dotandi Parochias erectas, & erigendas.

§.1. EXponi Nobis nuper fecit chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, quod licet pro inſtructione Moriſcorum, ſeu a Mauris ad Chriſtianam fidem jamdudum converſis deſcendentium Regni Valentiæ alias complures jam fuerint in eodem Regno Parochiales Eccleſiæ, & Vicariæ erectæ, & dotatæ etiam vigore literarum fe. re. Gregorii Papæ XIII. Prædeceſſoris noſtri die 16. Julii 1576., ac 30. Auguſti Menſium 1577. Annorum Domini in forma Brevis expeditarum. Quia tamen pro meliori, ac commodiori eorumdem Moriſcorum, ſeu noviter converſorum, eorumque deſcendentium in Catholica fide, & doctrina educatione, & inſtitutione expedit alias itidem de novo erigere, & dotare Parochiales Eccleſias, & Vicarias in veſtris Diœceſibus, ac præſertim Dertuſen., Segobricen., & Oriolen., ac jam erectas, & minus congrue dotatas, dotibus, ſeu redditibus, & proventibus augere, prout fraternitates veſtræ, vel ad id per eas deputandæ perſonæ idoneæ magis opus, & expediens eſſe cognoverint; idcirco idem Rex Nobis humiliter ſupplicari curavit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Commiſſio, de qua in Rubrica.

§.2. Nos igitur pium ejuſdem Philippi Regis zelum plurimum in Domino Commendantes, ac quarumcumque ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris, & aliarum deſuper forſan expeditarum literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem Fraternitatibus veſtris Apoſtolica auctoritate noſtra, tenore præſentium, committimus, & mandamus, quatenus quilibet veſtrum in ſuis reſpective Diœceſibus, Terris, & locis, in quibus Moriſci, ſeu a Mauris deſcendentes prædicti inhabitant, ubi Parochiales Eccleſiæ, ſeu Vicariæ nondum erectæ ſunt, & alias erigere, dotare, dividere, ſeu dotes adaugere, & fundare oportebit, ſeu expedire viſum fuerit, erectiones, fundationes, diviſiones, diſtinctiones, applicationes, taxas, & taxationes, Dotationes, dotiumque jam factarum, & tributarum, ac redituum, & proventuum adauctiones hujuſmodi, ſive juxta earumdem Gregorii Prædeceſſoris literarum formam, ſive juxta aliam per Vos ſimul, vel ſeorſim facien., & præſcriben., prout Vobis magis, & melius expedire videbitur, deſignetis, & particulariter ſpecificetis, illaſque ſic deſignatas, & ſpecificatas, ac in ſcriptis diligenter redactas, ad Nos, & hanc Sanctam Apoſtolicam Sedem tranſmittatis, ut quod magis ad Dei laudem, & ipſorum Moriſcorum, ſeu noviter converſorum inſtructionem, & utilitatem, ac aliarum Eccleſiarum indemnitatem ſpectare cognoverimus, ſtatuere, decernere, & ordinare valeamus,

Neceſſariarũ facultatum conceſſio.

§.3. Dantes, & concedentes Vobis in præmiſſis omnibus, & ſingulis auctoritate Noſtra prædicta plenam, & liberam facultatem, & poteſtatem.

Obſtantium derogatio.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 28. Februar. 1597. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 28. Februarii 1597. Pontif. noſtri Anno VI.

Ere-

CCCLXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Domus Albergamentum nuncupat. omnium ſcientiarum, ac Artium in Oppido Tunonii Gebennen. Dioeceſis, cum Privilegiorum, & Indulgentiarum conceſſione.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

REdemptoris, & Salvatoris Noſtri Jeſu Chriſti, qui, ut miſeros mortales in profunda errorum caligine demerſos, ad lumen veritatis attolleret, ac tamquam oves deperditas, ad Beatorum gregem reduceret, ad hæc infima deſcendere, & mortale corpus induere dignatus eſt, vices licet immeriti gerentes in Terris, inter multiplices curas, quibus ex Paſtoralis Officii munere aſſidue premimur, illa Nos potiſſimum urget, ut ad ea, quæ pro militantis Eccleſiæ agro fructuoſe colendo, ac Vepribus, & Zizaniis expurgando, ſalutariſq; diſciplinæ ſementis inſtaurando, & a noxiis præſervando maxime profutura noſcuntur, omni, qua poſſumus, ratione, ac diligentia intendamus, & ſicut humani generis antiqui hoſtis malitia ad deſtructionem ſemper inhiat, ita reparationem Noſtra ſedulo operetur induſtria.

Quamplurimi Gebennenſes, eiſque finitimi fidem catholicam amplexi fuerant.

§. 1. Accepimus ſiquidem, ſummo cum animi Noſtri gaudio, quod proxime lapſis menſibus non ſolum totius Ducatus Chablaſii, ſed etiam Balliagii de Ternier, quod Civitati Gebennen., ita vicinum, & annexum eſt, ut vix ab ea ſeparari queat, Incolæ, & habitatores a ſexaginta tribus annis citra, Hæreticæ pravitatis Sectatores, divina cooperante gratia, & miſericordia, ac Sancti Spiritus afflatu, tamquam e graviſſimo, in quo tamdiu dormiaverant, peccati ſomno experrecti, ad Catholicæ, ſeu Apoſtolicæ, Romanæque fidei conſortium, & communionem magno cum devotionis fervore, ſuarumque animarum conſolatione unanimiter convolarunt, priſtinumq; jam ſuum apertis oculis errorem agnoſcentes, Dominumque in lacrymis collaudantes Pſeudo Prophetarum, & Miniſtrorum fallacias, & mendacia toto ore, cordeque deteſtantes: ſeque indiſſolubili obligationum nodo dilecto filio Nobili Viro Carolo Emanueli Sabaudiæ Duci, qui tam præclaro operi obeundo ultro incubuit, adſtrictos agnoſcunt, illorumque converſio hujuſmodi maximum, & fœcundiſſimum hæreticis cum in Germaniæ, tum in Galliæ Provinciis commorantibus, fructum propterea attulit, quia plurimi ex eis dictam Civitatem, illiuſque falſos Miniſtros tot perſonarum, ſibi adeo vicinarum converſioni reſiſtere non potuiſſe videntes, ad ſimilem converſionem, quam facillime incitantur, imo, & Gebennenſes ipſi exinde commoti in ſuos, ſeu potius Dœmonis Miniſtros, doloſaque eorum dogmata murmurare inceperunt, & nonnulli ex eis Catholicæ Religionis zelo accenſi cum tota eorum familia de Civitate prædicta, relictis omnibus, quibus ibi potiebantur, fortunis, ſe ad Tononii dicti Ducatus Chablaſii Oppidum inſigne contulerunt: aliqui vero ſub ſpe ſimilis eorum ad Deum converſionis deliteſcentes, ſe ejuſdem intentionis, & propoſiti eſſe declararunt, ac fidem Catholicam profeſſuros, & amplexuros affirmarunt, dummodo Gebennæ pro dictis bonis omnibus ſuppetat illis, unde, mediante tamen ſua arte, & induſtria vivere queant, prout etiam aliquorum Miniſtrorum prædictorum voluntas, & intentio ipſam Civitatem, ut præfertur relinquen. per aliquos Verbi Dei concionatores nuper explorata fuit. Unde Nobis tamquam gregis Dominici ſolicito Paſtori ſummæ curæ eſſe debet, perſonas hactenus converſas in ipſius fidei ſinceritate, & conſtantia tueri, necnon alias ad Ovile Dominicum aſpirantes, & quæ a dira humani hoſtis, cui inſerviunt, formidine, redimi deſiderant, in tam laudabili propoſito confovere, reliquoſque omnes a Chriſti fide abjurantes ad veri luminis ſplendorem agnoſcendum incitare, & provocare.

Multa tamen obſtabant, ne reliqui ad bonam frugem converterentur.

§. 2. Sed eo Sathanæ Miniſtrorum malignitas pervenit, ut diurnas, nocturnaſque inſidias tanto pio operi ſtruere, & parare, eidemque omne impedimentorum genus opponere nequiquam deſiſtat. Cum enim Civitas prædicta ex vicinorum præcipue Catholicorum ad eam concurſu, infinitis potiatur commoditatibus temporalibus, ut vicini ipſi in emendo, ſeu vendendo vix eius Commercio carere queant: quandoquidem res venales vix alibi recuperari poſſunt, quam in Civitate prædicta, vel quæ ab ea parum diſtat, & alterum hæreticorum receptaculum exiſtit in Civitate Lauſanen., quo fit, ut iidem Populi, & illi maxime, qui in Catholica Religione ſunt recentes, cum hujuſmodi commoditatibus indigeant, & aliorum, quam ipſorum hæreticorum auxiliis juvari non poſſint, ab iiſdem hæreticis de Chriſtiana fide relinquenda, & ad falſa eorum Sectæ dogmata redeundo quotidie tentantur, & incitantur; Alii vero circumvicini, qui numerum centum millium perſonarum excedunt, ſi Artem aliquam mecanicam adiſcere, vel alicujus ſervitiis inſiſtere cupiant, ad Civitates prædictas tamquam omnibus iis rebus affluentes confugere, ac adoleſcentes eorumdem Populorum, ac Pueri pro ſcientiis, & artibus capeſſendis eo mitti conſueverunt. Quodque omnium illarum retium, quibus Catholicorum corpus, & Animam venantes inſequuntur, periculoſius, & damnabilius eſt, ſi quiſpiam ſalutis æternæ oblitus à fide prædicta recedens, ad dictam Civitatem Gebennen. ſe contulerit, bona, Uxor, aliæque temporales commoditates ipſi ſuppeditantur, prout è converſo, ſi quis ipſius Civitatis Gebennen. incola ejuſdem fidei lumen agnoſcat, omnia ejus bona Civi-

Civitati Gebennen. prædictæ confiſcantur, & exinde ingens eorumdem circumvicinorum populorum numerus præ annonæ caritate, bellique, & aliis temporum calamitatibus, ad dictam Civitatem Gebennen. confugerunt, ibique cum aliunde non habeant, quo vivant, adhuc de præſenti commorantur, qui tamen, ac alii innumeri in ea commoditatibus prædictis fruendi gratia tantum degentes, ſi illa alibi haberent, pie, & Catholicè vivere pollicentur.

Cogitatum itaque ſcientiarum, & artium univerſitatem in Oppido Tunonii erigere.

§. 3. Et propterea ſi in dicto Oppido Tunonii una Domus Albergamentum nuncupanda omnium ſcientiarum, & Artium ſub Invocatione Beatę Marię Compaſſionis, ſeu Septem Dolorum, quæ per unum Præfectum, & ſeptem Presbyteros ſæculares probatæ, & exemplaris vitæ exiſtentes, ac juxta Ritus, & Inſtituta dilectorum filiorum Presbyterorum ſęcularium Congregationis Oratorii de Urbe regi, & gubernari, & in qua tamquam publica omnium ſcientiarum, & Artium Univerſitate, ad inſtar aliarum publicarum, & famoſarum Univerſitatum, omnes ſcientias, & Artes præcipue Theologiæ Scholaſticæ, controverſiæ, caſus conſcientiæ, Sanctorum Patrum Traditiones, & Sacræ Scripturæ publice doceri, & legi, ac omnes è denſis hæreſis tenebris ad lucis ſplendorem accedentes recipi, & educari, ac fidei Catholicæ præceptis, omnibuſque ſcientiis, & Artibus pro cujuſque ingenii acumine imbui, & inſtrui debeant, illique ſic edocti, & imbuti, juxta cujuſque capacitatem, & induſtriam fructum eidem Domui adſerant, ex quo merces, & alia venalia comparentur, & qui ad eas comparandas Gebennam petebant, pro majori eorum commoditate, Tononium, & ad dictam Domum, rebus hujuſmodi tunc circumfluentem ſe conferant, ac in eamdem Societatem cujuſvis generis, ſexus, conditionis, & profeſſionis perſonæ, catholicè tamen viventes recipiantur, & in ea quiſq; ſuæ Artis, aut Scientiæ talentum exerceat, varioſque modos ad hæreticorum converſionem excogitet, perpetuo erigeretur, & inſtitueretur, illique ſic erectæ, & inſtitutę pro ejuſdem Domus, illiuſque Alumnorum, & habitatorum ſuſtentatione, & manutentione, tres Prioratus Conventuales, videlicet Sancti Jorii, quem Gregorius tituli Sancti Auguſtini Presbyter Cardinalis de Montelparo nuncupatus noſter, & Nantuaci, quem Tyberius Mutus, ac Contamine locorum, ſeu Oppidorum Sancti Benedicti, ſeu alterius Ordinis Gebennen. prædictæ, & Gratianopolitan., ſeu alterius Diœceſis, quem Philippus Butius Clerici dilecti filii ex conceſſione, ſeu diſpenſatione Apoſtolica in Commendam ad eorum vitam obtinent, etiam perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto ipſorum Hæreticorum conatibus, & verſutiis obviaretur, ac illorum converſioni, nec non fidei propagationi, Animarumque prædictarum ſaluti, & ſecuritati plurimum conſuleretur; nec in dictis Prioratibus divinus cultus minueretur.

Eique nonnullos Prioratus unire.

§. 4. Nos igitur perſonarum, quæ verum iter ſalutis agnoſcunt, Animarum ſaluti, fidei Catholicæ exaltationi, hæreſumque evulſioni conſulere, ac alias in præmiſſis opportune providere volentes: Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, & mera deliberatione Noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in dicto Oppido Tunonii, & loco jam ad hoc per dictum Carolum Emanuelem Ducem concesſo, ac per Ven. Fratrem Noſtrum Claudium Epiſcopum Gebennen. benedicto, unam Domum Albergamentum nuncupat. omnium ſcientiarum, & artium ſub dicta Invocatione Beatæ Mariæ Compaſſionis, ſeu ſeptem Dolorum pro uno Præfecto, & ſeptem Presbyteris ſæcularibus vitam, & Inſtituta prædictorum Presbyterorum dictæ Congregationis Obſervantibus, per quos ipſa Domus, ejuſque Incolæ, & habitatores regi, & gubernari, ac illorum bona adminiſtrari, nec non in eadem Domo perſonæ de novo ad Chriſti fidem converſæ, & reverſæ cujuſcumque gradus, ſtatus, Ordinis, conditionis ſint, recipi, & educari, ac Doctrina Chriſtiana, ſcientiis, aliiſque artibus, & omnibus demum virtutibus ad Dei Optimi Maximi, Beatiſſimæque ejuſdem Matris honorē tendentibus per Lectores, Magiſtros, alioſque artium, & ſcientiarum hujuſmodi peritos inibi conſtituendos, & deputandos imbui, & juxta ejuſdem Domus Statuta etiam degere, ac in ea, tamquam publica omnium ſcientiarum Univerſitas, ſcientiæ præſertim ſupradictæ, & omnes etiam Artes doceri, & publice legi, & inſtrui debeant cum omnibus, & ſingulis privilegiis, Immunitatibus, Indultis, Indulgentiis, conceſſionibus, & gratiis ad inſtar aliarum publicarum, & præſertim Noſtrarum Bononię, & Peruſiæ, aliarumque Italiæ Univerſitatum, & prout illarum Scholares, Alumni, Magiſtri, Lectores, & alii habitatores quomodolibet fruuntur, & gaudent, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo, ſine alicujus præjudicio, erigimus, & inſtituimus.

Dictam Univerſitatem erigit Clemens.

§. 5. Eidemque Domui ſic erectæ, & inſtitutæ Prioratus prædictos ex nunc prout ex tunc, & e contra, cum primum illos per ceſſum, etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem Gregorii Cardinalis, ac Tyberii, & Philippi prædictorum reſpective in Romana Curia, vel extra eam vacare, ſeu Commendas ipſas ceſſare contigerit; Ita quod liceat pro tempore exiſtentibus Præfecto, & Presbyteris prædictis eorumdem Prioratuum, & cujuslibet eorum, poſtquam vacaverint, ut præfertur, corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios appræhendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, levare, dislocare, ac in ſuos, & Prioratuum, & Domus hujuſmodi, nec non Alumnorum, & habitatorum ejuſdem Domus utilita-

Eique dictos unit Prioratus.

ſitatem, & uſum convertere, Diœceſani loci, vel alterius cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus: prædictamque Domum cum illius annexis, & dependentiis hujuſmodi, nec non perſonis, & aliis ejus Alumnis, & habitatoribus ſub noſtra, & Sedis Apoſtolicæ, necnon unius ex venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus per eumdem Præfectum pro tempore eligendi, & pro hac vice ſub dilecti filii noſtri Cæſaris tituli Sanctorum Nerei Achillei, & Domitillæ Præsbyteri Cardinalis Baronii nuncupati protectione, & auſpiciis ſuſcipimus.

Præfectis Domus facultatē concedit ſtatuta condendi.

§.6. Ejuſdem Præfecto, & Præsbyteris, ut pro Domus prædictæ, illiuſque perſonarum ſalubriori directione, quæcumque ſtatuta, & Ordinationes licita, & honeſta, ſacriſque Canonibus, ac Concilii Tridentini Decretis minime contraria tam ſuper receptione perſonarum ad dictam Domum venientium, & recipiendarum, quam divinorum inibi, & in annexis Prioratibus hujuſmodi celebratione, ac ſcientiarum, Artiumque liberalium, & Mechanicarum lectura, doctrina, & inſtitutione, & alias, prout eiſdem Præfecto, & Præsbyteris benevifum, dictæque Domus regimini, & adminiſtrationi magis conſultum fuerit, iiſdem prius dicto Cardinali Protectori oſtenſis, & communicatis, condere, & condita, quoties opus fuerit, immutare, limitare, & corrigere, ac ſecundum rerum, & temporum qualitatem interpretari, & illorum loco alia ſtatuta, & Ordinationes, quoties eis placuerit, & viſum fuerit, de novo edere, & condere, ad quorum obſervationē ſinguli de dictæ Domus gremio exiſtentes adſtricti ſint, & eſſe cenſeantur, plenam, & omnimodam auctoritatem, poteſtatem, & facultatem, Apoſtolica auctoritate, & tenore ſimilibus concedimus, & impertimur.

Franciſcum de Sales Præfectum deputat.

§.7. Inſuper dilectum filium Franciſcum de Sales Præpoſitum Eccleſiæ Gebennen. in dicta Domus ſic erectæ Præfectum pro hac prima vice, eiſdem auctoritate, & tenore, conſtituimus, & deputamus.

Ei domum intrantibus nonnullas indulgentias largitur.

§.8. Præterea de Omnipotentis Dei Miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus dictam Domum intrantibus, qui vere pœnitentes, & confeſſi, ac Sacra Communione refecti ejus Eccleſiam ſingulis Beatæ Mariæ Feſtivitatum diebus a primis veſperis uſque ad occaſum ſolis dierum hujuſmodi viſitaverint, & inibi pro pace inter Principes Chriſtianos conſervanda, ac Sanctę Matris Eccleſię exaltatione, hæreſumque extirpatione, pias ad Deum preces fuderint, quo dierum prædictorum id fecerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, auctoritate, & tenore prædictis miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Clauſulæ.

§.9. Decernentes præſentes literas nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis Noſtrę, ſeu quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus, vel controverſiam revocari, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus compræhendi poſſe, ſed illas perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque poſteriori data per Præfectum, & Præsbyteros hujuſmodi pro tempore eligenda conceſſas eſſe, ac cenſeri; ſicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere.

Exequutores deſignat.

§.10. Quocirca venerabilibus Fratribus Noſtris pro tempore exiſtenti Gebennen., & Bellicen., ac Maurianen. Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta, Motu ſimili, mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Præfecti, & Præsbyterorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti ſolemniter publicantes, ac eis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi plenum effectum ſortiri, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari; necnon Præfectum, & Præsbyteros prædictos illis pacifice frui, & gaudere: non permittentes ipſos, aut eorum quempiam contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari: contradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſęcularis.

Derogatio contrariorum.

§.11. Non obſtantibus noſtra, quatenus opus ſit, de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum intereſt, & Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, nec non fæ: rec: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur expreſſe, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi ex certis exceptis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur: Seu ne judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, vel præſumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationi-

Digitized by Google

tionibus Apoſtolicis, necnon Prioratuum, & Ordinum prædictorum, ac Monaſteriorum, a quibus Prioratus ipſi forſan dependent juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſolis, necnon irritan. & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum: quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, ac inde ſequuta quæcumque, ad Prioratus prædictos volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quo ad aſſecutionem Prioratuum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari. Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, Indultis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Oneribus Prioratuum ſatiſfaciendum.

§. 12. Proviſo, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi Prioratus prædicti debitis non fraudentur obſequiis, & in eis Animarum cura, ſi qua illis immineat, nullatenus negligatur, neque Monachorum, & Miniſtrorum numerus minuatur, ſed Prioratuum hujuſmodi, & Conventuum eorumdem congrue ſupportentur onera conſueta.

Et inſuper ex nunc irritum decernimus, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulæ pœnales.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ erectionis, inſtitutionis, unionis, annexionis, incorporationis, ſuſceptionis, conceſſionis, impartitionis, conſtitutionis, deputationis, elargitionis, mandati, derogationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Aprilis 1599. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo nonageſimo nono, Kalendis Aprilis Pontificatus noſtri Anno VIII.

CCCLXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Unio Prioratus, ac Parochialis Eccleſiæ de Fenoviller Ordinis Sancti Benedicti Carcaſſonen., & Tholoſan. Diœceſum Seminario Tholoſan.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

AD exequendum Paſtoralis Officii debitum paternis, & ſolicitis Studiis vigilantes circa ſtatum Seminariorum Eccleſiaſticorum, in quibus Adoleſcentes a teneris annis ad pietatem, & religionem informantur, & ex quibus docti, & ſtrenui Catholicæ Fidei defenſores prodeunt, ſalubriter dirigendum libenter intendimus, ac illis, ut perſonæ in eis degentes in ſuis neceſſitatibus releventur, de congrua dote per unionem Beneficiorum Eccleſiaſticorum, ac alias providemus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Card. Gioyoſa Seminariũ Tholoſanum erigit.

§. 1. Sane dilectus filius noſter Franciſcus tituli Sancti Petri ad Vincula presbyter Cardinalis de Gioyoſa nuncupatus, qui Eccleſiæ Tholoſanæ ex conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica præeſſe dignoſcitur, Nobis nuper expoſuit, quod alias ipſe provide conſiderans in Civitate Tholoſana Seminarium Eccleſiaſticum juxta diſpoſitionem Sacrorum Canonum, nondum erectum fuiſſe; his vero temporibus hujuſmodi Seminarium in prædicta Civitate, & illius Diœceſi apprime neceſſarium eſſe, ideo pro ſuo Paſtorali Officio in prædicta Civitate unum Seminarium Eccleſiaſticum, in quo pueri Civitatis, & Diœceſis prædictarum recipi, & in liberalibus diſciplinis, ac pietatis, & virtutis ſtudio informari deberent, tam ſua Ordinaria, quam ſibi ab eiſdem Sacris Canonibus ad id attributa, & delegata auctoritate perpetuo ſub certis modo, & forma, tunc expreſſis erexit, & inſtituit, prout in ſcripturis, ſeu documentis deſuper forſan confectis plenius dicitur contineri.

Eique Beneficia, de quibus in Rubrica, uniri petit.

§. 2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, dicto Seminario aliqua dos ſaltem pro onerum illi incumbentium ſupportatione ſufficiens nequaquam adhuc aſſignata fuerit: In Civitate vero, & Diœceſi hujuſmodi Beneficia ſimplicia, quæ eidem

Semi-

Seminario uniri, & incorporari commode poſſint, minuſque ex fructibus, redditibus, & proventibus ipſorum ſimplicium, & aliorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum in eiſdem Civitate, & Diœceſi coofiſtentium propter Cleri ioopiam aliqua portio ad ſubſtentationem, & manuteotionem ipſius Seminarii, detrahi poſſit: Si igitur Prioratus de Feoovillet Ordinis Sancti Benedicti dictæ Diœceſis, qui cura, & Conventu caret, ac a Monaſterio de Fraſſa, alias de la Craſſe dicti Ordinis, Carcaſſonen., quod dictus Franciſcus Cardinalis io Commendam ad ſui vitam ex conceſſione, & diſpenſatione ſimilibus obtinet, dependere dignoſcitur, nec oon de Fenovillet hujuſmodi, ac de Saiſſe ejuſdem Tholoſan. Diœceſ. Parochiales Eccleſiæ ex nunc, prout poſtquam illum, & illas quovis modo vacare contigerit, dicto Seminario per Nos perpetuo unirentur, & incorporarentor, ac in primodicta una, & in ſecundo dicta Parochialibus Eccleſiis altera perpetuæ Vicariæ pro totidem presbyteris ſæcularibus futuris inibi perpetuis Vicariis, qui curam animarum Parochianorum earũdem Parochialium Eccleſiarum exercere debeant, erigerentur, & inſtituerentur, ac portio Decimarum ſecundo dictæ Parochialis Eccleſiæ, quæ ad Menſam Archiepiſcopalem prædictæ Eccleſiæ Tholoſan. ſpectat, & per illius Præſulem pro tempore exiſtentem, aut ejus Agentes propria auctoritate percipi conſuevit, ab ipſa Menſa, oecnon tot, ex quibus octuaginta a primodicta, & tot aliç proprietates, & bona, ex quibus etiam octuaginta ducat. auri de Camera annuatim commode percipi poſſint a ſecundo dictæ Parochialibus Eccleſiis diſmembrarentur, & ſepararentur, & portio Decimarum, quæ ad valorem aonuum quingentorum ſcutor. auri ſimilis, vel circa aſcendit, Seminario proprietates vero, & bona diſmembrata hujuſmodi prædictis Vicariis pro congrua illarum dote, & Vicariorum hujuſmodi ſubſteotatione diſtincte, ut infra applicarentur, & appropriarentur, hac ratione dicto Seminario de congrua dote ſatis opportuoe proviſum foret, & cura Animarum prædicta nullatenus negligeretur, ſed çque diligenter, & fructuoſe, vel etiam melius, & utilius, quam antea, exerceretur. Quare dictus Franciſcus Cardioalis aſſerens, Prioratus ſexcentorum, & primodictæ ducentorum, nec non detracta portione Decimarum prædictarum ſecundodictæ Parochialium Eccleſiarum hujuſmodi, & aliis forſan annexorum quingentorum ducatorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus ſecundum communem çſtimationem valorem annuum non excedere, Nobis humiliter ſupplicavit, quatenus præmiſſis annuere, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Unit Clementis §. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uoiri, tenereotur exprimere verum aonuum valorem ſecundum æſtimationem prædictam etiam Beneficii, cui aliud uoiri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis, quorum intereſſet, nec non aliarum unionum eidem Seminario hactenus forſan quomodolibet factarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Prioratum, & Parochiales Eccleſias hujuſmodi cum primum illum, & illas per ceſſum, etiam permutationis cauſa, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, ſeu privationem, aut Religionis ingreſſum, illum, & illas ad præſens obtinentium, vel alias quovis modo, etiam apud Sedem Apoſtolicam, etiam in aliquo ex Menſibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, aut Sedi prædictæ per quaſcumque Conſtitutiooes Apoſtolicas, ac Cancellariæ Apoſtolicæ Regulas nunc, & pro tempore reſervatis, aut Ordinariis Collatoribus per Coostitutiones, & Regulas hujuſmodi, ſeu literas Alternativarum, aut alia privilegia, & Indulta conceſſis hactenus, & impoſterum concedendis, ſimul, vel ſucceſſive vacare contigerit, etiamſi actu nunc quovis modo, quem etiamſi ex illo quævis generalis reſervatio, etiam in corpore Juris clauſa reſultet, etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo, & ex quorumcumque perſonis, ſeu per liberas reſignationes illum, & illas ad præſens obtinentium, vel quorumvis aliorum de illis in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & Teſtibus ſponte factas, aut Parochiales Eccleſiæ hujuſmodi per Conſtitutionem fæl. recor. Joannis XXII. prædeceſſoris Noſtri, quæ incipit :: *Execrabilis*, ac tam illæ, quam Prioratus hujuſmodi per aſſequutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtici quavis auctoritate collati vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii, ad Sedem prædictam legitime devoluta, ac Prioratus, & Parochiales Eccleſiæ hujuſmodi diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel ex quavis cauſa generaliter reſervati exiſtant, & ad Prioratum hujuſmodi conſueverit quis per electiouem aſſumi, cique cura Juriſdictionalis dumtaxat immineat, ſuper eo quoque, aut Parochialibus Eccleſiis hujuſmodi inter aliquos lis, cujus ſtatum etiam præſeotibus haberi volumus pro expreſſo pendeat indeciſa, dicto Seminario una cum eorum juribus, annexis, membris, & pertinentiis univerſis Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo uoimus, annectimus, & incorporamus.

§. 4. Ac ex nunc, prout ex tunc, & contra, poſtquam unio hujuſmodi effectum ſuum ſortita fuerit, in primodicta unam, & in ſecundodicta Parochialibus Eccleſiis hujuſmodi alteram perpetuas Vicarias, de quibus tam a primæva earum erectione, & inſtitutione, quam alias quocumque modo pro tempore vacantibus, in concurſu provideri, & diſponi debeat pro duobus presbyteris ſæcularibus futuris inibi perpetuis Vicariis, qui curam Animarũ prædictam uouſquiſque eorum io ſua Eccleſia exercere, ac omnia, & ſingula Parochialia onera Rectoribus Parochialium Eccleſiarum hujuſmodi In eiſq; duas Vicarias pro duobus Preſbyteris ſæcularibus erigit.

ad præſens exiſtentibus reſpective immiuentia, & alia ad effectum Parochi bujuſmodi quomodolibet ſpectantia, & pertinentia omnino ſubire, & perferre teneantur, auctoritate, & tenore præmiſſis, ibidem, etiam perpetuo, ſine alicujus præjudicio, erigimus, & inſtituimus.

Fructus inter Seminarium, & Vicarias divide.

§. 5. Nec non ab eadem Menſa dictam Decimarum portionem, & a primo dicta tot, ex quibus octuaginta, & ſecundo dicta vero Parochialibus Eccleſiis tot alia proprietates, & bona Stabilia, ex quibus etiam octuaginta ducati auri ſimiles proventus annui commode arbitrio, & Judicio dicti Franciſci Cardinalis percipi poſſint, etiam perpetuo diſmembramus, & ſeparamus, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata portionem Decimarum videlicet Seminario pro uberiori ejus ſubventione, proprietates vero, & bona hujuſmodi Vicariis prædictis pro congrua illarum dote, & Vicariorum hujuſmodi manutentione, onerumque illis incumbentium ſupportatione, diſtincte tamen & ſeparatim, ſicut unicuique ipſarum Vicariarum illa bona cedere debeant, quæ ab ipſa Eccleſia, in qua erecta eſt, diſmembrata fuerint, & quoad portionem quidem Decimarum prædictam ex nunc; quoad cætera vero proprietates, & bona hujuſmodi, etiam ex nunc, prout poſtquam unio, & erectio hujuſmodi effectum ſuum ſortitæ fuerint, auctoritate, & tenore ſimilibus, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus: Ita quod liceat modernis, & pro tempore exiſtentibus ipſius Seminarii Rectoribus, ſeu Adminiſtratoribus Prioratus, & Parochialium Eccleſiarum, ac portionis Decimarum, juriumque, annexorum, membrorum, & pertinentiarum ſuorum, ac Vicariis prædictis, etiam pro tempore exiſtentibus bonorum, & proprietatum diſmembratorum, & applicatorum hujuſmodi corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, ac Seminarii, & Vicariorum prædictorum nominibus propria auctoritate reſpective libere, etiam ex nunc, quoad ipſam Decimarum portionem, appræhendere, & appræhenſam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta inde provenientia quæcumq; prout ad eos, & eorum ſingulos ſpectaverit, percipere, exigere, levare, recoperare, arrendare, & locare, ac Rectoribus, ſeu Adminiſtratoribus, videlicet in dicti Seminarii, Vicariis vero prædictis, & cuilibet eorum in ſuos proprios uſus, & utilitatem reſpective convertere, Diœceſanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia deſuper minime requiſita.

Clauſulæ pro harum literarum firmitate

§. 6. Decernentes præſentes literas, etiam ex eo, quod moderni Prioratus, & Parochialium Eccleſiarum hujuſmodi Poſſeſſores, aliique intereſſe prætendentes præmiſſis non conſenſerint, & ad illa vocati, & cauſæ, propter quas præmiſſa fiant, aut facta ſint coram locorum Ordinariis, etiam tanquam a Sede prædicta delegatis, vel alias examinatæ, verificatæ, & juſtificatæ non fuerint, ſeu alias ex quocumque alio capite, ſeu cauſa, quantumvis legitima, & juridica, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, ſeu alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, annullari, vel invalidari, ſeu in jus, aut controverſiam vocari, ſive adverſus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus umquam poſſe, illaſque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus per Nos, aut alios Rom: Pontifices ſucceſſores noſtros, & Sedem prædictam ſub quibuſcumque verborum expreſſionibus, & formis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine pro tempore factis minime compræhendi, vel confundi, ſed illas tanquam pro dotatione dicti Seminarii ad Religionis, & piorum operum augmentum erecti conceſſas ab illis ſemper excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque poſteriori data per Rectores, ſeu Adminiſtratores dicti Seminarii nunc, & pro tempore exiſtentes quandocumque eligenda conceſſas eſſe, & fore, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, & obtinere; ſicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§. 7. Quocirca dilectis filiis Præpoſito, & Archidiacono majori nuncupato Eccleſiæ Tholoſan., ac Officiali Tholoſan. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte prædicti Franciſci Cardinalis, ſeu Rectorum, vel Adminiſtratorum, ſeu Vicariorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, literas prædictas, & in eis contenta hujuſmodi firmiter obſervari, non permittentes eos, vel eorum aliquem per quoſcumque contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſlibet per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas hujuſmodi, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantias tollit.

§. 8. Non obſtantibus voluntate noſtra præ.

Digitized by Google

prædicta, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri, & Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, aliiſque Apoſtolicis, ac in Provincialibus, univerſalibusque Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monaſterii, & Prioratus, ac Ordinis prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis illis, & quibuſvis eorum ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac conſiſtorialiter, & alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Prioratibus hujuſmodi, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, Decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum. Quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque ad Prioratum, & Parochiales Eccleſias hujuſmodi volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſequutionem Prioratuũ, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari: Et quibuslibet aliis Indulgentiis, privilegiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Prioratus, & Parochialium unitarũ oneribus ſatisfieri præcipit. §. 9. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, incorporationem, & diſmembrationem prædictas, Prioratus, & Parochiales Eccleſiæ hujuſmodi debitis non fraudentur obſequiis, & animarum cura prædicta nullatenus negligatur, ſed illarum, & Prioratus hujuſmodi congrue ſupportentur onera conſueta.

Clauſulæ pœnales. §. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ unionis, annexionis, incorporationis, erectionis, inſtitutionis, diſmembrationis, ſeparationis, applicationis, appropriationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo nonageſimo nono. Nonis Maii Pontificatus noſtri Anno VIII. Dat. die 7. Maii 1599. An. VIII.

CCCLXXIV.

Hoſpitali Trecentorum Cœcorum Pariſiis a S. Ludovico Franciæ Rege erecto confirmantur privilegia omnia, & præſertim facultas Quæſtores inſtituendi pro colligendis eleemoſynis, ſervata tamen forma a Sacro Concilio Tridentino præſcripta. Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. SAlutis noſtræ amator, & author Dominus noſter Jeſus Chriſtus, qui adveniente temporis plenitudine, carnem noſtræ mortalitatis in forma ſervi aſſumere dignatus eſt, ex omnibus chriſtianæ charitatis, miſericordiæ, & pietatis officiis, pauperes ſuo verbis, & operibus conſovendos evangelico præconio commendat. Unde Nos ejus vices licet immeriti gerentes in terris pro injuncto Nobis Apoſtolicæ ſolicitudinis officio, ad ea, per quæ Hoſpitalium, ac in eis degentium pauperum, & miſerabilium perſonarum præſertim oculorum lumine orbatarum congruæ ſuſtentationi conſulitur, & neceſſitatibus providetur, propenſis ſtudiis intendentes, ea, quæ propterea ex Sedis Apoſtolicæ benignitate, ac Regum, & aliorum Principum munificentia liberaliter conceſſa, & approbata reperiuntur, ut perpetuis futuris temporibus co firmius illibata perdurent, quo ſæpius dictæ Sedis fuerint auctoritate communita, etiam approbationis noſtræ præſidio, prompta benevolentia conſolidamus, ac deſuper ejuſdem officii noſtri partes favorabiliter imponimus, prout conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

S. Ludovicus Hoſpitale erigit, & Apoſtolica auctoritate confirmari ſtudet. §. 1. Sane chariſſimus in Chriſto filius noſter Henricus Francorum Rex Chriſtianiſſimus tam ſuo, quam dilectorum filiorum Sindicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum Hoſpitalis trecentorum pauperum cœcorum Sancti Remigii Pariſien. nominibus Nobis nuper exponi fecit, quod alias cum Sanctus Ludovicus eorumdem Francorum Rex tunc in humanis agens, magna Militum, & Armigerorum multitudine Comitatus ad partes Infidelium, ut ab eorum manibus Terram Sanctam eriperet, ſe tranſtuliſſet, ipſique Infideles trecentos ex ipſis

ipſis Militibus captivis oculos eruiſſent, eoſque totaliter excœcaſſent, dictus Ludovicus Rex in ſuum Regnum Franciæ reverſus, ad præmiſſorum perpetoam memoriam in Civitate Pariſieo: Hoſpitale prædictum fundavit, & inſtitnit, ac hujuſmodi trecentis pauperibus cœcis in eodem Hoſpitali pro tempore degentibus ſignum Lilii in pectore deferendi, nec non pro eorumdem vitæ ſobſidiis per dictum Regnum exquirendis Nuncios, & Quęſtores deputandi licentiam conceſſit; nec non Archiepiſcopis, Epiſcopis, aliiſque Prælatis ejuſdem Regni, ut Nuncios, & Quæſtores hujuſmodi admitterent, Apoſtolica auctoritate, mandari obtinuit, ipſumque Hoſpitale pluribus privilegiis, gratiis, immunitatibus, & libertatibus per Sedem Apoſtolicam approbatis, inſigniri curavit; ſed morte præventus, illud, prout decebat, dotare non potuit,

Sixtus IV. pro eorum alimonia quæſtum fieri permiſit.

§.2. Poſtmodum vero fæl. rec. Sixtus Papa IV. Prædeceſſor noſter, adhoc ut pauperes in eodem Sancti Remigii, ac illi unitis Sancti Spiritus prope Civitatem Rothomagenſem, & Sancti Michaelis Hoſpitalibus degeotes, fidelium eleemoſynis amplius adjuvarentur, Magiſtris, Adminiſtratoribus, ſervitoribus, ac aliis perſonis pro tempore exiſtentibus tam Sancti Remigii, quam illi unitorum Hoſpitalium prædictorum, illorum fructus, redditus, proventus, eleemoſyoas, quęſtuas, & oblationes pro ipſis Hoſpitalibos, corumque ſervitoribus, pauperibus, & miniſtris elargiendas recipiendi, illaſque ſecundum Deum, & eorum conſcientiam in uſus, & utilitatem eorumdem Hoſpitalium convertendi, nec non in Eccleſiis, Monaſteriis, & locis Regni Franciæ, ac illi adjacentium Civitatum, & Oppidorum, ad quæ dicti Quæſtores nomine Hoſpitalium, & Pauperum prædictorum admitterentur, receptores, & capſas pro eleemoſynis recipiendis, & conſervandis deputandi, ac circa ea, quæ in utilitatem, commodum, & conſervationem Hoſpitalium, & pauperum prædictorum cederent, ſtatuendi, & ordinandi, nec non ſuper eleemoſynis colligendis, indulgentiiſque, & gratiis dictis Hoſpitalibus conceſſis publicaodis, & acqnirendis cum locorum Ordinariis, prout utilitati, & neceſſitatibus Hoſpitalium, & pauperum prædictorum expediens foret, conveoiendi, & concordandi facultatem etiam conceſſit.

Dictoque Hoſpitali poſtea nonnulla conceſſa ſunt privilegia.

§.3. Ac tam dictus Siſtus, quam diverſi alii Romani Pontifices Prædeceſſores ſui, & dictæ Sedis Legati, nec non Fraocorum Reges, & aliæ perſonæ quamplorima alia privilegia, indulta, indulgentias, libertates, conceſſiones, & gratias eiſdem Hoſpitalibus commnniter, vel diviſim, auctoritate prædicta ſimiliter conceſſerunt.

Quorum aliqua hic recenſentur.

§.4. Inſuper piæ memoriæ Julins Papa II. etiam Prædeceſſor noſter tunc Cardinalatus honore ſungens, & Epiſcopus Sabinen., ac in partibus illis prædictæ Sedis Legatus ſufficienti ad id, ut aſſerebat, per literas dictæ Sedis facultate ſuffultus, illius vigore inter alia Confratribus, benefactoribus, ſervientibus, & perſonis eorumdem Hoſpitalium, & ad illa certis temporibus confluentibus, nt ſervitiorum, Miſſarum, Orationum, & ſuffragiorum in Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, & locis infra limites ſuæ legationis conſiſtentibus faciendorum, & celebrandorum participes effici mererentur, eadem auctoritate etiam perpetno conceſſit; Et deinde rec. mem. Alexander Papa VI. ſimiliter Prædeceſſor noſter inter alia voluit. & declaravit, quod dictorum Hoſpitalium Magiſtri, Adminiſtratores, Nuntii, Confratres, Servitores, Benefactores, & perſonæ utriuſque ſexus, eorumque parentes vivi, & defuncti de Miſſis, & aliis piis ſuffragiis totius Eccleſiæ Militantis participes efficerentur, ipſique Magiſtri, Adminiſtratores, Confratres, ac ab iis pro tempore deputati Quęſtores, & Receptores bis in quolibet anno in ſingulis Eccleſiis, aliiſque locis dicti Regni, & Provinciarum illi adjacentium capſas, ſeu truncos a primis Veſperis diei præcedentis, uſque ad occaſum ſolis diei ſequentis permanentes, in quibus fidelium eleemoſynæ pro ſubventione pauperum, & aliis neceſſitatibus Hoſpitalium prædictorum reponerentur, & conſervarentur, deputare poſſent. Quodque ſinguli ex Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Nunciis, & Servitoribus hujuſmodi unam, vel duas Eccleſiam, vel Eccleſias illarum partiom, in quibus conſtituti forent, viſitandi, & in unaquaque Eccleſia ſepties orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam devote dicendo, omnes, & ſingulas indulgentias, ac peccatorum remiſſiones conſequerentur, & qnilibet eorum conſequi poſſet, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi quadrageſimalibus, & aliis anni temporibus, illas, quæ pro ſtationibus deputatæ exiſtebant. Eccleſias in Urbe, & extra eam perſonaliter viſitarent. Quodque infirmi, ſenes, valetudinarii, & alii impotentes, ſimili indulgentia potirentur, dicta auctoritate conceſſit, & indulſit, diſtrictius inhibendo univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, & aliis Prælatis, & perſonis Eccleſiaſticis tam ſecularibus quacumque etiam dicta Apoſtolica auctoritate fungentibus, quam Ordinum quorumcumque etiam Mendicantium Regularibus exemptis, & non exemptis, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, quam inobedientes Epiſcopis inferiores incurrere voluit. Nec ex tunc deinceps Magiſtros, Adminiſtratores, Confratres, Nuntios, Receptores, aut Servitores dictorum Hoſpitalium, vel ab eis deputatos, ſeu deputandos pro tempore, ſuper deputatione capſarum, ſeu truncorum hujuſmodi, aut alias cootra formam facultatum eis deſuper a dicta Sede conceſſarum, moleſtare, ſeu perturbare præſumerent. Præterea idem Julius Prædeceſſor ſingulas ſuas, dum legationis officio fungeretur, ac Sixti, & Alexandri

xandri Prædeceſſorum prædictorum literas, facultates, & conceſſiones, omniaque, & ſingula in eis contenta, nec non inde ſequuta quæcumque, Apoſtolica auctoritate dicta ex certa ſcientia approbavit, & confirmavit, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplevit, illaque omnia, & ſingula, prout per ipſum Julium tunc Legatum, ac prædictos Sixtum, & Alexandrum Prædeceſſores conceſſa fuerant, de novo conceſſit. Et etiam ſucceſſivè ſimilis memoriæ Leo X., & Clemens VII. etiam Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri omnia, & ſingula privilegia, indulta, libertates, immunitates, indulgentias, remiſſiones, & gratias a Sixto IV., Alexandro VI., Julio II., aliiſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus ſuis dicto Hoſpitali Sancti Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nuntiis, & Benefactoribus, nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliiſque Chriſtifidelibus conceſſa, eadem Apoſtolica auctoritate pariter perpetuo approbavit, & confirmavit, prout in ſingulis Prædeceſſorum Julii, & Legati prædictorum literis deſuper confectis plenius continetur.

Prædicta privilegia confirmari petit Henricus IV. Rex.

§. 5. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, temporum malignitate, & vigentibus multorum annorum ſerie in univerſa Gallia Bellorum tempeſtatibus effectum ſit, ut Chriſtiana charitas admodum neglecta, ac numerus cæcorum, & pauperum in dicto Hoſpitali Sancti Remigii auctus fuerit, & exinde tam pium opus a prædicto Sancto Ludovico Rege charitatis affectu inſtitutum facile deperire poſſit, niſi piorum fidelium eleemoſynis adjuvetur; Hujuſmodi vero auxilium parum proficuum, & utile ſit evaſurum, niſi ad eleemoſynarum collectas perſonæ particulares per totum Regnum prædictum deputentur, & licet per Decreta Concilii Tridentini propter pravos eleemoſynarum Quęſtorum abuſus, ſtatutum ſit, eorum nomen, atque uſum penitus abolendum, nec ipſos ad effectum hujuſmodi exercendum ullatenus admittendos, in eis tamen eleemoſynarum Hoſpitalibus, in quibus hoſpitalitas actu exercebatur, ad eorum ſuſtentationem a devotis Chriſtifidelibus erogari ſolitarum perquiſitio, & collectio ab honeſtis perſonis, honeſtoque modo facta non prohibeatur. Quare dictus Henricus Rex aſſerens, ſe a Regali, & Chriſtiano ſtemmate ejuſdem Sancti Ludovici originem ducere, propter illius veſtigia ad Hoſpitale Sancti Remigii prædictum ſingularem devotionis affectum gerere, ac Sindicos, Gubernatores, & Adminiſtratores dicti Hoſpitalis ex primariis Civibus dictæ Civitatis, Parlamenti Pariſien. exiſtere, nominibus prædictis Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus eiſdem privilegiis, indultis, libertatibus, conceſſionibus, & gratiis pro illarum firmiori ſubſiſtentia, robur confirmationis Apoſtolicæ adiicere, ac alias in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Clemens.

§. 6. Nos igitur, qui piis fidelium quorumlibet, præſertim Regum, deſideriis ad Hoſpitalium, & pauperum in illis degentium ſubventionem, & ſuſtentationem pertinentibus libenter annuimus, eaque favoribus proſequimur opportunis, Sindicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, eorumque ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, nec non ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula privilegia, indulta, libertates, immunitates, indulgentias, remiſſiones, conceſſiones, & gratias ab eiſdem Sixto IV., Alexandro VI., Julio II. etiam, dum legationis munere fungeretur, Leone X., & Clemente VII., aliiſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, Hoſpitali Sancti Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nuntiis, & Benefactoribus prædictis communiter, vel ſpecialiter, nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliiſque Chriſtifidelibus conceſſa, & elargita, dummodo quoad præſentibus non expreſſa illa ſint in uſu, ac licita, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini decretis minime contraria.

Ac præcipue eleemoſynas quærendi ad formam tamẽ Concilii Tridentini.

§. 7. Nec non quoad facultatem habendi capſam, ſeu truncos bis quolibet anno in ſingulis dicti Regni Eccleſiis, quatenus id etiam ſit in uſu dicta Apoſt. auctoritate tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis plenariç, & inviolabilis firmitatis robur adiicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus, & nihilominus nunc, & pro tempore exiſtentibus Sindicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus Hoſpitalis Sancti Remigii hujuſmodi, ut de cætero perpetuis futuris temporibus, petita, & obtenta in primis, annis ſingulis locorum Ordinariis in ſcriptis licentia, quam ipſi Ordinarii omnino gratis dare debeant, eleemoſynas, & quæcumque alia charitatis ſubſidia per perſonas honeſtæ vitæ ad id ab ipſis Sindicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus pro tempore deputatas, ad uſum dicti Hoſpitalis Sancti Remigii, illiuſque pauperum in univerſo Regno prædicto, ac ſingulis ejus Provinciis, Civitatibus, Terris, Burgiis, Villis, & locis exquiri, & colligi facere, illaſque, & illa recipere, & levare libere, & licite valeant; Ita tamen, quod hujuſmodi eleemoſynæ in uſum dicti Hoſpitalis, ad illius pauperum neceſſitates ſublevandas dumtaxat convertantur, auctoritate, & tenore

re prædictis etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Inhibens, quominus quæſtores moleſtentur.

§.8. Decernentes Sindicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, & ab eis ad receptionem eleemoſynarum hujuſmodi deputatas perſonas per locorum Ordinarios, ſeu eorum Vicarios in ſpiritualibus generales, aut officiales, nec non Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & Cruciatæ ſanctæ, ac Ordinis Beatæ Mariæ Redemptionis Captivorum deputatos, vel quoſcumque alios quavis auctoritate fungentes moleſtari, perturbari, vel inquietari non poſſe.

Clauſulæ.

§.9. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, aut Commiſſarios, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deſignati.

§.10. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopis Remen., & Rothomagen., ac Epiſcopo Pariſien. committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici Regis, necnon pro tempore exiſtentium Sindicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ac Sindicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, omneſque alios, quos præſentes ipſæ concernunt, & concernent in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipſos, vel eorum quempiam per quoſcumque deſuper contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§.11. Non obſtantibus præmiſſis, & Sanctæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. itidem Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne quis præter ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis expreſſis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad Judicium evocetur. Seu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, vel præſumant, ac in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, necnon in Sinodalibus, Provincialibus, & univerſalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Modus in quæſtuationibus ſervandus.

§.12. Volumus autem, ac per eaſdem præſentes decernimus, quod perſonæ ad collectionem eleemoſynarum hujuſmodi pro tempore deputatæ, eo majus ſine dolo, & modeſte fungantur, Quæſtorum nomen non gerant, nullas indulgentias divulgent, nec per ſe, vel alium prædicent, privilegia ſua non oſtentent, Reliquias, cartas, Imagines, aliave ſimilia ad Chriſtifideles excitandos, aut ulla inſtrumenta, vel quorumcumq; Quæſtorum inſignia non circumferant, minas, & imprecationes ad extorquendas pecunias, aut alia bona non intentent, nihil quaſi debitum, & conſuetum petant, nulla arte utantur, ſed ſimpliciter pie, & modeſte pro ſubventione dicti Hoſpitalis petendo, id quod ſponte offertur, tantum accipiant, nullamque ſuper dictis eleemoſynis quovis nomine conventionem etiam in dicti Hoſpitalis utilitatem faciant; Ordinarii autem locorum pro præmiſſorum præciſa obſervatione, non ſolum ex aliorum delatione, ſed ex ſuo etiam officio inquirant, ſi qua fraus ab ipſis Collectoribus præſertim adverſus leges, eis præſcriptas committatur, quos ſi Reos vere repererint, pro modo culpæ arbitrio ſuo puniant, eoſdemque ſtatim a collectione eleemoſynarum hujuſmodi amoveant, ac alios, qui boni, & idonei ſint, ab eiſdem Superioribus curent ſufficiendos.

Tranſumptis danda fides.

§.13. Quodque earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę ſigillo munitis, ea prorſus ubique in Judicio, & extra fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Clauſulæ.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ abſolutionis, approbationis, confirmationis, adjectionis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 7. Maii 1599. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo nonageſimo nono, Nonis Maji, Pont. noſtri Anno VIII.

Con-

CCCLXXV.

Decretum Congregationis S. Officii, quo cavetur, quominus aliquis Litaniis, vel Sanctorum, vel B. M. V. utatur, quæ a Congregatione Sacrorum Rituum non fuerint approbatæ.

De hac Congregatione habes Conſtitut. 117. *Sixti V.* Immenſa *Tom.IV. Par.IV. fol.* 392. *Congr.V.*

Nonnulli Litanias proprio marte evulgaverant.

SAnctiſſimus Dominus Noſter Clemens Papa VIII. Quoniam multi hoc tempore privati etiam homines, prætexto alendæ devotionis, novas quotidie Litanias evulgant, ut jam prope innumerabiles formæ Litaniarum circumferantur, & in nonnullis ineptæ ſententiæ, in aliis (quod gravius eſt) perieuloſæ, & errorem ſapientes inveniantur, pro ſolicitudine ſua paſtorali providere volens, ut animarum devotio, Deique, ac Sanctorum invocatio, ſine ullius detrimenti ſpiritualis periculo foveatur;

Clemens 'eas Congregationi Rituum examinandas tradi mandat.

§.1. Præcipit, & mandat, ut retentis antiquiſſimis, & communibus Litaniis, quæ in Breviariis, Miſſalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, necnon Litaniis de Beata Virgine, quæ in Sacra Æde Lauretana decantari ſolent; quicumque alias Litanias edere, vel jam editis in Eccleſiis, ſive Oratoriis, ſive Proceſſionibus, uti voluerint, eas ad Congregationem Sacrorum Rituum recognoſcendas, & ſi opus fuerit, corrigendas mittere teneantur, neque ſine licentia, & approbatione prædictæ Congregationis, eas in publicum edere, aut publice recitare præſumant, ſub pœnis (ultra peccatum) arbitrio Ordinarii, & Inquiſitoris ſevere infligendis.

§.2. Præſens Decretum factum fuit in Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & univerſalis Inquiſitionis, habita in Palatio Apoſtolico in Monte Quirinali, coram prædicto Sanctiſſimo Domino Noſtro, ac Illuſtriſſimis, & Reverendiſſimis Dominis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, adverſus hæreticam pravitatem generalibus Inquiſitoribus, octavo Idus Septembris, Anno a Nativitate Domini Noſtri Jeſu Chriſti 1601.

Dat. die 6. Septemb. 1601

LEO UNDECIMUS

PAPA CCXXXIV.

AN. CH. MDCV.

ALexander Mediceus electus eſt in Romanum Pontificem Kalendis Aprilis anno 1605., & Leonis XI. nomen aſſumpſit. V. autem Kalendas Majas defunctus, ſeptimo ſupra viceſimum Pontificatus ſui die, imperante Rodulpho II. ſepultus eſt ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies xviii.

I.

Declarat per Sæcularizationem Eccleſiæ S. Vincentii de Cardona Ordinis Canonicorum S. Auguſtini Urgellen. Diœceſis nullum præjudicium illatum fuiſſe Abbati, quoad juriſdictionem civilem, & criminalem ſuper Canonicos ejuſdem Eccleſiæ, & Collegiatæ S. Jacobi de Calaff Vicen. Diœceſis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apoſtolici muneris debito jus ſuum unicuique conſervare tenemur, & ad hunc effectum dubia quæcumque, quæ ex conceſſionibus, & gratiis a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris emanatis oriri poſſunt, ne inde lites poſtea inter Eccleſiaſticas præſertim perſonas oriantur, opportuna de-

Digitized by Google

declaratione e medio tollere curamus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Clem. VIII ſæcularitatem Eccleſiam S. Vincentii de Cardona in Collegiatam erexit.

§.1. Cum itaque alias fæl. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter claræ memoriæ Philippi II. Hiſpaniarum Regis Catholici ſupplicationibus adductus, Mooaſteria, Dignitates, & Beneficia Ordiois Canonicorum Regularium Sancti Auguſtini in Principatu Cathaloniæ, & Comitatu Roſſilionis, & Ceritaoiæ exiſteotia ea cauſis tunc expreſſis, Ordine prædicto iu illis perpetuo ſuppreſſo, & extincto, ad ſæcularitatem in omnibus, & per omnia, & quoad omnia perpetuo reduxerit, & deinde aliqua ex eiſdem Monaſteriis, & præſertim Eccleſiam olim Monaſterium Sancti Vincentii Oppidi de Cardona Urgellen. Diœceſis in Collegiatas inſignes ereaerit, prout in diverſis ejuſdem Clementis literis deſuper expeditis plenius continetur.

Abbas Sancti Vincentii antea Juriſdictionem civilem, & criminalem exercebat ſuper Canonicos hujus Eccleſiæ, & Sancti Jacobi de Calaff.

§.2. Cumque, ſicut accepimus, Abbas ejuſdem Collegiatæ Eccleſiæ ab immemorabili tempore citra habuerit, & exercuerit Juriſdictionem civilem, & criminalem, etiam in criminibus extra Regulam tam in Canonicos ejuſdem Eccleſiæ, quam etiam in Priorem, & Canonicos ſæcularis, & Collegiatæ, olim etiam regularis dicti Ordinis, Eccleſiæ Sancti Jacobi Oppidi de Calaff Vicen. Diœceſis, quæ membrum, & dependens ab ipſa Eccleſia Collegiata Sancti Vincentii de Cardona exiſtit, ac prædicti Prior, & Canonici Eccleſiæ Sancti Jacobi de Calaff prædicto Abbati Sancti Vincentii de Cardona canonicam obedientiam præſtare ſoliti ſint, & de hoc poſt reductionem ad ſæcularitatem earumdem Eccleſiarum in poſſeſſione dictus Abbas reperiatur.

Epiſcopi hanc Juriſdictionem ad ſe devolutam aſſerebāt.

§.3. Verum quia Venerabiles Fratres Urgellen., & Vicen. Epiſcopi prætendunt, quod poſt reductionem ad ſæcularitatem earumdem Eccleſiarum, juriſdictio ſupradicta in eaſdem Eccleſias, ac Priorem, & Canonicos ad eos reſpective pertineat: quam tamen numquam antea habuerunt, ſed ſolum jus viſitandi Eccleſias prædictas, quæ etiam Parochiales exiſtunt, habuerunt, dubitandum ſit, ne aliquæ lites, & differentiæ ſuper præmiſſis inter prædictos Epiſcopos ex una, & Abbatem prædictum ex altera partibus oriantur, ſeu jam forſan ſubortæ extiterint.

Leo Abbati adjudicat

§.4. Nos omnem controverſiarum occaſionem inter Eccleſiaſticas perſonas præcidere, & jura ſua unicuique conſervare volentes, ac literarum prædictarum ejuſdem Prædeceſſoris tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, & dilectum filium Franciſcum Ferran modernum Abbatem dictæ Eccleſiæ Sancti Vincentii de Cardona ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus ejus nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, declaramus, prout alias ſæpe ipſum Clementem Prædeceſſorem declaraſſe accepimus, ipſius Clementis Prædeceſſoris intentionis numquam fuiſſe, per reductionem Eccleſiarum, Monaſteriorum, Dignitatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad ſæcularitatem ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, Juriſdictiones, prærogativas, præeminentias, privilegia, aliaque jura, & conceſſiones auferre, ſed regularitatem tantum in eis ſupprimere, illaque ad ſæcularitatem hujuſmodi reducere, ſalvis ſemper in ſuo robore permanentibus juriſdictionibus, prærogativis, præeminentiis, privilegiis, & aliis ſupradictis, & ſic etiam ejuſdem mentis, & intentionis non fuiſſe, per reductionem ad ſæcularitatem dictarum Collegiatarum Eccleſiarum Sancti Vincentii de Cardona, & Sancti Jacobi de Calaff in aliquo præjudicare Juriſdictioni civili, & criminali ſupradictæ, quam dictus Abbas Eccleſiæ Sancti Vincentii de Cardona, tam in ejuſdem Eccleſiæ Canonicos, quam in Priorem, & Canonicos Eccleſiæ Sancti Jacobi de Calaff antea, ut præfertur, habebat, ſed hujuſmodi Juriſdictionem eidem Abbati ut antea ſalvam, & illæſam remanſiſſe, & remanere, ac tam prædictum Franciſcum modernum, quam pro tempore exiſtentem Abbatem Sancti Vincentii de Cardona ſuper hujuſmodi Juriſdictione, & illius libero exercitio per dictos Epiſcopos Urgellen., & Vicen., aut quoſcumque alios, quovis prætextu, cauſa, & occaſione impediri, moleſtari, perturbari, vel inquietari nullatenus poſſe.

§.5. Præſenteſque literas, etiam ex eo quod dicti Epiſcopi, ſeu alii quicumque in præmiſſis jus habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quid quid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Et quatenus aliqua lis ſuper præmiſſis inter Epiſcopos, & Abbatem prædictos hactenus orta fuerit, illam ad Nos harum ſerie avocamus, ac penitus extinguimus, perpetuumque partibus ipſis deſuper ſilentium imponimus. Clauſulæ.

§.6. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac noſtro, & Sedis Apoſtolicæ in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, & Abbati Beatæ Exequutorum deputatio.

Ma-

Digitized by Google

Mariæ del Real Elnen. Diœceſis nunc, & pro tempore exiſtenti per præſentes committimus, & mandamus, quateous ipſi, vel alter eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Franciſci Abbatis fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate oostra illum præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere: Non permittentes illom deſuper per dictos Epiſcopos Urgellen., & Viceo., aut quoſcumque alios quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum. §.7. Non obſtantibus ſel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de ona, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliqois auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Aprilis 1605. An.I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 15. Aprilis 1605. Pontificatus noſtri Anno I.

II.

Ex Regeſt. in Secret. Brgu.

Declarat per Sæcularizationem Prioratns Beatæ Mariæ de Cornella Ordinis Canonicorum Regularium S. Auguſtini Elnen. Diœceſis nullum præjudicium illatum fuiſſe Priori ejuſdem Eccleſiæ ſuper collatiooe Canonicatuum.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. PAſtoralis noſtri muneris ratio expoſcit, ut ad pacem, & quietem inter Eccleſiaſticas perſonas, præſertim Pontificali, & alia dignitate præditas conſervandam, ea, quæ per Apoſtolicam Sedem ſtatuta, & ordinata fuerunt, ex quorum dubia interpretatione tranquillitatis, & quietis effectus turbari poſſit, noſtræ declarationis Miniſterio dilucidemus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Poſt ſuppreſſam in Eccleſia de Cornella regularitatem Canonicatus conferri ſolebant a Priore. §.1. Expoſitum nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Hyppoliti Frigola Prioris Collegiatæ Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Cornella Elnen. Diœceſis, quod ipſa Eccleſia antequam ſæ:re: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter ad ſupplicationem clar: me: Philippi Secundi Hiſpaniarum Regis Catholici Ordinem Canooicorum Regularium Sancti Auguſtini io Eccleſiis, & Monaſteriis tunc ejuſdem Ordinis Principatus Cathaloniæ, illiuſque ſtatum, & eſſentiam regularem ex eiſdem Eccleſiis, & Monaſteriis perpetuo ſuppreſſerit, & extinxerit, ipſaſque Eccleſias, & Monaſteria; ad ſtatum, & eſſentiam ſæcularem reduxerit, prout in ipſius Prædeceſſoris deſuper expeditis literis plenios continetur, Ordinis prædicti exiſtebat, & occurrente vacatione Canonicatuum, & Præbendarum, & aliorum Officiorum dictæ Collegiatæ Eccleſiæ, ſemper ab immemorabili tempore citra, ſalvis tameo reſervationibus, & affectionibus Apoſtolicis, a Priore dictæ Collegiatæ Eccleſiæ pro tempore exiſtente de illis diſponi conſueverit.

Aſſerente vero Epiſcopo ad ſe in ſuis menſibus illorum collationem pertinere, Prior Pontificiam declarationem petit interponi. §.2. Nunc vero poſt reductionem ad ſæcularitatem hujuſmodi, Ven: Frater Epiſcopus Elnen. prætendat collationem illorum in Menſibus Ordinarii ad ſe ſpectare, & propterea facile evenire poſſit, ut aliqua exinde controverſia inter ipſum Epiſcopum Elnen., & prædictum Priorem ſuboriatur. Idcirco dictus Hyppolitus modernus Prior Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut ſuper hoc de opportunæ declarationis remedio providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Leo declarat, Clementis intentionis fuiſſe nemini præjudicare in jure co ferendi Beneficia &c. §.3. Nos igitur omnem controverſiæ occaſionem inter Eccleſiaſticas perſonas e medio tollere, ac jus ſuum unicuique conſervare volentes, prædictarum literarum Clementis Prædeceſſoris teoorem præſentibus pro expreſſo habentes, ipſumque Hyppolitum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & ioterdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentiom dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore præſcutium declaramus, prout etiam alias ipſum Clementem Prædeceſſorem declaraſſe accepimus, ipſius Clementis Prædeceſſoris intentionis nunquam fuiſſe, per reductionem Eccleſiarum, Monaſteriorum, Dignitatum, & Beoeficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad ſæcularitatem, ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, juriſdictiones, prærogativas, præemioentias, privilegia, aliaque jura, & conceſſiones auferre, ſed regularitatem tantum in eis ſupprimere, illaque ad ſæcularitatem hujuſmodi reducere; ſalvis ſemper in ſuo robore permanentibus juriſdictionibus, prærogativis, præeminentiis, privilegiis, & aliis ſupradictis: ſic etiam mentis, & intentionis Clementis Prædeceſſoris non fuiſſe, per reductionem ad ſæcularitatem dictæ Collegiatæ Eccleſiæ in aliquo præjudicare juri conſerendi, quod ante dictam reductionem ad prædictom Priorem legitime ſpectabat.

Clauſulæ. §.4. Decernentes propterea dictum Hyppolitum modernum, & pro tempore exiſtentem Priorem dictæ Collegiatæ Eccleſiæ per dictum Epiſcopum Elneo., ſeu quoſcumque alios præmiſſorum occaſione moleſtari, perturbari, inquietari, vel impediri, præſenteſque literas etiam ex eo, quod dictus Epiſcopus, ſeu alii quicumque in præmiſſis jus habere prætendentes ad hoc vocati,

cati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deſignatio.

§.5. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, necnon Abbati Beatæ Mariæ del Real ejuſdem Elnen. Diœceſis nunc, & pro tempore exiſten. per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Hyppoliti moderni, & pro tempore exiſtentis dictæ Collegiatæ Eccleſiæ Prioris fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illum præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illum deſuper per dictum Epiſcopum Elnen. aut quoſcumque alios quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§. 6. Non obſtantibus fel. recor. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcomque.

Dat. die 16. Aprilis 1605. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 16. Aprilis 1605. Pont. Noſtri Anno Primo.

III.

Ex Regeſt. in ſecret. Brev.

Similis Declaratio ſuper juriſdictione civili, & Criminali eidem Priori Collegiatæ Eccleſiæ B. Mariæ de Cornella in Canonicos prædictæ Eccleſiæ competente.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apoſtolici muneris debito jus ſuum unicuique conſervare tenemur, & ad hunc effectum dubia quæcumque, quæ ex conceſſionibus, & gratiis a Sede Apoſtolica emanatis oriri poſſunt, ne inde lites poſtea inter Eccleſiaſticas præſertim perſonas oriantur, opportuna declaratione e medio tollere curamus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Sæculariza tionem Eccleſiæ de Cornella a Clemen. VIII. factam recenſet.

§.1. Cum itaque alias fæ: re: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter clar: me: Philippi Secundi Hiſpaniarum Regis Catholici ſupplicationibus adductus Monaſteria, Dignitates, & Beneficia Ordinis Canonicorum regularium S. Auguſtini in Principatu Cathaloniæ, & Comitatu Roſſilionis, & Ceritaniæ exiſtentia ex cauſis tunc expreſſis, Ordine prædicto in illis perpetuo ſuppreſſo, & extincto, ad ſæcularitatem in omnibus, & per omnia, & quoad omnia perpetuo reduxerit, & deinde aliqua ex eiſdem Monaſteriis in Collegiatas inſignes erexerit, prout in diverſis ipſius Prædeceſſoris literis deſuper expeditis plenius continetur.

Priorem vero in poſſeſſione fuiſſe juriſdictionem civilem, & criminalem ſuper Canonicos exercendi.

§.2. Cumque, ſicut accepimus, Prior Collegiatæ Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Cornella Elnen. Diœceſ. ab immemorabili tempore citra habuerit, & exercuerit juriſdictionem Civilem, & Criminalem etiam in Criminibus extra regulam in Canonicos ejoſdem Eccleſiæ, qui prædicto Priori Canonicam obedientiam præſtare ſoliti ſint, & de hoc poſt reductionem ad ſæcularitatem ejuſdem Eccleſiæ in poſſeſſione dictus Prior reperiatur.

Epiſcopum vero Elnenſ. illam ſibi vendicare.

§.3. Verum quia Ven: Frater Epiſcopus Elnen. prætendit, quod poſt reductionem ad ſæcularitatem dictæ Eccleſiæ, juriſdictio ſupradicta in eamdem Eccleſiam, ejuſque Canonicos ad ipſum pertineat, quam tamen nunquam antea habuit, ſed ſolum jus viſitandi Eccleſiam prædictam, quæ etiam Parochialis exiſtit, habuit, dubitandum ſit, ne aliquæ lites, & differentiæ ſuper præmiſſis inter dictum Epiſcopum ex una, & Priorem prædictum ex altera partibus oriantur, ſeu jam forſan ſubortæ extiterint.

Declaratio, de qua in Rubrica.

§.4. Nos omnem controverſiarum occaſionem inter Eccleſiaſticas perſonas præcidere, & jura ſua unicuique conſervare volentes, ac literarum ſuarum prædictarum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, & dilectum filium Hyppolitum Frigolam modernum dictæ Eccleſiæ de Cornella Priorem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus ejus nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, prout alias ſæpedictum Clementem prædeceſſorem declaraſſe accepimus, ejuſdem Clementis Predeceſſoris intentionis nunquam fuiſſe, aut eſſe, per reductionem Eccleſiarum, Monaſteriorum, Dignitatum,

tatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad ſæcularitatem, ab eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, juriſdictiones, prærogativas, præeminentias, privilegia, aliaque jura, & conceſſiones auferre, ſed regularitatem tantum in eis ſupprimere, illaque ad ſæcularitatem hujuſmodi reducere, ſalvis ſemper in ſuo robore permanentibus juriſdictionibus, prærogativis, præeminentiis, privilegiis, & aliis ſupradictis, & ſic etiam dictæ mentis, & intentionis non fuiſſe per reductionem ad ſæcularitatem dictæ Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Cornella in aliquo præjudicare juriſdictioni Civili, & Criminali ſupradictæ, quam dictus Prior Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Cornella in ejuſdem Eccleſiæ Canonicos antea, ut præfertur habebat, ſed hujuſmodi juriſdictionem eidem Priori, ut antea, ſalvam, & illæſam remanſiſſe, & remanere, ac tam prædictum Hyppolitum modernum, quam pro tempore exiſtentem Priorem dictæ Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Cornella ſuper hujuſmodi juriſdictione, & illius libero exercitio per dictum Epiſcopum Elnen., aut quoſcumque alios quovis prætextu, cauſa, & occaſione impediri, moleſtari, perturbari, vel inquietari nullatenus poſſe.

Clauſulæ.

§.5. Præſenteſque literas etiam ex eo, quod dictus Epiſcopus, aut alii quicumque in præmiſſis jus habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & quatenus aliqua lis ſuper præmiſſis inter Epiſcopum, & Priorem prædictos haſtenus orta fuerit, illam ad Nos harum ſerie avocamus, ac penitus extinguimus, perpetuumque partibus ipſis deſuper ſilentium imponimus.

Exequutorum deputatio.

§.6. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, & Abbati Beatæ Mariæ del Real ejuſdem Diœceſis nunc, & pro tempore exiſten. per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Hyppoliti Prioris fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, illum præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illum deſuper per dictum Epiſcopum Elnen., aut quoſcumque alios quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus fæ: re: Bonifacii Papæ VIII. Predeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 18. Aprilis 1605. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 18. Aprilis 1605. Pontificatus noſtri Anno I.

IV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Avocatio, & extinctio Litium pendentium inter Capitula, & Clerum Regnorum Hiſpaniarum, & Societatem Jeſu ſuper ſolutione Decimarum Parochialibus, aliiſque Eccleſiis de jure debitarum, cum declaratione, quod PP. d. Societ. loco Decimæ vigeſimam pro Bonis acquiſitis, pro Bonis tamen deinceps emptionis titulo acquirendis, integram Decimam ſolvere debeant.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

IMpoſiti Nobis Apoſtolici muneris debitum expoſcit, ut in his noſtræ auctoritatis partes libenter interponamus, per quæ differentiis, & controverſiis inter Eccleſiaſticas perſonas vigentibus, e medio ſublatis, earum quieti opportune conſulamus.

Paulus III. Soc. Jeſu a cujuſcumque oneris ſolutione liberans declaravit, ab ea Decimas non eſſe ſolvendas, niſi in literis impoſitionis Decimarum hujuſmodi expreſſa de ipſa Societate mentio fieret.

§.1. Cum itaque alias fæ. rec. Paulus Papa III. Prædeceſſor noſter Societati Jeſu ab ipſo inſtitutæ, & approbatæ, ejuſque Sociis inter alia conceſſerit, ut de eis, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut Libris, Fabrica, Luminaribus, ſeu pro victu, & indumentis eorum, necnon pro annuis Cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Domus Societatis prædictæ obligatæ forſan exiſtebant, ac de Domibus, & Collegiis, & eorum Prædiis, Hortis, aliiſque locis eiſdem Sociis haberi conceſſis, aut de his, quæ ſibi pro hujuſmodi rebus, Domibus, Collegiis, Locis, & Hortis emendis, per quaſcumque perſonas pro tempore legari, aut relinqui contigiſſet, & aliis bonis quibuſcumque per dictam Societatem, & ipſius Collegia poſſeſſis, & obtentis, aliquam decimam etiam Papalem ſolvere, ſeu Canonicam portionem exhibere, ſeu ad præſtationem procurationum Legatorum prædictæ Sedis, vel Nunciorum ipſius, aut Ordinariorum Locorum, & exactionem Collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel proviſionum quorumcumque minime tenerentur, nec

ad

ad id per Literas ejuſdem Sedis, aut Legatorom, vel Nunciorum, ſeu Diœceſanorum prædictorum, cujuſcumque tenoris forent, ullo umquam tempore compelli poſſent, niſi ipſæ literæ Apoſtolicæ plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto. & conceſſione hujuſmodi, ac de eorum Ordine mentionem feciſſent, & ſi forte per ipſum Paulum Prædeceſſorem, vel dictam Sedem de piis Legatis diſpoſitis, & relictis in genere, vel in ſpecie, Decima, vel alia portio, ſeu Quarta alteri piæ, vel non piæ cauſæ quomodolibet eatenus conceſſæ fuiſſent, vel illam impoſterum concedi, ſeu ſolvi, aut dari, mandari contigiſſet, Socios dictæ Societatis, ac illorum Domos, & Bona quæcumqoe, & eis legata, & relicta, aut alias in eorum ſavorem diſpoſita in conceſſionibus, & mandatis hujuſmodi minime compræhendi decreverit, & voluerit, niſi de ipſis, ac prædicto Decretn, & voluntate, non per clauſulas generales idem importantes, ſed vera, & expreſſa, atque ſpecifica mentio fieret in eiſdem, & alias prout in literis Apoſtolicis ejuſdem Pauli Prædeceſſoris ſub Datum Anno Incarnationis Dominicæ 1549., decimo quinto Kalend. Novembris Pontificatus ſui Anno Decimoquinto expeditis.

Pius IV. in hujuſmodi exemptione Domos etiā Probationis, & Collegia comprehendi declaravit.

§.2. Cumque deinde re. mem. Pio Papæ IV. pro parte Præpoſiti Generalis, & univerſæ Societatis prædictæ expoſito, quod quamvis dictus Paulus Prædeceſſor eamdem Societatem, ejuſque perſonas a Decimarum, & aliarum quarumcumque impoſitionum ſolutione exemiſſet, quia tamen id diſertis verbis non videbatur explicatum, nec non in exemptione illis conceſſa hujuſmodi de Domibus probationis, & Collegiis ejuſdem Societatis, non tamen Profeſſorum Domibus, quæ juxta regularia illius inſtituta bona ſtabilia habent, aut habere poſſunt, ſpecialis mentio facta fuerat, moleſtiam ipſis inferri, ac Domos probationis, & Collegia ipſius Societatis ſuper exemptione hujuſmodi perturbari poſſe, tempore procedente, timebant: idcirco ſupplicationibus Præpoſiti Generalis, & Societatis prædictorum inclinatus, privilegia, & exemptionem, & cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, literas Pauli Prædeceſſoris prædictas, & illarum vigore Domos, & Collegia ejuſdem Societatis ubilibet conſtituta, & inde ſequnta quæcumque, juxta tenorem literarum earumdem, Apoſtolica auctoritate ex certa ſcientia confirmaverit, & approbaverit, ac etiam plenarie innovaverit, & de novo, quatenus opus eſſet, conceſſerit, nec non illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjeeerit, omneſque, & ſingulos juris, & facti defectus, ſi qui forſan interveniſſent in eiſdem ſuppleverit.

Et de novo Societatem, ejuſque bona omnia exempta eſſe voluit.

§.3. Et nihilominus pro potiori cautela, univerſam Societatem, omniaque, & ſingula illius Domos Probationis, & Collegia ubilibet exiſtentia, præſentia, & futura, eorumque perſonas, fructus, redditus, proventus, & bonorum Eccleſiaſticorum Secularium, & Regularium quorumcumque illis pro tempore unitorum, aliaque res, & bona quæcumque a quibuſvis decimis etiam Papalibus, prædialibus, perſonalibus, quartis, medietatibus, & aliis ordinariis oneribus, etiam pro expeditione contra Infideles, defenſione Patriæ, & aliis quibuſcumq; etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam pro tempore impoſitis, etiamſi quod in illorum impoſitione caveretur, quod nulla prorſus exemptio cuique adverſus illa ſuffragetur: Ita quod Societas, ejuſque Domus, Collegia, fructus, res, & bona prædicta ſemper ab illis abſque declaratione deſuper facienda exempta eſſent, & eſſe cenſerentur, perpetuo liberaverit, & exemerit, ac alia fecerit, prout in ejuſdem Pii Prædeceſſoris in forma Brevis literis ſub Datum die 19. Auguſti 1561. Pontificatus ſui Anno Secundo.

Hac de cauſa Greg. XIII. Conſtitutioni Innocent. III. pleniſſime derogavit.

§.4. Et cum demum piæ mem. Gregorio Papæ XIII. etiam Prædeceſſori noſtro pro parte tunc exiſtentis Præpoſiti Generalis ejuſdem Societatis Jeſu pariter expoſito, quod licet prædictus Paulus III. Prædeceſſor volens dictam Societatem per eum Apoſtolica auctoritate inſtitutam, & approbatam, illiuſque Socios favore proſequi gratiæ ſpecialis, inter alia eidem Societati, & Sociis ſupramemoratam exemptionem a Decimis conceſſiſſet, & indulſiſſet, & ſucceſſive Pius IV. literas ipſius Pauli III., ut ſupra dictum eſt, confirmaſſet, & approbaſſet, & alia conceſſiſſet, prout in ſingulis ſupradictis Pauli, & Pii Prædeceſſorum literis plenius continebatur; Nihilominus quia in illis nulla de Conſtitutione re. me. Innocentii Papæ III. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri in Concilio Generali ſuper decimis edita, quæ incipit *Nuper*, expreſſa, & ſpecifica mentio facta, nec ei ſpecialiter, & expreſſe derogatum fuerat, idem Præpoſitus dubitabat, ſingulas literas prædictas de ſubreptionis, ſeu nullitatis vitio notari, & Societati, illiuſque Domibus, Collegiis, & perſonis prædictis minus utiles reddi, aut illa ſuper exemptione hujuſmodi moleſtari, vel perturbari poſſe tempore procedente. Idem Gregorius Prædeceſſor quarumcumque litium, & cauſarum ſuper præmiſſis jam forſan motarum ſtatum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Collitigantium, ac titulos, & jura eorum pro expreſſis habens, & ipſius Præpoſiti Generalis ſupplicationibus ea in parte inclinatus, voluerit, ac Societati, illiuſque Domibus etiam probationum, Collegiis, & perſonis prædictis auctoritate Apoſtolica conceſſerit, quod ſingulæ literæ prædictæ cum exemptionibus, cæteriſque omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & decretis, proceſſuſque habiti per eoſdem, & inde ſequuta qoęcumque valerent, plenamque roboris firmitatem obtinerent, ac eis, quibus conceſſa exiſtebant, perpetuo ſuffragarentur in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi in illis de Conſtitotione Innocentii Prædeceſſoris, & ſeu Concilii Generalis hujuſmodi ſpecifica, & expreſſa mentio facta, eique ſpecialiter, & expreſſe derogatum fuiſſet, prout idem Gre-

Digitized by Google

Gregorius Prædeceſſor dictæ Conſtitutiuni ad effectum præmiſſum ſpecialiter, & expreſſe derogavit, decernens ita in quibuſcumque cauſis pendentibus, & futuris per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigiſſet attentari, & alias prout in ejuſdem quoque Gregorii Prædeceſſoris in forma Brevis ſub Datum die prima Januarii 1578., Pontificatus ſui Anno Sexto expeditis literis plenius continetur.

Orta tamen lis eſt inter eamdem Soc. & Præſules Regnorum Caſtellæ, & Legionis ſuper Decimis Parochiis ſolvendis.

§. 5. Cumque, ſicut accepimus, ea eo, quod occaſione prædictorum Privilegiorum Religioſi dictæ Societatis ſe, eorumque Domos etiam Probationum, Collegia, & Loca, ac Prædia, res, & bona quæcumque a ſulutione etiam Decimarum, quæ Parochialibus, & aliis Eccleſijs de jure, vel conſuetudine, ſeu quovis alio titulo, vel cauſa debentur, exemptos eſſe; Contra vero Metropolitanarum, & Cathedralium, ac aliarum Eccleſiarum Archiepiſcopi, Epiſcopi, & alii Præſules Venerabiles Fratres, & Capitula, & Parochialium Eccleſiarum Rectores Regnorum Caſtellæ, & Legionis dilecti filii, ipſos Religioſos Societatis Jeſu tali exemptione in maximum illorum præjudicium abuti prætendunt, inter illos dudum ſuper hoc diverſæ lites, ſeu controverſiæ ortæ, & in cauſa, ſeu cauſis hujuſmodi, ad aliquos actus deventum fuerit, & licet demum de ineunda inter ipſas Partes aliqua concordia tractatum, & in Congregatione Generali Capitulorum totius Cleri dictorum Regnorum in Civitate Valliſoletana de anno 1602. habita diverſæ propoſitiones hinc inde inter ipſas partes ad effectum hujuſmodi concordiam ineundi factæ fuiſſent, nihilominus aliquid concluſum non extiterit, ſed utraque Pars negotium iſtud ad Romanum Pontificem remiſerit.

Leo hujuſmodi litem a ſe avocans, & Partibus ſilentium imponens.

§.6. Nos, qui inter Eccleſiaſticas perſonas pacem, & quietem perpetuo vigere, & conſervari ſincero deſideramus affectu, remiſſionem hujuſmodi acceptantes, negotium hujuſmodi juſſu fe. re. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri mature diſcuſſum, & examinatum, pro æquitate terminare, ac omnem ulterioris controverſiæ, & diſcordiæ inter dictas partes occaſionem præcidere ſtatuimus: Idcirco ſingularum Pauli, Pii, & Gregorii Prædeceſſorum, & aliarum quarumcumque in favorem prædictæ Societatis ſuper hujuſmodi exemptione expeditarum literarum veriores, & totos tenores, & datas, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, nec non quaſcumque lites, & cauſas præmiſſorum occaſione hactenus inter Venerabiles Fratres Archiepiſcopos, Epiſcopos, & alios Præſules Fratres noſtros, & quaſvis Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas, Parochiales, & alias Eccleſias, earumque Capitula, Collegia, Rectores, & alias Eccleſiaſticas perſonas dictorum Regnorum ex una, & dictam Societatem, & quaſvis illius Domos, etiam Profeſſorum, necnon Collegia, Domos probationis, & alia loca quæcumque ex altera partibus coram quibuſcumque Judicibus, etiam noſtri Sacri Palatii Apoſtolici Rotæ Auditoribus, ac etiam S. R. E. Cardinalibus, & in quacumque inſtantia tam conjunctim, quam diviſim pendentes, quarum ſtatus, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Collitigantium, præſentibus ſimiliter pro expreſſis haberi volumus, in eiſdem ſtatu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos harum ſerie revocantes, illaſque penitus extinguentes, & quaſcumque ſententias, literas exequutoriales ad favorem Societatis, ſeu illius Domorum, ſeu Collegiorum, aut alicujus illorum quomodolibet latas, & relaxatas, & etiam forſan exequutas, & alias quaſcumque proviſiones quomodolibet, & quandocumque ad earumdem favorem expeditas revocantes, & ad præſentium præſcriptum reducentes, ac perpetuum partibus ipſis ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis ſilentium imponentes, ſalvis tamen quibuſcumque concordiis, ſeu tranſactionibus inter Partes initis, quas in ſuo robore remanere volumus.

Declarat ibidem ſolvendā eſſe vigeſimā pro bonis quæ actu eadem Soc. poſſidet.

§.7. Motu proprio, & ea certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie perpetuo ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, ut ea nunc deinceps perpetuis futuris temporibus prædicta Societas, & illius Domus etiam Probationum, atque Collegia, & Loca quæcumque ubivis Locorum in prædictis Regnis Caſtellæ, & Legionis exiſtentia, ratione Prædiorum, Poſſeſſionum, Vinearum, Olivetorum, Terrarum, Hortorum, & Bonorum quorumcumque, quæ nunc poſſident quomodocumque, & undecumque ad eos perventa, aut per eos acquiſita fuerint, & etiam eorum, quæ impoſterum perpetuis futuris temporibus ex novis Domorum, ſeu Collegiorum fundationibus, aut aliis largitionibus, donationibus, Legatis, Teſtamentis, Codicillis, ſeu ultimis voluntatibus dumtaxat acquirent, & non ſolum eorum, quæ locare, & arrendare ſolent, ſed etiam eorum, quæ per proprios Colonos, ac propriis quoque manibus excolunt, loco Decimæ, vigeſimam ſcilicet ex ſingulis viginti unum eorum fructuum cujuſcumque generis, & ſpeciei, quos in illis colligunt, necnon Pecorum, & aliorum animalium, quæ in illis enutrient, Piſcationum, Avium, aliarumque rerum, & ſpecierum, de quibus de jure, vel conſuetudine decimari ſolet Eccleſiis, quibus alioquin circumſcriptis dictis privilegiis decima perſolvi deberet, perſulvere teneantur, & obligati exiſtant.

Decimam vero pro bonis, quæ impoſterum ementur per ipſam, vel locabuntur.

§.8. Et quia evenire poterit, ut Religioſi dictæ Societatis alia Prædia, Poſſeſſiones, Terras, & Bona emptionis titulo impoſterum acquirant, aut Prædia, Terras, & Bona extraneorum excolant, vel per eorum Colonos excoli faciant: Nos, ne ſuper bonis impoſterum acquirendis, aut excolen-

Digitized by Google

colendis hujuſmodi, & aliis ſupra deductis, nova controverſia deinceps oriatur, declaramus, & pariter ſtatuimus, ac ordinamus, quod, ratione eorum Prædiorum, Poſſeſſionum, Terrarum, & Bonorum, quæ emptionis titulo acquirent, aut quæ titulo locationis ab aliis conduxerint, ipſi colent, aut coli facient, non vigeſimam, ſed integram Decimam iis Eccleſiis, quibus, & prout antequam ipſi Religioſi illa tenerent, debebatur, pariter ſolvere teneantur, & obligati exiſtant.

Nonnulla tamen Viridaria, Hortoſq; ab hujuſmodi ſolutione eximit.

§.9. Ab hujuſmodi autem vigeſimæ, ſeu Decimæ ſolutione, Hortos, ſeu Viridaria, quæ apud eorum Domos, ſeu Collegia intra Civitates, & Oppida habuerint, nec non etiam unum tantum Prædiolum in agro pro unaquaque Domo, ſeu Collegio, quod tamen muris circumdatum ſit, & quatuor Fanegarum illarum partium menſuram non excedat, exempta eſſe volumus, & ordinamus.

Ad ſtatutas ſolutiones Soc. compelli poſſe declarat.

§.10. Decernentes ipſos Societatis Jeſu Religioſos ad mediæ Decimæ, ſeu vigeſimæ, & integræ Decimæ hujuſmodi reſpective ſolutionem faciendam de cætero tamen teneri, & ad id cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, aliiſque opportunis juris, & facti remediis æque, ac non exemptos cogi, & compelli poſſe, neque ab hujuſmodi mediæ Decimæ ſeu vigeſimæ, vel integræ Decimæ ſolutione, prædictarum Pauli, Pii, & Gregorii, aut aliorum Pontificum Prædeceſſorum literarum, aut alio quovis prætextu, cauſa, vel occaſione reſilire, vel deficere ullatenus poſſe; ipſos vero Archiepiſcopos, Epiſcopos, ac Præſules, & Capitula, & Rectores Eccleſiarum prædictarum, & alias perſonas Eccleſiaſticas, quibus hujuſmodi mediæ, & integræ Decimæ reſpective debebuntur, earum ſolutione, prout a Nobis, ut præfertur, ſtatutum eſt, contentos eſſe debere.

Clauſulas apponit.

§.11. Præſentes quoque literas ex eo, quod partes ipſæ præmiſſis non conſenſerint, aut alio quovis prætextu, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, ſuſpendi, limitari, retractari, revocari, aut in jus, vel controverſiam vocari, ſeu ad terminos juris reduci, aut adverſus illas quodcumque gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari nullatenus poſſe, ſed ſemper, ac perpetuo validas, & efficaces exiſtere, ac fore, ac illis omnibus, & ſingulis, quos concernunt, pleniſſime ſuffragari, ac ab illis reſpective obſervari debere: Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac Sedis Apoſtolicæ Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deſignat.

§.12. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiſcopo Toletano, ac dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Nuſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tam Societatis, quam Capitulorum, & aliorum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum ſingolos eorumdem præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos, aut aliquos eorum deſuper a quoquam quavis auctoritate, quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque, ac præmiſſis non parentes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, ſeu indirecte quomodolibet præſtantes, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantibus derogat.

§.13. Non obſtantibus prædictis Pauli, Pii, Gregorii, & aliorum Pontificum Prædeceſſorum literis, ac ſimilis mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, ac in univerſalibus, Provincialibuſque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Regulis Cancellariæ noſtræ, & præſertim de jure quæſito non tollendo, necnon tam ipſius Societatis, quam quarumcumque Eccleſiarum Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiatarum, Parochialium, & aliarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Superioribus, & perſonis in genere, vel in ſpecie, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis etiam in forma Brevis tam per Nos, quam quoſvis Prædeceſſores noſtros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatorum, Regum, Ducum inſtantiam, aut etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut etiam conſiſtorialiter, etiam per viam generalis legis, & ſtatuti perpetui quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam Mari Magno, Bulla aurea, aut alias nuncupatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clau-

Digitized by Google

clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque.

Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptis fidem vult adhiberi.

§.14. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Aprilis 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Aprilis 1605 Pont. noſtri Anno I.

PAULUS QUINTUS

PAPA CCXXXV.

AN. CH. MDCV.

DUodeviceſimo poſt Leonis XI. mortem die electus eſt in ſummum Pontificem Camillus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Tituli Sancti Chryſogoni Presbyter Cardinalis Burgheſius, qui Paulus V. voluit appellari. Sacra redimitus Thiara die 28. Maii ſedit Ann. XV. Menſes VIII. dies XIII. temporibus Rodulphi II. Imperatoris. Vita functus die 28. Januarii an. 1621. ſepultus eſt ad Sanctum Petrum. Corpus poſtea tranalatum fuit ad Baſilicam Liberianam, conditumque in Sacello, quod vivens erexerat. Vacavit Sedes dies XI.

I.

Literæ in forma *Proviſionis Noſtræ*, quibus confirmantur aliæ ſimiles Clem. VIII. ſuper facultate Metropolitæ Ruthenorum conceſſa inſtituendi, & conſecrandi Epiſcopos ſuæ Nationis. *Ex Regeſt. in Secret. Brevi.*

Facultas Metropolitæ Ruthenorum conceſſa legitur in Volumine præcedenti pag. 94. & Brevi initium eſt: Decet.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

PRoviſionis noſtræ debet provenire ſubſidio, ut jus ſuum cuilibet conſervetur.

Joſeph Metropolita tranſcribi, confirmarique Clementis literas petit.

§.1. Hinc eſt, quod Nos tenorem quarumdam literarum fel. rec. Clem. Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri in regiſtro ipſius Prædeceſſoris repertum, pro eo, quod ſicut exhibita nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris noſtri Joſephi moderni Archiepiſcopi Metropolitæ Kiovien., & Halicien., ac totius Ruſſiæ petitio continebat, ipſe harum tenore, & ex certis cauſis, ſicut aſſerit, indiget de regiſtro ipſo de verbo ad verbum tranſcribi, & ad ipſius Joſephi Archiepiſcopi Nobis propterea ſupplicantis inſtantiam, præſentibus annotari fecimus qui eſt talis: Clemens Epiſcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet &c. *Cætera omittuntur; legere enim eſt loco cit. in Rubrica.*

Literis ſic exemplatis credi jubet Paulus.

§.2. Cæterum, ut earumdem literarum tenor prædictus ſic inſertus omnimodam rei, ac facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica, decernimus, ut illud idem robur, eamdemque vim, & eumdem vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quæ haberent literæ originales ſupradictæ, & eadem prorſus ipſi tenori fides adhibeatur quandocumque, & ubicumque, ſive in judicio, ſive alibi, ubi fuerit exhibitus, & oſtenſus, & eidem tenori ſtetur firmiter in omnibus, & per omnia, ſicut eiſdem literis originalibus ſtaretur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Per hoc autem nullum jus de novo cuiquam acquiri volumus, ſed antiquum tantummodo conſervari.

Clauſulæ.

§.3. Nulli ergo omnino hominum liceat

ceat hanc paginam noſtri decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. die 29. Maii 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1605. quarto Kalendas Junii, Pont. noſtri Anno I.

II.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Sub pœna excommunicationis latæ ſententiæ cavetur, quominus Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum Occidentalium, impoſterum majorem eleemoſynam ab iis, qui in Eccleſiis Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, quam in Parochialibus hujuſmodi ſepeliuntur, exigant.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Invectus abuſus exigendi duplo plus ab iis, qui ſepeliuntur in Eccleſiis FF. Eremitarum S. Auguſtini.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Gaſparis de Chaves Procuratoris, necnon Provincialium totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Indiarum Occidentalium, quod Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum prædictarum jam pridem hunc abuſum introduxerunt, videlicet, quod eleemoſynas duplo majores ab iis, qui in Eccleſiis Domorum ejuſdem Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, quam qui in Parochialibus hujuſmodi ſepeliuntur, exigere præſumpſerunt, & ut dicitur, in hoc Ordinariorum ſuorum, qui partem eleemoſynarum hujuſmodi percipiunt, conſilio, & aſſenſui nituntur.

Petitur a Pontifice remedio.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, plerique Chriſtifideles in dictarum Domorum Eccleſiis ob difficultatem jus adeo onerosum perſolvendi ſepeliri ſe facere non poſſint, quo fit, ut Eccleſiæ hujuſmodi mortuorum ſepulturis, & conſequenter eleemoſynis in dies fieri conſuetis propemodum priventur. Idcirco pro parte eorumdem Gaſparis Procuratoris, & Provincialium Nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Pontifex eleemoſynam majorem ab his, qui ſepulturam eligunt in Eccleſiis hujus Ordinis exigi vetat ſub pœna excommunicationis Romano Pontifici reſervata.

§.3. Nos igitur hujuſmodi abuſus omnino tollere, ac dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper Conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & ſingulis Parochialium Eccleſiarum univerſarum Indiarum Occidentalium Rectoribus nunc, & pro tempore exiſtentibus, harum ſerie interdicimus, & prohibemus, necnon ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœna, a qua nonniſi a Nobis, ſeu Roman. Pontifice pro tempore exiſten., præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus majorem eleemoſynam ab iis, qui in Domorum prædictarum, quam in Parochialibus Eccleſiis hujuſmodi ſepelirentur, quovis prætextu, aut occaſione etiam de conſilio, conſenſu, ſeu mandato ſuorum Ordinariorum exigere debeant, ſeu præſumant.

Derogat contrariis.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, Domorum, & Ordinis hujuſmodi etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, Domibus, & Ordini, eorumque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 6. Junii 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 6. Junii 1605. Pont. noſtri Anno I.

III.

Jubilæi Indictio, ad divinam opem, pro ſalutari Eccleſiæ Catholicæ regimine, ejuſque neceſſitatibus implorandam.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Univerſis Chriſtifidelibus, ad quos præſentes literæ pervenerint, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

QUod in omni vita ſummis votis à totius bonitatis auctore Deo ſemper optavimus, ut univerſæ cogitationes, & actiones noſtræ a ſingulari ejus benignitate profectæ in viam æterni beneplaciti ſui dirigerentur, & non ad alicujus privati, vel temporalis boni commoditatem, ſed ad communis, & æternæ beatitudinis felicitatem divina favente gratia perducerentur, id hoc tempore, quo immenſa illius largitas, cujus voluntas potentia, cujus opus miſericordia eſt, nos nihil hujuſmodi cogitantes in hoc ſupremo dignitatis Apoſtolicæ gradu nullis noſtris meritis, ſed ſola miſeratione ſua, & admirabili providentia collocavit, ſuppliciter ab eo poſtulandum duximus, ut in difficillimo munere obeundo, virium noſtrarum imbecillitatem, auxilii ſui virtute ſuſtentare, ac tueri velit.

Cum

Digitized by Google

Cauſa indicendi Jubileum.

§. 1. Cum enim in ea curarum mole, in qua verſamur, tum ob rerum quæ nos circumdant, multitudinem, tum ob negociorum quibus urgemur, difficultatem, plane cognitum non habeamus, quo gradiamur, & unde initium ſummamus, aut quid agere debeamus; id nobis cuſilii ſupereſt, atque hoc ſolum habemus reſidui, ut oculos noſtros ad eum dirigamus, qui tunc maxime cum opus eſt, ſummis in difficultatibus ſuper dumum David, hoc eſt ſuper Nos, & cęteros Eccleſiarum moderatores, ac ſuper habitatores Hieruſalem, videlicet ſuper fideles, ac ſubditos populos non ſolum orationis, & precum dona, quibus petita impetrentur, placabilis, & benignus effundit, ſed cæleſtis etiam gratiæ ſuæ ſpiritum, ac virtutem elargitur, qua nos Catholicam Eccleſiam cęterarum Matrem, & Magiſtram, ſancte, & feliciter regere, & qui in partem ſolicitudinis nobiſcum vocati ſunt, cęteras quuque Eccleſias bene adminiſtrare, ac tandem deſiderata bona conſequi, & recte omnia perficere valeamus. Magna eſt enim vis concordis, & perſeverantis orationis, præſertim cum & ii, qui cęteris præſunt, igne perfectæ caritatis incenſi, apud Deum pro populo intercedunt, & qui ſuperioris imperio parent, unanimes in ſpiritu humilitatis, & animo cuntrito pro ſuo Duce, ac Rectore deprecantur, nihilque adeo eſt, quod fideles (ſi convertantur ad Deum in corde perfecto, & proſternant preces ſuas in conſpectu ejus) communibus votis tandem non obtineant, & jam impetratum diutius non conſervent. Sic olim Deus Salomoni in ipſo regni ſui exordio ſapientiam per urationem poſtulanti ad diſcernendum judicium, dedit cor ſapiens, & intelligens. Sic Beatum Petrum Apoſtolorum Principem, & Chriſti in terris Vicarium oratio, quæ ab Eccleſia ſine intermiſſione pro eo fiebat, eripuit de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Judæorum: & Chriſtus Dominus dum cum hominibus converſaretur, Apoſtolis ſuis dixit; *quicquid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis: Et, ſi duo ex vobis conſenſerint ſuper terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cælis eſt*. Jure igitur optimo nos, qui nihil aliud in adminiſtratione univerſalis Eccleſiæ nuper nobis commiſſa ſpectare debemus, quam ipſius Eccleſiæ Catholicæ ſalutem, Chriſtianorum Principum pacem, totiuſque orbis Chriſtiani tranquillitatem, ut in hoc onere arduo, atque graviſſimo ſuſtinendo, iis, quæ cupimus, & quibus maxime indigemus, præſidiis a Deo, qui poſtulantibus a ſe ſapientiam dat omnibus affluenter, ut confidimus, adjuvemur, hoc noſtri Pontificatus initio pium, & laudabilem nonnullorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum morem hac in re ſequuti, ad communem totius populi Chriſtiani deprecationem, indictis ea de cauſa per Catholicum Orbem ſupplicationibus, & ſalutaribus Indulgentiis promulgatis, primo quoque tempore confugiendum eſſe decrevimus. Hæc enim una eſt, & communis illa Populi Chriſtiani oratio, quæ concurdibus omnium fidelium voluntatibus, per veræ pœnitentiæ remedium cum jejunio, & eleemoſyna conjunctum, in primis hominum mentes a vitiis purgat, tum ſublevat ad cœleſtia, & ad ſalutem, ac vitam æternam dirigit, deſiderata deinde dona ex Deo bonorum omnium fonte deducit, ipſos denique homines ad illa conſequenda capaces, & dignos efficit. Quanquam nos ad hanc deliberationem ineundam non ideo ſolum adducimur, quod Eccleſiæ gubernaculis manum admuturi præcipuo quodam divini numinis auxilio præmuniri cupiamus, ſed quod exiſtimemus hoc tempore idipſum ad communem Dominici gregis incolumitatem pertinere, quodque Catholicæ Eccleſiæ, & Chriſtianæ Reipublicæ in difficultatibus conſtitutæ admodum ſalutare, atque opportunum fore judicemus. Immaniſſimus enim Turcarum Tyrannus perpetuus Chriſtiani nominis hoſtis, inſana illa dominandi libidine, qua orbis imperium temere jam ſibi deſpondit, excæcatus, ac ſummo Chriſtianæ religionis odio incenſus, innumeras clades non modo finitimis populis erumpendo, ſed remotis quoque gentibus omnia invadendo jamdiu attulit: ſuperioribus vero annis ſævo, diuturnoque bello in Hungariam excitato, licet aliquot ibi egregias Civitates, & loca inſignia, quæ occupaverat, quæque poſtea ex illius manibus erepta, & recuperata fuerunt, amiſerit, pleraſque tamen, tum in ipſa Hungaria, tum in locis illi contiguis nobiliſſimas ditiones, & muniſſimas arces in ſuam poteſtatem redegit: noviſſime autem hoc anno (quod ſine gravi dolore commemorare non poſſumus) perditi etiam, ac profligati homines, cariſſimi nimirum in Chriſto filij noſtri Rodulphi Romanorum Regis Illuſtris in Imperatorem electi in eadem Hungaria rebelles ipſis Turcis per exitiale ſcelus adjuncti, & per ſummam impietatem ſuis inteſtinis tumultibus, ac ſeditionibus confirmatis, atque auctis, humana, divinaque cuncta perturbant, & adhibitis ſimul armis, omnibus ipſius Rodulphi dominiis nefariam direptionem, & vaſtitatem minantur. Quæ quidem mala cum non tam armis, quam aſſiduis apud Deum precibus propulſari debeant, quod ab ipſius ira in homines propter illorum peccata, & iniquitates contra provenerint; hac ipſa de cauſa ad communem quoque totius Chriſtiani populi obſecrationem recurrendum eſſe cenſuimus, cujus tanta ad inimicorum impetus propulſandos virtus, & efficacia eſt, ut illorum fortiſſimos exercitus, qui alioquin armis expugnari non poſſent, ipſa facile diſſipet, atque proſternat. Quod non obſcure divina ſacræ ſcripturæ eloquia nos docent, dum fideles populos, qui adverſus hoſtes præliaturi ad Deum per aſſiduam orationem, & pœnitentiam confugiunt, illiuſque nomen invocant, & miſericordiam implorant, non tam ferro, quam lingua, & labiis pugnare, & arma in verbis, ac precibus habere te-

ſtantur. Quod, ut quamprimum Rodulpho, ejuſque piis ac fidelibus ſubditis, & militaribus copiis eveniat, ipſi vehementer cupimus, & a Deo nuncupatis votis optamus. Id autem ab ipſo miſericordiarum Patre, & Deo totius conſolationis facile nos impetraturos confidimus: ſicut enim ſupremam illius majeſtatem homines, ubi eam offenderint, tunc maxime propter ejus potentiam timere debent, ita ſemper iis, qui per pœnitentiam reſipuerint, ejuſque gratiam, & auxilium pie, ac devote poſtulaverint, optime de ſumma illius benignitate ſperandum eſt: ſecundum enim magnitudinem ipſius, ſic & miſericordia illius cum ipſo eſt.

Forma conſequendi Jubilæum.

§. 2. Cum igitur ceteras Civitates, Terras, & loca ubique exiſtentia exemplo Almæ Urbis noſtræ ad ſalutarem hanc, & unanimem orationem permovere cupiamus, ab eadem Urbe initium ſumentes, ſolemnes proceſſiones ad ejuſdem Urbis Baſilicas, Principis nimirum Apoſtolorum in Vaticano, necnon B. Mariæ Majoris proxima hebdomada, quæ erit prima menſis Julii proxime futuri, feria quarta, & Sabbato indicimus, ad quas Baſilicas nos cum omni demiſſione, & humilitate mentis, & corporis una cum Ven. Fratrib. noſtris S.R.E. Cardinalibus necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, atque Epiſcopis, quos in Romana Curia adeſſe contigerit, ac Chriſtianorum Regum, & Principum Oratoribus apud nos exiſtentibus, aliiſque Prelatis, atque Officialibus Romanæ Curiæ, & Magiſtratibus Populi Romani, univerſoque Clero, & Populo comitante accedere, dictaſque proceſſiones, & ſupplicationes habere, & celebrare decrevimus. Ut vero divina bonitas optata bona ſuo populo ſupplicanti copioſius largiatur, omnes utriuſque ſexus Chriſtifideles in Urbe, & in cunctis Orbis Terrarum Regnis, Dominiis, Regionibus, & locis exiſtentes, per viſcera miſericordiæ Dei noſtri hortamur, atque obſecramus, ut qui in eadem Urbe dicta hebdomada, vel ſaltem altera ſequente, qui vero extra urbem fuerint, proxima, aut altera item ſequente hebdomada, poſtquam præſentes literæ ibi fuerint publicatæ, vel ſi aliquibus in locis ex quavis cauſa publicatæ non fuerint, poſtquam ad eorum notitiam quocumque modo pervenerint, ſalutari pœnitentiæ ſacramento ad præteritas culpas diluendas ſe præparent, Deumque orent, ut nos ſingulari virtutis ſuæ præſidio tueri, & pares ſuſcepto muneri vires nobis ſufficere, Eccleſiæ Catholicæ fidem longe, lateque propagare, impios hæreticorum errores undique evellere, & Hungariæ Regnum a Turcarum armis defendere, eique optatam tranquillitatem reſtituere dignetur. Et ii quidem, qui in eadem Urbe fuerint prædictas Baſilicas, ſive earum alteram, quam maluerint, qui vero extra Urbem, Eccleſiam, vel Eccleſias per locorum Ordinarios, ſeu eorum Vicarios, aut Officiales, vel de eorum mandato, & eis deficientibus per eos, qui ibi curam exercent animarum, ubi- mirum poſtquam præſentes noſtræ ibidem fuerint publicatæ; ubi vero publicatæ non fuerint, poſtquam ad eorum notitiam pervenerint, Eccleſias ſimiliter, ſeu Cappellas ſive Oratoria, aut alia quæcumque pia loca etiam per ſolum Confeſſarium ab ipſis eligendum, ſingulis eorum deputandas, ſeu deputanda, quocumque die, vel quibuſcumque diebus ejuſdem, vel ſequentis hebdomadæ, ſaltem ſemel viſitent, & quarta, & ſexta feria, & Sabbato ejuſdem, vel ſequentis hebdomadæ jejunent: præterea pauperibus, & indigentibus perſonis, aut Eccleſiis vel locis piis eleemoſynas arbitrio ſuo erogent, atque intra hoc tempus tam primæ, quam ſecundæ hebdomadæ alicui Presbytero ab Ordinario loci approbato, peccata ſua confiteantur, & Dominica prima vel ſecunda, vel alio dictæ prioris, vel ſequentis hebdomadæ die Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum devote ſuſcipiat. Qui autem in navigatione, vel itinere fuerint, peracta navigatione, vel itinere confecto, hæc omnia ut ſuperius dictum eſt, faciant, & exequantur. Regularibus vero perſonis utriuſque ſexus in clauſtris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuſcumque tam ſecularibus, quam regularibus in carcere, aut captivitate exiſtentibus, aut aliqua corporis infirmitate, vel alio quocumque impedimento detentis, qui ſuperius expreſſa, vel eorum aliqua præſtare nequiverint, Presbyter Confeſſarius, ut præmittitur, approbatus, quem elegerint, prædicta omnia, & ſingula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tamen tempus prorogare poſſit, qui etiam aliis Chriſtifidelibus in eiſdem Regnis, Dominiis, Regionibus, & locis exiſtentibus, in quibus præſentes noſtræ literæ publicatæ non fuerint, ea dumtaxat injungere valeat, quæ ipſi Chriſtifideles efficere poterunt.

Jubilæi conceſſio.

§. 3. Quæ omnia ut ipſi Chriſtifideles eo libentius præſtare ſtudeant, quo uberius ſpiritualibus muneribus, & gratiis ſe refectos eſſe cognoverint; de omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, ex illa ligandi, ac ſolvendi poteſtate, quam Deus nobis licet indignis contulit, Theſauros Eccleſiæ copioſe aperientes, univerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus utriuſque ſexus prædictis, qui præmiſſa modo, & forma ſuperius expreſſis fecerint, & ut ſupradictum eſt, Deum oraverint, pleniſſimam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, veniam, & remiſſionem, ſicut in Anno Jubilæi viſitantibus certas Eccleſias extra, & intra Urbem concedi conſuevit, tenore præſentium, damus, concedimus, & elargimur. Necnon eiſdem Chriſtifidelibus utriuſque ſexus tam laicis, quam Eccleſiaſticis, ſecularibus, vel etiam cujuſvis Ordinis, & Congregationis, ſeu inſtituti regolaribus, concedimus, & indulgemus, ut ſibi eligere poſſint quemcumque Presbyterum Confeſſarium, tam ſecularem, quam cujuſvis Ordinis vel inſtituti regularem ex ap-

apptobatis tamen ab Ordioariis locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, ſuſpeoſionis, & ioterdicti, aliiſque Eecleſiaſticis ſeoteotiis, & cenſuris a jore vel ab homine, quovis modo, & cauſa latis, ſeu inflictis, necnoo ab omnibus peccatis, exceſſibus, eriminibus, & delictis quantumvis gravibos, & eoormibux, etiam in caſibus tam locorum Ordioariis, quam Nobis, & Sedi Apoſtolicæ, etiam io literis die Cœnæ Domioi legi cooſuetis, atque alias, etiam per quaſcumque Rom. Pontiſicum Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, quorum tenores præſentibus haberi volumus pro plene, & ſufficienter expreſſis, acſi ad verbum insererentur, quomodocumque reſervatis, in furo tantum conſcientiæ hac vice ſolum abſolvere. Et inſuper vota quæcumque (Religionis, & Caſtitatis exceptis) in alia pia, & ſalutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in ſupradictis omnibux caſibus pœnitentia ſalutari, ac alus ejuſdem Confeſſarii arbitrio injungendix, poſſit, & valeat.

Juſſio illud publicandi.

§.4. Quapropter tenore præſentium mandamus, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipimus omnibus, & quibuſcumque Ven. Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, & quibuſvis Ordinariis locorum, ut cum præſeotium literarum tranſumpta, aut exempla acceperint, illa ſtatim abſque ulla mora, retardatione, vel impedimento, aut limitatione per ſuas Eccleſias, Civitates, Oppida, Terras, Loca, Diœceſes, & Provincias poblicent, & evulgent, ac publicari, & evolgari ſaciant. Cleriſque, & Populis ſibi ſubjectis ſolemnes proceſſiones, & ſupplicationes indicant, & celebrent. Quod ſi præmiſſa omnia, & ſingula præſtare neglexerint, vel ex quavis cauſa, & prætextu illa exequi prætermiſeriot, præter peccatum tranſgreſſionis, in quod incurrent, ſeiant nihilominus præſentes noſtras literas, cum ad Chriſtifidelium notitiam quovis modo, ut ſupradictum eſt, pervenerint, ubique eamdem vim, ac robur habituras, ac eiſdem Chriſtifidelibus perinde proſuturas, ac ſi modo, & forma præmiſſis publicatæ, & evulgatæ, & ſolemnes proceſſiooes propterea iodictæ, & celebratæ fuiſſent. Per præſentes autem ſuper aliqua irregularitate publica, vel oeculta, oota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate quoquo modo contracta diſpenſare, vel aliquam facultatem tribuere diſpenſandi, etiam in foro cooſcientiæ, oon intendimus, ac declaramus has ipſas præſentes quoad abſolutionem in foro conſcicotiæ, & pœnitentiali tantum, noo autem in foro fori, ſeu contentioſo conſequendam, neque etiam quoad dictum forum conſcieotiæ, qui ab aliquo Judice excommunicati, ſuſpeoſi, vel interdicti, ſeu alias in ſententias, & eenſuras incidiſſe declarati, vel publice denunciati fueriot, niſi intra tempus celebrationis hujuſmodi Jubilæi ſatisfeceriot, aut cum partibus concordaverint, ullo modo ſuffragari poſſe, aot debere.

Clauſula derogatoria.

§.5. Noo obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, præſertim quibus abſolvendi facultas in certis tunc expreſſis caſibus ita Romano Pontifici pro tempore exiſtenti reſervatur, ut nec etiam ſimiles vel diſſimiles Jubilæi, Indulgentiarum, aut facultatum hujuſmodi conceſſiones, oiſi de illis expreſſa mentio, aut ſpecialis derogatio fiat, cuiquam ſuffragari queant, necoon regula noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, ſive Inſtitutorum Regularium, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Ordioibus, & Congregationibus, atque inſtitutis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua, oon autem per clauſulas generales idem importantes, meotio, aut expreſſio habenda, vel quævis alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac forma in illis tradita penitus pro ſervata habentes, hac vice ſpecialiter nominatim, & expreſſe ad effectum præſentium derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.6. Volumus autem ut præſentium tranſumptis, vel exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, ubique locorum, & gentium eadem prorſus fides habeatur, quæ haberetur bis ipſis literis, ſi foreot exhibitæ vel oſtenſæ.

D. P. An. 1. die 28. Junii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo ſexcenteſimo quinto, iv. Kalend. Julii, Pontificatus noſtri Anno primo.

I V.

Privilegia Abbreviatorum majoris Præſidentiæ literarum Apoſtolicarum.

Collegij Abbreviatorum inſtitutionem, munus, & privilegia, attende ſupra in Martini V. Conſtit. IV. In Apoſtolicæ, *To. III. Par. II. fol. 428. Sixti IV. Conſtit. XIX.* Divina, *Tom. III. Par. III. fol. 165. ac Leonis X. Conſtit. XV.* Summi *ibidem fol. 412.*

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis providentia circumſpecta libenter intendit, ut perſonis, quæ plus laboris, & obſequii, in ejuſdem Pontificis, & Apoſtolicæ Sedis honorem, ac

Digitized by Google

ac univerſalis Eccleſiæ utilitatem jugiter perferre, & impendere non deſiſtunt, amplioribus etiam gratiis, & honotibus, ac dignitatum prærogativis decoreutur.

Cauſæ motivæ hujus Conſtitutionis.

§.1. Quapropter dilectos filios literarum Apoſtolicarum majoris Præſidentiæ Abbreviatores, qui in conceſſionibus gratiarum, quas pro tempore ab ejuſdem Pontificis benignitate emanare contigit, interpretandis, dilucidandiſque egregias operas, quod nos etiam in minoribus conſtituti, dum Abbreviatoris earumdem literarum munere fungeremur, plurium annorum experimento cognovimus, ſollicitis ſtudiis navare noſcuntur, ut quo ſpecialibus favoribus, & gratiis ſe noverint proſequutos, eo alacriores ad ſimilia, & in dies majora, pro noſtro, & Sedis prædictæ incremento perferenda reddantur, condignis honoribus confovere, benevolentiæque noſtræ perpetuum teſtimonium eis præbere volentes, eoſdemque Abbreviatores, ac eorum ſingulares perſonas, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a Jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon omnium, & ſingulorum privilegiorum, exemptionum, indultorum, & gratiarum tam Abbreviatoribus, quam utriuſque Signaturæ Romani Pontiſicis Referendariorum Collegiis, quomodolibet conceſſorum, tenores præſentibus pro expreſſis habentes.

Abbreviatores eo ipſo, utriuſque Signaturæ Papæ Referendarii deputantur, & peracto triennio Abbreviatores eſſe deſinunt, Referendarii tamen remanent.

§.2. Motu proprio non ad ipſorum Abbreviatorum, vel alicujus eorum, aut alterius pro eis nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de Noſtris mera liberalitate, certaque ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine eoſdem Abbreviatores modernos videlicet ex nunc, ſi nundum ſint, futuros vero, ſi ante eorum ad officium Abbreviatoriæ literarum hujuſmodi receptionem, & admiſſionem non erunt, in Noſtra, & pro tempore exiſtentis Roman. Pontificis, utraque Signatura Referendarii ex nunc, prout ex tunc, & è contra, cum primum ad officium Abbreviatoriæ hujuſmodi recepti, atque admiſſi fuerint, & quo ad Signaturam Juſtitiæ ſolitum in illius Præfecti pro tempore exiſtentis manibus prævio examine juxta formam Conſtitutionis a fæl. record. Sixto Papa V. Prædeceſſore Noſtro ſuper reformatione Referendariorum ultimo editæ faciendo, juramentum præſtiterint, in utriuſq; Signaturæ hujuſmodi Referendarios, quoad vixerint, etiamſi Abbreviatores eſſe deſierint, dummodo in Officio Abbreviatoriæ hujuſmodi ſaltem per triennium ſe exercuerint, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium creamus, conſtituimus, & deputamus, ac dilectorum filiorum aliorum utriuſque Signaturæ hujuſmodi Referendariorum numero, & conſortio, favorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, & non fictis utriuſque Signaturæ Referendariis haberi, & reputari volumus, & mandamus.

Privilegia Referendariorũ eis communicantur.

§.3. Ac eiſdem Abbreviatoribus, ut omnibus privilegiis, exemptionibus, & Immunitatibus, libertatibus, prærogativis, antelationibus, honoribus, favoribus, Indultis, facultatibus, conceſſionibus, & gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus cæteri Referendarii utriuſque Signaturæ hujuſmodi de jure, Statuto, conſuetudine, ſeu alias quomodolibet utuntur, potiuntur, fruuntur, & gaudent, acuti, potiri, frui, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, tam in Judicio, quam extra, ubicumque locorum, abſque alia prorſus differentia, non ad illorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi illa ipſis Abbreviatoribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus, eorumque Collegiu, & perſonis, ſpecialiter, & expreſſe per præſentes literas conceſſa fuiſſent, uti, frui, potiri, & gaudere.

Unus ex Abbreviatoribus locum ſemper habet in Signatura Papæ.

§.4. Quodque unus ex Abbreviatoribus prædictis, qui in receptione, & admiſſione hujuſmodi antiquior fuerit, ſeu eo abſente, vel impedito, alius ex eiſdem Abbreviatoribus ad id ab eorum Collegio hujuſmodi, ſeu Cancellariæ Apoſtolicæ Regente, pro tempore deputandus, ſingulis noſtris, ac pro tempore exiſtentis Rom. Pontificis Signaturis, nomine hujuſmodi Abbreviatorum, continuo intervenire, & aſſiſtere poſſit, & valeat, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Portio panis ſingulis conceditur.

§.5. Præterea ſingulis Abbreviatoribus prædictis, nunc, & pro tempore exiſtentibus, unam portionem panis, ex Palatio Apoſtolico dietim habendam, percipiendam, & conſequendam, quæ æqualis, & prorſus conformis exiſtat ei, quam dilecti filii cauſarum dicti Palatii Auditores, ex eodem Palatio habere, & percipere conſueverunt, ſimiliter perpetuo aſſignamus, & concedimus.

Præſentes non indigent regiſtro.

§.6. Decernentes præſentes literas ſemper validas, ac efficaces eſſe, & fore, neque eoſdem Abbreviatores, tam præſentes, quam futuros, nec quemquam alium eorum nominibus ad illas in Camera Apoſtolica juxta Conſtitutionem piæ mem. Pii Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri ſub dat. videlicet octavo Kal. Auguſti, Pontificatus ſui Anno ſexto editam, qua inter alia cavetur, quod quæcumque gratiæ ejuſdem Cameræ intereſſe quomodolibet concernentes, in ipſa Camera infra certum tunc expreſſum tempus præſentari, inſinuari, & regiſtrari debeant, alioquin nullius roboris, vel momenti exiſtant, præſentandum, inſinuandum, & regiſtrari faciendum, minime teneri, nec ad id ulla unquam ratione, vel neceſſitate cogi poſſe, neque propterea eaſdem præſentes viribus carere, ſed Abbreviatoribus prædictis, eorumque ſingulis in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi juxta Conſtitutionem Pii Prædeceſſoris hujuſmodi

præ-

præſentatę, inſinuatæ, & regiſtratæ, omniaque alia ad id neceſſaria plene adimpleta fuiſſent ſuffragari.

Clauſulæ. §.7. Sicque per noſtros S. R. E. Vice-Cancellarium, & Camerarium, necnon utriuſque Signaturæ hujuſmodi, ac etiam noſtræ, & pro tempore exiſten. Rom. Pontificis Domus Præfectos, dictæque Cameræ Theſaurarium, Clericos, Præſidentes, Commiſſarium generalem dilectos filios, alioſque Miniſtros, pro tempore exiſtentes, necnon quoſcumque Judices, Commiſſarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii, & generalem Cameræ hujuſmodi Auditores, necnon ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutorũ deſignatio. §.8. Mandantes in virtute Sanctæ Obedientiæ Camerario, Theſaurario, Clericis, Præſidentibus, & Commiſſario prædictis, eorumque ſingulis, quatenus eaſdem præſentes, ſi deſuper requiſiti fuerint, in dicta Camera admittant, & in illius libris deſcribi, & regiſtrari, ac debitæ exequutioni demandari, patenteſque literas, & ſcripturas, ac mandata opportuna deſuper expediri. Non permittentes ipſos, vel eorum quempiam deſuper per quoſcumque contra eorumdem præſentium tenorem, quomodolibet indebite moleſtari, impediri, aut inquietari. Necnon tam illis, quam Vice-Cancellario, Camerario, Præfectis, & Auditoribus prædictis, ut ipſi per ſe vel alium, ſeu alios, eiſdem Abbreviatoribus in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant, præſentes literas hujuſmodi, ac in eis contenta quæcumque ab omnibus, & ſingulis ad quos ſpectat, ac pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, ipſoſque Abbreviatores illis omnibus, & ſingulis, eorumque uſu, & commodo pacifice frui, & gaudere: Contradictores, & rebelles quoslibet per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, auctoritate noſtra prædicta, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ligitimiſque ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, eaſdem ſententias, cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato ad hoc, ſi opus fuerit, brachii ſęcularis auxilio.

Derogatio contrariorum §.9. Non obſtantibus præmiſſis, ac Pii, & Sixti Prædeceſſorum hujuſmodi, necnon quatenus opus ſit, de rebus Eccleſiæ non alienan., aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Cameræ Urbis, & Palatii prædictorom, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, uſibus, decretis, & reformationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Officialibus, & Miniſtris, cęteriſque perſonis, Jus, & intereſſe in præmiſſis, vel circa ea, aut eorum aliqua, nunc, & pro tempore quomodolibet habentibus, & prætendentibus, per prædictos, & quoſcumque alios Rom. Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, Sedemque, & Cameram prædictas, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam vim contractus rite, & legitime ſtipulati habentibus, ſeu inducentibus, etiam Motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, & alias quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita, & obſervata inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cęteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.10. Volumus autem, quod earumdem præſentium tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo prædicti Vice-Cancellarii, ſeu Regentis, aut alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, vel Romanæ Curiæ Prælati munitis, eadem prorſus fides tam in Judicio, quam extra, ubique adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Fides tranſumptorum.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Siquis autem hoc attentare &c. Sanctio pœnalis.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quinto, Kalen. Julii, Pontificatus noſtri Anno I. Dat. die 1. Julii 1605. An.I.

In-

V.

Indulta, & privilegia pro Conclaviſtis poſtremorum Conclavium, in quorum primo Leo XI., & in ſecundo Paulus V. electi fuere.

Similes gratias quiſque Pontifex elargiri ſolet, ſed hanc duntaxat & aliam Clementis VIII. Conſtit. XLIII. Æquitati, *To.V. Par.I. fol.401. ponendas duxit Cherubinus.*

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanum decet Pontificem, ut erga perſonas de ſe, ac Sede Apoſtolica benemeritas ſe munificum exhibeat, & liberalem, eaſque ad altiores honorum gradus evehat, & attollat, quas amplioribus obſequiis, & meritis decoratas agnoſcit.

Cauſa hujus conceſſionis, & donationis.

§. 1. Hinc eſt, quod Nos volentes dilectos filios infraſcriptos Conclaviſtas, qui in Conclavi, in quo divina favente clementia ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumpti fuimus, Nobis, & Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus uti familiares commenſales inſerviendo interfuerunt, eoſque qui laborum, & incommodorum participes fuerunt, amplioribus etiam honorum prærogativis pro cujuſque merito condecorare.

Donatio ſcutor. auri decem millium.

§. 2. Ipſoſque Conclaviſtas, & eorum ſingulos ab omnibus, & ſingulis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, etiam ſi in illis per annum continuum inſorduerint, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes; Motu proprio non ad ipſorum Conclaviſtarum, vel aliorum pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine eiſdem Conclaviſtis tot Loca Montium nunc vacantia, ſeu vacatura, uſque ad ſummam decem millium ſcutorum auri in auro per tres ex prædictis Cardinalibus ſingulos in quolibet ordine antiquiores, inter ipſos Conclaviſtas, & per capita ſingulorum Conclaviſtarum, non autem ſingulas cellulas æquis portionibus diſtribuenda, gratioſe, & irrevocabiliter Apoſtolica auctoritate tenore præſentium donamus.

Conceſſio privilegiorum Nobilitatis, Civitatis, Familiaritatis, &c.

§. 3. Ipſoſque Conclaviſtas in veros, indubitatos, & non fictos familiares, continuos commenſales noſtros, ac eos, qui ex illis Clerici exiſtunt, ſeu Militiæ Clericali adſcribi deſiderant, quoſque tres hujuſmodi Cardinales, gradu, nobilitate, & aliis meritis dignos tali dignitate judicaverint, in noſtros, & Apoſtolicæ Sedis Notarios, ſine tamen præjudicio dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium recipimus, ac tam illos, quam alios Conclaviſtas ſingulos, qui ſigillatim ab eiſdem tribus Cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, Sacri Palatii, & Aulæ Lateranen. Comites, & Milites, ac tam illos, quam omnes, & quoſcumque alios Conclaviſtas indiſtincte, qui Nobiles non ſunt, Nobiles quique Urbis, vel alicujus alterius ex Civitatibus temporali dominio, & dictæ Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis, Cives eſſe voluerint, ſingulos in ea ipſa Civitate, quam ſigillatim quiſque eorum elegerit, & ad quam ab eiſdem Cardinalibus ſe admitti petierit, veros Cives ad inſtar, & nulla prorſus differentia inter eos, & ſingulos alios veros originarios, & antiquiſſimos etiam Nobiles, & participantes Cives ipſius Urbis, vel Civitatis, itaut ipſum jus Civitatis ad quoſcumque illorum hæredes eodem modo tranſeat, creamus, conſtituimus, & aſſignamus, ac nobilitatis, & civilitatis titulo, honore, & inſignibus decoramus, aliorumque familiarium, continuorum commenſalium Nobis actu in Palatio noſtro Apoſtolico ſervientium, & in illius tinello comedentium, & bibentium, ac noſtrorum, & Sedis præfatæ Notariorum, Palatiique, & Aulæ prædictorum Comitum, Militum, & Nobilium, ac Civium hujuſmodi originariorum numero, & conſortio favorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, ac non fictis familiaribus, continuis commenſalibus, ac Notariis noſtris, Comitibuſque, Militibus, Nobilibuſque, ac Civibus deinceps haberi, & reputari volumus, ac mandamus. Eiſque ut in quibuſcumque impetrationibus, conceſſionibus, & literis, tam gratiam, quam juſtitiam concernentibus ſe familiares, continuos commenſales noſtros, & Comites, Milites, nobiles, ac Cives etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, conceſſiones, & literæ ipſæ ſubreptionis vitio ſubjaceant, ſed validæ, & efficaces exiſtant. Necnon ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuſcumque, ac prorſus ſimilibus antelationibus, antelationum prærogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, ſuſpenſionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac juribus, quibus alii noſtri familiares tempore dictæ aſſumptionis noſtræ ad ſummum Apoſtolatus apicem, ac quibus alii ejuſdem Sedis Notarii, etiam de numero participantium exiſtentes, etiam ſi habitum, & rocchettum Notariorum ipſius Sedis non deferant, Palatiique, & Aulæ prædictorum Comites, & Milites, & Nobiles, necnon etiam originarii, & antiquiſſimi Cives ejuſdem Urbis, vel Civitatis, quam, ut præfertur, elegerint, quicumque ex utroque parente vere Nobili, & Cive originario, & antiquiſſimo procreati de jure, ſtatuto, conſuetudine, vel alias ex aliquo ſpeciali privilegio, ſeu alias quomodolibet etiam quoad aſſequutionem quorumcum-

que

Digitized by Google

que beneficiorum etiam Eccleſiaſticorum, etiam per quaſcumque literas, ſeu Conſtitutiones Apoſtolicas pro tempore editas. utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in judicio, & extra, ſine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præjudicio uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, realiter, & integre in omnibus, & per omnia, etiamſi in Urbe, & Civitate hujuſmodi non habitaverint, perinde ac ſi de vere nobili genere ex utroque parente nobili originario, & antiquiſſimu Cive procreati forent, & hujuſmodi prærogativę, privilegia, exemptiones, gratiæ, favores, conceſſiones, indulta, & jura, quæ pro aliis Nobilibus, & Civibus originariis emanarunt, & quæ ratione nobilitatis, & civilitatis naturalis, & originariæ aliis competunt, pro eiſdem Conclaviſtis in ſpecie emanaſſent, ſeu emanarent, & eis naturaliter de jure, ſtatuto, conſuetudine, fundatione, vel alias competerent, auctoritate, & tenore ſimilibus indulgemus.

Remiſſio fructuum male perceptorum ob non recitationem horarum Canonicarum.

§.4. Ipſiſque Conclaviſtis ſingulis quoſcumque fructus, redditus, & proventus Eccleſiaſticos, ac tam occaſione penſionum annuarum ipſis. vel eorum alicui reſervatarum ratione omiſſionis recitationis horarum Canonicarum indebite perceptos, cujuſcumque quantitatis fuerint, gratioſe remittimus, & condonamus, ac cum eis ſuper inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod cenſuris hujuſmodi ligati Miſſas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, aut alias divinis ſe immiſcuerint, ut illa, & aliis præmiſſis non obſtan. ad omnes, etiam ſacros, & presbyteratus ordines alias rite promoveri, & in illis, ac in ſuſceptis per eos alias rite ordinibus, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, etiam libere, & licite valeant, diſpenſamus.

Legitimatio Conclaviſtarum, & habilitatio ad ſucceſſiones, honores, & dignitates.

§.5. Necnon eoſdem Conclaviſtas, ſi qui eorum defectum Natalium ex quocumque damnato, & illicito coitu, etiam ſi ex nobiliſſimis parentibus, & vilibus fœminis forſan procreati ſint, etiam ſi legitimati alias exiſtant, legitimamus, omnemque ab illis genituræ hujuſmodi maculam, ſive notam abſtergimus, & abolemus, ac Natalibus reſtituimus. Necnon cum eorum ſingulis, ut in quibuſcumque bonis paternis, & maternis, & aliorum conſanguineorum, ſeu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, ſine tamen præjudicio venientium ab inteſtato, vel ex fideicommiſſo, ſeu alias de jure valida diſpoſitione, ſuccedere, & illa donationis, vel alio quovis titulo conſequi, & habere, ac ad æquales portiones cum legitimis ſuccedere, & ad omnia jura, legitimas ſucceſſiones ex teſtamento, vel ab inteſtato hæreditates, legata, libertates reſtituendo, & reintegrando realiter, & cum effectu, necnon ad dignitates, honores, & quæcumque alia officia ſæcularia publica, vel privata, etiam aſſumi, illaque gerere, & exercere in omnibus, & per omnia, acſi de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obſtante, ſi aliud canonicũ impedimetũ eis non obſiſtat, ut Clericali caractere, qui illo nondum inſigniti ſunt, inſigniri, ac ad omnes etiam ſacros, & presbyteratus ordines, ſi nondum ad illos promoti ſunt, promoveri, ac poſtmodum caractere, & ordinibus hujuſmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eiſdem ordinibus, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, necnon quæcumque, & qualiacumque cum cura, & ſine cura Beneficia Eccleſiaſtica, etiamſi Perſonatus, adminiſtrationes, & officia, etiam curata, & electiva in Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis Eccleſiis, ſeu Parochiales Eccleſiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canonicatus, & præbendæ, necnon dignitates, non tamen principales, in Collegiatis Eccleſiis hujuſmodi fuerint, ſi ſibi alias canonice conſerantur, aut ipſi eligantur, præſententur, vel alias aſſumantur ad illa, & inſtituantur in eiſdem, recipere, & retinere libere, & licite valeant.

Applicatio quorumdam beneficiorum Sede vacante vacatorum, prædictis Conclaviſtis.

§.6. Necnon omnia, & quæcumque Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia, in quibuſvis Civitatibus, Diœceſibus, & locis quorumcumque Regnorum, Provinciarum, & Dominiorum, ac Inſularum, & alias ubilibet conſiſtentia, & ad quorumcumque collatorum ſæcularium, & quorumvis Ordinum regularium collationem, proviſionem, electionem, præſentationem, ſeu quamvis aliam diſpoſitionem pertinentia, etiamſi ſæcularia, Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates etiam majores Perſonatus, adminiſtrationes, & officia etiam curata, & electiva in Cathedralibus etiam Metropolitan., Parochialibus, vel aliis Eccleſiis, ac præſtimonia, ſeu præſtimoniales portiones, & perpetua, ac ſimplicia, etiam ſervitoria beneficia Eccleſiaſtica, non tamen Parochiales Eccleſiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ: ita tamen, ut ſi ſuper illarum fructibus, redditibus, & proventibus penſiones aliquæ imponantur, in favorem Conclaviſtarum, & non aliorum reſervari debeant: regularia vero, Prioratus, præpoſituræ, præpoſitatus, præceptoriæ, dignitates, non tamen conventuales, perſonatus, adminiſtrationes, vel officia, non tamen clauſtralia, ac curata, & electiva, aut loca, & canonicales portiones in Eccleſiis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel aliis, aut Monaſteriis, ſeu aliis locis regularibus, aut alia beneficia fuerint, quæ vacante Sede prædicta vacabant, & uſque ad diem aſſumptionis noſtræ ad Pontificatum vacaverunt, etiamſi diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel etiam ratione menſium, in quibus vacaverint, aut vacationis illorum apud Sedem prædictam, aut familiaritatis noſtræ, ſeu Prædeceſſorum noſtrorum, aut quorumvis S. R. E. Cardinalium defunctorum, aut etiam ad Eccleſiæ militantis regiminis aſſumptionem, etiamſi ex perſonis Sedis prædictæ Notariorum, Collectorom, vel aliorum Officialium, aut etiam dictorum Cardinalium, ſeu alias ex quacumque re-

Digitized by Google

reſervatione, etiam de neceſſitate, & diſpoſitivè exprimenda generaliter reſervata, & affecta exiſtant, & eidem diſpoſitioni Apoſtolicæ non reſervata, nec affecta, annuum tamen valorem ducentorum ducatorum auri de Camera non excedentia, & de quibus Ordinarii Collatores, tempore aſſumptionis noſtræ hujuſmodi, nullo modo, vel nulliter, & de facto diſpoſuerunt, inter ipſos Conclaviſtas, aliaſve perſonas ab eiſdem Conclaviſtis, ſeu per illos deputatis nominan., & non alias diſtribuenda, juxta providam diſtributionem, & diviſionem per Deputatos a Conclaviſtis hujuſmodi faciendam, ea ratione habita, ut Beneficia ipſa idoneis Conclaviſtis conferantur, ſi habiles reperiantur, qui tunc in omnibus Beneficiis hujuſmodi quibuſcumque aliis non Conclaviſtis præferantur: quod ſi Conclaviſtæ idonei ad eadem beneficia obtinenda defuerint, ſeu illa acceptare noluerint, tunc penſiones annuæ ſuper fructibus, redditibus, & proventibus, ac etiam diſtributionibus quotidianis, aliiſque rebus, & juribus, & etiam incertis beneficiorum hujuſmodi, quæ eas ſupportare poterunt, Conclaviſtis omnino reſerventur, auctoritate, & tenore ſimilibus præcipimus, & mandamus.

Annullatio Collationum illis factarum &c. §.7. Decernentes quaſcumque proviſiones, collationes, commendas, uniones, annexiones, & incorporationes, aliaſque diſpoſitiones de ipſis beneficiis, ut præfertur, vel alias vacantibus, aut penſiones ſuper fructibus beneficiorum hujuſmodi, ſeu fructuum, reddituum, & proventuum ipſorum, vel illorum partis reſervationes per quoſcumque quavis auctoritate, aut etiam per Nos, & Sedem eamdem, etiam motu ſimili, & certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac conſiſtorialiter in aliorum, quam eorumdem Conclaviſtarum, vel perſonarum ab eiſdem Conclaviſtis nominandarum conjunctim factas, & faciendas, nullas, & invalidas, nulliuſque roboris, & momenti, ac præter, & contra mentem noſtram conceſſas fuiſſe, & eſſe, nec alicui, ſeu aliquibus, etiamſi Cardinales fuerint, de dictis beneficiis vacantibus per Nos ſub præſenti gratia comprehenſis in præjudicium dictorum Conclaviſtarum, quavis etiam Apoſtolica, vel ordinaria, aut quacumque alia auctoritate provideri, vel alias quomodolibet diſponi de illis potuiſſe, neque poſſe, nec collationes, proviſiones, commendas, aut alias diſpoſitiones de illis aliter factas, cuiquam nullatenus ſuffragari debuiſſe, neque debere, nullumque illis, etiamſi diſpoſitioni Apoſtolicæ affecta, aut reſervata antea non eſſent, dummodo de illis per Collatores prędictos tempore dictæ aſſumptionis noſtræ legitime proviſum non fuerit, poſt id temporis quovis prætextu diſponere potuiſſe, neque poſſe, ac de illis proviſis jus in illis, vel ad illa quæſitum, & ſic per præſentes ablatum non fuiſſe, nec eſſe, neque regulæ noſtræ de non tollendo jure quæſito locum fuiſſe dici, aut cenſeri poſſe.

Expeditio literarum Apoſtolicar. pro eiſdem gratis fiant. §.8. Quodque omnes, & quæcumque gratiæ, proviſiones, commendę, & quævis aliæ literę Apoſtolicæ, ac etiam in forma Brevis pro illis expediendis, gratis ubique expediantur, tam de capienda poſſeſſione nomine Cameræ Apoſtolicæ, quam in favorem literarum Apoſtolicarum, ubi illis ſuper proviſionibus quorumcumque beneficiorum Eccleſiaſticorum dari poterunt, prout noſtris familiaribus, continuis commenſalibus etiam gratis dentur, & concedantur, ac dari, & concedi omnino debeant, etiam præcipimus, & mandamus.

Indultum Conclaviſtarum circa penſiones &c. §.9. Necnon Conclaviſtis, & eorum ſingulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel Canonici Metropolitan., ſeu aliarum Eccleſiarum, aut perſonæ, quæcumque Eccleſiaſticæ, tam in Romana Curia, quam extra eam ad id per eos, & eorum ſingulos eligendi, ſeu eligendæ, quaſcumque penſiones annuas, eis, & eorum ſingulis ſuper quibuſcumque fructibus, redditibus, & proventibus quorumcumque beneficiorum Eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura Sæcularium, & quorumvis Ordinum Regularium, ſeu fructus, redditus, & proventus hujuſmodi beneficiorum reſervatos, uſque ad ſummam centum ducatorum ſimilium in toto, vel in parte, ac etiam in mortis articulo caſſare, & extinguere, ac poſtquam caſſatæ fuerint, alias ſimiles penſiones annuas, ſeu fructus, redditus, & proventus hujuſmodi uſque ad ſummam prædictam uni, vel pluribus aliis perſonis Eccleſiaſticis per eoſdem Conclaviſtas, & eorum ſingulos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Eccleſiaſtica obtinentibus, & expectantibus ſimiliter eis quoad vixerint, vel eorum Procuratoribus legitimis eiſdem modo, & forma, quibus eiſdem Conclaviſtis reſervatæ, ſeu reſervati fuerint, etiam abſque beneficia ipſa obtinentium conſenſu integre perſolvendas, aut per eos propria auctoritate percipiendos, exigendos, & levandos reſervare, conſtituere, concedere, & aſſignare valeant, etiam concedimus, & indulgemus. Decernentes ipſas translationes, & novas reſervationes, conſtitutiones, & aſſignationes penſionum, ſeu fructuum, & reddituum, proventuum hujuſmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ipſoſque beneficia, ſuper quorum fructibus, redditibus, & proventibus reſervatæ fuerint, obtinentes ad illas perſolvendas efficaciter obligatos fore. Necnon cum eiſdem Conclaviſtis, quod ratione quarumcumque penſionum eis, & eorum cuilibet ſuper quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis, ut præfertur, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra ſummam ducentorum ducatorum partium pro quolibet nunc, & pro tempore reſervatarum, & reſervandarum, habitum, & tonſuram Clericales geſtare, & in illis dummodo alias ipſi habitum decentem, & honeſtum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam deſuper cogi, ſeu compelli, minuſque aliquas ſententias, cenſuras, & etiam privationis, ſeu ceſſationis ipſarum penſionum pœnas occa-

occaſione præmiſſorum incurrere poſſiot, ſed eaſdem penſiones ad prædictam ſummam ducentorom ducatorum aſcendeotes, & reſervatas, ut profertur, etiamſi matrimonium contraxerint, cum unica tamen, & Virgine, retioere.

Spoliaque.

§.10. Poſtremo, quod bona quæcumque ad dictos Conclaviſtas, & eorum quemlibet ſpectantia, & per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum Eccleſiaſticorum per eos alias obtentorum, & obtinendorum, aut alias quomodolibet, & quovis quæſito colore, vel ingenio, ſeu eorum induſtria licite tamen acquiſita, & acquirenda, & in Urbe, ejuſque diſtrictu, ac ubique exiſtentia, ſpoliis minime ſubjaceant, ſed Conclaviſtæ prædicti, etiamſi Religioni alicujus Militiæ, etiam S. Joannis Hieroſolymitani adſcripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque perſonarum, etiamſi Curiales eſſe deſierint, & in quocumque loco quantumvis remoto, eos decedere contigerit, teſtari, & alias diſponere, iiſque ab inteſtato decedentibus legitime eorum hæredes quicumque ſuccedere libere, & licite valeant, ſimili modo concedimus, & indulgemus.

Exequutorum deputatio.

§.11. Præcipientes, ac mandantes dilectis filiis nunc, & pro tempore exiſtentibus S. R. E. Camerario, & Theſaurario. Præſidentibus, Clericis Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ, & quibuſvis aliis ſpoliorum hujuſmodi Collectoribus, & Subcollectoribus, nec non Militiarum prædictarum Officialibus, aut Procuratoribus, ne in hujuſmodi bona manus apponant, neque hæredes prædictorum Conclaviſtarum deſuper moleſtare audeant, ſeu præſumant, ac etiam decernentes donatiooes etiam per viam teſtamenti, & codicillorum per ipſos Conclaviſtas de eorum bonis hujuſmodi ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere.

Regiſtratio in Camera remittitur.

§.12. Nec eoſdem Conclaviſtas, eorumve aliquem ad præſentes literas in dicta Camera inſinuandum, aut admitti, & regiſtrari petendum teneri, nec illas, etiamſi intra tempus legitimum inſiouatæ, admiſſæ, ſeu regiſtratæ ooo fuerint, propterea minus validas cenſeri, ſed ſuos plenarios effectus ſortiri debere,

Clauſula præſervativa.

§.13. Ac eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, & Conſtitutionibos Apoſtolicis, gratiarum revocatoriis, vel quæ eas limitarent, vel moderarent, qoæ a Nobis, & dicta Sede pro tempore, & ex quiboſvis cauſis etiam urgentiſſimis, etiam in favorem Fidei, & Divini Cultus augmentum, etiam conſiſtorialiter, vel alias quavis auctoritate hactenus, vel impoſterum emanaverint, minime comprænhenſas eſſe, ſed quoties illæ emanabunt, toties eaſdem præſentes in priſtinum ſtatum repoſitas, & reintegratas eſſe, & cenſeri.

Clauſula ſublata.

§.14. Sicqne per qnoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, qoavis aliter judicandi, & interpretandi facultate io quavis cauſa, & inſtantia judicari, & definiri debere. Irritum quoque, & ioane quidquid ſecus ſuper his, &c. ignoranter contigerit attentari.

Juſſio, quod Officiales gratis expediant.

§.15. Et inſoper dilectis filiis Reſcribendario, & Computatori literarum Apoſtolicarum, & aliis, ad quos ſpectat, in virtote ſanctæ obedientiæ, & ſub pœna indignatioois Noſtræ motu ſimili mandamus, ut literas prædictas ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis tam conjunctim, quam diviſim, ac pro ſingulis, quibus conceſſa fuerunt, ac ſeorſim, & ſeparatim cum omnibus, & quibuſcumque derogatiouibus, decretis, & clauſulis in eis contentis, gratis de mandato Noſtro ubique in omnibus etiam Abbreviatorum, Sollicitatorum, Secretariorum, plumbique, & Regiſtri officiis abſqoe aliqua pecuniarum exactione, etiam per viam compoſitionis facienda, omoi contradictione, & dilatione ceſſantibus ſigneot, expediantque, & expediri faciant.

Clauſula derogatoria.

§.16. Non obſtantibus præmiſſis, ac de certo eorumdem Notariorum numero, etiamſi ad illum noudum ſit deventum, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac una de inſordeſcentibus, & altera Noſtris de præſtando conſenſu in penſionibus, nec non fel. rec. Pii Papæ IV. Prædeceſſoris Noſtri de ſimilibus, vel diſſimilibus gratiis in Camera Apoſtolica infra tres menſes præſeotandis, & regiſtrandis, necnon re. me. Pii Papæ V. Prædeceſſoris Noſtri contra illegitimos, necnon Pictaven. Concilii, & aliis Apoſtolicis, ac etiam io univerſalibus, provincialiboſque Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Eccleſiarum, Monaſteriorum, Ordinum etiam Sancti Joannis Hieroſolymitani, ac etiam Urbis Romæ, & aliarum Civitatum, Oppidorum, & Terrarum, necnon Cameræ prædictæ, & quarumvis Uoiverſitatum, etiam juramento, coofirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetodinibus, ſtabilimentis, uſibus, naturis, decretis, & etiam novis reformationibus, nec non etiam legibus tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, & Ducalibos, etiam ſacris Canonibus, privilegiis quoque, indoltis, & literis Apoſtolicis ſuperioribus, & perſonis, ac locis quibuſcumque in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcumque tenoribus, & ſormis, ac cum qoiboſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam vim contractus, & ſtatuti perpetui continentibus, ac etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitodine ſimilibus, ac etiam conſiſtorialiter, & alias in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, illis præſertim, quibos inter alia caveri dicitur expreſſe, quod beneficia Urbis non niſi perſonis ſob certis modo, & forma ioibi qualificatis, & oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum, & Militiarum espreſſe profeſſis conferri, & commendari poſſint, diſponentibus. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus

Digitized by Google

ribos, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas &c. mentionem.

Indultorum conceſſio pro Conclaviſtis primi Conclavis.

§. 17. Volumus autem, quod Conclaviſtæ, qui in Conclavi, in quo piæ me. Leo Papa XI. ſimiliter Prædeceſſor noſter, ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumptus fuit, in præſenti gratia, non tamen quoad proviſionem beneficiorum, & diſtributionem decem millium ſcutorum hujuſmodi compræhendantur, perinde ac ſi illis hæc omnia conceſſa fuiſſent, prout illis omnibos, & ſingulis pariformiter, ac principaliter concedimus, & impertimur.

Tranſumptorum fides.

§. 18. Volumus etiam, quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, & ſigillo, ac manu alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, & ſubſcriptis, eadem fides tam in judicio, quam extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nomina autem Conclaviſtarum, qui in utroque Conclavi hujuſmodi interfuerunt, ſunt hæc, videlicet.

Nomina Conclaviſtarum.

VEnerabilis Frater noſter Angelus Epiſcopus Tagaſtenſis Sacriſta, necnon dilecti filii Paulus Alaleo, Guido Aſcanius Prævoſtus, Jo. Paulus Mucantius Magiſtri Cæremoniarum, Mutius Riccerius Clericus Camerinenſis Secretarius Collegii, Robertus Ubaldinus Clericus Florentinus, Petrus Jacobus Cima Clericus Anaiman Diæc. ipſius Leonis Prædeceſſoris dum Cardinalatus honore fungebatur. Petrus Pavonius Clericus Ariminenſis, Marcus Antonius Tanus Clericus Ferentinus noſtri etiam dum Cardinalatus honore fungebamur. Annibal Minalis Clericus Januenſis Frater Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani, Franciſcus Vicedominus Clericus Comenſis, Alexander Coraldinus Fulginatenſis, Ptolomei Oſtien. Comen., Julius Cæſar Cantavena Clericus Aſten., Raynaldus Magnanus Clericus Sarſinat, Dominici Portuen. Pinelli. Scipio Cobellutius Clericus Viterbien., Alexander Benreceptus Presbyter Mantuanus. Hieronymi Albaoen. Aſculan., Petrus Pocchier, Ludovicus etiam Pocchier, Paulus Caſtellus Clerici Tholoſan., Franciſci Sabinen. de Gioioſa. Octavius Mancinus Clericus Romanus, Jo. Baptiſta Rezzanus Presbyter Veroneo., Auguſtini Valerii Præneſtin. de Verona. Julius Bellus Clericus Juſtinopolitanus, Franciſcus Manſius Clericus Amerin. Diæc Marcus Antonius Carretus Presbyter Albinganen. Diæc, Antonii Mariæ Tuſculan. Venerabilium Fratrum noſtrorum Epiſcoporum Galli. Horatius Sylveſtrius Presbyter Verulan. Hector Octonus Clericus Camerinen. Diæc., Antonii S. Mariæ Tranſtiberim, Saulii. Marcus Antonius de Magiſtris Clericus S. Severini, Jacobus Dunus Clericus Novarien. Miles Militiæ S. Lazari. Evangeliſtæ S. Laurentii in Lucina de Cuſentia. Lelius Carluccius Clericus Civitatis Ducalis, Felix Perſicus Clericus Spoletan., Martinus Fabrius Clericus Gebennen., Mariani Perbenedicti SS. Marcellini, & Petri de Camerino. Aurelius Adrianus Clericus Montis Alti, Honuratus Laverſanus Presbyter Fundan., Conſtantinus Naimulus Presbyter Campanien, Gregorii S. Auguſtini de Montelparo. Torquatus Loſcus Clericus Vincent., Jo. Baptiſta Cuſinus Clericus Mutinen. Pauli. Ceciliæ Sfondrati. Nereus Dragomannus Clericus Aretin. Diæc., Franciſcus Bovarellus Clericus Eugubinus. Benedicti S. Priſcæ Juſtiniani. Pyrrhus Nutus Clericus Eugubinus, Antinorus Ubaldinus Laicus Piſauren. Franciſci Mariæ S. Mariæ de Aracæli a Monte, Octavius Garimbertus Clericus Romanus, Geminianus de Madonna Clericus Sarzanen. Diæc. Octavii S. Alexii Paravicini. Romulus Cerrinus Clericus Romanus, Jo. Franciſcus Confalonerius Clericus Recanaten.. Octavii S Praxedis de Aquaviva. Auguſtus Barbolus Presbyter Cremonen., Gaſpar Ghirellus, Bartholomeus Belluccius Clericus Mutinen., Flaminii S. Mariæ de Pace Plati. Jo. Baptiſta Cautonus Laicus Mediolanen., Joannes Antonius Aliprandius Clericus Mediolanen., Hieronymus Ponzonus laicus Mediolanen., Federici S. Mariæ Angelorum Borromæi. Alexander Scappius Clericus Bononien., Hieronymus Roncallius Clericus Bononien., Antonii Sanctorum Quatuor Coronatorum Fachinetti, Laurentius Bernardinus Presbyter Lucen, Bernardinus de Lupis de Sancto Edicto Presbyter nullius Diæc. Alexander de Magiſtris Clericus Terracinen. Diæc., Sebaſtianus Fotius Clericus Interamnen., Petri Sanctorum Joannis, & Pauli Aldobrandini. Franciſcus Leonellus Clericus Foroſempronien., Dominicus Roncius laicus Sutrin. Diæc., Cynthii S. Petri ad Vincula S. Georgii, Lucas Antonius Euſtachius Clericus Trojan., Nicolaus Maurus Presbyter Ripanus, Septimius Angleria Clericus Cremonen., Petrus Riccius Presbyter Romanus, Alexander Ricciardus laicus Politianen Phiſicus, Franciſci Mariæ S. Mariæ ſupra Minervam Taurnſii, Franciſcus Cavalcantes laicus Florentinus, Bartholomeus Donus Clericus Romanus. Octavii S. Sabinæ Bandini, Nicolaus de Eſcalle Clericus Tullen., Jacobus de Foraja Annæ S. Suſannæ de Giury. Reginaldus Cruolenus Clericus Cluſin. Diæc. Joſephus Chechius Clericus Interamnen., Clemens Oſſattus Perſa laicus, Cæſaris Sanctorum Nerei, & Achillei Baronii. Contes Ciaja Clericus Senen., Secundus Odinus Clericus Aſten., Laurentii S. Laurentii in Pane, & Perna Blanchetti. Chriſtophorus de Trivinno Clericus Abulen., Joannes de Almaraz Clericus Placentinus, Ferdinandus de Ribera Clericus Caorlen. Dioc. Franciſci S. Crucis in Hieruſalem Avilæ. Emilius Flurius Clericus Valven. Sulmonen. Diæc. Dominicus Carmiſtalius Presbyter Reatyo., Bernardinus Zampa Clericus Camerinen. Diæc. Franciſci S. Mariæ de Populo Manticæ. Nicolaus Speronus Presbyter Vintimillien., Urbanus Ceulus Piſanus, Bernardus Baſſus Clericus nullius Diæc. Pompei S. Balbinæ Arrigonii, Alphonſus Sfondratus Clericos Cremonen., Ludovicus Rondinellus Clericus Imolenſis, Bonifacii S. Hieronymi Illiricorum Bevilacquæ. Hieronymus Baſſus Presbyter Imolen-

lenſis, Pompejus Andreoccius Clericus Aretin. Diœc. Alphonſi S. Siati Vicecomitis. Angelus Miraldus Clericus Nucerin. Diœc., Joſephus Geggius Clericus Spoletan. Diœc. Joannes Genius Lotharingus laicus. Dominici S. Honufrii Tuſci. Jacobus Oliverius Clericus Romanus Miles Militiæ Jeſu Chriſti, Hyppolitus Blancus Ferrarienſis S. Franciſci, S. Silveſtri Dietrichſtein. Joſephus Vignaneſius Clericus Politianen., Petrus Guidottus Presbyter Plentin., Ludovicus Arregatins Clericus Politianen., Roberti S. Mariæ in Via Belarminii. Jacobus Mojard Presbyter Carnoten. Diœc. Mattheus de Puis Clericus Pariſien., Franciſci Sanctorum duodecim Apoſtolorum de Sourdis, Ludovicus Beccatellus Clericus Bonouien., Joannes Thomas Malpicus Clericus Senogallien., Natalis Morbiolus laicus Bononien., Seraphini S. Salvatoris in Lauro Olivarii. Hieronymus Mezzamicus Presbyter Imolen., Emilius Sperellus laicus Aſiſien., Dominici S. Pancratii Gimnaſii, Severus Durinotius Clericus Senen., Hieronymus Muſitanus Clericus Juſtinopolitanus, Jo. Mengotius Clericus Forolivien., Marcus Antonius Mozzarellus Clericus Mutinen. Philippi S. Bartholomæi in Inſula Spinelli. Rodericus Bonal de Paz Clericus Salamantin., Joſephus Perez Clericus Tiraſonen., Antonii S. Matthæi in Merulana Zappatæ, Balduinus Maſſa Romanus, Jacobus Honoratus Laicus Anconitanus. Caroli S. Clementis de Comitibus. Camillus Sinibaldus Clericus Auximanus, Jacobus Franciſchinus de Bertinoro laicus Veronen., Benedictus Averinus laicus Volaterran. Phiſicus. Carolis S. Thomæ in Parione Madrutii. Joannes de Saletta Presbyter Laſcuren., Claudius Calamart Clericus Pariſien. Jacobi S. Agnetis de Peron. Livius Sala Spoletan. Miles dicti Hoſpitalis, Auguſtinus Jojoſius Clericus S. Severini, Jo. Fideretus laicus Sarzanen., Innocentii S. Marcelli de Bubalis, Jacobus Benedictus Presbyter Nicoſien., Joſephus Petorellus Utinen., Franciſcus Gambertus laicus Florentinus. Joannis Sancti Marci Delfini. Urbanus Palconus Clericus Reatin. Diœc. Gaſpar Tantus Clericus Firmanus, Jacobi Sancti Stephani in Monte Cellio Sanneſii. Laurentius Nicoloſius Presbyter Lucen., Jacobus Broccardus laicus Nicien., Herminii Sanctæ Mariæ Tranſpontinæ de Valentibus. Polidorus de Polidoris Urbevetan. Miles dicti Hoſpitalis, Jo. Nicolaus Ferronus Clericus Beneventanus. Hieronymi Sancti Blaſii de Annulo Pamphilii. Joannes Baptiſta Vulpius Presbyter Papien., Joannes Nicolaus Righettus Presbyter Senogallien., Ferdinandi Sancti Euſebii Tabernæ. Joannes Baptiſta Ubertus Presbyter Civitatis Caſtelli, Aſcanius Felix a Sancto Angelo in Vado, Anſelmi Sancti Petri in Monte Aureo titulorum Presbyterorum Menopolitan. nuncupatorum. Tullius Cicero Clericus Camen., Cambius Artuſinus Clericus Forolivien., Franciſci Sanctæ Mariæ in via lata Sfortiæ. Rogerius Trimnius Presbyter Utinen., Plinius Bonjoannes laicus Firman. Diœc., Alexandri Sancti Laurentii in Damaſo de Montalto. Alphonſus Carandinus Clericus Mutinen. Miles Militiæ Jeſu Chriſti, Nicolaus Bonarellus Clericus Anconitanus, Joannes de Royas Clericus Toletan. Odoardi S. Euſtachii Farneſii. Joannes Proſper Turritanus laicus Alatrinus, Criſpoltus Matthejus Clericus Aſſiſien. Diœc. Bartolomei Sanctæ Mariæ in Porticu Ceſii. Petrus Franciſcus Bonioannes Presbyter Firman. Diœc., Joſephus Baronius laicus Montis Alti. Andreæ Sancti Angeli in foro piſcium Peretti. Joſephus Fontanella Regien., Petrus Rodulphus Arlottus Clericus Regien., Nicolaus Caſtel Vetrus Clericus Mutinen., Alexandri Sanctæ Mariæ Novæ Eſtenſis. Joannes Baptiſta Schiaffinatus Clericus Mediolanen., Nicolaus Accurſinus Clericus de Sancta Flora, Ennius Torellus Clericus Spoletan. Diœc., Jo. Baptiſtæ Sanctæ Mariæ in Coſmedin Deti. Germanicus Fidelis Presbyter Ripan. Romalus Clarutius Clericus Montis Alti, Paulus Emilius Petrutius Presbyter Firmanus, Sylveſtri S. Ceſarei Aldobrandini. Horatius Mancinus Presbyter Peruſinus, Martinus Martinez de Androſal Clericus, Joannes Baptiſta Spinola laicus Januen. Jannettini de Auria. Octavius Moneſius Clericus Mutinen. Diœc., Octavianus Albinellus laicus Ferrarien., Proſper Marzanus Phiſicus laicus. Caroli Emanuelis Sancti Nicolai in Carcere Pii Diaconorum S. R. E. Cardinalium etiam nuncupatorum, necnon Antonius a Turre Clericus Caſalen., Bernardinus Euſebius Presbyter Ipporegien., Fabius de Amicis Clericus Camerinen. bo. me. Franciſci S. Clementis. Antonius Cicalottus Clericus Sabinen., Joannes Natalis Clericus Sarzanen., Franciſcus Petius Clericus Cornetan. Pauli Emilii S. Marcelli, Hieronymus Racanus Anconitanus Miles prædicti Hoſpitalis, Joannes Furnus, Joannes Franciſcus Martini Clerici Faventin. Civitatis, vel Diœc. Hieronymi Sancti Petri ad Vincula ſimiliter titulorum ejuſdem S. R. E. Cardinalium defunctorum, necnon Frater Aloyſius Bononien. Ordinis Sancti Auguſtini Magiſter in Theologia cum dicto Angelo Epiſcopo, Frater Petrus de Matre Dei Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum Confeſſarius, Rodulphus Silveſtrius, Vincentius Balduccius, Petrus Simon Fauſtus Phiſici, Julianus Cecchinus Chirurgus, Propertius Sixtus, Gentiles Gentilis Aromatarii, Bartholomeus Venturuccius, Ludovicus Seato Gallus, Propertius Siatus, Benedictus Gaſparinus eorum Adjutores, Joannes Baptiſta Camoſinus Clericus Novarien. Cuſtos ſontis, Franciſcus Pedonius Secretarii Auditor, Jubentius de Angelis, Blaſius Zucchius Barbitonſores, Alexander Bettinius, Ariſtoteles Gattai, Julius Cæſar Rotius eorum Adjutores, Angelus Pezzus Cementarius, Nicolaus Variſius, Jo. Volfretta Fabri lignarii, Franciſcus Mediolanen., Thomas de Dohana, Jacobus Comenſis, Jacobus de Voltulina, Joannes Receta, Andreas Schemnus, Vincentius Guarinus, Joannes Sorei, Donatus Marcheſolus, Joannes Venetus, Dominicus de Voltulina, Jacobus Polus, Joannes de Remedio, Joannes Simonetta, Thomas Suſanna, Vincentius ad Corallum, Simon Tridentinus, Dominicus alias Bologna, Petrus de Petrolis, Dominicus Gutius, Marcus Antonius Ferrus Scopatores Conclavis.

Sanctio pœnalis.

§.19. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, donationis, receptionis, conſtitutionis, decorationis, aggregationis, voluntatis, mandati, indulti, remiſſionis, condonationis, diſpenſationis, legitimationis, abſterſionis, abolitionis, reſtitutionis, præceptionis, conceſſionis, derogationis, & impartitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 31. Julii 1605.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo ſexcent. 5. Pridie Kal. Auguſti Pontificatus Noſtri Anno 1.

Exem-

V I.

Exemptio Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo a ſolutione Quartæ funeralium, cum declaratione Conc. Trident. ſeſſ. 25. cap. 13.

Alia de hoc Ordine videre eſt in Conſtitut. LXXVIII. Honorii III. Ut vivendi *To. III. fol. 242. & alibi.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

DEcet Romanum Pontificem, quæ ſacris Ordinibus a Sede Apoſtolica dudum conceſſa ſunt, ſarta recta que tueri.

Privilegium Sedis Apoſt., & Conc. Trident. circa ſolutionẽ Quartæ funeraliũ.

§. 1. Inter quos adeſt Ordo Beatæ, & Glorioſæ, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmelo, cui inter alia, ſicut accepimus, diverſi Romani Pontifices conceſſerunt illius Domos, ſeu Monaſteria ante annos quadraginta ædificata non teneri ad ſolutionem Quartæ Funeralium, idque etiam a Concilio Tridentino de prædicto, & aliis ſacris Ordinibus decretum fuit.

Declaratio Congregationis Card. interpretum dicti Conc. circa privilegiũ.

§. 2. Cum autem quæreretur, an eadem poſtea a quadraginta annis ædificata deberent dictam Quartam ſolvere, Venerabiles Fratres Noſtri S. R. E. Cardinales Decretorum dicti Concilii interpretes cenſuerunt, Monaſteria ædificata a quadraginta annis citra non teneri ad ſolutionem Quartæ Funeralium hujuſmodi, ſi modo ſint ejus Religionis, cui a dicta Sede ante Quadraginta annos indultum ſit, ut eamdem Quartam non teneantur ſolvere Epiſcopo.

Pontificis decretum ſuper illius exequutione.

§. 3. Quare, ne dicti Ordinis Carmelitani Monaſteria, ſeu Domus in diverſis Mundi partibus a quadraginta annis ædificata indebite cogantur ſolvere dictam Quartam Funeralium, eorumque indemnitati proſpicere cupientes, ac tenores literarum conceſſionum hujuſmodi forſan confectarum præſentibus pro expreſſis habentes, dilecti filii Procuratoris Generalis dicti Ordinis Carmelitani illius nomine Nobis porrectis ſupplicationibus adducti, volumus, mandamus, decernimus, & declaramus omnia, & ſingula hujus Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo Monaſteria, ſeu Domos in quibuſcumque Mundi partibus a quadraginta annis ædificata, illorumque Conventus, & Fratres nullo modo, nullave ratione teneri ad ſolutionem dictæ Quartæ Funeralium, & ob non ſolutionem hujuſmodi aliquas ſententias, cenſuras, & pœnas incurrere poſſe.

Juſſio non moleſtandi Ordinem ſuper d. exequutione.

§. 4. Inhibentes in virtute ſanctæ obedientiæ omnibus, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Parochialium Eccleſiarum Rectoribus, ac aliis, quos id concernit, ne ab ipſis Fratribus Monaſteriorum, ſeu Domorum a quadraginta annis ædificatorum dicti Ordinis Carmelitani Quartam Funeralium hujuſmodi quoquo modo exigere, aut eos deſuper moleſtare audeant, ſeu præſumant. Quod ſi quis contradicere præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus noverit ſe incurſurum.

Itaque & non aliter judicandi.

§. 5. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio Exequutor.

§. 6. Quocirca dilectis filiis Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & nunc, & pro tempore exiſtentibus Noſtris, ac dictæ Sedis Nunciis in Regnis, ſeu locis, aut Terris, ubi dictæ domus ædificatæ fuerint exiſtentibus, mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicantes, ac Fratribus prædictis in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant præmiſſa omnia obſervari, nec permittant eos deſuper a quoquam moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles, & præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§. 7. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque: aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§. 8. Et quia difficile foret, eaſdem præſentes ad ſingula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum tranſumptis etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, acſi præſentes forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 20. Auguſti 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 20. Auguſti, milleſimo ſexenteſimo quinto, Pontificatus noſtri Anno I.

Exc-

Digitized by Google

V I I.

Erectin Collegii, vel Seminarii Colimbrienſis in Regnis Hiſpaniarum, pro Religioſis Militiarum S. Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis.

Militiam S. Jacobi approbavit Alexander III. in ſua Conſt. LXXX. Benedictus *Tom. II. fol. 436. ejus adminiſtrationem Regi Hiſpaniarum conceſſit Adrianus VI. Conſtient. IV.* Dum intra *Tom. IV. Part. I. fol. 9. Indultum eidem Regi ſubdelegandi Judicem conſervatorem in cauſis dd. Hoſpitalium conceſſit Clemens VIII. Conſtit. CLXXIV.* Majeſtatis *Tom. V. Par. II. fol. 206. Alia privilegia conceſſa d. Militiæ a Clem. VIII. habes in praecedenti Tomo.*

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

EX injuncto nobis paſtoralis officii debitu, quo Eccleſiarum, & Ordinum quorumcumque Regularium etiam Militiarum regimini, divina diſponente clementia præſidemus, in his auctoritatis noſtræ partes libenter interponimus, per quæ Eccleſiarum, & Ordinum prædictorum perſonæ, ac Miniſtri ſacrarum literarum ſtudiis incumbere, & ita utiliores Eccleſiæ Dei evadere poſſint.

Quamplurimæ Parochiæ a Militibus harum Militiarum regi ſolebant.

§.1. Cum itaque (ſicut cariſſimi in Christo filii noſtri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici nomine, nobis nuper expoſitum fuit) magna pars Eccleſiarum Parochialium Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum præſertim in Ulisbonenſi, Elborenſi, Colimbrienſi, Elnenſi, Pharaonenſi, Portalegrenſi, & aliis forſan diœceſibus conſtet, ea Præceptoriis, ſeu commendis Militiarum S. Jacobi de Spatha ſub Regula S. Auguſtini, ac S. Benedicti de Avis ſub Regula ejuſdem S. Benedicti, quæ Parochiales Eccleſiæ, tam quoad animarum curam, quam quoad alia neceſſaria, per presbyteros ordinum earumdem militiarum reſpective profeſſos, a prædicto Philippo Rege, qui etiam militiarum prædictarum perpetuus adminiſtrator apoſtolica auctoritate deputatus exiſtit, pro tempore præſentandos, & ab Ordinariis locorum reſpective inſtituendos gubernari ſolent.

Nonnullæ etiam per eos collegialiter.

§.2. Et multæ illarum in Civitatibus, & Oppidis præcipuis eorumdem Regnorum exiſtant, & propterea non ſolum per Priores, & Rectores, ſed etiam per diverſos alios earumdem militiarum beneficiatus collegialiter deſerviri ſoleant, quod quidem non niſi adhibito magno idoneorum miniſtrorum numero fieri poteſt.

Quare eædē Militiæ indigebant majori numero habilium perſonarum.

§.3. Et licet in Conventibus dictarum militiarum multi tum Grammaticæ, tum morali Theologiæ operam navent, nonnulli vero in Colimbrienſi, & Elborenſi Univerſitatibus Studiorum generalium, expenſis dictarum militiarum, ſeorſim tamen, & ſeparatim, & abſque aliqua clauſura, & regularis diſciplinæ obſervantia literarum ſtudiis incumbant, ut poſtea de Prioratibus, ac aliis beneficiis earum militiarum proviſi dictis Eccleſiis inſerviant: quoniam tamen prædictæ militiæ pro ipſarum Eccleſiarum regimine, & adminiſtratione majori eruditorum numero indigent:

Philippus Rex ſtatuit Militare Collegium Colimbricenſe erigere.

§.4. Propterea idem Philippus Rex, & adminiſtrator de conſilio Præſidentis, & Deputatorum menſæ conſcientiæ nuncupatæ, ad eorumdem militiarum regimen Apoſtolica auctoritate inſtitutæ reſervato noſtro, & Apoſtolicæ Sedis beneplacito decrevit, ut in Univerſitate Colimbrienſi novum Collegium, ſeu Seminarium erigeretur, & fundaretur, in quo aliqui ex qualibet dd. militiarum Religioſi, ſub clauſura, & regulari obedientia, ſacræ Theologiæ, aut Juris Canonici ſtudiis operam darent, qui Collegiales, facto prius inter eos, qui admittendi ſunt, concurſu, admitti deberent eodem modo, ac ſtylo, quo Collegio Regali S. Pauli ejuſdem Univerſitatis, quoad ſanguinis puritatem, generis, & familiæ nobilitatem, & qualitatem dd. Collegialium obſervatur. Quod quidem militare Seminarium, ac illius Collegiales prædicti, ſtatutis, & regulis ſuorum Ordinum, & aliis ad id formandis, & edendis gubernarentur, ea conditione adiecta, ut prædicti Collegiales per concurſum, ut præfertur eligendi, prius quam ad d. Collegium, ſeu Seminarium admitterentur, in Conventibus dd. militiarum regularem earum habitum ſuſciperent, & ſi dicto Philippo Regi nunc & pro tempore earumdem militiarum Adminiſtratori videretur, etiam regularem, ac ſolemnem emitterent profeſſionem.

Seminarii fabricæ proſecutioni, & Collegialium ſubſtentationi, providit de redditibus beneficiorum dictarum Militiarum.

§.5. Præterea ut d. Collegii fabrica, & Collegialium congrua ſuſtentatio nullo unquam tempore deficere, aut deſiderari poſſet, ea dd. Militiarum Prioratibus, Præceptoriis, Commendis, & beneficiis, eorumque redditibus, proventibus, juribus, & emolumentis quibuſcumque ea quantitas, & portio eidem Collegio, ſeu Seminario applicaretur, & attribueretur, quæ arbitrio ipſius Philippi Regis nunc, & pro tempore exiſtentis adminiſtratoris hujuſmodi taxanda, & applicanda, & attribuenda videretur. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ipſe Philippus Rex, & Adminiſtrator cupiat erectionem, & fundationem d. Collegii, ſeu Seminarii quantocitius ad felicem, & optatum effectum perduci, atque ut Priores, Præceptores, Commendatarii, & alii beneficiati dictarum militiarum onus contributionis per eos faciendæ in ſubventionem Collegii, ſeu Seminarii erigendi hujuſmodi, facilius perferre valeant,

Et abſolutionibus aliis Seminariis faciendis eximi petit.

illos quocumque alia contributione aliis Seminariis Eccleſiaſticis per Ordinarios locorum ex decreto ſacri Concilii Tridentini erectis facienda, attento maxime, quod Seminaria illarum partium ſatis uberes redditus habent, & non exiſtunt in quaſi poſſeſſione exigendi contributionem a beneficiis militiarum, auctoritate Apoſtolica eximi deſideret, & propterea Nobis humiliter ſupplicari fecerit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§.6. Nos

Paulus d. Seminarium erigit, pro dictis militiarum religioſis.

§.6. Nos igitur ejuſdem Philippi Regis, & adminiſtratoris piis votis, ac ſupplicationibus, iu his præſertim, quæ divini cultus augmentum, & miniſtrorum virtutem alendam, & literarum ſtudia promovenda pertinent, beuigne aunuere volentes, ejus in hac parte ſupplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſacri Concilii Tridentini interpretum, quibus hoc negotium examinandum, & nobis referendum commiſimus, in prædicta univerſitate ſtudii generalis Colimbricn. uuum Collegium, ſeu Seminarium militiarum prædictarum, in quo ſub unius Rectoris a prædicto Philippo Rege moderuo, & pro tempore exiſtente earumdem militiarum Adminiſtratore, ſeu Magno Magiſtro ad uutum deputan. & amuvendi cura, & gubernio, aliqui prædictarum Militiarum religioſi ſub regulari clauſura, ac obedientia ſacræ Theologiæ ſeu Juri Canonico operam dare debeant, auctoritate Apoſt. tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus, ac eidem Philippo Regi, & Adminiſtratori nunc, & pro tempore exiſten. præfato, ut per perſonas earumdem militiarum ab eo deputandas, locum pro fabrica d. Collegii in eadem Univerſitate deſignare, necnon ut pro eadem fabrica, & pro manutentione Rectoris, & Collegialium ejoſdem Collegii, qui pro tempore fuerint, contributionem a ſingulis Prioribus, Præceptoribus, Commendatariis, & aliis beneficiatis earumdem militiarum pro rata fructuum, reddituum, emolumentorum, & jurium ſuarum Præceptoriarum, & Prioratuum, Commendarum, & beneficiorum reſpective faciendam taxare, ſtatuere, & determinari, & perſolvi facere poſſit, facultatem impertimur.

Regulas approbari, & Collegiales per concurſum ab Ordinario jubet admitti.

§.7. Præterea ut prædictum Collegium, ſeu Seminarium militare, & Collegiales in illud pro tempore admitten. juxta ſtatuta, & regulas ſuorum Ordinum, & alias pro felici illius gubernio de novo faciendas, dummodo licitæ, & honeſtæ, ac ſacris canonibus, & Concil. Trident. decretis, & Conſtit. Apoſtolicis conformes exiſtaut, & ab Ordinario loci tamqoam Apoſt. Sedis delegato prius examinentur, & approbentur, regi, & gubernari, utque prædicti Collegiales per concurſum, ut præfertur, pro tempore eligendi, priuſquam ad Collegium, ſeu Seminarium admittantur, in Conventibus dd. militiarum regularem earum habitum ſuſcipere, & ſi d. Regi, & adminiſtratori ita etiam viſum fuerit, regularem, & ſolemnem profeſſionem emittere debeant, ſtatuimus, & ordinamus.

Seminario contribuentes ab aliis contributionibus eximit.

§.8. Ut autem Præceptores, Commendatarii, Priores, Rectores, & alii beneficiati, & milites dd. militiarum onus contributionis faciendæ pro manutentione d. Collegii, ſeu Seminarii facilius perferre poſſint, illos univerſos, & ſingulos a quacunque alia contributione Seminariis Eccleſiaſticis in quibuſvis Civitatibus, & Diœceſibus, attenta eorumdem Seminariorum illarum partium reddituum ubertate, quodque ipſa Seminaria non ſunt in quaſi poſſeſſione exigendi contributionem a dd. militiis, auctoritate, & tenore prædictis eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos fore, & eſſe: ſicque ab omnibus cenſeri, ac ita per quoſcumque Judiees ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſt. Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & defiuiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignorauter contigerit attentari, decernimus.

Executores hujus bullæ deputat.

§.9. Quo circa dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſt. generali Auditori, & ſpoliorum, & jurium Cameræ noſtræ Apoſt. debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectori Generali, & Officiali Colimbrien. per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, & quoties pro parte d. Philippi Regis, & pro tempore exiſtentis adminiſtratoris, ac aliorum prædictorum, ſeu alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum quemlibet eorumdem præmiſſorum effectu reſpective pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariiſque derogat.

§.10. Non obſtan. præmiſſis ac fe: re: Boniſ. Papæ viii. Prædec. noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Apoſt., ac in univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitut., & ordinat. Apoſt., necnon militiarum prædictarum, & quarumcumque Eccleſiarum etiam juramento, confirmatione Apoſt., vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſt. eidem Collegio, ejuſque Rectori, Collegialibus, aliiſque perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma

ad

ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi prædictis, vel quibuſvis aliis communiter vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 23. Auguſti 1605. An.I.

Dat. Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 23. Auguſti 1605. Pontificatus noſtri Anno I. (a).

VIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Hortatur Pro-Regem Siciliæ, ne pauperes Eccleſiaſticos ejuſdem Regni, ad contributionem nonnullarum pecuniarum *DonativaServitia* nuncupat. compelli ſinat.

Dilecto filio nobili viro Laurentio de Figueroa Duci Feriæ Regni Siciliæ ultro Pharum Pro-Regi.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili nobilis vir ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Pontifex conceſſerat ab Eccleſiaſticis Siciliæ nonnullas exigi pecunias.

§.1. CUm Nos hodie per noſtras in forma Brevis literas cariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico, ſuiſque in Siciliæ Regno Miniſtris rationabilibus de cauſis facultatem conceſſerimus, certas pecuniarum ſummas, *Donativa Servitia* nuncupat. exigendi ab Eccleſiaſticis perſonis ejuſdem Regni, prout in dictis literis deſuper confectis plenius continetur.

Adhortatio, de qua in Rubrica.

§.2. Volentes etiam providere, ne pauperes Eccleſiaſtici ad contributionem hujuſmodi graventur, Te hortamur attente, ac in virtute ſanctæ obedientiæ Tibi mandamus, quatenus eoſdem pauperes Eccleſiaſticos, qui in redditibus annuis nihil, aut parum etiam uſque ad valorem decem unciarum, ſcuta viginti quinque monetæ illius Regni conſtituentium, incluſive habent, ad contributionem prædictam per quoſcumque, quavis auctoritate fungentes, cogi, aut compelli nullo modo permittas.

Exactionem vero per ipſos Eccleſiaſticos fieri mandat.

§.3. Volumus autem, quod exactio pecuniarum hujuſmodi contra perſonas Eccleſiaſticas, per perſonas Eccleſiaſticas tantum ab eodem Rege, ſeu a Te in dicto Regno Pro-Rege deputandas, fieri debeat, invocato etiam, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis, Quod ſi ſecus in aliquo præmiſſorum factum fuerit, qui contravenerint, in pœnas, & cenſuras incurrant, perinde acſi prædictæ literæ non emanaſſent.

Dat. die 3. Sept. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 3. Septemb. 1605 Pont. noſtri Anno I.

IX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Nuncio Apoſtolico apud Poloniæ Regem, ut Proceſſum conficiat in cauſa vertente inter Regem, & Monachos Monaſterii Tinecenſis Ordinis Sancti Benedicti ſuper Abbatis electione, & ad Sanctam Sedem remittat.

Ven. Fratri Claudio Epiſcopo Regien., Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud chariſſimum in Chriſto filium noſtrum Sigiſmundum Poloniæ, & Svetiæ Regem Illuſtrem Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Vacante Monaſterio Monachi Abbatem elegerant.

§.1. CUm ſicut accepimus, nuper Monaſterio Sanctorum Petri, & Pauli de Tinetia Ordinis Sancti Benedicti Cracovien. Diœceſis Abbatis regimine deſtituto, dilecti filii ejuſdem Monaſterii Conventus capitulariter congregati, & ſervatis juxta eorum Ordinis Regulam ſervandis, dilectum etiam filium Albertum Baranoſchium ejuſdem Ordinis, & Monaſterii Monachum profeſſum, in ipſius Monaſterii Abbatem, ut aſſeritur, canonice elegerint.

Rex tres Monachos præſentare contendi

§.2. Sed quia chariſſimus in Chriſto Filius noſter Sigiſmundus Poloniæ Rex Illuſtris nominationem trium perſonarum, ex quibus unus in Abbatem dicti Monaſterii, dum pro tempore vacat, ab ipſis Conventu, & Monachis eligatur, ad ſe ſpectare prætendit, electionem ſupradictam nullam, & invalidam eſſe, ac nulliter factam fuiſſe aſſerat.

Unde controverſia orta eſt

§.3. Ac propterea orta inter prædictum Sigiſmundum Regem ex una, & Albertum Electum, ac Conventum ipſius Monaſterii, prætendentes ipſum Sigiſmundum Regem jus nominandi perſonam eligendam non habere, ſed illi tantummodo jus præſentandi Ordinario perſonam electam, ut ab illo confirmetur, competere, ex altera partibus deſuper differentia, Albertus Electus, atque Conventus præfati ad Nos recurſum habuerunt, & Nobis humiliter ſupplicarunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Pontifex Partium jura cognoſcere mandat Nuncio Apoſtolico, ad ſe remittenda

§.4. Nos igitur tam ipſius Sigiſmundi Regis, ſi illi competat, quam Alberti Electi, & Conventus prædictorum jura diligenter audire, & jus ſuum unicuique tribuere volentes; Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut utriuſque partis jura quæcumque, vocatis vocandis, & ſervatis de jure ſervandis, diligen-

(a) Prima die ſequentis Septembris hic idem Pontifex Privilegia omnia a ſuis Anteceſſoribus conceſſa Hoſpitali S. Joannis Hieroſolymitani rata habuit ſua Conſtitutione cui initium *Paſtoris æterni*, & quæ legi poteſt in corpore Diplomatico S. hujus Militaris Ordinis.

Digitized by Google

ligenter audias, & recipias documenta, & ſcripta ad hujuſmodi cauſam ſpectantia, & hinc inde producenda recognoſcas, Teſtes quoſcumque hinc inde inducendos ſuper articulis, & interrogatoriis a partibus dandis per Te ipſum diligenter examines, eorumque dicta abſque aliqua diminutione, vel additione in ſcriptis redigi facias, & ſuper his omnibus Proceſſum authenticum conficias, & ad Nos tuo ſub ſigillo clauſum quamprimum tranſmittas.

Opportunam eidem tribuens facultatem.

§.5. Dantes Tibi plenam, amplam, & omnimodam poteſtatem, quos, & quibus opus fuerit, etiam per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, & per Edictum publicum, conſtito de non tuto ad illos acceſſu, citandi, & inhibendi, & quaſcumque tam publicas, quam privatas ſcripturas, inſtrumenta, & documenta per aliquam ex dictis partibus petita ad hanc cauſã quomodolibet facientia exhibendum, ac Teſtes quoſcumque ad perhibendum veritati teſtimonium, etiam per ſimiles cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas cogendi, & compellendi, ac alia omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna uſque ad prædicti proceſſus conſumationem, & perfectionem, citra tamen cauſæ hujuſmodi ulteriorem cognitionem, & deciſionem, quam Nobis ex juſtis cauſis, & Sedi Apoſt. definiendam, & decidendam reſervamus, faciendi, gerendi, mandandi, ordinandi, & exequendi.

Contraria tollit.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtilo Curiæ, & Palatii, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Sept. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 3. Septemb. 1605 Pont. noſtri Anno I.

X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Eccleſiaſticis Regni Siciliæ perſolvendi ſine cenſurarum incurſu pecunias nonnullas Regi per eos oblatas, quæ *Donativa Servitia* nuncupantur.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Eccleſiaſtici Regni Siciliæ offerunt Regi nonnulla Donativa Servitia, reſervato tamen S.A beneplacito.

EXponi Nobis feciſti, quod cum nuper dilecti filii tres hominum ſtatus, ſeu tria brachia Eccleſiaſticum, Militare, & Demaniale nuncupata Regni Siciliæ ultra Pharum, cujus tu Rex exiſtis, quibuſdam rationabilibus de cauſis eorum animos moventibus de offerendo Tibi certas pecuniarum ſummas *Donativa Servitia* nuncupatas ſub certis terminis, ac modo, & forma exigendas inter ſe tractaverint, Venerabiles Fratres Archiepiſcopi, Epiſcopi, & dilecti filii Archimandrita, & aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ dicti Regni certam ratam dare ſtatuerunt in Parlamentis ordinariis habitis de annis 1600., & 1603., & extraordinario habito de anno 1604., ipſique Archiepiſcopi, & Epiſcopi, Archimandrita, & aliæ perſonæ eorum ratam hujuſmodi, accedente ad hoc Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito, perſolvere Regiis Miniſtris obtulerunt, & promiſerunt.

Rex hujuſmodi petit beneplacitum.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ex eo, quod per Lateranen. Concilium noviſſime celebratum, diverſaſque alias canonicas ſanctiones ſub diverſis cenſuris, & pœnis caveatur expreſſe, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, & aliis perſonis Eccleſiaſticis, etiam ſponte offerentibus aliquam pecuniarum ſummam ſive ſubventionem recipiant, Majeſtas Tua, & tui illius Regni Miniſtri dubitetis, ratam prædictam recipiendo, cenſuras, & pœnas prædictas incurrere; Et propterea Nobis humiliter ſupplicari feciſti pro tuæ, & dictorum Miniſtrorum conſcientiæ quiete, quatenus præmiſſis noſtram, & hujus Sanctæ Sedis auctoritatem interponere dignaremur.

Concedit Pontifex, cenſuraſque Canonum id vetantium tollit.

§.3. Nos ſupplicationibus hujuſmodi inclinati, oblationi, & promiſſioni per Archiepiſcopos, Epiſcopos, Archimandritam, & alias Eccleſiaſticas perſonas factis pro hac vice tantum noſtram, & dictæ Sedis auctoritatem interponimus per præſentes; Et nihilominus Archiepiſcopis, Epiſcopis, Archimandritæ, & aliis Eccleſiaſticis perſonis prædictis, ut ratam hujuſmodi per eos, ut præfertur, oblatam, & promiſſam perſolvere, ac Tua Majeſtas, & tui Miniſtri eam petere, & recipere abſque conſcientiæ ſcrupulo, ſeu cenſurarum, & pœnarum prædictarum incurſu libere, & licite poſſint, concedimus, & indulgemus, ipſoſque Archiepiſcopos, Epiſcopos, Archimandritam, & alias perſonas Eccleſiaſticas, & earum ſingulas, quatenus ipſi dictam ratam jam promiſerint, necnon eamdem Majeſtatem tuam, & tuos Miniſtros prædictos ſi eamdem ratam jam perceperint, ab omnibus, & ſingulis cenſuris, & pœnis per eos propterea quomodolibet incurſis, eadem auctoritate abſolvimus, & abſolutos fore cenſemus, & declaramus.

Ad eique perſolvenda Eccleſiaſticos teneri declarat.

§.4. Decernentes, quod omnes, & ſinguli Penſionarii, ſeu ii, quibus loco penſionum fructus in totum, vel in partem reſervati exiſtant, cujuſcumque dignitatis, vel conditionis ſint, exceptis tamen S. R. E. Cardinalibus, ad hujuſmodi ratæ ſolutionem in omnibus, & per omnia, perinde acſi nominatim, ratam eamdem ſe ſoluturos obtuliſſent, clauſulis, & decretis in literis Apoſtolicis reſervationum penſionum, & fructuum hujuſmodi, etiam conſiſtorialiter appoſitis, etiam quod dictæ penſiones ab omni decima, ſubſidio caritativo, & quovis alio onere tam ordinario, quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offenſiva, quam defenſiva contra Turcas, & alios Infideles, ac Reipublicæ

Digitized by Google

blicæ Chriſtianæ ab illorum conatibus defenſiono, ſeu inexcogitabili cauſa a Romano Pontifice pro tempore eziſtente, etiam ad Imperatoris, Regum, Dueum, vel aliorum inſtantiam, illorumque eontemplatione, & intuitu, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia impoſitis, & imponendis, aut alias qualitereumque esemptæ ſint, nequaquam obſtan. teneantur, & efficaciter aſtricti ſint, ipſique Archiepiſcopi, Epiſcopi, Archimandrita, & aliæ perſonæ, quarum Eccleſiarum, Monaſteria, & alia Beneficia Eccleſiaſtica annuis penſionibus, auctoritate Apoſtoliea aſſignatis gravata, & onerata ſunt, ratam Penſionariorum ſuorum, ſeu eorum, quibus fructus hujuſmodi ſint reſervati, ſolvere, & illud, quod pro ipſis Penſionariis, ſeu iis, quibus fructus hujuſmodi ſunt reſervati, vere, & realiter, ac quacumque fictione ceſſante, perſolverint, ſua propria auctoritate poſtmodum penes ſe retinere poſſint; Nec propterea ſententias, cenſuras, & pœnas in eiſdem penſionum reſervationibus contentas incurrant.

Contrariis tollit.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, neenon Eccleſiarum, Monaſteriorum, & Beneficiorum hujuſmodi, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris elauſis, ac literis Apoſtolicis quibuſvis generaliter, vel ſpecialiter conceſſis, necnon literis reſervationum, penſionum, & fructuum hujuſmodi, ac quibuſvis obligationibus, etiam in forma Cameræ, etiam cum juramento, & cenſurarum, & mandati esequutivi ſuſceptione, vel alias deſuper factis, etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, ſeu quævis alia espreſſio habenda ſit, & in eis caveatur expreſſe, quod per hujuſmodi elauſulas generales, etiam ſpeeialem mentionem importantes eis derogatum eſſe non cenſeatur, aut derogari non videatur, niſi certis modo, & forma in illis espreſſis plene obſervatis. Quibus omnibus, illorum tenores pro ſufficienter espreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & espreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque,

Tranſumptis credi jubet.

§.6. Volumus autem, præſentium, tranſumptis manu alicujus Notarii publiei ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem in judicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 5. Sept. 1605. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Mareum ſub Annulo Piſcatoris die 5. Septemb. 1605 Pont. noſtri Anno I.

X I.

Confirmatio Indulti Regi Chriſtianiſſimo nominandi perſonas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Eccleſias, ac Monaſteria in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ eidem a Summis Pontificibus conceſſi.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Henrico Francorum, & Navarræ Regi Chriſtianiſſimo.

PAULUS PAPA V.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Nonnulli Roman. Pontifices Regi Galliarum jus, de quo in Rubrica, concesſerunt.

§.1. CUm, ſicut accepimus, fæ. recor. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter accepto per eum, quod nonnulli Rom. Pontifices Prædeceſſores ſui aliquibus Francorum Regibus Chriſtianiſſimis, ob eorum præclara in Sedem Apoſtolicam merita, jus nominandi perſonas idoneas ad Cathedrales, etiam Metropolitanas Eccleſias, ac Monaſteria in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ, quorum ipſi Reges Domini in temporalibus eſiſtebant, pro tempore vacantia ad cujuslibet ipſorum Regum vitam tantum reſervaverant, conceſſerant, & indulſerant, prout in diverſis eorumdem Prædeceſſorum, & præſertim re. me. Sixti Papæ V. ſub data die 15. Novembris 1586. Pontificatus ſui anno Secundo espeditis literis plenius continetur. Majeſtatem tuam ob ejus ſingularem pietatem, Religionis zelum, ac in ipſum Clementem Prædeceſſorem, & Apoſtolicam Sedem obſervantiam, aliaque præclara merita, ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, ac ſingularum literarum prædictarum tenores, & datas pro expreſſis haberi volens, motu ejus proprio, non ad tuam, vel alterius pro te ſibi deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex ejus mera liberalitate, ac certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Majeſtati tuæ, quoad viveres jus nominandi ipſi Clementi Prædeceſſori, & pro tempore eſiſtentibus Romanis Pontificibus Succeſſoribus ſuis perſonas probatas boni nominis, & ſecundum Sacrorum Canonum diſpoſitionem idoneas ad quaſcumque Cathedrales, & Metropolitanas Eccleſias, & Monaſteria quorumcumque Ordinum in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ prædictis conſiſtentia, quoties illa quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis, non tamen per obitum apud Sedem eamdem vacare contigiſſet, per ipſum Clementem Prædeceſſorem, ac Succeſſores prædictos ad nominationem hujuſmodi Eccleſiis, & Monaſteriis prædictis præficiendas Apoſtolica auctoritate reſervaverit, conceſſerit, & aſſignaverit. Decernens jus nominandi hujuſmodi ad Eccleſias, & Monaſteria prædicta tibi quamdiu viveres competere debere, neque ſub quacumque quantumvis ſpeciali derogatione compre-

bendi, vel ei quovis modo, & ex quacomque cauſa derogari, & ſi ei derogari contingeret, derogationem hujuſmodi minime ſuffragari poſſe, & nihilominus quaſcumque Eccleſiarum, & Monaſteriorum hujuſmodi proviſiones, commendas, & alias de eis diſpoſitiones, etiam cum joris nominan. hujuſmodi derogatione contra dicti Clementis Prædeceſſoris literarum tenorem, etiam per ipſum Clementem Prædeceſſorem, & ejus Succeſſores prædictos, & Sedem eamdem abſque tuis nominationibus, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus quovis modo pro tempore facien., & deſuper conſectas literas, ac inde ſequuta qoæcumqoe nulla, & invalida, nulliuſque roboris, & momenti eſſe, & fore, Teque ad docendum de literis aliorum Prædeceſſorum prædictis, ſeu illas oſtendendum, & in eis contenta quæcumque juſtifican. minime teneri, ſed literis ipſius Clementis Prædeceſſoris tantum uti poſſe, illiſque tam in Judicio, quam extra illud adſtari debere; Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari: Ac alias prout in ipſius Clementis Prædeceſſoris ſub data die 23. Junii 1597. Pontiſ. ſui Anno Sesto expeditis plenius continetur.

Confirmat Paulus.

§.2. Nos eamdem Majeſtatem tuam, cujus eximiam pietatem, Catholicæ Fidei zelum, & ſingularem in Nos, & Apoſtolicam Sedem obſervantiam cognitam, & exploratam babemus, non minori favoris gratia proſeqoi volentes, ac literarum prædicti Clementis Prædeceſſoris veriorem, ac totum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, moto etiam proprio, non ad tuam, vel alterius pro Te Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed es mera liberalitate, & certa ſcientia noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine; Indultum prædictum nominandi perſonas idoneas ad Eccleſias, & Monaſteria Ducatus Britaoniæ, & Provincia Provinciæ pro tempore extra Romanam Curiam quomodolibet, ut præſertur, vacantia, Nobis, & Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus Tibi per eumdem Clementem Prædeceſſorem, ot præſertur, conceſſum, ac literas ejuſdem Clementis Prædeceſſoris deſuper expeditas, cum omnibus, & ſingulis in eis conteotis elaoſulis, decretis, & derogationibus ad tui vitam Apoſtolica auctoritate tenore præſeotium approbamus, & confirmamos, illiſqoe inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui in eiſdem intervenerint, ſupplemus, eaque valida, firma, & efficacia eſſe, & fore, Tibiqoe qooad vixeris pleniſſime ſuffragari debere decernimus.

Contrariis col lit.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædeceſſor in ſuis literis voluit non obſtare, cæteriſque cootrariis quibuſcumque.

Dat. die 10. Sept. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcaroris die 10. Septembris 1605. Pont. noſtri Aono I.

X I I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Gubernatorem Mediolani hortatur, ut attentata per Senatum Mediolanen. in Cauſâ Feudi Chignoli revocari faciat.

Dilecto filio nobili viro Petro Hernandez de Azevedo Comiti de Fuentes Gubernatori Mediolani.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili nobilis vir ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſæ faciendæ adhortationis.

§.1. PErlatum eſt ad Nos, non ſine animi noſtri moleſtia, ſoperioribus diebus, defuncto quoodam Joanne Cuſauo, qui Terram Chignoli Papien., ſeu Lauden. Diœceſ. ejuſque bona in Feudum ah Apoſtolica Sede obtinebat, dilectam in Chriſto filiam Flaminiam Cuſanam ipſius Joannis ſororem germanam, & forſan alios prætendentes in dictis Terra, & Bonis Feudalibus a prædicto Joaone poſſeſſis ſuccedere poſſe, ad Senatum Mediolani, ſeu alios Judices Sæculares recurſum habuiſſe, ac Senatum, ſeu Judices ipſos Sæculares hujus cauſæ cognitionem, licet nulliter ſuſcepiſſe, ac ſub prætextu evitandi ſcandala, poſſeſſionem dictorum bonorum Feudalium a dicto olim Joanne poſſeſſorom forſan ad ſe avocaſſe, ac alios actus feciſſe in Noſtræ, & Apoſtolicæ Sedis juriſdictionis præjudiciom.

Adhortatio.

§.2. Cum autem in Cauſa Feudi Eccleſiaſtici neque Senatus, neque alius quiſquam Judex Sæcularis ſe ingerere potuerit, nec debuerit, eum illius cognitio privative quoad alios quoſcumque Judices, etiam quoad ſummariſſimum poſſeſſorium, ad Jodicem Eccleſiaſticum pertineat, facere non potuimus, quin ipſius Senatus, & ejus Judicis, qui ſe in ea Cauſa ingeſſit, conſilium improbaremus. Injunximus itaque Venerabili Fratri Claudio Epiſcopo Placentino Mediolani, cui alias fæ. re. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter prædictæ Terræ, & bonorum Feudalium Chigooli regimen ſpecialiter demandavit, ut negocium hoc Nobilitati tuæ iterum noſtro nomine referat, & cum ea ſerio agat, ac petat, ut attentata quæcumque per dictum Senatum, aut quoſcumque alios Judices Sæculares circa Feudum prædictum Chignoli, illiuſque bona ſtatim revocari, ac omnia in priſtinum reſtitui mandet, ac re ipſa faciat. Speramus autem Te, quem Juſtitiæ præcipuum Cultorem eſſe ſcimus, cujuſque ſummam pieta-

pietatem, ac in Nos, & Apoſtolicam Sedem obſervantiam exploratam habemus, æquiſſimæ noſtræ petitioni hac in re cumulate ſatisfacturum. Quod tamen, ut omnino facias, vehementer a Te petimus, Teque paterne in Domino requirimus. Cæterum dicto Claudio Epiſcopo hac de re tecum agenti eamdem fidem habere Te volumus, quam Nobis ipſis haberes, ſi tecum coram ageremus.

Dat. die 17. Sept. 1605. An. I. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 17. Septem. 1605 Pont. noſtri Anno I.

XIII.

Ibidem. In idem Argumentum ad Præſidem, Senatumque Mediolanenſem.

Dilectis filiis Præſidenti, & Senatui Mediolanen.

PAULUS PAPA V.

Dilecti Filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

QUod nuper poſt obitum quond. Joannis Cuſani, qui Terram Chigooli Papien., ſeu Lauden. Diœceſ. prope tamen, ſeu intra limites Status Mediolani, ac illius bona in Feudum nobile, & honorificum ab Apoſtolica Sede obtinebat, Vos, aut certe quidem Sæcularis Judex, vobis ſuadentibus, vel mandantibus, in cauſa dicti Feudi, ejuſque bonorum, quorum cognitio privative quoad alios omnes, etiam quoad ſummariiſſimum poſſeſſorium ad Judicem Eccleſiaſticum, ſicut notorium eſt, pertinet, ingerere, & poſſeſſionem forſan dictorum bonorum Feudalium ſub prætextu evitandi ſcandali ad vos avocare non dubitaveritis, graviter profecto, & æque ac debuimus, moleſte tulimus. Propterea Vos in Domino hortamur, & monemus, ut ſtatim nulla interpoſita mora, omni, & quacumque excuſatione poſtpoſita, attentata quæcumque tam a Vobis, quam ab alio, vel aliis quibuſcumque Judicibus circa cauſam dicti Feudi revocetis, ac omnia in priſtinum reſtituatis. Quod ſi hoc facere neglexeritis, vel aliquo modo diſtuleritis, exiſtimare debetis, Nos pro tuenda noſtra, & Apoſtolicæ Sedis Juriſdictione nihil prætermiſſuros, quod ad injunctum Nobis Apoſtolicæ ſolicitudinis officium pertinere aliquo modo cognoverimus. Interim quæ circa ejuſmodi negotium fieri oportere judicavimus, a Ven. Fratre Claudio Epiſcopo Placentin., cui cauſam hanc auctoritate Apoſtolica delegavimus, cognoſcetis, ejuſque verbis eam fidem adhibebitis, quam Nobis ipſis adhiberetis, ſi hac ipſa de re vobiſcum præſentes ageremus.

Dat. die, annoque eiſdem. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 17. Septembris 1605. Pont. noſtri Anno I.

XIV.

Ibidem. Commiſſio Epiſcopo Placentin., ut Senatui Mediolanen., & Judicibus ſæcularibus inhibeat, ne in cauſa Feudi Chignoli, ſe intromittat, & cauſam hujuſmodi cognoſcat, & definiat.

Ven. Fratri Claudio Epiſcopo Placentin.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater Salutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facti ſeries. §. 1. CUM, ſicut accepimus, defuncto nuper quon. Joanne Cuſano, qui Terram Chignoli, & illius bona prope, vel intra limites ſtatus Mediolani in Diœceſi Papienſi, ſeu Laudenſi conſiſtentia in feudum nobile, & honorificum ab Apoſtolica Sede obtinebat, orta fuerit inter dilectos filios Octavium, Marcum Antonium, & Auguſtinum de Cuſanis Fratres germanos ex una, & dilectam in Chriſto filiam Flaminiam Cuſanam dicti Joannis defuncti ſororem ex alia partibus differentia, ſeu materia quæſtionis, ex eo ſcilicet, quod prædicta Flaminia ſe dicto Joanni in Terra, & bonis feudalibus præfatis ſuccedere poſſe, ipſi vero Octavius, Marcus Antonius, & Auguſtinus ſe in inveſtitura hujus Feudi ex pacto, & providentia primi inveſtientis comprehenſos eſſe, & propterea ad eos, excluſis omnibus aliis, bona feudalia prædicta pervenire, prætendunt; eumque prædicta Flaminia ad Senatum, ſeu alium Judicem ſæcularem temere recurſum habuerit, & ipſi Senatus, vel alius Judex cauſam hanc de facto ſuſceperint, & ad nonnullos actus in illa devenerint, & jam forſan poſſeſſionem dictorum bonorum feudalium a prædicto Joanne, dum viveret, ex inveſtitura Sedis Apoſtolicæ pro bonis feudalibus Eccleſiaſticis poſſeſſorum ad ſe ſimiliter de facto avocaverint, licet Senatus, vel alius quiſpiam Judex ſæcularis in dicta cauſa, cujus cognitio, privative etiam quoad ſummariiſſimum poſſeſſorium, ad Judicem Eccleſiaſticum, ut notorium eſt, pertinet, ſeſe intromittere nec potuerit, nec debuerit.

Commiſſio, de qua in Rubrica. §. 2. Nos id, ut par eſt, minime diſſimulare, ac Noſtram, & Apoſtolicæ Sedis juriſdictionem, & auctoritatem conſervare, ac tueri, aliaſque in præmiſſis opportune providere volentes, de tuæ Fraternitatis, quam pridem fæ: re: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter ad curam, gubernium, & regimen dicti Feudi Eccleſiaſtici Chignoli, illiuſque bonorum deputavit, prudentia, fide, integritate, doctrina, & ſingulari erga Nos, & Apoſtolicam Sedem fide, ac devotione plurimum in Domino confiſi, & quarumcumque inveſtiturarum Terræ, & bonorum Chignoli prædictorum hactenus factarum tenores, ipſorumque Terræ, & bonorum ſituationes, confines, vocabula, Diœceſ. qualitates, & veros etiam annuos valores, necnon litis hujuſmodi ſtatum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & collitigantium, cæteraque neceſſaria, præſentibus pro expreſſis habentes, ac cauſam,

Digitized by Google

ſam, & cauſas ſuper præmiſſis hactenus motas, & inchoatas, ac movendas, & inchoandas, in eiſdem ſtatu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos harum ſerie avocantes, illam, & illas cum omnibus illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ac toto negocio principali tibi per te tanquam Noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ delegatum, aut per alium, ſeu alios a te ſubdelegandos, ſummarie, ſimpliciter, & de plano ſine ſtrepitu, & figura Judicii, ſola facti veritate inſpecta, ac terminis ſubſtantialibus non ſervatis, audiendas, cognoſcendas, decidendas, & fine debito, prout juris fuerit, terminandas committimus.

Conceſſio neceſſariarum facultatum.

§. 3. Dantes tibi plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem in primis, & ante omnia cuicumque, & quibuſcumque Judicibus ſæcularibus, & etiam ipſimet Senatui, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, aliiſque cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis per te infligendis, & declarandis, etiam per edictum publicum, conſtito de non tuto acceſſu, inhibendi, ne audeant, ſeu quiſque eorum audeat, ſe in hujuſmodi cauſa vel cauſis directe, vel indirecte, aut quovis quæſito colore, vel ingenio, neque etiam evitandi ſcandala, aut alio quovis cogitato, vel incogitato prætextu intromittere, ingerere, vel quoquo modo procedere, ac ſe immiſcere, quinimo ſi hactenus ipſi Senatus, vel alius quicumque Judex ſæcularis ad aliquos actus in hujuſmodi cauſa, præſertim circa avocationem ad ſe poſſeſſionis dictorum bonorum feudalium quoquo modo proceſſerint, ſtatim, nulla interpoſita mora, omnique excuſatione ceſſante, hujuſmodi poſſeſſionem uti nulliter, de facto, & ſine aliqua auctoritate adeptam, dimittere, & alia attentata quæcumque revocare, & annullare, ac omnia in priſtinum ſtatum reſtituere, & reponere, necnon etiam inhibendi quibuſvis aliis, & citandi, quos opus fuerit, etiam ſimiliter per edictum publicum conſtito de non tuto acceſſu: quatenus autem Senatus, ſeu alius Judex ſæcularis inhibitioni tuæ non paruerint, contra illos, & illorum quemlibet ad declarationem incurſus excommunicationis, & cenſurarum prædictarum, & ad omnes actus quomodolibet de jure permiſſos juxta Sacrorum Canonum diſpoſitionem procedendi, necnon poſſeſſionem eorumdem bonorum ad te tamquam Noſtrum, & Apoſtolicæ Sedis Delegatum avocandi, illamque apprehendendi, & donec cauſa hujuſmodi per te terminata fuerit, retinendi, ac alia denique omnia, & ſingula, quæ in præmiſſis, & circa ea neceſſaria fuerint, ſeu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exequendi.

Obſtantium derogatio.

§. 4. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtilo Curiæ, & Palatii, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 17. Sept. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 27. Septembris 1605. Pontificatus noſtri Anno I.

X V.

Quod Capitulum generale Fratrum S. Franciſci de Paula, quolibet ſexennio celebretur: Munuſque Correctoris generalis, ejuſque Collegarum ac Procuratoris Ordinis, ſexennio, Provincialium triennio, Correctorumque domorum, anno expleatur.

Hunc Ordinem probavit Sixtus IV. in Conſt. VI. Sedes *Tom. III. Par. III. fol. 136. Et B. Franciſcum inter Sanctos retulit Leo X. in Conſt. XLI.* Excelſus *ibidem fol. 475.*

PAULUS PAPA V

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Conſtitut.

CUM, ſicut accepimus, ex regula ſeu conſtitutione Ordinis Fratrum Minimor. S. Franciſci de Paula a Rom. Pont. prædeceſſor. noſtris, Sanctaque Sede Apoſt. hucuſque confirmata diſponatur, quolibet triennio, & in feſto Sanctiſſimæ Pentecoſtes d. Ordinis Capitulum generale celebrari, & in eo illius Corrector generalis, ejuſque Collegæ, ac etiam ipſius Ordinis Zeloſus, ſeu Procurator generalis in loco deputato, ut moris eſt, omnibus d. Ordinis Provincialibus, eorumque Commiſſis congregatis eligi debeant, prout in hujuſmodi feſto die penultima menſis Maii proxime præteriti obſervato, d. Capitulum generale celebratum, & in eo Corrector generalis, ejuſque Collegæ, & Zeloſus ſeu Procurator generalis prædicti electi fuerunt, nihilominus cum d. Ordo, illiuſque domus regulares non ſolum in Italia, ſed etiam in Gallia, & Hiſpania in dies propagentur, ac etiam amplientur, ipſi Generales, eorumque Collegæ ſuas integras in prædictis Nationibus Viſitationes nullo modo infra dictum triennium, prout ipſorum regularis Ordo requirit, efficere poſſint. Immo vero quæ ab eis in aliqua prædictarum Nationum Viſitatione efficiuntur, ita feſtinanter propter temporis eis præſcipti brevitatem fiunt, ut in ſuum Ordinem nullum, vel ſaltem minimum poſſit inde reſultare emolumentum, itaut nedum ex incommodis hujuſmodi, verum etiam ex ipſo triennali, ſic ut præfertur, totius Ordinis prædicti Provincialium, eorumque Commiſſorum ad Capitulum generale hujuſmodi celebrand. Conventu ingentes ſumptus, graveſque moleſtias d. Ordo ſubire cogatur. Quibus, & aliis forſan cauſis per nos provide conſideratis, & re ipſa a dilectis filiis Prælatis Congreg. Reformationis mature diſcuſſa, ad evitan. hujuſmodi ſumptus, & expenſas, ac incommoda, quæ præmiſſorum occaſione oriri poſſunt, modo infraſcripto providendam eſſe duximus.

Capitulum generale quolibet ſexennio celebrandum, in eoque Cor-

§. 2. Nos igitur in ſupremo dignitatis culmine divina favente clementia conſtituti, ad ea, per quæ Religioſorum piæ vitæ, divinique numinis obſequiis ſub regularis obſer-

rector generalis, illiuſque Colega, ac Procurator generalis eligendi.

obſervantiæ norma vacantium, ſtatus ſalubriter dirigi valeat, libenter attenden. Motu proprio, & ex certa ſcientia ac mera deliberatione noſtra, deque Apoſt. poteſtatis pleoitudine, quod de cetero perpetuis futuris temporibus d. Capitulum generale non quolibet triennio, prout hactenus obſervatum fuit, ſed de ſexennio in ſexennium celebretur, in eoque Corrector generalis, illiuſque Collegæ, ac Zeloſus ſeu Procurator generalis prædicti Ordinis Provincialibus, eorumque Commiſſis congregatis, ac reliquis obſervari ſolitis ſervatis, ad hujuſmodi ſexennium eligantur, ac celebrari, & eligi debeant.

Eorumque officia ſexennio concludenda.

§.3. Itaut electio dilecti filii Stephani Augerii moderni d. Ordinis Correctoris generalis, ejuſque Collegarum ac dilecti etiam filii fratris Hieronymi Durandi Zeloſi ſeu Procuratoris generalis a die Feſtivitatis Sanctiſſimæ Pentecoſtes hujuſmodi proxime præterita computan. duret, prout nos illam ad hujuſm. ſexennium extendimus, & ampliamus. Quo quidem ſexennio durante ipſi, & eorum quilibet eiſdem privilegiis, prærogativis, antelationibus, favoribus, auctoritate, officio, præeminentia, & juriſdictione, aliiſque gratiis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus d. Ordinis Corrector generalis, ejuſque Collegæ, & Zeloſus ſeu Procurator generalis hactenus uſi, potiti, & gaviſi fuerint, ac quibus de jure, uſu, conſuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudēt, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipſi pariter, & pariſormiter abſque ulla prorſus differentia utantur, potiantur, & gaudeant, dictoque ſexennio elapſo, & non antea, d. Capitulum generale celebretur, & celebrari debeat, in eoque, quæ de more fieri ſolent, dicto triennio penitus excluſo, fiant, & obſerventur.

Alii auti Officiales, Provinciales, eorumque Collegæ ad triennium, & Correctores domorum ad annum eligendi.

§.4. Alii vero Officiales, Provinciales, eorumque Collegæ de triennio in triennium, ac Correctores domorum d. Ordinis de anno in annum, prout ex regula d. Ordinis diſponitur, creentur, & deputentur, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Contravenientes multas pœnas incurrunt.

§.5. Et ita ſub indignationis noſtræ, necnon privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac inhabilitatis ad quæcumque d. Ordinis dignitates, præeminentias, officia, & munia recipien., & retinen. ipſo facto incurren. pœna per quoſcumque dicti Ordinis fratres, & regulares, ac quoſuis alios obſervari præcipimus, & mandamus.

Clauſula hujus conceſſionis præſervativæ.

§.6. Decernentes præſentes literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas quodcumque juris, & facti, vel juſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam poſſe.

Ac decretum irritans.

§.7. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſt. Auditores, ac S. R. E. Cardinales, dictæque Sedis de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§.8. Quocirca dilectis filiis noſtris, & Apoſt. Sedis in Regnis Franciæ, & Hiſpaniarum Nunciis, & cauſarum Curiæ Cam. Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Correctoris generalis, ejuſque Collegæ, ac Procuratoris prædictorum, aut alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque, & cuilibet eorum in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum quemlibet præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permitten. illos, aut eorum quemlibet deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariorum derogatio.

§.9. Non obſtan. fel. rec. Bonifac. Papæ VIII. Prædec. Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur aliiſque conſtit., & ordinat. Apoſt. ac prædicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſt., vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſt. eidem Ordini, illiuſque Correctori, Collegis, Procuratoribus, aliiſque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§.10. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicu-

jus

jus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

D. die 1. Oct. 1605. An. 1. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 1. Octob, 1605. Pont. Noſtri Anno I. (a)

X V I.

Reſtitutio, & innovatio Feſtivitatis S. Ubaldi, Epiſcopi Eugubini, Ordinis Canonicorum Regularium Lateranenſium, pro die 16. Maii.

Hunc Sanctum canonizavit, & feſtivitatem inſtituit Cæleſtinus III. in ſua Conſtitutione VI. Benedictus *Tom. III. fol.* 47.

P A U L U S P A P A V.

Servus Servorum Dei

Exordium. EX injuncto nobis Apoſtolici muneris debito ad ea libenter intendimus, per quæ Sanctorum veneratio, & Chriſtifidelium devotio augetur, cum præſertim pia virorum Principum vota id expoſcunt, ac alias in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Supplicatio Ducis Urbini & Abbatis Ordinis Canonicorum Regularium. §.1. Piis igitur, ac devotis ſupplicationibus dilecti filii nobilis viri Franciſci Mariæ Urbini Ducis, & dilectorum filiorum Abbatis generalis, & univerſæ Congregationis Canonicorum Regularium Lateranenſium Ordinis S. Auguſtini nominibus, nobis humiliter porrectis inclinati, ac ex voto venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper ſacris ritibus, & ceremoniis deputatorum, ut Chriſtifidelium veneratio erga Sanctum Ubaldum olim Epiſcopum Eugubinum magis augeatur, quem ob inſignia miracula, quæ illius interceſſione, ut pie creditur, Omnipotens Deus operari dignatus eſt, & in dies operari dignatur, maxime in liberandis a Dæmone obſeſſis, & ob celebrem in univerſo Orbe illius vitæ ſanctitatem, fel. rec. Cœleſtinus Papa III. Prædeceſſor Noſter in Sanctorum numerum retulit, & erga quem dictus Franciſcus Maria Dux ob ſpeciales gratias a Deo ipſius Sancti Ubaldi meritis, & interceſſione, ut ſimiliter pie creditur, ſuſceptas, & eadem Canonicorum Regularium Congregatio, cujus Ordinis inſtitutum, & vivendi rationem ipſe Sanctus Ubaldus in Canonica Portuenſi apud Ravennam ſuſcepit, ſingularem gerunt affectum,

Reſtitutio feſtivitatis. §.2. Harum ſerie perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ut ipſius S. Ubaldi Pontificis, & Confeſſoris dies feſtus in Kalendario Romano ad diem decimum ſextum menſis Maji adſcribatur, & de eodem S. Ubaldo Pontifice, & Confeſſore in univerſo Orbe a Clericis ſæcularibus, & regularibus quibuſcumque, qui divinum officium recitare tenentur, eo die commemoratio, tanquam de feſto ſimplici fieri debeat.

Clauſ. derog. §.3. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 26. Octob. 1605. An. 1. Dat. Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris, die 26. Octobris 1605. Pont. noſtri Anno 1. [b]

X V I I.

Approbatio Collegii ſub invocatione Sancti Hieronymi, a S. R. E. Cardinale Matthæjo Romæ inſtituti, ad piam ægenorum Scholarium, ad Sacrarum Literarum, & Juris Canonici ſtudium incumbentium, educationem cum gratiarum, & Privilegiorum conceſſione.

P A U L U S E P I S C O P U S;

Servus Servorum Dei.

Dilecto filio noſtro in Urbe ejuſque diſtrictu Vicario in ſpiritualibus generali, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium. ALtitudo divinæ providentiæ, a qua bona, & ſancta opera omnia procedunt, ea ſuorum fidelium animis frequenter ſuggerit, quæ ad Collegiorum, & aliorum piorum locorum propagationem, ac pauperum ſtudii literarum incumbere volentium manutentionem, & inſtructionem, bonorumque per eos emeritorum promotionem noſcantur pertinere, unde nos, quibus eadem providentia univerſalis Eccleſiæ regimen eſt commiſſum, ipſorum fidelium præſertim S. R. E. Cardinalium pias voluntates ad id tendentes, ut votivos ſortiantur effectus, cum a nobis petitur, Apoſtolici favoris ſuffragio libenter proſequimur, ac in his officii noſtri partes favorabiliter interponimus. prout conſpicimus ſalubriter expedire.

Hieronymus Cardin. Matthæjus Collegium S. Hieronymi pro Scholaribus inſtitui juſſit, ab ejus Fratribus, & hæredibus, & ſubſidium hic indicatum aſſignavit. §.1. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Cyriaci, & Haſdrubalis de Matthæis Domicellorum Rom. petitio continebat, quod alias bo. me. Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthæjus nuncupatus, cordi habens Religionis augmentum, & decorem, piamque Juventutis eruditionem, in ultimo a ſe condito teſtamento, ſub cujus diſpoſitione ab humanis deceſſit, & ad gloriam Omnipotentis Dei, & honorem divi Hieronymi Advocati ſui, Cyriaco, & Haſdrubali præfatis ejus fratribus, & hæredibus univerſalibus,

(a) Paucos ante dies, ſcilicet 24. Septemb. Paulus ſua Conſtitutione, cui initium, *Ex injuncto nobis* Clementis VIII. Literas, quibus declaravit Congregationem FF. Reformatorum Diſcalceatorum Ord. B. M. V. de Carmelo inter Mendicantium Ordines eſſe computandum, extendit. Eam omittimus, cum nihil peculiare habeat.

(b) Pridie hujus diei confirmatæ leguntur in forma communi Conſtitutiones Clericorum Regularium Minorum Brevi, cui initium; *Decet Rom. Pontificem*, & quod legitur in Compendio Privilegiorum huluſce Congregationis Romæ edito 1710. & quidem pag. 30.

bus, ioter alia centum, & quinque diverſorum Montium de Urbe loca non vacabilia, & decem mille ſcuta monetæ in emptionem tot aliorum locorum montium non vacabilium, etiam de urbe, ſeu cenſuum annuorum, tuto, & bene impoſitorum, aut bonorum ſtabilium eorum arbitrio eroganda prælegavit, ſeu reliquit. Inſuper voluit, & mandavit, quod poſt factam emptionem hujuſmodi quinque uſque ad ſex mille ſcuta intra ſex menſes, a die obitus ſui computandos, in emptionem alicujus domus, ſeu loci eiſdem Cyriaco, & Haſdrubali beneviſæ, ſeu beneviſi, converti, ibique Collegium S. Hieronymi nuncupandum erigi, & inſtitui, & quatenus pro emptione domus, ſeu loci hujuſmodi erogaretur minor ſumma dd. ſex mille ſcutis, habita ratione ad illius pretium, & fabricam, ſiqua facienda eſſet pro conſtructione, & uſu d. Collegii, id totum quod ſupereſſet, in emptionem ſimilium locorum, ſive cenſuum, aut bonorum ad commodum, & beneficium d. Collegii inveſtiri: Ipſum autem Collegiom, ac bona illi pro ejus dote aſſignanda, de proprietate, & jurepatronatus Cyriaci, & Haſdrubalis prædictorum, ac filiorum, nepotum, pronepotum, & aliorum ex eis deſcendentium io infioitum, unius ſcilicet poſt alium eſſe, ac illis omnibus deficientibus, omnes alii in primogenitura per eum ſuper ſucceſſione partis Caſtrorum Jovis, Rocchæ Sinibaldæ, & Belmontis ratione donationis per eumdem antea prædictis Cyriaco, & Haſdrubali factæ inſtituta, comprehenſi, excluſis ſemper fœminis, & alias juxta ejuſdem primogenituræ formam, ſeriem, & continentiam, eis ſuccedere, & quatenus elapſis dd. ſex menſibus, domus, ſeu locus hujuſmodi empta, vel emptus non eſſet, tunc per Cyriacum, & Haſdrubalem prefatos aliqua idonea domus ad hunc effectum conduci.

Ejus regimen Cyriaco, & Aſdrubali fratribus, & Præpoſito Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli commiſit, cum facultate ſtatuta opportuna condendi.

§.2. Ipſique Cyriacus, & Haſdrubal, ac eorum primogeniti, una cum Præpoſito Domus S. Blaſii de Anulo etiam de Urbe, Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati pro tempore exiſtente d. Collegium, gubernare, & adminiſtrare, ac Magiſtrum ſeu Rectorem, Scholares, famulos, ſervientes ut infra qualificatos in d. Collegio introducendos, eligere, & admittere, eoſque expellere, & removere, ac alios ſufficere, ſtatutaque, ordinationes, & conſtitutiones pro illius felici ſtatu, & proſpera directione facere, condere, & compilare deberent, illaque, prout occaſio ſe offerret, & eis videretur reformare, & corrigere, ac eiſdem addere, & detrahere poſſent, ac denique liberam ipſius Collegii adminiſtrationem haberent, omni, & quacumque ſuperioritate, & ſuperintendentia omiſſa, rogans, & hortans Cyriacum, & Haſdrubalem, ac Præpoſitum prædictos, quatenus io opportunis ordinationibus hujuſmodi faciend. ex quibus rerum conſervatio pendebat, omni cum diligentia, & ſedulitate uti vellent, hac una inter cæteras addita, ac inviolabiliter, & perpetuo obſervanda, videlicet quod tam Magiſter, ſeu Rector, quam Scholares, & ſervientes dicti Collegii prima Dominica cujuslibet menſis, ſua peccata confiteri, & ſacroſanctam Euchariſtiam ſumere tenerentur, ut eodem tempore Deo ſervire, ſcientias ediſcere, & gratias de beneficiis receptis referre valerent,

Rectorem ab eis deputari juſſit.

§.3. Et propterea ſtatuit, & ordinavit, quod unus Magiſter, ſeu Rector Sacerdos a Cyriaco, & Haſdrubale, ac ſucceſſoribus, necnon Præpoſito præfatis eligendus, dicto Collegio præeſſet, ac Scholarium, & famulorum, ſeu ſervientium prædictorum curam gereret,

Introituum adminiſtrationem præſcripſit.

§.4. Ea tamen conditione, quod Cyriacus, & Haſdrubal, ac ſucceſſores prædicti de per ſe ſoli curam, & adminiſtrationem dotis, & pecuniarum ejuſdem Collegii, necnon facultatem loca Montium, & cenſus, ſeu bona ſtabilia hujuſmodi emendi, & in eventum illorum extinctionis pretium inde proventurum, prout eis videretur, & inferius ordinatur, reinveſtiendi haberent, ſed in expeditione mandatorum, manus dicti Præpoſiti intervenire, & deliberationes magni momenti ſuper rebus dicti Collegii ſimiliter cum ejus interventu fieri dcberent.

Scholarium qualitates admittendorum deſignavit.

§.5. Quodque io eodem Collegio tot, quot ex introitibus illius dotis ibi manuteneri poſſent, Scholares Romani originarii, ſeu etiam cives ex privilegio de nobili genere procreati, & pauperes reciperentur. Ita tamen, ut unus, vel duo ex Nonatulæ, & unus ex Famnlarum terris nullius diœceſis Provinciarum Bononien., & Urbinaten. reſpective oriundi, ſiqui adeſſent, qui dd. Scholarium muneri, & conſortio adſcribi inſtarent, dd. Romanis præferrentur, dummodo idonei, & acceptabiles forent; ſub hoc autem principio dilecti filii Proſper Bonus ex terra S. Angeli ſub dominio Ducatus Urbini, Joannis Franciſci Fagnani, qui ſibi a Secretis negotiis Congreg. Conc. Tridentini. ſpatio treſdecim annorum, & ultra inſervierat, conſanguineus loco illius qui de dicta terra Famnlarum admittendus eſſet, necnon Victorius Piccinus Franciſci etiam Piccini Trident. Civis tamen Romanus obſequiis d. Cyriaci inſiſtentis natus, in Scholares ejuſdem Collegii etiam reciperentur, ceteris omnibus circa d. Collegium diſpoſitis, quibus in aliquo ea vice dumtaxat excepta derogari voluit, firmius remanentibus.

De ætate Scholarium.

§.6. Omnes vero Scholares præfati, tempore eorum receptionis in dicto Collegio, decem & ſeptem annorum ad minus ſuæ ætatis, ac in literis humanioribus ſufficienter inſtructi eſſent.

Studia ſacræ paginæ, & Juris Canonici tantum permiſit.

§.7. Nec aliis quam Sacræ paginæ, & Juris Cannnici ſtudiis incumbere poſſent.

Habitum ordinavit.

§.8. Veſteſque Clericales, ſcilicet nigri coloris, & uniformes eis, ſumptibus dicti Collegii deferrent.

Scholares uſque ad annum 25. & non ultra retineri juſſit.

§.9. Ac in ipſo Collegio uſque ad vigeſimum quintum ejuſdem ſuæ ætatis annum retineri, & educari, completoque au-

anno hujuſmodi, locum aliis cedere tenerentur.

Bona Collegii aſſignata ... non ... [illegible]

§. 10. Quodque loca Montium, ſeu cenſus, aut bona, ad opus d. Collegii, ut præfertur aſſignata, & deinceps emenda, pro dote, & ſuſtentatione d. Collegii perpetuo affecta, & hypothecata remanerent, nec in alium uſum converti poſſent, & in eventum illorum extinctionis, pretium inde redigendum, ſtatim apud Montem Pietatis de Urbe deponeretur, cum mentione, ſeu enunciatione, quod pecuniæ hujuſmodi pro dicto Collegio deſtinatæ exiſtebant, neque ex eodem Monte, niſi ad effectum illod in emptionem aliorum locorum Montium non vacabilium, ſive cenſuum bene, & ſecure impoſitorum, aut rerum ſtabilium, prout Cyriacus, & Haſdrubal, ac eorum ſucceſſores præfati, una cum d. Præpoſito magis expedire cognoſcerent, amoveri poſſet, ac in literis patentibus deſuper expedien., ſeu in celebratione inſtrumentorum deſuper conficiendorum, ſemper expreſſa, & ſpecifica mentio fieret, pecunias hujuſmodi ad præfatum Collegium ex diſpoſitione ipſius Hieronymi Card. ſpectare, illaſque hujuſmodi oneribus, & conditionibus, nempe pro dote, & ſubſtentatione dicti Collegii ſubjacere, & hoc toties, quoties caſus contingeret, atque ita perpetuis futuris temporibus dos hujuſmodi d. Collegio, iſtn. & omni alio meliori modo conſervari, fructus autem locorum, cenſuum, ſeu bonorum hujuſmodi donec erectio dicti Còllegii ſequeretur decurrendi, ad commodum, utilitatem, & augmentum ejuſdem Collegii inveſtiri, factaque congerie dotis hujuſmodi ex omnibus, & quibuſcumque illius fructibus ſingulis annis in perpetuum trecenta ſcuta monetæ detrahi, ac illa in tot locis Montium non vacabilium, vel cenſibus annuis, aut bonis ſtabilibus ad commodum, & augmentum ejuſdem Collegii inveſtiri deberent, ad hoc ut facta inveſtitura hujuſmodi dictum Collegium, fructibus inde percipien. uti, & frui poſſet, pro ut in dicto teſtamento plenius dicitur contineri.

Heredes ... [illegible]

§. 11. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, Cyriacus, & Haſdrubal præfati piam d. Hieronymi Card. diſpoſitionem ad effectum quantocius perduci deſiderantes, ex dicta ſumma decem mille ſcutorum ab eo, ut præfertur, legata quandam domum in via, quæ tendit ad Eccleſiam S. Nicolai ſub Monte Quirinali ſitam, ad uſum Collegii hujuſmodi ſatis opportunam, & commodam ab hæredibuſque Pamphilii de Deſideriis, quinque millium ſcutorum, & cenſum annuum ſortis principalis aliorum quinque millium ſcutorum a Hieronymo Serlupio dilectis filiis, & nuperrime ſequuta d. cenſus, pro ſumma bis mille ſcutorum, redemptione, ſeu extinctione ex ipſis bis mille ſcutis, & de fructib. ex dote dicti Collegii eatenus decurſis, alia viginti novem loca Montis Farneſii etiam de Urbe emerint, & in domo præfata Collegium hujuſmodi erigi cupiant, illique pro ſua dote, ſub hoc primordio reſiduum cenſus hujuſmodi, quod eſt ter mille ſcutorum, ac viginti novem prædicta, necnon alia centum, & quinque diverſorum Montium non vacabilium per eos jam ad hunc effectum deſtinata, & deſignata loca aſſignare intendant, pro parte Cyriaci, & Haſdrubalis prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus præmiſſis annuere, & deſuper opportune providere de benignitate Apoſtol. dignaremur.

Paulus rem ſuo in Urbe Vicario committit.

§. 12. Nos igitur Cyriacum, & Haſdrubalem præfatos, ac eorum quemlibet, a quibuſvis excommunic., ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, nec non dicti teſtamenti, ac quarumcumque aliarum ſcripturarum ſuper præmiſſis, & eorum ſingulis, publice, & privatim, ac alias quomodolibet confectarum, & in illis contentorum, ac inde ſequutorum quorumcumque tenores, necnon domus ſeu domorum hujuſmodi veriores ſituationes, confines, earumque, ac locorum montium, & cenſus præſatorum veros etiam annuus valores præſentibus pro ſufficienter, & totaliter expreſſis haben. hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, circumſpectioni tuæ per Apoſt. ſcripta mandamus, quatenus auctoritate noſtra de præmiſſis te diligenter informes, & ſi per informationem hujuſmodi, ita eſſe repereris, in præfata, vel alia per Cyriacum, & Haſdrubalem prædictus ad hunc effectum forſan emenda domo, Collegium S. Hieronymi nuncupandum, cum Cappella, ſeu Oratorio, Refectorio communi, Sigillo, Bibliotheca, Archivio, cæteriſque Collegialibus inſignibus, ac membris, & officinis neceſſariis pro perpetuis receptione, uſu, & habitatione unius Magiſtri ſeu Rectoris habilis, & idonei, qui Presbyter exiſtat, & Scholarium ſamulorum, ſeu ſervientium ejuſdem Collegii curam gerat, & ipſi Collegio juxta traditam ab eodem Hieronymo Card. formam, & non alias præſit, ac tot quot ex d. Collegii proventibus, & redditibus annuis, deducta ex eis in primis, & ante omnia trecentorum ſcutorum ſumma quotannis in otilitatem, & augmentum dicti Collegii juxta prædicti Hieronymi Card. diſpoſitionem inveſtienda, pro tempore commode ſuſtentari, & manuteneri poterunt, Scholarium juxta diſpoſitionem, & ordinationem dicti Hieronymi Card., ut præfertur factas, qualificatorum, eligendorum, recipiendorum, educandorum, retinendorum, ac etiam expellendorum, & removendorum, ſub perpetuis cura, gubernio, regimine, & adminiſtratione Cyriaci, & Haſdrubalis, ac ſuorum primogenitorum prædictorum, qui per ſe ſolos omnimodam dotis, & pecuniarum d. Collegii curam, & adminiſtrationem habere debeant, cum facultatibus, oneribus, conditionibus, modo, & forma

a di-

Digitized by Google

a dicto Hieronymo Card. præſcriptis perpetuo (ſine tamen alicujus præjudicio) erigas, & inſtituas, illique ſic erecto, & inſtituto, pro ejus dote, ac Magiſtri, ſeu Rectoris, ac Scholarium prædictorum, uſu, habitatione, & ſuſtentatione, bonorumque illis incumbentiom ſupportationem prædictam, vel aliam, ſeu alias domos, ut præfertur emendas, cum omnibus, & ſingulis illarum ædificiis, ſtructuris, ſitu, ambitu, juribus, pertinentiis, & dependentiis quibuſcumque, ac reſiduum prædicti cenſus, necnon omnia, & ſingula loca Montium per Cyriacum, & Haſdrubalem præſatos tam empta, & aſſignata, quam emenda, & aſſignaoda, ut præfertur, ita quod liceat Cyriaco, & Haſdrobali ac primogenitis prædictis corporalem, realem, & actualem illorum omnium poſſeſſiooem, per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & dicti Collegii nominibus, propria auctoritate libere appræhendere, & appræhenſam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque ex eis, ſeu dote hujuſmodi provenientia, percipere, exigere, levare, recuperare, locare, & arrendare, ac in communes dicti Collegii uſus, & utilitatem convertere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, etiam perpetuo applices, & appropries.

Et a ſuperioritate, & juriſdictione quorumcumque Officialium &c. eximat.

§.13. Inſuper ipſum Collegiom, ac illius pro tempore exiſtentes Magiſtrum, ſeu Rectorem, Scholares, Collegiales, Œconomos, Officiales, Miniſtros, & perſonas, eorumque res, & bona mobilia præſentia, & futura, cujuſcumque quantitatis, qualitatis, generis, & ſpeciei exiſtentia, ab omni, & quacumque pro tempore exiſtentium d. Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conſervatorum, Reſormatorum, & Noſtri, ac Rom. Pont. pro tempore exiſtentis in eadem Urhe, & illius diſtrictu, ſpiritualibus Vicarii, necnon cauſarum curiæ Cameræ Apoſt. generalis Auditoris, & quorumcumque Noſtrorum, & Sedis Apoſt. de latere Legatorum, ac Vicelegatorum, & quarumcumque aliarum perſonarum ubilibet conſtitutarum, & quavis auctoritate, & dignitate, tam eccleſiaſtica, quam mundana etiam Cardinalatus honore fungentium, viſitatione, correctione, juriſdictione, dominio, ſuperioritate, & poteſtate, ſimiliter perpetuo eximas, & liberes.

Et ſub tutela Sedis Apoſt. recipiat.

§.14. Ac ſub Noſtra, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis protectione, & inviolabili conſervatione ſuſcipias, eidemque Sedi immediate ſubjicias.

Heredes prædictos Collegii adminiſtratores conſtituat.

§.15. Necnon Cyriacum, & Haſdrubalem, & ab eis deſcendentes primogenitos præfatos, in dictiCollegii, illiuſque Magiſtri, ſeu Rectoris, Scholarium, Collegialium, Œconomorum, Officialium, Miniſtrorum, & perſonarum, necnon bonorum, & rerum quorumcumque Protectores, & generales admioiſtratores, quatenus opus ſit, pariter perpetuo conſtituas, & deputes.

Collegio, & ejus perſonis indulta aliorū in Urbe Collegiorum cōmunicet.

§.16. Necnon eiſdem Collegio, illiuſque Magiſtro, & Rectori, Scholaribus, Collegialibus, Œconomis, Officialibus, Mioiſtris, & perſonis, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, prærogativis, antelationihus, præeminentiis, conceſſionibus, indultis, ſavoribus, cæteriſque gratiis univerſis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quihus alia Collegia, & pia loca in dicta Urbe inſtituta, illorumque Magiſtri, ſeo Rectores, Scholares, Collegiales, Œconomi, Officiales, Miniſtri, & perſonæ de jure, uſu, conſuetudine, privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaodent, ac uti, frui, potiri, & gaodere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ſimiliter, & pariſormiter, ac æque principaliter abſque ulla prorſus differentia, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, iiidem perpetuo indulgemus.

Eiſdem heredibus, ac Præpoſito Congregationis Clericorum S. Jo. Decollati, facultatem edendi ordinationes, & ſtatuta Collegii cōcedendi.

§.17. Necnon Cyriaco, & Haſdrubali, ac primogenitis, una cum Præpoſito prædictis quæcumque ſtatuta, ordinationes, conſtitutiones, capitula, & decreta, ad ejuſdem Collegii, illiuſque perſonarum, rerum, & bonorum ſpiritualium, & temporalium curam, regimen, gubernium, directionem, & adminiſtrationem, ac Scholarium prædictorum nominationem, receptionem, admiſſionem, expulſionem, ætatem, qualitatem, victum, veſtitum, inſtructionem, diſciplinam, ac Studii curſum, cęteraque ad hujuſmodi curam, & adminiſtrationem pertinentia, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ipſiuſque Hieronymi Cardinalis diſpoſitioni, & menti non contraria, & a te approbanda, quæ eo ipſo Apoſtolica auctoritate confirmata, & approbata ſint, & eſſe cenſeantur, ac ab omnibos, ad quos pro tempore ſpectabit, etiam ſub pœnis in contravenien. ſtatuendis obſervari debeant, omni, & quacumque ſuperioritate, & ſuperintendentia omiſſa faciendi, & edendi, ac illa, qooties pro eorum, & temporum qualitate, ſeu alias expediens videbitur, mutandi, corrigeodi, moderandi, reſormandi, aut alia ex integro condendi, plenam, & abſolutam licentiam, & facultatem impertiaris.

Præpoſito prædicto onus & munus præfatum perpetuo retinere præcipiat.

§.18. Cęterum quia de facili evenire poteſt, ut modernus, vel pro tempore exiſtens Præpoſitus pręfatus, onera, & munera ſibi a dicto Hieronymo Cardinali, circa ſtatum, & gubernium dicti Collegii, ut prænarratur, injuncta, aliquo modo detrectare tentet, eidem Præpoſito tam moderno, quam pro tempore exiſtenti, ut omni, & quocumque tempore, omnia onera, & monera hujuſmodi, prout ſibi a dicto Hieronymo Cardioale injuncta ſunt, prompta animi devotione ſuſcipere, & exequi, numquam autem quovis colore, prætextu, vel ingenio detrectare debeant, præcipias, & mandes.

Juſpatronatus dicti Collegii adhęredes Cardinalis Matthæi juxta illius diſpoſitionem ſpectare declarat.

§.19. Poſtremo Collegium per præſentes erectum, illiuſque dotem hujuſmodi, de proprietate, & jurepatronatu Cyriaci, & Haſdrubalis, ac ſuorum filiorum, nepotum, pronepotum, & aliorum deſcendentium prædictorum, unius ſcilicet poſt alium. & illis

illis omnibus deficientibus, aliorum ad dictam primogenituram vocatorum juxta illius formam, & tenorem eſſe, & fore, ac jospatronatus bujuſmodi illis ex primæva, integra, & omnimoda fundatione, atque dotatione, de bonis mere patrimonialibus facta, & alias in omnibus, & per omnia juxta prædicti Hieronymi Card. teſtamentum, diſpoſitionem, & ordinationem competere.

Clauſulas hujus Conſtit. apponat.

§.20. Præſentes quoque literas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, per Nos, vel alios Romanos Pontifices Succeſſores Noſtros, etiam in craſtinum aſſumptionis Succeſſorum hujuſmodi ad ſummi Apoſtolatus apicem, ſub quibuſcumque verborum expreſſionibus, & formis, etiam motu proprio pro tempore factis, minime comprehendi, ſed tamquam pro fundatione, & dotatione d. Collegii S. Hieronymi, ad bonarum artium cultum inſtituti conceſſas, ſemper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub data per Adminiſtratores pro tempore exiſtentes præfatos quandocumque eligenda, conceſſa eſſe, & fore, ſuumque plenarium effectum ſortiri, & obtinere.

Clauſulã ſublatã &c. addat.

§.21. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos in quavis inſtantia judicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernas.

Contrariis quibuſcumque hic Pontifex derogat.

§.22. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus, Univerſalibuſque Conciliis editis, ſpecialibus, & generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non dictæ Urbis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus etiam immemorabilibus, & legibus municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Urbi, ac dilectis filiis Populo Romano, necnon Camerario, Vicario, Gubernatori, Auditori, Senatori, cæteriſque Superioribus, & perſonis præfatis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie per quoſcumque Rom. Pontif. Prædeceſſores Noſtros, ac Sedem prædictam etiam moto ſimili, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine etiam conſiſtorialiter, ac alias conceſſis, & confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, exprimerentur, & inſererentur, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & ſufficienter derogatum eſſe decernimus: Cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1605. 16. Kal. Decemb. Pontificatus noſtri Anno I.

Dat. die 16. Novem. 1605. An. I.

Sequitur decretum erectionis dicti Collegii editum a Cardinali Pamphilio PP. Vicar.

Decretum S.R.E. Card. Pamphilii, ſuper inſtitutione Collegii in executionem præinſertarum literarum.

§.23. ILluſtriſſimus, & Reverendiſſimus D. Hieronymus Cardinalis Pamphilius Vicarius, & Judex, ut ſupra deputatus dictis literis Apoſtolicis ea, qua decuit reverentia, receptis, illiſque viſis, & contentis in eis bene auditis, & intellectis, viſoque teſtamento, ut ſupra exhibito, & producto, & demum viſis videndis, & conſideratis conſiderandis, volens ad præfatarum literarum executionem procedere, Collegium de quo in dictis literis erexit, & inſtituit cum appropriatione, & applicatione bonorũ, facultatibus, & declarationibus, ac modo, & forma a dicto bon. me. Hieronymo Cardinali præſcriptis, ac cum exemptione, liberatione, ſubiectione, indulto, deputatione, licentia, facultate, impertitione, conceſſione, præcepto, reſervatione, aſſignatione, & decreto, ac alia in omnibus, & per omnia juxta earumdem literarum Apoſtolicarum formam &c., & tenorem &c. non ſolum præmiſſo ſed etiam omni alio meliori modo &c.

Stipulatio d. decreti.

Actum Romæ in Palatio ſolitæ reſidentiæ dicti Illuſtriſs., & Reverendiſs. D. Cardinalis Vicarii, præſentibus ibidem DD. Franciſco Romaulo Clerico Romano, & Mutio Paſſarino de Nurſia Clerico Spoletanæ Diœceſis Curiæ Connotariis teſtibus ad præmiſſa omnia, & ſingula habitis, vocatis, principaliter, atque rogatis.

Cardinalis ſubſcriptio.

Hieronymus Cardinalis Pamphilius S. D. N Papæ Vicarius.

Notarius rogatus.

Fauſtus de Barberiis d. Curiæ Notarius rogatus.

Sequitur deputatio Vicarii Papæ in Judicem cauſarum dicti Collegii Matthæi.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SUperna diſpoſitione illius, cujus inſcrutabili providentia ordinationem ſuſcipiunt univerſa, in eminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpecula, meritis licet imparibus conſtituti, ad ea, per quæ perſonis quibuslibet, præſertim illis, qui adoleſcentes in literarum ſtudiis, bonis moribus, ac diſciplinis in-

inſtruunt, ipſiſque adoleſcentibus, ac ſtudioſis juſtitia minori cum eorum diſpendio adminiſtretur, libenter attendentes, illa eis propterea benigne concedimus, quæ eorum indemnitati, fore conſpicimus opportuna.

Enunciatio inſtitutionis Collegii Matthæji.

§.24. Alias ſiquidem nos ſupplication. dilectorum filiorum Cyriaci, & Haſdrubalis de Matthæis domicellorum Romanorum, & Marchionum Jovis, & Rocchæ Sinibaldæ caſtrorum pro eorum parte Nobis porrectis inclinati, pro complemento ultimæ voluntatis bonæ memoriæ Hieronymi, dum vixit, tituli Sancti Pancratii, S. R. E. Præsbyteri Cardinalis Matthæi nuncupati, dictorum Cyriaci, & Haſdrubalis Fratris germani, qui in ultimo ſuo teſtamento eoſdem Cyriacum, & Haſdrubalem, hæredes ſibi univerſales inſtituerat, & inter alia, de quibus tunc diſpoſuerat, in Alma Urbe noſtra, & domo, ſeu loco dictis Cyriaco, & Haſdrubali beneviſa, ſeu beneviſo, unum Collegium Scholarium Sancti Hieronymi nuncupan. erigi, & illi etiam tunc expreſſa bona in dotem applicari mandaverat, in quadam per dictum Cyriacum, & Haſdrubalem empta, vel alia, ſeu aliis domibus ad hunc effectum emenda vel emendis, unum Collegium Sancti Hieronymi, ut præfertur nuncupandum, pro perpetuis uſu, & habitatione unius Rectoris, & nonnullorum Scholarium, ſub perpetuis quoque cura, regimine, & adminiſtratione dictorum Cyriaci, & Haſdrubalis, & primogenitorum ſuorum, ac alias certis aliis modo, & forma, ſimiliter tunc expreſſis, Apoſtolica auctoritate perpetuo ereximus, & inſtituimus, illique ſic erecto, & inſtituto pro congrua illius dote domum, ſeu domos hujuſmodi, ac quædam loca Montium non vacabilium ad eum finem, & effectum tum empta, tum reſignata, diſpoſitioni teſtamētariæ ejuſdē Hieronymi Card. inhærendo applicavimus, appropriavimus, & inſuper ipſum Collegium, illiuſq; Rectorem, Profeſſores, Lectores, Præceptores, Scholares, Collegiales, œconomos, Officiales, Miniſtros, & perſonas, necnon res, & bona quæcumque ab omni, & quacumque dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conſervatorum, Reſervatorum, ac in eadem Urbe, & illius diſtrictu Vicarii Noſtri in ſpiritoalibus generalis, necnon Curiæ cauſarum Cameræ noſtræ Apoſtolicæ generalis Auditoris, dilectorum filiorum, & quorumcumque Noſtrorum, & Sedis prædictæ de Latere Legatorum, & Vicelegatorum, ac quarumvis aliarum perſonarum quavis auctoritate, & dignitate etiam Cardinalatus honore fulgentium viſitatione, correctione, & juriſdictione perpetuo eximimus, ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, necnon Romani Pontificis pro tempore exiſtentis protectione, & inviolabili conſervatione ſuſcepimus, eidemq; Sedi immediate ſubjecimus, prout in literis Apoſtolicis deſuper ſub Dat. videlicet ſextodecimo Kalendas Decembris, Pont. noſtri Anno I. expeditis plenius continetur.

Supplicatio Cyriaci, & Haſdrubalis

§.25. Cum autem, ſicut nobis nuper exponi fecerunt Cyriacus, & Haſdrubal prædicti, experientia, & uſu compertum ſit, ſimilia Collegia, ut plurimum, litigiis, & controverſiis judicialibus exerceri, & niſi eis ſpeciales Judices conſtituantur, paſſim huc, & illuc coram diverſis Tribunalibus magno eorum incommodo, & diſpendio trahi, provideque ad hoc inconveniens a dicto Collegio propellendum, & ejus opportunitatibus hac in parte conſulentes, dicti exponentes plurimum cupiant, peculiarem eidem Collegio Judicem, coram quo trahere, & trahi tantummodo poſſint, per Nos, & Sedem prædicto modo, & forma infraſcriptis conſtitui, & deputari, Nobis propterea humiliter ſupplicari fecerunt exponentes prædicti, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

pro deputatione Judicis ſpecialis cauſarum d. Collegii.

Deputatio Vicarii Papæ in Judicem.

§.26. Nos igitur teſtamenti, ac literarum hujuſmodi tenorem præſentibus pro expreſſis habentes, dictoſque exponentes ſpecialis gratiæ favore proſequi volentes, nec non eos, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati prædictum, & pro tempore exiſtentem dictæ Urbis Vicarium in ſpecialem, perpetuum, irrevocabilem Judicem, omnium, & ſingularum litium, cauſarum, & differentiarum, tam civilium quam (præterquam, quæ fidem orthodoxam concernunt) criminalium, & mixtarum, etiam earum, in quibus exequutive in vim obligationis, in forma Cameræ prædictæ factæ agi contigerit, tam inter dictum Collegium, illiuſque Rectorem, Præceptores, Magiſtros, Scholares, Officiales, Miniſtros, & alias perſonas quaſcumque nunc, & etiam pro tempore exiſtentes, quæ inter eoſdem, & Studii generalis dictæ Urbis Rectorem, ac quaſcumque alias perſonas, tam ſæculares, quam Eccleſiaſticas, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, & conditionis, ac præeminentiæ exiſten. Univerſitates, Societates, Congregationes, Collegia, Capitula, ac tam Virorum, quam Mulierum Monaſteria, Hoſpitalia, & pia loca, tam conjunctim, quam diviſim, ac tam active, quam paſſive, ultro citroque ad invicem, vel alias quomodolibet jam forſan motarum, & deinceps movendarum.

Facultas procedendi ſummarie.

§.27. Cum facultate illas per ſe, vel ejus Vicelgerentem, ſeu Locatenentes, aut alium, ſeu alios, quem, vel quos ad hoc duxerit deputandos, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de plano, & ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſed ſola facti veritate inſpecta, ac etiam manu regia, cum omnibus, & ſingulis ſuis incidentibus, dependen., emergen., annexis, & connexis, totoque negotio principali, etiam privative quoad omnes, & ſingulos alios Judices ordinarios, & delegatos, eorumque Curias, & tribunalia Eccle-

cleſiaſtica,vel ſæcularia, audien. cognoſcen. deciden. ſineque debito terminandi.

Citandique in Curia, & extra, ac omnibus Judicibus inhibendi.

§.28. Necnon quoſcumque intereſſe habentes, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per Edictum publicum, conſtito ſibi ſummarie de non tuto acceſſu, citandi, ac quibuſvis etiam ejuſdem Curiæ Judicibus, & perſonis, quibus, & quoties opus fuerit, ſub ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis, de quibus videbitur inhibendi, & in eventum non paritionis, ad declarationem incurſus cenſurarum, & pœnarum hujuſmodi procedendi, ac ſententias deſuper ferendas debitæ exequutioni demandandi, ſeu demandari faciendi.

Contradictores coercendi.

§.29. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſimiles cenſuras, & pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia compellendi, ac etiam auxilium brachii ſæcularis ad hoc invocandi.

Dubia in præmiſſis interpretandi &c.

§.30. Necnon quæcumque dubia, & difficultates, ſi quæ præmiſſorum occaſione quomodolibet oriri contigerit, declarandi, & interpretandi, omniaque, & ſingula in eiſdem præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna facien., geren., mandan., exercen., & exequen., etiam omni, & quacumque appellatione remota, auctoritate prædicta, tenore præſentium, perpetuo conſtituimus, & deputamus, ac perpetuo conſtitutum, & deputatum eſſe, & fore.

Clauſulę hujus conceſſionis præſervativæ.

§.31. Præſentes quoque noſtras literas de ſubreptionis, ſeu nullitatis vitio, notari, impugnari, retractari, annullari, vel invalidari, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, vel ad viam, & terminos juris reduci, aut adverſus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remediom impetrari, aut concedi nullatenus umquam poſſe, ſed ſemper, & perpetuo dicto Collegio, illiuſque Præceptoribus, Magiſtris, Scholaribus, Miniſtris, & aliis perſonis prædictis perpetuo ſuffragari.

Clauſula ſublata &c.

§.32. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum dicti Palatii Auditores, ac ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, auctoritate, & tenore prædictis decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſulę contrariorum derogatoriæ.

§.33. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon facultatibus Cameræ prædictæ generali Auditori conceſſis, ſeu ſtatutis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, ac formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter, ac alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus habenda eſſet in noſtris literis mentio ſpecialis, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque, aut ſi alicui communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 20. Novem. 1606 Ann II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 20. Novembris 1606. Pont. noſtri Anno II. (a)

XVIII.

De certo Religioſorum numero cuicumque Monaſterio, Conventui, ac Domui Regulari præfigendo.

Similem legem ſanxerat Clem. VIII.

Concil Trident. ſeſſ. 25. cap. 3.

§.1. SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus Noſter Dominus Paulus Divina providentia Papa Quintus. Cum ex plurimis, iiſque graviſſimis Decretis, quæ fel. record. Clemens VIII. ad regularem diſciplinam reſtituendam, & augendam condidit, illud maximi momenti eſſe animadvertit, quod a Sacro Concilio Tridentino multo ante cautum etiam fuerat, ut is tantum Religioſorum hominum numerus in ſingulis Monaſteriis, Conventibus, & Domibus Regularibus conſtitueretur, qui vel propriis redditibus, & obventionibus, vel conſuetis emolumentis, ac eleemoſynis ali commode poſſet, magnamque fortaſſe obſervantiæ regularis jacturam inde factam eſſe, quod Ordinum Superiores illud exequi nimium diſtulerunt, ut hoc etiam adhibito remedio, hujuſmodi incommodo proſpiceret, aditumque iis Prælatis Regularibus præcluderet, qui plures ad ſuam Religionem admittentes, quam Monaſteriorum, & Conventuum cenſus, eleemoſynæ, & qualitates ferant, non levem ſubditis vitæ clauſtralis relaxandæ occaſionem præbere videntur.

Præceptum præfigendi cuique Monaſterio certum numerum Religioſorũ per ejus Superiores.

§.2. Decrevit, & præcepit, ac præſentis Decreti virtute præcipit, & mandat, omnibus, & ſingulis Generalibus, Provincialibus, Commiſſariis, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicariis, & quibuſcumque aliis Superioribus Monaſteriorum, Conventuum, & Domorum, quovis nomine nuncupentur, Ordinum, Congregationum, & Inſtitutorum, tam Monachorum, quam Mendicantium, & non Mendicantium Regularium quorumcumque exiſtentium intra fines

---

(a) Die 8. hujus Menſis confirmavit Paulus privilegia a Prædeceſſoribus ſuis conceſſa Congregationi Canonicorum Lateranenſium Ordinis Sancti Auguſtini ſuo Brevi quod incipit *Paterna noſtra &c.*

Digitized by Google

fines Italiæ, & Inſularum adjacentium, ut ſinguli, ad quos pertinet, in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Monachis Fratribuſve ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, & rerum uſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus, & proventus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obventiones, tam communes Monaſteriorum, Conventuum, & Domorum ejuſdem Provinciæ, quam etiam ſingularibus perſonis Religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas in communem uſum deinceps conferendas, decem annorum diverſorum habita ratione diligenter, ac mature recognoſcant, iis omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliave cujuslibet generis onera conſueverunt abſorbere, eaque omnia in ſcripto fideliter exarata idem Superior, cujus intereſt, in primo Capitulo, ſeu Congregatione Provinciali coram tribus Judicibus ab ipſomet Capitulo, vel Congregatione deligendis proponat, qui computatis hujuſmodi redditibus, eleemoſynis, & obventionibus univerſis, ac oneribus, ut ſuperius detractis, ſedulo examinent, quot Religioſi homines in unoquoque Monaſterio, Conventu, & Domo Regulari, juxta Religionis, & proprii Inſtituti morem, victum, & veſtitum in communi habentes competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum, reddituum, eleemoſynarum, & onerum præciſam notam ipſimet Congregationi, Capitulove Provinciali exhibeant, ut in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cuicumque familiæ, Conventus, Monaſterii, & Domus regularis quovis nomine nuncupatæ in ſingula quaque Provincia certus earum tantum perſonarum numerus communi Patrum Capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemoſynis, & obventionibus, ut ſuperius, ſufficienter ali poſſint.

Tempus unius anni ad prædicta exequen.

§.3. Ne vero Superiores, qui id præſtare debent, ſerius, aut remiſſius, quam par eſt, muneri ſuo ſatisfaciant, mandavit, ac mandat Sanctitas Sua, ut infra annum a die dati præſentis Decreti computandum, omnia hoc de genere capitulariter geſta in authenticam formam redacta ad Congregationem Reformationis Apoſtolicæ ſinguli mittant, numerumque familiæ ſingulorum Conventuum, Monaſteriorum, & Domorum hujuſmodi Regularium, Capituli, vel Congregationis Provincialis ſententia, & auctoritate præfinitum iidem Superiores Ordinum, Congregationum, & Inſtitutorum quorumcumque tam Generales, & Provinciales, quam locales omnes perpetuo ſervare omnino teneantur.

Superioribus inobedientibus pœnæ infliguntur.

§.4. Eos autem Superiores cujuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant, qui prædicta omnia præfixo termino non præſtiterint, vel numerum hujuſmodi præſcriptum quovis modo augere præſumpſerint, privationis omnium officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, vociſque activæ, & paſſivæ, ac ad omnia ſuæ Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipſo incurrere, atque aliis etiam gravioribus ad Sanctitatis Suæ, & Succeſſorum ſuorum arbitrium infligendis pœnis ſubjacere voluit, & declaravit.

Exemplorum fides.

§.5. Vult præterea Sanctitas Sua per hoc Decretum ejuſdem Congregationis Reformationis Apoſtolicæ Secretarii manu ſubſcriptum, conſuetiſque Almæ Urbis locis affixum, & publicatum, omnes, & ſingulos Ordinum Regularium Superiores, ad quos ſpectat, perinde affici, ac ſi fuiſſet cuilibet perſonaliter intimatum.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, privilegiis, ſtatutis, indultis, necnon aliis contrariis quibuſcumque.

Dat. die 4. Decem. 1605. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum, die 4. Decembris 1605. Pont. ejuſdem S. D. N. Anno I.

X I X.

Quod Fratres Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum poſſint ubique de ſola licentia Ordinarii nova conſtruere Monaſteria.

Conſonat Conc. Trident. ſeſſ.25. cap.3. in fin.

De Ordine Carmelitarum vide in Conſtit. LXXVIII. Honorii III. Ut vivendi *Tom.III fol.242,*

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD Eccleſiæ militantis, (cujus regimini, licet immeriti Divina diſponente clementia, præſidemus) amplitudinem, nihil magis neceſſarium, quam perfectorum Militum Chriſti multitudinem exiſtimamus.

Cauſa hujus Conſtit.

§.1. Cum igitur, ſicut magno cum ſpirituali gaudio noſtro accepimus, dilecti filii Religioſi Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, Carmelitæ Diſcalceati nuncupati, tam in Hiſpaniarum Regnis, quam in Italiæ, & novi Orbis, aliiſque Mundi partibus pergant aſſidue Deo, & Eccleſiæ Sanctæ ſuæ perfectum exhibere famulatum non ſolum ipſi Deo per orationem, & contemplationem ſedulo vacantes, verum etiam animarum ſalutem exemplo, & doctrina ſolicite procurantes, cumque in dies fructus uberiores ex dictæ Religionis propagatione, benedicente Domino, ſperandi ſint.

Carmelitæ poſſunt ubiq. domos ædificare, de ſolo conſenſu Ordinariorum.

§.2. Nos ad ea, quæ Religioſorum eorumdem augmento cedere poſſunt, concedenda atque ea, quæ illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoſcuntur removenda merito propenſiores ſumus. Quare motu proprio, & ex certa ſcientia, ac mera deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ejuſdem Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum Superioribus, & Religioſis, ut ubique locorum cuilibet in diſtrictu ſuo, juxta literarum fel. record. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri ſuper erectione Congregationis Italiæ præ-

prædicti Ordinis, ſub data die 13. Novembris Anni Domini 1600. Pontificatus ſui Anno IX. expeditarum formam, & tenorem, quem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, Domos, & Monaſteria, juxta Concilii Tridentini decreta, de ſola licentia Ordinariorum, nullo aliarum perſonarum cujuſvis Ordinis, etiam Regularium, requiſito conſenſu, condere, fundare, & erigere valeant, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, licentiam, ac facultatem concedimus, & indulgemus.

Contrariorum derogatio.

§.3. Non obſtantibus ejuſdem Clementis Prædeceſſoris, quæ incipit, Quoniam ad inſtitutam, ſub dat. Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus ſui Anno XII. aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & cujuſvis alterius Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac derogatum eſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.4. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 12. Decem. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 12. Decembris 1605. Pont. noſtri Anno I.

X X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Banchi Depoſitorum Sancti Spiritus in Saxia de Urbe.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Conturbantibus Mercatoribus, inducta neceſſitas erigendi menſam nummulariam in Archihoſpitali S. Spiritus.

§.1. A Pontificatus Noſtri primordio, clamores, quos a multis annis citra in hac Alma Urbe noſtra a Viduis, Pupillis, Locis Piis, & Curialibus, qui eorum pecunias ob decoctionem Mercatorum, & publicorum capſorum amiſerunt, vel eas cum maxima jactura, & non ſine ingentibus expenſis mediante diſcuſſione bonorum recuperare nituntur, intelleximus, ita mentis noſtræ dolores excitaverunt, ut cum hæc notabile damnum rei privatæ, ac publicæ attulerint, & afferant, eis aliquod remedium dare cogitaverimus, & proinde in Archihoſpitali noſtro Sancti Spiritus in Saxia de eadem Urbe, quod bona ſtabilia magni valoris poſſidet, & in quo diverſa pia opera in educandis infantibus ibi expoſitis, ac curandis Infirmis ibi recurſum habentibus, ac alia quampluribus exercentur, in eo etiam hoc pium opus exerceri poſſet, publicum Bancum Depoſitorum pro commoditate ibidem ſponte pecunias ſuas deponentium, ad hoc ut mediante obligatione bonorum dicti Archihoſpitalis pro dictis depoſitis indemnitati deponentium tute provideatur, erigere, & inſtituere duximus, dictoque negotio etiam diu pro indemnitate dicti Archihoſpitalis cum dilecto filio Octavio Taſſano illius moderno Præceptore, ac aliis probis, & expertis viris examinato, ipſi in eam, ut ex præmiſſis magna dicto Archihoſpitali reſultaret utilitas, deſcenderunt ſententiam, ſi eidem Octavio Præceptori partem dictarum pecuniarum, ut præfertur, deponen., in emptionem Locorum Montium non Vacabilium, quæ ſemper, & illico pro commoditate ſuas pecunias repetentium in eventum illarum repetitionis pecunia numerata deficien. in promptu eſſent, & vendi poſſent converten. facultatem concederemus, & auctoritatem.

Hypothecatis pro deponentium indemnitate ejus bona.

Dataque facultate emendi Loca Montium non Vacabilium.

Paulus d. menſam nummulariam erigit.

§.2. Nos igitur in Supremo Militantis Eccleſiæ Solio divina diſpoſitione conſtituti ad ea, per quæ publicæ, & privatæ utilitati, dictæque Urbis Curialium, & aliarum perſonarum indemnitati valeat ſalubriter provideri, libenter intendimus; Motu proprio non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in dicto Archihoſpitali, & loco inibi, vel alibi, prout melius videbitur, ad publicam commoditatem deputan., unum Bancum perpetuum Depoſitorum nuncupan. per Capſerium. & alios illius Miniſtros, qui Ordinem Sancti Spiritus ſub Regula Sancti Auguſtini, cujus dictum Archihoſpitale exiſtit, profeſſi fuerint, regendum, & gubernandum, in quo omnes, & ſingulæ pecuniarum ſommæ, etiam cujuſvis quantitatis exiſtentes, ab eas deponere volentibus gratis, & abſque aliqua pecuniarum etiam minimæ partis a dictis perſonis pro hujuſmodi depoſitis exactione deponantur, & tute conſerventur, ſine aliquo præjudicio Montis Pietatis de Urbe perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Capſam pecuniarum tribus clavibus obſervatam penes Præceptorem cuſtodiri mandat.

§.3. Illoque ſic erecto, & inſtituto, ut illud aliquo ſervato ordine recte, & feliciter ad quorumcumque ſatisfactionem adminiſtretur, quod de cætero perpetuis futuris temporibus in dicto Archihoſpitali una capſa in Camera prædicti Octavii, & pro tempore exiſtentis d. Archihoſpitalis Præceptoris conſervan., in qua pecuniæ prædicti Banchi reponantur, conficiatur, eaque tribus differentibus clavibus, quarum unam dictus Præceptor, aliamque prædicti Archihoſpitalis Domus Magiſter, & reliquam claves hujuſmodi dicti Banchi Theſaurarius, ſeu Capſerius pro tempore exiſtentes habeant, obſeratur, ac Præceptor, necnon Magiſter Domus, ac Theſaurarius, ſeu Capſerius prædicti dictam capſam conjunctim,

& non

& nnn ſeparatim, ac de per ſe, aut unus abſque alio aperire, nec alter alteri clavem ſuam confidere, aut accumodare,

Pecuniæ in alios uſus distrahi vetat.

§.4. Minuſque pecunias in dicto Banco pro tempore exiſtentes, aut etiam minimam illarum partem, ſeu quantitatem ad alios quantumvis neceſſarios, & utiles uſus, quam in emptionem Locorum Montium non Vacabilium hujuſmodi convertere, aut ſuper eis etiam pro urgentiſſimis ipſius Archihoſpitalis neceſſitatibus ſub pœna illorum nullitatis aliquos contractus inire, aut conficere poſſint, nec debeant, ac proinde dictæ pecuniæ ex pecuniis, & redditibus dicti Archihoſpitalis provenien., ne in alios, quam prædictos uſus convertantur, aut invicem confundantur, ſeparentur.

Duo millia ſcutor. ſemper penes Capſerium relinquenda.

§.5. Et in dicta capſa, ad hoc ut promptę pecuniæ occurrentibus eas dietim repetentibus neceſſitatibus habeantur, quædam, eaque conveniens pecuniarum quantitas ſemper, & continuo conſervetur, & ob id bis mille ſcuta circiter in manibus d. Theſaurarii, ſeu Capſerii pro quotidianis minoribus ſolutionibus faciendis dumtaxat relinquantur, itaut dum aliqua major ſolutio facienda erit, id ad prædicti Præceptoris, & Magiſtri Domus notitiam deveniat.

Semel in hebdomada rationes per eū reddendæ.

§.6. Semelque ſaltem in hebdomada, & ſæpius, prout dicto Præceptori videbitur, per Præceptorem, ac Magiſtrum Domus prædictos computa depoſitorum tunc factorum, ad hoc ut a prædicto Theſaurario, ſeu Capſerio pecuniæ, ſi plures, quam opus fuerit, habuerit, auferantur, & in Capſa, ut ſupra, reponantur, aut ipſi aliæ pecuniæ, prout temporis exegerit neceſſitas, tribuantur, revideantur.

Certiorato de omnibus ſemel in anno Summo Pontifice per Præceptorem.

§.6. Dictuſque Præceptor quolibet anno Nos, & Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem de emolumentis præmiſſorum occaſione factis certiorare, & notificare teneatur.

Computa ſingulo trimeſtri in Congregatione generali examinanda.

§.7. Dictæque Capſæ computa ſingulis ſaltem tribus menſibus, vel alias, prout etiam expediens videbitur dicto Præceptori pro tempore exiſtenti ab univerſa dicti Archihoſpitalis Congregatione qualibet hebdomada coram dicto Præceptore cum interventu non ſolum principalium illius Officialium, verum etiam Procuratoris, ac Advocati, & Notarii fieri ſolita, revideantur.

Nullum aliud negociationis genus exercendum.

§.8. Quodque ipſius Banchi Capſerius pro tempore exiſtens, ac Præceptor, & Magiſter Domus, ſeu alii Miniſtri cambia, recambia, incettas, d. cedulas, & nullum aliud genus negociationis exercere, ſeu admittere poſſint, ſed prædictus Theſaurarius, ſeu Capſerius dicti Banchi merus Depoſitarius eſſe, nec de dictis pecuniis diſponere, aut illas in alios uſus, quam Locorum Montium emptionem, & uſus hujuſmodi convertere debeat.

Libris, partitiſque integra danda fides.

§.9. Et libris, in quibus prædicta depoſita deſcribentur, eadem prorſus fides in judicio, & extra judicium adhibeatur, quodque partitæ ex dictis libris extractæ, & a Præceptore, & Magiſtro Domus, necnon Theſaurario, ſeu Capſerio prædictis, vel duobus ex ipſis ſubſcriptæ in judicio, & extra fidem faciant, perinde ac ſi parte citata, & cum decreto Judicis extractæ fuiſſent, dictuſque Theſaurarius, ſeu Capſerius, & quicumque alii dicti Banchi Miniſtri ad omnem dictorum Deponentium, vel intereſſe habentium requiſitionem partitas ex dictis libris Depoſitorum hujuſmodi ad effectum exhibendi in judicio, & extra illud pro creditorum ſuorum conſequutione, vel alia opportuna probatione tradere, & extrahere.

Bona omnia Archihoſpit. pro Depoſitorum ſecuritate hypotheca ta.

§.10. Ac pro hujuſmodi pecunias deponentium ſecuritate quæcumque dicti Archihoſpitalis immobilia, mobilia, ac ſemoventia bona in ampliori Cameræ, & quacumque alia juris valida forma obligata, & hypothecata ſint, & intelligantur, illaque ſic obligata, & hypothecata exiſtant, dictique deponentes ad illa promptam, & paratam exequutionem, acſi Inſtrumenta publica obligatione Camerali vallata eſſent, habere, & in eventum non reſtitutionis pecuniarum ab eis pro tempore depoſitarum dictorum bonorum realem, corporalem, & actualem poſſeſſionem, ſeu quaſi abſque vitio ſpolii, & attentatorum, ac alicujus Judicis, ſeu Curiæ decreto, vel mandato pro concurrenti pecuniarum eis tunc reſtituendarum quantitate apprehendere, & apprehenſam continuare, & retinere, illaque quibuſvis perſonis ſub quibuſcumque pactis, & conditionibus, & precio ſibi beneviſo locare, arrendare, ac illorum fructus, & emolumenta percipere, exigere, levare, dictaque bona vendere, & alienare, ac de eis libere diſponere poſſint, & valeant.

Pecuniæ depoſitæ ſequeſtro non ſubjacent.

§.11. Quodque pecuniæ in dicto Banco pro tempore deponendæ, quamdiu in eo fuerint, a quoquam cujuſvis crediti occaſione ſequeſtrari non poſſint, & quocumque ſequeſtro non obſtante, prædictus Capſerius ad omnem, & ſimplicem illorum, qui eas depoſuerint, requiſitionem eis etiam abſque aliqua pœna, & periculo iteratæ ſolutionis ſolvere, & reſtituere poſſit, & valeat, itidem perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Pœnæ ſpirituales, & corporeæ contra Miniſtros prędicta non obſervantes.

§.12. Et pro præmiſſorum inviolabili obſervatione dicti Archihoſpitalis Præceptori, ac Magiſtro Domus, necnon ipſius Banchi Theſaurario, ſeu Capſerio, aliiſque illius Miniſtris, & perſonis, ac quibuſcumque aliis, ad quos nunc ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, quoſque dictum negotium tangit, aut tangere poterit quomodolibet in futurum, ac ultra alias pœnas a jure communi inflictas, ſub privationis quorumcumque beneficiorum, & officiorum per eos pro tempore obtentorum, ac inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda, ac etiam perpetuæ infamiæ, necnon excommunicationis majoris latæ ſententiæ, a qua nonniſi a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore exiſtente, ac in mortis articulo abſolutionis beneficium conſequi poſſint, ipſo facto incurrendæ pœna præmiſſis in toto, vel in parte contradicere, aut ab eis, ſeu illorum aliquo quovis prætextu, cauſa, vel occaſione recedere audeant, ſeu præ-

præſumant, ſed ea, ac eorum ſingula inviolabiliter, & inconcuſſe obſervare, & adimplere, ac ab aliis, quantum in ſe erit, obſervari, & adimpleri mandent, & faciant, itidem perpetuo præcipimus, & mandamus.

Data facultas emendi Loca Montium non Vacabilium.

§. 13. Dictique Archihoſpitalis Præceptori, & aliis illius Miniſtris prædictis, quod prædictas pecunias pro tempore, ut præfertur, deponendas, ſeu earum partem in emptionem tot Locorum Montium non Vacabilium, ad hoc ut illarum reſtitutionis tempore adveniente dicta loca quantocitius vendi, dictæque pecuniæ, quibus debentur, reſtitui poſſint, convertere, & fructus interim ex eis provenientes, percipere, exigere, & levare, ac in dicti Archihoſpitalis uſus, & utilitatem convertere.

Data facultas ſtatuta edendi, publicandi &c.

§. 14. Quodque pro felici, & ſalubri dicti Banchi, ac illius perſonarum, & rerum ſuarum regimine, & directione quæcumque ſtatuta, & ordinationes, Capitula, & Decreta licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria condere, & quoties ſibi opportunum videbitur, condita mutare, alterare, & declarare, ac pro eorum arbitrio Edicta publicare, imprimi, & affigi facere, ac ſubſcribere, aliaque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna facere, dicere, gerere, & exequi poſſint, & valeant, ſimiliter perpetuo concedimus, & indulgemus.

Clauſulæ.

§. 15. Decernentes præſentes, & deſuper conficiendas literas de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, ſeu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas quodcumque juris, & facti, vel juſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam poſſe, ſed illa ſemper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & eſſe, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & in futurum quomodolibet ſpectabit inviolabiliter obſervari debere; Sicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantium derogatio.

§. 16. Non obſtantibus præmiſſis, nec non fel. rec. Pauli II., ac aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, quatenus opus ſit, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon etiam dictorum Archihoſpitalis, & Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Archihoſpitali, & Ordini, ejuſque Præceptori, ac Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§. 17. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 13. Decem. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 13. Decembris 1605. Pont. noſtri Anno I.

XXI.

Revocatio exemptionum omnium a ſolutione onerum Reverendæ Cameræ Apoſtolicæ quibuſcumque conceſſarum, cum innovatione Conſtitutionum deſuper a Prædeceſſoribus editarum.

Specialem revocationem exemptionum, quæ ad ſolutionem Subſidii triennalis, habes notatam in Conſt. XXIX. Pauli IV. Cupientes *Tom. IV. Par. I. fol. 358. Aliam autem revocationem generalem, vide in Conſt. VI. Sixti V.* Inter varias *Tom. IV. Par. IV. fol. 133.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN maximis rerum difficultatibus, & in iis redditruum Cameræ noſtræ Apoſtolicæ anguſtiis, in quibus ob ingentes ſumptus, tum ex cauſa bellorum, quæ contra Turcas in Hungaria ſuperioribus annis geſta ſunt, tum etiam ex caritate Annonæ, qua Urbs Roma, & Status noſter Eccleſiaſticus diu, multumque laboravit, per Sedem Apoſtolicam, & Cameram prædictam præcipue factos, eadem Camera nunc conſtituta reperitur, aliquid ipſi Cameræ levamen, & ſubſidium afferre cupientes, ea interdum facere cogimur, quæ libenter prætermitteremus, ſi alia ratione noſtris, & prædictæ Cameræ, ac Sedis neceſſitatibus conſulere valeremus.

Cauſæ hujus revocationis.

§. 1. Cum itaque, præter diverſas introituum Sedis, & Cameræ prædictorum alienationes, & pignorationes, ſive in perpetuum, ſive ad tempus nonnullis de cauſis a noſtris Prædeceſſoribus Romanis Pontificibus factas, plures immunitates, ac exemptiones a ſolutionibus Dohanarum, & gabella-

Digitized by Google

bellarum, onerum, impoſitionum, & vectigalium Cameræ noſtræ Apoſtolicæ debitorum, nec non pleræque aliæ conceſſiones, & gratiæ infraſcriptæ diverſis Communitatibus, Univerſitatibus, Baronibus, Domicellis, & aliis noſtris, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Feudatariis, & ſubditis etiam qualificatis, ab eiſdem Prædeceſſoribus noſtris, ac a Nobis forſan, & Sede, Cameraque prædictis, nec non a Legatis, & aliis Officialibus, Communitatibus, & Univerſitatibus, ſive in perpetuum, ſive ad tempus conceſſæ reperiantur, & hiſque non ſolum ejuſdem Cameræ, & Sedis Apoſtolicæ redditus, & proventus non modicam patiantur diminutionem, ſed etiam ut plurimum id, quod divitibus, & bonis temporalibus affluentibus, per exemptiones, & conceſſiones hujuſmodi ex oneribus publicis ab eis debitis remittitur, in aliorum minus divitum, & affluentium gravamen redundet, contra omnem juris, & æquitatis rationem, & impoſitionum dictorum onerum naturam, quæ omnes æqualiter pro rata bonorum, & rerum, quæ poſſident, comprehendere deberet. Qua de cauſa multæ pauperum, atque Communitatum, & Univerſitatum Status noſtri Eccleſiaſtici querelæ ad Nos delatæ fuerunt. Nos ut omnibus in præmiſſis juſtitia æqualiter tribuatur, & Cameræ noſtræ neceſſitatibus ſubveniatur, ab æquitate minime alienum eſſe exiſtimavimus, ut ea, quæ ex gratia, & privilegio ab eadem Sede, & Camera, & aliis quibuſcumque ejus Officialibus, & Miniſtris, atque Communitatibus, & Univerſitatibus, diverſis perſonis conceſſa fuerunt, & ſubtracta eidem Sedi, & Cameræ, Communitatibuſque, & Univerſitatibus, a quibus onera eidem Cameræ perſolvuntur, & cætera publica onera ſupportantur (juſtitia, & æquitate, ac dictæ Sedis, & Cameræ difficultatibus ita exigentibus) reſtituamus, quinimmo id æquius ferendum eſſe, quam ſi novis impoſitionibus Populos Nobis ſubditos, ſicut in ſimilibus occaſionibus, alias noſtros Prædeceſſores prædictos feciſſe accepimus, gravaremus,

Innovatio bullarum editarum ſuper revocatione exemptionum

§.2. Propterea motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, nonnullorum etiam Prædeceſſorum noſtrorum, & præſertim fel. recor. Pauli Tertii, Julii Tertii, Pii Quinti, & Clementis Octavi Romanorum Pontificum in ſimilibus, non tam forſan gravibus neceſſitatibus, veſtigiis inhærentes, quaſcumque eorumdem, & aliorum Romanorum Pontificum, & præſertim ipſius Pii Quinti, quæ incipit, *Et ſi ea*, ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 8. Junii 1566. Pontificatus ſui Anno Primo, editas Conſtitutiones, hujuſmodi exemptionum, & immunitatum revocatorias, quarum tenores præſentibus pro expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis, & regiſtratis haberi volumus, confirmantes, approbantes, & innovantes.

Revocatio exemptionum

§.3. Hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, omnes, & quaſcumque exemptiones, & immunitates a ſolutione Subſidii triennalis, quatreni carnis, taxarum equorum, Tallearum, Cenſuum, Archivii, Fogliettæ, Triremium, Utenſilium, nec non Dohanarum, Gabellarum, Datiorum, Impoſitionum, & aliorum onerum Cameralium quorumcumque, & quæ etiam per Communitates, & Univerſitates pro eorumdem onerum Cameralium ſolutione, & publicorum munerum ſupportatione indicta, & impoſita exiſtunt, ac exigi ſolita ſunt.

omnium, a ſolutione onerũ Cameralium.

Conceſſionũque de pœnæ maleficiorum & aliis redditibus Cameræ

§.4. Necnon cæteras gratias, & conceſſiones, ac proviſiones, & aſſignationes ſuper Cameræ præfatæ redditibus, & juribus, pœnarum quoque maleficiorum applicationes, appropriationes, ac illarum, & Cancellariarum, ſive Bancharum, tam civilium, quam criminalium, ac Secretariarum, & illarum emolumentorum, ac bonorum, & jurium ipſius Cameræ, cujuſvis qualitatis, & quantitatis in præjudicium ipſius Cameræ per quoſcumque Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem Apoſtolicam etiam motu proprio, & conſiſtorialiter, ac S. R. E. Camerarium, & Cameram prædictas, ſeu etiam Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Officiales, & Miniſtros quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, nec non Familiis nobilibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & quibuſvis aliis perſonis quacumque dignitate ſulgentibus, etiam ratione Guberniorum, & aliorum officiorum, & munerum eis commiſſorum, & ex quavis cauſa, etiam in recompenſam laborum, damnorum paſſorum, expenſarum, vel meritorum, ſeu illorum intuitu, & alia quantumvis urgentiſſima, ac de neceſſitate exprimenda cauſa, ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam ſi in appaltuum, ſeu locationum Cameralium inſtrumentis promiſſum, & cautum ſit eas obſervari debere, Appaltatoreſque, & Conductores ad illarum obſervationem teneri, ac illas quomodocumque, & qualitercumque hactenus, in genere, vel in ſpecie conceſſas, datas, factas, & emanatas, & inde ſequuta quæcumque, etiam auctoritate Judicis, perpetuo revocamus, caſſamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac viribus, & effectu prorſus evacuamus, ac revocata, caſſa, ſublata, abrogata, & annullata, viribuſque, & effectu vacua perpetuo fore, & eſſe, neque in poſſeſſorio, neque in petitorio cuiquam ſuffragari poſſe, ſeu debere.

Qui omnes Cameræ reſtituti cenſeantur.

§.5. Ac proviſiones, aſſignationes, pœnas maleficiorum, emolumenta, vectigalia, & alias res, bona, & jura prædicta ea hujuſmodi noſtra revocatione reſtituta eidem Cameræ, & non aliis, quibus forſan locati, & appaltati reperiuntur, redditus, & proventus dictæ Cameræ, licet, antequam exemptiones, conceſſiones, & aſſignationes ſupradictæ emanaſſent, aliter diſpoſitum fuerit, omnino deberi, ac ad illa omnia, & ſingula Cameram ipſam, necnon Communi-

munitates, & Univerſitates pro gabellis, ac datiis ab eis exigi ſolitis pro dictorum onerum Cameralium, & publicorum ſolutione, & ſupportatione, eo ipſo abſque alia adepta, ſeu recuperata poſſeſſione, reſtitutam, & reintegratam fore, & eſſe, & cenſeri.

Clauſulæ præſervativæ.

§.6. Ac præſentes noſtras literas perpetuo validas, & efficaces exiſtere, nec ex eo, quod quicumque intereſſe habentes, & prætendentes, vocati, & auditi non fuerint, de nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, ſeu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut alias quovis prætextu infringi, revocari, aut adverſus illas quodcumque gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari ullatenus poſſe.

Clauſula ſublata &c.

§.7. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac ipſum S. R. E. Camerarium, Cameræque Apoſtolicæ Clericos Præſidentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Præſervatio exemptionum de jure competentium.

§.8. Volumus autem, ac per eaſdem præſentes declaramus, noſtræ intentionis non eſſe, revocare exemptiones, & immunitates quibuſvis perſonis Eccleſiaſticis, tam ſæcularibus, quam regularibus de jure competentes.

Legatiſque, ſeu Gubernatoribus præſentibus conceſſarum.

§.9. Neque conceſſiones pœnarum maleficiorum S. R. E. Cardinalibus ratione Legationum, & Guberniorum illis commiſſorum, nominatim, & in ſpecie factas, quas unumquemque Legationibus, ſeu Guberniis præſentibus dumtaxat durantibus, juxta conceſſiones eis reſpective factas, percipere poſſe permittimus.

Et ex cauſa onerosa datarum.

§.10. Præterea a præſenti noſtra revocatione excipimus, & exceptas eſſe volumus, & declaramus, immunitates, exemptiones, ac alias conceſſiones quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, aut aliis particularibus perſonis ex cauſa vere oneroſa, videlicet conguæ, & effectualis ſolutionis pecuniarum conceſſas, quas tamen ipſæ Communitates, Univerſitates, & particulares perſonæ in eadem Camera, citato Commiſſario Generali, verificare, & in ipſa Camera examinari, & admitti facere teneantur, niſi alias pro talibus verificatæ, examinatæ, & admiſſæ fuerint, quia dicto caſu ad novam probationem, & verificationem eas teneri nolumus.

Vel ratione appaltuum.

§.11. Excipimus etiam exemptiones, & immunitates ratione appaltuum conceſſas.

Aut Cardinalibus, vel Cameralibus, ſive Curialibus competentiũ.

§.12. Necnon S. R. E. Cardinalibus ratione dignitatis Cardinalatus, & Cameralibus, qui in eadem Camera ſederunt, concedi ſolitas, ac etiam exemptiones, quibus ad præſens Prælati, & Officiales Romanæ Curiæ, & Prælati domeſtici, Cubicularii ſecreti, & Secretarii noſtri gaudent.

Ob numerũque duodecim filiorum.

§.13. Ac demum illas ob numerum duodecim filiorum conceſſas, quas tamen ad terminos Conſtitutionis ejuſdem Pii IV. & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorũ ſuper ſimilium exemptionum declaratione editarum, & ad illas tantum, & pro eo tempore, & perſonis, ac eo modo, & forma, quibus de jure communi illis competit, ac alias juxta ipſius juris communis, & ſupradictarum, ac aliarum Apoſtolicarum Conſtitutionum diſpoſitionem reducimus, neque aliter quam ut præfertur, illis, ſive in petitorio, ſive in poſſeſſorio ſuffragari volumus, ac decernimus.

Præceptum, quod Legati & Gubernatores, ſervent Bullam Sixt. V.

§.14. Diſtrictius inhibentes Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, & Officialibus prædictis, & aliis quibuſcumque, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, ne ex pœnis maleficiorum, ſeu aliis Cameræ prædictæ juribus quibuſcumque, quidquam capiant, ſeu percipiant, ſed proviſionibus eis aſſignatis contenti ſint, & circa pœnas maleficiorum Conſtitutionem rec. mem. Sixti Papæ V. etiam Prædeceſſoris noſtri deſuper editam omnino attendant, & obſervent.

Inhibitio Cameralibus, ne alias exemptiones admittant.

§.15. Appaltatoribus vero, Theſaurariis, Vice Theſaurariis, Depoſitariis, Commiſſariis, Exactoribus, & cæteris Agentibus, & Miniſtris dictæ Cameræ ne contra præſentium formam, proviſiones, conceſſiones, aſſignationeſque prædictas de cætero ſolvant, aut exemptiones, gratias, & immunitates, niſi ut ſupra exceptas, & eas quas in eadem Camera Apoſtolica ex cauſa oneroſa prædicta conceſſas fuiſſe, citato ejuſdem Cameræ Commiſſario Generali, verificatum, & quæ pro talibus in eadem Camera admiſſæ fuerint, admittant, & ſi ſecus ſolverint, vel admiſerint ſolutiones, hujuſmodi, ac exemptiones ipſas nulli eorum in eorum computis, in eadem Camera admitti volumus, ſed eorum damno ceſſuras eſſe declaramus.

Exequutorum deputatio.

§.16. Quocirca dilectis filiis Camerario, Vicecamerario, Theſaurario, & Clericis Præſidentibus Cameræ præfatæ, cæteriſque ad quos ſpectat, committimus, & mandamus, quatenus præſentem noſtram Conſtitutionem, & in ea contenta quæcumque, firmiter, & inviolabiliter obſervent, & faciant ab aliis obſervari.

Clauſula derogatoria.

§.17. Non obſtantibus præmiſſis, & quatenus opus ſit, noſtra de non tollendo jure quæſito, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, privilegiis, indultis, conceſſionibus exemptionibus, immunitatibus, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam in vim contractus, & quovis alio robore, & cautela firmatis, editis, emanatis, & ſeu factis, ac pluries, & iteratis vicibus confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi in eis caveatur expreſſe, quod nullo unquam tempore ſub ſimilium,

vel

vel diſſimilium exemptionum immunitatum, & gratiarũ revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis quibuſcumque contrariis diſpoſitionibus pro tempore edendis comprehendantur, ſed ſemper ab illis exceptæ, & quoties illæ emanareot, toties in priſtioum, & validiſſimum ſtatum etiam ſub poſteriori Data per eos, quibus eoneeſſæ ſunt, eligenda, reſtitutæ, repoſitæ, & plenarie reintegratæ, & denuu coneeſſæ ſiot, & eſſe cenſeantor, oecnon pro illorom ſuffieienti derogatione de illis, eorumque tutis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, noo autem per elauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſiu habenda, aut aliqua alia exqoiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, oibil penitus omiſſo, & forma io illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro plene, & ſuffieienter expreſſis habentes, ſpecialiter, & expreſſe, ac latiſſime derogamus, ac derogatum eſſe volumos.

Juſſio publicandi.

§.18. Cæterum, ot præſentes literæ ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, & ſimili aoctoritate deeernimus, ut ad Valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ per aliquem ex Curſoribus noſtris publieari, & illarum exempla ibidem affixa relinqui, quæ ſie publicatæ, & affixæ, omnes, & ſingulos quos concernunt, perinde afficiant, & arctent, ac ſi illorum unieuique perſonaliter ootificatæ, & intimatæ fuiſſent.

Tranſumptorum fides.

§.19. Utque earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alieujus Notarii publiei ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eeeleſiaſtica eonſtitutæ munitis, eadem fides in Judieio, & estra habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi eſſent esbibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Decem. 1605. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Aonulo Piſeatoris die 23. Decembris 1605. Pontifieatus noſtri, Anno I.

XXII.

Innovatio, & extenſio Conſtitutionum Pii IV. Pii V. Gregorii XIII., & Clem. VIII. contra extrahentes de Statu Eeeleſiaſtieo Terriſque ei etiam mediate ſubiectis frumenta, blada, legumina, animalia, & alia Annonam, & Graſciam eoncernentia, eum revoeatione Indultorum omnium, & licentiarum quomodolibet ſimilia extraheodi eoneeſſarum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter graviſſimas euras, quas pro ooſtro munere aſſidue ſuſtinemus, illa poſtrema noo eſt, in quam Nobis totis viribus incumbendum eſſe ducimus ut nimirum Almam Urbem noſtram, & uoiverſam Eccleſiaſticam ditionem Annonæ earitate, jam diu, graviterque laborantem, quaotum cum Domioo poterimus, liberemus, utque frumentorum, & aliarum rerum ad communem vitæ uſum, & ſuſtentatiunem pertinentium copia in ipſa Urbe, & Eccleſiaſtiea ditione eonſervari, Populoſque Nobis ſubditos fertilitate, quæ eis a Domino conceditur, perfrui poſſe procuremus.

§.1. Ad quæ præſtanda tum præeipua noſtra erga ipſos ſubditos noſtros earitate inducimur, tum nonnullorum piæ me. Romanorum Puntificum Prædeeeſſorum ooſtrurum, qui in hane ipſam curam diligenter ineubnerunt, esemplo movemur. Dudum ſiquidem provide, ae prudenter fel. reeord. Pius Papa IV. ad prædictis opportune eunſulendum per ſuam editam Conſtitutionem ſub Dat. Romæ apud S. Marcum idibus Auguſti, Anno ſexto, qoæ incipit, Inter moltiplices curas. Omnes, & quaſcumque licentias, & faeultates extrahendi frumenta, blada, & legumina es Pruvineiis, Civitatibus, Terris, & locis S. R. E. mediate, vel immediate ſubiectis, præterquam ex cauſa vere onerosa, videlieet ſolutionis, & exburſatiunis pecuniarum eatenus quomodolibet quibuſvis eoneeſſas revocando, ne de eætero a dictis Provineiis, Civitatibus, Terris, & locis, frumenta, blada, & legumina aliqui, præterquam ex dicta cauſa extrahentes, ſub certis pœnis expreſſe prohibuit.

Pius IV. prohibuit extractionem frumentorum. Conſtit. 117. *Inter multiplices* To. 4. P. 2. fol. 241.

§.2. Quam revocationem, prohibitionem, neenon alia in dicta Cooſtitutione contenta ſanctæ me. Pius Papa V. per aliam ſuam Conſtitutionem, quæ incipit, Romani Puntifieis providentia circumſpecta, confirmavit, & innovavit, ac illam, & illa ad licentias, & facultates quodcumque genus Graſciæ, etiam in carnibus, ovibus, agnis, & aliis auimalibus, necnon oleo, ac rebus aliis quibuſeumque eunſiſteotis extendit, & ampliavit.

Pius V. innovavit, & extendit Conſt. 151. *Romani* Tom. 4. P. 3. fol. 122.

§.3. Et deinde Piæ me. Gregorius Papa XIII. per quaſdam ſuas ſub Dat. die decima octava Decembris 1576. Pontifieatus ſui Anno ſesto. Omnibus, & ſingulis Communitstibus, Univerſitatibus, ac quibuſcumque perſonis in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis ſuæ, ae excommuoicationis latæ ſententiæ pœnis inhibuit, ne quovis prætestu, directe, vel indirecte cujuſvis generis frumenta, blada, legumina, atque animalia quæcumque estra ſtatum Eeeleſiaſticum extrahere, & aſportare auderent, ſeu præſumerent. Eus vero, qui contra inbibitionem hujuſmodi commiſiſſent, ultra prædictas, etiam amiſſionis frumentorum, bladorum, leguminum, & animalium prædictorum, necnon qoinque ſeutorum pro qualibet ſalma frumenti, bladorum, & leguminum bujuſmodi, & duorum ſeotorum pro quolibet capite animalis pœnas, Fiſco, & Cameræ Apoſtolicæ applieandas, ipſo facto ineurrere voluit, ae decrevit. Et deinde per alias ejus in forma brevis literas ſub Dat. die prima Maii 1578. eodem ſui Pontificatus Anno ſexto. Quod nulli ſibi, & S. R. E. mediate, vel immediate ſubiecti, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis

Gregorius deinde XIII. utramque Bullam ampliavit Conſtit. 80. *Volentes* T. 4. P. 4. fol. 394.

Digitized by Google

nis, & conditionis exiſterent, etiam ſi Barones, Domicelli, Comites, Marchiones, vel Duces, & Domini temporales exiſterent, ſub excommunicationis majoris, ac læſæ Majeſtatis criminis, Dominorum, & bonorum ſuorum confiſcationis, feudorum amiſſionis, & quorumvis privilegiorum ſuſpenſionis, & aliis etiam pecuniariis arbitrio ſuo imponendis, ac etiam in publicis edictis, & proclamatibus per Annonæ Præfectos pro tempore tam eatenus editis, & emiſſis, quam in futurum edendis, & imittendis contentis cenſuris, & pœnis triticum, ordeum, legumina, ac omnis generis frumenta, & fruges a Terris, & locis dicti ſtatus Eccleſiaſtici abſque expreſſa ipſius Gregorii Prædeceſſoris, & ab eo obtenta in ſcriptis, & ejus manu ſignata licentia extrahere, vel extrahi facere, nullique ex prædictis eorum Subditos, & Vaſſallos, aut alias quaſcumque perſonas, quo minus triticum, ordeum, legumina, frumenta, fruges prædicta a quibuſvis locis eis ſubiectis, quovis prætextu, etiam moliture, aut cujuſvis alterius oneris ſolutionis, ad Almam Urbem afferrent, prohibere, aut per ſe, vel alium, ſeu alios, directe, vel indirecte impedire auderent, quin potius illis ſic afferentibus omnem opem, & favorem præſtarent: ac inſuper nulli aliquam tritici, ordei, & leguminum, omniſque generis frumentorum, & frugum quantitatem, niſi pro ſuo, ſuarumque familiarum unius anni dumtaxat uſu emere valerent, & contrafacientes pœnas prædictas incurriſſe declararentur, & aggravarentur ipſo facto, ſtatuit, atque decrevit. Non obſtan. etiam privilegiis, indultis, literis, & gratiis Apoſtolicis quibuſvis perſonis, Civitatibus, Terris, & locis, in genere, vel in ſpecie, etiam ex cauſa oneroſa conceſſis.

Clem. VIII. eaſdem bullas approbavit dempta excommunicationis ſententia. vid. Conſtit. 58. Frumental ſom 5. Par. 2. fol. 70

§.4. Demum rec. mem. Clemens Papa Octavus prædictas Conſtitutiones, dempta ex illis excommunicationis pœna, approbavit, & confirmavit, prout in eiſdem Conſtitutionibus, & literis reſpective quarum omnium, & ſingularum totos tenores, cum omnibus, & ſingulis ibidem contentis, & diſpoſitis, pro expreſſis haberi volumus, plenius continetur.

Sed plerique dictis Conſtitutionibus variis ob prætextus contraveniunt.

§.5. Cum autem licet per prædictas, & alias deſuper editas Conſtitutiones, & prohibitiones, ſatis præmiſſis proviſum eſſe videatur; nihilominus quia ſicut accepimus aliqui propriæ ſalutis immemores tot Conſtitutionibus, prohibitionibuſque, ac pœnis in illis appoſitis, non obſtantibus, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonæ, quam Graſciæ concernentia extra Statum noſtrum Eccleſiaſticum abſque licentia extrahere non verentur; alii vero prætextu diverſorum privilegiorum, licentiarum, & facultatum eis conceſſarum frumenta, aliaque prædicta ita continuo extrahunt, ut per continuas, & immoderatas extractiones hujuſmodi Statum prædictum, & illius Loca exhauriant, & exhauſta relinquant, in maximum Populorum, & Subditorum noſtrorum damnum, & præjudicium, cumque experientia compertum ſit ad conſervandam tam in Alma Urbe noſtra, quam in reliqua Eccleſiaſtica ditione Annonæ copiam maxime conducere, ut nimia facilitas extrahendi ex dicta Urbe, & ditione frumenta, blada, legumina, oleum, & animalia reprimatur, ac memoratæ ſupradictorum noſtrorum Prædeceſſorum Conſtitutiones diligenter, & ſine ulla exceptione obſerventur.

Hic ideo Pontifex eas innovat, etiam quoad pœnā excommunicationis circa extractionem frumentorum &c.

§.6. Nos pro paterna noſtra erga noſtros, & Apoſtolicæ Sedis ſubditos charitate, eorum utilitati, & commodis in præmiſſis opportune proſpicere cupientes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas ſupradictas Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII., ac Clementis VIII. Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, & literas in quibuslibet earum partibus, etiam quoad excommunicationis, & alias Eccleſiaſticas cenſuras, quantum attinet ad frumentorum, bladorum, leguminum, & olei extractionem tantum, & quoad cæteras pœnas quaſcumque in eiſdem Conſtitutionibus, & literis contentas, non ſolum in quantum ad præmiſſorum, ſed etiam in quantum ad aliarum rerum ad Annonam, & Graſciam pertinentium extractionem attinet, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo innovamus, confirmamus, & approbamus, illaſque adverſus quaſcumque revocationes, ſuſpenſiones, limitationes, & moderationes in priſtinum, & eum in quo antequam illæ emanarent, erant ſtatum, reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, illaſque, & earum ſingulas ab omnibus, & ſingulis, quos concernunt, inviolabiliter de cætero obſervari debere ſub temporalibus, & Eccleſiaſticis pœnis, & cenſuris prædictis in illis contentis præcipimus, ſtatuimus, & ordinamus.

Indultaque omnia, & licentias revocat, præterquam ex cauſa vere oneroſa, aut ratione locationum Cameralium conceſſa.

§.7. Præterea ad hunc effectum motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, omnia, & ſingula, ac quæcumque privilegia, licentias, & facultates, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonam, quam Graſciam concernentia, etiam in propriis eorum prædiis, poſſeſſionibus, agris, & terrenis pro tempore recollecta ex quibuſcumque Status noſtri Eccleſiaſtici temporalis, Provinciis, ac Civitatibus, Terris, Caſtris, & Locis, eorumque Territoriis, & Diſtrictibus, Nobis, ditionique noſtræ Eccleſiaſticæ, mediate, vel immediate quomodolibet ſubjectis, extrahendi, quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, & perſonis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel conditionis exiſtentibus, etiam ratione Legationum, Guberniorum, & aliorum officiorum, & munerum eis commiſſorum, & per quoſvis Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, Sedemque, & Cameram Apoſtolicam, & quoſvis alios, & etiam noſtra auctoritate,

aut

aut alias ex quavis cauſa etiam in recompenſam laborum, damnorum paſſorum, & ipſorum laborom, damnorum, vel meritorom intuitu, & alia etiam quantumvis rationabili, juridica, & privilegiata cauſa ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, etiam in vim contractus, & cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam irritantibus, etiam quantumvis prægnatibus inſolitis, & de neceſſitate eaprimendis, etiam motu, ſcieotia, & poteſtate ſimilibus, aut alias quomodocumque, & qualitereumque (præterquam domtaxat ex caoſa vere oneroſa, videlicet congruæ ſolutionis, & exburſatioois pecuniarum, & aut ratione appaltuom, & locationum, introituum, juriumque, & bonorum Sedis, & Cameræ prædictorum) hacteous conceſſa, approbata, confirmata, & innovata, illorum omnium, & ſingulorum tenores, veros, plenarios, & integros, aeſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo ioſererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis, ioſertis, & regiſtratis habentes, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo revocamus, caſſamux, annullamus, ac viribus vacuamus, ae revocata, annullata, caſſata, iovalida, viribuſque, & effectu vacua eſſe, & fore, ae nemiui ullatenus ſuffragari poſſe, aut debere.

Clauſulas hujus Bullæ preſervativas apponit.

§.8. Præſentes quoque literas, etiam ex eo quod intereſſe habeutes, ſeu prætendentes ad hoc vocati, & auditi oon fuerint, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut propterea revocari, retractari, ſuſpendi, limitari, aut in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus illax quodeumque gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari nullatenus poſſe.

Indultaque hujuſmodi alias in Camera non verificata, verificari debere decernit.

§.6. Omnes præterea, & ſingulos ſimiles faeultates, & licentias extrahendi ex cauſa, ot præfertur oneroſa ſibi conceſſas eſſe allegantes, & prætendentes, antequam ipſi de cætero ullo umquam tempore illiſmet facultatibus, & licentiis uti poſſint, illas in Camera Apoſtolica, citato eiuſdem Cameræ Commiſſario generali verificari debere, niſi alias pro talibus verificatæ, examinatæ, & admiſſæ fuerint, quia dicto caſu ad oovam probationem, & verificationem teneri nolumus.

Formamque utendi dictis Indultis præſcribit.

§.10. Ac deinceps perpetuis ſutoris temporibus nullos quarumcumque licentiarum, & faeultatum hujuſmodi, niſi ex cauſa oneroſa, ut præfertur, conceſſarum, vel concedendarum vigore, etiamſi extractionem propria auctoritate faciendi illis permiſſum ſit, eatractiones frumeutorum, & aliorum prædictorum extra Statum noſtrum prædictum aliquo pacto facere, oec etiam ſimiles extrahendi licentias, & facultates impoſterum coocedi poſſe, aut debere, niſi Chirographo manu noſtra, aut Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, quoties extractio faeienda erit, ſubſignato præcedente, alioquin lieentias, & facultates hujuſmodi, aliaſque Chirographo prædicto non præcedente pro tempore concedendas, & extractiones faciendas, nullas, nulliuſque roboris, & momenti fore, & eſſe, ac ipſos extrabentex in pœnas ſupradictas incidere, & ad illarum exequutionem contra illos irremiſſibiliter proeedi poſſe, & debere.

Et ita, & non aliter judicari jubet.

§.11. Sicque per Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarium, Theſaurarium, Annonæ Præfectum, & qooſvis alios Judices ordinarios, & delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Eeeleſiæ Cardinalex, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet qoavis aliter judicandi, & interpretandi faeultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, deceroimus, declaramus, ſtatuimos, & ordinamus.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.12. Non obſtantibus præmiſſis, ae quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nee non ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, coneeſſionibus quoque, licentiis, facultatibus, privilegiis, & literis Apoſtolicis, Communitatibus, Univerſitatibus, & aliis etiam particularibus perſonis prædictis, etiam, ut præfertur, qualificatis, & quibuſvis aliis quomodolibet, etiam conſiſtorialirer, & de Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu, & ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac eum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficaeioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam inexcogitabilibus, & neceſſario exprimendis, ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi in eis caveatur expreſſe, quod ſub qoibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis quibuſcumque contrariis diſpoſitionibus pro tempore edendis minime compræhendantur, ſed ſemper ab illis exceptæ, & quoties illæ emanarent, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutæ, repoſitæ, & plenarie reintegratæ, & de novo etiam ſub poſteriori data, per eos quibus conceſſæ fuerunt eligenda, de novo coneeſſæ cenſeantur, & quod illis nullatenus, aut non niſi certis modo, & forma in illis expreſſis derogari poſſit, & aliter factæ derogatiooes nullæ ſint, quodque pro ſufficienti illorum derogatione de illis, corumque totis tenoribus ſpecialis, ſpeeifica, ac de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum oihil penitus omiſſo, ac forma in illis tradita, plene, & ad unguem obſervata inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, ad effectum præmiſſorum ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ae derogatum

eſſe

eſſe volumus; nec non omnibus illis, quæ ſupradicti Prædeceſſores noſtri in eorum literis voluerunt non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Hanc Bullam publicari mandat.

§.13. Ut autem præmiſſa ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis de eis ignorantiam prætendere poſſit, volumus, quod præſentes literæ per aliquem, ſeu aliquos ex Curſoribus noſtris ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ valvas, & in acie Campi Floræ affigantur, & publicentur, & cum inde amovebuntur, earum exempla in eiſdem locis affixa dimittantur, utque ſinguli Legati, Vice-Legati, Gubernatores, & alii ſupradictorum locorum Officiales illas in eorum locis reſpective publicari faciant, quæ ſic publicatæ, & affixæ, omnes, & ſingulos, quos concernunt, perinde afficiant, & arctent, acſi unicuique illorum perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent.

Tranſumptis quæ credi præcipit.

§.14. Utque illarum tranſumptis, etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides in judicio, & extra ubique adhibeatur, quæ ipſiſmet præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Decem. 1605. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Dec. 1605., Pontificatus noſtri Anno I.

Sequitur declaratio.

Quod ab immediate ſubjectis ad mediate ſubjecta loca, & a mediate ſubjectis locis extra Statum Eccleſiaſticum frumenta, blada, & legumina, etiam tempore nundinarum, & emporiorum, aſportari non poſſint.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

PRo peculiari, ac paterno quem in ſubditos noſtros gerimus charitatis affectu propenſius intendentes, ut in ſtatu noſtro temporali hoc præcipue anno, quo ſterilitatis rumor increbuit, & illius prætextu frumenti pretium augeri dignoſcitur, ſubditi ipſi, ac pauperes ab omni Annonæ anguſtia releventur, quæ præjudicio, & impedimento eſſe poſſunt, ea ſollicito ſtudio removemus.

Præcedentem Conſtitution. recenſet.

§.1. Sane licet alias pro manutentione, & conſervatione Annonæ in Statu noſtro prædicto ſatis opportune providerimus per noſtras literas inter cætera Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum Conſtitutiones proclamata, & bannimenta ſuper Annona, & frumenta, blada, legumina a Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis extrahendi prohibitione eatenus facta, & emanata quæcumque confirmando, & ne in futurum illa, ut præfertur extraherentur expreſſe, & ſub graviſſimis cenſuris, & pœnis prohibendo, ac quaſcumque licentias, & facultates (præterquam titulo vere oneroſo ſcilicet congruæ ſolutionis, & exburſationis pecuniarum, aut ratione appaltuum, & locationum, introituum, juriumque, & bonorum Sedis, & Cameræ Apoſtolicæ conceſſas) revocando, prout in eiſdem literis ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die vigeſima tertia Decembris 1605. Pontificatus noſtri Anno Primo latius continetur, a nemineque dubio vertendum ſit per noſtras, aliaſque literas, & proviſiones prædictas, quin frumenta, blada, legumina, & id Annonæ genus, etiamſi in propriis bonis in Statu Eccleſiaſtico exiſtentibus eſſent recollecta, a locis Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectis, ad loca eidem Sedi mediate ſubjecta, & a dictis locis ſic mediate ſubjectis, ad alia loca extra dictum Statum aſportentur, & conducantur etiam prohiberi. Nihilominus quia a nonnullis ſuper his accepimus dubitari, eoque, ac diverſorum etiam privilegiorum, licentiarum, & facultatum prætextu frumenta, & alia Annonam concernentia, a Statu prædicto extrahi in literarum, & proviſionum prædictarum, ac populorum, & ſubditorum noſtrorum maximum præjudicium.

Quam declarat, & excitata dubia ſubmovet.

§.2. Igitur omnem dubitationis materiam e medio tollere, ac noſtra declaratione opportune deſuper providere volentes, motu ſimili, ac ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine earumdem literarum noſtrarum tenorem præſentibus pro expreſſo, & inſerto habentes, ſub prohibitione literiſque noſtris ſupradictis quæcumque loca eidem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ mediate ſubjecta comprehendi, & comprehenſa fuiſſe, & eſſe declaramus, & quatenus opus ſit illas cum omnibus in eis contentis ad loca prædicta extendimus. Ita quod de cætero etiam nec liceat quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, & perſonis etiam qualificatis, & cujuſvis ſtatus, gradus, & præeminentiæ exiſtant ſub eiſdem prioribus noſtris literis expreſſis, & contentis pœnis, & cenſuris, etiam prætextu quorumvis privilegiorum, & indultorum etiam Apoſtolicorum, & a Nobis, & Sede prædicta conceſſorum, & confirmatorum, ac etiam favore publicarum nundinarum, emporiorum, ſeu alias quoquo modo emanatorum, frumenta, blada, & legumina etiam propria, & in propriis poſſeſſionibus, & bonis eorum exiſtentia, ſeu recollecta, a quibuſvis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis eidem Romanæ Eccleſiæ immediate ſubjectis, ad Civitates, Terras, & loca eidem Eccleſiæ mediate ſubjecta, etiam ipſarum nundinarum, & emporiorum tempore, ſeu alias minuſque a dictis Civitatibus, & locis ſic mediate ſubjectis, extra Statum Eccleſiaſticum juxta formam, & tenorem earumdem noſtrarum literarum, aſportare, conducere, ſeu aſportari, & conduci, facere, per ſe, vel alium, ſeu alios, quovis prætextu, vel obtentu, abſque ſpeciali Chirographo a Nobis, & pro tempore exiſtente Romano Pontifice ſub-

Digitized by Google

ſubſignato, ſicque &c., ſublata &c., irritum &c.

Clauſulę derogatoriæ.

§.3. Non obſtantibus præmiſſis, & omnibus, & ſingulis, quæ in prioribus noſtris literis voluimus non obſtare, & quibuſvis privilegiis, conceſſionibus, indultis, ac literis Apoſtolicis, etiam motu, ſcientia, & poteſtate ſimilibus, & cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam irritan., ac derogatoriarum derogatoriis, poſterioremque datam concedentibus, ac alias quomodolibet quibuſvis conceſſis, factis, & emanatis, & pluries etiam confirmatis, approbatis, & innovatis; Quibus &c. etiamſi &c. illorum tenores &c. ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Sola Signatura ſufficit.

§.4. Volentes quoque præſentis ſolam Signaturam ſufficere etiam abſque alia data, & regiſtratura, regula quacumque contraria pariter non obſtante.

Exemplis danda fides.

§.5. Et illius tranſumptis etiam impreſſis, & ſigillo alicujus in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti, publicique Notarii manu ſubſcriptis, plenam in judicio, & extra fidem adhiberi.

Subſcriptio Papæ.

Placet Motu proprio C.

XXIII.

Ex Regeſt. in ſecret. Brev.

Facultas Epiſcopo Wratislavienſi cogendi eos, qui ex Decreto Concilii Tridentini tenentur, ad ſolutionem ſubſidiorum pro erectione Seminarii Diœceſani.

Ven. fratri Epiſcopo Wratislavien.

PAULUS PAPA V.

Ven. frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facultas, de qua in Rubrica.

§.1. Cum, ſicut accepimus, nonnullæ perſonæ Eccleſiaſticæ tuæ Civitatis, & Diœceſis Wratislavien. Seminario Puerorum eccleſiaſtico in dicta Civitate juxta Concilii Tridentini Decreta inſtituto ſubventionem ex eorumdem Concilii Decretorum præſcripto debitam contribuere recuſent. Nos ejuſdem Seminarii indemnitati proſpicere cupientes, Fraternitati Tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ac plenam, & amplam Apoſtolica auctoritate facultatem concedimus, ut omnes, & ſingulas perſonas Eccleſiaſticas tam ſæculares, quam cujuſvis Ordinis, & Inſtituti regulares cujuſcumque ſtatus, gradus, qualitatis, & dignitatis fuerint, quæ ad hujuſmodi contributionem dicto Seminario faciendam ex ejuſdem Concilii Decretorum ordinatione tenentur, ad eamdem contributionem faciendam etiam per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, dicta auctoritate noſtra Apoſtolica cogas, & compellas.

Derogatio contrariorum.

§.2. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quarumvis Eccleſiarum, Monaſteriorum, & Ordinum quorumcumque etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis; Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Dec. 1605. Pontificatus noſtri Anno I.

Dat. die 23. Decem. 1605. An. I.

XXIV.

Confirmatio Conſtitutionis Pii V. de Civitatibus, Terris, & Locis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ non infeudandis, & declarationis Innocent. IX. hac ſuper re editæ.

Pii V. Conſtitutio eſt num. LIII. Admonet. *Tom. IV. Par. II. fol. 364. Et Innoc. IX. eſt num. I.* Quæ. *Tom. V. Par. I. fol. 324. Videnda quoque eſt Conſtitutio II. Clem. VIII.* Ad Romani. *ibid. fol. 334.*

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Inter cætera, quæ Romanum Pontificem pro officii ſui munere decet omni ſtudio providere, illud locum præcipuum cenſemus obtinere, quod ad temporalis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ditionis conſervationem pertinet. Atque ideo Nos, quæ a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris hanc ob cauſam provide ſancita fuerunt, ea non ſolum ipſi inviolate curabimus cuſtodire, ſed etiam ab aliis perpetuo obſervari debere ſtatuemus.

Pius V. edidit Bullā de non infeudandis.

§.1. Dudum ſiquidem a fælicis recordationis Pio Papa V. Prædeceſſore noſtro editæ fuerunt literæ hujus tenoris: Pius Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. *Admonet nos ſuſcepti cura regiminis univerſalis Eccleſiæ &c. ut in loco cit. in rubr.*

Succeſſores confirmarunt.

§.2. Quæ quidem conſtitutio, veluti optima, & ad conſervandam S. R. E. juriſdictionem, & dignitatem plane ſalutaris, approbata, confirmata, & innovata fuit ab iis, qui eidem Pio V. ſucceſſerunt re: me: Prædeceſſoribus noſtris Gregorio XIII., Sixto V., Gregorio XIV., Innocentio IX.

Innocent. IX. eam declaravit.

§.3. Qui etiam de Fratrum ſuorum tunc Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu declaravit, eadem Conſtitutione prohibitam fuiſſe, & prohiberi omnem, & quamcumque infeudationem, ac alienationem Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum Sedi Apoſtolicæ tam mediate, quam immediate ſubjectorum;

Digitized by Google

non ſolum ne fiat, neve attentetur poſt eorum devolutionem, ſed etiam antequam dictæ Civitates, Terræ, Oppida, & loca præfata devolvantur, ac omnes, & quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, ac extenſionem, inſcudationem, inveſtiturarum, & conceſſionum de dictis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis nondum finitarum, quorumque incorporationem, quo ad effectum impediendæ inſcudationis, alienationis, prorogationis, & extenſionis hujuſmodi non a die eorum devolutionis, ſed a die ipſius conſtitutionis, etiam antequam illa devolvantur, ipſo jure cum omnibus clauſulis, & decretis in prædicta Conſtitutione contentis, Cameræ, & Sedi Apoſtolicæ ſactam cenſeri, adjecto etiam decreto, & declaratione, ut promiſſio, & juramentum præſtitum, & præſtandum, de ſervanda eidem Pii Prædeceſſoris præfati Conſtitutione, per ipſum Innocentium, & Succeſſores ſuos Romanos Pontifices, ac prædictos S. R. E. Cardinales intelligatur de ipſa Pii V. Prædeceſſoris Conſtitutione per eum, ut ſupra declarata, & ſecundum hujuſmodi declarationem eamdem Conſtitutionem ad unguem, & inviolabiliter obſervari oportere, ac debere, ſicuti etiam ſe ſervaturum eſſe promiſit, ac ſancte, & ſolemni more juravit, prout in ejuſdem Innocentii Prædeceſſoris, ſub dat. pridie nonis Novembris Pontificatus ſui anno primo, expeditis literis latius continetur.

Clem. VIII. approbavit.

§.4. Et noviſſime a Clemente VIII. juxta eamdem Innocentii IX. declarationem, confirmata, approbata, & innovata fuit.

Hic Pontifex eaſdem Bullas approbat, jurat, & vovet.

§.5. Quare Nos cum primum ad Apoſtolicæ dignitatis gradum Divina providentia vocati ſumus, id ipſum ad exequendum noſtri paſtoralis officii debitum, præcipue pertinere exiſtimantes, præinſertas Pii Prædeceſſoris literas, ac omnia in eis contenta, etiam juxta declarationem prædictam per ipſum Innocentium Prædeceſſorem factam, ac deſuper confectarum literarum continentiam, & tenorem, quem pariter præſentibus haberi volumus pro expreſſo, ac ad verbum inſerto, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium comprobamus, confirmamus, & innovamus, eaſque firmiter, & inviolate, ac juxta declarationem prædictam Nos ſimiliter ſervaturos eſſe promittimus, & juramus, atque per eos, ad quos ſpectat, pariter perpetuo obſervari præcipimus, & mandamus.

Nulli ergo omnino hominum hanc paginam &c.

Dat. die 30. Decem. 1605. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quinto, tertio Kalendas Januarii, Pontificatus noſtri Anno I.

XXV.

De vocalium electione, & votis in Diffinitoriis, & Dietis generalibus Congregationis Canonicorum Regularium Lateranenſium, deque Abbatis generalis, ac Procuratoris electione, Novitiorumque receptione.

De hujuſmodi Congregatione habes in Conſtit. XXIX. Paſchalis II. Tom. II. fol. 134.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Paſtoralis noſtri muneris ratio poſtulat, ut in illis auctoritatem noſtram interponamus, per quæ Congregationum, & Ordinum Regularium quieti, & proſpero ſtatui opportune conſulatur, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

In electione Prælatorum, & Officiorũ æqualitatem vocaliũ ſtabiliendam Pontifex duxit.

§.1. Ad Congregationem itaque Lateranenſem Canonicorum Regularium Ordinis S. Auguſtini mentis noſtræ aciem convertentes, & attente conſiderantes, maxime convenire, ut in electione Prælatorum, Superiorum, & Officialium ipſius Congregationis, omnes illius Canonici Regulares (nulla Nationum, aut perſonarum acceptione, vel exceptione, habita) partem habere debeant; æqualitatem votorum, & ſuffragiorum in Diffinitorio, tam in Capitulo, quam in Dietis generalibus ſtabiliendam duximus.

In Deſinitorio igitur, quinque vocales eligi jubet.

§.2. Motu igitur proprio non ad alicujus nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie ſtatuimus, & ordinamus, ut de cætero, pro hujuſmodi votorum æqualitate in eodem Diffinitorio, unus ex Marchiæ Eccleſiaſticæ, alius ex ſtatus, & Ducatus Mediolani: alius ex Marchiæ Triviſanæ; alius ex Principatus Pedemontium conjunctim una cum Monaſteriis Placentiæ, Parmæ, Mantuæ, Regii, Mutinæ, & Vignolæ; & alius ex Hetruria, Regni Neapolis, & Genuæ, Monaſteriis ejuſdem Congregationis, qui reſpective ſic ad hunc effectum pro una vice ex dictis Monaſteriis Hetruriæ, & Genuæ, & pro alia ex Neapolis, perpetuis futuris temporibus eligi debeat.

Qui in omnibus Capit., & Dietis Generalibus vocem habeant.

§.3. Eligendi Canonici vota in quibuſcumque Capitulis, & Dietis generalibus dictæ Congregationis habeant.

Quinque vota Deſinitorium novum conſtituant, cum aliis quatuor Diffinitorii antiqui in dd. Capit., & Dietis.

§.4. Quæ quinque vota Diffinitorium novum conſtituunt, & ſimul cum quatuor votis Diffinitorii antiqui, novem votorum numerum conſtituunt, quæ omnia intervenire debent in omnibus determinationibus in ipſis Dietis, & Capitulis generalibus faciendis.

Abbas generalis ad trienniũ alternatim ex Provinciis hic relatis eligatur.

§.5. Præterea ut Abbas generalis totius Congregationis, juxta formam literarum in forma brevis fel. record. Gregorii Papæ XIII. Prædeceſſoris noſtri, ad Triennium, & cum diſtinctione præſcripta in Conſtitutionibus dictæ Congregationis per dictas literas confirmatis, videlicet, quod pro uno triennio ex Provinciis vocatis juxta antiquum

juxta eumdem antiquum uſum nuncupatis Lombardiæ videlicet Ducatus, & ſtatus Mediolani, Pedemontium, Parmæ, Placentiæ, Mutinæ, Regii, Vignolæ, ac Hetruriæ, Regni Neapolis, & Genuæ, & ex his Provinciis reſpective alternis vicibus juxta diſtinctionē prædictā perpetuo eligi debeat, abſq; aliqua Nationum, & Provinciarum illius partis, ad quam pro tempore ſpectabit exceptione.

Procurator generalis inde ad triennium eligatur ex altera parte, ex qua Abbas generalis illo triennio eligi debet.

§.6. Procurator vero generalis, qui in Romana Curia reſidere ſolet, & inſimul Abbas Monaſterii Beatæ Mariæ de Pace de Urbe exiſtit, ſemper eligatur pro uno itidem triennio, ex altera parte duarum ſupradictarum ex qua dicto triennio Abbas generalis eligi non debet: illo autem triennio, quo Procurator generalis, & Abbas dicti Monaſterii de Pace ex Provincia Lombardiæ extiterit, Provinciæ Eccleſiaſticæ unum Monaſterium paris qualitatis Monaſterii prædicti de Pace, arbitrio Diffinitorii aſſignari debeat.

Diviſio Monaſteriorum, & Abbatiarū, inter quaſdam Nationes facta revocatur & Prælaturæ Congregationis idoneis perſonis, abſque Nationum, & perſonarū diſtinctione concedantur.

§.7. Cum autem æquum ſit, & rationi conſonum, ut ii qui ſub eadem Regula militant, æqualiter onera ſuſtineant, ac honoribus, & Prælaturis fruantur, Nos menti, & intentioni rec. me. Clementis Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri ſuper hoc editæ inhærentes, diviſionem Monaſteriorum, & Abbatiarum, & Prælaturarum, inter quaſdam Nationes, ut accepimus, factam, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo revocamus, caſſamus, & annullamus. Utque de cætero Monaſteria, Abbatiæ, Præpoſituræ, Prioratus, & cæteræ Prælaturæ ipſius Congregationis, Canonicis cujuſcumque Nationis, & Provinciæ, meritis ſuffultis, abſque aliqua Nationum, & perſonarum exceptione aſſignari, & ad eas Canonici hujuſmodi virtute, ac meritis præſtantes, ac idonei juxta dictam Clementis intentionem eligi debeant, perpetuo pariter ſtatuimus, & ordinamus.

Novitii qui, quot, & quomodo recipiendi erunt in futurum.

§.8. Ulterius, ut in quacumque Natione, & Provincia Novitii juxta capacitatem, qualitatem, & redditus cujuſque Monaſterii recipiantur decernimus, ut in poſterum in qualibet Natione, & Provincia is tantum Novitiorum numerus admittatur, & recipiatur, qui pro implemento cujuſque Monaſterii præſcriptus, & in Tariffa aſſignatus fuit, ac in illis Nationibus, & Provinciis, earumque Monaſteriis, in quibus numerus præfixus exceditur, recipi nequeant aliqui Novitii donec ad numerum præſcriptum pro ſingulo Monaſterio tam Canonici, quam Converſi redacti fuerint. Verumſi in ipſis Provinciis, & Nationibus, in quibus jam numerus præſcriptus completus, & etiam ultra dictum numerum Novitii recepti reperiuntur, alicujus perſonæ literarum ſcientia, vitæque, ac morum integritate, ac ſanctitate maxime præditæ, quæ in ipſam Congregationem admitti poſtulaverit, occaſio oblata fuerit, illam cum voto Diffinitorii pro duabus ſaltem partibus concordis, non tamen ultra ſex perſonas in totum, numerum ad præſcriptum numerum redacti fuerint, abſque præjudicio Monaſteriorum, in quibus numerus præſcriptus, & aſſignatus completus non fuerit, recipiendi facultatem concedimus.

Novitiatus hic enunciati comprobantur & in eis Novitii juxta decreta Clementis VIII. recipi decernuntur.

§.9. Et ad hunc effectum Novitiatus inſtitutos, videlicet in Marchia Eccleſiaſtica Cæſenæ, & Montis Bellii: in ſtatu, & Ducatu Mediolani in Monaſterio Caſoretti in Mediolanenſi ſito, ac in Dominio Venetorum Veronæ, & in Hetruria Feſulis, & in Regno Neapolis in Monaſterio Beatæ Mariæ de Pedegriptæ, confirmamus, & approbamus, ac in illis Novitios, juxta præſentium, ac Ordinationum decretorum juſſu dicti Clementis Prædeceſſoris factorum, tenorem, & numerum præſcriptum recipi poſſe concedimus.

Abbas generalis in depoſitione ſui Officii Procuratorem generalem neque Procurator Ordinis in Abbatem eligi poſſit, niſi finito triennio poſt peractum ab eis officium.

§.10. Præterea non modernorum Abbatis, & Viſitatorum, ac Procuratoris generalium cauſa, qui alioqui, & præſertim ipſe Abbas generalis, eum officiis hactenus laudabiliter functi ſunt, neque propter aliqua eorum præterita demerita, ſed, ut hæc noſtra conſtitutio in ipſa Congregatione de cætero perpetuo obſervanda, hoc tempore ſine alicujus exceptione initium ſumat, Volumus, ac pari motu, & auctoritate ſtatuimus, ut neque Abbas generalis, qui pro tempore fuerit, finito ejus officio, & facta electione alterius Abbatis, officium generale, videlicet Viſitatoris, aut Procuratoris generalis, neque item e Converſo Procurator generalis pro tempore in Abbatem generalem, niſi abſoluto triennio poſt peractum reſpective utrumque officium eligi poſſit.

Nullus ex Viſitatoribus generalibus in Abbatem generalem eligatur pro ſequenti immediato triennio.

§.11. Utque etiam nullus ex Viſitatoribus generalibus finito triennio ſui officii Viſitatoris generalis in Abbatem generalem pro ſequenti immediato triennio eligi valeat.

Obſervantia prædictorum omnium præcipitur.

§.12. Præcipientes in virtute ſanctæ obedientiæ, omnibus, & ſingulis ejuſdem Congregationis generali, ac aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Prælatis, & Canonicis, cæteriſque ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, ut præſentes noſtras literas obſervent, & obſervari curent, & faciant. Irritum nihilominus, & inane decernentes quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariiſque derogatur.

§.13. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis ejuſdem Congregationis ſuperioribus, & Canonicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſq; contrariis quibuſcumq;

Dat. die 30. Decem. 1605. An. I.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, ſub Annolo Piſcatoris, die 30. Decembris 1605. Pontificatus noſtri Anno I.

XXVI.

Confirmatio unionis Congregationis Fratrum S. Ambroſii, & Congregationis Fratrum S. Barnabæ, ſub Regula S. Auguſtini viventium. Et approbatio Conſtitutionum procarum bono regimine editarum, omiumque privilegiorum eiſdem eonceſſorum.

De prima Congregatione vide ſupra in Conſtit. XXII. Gregor. XI. Cupientes *Tom. III. Par. II. fol.* 362. *Et de ſecunda vide Conſtit. VI. Alexandri VI.* Piæ vitæ *Tom. III. Par. III. fol.* 236.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAſtoralis noſtri muneris debitum expoſuit, ut ad ea libenter intendamus, per quæ Religioſorum ſtatui, & proſpero gubernio opportune proſpicitur, prout in Domino ſalubriter conſpicimos expedire.

Unio Congregationis Sancti Ambroſii, & S. Barnabæ a Sixto V. præfinita fuit in Conſt. edita die 11. Auguſti 1580., quam prætermiſi, quia ſimpliciter unionem hic relatam continet.

§. 1. Volentes itaq; Congregationes S. Ambroſii ad Nemus Mediolanenſis & S. Barnabæ Provinciæ Marchiæ, & Januæ, ſub Regula Sancti Auguſtini, alias a fel. rec. Sixto Papa V. Prædeceſſore noſtro iovicem unitas, ſpecialibus ſavoribos, & gratiis benigne proſequi, ac earumdem Congregatioonm Superiores, & Religioſos, univerſos, & ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtasat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus eorum nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclioati.

Confirmatio Conſtitutionũ & indultorũ, ut in textu.

§. 2. Ex voto Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, ſuper Conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum. Conſtitutiones pro ipſarum Congregationum, & earum Monaſteriorum, ſeu domorum, & Religioſorum proſpero gobernio, & regimine editas, & in eadem Congregatione juſſu noſtro diligenter examinatas, & approbatas, nec non etiam quæcumque privilegia, gratias, exemptiones, libertates, immunitates, conceſſiones, indulgentias, & indolta eiſdem Congregationibus, illarumque Monaſteriis, Domibus, Superioribus, Fratribus, & aliis Religioſis in genere, vel in ſpecie, per quoſcomque Rom. Pont. Prædeceſſores noſtros & Apoſt. Sedem conceſſa, quatenus ſint in uſu, & non ſint revocata, neque ſub aliqoibus revocationibus compræhenſa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adverſentur, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſiqui in eiſdem intervenerint, ſupplemus.

Derogatio contrariorũ.

§. 3. Non obſtantibus, quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictarum Congregationum, & earum Monaſteriorom, ſeu domorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia, roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 21. Januar. 1606. Ann. I.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, dic 21. Januarii, 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

XXVII.

Quod Fratres Congregationis Jeſuatorum S. Hieronymi, Ordinem Sacerdotalem a quocumque Epiſcopo idoneo, ſervatis ſervandis aſſequi generatim valeant, & exercere, prohibitionibus quibuſcumque abrogatis. Nonnullas tamen Ordinationes obſervare teneantur.

Iſti Fratres vocabantur Pauperes Jeſuati, quorum Congregationem approbavit Martinus V. in Conſt. XXII. Piæ *To. III. Par. II. fol.* 460. *Nomen autem Jeſuatorum S. Hieronymi ſortiti ſunt tempore Alexandri VI. in Conſt. XI.* Ad ſacram *Tom. III. Par. III. fol.* 243. *Eiſque Clemens VII. dedit privilegia Ordinis S. Auguſtini, cujus Regulam profitentur, ut in ejus Conſt. XLIV.* Sacræ *To. IV. Par. I. fol.* 102. *Quinimo Pius V. omnium Mendicantium privilegia eis communicavit, & inter eos connumerari declaravit in ſua Conſt. LIX.* Romanus *Tom. IV. Par. II. fol.* 397.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

REligioſos viros, qui ſub ſuavi Religionis jugo, Dei obſequiis mancipati, majori pietatis ſtudio, ac ardentiori charitatis affectu in holocauſtis, ſacrificiis, & divinis obſequiis ultro illi placere, ac magis gratum exhibere cupiunt ſamulatum, benigni ſavoris patrocinio libenter complectimur, ac gratiis proſequimur opportunis, prout illorum pia vota expoſtulant, ac alias in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Congregationis hujus Religioſi etiam poſt emiſſam profeſſionem, ſacris initiari non conſueverunt.

§. 1. Cum itaque ſicut dilectorum filiorum Viſitatorum, & aliorum Superiorum, & fratrum Congregationis Jeſoatorum nomine, Nobis expoſitum fuit: licet Religioſi dictæ Congregationis ex vetuſtiſſimo, ſemperque obſervato inſtituto, etiam poſt emiſſam per eos in dicta Congregatione profeſſionem regularem, Sacris ordinibus initiari non conſueverint: & licet dudum bo. mem. Gabriel Epiſcopus Albanenſis Car-

nenſis nuncupati, ac Venerabilis frater Cæſar Epiſcopus Cremonenſis, quibus fel. recordat. Gregorius Papa XIV. Prædeceſſor Noſter, hoc negocium commiſerat, ex cauſis tunc expreſſis, per quoddam eorum decretum ſtatuerint, nt dictæ Congregationis religioſi, qui eo tempore ad Sacros ordines promoti reperiebantur, ab illorum executione in perpetuum ſuſpenſi forent, & Soperiores, qui literas dimiſſorias, & alias quaſcumque conceſſerunt, aut aliter quovis modo opitulatus fuerat fratribus dictæ Congregationis, ut ad ordines promoverentur, ab eorum officiis depoſiti in poſterum ad ea, & alia in dicta Congregatione obtinenda inbabiles eſſent, & eſſe iorelligerentur. Quodque de cætero ſub pœna perpetui carceris ad hujuſmodi ordines quiſquam dictorum fratrum promoveri, aut ad hunc effectum literas dimiſſorias concedere non poſſet: & ulterius nec cuiquam ex eiſdem fratribus liceret gradum in ſacra Theologia, vel alia facultate adipiſci. Quod decretum a prædicto Gregorio XIV. necnon a piæ me. Clemente Papa VIII. etiam Prædeceſſore Noſtro confirmatum fuit, prout in dicto decreto, & in literis eorumdem Prædeceſſorum deſuper expeditis plenius continetur.

Sed ex cauſis hic expreſſis iſte Pont. Fratres initiatos & deinde ab exercitio Sacrorum Ordinum ſuſpenſos habilitat uſque ad numerum centū Sacerdotum.

§.2. Nihilominus tum quia nonnulli ex illis, qui ut præfertur Sacris ordinibus initiati ab illorum executione ſuſpenſi fuerunt, adhuc ſuperſtites ſunt, & alii etiam in d. Congregatione reperiuntur, ad Sacros ordines ſuſcipiendos apti, tum etiam quia multi libentius in eamdem Congregationem ingrederentur, ſi eis ad ſacros ordines ſuſcipiendos, & divinorum miniſtrationem aditus pateret, tum demum quia divinus cultus majorem in ipſa Congregatione ſuſciperet iocrementum, ſi ejus religioſis ab ignobili otio, & a turpi ignorantia ſejunctis, Sacros ordines ſuſcipere, ac in illis miniſtrare, ac divinis laudibus, & obſequiis vacare liceret, propter præmiſſas, & alias rationabiles cauſas cupiant ſupradicti Viſitatores, & fratres aliquibus ex eis, Apoſtolica noſtra auctoritate licentiam Sacros ordines ſuſcipiendi, ac in illis etiam in Altaris miniſterio miniſtrandi, & ſacris ſervitiis ſe mancipandi benigne concedi. Nos illorum pium deſiderium hujuſmodi ad divini cultus augmentum, & eorum Congregationis decorem, & incrementum intendens ſummopere in Domino commendantes, conſiderantesque non poſſe religioſos majori cum fructu Dei obſequiis vacare, quam per divinarum literarum ſcientiam, per Altaris miniſterium, & divinorum officiorum uſum, & propterea piis eorum votis favorabiliter annuere, illoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, necnon decreti, & literarum Gregorii, & Clementis prædictarum, totos tenores perinde, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac ad verbum inſertis habentes, necnon ſingulares ejuſdem Congregationis

ſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes: Supplicationibus eorumdem Viſitatorum, Superiorum, & Religioſorum nomine, per dilectum filium Iſidorum Venetum, Fratrem, & Procuratorem generalem dictæ Congregationis, Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati: Ex voto Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium, ſuper Conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commiſimus, in primis, & ante omnia decretum, & literas Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum ſupradictas, in quantum præſentibus adverſantur, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo revocamus, & annullamus, & ſuſpenſionem ab executione ordinum, ut præfertur, factam omnibus, & ſingulis ejuſdem Congregationis religioſis, qui ad ordines etiam Sacros, & Presbyteratus, alias tamen rite promoti extiterunt, ita, ut quilibet eorum in ſuſceptis ordinibus deinceps, quoad vixerint etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, & non ſuſceptos ſuſcipere, & in illis pariter miniſtrare libere poſſint, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium gratioſe relaxamus, ac illos omnes, & ſingulos ad miniſtrandum in ſuſceptis ordinibus, atque ad aſcendendum ad ſuperiores, & non ſuſceptos ordines rehabilitamus. Præterea, ut comprehenſis ſupradictis, jam ad Sacros ordines promotis, alii ejuſdem Congregationis religioſi uſque ad completum numerum centum, dumtaxat in tota Congregatione prædicta ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus ordines ab infraſcriptis Antiſtibus ſtatutis a jure temporibus, ſed hac prima vice, etiam non ſervatis interſtitiis a Concilio Tridentino deſignatis, & anni circulo minime expectato promoveri, ac promoti in illis etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, dummodo tamen prævio diligenti examine, ad hoc idonei reperti fuerint, auctoritate, & tenore prædictis, licentiam concedimus, & indulgemus, ac cum illis ſuper hoc opportune diſpenſamus: ac infraſcriptis Antiſtibus dictis religioſis ordines hujuſmodi conferendi facultatem impertimur.

Non promotos ad ſacros Ordines, eiſdem gradibus cum promotis perfrui ſtatuit.

§.3. Volumus autem, & pari auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, ut religioſi dictæ Congregationis, tam hactenus recepti, quam in futurum recipiendi, qui in eadem Congregatione ad ordines non aſcenderint, a nullis propterea honoribus, gradibus, & miniſteriis dictæ Congregationis excludantur, quinimo promiſcue cum promotis vocem activam, & paſſivam, in omnibus actibus, & negotiis, ſine aliqua prorſus differentia habere poſſint, & debeant, & æquo cum eiſdem promotis jure, honoribus,

gra-

gradibus, miniſteriis prædictis, cæteriſque ipſius Congregationis privilegiis, & prærogativis gaudeant, & perſruantur.

Promotis decedentibus alii ſufficiantur.

§.4. Quodque in tota Congregatione prædicta, ultra numerum centum, ad Sacros ordines promoveri non poſſint, ſed quandocumque aliqui ex numero promotorum ab hac vita migraverint, alii idonei in eorumdem demortuorum locum ſufficiantur: ita ut ſic ordinatorum numerus in tota Congregatione perpetuo retineatur.

Antiſtites a quibus promoveri poſſint, deſignat.

§.5. Quodque illi, qui ad ordines promovendi erunt, literas dimiſſorias a ſuis Superioribus, ad aliquem ex infraſcriptis Antiſtibus directas habeant, a quibus Antiſtibus in eorum propriis Civitatibus, vel Diœceſibus tantum, & non ab aliis hujuſmodi ordines ſuſcipiant; videlicet in Urbe a dilecto filio Vicario noſtro, vel de illius licentia a quocumque Catholico Antiſtite, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habente, ac in dicta Urbe Pontificalia exercente, necnon a Venerabilibus fratribus Mediolanenſi, Bononienſi, & Senenſi Archiepiſcopis, ac Epiſcopo Patavino, vel ab aliis ſimilibus Antiſtibus, de ipſorum Archiepiſcoporum, & Epiſcopi licentia, in illorum reſpective Civitatibus, & Diœceſibus Pontificalia exercentibus, quibus, & cuilibet eorum prædictos religioſos, ut præmiſſum eſt, ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus ordines promovendi, licentiam, & facultatem concedimus.

Promotos ad recitationem ſacrarum Horarum obligat, imo omnes idoneos.

§.6. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, ut Sacerdotes, & alii ad Sacros ordines, hoc pacto pro tempore promoti, ex peculiari ejuſque obligatione horas Canonicas in Choro ſtatuto ab Eccleſia tempore recitare debeant; in illis ſcilicet Conventibus, in quibus quatuor ſaltem fratres reperientur in Sac.ordinibus conſtituti, in aliis autem Conventibus ubi pauciores quatuor erunt Sacris ordinati, poſſint eas etiam privatim recitare.

Eoſdem promotos ad Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam non teneri declarat.

§.7. Ipſi vero fratres ad Sacros ordines promoti, nullatenus in poſterum teneantur ad recitationem Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ, in illis temporibus, in quibus ad eam priuſquam eaſdem Horas Canonicas recitare deberent, ex præſcripto ſuarum conſtitutionum loco earumdem Horarum erant obligati.

Miſſarum celebrationis modum præſcribit.

§.8. Miſſas vero ſubmiſſa voce recitare contenti ſint, & a ſolemnium celebratione abſtineant, niſi ſicubi ipſi ſolemniter celebrare jam hoc tempore conſueviſſent.

Secularium confeſſiones audire prohibet.

§.9. Quodque ad Sacerdotium promoti, neque ullius ſecularis perſonæ, neque alterius Ordinis regularis ullo tempore, etiam de cujuſcumque Epiſcopi, vel Superioris regularis licentia confeſſiones audire poſſint. ſed tantum illis Sacerdotibus, qui ad confeſſiones audiendas idonei reperti, & ab Ordinariis locorum approbati fuerint, liceat aliorum ipſius Congregationis religioſorum, de ſui Superioris licentia confeſſiones audire.

Diſtillationē aquarum ſacris initiatis vetat.

§.10. Quodquod fratres ipſi aliquo Sacro ordine initiati ſuæ dignitatis memores, exercitio diſtillationis aquarum nullo pacto vacent, neque earum venditionibus ſeſe immiſceant.

Eas mulieribus vendi, aut venales haberi interdicit.

§.11. Imo cæteri ejuſdem Ordinis regulares, qui ad ordines promoti non fuerint, quibuſque id exercitum non adimitur, ejuſmodi aquas diſtillatas, quod hactenus fecerunt, mulieribus deinceps nullo prætextu vendere, aut alias tradere debeant, neque venales habere, ſeu exponere, ſed tantum eas ſeorſum ab aliis poſſint vendere Aromatariis, vel aliis particularibus perſonis.

Studiorum institutionem concedit.

§.12. Inſuper, ut religioſi dictæ Congregationis magis fructuoſi in Eccleſia Dei miniſtri evadere poſſint, eidem Congregationi, & illius Superioribus, & religioſis, ut in eorum Conventibus, ubi hoc commode fieri poterit, literarum exercitationes, ſeu ſtudia erigere, & inſtituere poſſint, in quibus tum humaniores literæ, ac diſciplinæ, tum Philoſophia, ac Theologia legantur, ipſique iis operam dare valeant, auctoritate, & tenore prædictis, licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

Clauſula præſervativa.

§.13. Decernentes præſentes literas nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu, quavis de cauſa, & occaſione, vel prætextu notari, vel impugnari, infringi, ſuſpendi, limitari, vel retractari, aut revocari ullatenus poſſe, ſed ſemper validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere.

Clauſula ſublata &c.

§.14. Sicque & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula derogatoria.

§.15. Non obſtantibus literis Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum prædictorum, & quibuſvis aliis prohibitionibus, necnon conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Ordinis, & Congregationis Jeſuatorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmiſſorum, ſpecialiter, & expreſſe, ac latiſſime derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.16. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur ubique, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 18. Febr. 1606. An. 1.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 18. Februarii 1606. Pontif. noſtri Anno I.

Se-

Digitized by Google

Sequitur declaratio præmiſſæ Conſtitutionis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SEdis Apoſtolicæ providentia circumſpecta, quandoque religioſam vitam agentibus, ea concedit, & indulget, quæ regularibus eorum inſtitutis vetita erant, prout maturo deſuper habito conſilio eorum animarum ſaluti, & religionis propagationi in Domino judicat expedire.

Conſtitutionem præcedentem enunciat. §.1. Sane cum alias Fratres Congregationis &c. *Omittitur narrativa præcedentis Bullæ.*

Et ad ſupplicationem Congregationis. §.2. Cum autem, ſicut dilecti filii Viſitatores, & alii Superiores, ac fratres dictæ Congregationis per dilectum etiam filium Iſidorum Venetum, fratrem, & Procuratorem generalem ejuſdem Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, pro divini cultus in ipſa Congregatione augmento maxime expediat, ut aliqui ex illius fratribus ad Subdiaconatus, & Diaconatus Sacros Ordines promoveantur, qui gradatim in locum demortuorum Presbyterorum ſtatim ſufficiantur. Ideo Viſitatores, & Superiores, ac fratres prædicti Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Habilitat alios viginti quatuor Fratres ad Subdiaconatus, & Diaconatus Ordinem reſpective. Vide hic infra, generalem habilitationem. §.3. Nos igitur prædictarum literarum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, de eorumdem S. R. E. Cardinalium conſilio, ut ultra centum dictæ Congregationis fratres in Presbyteratus ordine conſtitutos, alii duodecim ad Subdiaconatus, ac alii etiam duodecim ad Diaconatus Sacros ordines de Superiorum ſuorum licentia modo, & forma in prioribus noſtris literis expreſſis promoveri, & promoti in illis, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare; ita quod quando aliqui ex numero promotorum hujuſmodi e vivis deceſſerint, alii in mortuorum locum ſuſtituantur, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium licentiam concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obſtantibus literis Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum prædictorum, & quibuſvis aliis prohibitionibus, necnon conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmiſſorum ſpecialiter, & expreſſe, ac latiſſime derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Exemplorum fides. §.5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur ubique, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 13. Martii 1608. Pontificatus noſtri Anno III. Dat. die 13. Martii 1608. An. III.

Sequitur declaratio circa perſonas hujus Ordinis, recitationi Horarum Canonicarum addictas.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. MInisterio ſacri Apoſtolatus officii licet immeriti præſidentes, ad ea per quæ divinus cultus, & devotio augetur, libenter intendimus, & quæ propterea ordinata fuiſſe dicuntur, Apoſtolici muniminis firmitate, cum a Nobis petitur, roboramus.

Statuit hic Pontifex promotos ad Sacros Ordines ad recitationem Horarũ Canonicarum teneri, ut ſup. §.1. Alias ſiquidem ſtatuimus, & ordinavimus, ut fratres Congregationis Jeſuatorum ad Sacros Ordines pro tempore promoti, ex peculiari cujuſque obligatione Horas Canonicas in Choro, ſtatuto ab Eccleſia tempore recitare deberent, in illis ſcilicet Conventibus, in quibus quatuor ſaltem fratres reperirentur in Sacris Ordinibus conſtituti; in aliis autem Conventibus, ubi pauciores quatuor eſſent Sacris ordinati, poſſent eas etiam, ſed privatim recitare, ipſi vero fratres ad Sacros Ordines promoti nullatenus impoſterum tenerentur ad recitationem Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ in illis temporibus, in quibus ad eam, priuſquam eaſdem Horas Canonicas recitare debebant, ex præſcripto ſuarum Conſtitutionum, loco earumdem Horarum erant obligati, prout in noſtris in ſimili forma Brevis deſuper expeditis literis plenius continetur.

In Capitulo Generali poſtea viſum fuit magis expediens, quod omnes Fratres recitationi Horarũ idonei, ad earum recitationem teneantur, ideo ſupplicatur Papæ pro comprobatione hujus ſtatuti. §.2. Et ſicut dilecti filii Iſidorus a Venetia, Viſitator Generalis, ac Definitores, aliique Vocales ejuſdem Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, illi ſubinde animadvertentes ex recitatione Horarum Canonicarum hujuſmodi, cum ſpirituales fructus ipſi Congregationi provenire, tum Chriſtifideles recitationi earumdem Horarum intereſſentes ad devotionem excitari provida deliberatione deſuper habita, in eorum Capitulo generali noviſſime celebrato, reſervato noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito, ordinarunt, & ſtatuerunt, quod ex tunc de cætero quicumque ex fratribus dictæ Congregationis recitationi dictarum Horarum idonei eſſent, illi ad recitationem earumdem Horarum tenerentur, & per Horarum recitationem hujuſmodi recitationi Orationis Dominicæ, ex regularibus eorum inſtitutis præſcriptæ ſatisfacere cenſerentur. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Iſidorus, & Definitores, ac alii Vocales prædicti plurimum cupiant ordina-

tin-

tionem, & ſtatutum hujuſmodi pro ejus ſubſiſtentia per Nos Apoſtolica auctoritate confirmari, & approbari, ideo Nobia humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſia providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex illud cõfirmat.

§.3. Nos igitur Iſidorum, ac Definitores, & alios Vocales prædictoa, necnon ſingulos dictæ Congregationis Fratres ſpecialis gratiæ favore proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujoſmodi ſupplicatiouibus inclinati, de Venerabilium Fratrum Noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, negotiia, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum conſilio, ordinationem, & ſtatuta prædicta Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac ab omnibus dictæ Congregationis Fratribus inviolabiliter obſervari mandamus.

Idemque iterum ſtatuit.

§.4. Et nihilominus, quod de cætero perpetuia futuris temporibua, quicumque ex dictæ Congregationis Fratribus recitationi Horarum Canonicarum habiles, & idonei erunt, illi ad earumdem Horarum recitationem perpetuo teneantur, & obligati exiſtant, ac per recitationem Horarum Canonicarum. recitationi Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ, ad quam juxta regularia eorum inſtituta tenentur, ſatisfaciant, & ſatisfacere cenſeantur, ſimiliter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dictæ Congregationis, etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibua, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eidem Congregationi, illiuſque Viſitatori generali, ac Fratribus, & aliis Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formia, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus clauſulis, & decretis, in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumqoe.

Tranſumptorum fides.

§.6. Volumus autem, ut præſentium exemplis etiam impreſſis, mano alicojus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Sept. 1608. Pontificatus noſtri Anno IV.

Dat. die 23. Septem. 1608. An. IV.

Subſequitur generalis habilitatio ad Ordinea Sacroa.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Oneroſa Paſtoralis officii cura, meritis licet inſufficientibus Nobis ex alto commiſſa poſtulat, ut Chriſtifideles præſertim ſub ſuavi Religionis jugo, obſequiis Altiſſimi mancipatos, quo ardentiori pietate, & charitate in ſacrificiis, & divinia officiis illi placere, magiſque gratum valeant exhibere famulatum, ſpecialibus Sedis Apoſtolicæ favoribus, gratiiſque proſequamur opportunis, prout pia illorum vota poſtulant, & alias in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Hic Pontifex edidit præcedentes Conſtitutiones

§.1. Aliaa ſiquidem poſtquam &c. *Omittitur relatio Conſtitutionum, quæ præcedunt.*

(Ex quibus magnus in religione progreſſus evenit

§.2. Cum autem ſicut Fratres dictæ Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, ea promotione eorumdem Fratrum ad Sacros Ordines hujuſmodi felici dictæ Congregationis gubernio, proſperæque directioni hactenus notabiliter, eum magno, & evidenti illius progreſſu, & divini cultus augmento conſultum fuerit, & in dies major illius progreſſus benedicente Domino futurus ſit, ſi non ſolummodo centum, verum omnes prædictæ Congregationis Fratres, ad hoc alias idonei, & capaces, ad eoſdem Sacros Ordines promoveri poſſent. Nobis propterea humiliter ſupplicari fecerunt dicti Fratres, ut ſibi opportuna ſuper præmiſſis licentia providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Et modo ad feliciorẽ progreſſum, generalem dat Fratribus habilitationem, ad Ordines.)

§.3. Nos igitur ad ea per quæ Congregationum ad divini cultus augmentum, & religionis propagationem inſtitutarum conſervationi, & manutentioni, divinique cultus augmento ſalubriter conſulitor, libenter intendentes, prædictæ Congregationis Fratres ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationia, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homino quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventea, & abſolutos fore cenſentes, ac prædictarum literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus eorum nomine Nobis per dictum Iſidorum nunc prædictæ Congregationis Viſitatorem generalem ſuper hoc humiliter porrectis inclinati. De eorumdem Cardinalium conſilio, ut omnes, & ſinguli prædictæ Congregationia Fratrea, nunc & pro tempore exiſtentes de illorum Superiorum licentia, ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines ſtatutis a jure tempori-

Digitized by Google

poribus a locorum Ordinariis, vel aliis quibuſvis Autiſtitibus, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentibus promoveri, & promoti in illis etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, dummodo tamen prævio diligenti examine ad hoc idonei reperti fuerint, & aliud eis non obſiſtat canonicum impedimentum, ac alias ſervata forma Sacri Concilii Tridentini, aliiſque de jure ſervandis, libere, & licite poſſint, & valeant, Apoſtolica auctoritate prædicta tenore præſentium concedimus, & indulgemus, ac cum eis ſuper hoc opportune diſpenſamus.

Decretum irritans apponit.

§.4. Sicque per quoſcumque Judices, ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales etiam de latere Legatos, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§.5. Non obſtantibus Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum prædictorum, ac noſtris literis prædictis, & quibuſvis aliis prohibitionibus, necnon Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam legitime præſcriptis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, illorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.6. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis &c.

Dat. die 25. Januar. 1611. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 25. Januarii 1611. Pontificatus noſtri Anno VI.

XXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Vicario Generali Viglevanenſi confirmandi erectionem Scholæ, & Bibliothecæ Ambroſianæ, legeſque pro earum regimine latas a Friderico Cardinali Borromæo, eique redditus nonnullos uniendi.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Vicario Ven. Fratris noſtri Epiſcopi Viglevanen. in ſpiritualibus generali ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium a neceſſitate, atque utilitate Scholarum petitum.

COpioſus in miſericordia Dominus, & in cunctis glorioſus operibus, a quo omnia dona defluunt, ad hoc Nobis licet immeritis ſuæ ſponſæ univerſalis Eccleſiæ regimen committere, & noſtræ debilitati jugum Apoſtolicæ ſervitutis imponere voluit, ut tamquam de ſummo vertice montis ad infima reflectentes intuitum, quid pro hujuſmodi illuſtranda Eccleſia ad fidei orthodoxæ propagationem conferat, quidve ſtatui fidelium quorumlibet conveniat, attentius proſpiciamus, & ut a fidelibus ipſis profligatis ignorantiæ tenebris illi per donum ſapientiæ in via mandatorum Domini conſervari debeant, attendentes eos, ad quærendum literarum ſtudia, per quæ militantis Eccleſiæ Reſpublica regitur, & divini nominis, ac ejuſdem fidei cultus protenditur, omniſque humanæ proſperitatis conditio augetur, ſolicitudinis ope, Apoſtoliciſque favoribus propenſius excitemus. Quod ut commodius præſtari poſſit, literarumque ſtudiis vacare volentium Scholæ ubique propagentur, pro illarum ſtabilitate, & incremento eas congruis facultatibus communiri mandamus, ut ipſarum Scholarum, & illarum Bibliothecarum conſervatores ſui muneris partes commodius obire, ac ex eiſdem Scholis optimarum diſciplinarum proventus ad ejuſdem militantis Eccleſiæ gloriam, communemque utilitatem, & profectum majori in dies cum fervore valeant provenire: prout pia Prælatorum præſertim Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, quos in partem laborum evocavit Altiſſimus, vota expoſcunt, & Nos locorum, & temporum qualitate penſata, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Fridericus Card. Borromeus Scholã Ambroſianã in Collegio Oblatorum,

§.1. Expoſuit ſiquidem Nobis nuper dilectus filius noſter Federicus tituli Sanctæ Mariæ Angelorum in Thermis Presbyter Cardinalis Borromeus nuncupatus Eccleſiæ Mediolanen. ex conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica Præſul, quod cum ipſe Federicus Cardinalis, & Præſul ſingulari Dei munere, & bon. mem. Caroli olim Sanctæ Praxedis Presbyteri Cardinalis etiam Borromei nuncupati ea conceſſione, & diſpenſatione hujuſmodi dictæ Eccleſiæ Præſulis paſtorali cura, & vigilantia Civitatem Mediolanen. ad Juventutem in bonarum Artium Studiis erudiendam, nec non Eccleſiaſtica diſciplina, boniſque moribus imbuendam, multis Collegiis inſtructam, & nobilitatam inveniſſet, idque adeo feliciter accidiſſe, ut plures inde prodiiſſent, qui Philoſophiæ, Theologiæque confectis ſpatiis, in publicis iiſque celebrioribus Academiis Doctores creati fuiſſent, & eo quoque tempore cum magna Clericalis Ordinis utilitate, & laude haud multo pauciores prodirent; Animadvertens tamen in ipſa Civitate nullam adhuc Scholam certam eſſe ad eum finem inſtructam, ut in ea velut paleſtra quadam poſt exactum Studiorum curſum, paratamque rerum plurimarum notitiam, ſeorſim ſe aliqui exercentes Catholicæ fidei veritatem adverſus impios hæreticorum conatus ſcriptis, & lucubrationibus aliquando tueri poſſent, ac certis aliis de cauſis adductus in Collegio Sacerdo-

tum oblatorum nuncupatorum Sancti Ambroſii in ædibus Sancti Sepulchri dictæ Civitatis per eumdem Carolum Cardinalem, & Præſulem inſtituto, & opportuno Civitatis loco ſito, ad Dei omnipotentis laudem, & ſub patrocinio Beatæ Mariæ Virginis, nec non Divi Ambroſii Patroni auſpicio, & dicti Caroli Cardinalis, & Præſulis unam Scholam Ambroſianam erexit, inſtituit, & fundavit, illique ſic erectæ octo Viros Eccleſiaſticos tam ex Seminarii Alumnis, quam aliunde accitos, quorum tres neceſſario ſemper Sacræ Theologiæ addicti eſſent, reliqui vero aliis facultatibus, boniſque artibus præpoliti a dicto Federico Cardinale, & Præſule, quoad viveret, deligendos adſcripſit, & cooptavit, atque hi ut

Non nullas in ea ſervandas leges indixit. ex numero etiam Oblatorum ſumerentur, conceſſit, ſi vel in ædibus Sancti Sepulchri, vel alibi ſit ex eo Ordine quiſquam ita inſigniter eruditus, ut eo cœtu dignus propter doctrinam, & ſcientiam cenſeretur; ad hoc quatuor præterea laicos liberalibus æque diſciplinis excultos, & a ſe pariter deligendos adjunxit, ut horum æmulatione Clerici ad ſtudiorum labores forti animo ſubeundos alacrius excitarentur. Poſt ejus vero ex hac vita deceſſum, ſi quem ex dicta Schola mori contingeret, reliqui es eadem Schola ſuperſtites alium in demortui locum proprio jure ſubſtituerent, qui vitam in Sancti Sepulchri ædibus, & Collegio degerent, & ab inſtituto domus nullo modo recederent, ac præter victum, & ſtipendium ex cenſu Congregationis Oblatorum exhiberi ſolitum, ſingulas penſiones a Schola aſſignandas conſequerentur, quas penſiones item a Schola omnes conſequi voluit, & decrevit, dummodo inſtitutum hoc, & leges præterea, ac pacta ſeparatim a ſe condenda diligenter tuerentur, & ſervarent, alioquin cum ipſi, tum alii, ſive clerici, ſive laici exiſterent, ſive Sancti Sepulchri, ſive alias quaſvis ædes incolerent, fructu hujuſmodi carerent, neque pecuniæ ſummam a Schola aſſignandam ullo modo perciperent: quin potius illud intelligerent, omnem eis facultatem eſſe ademptam condonationis, aut remiſſionis impetrandæ, aut impetratæ etiam es mutua ceſſione, concordiaque utendi; ſcirentque nihil omnino, quod ejuſdem Federici Cardinalis, & Præſulis patentibus deſuper confectis literis adverſaretur, ſuffragaturum, etiamſi leges, ut ſupra condendas, vel in deſuetudinem abiiſſe, vel interdum minus obſervatas fuiſſe

Bibliothecam paravit. aſſererent. Quoniam vero ad Scholæ hujuſmodi uſum ingenti ſacrorum, prophanorumque librorum copia opus eſſe non ignoravit, idque ad communem, & publicam Civitatis utilitatem pertinere maxime arbitratus eſt, aulam illam magnam, quam ſuis ſumptibus in eodem Collegio Sancti Sepulchri, dejectis quibuſdam antiquis ædibus, quæ proximæ erant, de conſenſu Congregationis, Præpoſiti Generalis, & Oblatorum, ut patet ex inſtrumento publico, extruere eſt aggreſſus, breviqne, ut ſperat, perfectam, & abſolutam daturus in publicam Eccleſiaſticam Bibliothecam, non ſolum ad Ambroſianæ Scholæ privatum, ſed etiam omnium communem uſum eum legibus, & regulis infraſcriptis, aliiſque ex facultate Apoſtolica, quandocumque ſibi videretur, præſcribendis deſtinavit, & ordinavit. Armariis præterea, ſcriniis, tabulariis, in quibus libri ordine diſponerentur, ſuo tempore inſtructurus. Huic vero Bibliothecæ antiquos Codices manuſcriptos, atque impreſſos, alioſque omnes ſacros, prophanoſque libros a ſe diligenter undique conquiſitos, ſumptuque non mediocri comparatos dono dedit, atque in eam imponi, ibique perpetuo ad privatam, & publicam utilitatem adſervari mandavit, excommunicationis latæ ſententiæ pœnam proponens illis, qui libros vendere, commodare, ex Bibliotheca efferre, aut quoquo modo diſtrahere non dubitarent, eorum abſolutione ſoli Romano Pontifici reſervata; eruditum virum e numero, atque ordine Oblatorum in ipſis Sancti Sepulchri ædibus alendum cum annuo ſtipendio Bibliothecæ præfecit, eumque Bibliothecarium nominavit: Quæ vero ad Bibliothecæ cuſtodiam, uſum, conſervationem, ac nitorem librorom ſpectare æſtimaret, facultate a Nobis impetrata, certis legibus præſcriberet, quas leges, eo etiam vita functo, uſque adeo religioſè ſervari voluit, ut eas immutari, infringi, remitti, vel contrahi non liceret, niſi auctoritas Apoſtolicæ Sedis accederet, eiſdemque legibus de verbo ad verbum derogaretur. Sed quam fruſtra Bibliothecam conſtruxiſſet, atque omni librorum genere inſtruxiſſet, niſi etiam de ea perpetuo conſervanda proviſum foret, ne vel varietate temporum, vel hominum improbitate diſſolvi, ejuſque jus ad quemvis alium transferri queat: Idcirco proprietatem ipſios, ac dominium ſibi, quamdiu viveret, reſervans, poſt ejus obitum penes Oblatorum Congregationem ad publicum tameo, & communem omnium uſum, & commodum eſſe decrevit: quod ot firmum, & perpetuum eſſet ex diverſorum Ordinom viris Congregationem tuendæ, conſervandæque Bibliothecæ cauſa ita conflavit, ut præter Præpoſitum Sancti Sepulchri pro tempore exiſtentem, quem in hunc cætum Conſervatorem adſcripſit, ex ſingulis infraſcriptis Ordinibus Civitatis caperentur, nimirom ex Canooicis Ordinariis nuncupatis dictæ Eccleſiæ duo, ex reliquo Clero etiam duo, unus ex ſexaginta Decurionibus Concilii Generalis, unus ex Juris peritorum Collegio, & unus ex Collegio Phiſicorum; Archiepiſcopus vero Mediolanen. pro tempore exiſten., cui a Scholæ Doctoribus obſervantiam, cultum, atque obſequium præſtari perpetuo vult, cuique hoc ſuum Inſtitutum adeo probatum iri confidit, ut Bibliothecæ Conſervatoribus numquam ſit ſuo ſtudio, auctoritate, & gratia defuturus, ideo credidit hujuſmodi cura implicari non debere, quod illum aliis aſſidue premi intelligat. Horum Conſervatorum munus eſſet redditus, & bona, quæ eidem Bibliotheca

theeæ a prædicto Federigo Cardinale, & Præſule addicta forent, quæque liberali piorum hominum largitione relinqui contingeret, fideliter adminiſtrare; Et quia reddi-tus ſont ex bonis Eccleſiæ, ideo unum Eccleſiaſticum ex eorum corpore quot annis Theſaurarium per voces crearent, qui poſt annum exactum ipſimet Congregationi repoſcenti rationem bene geſtæ adminiſtrationis confeſtim redderet. Conſervatores bis ſaltem in anno, vel ſæpius, ſi opus foret, in unum coacti de rebus ad Bibliothecæ conſervationem ſpectantibus inter ſe conferrent: bis autem ſingulis annis, & crebrius, ſi ita res poſtularet, Bibliothecam, Indicemque librorum, & libros ipſos inſpicerent, eorumque numerum diligentiſſime recognoſcerent, darent operam, ut ea pecunia, quæ ad emendos, ſarciendoſque libros relicta foret, Bibliotheca ſemper nitida eſſet, atque omni genere ſordium munda. Quod ſi in hoc exequendo per biennium negligentes eſſent, ad Capitulum Metropolitanum jus viſitandi, vel eo negligente, ut ſupra, ad Præfectum Fabricæ ejuſdem Eccleſiæ ſpectaret, ipſoque facto abſque aliqua Judicis Eccleſiaſtici declaratione, qui ea Canonicis Ordinariis dictæ Eccleſiæ in numerum Conſervatorum receptus foret, huic indicendæ Congregationis vis perpetuo eſſet, Congregationique in omnibus præeſſet. Congregatio in Sancti Sepulchri ædibus haberetur: Si Sacerdotes oblati inſigniter Bibliothecæ curam negligerent, eamque diſſiparent, diſſiparique permitterent, aut illius publicum, & communem uſum in proprium, & privatum converterent, tunc ab omni jure, quod in, & ad Bibliothecam illis conceſſit, cecidiſſe, atque omnia ad templi majoris Fabricæ Præfectos devoluta eſſe intelligerentur, Hujus vero rei judicium ad pro tempore exiſtentem Vicarium Archiepiſcopi Mediolanen. in ſpiritualibus generalem, ad quem etſi interdum lis, controverſia, vel differentia in præmiſſorum executione, vel interpretatione oriretur, cognitionem ejus, & judicium ita voluit pertinere, ut ſummatim ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſola facti veritate inſpecta, omni appellatione prorſus remota, quamcumque controverſiam dirimeret, & ubi ad alium Judicem, quam Eccleſiaſticum facto ipſo Conſervatorum, Doctorum, vel in Scola intereſſe habentium quoquo modo lis, & judicium devolveretur, tunc ipſo facto illos jure adminiſtrationis, vel loco Scholæ privavit, & privatos eſſe voluit, prout in dictis ſuis literis continetur.

Prædicta omnia Pontificia auctoritate confirmari petitur.

§.2. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, præmiſſa omnia in laudem Dei, ac divini Cultus augmentum, totiuſque dictæ Civitatis, illiuſque perſonarum literis, & virtutibus præditarum, & præcipue neceſſitatibus oppreſſarum commodum, & utilitatem, necnon fidei Orthodoxæ contra illius hoſtes propugnaculum, bonarumque artium ampliationem ceſſerint, & cedant, cupiatque propterea dictus Federicus Cardinalis, & Præſul illa omnia pro firmiori illorum ſubſiſtentia per Nos confirmari, & approbari, aliaque infraſcripta ſibi benigne concedi: Quare prædictus Fedéricus Cardinalis, & Præſul nobis humiliter ſupplicavit, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur,

Committitur Vicario Generali Viglevanen. prædictorum confirmatio.

§.3. Nos igitur eumdem Federicum Cardinalem, & Præſulem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuæ, cum Ven. Frater noſter Epiſcopus Viglevanen. Ordinarius vicinior exiſtat, ut dictus Federicus Cardinalis, & Præſul aſſerit, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus erectionem, inſtitutionem, fundationem, adſcriptionem, cooptationem, voluntatem, ſingula decreta, deſtinationem, ordinationem hujuſmodi, omniaque, & ſingula in eis contenta, ac inde ſequuta, & ſequenda quæcumque auctoritate noſtra perpetuo approbes, & confirmes, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicias, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & ſolemnitatum quomodolibet requiſitarum forſan omiſſarum, ac quoſvis alios, etiam quantumvis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, ſuppleas, eademque præmiſſa omnia, & ſingula perpetuo, & omni tempore ſubſiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab illis omnibus, & ſingulis ad quos nunc quomodolibet ſpectat, & ſpectabit in futurum, quoſque id concernit, & concernet quandocumque de cætero firmiter, & inviolabiliter perpetuo obſervari, & adimpleri, nec ab illis umquam reſiliri poſſe decernas,

Daturque facultas unien-di redditus mille ſcutorū ex Collegio Ticinen. diſmembrandorum.

§.4. Et inſuper pro ipſarum Scholæ, & Bibliothecæ dote, ac illarum Doctorum, aliarumque perſonarum prædictarum ſuſtentatione, & manutentione, onerumque illis incumbentium ſupportatione a Collegio Ticinen. Borromeo nuncupato dictæ Civitatis per eumdem Carolum Cardinalem etiam erecto tot proprietates, cenſus, & alia bona ſtabilia ex Beneficiis Eccleſiaſticis illi auctoritate Apoſtolica unita, quæ detractis infraſcriptis ad manutentionem illius Alumnorum, & perſonarum ſufficient, per dictum Federicum Cardinalem, & Præſulem diſcernen., & ſpecifican., quorum annuus valor ad mille ſcuta ad rationem ſex librarum monetæ Imperialis pro quolibet ſcuto judicio dicti Cardinalis, & Præſulis aſcendat, ea nunc etiam perpetuo diſmembres, & ſepares, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata, necnon alia quæcumque proprietates, res, jura, & bona in quibuſvis rebus conſiſtentia, ac cujuſcumque quantitatis, & ſpeciei exiſten. per quoſcumque Chriſtifideles quandocumque donanda, leganda, relinquenda, & elargienda eiſdem Scholæ, & Bibliothecæ, ita quod liceat illarum Conſervatoribus pro tempore exiſtentibus per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & dictarum Scholæ, & Bibliothecæ nominibus, corporalem poſſeſſionem proprieta-

tum cenſuum, & bonorum hujuſmodi propria auctoritate libere appræhendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, ac in dd. Scholæ, & Bibliothecæ oſus, utilitatem, & neceſſitates convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius liceotia deſuper minime requiſita, ſimiliter perpetuo applices, & appropries.

Legeſque latas, & ferendas confirmandi.

§.5. Poſtremo pro dictarum Scholæ, & Bibliothecæ fœlici ſucceſſu, ac regimine, & admioiſtratione, necnon circa illarum quantitates, qualitates, conditiones, numerom, receptiooem, admiſſionem, & alia quæcumque dictas Scholam, & Bibliothecam quomodolibet concernentia eidem Federico Cardinali, & Præſuli, ut quoad vixerit, quæcumque ſtatuta, ordinationes, conſtitutiones, decreta, & capitula, licita tamen, & honeſta, ac Saeris Canonibus, & Concilii Tridentini Deeretis non repugnantia facere, edere, & condere, illaque pro rerum, temporum, & perſonarum qualitate caſſare, mutare, innovare, reformare, ae illorum loco, alia de novo facere, & edere libere, & licite valeat, eoncedas, & indulgeas: oecnon poſtquam illa facta, reformata, ac de novo facta, & edita fuerint, perpetno valida, & efficacia fore, & eſſe, ac ab omnibus, ad quos pro tempore quomodolibet ſpectabit in futurum, perpetuo inviolabiliter obſervari, & adimpleri debere, ac illo etiam vita functo, a quoquam quavis auctoritate, caoſaque, & occaſione violari, infringi, reſtringi, immutari, vel etiam per Nos, & Succeſſores Noſtros Romanos Pontifices, niſi illis de verbo ad verbum inſertis, & expreſſis derogari nullatenus umqoam poſſe, pariter perpetuo ſtatuas, & ordines.

Clauſulæ.

§.6. Præſeotes quoque literas ſemper validas, & efficaces fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ſicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate ſungentes, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate noſtra decernas.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetoas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibeotes, necnon quibuſvis Apoſtolicis, ac in univerſalibus, provincialibuſque, & ſynodalibus Conciliis editis ſpecialibus, & generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Collegiorum prædictorum, etiam juramento, cooſirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolieis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & ioſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam iteratis vicibus quomodulibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro eorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita furma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, bac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo quinto, quinto Kalen. Martii Pont. noſtri Anno I.

Dat. die 25. Februar. 1606 An. I.

XXIX.

Renovatio Literarum Gregorii XIII. ſuper confirmatione Taxæ ab Archiepiſcopo Valentino efformatæ pro Dotatione Eccleſiarnm Parochialiom in Regno Valentiæ pro ioſtructione Maurorum noviter converſorum erectarum, non obſtantibus Literis Clementis VIII., quibus diverſimode proviſum fuerat ſuper eadem Taxa, ejuſque exactione.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Saper bac materia videre eſt Conſtit. Clem. VIII. CCLXXIV. Exponi *fol.* 419. *Et Conſt. CCLXXVII.* Apoſtolici *fol.* 423. *T. V. P. II.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetaam rei memoriam.

Proœmium.

INter cæteras noſtro muneri incumbentes curas, illa, quæ Nobis in Beato Petro Apoſtolorum Principe a Chriſto Domino commiſſa eſt, paſcendi oves ejus, præcipue Nobis cordi hæret, & propterea noſtræ auctoritatis partes in iis libenter interponimus, per quæ de idoneis ad Curam Animarum exercendam Miniſtris, & ad eorum ſuſtentationem ſufficientibus redditibus provideri debere diſponitur, idque eo libentins facimus, quo Catholicorum etiam Regum piis votis inde ſatisfactum iri, ac alias in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Pro inſtructione neoconverſorum, ſub Carolo V. nonnullæ erectæ fuerant Parochiales Eccleſiæ.

§.1. Dudum ſiquidem fæ: rec: Gregorio Papæ XIII. Prædeceſſori Noſtro, nomine clar. mem. Philippi II. Hiſpaniarum Regis, expoſito, quod ipſe Philippus Rex animadvertens, ſuperioribus temporibus, multa fuiſſe olim in Regno Valentiæ oppida, & Loca a Mahometanis Infidelibus habitata, in quibus etiam, poſtquam idem Regoum recuperatum fuerat, remanſerant ſupra quindecim mille familiæ Infidelium, quæ anno Domini 1526. ad fidem Catholicam ſe converterant, ad quos bene, ſancteque in eadem fide Catholica erudiendos, & inſtruendos, tnnc Civitaten., & Dertuſen. Epiſcopi auctoritate Apoſtolica, & inclitæ me: Caroli V. Romanorum Imperatoris ejuſdem Philippi Regis Genitoris contemplatiooe, de anno ejuſdem Domini 1534. multa Loca, & illorum Eccleſias a ſuis Matricibus Parochialibus antiquis diſmembraverant, & eas

eas numero ſupra centum, & nonaginta in Parochiales Eccleſias erexerant: ex his vero, quaſdam ſuis primitiis, reliquas autem triginta tantum libris annuis reſpective dotarant, ſtatuendo, quod dictæ triginta Libræ, quæ viginti octo ducatos auri, vel circa conſtituebant, ſolverentur, quemmadmodum eatenus erant ſolutæ, & tunc ſolvebantur. Et in eadem expoſitione ſubjuncto, quod propter tenuitatem reddituum prædictis Eccleſiis applicatorum, & locorum, in quibus eædem Eccleſiæ ſitæ erant, aſperitatem, & quia Oppida, & Loca prædicta, in quibus eædem Eccleſiæ conſiſtebant, variis periculis erant expoſita, non paucæ illarum propriis Rectoribus caruerant, & tunc etiam iiſdem carebant, & ipſi Rectores, qui aliis Eccleſiis erant præpoſiti, ea eruditione, doctrinaque præditi non erant, qua dictos noviter converſos in Religionis Chriſtianæ præceptis, & illis, quæ ad ſalutem Animarum erant neceſſaria, prorſus ignaros, recte, ut decebat, in Fide Catholica inſtruere valerent; Ac his de cauſis adductus idem Philippus Rex, ſanctiſſimoque zelo, & quod de animarum diſcrimine agebatur, motos, cum huic tanto malo aliquod ſalutare remedium adhiberi maxime cuperet, præſertim cum ſatis conſtaret, plurimos ex eis adhuc in ſuis perverſis Mahometicis erroribus impudenter, impieque permanere, curaverat, ut tunc Archiepiſcopus Valentin., ac Dertuſen., & Oriolen. Epiſcopi, aliique viri doctrina, & rerum agendarum experientia, & vitæ integritate præditi, maturo, ut par erat, conſilio, ea cogitarent, quæ ad inſtituendos in via Domini noviter ad Fidem converſos, in dicto Valentiæ Regno commorantes, eiſque non ſolum utilia, verum etiam ſalutaria, & neceſſaria exiſtimaſſent. Et poſtremo idem Philippus Rex ad eamdem Civitatem Valentin., Venerabilem Fratrem Joannem Patriarcham Antiochenum, & Archiepiſcopum Valentin., ac tunc exiſtentes Martinum Dertuſen., & Gregorium Oriolen. Epiſcopos, alioſque viros graviſſimos convenire fecerat, ut de eadem re agerent, & conſulerent, quæ Animarum ſaluti perſonarum prædictarum duxiſſent quomodolibet neceſſaria, & opportuna: Qui ea re per plures dies examinata, variiſque Congregationibus, & colloquiis inter eos habitis, exiſtimaverant, optimum factu, ſi per ipſum Prædeceſſorem, & Sedem Apoſtolicam, novæ aliæ Eccleſiæ Parochiales in Locis ad hoc opportunis erigerentur, illis etiam ab aliis Eccleſiis Parochialibus Matricibus, ac quarum eſſent filiales, ſeu ſuffraganeæ, diſtinctis, & penitus ſeparatis, eiſque Rectores præficerentur, qui Animas, non ſolum doctrina verbi, ſed etiam exemplo boni operis, informare vellent, & poſſent. Ac ut tales invenirentur, qui Paſtoris munus recte obirent, & in Eccleſiis ſuis aſſidue reſiderent, ſingulæ Dotes, alioquin tenues, ad ſommam centum Librarum monetæ in Regno Valentiæ curſum habentis, pro qualibet Eccleſia Parochiali, jam de dicto anno 1534. erecta, augerentur, ut ex ea Dote Rector commode ſuſtentari poſſet; eademque ratio in aſſignanda Dote Eccleſiis, quæ a ſuis Matricibus tunc diſmembrarentur, & in Parochiales erigerentur, ſervaretur: Ac ut tam bona, & neceſſaria inſtitutio ad effectum perduceretur, a Menſæ Archiepiſcopalis Valentin., quæ ad valorem annuum quadraginta millium Ducatorum, vel circa aſcendebat, ac Dignitatum, & Præpoſiturarum ejuſdem Eccleſiæ Valentin., necnon aliarum antiquarum Parochialium Eccleſiarum, & Beneficiorum Eccleſiaſticorum in Libro taxæ comprænſorum quorumcumque fructibus, redditibus, & proventibus, perpetuo ſumma in eiſdem Literis contenta diſmembraretur, & ſeu ad ſolutiones ex tunc impoſterum perpetuo faciendas, tunc, & pro tempore exiſtens Archiepiſcopus Valentin., ac alias Dignitates, & Præpoſituras in eadem Eccleſia, ac alia Beneficia in Literis hujuſmodi expreſſa obtinentes, & alii, juxta taxam ibidem inſertam, tenerentur.

Quæ cum parum eſſent dotatæ, Parochiæ deſtituebantur, vel Parochis tradebantur inhabilibus.

Philippus II. Epiſcopis mandavit, ut huic malo conſulerent.

Illi cenſuerunt novas erigendas eſſe Parochias.

Earumque dotem ad 100. libras augendam.

Eaque de cauſa Menſas Epiſcopales, nonnullaque alia Eccleſiaſtica Beneficia taxarunt.

§.2. Ac pro parte dicti Philippi Regis eidem Prædeceſſori humiliter ſupplicato, ut ſuper eis opportune providere, de benignitate Apoſtolica, dignaretur: Idem Prædeceſſor hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus, juxta ea, quæ prudenter, ac pie ab eiſdem Joanne Patriarcha, & Archiepiſcopo, una cum Dertuſen., & Oriolen. Epiſcopis prædictis cogitata, & conſiderata fuerant, decrevit, ſtatuit, auxit, diſmembravit, & in ipſa Diœceſi Valentina, Apoſtolica auctoritate, erexit, diviſit, ac Menſæ Archiepiſcopali Valentin., juxta taxam in fine literarum ipſius Prædeceſſoris deſcriptam, onera, & ſolutiones annuas per eumdem Joannem Patriarcham, & Archiepiſcopum, & pro tempore exiſtentes Eccleſiæ Valentin. Præſules, & Adminiſtratores, ac Archidiaconatus dictæ Eccleſiæ Valentin., ac Præpoſituras, & alia Beneficia in prædicta taxa contenta pro tempore obtinentes, ac in eiſdem Beneficiis Succeſſores quoſcumque, & alios Dominos temporales in eadem taxa comprehenſos, eorumque Succeſſores, annis ſingulis, perpetuis futuris temporibus in locis, & terminis conſtitutis integre faciendas, teneri, & obligatos eſſe voluit, decernens, taxam prædictam, nullo unquam tempore, etiam ad Succeſſorum prædictorum inſtantiam, quavis occaſione, vel cauſa, etiam urgenti, & urgentiſſima annullari, invalidari, aut ad minorem ſummam reduci poſſe, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quocumque, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, cum clauſula Sublata, ac aliis decretis, & derogationibus, prout in ipſius Prædeceſſoris, in hac forma Brevis, ſub die 16. Junis 1576. deſuper expeditis literis, in quibus dicta taxa inſerta fuit, plenius continetur.

Prædicta omnia petente Philippo II. confirmavit Gregorius XIII.

§.3. Et deinde eidem Prædeceſſori pro parte ipſius Philippi Regis denuo expoſito, quod in prædicta taxa in ſupradictis literis inſerta, nonnulla per errorem expoſita fuerant,

Eidem Philippo nonnulla per errorē expreſſa fuiſſe aſſerente;

rant, quæ alijer expoui debuiſſent, prout in libro a prædicto Joanne Patriarcba, & Archiepiſcopo Valentin. ſuper dictarum Parochialium erectiouibus, dotationibus, diſmembrationibus, & aliis prædictis confecto, ad quem in omnibus, & per omnia relationem ipſe Prædeceſſor haberi voluit, ex quo veritas omuium computationum, diſtributionum pro rata cujuſque, necnon calculationum in eacqutione ipſius Prædeceſſoris literarum facienda, elici poterat, plenius contineri dicebatur. Idcirco idem Prædeceſſor per alias ejus in eadem forma Brevis voluit, & Apoſtolica auctoritate conceſſit, & decrevit, quod priores literæ hujuſmodi, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & decretis, ac illarum vigore inde ſequuta, & ſequenda quæcumque valerent, plenamque roburis firmitatem obtinerent, ac ab illarum data in omnibus, & per omnia ſuffragarentur, perinde ac ſi ea, quæ in poſterioribus expreſſa fuerant, in prioribus literis bujuſmodi pariter narrata fuiſſent, volens, utraſque literas prædictas perinde a dicta die 16. Junii 1576. afficere, ac ſi perſonaliter unicuique intimatæ fuiſſent, itant quæcumque perſonæ, cujuſvis qualitatis, & conditionis eaiſtentes, in prædictis literis compreæhenſæ, ratione dotationis bujuſmodi pro rata temporis contribuere, & conſerre omnino tenerentur, & contributionem hujoſmodi juata earumdem literarum formam, juris, & facti remediis opportunis, ac demum Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis cogi, & compelli poſſent, quam ratam pecuniarum idem Prædeccſſor ab eo tempore, uſque quo poſteriores literæ prædictæ exequutioni demandatæ fuiſſent, arbitrio Ordinariorum expendendam ad uſum Fabricæ, & ornamentorum parochialium Eccleſiarum earumdem tunc de novo erectarum, applicavit, & appropriavit, nec eaſdem pecunias ad Rectores prædictos, eo tempore durante, pertinere poſſe decrevit.

Gregorius alias literas dedit, & utraſque voluit, obſervari.

Et ſolvi taxam in eiſdem præſcriptam.

§. 4. Præterea omnia in Capitulo *de Collectore* in ſupramemorato libro expreſſa, nominatim confirmavit, & approbavit, eadem clauſula Sublata, ac irritanti, & aliis Decretis, & derogationibus pariter adjectis, prout in eiſdem poſterioribus literis, ſub Datum videlicet die 30. Auguſti 1577. plenius ſimiliter continetur.

Confirmavit pariter quæ ſtatuta fuerát de Collectore.

§. 5. Quas quidem Prædeceſſoris literas Venerabilis Frater prædictus Joannes Patriarcha Antiochenus, & Archiepiſcopus Valentin., ac plerique in taaa compræbenſi ſuſceperunt, admiſerunt, & amplexi fueruut: dilecti vero filii Capitulum, Cauonici Eccleſiæ Valentin. capitulariter congregati, ſub die 21. Menſis Auguſti 1597., promiſerunt, quod ipſi, perpetuis futuris temporibus, quolibet anno, & in terminis in prædictis literis contentis, omnes illas quantitates, quæ per taaam in literis prædictis contentam ab ipſis perſolvi deboiſſent, a die Feſtivitatis B. Joannis Baptiſtæ ejuſdem anni 1597. incluſive perſolverent.

Archiepiſcopus Valentin. taxam recepit.

Capitulum vero ſolutionem ſpondet juxta eamdẽ.

§. 6. Idem autem Philippus Rex, mediantibus perſonis dicti Joannis Patriarchæ, & Archiepiſcopi, necnon Ducis de Lerma, tunc Marchionis Deniæ, ac dicti Regni Proregis, promiſit, quod termini uſque tunc decurſi eiſdem Capitulo, & Canonicis remitterentur, & coudonarentur: hoc etiam adjecto, quod hujuſmodi remiſſio, & condonatio, auctoritate Apoſtolica confirmaretur, ac alias, prout publico deſuper confecto Inſtrumento, ac literis etiam dicti Philippi Regis plenius dicitur contineri.

Philippus Rex non ſactas ſolutiones condonat Capitulo.

§. 7. Deinde vero piæ mem: Clemens Papa VIII. etiam Prædeceſſor noſter ad ſupplicationem Dignitatum, & Præpoſiturarum, ac Canonicorum Eccleſiæ Valentin., & aliorum forſan litis conſortium, cauſam, & cauſas, quas ipſi babebant, ſeu habere volebant, & intendebant contra, & adverſus Rectores Eccleſiarum Parochialium, & Diœceſ. Valentin. pro iuſtrnctione Maurorum hujuſmodi erectarum, & erigendarum, omneſque alios intereſſe habentes, ſuper aſſiguatione, ſeu Dotatione redditiuum dictarum Parochialium, dilecto filio Magiſtro Horatio Lancellotto, Cappellano noſtro, tunc ſuo, & cauſarum Sacri Palatii Apoſtolici Auditori, audiendam, cognoſcendam, fineque debito terminandam, & decidendam per ſpeciale reſcriptum commiſit.

Sed cum idẽ Capitulũ hac ſuper re litem agere tentaret.

Clemens VIII. cauſam Auditori Cameræ cognoſcendam committit.

§. 8. Et poſtea per quaſdam ſub Datum die 13. Septembris 1601. tunc exiſtenti ſuo, & Apoſtolicæ Sedis apud Chariſſimum in Chriſto Filium Noſtrum tunc ſuum Philippum Tertium, etiam Hiſpaniarum Regem Catholicum, Nuncio ex cauſis tunc expreſſis, dedit in mandatis, ut per ſe, vel alium, ſeu alios, quos ad id duxiſſet deputandos, quoad quinquaginta quinque Parochiales Eccleſias ea prædictis, quarum fructus ad ſummam centum librarum non aſcendebant, ad exequutionem taxæ ſuprascriptæ pro concurrenti quantitate ejus ſummæ, quæ tune deficiebat ad conficiendam ſummam librarum centum pro unaquaque ea eiſdem Parocbialibus, procedi, auctoritate Apoſtolica, curaret, & ſaccret, ac quoſcumque eorum, qui juata dicti Gregorii Prædeceſſoris literarum diſpoſitionem hujuſmodi Parochialium Dotationi contribuere tenebantur, ad contributionem debitam, & quæ pro tempore deberetur, taaæ tunc ad eos ſpectantis, pro concurrenti quantitate bujuſmodi, ultra pœnam a Gregorio Prędeceſſore inflictam, quoad Laicos, etiam per privationem Decimarum, ſive primitiarum, quas percipiebant, ac per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, prædicta auctoritate, cogeret, & compelleret: pro aliis vero Parochialibus Eccleſiis, quarum fructus, ut ipſi contribuere debentes aſſerebant, jam ad ſummam centum librarum aſcendebant, terminum unius anni ad id docendum præfigeret, eoque elapſo, ac nihil, quod relevarent dicto, ad eſequutionem, & exactionem taxæ hujuſmodi, pro concurrenti quantitate, pariter omni, & quacumque appellatione remota,

Ac Nuncio Apoſtolico mandat, ut taxam a Gregorio præſcriptam ſolvi omnino curet pro dotatione Parochiarum.

Digitized by Google

aliquarum ex dictis Parochialibus Eccleſiis ad dictam ſummam centum librarum, ut prædicebatur, non aſcendere, quoad hujuſmodi Parochiales, exequutionem, & exactionem taxæ prædictæ idem Clemens Prædeceſſor noluit retardari, voluitque etiam, ut interim non retardaretur exequutio quoad eos, qui tunc taxam perſolvebant. Verum, ſi facta liquidatione conſtitiſſet, proprios fructus aliquarum ex dictis Parochialibus Eccleſiis, libras centum excedere, reſpectu harum Parochialium aliqua contributio non fieret, ſi vero fructus una cum taxa contributionis dictas libras exceſſiſſet, contributio præfata, pro concurrenti quantitate, ad libras centum reduceretur, quia mentis ipſius Clementis Prædeceſſoris erat, ut illis Parochialibus, quas, ſine hujuſmodi contributione, redditum annuum centum librarum habere conſtitiſſet, hujuſmodi contributio fieri minime deberet. Ex illarum tamen Parochialium, propriis fructibus, ſi quæ eſſent, quæ tunc abſque dicta contributione, ſummam præfatam librarum centum excederet, nihil prorſus ex eadem ſumma excedente, pro dotatione aliarum Parochialium detrahi voluit, ſed totum id, quod dictam ſummam centum librarum exceſſiſſet, cujuslibet ex dictis Parochialibus Eccleſiis beneficio cedere decrevit, & declaravit.

Cauſaſque coram Auditore Cam. pendentes ad ſe avocat imposito partibus ſilentio.

§.9. Ac ſucceſſive per alias ſub Datum 30. Aprilis 1602., ne occaſione ſupradictæ commiſſionis cauſæ, ſeu cauſarum prædicto Horatio Auditori factæ, aot alia qoacumque de cauſa, aliqua lis, ſeu controverſia ſuper præmiſſis oriretur, cauſam, & cauſas a præfato Horatio Auditore, & quibuſvis aliis Judicibus ad ſe avocavit, illaſque circumſcriptis literis dicto Nuncio, ut præfertur, directis, per eumdem Nuncium exequutioni demandandis, estinxit, perpetuumque ſuper illis tam præfatis Dignitates obtinentibus, Canonicis, & Præpoſitis, quam aliis quibuſcumque ſilentium impoſuit. Ac demum per alias ejus in eadem forma Brevis confectas literas ſub Datum die 2. Auguſti 1603., declaravit, quod per literas ſuper avocatione cauſæ, & cauſarum præfatarum, & extinctione litis emanatas, occaſione verborum *circumſcriptis literis noſtris* per dictum Nuncium exequutioni demādandis in eiſdem literis appoſitorum, primo dictis ejus literis ſuper exequutione taxæ dicto Nuncio directis, non erat, nec cenſeri poterat derogatum: quinimo voluit, ſtatuitque, & ordinavit, ut eædem ejus literæ præfato Nuncio directæ, illarum forma in omnibus, & per omnia ſervata, a præfato Nuncio, illiuſque ſubexequutoribus, tam catenus deputatis, quam deinceps deputandis quibuſcumque, debitæ exequutioni demandarentur: ac alias, prout in ſingulis literis præfatis plenius pariter continetur.

Nonnulliſque appoſitis pro claritate rei declarationibus.

Philippus III. Rex exponit Clementis literas non ſine partium con-

§.10. Cum autem, ſicut dicti Philippi III. Regis nomine, eidem Clementi Prædeceſſori primum, ac Nobis deinde ad ſum-

quutioni poſſe demandari.

ſupra memoratæ ipſius Clementis Prædeceſſoris literæ dicto Nuncio directæ ſuper exequutione dictæ taxæ ſatis rationabiles videantur, nihilominus, matura deſuper habita conſultatione, compertum fuerit, illas, ſine maxima difficultate, ac totius fere ſtatus præfatarum Parochialium Eccleſiarum revolutione, & perturbatione obſervari, ac exequutioni demandari non poſſe. Quinimo graves controverſias, diuturnaſque lites exinde veriſimiliter orituras, ac propterea conſultius fore, ut, illarum exequutione prætermiſſa, ad taxæ jampridem in ſupra memorato libro a dicto Joanne Patriarcha, & Archiepiſcopo confecto, ſtabilitæ, & per præfatum Gregorium Prædeceſſorem de annis 1576., & 1577. confirmatæ, atque ad ipſius Gregorii Prædeceſſoris literarum præfatarū exactam exequutionem, & juxta acceptationes ab ipſis Archiepiſcopo, Dignitates obtinentibus, Capitulo, & Canonicis Eccleſiæ Valentin., cæteriſque tam Laicis, quam Eccleſiaſticis in eadem taxa compræhenſis olim factas, ac alias juxta earumdem literarum formam, in omnibus, & per omnia procedatur. Quare pro parte ejuſdem Philippi Regis nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut ſuper his opportune providere, de benignitate apoſtolica, dignaremur.

Taxamque ab Archiepiſcopo Valentin. jampridem efformatā, & Grego. XIII. literas peti roborari.

§.11. Nos, qui, vivente ipſo Clemente Prædeceſſore, Cardinalatus honore fungebamur, ac quibus una cum dilectis filiis noſtris Pompejo S. Balbinæ Arrigonio, ac Hieronymo S. Blaſii de Annulo Pamphilio, necnon tunc in humanis agente Paulo Æmilio S. Marcelli Titulorum nuncupatis Preſbyteris Cardinalibus negotium hoc ab ipſo Clemente Prædeceſſore demandatum fuerat, auditis partium agentibus, Procuratoribus, & Advocatis, & nominatim dilecto filio Franciſco de Queſada Canonico Eccleſiæ Gadicen. I. V. D. ab eodem Philippo Rege hac de cauſa ad Romanam Curiam deſtinato, quique deinde ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumpti, idem ipſum negocium Pompejo, & Hieronymo prædictis, necnon dilectis etiam filiis noſtris Flaminio S. Mariæ de Pace Plato, & Laurentio S. Laurentii in Pane, & Perna Blanchetto, necnon bo: mem: Franciſco S. Crucis in Hyeruſalem Avilæ tunc in humanis agenti, & Antonio S. Matthæi in Merulana etiam Titulorum Zapatæ nuncupatis Presbyteris Cardinalibus per eos diligenter examinandum, & Nobis referendum commiſimus, audita eorumdem Cardinalium, qui negotium ipſum mature, ac diligenter examinaverunt, relatione, ulteriorum litium, & controverſiarum anfractus e medio tollere, ac ſtatui, & conſervationi dictarum Parochialium, ac ut in illis perſonæ idoneæ ad inſtructionem dictorum noviter converſorum, eorumque animarum curam exercendam deputari, & manuteneri perpetuo poſſint, opportune proſpicere, ſimulque dicti Philippi Regis, id ipſum enixe poſtulantis votis

Paulus itaque de conſilio nonnullorum Cardinalium

favo-

Digitized by Google

favorabiliter annuere vnlentes, ac Rectores dictarum noviter erectarum Eccleſiarum, necnoo Capituli hujuſmodi ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtasat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, ac ſingularum Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum præfatorum literarum, necnon tasæ, ac libri ſupra memorati ab ipſo Joanne Patriarcha, & Archiepiſcopo confecti, & acceptationum, ſeu admiſſionum d. taxæ ab ipſo Gregorio Prædeceſſore confirmatæ, prædictos Archiepiſcopum, Capitulum, & Canonicos, ac alios factarum, necnon Inſtrumentorum, ſeu aliorum Documentorum deſuper confectorum tenores, cauſarumque, ac litium præfatarum ſtatus, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & collitigantium, eorumque, & aliorum quorumcumque contradictiones, oppoſitiones, prætextus, & jura, cæteraque neceſſaria, etiam ſpeciali nota digna, præſentibus, perinde ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, insererentur, pro expreſſis, & inſertis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, cauſas, & differentias omnes, & ſingulas præfatas in eiſdem prorſus ſtatu, & terminis, in quibus ad præſens reperiuntur, a quibuſcumque Judicibus ordinariis, & delegatis, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditoribus, coram quibus forſan pendent, ad Nos harum ſerie avocamus, ipſaſque lites, cauſas, & differentias, & controverſias penitus, & omnino perpetuo extinguimus, & annullamus, partibuſque ipſis, & unicuique illarum, cæteriſque omnibus, & ſingulis intereſſe quomodolibet habentibus, vel prætendentibus, quique impoſterum habere, vel prætendere quomodocumque poterunt, perpetuum ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis ſilentium imponimus.

Lites omnes adhuc motas, vel pendentes extinguit.

Præterea primo, & ſecundo dictas ipſius Gregorii Prædeceſſoris literas, ac librum, taxamque memoratos, à prædicto Johanne Patriarcha, & Archiepiſcopo confectos, cum omnibus in eis contentis, & diſpoſitis, necnon quaſcumque acceptationes tam ab Archiepiſcopo, & aliis quibuſcumque Eccleſiaſticis, & Laicis, in dicta tasa compræhenſis, quam a Capitulo, & Canonicis cum qualitatibus, pactis, conditionibus, reſervationibus, & proteſtationibus in eis contentis, ut præfertur, factas, necnon promiſſionem a Philippo II. Rege dictis Capitulo, & Canonicis ſuper remiſſione, & condonatione terminorum taxæ eos tangentis, decurſorum, emanatam, juxtà quam promiſſionem eiſdem Capitulo, & Canonicis dictos terminos, etiamſi ex diſpoſitione literarum Gregorii Prædeceſſoris præfati ad uſum fabricæ, & ornamentorum Parochialium Eccleſiarum earumdem, tunc denuo erectarum applicata, & appropriata eſſent, ac promiſſio, remiſſio, condonatio, & acceptatio præfatæ minus legitime factæ fuiſſent, Apoſtolica auctoritate, gratioſe remittimus, & condonamus, ac omnia Inſtrumenta, & documenta deſuper confecta, & inde ſequuta quæcumque, eadem auctoritate, tenore præſentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & ſolemnitatum tam de jure communi, quam alias requiſitarum, & tam es eo quod perſonæ in illis compræhenſæ, ſeu alias intereſſe habentes, citatæ, vel alias vocatæ non fuerint, liquidationes, aut alios etiam ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

Gregoriique literas, & taxam ab Archiepiſcopo Valetino præſcriptam confirmat.

Et quæ earum vigore geſta ſunt, rata habet.

§.12. Præterea ſupradictas Clementis Prædeceſſoris literas per modernum, aut pro tempore exiſtentem noſtrum, & Apoſtolicæ Sedis Nuncium ulterius exequutioni minime demandandas eſſe, ſed binas literas dumtaxat Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, & taxam in illis approbatam, & in dicto libro præſcriptam ab omnibus, & quibuſcumque perſonis tam Eccleſiaſticis, quam laicis, quacumque dignitate, vel excellentia, aut præeminentia præditis, quas illæ concernunt, ſeu tangunt, firma, tamen, & illæſa remanente remiſſione, & condonatione terminorum uſque ad Feſtivitatem Sancti Joannis Baptiſtæ anni 1597. decurſorum, Capitulo, & Canonicis prædictis facta, & per Nos, ut præmittitur, approbata, ad unguem, & juxta illarum, ac præſentium noſtrarum ſeriem, & tenorem obſervandas eſſe, illaſque pleniſſimum robur, & vim obtinuiſſe, & obtinere, ita ut per literas Clementis Prædeceſſoris hujuſmodi nihil ipſis Gregorii etiam Prædeceſſoris literis detractum, nec quidquam ex taxa in illis, & memorato libro præſcripta imminutum ſit, aut eſſe cenſeatur, neque dictos Capitulum, & Canonicos, aut quoſcumque alios in dicta taxa compræhenſos, prætextu, ſeu vigore dictarum Clementis Prædeceſſoris literarum, aut inæqualitatis taxæ, aut quod dicti contribuentes non fuerint ad liquidationem fructuum primitialium, vel decimalium, nec ad taxam faciendam legitime citati, aut vocati, aut quod qnælibet ex dictis Parochialibus Eccleſiis, quibus contributio ex eadem taxa juxta præſcriptum literarum dicti Gregorii Prædeceſſoris eſt aſſignata congrua centum, ac etiam longe ultra centum librarum aſſignationem ex primitiis, aut aliis redditibus hodie habeat, vel impoſterum habere contingat, aut alio quovis quæſito colore, vel cauſa etiam urgenti, ſolutionem taxæ eos tangentis tam pro terminis decurſis, quam decurrendis ulterius differre, vel remorari poſſe, ſed ad prædictorum terminorum integram ſolutionem, juxta præſentium teoorem, omnino perpetuo teneri, & obligatos fore, ac infraſcriptis cenſuris, & pœnis cogi, & compelli poſſe, ac debere volumus, ſtatuimus, deceroimus, & declaramus.

Declarat laudatas Clementis literas nemini poſſe ſuffragari.

Ne

Inhibitiones contra præſentium formam non valent, niſi expediantur juxta leges hic expreſſas.

§.13. Ne autem præfatarum Gregorii Prædeceſſoris, & præſentium literarum exequutio aliquarum forſan commiſſionum, aut inhibitionum prætextu, ſeu vigore ulterius retardetur, volumus, & pariter declaramus, quaſcumque commiſſiones, & illarum vigore etiam ab ipſis Palatii Apoſtolici Auditoribus, aut aliis quibuſcumque Judicibus, Commiſſariis, & Delegatis, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus emanandas inhibitiones, infraſcriptos exequutores, eorumque ſubexequutores, aut ipſarum Parochialium Eccleſiarum Rectores, ſeu taxæ hujuſmodi Collectores, aut Exactores nullatenus afficere, neque illos propterea ab hujuſmodi exequutione impediri, vel retardari poſſe, niſi commiſſiones prædictæ in Signatura noſtra, vel pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, citatis Rectoribus præfatarum Eccleſiarum, vel eorum Procuratoribus, ſi in Romana Curia adſint, & quorum intererit, aut intereſſe poterit quomodolibet in futurum, nec non audito Catholici Regis Oratore apud Nos, & Apoſtolicam Sedem pro tempore reſidente, & cauſa cognita, præſentiumque noſtrarum, & dicti Gregorii Prædeceſſoris literarum tenoribus ad verbum in illis inſertis propoſitæ, & manu noſtra, ſeu ejuſdem pro tempore exiſtentis Romani Pontificis ſubſcriptæ emanaverint.

Clauſulæ præſentium præſervativæ.

§.14. Decernentes præſentes literas, etiam ex eo, quod Capitulum, Canonici, & Beneficiati prædicti, aut quicumque alii quavis auctoritate fungentes, ſeu officio, honore, vel dignitate tam Eccleſiaſtica, quam mundana pollentes, in præmiſſis, ſeu circa ea quomodolibet intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes ad hoc vocati, ſeu moniti, & cauſa, vel cauſæ, propter quas præmiſſa emanarunt, coram Nobis, ſeu etiam coram Ordinario loci, aut alias quomodolibet examinatæ, & juſtificatæ non fuerint, nec præmiſſis conſenſerint, ſeu quibuſvis aliis de cauſis etiam inexcogitatis, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu impugnari, aut ad terminos juris, ſeu gratiæ reduci, vel in jus, aut controverſiam ſub quocumque prætextu, etiam juſto, & rationabili, ſeu alias quomodolibet infringi, vel revocari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter obſervari, nec non ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, aut aliis contrariis diſpoſitionibus a Nobis, vel aliis Romanis Pontificibus Succeſſoribus noſtris, etiam ex quibuſvis, quantumvis juſtiſſimis cauſis, etiam ad Capituli, & Canonicorum, & Beneficiatorum hujuſmodi, aut aliorum quorumcumque inſtantiam, intuitum, vel contemplationem, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac etiam conſiſtorialiter, & alias quomodolibet emanatis, & emanandis, nullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub poſteriori data per Rectores de novo erectarum Parochialium Eccleſiarum hujuſmodi, vel eos, quorum pro tempore quomodolibet intererit, ſeu intereſſe poterit eligenda, conceſſas eſſe cenſeri; Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores prædictos, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique, & in quacumque inſtantia judicari, & definiri debere, nec non irritum, & inane, quid quid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignati.

§.15. Quocirca Venerabilibus Fratribus modernis, & pro tempore exiſtentibus Archiepiſcopo Valentin., & Epiſcopo Segobricen., ac dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac noſtro, & dictæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum hujuſmodi Nuncio, per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios ubi, quando, & quoties opus fuerit, ſeu quoties pro parte Rectorum Parochialium Eccleſiarum noviter erectarum hujuſmodi, aut eorum Collectoris, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, faciant, auctoritate noſtra præſentes, & dicti Gregorii Prædeceſſoris literas, ac in eis contenta quæcumque ab omnibus, quos illa concernunt, in futurum inviolabiliter obſervari, ac debitæ exequutioni demandari: nec non taxas in illis, & prædicto libro contentas, illarumque terminos decurſos, & decurrendos, non tamen, ut præfertur, remiſſos, & dictis Capitulo, & Canonicis, ut præfertur, condonatos, exigi, illoſque dictis Parochialibus, & earum Rectoribus, quibus reſpective debentur, realiter, & cum effectu perſolvi curent, & faciant: non permittentes eos, vel eorum quemlibet deſuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite moleſtari, aut perturbari, & ipſos taxarum earumdem debitores, quoad laicos videlicet, etiam per privationem decimarum, & primitiarum, quas percipiunt, & ulterius tam quoad ipſos, quam quoad alios Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, ſeu indirecte quomodolibet præſtantes, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, juxta tenorem dictarum literarum ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris, nec non alia opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione poſtpoſita, atque remota, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, illos, ſen-

ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe, & in illas incidiſſe declarando, ac etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, brachii ſæcularis auxilio.

Contrariorum derogatio.

§.15. Non obſtantibus literis Clementis Prædeceſſoris prædicti, aliiſque præmiſſis, nec non rec. mem. Bonifacii Papæ VIII. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, vigore earumdem præſentium ad judicium non trahatur, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac noſtra revocatoria unionum effectum non ſortitarum, & de non tollendo jure quæſito, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum intereſt, & exprimendo vero valore tam Beneficii uniendi, quam illius, cui uniri petitur, ac de ſupplendis defectibus in ſpecie, & non in genere, nec non præſtando conſenſu in penſionibus, aliiſque regulis, ſeu Conſtitutionibus Cancellariç Apoſtolicæ, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, & conſiſtorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, ac forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac omnibus illis, quæ dictus Gregorius Prædeceſſor voluit non obſtare, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Contra non ſolventes exequutio ſuper eorum Præbendis facienda.

§.16. Volumus autem, quod pro exactione terminorum, juxta taxam in memorato libro contentam, a ſupradicto Feſto Sancti Joannis Baptiſtæ anni 1597. incluſive, uſque ad datam præſentium decurſorum, & hactenus non ſolutorum, ac per prædictos Capitulum, ſeu Canonicos Eccleſiæ Valentin. debitorum contra ſingulares perſonas Canonicatus, & Præbendas in dicta Eccleſia obtinentes, pro rata temporis, quo poſſeſſionem Canonicatuum, ac Præbendarum adeptæ fuerint, non autem contra Menſam Capitularem, vel alias Maſſas communes, pro reliquo vero tempore, contra eorum in Canonicatibus, & Præbendis Prædeceſſores, ſive Prædeceſſorum hæredes, & bona, exequutio fiat.

Fides danda tranſumptis.

§.17. Quodque præſentium exemplis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 6. Martii 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 6. Martii 1606., Pontificatus noſtri Anno I.

X X X.

Confirmatio reductionis Monachorum Sancti Baſilii in unam Congregationem, & approbatio gratiarum, & privilegiorum eidem Ordini conceſſorum.

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INjuncti Nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, ut ſacrarum Religionum in militanti Eccleſia ſuaves in Domino fructus præſtantium, paternam curam gerentes, ea quæ a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris conceſſa ſunt, quo validius perpetuo ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter communiamus.

Antiquitatem hujus Religionis recenſet hic Pontifex a Conſt. Greg. XIII.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor Noſter, animadvertens Ordinem Sancti Baſilii, cæteros omnes Regulares antiquitate præcedere, ac ex eo Dei Eccleſiam, Chriſtianamque Rempublicam ab ipſius Ordinis initio uberes fructus recepiſſe, ut dicti Ordinis Monaci commodius altiſſimo famulari, regularemque obſervantiam ſervare poſſent; per quandam ſuam perpetuo valituram Conſtitutionem eos in unam Congregationem redegit.

Idem Greg. conceſſit eidem privilegia Congreg. Caſſinen. ut ibidem.

§.2. Nonnullaque privilegia, gratias, & immunitates, illaſque præcipue, quibus Congregatio Caſſinenſis, illiuſque Monaci potiuntur, & gaudent, dictæ Congregationi ſic erectæ conceſſit.

Menſiſque Monacalibus bona ſtabilia aſſignari juſſit ibidem, & menſam Conventualem, & Abbatialem ſeparavit.

§.3. Cui etiam Congregationi Monaſteria omnia dicti Ordinis, ubique exiſtentia perpetuo univit, & donec Monaſteria ipſa in commendam manerent, mandavit ut menſa Conventualis in tot bonis ſtabilibus, pro victu, & veſtitu, ac viſitatione Monachorum, aliiſque neceſſariis expenſis, ad quę Commendatarii juxta Canonicas ſanctiones, ac præſertim tenore literarum Eugenii Papæ IV. ſimiliter Prædeceſſoris noſtri tenentur, perpetuo ſepararentur.

Sixtus V. commiſit Bruto Farneto, ut perficeret ſeparationem prædictam.

§.4. Cumque ſeparationibus hujuſmodi tunc minime perfectis ejuſdem Gregorii ſuperveniente obitu, Sixtus V. piæ mem. ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumptus fuiſſet, idem Sixtus Bruto Farneto per alias

ſuas

Digitized by Google

paratas revideret.

Clem. VIII. Theodorum Abbatem cōſtituit executorem d. ſeparationis.

§.5. Verum cum ipſe Brutus, præmiſſa totaliter adimplere minime potuiſſet, ipſo etiam, ac ſucceſſive d. Sixto Pontifice vita functo, Clemens VIII. rec. me. volens, ut tam pium, neceſſariumque opus omnino ſortiretur effectum, eamdem facultatem dilecto filio Theodoro de Savoca ipſius Ordinis Abbati Generali per alias literas dedit, prout in omnibus dictis literis plenius continetur. Qui Theodorus divina favente clementia plures ſeparationes fecit, factaque etiam juxta ſibi tributam facultatem revidit.

Hic modo Pontifex confirmat ejuſmodi ſeparationes.

§.6. Nos quieti, & perpetuæ tranquillitati, ac Religionis, ipſiuſque Theodori Abbatis Generalis, & Monachorum indemnitati conſulere, eoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, motu proprio, non ad Theodori, ſeu Monachorum, vel alicujus alterius ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ex voto Venerabilium Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium ſuper conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, prædictas Prædeceſſorum Noſtrorum literas, ac ſeparationes prædictas, tam Bruti, & Theodori, ac quorumvis aliorum in vim literarum prædictarum factas cum omnibus inde ſequutis;

Confirmat etiam privilegia per Gregor. XIII., Sixtum V., & Clem. VIII. conceſſa.

§.7. Ac prædicta omnia privilegia cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, quarum tenores, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis haberi volumus, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus; ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, & ſolemnitatum etiam de jure neceſſariarum, vel alias quomodolibet requiſitarum, forſan omiſſarum, & alios defectus (ſi qui intervenerint in eiſdem) ſupplemus, illaſque, & illa Ordini prædicto, illiuſque Abbati Generali, Abbatibus, Prioribus, aliiſque Superioribus, & Fratribus ſuffragari, eoſque univerſos, & ſingulos illis frui, uti, & gaudere, ubi, quando, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere, in omnibus, & per omnia.

Annullatque quid fuerit factum contra dictas literas Apoſtolicas.

§.8. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, ac cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S.R.E. Cardinales judicari, & de-

ri atteatari.

Exequutores hujus Conſt. deputat.

§.9. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Apoſtol. Sedis Delegatis, & Nunciis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, eorum effectum ſortiri, illiſque omnes, quos concernunt pacifice frui, & gaudere: non permittentes quempiam deſuper contra præſentium tenorem per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, & alia opportuna juris, & facti remedia (appellatione quacumque poſtpoſita) compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Clauſulas derogatorias apponit.

§.10. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dictis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Abbati Generali, ſeu Abbatibus, & Prioribus, aliiſque Superioribus, & Rectoribus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, expreſſa, vel individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque: aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fidem tranſumptis, tribuit.

§.11. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 17. Martii 1606. Ann.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 17. Martii 1606. Pont. noſtri Anno II

Bb 2 Pri-

XXXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Legato Avenionen., ejuſque Vice-Legato conceditur facultas confirmandi tranſactionem ſuper Bullo Regio in pannis ſericeis, qui in Civitate Avenionenſi conficiuntur, & per Galliæ Regnum tranſvehuntur, apponendo.

Dilecto Filio noſtro Cynthio tituli Sancti Petri ad Vincula Presbytero Cardinali Sancti Georgii nuncupato moderno, & pro tempore exiſtenti noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Civitate Avenionen., & Comitatu noſtris Venayſſino de latere Legato, ac ejus Vice-Legato.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Clem. VIII. tranſactionis, de qua in rubrica, confirmationem ſingulis trienniis a Sede Apoſt. petendam voluit.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Conſulum, & Conſilii Civitatis noſtræ Avenionenſis per dilectos filios Franciſcum de Berton, Scutiferum de Criglion Chriſtianiſſimi Franciæ Regis Cubicolariom, & Laurentiom Joannis U.J.D., & Legationis Avenionen. Secretarium eorum apud Nos Oratores, quod cum fæl. rec. Clemens Papa Octavus Prædeceſſor noſter noviſſime per ejus in forma Brevis literas ſub data die 14. Julii 1604. Pontificatus ſui Anno XIII. expeditas quamdam tranſactionem inter dictos Conſules, & Conſilium ex una, & Redemptorem, ſeu Appaltatorem Regium Regni Franciæ ex altera partibus initam ſuper Signo, ſeu Bullo Regio in pannis ſericeis, qui in Civitate Avenionen. conficiuntor, & per Galliæ Regnom tranſmittuntur, apponendo, cum interventu ejuſdem Clementis Prædeceſſoris in dicta Civitate Vice-Legati initam, Apoſtolica auctoritate confirmaverit, & approbaverit, ſed inter alia voluerit, & ordinaverit, ut prædictæ tranſactionis, & aliarum ſimilium confirmatio, ab ipſo Prædeceſſore, ejuſque Succeſſoribus Romanis Pontificibus per dictos Conſules, & Communitatem Avenionen. de triennio in triennium peteretur, ita quod ſi elapſo triennio hujuſmodi abſque nova confirmatione, jura prædicti Bulli exigerentur, tales exigentes, & Conſilium ejuſdem Civitatis in pœnam ſcutor. 10000. auri Cameræ Apoſtolicæ applicandorum ipſo facto incurrerent, prout in dictis literis plenius continetur.

Conſules, & Communitas Avenionen. hoc ſibi incommodum eſſe aſſerunt.

§.2. Cumque dictis Conſilio, & Communitati valde incommodum, & diſpendioſum futurom ſit, ſingulo triennio ad Romanum Pontificem, & Apoſtolicam Sedem pro hujuſmodi confirmatione obtinenda tranſmittere: Propterea Nobis eorumdem Conſilii, & Communitatis nomine humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Paulus eamdem confirmationem legato committit.

§. 3. Nos eorumdem Conſulom, & Communitatis commodis, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, illoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtont, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati tibi Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis nomine, tranſactionem prædictam ſingulo triennio ad petitionem Conſulum, & Communitatis prædictorum Apoſtolica auctoritate cum præſentium literarum inſertione, & non alias confirmandi, & approbandi; ita tamen, ut niſi ipſi Conſules, & Communitas hujuſmodi confirmationem petierint, in pœnam prædictam tam ipſi, quam jura Bulli prædicti deinceps exigentes, incurrant, eadem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium facultatem concedimus, & impertimur.

§.4. Non obſtantibus voluntate dicti Clementis Prædeceſſoris, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 1. Aprilis 1606. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 1. Aprilis 1606. Pontificatos noſtri Anno I.

XXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Avenionenſibus reſtituitur facultas locandi piſcationem in Flumine Rhodano ab omni onere immunis.

Dilectis Filiis Conſulibus, ac Communitati, & hominibus Civitatis noſtræ Avenionen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

VEſtra ſingularis in Nos, & Apoſtolicam Sedem fides, & devotio promeretur, ut illa vobis concedamus, quæ veſtris commoditatibus fore conſpicimus opportuna.

Clemens VII. facultatem, de qua in rubrica conceſſerat Communitati Avenionenſi dummodo Camera Apoſtolica redditū, quem percipiebat, non amitteret.

§.1. Cum itaque, ſicut pro parte veſtra inter alia expoſuerunt dilecti filii Franciſcus de Bertno Scutifer de Criglion Chriſtianiſſimi Franciæ Regis Cubicularius, & Laorentios Ioannis U. I. D., & Legationis Avenionenſis Secretarius veſtri ad præſtandom Nobis nomine veſtro obedientiam deſtinati Oratores, fæl. record. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter ejus, & Apoſtolicæ Sedis tunc exiſtenti in Civitate Avenionen. Vice-Legato commiſerit, ut vobis auctoritatem locandi piſcationem Piſcium Capporum nuncupatorum in flumine Rhodani, quam, ut aſſerebatis, pridem habebatis, ſed tunc noviſſime idem Vice-Legatus in favorem Cameræ Apoſtolicæ locaverat, reſtitueret, quatenus tamen eadem Came-

ra

ra redditum annuum xii. ſcutorum eainde non amitteret.

Paulus eamdē liberam reddit ab omni onere.

§.2. Cumque iidem Oratores Nobis nomine veſtro ſupplicaverint, ut ea noſtra liberalitate concedere velimus, quod in poſterum vos poſſitis integre tota piſcium prædictorum piſcatione frui. Nos propterea vobis conſulere, ac vos amplioribus ſavoribus, & gratiis proſequi volentes, & qoemlibet veſtrum a quibuſvis eacommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaaat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus per dictos Oratores Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, & gratiam prædictam ampliantes, & extendentes, vobis abſque ulla reſervatione liberam facultatem, & aoctoritatem piſcationem prædictorum piſcium impoſterum locandi, & dislocandi auctoritate Apoſtolica tenore præſentium reſtituimus, & reintegramus, & qnatenos opus ſit, illam denuo vobis concedimos.

Contraria tollit.

§.3. Non obſtantibus prædicti Clementis Prædeceſſoris, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Cameræ noſtræ Apoſtolicæ, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitata alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro eapreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & eapreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 3. Aprilis 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

XXXIII.

Privilegia Curialium, Incolarum Urbis, & Civium Romanorum, in ipſa Urbe, & intra decem milliaria (non tamen eatra reſidentiam) decedentium, quo ad diſpoſitionem, & ſucceſſionem ſuorum bonorum ibidem exiſtentium.

Quoad hujaſmodi privilegia, habemus etiam Sixti IV. Conſtit.IX. Etſi univerſis *To.III. Part.III. fol.144., & Julii III. Conſt.V.* Cupientes *Tom IV. Par.I. fol.265., ac Pii IV. Conſt.XXVIII.* Decens *Tom.IV. Par.II. fol.58., & ſignanter quoad ædificantes in Burgo Pio Urbis, extat alia ejuſdem Pii Conſt. CXIX.* Romanum *ibidem fol.244.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus declarationis.

IN eminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpecula, meritis licet imparibus, ſuperna diſpoſitione conſtituti, inter cæteras curas, quæ ea injuncto Nobis Apoſtolicæ ſervitutis officio incumbunt, illa præcipua eſt, ut Alma Urbs noſtra beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum martyrio conſecrata, ad quam omnes Chriſtifideles ex univerſis Mundi partibus tamquam ad communem patriam, & portum cunctarum gentium, & nationum, atqoe adeo ad Magiſtram veritatis, & Religionis confluunt, iis demum gratiis, & privilegiis eaornetur, per quæ omnes, qui ad eam undique veniunt, illamque incolunt, nunc, ac perpetuis futuris temporibus ſine ulla animi moleſtia in illa ſtare, & permanere, & Romanæ Eccleſiæ, Sedique Apoſtolicæ adjumento eſſe poſſint,

Sixtus IV., Julius III., & Pius IV. indicati in rubr. indulta Curialib. conceſſerunt.

§.1. Ac animadvertentes alias ſel. rec. Sixtum Quartum, Julium Tertium, Pium Quartum, & nonnullos alios Prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices, ut ejuſdem Urbis decori, illamque incolentium, & Curiam præfatam ſequentium indemnitati conſulerent, Curialibus, & incolis prædictis diverſa præſertim de eorum bonis teſtandi, ſeu alias diſponendi privilegia, facultates, & indulta conceſſiſſe, prout in eorumdem Prædeceſſorum literis deſuper expeditis latius continetur: Quæ temporum fortaſſe injuria, aut alias diverſas ob cauſas imminuta, aut alias abrogata dicuntur.

Privilegia, de quibus in rubrica, eiſd. in confirmantur.

§.2. Volenteſque Nos, qui in eadem Urbe nati ſumus, Curialium, & Incolarum prædictorum indemnitati, & tranquillitati conſulere, ac tam eos, quam Romanos Cives originarios pari favoris, & gratiæ prærogativa proſequi, eorumdem Prædeceſſorum veſtigiis inhærendo, motu proprio, & ex certa ſcientia, matura deliberatione, & mera liberalitate noſtris, deque Apoſtolicæ Nobis attributæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuimus, decernimus, & declaramus, quod poſthac perpetuis futuris temporibus, omnes, & ſinguli Romanam Curiam ſequentes, ſeu ipſam Urbem incolentes, necnon ipſi Romani Cives originarii nunc, & pro tempore eaiſtentes etiam Clerici, & in ſacris, etiam Preſbyteratus ordinibus conſtituti, cæteræque omnes, & quæcumque aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis, etiam Abbatiali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, Patriarchali, & etiam majori, & quavis alia Eccleſiaſtica, vel mundana dignitate fulgentes, & quæcumque beneficia Eccleſiaſtica, ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia, aut alias quomodolibet qualificata, & ſpeciali nota digna obtinentes, necnon quaſcumque penſiones annuas ſuper quarumvis menſarum Patriarchalium, Archiepiſcopalium, Epiſcopalium, Abbatialium, ac Dignitatum, Canonicatuum, & aliorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum, ut præfertur, vel alias quomodolibet qualificatorum fructibus, redditibus, & proventibus, aut ipſos fructus, redditus, & proventus loco penſionum annuarum ſibi Apoſtoli-

XXXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Legato Avenionen., ejuſque Vice-Legato conceditur facultas confirmandi tranſactionem ſuper Bullo Regio in pannis ſericis, qui in Civitate Avenionenſi conficiuntur, & per Galliæ Regnum tranſvehuntur, apponendo.

Dilecto Filio noſtro Cynthio tituli Sancti Petri ad Vincula Presbytero Cardinali Sancti Georgii nuncupato moderno, & pro tempore exiſtenti noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Civitate Avenionen., & Comitatu noſtris Venayſſino de latere Legato, ac ejus Vice-Legato.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Clem. VIII. tranſactionis, de qua in rubrica, confirmationem ſingulis trienniis a Sede Apoſt. petendam voluit.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Conſulum, & Conſilii Civitatis noſtræ Avenionenſis per dilectos filios Franciſcum de Berton. Scutiferum de Criglion Chriſtianiſſimi Franciæ Regis Cubicularium, & Laurentium Joannis U.J.D., & Legationis Avenionen. Secretarium eorum apud Nos Oratores, quod cum fæl. rec. Clemens Papa Octavus Prædeceſſor noſter noviſſime per ejus in forma Brevis literas ſub data die 14. Julii 1604. Pontificatus ſui Anno XIII. expeditas quamdam tranſactionem inter dictos Conſules, & Conſilium ex una, & Redemptorem, ſeu Appalratorem Regium Regni Franciæ ex altera partibus initam ſuper Signo, ſeu Bullo Regio in pannis ſericis, qui in Civitate Avenionen. conficiuntur, & per Galliæ Regnum tranſmittuntur, apponendo, cum interventu ejuſdem Clementis Prædeceſſoris in dicta Civitate Vice-Legati initam, Apoſtolica auctoritate confirmaverit, & approbaverit, ſed inter alia voluerit, & ordinaverit, ut prædictæ tranſactionis, & aliarum ſimilium confirmatio, ab ipſo Prædeceſſore, ejuſque Succeſſoribus Romanis Pontificibus per dictos Conſules, & Communitatem Avenionen. de triennio in triennium peteretur, ita quod ſi elapſo triennio hujuſmodi abſque nova confirmatione, jura prædicti Bulli exigerentur, tales exigentes, & Conſilium ejuſdem Civitatis in pœnam ſcutor. 10000. auri Cameræ Apoſtolicæ applicandorum ipſo facto incurrerent, prout in dictis literis plenius continetur.

Conſules, & Communitas Avenionen. hoc ſibi incommodum eſſe aſſerunt.

§.2. Cumque dictis Conſilio, & Communitati valde incommodum, & diſpendioſum futurum ſit, ſingulo triennio ad Romanum Pontificem, & Apoſtolicam Sedem pro hujuſmodi confirmatione obtinenda tranſmittere; Propterea Nobis eorumdem Conſilii, & Communitatis nomine humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Paulus eamdem confirmationem legato committit.

§.3. Nos eorumdem Conſulum, & Communitatis commodis, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, illoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati tibi Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis nomine, tranſactionem prædictam ſingulo triennio ad petitionem Conſulum, & Communitatis prædictorum Apoſtolica auctoritate cum præſentium literarum inſertione, & non alias confirmandi, & approbandi; ita tamen, ut niſi ipſi Conſules, & Communitas hujuſmodi confirmationem petierint, in pœnam prædictam tam ipſi, quam jura Bulli prædicti deinceps exigentes, incurrant, eadem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium facultatem concedimus, & impertimur.

§.4. Non obſtantibus voluntate dicti Clementis Prædeceſſoris, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 1. Aprilis 1606. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 1. Aprilis 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

XXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Avenionenſibus reſtituitur facultas locandi piſcationem in Flumine Rhodano ab omni onere immunis.

Dilectis Filiis Conſulibus, ac Communitati, & hominibus Civitatis noſtræ Avenionen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

VEſtra ſingularis in Nos, & Apoſtolicam Sedem fides, & devotio promeretur, ut illa vobis concedamus, quæ veſtris commoditatibus fore conſpicimus opportuna.

Clemens VIII. facultatem, de qua in rubrica conceſſerat Communitati Avenionenſi dummodo Camera Apoſtolica redditū, quem percipiebat, non amitteret.

§.1. Cum itaque, ſicut pro parte veſtra inter alia expoſuerunt dilecti filii Franciſcus de Berton Scutifer de Criglion Chriſtianiſſimi Franciæ Regis Cubicularius, & Laurentius Ioannis U. J. D., & Legationis Avenionenſis Secretarius veſtri ad præſtandum Nobis nomine veſtro obedientiam deſtinati Oratores, fæl. record. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter ejus, & Apoſtolicæ Sedis tunc exiſtenti in Civitate Avenionen. Vice-Legato commiſerit, ut vobis auctoritatem locandi piſcationem Piſcium Capporum nuncupatorum in flumine Rhodani, quam, ut aſſerebatis, pridem habebatis, ſed tunc noviſſime idem Vice-Legatus in favorem Cameræ Apoſtolicæ locaverat, reſtitueret, quatenus tamen eadem Camera

ra

Digitized by Google

ra redditum annnum xii. ſcutorum exinde non amitteret.

Paulus eāmdē liberam reddit ab omni onere.

§.2. Cumque iidem Oratores Nobis nomine veſtro ſupplicaverint, ut ex noſtra liberalitate concedere velimus, quod in poſterum vos poſſitis integre tota piſcium prædictorum piſcatione frui. Nos propterea vobis conſulere, ac vos amplioribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & quemlibet veſtrum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus per dictos Oratores Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, & gratiam prædictam ampliantes, & extendentes, vobis abſque ulla reſervatione liberam facultatem, & auctoritatem piſcationem prædictorum piſcium impoſterum locandi, & dislocandi auctoritate Apoſtolica tenore præſentium reſtituimus, & reintegramus, & quatenus opus ſit, illam denuo vobis concedimus.

Contraria tolit.

§.3. Non obſtantibus prædicti Clementis Prædeceſſoris, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Cameræ noſtræ Apoſtolicæ, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 3. Aprilis 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

XXXIII.

Privilegia Curialium, Incolarum Urbis, & Civium Romanorum, in ipſa Urbe, & intra decem milliaria (non tamen extra reſidentiam) decedentium, quo ad diſpoſitionem, & ſucceſſionem ſuorum bonorum ibidem exiſtentium.

Quoad hujuſmodi privilegia, habemus etiam Sixti IV. Conſtit. IX. Etſi univerſis *To. III. Part. III. fol. 144., & Julii III. Conſt. V.* Cupientes *Tom IV. Par. I. fol. 265., ac Pii IV. Conſt. XXVIII.* Decens *Tom. IV. Par. II. fol. 58., & ſignanter quoad ædificantes in Burgo Pio Urbis, extat alia ejuſdem Pii Conſt. CXIX.* Romanum *ibidem fol. 244.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus declarationis.

IN eminenti Apoſtolicæ dignitatis ſpecula, meritis licet imparibus, ſuperna diſpoſitione conſtituti, inter cæteras curas, quæ ex injuncto Nobis Apoſtolicæ ſervitutis officio incumbunt, illa præcipua eſt, ut Alma Urbs noſtra beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum martyrio conſecrata, ad quam omnes Chriſtifideles ex univerſis Mundi partibus tamquam ad communem patriam, & portum cunctarum gentium, & nationum, atque adeo ad Magiſtram veritatis, & Religionis confluunt, iis demum gratiis, & privilegiis exornetur, per quæ omnes, qui ad eam undique veniunt, illamque incolunt, nunc, ac perpetuis futuris temporibus ſine ulla animi moleſtia in illa ſtare, & permanere, & Romanæ Eccleſiæ, Sedique Apoſtolicæ adjumento eſſe poſſint.

Sixtus IV., Julius III., & Pius IV. indicati in rubr. indulta Curialib. conceſſerunt.

§.1. Ac animadvertentes alias fel. rec. Sixtum Quartum, Julium Tertium, Pium Quartum, & nonnullos alios Prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices, ut ejuſdem Urbis decori, illamque incolentium, & Curiam præfatam ſequentium indemnitati conſulerent, Curialibus, & incolis prædictis diverſa præſertim de eorum bonis teſtandi, ſeu alias diſponendi privilegia, facultates, & indulta conceſſiſſe, prout in eorumdem Prædeceſſorum literis deſuper expeditis latius continetur: Quæ temporum fortaſſe injuria, aut alias diverſas ob cauſas imminuta, aut alias abrogata dicuntur.

Privilegia, de quibus in rubrica, eiſdem confirmantur.

§.2. Volenteſque Nos, qui in eadem Urbe nati ſumus, Curialium, & Incolarum prædictorum indemnitati, & tranquillitati conſulere, ac tam eos, quam Romanos Cives originarios pari favoris, & gratiæ prærogativa proſequi, eorumdem Prædeceſſorum veſtigiis inhærendo, motu proprio, & ex certa ſcientia, matura deliberatione, & mera liberalitate noſtris, deque Apoſtolicæ Nobis attributæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuimus, decernimus, & declaramus, quod poſthac perpetuis futuris temporibus, omnes, & ſinguli Romanam Curiam ſequentes, ſeu ipſam Urbem incolentes, necnon ipſi Romani Cives originarii nunc, & pro tempore exiſtentes etiam Clerici, & in ſacris, etiam Presbyteratus ordinibus conſtituti, cæteræque omnes, & quæcumque aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis, etiam Abbatiali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, Patriarchali, & etiam majori, & quavis alia Eccleſiaſtica, vel mundana dignitate fulgentes, & quæcumque beneficia Eccleſiaſtica, ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia, aut alias quomodolibet qualificata, & ſpeciali nota digna obtinentes, nec non quaſcumque penſiones annuas ſuper quarumvis menſarum Patriarchalium, Archiepiſcopalium, Epiſcopalium, Abbatialium, ac Dignitatum, Canonicatuum, & aliorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum, ut præfertur, vel alias quomodolibet qualificatorum fructibus, redditibus, & proventibus, aut ipſius fructus, redditus, & proventus loco penſionum annuarum ſibi Apoſtoli-

ſtolica auctoritate quomodolibet reſervatas, & aſſignatas, ac reſervatos, & aſſignatos habentes, & obtinentes, qui in d. Urbe, vel ejus diſtrictu intra decem milliaria ab ipſa Urbe (non tamen extra debitam reſidentiam) deceſſerint, de omnibus ſuis bonis mobilibus, & immobilibus, ac ſemoventibus, juribus, & actionibus quibuſcumque, necnon jocalibus, & pecuniis, ac rebus aliis in dicta Urbe, & ejus diſtrictu intra decem milliaria hujuſmodi conſiſtentibus, & ſeu exiſtentibus, ac etiam provenientibus ex quibuſcumque fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis etiam decimalibus dictarum Eccleſiarum, & beneficiorum, ut præfertur quomodolibet qualificatorum, quæ in titulum, vel commendam, aut adminiſtrationem, vel alias quomodolibet, etiam ex quibuſvis conceſſionibus, & diſpenſationibus Apoſtolicis obtinent, & ſeu antea obtinuerunt, vel impoſterum obtinebunt, necnon etiam ex quibuſvis fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis Eccleſiaſticis, atque penſionibus annuis ſuper ſimilibus fructibus, redditibus, & proventibus, ac etiam diſtributionibus quotidianis ſibi reſervatis, conceſſis, conſtitutis, & aſſignatis, necnon ex emolumentis quorumcumque Romanæ Curiæ officiorum, etiam adminiſtrationem habentium, & Locorum Montium, vel cenſuum, ac alias provenien., quæ ipſi pro tempore habuerunt, & obtinuerunt, ac habent, & obtinent, habebuntque, & obtinebunt in futurum, cujuſcumque qualitatis, quantitatis, & ſummæ, ac pretii, & valoris exiſtant, per eos, & eorum quemlibet acquiſitis, & acquirendis, & in eadem Urbe, & in illius diſtrictu infra decem milliaria, ut ſupra conſiſtentibus, diſponere, & tam donatione inter vivos, vel cauſa mortis, ſeu teſtamento, legato, & fideicommiſſo, quam alia quavis diſpoſitione inter vivos, ſeu ultima voluntate in favorem conſanguineorum, & affinium ſuorum, Collegiorumque, Univerſitatum, & Locorum Piorum, ac quarumvis aliarum perſonarum etiam penitus extranearum, diſponere, & ordinare, ac in eiſdem rebus, & bonis conſanguineos, & affines, Collegia, & Univerſitates, ac loca, & perſonas præfatas, hæredes univerſales, vel particulares pro eorum libito voluntatis facere, de illiſque libere, & licite pro libito voluntatis diſponere poſſint, & valeant plenam, & liberam eis, & cuilibet eorum licentiam, & facultatem omnimodam concedimus, & impertimur.

Quid ad illegitimos ſpectet, ſi perſonæ Eccleſiaſticæ de eis diſponant.

§.3. Declarantes, quod ſi contingat dictos Clericos, & alias Eccleſiaſticas perſonas præfatas diſponere de ipſorum bonis in favorem illegitimorum [non tamen ex eorum proprio corpore procreatorum] tunc, & eo caſu quoad bona, & jura, & alias res ipſorum diſponentium mere patrimonialia, & laicalia in dicta Urbe, & illius diſtrictu, ut ſupra conſiſtentia, nec Camera, nec ipſi illegitimi in illis ullo modo ſuccedant, ſed ad venientes ab inteſtato juxta juris diſpoſitionem ſpectent, & pertineant, quavis alia Conſtitutione forſan contrarium diſponente non obſtante,

Curialibus, Incolis, & Civibus eiſdem in Urbe, & infra x milliaria, non tamen extra debitam reſidentiam, decedentibus hæredes ab inteſtato ſuccedunt, in eorum bonis ibi exiſtentibus.

§.4. Præterea motu, ſcientia, & poteſtate ſimilibus decernimus, & ordinamus, quod ſi dicti Curiales, ſeu Incolæ Urbis, Romanique Cives originarii, aliique prædicti in Urbe, & diſtrictu prædictis, (non tamen extra eorum debitam reſidentiam) ab inteſtato deceſſerint, eorum bona, pecuniæ, jocalia, jura, actiones, & res hujuſmodi etiam ex bonis, & redditibus Eccleſiaſticis ſupradictis provenientia, per eos, ut ſupra acquiſita in dicta Urbe, & ejus diſtrictu intra decem milliaria, ut præfertur conſiſtentia ad eorum hæredes ab inteſtato venientes libere deveniant, nec illa ad Romanum Pontificem, aut Sedem, & Cameram Apoſtolicam ſpectare, & pertinere, dici, vel prætendi poſſit, minuſque Miniſtri, vel Agentes dictæ Cameræ, etiam ſub prætextu, quod dicti hæredes in Urbe non reperiantur, dictorum bonorum poſſeſſionem appræhendere, vel ſequeſtrare, ut de illis inventaria conficere, aut in illis quovis modo ſe intromittere valeant.

Clauſulæ pro hujuſce conceſſionis firmitate.

§.5. Diſtrictius inhibentes modernis, & pro tempore exiſtentibus S. R. E. Camerario, & dictæ Cameræ generalibus Theſaurario, Commiſſario, necnon Præſidentibus, Clericis nunc, & pro tempore exiſtentibus omnibuſque, & ſingulis ſpoliorum, & jurium Cameræ Apoſtolicæ Collectoribus, vel Sub Collectoribus, ac aliis Miniſtris quocumque nomine nuncupatis, ne hæredes, & ſucceſſores quoſcumque etiam ab inteſtato dictorum Curialium, ac Incolarum, & Civium Romanorum in Urbe, ac illius diſtrictu præfato, pro tempore decedentium ſuper prædictis bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & rebus quibuſcumque per dictos Curiales, Incolas, Romanoſque Cives originarios pro tempore in Urbe prædicta, & infra illius diſtrictum hujuſmodi deceden., ut præfertur acquiſitis, contra præſentium noſtrarum literarum formam, etiam ſub prætextu, ſeu cauſa illicitæ negotiationis moleſtare, perturbare, inquietare, & ſe in hæreditatibus, & bonis præfatis quovis modo immiſcere, aut illa petere, ſeu ſibi, aut Cameræ præfatæ vindicare, ſeu de illis Inventarium conficere audeant, ſeu præſumant.

Sublata omnibus aliter judicandi poteſtate.

§.6. Decernentes ſic noſtræ mentis, & incommutabilis voluntatis exiſtere, ac ita, & non aliter per Camerarium, Theſaurarium, Commiſſarium, Præſidentes, & Clericos præfatos, ac alios quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum prorſus, nullum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Cameræ præfatæ, & Eccleſiarum, in quibus dicta beneficia forſan fuerint, aut Monaſteriorum, & Ordinum, quorum illa extiterint, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon privilegiis, conceſſionibus, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, necnon Camerario, Theſaurario, Commiſſario, Cameræ præſidentibus, & Clericis, aliiſque prædictis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis per quoſcumque Romanos Pontifices, etiam Prædeceſſores Noſtros in genere, vel in ſpecie, etiam motu, ſcientia, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſimilibus, aut alias quomodolibet etiam conſiſtorialiter conceſſis, & approbatis, ac innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum expreſſa mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes ad effectum præſentium, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac ſuos effectus adverſus declarationem, voluntatem, ſtatutum, & ordinem noſtras hujuſmodi ſortiri, aut vendicare non poſſe, neque debere volumus, & decernimus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.8. Cæterum quia difficile foret, præſentes noſtras literas ad ſingula quæque loca deferri, volumus, & declaramus, quod illarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra ubique adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 8. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 8. Aprilis 1606. Pont. noſtri Anno I.

XXXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Conceſſio Eccleſiæ Sancti Laurentii in Lucina de Urbe, cum ſuppreſſione Collegiatæ, Congregationi Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum.

PAULUS EPISCOPUS,

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN Apoſtolicæ dignitatis culmine, & poteſtatis plenitudine ſumma Redemptoris noſtri benignitate, meritis licet imparibus conſtituti circa ea, quæ ad Eccleſiarum quarumlibet, præſertim in Alma Urbe conſiſtentium, & curam animarum habentium proſperiorem ſtatum, & directionem, ac in eis divini cultus Religionis, & ſpiritualium operum, ſimulque Miniſtrorum idoneorum augmentum, necnon Chriſtifidelium ſalutem, & profectum pertinere noſcuntur, propenſis ſtudiis intendamus, ac in his paſtoralis officii noſtri partes etiam per ſuppreſſionis Beneficiorum ibidem erectorum, miniſterium ſalubriter interponamus, prout Eccleſiarum earumdem, ac perſonarum, & locorum qualitatibus debite penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſæ concedendi Eccleſiam S. Laurentii in Lucina Clericis Regularibus Minoribus.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, Eccleſia Sancti Laurentii in Lucina de dicta Urbe, quæ titulus Presbyteri Cardinalis, ac etiam Parochialis exiſtit, & in qua unus Archipresbyteratus Dignitas inibi principalis, cui cura animarum Parochianorum ipſius Eccleſiæ imminet, necnon ſex Canonicatus, & totidem Præbendæ, ac tria Beneficiata nuncupata perpetua ſimplicia Beneficia Eccleſiaſtica, quorum, dum vacant, collatio, & omnimoda diſpoſitio ad pro tempore exiſtentem tituli Sancti Laurentii hujuſmodi Presbyterum Cardinalem, ceſſantibus reſervationibus, & affectionibus Apoſtolicis, pertinet, inſtituta reperiuntur, Parochiam longe, lateque patentem, & diffuſam, ac copioſa Parochianorum multitudine refertam habeat, & difficile ſit, ut illius Archipresbyter pro tempore, quod licet duos Cappellanos ad ejus nutum amovibiles in parochialibus functionibus, & miniſteriis ſibi aſſiſtentes manutenere ſoleat, curæ animarum tot Parochianorum hujuſmodi exercitio, & Sacramentorum Eccleſiaſticorum adminiſtrationi, aliiſque parochialibus officiis, & miniſteriis hujuſmodi, ea, qua decet diligentia, & ſolicitudine vacare, & ipſos Parochianos in Catholicæ Fidei articulis, & pie vivendi præceptis, nec non aliis, quæ ad animarum ſalutem neceſſaria ſunt, commode inſtruere valeat, & dilecti filii Religioſi Congregationis Clericorum, & Presbyterorum Regularium Minorum nuncupatorum ad hujuſmodi exercitia, & miniſteria obeunda valde idonei noſcantur, & ſi in dicta Eccleſia introducerentur, aliaque infraſcripta fierent, & ordinarentur, procul dubio, ipſi Religioſi dictorum Parochianorum, & aliorum Chriſtifidelium ad eamdem Eccleſiam pro tempore confluentium Confeſſionibus audiendis, Sacramentis miniſtrandis, & verbi Dei concionibus habendis ſedulo intenderent, ac eorum exemplari vita, & ſana doctrina Parochianos, & alios Chriſtifideles prædictos, ad devotionem, pietatem, & Religionem excitarent, ſalubriterque dirigerent, & exinde dicta Eccleſia celebrior redderetur, ac cura animarum, aliaque officia Parochialia cum majori charitatis zelo exercerentur, & nedum divini cultus, ac bonorum operum, ac Inſtituti dictæ Congregationis incremento, ſed etiam Parochia-

chianorum, & aliorum Chriſtifidelium prędictorum profectui, & ſpirituali conſolationi, animarumque ſaluti per amplius conſuleretur.

Collegiata in ea, Beneficiiſque ſuppreſſis.

§.2. Nos, qui dudum inter alia decrevimus, & declaravimus, Noſtræ intentionis fore, quod deinceps per quamcumque conceſſionem, ſeu gratiam, vel literas Apoſtolicas, etiamſi motu proprio, & ex certa ſcientia emanarent, nulli jus ſibi quomodolibet tolleretur, prædictis, & aliis rationabilibus cauſis adducti, ac Religioſos Congregationis hujuſmodi, eorumque ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus qnomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſeotium dumtaxat conſeqoendum harum ſerie abſolveotes, & abſolutos fore cenſentes, necnon Eccleſię Sancti Laurentii, ejuſque Archipresbyteratus, Canonicatuum, Præbendarum, & Beneficiorum hujuſmodi ſundationes, & erectiones, ac Domorum, prædiorum, poſſeſſionum, cenſuum, & quorumcumque aliorum bonorum ad illa, eorumque menſam Capitularem, ſeu maſſam communem quomodolibet ſpectantium, & pertinentium qualitates, quantitates, denominationes, ſituationes, confines, & circumſtantias, fructuumque, reddituum, & proventuum, veros etiam annuos valores, ac cætera omnia hic de neceſſitate, ſeu alias exprimenda, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, motu ſimili, non ad dictorum Religioſorum, vel alicujus pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Apoſtol. auctoritate tenore præſentium in dicta Eccleſia Archipresbyteratum, necnon Canonicatus, & Præbendas, ac Beneficia prædicta ex nunc, prout ex tunc, & è contra cum primum per ceſſum etiam ex cauſa permutationis in Romani Pontificis, ſeu dicti tituli Presbyteri Cardinalis pro tempore exiſtentis manibus, ſeu deceſſum, aut privationem, vel quamvis aliam dimiſſiooem, ſeu amiſſionem illa ad præſens obtinentium, vel alias quomodolibet, & ubicumque etiam apud Sedem Apoſtolicam, ſeu in Romana Curia, vel extra eam ſimul, vel ſucceſſive vacabunt, etiamſi actu, præmiſſis, ſive aliis quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juſta Lateranen. ſtatuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ac Archipresbyteratus, Canonicatus, Præbendæ, & Beneficia bujuſmodi diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel ex eo, quod illa obtineotes Noſtri, ſeu aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum, vel Succeſſorum Noſtrorum, aut alicujus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis etiam viventis, & in dicta Curia præſentis familiares continui commenſales, ſeu dictæ Sedis Notarii, Subdiaconi, Acolythi, Cappellaoi, aut quicumque alii Sedis, & Curiæ prædictarum Officiales quocumque nomine nuncupati ſuerint, ſeu ex qnibuſvis aliis cauſis generaliter reſervata, ſeu ex generali reſervatione affecta exiſtant, ac ſuper eis inter aliquos lis, cujus ſtatum, etiam præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, illorumqoe omnium, & ſingulorum eſſentiam, & quantitates, ac menſam Capitularem, ſeu maſſam communem hujuſmodi, Cappellanias quoque, & alia Beneficia eidem menſæ, ſen maſſæ quomodolibet unita, nec oon titulum, & denominationem Collegiatæ, ac quæcumque Inſignia Collegialia perpetuo ſupprimimus & extinguimus, illorumque ſic ſuppreſſorum, & extinctorum omnia, & ſingula prædia tam ruſtica, quam Urbana, Caſalia, Domus, proprietates, terras, poſſeſſiones, cenſus, livellos, canones, montium non vacabilium portiones, & loca, & quæcumque alia bona immobilia, & ſtabilia quomodolibet nuncupata, & ubilibet exiſtentia cum juribus, & pertinentiis ſuis univerſis, exceptis dumtaxat duabus Domibus eidem Eccleſiæ Sancti Laurentii a dextero illius latere adhærentibus, & ad dictam menſam Capitularem pertinentibus, quæ diverſis perſonis etiam Laicis ad certum tempus ſub annuis, ſeu menſtruis, vel aliis reſponſionibus, ſeu penſionibus inſimul ad ſummam octuaginta ſcutorum ſimilium, vel circa aſcendentibus locatæ reperiuntur, nec non cameris, manſionibus, & habitationibus ſupra porticum ipſius Eccleſiæ Sancti Laurentii extructis, in quibus illios Sacriſta, qui etiam amovibilis exiſtit, ac dicti duo Cappellani commorari ſolent, necnon infraſcripto canone annuo nonaginta ſcutorum Noſtræ, & dictæ Sedis diſpoſitioni, ad effectum ex illis nonnulla alia Beneficia Eccleſiaſtica erigendi, & dotandi, reſervamus, necnon apud ipſam Eccleſiam Sancti Laurentii, & in duabus Domibus illi adhærentibus, ac cameris, & manſionibus, & habitationibus prædictis, unam Domum regularem dictæ Congregationis per unum Præpoſitum ad inſtar aliarum Domorum Regularium ejuſdem Congregationis juxta illius ritus, mores, conſuetodines, & inſtituta regendam, gubernandam, adminiſtrandam, & reformandam pro perpetuis uſu, & habitatione triginta ad minus Religioſorum Congregationis hujuſmodi, computato dicto Præpoſito, qui ibidem in humilitatis ſpiritu, & piæ vitæ ſtudiis perpetuum Altiſſimo famulatum impendere, ac loco Archipresbyteri, Canonicorum, & Beneficiatorum ipſius Eccleſiæ Sancti Laurentii, Miſſas etiam Conventuales, Horas Canonicas diurnas, & nocturnas, cæteraque divina officia ſingulis diebus celebrare, & recitare, ac alias eidem Eccleſiæ Sancti Laurentii in divinis laudabiliter deſervire, nec noo curam aoimarum Parochianorum, aliaque officia, & miniſteria parochialia hujuſmodi per unum, vel plures ipſius Congregationis Presbyteros idoneos per dictum Præpoſitum pro tempore exiſtentem deputan-

Reſervatiſque pro dd. Clericis nonnullis Domibus pro eorũ habitatione.

Qui quidem Clerici ſaltem triginta eſſe debeant.

Digitized by Google

tandos; & amovendos, ac a dictæ Urbis Vicario etiam pro tempore exiſten. approbandos exerceri facere, & quæcumque alia onera, quibus ipſi Archipresbyter, Canonici, & Beneficiati ratione Archipresbyteratus, necnon Canonicatuum, ac Præbendarum, ac Beneficiorum prædictorum ex illorum fundationibus, ſeu fidelium diſpoſitionibus, vel legatis, aut alias quomodolibet adſtricti, & obligati exiſtunt, ſubire, & adimplere debeant, & cum primum ibidem introducti fuerint dilecti filii moderni Archipresbyter, Canonici, & Beneficiati Eccleſiæ Sancti Laurentii hujuſmodi, ab illius ſervitio, ac reſidentia apud eam facienda, necnon omnibus, & ſingulis functionibus, officiis, exercitiis, oneribus, & obligationibus prædictis tuta conſcientia liberi, & exempti cenſeantur; Et nihilominus quoad vixerint, ſeu donec ipſi ad alterius ſacri loci ſervitium cum hujuſmodi, vel aliis ſaltem equivalentibus redditibus annuis per Nos, ſeu dictam Sedem traducti, vel translati, aut alias adſcripti fuerint. Archipresbyter videlicet duas ex octo partibus emolumentorum ratione exercitii curæ animarum hujuſmodi provenientium ſibi per eoſdem Præpoſitum, & Religioſos in fine cujuslibet menſis conſignandas, & tam ipſe, quam ſinguli Canonici, & Beneficiati nunc exiſtentes prædicti omnia, & ſingula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ad Archipreſbyteratum, Canonicatus, Præbendas, Beneficia, & menſam Capitularem, ſeu maſſam communem hujuſmodi tam conjunctim, quam diviſim ſpectantia, & pertinentia pro ſua cujuſque rata parte, ut prius, percipere, exigere, levare, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi apud dictam Eccleſiam Sancti Laurentii perſonaliter reſiderent, nec non Miſſas, Horas Canonicas, & alia divina Officia ibidem celebrarent, & recitarent, illiſque intereſſent, & cætera onera prædicta reſpective ſubirent, & ſupportarent, etiam perpetuo erigimus, & inſtituimus, illique ſic erectæ, & inſtitutæ;

Archipresbyter, & Canonici a reſidentia liberantur Præbendæque ipſis ad eorū vitam reſervantur.

§.3. Necnon Præpoſito, & Religioſis in ea pro tempore degentibus uſum dictæ Eccleſiæ cum duabus Domibus illi adjacentibus, ac cameris, manſionibus, & habitationibus prædictis, necnon paramentis, ornamentis, ac omni, & quacumque ſacra, & prophana ſupellectile, Sanctorumque Corporibus, & aliis ſacris Reliquiis quantumvis principalibus, & inſignibus, cæteriſque rebus in Eccleſia Sancti Laurentii, & Sacriſtia prædictis exiſtentibus eis ſub inventario conſignandis, abſque eo quod Archipreſbyter, Canonici, & Beneficiati prædicti quidquam inde auferre, vel amovere poſſint, ex nunc, ita quod liceat Congregationi, ſeu pro tempore exiſtentibus Præpoſito, & Religioſis prædictis illorum omnium corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, ac dictæ Domus regularis nominibus propria auctoritate abſque ſpolii, & attentatorum vitio, ac dilecti filii noſtri Evangeliſtæ ejuſdem tituli Sancti Laurentii Presbyter Cardinalis Cuſentin. nuncupati, ejuſque in titulo hujuſmodi Succeſſorum, ſeu pro tempore exiſtentis noſtri in dicta Urbe, & illius diſtrictu Vicarii in ſpiritualibus generalis, aut alterius cujuſcumque Judicis mandato, decreto, vel miniſterio libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac ibidem necnon fabricæ ejuſdem Eccleſię Sancti Laurentii fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque etiam in anniverſariis, mortuariis, funeralibus, ſuffragiis, oblationibus, eleemoſynis, & quibuſcumque aliis rebus, non tamen hactenus dictæ menſæ Capitulari, ſeu maſſæ communi incorporatis, quæ Capitulo, & Canonicis prædictis libere remaneant, conſiſtentia, ac etiam ratione curæ animarum, & adminiſtratione Sacramentorum hujuſmodi provenientia percipere, exigere, levare, locare, arrendare, adminiſtrare, atque in ſuos communes, necnon Eccleſiæ Sancti Laurentii fabricæ, & Sacriſtiæ prædictarum uſus, utilitatem, & neceſſitates convertere, titulo tamen Sancti Laurentii hujuſmodi, illiuſque Palatio juribus, pertinentiis, honoribus, & præterquam in perſonas Præpoſiti, & Religioſorum Domos Regularis hujuſmodi, eorumque res, & bona juriſdictionibus pro tempore exiſtenti ejuſdem tituli Presbytero Cardinali ſalvis, & illęſis remanentibus, cum hoc, quod ipſi Præpoſitus, & Religioſi tam paramentorum, ornamentorum, & aliorum ſupellectilium eorum videlicet, quæ propriis Capituli, Archipreſbyteri, & Canonicorum prædictorum, ac ſuæ menſæ Capitularis ſumptibus, & impenſis facta fuiſſe conſtabit, quam duarum Domorum hujuſmodi pretium in emptionem tot Locorum Montium non vacabilium de dicta Urbe, ſeu aliorum bonorum ſtabilium pro dote, ſeu augmento dotis aliorum Beneficiorum, ut præfertur, erigendorum unico contextu convertendum juxta æſtimationem deſuper a peritis utrinque eligendis faciendam, & ſeu arbitrio prædicti Cardinalis titularis intra tempus eis ad id præſcribendum eiſdem Capitulo, Archipresbytero, & Canonicis perſolvere, & interim illis annuas, ſeu menſtruas, aut alias penſiones, ſeu reſponſiones per eos ex dictis duabus Domibus percipi ſolitas temporibus debitis præſtare teneantur, ſimiliter perpetuo concedimus, & aſſignamus.

Eccleſiaque, omniaque ſupellectilia, Domuſque Præpoſito, Clericiſque traduntur.

Salvis juribus Card. Titularis.

§.4. Ut autem ſuppreſſio, & extinctio prædicta ſuum quantocitius ſortiantur effectum, ſtatuimus, & ordinamus, quod Archipresbyteratum, & Canonicatus, & Pręhendas, nec non Beneficia hujuſmodi ad præſens obtinentes illa nonniſi ad effectum ſuppreſſionis, & extinctionis prædictarum reſignare, ſeu juri ipſis, ac eorum cuilibet in illis, vel ad illa quomodolibet competenti cedere, ullatenus poſſint, & ſi eos aliter quovis modo reſignare, vel dimittere, aut juri cedere contigerit, reſignationes, ſeu dimiſſiones, vel ceſſiones hujuſmodi, in

Canonicatus, aliaque Beneficia non reſignanda, ſeu conferenda juxta modum infra recenſendum.

in odium, & præjudicium ipſoru n reſignantium, ſeu dimittentium, vel cedentium, ac in ſavorem ſuppreſſionis, & extinctionis hujuſmodi factæ cenſeantur eo ipſo, & tam in his ſingulis caſibus, quam etiam eiſdem modernis Archipresbytero, Canonicis, & Beneficiatis quaudocumqoe, & ubicumque decedentibus, ſuppreſſio, & extinctio prędicta ſuum plenarium, & integrum effectum ſortiri debeant, neque Archipresbyreratus, Canonicatus, Præbendæ, & Beneficia hujuſmodi illorum vacatione, ut præfertur, vel alias quomodolibet occurrente, Apoſtolica, vel ordinaria auctoritate cuiquam cooferri, nec aliter diſponi, nec aliqui in reſignantium, dimittentium, cedentium, vel decedentium locum ibidem ſuffici, ſurrogari, recipi, vel admitti valeant, & ſi aliquibus, etiam cum ſpeciali de verbo ad verbum præſentium, ſeu literarum Apoſtolicarum deſuper cooficiendarum, & in eis contentorum quorumcumque mentione, derngatione, vel ſuſpenſione, ſine expreſſo Præpoſiti, & Religioſorum, ac totius Congregationis hujuſmodi conſenſu in ſcriptis formaliter habito conferantur, aut de illis diſponatur; collationes, diſpoſitiones, derogationes, & ſuſpenſiones hujuſmodi nullæ, & invalidæ exiſtant, nec alicui ſuffragentur, ſed ſuppreſſioni, & extinctioni prædictis eo ipſo locus factus ſit, & eſſe cenſeatur: Si vero aliqui ex modernis Archipreſbytero, Canonicis, & Beneficiatis ante translationem de eis, ut præſertur, faciendam deceſſerint, portio ſic pro tempore decedentium aliis ſuperſtitibus nullatenus accreſcat, ſed uſibus per Nos, ſeu Sedem prædictam deſignandis cedat eo ipſo.

Huic Domui privilegia omnia, quibus aliæ ejuſdem Congr. Domus fruuntur, communia reddantur.

§.5. Inſuper eidem Domui Regulari, ac pro tempore exiſtentibus illius Præpoſito, Religioſis, & perſonis, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, prærogativis, conceſſionibus, favoribus, facultatibus, indultis, & aliis gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, aliis dictæ Congregationis Domibus io genere, vel in ſpecie pro tempore conceſſis, & quibus illæ, earumque Præpoſiti, Religioſi, & perſonæ pro tempore exiſtentes de jure, vel conſuetudine, ſeu ex privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt in futurum ſimiliter, & pariformiter, abſque ulla prorſus differentia uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, & debeant in omnibus, & per omnia perinde acſi illa omnia Domui Regulari per præſentes erectæ, illiuſque Præpoſito, Religioſis, & perſonis prædictis ſpecialiter, & expreſſe conceſſa fuiſſent, pariter perpetuo indulgemus.

Clauſulæ pro hujuſce Conſtit. firmitate.

§.6. Decernentes præſentes literas nullo umquam tempore, etiam ex eo quod cauſæ, propter quas emanarunt, coram dicto Vicario, vel alibi examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac Evangeliſta Cardinalis, nec non Capitulum, Archipresbyter, Canonici, & Beneficiati prædicti, vel quicumque alii in præmiſſis, vel circa ea intereſſe quomodolibet habentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, nec eiſdem conſenſerint, aut quovis alio etiam enormis, & enormiſſimæ læſionis prætextu, vel ex quacumque alia quantumvis legitima, & juridica cauſa de ſubreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, annullari, retractari, in jus, vel controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus eas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, aut etiam motu ſimili concedi poſſe, neque ſub quibuſvis ſuppreſſionum, unionum, & aliarum ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam per Nos, vel quoſcumque alios Romanos Pontifices Succeſſores noſtros, dictamque Sedem, etiam in craſtinum aſſumptionis eorumdem Succeſſorum noſtrorum ad ſummi Apoſtolatus apicem, vel alias etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac etiam conſiſtorialiter, & de ejuſdem S.R.E. Cardinalium pro tempore exiſtentium conſilio ſub quibuſcumque tenoribus, & verborum formis, ac ex quibuſvis cauſis pro tempore faciendis, etiamſi in illis de eiſdem præſentibus, earumque toto tenore, & data ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, niſi Congregationis, ac Præpoſiti, ac Religioſorum prædictorum ad id expreſſus acceſſerit aſſenſus, ut præfertur, ullatenus compræhendi, ſed tamquam in divini cultus, Religionis, & bonorum operum augmentum, ſalutemque, & exactiorem curam animarum tendentes ſemper, & omnino ab illis exceptas, & quoties emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant ſtatum, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque poſteriori data per pro tempore exiſtentes Præpoſitum, & Religioſos prædictos quandocumque eligenda conceſſas fore, & eſſe, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, atque ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari; Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac prædictos Cardinales etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet qua vis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Canon 100. ſcut. ſuper Palatio Cardinali titulari reſtituitur ab omni onere liber.

§.7. Et qoia alias fel. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter per eum accepto, quod bo. me. Iunicus olim Epiſcopus Portuen. Cardinalis de Aragonia nuocupatus, cui tunc in humanis agenti dictum Palatium per eum, quoad viveret, tenendum, habitandum, poſſidendum, & uſufructuandum cum ſuis juribus, & pertinentiis univerſis

verſis Apoſtolica anctoritate reſervatum exiſtebat, Canonem annuum nonaginta ſcutorum ſimilium antea ſibi, & pro tempore exiſtenti dicto Cardinali titulari ſuper magna Domo quondam Horatii Incellari, illiuſque Viridario e conſpectu, ac ſub proprietate, directoque dominio ejuſdem Palatii conſiſtentibus debitum eaſolvi ſolitum Capitulo Eccleſiæ Sancti Laurentii hujuſmodi ad ipſius Innici Cardinalis vitam dumtaxat, & non ultra liberaliter ceſſerat, & donaverat, eaſdem ceſſionem, & donationem ſub prætextu, quod illæ in exequutionem decreti ab ipſo Prædeceſſore in dictæ Eccleſiæ Sancti Laurentii viſitatione emanati, quo cavebatur, quod pro tempore exiſtens Cardinalis titularis ipſius Eccleſiæ Sancti Laurentii, vel quilibet alius, qui dicti Palatii commodum ſentiret, centum ſcuta in emendis, & conficiendis paramentis, & ornamentis ad ſacra, & divina in eadem Eccleſia Sancti Laurentii decenter peragenda annis ſingulis expendere, & perſolvere deberet, factæ fuiſſent; nedum vita dicti Innici Epiſcopi, & Cardinalis, ac uſu, habitatione, commodo, & uſufructu Palatii hujuſmodi durantibus, verum etiam perpetuis temporibus validas exiſtere, ita ut reſponſio dicti annui Canonis ſemper ad prædictos Capitulum pertineret, ac eis in perpetuum a dicto Horatio, ejuſque in magna Domo prædicta Succeſſoribus perſolvi deberet, ne dictus Cardinalis titularis pro tempore exiſtens, ſeu quilibet alius, qui dicti Palatii uſum, habitationem, aut commodum qualitercumque haberet, & ſentiret aliquid juris amplius in reſponſione annui Canonis hujuſmodi habere, aut pretendere quomodolibet poſſint, ac omni, & toto jure ipſis, vel aliis prædictis deſuper quomodocumque competente privati cenſerentur, ſed annuus Canon, & illius reſponſio hujuſmodi eſſet, & intelligeretur eſſe ſub omni jure, proprietate, & directo dominio ipſius Eccleſiæ Sancti Laurentii: reliqua autem decem ſcuta uſque ad ſummam centum ſcutorum prædictorum tam a dicto Innico Epiſcopo, & Cardinale, quam aliis futuris Cardinalibus tituli Sancti Laurentii hujuſmodi, ſeu dicti Palatii poſſeſſoribus, aut alias commodum ex eo ſentientibus annuatim perſolvi, ac in uſum paramentorum, & ornamentorum prædictorum per dictos Capitulum, & Canonicos impendi, atque converti debere decrevit, & nihilominus annuum Canonem, illiuſque reſponſionem hujuſmodi in eumdem uſum applicavit, & appropriavit, prout in ipſius Prædeceſſoris literis deſuper ſub Annulo Piſcatoris expeditis plenius continetur. Indemnitati ejuſdem Cardinalis titularis pro tempore exiſtentis hac in parte proſpicere volentes, ipſum, ac dictum ejus Palatium adverſus decretum, & literas Prædeceſſoris hujuſmodi, ac in priſtinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant, ſtatum in omnibus, & per omnia, perinde acſi nullatenus emanaſſent, reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, dictumque annuum Canonem nonaginta ſcutorum ad jus, proprietatem, & directum dominium Cardinalis titularis pro tempore exiſtentis, ejuſque Palatii hujuſmodi reducimus, ac illa omnia ab Eccleſia Sancti Laurentii, illiuſque menſa Capitulari, & Sacriſtia prædictis ſimiliter perpetuo ſeparamus, & diſmembramus; Sicque ſeparata, & diſmembrata, prædicto Palatio, itaut de illius pertinentiis penitus, & omnino ſit, ac eſſe cenſeatur, itidem perpetuo applicamus, & appropriamus, necnon Evangeliſtam Cardinalem, ejuſque in titulo, & Palatio hujuſmodi Succeſſores prædictos nedum a ſolutione, & præſtatione annui Canonis nonaginta, & reſidui decem uſque ad ſummam centum ſcutorum pro uſu paramentorum, & ornamentorum juxta decreta, & literas Prędeceſſoris hujuſmodi facienda, ſed etiam quibuſcumque ſumptibus, & impenſis ad Eccleſiæ Sancti Laurentii, illiuſque Fabricæ, & Sacriſtiæ, necnon paramentorum, & ornamentorum hujuſmodi, necnon cujuſcumque alterius ſacræ, & prophanæ ſupellectilis manutentionem, reparationem, & reſtaurationem, ac etiam Præpoſiti, & Religioſorum prædictorum ſuſtentationem, ac quorumcumque onerum illis reſpective incumbentium ſupportationem neceſſariis ſimiliter perpetuo eximimus, ac penitus, & totaliter liberamus.

Derogatio contrariorum

§.8. Non obſtantibus priori decreto, & declaratione, aliiſque præmiſſis, nec non piæ me. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictæque Eccleſiæ Sancti Laurentii etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illi, ac pro tempore exiſtenti ejuſdem tituli Sancti Laurentii Preſbytero Cardinali, necnon Capitulo, Archipresbytero, Canonicis, & Beneficiatis prædictis, aliiſque perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie per dictum Clementem, & alios quoſcumque Romanos Pontifices Prędeceſſores noſtros, ac etiam Nos, & dictam Sedem, ejuſque Legatos quavis cauſa, & occaſione, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, etiam conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ad de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, il-

lis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaaat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſqne contrariis quibuſcumque.

Clauſulæ pœnales.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, ſuppreſſionis, extinctionis, reſervationis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionis, aſſignationis, ſtatuti, ordinationis, indulti, decreti, reſtitutionis, repoſitionis, reintegrationis, reductionis, ſeparationis, diſmembrationis, applicationis, appropriationis, exemptionis, liberationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 18. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexto, quarto decimo Kalendas Maji Pont. noſtri Anno I. (a)

XXXV.

Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum Congregationis Monachorum Cœleſtinorum Ordinis Sancti Benedicti. Et ſubjectio Monaſteriorum Galliæ Abbati generali. Cum prohibitione habendi recurſum extra Ordinem, & cogendi Capitulum generale, abſque interventu dicti Abbatis.

De inſtitutione, & ſtatu hujus Congregationis vide in Conſtit. I. Cœleſt. V. Et ſi cunctos *Tom. III. Par. II. fol. 70.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium:

INjuncti Nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, ut ſacrarum Religionum in militanti Eccleſia ſuaves in Domino fructus aſſidue præſtantium paternam curam gerentes, privilegia, gratias, & indulta illis a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris conceſſa, quo validius perpetuo ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter communiamus.

Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum.

§.1. Volentes igitur univerſam Congregationem Cœleſtinorum Ordinis Sancti Benedicti, quam etiam Nos, antequam ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumpti eſſemus, ſemper non modico proſequuti ſumus amore, & ex qua uberrimi in eadem Dei Eccleſia fructus ad ipſius Omnipotentis Dei laudem, & Chriſtianæ Reipublicæ ſpirituale commodum, ac utilitatem ab ipſius Congregationis initio ſemper prodierunt, & in dies prodeunt, ac dilectos filios Abbatem Generalem, & Procuratorem; ac Monachos ejuſdem Congregationis univerſos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaaat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, Motu proprio, non ad Celſi Romani Abbatis Generalis, ſeu Procuratoris, vel Monachorum dictæ Congregationis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine omnia, & ſingula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, conſervatorias, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, aliaque privilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum aliis Congregationibus, & Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, eidem Congregationi Cœleſtinorum dicti Ordinis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros ad Nos, & Apoſtolicam Sedem ſub quacumque verborum forma, & expreſſione etiam per ſolam ſignaturam, & vivæ vocis oraculo, aut alias quomodolibet conceſſa, ac ſemel, ſeu pluries confirmata, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, ac ſingulas literas tam ſub plumbo, quam in forma Brevis, aut alias deſuper confectas, quarum tenores, & formas, datas, effectus, decreta, & alia in illis contenta, acſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis haberi volumus, quatenus Sacri Concilii Tridentini decretis, necnon Regularibus dictæ Congregationis inſtitutis a Sede Apoſtolica approbatis non adverſentur, ac revocata non ſint, nec ſub aliquibus revocationibus compræhenſa, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & ſolemnitatum etiam de jure neceſſariarum, aut alias quomodolibet requiſitarum forſan omiſſarum, & alios defectus, ſiqui intervenerint in eiſdem, ſupplemus, illaſque, & illa Congregationi prædictæ, Monachis, Monialibus, & Oblatis etiam per modum communicationis, & extenſionis hujuſmodi ſuffragari, eoſque illis frui, uti, & gaudere, ubi, quando, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere in omnibus, & per omnia decernimus.

Abbatis Generalis authoritas tam in Italia, quam in Gallia, & ubique locorum Monaſteria viſitandi.

§.2. Præterea motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus volumus, & declaramus, quod Abbas Generalis debeat eligi, prout hactenus factum fuit, ac pariter, quod ipſe Abbas Generalis pro tempore exiſtens poſſit, & debeat viſitare quæcumque ſuæ Congregationis prædictæ Monaſteria tam in Italia, quam in Gallia, & ubique loco-

(a) Sex poſt dies Paulus Papa privilegia omnia a Deceſſoribus ſuis Sanctæ Lauretanæ Domui conceſſa confirmavit in forma communi Brevi, quod incipit, *Sacra Domus Lauretana*.

locorum exiſtentia, quando, & quoties ei videbitur, etiam nulla viſitationis intimatione, ſeu notificatione præcedente, cum obſervatione Regulæ, ac Conſtitutionum ejuſdem Congregationis. Præterea quod venientes ad Urbem ex Provincia Galliæ, & ex quacumque alia Provincia ad ipſum Abbatem Generalem abſque licentia, & obedientia ſuorum Provincialium, & Superiorum, & maxime ſi ſint apoſtatæ, profugi, vel vagi, ſi Generalis cognoverit abſque cauſa legitima illos veniſſe, debeant puniri juxta formam Conſtitutionum, & ſtatim remitti ad ſuos Superiores, prout etiam remitti debeant, ſi venerint abſque hujuſmodi ſuorum Superiorum licentia, & obedientia, etiam pro eorum devotione, ſecus autem ſi velint accedere ad Urbem, tamquam ad Apoſtolicam Sedem pro negotiis, & recurſibus habendis, tunc enim volumus, liberum eſſe unicuique ad eam confluere, nec licere Superioribus cuique prohibere.

Prohibitio habendi recurſū extra Ordinē ad Judices, & perſonas &c.

§. 3. Ad hæc, quod nullus Prælatus, Provincialis, Abbas, Prior, vel Monachos ſecrete, vel palam, directe, vel indirecte per ſeipſum, vel per alios ex quacumque cauſa, vel occaſione poſſit ad quoſcumque Judices, cujuſcumque dignitatis, & qualitatis fuerint, habere recurſum pro negotiis ſpectantibus ad Congregationem, ejuſque Monaſteria in genere, vel in ſpecie ad particulares perſonas, niſi ad ſuum Abbatem Generalem in Italia exiſtentem, vel ubique locorum, ubi erit, vel in Regno Galliæ ad ſuos Provinciales, vel ad Capitula Provincialia: qui contravenerit, pœnam excommunicationis ipſo facto, atque indignationis noſtræ, a qua non niſi a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſit, & perpetuo privatus intelligatur quocumque gradu, honore, & dignitate religionis, & careat voce activa, & paſſiva.

Capitulumq; generale abſque d. Abbatis præſentia celebrandi.

§. 4. Poſtremo, quod Capitula pro tempore facienda tam in Gallia, quam in quibuſcumque aliis Provinciis, debeant vocari Capitula Provincialia, non autem generalia, itaut Capitulum generale intelligatur illud, quod celebrabitur cum aſſiſtentia Generalis, cæterorumque Patrum Definitorum.

Clauſulæ præſervativæ.

§. 5. Præſentes quoque literas ullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu, ſeu etiam ex eo, quod Provincialis Provinciæ Galliæ, ac Prior, & Monachi Congregationis, & Ordinis prædictorum, & forſan alii intereſſe etiam aliarum Provinciarum in præmiſſis habentes, ſeu putantes, ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris, vel in jus, ſeu controverſiam vocari poſſe, nec ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, vel aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi.

Decretum irritans.

§. 6. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ac cauſarum Palatii Apoſtoli Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere, nec non irritum, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executoris deputatio.

§. 7. Quocirca dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum ſortiri, illiſque Congregationem, & Monachos prædictos pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam deſuper contra præſentium tenorem per quoſcumque indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmiſſis non parentes, per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§. 8. Non obſtantibus fel. rec. Martini V., & Eugenii IV., Bonifacii VIII., ac Adriani VI., & Clementis VII., ac aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac in Lateranenſi, & aliis Conciliis generalibus editis, ac Ordinis, & Congregationis hujuſmodi juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua mentio pro illorum ſufficienti derogatione habenda foret, eorum tenores præſentibus, acſi de verbo ad verbum inſererentur, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe harum ſerie derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides tranſumptorum.

§. 9. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 29. Aprilis 1606. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 29. Aprilis 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

Se-

Digitized by Google

XXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Sequitur Confirmatio Privilegiorum Provinciæ Franciæ ejuſdem Ordinis, ac unionis Monaſterii S. Benedicti Terræ Nurſiæ Spoletan. Diœceſis dictæ Congregationis olim unitæ.

Dilectis filiis Provinciali, & Monachis Congregationis Cœleſtinorum Ordinis S.Benedicti Provinciæ Franciæ.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

DEcet Romanunm Pontificem ea, qoæ a ſuis Prædeceſſoribus Religioſis, Provinciis, & perſonis provide conceſſa ſunt, ut firma, & illibata perſiſtaot, ſuæ confirmationis robore communire, prout in Domino ſalubriter conſpicitur expedire.

Provinciæ Franciæ privilegia omnia confirmantur.

§.1. Proinde Nos vos, ac veſtram Provinciam ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & veſtrum quemlibet a quibuſvis exeommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus veſtro nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, omnia, & ſingula privilegia, gratias, immunitates, libertates, exemptiones, conceſſiones, iudulta, & indulgentias veſtræ Provinciæ, & illius Monaſteriis, & locis Regularibus, ac vobis in genere, vel in ſpecie, aut alias quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſore noſtros, ac Nos, & Apoſtolicam Sedem, ac ejuſdem Apoſtolicæ Sedis de latere Legatos, vel Nuncios qoomodolibet conceſſa, confirmata, & approbata, quatenus ſint in uſu, & non ſint revocata, nec ſub aliquibus revocationibus compræhenſa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis non adverſentur, ſalvis literis noſtris nuper pro confirmatione privilegiorum univerſæ Congregationis Cœleſtinorum, & Viſitatione Monaſterinrum Franciæ emanatis, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque inviolabiiis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingolos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Confirmatur etiam unio Monaſterii Nurſiæ alias facta.

§.2. Præterea, quia, ut accepimus, Monaſterium Sancti Benedicti Terræ Nurſiæ Spoletan. Diœceſis Congregationis Cœleſtinorum olim veſtræ Provinciæ Apoſtolica auctoritate unitum, & incorporatum fuit, Nos hujuſmodi unionem pariter confirmamus, & approbamus, & quatenus opus ſit, idem Monaſterium cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis, ſine tamen præjudicio aliorum Monaſteriorum Italiæ veſtræ Provinciæ per Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros unitorum de novo cidem Provinciæ veſtræ auctoritate, & tenore prædictis perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus; ita ut liceat tibi fili Provincialis, & aliis Superioribus iſtius Provinciæ Priorem, & Monachos ejuſdem veſtræ Provinciæ in eodem Monaſterio Nurſiæ conſtituere, & deputare, idemque Monaſterium regere, & gubernare, prout in aliis Provinciæ Franciæ Monaſteriis inſtituere, & deputare, ac regere, & gubernare valeatis.

Clauſula.

§.3. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit atteotari.

Nurſini Monaſterii Monachi Abbati generali ſubjecti.

§.4. Volumus autem, ut in prædicto Monaſterio tot Monachi veſtræ Provinciæ manuteneantur, quot ex redditibus ejuſdem Monaſterii ſuſtentari poterunt, qui dilecto filio Celſo Romano moderno, & pro tempore exiſtenti. Abbati generali totius Congregationis Cœleſtinorum obedire, illiuſqoe viſitationi, & correctioni ſubeſſe teneantur.

A quo tamen ipſum Monaſterium dictæ Provinciæ tradatur.

§.5. Quocirca eidem Celſo moderno, & pro tempore exiſtenti Abbati Generali per præſentes committimus, & mandamus, ut Monaſterium prædictum vobis juxta tenorem præſentium conſignari curet, & faciat, vobiſque, & futuris Priori, & Monachis ejuſdem Monaſterii præcipimus, ut eidem Abbati Generali debitam obedientiam, & reverentiam promptam exhibere ſtudeatis.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibos quatenus opus ſit Lateranen. Concilii noviſſime celebrati uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac noſtra de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum intereſt, ac de exprimendo vero valore beneficii, cui aliud uoiri peteretur, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Ordinis, & Provinciæ hujuſmodi etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quiboſcumque.

Dat. die 13. Maii 1606. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 13. Maii 1606. Pontificatus noſtri Anno I.

Quod

XXXVII.

Quod Clerici Regulares Congregationis Miniſtrantium Infirmis ad quoſcumque alios etiam Carthuſianorum Ordines, & Religiones migrare nequeant, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali.

Congregationem iſtam probavit Sixtus V. in Conſtitut. XXXV. Ex omnibus. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 191. *Gregorius vero XIV. prohibuit, hoſce Clericos ad alium præter Carthuſianorum Ordinem tranſire Conſtit. XL.* Illius. *Tom. V. Par. I. fol.* 306.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ROmanum decet Pontificem univerſo gregi Dominico divina inſtitutione præpoſitum, paſtorali ſolicitudine providere, ut regularium Ordinum recte inſtituta conſerventur, & eorum diſciplina nulla ex parte detrimentum patiatur, ſed quæ pro eorum regimine conſtituta ſunt, ſi temporis proceſſus ita opus eſſe oſtendit, provide corrigere, aut mutare, prout conſpicit in Domino expedire.

Gregor. XIV. Conſt. recenſetur.

§. 1. Sane dilectus filius Præpoſitus Generalis Clericorum Regularium Congregationis Miniſtrantium Infirmis nuper exponi Nobis fecit, quod in literis Apoſtolicis erectionis dictæ Congregationis ejus Religioſis profeſſis tranſitus ad Ordinem Carthuſianorum tantum, nulla etiam alia ad id Sedis Apoſtolicæ licentia requiſita, permittitur.

Multi ad alios laxiores Ordines migraverunt.

§. 2. Quoniam vero præcipuum eorumdem Clericorum inſtitutum eſt, infirmis Hoſpitalium, & aliis Chriſtifidelibus morientibus die, nocteque, donec animam Creatori reddant, ac præterea peſtilentia laborantibus miniſtrare, eiſque omnibus ſolemni voto ſe obſtringunt: quæ quidem quoniam non levia onera videntur: multi Religioſi, occaſione accepta prædictæ permiſſionis, libere ad Carthuſianorum Ordinem tranſeundi ad laxiores commigrarunt Religiones: proinde timeri veriſimiliter poteſt, ne impoſterum in dies plures idem facere procurent.

Petit Præpoſitus Congregationis a Paulo ne etiam ad Carthuſianorum Ordinem abſque Pontificis licentia, tranſire liceat.

§. 3. Propterea ad hujuſmodi malum prohibendum, & dictam Congregationem conſervandam, dictus Præpoſitus Generalis cupit, ipſius Religioſis tranſitum ad quoſcumque alios Ordines, & Religiones etiam Carthuſianorum eorumdem ſine ſpeciali noſtra, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis licentia prohiberi, & ideo Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut ſuper hoc opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Ita decernit Paulus.

§. 4. Nos igitur hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ac de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium ſuper conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum, Religioſos ejuſdem Congregationis Miniſtrantium Infirmis ad ipſum etiam Carthuſianorum Ordinem ſine ſpeciali noſtra, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, aut Cardinalium ſupradictæ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium licentia, firma manente prohibitione generali tranſeundi ad quaſcumque alias Religiones præter Carthuſianos, quæ in dictis literis Apoſtolicis, & ſeu Conſtitutionibus, ejuſque Congregationis Miniſtrantium Infirmis continetur tranſire, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo prohibemus.

Quibuſcumq; non obſtantibus.

§. 5. Non obſtantibus præmiſſis literis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumq;

Dat. die 16. Maii 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die decimaſexta Maii milleſimo ſexcenteſimoſexto, Anno II.

XXXVIII.

Indulgentiarum quoquo modo Religionibus, & Ordinibus regularibus conceſſarum revocatio. Et alia Indulgentiarum nova conceſſio.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex in Beati Petri Sede conſtitutus, cui inter alia cœleſtis Indulgentiarum theſauri diſpenſandi cura incumbit, ſolicite proſpicere debet, ac ſolerter, ut hujuſmodi Indulgentiarum diſpenſatio, & uſus, ad Dei gloriam, & animarum ſalutem præcipue dirigatur, & ne ex illarum multiplicitate confuſio, aut inanis interpretatio exoriatur.

Clem. VIII. formam aggregandi Cōfraternitates præſcripſit.

§. 1. Proinde cum fe. re. Clemens PP. VIII. Prædeceſſor noſter magna cum diligentia, & ſolicitudine procuraverit, abuſus, & corruptelas tum in communicando Indulgentiarum theſauros, tum in modo illas recipiendi irreptos tollere; & propterea ſua quadam Conſtitutione formam aggregandi, inſtituendi, & recte adminiſtrandi Societates, & Confraternitates præſcripſerit, licet morte præventus hanc piam ejus voluntatem ad finalem exequutionem deducere, neque etiam, ut cogitaverat, circa Indulgentias a pleriſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus, Religionibus, & Ordinibus Monaſticis, & Mendicantibus diverſis temporibus conceſſas, aliquid deliberare potuerit;

Id igitur hic Pontif. Card. examinandū committit.

§. 2. Nos, qui nullis noſtris meritis, ſed ſola Dei benignitate ad ſummi Apoſtolatus officium vocati ſumus, ſuſceptum a tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, ubi primum Catholicæ Eccleſiæ regimen ſuſcepimus, Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ad hoc opus a dicto Clemente Prædeceſſore deputatis, de quorum numero tempore ipſius Clementis Prædeceſſoris eramus, injunximus, ut in illo

Digitized by Google

illo opere ad ulteriora progrederentur, & Indulgentias Regularibus conceſſas recognoſcerent, iiſque recognitis rem nobiſcum communicarent.

Qui Ordinum Regularium indulta examinarunt, & Indulgentias jam conceſſas revocandas, & alias de novo concedendas eſſe cenſuerunt,

§.3. Cum itaque præfati Cardinales privilegia, conceſſiones, & gratias prædictis Religionibus, & Ordinibus conceſſas diligenter inſpexerint, & examinaverint, ac eorumdem Ordinum Superiores, & Officiales pluries audiverint, ac circa eaſdem Indulgentias varia dubia, & incertitudines, & confuſiones adeſſe compererint, & ex judicio eorumdem etiam Regularium, vel aliquorum ea illis Nobis propoſuerint, valde expedire, pro eorum majori ſecuritate, & beneficio, ut indulgentias ipſis Religionibus, & Ordinibus ad inſtar, vel per communicationem, aut alias particulares illis concederemus.

Hic itaque Pontif. has de novo Indulgentias eis concedit videlicet

§.4. Nos matura ſuper hoc conſultatione præhabita, cupientes perſonis Regularibus quibuſcumque quorumvis Ordinum, tam Monaſticorum, quam Mendicantium ſpirituale ſolatium, & juvamen afferre, infraſcriptas Indulgentias, & gratias, quas perſonis Regularibus intra clauſtra, aut extra, cum licentia tamen ſuorum Superiorum legitima de cauſa illis conceſſa degentibus tantummodo ſuffragari debere declaramus, concedendas duximus.

Habitum Regularem ſuſcipientibus;

§.5. Omnibus igitur Chriſtifidelibus, qui canonice, & juxta Ordines cujuslibet Religionis, & Conſtitutiones Apoſtolicas habitum regularem a legitimis Superioribus cauſa profitendi in illo ſuſceperint, die primo ingreſſus in ipſam Religionem, ſi vere pœnitentes, & confeſſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, plenariam.

Profeſſionem emittentibus;

§.6. Ac cuilibet Novitio, qui pœnitens, confeſſus, ac ſacra Communione refectus poſt completum probationis annum profeſſionem emiſerit, etiam plenariam.

In feſto principali ſui Ordinis celebrantibus &c.

§.7. Necnon cuilibet Religioſo inter clauſtra ſui Monaſterii viventi, qui in feſto principali ſui Ordinis confeſſus, & ſacra Communione refectus fuerit, aut Miſſam recitans pro Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Dum preces effuderint, etiam plenariam.

In mortis articulo pœnitentibus &c.

§.8. In cujuslibet vero mortis articulo, ſi pariter vere pœnitens, & confeſſus, ac ſacra Communione refectus, vel quatenus id facere nequiverit, ſaltem contritus nomen Jeſu ore, ſi potuerit, ſin autem corde devote invocaverit, eiam plenariam,

Miſſam primam celebrantibus, vel præſentibus;

§.9. Qui vero ad Presbyteratus Ordinem canonice promotus, & confeſſus primam Miſſam celebrabit, nec non etiam iis Religioſis, qui pariter confeſſi, ac ſacra Communione refecti eidem Miſſæ interfuerint, aut ipſo die Miſſam ſimiliter celebrabunt, etiam plenariam.

Spirituale exercitium) de quo his) facientibus,

§.10. Iis vero, qui de ſuorum Superiorum licentia a negotiis per decem dies alieni in Cella commorabuntur, aut ab aliorum converſatioue ſeparati in piorum librorum, & aliarum rerum ſpiritualium animos ad devotionem, & ſpiritum inducentium lectionibus, operam ſuam dederint, addendo ſæpe conſiderationes, & meditationes myſteriorum fidei Catholicæ, divinorum beneficiorum, quatuor Noviſſimorum, Paſſionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, & aliorum esercitiorum, orationum jaculatoriarum, aut vocalium ſaltem per duas horas in diem, & noctem orationibus mentalibus ſeſe esercendo, faciendo eodem tempore confeſſionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, aut Miſſam celebraverint, quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum plenariam ſimiliter omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus.

Clauſtralibus ſuas Eccleſias viſitantibus;

§.11. Præterea iidem Religioſi intra clauſtra viventes, qui ſuam Eccleſiam devote viſitaverint, & ut præfertur oraverint, conſequantur eaſdem Indulgentias, quas viſitantes Eccleſias Urbis, & extra eam diebus Stationum conſequuntur, in omnibus diebus, perinde acſi ipſas Urbis Eccleſias perſonaliter viſitsrent.

Aliiſque diebus orantibus.

§.12. Omnibus item Religioſis intra clauſtra ut ſupra viventibus, qui quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam aute Altare eorum Eccleſiæ in quolibet die quinque annos, & totidem quadragenas.

Itinerantibus

§.13. Iis vero, qui de ſuorum Superiorum licentia in itinere exiſtentes, aut extra clauſtra degentes tanquam Prædicatores, & Lectores, quinquies eamdem Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam aute quodlibet Altare ſimiliter diaerint, etiam quinque annos, & totidem quadragenas.

Orationem Mentalem facientibus;

§.14. Nec non etiam ejuſdem Religioſis, qui per menſem integrum ſingulis diebus ſpatio mediæ horæ orationem mentalem fecerint, ac confeſſi, & ſacra Communione ultima Dominica menſis hujuſmodi refecti fuerint, ſexaginta annos, & totidem quadragenas.

Culpas proprias in Capitulis accuſantibus;

§.15. Qui vero contrito corde, & pœnitentes eorum culpas, & peccata, ac imperfectiones in Capitulis culparum accuſabunt, & ſpiritualiter communicabunt, & exercitium virtutum facient, tres annos, & totidem quadragenas.

Miſſiones ad terras infidelium &c. acceptantibus, &c.

§.16. Quotieſcumque autem de licentia Summi Pontificis, aut ſuorum Superiorum in ditiones, & terras Infidelium, aut Hæreticorum ad concionandum, aut Catholicos docendum, vel Infideles, & Hæreticos ipſos ad fidem Catholicam convertendum, & Eccleſiæ gremium reducendum miſſi fuerint, ſi pœnitentes, & confeſſi, ac Sanctiſſima Communione refecti fuerint, vel Miſſam celebraverint, ut melius ad hujuſmodi opus ſeſe parare valeant, pro duabus vicibus, videlicet quando itineri ſe accingent, & quando in Provinciam, ubi prædicta opera eis eserceoda erunt, ingreſſi fuerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum

rum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino pariter concedimus, & clargimur.

Orationi 40. Horarum adſtantibus; §.17. Et inſuper eum Superior in viſitationibus generalibus orationes Quadraginta Horarum pro bono viſitationis progreſſu collocare voluerit, iis Religioſis, qui dictis orationibus ſaltem ſpatio duarum horarum in diverſo tempore interfuerint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, nec non diſciplinæ, & obſervantiæ regularis augmento pias ad Deum preces, ut ſupra dictum eſt, effuderint, ſi confeſſi, & ſacra Communione refecti fuerint, aut Miſſam celebraverint, plenariam ſimiliter omnium peccatorum indulgentiam, & remiſſionem, ut præſertur, concedimus:

Eiſdem indulgentiis Moniales fruantur. §.18. Volumus autem, ut omnes ſupradictæ Indulgentiæ, & gratiæ Religioſis regularibus cujuſvis Ordinis tam Monaſtici, quam Mendicantis dumtaxat, ut præſertur conceſſæ, etiam omnibus Monialibus cujuſvis Regulæ approbatæ, & intra clauſtra cum tribus votis ſolemnibus viventibus, & perpetuam clauſuram ſervantibus tam Ordinariis locorum, quam etiam Regularibus cujuſcumque Ordinis, regulæ, & inſtituti ſubjectis ſuffragentur, præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Revocatio aliarũ indulgentiarum. §.19. Cæterum omnes, & ſingulas Indulgentias quibuſcumque Ordinibus, & Inſtitutis regularibus hujuſmodi, etiam Mendicantibus, & quibuslibet perſonis regularibus tam vigore privilegiorum, & literarum Apoſtolicarum, quam vivæ vocis oraculo, aut alias quovis modo per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Apoſtolicam Sedem hactenus conceſſas, confirmatas, approbatas, & innovatas, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo revocamus, caſſamus, annullamus, & abrogamus, & ad præſentium noſtrarum literarum præſcriptum reducimus, & moderamur.

Derogatio contrariorũ. §.20. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac eorumdem Ordinum, & Inſtitutorum Regularium, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Mare magnum, & Bulla aurea nuncupata, eiſdem Ordinibus, & Inſtitutis, eorumque Monaſteriis, Conventibus, Collegiis, Domibus, Superioribus, & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

§.21. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides habeatur ubique, quæ præſentibus ipſis originalibus literis haberetur. Tranſumptis danda fides.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Maii 1606. Pontificatus noſtri Anno II. Dat. die 23. Maii 1606. Ann. II.

XXXIX.

Declaratio juriſdictionis Vicarii Papæ tamquam Judicis Cauſarum Archioſpitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe.

Conceſſionem hujus Juriſdictionis habes ſupra in Conſtit. CCCLXIV. Clementis VIII. Cum ſicuti *fol.* 109.

Inſtitutionem iſtius Archihoſpitalis, & alia ad illud ſpectantia, vide in Conſt. XL. Innocentii III. *Inter*. Tom. III. fol. 108.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem ea, quæ a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris in favorem piorum locorum, & inſignium, præſertim Hoſpitalis noſtri Sancti Spiritus in Saxia de Urbe conceſſa fuerunt, ſuæ confirmationis robore communire, ac alias deſuper opportune providere, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire. Exordium.

§.1. Alias ſiquidem a fæl. record. Clemente Papa VIII. Prædeceſſore Noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis, videlicet, *Omittitur inſertio hujus Bullæ, ſiquidem eam habemus loco indicato in Rubrica.* Clem. VIII. Conſtitut. citata in rubr.

§.2. Cum autem, ſicut accepimus, diverſæ cauſæ, in quibus dictum Hoſpitale, ſeu alii ab eo dependentes intereſſe habent, coram Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerario, ac Theſaurario generali, & Clericis Præſidentibus dictæ Cameræ pendeant, de quibus in præinſertis literis non ſit mentio, cumque propterea dictarum cauſarum expeditio retardetur in maximum dicti Hoſpitalis præjudicium, Nos ejuſdem Hoſpitalis commoditati, ac minori diſpendio, celerique cauſarum hujuſmodi expeditioni conſulere, ſimulque ſuper præmiſſis providere volentes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine præinſertas literas Clementis Prædeceſſoris (ſalvis tamen infraſcriptis) Apoſtolica auctoritate, & tenore præſentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui deſuper intervenerint, ſup- Confirmatio d. Conſtitut.

Digitized by Google

plemus, ac illas perpetuo valere, & obſervari debere volumus, & ordinamus.

Declaratio quod in cauſis ſpectantibus ad Cam. Apoſt. vel Magiſtros viarum Urbis, Procuratores Hoſpitalis eligant pro ſu libito, Camerarium, vel unū ex Clericis Cameræ quē voluerint.

§.3. Præterea omnes, & quaſcumque cauſas hujuſmodi non ſolum a qoibuſcumque Judicibus juxta præinſertarum literarum tenorem, ſed etiam a Theſaurario, Clericis Præſidentibus, & Camerario præfatis, ac aliis quibuſcumque Judicibus Cameralibus in eiſdem ſtatu, & terminis, in quibus reperiuntur, & in quibus Monaſteria pia loca, & Capitula cujuſvis præeminentiæ etiam Baſilicarum Urbis principaliter veniunt ad cauſam, præterquam ubi de intereſſe Cameræ agitur, vel alias Commiſſarius noſter venit pro ſuo intereſſe ad cauſam, aut de cauſis ad Camerarium, & Cameram ex Conſtitutionibus Apoſtolicis privative quoad alios, vel ad Magiſtros Viarum ſpectantibus, ad Nos harum ſerie avocamus, illaſque Camerario, & Clericis Præſidentibus, Annonæ, Graſciæ, Dohanarum, Ripæ, Ripettæ, & alias ad juriſdictionem dictorum Clericorum ſpectantes cumulative, itaut ſit in electione ejuſdem Hoſpitalis Procuratorum, quem maluerint, ex Camerario, vel Clerico Præſidente in ſingulis cauſis occurrentibus eligere, ita quod, etiamſi coram altero ex prædictis conventi fuerint, anteqoam in juriſdictionem conſenſerint, ſemper variare, & alterum eligere poſſint, uno autem electo per d. Hoſpitalis Præceptores non poſſint variari, & alter ſe in eadem cauſa intromittere non poſſit, ſed illi in dicta caoſa inhibitum ſit, & eſſe cenſeatur.

Et in cauſis obligationis ex forma Cameræ, eligant A. C., vel Vicarium.

§.4. Quo vero ad cæteras cauſas, in quibus agitur vigore obligationis Cameralis, ſit in electione dictorum Hoſpitalis Præceptorum agere, vel eoram Auditore Camerarii, aut coram Vicario.

De reliquis Vicarius ſit Judex privative quoad alios.

§.5. Reliquas autem cauſas, quæ non ſunt de joriſdictione dictorum Camerarii, Clericorum, & Magiſtrorum Viarum ut ſupra, & quæ alias non ſunt cognoſcendæ coram dictis Camerario, Clericis, & Cameralibus, ac Viarum Magiſtris, prædicto Vicario privative quoad dictam Cameram, & alios quoſcumque ſupradictos, ſervata forma in omnibus ſupradictis cauſis tam quoad Ordinariorum proceſſum, quam ad appellationem interponendam, præinſertarum literarum.

Decretum irritans, & clauſula ſublata &c.

§.6. Sicque, & noo aliter per quoſeumque Judices ordioarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoraoter contigerit attentari, decernimus.

Declaratio quod cauſas pendentes coram aliis Judicibus.

§.7. Ulterius ad conſulendum indemnitati, tom ipſius Hoſpitalis, tum etiam aliorum litigantium, ac parcendum eſpenſis, volumus, & prædicta auctoritate decernimus, quod in cauſis jam coram aliis Judicibus inſtructis, & nunc vigore præinſertarum literarum avocatis, partes ipſæ acta tranſportari facere non teneantur, ſed cauſas eaſdem coram dicto Viario, ſeu Clericis Præſidentibus, ut præmiſſum eſt, firmis tamen remanentibus Notariis, proſequi libere valeant.

Facultas dd. Judicum prorogandi fatalia.

§.8. Et quod prædicti Judiees abſque nova commiſſione toties, quoties opus fuerit, poſſint prorogare ſatalia, & adverſus lapſum reſtituere juxta facultates a noſtris Prędeceeſſoribus conceſſas Auditoribus noſtri Palatii Apoſtolici.

Clauſulæ derogatoriæ.

§.9. Non obſtantibus fæl.rec. Pauli III. a tergo: *Dilecto filio noſtro in Alma Urbe Vicario &c.* de cauſis in Camera Apoſtolica, ubi de intereſſe illius agitur, cognoſcendis, & ejuſdem Pii IV. de gratiis ejuſdem Cameræ intereſſe concernen. in eadem Camera præſentandis, regiſtrandis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Prædeceſſor in præinſertis literis voluit non obſtare, cæteriſqoe cootrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Julii 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 3. Julii 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

X L.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Carolo Emanueli Sabaodiæ Duci tres Decimæ ab Eecleſiaſticis intra triennium perſolvendæ coneeduntor, ita tamen ut ſummam triginta millia ſcutorum non excedant.

Ven. Frotri Petro Froncifco Epiſcopo Saonen. noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud dilectum Filium Nobilem Virum Corolum Emanuelem Sobaudiæ Ducem Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater ſolutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Caroli Emanuelis de fide catholica merita, zeluſque eam defendēdi.

PRæſtantia dilecti filii Nobilis Viri Caroli Emanuelis Sabaudiæ Dueis, & Pedemontium Prineipis in Nos, & Apoſtolicam Sedem merita poſcunt, ut illi, qui pro Catholica Religione in ſuis Dominiis tuenda graviſſimis aſſidue ſumptibus premitur, quibus ſuppeditandis ipſius redditus nequaquam ſufficiunt, de aliquo ſubventionis auxilio ex Apoſtolicæ Sedis benignitate libenter proſpiciamus.

Tres decimæ ei conceduntur intra triennium exigendæ.

§,1. Motu igitur proprio, ac ex certa ſcientia, maturaque deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis pleoitudine, tenore præſeotium indicimos, & imponimus tres integras Decimas intra triennium ab initio currentis anni 1606. oumerandum, unam ſcilieet quolibet anno, reſpective exigendas omnium, & ſingulorum fructuum, redditoom, & proventuum, juriom, obventionum, & emolumentorum quorumcumque tam certorum, quam incertorum ſecundum verum annuum valorem quarumcum-

Digitized by Google

cumque Cathedralium etiam Metropolitanarum, Collegiatarum, & Parochialium, aliarumque Eccleſiarum, & Monaſteriorum, & Conventuum, ac etiam menſarum Archiepiſcopalium, Epiſcopalium, Abbatialium, Capitularium, & Conventualium, Prioratuum quoque, Præpoſiturarum, Præceptoriarum, Canonicatuum, Præbendarum, Dignitatum, Perſonatuum, Adminiſtrationum, Officiorum, cæterorumque Beneficiorum Eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura ſæcularium, ac Sancti Benedicti, Sancti Auguſtini, Cluniacen., Ciſtercien., Præmonſtraten., Sylveſtrinorum, & quorumcumque aliorum Ordinum (non tamen Mendicantium) utriuſque ſexus, nec non Congregationum Regularium, ac Hoſpitalium actu pauperum hoſpitalitatem non exercentium, ac Militiarum quarumcumque, non tamen Sanctorum Mauritii, & Lazari, ac Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani, quæ pro ſui tutela contra Turcas, & alios Infideles, alienis auxiliis continuo egent, in univerſo Ducatu Sabaudiæ, & Principatu Pedemontium, nec non Niceæ Provinciæ nuncupat., & toto ejus Diſtrictu, ac Territorio, & Statu Oneliæ, ac in reliqua temporali ditione dicti Caroli Emanuelis Ducis ultra, & citra montes exiſtentium a Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis Electis, Adminiſtratoribus, Commendatariis, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Prælatis, Capitulis, Conventibus, Canonicis, Rectoribus, cæteriſque perſonis Eccleſiaſticis ſæcularibus, & quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularibus, etiam exemptis, ac Nobis, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectis, Eccleſias, Monaſteria, & alia Beneficia Eccleſiaſtica ſæcularia, vel regularia, & militaria ſupradicta in titulum, Commendam, adminiſtrationem, aut aliàs quomodolibet obtinentibus, nec non ab aliis, etiam quibus fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta hujuſmodi Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum Beneficiorum ſupradictorum loco penſionum annuarum, aut ſuper illis penſiones annuæ etiam a ſimilium decimarum ſolutione quantumcumque liberæ, & exemptæ, & ſub quibuſvis obligationibus, etiam in forma Cameræ Apoſtolicæ, & juramento etiam de non contraveniendo, ac fortaſſe etiam de non impetrando gratias Apoſtolicas contra hujuſmodi exemptiones, & conceſſis non utendo vallatæ reſervatæ fuerint, & intra triennium prædictum dumtaxat reſervabuntur, cujuſcumque præeminentiæ, dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtant, exceptis tamen Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, & quoad Parochialium Eccleſiarum, aliorumque Beneficiorum perſonalem reſidentiam requirentium, quorum ſingulorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, ac diſtributiones quotidianas, aliaque emolumenta, tam certa, quam incerta valorem annuum centum ſcutorum monetæ illarum partium vere, & realiter non excedunt, poſſeſſores arbitrio tuo remittimus, quos ab hujuſmodi decimarum ſolutione liberos, & exemptos eſſe volueris, & declaraveris, quos omnes ſupradictos unica ſingulis annis dicto triennio durante ſolutione intra terminum a Fraternitate tua præfigendum decimam hujuſmodi perſolviſſe, itaut qui penſiones ſolvere debent, etiam nomine penſionariorum decimas hujuſmodi perſolvant, & deinde in proximis terminis perſolvendarum penſionum eam ratam ſibi retineant ad rationem decem pro centenario, niſi ejuſdem decimæ collectores, aut ſubcollectores ab ipſiſmet penſionariis eam exigere voluerint.

Nulla in contrarium obſtante exemptione.

§.2. Decernentes nullas omnino immunitates, & exemptiones etiam ex cauſa reſignationis, ceſſionis jurium, concordiæ, conventionis, aut quacumque alia gravi, & oneroſa occaſione, quocumque modo conceſſas, & dicto triennio durante concedendas, etiamſi poſſeſſores, uſufructuarii, aut alii penſiones hujuſmodi ſolvere habentes juri, & actioni petendæ, vel retinendæ portionis, & ratæ partis penſionarios contingentis jure jurando renunciaverint, & illa libere donaverint, ac facultati repetendi ſimiliter renunciaverint, atque in forma Cameræ Apoſtolicæ ampliſſima caverint, eoſdem Penſionarios aliquo modo excuſare, ſeu integram ſolutionem hujuſmodi minuere, vel impedire poſſe.

Clauſulæ.

§.3. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Nuncius Apoſtolicus hujuſmodi decimarum collector.

§.4. Ut autem ſupradicta diligenter, & fideliter exequutioni demandentur, Fraternitatem tuam, cujus fides, & prudentia Nobis jam pridem cognita, & probata exiſtit, ac pro tempore exiſtentem noſtrum, & Apoſtolicæ Sedis apud eumdem Carolum Emanuelem Ducem Nuncium generalem Decimarum hujuſmodi collectorem cum omnibus privilegiis, juriſdictionibus, & juribus hujuſmodi collectoribus de jure, vel conſuetudine quomodolibet competentibus auctoritate Apoſtolica tenore præſentium facimus, conſtituimus, & deputamus.

Facultates ad eidem conceſſæ.

§.5. Mandantes tibi, ut hujuſmodi decimas a te, vel ſubcollectoribus tuis juxta declarationes infraſcriptas deputandis exigendas, eidem Carolo Emanueli Duci, vel ab eo deputato integre conſignari cures; Dantes tibi plenam, liberam, & abſolutam poteſtatem, & auctoritatem ſupradictos omnes tam conjunctim, quam diviſim ad integram hujuſmodi decimæ ſolutionem, etiam per edictum locis publicis affigendum, etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis monendi, & requirendi, non pa-

rentes, contumaces, & fraudantes in cenſuras, & pœnas incidiſſe declarandi, proprietates, fructus, res, & bona ipſorum appræhendendi, & uſque ad ſatisfactionem retinendi; Contradictores, perturbatores, moleſtatores, & rebelles quoſcumque, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem publice, vel occulte quovis quæſito colore præſtantes, cujuſcumque dignitatis, gradus, & ordinis fuerint, prædictis, aliiſque cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis, nec non pecuniariis, cæteriſque juris, & facti remediis opportunis compellendi, illaſque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, beneficiis, & officiis omnibus privandi, & amovendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum Eccleſiaſticum apponendi, auxiliumque brachii ſæcularis, quandocumque opus fuerit, invocandi. Ad ſanitatem vero reverſos, qui debite ſatisfecerint, ab omnibus cenſuris, & pœnis ſupradictis in forma Eccleſiæ conſueta abſolvendi, ſuper irregularitate forſan incurſa diſpenſandi, & ad priſtinum ſtatum omnino reſtituendi. Præterea collectores, & ſubcollectores fide, & facultatibus idoneos in univerſo Ducatu Sabaudiæ, & Principatu Pedemontium, nec non Niceæ Provinciæ nuncupat., & toto ejus Diſtrictu, ac Territorio, & Statu Oneliæ, ac in reliqua temporali ditione hujuſmodi, quot quot videris expedire, cum ſimili, aut limitata, non tamen abſolvendi poteſtate, ut infra dicetur, conſtituendi, eumque, vel eos arbitrio tuo revocan., negligentes, & moroſos removendi, ac alium, ſeu alios ſubrogandi, quotieſcumque tibi videbitur, in delinquentes, & contumaces per te, vel alium, ſeu alios etiam ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, ac figura Judicii inquirendi, & meritis pœnis puniendi, modos, & formas in prædictis ſervandos præſcribendi, dubia quæcumque in præmiſſis forte oritura declarandi, & prorſus omnia, & quæcumque circa ea neceſſaria, & opportuna faciendi, ſtatuendi, & exequendi, etiamſi talia forent, quæ mandatum exigerent magis ſpeciale, quam præſentibus eſt expreſſum.

Modus verificandi cujuſque Beneficii redditum.

§.6. Verum pro verificando vero valore ſingulorum Beneficiorum volumus, & decernimus, ut locorum Ordinarii in ſua quiſque Diœceſi, vocato Clero, una cum duabus perſonis a prædicto Carolo Emanuele Duce deputandis, declarare debeant, quantum cujuſque Beneficii ratione pro hujuſmodi decima debeatur. Si quis ſe ſuper hujuſmodi declaratione gravatum ſenſerit, gravaminis cognitio ad te pertineat.

Decimaſque colligendæ.

§.7. Exactionem autem hujuſmodi decimarum juxta dictam declarationem in qualibet Diœceſi a duobus collectoribus ab Epiſcopo, & Clero nominandis, & a te per tuas patentes literas deputandis faciendam eſſe; Pecunias autem penes perſonas fide, & facultatibus idoneas quemlibet Epiſcopum deputandas curare, illaſque poſtea ſtatutis ſolutionum temporibus in manus tuas tranſmittere debere volumus, & declaramus. Tu vero pecunias prædictas eidem Carolo Emanueli Duci; aut ab eo deputato conſignare curabis.

Decem millia ſcuta ſolummodo quolibet anno exigenda.

§.8. Cæterum, quia non intendimus eidem Carolo Emanueli Duci ultra ſummam annuam 10000. ſcutorum auri in auro ratione hujuſmodi decimarum ex qualibet ex dictis ditionibus videlicet Ducatus Sabaudiæ, & Principatus Pedemontium, & Niceæ, cum Statu Oneliæ concedere, volumus, ut ſi decimæ in qualibet ex dictis ditionibus colligendæ ſummam prædictam 10000. ſcutorum exceſſerint in notabili quantitate, tu illas ratam partem in qualibet Diœceſi reſpective minuendo ad dictam ſummam in qualibet ex dictis ditionibus reducas, ita tamen, ut ſi in altera ex eiſdem ditionibus decimæ hujuſmodi ad ſummam 10000. ſcutorum non aſcenderint, & in altera eamdem ſummam exceſſerint, non debeant, nec poſſint ex decimis unius excedentis ſuppleri decimæ alterius ditionis deficientis.

Leges nonnullæ ſervandæ.

§.9. Ad hujuſmodi autem decimarum ſolutionem Clerum Civitatis, & Diœceſis ſalutiarum ad inſtar aliorum teneri volumus, & declaramus. Volumuſque etiam, ut tu ex decimis in Principatu Pedemontium, & Niceæ, ac Statu Oneliæ prædictis [non autem in Ducatu Sabaudiæ] ut præfertur, exigendis, poſtquam exactæ fuerint, decimam partem pro tua proviſione retinere poſſis; ita tamen, ut Clerus nihil ratione hujuſmodi proviſionis, aut alia quavis de cauſa ulterius ſolvat, quam integras decimas ſupradictas. Tu vero ex ſingulis decem per te pro tua decima parte ut ſupra exactis, duo noſtro, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerario cum effectu perſolvas.

Contraria tolluntur.

§.10. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non Eccleſiarum, Monaſteriorum, Ordinum, Congregationum, Hoſpitalium, Militiarum, & locorum prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, quodque Prælatis, & perſonis prædictis, eorumque Eccleſiis, & locis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto, nec non perſonis, earumque nominibus, cognominibus, Eccleſiis, Monaſteriis, Ordinibus, & locis hujuſmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus in genere, & in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, & ſolutiones decimarum aliter, quam ſecundum antiquam taxam, & niſi in univerſali decimarum per orbem impoſitione fieri prohibentibus, nec non promiſſionibus, donationibus, obligationibus, juramentis, renunciationibus, vinculis, & cau-

Digitized by Google

cautelis in aſſignatione prædictarum penſionum factis, quibus per impoſitionem decimæ hujuſmodi neminem teneri, neque eas quoad præmiſſa contra quemquam locum habere declaramus, aliiſque indultis, & literis Apoſtolicis generalibus, & ſpecialibus, cujuſcumque tenoris exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, aut omnino non inſerta effectus earum impediri quomodolibet valeat, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis, quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam ſuffragari, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Clementis V. Conſtitutio ſervanda.

§.11. In percipienda vero decima prædicta Conſtitutionem piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam Prædeceſſoris noſtri in Concilio Viennen. editam, ac præſertim quoad monetam currentem exigi, quodque nec calices, nec libri, cæteraque Eccleſiarum ornamenta divino cultui dicata, aliaque ſupellex Eccleſiaſtica ex cauſa pignoris capi, recipi, vel diſtrahi, aut alias quomodolibet occupari debeant: quinimo volumus, ut illius occaſione Eccleſiæ, Monaſteria, aliaque pia, & ſacra loca quæcumque debitis propterea non fraudentur obſequiis, ac divinus in iis cultus, ac ſolitus Altiſſimo famulantium, & miniſtrorum numerus nullatenus minuatur, neque eis quoquomodo injuncta onera, aut pia, quæ exerceri ſolent, opera, & officia ullo modo minuantur, ſeu negligantur, ſed illorum congrue ſupportentur onera conſueta. Nec quiſquam etiam plura, aut fortaſſe beneficia, aut penſiones quanticumque valoris obtinens pro quietantia ultra vigeſimam partem unius aurei nummi ſolvere cogatur.

Fides tranſumptis danda.

§.12. Præſentium vero literarum exempla etiam impreſſa Notarii publici manu ſubſcripta, ac tuo ſigillo obſignata eamdem in Judicio, & extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipſæ originales facerent, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 6. Julii 1606. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 6. Julii 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

XLI.

Extenſio, & nova conceſſio gratiarum, & privilegiorum Congregationi Regulari Beatæ Mariæ Fulien. Monachorum Ordinis Ciſtercienſis.

Inſtitutionem, & alia de hac Congregatione vide in Conſtit. XLIV. Sixti V. Religioſos *Tom. IV. Par. IV. fol. 211.*

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Divina diſponente clementia in eminenti Apoſtolatus ſpecula, meritis licet imparibus conſtituti, animo revolventes, quod &ſi ea, quæ pro ſalutari, & quieto Chriſtifidelium quorumlibet, præſertim ſub Religionis jugo, regularibuſque piæ vitæ Inſtitutis, virtutum Domino famulantium laudabili, & provida Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum ordinatione conceſſa, & facta dignoſcuntur, plenam roboris obtineant firmitatem, illis nihilominus noſtræ approbationis, & innovationis robur adjicimus, ut eo firmius illibata perdurent, quo ſæpius erunt Sedis Apoſtolicæ præſidio communita, efficacemque operam circa earumdem conſervationem libenter adhibemus, ut fideles ipſi privilegiis, & gratiis ſibi conceſſis hujuſmodi in Domino plene gaudentes, in pacis, & tranquillitatis amœnitate conquieſcant, ac in eorum inſtituti Regularis obſervantia, & mandatorum Domini ſemita, ac erga dictam Sedem devotione ferventius perſeverent.

Sixtus V. hanc Congregationem inſtituit, eique privilegia conceſſit ut hic in rubr.

§.1. Sane pro parte dilecti filii Joannis a Sancto Hieronymo Vicarii Generalis Congregationis Regularis Beatæ Mariæ Fulienſis nuncupatæ, Nobis exhibita petitio continebat, quod alias, poſtquam felicis recordationis Sixtus Papa Quintus Prædeceſſor noſter &c. *Omittuntur reliqua, quia Sixti V. Conſtitutio legi poteſt loco citat. in Rubric.*

Clem. VIII. illa ampliavit ut in Conſtit. hic citat.

§.2. Piæ memoriæ Clemens Papa VIII. etiam Prædeceſſor noſter, ob laudabilem vitam, & plurimas alias virtutes, & opera fructuoſa &c. *Omittitur reſiduum quia legitur Tom. V. Par. II. fol. 232.*

Congregatio nunc ſupplicat Pontifici pro confirmatione, & extenſione dictorum privilegiorum.

§.3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, dictus Joannes Vicarius Generalis, præ cæteris ſibi juxta ſtatuta, & ordinationes ipſius Congregationis, uſque ad proximam illius Capituli Generalis celebrationem, demandati officii Vicariatus generalis dictæ Congregationis poſt obitum quondam Petri a Sancto Bernardo Superioris Generalis ejuſdem Congregationis ad præſens defuncti, incumbentibus ſollicitudinibus, hanc curam potiſſimam ſuam exiſtimans, ut per Sixtum, & Clementem Prædeceſſores præfatos conceſſa, & approbata, in ſuo robore conſerventur, propterea præmiſſa omnia, etiam munimine noſtro roborari ſummopere deſideret, pro parte ejuſdem Joannis Vicarii Generalis Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut ſingulis literis eidem Congregationi conceſſis prædictis, pro illarum viridi obſervantia, etiam robur noſtræ confirmationis adjicere, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui juxta petita concedit.

§.4. Nos igitur, qui dictæ Congregationis Fulienſis, & Monachorum ejus ſtatum proſperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Congregatio ipſa, multa præfulgens gloria meritorum, & gratia Sanctitatis, in agro militantis Eccleſiæ hactenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum producturam fore ſpe firma tenemus, intenſis deſideramus affectibus, prædictorum Sixti, & Clementis, ac aliorum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhæren-

rentes, ipſumque Joannem Vicarium Generalem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſiooe, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ejuſdem Joannis Vicarii Generalis ſupplicationibus hujuſmodi in hac parte etiam inclinati, Sixti, & Clementis Prædeceſſorum literas hujuſmodi eidem Congregationi Fulienſi, ac illius Monaſteriis, Prioratibus, Oratoriis, & locis, nec non eorum Superioribus, Abbatibus, Monachis, Monialibus, & Religioſis, in genere, vel io ſpecie, ſub quacumque verborum forma conceſſas, ac omnia, & ſingula in eis contenta, quatenus ſint in uſu, & dicti Concilii Tridentini Decretis, ac aliis Canonicis ſanctionibus non contrarientur, nec ſub ullis revocationibus Apoſtolicis compræhendantur, Apoſtolica auctoritate, teoore præſentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illa perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus.

Extenditque & communicat privilegia aliorum quorumcumque Ordinum Monaſticorum.

§.5. Et inſuper, ut Monachi, & Religioſi Congregationis hujuſmodi tanto ferventius divinis beneplacitis inſiſtant, quanto majoribus ſe viderint ſpiritualibus gratiis fore munitos, omnia, & ſingula privilegia, prærogativas, conceſſiones, favores, facultates, declarationes, conſervatorias, immunitates, exemptiones, libertates, cæteraſque gratias, præeminentias, & indulta cujuſvis generis exiſtentia, & ſpiritualia, & temporalia, qualiacumque illa ſint, quæ tam eidem Ciſtercienſi Ordini, ac Abbati Monaſterii Ciſtercii, ac ejuſdem Ciſtercienſis Ordinis, & Capitulo etiam generali, ac quibuſvis Monaſteriorum Abbatibus, etiam quatuor primis, videlicet, de Firmitate, Pontiniaco, Claravalle, & Morimundo, quam etiam aliis Religionibus Monaſticis, eorumque Profeſſoribus, ac utriuſque ſexus eorum Monaſteriis, Eccleſiis, necnon dilectis filiis earumdem Religionum Generalibus, Præſidentibus, & quibuſvis Superioribus, Prælatis, & Capitulis etiam Generalibus, & Provincialibus, ſeu intermediis, eorumque Definitoribus, Abbatibus, Prioribus, Abbatiſsis, Monachis, Monialibus, Novitiis, Fratribus, Converſis, Donatis, ac quibuſvis eorum, & earum utriuſque ſexus Regularibus perſonis, tam in dicta Urbe, quam etiam in quibuſcumque Mundi partibus conſiſtentibus, & illorum intuitu, aut aliàs quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ſeu per Nos, & Succeſſores noſtros, aut alios auctoritatem habentes, conceſſa ſunt, & concedeotur, quibus de jure, uſu, conſuetudioe, vel privilegio, ſeu conceſſione Apoſtolica, vel Imperiali, Archiepiſcopali, Epiſcopali, in genere, vel in ſpecie, ac tam conjunctim, quam diviſim, aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuotur, potiuotur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, vel poterunt in futurum, quorum conceſſorum tenores præſentibus pro expreſsis habentes, acſi de verbo ad verbom infererentur, etiamſi talia ſint, quæ ſpecialem, & individuam requirereot mentionem, & ſeu particularem inſertionem, ad dictam Congregationem Fulienſem, ac ſingula illius tam virorum, quam mulierum Mooaſteria, illorumque Superiores, Prælatos, & quaſcumque utriuſque ſexus regulares perſonas, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac ſuffragari volumus. Ita tamen, quod dicta Congregatin Fulienſis, illiuſque utriuſque ſexus Monaſteria, Prioratus, Grangiæ, Domus, Eccleſiæ, Oratoria, Collegia, Pia, & charitativa loca, res, & bona, Sanctorumque Feſtivitates, Conventus, & Capitula, etiam Generalia, Particularia, ſeu Provincialia, eorumque Superiores Generales, & Seniores Aſsiſtentes, Definitores, Viſitatores, Abbates, Abbatiſſæ, Priores, & quicumque alii Superiores, nec non Officiales, Miniſtri, Monachi, Moniales, Novitii, Converſi, Donati, Familiares, Procuratores, & negotiorum Geſtores, Benefactores, & aliæ ſingulares utriuſque ſexus Regulares perſonæ ſub eorum cura, & ſecundum ejuſdem Congregationis inſtituta, nunc, & pro tempore degentes, & exiſtentes, præmiſſis omnibus, & ſingulis, æque pariformiter reſpective, & abſque ulla penitus differentia, ſingula ſingulis concernentia, perinde acſi ea omnia illis, & eorum ſingulis principaliter, & expreſſe, & non ad inſtar conceſſa, acſi in eis talis Congregatio Fulienſis, illiuſque Capitola, Monaſteria, Eccleſiæ, dictique Superiores, Prælati, ac utriuſque ſexus perſonæ, res, & bona expreſſa, prænominata, nec noo a principio in favorem eorumdem a Sede Apoſtolica emanaſſent, & immediate conceſſa eſſent, & fuiſſent, io quantum eidem Congregationi expediat, ejuſque gubernio, & conſtitutionibus non adverſentur, uti, frui, & gaudere libere, & licite poſſint, & valeant.

Decernit, quod præſentes literæ non compræhendantur ſub quibuſcumque revocationibus gratiarum quodque de vitio ſubreptionis notari, non poſſint.

§.6. Et inſuper præſentes literas ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, aut derogationibus ſimilium, vel diſſimilium gratiarum, conceſſionum, & aliorum quorumcumque, nullatenus compræhendi, ſed ſemper ab illis exceptas eſſe, & cenſeri debere, ac quovis quæſito colore, vel ingenio, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu iotentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, & iotegros effectus ſortiri, & inviolabiliter obſervari, ac eidem Congregationi Fulienſi, illiuſque Superiori Generali, & Mooacbis perpetuo ſuffragari.

Apponit decretum irritans.

§.7. Sicque, & oon aliter in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apo-

Digitized by Google

Apoſtolici Auditores, & ipſius Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, io quibuſvis cauſis, & inſtaotiis, judicari, & deſiniri debere. Nec noo ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel iguoranter contigerit atteotari, irritum, & inaue decernimus.

Deputat Judices cum ampliſſimis facultatibus prædictarum exequutione.

§.8. Quocirca Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopo Toloſano, & Epiſcopo Pariſienſi, ac dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta maudamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis coutenta hujuſmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Joannis Vicarii Generalis, nec non pro tempore exiſtentis Superinris Generalis, ac dictorum filiorum Abbatum, & aliorum Superiorum dictæ Congregationis Fulienſis, in præmiſſis jus, & intereſſe quomodolibet habentium, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in eiſdem præmiſſis efficacis deſeoſionis præſidio aſſiſteutes, ſaciaot auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari, ac etiam Vicarium Generalem pro tempore exiſtentem, alioſque Superiores, & Abbates Congregationis, & intereſſe habentes hujuſmodi, nec non eorum ſingulos illis pacifice frui, & gaudere, oon permittentes eos, aut aliquem eorum deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, ceoſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, nec oon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auſilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§.9. Non obſtantibus recolendæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi ſimiliter Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur expreſſe, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis tunc expreſſis caſibus, & in illis ultra unam dietam a fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur, ſeu ne Judices a prædicta Sede deputati, estra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeaot, vel præſumant. Et in Concilio generali edita de duabus, dummodo ultra tres dietas aliqois auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque quibuſvis Apoſtolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibos Conſtitotionibus, & Ordinationibus, ac etiam aliorom Monaſteriorum, Eccleſiarum, Ordinum ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apoſtolicis, illis, vel alicui eorum, & præſertim eidem Ciſtercienſi Ordioi, ac Abbati Monaſterii Ciſtercii, Superioribus, & perſonis per quoſcumque Romanos Pontifices pariter Prædeceſſores noſtros, & Sedem prædictam, ſub quibuſcumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam motu ſimili, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam forſan conſiſtorialiter, aut alias quomodolibet in genere, vel in ſpecie conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia espreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac nemini in præjudicium præmiſſorum ſuffragari poſſe, aut debere decernimus. Nec non omnibus illis, quæ Sixtus, & Clemens Prædeceſſores prædicti in dictis ſuis literis voluerunt oon obſtare, contrariis quibuſcumque; aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim a dicta ſit Sede indultum, qood interdici, ſuſpeodi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Decernit, quod tranſumptis harum literarum plena fides adhibeatur.

§.10. Et quia difficile foret, præſentes literas originaliter ad omnia, & ſingula loca, in quibus opus eſſet, deferri, volumus, & prædicta auctoritate Apoſtolica decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cooſtitutæ, aut manu Superioris generalis, & ſigillo ejuſdem Congregationis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ originalibus ipſis adhiberetur, ſi forent eahibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei &c.

Dat. die 9. Julii 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexto, quinto Idus Julii, Pontificatus noſtri Anno II.

Sequi-

Sequitur alia non abſimilis gratiarum concessio.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

IN ſupereminentis Apoſtolicæ dignitatis ſpecula ſuperna diſpoſitione (meritis licet imparibus) conſtituti, ex incumbente Nobis Apoſtolicæ ſolicitudinis officio circa curam Eccleſiarum, & Monaſteriorum omnium ſolertia reddimur indefeſſa ſolici-ti, ut juxta debitum Paſtoralis officii, eorum occurramus diſpendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, ſalubriter intendamus.

Clem. VIII. Congregationem B. Mariæ Fulien. a regimine Abbatis generalis Ordinis Ciſtercien. exemit.

§.11. Cum itaque, ſicut accepimus, licet alias felicis recordationis Clemens Papa Octavus Prædeceſſor noſter Congregationem Beatæ Mariæ Fulienſis Ciſtercienſis Ordinis, illiuſque Superiorem Generalem, Abbates, Abbatiſſas, Priores, Monachos, Moniales, & alias quaſcumque ſingulares perſonas, necnon Monaſteria, Grangias, Loca, & bona quæcomque tunc præſentia, & futura, & ad eos qoomodolibet ſpectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ſpectarent, & pertinerent, illiſque concederentur, vel ad illos devolverentur, ab omni juriſdictione, gubernatione, regimine, ſobjectione, adminiſtratione, obedientia, viſitatione, correctione, & emendatione Abbatis Generalis Ordinis Ciſtercienſis, & aliorum pro tempore exiſtentium Abbatum, Prælatornm, & Superiorum ejuſdem Ordinis Ciſtercienſis, auctoritate Apoſtolica perpetuo exemerit, dictamque Congregationem, ac Superiorem Generalem, necnon Abbates, Abbatiſſas, Priores, Monachos, Moniales, Monaſteria, & bona prædicta ſub immediatam ſuam, & Sedis Apoſtolicæ protectionem, regimen, ſubjectionem, gubernationem, & obedientiam receperit.

Et hic Pont. eam modo non ſolû eximit ab omni ſuperioritate Prælatorum Ordinis Ciſtercien. ſed etiam omnium Ordinariorum, ac Judicum Eccleſiaſticorû.

§.12. Nihilominus quidam locorum Ordinarii in cauſis, & negotiis dictæ Congregationis ſeſe ingerere non verentes, ſub prætextu, quod in literis prædicti Clementis Prædeceſſoris nulla de exemptione a locorum Ordinariorum juriſdictione mentio facta fuerit, dictæ Congregationis Monachos multiplici vexatione perturbant. Nos igitur qui dictæ Congregationis Fulienſis, & Monachorum ejus ſtatum proſperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Congregatio ipſa in agro militantis Eccleſiæ hactenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum producturam fore, ſpe firma tenemus, intenſis deſideramus affectibus, ejuſdem Congregationis Monachorum, aliarumque utriuſque ſexus Regularium perſonarum, ut majori cum quiete, ac ſpiritus fervore, juxta eorum Regularia inſtituta Altiſſimo gratum exhibeant famulatum, ſtatui opportunius providere volentes, illoſque intima charitate proſequentes, nec non Superiorem Generalem, ac omnes, & ſingulas perſonas ejuſdem Congregationis a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, motu proprio non ad alicujus Nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, ac certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Congregationem prædictam Fulienſem, ejuſque Generalem, Abbates, Abbatiſſas, Priores, Monachos, Moniales, Converſos, Donatos, Novitios, Vaſſallos, eorumque Monaſteria, Domos, Grangias, & in eis ſervientes, loca, res, & bona quæcumque præſentia, & futura, atque ad ea quomodolibet ſpectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ad ea ſpectabunt, & pertinebunt, illiſque concedentur, vel ad ea devolventur, denuo ab omni ſuperioritate, juriſdictione, gubernatione, regimine, adminiſtratione, ſubjectione, obedientia, dominio, viſitatione, & emendatione non ſolum Ciſtercii, Claræallenſis, & aliorum nunc, & pro tempore exiſtentium Generalium, ac Morimundenſis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, & Superiorum Ordinis Ciſtercienſis, quacumque auctoritate fungentium, & functurorum, ſed etiam quorumcumque Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, & aliorum Ordinariorum, ac Judicum Eccleſiaſticorum, Prælatorum, & aliarum perſonarum quacumque auctoritate fungentium, & functurorum, & quantumvis ampliſſimis privilegiis utentium, & uſurorum, perpetuo prorſus eximimus, & totaliter liberamus.

§.13. Ipſamque Congregationem Fulienſem, ejuſque Generalem, necnon Abbates, Abbatiſſas, Priores, Monachos, Moniales, Converſos, Donatos, Novitios, Monaſteria, Grangias, Domos, Loca, res, & bona prædicta ſub immediatam noſtram, & Sedis Apoſtolicæ protectionem, regimen, ſubjectionem, gubernationem, & obedientiam recipimus,

Congregationemque Fulien. ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione recipit.

§.14. Ita quod Archiepiſcopi, Epiſcopi, Ordinarii, Vicarii, Judices, & Officiales prædicti, etiam ratione delicti, aut contractus, vel rei, de qua ageretur, nullam in eos, & eorum aliquem, aut Monaſteria, membra, & bona prædicta, tamquam prorſus exemptos, & exempta, juriſdictionem, correctionem, ſuperioritatem, dominium, vel poteſtatem exercere, aut excommunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti, aut quaſvis alias ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas promulgare præſumant, ſeu poſſint, aut debeant quoquo modo. Nec ipſi ſic exempti, niſi juxta formam Concilii Tridentini coram illis, aut ipſius Sedis Apoſtolicæ Delegatis, niſi in literis eis pro tempore directis, de præſentibus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, ad judicium evocari, aut quovis modo directe, vel indirecte moleſtari poſ-

Monachos Cõgreg. Fulien. a nemine excommunicari ſuſpendi, vel interdici, neque coram aliis Judicib. ad judicia vocari poſſe decernit.

poſſint. Decernentes omnes, & ſingulos proceſſus, ſententias, cenſuras, & pœnas, quos, & quas per Archiepiſcopos, Epiſcopos, ſeu eorum aliquem contra Superiorem Generalem, Abbates, & alios ſic exemptos, necnon Monaſteria, & Loca hujuſmodi etiam exempta, ut præfertur haberi, vel promulgari, necnon quidquid ſecus ſuper his ab eis, & alio quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter cootigerit attentari, irrita, & inania, nulliuſque roboris, vel momenti.

Hi qui Monachos etiam ratione decimæ perturbaverint, pœnas imponit.

§.15. Necnon prædictis Archiepiſcopis, eorum Vicariis Generalibus, ac aliis Ordinariis Judicibus Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, necnon Prælatis etiam dicti Ordinis Ciſtercienſis, & aliis quibuſcumque perſonis præſentibus, & futuris cujuſcumque dignitatis, gradus, & conditionis ſint, & fuerint, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub eacommunicatioois latæ ſententiæ pœua, (a qua nonniſi a Romano Pontifice pru tempore exiſtente, niſi in mortis articulo, abſolvi poſſint) præcipimus, & mandamus, ne impoſterum perpetuis futuris temporibus in rebus, & negociis, etiam ratione delicti, vel contractus ubicumque commiſſi, vel initi, ſeſe ingerere, aut Generalem, Abbates, & alias ejuſdem Congregat. utriuſque ſexus perſonas, Vaſſallos, Subditos, Familiares, & in eis ſervientes quomodolibet moleſtare, vel in aliquo perturbare, aut bona prædicta occupare, vel de terris, & poſſeſſionibus ſuis præſentibus, & futuris, quas propriis manibus eacolunt, aut aliis excolenda tradiderunt, & tradent, quomodolibet in futurum decimas, talleas, aut aliud quodcumque genus exactionis, etiam prætextu cujuſcumque Viſitationis, aut tranſitus, necnon de hortis, virgultis, & piſcationibus ſuis, ac de ſuorum animalium nutrimentis exigere, aut extorquere audeant, vel præſumant.

Literas Martini V. & aliorum quorumcumque Rom. Pont. circa exemptiones decimarum innovat.

§.16. Innovantes (præterquam in iis, in quibus Concilio Tridentino prædicto adverſantur) ſuper hoc literas exemptionis felicis recordationis Martini Quinti, Sixti Quarti, Innocentii Octavi, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum eidem Ordini Ciſtercienſi conceſſas, & dictæ Congregationi Fulieoſi alias per Nos communicatas, quibus univerſus Ciſtercienſis Ordo a ſolutione decimarum prorſus eaimitur, quarum tenores, ut præmittitur, præſentibus pro ſufficienter eapreſſis, acſi de verbo ad verbum inſererentor, haberi volumus.

Congreg. Fulien. omnibus & ſingulis privilegiis Ordinum Mendicantium gaudere poſſe indulget

§.17. Et inſuper, ut Monaci, & Religioſi Congregationis hujuſmodi tanto ferventius divinis beneplacitis inſiſtant, quanto majoribus ſe viderint ſpiritualibus gratiis fore munitos, omnia, & ſingula privilegia, prærogativas, conceſſiones, ſavores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, cæteraſque gratias, præeminentias, & indulta cujuſvis generis exiſtentia, ſpiritualia, & temporalia, qualiacumqoe illa ſint, quibuſvis Mendicantium Ordinom Congregationibus, eorumque Profeſſoribus, ac utriuſque ſexus eorum Monaſteriis, Eccleſiis, Domibus, Collegiis, Regularibus; Locis, necnon dilectis filiis earumdem Religionum, & Congregationum Generalibus, Præpoſitis, Superioribus, Prælatis, & Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, Fratribus, Monialibus, Novitiis, Converſis, Donatis, ac qoibuſvis eorum, & earum utriuſque ſexus Regularibus perſonis in quibuſcumque Mundi partibus conſiſtentibus, etiam illorum intuitu, & per viam communicationis, extenſionis, aut alias quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ſeu per Nos, & Succeſſores noſtros, aut alios auctoritatem habentes conceſſa ſunt, & impoſterum concedentur, ac quibus ſingulæ Congregationes prædictæ, eorumque Monaſteria, Eccleſiæ, Domus, & Lnca, ac Superinres, Fratres, Mooiales, & perſooæ hujuſmodi de jure, uſu, & conſuetudine, vel privilegio, aut conceſſione Apoſtolica, vel alia quavis auctoritate in genere, vel in ſpecie, ac tam conjunctim, quam diviſim, aut alias quomodolibet utuntur, fruuotur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum cooceſſionum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, acſi de verbo ad verbum inſererentur, etiam ſi talia ſint, & foreot, quæ ſpecialem, & individuam requirerent mentionem, ſeu particularem inſertionem, (quatenus ſint in uſu, & non ſint revocata, neque ſub ullis revocationibus compræhenſa, ac Sacris Canonibos, & Concilii Tridentini decretis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis non adverſentur,) ad eamdem Congregationem Fulienſem, & ſingula illius, tam virorum, quam mulierum Monaſteria, illorumque Superiores, Abbates, Prælatos, & quaſcumque utriuſque ſexus Regulares perſonas, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac ſuffragari volumus. Decernentes etiam præſentes literas, & in eis contenta quæcumque nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi, retractari, ſeu invalidari ex quacumque cauſa, vel prætextu minime poſſe, ſed ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, alioſque Commiſſarios, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, ac ex nunc irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam qoavis auctoritate, ſcienter, vel iguoranter contigerit attentari, eiſdem auctoritate, & tenore decernimus.

Exequutorum deputatio.

§.18. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis Taurinenſi, Rothomagenſi, & Tholoſano, ac Epiſcopo Pariſienſi, necnon dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quaudo opus fuerit, & quoties pro parte Generalis pro tempore eaiſtentis, & aliorum Superiorum, & perſonarum dictæ Congregationia Fulienſia fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſia efficacis defenſionia præſidio aſſiſteutca, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſurum omnium, & ſiugulorum effectu, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententiaa, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio quorumcumque in contrarium facientium.

§.19. Non obſtantibus fel. recor. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate præſentium ultra tres dietas ad judicium non trahatur, ac quibuſvis aliis Apoſtolicis, ac in univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac dictorum Ordinariorum locorum, & Ordinum Ciſtercienſis, & Mendicantium etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eorumdem Ordinariorum, & Ordinum Ciſtercien., & Mendicantium, illorumque Generalibus, Abbatibus, Superioribus, Eccleſiis, Monaſteriis, & perſonis præfatis, ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus in contrarium præmiſſurum conceſſis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævia alia eapreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & eapreſſe derogamus. Aut ſi eiſdem locorum Ordinariis, Judicibus, & Vicariis, necnon Generalibus, Abbatibus, Superioribus Ordinum hujuſmodi, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod eacommunicari, ſuſpendi, vel interdici non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum manu Generalis, & ſigillo Congr. munitorum fides.

§.20. Cæterum volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut manu Generalia, & ſigillo ejuſdem Congregationis Fulienſis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & alibi, ubi opus fuerit, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 21. Novem. 1606 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcat., die 21. Novem. 1607. Pont. noſtri Anno III.

XLII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio ſententiæ latæ a nonnullis Cardinalibus Delegatis, qua declaratur Conventum Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ad Fratres nationis Gallicæ pertinere, ſoliuſque Correctoris Generalis viſitationi eſſe ſubjectum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Romani Pontificis, in quo divina diſpoſitione poteſtatis plenitudo conſiſtit, prudentia circumſpecta ad ea, quæ ſtatui proſpero præſertim Regularium locorum quorumlibet, in illis ſtudio piæ vitæ deditarum perſonarum profutura conſpicit, operoſis ſtudiis intendit, & his propterea ordinata fuiſſe dicuntur, ut illibata perſiſtant, Apoſtolici muniminis adjicit firmitatem, & alias deſuper diſponit, prout in Domino conſpicit ſalubriter eapedire.

Clem. VIII. & Leo XI. controverſiã vertentem inter Fratres Nationis Gallicanæ, & Fratres aliarum Nationum Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula ſuper Conventu Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio duobus Cardinalibus definiendam commiſere.

§.1. Sane pro parte chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Henrici Francorum, & Navarræ Regis Chriſtianiſſimi Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum alias, ſeu nuper poſtquam lites, & controverſiæ inter ipſum Regem, & dilectos filios fratres nationis Gallicanæ Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula Domus, ſeu Conventus Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio de Urbe ex una, & Fratres aliarum Nationum ejuſdem Ordinis partibus ea altera, occaſione habitationis, reſidentiæ, regiminis, & præeminentiæ dictæ Domus, ſeu Conventus ortæ extitiſſent, & graviores in dies oriri formidarentur, fclic. rec. Clemens Papa VIII., & Leo XI. Prædeceſſores noſtri deſiderantes litibus, & controverſiis hujuſmodi finem imponere, ac quieti, & tranquillitati dictæ Domus, ſive Conventus in perpetuum conſulere, dilectis filiis noſtris Pompejo tituli Sanctæ Balbinæ Arigonio, necnon Hieronymo tituli Sancti Blaſii de Annulo Pampbilio nuncupatis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteris Cardinalibus differentiarum, & controverſiarum hujuſmodi cauſam per ſpecialia reſcripta terminandam commiſerint, ipſique Cardinales prævia per eos ſuper præmiſſis matura deliberatione habita, definitivam in

in ſcriptis tulerint, & pronunciaverint ſententiam, tenoris ſubſequen.

Judices delegati declarant Correctorem hujus Conventus ex Gallis eſſe eligendũ, dictumque Conventum ſolius Correctoris Generalis viſitationi eſſe ſubjectum.

§.2. Die 20. Junii 1605. videlicet. Chriſti nomine invocato. Pro Tribunali ſedentes, & ſolum Deum præ oculis habentes, per hanc noſtram definitivam ſententiam, quam unanimiter in his ſcriptis de Juris peritorum conſilio, & aſſenſu ferimus in cauſa, & cauſis, quæ coram Nobis virtute ſpecialium Brevium, ſeu commiſſionum fel. recor. Clementis VIII., & Leonis XI. vertuntur inter chariſſimum Galliarum Regem, & Fratres nationis Gallicæ Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula Conventus Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio ex una, & Fratres aliarum Nationum ejuſdem Ordinis partibus ex altera, de, & ſuper habitatione, reſidentia, regimine, & præeminentia dicti Conventus, ſeu Domus Sanctiſſimæ Trinitatis, rebuſque in actis cauſæ, & cauſarum prædictarum latius coram Nobis deductis, dicimus, ſententiamus, decernimus, & declaramus, Conventum prædictum Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio de Urbe per Fratres Gallicæ Nationis regendum, & habitandum, quamdiu inveniantur, qui inibi reſidere, & cultui divino inſiſtere voluerint, itaut de cætero. quamdiu Fratres dicti Ordinis prædictæ Nationis Gallicæ idonei reperiantur, ut præmiſſum eſt, nullus alius quam ejuſdem nationis Gallicæ in Correctorem eligi, ſeu admitti, aut electus confirmari quoquomodo poſſit, ſeu præſumatur: necnon Domum, ſeu Conventum prædictum Sanctiſſimæ Trinitatis ab omni, & quacumque ſuperioritate, juriſdictione, viſitatione, correctione, ſubjectione, & obedientia præter quam pro tempore exiſtentis Rev. Patris Correctoris Generalis, vel ejus oculati Viſitatoris, penitus eſſe liberum, immunem, & exemptum, vexationes, & impedimenta, perturbationes, & moleſtationes quaſcumque per dictos Fratres aliarum nationum, de, & ſuper præmiſſis, & illorum occaſione quomodolibet factas, & præſtitas, factaque, & præſtita fuiſſe, & eſſe temerarias, illicitas, indebitas, iniquas, & injuſtas, temerariaque, & illicita, indebita, & injuſta, ac de facto præſumptas, & præſumpta, illaſque, & illa ipſis Fratribus aliarum nationum minime licuiſſe, neque licere, & propterea illis, & quibuſcumque prætenſionibus eorumdem Fratrum aliarum nationum de, & ſuper præmiſſis imponendum perpetuum ſilentium fore, & eſſe, prout imponimus, mandatumque deſuper neceſſarium, & opportunum, etiam de manutenendo decernendum, & relaxandum fore, & eſſe, prout decernimus, & relaxamus, dictoſque Fratres aliarum nationum ab expenſis hactenus factis abſolvimus, & ita dicimus, declaramus, decernimus, pronunciamus, & definitive ſententiamus, non ſolum modo, & forma præmiſſis, ſed etiam omni meliori modo. Ita pronunciamus, Pompejus Cardinalis Arigonius. Ita pronunciamus Hieronymus Cardinalis Pamphilius.

Paulus dictam ſententiam confirmat.

§.3. Nos attendentes prædictos nationis Gallicæ dicti Ordinis Fratres hactenus pie, & religioſe cum odore bonæ famæ ſub ſuavi dicti Ordinis jugo in dicto Conventu vixiſſe, & de præſenti vivere, aliiſque aliarum nationum ejuſdem Ordinis Fratribus pietate, moribus, & obſervantia regulari præluxiſſe, & prælucere, ob idque Ordinem hujuſmodi inibi a ſuo laudabili ſtatu, ac illius Fratres prædictos in perpetuis tranquillitate, & pace fovere, necnon quibuſvis litibus, diſcordiis, & ſcandalis obviare volentes, ejuſdem Henrici Regis Chriſtianiſſimi ſupplicationibus hac in parte inclinati, prædictam ſententiam, ac omnia, & ſingula in ea contenta, ac expreſſa quæcumque ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos ſolemnitatum, & alios defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

Pœnas contra inobedientes ſtatuit.

§.4. Diſtrictius inhibentes pro tempore exiſtentibus Generali Correctori, & Fratribus dicti Ordinis, ac eorum ſingulis ſub majoris excommunicationis latæ ſententiæ, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, necnon privationis Dignitatum, Officiorum, vociſque activæ, & paſſivæ, & perpetuæ inhabilitatis ad illa, vel alia impoſterum obtinenda per eorum quemlibet, ſi contravenerint, ſeu aliquis eorũ contravenerit, eo ipſo incurrendis pœnis, ne de cætero quoſvis alios, quam prædictæ nationis Gallicanæ dicti Ordinis Fratres in Conventus hujuſmodi Correctores, ſeu alias locales, & Conventuales, vel habitatores eligere, aut electos confirmare, inibique recipere, vel eis locum, & domicilium aſſignare, ſeu etiam quoquomodo eos admittere, vel tolerare præſumant: nolumus tamen, quod Fratres dictæ nationis Gallicæ, qui fugitivi, ſeu quavis alia juris, aut facti infamia notati fuerint, in dicta Domo, ſeu Conventu recipiantur, vel admittantur. Decernentes ex nunc irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deſignat.

§.5. Quocirca Ven. Fratri Epiſcopo Sabinen., ac dilectis filiis noſtro in Alma Urbe Vicario, & Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Regis Chriſtianiſſimi, & Correctoris, ac Fratrum dictæ Domus Sanctiſſimæ Trinitatis, aut alicujus eorum requiſiti fuerint, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra illos, & eorum quemlibet præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes

eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet moleſtari, perturbari, & inquietari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad huc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogat contrariis.

§.6. Non obſtantibos præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitntionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia rnboratis ſtatutis, & conſuctudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque; Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 13. Julii 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 13. Julii 1606. Pont. noſtri Anno II.

XLIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Extenſio ad aliud ſexennium indulti a Clemente VIII. conceſſi, ut Parochiales Eccleſiæ Regni Valentiæ, & illarum perpetuæ Vicariæ pro Mauris ad Fidem Chriſtianam conversis inſtruendis erectæ, non ſolum dicti Regni Indigenis, ſed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus conferri poſſint, non obſtantibus literis Sixti V.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Romani Pontificis providentia circumſpecta ad ea ſolicito ſtudio reſpicere debet, per quæ Catholicæ Fidei conſervationi, & animarum ſaluti opportune conſulatur.

Clem. VIII. literæ, de quibus in rubrica recenſentur.

§.1. Alias ſiquidem a fe. re. Clemente Papa VIII. Prædeceſſore noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis videlicet [Clemens Papa VIII. Ad futuram rei memoriam. Decet Romanum Pontificem ſuæ proviſionis miniſterio proſpicere, ut Conſtitutiones a Prædeceſſoribus quandoque pro temporum, & locorum qualitate, ac præſertim pro divini cultus augmento, & animarum ſalute ſuſpendantur. Cum itaque fæ. rec. Sixtus Papa V. Prædeceſſor noſter ſua perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuerit, & ordinaverit, ut perpetuis futuris temporibus omnia, & ſingula Beneficia Eccleſiaſtica in Regno Valentiæ tunc, & pro tempore conſiſtentia, etiamſi Parochiales Eccleſiæ, ſeu earum perpetuæ Vicariæ eſſent, & quoquo modo pro tempore vacarent, ſolis indigenis Regni prædicti vere, realiter, & non ficte in eo natis, & naſcituris conferri deberent; Decernens inter alia, quaſcumque collationes, aliaſque diſpoſitiones de quibuſcumque Beneficiis Regni prædicti contra hujuſmodi ſtatuti formam pro tempore factas ipſo jure nullas, & invalidas fore, & eſſe, ipſique ſtatuto nullatenus derogari poſſe; Voluit tamen, ut ſi aliqoando dictis indigenis, ut in alio Regno Beneficia obtinere poſſent, permitteretur, tunc viciſſim, ut indigenæ illius Regni ad Beneficia Regni Valentiæ obtinenda habiles efficiantur, & alias, prout in ejuſdem Sixti Prædeceſſoris deſuper expeditis literis nonis Septembris Pontificatus ſui Anno Tertio plenius continetur. Cumque chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecerit, in prædicto Regno multa eſſe Oppida, Terras, & loca a Chriſtianis Moriſchis appellatis, ſeu deſcendentibus a Mauris, ſeu alias noviter converſis in toto, vel in parte inhabitata, & præterea pro eorum in fide Chriſtiana faciliori inſtructione complures Parochiales Eccleſias, etiam auctoritate Prædeceſſorum noſtrorum noviter erectas eſſe, & adhuc alias etiam auctoritate noſtra erigi procurari, quo fit, ut difficile ſit, tot reperiri viros ejuſdem Regni Indigenas, ſeu naturales, qui in eo orti ſint, Presbyteros Sæculares idoneos, qui hujuſmodi curis præfici poſſint, & propterea Nobis humiliter ſupplicari fecerit, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur attentis præmiſſis, ac literarum ejuſdem Sixti Prædeceſſoris tenorem, & omnia in eis contenta, præſentibus pro expreſſis habentes, eaſdem literas quoad Parochiales Eccleſias hujuſmodi, illarumque Vicarias ad ſexennium ſuſpendimus, ac viribus evacuamus, ita ut hujuſmodi ſexennio tantum durante, & non ultra, de ejuſdem Regni Parochialibus Eccleſiis prædictis, earumque Vicariis quovis modo vacantibus in eiſdem Oppidis, Terris, & Locis, in quibus Moriſchi, ſeu noviter converſi prædicti habitant, etiam quibuſvis aliis aliorum Regnorum Indigenis, ſeu naturalibus Presbyteris Sæcularibus, atque etiam quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regularibus, qui ipſos Moriſcos, ſive noviter converſos in fide Catholica, & pietate diligenter, & ſolicite inſtruant, ipſiſque Evangelium, & doctrinam Chriſtianam etiam in proprio, quoad fieri poterit, ipſorum idiomate explicare, & prædicare poſſint, & debeant, per locorum Ordinarios, & eos, ad quos ſpectat, reſpective provideri, ſeu Eccleſias hujuſmodi, earumque Vicarias commendari libere, & licite poſſint, & valeant, perinde acſi prædicti Sixti Prædeceſſoris literæ hujuſmodi non emanaſſent, illis, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis in contrarium quomodolibet facientibus,

Digitized by Google

tibus, non obſtantibus quibuſcumque. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 28. Februarii 1597. Pontificatus noſtri Anno Sexto.

Philippus III. Clementis literas petit prorogari.

§.2. Cum autem, ſicut chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Tertius Hiſpaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, poſt lapſum dicti Sexennii, & adhuc eadem viguerit, & vigeat difficultas reperiendi viros Eccleſiaſticos dicti Regni Valentiæ Indigenas, ſeu naturales, quibus prædictæ Parochiales Eccleſiæ conferri potuerint, & poſſint, præſertim ob tenuitatem redditnum earumdem Parochialium Eccleſiarum de novo pro inſtructione, & cura animarum dictorum Moriſcorum ad fidem Chriſtianam noviter converſorum, & ideo etiam poſt lapſum dicti ſexennii occurrente aliquarum earumdem Parochialium Eccleſiarum vacatione, illæ perſonis Alienigenis collatæ, ſeu commendatæ fuerint; Cupit idem Philippus Rex, qui non minori, quam claræ mem. Philippus Secundus Rex Catholicus ejus genitor pietate, charitate, & ſolicitudine Catholicæ fidei conſervationem in prædicto, & aliis Regnis ſuis procurat, collationes, & commendas de Parochialibus hujuſmodi Eccleſiis poſt lapſum dicti ſexennii factas per Nos revalidari, & ulterius, ut deinceps dictæ Parochiales Eccleſiæ perſonis etiam Alienigenis conferri, & commendari juxta præinſertas Clementis Prædeceſſoris literas poſſint, concedi, Nobiſque humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Prorogat Paulus.

§.3. Nos igitur piis ejuſdem Philippi Regis votis, quantum cum Domino poſſumus, annuere, ac Parochialium Eccleſiarum prædictarum, ne propter præmiſſa Rectoribus, ſeu Adminiſtratoribus deſtitutæ remaneant, curæ opportune proſpicere volentes, ac prædicti Sixti Prædeceſſoris literarum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eaſdem Sixti Prædeceſſoris literas, ac omnia, & ſingula in eis contenta, quoad Parochiales Eccleſias præfatas, illarumque Vicarias, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ad ſexennium tantum a data præſentium ſuſpendimus, ac viribus, & effectu pro toto dicto ſexennio evacuamus, ita ut ipſo tempore durante, in prædictis Parochialibus Eccleſiis, & illarum Vicariis locum non habeant, ſed de illis nunc, & pro dicto tempore quovis modo vacantibus, & vacaturis, non ſolum ejuſdem Regni Valentiæ Indigenis, ſed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus Presbyteris Sæcularibus idoneis, & ab Ordinariis locorum approbatis, ſervata tamen forma Concilii Tridentini, provideri, nec non etiam quorumvis Ordinum etiam Mendicantium Regularibus pariter idoneis, & approbatis, qui ipſos Moriſcos, ſive noviter converſos in fide Catholica, & Chriſtiana pietate diligenter, & ſolicite inſtruant, ipſiſque Evangelium, & doctrinam Chriſtianam etiam in proprio ipſorum, quoad fieri poterit idiomate explicare, & prædicare poſſint, & debeant, in commendam, aut adminiſtrationem concedi libere, & licite poſſint, & valeant, perinde acſi prædictæ Sixti Prædeceſſoris literæ non emanaſſent, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus, ac collationes, proviſiones, commendas, & conceſſiones in adminiſtrationem de prædictis Parochialibus Eccleſiis, ſeu illarum Vicariis, ut præfertur, faciendas validas, firmas, & efficaces fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere debere ſtatuimus, & ordinamus.

Factaſque validat collationes.

§.4. Præterea quaſcumque collationes, proviſiones, commendas, & alias diſpoſitiones de ſimilibus Parochialibus Eccleſiis in favorem perſonarum Alienigenarum, ac Religioſorum quorumvis etiam Mendicantium poſt lapſum ſupradicti ſexennii factas, quarum ſingularum Eccleſiarum denominationes, ſituationes, Diœceſes, & veros annuos valores, ac perſonarum hujuſmodi nomina, cognomina, ordines, qualitates, & alias circumſtantias etiam neceſſario exprimen. præſentibus pro expreſſis haberi volumus, ſimili Apoſtolica auctoritate per eaſdem præſentes revalidamus, confirmamus, & approbamus, ac validas, & firmas remanere, ac perſonas tam Sæculares, quam Regulares hujuſmodi, in quarum favorem factæ ſunt, Eccleſias hujuſmodi in titulum, vel commendam, aut adminiſtrationem reſpective, prout illis conceſſæ ſunt, quoad vixerint, retinere, ac illarum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, in ſuoſque uſus, & utilitatem convertere libere, & licite poſſe.

Clauſulæ.

§.5. Sicque, & non aliter in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, nec non fructus, redditus, & proventus quoſcumque ex Parochialibus Eccleſiis, ſeu Vicariis prædictis per perſonas ſupradictas hactenus perceptos, illis, & cuilibet illarum reſpective remittimus, & condonamus.

Executores deſignat.

§.6. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiſcopo Valentin., ac dilectis filiis noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, ac Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte intereſſe habentium, aut alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra illos, & quemlibet eorum præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam

qoam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari: Cootradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibos prædicta Sixti V., ac piæ me. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judiciom non trahatur, aliiſque Conſtitutiooibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ſtatutis quoque, & conſuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, nec non privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum insererentor, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Julii 1606. An.II.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 14. Julii 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

X L I V.

Quod Milites Militiarum Jeſu Chriſti, Sancti Jacobi de Spata, & Sancti Benedicti de Avis Regni Portugalliæ, in quacumque Claſſe Regis Hiſpaniarum adverſus Infideles, aut Hæreticos per quinquennium militantes, Commendas, & alia earumdem Militiarom beneficia conſequi valeaot, periode acſi juxta earum ſtatuta, per triennium in Africa contra Infideles militaverint.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

P A U L U S P A P A V.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

MAjeſtatis tuæ in Nos, & Apoſtolicam Sedem meritis inducimur, ut ejus votis, quantum cum Deo poſſumus, libenter annuamus.

Juxta horum Militiarum ſtatuta, milites commendas, & beneficia conſequi non poſſunt, niſi triennio in Africa cum duobus ſervientibus contra Infideles militaverint.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimos, ſtatutis, ſeu ſtabilimentis Militiarum Jeſu Chriſti, Sancti Jacobi de Spata, & Sancti Benedicti de Avis Regni Portugalliæ, quarum Tu perpetuus Adminiſtrator Apoſtolica auctoritate deputatus exiſtis, cavestur expreſſe, quod Milites dictarum Militiarum Præceptorias, Commendas, vel alia Beneficia conſequi non poſſint, niſi prius integrum triennium in partibus Africæ cum duobus ſervientibus contra Infideles militaverint.

Rex Hiſpaniarū petit concedi, ut ſufficiat ipſis quinquennio cum duobus ſervientibus, in quacumque claſſe militare.

§.2. Tu vero animadvertens innumera damna, quæ a rebellibus Majeſtatis Tuæ Inſularum Olandiæ, & in Zelandiæ Claſſe per eos nuper inſtructa, Mercatoribus, & aliis, qui ex Indiarum partibus ad tua Regna, & Dominia Europæ navigant, inferuntur, eorumdem piratarum conatibus obſiſtere, & unam, vel plures ad hunc effectum ingentes claſſes inſtruere intendas, & ut claſſes tuæ militibus ſtrenuis inſtruantur, cupis Apoſtolicæ benignitatis auctoritste per Nos indulgeri, ut Milites, qui in quacumque tua claſſe per quinquenniom, una cum duobus ſervientibus pro tempore militaverint, Præceptorias cujuſvis dictarum Militiarum perinde conſequi valeant, ac ſi in Africæ partibus per triennium militaſſent.

Concedit Pontifex.

§.3. Nos tui io hac parte ſupplicationibus ioclinati, eidem Majeſtati Tuæ concedimus, & indulgemos, ut quicumque Milites, qui in qualibet toa claſſe, contra Infideles tamen, aut Hæreticos, per quinquennium continuum tam æſtivo, quam hiemali temporibus cum duobus ſervientibus militaverint, quaſcumque dictarum Militiarum, & cujuſvis earum reſpective commendas, ſeu præceptorias conſequi, & obtinere poſſint, & valeant, perinde acſi io Africa juxta prædicta ſtatuta, & ſtabilimenta militaſſent.

Quibuſcumq. non obſtan.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis qooque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet cooceſſis, confirmatis, & approbatis. Qoibus omnibus, & ſingulis, eorom tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamos, cæteriſque cootrariis quibuſcumqoe.

Dat. die 21. Julii 1606. An.II.

Dat. Romę apud S.Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 21. Julii 1606. An. II. (a)

Com-

(a) Sex poſt dies idem Pontifex confirmat leges nonnullas a Reformatoribus Urbis Maceratæ pro ejuſdem Civitatis regimine latas, & quidem Conſtitutione, cui initium: *His quæ &c.*

Digitized by Google

X L V.

Ex Regeſt. in ſecret. Brev. Commiſſio Archiepiſcopo Maguntino, ut per ſe ipſum, aut per Præpoſitum Eccleſiæ Hildeshemen., compellat undecim Vicarios Cleri Sæcularis Hildeshemen., qui Magiſtratum hæreticum in Protectorem aſſumpſerunt, ad reſtituendas eidem Magiſtratui literas protectionis, illique renunciandum.

Ven. Fratri Archiepiſcopo Maguntino Sacri Romani Imperii Principi Electori.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facti ſeries. §.1. AD aures Noſtras non ſine animi noſtri perturbatione pervenit, dilectos filios undecim Vicarios Cleri Sæcularis Eccleſiæ Hildeshemen., ne Decano dictæ Eccleſiæ, qui in illos juriſdictionem habet, cogantur obedire in iis, quæ ad divinum cultum, & morum pertinent correctionem, ad Magiſtratum ejuſdem Civitatis, qui hæreſis labe etiam infectus dicitur, acceſſiſſe, illumque quaſi in Protectorem ſibi aſſumentes ab eo literas protectionis recepiſſe.

Commiſſio, de qua in rub. §.2. Quare Nos huic malo protinus, ut par eſt, occurrere volentes, Fraternitati tuæ, de cujus pietate, prudentia, ac Religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per præſentes committimus, & mandamus, ut per Te ipſum, aut per dilectum filium Præpoſitum Eccleſiæ Hildeshemenſis a Te ſubdelegandum, prædictos undecim Vicarios Cleri Sæcularis Hildeshemen, qui Magiſtratum hæreticum adiverunt, & ab eo protectionem procuraverunt, ad reſtituendas eidem Magiſtratui literas protectionis hujuſmodi, & ad illis in perpetuum renunciandum, & ne in futurum idem committant injungen. auctoritate noſtra compellas. Quod ſi facere recuſaverint, vel diſtulerint, eoſdem, & quemlibet eorum a fructuum, & redditnum Eccleſiaſticorum perceptione, donec id præſtiterint, ſuſpendas: Si vero diutius in eorum contumacia perſtiterint, illos Eccleſiaſticis Beneficiis, quæ obtinent, prives, & contra eoſdem per alias pœnas, & cenſuras Eccleſiaſticas, ac opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita procedas, ſuper quibus omnibus, & ſingulis eidem Fraternitati tuæ, & dicto Præpoſito a Te, ut præfertur, ſubdelegando, opportunam, & amplam tribuimus facultatem.

Derogatio contrar. §.3. Non obſtantibus in contrarium facientibus quibuſcumque.

Dat. die 4. Auguſti 1606 An. II. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 4. Auguſti 1606. Pont. noſtri Anno II.

X L V I.

Confirmatio Privilegiorum Congregationis Fratrum Ordinis Reformatorum Sancti Benedicti Regni Franciæ. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

INjuncti Nobis Apoſtolici muneris ratio poſtulat, ut ſacrarum Religionum in militanti Eccleſia ſuaves in Domino fructus aſſidue præſtantium paternam curam gerentes privilegia, gratias, & indulta illis a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris, & Apoſtolica Sede conceſſa, quo validius perpetuo ſubſiſtant, Apoſtolicæ confirmationis robore libenter communiamus. *Exordium.*

§.1. Volentes igitur univerſam Congregationem Ordinis Fratrum Reformatorum Sancti Benedicti Regni Franciæ, ac ejuſdem Congregationis generalem, & Fratres univerſos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, ac eorum univerſos, & ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus nomine dilecti filii Iſayæ Jaunay ejuſdem Congregationis Generalis Nobis humiliter porrectis inclinati, omnia, & ſingula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, facultates, conceſſiones, gratias, & indulta ſpiritualia, & temporalia eidem Congregationi, ejuſque Generali, ac Fratribus univerſis, eorumque Domibus, Monaſteriis, Eccleſiis, & locis Regularibus quibuſcumque in dicto Regno conſiſten. per fel. recor. Sixtum V., Gregorium XIV., Clementem VIII., & quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, & Apoſtolicam Sedem ſub quacumque verborum forma, & expreſſione in genere, vel in ſpecie, aut alias quomodolibet conceſſa, ac pluries confirmata cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, ac ſingulas literas, tam ſub plumbo, quam in forma Brevis, aut alias deſuper confectas, quarum tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, quatenus ſint in uſu, & non ſint revocata, ſeu ſub aliquibus revocationibus comprehenſas, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, & Conſtitutionibus Apoſtolicis non adverſentur, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus. *Confirmatio, de qua in rub.*

§.2. Quocirca Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis quibuſcumque, nec non *Executio Ordinariis locorum commiſſa*

non dilecto filio Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, quandocumque fuerint requiſiti, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicantes, faciant auctoritate Noſtra prædictos Generalem, & univerſos Fratres, ac quemlibet eorum præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos, & eorum ſingulos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrar.

§.3. Non obſtantibus fel. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate preſentium in Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis, & ſingulorum illius Monaſteriorum, Eccleſiarum, & locorum Regularium quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, necnon omnibus illis, quæ ſinguli Prædeceſſores prædicti in eorum literis voluerunt non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.4. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 21. Auguſti 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 21. Auguſti 1606. Pont. noſtri Anno II.

XLVII.

Confirmatio, & innovatio privilegiorum Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, Et approbatio Congregationis Reformatorum, ſeu Recollectorum, ſub regimine Magiſtri Generalis, & aliorum Prælatorum ejuſdem Ordinis.

Ordinem iſtum primo confirmavit Gregorius IX., in ſua Conſtit. XLII. Devotionis *Tom III. fol.* 284.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ordinis Commendatio.

INter omnes vitæ regularis Ordines, quibus miſticum totum hoc militantis Eccleſiæ corpus ad Chriſtianæ pietatis cultum dirigitur, ille in primis ex omni ſui parte conſpicuus nobis videtur, quem Beatiſſima Cœlorum Regina ad Captivorum in Infidelium partibus miſere ſervientium redemptionem, Sancto Raymundo de Pennafort, & claræ memoriæ Jacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolaſco primo illius Profeſſori dum vitam ducerent in humanis, ſingulari quodam miſerationis affectu ſibi fore cariſſimum, revelavit, & felicis recordationis Caliſtus Papa Tertius Prædeceſſor noſter cæteris Ordinibus ratione quarti voti, quo illius Fratres ſe Infidelibus in Captivorum redemptionem pignus fore devovent, & obſtringunt, celſiorem, & perfectiorem vocavit. Hic ipſe Ordo jam inde ab Anno Domini 1208. in Civitate Barchinonen. ab eodem Jacobo Rege in die feſto Sancti Laurentii Martyris ſub Invocatione Beatæ Mariæ de Mercede, & Redemptionis Captivorum nuncupatæ inſtitutus, & a piæ memoriæ Gregorio Papa Nono etiam Prædeceſſore noſtro a Nativitate ejuſdem Domini 1230. a revelatione vero prædicta duodecimo, Pontificatus autem ſui Octavo annis, in feſtivitate Sancti Antonii Abbatis confirmatus iis pietatis incrementis in corporum, animarumque Captivorum hujuſmodi ſalutem ſcilicet eorum, aliis redimendis, aliis inſtituendis, aliiſque in fide corroborandis opera, & ſermone in dies magis magiſque effloruit, ut quamplurimi Romani Pontifices ſimiliter Prædeceſſores noſtri non minus primam illius originem cœlitus revelatam, quam pios hujuſmodi progreſſus admirati, innumeras propemodum in eum gratias, & privilegia ex inexhauſto Eccleſiæ Dei Theſauro Sedis Apoſtolicæ benignitate depromptas, liberaliſſime contulerint.

alias 1235.

Ejuſdem ſupplicatio pro ſuorum privilegiorum confirmatione.

§.1. Cum autem ſicut dilectus filius Ferdinandus de Sancto Jacobo ipſius Ordinis per Italiam Vicarius Generalis, tam ſuo quam dilectorum filiorum univerſorum ejuſdem Ordinis profeſſorum nominibus Nobis nuper exponi fecit, ipſi profeſſores pri-

privilegia hujuſmodi pro firmiori illorum ſubſiſtentia per nos Apoſtolico munimine roborari, ac infraſcripta fieri ſummopere deſiderent, idem Ferdinandus nominibus prædictis nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus privilegiis ipſis robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere, & infraſcriptis annuere, ac alias deſuper opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Hic Pont. cōfirmat, quatenus non ſint revocata, & ſacris Canonibus, & Concilio, Conſtitutionibuſque Apoſtolicis contraria.

§.2. Nos igitur, qui veſtigiis Prædeceſſorum hujuſmodi, poſtquam ad Apoſtolatus apicem, meritis licet imparibus, divina favente clementia aſſumpti fuimus inhærentes, peculiarique noſtra erga Deiparam Virginem, primam, & veram hujus Ordinis Inſtitutricem devotione adducti, non ſolum ad eorum, quæ a tot Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris ad ipſius Ordinis tam ſpiritualem, quam temporalem decorem, & commodum conceſſa ſunt, confirmationem, ſed etiam eorum, quæ ad ejuſdem amplitudinem promovendam, uberioreſque fructus in vinea Domini proferendos opportuna videntur, corroborationem propenſiſſima voluntate inducimur, dictum Ferdinandum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, necnon conſideratione chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici nobis deſuper, & humiliter ſupplicantis, omnia, & ſingula indulta, privilegia, decreta, Conſtitutiones Ordinationes, reformationes declarationes, ac proviſiones quaſcumque, auctoritatem, & poteſtatem, officium, & electionem Magiſtri Generalis, Vicariorum, Procuratorum, Viſitatorum, Provincialium Redemptorum Captivorum, Electorum, Definitorum, Commendatorum vocalium, aliorumque Officialium dicti Ordinis, Capitulorumque tam Generalium, quam Provincialium, ejuſdem celebrationem, necnon Provinciarum, Monaſteriorum, Fratrum, & aliorum ſub dicti Ordinis Regula, & Inſtitutis degentium gubernationem, directionem, curam, adminiſtrationem, viſitationem, correctionem, unionem, & ſeparationem concernentia, ac immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, antelationes, præeminentias, licentias, facultates, conceſſiones, invocationes, favores, aliaſque temporales gratias univerſas, necnon Apoſtolicas, tam ſub plumbo, quam in forma brevis deſuper quomodolibet expeditas literas, quas, & quæ idem Gregorius Nonus, & recolendæ memoriæ Gregorius Papa Undecimus, Innocentius Quartus, Sextus, & Octavus, Alexander Quartus, Sextus, Clemens Quartus, Sextus, & Septimus, Joannes Vigeſimus ſecundus, Nicolaus Tertius, Quartus, & Quintus, Bonifacius Octavus, Urbanus Quintus, Martinus etiam Quintus, Eugenius Quartus, Pius Secundus, prædictus Calliſtus, Paulus Secundus, Tertius, & Quartus, Sixtus Quartus, Julius Secundus, & Tertius, Leo Decimus, & noviſſime Sixtus Quintus, & Clemens Octavus, ac alii quicumque Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri huic univerſo Ordini, ac ſingulis illius Provinciis, Monaſteriis, Prioratibus, Domibus, & aliis regularibus locis, necnon Generali Magiſtro, illiuſque, ſive ipſius Ordinis Vicario, ſeu Vicariis, Procuratoribus, Viſitatoribus, Provincialibus, Redemptoribus Captivorum, Electoribus, Definitoribus, Commendatoribus vocalibus, aliiſque Officialibus prædictis quocumque nomine nuncupentur, ac cæteris illius Fratribus, & Religioſis quibuſcumque tam in genere, quam in ſpecie, etiam per modum communicationis, extenſionis, & ampliationis, ac alias quomodolibet, & ſub quibuſcumque verborum formis, & expreſſionibus conceſſerunt, innovarunt, confirmarunt, & approbarunt, quorum omnium, & ſingulorum tenores, etiamſi talia forent, quæ ſpecialem, & individuam mentionem requirerent, præſentibus, acſi de verbo ad verbum inſererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis haberi volumus, (dummodo tamen ſacris Canonibus, & decretis Concilii Tridentini, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis contraria, & ſub aliquibus revocationibus compræhenſa non ſint) Apoſtolica auctoritate tenore præſentium (exceptis tamen indultis, & conceſſionibus Indulgentiarum, ac peccatorum remiſſionibus, & relaxationibus) perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus, ac quatenus opus ſit, ea omnia, & ſingula de novo concedimus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, ac quarumcumq; ſolemnitatum de uſu, jure, vel conſuetudine, aut alias quomodolibet requiſitarum, ac in præmiſſis omiſſarum, necnon quoſcumque alios etiam quantumvis ſubſtantiales defectus, ſiqui forſan in eiſdem, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

Congregationem Reformatorum ſeu Recollectorū hujus Ordinis cum eorū regulis, ſimiliter confirmat.

§.3. Præterea reformationem nonnullorum ejuſdem Ordinis piorum Religioſorum virorum, quos perfectioris vitæ amantes, aliquas domus reformatas, ſeu recollectas nuncupatas in Provinciis Caſtellæ, & Beticæ, ubi ſub arctioribus quibuſdam vitæ, & morum regulis longe a ſæcularibus curis vivunt, juxta dicti Ordinis laudabiles Conſtitutiones per eos rigoroſius, & ſtrictius obſervari cœptas inſtituiſſe, cum non exigua animi noſtri in Domino lætitia percepimus, omniumque, & ſingularum Domorum hujuſmodi erectionem, necnon omnes, & ſingulas antiquas dicti Ordinis Conſtitutiones, & Ordinationes per eos, ut præfertur, obſervari cœptas, quarum etiam tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis haberi volumus (quatenus non ſint revocatæ, nec decretis Concilii hujuſmodi, aut aliis Canonicis ſanctionibus contrarientur) auctoritate, & tenore prædictis

etiam perpetuo approbamus, & confirmamus.

Et Generali facultatem Reformatorũ Domos ubique erigendi tribuit.

§.4. Ac Generali dicti Ordinis Magiſtro nunc, & pro tempore exiſtenti, ut ubicumque locorum quaſcumq; ejuſdem Ordinis reformatas Domos, & Eccleſias canonice erigere, & inſtituere, libere, & licite valeat, ſimiliter perpetuo concedimus, & Indulgemus, ac etiam plenam, liberam, & omnimodam licentiam, auctoritatem, & poteſtatem tribuimus, & impertimur.

Hanc tamen Congregationem Generali Ordinis, aliiſque Prælatis totaliter ſupponit.

§.5. Ceterum ne prætextu Reformationis hujuſmodi unitatem dicti Ordinis aliquo tempore perturbari contingat, omnia, & ſingula domos, Eccleſias, & alia regularia loca ſub eadem reformatione hucuſque erecta, & inſtituta, ac de cetero in perpetuum erigenda, & inſtituenda, eorumque omnium, & ſingulorum Superiores, Fratres, Religioſos, & alias perſonas quaſcumque nunc, & pro tempore exiſtentes, perpetuis futuris temporibus ſub ejuſdem Ordinis unitate remanere volumus, illaque, & illos Generali Magiſtro, Vicariis, Provincialibus, Viſitatoribus, cæteriſque Superioribus dicti Ordinis, præſentibus, & futuris in omnibus, & per omnia perpetuo quoque ſupponimus, & ſubiicimus, ita ut Generali Magiſtro, Vicariis, Provincialibus, Viſitatoribus, cæteriſque Superioribus prædictis æque ac cæteri Ordinis prædicti Fratres, & Religioſi ſubſint, & pareant, nec ab eadem unitate, & ſubiectione quovis prætextu, colore, vel ingenio ſe ullo unquam tempore ſejungere, aut ſeparare, vel eximere præſumant.

Clauſulæ pro perpetua harũ literarum firmitate.

§.6. Decernentes præſentes literas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: ſicque per quoſcumque Judices etiam Commiſſarios quavis auctoritate ſungentes, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, dictæque Sedis Nuncios judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorũ deputatio.

§.7. Necnon mandantes Venerabilibus Fratribus noſtris Toletan., Iſpalen., & Cæſaraguſtan. Archiepiſcopis, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes hujuſmodi, ac in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipſorum Profeſſorum, vel alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra omnia, & ſingula præmiſſa inviolabiliter obſervari, ac ſingulos, quos ipſe præſentes concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumq; contra præſentium hujuſmodi tenorem quomodolibet moleſtari. Nos enim eis, & eorum cuilibet, quos, quibus, quoties, & quando opus fuerit, citandi, & ſub cenſuris aliiſque pœnis in forma conſueta inhibendi, nec non contradictores quoſcumque per ſimiles ſententias, cenſuras, & pœnas appellatione poſtpoſita (ſervata tamen forma Concilii Tridentini) compeſcendi, brachiumque ſeculare, ſi opus fuerit, invocandi, plenam, liberam Apoſtolica auctoritate prædicta earumdem tenore præſentium concedimos facultatem.

Clauſula contrariorum derogatoriæ.

§. 8. Non obſtantibus ejuſdem Bonifacii Prædeceſſoris de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim vigore ipſarum præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dicti Ordinis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis illis, ejuſque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, ac aliàs in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie latiſſime, & pleniſſime, ac ſpecialiter, & expreſſe derogamos, cæteriſq; contrariis quibuſcumq;. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptorum fides.

§.9. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca ubi neceſſe fuerit deferri, volumus, & apoſtolica auctoritate prædicta decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manuque, ac ſigillo pro tempore exiſtentis Magiſtri Generalis ipſius Ordinis, ſeu Vicarii ſubſcriptis, munitis, eadem fides tam in judicio, quam extra adhibeator, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§. 10. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam noſtrarum abſolutionis, approbationum, confirmationum, innovationis, conceſſionum, roboris, adiectionis, defectuum ſuppletionis, conceſſionis, indulti, impartitionis, voluntatis, ſuppoſitionis, ſubjectionis, decreti, mandati, & derogationis prædictorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat die 23. Aug. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1606. 12. Kalen. Septembris Pontif. Noſtri Anno II.

Re-

Digitized by Google

X L V I I I.

Revocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum Regularium quoquo modo conceſſarum, coguoſcendi caoſas ſuorum ſubditorum, ad officium Sanctæ Inquiſitionis contra hæreticam pravitatem quomodolibet pertinentes.

Concordat Conſtit.LVI. Alexandri IV. Ne commiſſæ. *Tom.III.fol.*393.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontiſex ea interdum, quæ a Prædeceſſoribus ſuis temporum, & rerum qualitate id tunc expoſcente, provide pro hæreſum estirpatione ſancita ſunt, novis emergentibus rationibus revocat, & immutat, aliaque deſuper diſponit, & ordinat, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

Pius IV. juſſit Inquiſitores procedere cōtra quoſcumque ſæculares dummodo ab eorum Superioribus non eſſet præventum.

§.1. Dudum ſiquidem fæl. rec. Pius Papa Quartus Prædeceſſor noſter ſua perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuit, ordinavit, & declaravit, quod ex tunc deinceps in omnibus Chriſtiani Orbis partibus Inquiſitores hæreticæ pravitatis tam generales, quam in quibuſvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra omnes quorumcumque Ordinum etiam esemptorum, & Mendicantium profeſſores, & religioſos, ac tam alios quoſcumque quovis modo privilegiatos, & exemptos, de hæreſis crimine quomodolibet ſuſpectos, aut culpabiles, dummodo ab eorum profeſſorum, & Religioſorum Superioribus, vel Prælatis in cauſis bujuſmodi præventi non ſuiſſent, juxta facultates officii Inquiſitionis ipſius pravitatis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos ſecundum canonicas ſanctiones caſtigare, atque punire poſſent, & valerent, ac alias prout in literis ipſius Pii Prædeceſſoris latius continetur.

Hic modo Pontifex facultatem quibuſcumque Ordinū Prælatis cognoſcendi cauſas Regularium ad officium Inquiſitionis ſpectātes quoquomodo cōceſſam revocat.

§.2. Cum autem rerum uſo compertum ſit, occaſione præventionum hujuſmodi, nonnulla interdum impedimenta orta eſſe, quominus cauſæ hojuſmodi ea, qua decet diligentia, coguoſcantur, Nos de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium contra hæreticam pravitatem generalium Inquiſitorum illa de medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac matura deliberatione, hac noſtra etiam perpetuo valitura Conſtitutione, omnia, & quæcumque privilegia, indulta, facultates, & conceſſiones Generalibus, Superioribus, & Prælatis quorumcumque Ordinum, ſive Mendicantium, ſive Clericorum Regularium, cujuſvis Ordinis, & Inſtituti, etiam in dicta Conſtitutione non expreſſorum, & quantumvis exemptorum, & quocumque nomine nuncupatorum, per dictum Pium, ac quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam conceſſa, approbata, & innovata, & quantumvis etiam longiſſimo tempore obſervata, cauſas ad dictum officium quovis modo ſpectantes cognoſcendi, & terminandi, ſeu in illis quoquo modo ſe intromittendi, quorum omnium, & ſingulorum tenores, etiamſi de illis ſpecialis, & espreſſa mentio habenda eſſet, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo caſſamus, revocamus, & abolemus, ipſiſque Generalibus, Superioribus, & Prælatis, ut de cætero quovis quæſito colore, vel prætextu præventionis, vel conſuetudinis, & præſcriptionis immemorabilis, ſeu cognoſcendi, an delationes hujuſmodi calumnioſæ ſint, necne in eiſdem cauſis, tam motis, quam movendis, quoquo modo ſe intromittere, ſeu immiſcere, denunciationes recipere, teſtes esaminare, proceſſus conficere, cauſas ipſas cognoſcere, definire, vel terminare minime audeant, ſeu præſumant, ſimili auctoritate diſtrictius inhibemus.

Regulares omnes Ordinariis, & Inquiſitoribus libere denunciari mandat.

§.3. Volentes, & expreſſe mandantes, ut ipſi Religioſi poſſint, & debeant omnes, etiam Ordinum hujuſmodi profeſſores, de hæreſi ſuſpectos, Inquiſitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus libere denunciare, abſque eo quod Superiores prædicti perſonas denunciaodas, & cauſas perquirere, vel quoquo modo id impedire, vel retardare audeant, ſeu præſumant.

Et cauſas coram ipſis Prælatis pendentes Inquiſitoribus, & Ordinariis committit.

§.4. Inſuper omnes, & quaſcumque cauſas ad dictum officium quomodolibet ſpectantes, & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælatis hujuſmodi in quibuſcumque locis exiſtentibus, ac contra quoſcumque Religioſos, ut præfertur, exemptos, motas, & pendentes, ad Nos harum ſerie avocamus, eaſque omnes in ſtatu, & terminis, in quibus de præſenti reperiuntur, ipſius pravitatis Inquiſitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus terminandas committimus.

Prælatos de tranſmittendo omnia acta, & omnes regulares de hæreſi ſuſpectos iiſdē Ordinariis, & Inquiſitoribus monet.

§.5. Præterea ipſis Generalibus, Superioribus, & Prælatis pari auctoritate præcipimus, atque mandamus, ut omnes proceſſus, & acta cauſarum hujuſmodi Inquiſitoribus, ſeu Ordinariis prædictis reſpective remittant, & conſignent; necnon Profeſſores, Fratres, & Religioſos ſupradictos, quos hæreſis labe infectos, vel ſuſpectos, etiam in viſitatione eſſe noverint, abſque alia conſultatione cum propriis Superioribus facienda, eiſdem Inquiſitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus reſpective denuncient.

Contravenientibus pœnas imponit.

§.6. Quod ſi Generales, aliique prædicti præſentibus literis non paruerint, eos omnes privationis quarumcumque dignitatum, ſeu prælaturarum, vel officiorum ſuorum Ordinum, ac vocis activæ, & paſſivæ, perpetuæque inhabilitatis ad eadem, necnon contra fautores hæreticorum, & impeditores officii ſtatutas, & inflictas pœnas

nas, aliaſque cenſuras eccleſiaſticas etiam excommunicationis majoris latæ ſententiæ, a qua nonniſi a Nobis, vel a Romano Puntifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo, abſolutionis beneficium valeant obtinere, eo ipſo incurriſſe.

Clauſulas hujus Bullæ præſervativas apponit.

§.7. Nec non præſentes literas, licet Generales, Superiores, & Prælati prædicti, aut quicumque alii quavis auctoritate, dignitate, vel officio, ſeu honore fulgentes in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes, vel habere prætendentes ad hoc vocati non fuerint, ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter obſervari; Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Clauſulas derogatorias addit.

§.8. Non obſtantibus prædicta, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinum, & Inſtitutorum quorumcumque juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam mare magnum, vel alias quomodolibet nuncupatis, eiſdem Ordinibus, eorumque Generalibus, Superioribus, & Prælatis, ac perſonis, etiam per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Sedem prædictam, & per Nos quovis modo conceſſis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus, ac aliis omnibus, quæ præſentibus quomodolibet obſtare poſſent, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores pro pleno, & ſufficienter præſentibus expreſſis, & totaliter inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Formam, & effectum publicationis præſcribit.

§.9. Ut autem præſentes literæ ad omnium notitiam deducantur, neve aliquis ignorantiam earum prætendere, aut contra eas ſe excuſare valeat, illas in valvis Sancti Joannis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum Baſilicarum de Urbe, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ de more affigi, & publicari, earumque exempla inibi affixa dimitti, ac poſt publicationem hujuſmodi omnes, & ſingulos, quos concernunt, & concernent in futurum perinde arctent, & afficiant, acſi eorum cuilibet perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Tranſumptis credi jubet.

§.10. Quodque earum tranſumptis, etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo alicujus Prælati, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem in judicio, & extra, ubique gentium, & locorum adhiberi volumus, & mandamus, quæ eiſdem originalibus literis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Et nihilominus, ut ad majorem notitiam ſingolorum, & quorumcumque Religioſorum prædictorum præſentes deveniant, etiam volumus, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus Generalibus, Superioribus, & Prælatis prædictis, ut in primis proximis futuris Capitulis, ſeu Congregationibus Provincialibus, vel Generalibus cujuſcumque Provinciæ tam in Italia, quam extra, præſentes noſtras literas legi, & publicari faciant, & procurent.

Præſentes in Capitulis publicandæ.

Sanctio pœnalis.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ caſſationis, revocationis, abolitionis, inhibitionis, mandatorum, avocationis, commiſſionis, præceptorum, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Septem. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexto, Kalend. Septembris, Pontificatus noſtri Anno II.

XLIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas quærendi eleemoſynas de licentia ab Ordinariis gratis obtinenda, Confratribus Confraternitatis Tonorii prope Genevam inſtitutæ ad converſionem Hæreticorum conceditur, & hujuſmodi Confratres dictis Ordinariis commendantur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archipresbyteris, Plebanis, cæteriſque Locorum Ordinariis, & Eccleſiarum Rectoribus, eorumque reſpective Vicariis, & Officialibus in ſpiritualibus generalibus, ad quos præſentes literæ pervenerint, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

Vices illius, quanquam immeriti, gerentes in terris, qui propter nimiam charitatem ſuam, qua dilexit Nos, de ſolio cœleſtis gloriæ ad infima hujus Mundi deſcendens venit ſalvare, quod perierat, nihil prætermittere debemus, quod reducendis ad ejus ovile diſperſis ovibus conducat.

§.1. Cum igitur, ſicut accepimus, oſtendente

Erecta Tononii Confraternitas ad curãdam Hæreticorum converſionem.

te Domino divitias miſericordiæ ſuæ, per miniſterium ſervorum ſuorum prope Genevam oſtium apertum ſit hæreticorum converſioni, & ad eam operandam pia quædam Domus, ac Sodalitas, ſeu Confraternitas ſub titulo Beatæ Mariæ Compaſſionis in Oppido Tononii inſtituta, & in aliis hæreticorum locis in dies propagetur, magno cum fructu, & augmento Catholicæ Religionis, quippe quæ multa, ac varia egregia opera ad ſubverſos reducendos ad veritatem peragat, eam omni ſtudio, & favore proſequi, quantum in Domino poſſumus, conamur.

Confratres petunt concedi ſibi facultatẽ eleemoſynas quærendi a Catholicis.

§.2. Quoniam vero multos, grandeſque ſumptus in eamdem quotidie fieri neceſſe eſt, qui longe impares ſunt viribus ſuis, piis fidelium eleemoſynis indiget; Quamobrem Confratres dictæ Confraternitatis Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, aut eleemoſynam quærere in locis omnibus Catholicæ Religionis illis facultatem concedere, & vobis commendare hoc ſanctum miniſterium dignaremur.

Conceditur de licentia Ordinariorum, & ſub legibus nonnullis.

§.3. Quapropter dictos Confratres ab omnibus excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ut ubique locorum Catholicæ Religionis eleemoſynas per ſe, vel per alios quærere libere poſſint, tenore præſentium iis concedimus, & indulgemus; ita tamen, ut licentiam a vobis obtinere debeant gratis expediendam, & ſervent conditiones infraſcriptas.

Ordinarii locorum ut Cõfratribus præſto ſint, monentur.

§.4. Ac licet Fraternitatibus veſtris, Venerabiles Fratres, ac Diſcretionibus veſtris, dilecti filii, promptum eſſe animum, & ſponte ſe exhibere in cauſis Dei, & talibus cauſis confidamus, tamen pro paſtorali officio piis eorum precibus annuentes, vos ita per præſentes, quantum cum Domino poſſumus, enixe hortamur, ut per viſcera miſericordiæ Dei noſtri non ſolum ea ſolatia, quæ vos ultro decet impendere noſtris quoque literis provocati libenter impendatis, & Collectores ſupradictæ Domus, & Confraternitatis benigne excipiatis, ſed etiam omnibus Chriſtifidelibus, ut benigne excipiant, tamquam ſtrenuos meſſis dominicæ operarios, & animarum ſalutis prudentes negotiatores in caritate Dei diligenter commendetis, aut commendare faciatis; ac ſimul, quantum in Domino poteſtis, ſedulam detis operam, ut unuſquiſque Apoſtolici hujus miniſterium officii facultatibus ſuis pro viribus juvet, & eleemoſynam large illi tribuat, quaſi benedictionem, non tamquam avaritiam: Indicantes omnibus, quam mercedem ſint a Domino accepturi. Monemus autem unumquemque veſtrum, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut omni cura, ac ſtudio provideatis, ne ullo loco, aut tempore opportune quomodolibet dicti Collectores, vel eorum Miniſtri, & Adjutores, ſeu Subſtituti in officio impediantur, aut moleſtentur, vel ut hujuſmodi eleemoſynæ quacumque occaſione ſolita, vel opportuna ad eleemoſynam colligendam non colligantur, ne ab ullo quovis prætextu committatur. Ac præterea, ut requiſiti perſonas deputetis Eccleſiaſticas, quæ iis ad quærendas eleemoſynas adjumento ſint, & ubi fuerit opus, aſſiſtant, nec non etiam, ut qui ſeſe Confraternitati prædictæ aggregare voluerint, libere, & abſque ullo impedimento hoc facere valeant.

Modus colligendi eleemoſynas præſcribitur.

§.5. Volumus autem, ut ne quid contra ſacrorum Canonum voluntatem, & Concilii Tridentini Decreta in quærendis hujuſmodi eleemoſynis indecenter, aut alias quomodocumque committatur, a Vobis diligenter curari, ut perſonæ, quæ illas colligent, ſint honeſtæ vitæ, & ſpectatæ religionis, & unius cujuſque veſtri judicio in ſua Diœceſi approbatæ, non participes eleemoſynarum, ſed hoc munere abſque dolo, & fraude ſumma cum modeſtia fungantur; Quæſtorum nomen nullo modo gerant, ſed eleemoſynarum Collectorum: dum quærunt, ſua privilegia ſecum non ferant, nec reliquias: non largiantur imagines, candelas, aliudve quidpiam ſimile: minis, aut imprecationibus fideles non inducant ad eleemoſynas tribuendas. Non petant tamquam debitum, aut ſolitum, neque ulla arte, aut prætextu dicendo cujuſvis Sancti orationem, aut aliter pecuniam, vel alia bona extorqueant: ſed ſimpliciter petendo eleemoſynas, accipiant, quod datur: nullam ſuper iis quovis nomine conventionem ineant, etiam in utilitatem Confraternitatis, atque hæc omnia, & ſingula, ut præciſe, & inviolabiliter ſerventur, & illud præcipue, ſuper quo veſtram conſcientiam oneramus, ut quicquid harum eleemoſynarum nomine collectum fuerit, in dictæ Domus, & Confraternitatis, quocumque loco exiſtant, & in operis prædicti uſum vere, & cum effectu, ſine diminutione convertatur, tenore præſentium vobis præcipimus, & mandamus, ſub pœnis arbitrio noſtro.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in univerſalibus, provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & aliis contrariis quibuſcumque.

Fides danda transumptis.

§.7. Volumus autem, ut harum exemplis, etiam impreſſis, ac manu alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, & ſigillo ejuſdem munitis fides eadem habeatur, quæ præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 7. Septem. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 4. Septemb. 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

Digitized by Google

L.

Quod Fratres Congregationis Cappuccinorum, Ordinis Sancti Franciſci, in Regnis Hiſpaniarum, ſervata forma ſacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, cæteris non obſtantibus, nova loca recipere poſſint.

Congregationem iſtam approbavit Clem.VII. in ſua Conſtit.XXIV. Religionis. *Tom.IV. Par.I. fol.73.*

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD uberes, & ſuaves fructus, quos dilecti filii Congregationis Cappuccinorum, Ordinis Sancti Franciſci Fratres in Eccleſia militanti, cujus regimini divina diſponente clementia præſidemus, in dies afferunt, mentis noſtræ aciem convertentes, ac uberiores ex ipſa Congregatione fructus in dies proventuros eſſe ſperantes, ad ea merito libenter intendimus, quæ ipſius Congregationis Cappuccinorum augmento conducere poſſunt, quæ vero illi in hoc impedimentum aliquod afferre dignoſcuntur, e medio tollere procuramus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus, expedire.

Cappuccini in Regnis Hiſpaniarum nova loca recipere poſſunt.

§.1. Idcirco ſupplicationibus pro parte Procuratoris Generalis prædicti Ordinis Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium negotiis regularium præpoſitorum, ejuſdem Ordinis Fratrum Cappuccinorum Superioribus, ut ubique locorum in Regnis Hiſpaniarum, nova Monaſteria, ſeu Domus, ſervata tamen forma in iis recipiendis Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, accipere libere, & licite valeant, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

Non obſtantibus Bulla Clementis VIII., & aliis contrariis quibuſcumque.

§.2. Non obſtantibus fel. rec. Clementis Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: *Quoniam ad inſtituta*, ſub datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Junii 1603. Pontificatus ſui Anno XII., aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & cujuſvis alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis hujus Bullæ danda fides.

§.3. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publicis ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 5. Septembris 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

Dat. die 5. Septem. 1606. An. II.

L I.

Facultas Nuncio Franciæ pro tempore exiſtenti deputandi ſingulis triennis Sacerdotem ſæcularem in Viſitatorem Monaſterii Monialium Carmelitarum Diſcalceatarum Pariſien., & aliorum Monaſteriorum Regni Franciæ tam erectorum, quam erigendorum ejuſdem Ordinis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Maphæo Archiepiſcopo Nazareno noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud chariſſimum in Chriſto filium noſtrum Henricum Francorum Regem Chriſtianiſſimum Nuncio, & pro tempore exiſtenti.

P A U L U S P A P A V.

Ven. frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Clem. VIII. hoc Monaſterium Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjecit.

§.1. CUm alias fel. recordat. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter Monaſterium Monialium Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum in Civitate Pariſien. tunc noviſſime erectum, ejuſque Abbatiſſam, ſeu Prioriſſam, & Conventum ab Ordinarii loci juriſdictione, & ſuperioritate exemerit, ac Sedi Apoſtolicæ immediate, ac viſitationi Commiſſarii Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum Diſcalceatorum ſubjecerit; Et quia tunc dictus Ordo Fratrum Carmelitarum Diſcalceatorum in Regno Franciæ nondum erat, prout adhuc, ut aſſeritur, non eſt inſtitutus, voluerit idem Clemens Prædeceſſor, ut quouſque Ordo prædictus in dictum Regnum introduceretur, Monaſterium prædictum viſitationi, & correctioni Generalis Ordinis Carthuſien., ac Adminiſtrationi trium nominatorum in literis Apoſtolicis ſuper erectione ipſius Monaſterii expeditis ſubjectum eſſet, prout in illis plenius continetur.

Ejuſque viſitationem generali Carthuſianorum viſitationi commiſit.

§.2. Cumque, ſicut accepimus, prædictus Generalis Carthuſianorum vigore decreti in Capitulo generali dicti Ordinis celebrato onus hujuſmodi recuſaverit; Nos ne Monaſterium prædictum aliquod in ſpiritualibus detrimentum patiatur, opportune pro noſtro paſtorali munere providere volentes, ac de tua prudentia, fide, & integritate plurimum in Domino confiſi, tibi, ut ſingulis trienniis, donec aliud a Nobis, & Apoſtolica Sede mandatum fuerit, etiamſi dicti Fratres Carmelitæ Diſcalceati tunc forſan Pariſiis, vel in aliis Civitatibus, & locis Regni Galliarum Conventus obtineant, vel impoſterum aſſequantur, unum Sacerdotem ſæcularem ætate gravem, vitæ probitate ſpectatum ex duobus tibi nominandis, ac præſentandis per prædictos Admi-

Eo autẽ hoc munus recuſante datur Nuncio Apoſtolico facultas Viſitatorẽ deputandi.

Digitized by Google

Adminiſtratores io viſitatorem dicti, & aliorum Monaſteriorum Monialium Carmelitarum Diſcalceatorum io dicto Regno Franciæ erectorum, vel impoſterum erigendorum deputare, ac illum ſic deputatum tuo arbitrio etiam infra triennium revocare, ac finito triennio ad aliud triennium, non tamen ultra, confirmare, auctoritate noſtra Apoſtolica poſſis, & valeas, eadem auctoritate facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Facultates hujuſmodi Viſitatori conceduntur.

§.3. Eidem vero viſitatori, ſic, ut præmittitur, a te deputato, prædictum, nec non etiam quæcumque alia ejuſdem Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum in toto Galliarum Regno nunc, & pro tempore conſiſtentia Monaſteria, eorumq; Superiores, Abbatiſſas, ſeu Prioriſſas, ac Mooiales, & alias perſonas in eis degentes viſitare, ac tam capite, quam in membris corrigere, & reformare, ac in ſingularum vitam, ritus, mores, & diſciplinam diligenter inquirere, nec non Evangelicæ, & Apoſtolicæ doctrioæ, ſacrorumque Canonum, & Conciliorum generalium decretis, Sanctorumque Patrum traditionibus, ac regularibus dicti Ordinis inſtitutis inhærendo, quæcumque mutatione, correctione, reformatione, emendatione, revocatione, renovatione, aut etiam ex integro editione indigere cognoverit, mutare, corrigere, reformare, emendare, revocare, renovare, & de novo conſtituere, condita ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac regularibus inſtitutis dicti Ordiois non repugnantia confirmare, abuſus quoſcumque tollere, bonas, & laudabiles inſtitutiones, ac in primis divinum cultum, monaſticam diſciplinam, & obſervantiam regularem, ubicumque exciderint, modis congruis reſtituere, ac ipſas Moniales, & alias perſonas prædictas ad regularis clauſuræ formam, ac debitum, & honeſtum vitæ modum reducere, ſi aliquas in aliquo delinquentes repererit, eas juxta canonicas ſanctiones, & regularia inſtituta dicti Ordinis punire, & caſtigare; quæcumque vero graviora repererit, ea in ſcriptis redacta ad Nos diligenter deferri facere, ac quaſcumque rebelles, & præmiſſis non parentes per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcere, ac legitimis ſuper bis habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravare, interdictum Eccleſiaſticum apponere, ac etiam, ſi opus fuerit, auxilium brachii ſæcularis invocare, omnia que alia, quæ viſitationem, & reformationem concernunt, pro dictorum Monaſteriorum, eorumque Monialium proſpero ſtatu dirigendo neceſſaria, & opportuna facere, & exequi poſſit, & valeat, auctoritate prædicta, tenore præſentium ſimiliter facultatem concedimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac Apoſtolicis, nec non io Proviocialibus, Syoodalibus, & generalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac dictorum Monaſteriorum, & Ordinis hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Monaſteriis, & Ordini, eorumque Superioribus, Abbatiſſis, Prioriſſis, & Monialibus, ac quibuſvis aliis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omoibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 9. Septem. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 9. Septembr. 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

LII.

Joriſdictio, & facultates Auditoris Curiæ cauſarum Rev. Cameræ Apoſtolicæ.

Hoc officium antiquiſſimum, & præſtantiſſimum eſt, & vetuſtior Bulla, quæ de ſpeciali hujus Tribunalis juriſdictione haberi potuit, eſt Conſtitut. IX. Innocentii VIII. Apprime. *Tom. III. Par. III. fol. 206. Ultra quam poſui aliam Pii IV. Conſtit. XL.* Ad eximiæ. *Tom. IV. Par. II. fol. 80., ut quiſque ex illis, & iſta dignoſcat, quam ancta ſit hujus Auditoris juriſdictio.*

Hujus autem Tribunalis reformationem primo edidit Pius IV. io Conſtit. LXVI. *Inter multiplices.* ibid. fol. 125. Et deinde Pius V. in Conſtit. CLVII. *Inter illa.* Tom. IV. Par. III. fol. 133.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Magiſtro Petro Paulo Creſcentio Presbytero Romano, utriuſque Juris Doctori, cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, Notario, & Familiari noſtro, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

EXimiæ fidelitatis, & prudentiæ, occnon onerosa, ac grata devotionis, & familiaritatis obſequia, quæ Nobis, & Apoſtolicæ Sedi jamdudum impendiſti, & de præſenti aſſiduis ſtudiis impendere non deſiſtis, generis quoque nobilitas, literarum ſcientia, & ingentes animi dotes, quibus clarere dignoſceris, jam exinde conceptam in Nobis ſpem, & expectationem majorem accenduot, ac pollicentur haud dubie, quod ea, quæ tibi etiam de cætero duxerimus committenda, etiam quam maxima, arduaque

que negocia, eo majori prudentia, ac diligentia exequeris, quo perſonam tuam imposterum condignis honoribus, gratiis, & favoribus magis propriis a Nobis cognoveris decoratam.

Officium Auditoratus vacavit per promotioné Marcelli Lantes, ad Cardinalatum.

§. 1. Cum itaque officium generalis Auditoratus, ſeu audientiæ cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ, quod nuper dilectus filius noſter Marcellus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Lantes nuncupatus tempore aſſumptionis de ejus perſona ad Cardinalatus honorem per Nos nuper de Fratrum noſtrorum conſilio, Apoſtolica auctoritate, factæ obtinebat, ex eo, quod illud per aſſumptionem prædictam harum ſerie vacare decernimus, per decretum hujuſmodi vacet ad præſens.

Et modo Petro Paulo Creſcentio confertur.

§. 2. Nos volentes te literarum Apoſtolicarum majoris Præſidentiæ Abbreviatorem, & in illarum expeditione dilecto filio noſtro Alexandro Sancti Laurentii in Damaſo Diacono Cardinali Montalto nuncupato, ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Vice-Cancellario aſſiſtentem, ac in utraque Signatura noſtra Referendarium, etiam continuum Commenſalem noſtrum, quem ad tanti officii regimen, & miniſterium duximus aſſumendum, & in illius aſſequutione cæteris anteponendum, favore proſequi gratiæ ſpecialis, teque a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, necnon ſingulorum privilegiorum, indultorum, facultatum prędicto, & quibuſcumque aliis Officiis, Collegiis, Tribunalibus, & locis piis Urbis, eorumque Judicibus, Rectoribus, & Protectoribus, ac aliis perſonis, quomodolibet, & quandocumque etiam ſub quibuſcumque verborum expreſſionibus, & formis conceſſorum, ac ſcripturarum, aliarumque literarum deſuper confectarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis, & inſertis habentes, de tuis probata fide, integritate, & diligentia plurimum in Domino confiſi;

Cum omnibus juribus emolumentis, & juriſdictionibus ſolitis, & cum infraſcriptis videlicet.

§. 3. Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, & ex certa ſcientia noſtris, officium prædictum, ſive ut præmittitur, ſive alias quovis, quem haberi volumus pro expreſſo, modo vacans cum Officio Correctoriæ, ſeu Correctoris Archivii dictæ Curiæ, & aliis illi annexis, ac omnibus, & ſingulis illius honoribus, præeminentiis, prærogativis, exemptionibus, immunitatibus, juriſdictionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, nec non (ſalva diſmembratione, & ſeparatione ſex millium ſcutorum annuorum monetæ Romanæ decem julis ejuſdem monetæ pro quolibet ſcuto hujuſmodi computatis, ex fructibus dicti Officii Auditoratus per fel. recor. Sixtum Papam V. Prædeceſſorem noſtrum factis, ſeu ſex millibus ſcutis prædictæ Cameræ alias applicatis ſalvis remanentibus) cum juribus, regalibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis conſuetis, ac debitis, facultatibuſque, & indultis, ac decretis, etiam in ordine, & modo procedenti in cauſis præfato Marcello Cardinali, & aliis, qui pro tempore fuerunt, cauſarum Curiæ hujuſmodi generalibus Auditoribus, ac per piæ memoriæ Julium II., Leonem X., Clementem VII., Paulum III., & Julium etiam III., ac prædictum Sixtum, & Gregorium XIV. alioſque quoſcumque Romanos Pontifices etiam Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam ſub quibuſcumque tenoribus, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis tam in forma brevis, quam ſub plumbo expeditis literis, ac alias ex uſu, ſtylo, conſuetudineque quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus, & aſſignamus. Teque ad tui vitam noſtrum, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, ac dilecti filii noſtri Petri tit. Sancti Joannis, & Pauli Presbyteri Cardinalis Aldobrandini nuncupati moderni, & pro tempore exiſtentis ipſius Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarii, & cauſarum Curiæ Cameræ hujuſmodi generalem Auditorem, cum honoribus, oneribus, præeminentiis, prærogativis, exemptionibus, immunitatibus, juriſdictionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, conceſſionibus, indultis, juribus, regalibus, emolumentis, facultatibus, & decretis prædictis, eiſdem auctoritate, & tenore conſtituimus, & deputamus: ac in locum dicti Marcelli Cardinalis, quoad hujuſmodi Auditoratus officium, ejuſque liberum exercitium, quoad vixeris, ſubſtituimus, & ſubrogamus.

In cauſis Criminalibus abſque irregularitate ſe immiſcendi.

§. 4. Teque ad Auditoratus, & Correctoriæ officia hujuſmodi, & eorum liberum exercitium, ac omnia, & ſingula prædicta ex nunc admittimus, & recipimus, & per Petrum Cardinalem modernum, ac pro tempore exiſtentem Camerarium prædictum, nec non dilectos filios dictæ Cameræ Præſidentes, Clericos, cæteroſque ad quos ſpectat, & ſpectabit tam in Camera, quam extra eam recipi, & admitti, atque tibi de juribus, regalibus, localibus, taxis, proventibus, obventionibus, & emolumentis, & aliis ſupradictis integre reſponderi, & ſatisfieri mandamus, ac volumus, & etiam præcipimus. Tibique indulgemus, quod ſi te in quibuſcumque cauſis criminalibus, etiam ubi pœna ſanguinis, & ultimi ſupplicii imponenda erit, ſeu imponetur, aut de hujuſmodi cauſis tractandum fuerit, impoſterum aliquando contigerit immiſcere, nullam ob id irregularitatis, vel inhabilitatis cujuſcumque, ſeu aliam cenſuram eccleſiaſticam, aut infamiæ maculam, ſive notam, nec alia incurras impedimenta, dummodo ſententiam ſanguinis per te ipſum non feras, neque votum ſubſcribas.

Cauſas per Locumtenentes cognoſcendi.

§. 5. Ac etiam tibi, per te, ſeu alium, vel alios idoneum, vel idoneos Locumtenen-

Digitized by Google

nentem, ſeu Locatenentes, & Officiales, vel Vicegerentes tuos, quos, & quando pro tempore duxeris aſſumendos, aut deputandos, de omnibus, & ſingulis cauſis, modis, & formis infraſcriptis cognoſcendi, & decidendi, facultatem concedimus per præſentes.

In cauſis obligationū Cam. præterquam in litibus alibi introductis, & inter Cives Romanos juxta Bullam Pii Quarti in rubrica præced.

§.6. Quod tu videlicet tam in cauſis obligationum in forma Cameræ, quam in forma juris Guarentigiæ, vel Ripæ, vel Ripettæ celebratarum, ac etiam in aliis obligationibus, in quibus etiam abſque obligatione in forma Cameræ debitores conſenſerint in mandatum exequutivum unica citatione, vel etiam ſine citatione, & quarum obligationum, vel conſenſuum vigore in aliis Tribunalibus exequutive, vel per relaxationem mandaturum proceditur quovis modo, ſolus, præterquam inter Cives Romanos, inter quos privilegium, ſeu Conſtitutionem ultimo loco per rec. mem. Pium Papam IV, ſimiliter Prædeceſſorem noſtrum in favorem Populi Romani motu proprio factam ſervari volumus: Alii vero quicumque etiam Romanæ Curiæ Judices in ſimilibus cauſis nullatenus nulloque modo procedere poſſint: Ac de omnibus, & ſingulis obligationibus in forma Cameræ ubivis locorum, & inter quaſcumque perſonas factis, vel faciendis, iis dumtaxat exceptis, quæ in dependentibus a litibus, & cauſis in eadem Camera, aut coram aliis Judicibus pro tempore introductis, factæ, & receptæ fuerint, & tunc non per viam cenſurarum, ſed per viam mandati exequutivi.

Eaſque a quibuſcumque Judicibus præterquam commiſſas per ſpeciale reſcriptū de oblig. Camer. mentionem facient, & cauſas Capitolinas inter Cives Romanos vertentes reaſſumendi.

§.7. Itant quaſcumque cauſas, quæ de cætero perpetuis futuris temporibus in eadem Curia ſuper ipſis obligationibus, aliiſque omnibus ſupradictis, in alio, quam Auditoratus hujuſmodi Tribunali, præterquam in vim ſpecialis commiſſionis noſtræ de dictis obligationibus ſpecialem mentionem facientis, motæ fuerint, in illarum ſtatu, gradu, & terminis, in quibus reperientur, tua ordinaria auctoritate, exceptis dumtaxat cauſis Curiæ Capitolinæ contra dictos Cives Romanos pro tempore juxta formam dicti privilegii motis, reaſſumere, & etiam Judicibus, quibus fuerint commiſſæ, ac coram quibus illæ pendebunt, ne in eis, aut de illis quoquo modo, aut quovis quæſito colore, directe, vel indirecte, illiſque, ac omnibus, & ſingulis quibuſcumque aliis Judicibus, eorumque Locatenentibus, ac Auditoribus tam eccleſiaſticis, quam ſæcularibus, ne in exequutionibus, ac proceſſibus prædictarum obligationum, ac contractuum, de cætero contra tenorem præſentium ad inſtantiam cujuſvis perſonæ, Collegii, Univerſitatis, Capitulorum, & quorumvis, etiam privilegiatorum, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, indignationiſque noſtræ pœnis, ac partibus ipſis, & Notariis, Procuratoribus, Sollicitatoribus, Exequutoribus, ac Officialibus, ſub eiſdem cenſuris, & pœnis, ac privationis officiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda, nec non quingentorum ducatorum Fiſco, & eidem Cameræ applicandorum, refectioniſque expenſarum partibus arbitrio tuo, & nullitatis proceſſuum inde ſequentium, & ſequuturorum quovis modo, directe, vel indirecte ſe intromittere præſumant, inhibere: & quicquid ſecus ſuper his contigerit attentari, irritum, & inane exiſtat, & eſſe cenſeatur, prout ita decernimus.

Vigore oblig. Cam. cenſuras promulgandi.

§.8. Quodque tu ſolus vigore dictarum obligationum cenſuras eccleſiaſticas promulgare.

Cauſas omnes ſpirituales & etiam eminētiū Curialium, Communitatum, Mercatorum, & penſionum cognoſcendi.

§.9. Necnon omnes, & ſingulas ſpirituales, eccleſiaſticas, ac profanas, & quorumvis etiam ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, eorumque, ac Noſtrorum familiarum, & continuorum commenſalium, nec non quorumcumque Prælatorum in ipſa Curia degentium, ac etiam Imperatoris, Regum, Principum, ac Communitatum, & Univerſitatum, eorumdemque Principum Oratorum, necnon dictæ Curiæ officialium eamdem Curiam ſequentium, ac familiarium eorumdem, & ipſius Curiæ cauſarum hujuſmodi Auditoris Notariorum, & eorum Familiarium, Campiorum quoque, & quorumvis mercatorum, ac penſionum annuarum ſuper fructibus, redditibus, & proventibus Eccleſiaſticis, ac eorum fructuum, etiam loco penſionum hujuſmodi reſervatorum, & aſſignatorum, etiamſi eorum, & earum ſolutio non ſit in prædicta Curia, ſed in partibus facienda, & quaſcumque alias etiam commiſſarias cauſas tam civiles, quam (abſque alicujus irregularitatis, ſeu inhabilitatis, aut infamiæ, vel cujuſvis alterius ſententiæ, & pœnæ eccleſiaſticæ incurſu) criminales, & mixtas, conjunctim, vel diviſim in eadem Curia quomodocumque, vel qualitercumque motas, & movendas, ac inter quaſcumque partes, etiam per viam inquiſitionis, aut ex officio quomodolibet pendentes.

Cauſas appellationum a ſententiis Judicum Urbis, (Vicario, Gubernatore, & Senatore, ac Judicibus Capitolin. exceptis) necnon a quibuſcumque Judicibus extra Curiam latarum cognoſcendi.

§.10. Et quæ per appellationem a gravaminibus illatis, & inferri comminatis, ſeu ſententiis definitivis, vel interloquutoriis a quibuſvis Judicibus Ordinariis, & arbitris, atque arbitratoribus in Curia, & Urbe prædictis (Vicario noſtro, ac Gubernatore, & Senatore ipſius Urbis, Judicibuſque Capitolinis dumtaxat exceptis) ac extra eaſdem Curiam, & Urbem, a quibuſcumque Judicibus ordinariis, & delegatis, ſeu arbitris, vel arbitratoribus, ac etiam dictæ Sedis Legatis, & eorum Vice-Legatis in terris eidem Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis, aut aliis eorum Gubernatoribus, vel Officialibus, & quibuſvis in feudum, vel Vicariatum, ſeu alias quomodolibet conceſſis, & pro tempore latis, & promulgatis interpoſitam, ſeu alias eamdem Sedem per viam reclamationis judicialis, vel extrajudicialis, aut nullitatis, vel recurſus, a quibuſcumque ſententiis quorumcumq; Ordinariorum, etiam extra Statum Eccleſiaſticum hactenus devolutæ ſunt, & impoſterum devolventur.

Digitized by Google

In cauſis non excedentibus valorem duc. 200 & in cauſis Mercatorũ & Notariorũ Tribunalis, uſque ad quãcumque ſummam ſummarie, & in omnibus aliorum cauſis prout in Beneficialibus procedendi.

§.11. Eas videlicet, in quibus non agetur ultra ſummam ducentorum ducatorum auri de Camera, aut de re verum valorem prædictæ ſummæ non excedente, ſeu quæ inter, & contra mercatores dictæ Curiæ pro quibuſcumque negociis ad qoamcumque ſummam aſcendant, & pro Notariis tuis, ac inter, & cuntra ipſos, ac eorum familias pro tempore vertentur, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura jodicii, ſola veritate inſpecta, & manu Regia, abſque obſervatione terminorum, qui de ſtylo, ſeu ordinatione Palatii Apoſtolici, aut alias obſervari conſueverunt, ſeu conſueverint, etiam privative, quoad alia Tribunalia, alias vero ſummam prædictam, aut illius valorem excedentes, ac inter, & contra alios, quam mercatores vertentes, ſervatis terminis, & alias ſummarie, proot in beneficialibus, eiſdemque terminis quomodocumque male, & nulliter, præpoſtere, & confuſe tentis, pro minore partium diſpendio, etiam unico contextu, citatione, & audientia reiteratis, etiam per affixionem citationum pro tempore faciendarum, ad valvas ipſorum citaodorum habitationis, quoad obligatos in forma Cameræ, ſeu Guarentigiæ, Ripæ, Ripettæ, ac aliis ſupradictis formis exequutivis, & quoad alios aliter obligatos, ubi non agetur de majore, quam de viginti ducatorum ſumma, audire, cognoſcere, decidere, & fioe debiro terminare.

Cauſas omnium delictorum, tam in Urbe, quam extra contra Curiales, & exempt. cognoſcendi.

§.12. Nec non de omnibus, & ſingulis qoibuſcumque, & quantumcumque enormibus criminibus, delictis, & exceſſibus tam in Urbe, & Curia prædictis, qoam eatra eas per quoſcomque tam ejuſdem Curiæ, atque Sedis Officiales, quam dictam Sedem ſequentes, & alios etiam a Juriſdictione Ordinariorum exemptos, ac dictæ Sedi immediate ſubjectos, cujuſcumque Eccleſiaſticæ, vel mundanæ dignitatis, etiam Epiſcopalis, Archiepiſcopalis, primatialis, vel majoris, & per quoſcumque alios, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, perpetratis, vel perpetrandis, ad Procuratoris Fiſcalis denunciationem, & promotionem, quam etiam partium accuſationem, vel etiam inſtigationem, ſeu ex mero officio, & quoad omnes privative, per Notarios tuos, eorumque ſubſtitutos, ac inter, & contra eos, ac alios in eorum officiis, & intus ea ſolum inquirere, & ſuper illas tam per viam inquiſitionis, quam accuſationis, ſeu denunciationis, & inſtigationis hujuſmodi procedere, & culpabiles repertos, juata ſuorum exceſſuum, exigentiam, & qualitatem, quovis modo, abſque alicujus irregularitatis, aut alterius cenſuræ eccleſiaſticæ hujuſmodi incurſu, punire.

Monitoria contra Epiſcopos ad perſonaliter comparendum nonniſi prævia Papæ commiſſione decernendi.

§.13. Ita tamen, quod monitoria contra Epiſcopos, vel alios corum Superiores prædictos ad comparendum perſonaliter, nonniſi prævia commiſſione manu noſtra ſignata decernas.

Literas Apoſtolicas ſolum

§.14. Et inſuper, quod quaſcumque literas Apoſtolicas generales, & particulares, tam ſub plumbo etiam per officium Audientiæ noſtrarum literarum contradictarum, ac per Officium minoris gratiæ, quam in forma Brevis eapeditas, & quarum ſolam Signaturam ſufficere conceſſum fuerit, ſupplicationes per Nos, & pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem, aut in ejuſdem Poutificis, ſeu noſtra præſentia ſignatas, nec non literas pro tempore eaiſtentium Camerarii, & Pœnitentiarii majoris, noſtrorum (dummodo in illis, & literis Apoſtolicis prædictis alii Exequutores deputati non fuerint) ſolus, in quibus vero deputati erunt, cumulative cum illis, exequi, & ſuper illis proceſſus debitos in forma ſolita, etiam cum promolgatione cenſurarum in ſimilibus promulgari ſolitarum decernere.

vel dato alio exequutore, cumulative exequendi.

Sententias quorumcumque Iudicum in Curia, & extra latarum & proceſſus, tam generalium, quam particularium ſimili modo exequendi.

§.15. Ac per te, tuoſque Locumtenentes, ſeu Vicegerentes, & Officiales, aut Deputatos, & quoſvis alios tam Eccleſiaſticos, quam ſæculares Judices, & tam delegatos, ac etiam cauſarum dicti Palatii Auditores, vel alios, aut Romanum Pontificem pro tempore eaiſtentem tam in genere, quam in ſpecie, ac alias quomodolibet in eadem Curia, & eatra eam pro tempore latarum ſententiarum, nec non quorumcumque proceſſuum generalium, vel ſpecialium tam in die Cœnæ Domini, quam alias, cum cenſurarum, & pœnarum eccleſiaſticarum fulminatione fieri ſolitorum exequutionem, quas etiamſi delegatis, aut ſubdelegatis prædictis, vel quibuſvis aliis etiam ſpecialiter per Nos, & Sedem prædictam commiſſæ fuerint, tibi cumulative, & non privative commiſſa eſſe volumus, atque decernimus, ſervatis terminis in Tribunali Auditoris Cameræ hujuſmodi ſervari ſolitis, etiam ſingulis diebus, & horis, prout in Ordinariis conſuetum eſt facere, illaſque, & illos debitæ eaequutioni, etiamſi opus fuerit, cum auxilii brachii ſæcularis invocatione demandare.

Communitates, & omnes alios extra Curiam degentes pro contractibus initis in Curia, & Curiales, alioſque in Curiam degẽtes pro quibuſcumq; rebus citandi.

§.16. Ac quaſcumque Communitates, Univerſitates, Collegia, Capitula, necnon etiam eatra dictam Curiam degentes, perſonas, pro debitis per eas in eadem Curia contractis, aut ſalario, ſeu contractu in ipſa Curia inito, degentes vero in eadem Curia, ſeu Curiales Eccleſiaſticos ſæculares, vel regulares, etiam ab ipſa Curia abſenres cujuſcumque gradus, ſtatus, ordiois, etiam Pontificalis dignitatis, vel præeminentiæ exiſtentes, pro quibuſvia rebus, & pecuniarum ſummis, ad quorumvis etiam abſentium, quorum intererit pro tempore, inſtantiam, quoties expedierit, etiam per Edictum publicum, conſtito ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto ad eos acceſſu, ad ſatisfaciendum de eorum debitis, & præſtandum ea, ad quæ pro tempore tenebuntur monere, & citare.

Compulſoriales, & remiſſoriales decernendi.

§.17. Ac literas quaſcumque remiſſoriales, & compulſoriales, tam generales, quam ſpeciales, ubi, & quoties opus fuerit, arbitrio tuo decernere.

In vim Eug., & Leon. citatarum in rub.

§.18. Necnon etiam in vim Eugenianæ in favorem Curialium emanatæ, ac Leoni-

næ

Digitized by Google

næ Conſtitutionum, & pro cujuſque illarum extenſione inhibere.

Curiales ſubdi.

Monitoria &c. ad partes decernendi.

§.19. Ac monitoria, citationes, & inhibitiones ad partes, etiam per ſimile edictum decernere, eos quoque arreſtare, & carcerare, ac ſi tibi videbitur, quaſcumque pœnas, & mulctas eodem arbitrio tuo dimittere, & relaxare, atque pro delictorum, & exceſſuum, necnon criminum qualitate quibuſvis pro tempore delinquentibus per Te, tuoſque Locumtenentes, Viceſgerentes, & Officiales infligere, & imponere.

Inobedientes excommunicandi &c.

§.20. Necnon quoslibet inobedientes excommunicare, & a divinis ſuſpendere, generaliter, vel ſpecialiter interdicere, ac ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas per Te, & Locumtenentes, ac alios tuos prædictos pro tempore latas etiam iteratis vicibus aggravare.

Excommunicati ab A. C. per alios non niſi in articulo mortis abſolvi poſſunt.

§.21. Et quod a Te, vel Locumtenentibus, & aliis prædictis pro tempore excommunicati, ſeu alias cenſurati, ab aliis quam a Te, vel Locumtenentibus, & aliis tuis hujuſmodi etiam de partium conſenſu, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolvi non poſſint, ad evitandas colluſiones ſtatuere.

Excommunicatos autem ab aliis, ipſe A. C. abſolvit &c.

§.22. Et cum tibi viſum fuerit expedire, Communitates, Univerſitates, Collegia, Capitula, & perſonas quaſcumque a quibuſvis ſententiis, cenſuris, & pœnis, ac mulctis Eccleſiaſticis ſpiritualibus, vel temporalibus, tam per Te, & Locumtenentes, ac alios tuos præfatos, quam per alios inflictis, in diebus Paſchalibus, & Natalitiis, cum reincidentia abſolvere, necnon ſententias, cenſuras, & pœnas, ac mulctas hujuſmodi, & quæcumque interdicta ſuſpendere, tollere, & eis relaxare.

Obligationes in forma Cameræ poſt mortem debitorum, contra eorū bona exequitur.

§.23. Obligationes quoque in forma Cameræ, etiam per mortem debitoris, quoad illius bona tantum, etiam per viam confeſſionis debiti per aliquem ex Procuratoribus in qualibet obligatione conſtitutis more ſolito faciendas, & hæredibus legitime citatis, ſeu alias arbitrio tuo exequi, & exequutioni demandari facere.

Eaque omnia facere poteſt, quæ Prædeceſſores agere conſueverunt. Hæc autem intelligenda ſūt juxta Reformationem Pii PP. V.

§.24. Et generaliter omnia, & ſingula, quæ ad officium Auditoris cauſarum Curiæ hujuſmodi de jure, vel ex privilegio, aut uſu, ſeu literis, & conſuetudine prædictis olim ſpectabant, & quæ illi, qui pro tempore fuerunt cauſarum Curiæ hujuſmodi Auditores juxta, conceſſas eis facultates facere, decernere, mandare, ſtatuere, ordinare, & exequi quomodolibet potuerunt, ſeu conſueverunt, facere, dicere, mandare, ſtatuere, & ordinare, decernere, & exequi libere, & licite valeas. Proceſſus, & ſententias, quas Tu, & Locumtenentes, ac alii a Te deputati prædicti pro tempore habueritis, & tuleritis, ac reliqua omnia, quæ in præmiſſis, & circa ea, aut quodlibet eorum feceritis, dixeritis, mandaveritis, ſtatueritis, & ordinaveritis, rata, ac grata habitori, ac facturi, ea omnia auctore Domino, ab omnibus uſque ad ſatisfactionem condignam inviolabiliter obſervari.

Indulta omnia Auditoris innovantur, iterateq; cōceduntur.

§.25. Inſuper eiſdem auctoritate, & poteſtatis plenitudine, tam literas Julii II., Leonis X., aliorumque Prædeceſſorum hujuſmodi, quam omnia, & ſingula privilegia, indulta, facultates, juriſdictiones, & gratias officio Auditoratus, & Auditoribus prædictis quomodolibet conceſſa, ac cum omnibus, & ſingulis in eiſdem contentis clauſulis, ſingulas deſuper confectas literas, quorum omnium, & ſingulorum, ac literarum Prædeceſſorum hujuſmodi tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pariter præſentibus haberi volumus pro expreſſis, auctoritate, & tenore prædictis approbamus, confirmamus, & innovamus, ac illa perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter obſervari debere decernimus, eaque omnia, & ſingula ad officium Auditoratus, & pro tempore exiſtentem Auditorem hujuſmodi, perinde ac ſi in eis ſpecialiter, & expreſſe, ac individuo, & pro eis, ſeu in illorum favorem ſtatuta, & ordinata fuiſſent, harum ſerie extendimus, & ampliamus.

Dilationes per alios quoſcumque conceſſæ, obligatis in forma Cameræ non proſunt.

§.26. Quodque Conſtitutiones, quæ *Odoardus*, & *Pervenit* incipiunt, & quævis alternativæ, ſeu moratoriæ, & dilationes etiam ſalinariæ, per quoſcumque etiam ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinales, Clericos Cameræ, & ipſius Cameræ Camerarium pro tempore decretæ, quoad obligatos ut ſupra, tam reſpectu bonorum, quam perſonarum nullatenus proſint.

Cauſa diſcuſſionum ubilibet pendentiū & appellationes non facien mentionem de oblig. camerali, exequutionem non retardat.

§.27. Quinimo obligationes prædictæ debitæ exequutioni demandentur, & etiam poſt mortem debitoris quoad bona, etiam quacumque appellatione, & ſuperinde obtenta commiſſione de hujuſmodi obligatione expreſſam mentionem non faciente, aut diſcuſſione hæreditatis ubilibet pendente, ſi per Creditores data fuerit idonea cautio in forma depoſiti de reſtituendo id quod receperint prioribus, & potioribus Creditoribus in eventum ſuccumbentiæ non obſtantibus.

Præcedentia A.C in Cappella Papæ, & actibus publicis.

§.28. Ac etiam, quod tu Auditor in Cappella noſtra, & aliis actibus, tam publicis, quam privatis, primum locum poſt dictum Gubernatorem, & Oratores Principum, ſi Prælati fuerint, habeas, volumus, ſtatuimus, & ordinamus, tibique pariter indulgemus.

Contradictores in prædictis coercet.

§.29. Ac ſimiliter tibi, contradictores, & rebelles, tibique in præmiſſis non parentes, opportunis juris remediis compeſcendi, & ad id, ſi opus fuerit, auxilium brachii ſæcularis invocandi, cæteraque in præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria, & opportuna, tam in dicta Urbe, quam ubique locorum faciendi, & exequendi, juxta facultates alias tunc officium Auditoratus hujuſmodi attinentibus, attributas.

Carceratos vigore ſuorū mandatorum etiam extra Curiam relaxat juxta Pauli III. Conſt. & Conſt. Pii V.

§.30. Necnon pariter tibi, tuiſque in officio Auditoratus hujuſmodi Succeſſoribus quoſcumque pauperes extra Romanam Curiam pro debitis civilibus, & vigore tuorum, & pro tempore exiſtentis Auditoris Cameræ mandatorum carceratos, tuo, & tuorum in officio Auditoratus ſucceſſo-

rum hujuſmodi arbitrio, juxta facultates deſuper Viſitatoribus carcerum Urbis prædictæ per Conſtitutiones piæ me. Pauli III., & Pii V. Romanorum Pontificum pariter Prædeceſſorum noſtrorum, ad favorem pauperum carceratorum editas, relaxandi, & relaxari faciendi.

Miſerabiles perſonas in cauſa diſcuſſionis, cæteris præfert juxta Bullam Pii V.

§.31. Necnon quoſcumque pauperes, & vere miſerabiles in cauſis tui Tribunalis, tam motis, quam movendis, pro tempore comparentes, conſtito prius ſummarie, & extrajudicialiter, quantum tibi ſufficere videbitur, de eorum paupertate, & miſeria ad ſatisfactionem crediti, cujus creditores fuerint, uſque ad ſummam quinquaginta ſcutorum incluſive, pro quolibet Creditore paupere, & miſerabili hujuſmodi, etiam ſi cæteris Creditoribus priores, & potiores non extiterint ad mittendi, ac eis de ipſorum creditu ſatisfaciendi, & ſatisfieri faciendi, & mandandi realiter, & cum effectu.

In Curia, & extra citat, &c.

§.32. Prætcrea quoſcumque ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum, conſtito ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu, ac etiam ſub Eccleſiaſticis cenſuris, & pecuniariis, aliiſque pœnis imponendis, moderandis, & applicandis, citandi, monendi, & inhibendi, ac in eventum non paritionis ſententias, cenſuras, & pœnas hujuſmodi declarandi, aggravandi, reaggravandi, excommunicandi, interdicendi, auxiliumque brachii ſæcularis, ſi opus fuerit, invocandi, perpetuum quoque ſilentium, omni, & quacumque appellatione, & recurſu remotis, deſuper imponendi, ac alia omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exercendi, juxta conceſſionum aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum deſuper, ipſum Auditoratus officium obtinentibus, ut præmittitur factarum tenorem, plenam, & liberam, eiſdem auctoritate, & tenore concedimus, & impertimur facultatem, & poteſtatem, ac ita tibi mandamus, ſtatuimus, & ordinamus.

Cauſas cambi cum ſiccorum in Urbe cognoſcitur juxta Bullam Pii V.

§.33. Poſtremo, ut omnes, & quaſcumque cauſas, tam per te, quam Locumtenentes, & alios deputatos tuos prædictos ſuper omnibus, & ſingulis articulis, negociis, & cauſis in Conſtitutione, ſeu motu proprio per prædictum Pium Prædeceſſorem, pro pecuniis ad cambium, & recambium uſuraria, & malo modo per mercatores dictæ Urbis accipiendis, factis, contentis, & dependentibus ab eis, prout pro ſingulorum caſuum circumſtantiis alias de jure tibi faciendum videbitur, non obſtante facultate ſub forma motus proprii per prædictum Pium Prædeceſſorem in favorem dicti Gubernatoris conceſſa partibus juſtitiam miniſtrando, audiendas, in quibus non tamquam ſpecialis Commiſſarius, ſed prout Auditor Cameræ hujuſmodi in ſimilibus cauſis, juxta tenorem facultatum ſuarum, & ordinarium ejus Curiæ ſtylum, conſuevit, procedas, cum poteſtate citandi, & inhibendi, ac quaſcumque inhibitiones per dictæ Urbis Gubernatorem decretas revocandi, & criminalitates contra mercatores tollendi, aliaſque, & alia, quæ in præmiſſis, & circa ea fuerint neceſſaria, & quomodolibet opportuna, faciendi, & alias in omnibus, & per omnia, juxta conceſſionum per eoſdem Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros ſuo tempore Curiæ cauſarum ejuſdem Cameræ generalibus Auditoribus factarum tenorem per eaſdem præſentes tibi committimus, & mandamus.

Papa inhibet quibuſcumq; Judicibus, & perſonis etiam ſi Card. fuerint, ne ſe in oblig. Cam. intromittant.

§.34. Mandantes propterea, & diſtrictius inhibentes quiboſcumque Judicibus, & perſonis quocumque nomine nuncupatis, ac quovis privilegio munitis, etiamſi ejuſdem S. R. E. Cardinales fuerint, ſub indignationis noſtræ pœna, & interdicti, nec non etiam excommunicationis ſententiis, quas ſi ſecus fecerint, eo ipſo incurrant [& a quibus præterquam in mortis articulo conſtituti, alias quam a Romano Pontifice abſolvi non poſſint] ne in obligationibus ſupradictis, illarumque exequutionibus, aut aliis præmiſſis contra ipſarum præſentium tenorem quomodolibet ſe intromittere, aut Te, vel Locumtenentes, ſeu alios deputatos tuos prædictos ſuper præmiſſis moleſtare præſumant.

Quòdque præſentes literæ non poſſint notari de ſubreptione &c. neq. ſub aliquib. revocationibus comprehendi.

§.35. Ac decernentes eaſdem præſentes literas tibi in omnibus, & per omnia ſuffragari debere, illaſque, & in eis contenta hujuſmodi nullo umquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari, aut adverſus eas quodcumque juris, aut facti, vel gratiæ remedium impetrari, minuſque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus eas comprehendi poſſe, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antequam illæ emanarent, erant, ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo conceſſas, etiam ſub quacumque data per te eligenda, validaſque, & efficaces ſemper fore, & eſſe, vimque validi, & efficacis contractus inter Nos, & Sedem, ac Cameram prædictas ex una, & te ex altera parte rite, & recte facti, initi, & ſtipulati, ac etiam hinc inde acceptati habere, & obtinere, ac inviolabiliter obſervari debere.

Decretum irritans cum clauſula ſublata apponit.

§. 36. Sicque per quoſcumque Judices & Commiſſarios etiam S. R. E. Cardinales & Camerarium dictæ Cameræ, ac Præſidentes, & Clericos, necnon Palatii Apoſtolici Auditores hujuſmodi, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis cauſa, & inſtantia, ac ubique locorum judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non

Digitized by Google

Derogationes ampliſſimas, & in ſpecie regulis de jure quæſito non tollendo, & Bullæ Pii IV. de regiſtrandis ſubnectit.

§.37. Non obſtantibus præmiſſis, ac Noſtris, quatenus opus ſit, de non tollendo jure quæſito, necnon revocatoria facultatum ad inſtar non concedendarum, aliiſque Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, etiam per Nos, ac Prædeceſſores, & Succeſſores noſtros Romanos Pontifices quoſcumque, quomodocumque, & quandocumque editis, & edendis, & etiam prædicti Pii IV. Prædeceſſoris, quod privilegia, conceſſiones, & indulta Cameræ prædictæ præjudicium quomodolibet concernentia in Camera ipſa intra certum tempus regiſtrari, intimari, inſinuari, & notificari debeant diſponente. Ita quod tu ipſas præſentes literas in eadem Camera nullo umquam tempore præſentare, intimare, notificare, regiſtrari facere, ac inſinuare minime tenearis, niſi ſi, & quando tibi videbitur, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, etiam de rebus, & bonis Eccleſiæ, & Cameræ prædictarum non alienandis, ac in illorum alienatione, ſeu conceſſione, certas ſolemnitates, & formas ſervari debere diſponentibus, ac Curiæ, & Palatii prædictorum ſtylo, necnon Urbis, & Cameræ hujuſmodi, ac quarumcumque aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, reformationibus etiam novis, & noviſſimis, & decretis, ac ordinationibus, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apoſtolicis quibuſvis Communitatibus, Univerſitatibus, Baronibus, Domicellis, feudatariis, & aliis quibuſcumque dictæ Sedi mediate vel immediate ſubjectis, & quibuſvis aliis quacumque dignitate, etiam Epiſcopali, Archiepiſcopali, Patriarchali, & Cardinalatus honore fulgentibus perſonis, ubivis locorum exiſtentibus, ac etiam Noſtris, & dictæ Sedis Nuntiis, Legatis etiam de latere, per Nos, & recolendæ mem. Clementem VIII., ac alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, etiam pro quibuſcumque cauſis, etiam motu ſimili conceſſis, confirmatis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, & impoſterum concedendis, confirmandis, approbandis, & innovandis. Quibus omnibus, & ſingulis, ac omnibus aliis hic non expreſſis, quæ forſan præſentibus obeſſe poſſent, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac individua mentio habenda, aut aliqua alia certa, & exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat motu, & ſcientia, ac de poteſtatis plenitudine paribus ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ac plene, & ſufficienter derogatum eſſe decernimus, & declaramus, necnon omnibus illis, quæ in præmiſſis, & quibuſcumque deſuper confectis literis conceſſa fuerunt non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Declarat non derogare Cõcilio Tridentino, neque reformationibus Pii IV., & V.

§.38. Per præſentes autem non intendimus reformationibus de Auditoratus hujuſmodi, & aliis dictæ Curiæ officiis per Pium IV., & Pium V. Prædeceſſores præfatos factis, necnon Concilii Tridentini decretis in aliquo derogare, vel alias præjudicare, ſed illas, & illa ſalva eſſe, & in ſuo robore permanere, eaque omnia, ac etiam alias, quas hodie per alias literas noſtras ſtatuimus, & ordinamus reformationes, per te, & ſucceſſores tuos prædictos, atque alios, ad quos id ſpectat, ſeu in futurum quomodolibet ſpectabit, omnino, & inviolabiliter ſervari volumus, & mandamus.

Jubet A. C. jurare de fideliter exercendo officium.

§.39. Et inſuper etiam volumus, quod tu, antequam officium Auditoratus cauſarum Curiæ Cameræ hujuſmodi exercere incipias, de illo fideliter exercendo in manibus prædicti Petri Cardinalis, & Camerarii, ſeu ab eo ad id deputati, aut ejus Locumtenentis ſolitum præſtes juramentum.

Tranſumptis que credi debere.

§.40. Quodque præſentium literarum tranſumptis, & exemplis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ Eccleſiaſticæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, & adhiberi fidemque facere illa debeant, quæ ipſis originalibus adhiberetur, & quam ipſæ facerent, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Monitum de bene gerendo officium.

§.41. Tu igitur præfatum Auditoratus cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ officium prompta devotione ſuſcipiens, ſic illud diligenti ſtudio, cura, & integritate exequere, ut tua opera ad Dei laudem, & gloriam, ac earumdem Eccleſiæ, & Curiæ bonum publicum, privatorumque commoditatem, & exemplum laudabile cedant, teque apud Nos, & Sedem prędictam, ut ſperamus, merito peramplius recommendent.

Sanctio pœnalis.

§.42. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, conceſſionis, aſſignationis, Conſtitutionis, deputationis, ſubſtitutionis, ſubrogationis, admiſſionis ſingulorum Indultorum, Statutorum, Ordinationum, facultatum, approbationis, confirmationis, innovationis, extenſionis, ampliationis, decretorum, præcepti, mandatorum, voluntatis, derogationis, & declarationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 25. Septem. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexto 7. Kal. Octobris, Pont. noſtri Anno II.

L I I I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Hiſpaniarum Nuncio deputandi aliquam perſouam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam, in Viſitatorem Regii Hoſpitalis extra muros Civitatis Burgenſis.

Dilecto filio apud Chariſſimum in Chriſto filium noſtrum Philippum Hiſpaniarum Regem Catholicum, noſtro, & Apoſtolicæ, Sedis Nuncio.

P A U L U S P A P A V,

Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facultas Nūcio deputandi Viſitatorem Hoſpitalis;

§.1. REgium Hoſpitale S. Mariæ de las Huelgas nuncupatum prope, & extra muros Burgen. Ordinis Sancti Bernardi Apoſtolicæ Sedi immediatè ſubjectum, ejuſque Commendatarios Fratres Cappellanos, & Miniſtros quoſcumque in his, quæ ad morum correctionem tantùm ſpectant, viſitari, & reformari cupientes, ac de tua prudentia, integritate, ac fide plurimum in Domino confidentes, tibi, ut auctoritate Noſtra Apoſtolica, aliquam perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam, doctrina, prudentia, integritate, ac experientia præſtantem, arbitrio tuo eligendam in ejuſdemHoſpitalis viſitatorem deputare valeas, eadem auctoritate, tenore præſentium, facultatem concedimus, utque hujuſmodi deputationem facias, committimus, & mandamus.

Facultates Viſitatoris deputandi.

§.2. Ipſi vero a te deputando Viſitatori,ut Hoſpitale prædictum, ejuſque Commendatarios Fratres, Cappellanos, ac Miniſtros quoſcumque viſitare, ac tam in capite, quam in membris corrigere, ac in ſingulorum vitam, ritus, mores, & diſciplinam diligenter inquirere; necnon evangelicæ, & Apoſtolicæ doctrinæ, ſacrorumque Canonum, & Conciliorum generalium Decretis, Sanctorumque Patrum traditionibus, ac regularibus ipſius Hoſpitalis inſtitutis inhærendo, quæcumque circa mores correctione, & emendatione indigere cognoveris, corrigere, & emendare: Contradictores quoſcumque, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, ſeu indirecte quomodolibet præſtantes, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis fuerint,per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogere, & compellere, auxiliumque brachii ſæcularis, ad hoc, ſi opus fuerit, invocare poſſit, & valeat, facultatem concedimus, & impertimur.

Graviora tamen negocia Sedi Ap. referenda.

§.3. Volumus autem, ut præter ea, quæ, ad morum correctionem pertinent, dictus Viſitator aliquid corrigere, vel emendare non poſſit, ac de gravioribus, quæ forſan in hujuſmodi viſitatione repererit, Nos certiores facere teneatur.

Derogatio Contrariorū.

§.4. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Univerſalibus, Provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Hoſpitalis, & illius Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica, & expreſſa, ac individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 18. Septembris 1606., Pontificatus noſtri Anno II.

Dat. die 18. Septem. 1606. Anno II.

L I V.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Rectori & CollegialibusCollegii Theologorum Sorbonæ Pariſien. conceditur Indultum utendi Rochetto, & Superpelliceo ad inſtar Canonicorum Eccleſiarum Cathedralium.

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex fideles, ac devotos ſuos, eos præſertim, qui Sacrarum literarum ſcientia ad fidei Catholicæ propagationem, aliiſque virtutum donis, ac ſingulari erga Apoſtolicam Sedem fide, ac devotione, ac meritis ſunt ornati, honoribus libenter exornat, ac favoribus, & gratiis proſequitur opportunis, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire.

Indultum, dequo in Rubrica.

§.1. Proinde Nos dilectorum filiorum Rectoris, & Collegialium Collegii Theologorum Sorbonæ Pariſien. eximiam doctrinam, & in fide Catholica conſtantiam, ac ſinceram erga Nos, & dictam Sedem fidem, & devotionem, aliaque multiplicia in Nos, & prędictam Sedem merita animo recolentes, illos dignos cenſemus, quos ſpeciali honoris, & gratiæ prærogativa exornemus. Motu igitur proprio, non ad eorumdem Rectoris, & Collegialium, vel alicujus eorum, vel aliorum pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac matura deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eiſdem Rectorii, & Collegialibus, ut in Eccleſia eorum Collegii Rochetto, & ſuperpelliceo ad inſtar Canonicorum earum Eccleſiarum Cathedralium,qui hujuſmodi Rochetto, & ſuperpelliceo uti ſolent, uti libere,

bere, & licite poſſint, & valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgemus,

Obſtantium derogatio.

§.2. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque,

Dat. die 28. Septem. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 28. Septembris 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

L V.

Quod Moniales Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis Ordinis Ciſtercienſis, perfruantur gratiis, & exemptionibus a ſuperioritate aliorum Prælatorum d. Ordinis, quibus Monachi dictæ Congregationis potiuntur.

Iſtam Congregationem omnium primus approbavit Sixtus V. in ſua Conſtitut. XLIV. Religioſos *Tom.IV. Par.IV. fol.* 211.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUÆ regulares perſonas in aliquam controverſiam ex conceſſionibus Apoſtolicis vocare poſſunt, noſtra Nos decet auctoritate ſubmovere.

Clem. VIII. exemit a Prælatis omnibus Ordinis Ciſterc. Monachos reformatæ Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis, eorumque bona, & Monaſteria.

§.1. Dudum ſiquidem fe. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter Congregationem Reformatam Beatæ Mariæ Fulienſis Ordinis Ciſtercienſis, ejuſque Superiorem Generalem, Abbatemque, & Monachos Monaſterii Beatæ Mariæ Fulienſis hujuſmodi, in quo primum hujus Congregationis regularis obſervantia, & reformatio introducta fuerat, alioſque univerſos eorum Abbates, Monachos, & Religioſos, eorumque Monaſteria, Domos, Grangias, loca, & bona quæcumque tunc præſentia, & futura, ab omni ſuperioritate, juriſdictione, gubernio, regimine, adminiſtratione, ſubjectione, obedientia, viſitatione, correctione, & emendatione Ciſtercii, Claræyallenſis, & aliorum tunc, & pro tempore exiſtentium Generalium, ac Morimundenſis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, & Superiorum ejuſdem Ordinis Ciſtercienſis, quacumque auctoritate fungentium, & functurorum, Apoſtolica auctoritate motu proprio in perpetuum exemit, ita ut nullam omnino juriſdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Congregationem, Abbates, Monachos, Religioſos, Monaſteria, & loca, atque bona illius habere, exercere, aut prætendere dicti Generales, & alii Abbates, & Prælati dicti Ordinis Ciſtercienſis aliquo tempore poſſent.

Sub Sedis Apoſtolicæ protectione ſuſcepit,

§.2. Ipſamque Congregationem Fulienſem, ejuſque Superiorem Generalem, nec non Abbates, Monachos, Religioſos, Monaſteria, Domos, loca, res, & bona prædicta, ſub immediatam ſuam, & Sedis Apoſtolicæ protectionem, regimen, ſubjectionem, gubernationem, & obedientiam recepit, prout in literis dicti Prædeceſſoris in forma Brevis, die 4. Septembris 1592, confectis plenius continetur,

Declaravit poſtea facultates datas Abbati Ciſtercien. viſitandi varias Congregationes, & loca Ordinis, non præjudicare exemptioni d. Congregationis Fulien.

§.3. Cumque poſtmodum idem Clemens Prædeceſſor ex certis cauſis ad id animum ſuum moventibus, quondam Edmundo a Cruce, tunc ac pro tempore exiſtenti Abbati Monaſterii Ciſtercii, & totius Ordinis Ciſtercien. hujuſmodi Præſuli quaſcumque Congregationes ubivis, tam in Hiſpaniarum, ac etiam Portugalliæ Regnis, quam alibi ubilibet inſtitutas, & quæcumque illarum ejuſdem Ciſtercienſis Ordinis, tam virorum, quam mulierum Monaſteria viſitandi, & reformandi facultatem conceſſiſſet, prout in aliis dicti Prædeceſſoris, etiam in ſimili forma Brevis, ſub Datum die 15. Januarii 1603. expeditis literis, etiam plenius continetur, prædictus Clemens Prædeceſſor conſiderans, quod ex ſupradictarum literarum diverſitate facile dubitari poſſet de ſua intentione, & exinde inter Abbatem Monaſterii Ciſtercii, & d. Congregationis Fulienſis Generalem, alioſque Superiores, & Monachos controverſia, & perturbatio exoriri poſſet, volens propterea omnem ambiguitatem in ea parte tollere, ac Congregationem ipſam ab eadem Sede approbatam, & illi immediate ſubjectam, privilegio Apoſtolicæ gratiæ extollere, ſingulari motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus per alias ſuas, etiam in forma Brevis confectas literas, mentem, & intentionem ſuam non fuiſſe per dictas poſteriores ſuas literas prioribus ſuis literis prædictis in aliquo derogare, neque adverſus illas prædicto Abbati Monaſterii Ciſtercii juriſdictionem, ſuperioritatem, vel auctoritatem aliquam, aut viſitandi facultatem in Congregationem Fulienſem prædictam, illiuſque Generalem, & alios Superiores, Monachos, Monaſteria, & loca regularia, ac bona quæcumque tribuere, vel impertiri. Quinimo priores ſuas literas prædictas confirmans, & innovans, ipſam Congregationem Fulienſem, ejuſque Generalem, & alios Superiores, Monachos, Monaſteria, loca, & bona prædicta in poſterioribus literis ſuis minime compræhendi debere, ſed ab illis ſemper excepta eſſe, & cenſeri, nec ipſum Abbatem Generalem Ordinis Ciſtercienſis illarum vigore viſitationis munus, aut alium juriſdictionis, ſuperioritatis, vel auctoritatis actum in Congregatione Fulienſi, ejuſque Generali, ac aliis Superioribus, Monachis, Monaſteriis, locis, & bonis prædictis quovis modo exercere poſſe, aut debere declaravit, prout etiam in dictis literis plenius continetur.

Paulus declarat, Moniales quoque compræhendi in d. exemptione.

§.4. Cum autem, ſicut accepimus, lites, & diſcordiæ inter prædictum Generalem, & alios Superiores dicti Ordinis Ciſtercienſis pro tempore exiſtentes, & Generalem hujuſmodi Congregationis Fulienſis, ſub prætextu, quod tam in prioribus, quam in poſterioribus literis, eidem Congregationi a prædicto Clemente Prædeceſſore noſtro conceſſis, nulla de Monialibus dictæ Congregationis Fulienſis, quæ ſuſceperunt gerere,

Digitized by Google

rere, & continuo gerunt habitum dictæ Congregationis, & regularibus illius inſtitutis ſe conformant, & hactenus ſemper fuerunt, & ſunt ſub juriſdictione ipſius Congregationis, mentio facta fuit, oriri formidentur. Nos omnem in præmiſſis dubitandi materiam amputare, & pro majori præmiſſorum dilucidatione, ac litibus, & diſcordiis obviare, & dictæ Congregationis quieti conſulere cupientes, necnon dictarum literarum tenores, perinde ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, motu ſimili, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac ex certa noſtra ſcientia, harum ſerie declaramus, tam in dictis Clementis, quam hujus Congregationis confirmatoriis noſtris literis ſub nomine totius Congregationis compræhendi, & compræhenſas eſſe, & cenſeri Abbatiſſas, Prioriſſas, & alias quaſcumque Moniales, quæ gerunt, & in futurum gerent habitum dictæ Congregationis, ac omnibus, & ſingulis exemptionibus, privilegiis, indulgentiis, & aliis gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus eidem Congregationi per quoſcumque Romanos Pontifices etiam Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Succeſſores noſtros quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, ac impoſterum concedendis, uti, frui, potiri, & gaudere, illaſque ſuppoſitas, & ſubjectas eſſe in omnibus, & per omnia, juriſdictioni Superiorum pro tempore exiſtentium dictæ Congregationis eodem plane modo, quo & omnes ejuſdem Congregationis Monachi, nec ipſum Abbatem Generalem dicti Ordinis Ciſtercienſis viſitationis munus, aut alium juriſdictionis, ſuperioritatis, vel auctoritatis actum in Abbatiſſas, Prioriſſas, & alias Moniales dictæ Congregationis, quovis modo exercere poſſe, aut debere.

Eaſq. iterato ſupponit regimini Congregationis [illegible] a M. Fulienſis, & ab aliis omnibus eximit.

§.5. Et nihilominus potiori pro cautela ipſas Abbatiſſas, Prioriſſas, & alias quaſcumque dictæ Congregationis Fulienſis Moniales, earumque Monaſteria, Grangias, loca, res, & bona quæcumque ab omni ſuperioritate, juriſdictione, gubernio, regimine, adminiſtratione, ſubjectione, obedientia, viſitatione, correctione, & emendatione Ciſtercii, Clarævallenſis, & aliorum nunc, & pro tempore exiſtentium Generalium, ac Morimundenſis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, & Superiorum ejuſdem Ordinis Ciſtercienſis, quacumque auctoritate fungentium, & functurorum, & quantumvis ampliſſimis privilegiis, & facultatibus utentium, & uſurorum, Apoſtolica auctoritate, & earumdem tenore præſentium, perpetuo eximimus, & liberamus, itaut nullam omnino juriſdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictas Abbatiſſas, Prioriſſas, & Moniales, earumque bona quæcumque tam præſentia, quam futura, habere, exercere, aut prætendere poſſint Generales, & alii Abbates, & Prælati dicti Ordinis Ciſtercienſis. Et denique illæ etiam exemptæ ſint, quemadmodum Congregatio ipſa, ejuſque Generales, Abbates, & Monachi, per ipſius Clementis Prædeceſſoris, & noſtras literas prædictas exempti fuerunt. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac definiri debere, necnon irritum, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus quibuſcumque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædeceſſor, & Nos in ſingulis literis prædictis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.7. Et quia difficile foret præſentes literas originaliter ad omnia, & ſingula loca, in quibus opus eſſet deferri: Volumus, & prædicta auctoritate Apoſtolica decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut manu Superioris Generalis, & ſigillo ejuſdem Congregationis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ originalibus ipſis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 10. Octob. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die 10. Octobris 1606. Anno II.

L V I.

Irritantur Statuta nonnulla a Vexillifero, & Antianis Reipublicæ Lucenſis edita, iique admonentur, ne impoſterum ſimilia tentent.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Dilectis filiis nobilibus Viris Vexillifero Juſtitiæ, & Antianis Reipublicæ Lucenſis.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii nobiles Viri ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Antiani Lucenſes ſtatuta nonnulla juriſdictionis Eccleſiaſticæ læſiva ediderãt.

§.1. JAmdudum accepimus vos, varia ſtatuta, & decreta condidiſſe, quæ Sacrorum Canonum Decretis, Eccleſiaſticæ juriſdictioni, & Sancti Inquiſitionis Officii privilegiis adverſari, ac præjudicare perſpeximus: Denunciationes nimirum in crimine hæreſis certis Officialibus veſtris faciendas eſſe: libros hæreticalia continentes, & ſcandaloſa, quorum etiam Cathalogum propoſueritis, legentibus ſi pœnituerint, veniam concedendam, eoſdemque libros ab iis, qui illos haberent, per ſe ipſos comburendos, aut Confeſſario tradendos: literas ab hæreticis ad aliquos ſcriptas iiſdem veſtris Officialibus exhibendas, & in his caſibus ab illis procedendum. Præterea a Sancto Inquiſitionis Officio citatos, qui antequam declararentur hæretici, elapſo anno com-

Google

comparuerint, & mandatis ejuſdem Sancti Officii paruerint, ſi a prædictis veſtris Officialibus condemnati fuerint, ipſo jure abſolutos cenſendos: Cum ſuſpectis communiter de hæreſi, & in locis ſuſpectis habitantibus commercium, converſationem, & longum colloquium abſque eorumdem veſtrorum Officialium licentia non habenda, Et hujuſmodi decretorum, ſeu ſtatutorum vigore contra Theutonicos ad veſtram Civitatem prohibitos libros importantes proceſſiſſe, libroſque comburi feciſſe, aliaque peregiſſe, quæ abſque Eccleſiaſticæ juriſdictionis, Sancti Officii præjudicio, ac detrimento a Laicis fieri plane non poſſunt: quibus quantumvis Religioſis, ac potentibus quocumque zelo hoc faciant, de quibuſvis Eccleſiaſticis præſertim Catholicæ Fidei negotiis decernere, ſtatuere, vel judicare, aut eis quoquo modo ſe immiſcere prorſus eſt vetitum, & interdictum.

Irritantur.

§.2. Quare Nos, ne in ultimo die prætermiſſi officii paſtoralis rei a Domino arguamur, & ipſi talia committendo Saulis, & Ozæ horrendo exemplo Dei indignationem in vos provocetis, nullo modo diſſimulanda exiſtimavimus. Quapropter cum Venerabilibus Fratribus Noſtris S. R. E. Cardinalibus eidem Sanctæ Inquiſitionis Officio Præſidentibus ſæpe ſępius re communicata, ac matura deliberatione diſcuſſa, ſupradicta decreta, & ſtatuta, ac ſimilia, quorum veriores tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, aliaque inde ſequuta, tamquam Saerorum Canonum ſtatutis, Juriſdictioni Eccleſiaſticæ, & privilegiis Sancti Officii contraria, licet per ſe nulla, irrita, & invalida, ac nullius roboris, & momenti ſint, nihilominus de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eadem omnia, & ſingula per præſentes irritamus, & annullamus, irritaque, nulla, & invalida, nulliuſque roboris, & momenti fuiſſe, eſſe, ac fore, nec prædicta ſtatuta in cauſis cognoſcendis, & terminandis allegari, ſeu illorum rationem haberi poſſe, aut debere; Voſque illa facere, & edere, & illis immiſceri non potuiſſe, neque poſſe decernimus, & declaramus.

Adhortatio, ut a ſimilibus abſtineant.

§.3. Et idcirco Vobis per Apoſtolica ſcripta mandamus, ut impoſterum a prædictis, & ſimilibus ſtatutis, ac decretis faciendis, & factis exequendis, aliiſque ſupradictis, & iis ſimilibus vos quomodolibet immiſcendo, omnino abſtineatis, alioquin ſciatis, cenſuras omnes, & pœnas a Sacris Canonibus, generalibus Conciliis, ac Summorum Pontificum Conſtitutionibus contra uſurpantes juriſdictionem Eccleſiaſticam, præſertim in cauſis ad dictum Officium ſpectantibus, & pertinentibus, ac contra illius privilegia violantes irrogatas, ipſo facto vos incurſuros.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſervantur ſtatuta edita favore S. Officii.

§.5. Cæterum volumus per præſentes vos non impediri, quin ea ſtatuere, & decernere, aut jam decreta, & ſtatuta ſervare libere valeatis, quibus in condemnatos a Sancto Officio, vel a Ven. Fratre Epiſcopo Lucen. in cauſis hæreſis, & ad Sanctum Officium pariter pertinentibus, pœnæ augentur, ſeu auxilium, & favorem, ac brachium pro exequendis decretis, & mandatis ejuſdem Sancti Officii, ac ejuſdem Epiſcopi in iiſdem cauſis præſtari decernitur, & ordinatur; quinimo vos his ſtatuendis, & decernendis magnam a Deo retributionem, a Nobis vero, & Apoſtolica Sede gratiam, ab omnibus laudem, & commendationem promerituros, pro comperto habeatis.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 12. Octob. 1606. Pont. noſtri Anno II.

Dat. die 12. Octob. 1606. An II.

L V I I.

In idem argumentum Epiſcopo Lucenſi.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Venerabili Fratri Alexandro Epiſcopo Lucenſi.

P A U L U S P A P A V.

Venerab. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Recenſet leges ab Antianis latas.

§.1. CUM, ſicut accepimus, dilecti filii nobiles viri Vexillifer, & Antiani Reipublicæ Lucanæ, ſtatuta, & decreta condiderint, quæ Sacrorum Canonum decretis, Eccleſiaſticæ juriſdictioni, & Sancti Inquiſitionis Officii privilegiis adverſari, ac præjudicare perſpeximus: ut puta: Denunciationes in crimine hæreſis certis eorum Officialibus facien. eſſe: libros hæreticalia continentes, & ſcandaloſa, quorum Cathalogus ab iis etiam proponeretur, legentibus, ſi pænituerint, veniam concedendam, eoſdemque libros per ſe ipſos ab iis, qui illos haberent, comburendos, aut Confeſſario traden., literas ab hæreticis ad aliquos ſcriptas, iiſdem Officialibus exhibendas, & in his caſibus ab Officialibus prædictis procedendum. Preterea a Sancto Officio citatos, qui antequam declarentur hæretici, elapſo anno comparuerint, & mandatis ejuſdem Sancti Officii paruerint, ſi ab eorum Officialibus condemnati fuerint, ipſo jure abſolutos cenſendos. Cum ſuſpectis communiter de hæreſi, & in locis ſuſpectis habitantibus, commercium, converſationem, & longum colloquium abſque eorum licentia non haben., & hujuſmodi decretorum, ſeu ſtatutorum vigore contra Theutonicos ad eorum Civitatem libros prohibitos importantes proceſſerint, libroſque comburi fecerint, aliaque peregerint, quæ abſque Eccleſiaſticæ juriſdictionis, Sancti Officii præjudicio, ac detrimento a Laicis fieri plane non poſſunt: quibus quantumvis Religioſis, ac potentibus, quocumque zelo hoc faciant, de quibuſvis Eccleſiaſticis, præſertim Catholicæ Fidei negotiis decernere, ſtatuere, cognoſcere, vel judicare, aut eis quo-

Digitized by Google

quoquo modo ſe immiſcere prorſus eſt vetitum, & interdictum, ne in ultimo die prætermiſſi officii paſtoralis rei a Domino arguamur, & prædicti Lucenſes talia committendo Saulis, & Ozæ horrendo exemplo, Dei indignationem in ſe provocent, nullo modo diſſimulanda exiſtimavimus.

Eaſq; irritat.

§. 2. Quamobrem cum Venerabilibus Fratribus Noſtris S.R.E. Cardinalibus eidem Sanctæ Inquiſitionis officio Præſidentibus, ſæpe ſæpius re communicata, & matura deliberatione diſcuſſa, ſupradicta decreta, & ſtatuta, ac ſimilia, quorum veriores tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, aliaque inde ſequuta, tamquam Sacrorum Canonum ſtatutis, juriſdictioni Eccleſiaſticæ, & privilegiis Sancti Officii contraria, licet per ſe nulla, irrita, & invalida, ac nullius roboris, & momenti ſint, nihilominus de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula per præſentes irritamus, & annullamus, irritaque, & nulla, ac invalida, nulliuſque roboris, & momenti fuiſſe, eſſe, ac fore: Hæc prædicta ſtatuta in cauſis cognoſcendis, & terminandis allegari, ſeu illorum rationem haberi poſſe, aut debere, prædictoſque Vexilliſerum, & Antianos illa facere, & edere, & in illis ſe immiſcere non potuiſſe, neque poſſe decernimus, & declaramus.

Monetque, ut a ſimilibus abſtineant.

§. 3. Et idcirco iiſdem Vexillifero, & Antianis per Apoſtolica ſcripta præcipiendo mandamus, ut impoſterum a prædictis, & ſimilibus ſtatutis, & decretis faciendis, ac factis exequendis, aliiſque ſupradictis, & iis ſimilibus ſe ſe quomodolibet immiſcendo, omnino abſtineant, alioquin ſciant, ſe cenſuras omnes, & pœnas a Sacris Canonibus, generalibus Conciliis, ac Summorum Pontificum Conſtitutionibus contra uſurpantes juriſdictionem Eccleſiaſticam, præſertim in cauſis ad Sanctum Officium quomodolibet ſpectan., & pertinentibus, & contra illius privilegia violantes irrogatas, ſe ſe ipſo facto incurſuros.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Statutaque per ſervat, quæ prætendant opera S. Inquiſitionis reſpiciunt.

§. 5. Volumus autem, per præſentes prædictos Vexilliſerum, & Antianos minime impediri, quin ea ſtatuere, ac decernere, aut jam decreta, & ſtatuta ſervare libere valeant, quibus in condemnatos in Sancto Officio, vel a Fraternitate tua, & a tuis pro tempore Succeſſoribus in cauſis hæreſis, & ad Sanctum Officium pariter pertinentibus pœnæ augentur, ſeu auxilium, & favorem, ac brachium pro exequendis decretis, & mandatis ejuſdem Sancti Officii, ac tuis, & tuorum pro tempore Succeſſorum in eiſdem cauſis præſtandum decernitur, & ordinatur: quinimo in his ſtatuendis, & decernendis magnam a Deo retributionem, a Nobis vero, & Apoſtolica Sede gratiam, ab omnibus laudem, & commendationem promerituros pro comperto habendum eſt.

Monet Archiepiſcopum curet, ne quid contra hanc declarationem attentetur.

§. 6. Ut autem nihil contra hanc noſtram declarationem, & mandatum a prædictis Vexilliſero, & Antianis quomodolibet impoſterum attentetur, erit tuæ paſtoralis curæ & ſolicitudinis diligenter providere.

Dat. die, menſe, annoque eiſdem.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 12. Octob. 1606. Pont. noſtri An. II.

LVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Committitur Nuncio apud Helvetios, ut conventiones inter Epiſcopum Conſtantien., & Senatum, ac Communitatem ejuſdem Civitatis, ſuper perceptione nonnullorum fructuum ex Domibus, & aliquibus Locis Piis ab hæreticis olim dirutis, & in alios pios uſus converſorum confirmet, cum abſolutione a cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, in quas hac de cauſa illi incurrerunt.

Ven. Fratri Fabritio Epiſcopo Sancti Severi Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud Helvetios Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facti ſeries.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit Vener. Frater Epiſcopus Conſtantien., quod ipſe paſtorali ſolicitudine invigilans, ſi quæ bonorum Eccleſiaſticorum, aut piis uſibus dicatorum occupata fuerint, diligenter indagavit, ac reperiit, nonnullos Religioſos vulgo nuncupatos *Scotos* egeſtate coactos ab ipſa Civitate jam ſeptuaginta ab hinc annis diſceſſiſſe, & eorum Monaſterium Communitati dictæ Civitatis cum pacto illud reaſſumendi in eventum, in quem iſtuc redirent, reliquiſſe, ſed poſtea idem Monaſterium ita ab Hæreticis dirutum extitiſſe, ut nulla illius veſtigia appareant. Inſuper extra dictam Civitatem Eccleſias Sanctorum Jodoci, & Leonardi dirutas apparere, ex quibus nullos redditus percipi conſtat, & ſi qui forſan percipiuntur, ſumptus in illis exigendis fieri ſoliti, illos ſuperare dicuntur: Quatuor præterea Domunculas ad præſens fere penitus dirutas, in quibus olim nonnullæ mulieres in habitu Monialium, ſed citra obſervationem Clauſuræ inſimul habitabant, *Beguinæ* nuncupatæ, ex quibus nunc nullæ in dicta Civitate exiſtunt, omniaque ſupradicta quinquaginta ab hinc annis a Laicis occupata fuiſſe, ſed poſtea Cives nonnullos Conſtantien. pro eorum conſcientiarum ſecuritate curaſſe, ut in loco ſupradicti Monaſterii a prædictis Monachis Scotis relicti, Eccleſia, Cœmeterium, & Domus commode ad recipiendos peſtilentiæ morbo laborantes dictæ Communitatis ſumptibus ædificarentur; & licet de præmiſſis niſi per famam non conſtet; quia tamen ſumptus in prædictis ædificiis, & pia dicti operis adminiſtratione per dictæ Civitatis Senatum facti, & qui fiunt, fructus,

ctus, qui ex dictis bonis Eccleſiaſticis percipiuntur, ſuperaut, dicto Epiſcopo conſultius viſum fuit circa illa nihil immutari: Præterea ab eodem Senatu detineri comperiit quamdam Domum olim dictarum mulierum Beguinarum ab eiſdem Beguinis ob illius tenues redditus relictam, ex qua Senatus trecentos circiter florenos annuatim percipit, ac in pauperum præſertim leproſorum uſus erogare conſuevit; ipſe vero Epiſcopus Domum hanc Seminario puerorum Eccleſiaſticorum erigendo applicavit, ubi Alumni ejuſdem Seminarii, & alii Convictores ſub cura Religioſorum Societatis Jeſu, & gubernio unius Præfecti ejuſdem Societatis, pietate, optimis moribus, & literis imbui poſſint, ea conditione tamen, ut Senatus, & Communitas prædicti Domum prædictam, cum ad præſens penitus diruta ſit, ſuis ſumptibus pro prædicto Seminario erigendo reædificent, & ut redditus omnes dictæ Domos recte impendantur. cum eodem Senatu convenit, ut de reſiduo fructuum quinquaginta duo floreni uni Sacerdoti, qui diebus præfixis in Eccleſia Hoſpitalis prædicti extra dictam Civitatem exiſtentis, Miſſas celebret, annuatim tradantur: duoque Alumni in prædicto Seminario perpetuo alantur cum onere, ut ad Preſbyteratus ordinem canonice promoveantur ad titulum Beneficii, vel patrimonii juxta Sacri Concilii Tridentini Decreta, quorum præſentatio ad Senatum, & Communitatem prædictos, electio vero ad prædictum, & pro tempore exiſtentem Epiſcopum Conſtantien. ſpectet.

Commiſſio, de qua in rub.

§. 2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, hæc omnia inter Epiſcopum, & Senatum prædictos ſub Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito tractata, & ſtabilita fuerint, & tam Epiſcopus, quam Senatus, & Communitas prædicti conventiones prædictas pro illarum firmiori validitate, & obſervatione, atque conſcientiarum ejuſdem Senatus ſecuritate, Apoſtolicæ noſtræ confirmationis robore communiri cupiant; Nobiſque propterea humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui juſta petentibus, noſtrum non denegamus aſſenſum, Senatum, & Communitatem prædictos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac ſingulares ejuſdem Senatus perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatę exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum S.R.E. Cardinalium ſuper conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut de præmiſſis te diligenter informes, & ſi per informationem hujuſmodi preces veritati niti repereris, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, omnes, & ſingulos Senatores prædictos a quibuſcumque cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis propter præmiſſa forſan incurſis auctoritate noſtra Apoſtolica in utroque foro gratioſe abſolvas, & liberes, ac illis omnes, & ſingulos fructus, redditus, & proventus ex prædictis bonis per illos perceptos, & in quoſcumque uſus licitos converſos remittas, & condones: Ac præterea ſupradictas conventiones per dictum Epiſcopum cum eodem Senatu initas, & quaſcumque ſcripturas deſuper celebratas cum pactis, & conditionibus in illis contentis, dummodo tamen ſint licita, & honeſta, ac Sacris Canonibus non adverſentur, eadem auctoritate noſtra perpetuo confirmes, & approbes, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicias, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui in eiſdem intervenerint, ſuppleas, itaut Senatus prædictus, & ſingulares illius perſonæ, ſi & poſtquam conventiones prædictas adimpleverint, in conſcientia tuti remaneant, neque ad aliud occaſione præmiſſorum pro exoneratione conſcientiarum eorum teneantur.

Derogatio contrarior.

§. 3. Non obſtantibus, quatenus, opus ſit ſe. rec. Pauli Papæ IV., & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, & Monaſterii prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 30. Octob. 1606. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 30. Octob. 1606. Pont. noſtri Anno II.

LIX.

Quod in promotione perſonarum Militiæ, & Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis quam antianitatis promovendorum, juxta dictæ Religionia ſtatutum de Electionibus, ſi eſt in uſu.

De hac regulari Militia, vide in Conſtitut. XV. Anaſtaſii IV. Chriſtianæ *Tom. II. fol.* 346.

Dilectis filiis Magiſtro, & Conſilio Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Statuto 5. de Electionibus inter alia cavetur, quod in promotione ad magnam Crucem habeatur ratio meritorũ magis quam antianitatis reſpectu temporis.

§.1. ACcepimus, inter alia laudabilia ſtatuta iſtius Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Apoſtolica auctoritate confirmata, ſtatuto quinto de electione provide ordinatum fuiſſe, ut in promotione ad magnam Crucem, ratio habeatur meritorum, & ſufficientiæ promovendorum, potius quam antianitatis, quo fit, ut Fratres ejuſdem Hoſpitalis, alioquin ſi jure antianitatis tantum ad aſſequenda beneficia, ac dignitates ejuſdem Hoſpitalis aditum haberent, onera Religionis minus prompte ſubeuntes, virtute, ac meritis certatim anteire non contendunt.

Quod Papa præcipit obſervari, ſi eſt in uſu.

§.2. Proinde Nos hoc ſtatutum in viridi obſervantia retinendum eſſe cenſentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, Vobis per præſentes præcipimus, & mandamus, ut ſtatutum prædictum quintum de Electionibus, cujus tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, ſi eſt in uſu, inviolate obſervari, auctoritate etiam Apoſtolica, mandetis, & faciatis, ita ut occurrente quandocumque aliqua vacatione, atque ſmutitione dignitatum magnæ Crucis, juxta ipſius ſtatuti diſpoſitionem, magis de ipſo Hoſpitali benemeriti, cæteris licet antianis reſpectu temporis, minus tamen benemeritis præferantur, omni exceptione, & affectione ceſſante: irritumque decernatis, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio

§.3. Non obſtantibus quibuſvis aliis ejuſdem Hoſpitalis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, ac etiam Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac privilegiis, & indultis, ac literis Apoſtolicis, cæteriſque in contrarium diſponentibus quibuſcumque.

Dat. die 4. Decem. 1606 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 4. Decembris 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

LX.

Dat facultatem Epiſcopis Argentinenſi, & Baſilien., & illorum ſingulis applicandi ſummam 11. mill. Florenorum congeſtorum ea fructibus Præpoſituræ Peris nuncupat. Ordinis Sancti Benedicti, vocatæ per obitum Cardinalis ab Auſtria pro erigendo Puerorum Seminario Eccleſiaſtico in Landgraviatu Alſatiæ.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Ven. Fratribus Argentinen., & Baſilien. Epiſcopis, & eorum alteri;

PAULUS PAPA V.

Ven. Fratres ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Maximilianus fructus Præpoſituræ vacătis colligit;

CUM, ſicut accepimus, alias per obitum bon: mem: Andreæ Diaconi Cardinalis ab Auſtria nuncupati, qui Præpoſituram Peris nuncupat. Ordinis Sancti Benedicti in Landgraviatu Alſatiæ in Commendam ea conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica, dum viveret, obtinebat, Commenda hujuſmodi ceſſante, Præpoſitura prædicta adhùc eo, quo ante Commendam ipſam vacabat, modo vacante, & antequam dicta Præpoſitura alteri perſonæ Eccleſiaſticæ a fæl. recor. Clemente Papa VIII. commendata fuiſſet, fructus, qui interim decurrerunt, opera dilecti filii nobilis viri Maximiliani Archiducis Auſtriæ illios Provinciæ Principis aſſervati fuerint, & nunc in loco tuto reperiantur, ad ſummam undecim millium florenorum monetæ illarum partium, quinque mille, ac ſeptingentos ducatos auri de Camera, vel circiter conſtituentium aſcendentes.

Erigendoque Puerorum Seminario petit applicari.

§.2. Cumque dictus Maximilianus conſiderans, non ſolum utile, ſed plane neceſſarium eſſe, ad Catholicam Religionem in illa Provincia undique ab hæreticis circumſepta conſervandam, ut Seminarium Eccleſiaſticum ad imbuendam Catholicæ fidei dogmatibus Juventutem extruatur, & ad hujuſmodi Seminarii erectionem non parum adiumenti allatum iri, ſi dicta pecuniarum ſumma ea fructibus Præpoſituræ ſupradictæ vacantis congeſta, & aſſervata illi applicaretur, cum præſertim aliunde ſumptus ad id neceſſarii haberi non poſſint: Nobis humiliter ſupplicari fecerit, ut ſuper hoc Apoſtolica benignitate providere dignaremur.

Pontifex eam rem committit Epiſcopis Argentin., & Baſilæen.

§.3. Nos, qui piis nobilium virorum votis, quantum cum Domino poſſumus, libenter annuimus, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Vobis, & cuicumque veſtrum, ut accedente moderni ejuſdem Præpoſituræ Præpoſiti, ſeu Commendatarii conſenſu, & non aliter, ſummam pecuniarum ea fructibus dictæ Præpoſituræ, ut præfertur, aſſervatam, pro eatructione unius Seminarii Puerorum Eccleſiaſtici in dicta Provincia in loco a vobis, vel altero veſtrum diſignando facienda, auctoritate noſtra Apoſtolica perpetuo

Digitized by Google

petuo applicare valeatis, facultatem concedimus, & impertimur.

Derogat contrariis.

§.4. Non obſtantibus quatenus opus ſit, fæ: re: Pauli Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, dictæque Præpoſituræ, & illius ordinis etiam Juramento, Confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 15. Decemb. 1606. An. II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 15. Decembris 1606. Pontificatus noſtri Anno II.

L X I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Conceſſio ad Sedis Apoſtolicæ beneplacitum Emolumentorum ex diſpenſationibus Matrimonialibus provenientium ad ſummam 500. ſcutorum annuorum aſcendentium pro ſubventione Hoſpitalis Pauperum Infirmorum, & Peregrinorum Italorum Ulyxbonæ commorantium.

P A U L U S   P A P A   V.

Ad futuram rei memoriam.

Ulyſſypone erecta Parochia, & Hoſpitale Italis.

Alias, ſicut accepimus, fel. recor. Clementi Papæ VIII. Prædeceſſori Noſtro Ver. fratris Fabii Patriarchæ Hieroſolymitani, tunc in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Spoliorum, & Jurium Cameræ Apoſtolicæ debitorum Collectoris, & Vicelegati Apoſtolici, ac Nationis Italicæ in Civitate Ulixbonen. degen. nominibus expoſito, quod dudum impenſis ipſius Nationis in ipſa Civitate Eccleſia ſub Invocatione Beatæ Mariæ de Laureto à fundamentis fabricata extiterat, & in ipſa Eccleſia, cujus Fabrica valde ſumptuoſa eſt, divina Officia decenter per Religioſos ibidem degentes, & Miſſæ quotidie celebrabantur, & diebus feſtivis ſolemni ritu decantari, & Verbi Dei Conciones haberi ſolebant; Præterea in eadem Eccleſia animarum cura unius ſatis amplæ Parochiæ per idoneos Parochos exercebatur, eaque cura dudum ipſi Eccleſiæ abſque aliquo emolumento Nationis Italicæ perſonis applicata fuerat, & ita expenſæ omnes tam ad curam animarum, quam ad alia neceſſaria pertinentes ære particularium dictæ Nationis collato abſque ulla prorſus Parochianorum contributione fiebant.

Cardinalis Auſtriacus dicto Hoſpitali applicat 500. annua ſcuta ex diſpenſationibus matrimonialibus.

§.2. Et in eadem expoſitione ſubjuncto, quod licet dudum Homines prædictæ Nationis apud dictam Eccleſiam unum Hoſpitale pro Infirmis, & Peregrinis ejuſdem Nationis extruere cogitaſſent, nihilominus, eo quia à nonnullis annis citra commercium Indiarum in dicto Regno valde defecerat, & eadem cauſa Italicorum Mercatorum numerus imminutus, ipſique mercatores remanentes facultatibus extenuati erant, opus hoc differebatur; dilectus filius nobilis vir Albertus Archidux Auſtriæ tunc tituli Sanctæ Crucis in Hieruſalem Præsbyter Cardinalis; & Sedis Apoſtolicæ in dicto Regno de latere Legatus, precibus tunc exiſtentis Collectoris Jurium, & ſpoliorum Cameræ prædictæ in dictis Regnis debitorum, ac Nationis prædictæ a[illegible]ctus, conceſſit, ut ex diſpenſationibus matrimonialibus in ipſa Legatione expediri ſolitis, ultra emolumenta ordinaria, loco operum manualium in quibus quandoque contrahentes condemnari ſolebant, alicui pio loco præſtandorum, ipſi contrahentes quamdam eleemoſynam ſolverent, nimirum pro diſpenſationibus ordinariis decem Regalia, & quando in duplici gradu peterentur, viginti Regalia, quod emolumentum ad quingenta circiter ſcuta monetæ annuatim aſcendens in Hoſpitalis prædicti fabricam, ejuſque manutentionem converti, & erogari voluerat, prout ex tunc deinceps factum fuerat ſine aliqua cujuſque reclamatione, immo potius cum univerſali omnium ſatisfactione, emolumentaque prædicta, cum adhuc Eccleſiæ fabrica perfecta non eſſet, de licentia ejuſdem Alberti tunc Cardinalis Legati ipſius Eccleſiæ fabricæ, quouſq; abſoluta eſſet, applicata fuerant: Ita tamen, ut poſtea ad Hoſpitalis fabricam, & manutentionem reverterentur.

Hujuſmodi applicationem approbavit Clem. VIII.

§.3. Ac eidem Clementi Prædeceſſori pro parte Fabii Patriarchæ, & Nationis prædictorum humiliter ſupplicato, ut conceſſioni, & aſſignationi hujuſmodi robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere dignaretur. Idem Clemens Prædeceſſor, hujuſmodi ſupplicationibus inclinatus, conceſſionem, & aſſignationem ab ipſo Alberto tunc Cardinale Legato, ut præfertur, factam, durante dicta Legatione confirmavit, & approbavit, prout in ejus literis in ſimili forma Brevis, ſub die 23. Novembris 1594. Pontificatus ſui anno Tertio deſuper expeditis plenius continetur.

Officiales Hoſpitalis iterum petunt confirmari.

§.4. Cum autem, ſicut Nobis nuper dilectorum filiorum Officialium, & deputatorum ejuſdem Nationis Italicæ Ulixbonæ commoran. nomine fuit expoſitum, ex prædicta impoſitione, & aſſignatione, quæ nemini gravis, vel oneroſa exiſtit, pauperum infirmorum, & Peregrinorum Nationis Italicæ neceſſitatibus plurimum proſpiciatur, & ut illam impoſterum quoque tuta conſcientia percipere valeant, cupiant impoſitionem, & conceſſionem emolumentorum prædictorum ipſi Hoſpitali, ut ſupra jam factam, per Nos de novo dicto Hoſpitali concedi, & aſſignari; Ideo Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatur ad Sedis Ap. beneplacitum.

§.5. Nos igitur impoſitionis, & conceſſionis emolumentorum prædictorum, ſeu literarum Patentium, aut aliorum quorumcumque Diplomatum, necnon literarum dicti Clementis Prædeceſſoris confirmatoriarum deſuper expeditarum, vel expeditorum tenores, verumque hujuſmodi emolumen-

lumentorum annuum valorem præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſuppli cationibus inclinati, emolumenta ex dictis diſpenſationibus matrimonialibus per nunc, & pro tempore exiſtentem Iurium, & Spoliorum hujuſmodi Collectorem Generalem, aut Legatum, ſeu Vicelegatum Apoſtolicæ Sedis in dictis Regnis pro tempore commoran. vigore facultatum ſibi deſuper conceſſarum, ſeu concedendarum concedendis modo ſupradicto juxta impoſitionem a dicto Alberto tunc Cardinale, & Legato, ut præfertur, ſactam provenientia, eidem Hoſpitali, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ad Noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum concedimus, & aſſignamus:

Clauſulæ. §.6. Ac Adminiſtratores prædicti Hoſpitalis, aut alios pro tempore deputatos ſuper hujuſmodi emolumentorum perceptione moleſtari, impediri, perturbari, aut inquietari nullatenus poſſe, aut debere; ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, ac modernum, & pro tempore exiſtentem in dictis Regnis Collectorem, ac Noſtrum, & dictæ Sedis de latere Legatum, ſeu Vicelegatum hujuſmodi, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter Judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Collectori ſpoliorũ executio committitur. §.7. Quocirca eidem moderno, & pro tempore exiſtenti Collectori Generali, & Legato, ſeu Vicelegato per præſentes committimus, & mandamus, quatenus Hoſpitali prædicto in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtens, in illius ſubventionem dicta emolumenta erogari curet, & faciat.

Contraria tolluntur. §.8. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Univerſalibus, Provincialibuſque, & ſynodalibus Conciliis editis Generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis: necnon omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædeceſſor in ſuis literis prædictis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 6. Feb. 1607. An. 2°. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 6. Februarii 1607. Pontificatus noſtri Anno II.

L X I I.

De auctoritate Miniſtri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia, & Commiſſarii generalis Ordinis Fratrum Reformatorum, ſuper Fratribus Minoribus Reformatis de ſtrictiori Obſervantia.

Reformatorum Congregationem probavit Clemens VII. in ſua Conſt. XLIII. In ſuperna *Tom. IV. Par. I. fol.* 100.

Dilecto filio Archangelo a Meſſana Miniſtro Generali totius Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia.

P A U L U S P A P A V.

Dilecto fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium. POſtulat Apoſtolici muneris ratio, quod nullis noſtris exigentibus meritis divina dignatio gerere nos voluit in terris, ut inter ceteras agri Dominici excolendi curas, minime negligatur reſtitutio diſciplinæ Ordinis regularis, qui merito, ut flos quidam, & pretioſus lapis inter Eccleſiæ ornamenta Sanctorum Patrum præconio celebratur, ut quæ humanæ fragilitatis vitio tempore collabuntur, Paſtorali vigilantia divina aſpirante gratia corrigantur.

Miniſtri Generalis auctoritas ſuper reformatos. §.1. Ut igitur B. Franciſci Fratres Minores de Obſervantia nuncupati, quod nomine præſeferunt, in dies magis re ipſa præſtent, motu proprio, & ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine tenore præſentium, ſtatuimus, & ordinamus, ut tu, & tui pro tempore Succeſſores Miniſtri generales, ſuper omnibus Reformationibus, & Fratribus Reformatis eamdem ordinariam poteſtatem, quam ſuper aliis ejuſdem Ordinis Fratribus habes, & eaerees, ſimiliter habere, & exercere libere poſſis.

Provincialium Reform. poteſtas ſuper Cuſtodibus. §.2. Quodque Miniſtri Provinciales, qui Reformati erunt, ordinariam ſuper Cuſtodibus, & Reformatis ſimiliter habeant, & exerceant poteſtatem.

Præcedentia. §.3. Qui vero ex dictis Miniſtris de Familia erunt, eiſdem Cuſtodibus, & Reformatis præcedant, & pro eorum Superioribus cenſeantur, & recognoſcantur.

Cuſtodis, vocaliumque facultas in Capitulo Provinciali. §.4. Cuſtos autem, & ejus vocales ad Provinciale Capitulum accedant, & in eo in electione Miniſtrorum, & Definitorum, vocem activam, & paſſivam habeant, ipſeque Cuſtos a vocalibus ſuæ Cuſtodiæ in prædicto Capitulo eligatur, qui una cum diſcretis Guardianos conſtituet, & familias in ſua cuſtodia diſponet, & ulterius, ut ipſe Cuſtos quoties ſibi neceſſarium videbitur, ſuam cuſtodiam viſitare, mutare, corrigere, & punire poſſit.

Appellatio ad Miniſtrũ Gen. §.5. In caſu vero appellationis, ad te, & pro tempore exiſtentem Miniſtrum generalem appellandum erit.

§.6. Rurſus quotieſcumque aliquis ex Fra-

Google

Tranſitus de Reformatione ad Familiam, & e contra.

Fratribus Reformatis ob infirmitatem, vel aliam legitimam cauſam a Reſormatione, exire, & ad Familiam tranſire voluerit, in Capitulo, aut Congregatione Provinciali de conſenſu Cuſtodis, & majoris partis vocalium Cuſtodiæ illi concedatur, & eorumdem conſenſu, necnon Miniſtri Provinciæ Fratres de Familia ad Reſormationem poterunt migrare.

Novitii poſſunt eligere Reformationē vel Familiam.

§.7. Novitiis quoque, qui in Capitulo, aut Congregatione recipientur, utrum ad Reſormationem, vel ad Familiam ad Novitiatum agendum ſe conſerre velint, eligere liberum erit, ſervata tamen fel. rec. Sixti Papæ V. Prædeceſſoris noſtri Conſtitutione.

Conventus de Familia acceptandi facultas penes Miniſtrū Generalem.

§.8. Præterea circa Conventus de Familia acceptandos, quicquid a dilecto filio noſtro Pompejo tit. S. Balbinæ Præsbytero Cardinale Arrigonio nuncupato, & a te, ac pro tempore exiſtente iſtius Ordinis Protectore, ac Generali Minitro ordinatum fuerit, obſervetur.

Juſſio prædicta obſervandi.

§.9. Quocirca in virtute Sanctæ obedientiæ omnibus, & ſingulis dicti Ordinis, & Reſormationis prædictæ Superioribus, & Religioſis præcipimus, & mandamus, ut præmiſſa omnia, & ſingula inviolabiliter obſerveot, tibique in illis prompte pareant, obediant, & aſſiſtant, alioquin ſententiam, ſive pœnam, quam rite tuleris, ſeu ſtatueris in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino uſque ad ſatisfactionem condignam inviolabiliter obſervari.

Derogatio contrariorū.

§.10. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon ejuſdem Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque ſuperioribus, & perſonis, ac quibuſvis aliis ſub quibuſcumque tenoribus, & ſormis, ac cum quibuſvis derogatoriarum derogatoriis, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenorea præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamos, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 4. Februarii 1607 An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die 4. Februarii, milleſimo ſexcenteſimo ſeptimo, Pont. Noſtri Anno Secundo.

Sequitur extenſio auctoritatis Miniſtri Generalis ad Commiſſarium Generalem, de qua in rub.

Dilecto filio Evangeliſta de Gabiano Commiſſario Generali Ordinis Fratrum Minorum Reformat. S. Franciſci de Obſervantia,

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili, ſalutem, & Apoſt. benedictionem.

Extenſio auctoritatis Miniſtri generalis, donec erit abſēs, ad Cōmiſſarium generalem Ordinis Reformatorum, ejus officio durante.

1. CUpientes regimini, & gubernio Fratrum Reformatorum Sancti Franciſci de Obſervantia opportune proſpicere, ac de tua pietate, prudentia, Religionis zelo, ac in gubernando experientia plurimum in Domino confiſi, Tibi, durante officio Commiſſarii Generalis ejuſdem Ordinis, & abſentia Miniſtri, ſeu Vicarii Generalis dicti tui Ordinis, & vice, ac loco ipſius, Univerſos dicti Ordinis Fratres Reſormatos cum eadem auctoritate, ſuperioritate, juriſdictione, & facultatibus, Miniſtro, ſeu Vicario generali totius ordinis S. Franciſci de Obſervantia competentibus, & competituris, in ſpiritualibus, & temporalibus, regendi, & gubernandi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem tribuimus, & impertimur.

Obedientia ab omnibus Reformatis ei præſtanda.

§.2. Mandantes propterea dilectis filiis Cuſtodibus, & aliis Superioribus, & Fratribus Univerſis Reſormatis prædictis, ut Tibi debitum honorem, & reverentiam exhibentes, tua ſalubria monita, & mandata ſuſcipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent, alioquin ſententiam, ſive pœnam, quam rite tuleris, ſeu ſtatueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus (auctore Domino) uſque ad ſatisſactionem condignam inviolabiliter obſervari,

Reſtrictio auctoritatis ejuſdē Cōmiſſarij.

§.3. Cæterum volumus, ut quæ per fæl. record. Clementem Papam Prædeceſſorem Noſtrum, per ejus, ſub plumbo in favorem eorumdem Fratrum Reſormatorum, ſeu aliàs expeditas literas diſpoſita ſuerunt, immutare, aut aliquo modo alterare non poſſis, ſed illa obſervari facere tenearis.

Derogatio contrariorū.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinis prædicti, etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis Ordini prædicto, ac Miniſtro generali, & aliis Superioribus, nec non Fratribus tam Reſormatis, quam de Familia, & aliis quibuslibet perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, ac aliàs in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 8 Julii 1615. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, ſub Annulo Piſcatoris, die 8. Julii, milleſimo ſexcenteſimo decimo quinto, Pont. noſtri Anno XI.

Quod

Digitized by Google

LXIII.

Quod Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ab iis qui in Eccleſiis, & Domibus Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini ſepelliuntur, majorem non exigant eleemoſynam, quam eam, quæ a Concilio Tridentino præſcribitur, & a Pio V. explicatur.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum Occidentalium majorem exigebāt eleemoſynam ab his, qui in Eccleſiis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ſepeliebantur, quam ab iis, qui in propriis Eccleſiis ſepelirentur.

§. 1. EXpoſitū Nobis nuper fuit pro parte dilectorū filiorū Franciſci Pereira, Aſſiſtentis Generalis totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, nec non Provincialis Provinciæ Mexicanæ ejuſdem Ordinis novæ Hiſpaniæ in Indiis, quod Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum Occidentalium, ne ita commode Chriſtifideles, qui in Domino moriuntur, in Eccleſiis Ordinis hujuſmodi, ac in propriis eorum Parochi alibus ſepeliri valeant, de conſilio forſan ſuorum Superiorum, abuſum introduxerunt, ut ſcilicet exigant majorem eleemoſynam ab iis, qui in Eccleſiis dicti Ordinis ſepeliuntur, quam ſi in propriis Eccleſiis ſepelirentur, ita ut fideles qui in Eccleſiis Ordinis hujuſmodi ſepeliri deſiderant, parem ad minus Parochialibus Eccleſiis eleemoſynam relinquere debeant ratione eorum ſepulturæ, quam Eccleſiis Ordinis hujuſmodi relinquunt.

Exigebant inſuper eleemoſynam Miſſarū quas pro anima ſua Fratrib. dicēdas relinquunt, ſeculares.

§. 2. Et quod pejus eſt, ſiquis pro animæ ſuæ refrigerio, nonnullas Miſſas a Fratribus Ordinis hujuſmodi dicendas reliquerit, prætendunt Parochi eleemoſynam ratione Miſſarum hujuſmodi relictam inter ipſos, & Fratres prædictos eſſe dividendam, quo ſit, ut non parum in deligendis ſepulturis in Eccleſiis dicti Ordinis gravaentur ſæculares, eum duplum pro ſepultura ſolvere cogantur.

Hujuſmodi abuſum a Papa removeri, Ordinis Prælati ſupplicant.

§. 3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, plerique Chriſtifideles in dictarum Domorum Eccleſiis ob difficultatem tam magnas expenſas perſolvendi ſepeliri ſe facere non poſſint, quo ſit ut Eccleſiæ hujuſmodi mortuorum ſepulturis, & conſequenter eleemoſynis in dies fieri conſuetis propemodum priventur, idcirco pro parte eorumdem Franciſci Aſſiſtentis Generalis, & Provincialis Nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui propterea Rectoribus dictarum Parochialium prohibet majorē eleemoſynam petere quã præſcribitur a Concilio Trid. ſeſſ. 25. c. 13., & a Pio V. explicatur in ſua Conſt.

§. 4. Nos igitur hujuſmodi abuſus omnino tollere, ac dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, de conſilio Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium, ſuper conſultationibus, & negociis Epiſcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & ſingulis Parochialium Eccleſiarum Univerſarum Indiarum Occidentalium, & Orientalium Rectoribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus, harum ſerie interdicimus, & prohibemus, ne ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœna, a qua nonniſi a Nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis Articulo abſolvi poſſint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, majorem eleemoſynam ab iis, qui in dictorum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Eccleſiis ſepeliuntur, ea quam illis præſcribit Concilium Tridentinum ſeſſ. 25. cap. 13. juxta explicationem a ſæl. recor. Pio Papa V. Prædeceſſore noſtro emanatam, ſub Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1567. xvii. Kal. Junii Pontificatus ſui Anno Secundo, quovis prætextu, aut occaſione, etiam de conſilio, conſenſu, & mandato ſuorum Ordinariorum exigere valeant, ſeu præſumant.

Executores hujus Conſtitutionis deputat.

§. 5. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium, & Orientalium Societatis Jeſu Provincialibus pro tempore exiſtentibus, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Aſſiſtentis generalis, & Procuratoris prædictorum, nunc, & pro tempore exiſtentium, aut alicujus eorum fuerint requiſiti, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere: Non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque, ac præmiſſis non parentes, eiſque auxilium, conſilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, ſeu indirecte quomodolibet præſtantes, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariiſq; derogat.

§. 6. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, Domorum, & Ordinis hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, Domibus, & Ordini, earumque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, ac literis Gregorii XIII. etiam Prædeceſſoris Noſtri, ſub Dat. Romæ apud S. Petrum Anno 1572. Pontificatus ſui Anno Primo. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſq; contrariis quibuſcumque.

§. 7. Vo-

Tranſumptis quoque credi jubet. §. 7. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 16. Febr. 1607. An. II. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die 16. Februarii 1607. Anno Secundo.

LXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Canonicis Metropolitanæ Eccleſiæ Goanæ Officio S. Inquiſitionis addictis exemptio conceditur a ſervitio Eccleſiæ, & Indultum percipiendi diſtributiones quotidianas.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Indultum, de quo in Rubrica. §. 1. CUM, ſicut accepimus, nonnulli Canonici Eccleſiæ Metropolitanæ Goan. in Indiis Officio Sanctæ Inquiſitionis pro Inquiſitoribus Fiſcalibus, ſeu Notariis inſerviant: & propterea dicto munere occupati in eadem Eccleſia perſonaliter reſidere, ac divinis officiis nocturnis, & diurnis, uti ratione eorum Canonicatuum, & Præbendarum, quos obtinent, tenentur, intereſſe non poſſint; Nos ne id prædictis Canonicis alicui detrimento ſit, opportune providere volentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, prædictæ Eccleſiæ Canonicis nunc, & pro tempore ad ſervien. Officio ejuſdem Sanctæ Inquiſitionis pro Inquiſitoribus, Fiſcalibus, ſeu Notariis deputatis quamdiu dictis muneribus fungentur; Conſultoribus vero, & cæteris Officialibus ejuſdem Sanctæ Inquiſitionis, qui Canonicatus, & Præbendas in eadem Eccleſia obtinent, pro eo dumtaxat tempore, quo actu ſervitio Inquiſitionis vacabunt, a prædicta Eccleſia abeſſe, & interim omnia, & ſingula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, nec non etiam diſtributiones quotidianas in quibuſvis rebus conſiſten., etiam ratione Matutinorum, aut aliarum Horarum Canonicarum manualiter quotidie dari, & præſtari ſolita, ad prædictos Canonicos, & quemlibet eorum ratione ſuorum Canonicatuum, & Præbendarum, ſi in eadem Eccleſia perſonaliter reſiderent, ac ſingulis officiis divinis, miſſis, legatis, diurnis, & nocturnis horis aſſidue intereſſent, ſpectantia, & pertinentia, cum ea integritate percipere, exigere, & levare, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertere, cum qua illos, & illa percipere, exigere, & levare poſſent, ſi, ut præfertur, perſonaliter reſiderent, & intereſſent, libere, & licite poſſint, & valeant, & quilibet eorum reſpective poſſit, & valeat: ita tamen, ut pro tempore, quo dicti Conſultores, & cæteri Officiales præter Fiſcales, Inquiſitores, & Notarios primodictos pro negotiis Sanctæ Inquiſitionis non fuerint occupati, a ſervitio Eccleſiæ non eximantur, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgemus.

Executio Archiepiſcopo, & Capitulo demandatur. §. 2. Mandantes propterea Ven. Fratri Archiepiſcopo Goan., ac dilectis filiis Capitulo, & Canonicis ejuſdem Eccleſiæ, cæteriſque, ad quos fructuum, necnon diſtributionum, aliorumque præmiſſorum diſtributio, ſeu traditio nunc quomodolibet ſpectat, & in futurum ſpectabit, in virtute ſanctæ obedientiæ, ut ſtatim viſis præſentibus omnia, & ſingula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta, nec non diſtributiones quotidianas ſolis præſentibus, & divinis officiis, ut præfertur, intereſſentibus dari, & per eos lucrifieri ſolitas quocumque nomine nuncupentur, omni mora, & dilatione poſtpoſitis, prædictis Canonicis nunc, & pro tempore ad ſervitium Sanctæ Inquiſitionis hujuſmodi deputatis, ac Conſultoribus, & Officialibus prædictis, ſeu eorum legitimis Procuratoribus occaſione ſuorum Canonicatuum, & Præbendarum juxta præſentium tenorem tradant, & conſignent, ſeu ab aliis tradi, & conſignari curent, & faciant realiter, & cum effectu.

Contraria tolluntur. §. 3. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in univerſalibus, Provincialibuſque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac ejuſdem Eccleſiæ Goan., etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Eccleſiæ, ejuſque Præſuli, nec non Capitulo, Canonicis, & quibuſvis aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 7. Martii 1607. An. II. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 7. Martii 1607. Pontificatus noſtri II.

L X V.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Suſpenſio cujuſdam Statuti ſuper electione Archiepiſcopi Salisburgenſis a Capitulo, & Canonicis dictæ Eccleſiæ facti.

Dilectis filiis Decano, Capitulo, & Canonicis Eccleſiæ Salisburgen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

QUoniam novitates contra ſacrorum Canonum decreta, & uſus longævi auctoritatem in Eccleſias introduci non debent, exigit officii noſtri ratio, ut ſi aliquæ uſquam pullulant, paſtorali ſolicitudine, quam omnibus Eccleſiis debemus, celeri remedio occurratur.

Capitulum familias Auſtriacam, & Bavaricam a voce paſſiva ſtatuto quodã excluſerat.

§. 1. Sane ad Apoſtolatus noſtri audientiam, nec ſine animi noſtri moleſtia, pervenit, quod vos ad perpetuo excludendum certis prætenſis de cauſis ab Eccleſiæ Salisburgen. regimine Auſtriacæ, & Bavaricæ familiarum quaſcumque perſonas, propria auctoritate ſtatuere, aut decernere non dubitaſtis, ut nullus ex his ambabus familiis, ad Salisburgenſem Archiepiſcopatum in perpetuum eligatur, vel poſtuletur; Id quod contra eccleſiaſticas regulas commiſſum fuiſſe plane dignoſcitur.

Hujuſmodi ſtatutum ſuſpendit Paulus.

§. 2. Quapropter Nos, quibus ſacrorum Canonum commiſſa eſt cuſtodia, ne Eccleſiaſtica ſubvertatur diſciplina, ex noſtri Apoſtolatus officio, quo divina dignatio fungi voluit humilitatem noſtram, ſupraſcriptum ſtatutum, ſeu decretum, quod diligenter conſideravimus, & ab aliis conſiderari, & examinari fecimus, matura ſuper eo habita deliberatione, auctoritate Apoſtolica, præſentium tenore ſuſpendimus, & ſtante hujuſmodi ſuſpenſione, Capitulum veſtrum, aut ejus, & quaſcumque alias, ad quas Salisburgen. Archiepiſcopi electio ſpectat, perſonas non ligare, neque arctare, nullique eligibili ullatenus præjudicare, eadem auctoritate decernimus, ita ut quandocumque Eccleſiam Salisburgen. deſtitui contigerit ſolatio paſtoris, nullus Canonicorum, neque ulla aliarum dictarum perſonarum, ad quas prædicta electio pertinet, aut alias eligibiles ſunt, cujuſcumque gradus, dignitatis, nobilitatis, conditionis, & præeminentiæ exiſtant, ab electione activa, vel paſſiva, aut a poſtulatione vigore ſtatuti hujuſmodi ita ſuſpenſi excludantur, aut repellantur, prout excludi, aut repelli non poſſe, nec debere, prædicta auctoritate decernimus; firmis nihilominus, & in eodem ſtatu in cæteris remanentibus veſtri Capituli quibuſcumque aliis Conſtitutionibus, ejuſdemque, & Canonicorum, ac ſupradictarum perſonarum juribus, Quibus omnibus, & ſingulis non intendimus in aliquo præjudicare:

Sicque ſervari præcipit.

§. 3. Quare vobis omnibus, & ſingulis, aliiſque, ad quos electiones prædictæ negotium quomodolibet ſpectat, per Apoſtolica ſcripta præcipiendo mandamus, ne hujuſmodi per Nos ita ſuſpenſo ſtatuto, ſeu decreto, adveniente dictæ Eccleſiæ vacatione in judicio, vel extra ullo modo utamini, & reſpective utantur.

Obſtantibus derogat.

§. 4. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis vobis, & aliis prædictis, vel veſtrum, & illorum cuilibet ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, aut alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum expreſſa mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 9. Martii 1607. Pontificatus noſtri Anno II. (a)

Dat. die 9. Martii 1607. An. II.

L X V I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Prohibet, quominus Eccleſiaſtici Regni Siciliæ, Boves, Vaccas, Vitulos, ac alia Animalia agrorum culturæ utilia occidant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium a fertilitate ſoli deductum.

REgnum Siciliæ ultra Pharum, illiuſque ſolum ita fertile eſſe conſiderantes, ut nedum adjacentibus locis, ſed interdum ipſi Urbi pluries in maximis Annonæ difficultatibus frumenta ſubminiſtravit, ob idque antiquitus *Romani Horrei* nomen meruerit: ad ipſius Regni commodiorem, faciliorémque culturam proficientia maxime Catholicorum Regnum votis id expoſcentibus libenter conſtituimus, prout conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Siciliæ Reges edicto ſuo caverant, quominus Boves, Vituli &c. mactentur.

§. 1. Sane chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, quod cum in prædicto Regno, cujus ipſe Philippus etiam Rex exiſtit, magna Bovum, & Vaccarum ad terras illius Regni excolendas penuria exiſteret, ipſius Philippi Regis in dicto Regno anteceſſores per eorum Edicta, Conſtitutiones, ſeu Pragmaticas mandarunt, & præceperunt omnibus, & ſingulis ejuſdem

(a) Die 23. Martii Paulus Papa Privilegia Mercatoribus Anconitanis a Clemente VIII. conceſſa, & quæ ſuo loco retulimus, confirmavit.

dem Regni Incolis, ne Boves, Vaccas, Vitulos, & hujuſmodi generis animalia ad uſum carnium pro victu humano conficiendarum, præterquam in certis publicis locis dumtaxat ſub quibuſdam pœnis quovis modo mactare, ſeu mactari facere auderent, vel præſumerent. Quæ edicta, Conſtitutiones, ſeu Pragmaticas, ipſe Philippus Rex, ſeu ejus in dicto Regno Proreges, vel alii Miniſtri poſtea confirmarunt, & innovarunt.

Philippus hic legem ad Ecclesiaſticos petit extendi.

§.2. Verum, quia perſonæ eccleſiaſticæ tam ſæculares, quam regulares dicti Regni, ſive eorum aliqui in maximum totius Regni, illiuſque agriculturæ detrimentum, Boves, Vaccas, & Vitulos interdum mactare, ſeu mactari facere non verentur; prædictus Philippus Rex Nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus ſuper præmiſſis opportunum adhibere remedium de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Paulus extendit ſub pœnis, quæ hic recenſentur.

§.3. Nos igitur, qui ab initio noſtræ ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumptionis, frumenti, & bladorum abundantiam, & ubertatem ubique vigere ſinceris deſideravimus affectibus, ipſius Philippi Regis Nobis per dilectum filium Nobilem Virum Joannem Fernandez de Pacecho Marchionem Villenæ, dum apud Nos pro ipſo Philippo Rege Oratoris munere fungeretur, porrectis ſupplicationibus inclinati; omnibus, & quibuſcumque perſonis eccleſiaſticis tam ſæcularibus, quam regularibus, etiamſi ſæculares Patriarchali, Epiſcopali, aut quavis alia dignitate, vel eccellentia; regulares vero perſonæ hujuſmodi cujuſvis ordinis, etiam quantumvis exempti, & privilegiati, nec non Militiarum, etiam Sancti Joannis Hieroſolymitani exiſtant, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ, nec non mille ſcutorum, quoad ſæculares, quo vero ad regulares perſonas hujuſmodi quorumcumque officiorum, ac dignitatum etiam generalium, quæ obtinent, ac incapacitatis ad illa ſimilia, aut diſſimilia in futurum quomodolibet obtinenda: quo autem ad Milites Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani hujuſmodi aliorum mille ſcutorum, & in ſubſidium, quoad eos, qui non habent in ære, exilii a toto præfato Regno pœnis per contravenientes incurrendis diſtricte prohibemus, & inhibemus, ne ipſi, aut eorum aliqui de cætero quovis quæſito colore, prætextu, vel ingenio Boves, Vaccas, Vitulos, aut animalia hujuſmodi agrorum culturæ inſervientia ad noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum mactare, ſeu mactari facere, vel alias mactantibus auxilium, vel favorem, occulte, vel publice, directe, vel indirecte dare audeant, vel præſumant.

Clauſulæ.

§.4. Decernentes præſentes noſtras literas etiam ex eo, quod quicumque quavis auctoritate, dignitate, officio, & honore fungentes in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, ad hoc vocati, & cauſæ, propter quas illæ emanarunt, examinatæ, & juſtificatæ non fuerint, nec præmiſſis conſenſerint, ſeu quibuſvis aliis de cauſis de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut ad terminos juris reduci, vel in jus, aut controverſiam ſub quocumque prætextu, ſeu alias quomodolibet infringi, vel revocari nullatenus poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter obſervari; Sicque, & non aliter in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignati.

§.5. Quocirca Ven. Fratri Archiepiſcopo Panormitan., & Meſſanen., & Epiſcopo Mazarien. per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel eorum quilibet per ſe, vel alium, ſeu alios in dignitate eccleſiaſtica conſtitutos per ipſos delegandos, eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque publicari, & ſub prædictis, & aliis ſibi beneviſis pœnis per quoſcumque Antiſtites, Prælatos tam regulares, quam ſæculares, Capitula, Clericos, Fratres, Milites, & perſonas quaſlibet, quantumvis exemptas omnibus juris, & facti remediis, invocato etiam brachio ſæculari, omni mora, dilatione, & exceptione remotis, faciant, præcipiant, & mandent inviolabiliter obſervari: Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, ſeu alias eis beneviſas etiam corporis afflictivas, citra tamen ſanguinis pœnas, ac cenſuras eccleſiaſticas auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis exemptionibus, immunitatibus, ac gratiis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis Prælatis, Superioribus, Collegiis, Conventibus, Monaſteriis, Hoſpitalibus, Domibus, & locis, illorumque perſonis, & Ordinibus, ac Militiis prædictis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & alias quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut ali-

aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Fides danda transſumptis.

§.7. Volumus autem, quod præſentium transſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi vere, & realiter eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 23. Martii 1607. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Martii 1607. Pontificatus noſtri Anno II. (a)

LXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Card. de Jnjoſa abſolvendi Ducem, Senatum, Statutarios, Conſultores, & alios Reipublicæ Venetiarum Miniſtros &c. a cenſuris per eos incurſis, necnon interdictum a dicta Civitate amovendi.

Venerabili Fratri noſtro Franciſco Epiſcopo Sabinenſi S. R. E. Cardinali de Jojoſa nuncupato.

PAULUS PAPA .V.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium.

Vices illius, quamquam immeriti gerentes in terris, qui viſitat in virga iniquitates hominum, & in verberibus peccata, miſericordiam autem ſuam non diſpergit ab eis, multæque miſerationis eſt, & præſtabilis ſuper malitia, eos, quibus errantibus inviti adhibuimus virgam Eccleſiaſticæ diſciplinæ, reverſos in viam, libenter paterna complectimur miſericordia, & benignitate.

Pontifex Venetam Urbé Eccleſiaſtico ſubpoſuerat interdicto ob violatam Eccleſiaſticam libertatem.

§.1. Dudum ſiquidem Leonardum Donatum Ducem, & Senatum Reipublicæ Venetorum, Statutarios, & eorum Conſultores, Fautores, & adhærentes, quod Dux, & Senatus ipſius Reipublicæ certas leges contra Eccleſiaſticam libertatem, Sedis Apoſtolicæ auctoritatem, ac generalibus Conciliis, & Sacris Canonibus, ac Romanorum Pontificum Conſtitutionibus repugnantes, nulliter, & de facto condidiſſent, & promulgaſſent: præterea duas perſonas Eccleſiaſticas, videlicet, Brandolinum Valdemarinum Abbatem, ſeu Commendatarium Monaſterii de Herveſa Tarviſin. Diœceſis, ac Scipionem Saracenum Canonicum Vicentin., pariter de facto, & Eccleſiaſticam violando immunitatem, ob quædam prætenſa delicta Carceratos tenerent, prout nunc tenent, ex debito paſtoralis officii, quo divina dignatio ſungi voluit humilitatem noſtram, canonica monitione præmiſſa, excommunicavimus, & excommunicatos declaravimus, Civitatemque Venetiarum, & univerſum Venetorum Dominium Eccleſiaſtico ſuppoſuimus interdicto, & alias contra eos proceſſimus, prout in noſtris ſub hujuſmodi forma Brevis literis expeditis, ac datis die 17. Aprilis proxime præteriti, plenius continetur.

Galliæ, Hiſpaniæque Reges Senatus nomine abſolutionem petunt.

§.2. Cum autem, dum eorumdem Leonardi Ducis, Senatus, & aliorum prædictorum expectamus correctionem, Chariſſimus in Chriſto filius noſter Henricus Galliæ Rex Chriſtianiſſimus per dilectum filium nobilem virum Carolum de Alincourt ejuſdem Henrici Regis apud Nos, & Apoſtolicam Sedem Ordinarium Oratorem primum, & deinde Chariſſimus etiam in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus per dilectos etiam filios nobiles viros Franciſcum de Caſtro ejuſdem Philippi Regis apud dictam Rempublicam extraordinarium, & Inicum Cardenas Ordinarium Oratores nomine, ac de ordine, & ad requiſitionem, virtuteque commiſſionis ejuſdem Reipublicæ, ſupplicationibus Nobis ſuper hoc humiliter porrectis, apud Nos interceſſerant, ut quoniam, ſicut ipſi Oratores, ac demum etiam Fraternitas tua ſcriptis Nobis affirmaſti, ipſi Leonardus Dux, ac Senatus prædicti circa contenta in dictis literis noſtris jam aliqua ex parte ſatisfecerunt, & plenius ſatisfacere intendunt, eoſdem, & alios prędictos a dicta ſententia excommunicationis contra eos a Nobis lata, & promulgata abſolvere, & liberare, interdictumque amovere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Facultates ad hoc neceſſarias Cardinali Gioioſæ tribuit Pontifex.

§.3. Hanc ob rem, Nos morem Eccleſiæ, quæ nemini ad ſe poſt errata humiliter redeunti claudit gremium, cum miſericordia ſervare, facti, exemplo Apoſtoli, infirmi, ut infirmos lucrifaciamus, ac prædictorum Regum præmiſſis, necnon aliorum Chriſtianorum Principum, qui pro iiſdem Leonardo Duce, & Senatu prædictis pariter inſtanter ſupplicando apud Nos interceſſerunt, ſeu intercedi fecerunt, precibus honorem habere, ac prædictorum Leonardi Ducis, & Senatus, & aliorum prędictorum ſaluti conſulere paterna charitate volentes, Fraternitati tuæ, de cujus fide, integritate, & prudentia plurimum in Domino confidimus, Venetias proficiſcenti, tenore præſentium committimus, & mandamus, quatenus ſi, & quando iidem Leonardus Dux, & Senatus, aliique prædicti in lis,

---

(a) Quinque poſt dies confirmata fuit facultas a Prædeceſſoribus Pontificibus conceſſa Epiſcopo Oſtienſi, & Veliternenſi cognoſcendi Cauſas Incolarum Diœceſis Veliternenſis, & quidem in prima, & ſecunda inſtantia in Urbe Veliternenſi, in tertia vero in Romana Curia.

iis, quæ tibi ſignificavimus, ſatisfactionem præſtiterint, eaque realiter, & cum effectu adimpleverint, & non alias, ipſum Leonardum Ducem, ac Senatum Venetorum, Statutarios, & eorum Conſultores, Fautores, & adhærentes prædictos, ab excommunicationis ſententia a Nobis indictis, & aliis quibuslibet literis noſtris, contra eos lata, & promulgata, in utroque Foro penitus, & omnino, auctoritate Apoſtolica abſolvas, & liberes; Necnon Eccleſiaſticum interdictum prædictum remittas, tollas, & relaxes, ac Sanctis Eccleſiæ Sacramentis eoſdem reſtituas, impoſita eis pœnitentia, quæ tibi videbitur, ſalutari: Nos enim, ſtantibus præmiſſis, pro prædictis omnibus, & ſingulis faciendis, & exequendis, eidem Fraternitati tuæ, tenore præſentium, eadem auctoritate Apoſtolica facultatem tribuimus, & impertimur.

Contraria tollit.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac ſupranominatis, & aliis literis noſtris, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod per præſentes noſtras, ac per quemvis actum a Fraternitate tua, mandato, & auctoritate noſtris hujuſmodi, ac virtute præſentium, quomodolibet facien., libertati, immunitati Eccleſiaſticæ, necnon juribus Sedis, & Cameræ Apoſtolicæ quibuſcumque, & ſignanter declarationibus nullitatis, & invaliditatis prædictarum legum a Nobis in prædictis literis factis, & promulgatis, necnon Capitulis, & conventionibus cum ſæ. rec. Julio II. Prædeceſſore noſtro, ac prædicta Republica, ſeu ejus legitimis Procuratoribus initis, & juratis, die 24. Februarii anni 1510., & omnibus, & ſingulis in eis contentis, nullum omnino præjudicium quomodolibet inferatur; quinimo a dictis declarationibus, Capitulis, & conventionibus, omnibuſque in iis contentis nullo modo recedere intendimus, aut eis in aliquo derogare, ſed ſalva ſemper eſſe, & fore, neque alias pœnas, occaſione præmiſſorum ab eis incurſas, remittere, & ita decernimus, & declaramus.

Dat. die 4. Aprilis 1607. An.II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 4. Aprilis 1607. Pontificatus noſtri An.II.

LXVIII.

Ordinationes, & Statuta ſuper bono regimine Congregationis Caſſinenſis Monachorum Ordinis Sancti Benedicti.

Quæ ad hanc pertinent Congregationem, vide in Conſtit. II. Julii II. Super Cathedram *To.III. Par.III. fol.*260.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CUM, ſicut accepimus, in Ordine Sancti Benedicti Congregationis Caſſinenſis, alias Sanctæ Juſtinæ Paduanæ, qui primo ab eodem Sancto Benedicto inſtitutus, & deinde a tot, tantiſque Patribus, ſanctitate, & diſciplinæ regularis exemplo per diverſas totius Orbis Chriſtiani Regiones propagatus, virtute Altiſſimi ad laudem ſui nominis jam multis ab hinc ſæculis floruit, nonnulli abuſus exorti fuerint, quibus niſi noſtræ paſtoralis ſolicitudinis providentia celeriter occurratur, dubitandum ſit ne hujuſmodi morbo invaleſcente, regularis diſciplinæ obſervantia paulatim collabatur.

Conſtituit ſeptem Provinciarum in Italia.

§.1. Nos igitur attendentes, quod ubi gubernaculum diſciplinæ contemnitur, reſtat, ut Religio naufragetur, pro noſtri paſtoralis officii debito præmiſſa conniventibus oculis pertranſire nequivimus. Quapropter prius mature diſcuſſa, & examinata, adhibitis viris gravitate, prudentia, & uſu rerum præſtantibus, quibus negocium demandavimus, de eorum conſilio hujuſmodi abuſibus, quantum cum Domino poſſumus, occurrendum decrevimus. Motu igitur proprio, non ad alicujus Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Congregationis prædictæ, Ordinis Sancti Benedicti, in univerſa Italia, Inſuliſque ei adjacentibus ſeptem Provincias nempe Romanam, Hetruriæ, Neapolis, Siciliæ, necnon Venetiarum, Lombardiæ, ac Liguriæ, per præſentes perpetuo valituras, conſtituimus, & deputamus, illiſque ſic conſtitutis, & deputatis:

Romanæ.

§.2. Romanæ videlicet Sancti Pauli prope, & extra muros Almæ Urbis noſtræ, necnon Sanctæ Scholaſticæ Sublaci, ac Sanctæ Mariæ Farfenſis, & extra muros Cæſenatenſis, ac Sancti Vitalis Ravennatenſis, & Sancti Proculi Bononienſis, necnon ejuſdem Sancti Benedicti Ferrarienſis.

Hetruriæ.

§.3. Et Hetruriæ Sancti Eugenii Senenſis, necnon SS. Floræ, & Lucillæ Aretinenſis, necnon Sanctæ Mariæ Florentinenſis, & Sancti Honorati Lerini, ac Sanctæ Mariæ Cromenſis, Raguſinen. Diœceſis, & Sancti Petri Mutinenſis, ac Sancti Petri Regienſis.

Neapolitanæ.

§.4. Necnon Neapolitanæ ipſius Sancti Benedicti Caſtro Villarum, Sancti Michaelis Montis Caveoſi, Sanctæ Mariæ Andrienſis, Sanctiſſimæ Trinitatis Cavenſis, necnon Sancti Severini Neapolitanenſis, ac Sancti Angeli Caetanenſis, Sancti Laurentii Averſanæ, & ejuſdem Sancti Benedicti Montis Caſſini.

Siculæ.

§.5. Siculæ Sancti Placidi Meſſanenſis, necnon Sancti Nicolai Cathanienſis, & Sanctæ Mariæ Foodroni, necnon Sanctæ Flaviæ, ac Sanctæ Mariæ Montis Regalis, & Sancti Martini Panormitanenſis, necnon ejuſdem Sanctæ Mariæ de Gangio, & Sancti Philippi de Argirione.

Venetæ.

§.6. Ac Venetæ Sancti Nicolai Lictoris, necnon Sancti Georgii Venetiarum, & Sanctæ Mariæ de Pratalia, & Sanctæ Juſtinæ de Padua, necnon SS. Felicis, & Fortunati Vicentinen., & Sancti Nazarii Veronenſis, ac Sancti Pauli de Argon, necnon Sancti Jacobi de Pontida Bergomenſis Diœceſis, & Sancti Fauſtini, ac Sanctæ Euphemiæ Brixienſis.

Nec-

Digitized by Google

Lombardiæ.

Huic addita ſunt hic infra duo ultima loca Provinciæ Thuſciæ.

§.7. Necnon Lombardiæ Sancti Simpliciani, ac Sancti Petri in Glaſſiate Mediolanen. Sancti Spiritus, & Sancti Salvatoris Papien,, necnon Sancti Sixti Placentin., ac Sanctæ Mariæ Gratiarum Placentin. Diœceſis, & Sancti Joannis Evangeliſtæ Parmenſis, necnon Sancti Columbani Bobienſis, ac Sancti Benedicti de Padolione.

§.8. Liguriæ vero Provinciis prædictis Sancti Nicolai Buſchetti, Sancti Benigni, & Sancti Juliani, ac Sanctæ Catharinæ, necnon Sancti Hieronymi Cervariæ Januenſis Diœceſis, ac Sancti Bartholomæi Aſtenſis, ac Sancti Petri Salviani Taurinenſis Diœceſis dictorum Ordinis, & Congregationis Monaſteria, etiam perpetuo ſubijcimus, & ſuppoiimus.

In dictis Provinciis, novē Abbates Definitores eligendi ſunt.

§.9. Et ut deinceps in Definitorio equalitas votorum habeatur, quod de cętero perpetuis futuris temporibus in dictis ſeptem Provinciis novem Abbates Definitores, ex quibus Romana unum, Hetruriæ unum, Neapolitana unum, & Siciliæ alium, & Liguriæ alium, Veneta vero, & Lombardiæ Provinciæ prædictæ ob illorum majorem Monaſteriorum numerum pro qualibet earum duos Abbates hujuſmodi ex illis reſpective oriundos habeant, eligantur, ac deputentur: Dictique novem Definitores canonice per vota, & ſcrutinia ſecreta, ut moris eſt, canonice electi, in quibuſcumque Capitulis generalibus omnes, & ſingulas, tam ſpirituales, quam temporales gratias, & facultates ab hac Sede Apoſtolica eis conceſſas, & quas hactenus habuerunt, habeant hac tamen ratione, ut poſt hac ſinguli Definitores ſeptem provinciarum prædictarum diverſarum nationum, & profeſſionum exiſtant, nulloque modo duo ex eadem natione, vel profeſſione uno, & eodem tempore in prædicto Capitulo, licet ex diverſis Provinciis prædictis profeſſi ſint, eſſe patiantur, ſed ex eiſdem Provinciis oriundi eligantur, ut ſupra, ac conſtituantur.

Ex quibus tres ex antiquiorib. quolibet anno vacent, & alii ſufficiantur.

§.10. Et ad tollendam dictorum Definitorum perpetuitatem quieti dictæ Congregationis maxime contrariam, quod ſingulo quoque anno tres Definitores ex antianis ſive antiquioribus, duo nempe ex Lombardiæ, Venetæ, & Liguriæ, ac unus ex Romana, Hetruriæ, Neapolitana, & Sicula, Provinciis prædictis ab eodem Definitorio per biennium vacent, ac illorum loco tres ſubſtituantur reſpective ex eiſdem Provinciis, ita ut ſemper unaquęque Provincia ſuum, vel ſuos ſemper habeat Definitorem, ſeu Definitores præſcriptum, vel præſcriptos.

Fortunque aliquo a Definitorio excluſo, alter ex viciniori Provincia eligatur.

§.11. At ſi aliqua juſta cauſa, Abbates alicujus Provinciæ ad prædictum Capitulum non accederent, vel accedentes ab electione Definitorii excluſi remanerent, ſeu illo anno Viſitatorum officio functi eſſent, ſeu quod per biennium minime vacaſſent, & eo caſu in prædicto Definitorio ab hujuſmodi electione excluſi eſſent, & tunc ex Provincia illi viciniori Abbas Definitor ſervatis tamen ſuperius narratis, pro illa vice tantum eligatur.

Conſervatores qui, & unde ſint eligendi, & quod eorum ſit munus.

§.12. Conſervatores quoque juxta Conſtitutiones dictæ Congregationis approbatas, nempe duo ex Romana, Hetruriæ, & Neapolitana, alii vero ex Veneta, Lombardiæ, & Liguriæ Provinciis prædictis eligantur, ipſique ſic electi cum Dei timore, omnique diligentia omnia illo anno a Definitoribus, Viſitatoribus, ac Præſidente prædictis geſta, & præcipue electiones Prælatorum, & Officialium perſpiciant, ac recognoſcant, & quidquid contra Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum decreta, ac Conſtitutiones dictæ Congregationis factum eſſe reperient, illud nullum, & irritum declarent, ac cum effectu ſub privationis dignitatum, quas pro tempore obtinerent, ac inhabilitatis ad illas obtinendas pœnis eo ipſo incurrendis, illorum habilitationem Nobis, & Succeſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, quandocumque exiſtentibus, omnino reſervando exequi mandent: & contra inobedientes etiam Definitores, nulla habita perſonarum, vel dignitatum ratione, per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, auctoritate noſtra, procedant.

Abbatum &c. numerus qui, & quæ electio.

§.13. Et in qualibet ex Provinciis prædictis tot Abbates, Priores, Cellerarii, ac Magiſtri Novitiorum ex ea oriundi, quot ſunt in ea Monaſteria, vel Prælaturæ, & Officia exiſtant, & caſu, quo in ſingulis Monaſteriis idonei ad hoc munus ſubeundum minime reperiantur, tunc idonei aliis ex Monaſteriis ejuſdem Provinciæ profeſſi ſubrogentur. Quod ſi in tota Provincia non ſiot tot Monachi idonei profeſſi, qui ad prędicta officia ſuæ Provinciæ aſſumi poſſint, tunc ex Monaſteriis vicinioribus alterius Provinciæ idonei aſſumantur.

Abbates a Definitorio eligendi.

§.14. Ne autem facultas regiminis dictæ Congregationis diminuta intelligatur, quod pro arbitrio dicti regiminis, Abbates, Priores, omneſque Officiales, ac ſingulos privatos Monachos ex Provincia in Provinciam, prout expediens ei videbitur, ut antea poterant, & valebant, itaut omnia in dicta Congregatione communia ſint, & eſſe intelligantur, amovere, & deſtinare poſſint, & valeant, nulla nationum, & perſonarum, ſeu Monaſteriorum habita ratione, quinimo ſinguli Abbates cujuſque Provinciæ Monaſteriis Congregationis Definitorii, & Regiminis arbitratu deputentur, & præficiantur.

Eorū munus quinquennio explatur.

§.15. Quodque Abbates, Priores, cæterique Officiales prædicti juxta præſcriptum uſum dictę Congregationis alicui Monaſterio non præficiantur ultra quinquennium, & ab illius adminiſtratione, etiam per quinquennium omnino vacent. Itaut tam Abbates, quam cæteri Officiales prædicti quot annis præfuerunt, tot etiam ab ejus Monaſterii, ac officii adminiſtratione vacent, & quod ſinguli reſideant, nec ab eis ullo quæſito colore ultra unam dietam, & per octo dies, ſine licentia Præſidentis, juſtam cauſam expreſſam Conſervatoribus in proximo Capitulo generali exhibendam, & examinandam, an juſta fuerit cauſa diſceſ-

ſus

ſus abeſſe poſſint, & qui ſecus fecerint illorum arbitrio puniantur.

Vitam communé, & alia inſtituta obſervent.

§.16. Ne aliis prædicantes Abbates prædicti, reprobi inveniantur, quoad vitam communem, necnon divina Officia, tam diurna, quam nocturna, omniaque alia regulæ dictæ Congregationis inſtituta cum Dei timore, habita tamen perſonarum, ac temporum qualitate, concurrant, ut ſi cum hoſpitibus impediti ſint, vel alia juſta cauſa excuſentur.

Studentibus plene provideant.

§.17. Monachis vero literis operam dantibus, de idoneis Lectoribus, ac aliis neceſſariis, & decentibus rebus, ac commoditatibus illis benevíſis provideant.

Eamdem ubique diſciplinam ſervari curent.

§.18. In omnibus quoque Monaſteriis, parem formam vivendi, & veſtiendi, ac regularem diſciplinam ab omnibus obſervari curent.

Adminiſtratio Cellerariorum temporalis ſit.

§.19. In adminiſtratione autem rerum temporalium ea cautio adhibeatur, ne Prælati eam per ſe ipſos, ut cauſa vagandi tollatur, exerceant: ſed ea per Cellerarios a dictis Definitoribus, vel prædicti Ordinis regimine deputatos (corruptela, & abuſu Cellerariam in pectus, ut dicunt, Abbatis concedendam, penitus ſublatis) exerceatur.

Qui Decani ſint.

§.20. Ac Conſtitutiones prædicti Ordinis, ut Cellerarii a regimine deputati Decani exiſtant, omnino obſerventur.

Viſitatorum munus, & electio.

§.21. Duo autem Viſitatores dictæ Congregationis, ex Romanæ, Hetruriæ, ac Neapolitanæ, ac alii duo ex Lombardiæ, Venetæ, necnon Liguriæ Provinciarum prædictarum Abbatibus ex ipſiſmet Provinciis oriundi eligantur, qui extraneas Provincias viſitent, non autem proprias, ſi id Definitores expedire judicaverint; alias Conſtitutiones dictæ Congregationis ſerventur, & in Provincia Sicula duo Viſitatores, juxta præſcriptum uſum dictæ Congregationis eligantur, dictique Viſitatores, Deo juvante, munus ſuum Viſitationis cum omni diligentia ſubeant, ac abſolvant, ſinguloſque Monachos, & Novitios de ſtatu Monaſterii, necnon Præpoſitorum, & Miniſtrorum qualitate, ac rerum ſpiritualium, & temporalium ſtatu exactiſſime examinent.

Præſertim circa Monachorum amotionem.

§.22. Monachos vero, vel Commiſſos ab aliquo Monaſterio, in quo ſaltem per annum continuum non permanſerint, & quos amovendos neceſſarium judicaverint, ſuper quo illorum conſcientias gravamus, per illam Provinciam tantum mutare valeant, dicto Capitulo Generali, mutationes de una ad aliam Provinciam (ut ſumptibus ſuperfluis parcatur) reſervando.

Novitiorum educatio, & probatio qualis eſſe debeat.

§.23. Et Novitiatus pro Novitiorum educatione in ſingulis Provinciis prædictis conſtituti, & conſtituendi in ſuo robore permaneant, ita tamen quod in quibuslibet Novitiatibus prædictis ex ejuſdemmet Provinciis hujuſmodi oriundi juxta Conſtitutiones Apoſtolicas, & decreta Concilii Tridentini idonei ad probationem admittantur, ac ſemper, & ubique Cives Civitatum, & locorum, in quibus Monaſteria hujuſmodi ſita ſint, cæteris extraneis paribus præferantur.

Novitiatus duo conſtituantur.

§.24. Quodque in Provincia Romana prædicta, etiam in Monaſteriis S. Proculi Bononienſis, ac Sancti Benedicti Ferrarienſis, Novitiatus conſtituatur, & in eis juvenes ex eadem Provincia oriundi ad probationem recipiantur.

Novitiorum numerus præfinitus.

§.25. Quælibet autem Provincia illum tantum numerum Novitiorum recipiat, & ad profeſſionem admittat, quem commode alere poterit; ſi vero aliqua Provincia, ſeu Monaſterium plures Monachos, quam ex ejus redditibus ali poſſunt, habere comperiatur, neminem recipiat, priuſquam ad numerum præfixum illius profeſſi redacti fuerint.

Novitii ſex in Monaſterio S. Pauli de Urbe ſingulis annis recipiantur de Provincia Romana.

§.26. Et quia in dicto Monaſterio Sancti Pauli de eadem Urbe ob illius aeris intemperiem (ut aiunt) Romani, vel ex eadem Provincia oriundi, in maximum eorum, dictæque Congregationis detrimentum minime recipiuntur, quemadmodum præteritis temporibus recipere ſolitum fuit, & hoc in aliis Monaſteriis ſervatur; quod deinceps ſingulo quoque anno ſaltem ſex Novitii ad probationem ibi recipiantur, ſed in dictum Monaſterium Sanctæ Scholaſticæ Sublaci, ad probationem, & profeſſionem emittendam, ſumptibus tamen, & expenſis dicti Monaſterii Sancti Pauli, cujus profeſſi ſint, & eſſe intelligantur, mittantur.

Et alii quatuor in Novitiatu Sublacenſi.

§.27. Hacque de cauſa ſaltem duo Novitii pro Monaſterio Farfenſi, & alii duo pro Monaſterio Sublaci prædictis ex eadem Provincia Romana oriundi in dicto Novitiatu Sublacenſi uſque ad numerum, qui ex illorum Monaſteriorum redditibus ali, & ſuſtentari poſſint, reducti fuerint, quibuſcumque non obſtantibus recipiantur.

Abbas d. Monaſterii Sancti Pauli, & Procurator Ordinis non ſint de eadem Provincia oriundi, vel profeſſi.

§.28. Quodque quoties contigerit Abbatem dicti Monaſterii Sancti Pauli oriundum, vel profeſſum eſſe ex Monaſteriis Lombardiæ, Venetæ, & Liguriæ Provinciarum prædictis, tunc Procurator Generalis dictorum Ordinis, & Congregationis oriundus, vel ſaltem profeſſus ex aliquo Monaſterio Romanæ, Hetruriæ, vel Neapolitanæ Provinciarum prædictarum, & viceverſa exiſtat, & eſſe debeat, nec ambo ullo umquam tempore ex Monaſteriis earumdem, ſed diverſarum Provinciarum prædictarum eſſe debeat.

Juſſio præmiſſa obſervandi.

§.29. Similiter perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ac ita ab omnibus, & ſingulis quos præmiſſa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, ſub pœna privationis vocis activæ, & paſſivæ, ipſo facto incurrendis, inviolabiliter obſervari debere volumus, & mandamus.

Confirmatio privilegiorum & ordinationum Pontificiarum, quæ præmiſſis non contrariantur.

§.30. Ac pro præmiſſorum complemento, omnia, & ſingula privilegia, libertates, immunitates, favores, antelationes, aliaſque gratias tam ſpirituales, quam temporales per fe.re. Eugenium Papam IV., & Gregorium XIII., necnon Clementem VIII. Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ſub quacumque verborum forma, & expreſſione

Digitized by Google

ſione ſuper dictorum Definitorum electione, dictæque Congregationis felici ſtatu, ac directione, & alias ſuper præmiſſis quomodolibet conceſſa, necnon ſingulas literas Apoſtolicas deſuper expeditas, ac illarum formas, & continentiam, tenores, & effectus, perinde acſi de verbo ad verbum præſentibus inſerta eſſent, dummodo præmiſſis contraria non exiſtant, pariter perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque, ac earum ſingulis, perpetuæ, ac inviolabilis firmitatis robur adjicimus, necnon omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, ac ſolemnitatum in his quomodolibet requiſitarum, ac neceſſariarum defectus, excogitatos, vel non cogitatos, ſiqui principaliter, vel acceſſorie, aut alias quomodolibet intervenerint in eiſdem, etſi de illis ad hoc, ut ſuppleri, & ſanari poſſint, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio facienda eſſet, ſupplemus.

Appoſitio clauſularum præſervativarum.

§. 31. Decernentes prædictas eorum Prædeceſſorum literas validas, & efficaces fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri ab eis, ad quos nunc ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, firmiter obſervari debere, nec ab illis ullo umquam tempore reſilire poſſe: ſed ad illarum obſervationem obligatos fore, & eſſe, ac ſub eiſdem majoris excommunicationis, & privationis vocis activæ, & paſſivæ pœnis cogi, & compelli, præſentes vero de ſubreptione, vel obreptione, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, ſeu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas quodcumque juris, vel facti, aut Juſtitiæ, ſeu gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam poſſe: ſicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio Exequutoris.

§. 32. Quocirca dilecto filio Noſtro Alexandro Sancti Laurentii in Damaſo, Diacono Cardinali Montalto nuncupato, S. R. E. Vice Cancellario, moderno, & pro tempore exiſtenti dictæ Congregationis Caſſinenſis, apud Nos, & Apoſtolicam Sedem Protectori, per præſentes mandamus, ut præmiſſa omnia, & ſingula per eos, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, auctoritate noſtra obſervari curet, & faciat. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrarior.

§. 33. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Ordinis, & Congregationis, etiam Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum, quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§. 34. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitia, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 6. Aprilis 1607. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 6. Aprilis 1607. Pont. noſtri Anno II.

Sequitur declaratio, & moderatio prædictarum, ac aliarum editio ordinationum.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis prudentia circumſpecta nonnumquam aliqua ex eis, quæ pro bono regimine, & felici directione Religioſorum ſub Regularis vitæ obſervantia Altiſſimo famulantium conceſſerat, ſaniori judicio mutat, alterat, ac diſponit, prout rerum, temporum, perſonarum qualitatibus diligenter penſatis, conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Relatio nonnullorum cõtentorum in præcedenti Bulla.

§. 35. Sane cum Nos alias per quaſdam in forma Brevis, ſub annulo Piſcatoris die 6. Aprilis 1607. Pontificatus noſtri Anno Secundo confectas literas, inter alia in tota, ac univerſali Italia, Inſuliſque ei adjacentibus, ſeptem Provincias Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Caſſinenſis, alias Sanctæ Juſtinæ, nempe Romanam, Neapolitanam, Siculam, Venetam, ac Hetruriæ, necnon Liguriæ, & Lombardiæ, perpetuo conſtituerimus, & deputaverimus, illiſque ac eorum ſingulis Monaſteriis dictorum Ordinis, & Congregationis in Italia, ac Inſulis prædictis conſiſtentibus, ſuppoſitis Sancti Petri Mutinenſis, ac ejuſdem Sancti Petri Regienſis, Monaſteria dictorum Ordinis, & Congregationis dictæ Provinciæ Hetruriæ, etiam perpetuo ſubjecerimus, & ſuppoſuerimus, & quod ex tunc de cætero perpetuis futuris temporibus in dictis ſeptem Provinciis novem Abbates Definitores ex illis reſpective oriundi, diverſarum tamen nationum, & profeſſionum, ac quatuor dictorum Ordinis, & Congregationis Viſitatores ex eiſdemmet Provinciis oriundi, eligerentur, & in qualibet ex Provinciis prædictis, tot Abbates, Priores, Cellerarii, ac Magiſtri Novitiorum ex ea tamen oriundi, quot ſunt in ea Monaſteria, vel Prælaturæ, & Officia eſſent. Quodque quoties contingeret, Abbatem Monaſterii Sancti Pauli prope, & extra muros Almæ Urbis noſtræ dictorum Ordinis, & Congregationis oriundum, vel profeſſum eſſe ex Monaſteriis Lombardiæ,

Vene-

Venetæ, & Liguriæ Proviociarum prædicta-rum, tunc Procurator Generalis ipſius Ordinis, & Congregationis oriundus, vel ſaltem profeſſus ex aliquo Monaſterio Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriæ Provinciarum hujuſmodi, ac viceverſa eſſet, & eſſe deberet: nec ambo ullo umquam tempore ex Monaſteriis earumdem, ſed diverſarum Provinciarum prædictarum eſſe deberent ſimiliter perpetuo, prout in dictis literis plenius continetur, ſtatuerimus, & ordinaverimus.

Cauſa hujus moderationis.

§.36. Nihilominus ex relatione dilectorum filiorum Anaſtaſii a Carpenedulo Abbatis dicti Monaſterii Sancti Pauli, ac Joannis Baptiſtæ Romani, Ordinis, & Congregationis prædictorum Procuratoris Generalis, ad Nos per illorum Capitulum Generale ſuperiori anno celebratum, ut ex literis Nobis exhibitis conſtat, deſtinatorum accepimus, prædicta Monaſteria Sancti Petri Mutinenſis, ac ipſius Sancti Petri Regienſis eidem Provinciæ Lombardiæ, quam Hetruriæ viciniora eſſe, idque illorum Abbatibus, ac Conventibus incommodum inferre, & illorum Regularibus inſtitutis magis conſonum eſſe, ut profeſſi Monaſteriorum dictorum Ordinis, & Congregationis, qui non ſunt oriundi Civitatum, vel locorum, aut Provinciarum, in quibus profeſſionem emiſerunt, omnibus illorum dignitatibus, & officiis priventur: Abbates vero, & alii Prælati dictæ Provinciæ Siculæ a regimine ipſius Monaſterii Sancti Pauli, ac officio Procuratoris Generalis dictorum Ordinis, & Congregationis, cum de eis in prædictis literis ad hæc nulla mentio facta fuerit, in eorum damnum, & præjudicium excludantur.

Mutatio duorum Monaſteriorum Provinciæ Hetruriæ.

§.37. Nos igitur in ſupremo dignitatis culmine, divina diſponente clementia, conſtituti, in his remedium proviſionis noſtræ adhibere cupientes, dictarum literarum veriores, & totos tenores præſentibus pro expreſſis habentes, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Sancti Petri Mutinenſis, ac ejuſdem Sancti Petri Regienſis Monaſteria hujuſmodi, illorumque Abbates, Priores, Conventus, ac alias illorum perſonas nunc, & pro tempore exiſtentes ab eadem Provincia Hetruriæ perpetuo disjungimus, & ſeparamus, illaque, & illos prædictæ Provinciæ Lombardiæ etiam perpetuo ſubjicimus, & ſupponimus.

Profeſſi uſquemodo in Monaſteriis, ex quibus non ſunt oriundi, omnibus gaudeant privilegiis, quibus ipſi oriundi perfruuntur.

§.38. Quodque de cætero perpetuis futuris temporibus illi, qui in Monaſteriis dictorum Ordinis, & Congregationis Civitatum, & locorum, ex quibus non ſunt oriundi, ad præſens profeſſi exiſtunt, non autem qui de cætero ad ipſorum Ordinis, & Congregationis habitus ſuſceptionem, ac profeſſionem regularem admitterentur, omnibus, & ſingulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, favoribus, antelationibus, prærogativis, aliiſque gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus oriundi Civitatum, locorum, & Provinciarum hujuſmodi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariter, & pariformiter, ac æque principaliter in omnibus, & per omnia, perinde acſi ex eis oriundi eſſent, utantur, potiantur, & gaudeant, ac nihilominus oriundi cæteris paribus profeſſis, in aſſequutione dignitatum, ac officiorum hujuſmodi præferantur.

Qui ad Abbatiam Sancti Pauli concurrant.

§.39. Quodque Abbates, & Priores dictæ Provinciæ Siculæ una cum Abbatibus, & Prioribus Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriæ Provinciarum prædictarum ad regimen dicti Monaſterii Sancti Pauli, & officium Procuratoris Generalis hujuſmodi concurrant, ac ad illa, & eorum alterum ad inſtar Abbatum, & aliorum Priorum aliarum Provinciarum prædictarum eligi poſſint, & valeant.

Prælatorum numerus deſignatur.

§.40. Ac pro pace inter regulares perſonas dictorum Ordinis, & Congregationis conſervanda, illorumque augmento, quod in ſingulis eorum Monaſteriis pro quolibet decimotertio numero Monachorum profeſſorum unus graduatus, nempe unus Abbas, vel Procurator Generalis, aut Cancellarius Præſidis, ſive unus Prior pro qualitate, & capacitate profeſſorum ſingulorum reſpective Monaſteriorum, & pro quinque Monachis profeſſis unus Decanus, computatis Cellerariis, ac Novitiorum Magiſtris, Confeſſoribus Monialium, ac Rectoribus, aliiſque Officialibus, ita tamen quod ipſi Decani numerum tercentum non excedant, aſſignentur.

Decanorum approbatio, quæ ſit.

§.41. Ad officium tamen Decanorum quoad ſufficientiam literarum, illi dumtaxat Monachi aſſumantur, qui vel per Examinatores ab Ordinariis locorum pro tempore deputatos, ſeu per dictos Viſitatores, vel alios ab ipſis Viſitatoribus, vel Definitoribus ſubrogatos, ad confeſſiones Chriſtifidelium audiendas examinati cum effectu per patentes literas in forma probanti Viſitatoribus tradendas, & ab ipſiſmet Viſitatoribus, an favore, vel merito illas impetraverint examinandas, & Definitoribus Capituli Generalis præſentandis tamquam idonei approbati fuerint. Quo vero ad integritatem vitæ, & morum probitatem, pro potiori cautela, & ſecuritate exactiſſimam inquiſitionem faciant Viſitatores, examinando tam Abbates, Priores, quam cæteros Monachos cum omni diligentia, ac puram, & meram veritatem repertam Definitoribus in ſcriptis medio eorum juramento deferant.

Obſervantia Conſtitutionum approbatarum a Greg. XIII.

§.42. Præterea quod Conſtitutiones dictorum Ordinis, & Congregationis per fel. rec. Gregorium Papam XIII. Prędeceſſorem noſtrum, approbatæ, & confirmatæ, in omnibus, & per omnia, ſub pœnis a Definitoribus ſtatuendis, ac præfigendis, pro ſingulis tranſgreſſionibus præfatarum Conſtitutionum ipſo facto incurrendis, dummodo per alias Conſtitutiones Apoſtolicas revocatæ non fiant, inviolabiliter obſerventur.

Horæ Canonicæ in Choro recitentur.

§.43. In Monaſteriis dictorum Ordinis, & Congregationis, etiam in quibus licet tan-

Digitized by Google

tantum deceni pro Conventu Monachi exiſtant, Horæ Canonicæ, tam diurnæ, quam nocturnæ in Choro pſallendo ſingulis diebus recitentur.

Culpæ Monachorum ſemel in hebdomada audiantur.

§.44. Culpæ Monachorum io Capitulo, ſemel io qualibet hebdomada ad minus audiantur.

Lectio caſuū conſcientiæ habeatur.

§.45. Miſſæque decantentur, & lectio caſuum conſcientiæ ſaltem bis in unaquaque hebdomada habeatur, ac diſciplina Monaſtica, prout io aliis Monaſteriis ſervatur, etiam ſervetur.

Lectioque in Refectorio.

§.46. In Refectorio lectio aſſidua audiatur.

Carnes non edantur, niſi juxta Bullam Greg. XIII.

§.47. Carnes vero in illis Monaſteriis, ac temporibus tantum in Conſtitutionibus prædictis præſcriptis, & per dictum Gregorium Prædeceſſorem approbatis, & extra tamen illorum Refectoria edantur.

Contravenientium pœnæ.

§.48. Præmiſſaque omnia non obſervantes, tam Superiores, quam inferiores voce activa, & paſſiva ad arbitrium dictorum omnium Definitorum, ſeu Regiminis ipſo facto privati exiſtant.

Decreta Congregationis quando ligēt.

§.49. Quodque decreta facta, & non impreſſa, ac impoſterum facienda pro bono regimine dictorum Ordinis, & Congregationis in illorum Capitulis generalibus per vota ſecreta a majori parte illorum Prælatorum approbentur, & ad effectum ut omoes ad eorum obſervationem, ſub pœna præcepti teneantur, & obligati exiſtant, a Sede prædicta confirmari, & approbari debeant.

Obſervantia prædictorum demandatur.

§.50. In reliquis vero omnia, & ſingula in prædictis noſtris literis contenta in omnibus, & per omnia juxta illorum tenorem obſerventur, nec illorum declaratio, moderatio aliqua in parte, vel in totum, ſeu revocatio, quovis quæſito colore, vel ingenio, niſi de conſilio, & conſenſu omnium dictorum Ordinis, & Congregationis Prælatorum, etiam ſub privationis dignitatum, & officiorum, quas, & quæ pro tempore obtinuerint, ac inhabilitatis ad illas obtinendum eo ipſo incurrenda pœna nullo umquam tempore intentari, vel impetrari poſſint, itidem perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ac ita ab omnibus, & ſingulis, quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, ſub pœnis præfatis inviolabiliter obſervari debere volumus, & mandamus.

Additio clauſularum præſervativarū.

§.51. Præſentes vero noſtras literas de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, ac intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, ſeu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas quodcumque juris, & facti, vel juſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullateous umquam poſſe, ſed eas ab omnibus, & ſingulis, quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari debere, ſicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices tam ordinarios, quam delegatos quavis auctoritate fungen., etiam cauſarum Palatii noſtri Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, ac interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio exequutorum

§.52. Quocirca dilectis filiis prædictorum Ordinis, & Congregationis Protectori nunc, & pro tempore exiſtenti, necnon Curiæ cauſarum Cameræ noſtræ Apoſtolicæ generali Auditori nunc, & pro tempore exiſtentibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes noſtras literas, ac in eis contenta quæcumque, ubi, & quando, ac toties quoties opus fuerit, ac pro parte nunc, & pro tempore exiſtentium dictorum Ordinis, & Congregationis Fratrum, aut alius eorum nomine, & Congregationis requiſiti fuerint, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſten. faciant eas, & ea auctoritate noſtra ab omoibus inviolabiliter obſervari, ac omnes dictorum Ordinis, & Congregationis Prælatos, Monachos, ac alias illorum perſonas eis pacifice frui, & gaudere, non permitteotes eos deſuper quomodolibet moleſtari, vel perturbari: Contradictores quoſlibet, & rebelles per quaſvia Eccleſiaſticas ſententias, cenſuras, etiam pecuniarias pœnas eorum arbitrio imponendas, moderandas, & applicandas, cæteraque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, necnon legitimis ſuper his haben. ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravan., invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, brachii ſæcularis auxilio.

Derogatio contrarior.

§.53. Non obſtantibus præmiſſis, ac felicis record. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præſentium extra ſuam Civitatem, & Diœceſim ultra tres dietas ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & quatenus opus ſit, dictorum Ordinis, & Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis ſtatutis, ſtabilimentis, uſibus, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facieotes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi meotionem.

Dat. die 21. Martii 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 21. Martii 1608. Pont. noſtri Anno III.

Man-

Digitized by Google

L X I X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Mandatom Epiſeopo Civitatis Plebis capiendi poſſeſſionem nomine Sedis, & Cameræ Apoſtolicæ Caſtri Campi Orſeoli poſt mortem Scipionis Piccolominei.

Venerabili Fratri Fabritio Epiſcopo Civitatis Plebis.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Caſtrum Campi Orſeoli Piccolomineis in Feudum maſculinum ab Apoſtolica Sede conceſſū.

§.1. CUM, ſicut accepimus, dilectus filius Scipio Piccolomineua graviter ægrotet, & ſi quid humanitus illi eontingat, oullum filium legitimum, & naturalem relicturus ſit, & Caſtrom Campi Orſeoli, Civitatis Plebis Diœeeſis, ab illo detentum, quod ab Apoſtolica Sede ejus Anteceſſoribus in Feudum conceſſum fuit, prout in inveſtituris pleniùs continetur, quas præſentibus haberi volnmus pro eſpreſſis, ob lineam finitam, ſeu ob aliaa etiam cauſas una cum omnibus ejus Territoriis, membris, & pertineotiis, ac juribus univerſis ad Nos, & eamdem Sedem, & Cameram noſtram legitime devolvendum, ſeo devolutum ſit;

Mandatum, de quo in rubrica.

§.2. Nos toa fide, & diligentia freti, tibi per præſentes committimus, & mandamos, ot ſi contingat, dictum Scipionem ſuum diem obire, ſtatim, nullo alio a Nobis eſpectato mandato, dicti Caſtri, ejuſque jurium, & pertinentiarum quorumcumque corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem, Noſtro, ac Sedis, & Cameræ prædictarum nominibus, appræhendas, & retineas, donec aliud a Nobis habueris in mandatis.

Contrariorū derogatio.

§.3. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque.

Dat. die 24. Aprilis 1607. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Anoolo Piſcatoris die 24. Aprilis 1607. Pont. noſtri Anno II.

L X X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Privilegiorum Hoſpitali 300. Cœcorum Pariſiis erecto a Summis Pontificibus conceſſorum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

INter coetera Chriſtianæ pietatis officia illud magnopere placere Domino noſtro Jeſu Chriſto certum eſt, quod circa pauperum miſerabiliom, quales profecto ſunt pauperes oculorum lumine orbati, ſubventionem, & alimoniam verſatur. Proinde Nos illius vices quamquam immeriti gerentes in Terris, & ejus divino eloquio edocti, qui tantopere pauperes commendat, ea, quæ pro eorumdem Pauperum Cæcorum ſuſtentatione ex Apoſtolicæ Sedis benignitate, ac piorum Regum, & Principum munificentia liberaliter conceſſa, & approbata reperiuntur, ut perpetuo firmiora ſubſiſtant Apoſtolicæ firmitatis robore libenter communimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Erectio hujus Hoſpitalis recenſetur.

§.1. Aliàs ſiquidem, prout accepimus, tam Chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Henrici Francorum Regis Chriſtianiſſimi, quam tunc exiſtentiom Sindicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum Hoſpitalis Trecentorum Pauperom Cæcorum S. Remigii Pariſienſis nominibus fæ: re: Clementi Papæ VIII. Predeceſſori noſtro expoſito, quod olim eum Sanctus Ludovicus eorumdem Francorum Rex tunc in humanis agens magna militum, & armigerorum multitudine comitante, ad Partes Infidelium, ut ab eorum manibus Terram Sanctam eriperet, ſe, tranſtuliſſet, ipſique Infideles trecentis ex ipſis militibus captivis oculos eruiſſent, dictus Ludovicus Rex in ſuom Regnum Franciæ reverſus ad, præmiſſorum perpetuam habitationem in Civitate Pariſienſi Hoſpitale prædictum fundaverat, & inſtituerat, ac hujuſmodi trecentis Pauperibus Cæcis in eodem Hoſpitali pro tempore degentibus ſignum lilii in pectore deferendi, necnon pro eorum vitæ ſubſidiis per dictum Regnum perquirendis nuntios, & quæſtores deputandi licentiam conceſſerat, Archiepiſcopis quoque, Epiſcopis, & aliis Prælatis ejuſdem Regni, ut nuntios, & quæſtores hujoſmodi admitterent, Apoſtolica auctoritate mandari obtinuerat, ipſumque Hoſpitale pluribus privilegiis, gratiis, & immunitatibus, & libertatibus per Sedem Apoſtolicam approbatis inſigniri curaverat: ſed morte præventus illud, prout decebat, dotare non potuerat.

Conceſſaque ei privilegia a Sixto PP. IV.

Poſtmodom vero fæ: re: Sixtus Papa IV. Prædeceſſor Noſter, ut pauperes in eodem S. Remigii, ac illi unitis ſancti Spiritus prope Civitatem Rothomagenſem, & S. Michaelis Hoſpitalibus degentes fidelium eleemoſynis amplius adjuvarētur, Magiſtris, Adminiſtratoribus, Servitoribus, ac aliis perſonis pro tempore exercentibus tam S. Remigii, quam illi unitorum Hoſpitaliom prædictorum illorum fructus, redditus, proventus, eleemoſynas, quæſtus, & oblationes pro ipſis Hoſpitalibus, eorumque Servitoribus pauperibus, & miniſtris elargiendas, recipiendi, illaſque ſecundum Deum, & eorum conſcientias, in oſus, & utilitatem eorumdem Hoſpitalium convertendi, necnon in Eccleſiis, Monaſteriis, & locis Regni Franciæ, ac illi adiacentium Civitatum, & oppidorum, ad quæ dicti quæſtores nomine Hoſpitalium, & pauperum prædictorum admitterentur, receptores, & Capſas pro eleemoſynis recipiendis, & conſervandis deputandi, ac circa ea, que in utilitatem, commodum, & conſervationem Hoſpitalium, & pauperum prædictorum cederent, ſtatuendi, & ordinandi, necnon

ſuper eleemoſynis colligendis, Indulgentiiſque, & gratiis dictis Hoſpitalibus conceſſis publicandis, & acquirendis cum locorum Ordinariis, prout utilitati, & neceſſitatibus Hoſpitalium, & pauperum præd. expediens foret, conveniendi, & concordan. facultatem etiam conceſſerat, ac tam dictus Sixtus, quam alii Pontifices Romani Prædeceſſores ſui, & dictæ Sedis Legati, necnon Francorum Reges, & aliæ perſonæ quamplurima alia privilegia, Indulta, Indulgentias, libertates, Conceſſiones, & gratias eiſdem Hoſpitalibus communiter, vel diviſim auctoritate prædicta ſimiliter conceſſerant. Inſuper piæ me: Julius Papa II. etiamſi Prædeceſſor Noſter tunc Cardinalatus honore fungens, & Epiſcopus Sabinenſis, ac in partibus illis prædictæ Sedis Legatus ſufficienti ad id ut aſſerebat, facultate per literas dictæ Sedis ſuffultus, illius vigore, inter alia Confratribus, Benefactoribus Servientibus, & perſonis eorumdem Hoſpitalium, & ad illa certis temporibus confluentibus, ut Servitiorum, Miſſarum, Orationum, & Suffragiorum in Eccleſiis, Monaſteriis, Prioratibus, & locis infra limites ſuæ Legationis conſiſtentibus faciendorum, & celebrandorum participes effici mererentur, eadem auctoritate etiam perpetuo conceſſerat, & deinde re: mem: Alexander Papa VI. ſimiliter Predeceſſor Noſter inter alia voluerat, & decreverat, quod dictorum Hoſpitalium Magiſtri, Adminiſtratores, Nuncii, Confratres, Servitores, Benefactores, & perſonæ utriuſque Sexus, eorumque Parentes vivi, & defuncti, de Miſſis, & aliis piis ſuffragiis totius Eccleſiæ militantis participes efficerentur, ipſique Magiſtri, Adminiſtratores, & Confratres, ac ab iis pro tempore deputati queſtores, & Receptores bis in quolibet anno in ſingulis Eccleſiis, aliiſque locis dicti Regni, & Provinciarum illi adiacentium Capſas, ſeu Truncos a primis veſperis diei præcedentis uſque ad occaſum ſolis diei ſequentis permanentes, in quibus fidelium eleemoſynæ pro ſubventione pauperum, & aliis neceſſitatibus Hoſpitalium prædictorum reponerentur, & conſervarentur, deputare poſſent. Quodque ſinguli ex Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Nunciis, & Servitoribus hujuſmodi, unam, vel duas Eccleſiam, vel Eccleſias illarum partium, in quibus conſtituti forent, viſitando, & in unaquaque Eccleſia ſepties Orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam devote dicendo, omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones conſequerentur, & quilibet eorum conſequi poſſet, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi quadrageſimalibus, & aliis anni temporibus illas, quæ pro Stationibus deputatæ exiſtebant, Eccleſias in Urbe, & extra eam perſonaliter viſitarent. Quodque infirmi, ſenes, valetudinarii, & impotentes ſimili Indulgentia potirentur, dicta auctoritate conceſſit, & indulſit, diſtrictius inhibendo univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, ac aliis Prælatis, & perſonis Eccleſiaſticis tam ſæcularibus quacumque, etiam dicta Apoſtolica auctoritate fungentibus, quam Ordinum quorumcumque etiam mendicantium ſæcularibus exemptis, & non exemptis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, quas inobedientes ab Epiſcopis inferiores incurrere volebat, ne ea tunc deinceps Magiſtros, Adminiſtratores, Confratres, Nuncios, Receptores, aut Servitores dictorum Hoſpitalium, vel ab eis deputatos, ſeu deputandos pro tempore ſuper deputatione Capſarum, ſeu Truncorum hujuſmodi, aut alias contra formam facultatum deſuper a dicta Sede conceſſarum moleſtare, ſeu perturbare præſumerent. Propterea idem Julius Prædeceſſor noſter ſingulas ſuas, dum legationis officio fungeretur, ac Sixti, & Alexandri Prædeceſſorum prædictorum literas, facultates, & conceſſiones, omniaque, & ſingula in eis contenta, necnon inde ſequuta quæcumque auctoritate prædicta, ex certa ſcientia approbaverat, & confirmaverat, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſuppleverat, illaque omnia, & ſingula, prout per ipſum Julium tunc Legatum, ac prædictos Sixtum, & Alexandrum Prædeceſſores conceſſa fuerant, de novo conceſſerat. Et ſucceſſive ſimilis memoriæ Leo X., & Clemens VII. etiam Romani Pontifices Prædeceſſores omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, immunitates, Indulgentias, remiſſiones, & gratias a Sixto IV. Alexandro VI. Julio II. aliiſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus ſuis dicto Hoſpitali S. Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus, necnon libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliiſque Chriſtifidelibus conceſſa eadem Apoſtolica auctoritate pariter perpetuo approbaverat, & confirmaverat, prout in ſingulis Prædeceſſorum, & Julii Legati prædictorum literis deſuper confectis plenius continebatur. Et in eadem expoſitione ſubjuncto temporum malignitate, & vigentibus multorum annorum ſerie in univerſa Gallia bellorum tempeſtatibus effectum fuiſſe, ut Chriſtiana charitas admodum neglecta, ac numerus Cœcorum, & pauperum in dicto Hoſpitali S. Remigii auctus eſſet, ac exinde tam pium opus a predicto Sancto Ludovico Rege charitatis affectu inſtitutum facile deperire poſſet, niſi piorum fidelium eleemoſynis adjutum foret, hujuſmodi vero auxilium parum proficuum, & utile evaſurum, niſi ad eleemoſynarum collectas perſonæ particulares per totum Regnum prædictum deputarentur. Quapropter dictus Clemens Prædeceſſor ſupplicationibus eiſdem nominibus ſibi humiliter porrectis ea in parte inclinatus, omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, Immunitates, Indulgentias, remiſſiones, conceſſiones, & gratias ab eiſdem Sixto IV. Alexandro VI. Clemente VII. aliiſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris Hoſpitali S. Remigii,

A Julio II.

Ab Alexandro VI.

A Leone X., & Clemente VII.

A Clemente VIII.

migii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus prædictis communiter, vel ſpecialiter, necnon libertates, & exemtiones ſecularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliiſque Chriſtifidelibus conceſſa, & elargita, dummodo, quoad tunc non espreſſa, illa eſſent in uſu, ac licita, & honeſta, Sacriſque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini Decretis minime contraria, necnon, quoad facultatem habendi Capſas, ſeu Truncos, bis quolibet anno in ſingulis dicti Regni Eccleſiis, quatenus etiam eſſet in uſu, Apoſtolica auctoritate perpetuo approbavit, & confirmavit, ac illis plenariæ, & inviolabilis firmitatis robur adjecit, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan interveniſſent in eiſdem, ſupplevit; & nihilominus tunc, & pro tempore exiſtentibus Syndicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus Hoſpitalis S. Remigii hujuſmodi, ut de cætero perpetuis futuris temporibus petita, & obtenta in primis annis ſingulis a locorum Ordinariis in ſcriptis licentia, quam ipſi Ordinarii omnino gratis dare deberent, elæemoſynas, & quæcumque charitatis ſubſidia per perſonas honeſtæ vitę ad id ab ipſis Syndicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus pro tempore deputatis ad uſum dicti Hoſpitalis S. Remigii, illiuſque pauperum in univerſo Regno prædicto, ac ſingulis ejus Provinciis, Civitatibus, Terris, Burgis, villis, & locis perquiri, & colligi facere, illaſque, & illa recipere, & levare libere, & licite valerent: ita tamen ut hujuſmodi elæemoſinæ in dicti Hoſpitalis uſum, ac illius pauperum neceſſitates ſublevandas dumtaſat converterentur, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo conceſſit, & indulſit. Decernens Sindicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, ac ab eis ad receptionem elæemoſinarum hujuſmodi deputatas perſonas per locorum Ordinarios, ſeu eorum Vicarios in ſpiritualibus generales, aut officiales, necnon Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & Cruciatæ Sanctæ, ac Ordinis B. Mariæ Redemptionis Captivorum deputatos, vel quoſcumque alios quavis auctoritate fungentes moleſtari, perturbari, vel inquietari non poſſe. Sicque per quoſcumq; Judices ordinarios, vel delegatos, aut Commiſſarios etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari: prout in ipſius Clementis VIII. literis ſub Dat. Nonis Maii Pontificatus ſui anno VIII. plenius continetur.

Prædicta privilegia confirmari petit Henricus IV. Rex.

§. 2. Cum autem, quæ ſæpius Apoſtolicæ confirmationis robore muniuntur, validiorem obtineant firmitatem, ac propterea ſicut Nobis nuper dictus Henricus Rex tam ſuo, quam dilectorum filiorum modernorum Syndicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum dicti Hoſpitalis nominibus esponi fecit, ipſi cupiant præmiſſis noſtræ quoque Apoſtolicæ confirmationis robur accedere Nobiſque nominibus ſupradictis humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§. 3. Nos igitur pro ejuſdem Henrici Regis deſiderio benigne annuentes, ac dicti Hoſpitalis commodis, quantum cum Domino poſſumus, conſulere, dictoſque illius Syndicos, Gubernatores, & Adminiſtratores, qui ut accepimus, ex primariis Civibus Civitatis, & Parlamenti Pariſien. exiſtunt, ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, nec non ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, Immunitates, Indulgentias, remiſſiones, conceſſiones, & gratias ab eiſdem Sixtu IV. Alesandro VI. Clemente VII., & VIII. aliiſque Romania Pontificibus Prędeceſſoribus Noſtris eidem Hoſpitali Sancti Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus prædictis communiter, vel ſpecialiter, nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliiſque Chriſtifidelibus conceſſa, & elargita, dummodo, quoad præſentibus non expreſſa, illa ſint in uſu, ac licita, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini Decretis minime contraria, nec non quoad facultatem habendi Nuncios bis quolibet Anno in ſingulis dicti Regni Eccleſiis, quatenus etiam ſit in uſu, Apoſtolica auctoritate perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis plenariæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſiqui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Exequutores deſignat.

§. 4. Quocirca Ven. Fratribus Archiepiſcopis Remenſi, & Rothomagenſi, ac Epiſcopo Pariſienſi per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici Regis, necnon pro tempore exiſtentium Syndicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum prædictorum, vel alicujus eorũ fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis prçſidio aſſiſtẽtes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervari,

ac

Digitized by Google

ac Syodicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, omneſque alios, quos præſentes ipſe concernnut, & concernent io futurum, illis pacifice frui, & gaudere, oon permittentes ipſos, vel eorum quempiam per quoſcumque deſuper contra earumdem præſentium tenorem quomodolibet indebite moleſtari; contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo: necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravandu, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Obſtantia tollit.

§. 5. Non obſtantibus præmiſſis, & ſanctæ mem: Bonifacii Papæ VIII. itidem Prædeceſſoris noſtri de ona, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis, necnon in Sinodalibus, Provincialibus, & Univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, ordinationibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Leges à queſtoribus eleemoſynarum ſervandas præſcribit.

§. 6. Volumus autem, ac per eaſdem præſentes decernimus, prout dictus Clemens VIII. Prædeceſſor in ſuis literis prædictis voluit etiam, & decrevit, quod perſonæ ad collectionem eleemoſynarum hujuſmodi pro tempore deputatæ eo munere ſine dolo, & modeſte fungantur: queſtorū nomen non gerant, nullas indulgentias divulgent, nec per ſe, vel alium prædicent, privilegia ſua non oſtentent, Reliquias, Chartas, Imagines, aliave ſimilia ad Chriſtifideles excitandos, aot ulla Inſtrumēta, quorumdā Queſtorū inſignia oon circomferant, minas, & imprecationes ad extorquendas pecunias, aut alia bona non intentent nihil quaſi debitum, & conſuetum petaot, nulla arte utantur, ſed ſimpliciter, pie, & modeſte pro ſobventione d. hoſpitalis petendo id, quod ſponte offertur, tantum accipiant, nullamq; ſuper dd. eleemoſynis quovis nomine conventionē etiam in dicti Hoſpitalis utilitatem faciaot. Ordinarii autem locorum, pro premiſſorum præciſa obſervatiooe noo ſolum ex aliorum delatione, ſed ex ſuo etiam officio inquirant, ſi quę fraus ab ipſis collectoribus pręſertim adverſus Leges eis præſcriptas committatur: quos ſi reos vere repererint pro modo culpæ arbitrio ſuo puniant, eoſdemque ſtatim a collectione eleemoſynarum hujuſmodi amoveant, ac alios, qui boni, & idonei ſint ab eiſdem ſoperioribus curent ſufficiendos.

Præſentiumque tranſumptis credi jubet.

§. 7. Quodque earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę ſigillo munitis eadem prorſus ubiq; in Judicio, & extra fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi foreot exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 30. Aprilis 1607. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 30. Aprilis 1607. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXI.

Prohibet quominus Eccleſiaſtici in partibus Indiarum Occidentalium degentes quodvis illicitæ negociationis genus exerceant.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Eccleſiaſtici in Indiis occidentalibus negociationes exercebant.

§. 1. CUM, ſicut accepimus, nec ſine animi Noſtri moleſtia, in Indiarum Occidentalium partibus inoleverit abuſus, ſeu potiùs corruptela, ut Clerici, etiam io ſacris, & Presbytaratus Ordinibus conſtituti, ac etiam Eccleſiarum Parochialium Rectores, aliæque perſonæ Eccleſiaſticæ partim ſub prætextu, quod redditus ſufficientes ad eorum congruam ſuſtentationem non habeant, partim aliis frivolis caoſis, ſed potius avaritia, quæ omnium malorum radix exiſtit, adducti, diverſis illicitæ negociationis generibos ſe ſe involvant, io Eccleſiaſtici ordinis dedecus, eorumq; animarum perniciem, & ſcandalom plurimorū, & licet Provincialibus, & Synodalibus Conſtitutionibus ſub excommunicationis, & aliarum cenſurarum Eccleſiaſticarum pœnis ipſo facto incurrendis vetitum fuerit clericis, & presbyteris, ne Decimarum arrendationes, mercaturas, agriculturas, locationes animalium, aot alias quaſcumque ſimiles, vel diſſimiles negociatiooes facere auderent, nihilominus aliqui à ſimilibus negociationibus non abſtinuerint, nec abſtineant, qnimò cenſuris hujuſmodi alligati in eorum ordinibus, etiam ſacris, & presbyteratus, & etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, curamque animarum exercere, & in miniſtrandis eorum Parochialibus Eccleſiaſticis Sacramentis continuare non deſtiterint, nec deſiſtant, indeque peccata peccatis cumulent, ſcelera ſceleribus addant, gravioribuſque in dies cenſuris ſe ſe implicent, irregularitatiſque notam contraxerint, & contrahant.

Quamvis id eis vetitum tunc eſſet legibus ſynodalibus ſub pœna excommunicationis.

Pontifex id vetat ſub pœnis Clericis negociatoribus a S. Canonibus inflictis.

§. 2. Nos talem abuſum è medio tollere, & Eccleſiaſticas perſonas prædictas ab eorum erroribus ad rectam Eccleſiaſticæ diſciplinæ normam, quantum cùm Domino poſſumos, revocare, ac ne alios Chriſtifideles ad æternam perditionem ſecum trahant, opportune providere volentes; Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione Noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, deteſtabilem hunc abuſum improbantes, Eccleſiaſticis quibuſcumque perſonis, & præſertim Sacerdotibus, ne qoodvis illicitæ negociationis genus quovis prætextu, caoſa, & occaſione exercere audeant, vel præſumant, ſub pœnis à Sacris Canonibus, & Apoſtolicis Conſtitutionibus contra illicitos Negotiatores inflictis per eos ipſo facto incurrendis expreſſe ioterdicimus, & prohibemus, & contra eoſdem illicitos Negotiatores in poſterum per eaſdem pœ-

Digitized by Google

Cenſuras contra Presbyteros a Conſtitutionibus ſynodalibus cõminatas tollit.

pœnas, excommunicationis tamen pœnam contra Sacerdotes earumdem partium per quaſcumque Provinciales, aut Synodales Conſtitutiones, præſertim in Synodo Limen. editas pœnam quomodolibet impoſitam, & inflictam ex nunc auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, perpetuo abrogantes, tollentes, & annullantes. cum omni rigore, & ſeveritate procedi volumus, ſtatuimus, & ordinamus.

Derogat obſtantibus.

§. 3. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Apoſtolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quarumcumque Eccleſiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentium que tranſumptis credi jubet.

§. 4. Verum quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula loca, ad quæ opus eſſet, deferre, volumus, ut earum tranſumptis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſiſmet præſentibus originalibus haberetur.

Dat. die 7. Maii 1607. An. II.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 7. Maii 1607. Pont. Noſtri Anno II.

LXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Donationis cujuſdam annui redditus in perpetuum, Hoſpitali Sancti Joannis Hieroſolymitani factæ, per quondam Stephanum de Claramont, Bajulivum Caſpis, pro conſtructione Triremium, qui ejuſdem Hoſpitalis Militibus ſerviant.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Quæ ad Religioſorum, & præſertim Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani, ex quo tot, tantaque in dies commoda in univerſam Chriſtianam Rempublicam proveniunt, utilitatem cedere noſcuntur, ea noſtræ confirmationis Apoſtolicæ robore libenter communimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Stephanus Claramont nonnullos reditus aſſignat pro triremiũ conſtructione.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, alias quondam Stephanus Claramontes Bajulivus Caſpi dicti Hoſpitalis, pro ejus erga prædictum Hoſpitale voluntate, & illius utilitati, & commodo conſulens, poſt alterius redditus ab eo pridem factam infraſcripta de cauſa aſſignationem, a fel. rec. Clemente Papa VIII., noſtro Prædeceſſore confirmatam, alium redditum annuum perpetuum pro fabricandis Triremibus pro ſervitio ejuſdem Hoſpitalis inſtituerit, & fundaverit, quæ quidem inſtitutio, & fundatio in Capitulo generali dicti Hoſpitalis noviſſime celebrato confirmata fuit, prout in inſtrumento, & Bulla Magiſtrali deſuper expeditis, plenius dicitur contineri, hujuſmodi ſub tenore, videlicet:

Hæc autem aſſignatio in Capitulo Generali confirmatur.

§. 2. Frater Alophius de Wignacourt Dei gratia Sacræ Domus Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Magiſter humilis, Pauperumque Jeſu Chriſti Cuſtos univerſis, & ſingulis præſentes noſtras literas viſuris, lecturis, & audituris ſalutem.

Notum facimus, & in verbo veritatis atteſtamur, qualiter infraſcripta Bulla cum Inſtrumentis, & articulis in ea inſertis, & contentis extracta fuit ex libro, ſeu Regiſtro Capituli generalis noſtræ Cancellariæ de anno milleſimo ſexcenteſimo tertio ab Incarnatione, in quo ſimiles Bullæ notari, & regiſtrari ſolent, quam quidem Bullam in hanc publicam formam extrahi, & redigi juſſimus, ut ubique, tam in judicio, quam extra eidem plena, & indubitata fides adhibeatur, cujus tenor eſt qui ſequitur, videlicet: Frater Alophius de Wignacourt Dei gratia Sacræ Domus Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Magiſter humilis, Pauperumque Jeſu Chriſti Cuſtos, & Nos Bajulivi, Priores, Commendatarii, & Fratres Capitulum generale in Domino celebrantes, univerſis, & ſingulis præſentes noſtras literas, & capitulares Bullas viſuris, lecturis, & audituris, ſalutem in Domino ſempiternam. Datio Dei permanet juſtis, & profectus illius ſucceſſus habebit in æternum: Deus enim eſt, qui operatur in Nobis, & velle, & perficere pro bona voluntate. Quoniam ergo ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt omnia, ipſi in primis ſit omnis honor, gloria, & gratiarum actio: Deinde cum divina ejus Majeſtas, & infinita bonitas in Nobis etiam hominibus dona ſuæ largitatis jugiter coronare non dedignetur: Nos ſacræ paginæ ſaluberrimis eloquiis, & exemplis educti, per juſtitiæ diſtributivæ debitum, Venerandum Religioſum noſtrum in Chriſto perchariſſimum Fratrem Stephanum Claramont, Bajulivatus noſtri Caſpis Regni Aragoniæ Bajulivum, qui Deo inſpirante, & in eo operante, infraſcriptum egregium facinus auxit, & perfecit, ſummis, & perpetuis laudibus, & grati animi noſtri omni recognitione, in præſenti noſtro generali Capitulo, uno omnium ore, & concordibus votis dignum, & benemeritum dijudicavimus. Pateat igitur vobis univerſis, & ſingulis, qualiter hodie pro parte, & nomine ipſius Venerandi Bajulivi Caſpis, Fratris Stephani Claramont, coram Nobis comparuit ejus Procurator, Religioſus in Chriſto Nobis chariſſimus Frater Ferdinandus Ruyz de Prado Commendæ noſtræ Templi de Gueſca Caſtellaniæ Empoſtæ Commendatarius, huic noſtro ſacro generali Capitulo pro ipſo Venerando Bajulivo interveniens, & incorporatus, mandatum procuratorium, & petitionem exhibuit, & præſentavit, quorum tenores ſunt, qui ſequuntur. In Dei nomine. Amen. Sea manifieſto à todos, que yo Fray Don Eſtevan Claramont Baylio de-

la

la Villa de Caſpe. y Comendador de las Encomiendas de Calatayud, y ſamper, domiciliado en la dicha Villa de Caſpe, de grado, y de mi çierta ſeiençia, no revocando los otros Procuradores mios por mi antes de a ora hechos, conſtituydos, creados, y ordenados, a ora de nuebo hago, conſtituyo, creo, y ordeno çiertos, eſpeciales, y alas coſas infraeſcriptas generales Procuradores mios. aſſi y en tal manere, que la generalidad a la eſpeçialidad no derogue, ni por el contrario aſſaber alos muy Ill. Fray Don Bernardo de Ezpeleta, Prior de Nabarra, Fray Luperçio de Arbizo, Comendador de Horta. Fray Hernando Ruyz de Prado, Comendador del Temple de Gueſca, Fray Hieronimo Medina Caballero de la Caſtellania de Amposto, y Fray Pedro Amatriayn, Caballero del Priorado de Nabarra, reſidentes en la Ciudad de Malta, abſentes bien aſſi, como ſi fueſen preientes a todos juntamente, y a cadauno dellos porsi, en tal manera, que noo ſea meyor la condiçion de los preſeotes, que de los abſentes, antes bien lo que por el uno dellos ſerà comenzado por el otro, o otros dellos pueda ſermediado, finido, y terminado. Eſpeçialmente y expreſſa para que por mi, y en nombre mio puedan los dichos mis procuradores y qual quiera dellos por ſi comparezer, y comparezcan ante la preſençia dell' Illmo, y Rmo Monſeñor Gran Maeſtre de la Sacra Orden, y Religion del Hoſpital del Señor S. Juan de Hieruſalem, y ſuplicar a Sù Señoria Illma como Superior mio, me de, y conceda liçençia, facultad eſpecial, y expreſſo conſentimiento, y libre decreto para poder hazer la donaçion, y çeſſion infraeſcripta, y en al preſente poder mençionada, y obteoida, a quella, puedan los dichos mis procuradores, y qual qniera dellos por sì en mi nombre, repreſentando mi propria perſona, comparezer, y comparezcan ante la preſençia del dicho Illmo, y Rmo Monſeñor Gran Maeſtre de la ſacra Orden, y Religion del Hoſpital del Señor S. Juao de Hieruſalem, y en el ſacro Capitulo geoeral de aquella, proaimameote çelebradero, y preſeotar, dar, y hazer libre donaçion alla ſobredicha Religion, y ſacro Orden Hieroſolymitano, y à ſu Señoria Illma, y a dicho ſacro Capitulo general en nombre de la dicha Orden, y Religion, ſon a ſaber los çenſales infraſcriptos, y ſiguientes. Y primieramente dieziſeys mill ſu el dos dineros Jaqueſes çenſales, y de añua penſion, con treçientos çinquenta, y dos mill ſueldos Jaqueſes de propriedad, y ſuerte prinçipal q' eſtan cargados en ocho çenſales *ad formam Bullæ*, los quales los Jurados, Conſejo, y Univerſidad, y ſingulares perſonas vezinos, y habitadorea de la dicha Villa de Caſpe con çegil univerſal, y ſingularmente vendieron, y originalmente cargaron, e imposaron en fabor mio ſobre todos los Bienes, y Rentas de la dicha Villa, y delos ſingulares vezinos, y habitadores della que ſon dichos ocho çenſales con dos mill ſueldos de penſion cada nno, y ſe pagan, y caen en cada un año por el quinzeno diez y ſeyſeno, diez y ſeteno, diez y ocheno, diez y nobeno, veyneno, veynte y uno, y veynte y doſeno dias del mes de Setiembre ſegun de lo ſobredicho mas largamente conſta, y pareze por ocho Inſtrumentos publios de dichos çenſales, que hechos fueron en la dicha Villa de Caſpe, a veynte yun dias del mes de Setiembre del año, que ſeconto del Naçimiento de nueſtro Señor Jesù Chriſto mil ſeys çientos y nno por Pedro Figueroa Notario Real, y vezino de la dicha Villa de Caſpe, reſçibidos, y teſtificados. Item quatro mill ſueldos jaqueſes, çenſales, y de annua penſion en dos çenſales de a dos mill ſueldos cada ono dellos, con ochenta, y ocho mill ſueldos de propriedad, y ſuerte prinçipal, los quales los dichos Jurados, Conſejo, Univerſidad, y ſingulares perſonas, vezinos, y habitadores de la dicha Villa de Caſpe con çegil univerſal, y ſingularmente vendierou, y originalmente cargaron, y impoſſaron en fabor mio ſobre todos los Bienes, y Rentas de la dicha Villa, y de los ſingulares vezioos, y babitadores della, los quales ſe pagan, y caen en cada un año el trezeno, y eatorzeno dias del mes de Setiembre, ſegun de lo ſobredicho mas largamente conſta, y pareze por dos Inſtrumentos publicos de çenſales, que fueron bechos en la dica Villa de Caſpe a onçe dias del mes de Agoſto del año, que ſe conto del Naçimiento de nueſtro Señor Jeſu Chriſto mil ſeyſçientos, y dos, y por el dicho Pedro Figueroa Notario real arriba, nombrado, reçipidos, y teſtificados con todas las penſiones, y çenſos, que de aquellos, y cada uno dellos han corrido, y ſe deben correran, y ſe de bran deſde los treze dias del mes de Setiembre del año proximo paſſado, que ſe conto del naçimiento de nueſtro Señor Jeſu Chriſto mil ſeyſçientos, y dos en adelante *in perpetuum*, *& cunctis temporibus futuris*, con las meſmas condiçiones, pactos, y reſerbaçiones y para el meſmo efecto de hazer Bucos de Galeras para la dicha Religion Hieroſolymitana, per orden del Señor Gran Cooſerbador cabeze de la Ven. Lengua de Aragon, Cataluña, y Nabarra, o de ſu Lugartiniente, o de quien ſu poder tubiere, y no de otra perſona alguna, y con las meſmas condiçiooes, y pactos contenidos, y eſpicificados en el acto poblico de donaçion, que yo hize a la dicha ſacra Religion Hieroſolymitana para el meſmo efecto de doze mill eſcudos de prinçipal cargados *juxta formam Bullæ* ſobre las Rentas reales del Reyno de Siçilia a razoo de diez por çiento, al qual acto de donaçion fue hecho en la dicha Ciudad de Malta a treze dias del mes de Henero del año, que ſe conto de la Encarnaçion del Señor mil qoinientos, nobenta y ocho, y por Fray Juvan Otto Boſio Viçe-Cançellier de dicha ſacra Religion, reçibido, y teſtificado. Exçeptado emperò qoe las peoſiones y çenſos, que

Digitized by Google

ue proçederan de los dichos diez çenſales y delo, que dellos ſe aumeuterá, y cargaiá de nuebo, ſe deban depoſitar en la tabla de Depoſitos de la Ciudad de Caragoça del preſente Reyno de Aragon y tambien, que ſiempre, y todos las vezes *in perpetuum* q' algnno de los hijos, y deçendientes del Señor Alberto Claramunt Señor de Artaſona domiçiliado en la Ciudad de Balbaſtro, Sobrino mio querran yr à tomar el Abito en grado de Fray les Caballeros de dicha Religion, luego q' el Señor Gran Conſerbador, o, ſu Lugartiniente ſerà aviſado d' eſta voluntad, y deliberaçion, les deba pagar, o hazer pagar en poder del Reçibidor de la Religion, reſidente en la dicha Ciudad de Carogoça la ſuma importante los paſajes q' al preſnte, y en el tiempo venidero ſerà acoſtumbrado, y ordenado pagarſe al comun Teſoro en grado de Fray le Caballero a benefiçio de los ſobredichos hijos, y deçendientes del ſobre dicho Señor Alberto Claramunt, y que los Señores Adminiſtradores de la dicha tabla de Caragoça los deban pagar por qualquiere orden del dicho Señor Gran Conſerbador, o, ſu Lugartiniente, eſcribiendoles, que an de ſerbir para el ſobredicho efecto, y el meſmo Señor Gran Conſerbador, o, ſu Lugartiniente deba cobrar del Reçibidor de Aragon Apocas, o, Albaranes del pagamiento de los ſobredichos paſajes, y preſentarlos al Señor Conſerbador Conventual, y hazerlos regiſtrar al comun Teſoro, de manera, que llegando en Convento los hijos, y deçendientes ſobredichos hallen ya ſu paſaje pagado, y notado al comun Teſoro, por que nn reſciban per Iuiçio de a quellos gentiles hombres, que podran benir junto con ellos en la reçeption, y ançianidad por falta de no haberſe pagado ſus paſajes, y ſe hallen libres, y quitos de la obligaçion del ſobredicho paſaje, y el Reçibidor de Aragon s' entienda en virtud de dichas Apocas, ò Albaranes, cargado de dichos paſajes en beneficio del comun Teſoro, de tal manera, que los hijos y deçendientes ſobre dichos perpetuamente por el modo ſobredicho, que den y ſean francos, y libres de pagar algun otro paſaje, y ſi por caſo lo hubieſen pagado, les deba ſer reſtituydo del comun Teſoro, el qual tenga acçion de hazerſelo pagar como arriba ſo dize, y en falta de los hijos, y deçendientes del ſobredicho Señor Alberto Claramunt, qniero, y entiendo yo dicho conſtituyente q' en el dicho privilegio de no' pagar otro paſaje, ſi no, como arriba ſe dize, ſubintren a gozer perpetuamente tambien los hijos, y deçendientes de a quel gentil hombre, que perpetnamente ſera Heredero, y Succeſſor del Lugar de Artaſona, oy el dicho Señor Alberto Claramunt tiene, y poſſee por vinclo, y vinclado de ſus Anteçeſſores, y viniendo aun à faltar los ſobredichos, ſubintren, y ſuſedan à goçar el meſmo privilegio de franqueza de paſaje perpetuamente los hijos, y deçendientes de a quel gentil hombre, que ſerà Señor, y poſſehedor de la Caſa grande, que oy poſſehe en la dicha Ciudad de Balbaſtro el dicho Señor Alberto Claramunt, como arriba ſeà eſpeçificado, quedando en eleçion y voluntad de todos los ſobredichos, y cada uno dellos, que an de goçar dicho privilegio de franqueza de paſaje, de que dichos ſus paſajes ſe paguen en la tabla de depoſitos de la dicha Ciudad de Caragoça, o, en la tabla de Depoſitos de la Ciudad de Palermo, donde maſellos, y qnalquiere dellos quiſieren; y aſſi meſmo, ſi por caſo, lo que no ſe debe penſar, occurrieſe, q' eo la Religion no ſe guardaſeo todos, o parte de las coſas eſtablezidas, y ordenadas en el dicho aucto de fundaçion arriba calendado, y en el acto de fundaçion, que los dichos mis Procuradores arriba nombrados, y qualquiere dellos por ſi otorgara, o, otorgaran con el preſente poder por qualquiere cauſa, o, modo, declaro, y quiero deſdo aora para entonçes, que la preſente donaçion ſea aſſi como ſino hubiera Iamas ſido hecha en el qual caſo de la inobſerbançia ſobredicha, la Ven. Caſtellania de Ampoſta ſea *ipſo jure*, & *ipſo facto* Señora, y poſſehedora aſſi del prinçipal de los dichos quatroçiento, y quarenta mill ſueldos que ſon veinte y dos mill eſeudos dea diez Reales, como a nn de todos los nuebos, prinçipales, y propriedades q' con ellos ſeran aumentados, de la manera q' en el ſobredicho acto de fundaçion ſe contiene, y de las penſiones, y çenſos haſta entonçes caydos, con eſto emperò, que ſin dilaçion deba inſtituyr, lebantar, y hazer una nueba Encomienda para cabimiento, o, mejoramiento de los Caballeros de la dicha Caſtellania de todo el ſobredicho dinero, y prinçipal da ſmntirſe *more ſolito*, la qual ſea nombrada perpetuamente la Encomienda de Claramunt en Aragon, y q' el Comendador de dicha nueba Encomienda, ni otro no pueda diſponer de las dichas ſuertes principales de dichos çenſales en manera alguna, ni por qualquiere ocaſion, y en caſo de luyçion, dichas ſuertes prinçipales eſten en dicha tabla haſtaque el Comendador con conſejo y voluntad de la mayor parte de los Caballeros ſolos *collegialiter congregati* en la Caſtellania d' Ampoſta los buelba à fundar en otra parte buena, y ſegura todas las vezes, que ſuçederà luyrſe en el modo, y forma ſobredicha, y de manera, que los Comendadores no ſe tengan otro, que la Renta del çenſo, y ſean obligados à pagar los paſajes de los hijos, y deçendientes ſobredichos, que querran ſer reçibidos por Caballeros de la Religion, en la manera, y forma, q' arriba ſe ha eſpeçificado con pagar à nn las reſponſiones, y impoſiçiones al comun Teſoro, ſegun el curſo de las oſtras Encomiendas de la dicha Caſtellania de Ampoſta, y con los pactos, y condiçiones arriba dichas, y no ſin cllas, prometor por mi, y en nombre mio, con ſolemne ſtipulaçion, inviolablemente, y en todo tiempo venidero guardar, y tener por firme, y valedera la dicha donaçion, y fun-

y fundaçioo, y renunçiar a qualeſquiere beneficios, fabores, y auxilios de qualeſquiere leyes, uſos, y coſtumbres que en contrario ſean, queriendo, que la dicha donaçion, y fundaçion, y las coſas en ella contenidas ſean validas perpetuamente, y ſe guarden, inviolablemente, y a çerca lo ſobredicho puedan preſtar en anima mia juramento, conforme al coſtumbre de dicha Religion, y generalmente hazer, deçir, exerçir, y procurar por mi, y en oombre mio todas, y cada onas otras coſas que a çerta lo ſobredicho, y en a quello fueran neçeſſarias, y que yoharla, y hazer podrla ſiendo preſente, aunque ſean tales, que requieran poder mas eſpeçial, prometo tener por firme, agradable, ſeguro, y valedero perpetuamente todo lo, que por los dichos mis Procuradores, y qualquiere dellos por si açerca lo ſobredicho, ſerà comparezido, ſuplicado, preſendado, prometido, renunçiado, Jurado, dicho, hecho, y procurado, y a quello no revocar en tiempo alguno ſo obligaçion de todos mis Bienes, y Rentas, Mobles, y Sitios, habidos, y por haber en todo lugar. Fue hecho lo ſobredicho en la Villa de Caſpe el primero dia del mes de Abril del año contado del Naçimiento de nueſtro Señor Jeſu Chriſto mil, ſeyçientos, y tres; preſentes teſtigos fueron a lo ſobredicho llamados y rogados Juan Perandreu Juſticia de la Villa de Caſpe, y Juan Ponz Alcayde del Barrio de Sanct Juan de la dicha Villa, domiçiliados en la dicha Villa de Caſpe; eſta firmado el preſente poder en ſu nota original debitamente, y ſegun focro del preſente Reyno de Aragon ſi✠gno de mi Juan Caſteldaſnos habitante en la Villa de Caſpe, y por las auctoridades Apoſtolica por doquiere, y Real portodo el Reyno de Aragon publico Notario, qui alas ſobredichas coſas juntamente con los teſtigos arriba nombrados preſente fui, y en parte ſegun fuero lo ſcribi, y lo otro ſcribir hize conſta deraſos, emendados, donde ſe lee, los ouebos, & çerre &c. Illmo, y Rmo Señor, y ſacro General Cap. Fray Hernando Ruyz de Prado humilde Religioſo de V. S. Illma, aſſi como Procurador de Fray Eſtevau Claramunte, Baylio de Caſpe, eſpeçialmente deputado, como pareze por ſu Procura autenticada, que preſenta a V. S. Illma, y S. G. C. hecha en Caſpe por el Notario Ju: Caſteldaſnos el primero del mes Abril de 1603. Para effecto de hazer obligaçion en ſcruçio de la Religion por ſu devoçion, y affçioo, y aſſi en nombre de ſu Prinçipal offieçe, y da veynte y dos mill eſcrudos de prinçipal cargados, y aſſigurados ſobre la Univerſidad de la Villa de Caſpe con mil eſcudos de renta, los quales, an de ſervir para hazer Bucos de Galeras para el ſerviçio de la Religion, conforme las condiçiones conçedidas del Capitulo general de Monſeñor Garzes de buena memoria, quedio el dicho Baylio Claramunte los otros doçe mill eſcudos de prinçipal, ſobre el Reyno Patrimonio del Reyno de Siçilia, reſervada emperò condiçion de haver de pagar la Religion el paſaje de a quellos a quien en ſu donaçion, mas amplamente declara, como de todo mas largamente ſe contiene aſſi en la Minuta eſtipulada en dicho Capitulo general, como en eſta, que aora ſe ha de hazer de onevo de eſta ſu nueva donaçion, la quales todas dos ſe preſentan a V. S. Illma, y S. G. C. para que ſean ſervidos de verlas, y conforme la affiçion, y devoçion de dicho Baylio Fray Eſteran Claramonte eſtipularla tambien de nuevo conforme ſe hizo en el ultimo Capitulo general paſſado. Quam Deus &c. Fray Hernando Ruytz de Prado. Quibus bene perſpectis, recognitis, & perceptis, ſtatim poſt juramentum, & compromiſſum, de more noſtro laudabili, juxta formam ſtatutorum in Rev. Dños ſexdecim Capitulares legitime per Nos electos factum, ipſis etiam præſentibus, & nobiſcum pro Tribunali ſedentibus, antequam ad eorum Conclave ſeceſſerint, in præſenti plena noſtri Capituli generalis ſeſſione legitime congregata, de prælibati Magiſtri noſtri, noſtraqoe licentia, certa ſcientia, & expreſſa voluntate, aſſenſu, pariterque conſenſu, ipſe Frater Ferdinandus Ruitz de Prado procuratorio nomine ipſius Venerandi Bajulivi Claramunt, infraſcriptum otile, perpetuom, nobile, & memorabile, novum, & ſecuodum munus numquam ſatis laudandum Nobis, Religioniqoe noſtræ obtulit, donavit, atque dicavit; & Nos illud libentiſſimo, ac gratiſſimo animo, plurimiſque gratiis relatis, & reiteratis acceptavimus, & acceptamus in vim contractus infraſcripti inter Nos præfatos Magiſtrum, & Generale Capitulum ex una, & præfatum Religioſum noſtrum Fratrem Ferdinandum Ruytz de Prado Procuratorem, ut præfertur, dicti Ven. Bajulivi Claramunt, partibus ex altera per miniſterium, & ſolemnem ſtipulationem, & publicationem infraſcripti ordinis noſtri Vice-Cancellarii initum, & ſolemnibus juramentis vallatum tenoris ſequentis.

In Nome della Santa, ed Individua Trinità Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, e della Immacolata, e Glorioſiſſima Vergine Maria, e del noſtro Padrone S. Gio: Battiſta. Amen.

Nell' Anno 1603. ab Incarnatione Domini, alli 19. del meſe di Febraro, nel Pontificato della Santità di Noſtro Signore Papa Clemente VIII., a ſuono di Campana, e ſecondo l' uſato coſtume fu congregato, e celebrato il ſacro General Capitolo del ſacro Ordine dell' Oſpedale di S. Gio: Battiſta Geroſolimitano nella Città Valletta dell' Iſola di Malta, e nella Sala, e luogo ſolito del Palazzo Magiſtrale, nella quale ſono intervenuti, e ſtati preſenti l' Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signore Gran Maeſtro di detto Ordine Frà Aloſio di Wignacourt, il Molto Reverendo Sig. Veſcovo di Malta, il Reverendo Signor Priore della Maggiore Conventuale Chieſa del noſtro Padrone S. Gio: Battiſta Geroſolimitano, e tutti gli altri Ven. Signori Baglivi, Conventuali, Priori, Baglivi Capito-

pitolari, Pileri, Signori Procuratori delli Ven. Priori, e Baglivi Capitolari abſenti delle Venerabili Lingue, e delli Signori Commedatori di tutti li Priorati ſoliti à intervenire, e formare complitamente il Sagro Capitolo Generale, ſommo, e ſupremo Tribunale della S. Caſa, e Religione dell' Oſpedale di S. Gio: Geroſolimitana, nel qual ſagro Capitolo generale ſi levò con licenza di Monſignore Illuſtriſſimo ſudetto Gran Maeſtro il Signore Frà Ferdinando Ruitz de Prado, come Procuratore del Ven. Signore Frà Steſano Claramunt Bailio di Caſpe, e Commendatore delle Commende di Calatayud, e S. Per di Calanda della Ven. Caſtellania di Ampoſta, e con ogni debita riverenza umilmente eſpoſe aver, gran tempo fà, il detto ſuo Sig. Principale deſiderata molto di pervenire a ſtato tale, di potere in vita ſua ritrovar occaſione di dimoſtrare parte della molta gratitudine dell' animo, che tiene verſo la Sagra Religione per li molti onori, carichi, dignità, e beneficj da lei ricevuti, e conſiderando, che inſieme con l' Oſpitalità la profeſſione di detta ſua Religione ſia il fare la guerra agl' Infedeli, e maſſime per Mare, ora che ſi abita queſt' Iſola, non eſſendo reſtato alla Religione alcun altro modo più apportuno à perſeguitarli, che con Galere, le quali acciò abbiano da eſſere leggiere, e durabili, ſi devono fare di legname buono, bene ſtagionato, il che ha oſſervato eſſo Sig. Bailio Claramunt per aver fatto finire due Buchi di Galere, e varare in Meſſina in due Invernate, mentre fu Generale, e le conduſſe in Malta; Quindi è, che ſi moſſe con zelo di buon Religioſo di fare nel Capitolo Generale precedente, celebrato dell' anno 1597. ab Incarnatione, ſpontaneamente offerta, e donazione a detta ſua Religione di dodeci mila ſcudi capitale, acquiſtato dalla Reggia Corte del Regio Patrimonio del Regno di Sicilia, con loro introiture, ad effetto di farſi delli Cenſi canti Buchi di Galere in ſervizio del pubblico, in quelli modi, e forme, e come più ampiamente appare per lo Iſtrumento fatto tra detto Sagro Capitolo, ed eſſo di Claramunt per mano del Vice-Cancelliere dell' Ordine in pieno Capitolo, alli quattro giorni di eſſo Capitolo, ed alli 13. di Gennaro 1597. ab Incarnatione, ſiccome più largamente appare per eſſo Iſtromento, al quale ſi debba aver piena relazione, ed aumentadoſegli lo ſteſſo deſiderio, e devozione, ed animo grato alla giornata, procurò di più acquiſtare, ſiccome acquiſtò altri dieci acquiſti capitali, juxta formam Bullæ, *che ſono li Cenſuali infraſcritti, e ſeguenti. E primieramente ſedici mila ſoldi dineros Jaqueſes cenſuali, e di annua penſione con trecento cinquanta, e due mila ſoldi Jaqueſes di proprietà, e ſorte principale, che ſono caricati in otto cenſuali a forma di Bolla, li quali li Giurati, Conſiglio, ed Univerſità, e perſone particolari vicini, ed abitatori della Villa di Caſpe in univerſale, e particolare hanno venduto, ed originalmente caricato, ed impoſto in favore di eſſo Signor Bailio Claramunt ſopra tutti li beni, e rendite della detta Villa, e delli particolari vicini, ed abitatori di detta Villa, e ſono delli otto Cenſuali, con due mila ſoldi penſione ogni anno, e ſi pagano alli 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21., e 22. del meſe di Settembre, come dal ſopradetto più ampiamente conſta, ed appare per otto Iſtromenti pubblici di detti Cenſali, celebrati nella detta Villa di Caſpe ai 21. del meſe di Settembre l' anno della Natività di Noſtro Signore Gesù Criſto 1601., ricevuti per Pietro Figueroa Notaro Reale della detta Villa di Caſpe. Item quattro mila ſoldi Jaqueſes cenſali, e di annua penſione in due cenſali di due mila ſoldi l' ano con ottantotta mila ſoldi di proprietà, e ſorte principale, li quali detti Giurati, Conſiglio, Univerſità, e particolari perſone abitatori della detta Villa di Caſpe in generale, ed in particolare hanno venduto, ed originalmente caricato, ed impoſto in favore del detto Signor Bailio Claramunt ſopra tutti li beni, e rendite della detta Villa, e delli particolari abitatori di eſſa, li quali ſi pagano ogni anno alli 13., e 14. del meſe di Settembre, come dal ſopradetto più ampiamente conſta, ed appare per due Iſtromenti publici di cenſali celebrati nella detta Villa di Caſpe, alli 11. di Agoſto l' anno della Natività di Noſtro Signore Gesù Criſto 1602. ricevuti dal ſudetto Pietro Figueroa con tutte quelle penſioni, e cenſi, che di quelli, e d' ogni uno di eſſi hanno corſo, e ſi devono, correranno, e ſi doveranno dalli 13. del meſe di Settembre dell' anno proſſimo paſſato 1602. in perpetuo per tutti li tempi d' avvenire, alli quali ſi abbia in tutto, e per tutto relazione, e ciò allo ſteſſo fine, ed intenzione di dedicarli in beneficio della ſudetta ſua Sagra Religione per la medeſima cauſa di fare Buchi di Galere ſperando con buono eſempio di fare paleſe alla poſterità la gratitudine, e devota intenzion ſua, ed à fine, che eſſi Buchi di Galere ſi facciano, e più facilmente, ed in maggior numero. Per queſta con licenza, volontà ſpeciale, ed eſpreſſo conſenſo, e libero aſſenſo del ſudetto Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signor Gran Maeſtro ſuo Superiore* vivæ vocis oraculo, *dato, e conceſſo eſſo Signor Procuratore del detto Signor Bailio Claramunt di ſua ſpontanea, e libera volontà, con gratiſſimo animo, e religioſo affetto del ſuo Principale, in ogni miglior modo, preſentò, diede, e fece libero donativo alla ſudetta Religione, e Sagro Ordine Geroſolimitano, ed a S. S. Illuſtriſſima, e detto Sagro Capitolo generale in nome di eſſo Ordine, e Religione li ſudetti capitali, con tutti li loro cenſi decorſi dalli 13. di Settembre dell' anno proſſimo paſſato 1602., e che ſono per decorrere in perpetuo, ed il loro pieno dominio, e proprietà irrevocabilmente, con le condizioni però, e modi, e qualità infraſcritte, e non altrimente, nè in alcun altro modo, e che perpetuamente*, & cunctis futuris temporibus *il Ven. Signor Gran Conſervatore Capo della Ven. Lingua de Aragon, Catalogna, e Navarra, moderno, e che per il tempo ſarà, ed in ſua aſſenza del Convento, e Reſidenza della Sagra Religione il Signor Piliero della ſudetta Ven. Lingua Luogotenente di eſſo Signor Gran Conſervatore ſolo, e chi*

averà facoltà, ed autorità ſua, così, come ſe gli dà per il preſente pubblico Iſtrumento, con libera poteſtà, ed amminiſtrazione di eſigere, e ricuperare li ſudetti Cenſi annuali di detti luoghi, o da chi ne ſarà debitore, e quitare, e liberare, quelli ſubito depoſitare nella Tavola delli depoſiti della Città di Saragoſa d' Aragon, o farli depoſitare in eſſa Tavola ſenza toccarli da quello, che averà facoltà, ed autorità da eſſo Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente ſpecialmente, ed eſpreſſamente, e non per altra perſona: Non oſtante qualſivoglia urgente neceſſità, caſo, o cagione, che ſi preſentaſſe, e pareſſe mettere, ed indurre neceſſità di doverſi fare il contrario, debbo prendere da detta Tavola delli denari depoſitati pervenuti, e procedenti dalli ſudetti Cenſi quella quantità di denari, che gli parrà eſſere di biſogno per far tagliare il legname, e condurlo dove ſi averà da fare il Buco, o Buchi delle Galere, ed appreſſo per fare fabbricare detti Buchi di Galere finiti, negri, atti à poterſi varare in mare con il loro Schiffo, e con tutti li ſuoi Banchi, Rambate, e Paveſate, e con tutti li ſuoi Alberi, ed Antenne, e Palamenta, ed in ſomma con tutte le coſe neceſſarie di legname ſenza alcun altra ſorte di guarnimento, nè di Sarciume, nè di Vele, nè d' altro, che delle coſe di legname ſolamente; e che ſi faccia in quel luogo, e di quella miſura, grandezza, e forma, che ſarà deſignata, ed ordinata dall' Illuſtriſſimo Signore Gran Maeſtro, e ſuo Ven. Conſiglio di otto in otto anni, o più lungo tempo, o meno, ſecondo, che dureranno li Buchi primi delle Galere, che ſaranno fatti, e gli altri appreſſo navigabili, cominciando fare li primi con li primi cenſi, che ſaranno maturati del detto Capitale, li quali Buchi di Galere ſieno per ſervire alla Religione ſudetta per Galera Capitana, o altre, ſecondo parerà al detto Illuſtriſſimo Signor Gran Maeſtro, o ſuo Ven. Conſiglio; purchè detto Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o chi averà facoltà da lui, in ogni modo li debba far fare di legname tagliato in buona Luna al ſuo tempo, ſtagionato, e ſecco, facendoli fabbricare à bell'agio à poco à poco da buon Capo Maeſtro, e buoni Maeſtri di Aſcia, e Calafati, talchè vengano ad eſſere Galere perfette, durabili, e leggiere, eſſendoſi conoſciuto per eſperienza, che per non eſſerſi fatti in tal maniera li Buchi delle Galere, ſono riuſciti peſanti, e di poca durata, ed una delle cauſe, che hanno moſſo eſſo Signor Bailio di Claramunt di fare la prima, e la preſente ſeconda diſpoſizione è ſtata, a fine che la Capitana della Religione, o altre Galere ſieno ſempre fabbricate in tutta perfezione, e per queſto effetto Sua Signoria Illuſtriſſima, e Ven. Conſiglio debbano dare l' ordine ſudetto quattro anni avanti, poichè à giudizio di eſperti non è biſogno di minor tempo per fabbricarli della perfezione, e bontà ſudetta, laſciando, e reſtando à carico della Religione l'ottenere, e fare ſpedire di mano in mano le licenze di tagliare, ed eſtraere il legname. Che nella Poppa di ogni Buco di Galera, che ſi farà nel modo ſudetto, ſi debbano mettere le Armi, ed Inſegne della Sagra Religione, e dell' Illuſtriſſimo Signor Gran Maeſtro moderno, o di chi ſarà in quel tempo in tutti li luoghi, che parerà convenire di metterſi, e che ſi debba ancora mettere in detta Poppa nelle due parti di eſſa in uno delli Tavolieri, o Quadri per banda il luogo apparente le Armi del ſudetto Signor Bailio di Claramunt, e nel Dragante ſ' intagli in lettere majuſcole, ed indorate il Nome Claramunt per cagionare, e far naſcere con queſta memoria volontà agli altri Religioſi di fare ſimili opere in benefizio della Religione: Dichiarando, che dovendo uno delli ſudetti Buchi eſſere la Galera Capitana della Religione, oltre di mettere le Armi, ed il nome, come di ſopra ſi è detto, ſi debba fare la Poppa di eſſa Capitana ſontuoſa, figurata di rilievo, ed indorata, col ſuo Fanale alla moderna, e di belliſſima ſcultura, come meglio parerà all' Illuſtriſſimo Signor Gran Maeſtro, e ſuo Ven. Conſiglio. Ma quelli, che doveranno ſervire per Galera della ſquadra, la loro Poppa ſi faccia liſcia, ed ordinaria, con mettergli le Armi, ed il Nome Claramunt, come di ſopra ſi è detto, e la ſudetta prima Galera, o ſia Capitana, o altra, ſia nominata perpetuamente del Nome del Glorioſo Protomartire S. Stefano, e che però ſopra la Poppa ſi metta in figura di rilievo la ſua Immagine ben intagliata, e dipinta, ed adorna di oro, e colori fini. E la ſeconda Galera dopo la Capitana ſia nominata perpetuamente S. Lorenzo, e perciò ſopra la Poppa ſi metta in figura di rilievo la ſua Immagine bene intagliata, dipinta, e adorna di oro e di colori fini. E dopo fatti detti Buchi di Galere, del modo di ſopra, delli primi cenſi ſudetti, eſſo Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o chi da eſſo averà facoltà, ed autorità, ſecondo, che eſſi cenſi di mano in mano matureranno, così, come annualmente devono entrare, e ſi raccolgono, debba all' avvenire impiegarli in compra di altrettanti Capitali ſicuri, e redditibili per quel cenſo ſi potrà trovare più utilmente. E così ſi farà ſempre, mentre, che non ſuccederà il caſo doverſi fare altri Buchi di Galere. Di modo, che ſe col tempo, creſceſſe tanto la rendita, che ſi poteſſero fare più Buchi di Galere, per ſervizio della Religione, ſi debbano fare, ſecondo, che il tempo, e la neceſſità apporterà al giudizio di detto Illuſtriſſimo Signor Gran Maeſtro, e ſuo Ven. Conſiglio, nel modo però, e forma, che di ſopra ſi è detto per mano, o autorità delli ſudetti Signori Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o per chi da eſſo averà facoltà, e poteſtà, e non da altri. E fatto detto Buco, o Buchi di Galere da detti Signori Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o dalla perſona, che da eſſi averà la facoltà, e poteſtà, ſi debbano conſegnare à chi il Gran Maeſtro, o ſuo Ven. Conſiglio ordineranno in terra atti à vararſi, come di ſopra ſi è detto, e che la Religione ſia obligata incontenente, che riceverà eſſi Buchi di Galere nuovi, fare conſegnare al ſudetto Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, à chi averà facoltà, ed autorità da eſſi, li Buchi vecchi di Galera, in luogo delli quali ſi

ſaran-

Digitized by Google

ſaranno fatti li nuovi con le coſe, che furono conſegnate prima con li ſudetti Bucchi vecchi, nella qualità, che ſi troveranno. E volendo il Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, a chi averà da eſſi facoltà, e poteſtà, che li Bucchi rilaſciati, da conſegnarſi, come è detto, ſieno tirati, e ritirati in terra, queſto ſi debba fare à carico, e ſpeſe della Religione, li quali Bucchi ſi debbano far vendere da eſſo Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o da chi averà da eſſi l' autorità, e facoltà al maggior prezzo, che ſi potrà trovare, il qual prezzo ſarà in aumento, e per ſervizio del nuovo Bucho, ò Bucchi di Galere, che ſi averanno da fare, o aumento del cenſo, e che interim il denaro, che ſi caverà, ſi debba mettere nella ſudetta Tavola, e nel medeſimo tempo il detto Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente doverà preſentare all' Illuſtriſſimo Signor Gran Maeſtro il conto veridico, e legale della ſpeſa fatta in fabbricarli, e ſpedirli, il qual conto ſi abbia da vedere, e riconoſcere da quella perſona, o perſone, che deputerà, e nominerà Sua Signorìa Illuſtriſſima, e dichiara eſſo Signor Procuratore in nome di eſſo Signor Bailio Claramunt, non volere, che detto conto ſi debba per altro effetto dare, eccetto a fine, che ſi riconoſca, e con ragione ſi laudi la fedeltà, diligenza, e ſparagno, col quale ſi ſarà fatta la ſpeſa del detto nuovo Bucho, o Bucchi di Galere, ſolamente caricandone la coſcienza di eſſo Signor Gran Conſervatore, e ſuo Luogotenente, e che mutandoſi il Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, ed eleggendoſi altro in ſuo luogo, debba dare conto, come di ſopra, ed iſtruiſca il ſucceſſore dello ſtato, e termine, che ſi troverà il legname tagliato, o li Bucchi incominciati, e di ogni altra coſa dipendente da queſta, e dalla prima fondazione, con l'intiera conſegnazione di ogni coſa, acciò ſi poſſa continuare, e complire quanto in queſto Iſtromento ſtà ordinato, e che tali conti, ed iſtrazioni, ſi debbano mettere, e conſervar nella Caſſa della ſudetta Ven. Lingua. Che eſſendoſi acquiſtati detti Capitali con patto di reluizione, che li denari ſi debbano depoſitare nella Tavola ſudetta, così ancora per patto eſpreſſo, eſſo Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, o chi averà facoltà, ed autorità da loro, debba fare il medeſimo depoſito in eſſa Tavola delli denari, che procederanno dalla reluizione delli cenſi, che oltre il ſudetto capitale ſi ſaranno aumentati, e di mano in mano ſi anderanno aumentando, come di ſopra ſi è ordinato, laſciando li detti depoſiti in eſſa Tavola, fintanto che li denari ſi troveranno ad impiegare, ed inveſtire in nuovi cenſi, in modo, che li depoſiti delle ſudette reluizioni ſi debbano ſempre fare in eſſa Tavola, e non altrove, tante volte, quante ſuccederà il caſo di farſi le reluizioni ſudette in tutto, o in parte, reſpettive, e d' impiegare, ut ſupra, con gli ſteſſi patti, e condizioni, obbligando di più li debitori delli cenſi per patto eſpreſſo, che li debbano pagare, e mettere in detta Tavola. E che li detti danari non ſi poſſano ſpendere, nè ſervire, nè cavare da detta Tavola per altro effetto in modo alcuno, nè per qualſivoglia caſo, o autorità, o permutazione, o diminuzione di volontà, ſe non per il ſudetto effetto di ricomperare di capitali, e di loro cenſi, o per la fabbrica di detti Bucchi di Galere nel modo, e forma di ſopra, cunctis perpetuis temporibus; *e che detta Tavola per isborſare il denaro a chi ordinerà detto Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, ſi tenga per ſufficiente cautela l' aver ſolamente fede del Gran Maeſtro, e ſuo Ven. Conſiglio, per il quale appaja l' ordine dato al Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente di fabbricare Bucho, o Bucchi di Galere. Che ſempre, e tutte le volte in perpetuo, che alcuno delli figliuoli, e diſcendenti del Sig. Alberto Claramunt, Nepote di eſſo Signor Bailio Claramunt, voleſſero venire a pigliar l' Abito in grado di Frà Cavaliere di noſtra Religione, ſubito che il Sig. Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente ſarà avviſato di queſto animo, e deliberazione, loro debba pagare, o far pagare in poter del Ricevitore della Religione reſidente in Saragoſa di Aragon la ſomma importante il paſſaggio, che al preſente, e per il tempo avvenire ſarà ſolito, ed ordinato di pagarſi al commun Teſoro, in grado di Cavaliero, a beneficio de' ſudetti figli, e diſcendenti del ſudetto Signor Alberto, e che la detta Tavola la debba pagare ad ogni ordine del ſudetto Signor Gran Conſervatore, o ſuo Luogotenente, ſcrivendoli, debbano ricuperare dal Ricevitore ſudetto le Apoche, o ſieno Polize del pagamento de ſudetti paſſaggi, e preſentarle al Sig. Conſervatore Conventuale, a farle regiſtrare al commun Teſoro, di modo che arrivando in Convento li figliuoli, e diſcendenti ſudetti, trovino già il paſſaggio loro pagato, e notato al commun Teſoro, acciò non ricevano pregiudizio da que' Gentiluomini, che potranno venire inſieme con eſſi nella recezione, ed anzianità per mancamento di non eſſerſi pagato il loro paſſaggio, e ſi trovino quieti, e liberi dall' obbligo del ſudetto paſſaggio, ed il Ricevitore s' intenda in virtù di eſſe Cedole, ed Apoche, caricato di eſſi paſſaggi à beneficio del commun Teſoro, in modo tale che li figli, e diſcendenti perpetuamente per il modo ſudetto reſtino, e ſieno franchi, e liberi di pagare alcuno altro paſſaggio, e ſe per caſo l' aveſſero pagato, gli debba eſſere reſtituito dal commun Teſoro, il quale abbia azione di farſeli pagare, come di ſopra. Ed in difetto, e mancamento delli figli, e diſcendenti del ſudetto Sig. Alberto Claramunt, vuole, ed intende eſſo Signor Procuratore del Sig. Bailio Claramunt, che nel ſudetto privileggio di non pagare altro paſſaggio, ſe non come di ſopra, ſubentrino à godere perpetuamente ancora li figli, e diſcendenti di quel gentiluomo, che perpetuamente ſarà erede, e ſucceſſore del luogo di Artajona, che oggi eſſo Signor Alberto tiene, e poſſiede per vincolo, e vincolato dalli ſuoi Anteceſſori, e venendo anco à mancare li ſopradetti, ſubentrino à godere il medeſimo privilegio di franchezza di paſſaggio perpetuamente li figli, e diſcendenti di quel gentiluomo, che ſucceſſivamente ſarà padrone, e poſſeſſore della Caſa, che oggi poſſiede-*

ſiede nella Città di Balbaſtro il ſudetto Signor Alberto Claramunt, come di ſopra è ſpecificato; intendendo però, che reſti in elezione, e volontà delli prenominati, e qualſivoglia di eſſi, che hanno da godere del modo ſudetto il privilegio, e beneficio del detto paſſaggio, che detti loro paſſaggi ſi paghino nella Tavola delli Depoſiti della detta Città di Saragoſa di Aragon, o nella Tavola della Città di Palermo, dove ognuno delli ſudetti meglio vorrà, e nel modo, e maniera ſudetti. Si riſerva il Signor Bailio Claramunt ſudetto, vita ſua durante, che nel preſente Iſtromento, lui ſolo in ogni caſo di ambiguità, ed inconvenienza, ò altra cauſa, di dichiarare meglio la volontà ſua, alla quale dichiarazione ſi debba ſtare nel modo, e forma, che la farà, ſenza ſolennità alcuna; e che per qualſivoglia caſo opinato, o inopinato, così di guerra, di ribellione de' Popoli, fame, e peſte, come di ogni altra neceſſità, quantunque eſtrema, e di qualſivoglia ſimile, a diſſimile maggiore, o minore, o che immaginar ſi poſſa, etiam inſolita, e mai più viſta, nè inteſa, la Religione, nè il Capitolo generale, nè qualſivoglia altro, poſſa alterare, diſpenſare, diminuire, nè mutare la volontà del detto Sig. Bailio Claramunt ſudetta, e che in ſua vivenza, come di ſopra, gli parerà di dichiarare, ed ordinare, nè qualſivoglia di dette clauſole, condizioni, modi, ò circoſtanze, nè impetrare, nè dimandare da qualſivoglia Superiore, o Potentato, grazia, licenza, ò facoltà di poterlo fare, ne anco dal Sommo Pontefice, ed impetrata, che foſſe, de facto per narrazione di qualſivoglia queſito colore, caſo, e neceſſità ſudetta, che s' intenda ſubreptitie, & obreptitie *impetrata, a non poſſa uſarla in modo alcuno eſſo Convento, Capitolo generale, e Sagra Religione, nè altri, reſtando ſempre la preſente diſpoſizione, e fondazione nella ſua forza, vigore, ed oſſervanza, come nel preſente Iſtromento ſi è ſpecificato, ed ordinato, e ſe per caſo, il che non ſi deve preſumere, occorreſſe, che nella Religione non ſi oſſervaſſero tutte, o parte delle coſe ſtabilite, ed ordinate nel preſente Iſtromento di fondazione, per qualſivoglia cauſa, e modo, dichiara, e vuole eſſo Sig. Procuratore à nome del detto Sig. Bailio Claramunt di adeſſo per allora, che la preſente donazione ſia così, come non foſſe mai fatta, nel qual caſo della inoſſervanza ſudetta la Ven. Caſtellania di Amposta ſia* ipſo jure, & ipſo facto Domina, *e Padrona tanto delli Capitali ſudetti, e qualſivoglia di eſſi, quanto ancora di tutti li nuovi capitali acquiſtati, ut ſupra, e cenſi ſin' allora maturati: Con queſto però, che ſenza dilazione debba iſtituire, eriggere, o fare una nuova Commenda per cabimento, o miglioramento delli Cavalieri di detta Caſtellania, di tutti ſudetti denari, e capitali da ſmutirſi morè ſolito, la quale ſia nominata perpetuamente la Commenda di Claramunt; e che il Commendatore di eſſa nuova Commenda, ne altro poſſa diſporre delli capitali, in modo alcuno, nè per qualſivoglia ragione. Ed in caſo di reluizione li capitali ſtiano in detta Tavola, finchè il Commendatore con conſiglio, e volontà della maggior parte delli Cavalieri ſoli Collegialiter congregati in Caſtellania, torni ad impiegarli in altri capitali buoni, e ſicuri tutte le volte, che ſuccederà reluizione nel modo, e forma ſudetti: Di modo che li Commendatori non abbiano altro, che la rendita del cenſo, e ſieno obbligati di pagare li paſſaggi delli figli, e diſcendenti ſudetti, che vorranno eſſere ricevuti per Cavalieri della Religione nel modo, e forma, che di ſopra ſi è ſpecificato, con pagare anco le reſponſioni, ed impoſizioni al comun Teſoro, ſecondo il corſo delle altre Commende della detta Caſtellania di Amposta. E finalmente la preſente donazione, promette eſſo Sig. Procuratore in nome del detto Sig. Bailio Claramunt con ſolenne ſtipulazione inviolabilmente, ed in ogni futuro tempo oſſervare, ed averla rata, e grata, rinunciando l' una, e l' altra parte à qualſivoglia beneficio, favore, ed auſilio di qualſivoglia legge, coſtume, ed oſſervanza, che oſtaſſe in contrario. Volendo, che la preſente donazione, e fondazione, e le coſe in eſſa contenute abbiano perpetua validità, ed inviolabile oſſervanza, a così giurorono, poſte le loro mani sù la Croce dell' Abito loro, conforme è il coſtume del detto loro Ordine, la qual donazione, offerta, e volontà del detto Sig. Bailio Claramunt eſſendo ſtata perfettamente inteſa dalli prenominati Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signor Gran Maeſtro, ed altri Signori del ſudetto Sagro Capitolo generale con tutte le condizioni, modi, e qualità ſudette, precedendo la licenza, e conſentimento di Sua Signoria Illuſtriſſima, come di ſopra ſi è detto, eſſo Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Monſignore, e detto Sagro Capitolo generale, con il ſcrutinio delle bolle* nemine diſcrepante, *con allegro, giocondo, e gratiſſimo animo l' hanno accettato, ed approvato di loro ſpontanea, e libera volontà in nome di ciaſcheduno di loro, e de' ſuoi Succeſſori, e dell' Ordine ſudetto, in ogni miglior modo, che poſſono, hanno promeſſo, e data la lor fede publica di tutto il ſudetto Ordine ad eſſo Sig. Procuratore preſente, e riverentemente ſtipulante in nome del detto Sig. Bailio Claramunt, che tutte, e qualſivoglia coſe ſudette ſempre, ed in ogni futuro tempo le manterranno, e le averanno, e ſaranno avute da ciaſcheduno del detto Ordine per grate, e ferme, e non ſe gli contraverrà in coſa neſſuna,* directe, ò indirecte *per qualſivoglia cauſa, o queſito colore, anzi ſempre inviolabilmente ſaranno oſſervate: Ed acciocchè tutte, e ſingole qualſivoglia coſe premeſſe abbiano, e debbano avere loro effetto plenario, Monſignore Illuſtriſſimo Gran Maeſtro, e tutti li Signori Capitolanti hanno promeſſo per ſe, e loro Succeſſori attenderle, ed oſſervarle,* ut ſupra, & ad cautelam, de certa eorum ſcientia, & Capituli generalis auctoritate, *hanno derogato à tutte, e qualſivoglia coſe, che in qualunque modo poteſſero oſtare, ſupplendo tutti, e qualſivoglia difetti* tam juris, quam facti, *volendo, che in neſſun modo ſi poſſa contravvenire, etiam per qualſivoglia cauſa, che immaginar ſi poteſſe: e per perpetua, ed inconcuſſa oſſervanza di tutte le ſudette coſe, Monſignore Illuſtriſſi-*

ſtriſſi-

Digitized by Google

ſtriſſimo, e Sogro Generol Capitolo, banno promeſſo, e promettono impetrare dalla Santità del Papo confermozione della preſrnte fondazione del modo, ebe di ſopro è eſpreſſo con tutte le contele, e clonſole fovorobili in forma larga, e ſufficiente per la corroborozione, e perpetua validità del preſeote otto, ed ordioato à me Vice-Concelliere di ſpedire à nome di Sua Signoria Illuſtriſſima, e ſagro Capitolo lo Bolla plumbea loro Capitolare con inſerzione di tutto lo preſeote fondazione. Teſtes autem ad præmiſſa omnia fuerunt Domini Fratres Socii Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi Domini Magni Magiſtri in ſacro generali Capitulo exiſtentes, & in Regiſtro Capituli deſcripti, nec non D. F. Laurentius de Virien Pupetieres Magiſter Hoſpitii, ac Procurator ipſius Illmi Domini F. Franciſcus de Arguedas, & Aſcanius Surdus J. U. DD. Auditores prælibati Illuſtriſſimi ad præmiſſa omnia vocati, pariterque rogati per me Fratrem Joannem Otbonem Boſium Commendarum de Auximo, de Gradulis, de Vilanterio, & Civitatis Theatinæ, ſive de Chieti, Prioratuum Urbis, Lombardiæ, & Capuæ Commendatarium, ac Sacræ Religionis, & Ordinis Sancti Joannis Hieroſolymitani Vice-Cancellarium, adhibito, ut ſupra, ſcrutinio ballottarum, quod extitit nemine penitus diſcrepante, omnium, & ſingulorum Dominorum Capitulantium. Quare Nos agnoſcentes, & attendentes, omnia, & ſingula inter Nos, & præfatum Ven. Caſpis Bajulivum, ſive ejus Procuratorem ſupradictum in præinſerto contractu concordata, conceſſa, donata, dicata, firmata, diſpoſita, & ſtabilita fore, & eſſe Religioni, Ordini, & profeſſioni noſtræ ſummæ utilitatis, commodi, & ornamenti, nihilque fructuoſius, conducibilius, atque ad conſervationem noſtri ſtatus in obſequio Dei, totiuſque Chriſtianæ Reipublicæ præſtantius effici potuiſſe, nec poſſe; licet ad eorum omnium ſubſiſtentiam, & perpetuam validitatem per ſolum contractum ipſum præinſertum ſufficienter proviſum exiſtat; ad abundatiorem tamen cautelam, ut eo tenacius obſerventur, & difficilius, immo nullo modo derogari poſſit, juxta etiam a Nobis in eodem contractu per juramenta noſtra promiſſa, præſenti noſtro capitulari diplomate, omni meliori modo, via, jure, & forma, quibus melius, & validius facere poſſumus, & debemus, invicem maturo, & deliberato conſilio, de noſtra certa ſcientia, etiam motu proprio, præmiſſa cum omnibus, & ſingulis ſtatutis, ordinationibus, decretis, definitionibus, pactis, conventionibus, promiſſionibus, voluntate, ac pœnis, inhibitionibus, aliiſque omnibus, & ſingulis clauſulis Italico idiomate in præinſerto contractu contentis, & expreſſis, iterum firmamus, ſtatuimus, concordamus, concedimus, acceptamus, laudamus, approbamus, confirmamus, & de novo concordamus, & concedimus, præſentiſque ſcripti patrocinio communimus: ſupplentes noſtra ſuprema auctoritate capitulari omnes, & ſingulos defectus tam juris, quam facti, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem.

Non obſtantibus ſtatutis, ordinationibus Capitularibus, conſuetudinibus, uſibus, & quibuſcumque in contrarium exiſtentibus, ſive dictantibus, eiſque omnibus ad effectum præinſertorum, auctoritate Capitulari, ſufficienter derogamus, ac expreſſe derogatum eſſe declaramus. Præcipientes univerſis, & ſingulis dictæ domus noſtræ Fratribus, quacumque auctoritate, dignitate, officioque fungentibus, præſentibus, & in perpetuum futuris, in virtute ſanctæ obedientiæ, ne contra præſentes noſtras contractus, conſenſus, conſtitutionis, approbationis, conceſſionis, & confirmationis literas aliquatenus facere, vel venire præſumant, ſed eas ſtudeant inviolabiliter obſervare. Supplicantes denique humiliter S. D. N. D. Clementem, divina Providentia Papam VIII., & Sacroſanctam Sedem Apoſtolicam, ut ea etiam approbare, & rata habere, omneſque, & ſingulos defectus tam juris, quam facti ſupplere, & de novo concedere, & ſtatuere dignetur.

In cujus rei teſtimonium Bulla noſtra communis plumbea præſentibus eſt appenſa.

Datum Melitæ in Conventu noſtro, durante Capitulo noſtro generali, die 19. menſis Februarii 1603. ab Incarnatione.

Et quia ſe habet veritas, factaque fideli cum originali collatione, concordare comperimus: Ideo in hujus rei teſtimonium Bulla noſtra Magiſtralis in Cera nigra præſentibus eſt impreſſa.

Datum Melitæ in Conventu noſtro die 10. menſis Januarii 1605. ab Incarnatione.

Sequitur legalitas in forma.

§. 3. Cum autem firmiora ſint ea, quæ Sedis Apoſtolicæ patrocinio muniuntur, & propterea, ſicut pariter accepimus, Magnus Magiſter, & Conventus prædicti cupiant, hujuſmodi inſtitutionem, & fundationem, cum conditionibus quibuſcumque in illa expreſſis, per Nos Apoſtolica auctoritate confirmari. Prædicta petitur confirmari.

§. 4. Nos illorum votis, quantum cum Domino poſſumus, benigne annuere, eoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & quemlibet eorum a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ex certa ſcientia, ac mera deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, inſtitutionem, & fundationem per dictum Stephanum factam ſupradictam, ac illius acceptationem, & conditiones quaſcumque in illis appoſitas, juxta præinſertæ Bullæ Magiſtralis, & Inſtrumenti deſuper celebrati tenores, dummodo licitæ ſint, & honeſtæ, ac Sacris Canonibus, & Conſtitutionibus Apoſtolicis Confirmat Paulus.

non

non contraria, ac ipſas præinſertas Bullam Magiſtralem, & Inſtrumentum, ac omnia, & ſingula in illis contenta, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem ſupplemus, ac inſtitutionem, & fundationem prædictam, atque in ea expreſſas conditiones omnes, ab ipſis Magiſtro, & Conventu acceptatas, & emologatas, perpetuo validas, firmas, & efficaces fore, & eſſe, ac ab ipſis nunc, & pro tempore exiſtentibus Magiſtro, & Conventu, cæteriſque ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, inviolate perpetuo cuſtodiri, & obſervari debere: ſicque per ipſos Magiſtrum, & Conventum, alioſque quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogat obſtantibus.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ejuſdem Hoſpitalis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Hoſpitali, ejuſque Magiſtro. Conventui, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 17. Maii 1607. An.II. (a)

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 17. Maii 1607. Pontificatus noſtri Anno II.

(a) Die 22. menſis hujus Paulus Pontifex Conſtitutiones in ultimo Capitulo Sacri hujus Militaris Ordinis editas, confirmavit in forma ſpecifica literis, quibus initium eſt: *Et ſi vigilis Paſtoris*: Eas autem omittendas putavimus, cum facili negocio legi poſſint in Codice Diplomatico ejuſdem Ordinis.

LXXIII.

Commiſſio Noncio Apoſtolico apud Regem Hiſpaniarum, ut illud tamquam perpetuum Adminiſtratorem, & Magiſtrum Militiæ de Monteſia Ordinis Ciſtercien. conſervet in jure præſentandi ad ſeptem Parochiales Eccleſias Diœceſ. Dertuſen.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Dilecto filio noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

IN Beati Petri Apoſtolorum Principis ſolio meritis licet imparibus, divina favente clementia, conſtituti, ad ea potiſſimum Nos invigilare, ac intendere convenit, per quæ Militiarum quarumlibet præſertim Regularium pro Fidei Orthodoxæ defenſione, & incremento pugnantium jura, & privilegia non ſolum conſerventur, ſed etiam augeantur, ita ut earum Milites ad ipſius fidei propagationem eo promptiores reddantur, quo uberiori Sedis Apoſtolicæ munificentia noverint ſe confoveri.

Rom. Pontifices declararūt juſpatronatū Parochiarum, de quibus agitur, competere Magiſtro Domus de Monteſia.

§.1. Dudum ſiquidem nonnolli Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri Juſpatronatus, ſeu præſentandi perſonas idoneas ad Sancti Matthæi de Cervaria, de Caneto, de Chert, de Calig, de Covis, & de Albocorçer locorum Magiſtratus de Monteſia Dertuſen. Diœceſis Parochiales Eccleſias, dum pro tempore vacarent, tam ex privilegiis Apoſtolicis, quam ex legitime præſcripta, & tanti temporis conſuatudine, quod de ejus initio hominum memoria non extabat, ad Magiſtrum Militiæ Domus Beatæ Mariæ de Monteſia, & Sancti Georgii de Alſama Ciſtercien. Ordinis Valentin. Diœceſis competere enunciarunt, & approbarunt, certa forma in præſentationibus ad illas, dum pro tempore vacaſſent, faciendis præſcripta.

Julius II. hoc jus eidem Magiſtro confirmari nonnullis commiſit Delegatis.

§.2. Et deinde, cum inter Epiſcopum Dertuſen., & dictæ Militiæ Magiſtrum tunc exiſtentē, nonnullę controverſiæ ſuper Patronatus, aut præſentandi hujuſmodi, nec non providendi de dictis Parochialibus Eccleſiis juribus eſſent exortæ, fel. rec. Julius Papa II., etiam Prædeceſſor noſter, certis Exequutoribus tunc ab eo deputatis dedit in mandatis, quatenus omnia, & ſingula privilegia ſuper Jurepatronatus, & præſentandi ad Eccleſias hujuſmodi pro tempore exiſtenti Magiſtro dictæ Militiæ Apoſtolica auctoritate conceſſa, nec non immemorabiles conſuetudines ſuper præmiſſis introductas eadem auctoritate approbarent, & confirmarent: Ac quod de cætero Eccleſiis præfatis, ſeu earum aliqua quoquo modo vacantibus, ſeu vacaturis, aut earum Commendis ceſſantibus, pro tempore exiſtens Magiſter ejuſdem Militiæ ad eaſdem Eccleſias, & earum quamlibet per-

perſonas idoneas Ordinario loci, prout alii ipſius Militiæ Magiſtri, qui pro tempore fuerant, præſentare conſueverant, præſentare libere poſſent, eadem auctoritate, ſtatuerent, & ordinarent.

Sixt. V. hunc Magiſtratum univit Coronæ Aragonū.

§.3. Poſtremo piæ mem. Sixtus Papa V. ſimiliter Prædeceſſor noſter Magiſtratom Militiæ hujuſmodi certo tunc expreſſo modo vacantem Coronæ Regiæ Regnorum Aragonum auctoritate præfata perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, prout in dictis diverſis literis Apoſtolicis deſuper confectis plenius continetur.

Paulus Nuncio Pontificio committit, ut in hujuſmodi jure Hiſpaniarum Regem conſtituet.

§.4. Cum autem, ſicut chariſſimos in Chriſto filius noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, dictæque Militiæ Magiſter, ſeu Adminiſtrator perpetuus Nobis nuper exponi fecit per dilectum filium Franciſcum Garrido Sacræ Theologiæ Doctorem Fratrem Cappellanum ejuſdem Militiæ apud Nos, & Sedem Apoſtolicam dictæ Militiæ Procuratorem Generalem, & Patrimonialem, Magiſtri dictæ Militiæ, qui pro tempore fuerunt in præſentando perſonas idoneas ad Eccleſias prædictas interdum negligentes, & remiſſi fuerint, & propterea ita exacta probatio juris præſentandi hujuſmodi, ut par eſſet, haberi non poſſit; Ne vero dicta Militia, quæ pro defenſione Regni Valeotiæ, ac illius Incolarum a Saracenorum incurſibus, quibus præfatum Regnum frequenter turbare, & affligere non ceſſabant, ad inſtantiam clar. mem. Jacobi Regis Aragonum dicta auctoritate erecta fuit, juribus ſuis privetur, aut in illis ob negligentiam, vel incuriam hujuſmodi aliqua detrimenta patiatur, providere volentes nec non ſingularum literarum prædictarom, & inde ſequutorum quorumcumque tenores, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, ipſius Philippi Regis ſupplicationibus in hac parte inclinati, diſcretioni tuæ per præſentes committimus, & mandamus, quatenus vocatis Ven. Fratre noſtro Epiſcopo Dertuſen., & aliis, qui fuerint evocandi, defectum probationis hujuſmodi ſupplere, dictoque Philippo Regi, & Magiſtro, ſeu Adminiſtratori perpetuo Juſpatronatus, & præſentandi ad Eccleſias hujuſmodi, quoties illas quoquo modo vacare, ſeu Commendas de illis factas ceſſare contigerit, conſervare, & defendere, ipſumque in eo manutenere, perinde acſi omnes, ac continuatæ præſentationes, dictarumque Eccleſiarum ſtatus rite, & concludenter probarent, nullumque aliud juris adminiculum ad juſpatronatus, & præſentandi hujuſmodi requiri, itaut ipſi Philippo Regi, & Magiſtro, ſeu Adminiſtratori perpetuo ad Parochiales Eccleſias prædictas, & earum quamlibet, quoticſcumque eas quoquo modo, & ex quorumcumque perſonis vacare, ſeu Commendas de eis quibuſvis factas ceſſare contigerit, fratres Cappellanos dictæ Militiæ, ſi ad id reperiantur idonei, ſin minus Clericos ſæcolares, ſervata alias Sacri Concilii Tridentini, ac Conſtitutionis rec. mem. Pii Papæ V. pariter Prædeceſſoris noſtri ſuper proviſionibus ſimilium Eccleſiarum, dum pro tempore vacant, faciendi editæ forma, Ordinario loci intra tempus ad id a jure ſtatutum præſentare, ipſique Ordinario perſonas ſibi, ut præfertur, præſentatas intra tempus debitum in Rectores Parochialium Eccleſiarum, ad quas per Magiſtrum, ſeu Adminiſtratorem perpetuum ipſius Militiæ pro tempore exiſtentem præſentatæ fuerint, inſtituere liceat declaran.

Et Epiſcopo Dertuſen. inhibeat, ne Regem in hujuſmodi jure perturbet.

§.5. Ac inſuper nunc, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo Dertuſen., nec non aliis dictarum Eccleſiarum, ſeu alicujus earum, dum pro tempore vacat, collationem, proviſionem, ſeu quamvis aliam diſpoſitionem conjunctim, vel diviſim ad ſe ſpectare, & pertinere quomodolibet prætendentibus, ne de cætero perpetuis futuris temporibus de eiſdem Eccleſiis, ſeu aliqua earum, cum vacaverint, ut præfertur, etiam prætextu quorumcumque privilegiorum, & indultorum eis ſub quibuſcumque verborum formis conceſſorum providere, aut alias diſponere quoquo modo præſumant, diſtrictius inhibere, ac etiam ex nunc quaſcumque collationes, proviſiones, præſentationes, inſtitutiones, ſeu quaſvis alias diſpoſitiones de dictis Eccleſiis quoquo modo vacatoris, ſeu etiam nunc vacantibus in aliarum, quam per Magiſtrum, ſeu Adminiſtratorem perpetuum dictæ Militiæ pro tempore exiſtentem, aut ab eo deputatum, ſeu deputatos præſentatarum perſonarum favorem, nullas, & invalidas, nulliuſque roboris, vel momenti fuiſſe, & eſſe, nullumque per eas cuiquam jus acquiri, nec etiam coloratum titulum poſſidendi tribui poſſe.

Clauſulæ pro præſentium literarum firmitate.

§.6. Præſentes quoque literas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & eſſe, & de obreptionis, aut ſubreptionis vitio impugnari non poſſe, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illas revocari, vel immutari contigerit, toties in priſtinum ſtatum, etiam ſub data poſteriori per Magiſtrom, & Adminiſtratorem perpetuum dictæ Militiæ pro tempore exiſtentem eligenda, reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo conceſſas eſſe, & cenſeri; Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiā cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, aut Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernere; Nec non quibuſcumque perſonis quacumque dignitate, præeminentia, vel excellentia etiam Epiſcopali, ſeu Cardinalatus honore fungentibus, ac etiam Ordinario Dertuſen., aut alias in præ-

Præmiſſis ſua quomodolibet intereſſe habentibus, aut habere prætendentibus perpetuum ſilentium imponere eadem auctoritate noſtra cures.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Apoſtolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus, univerſalibuſque Conciliis editis, & edendis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Militiæ, & Ordinis præfatorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ac quibuſvis privilegiis, ac indultis, & literis Apoſtolicis dicto Epiſcopo Dertuſen., ſeu quibuſvis aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriſrum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, ac alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus pro illorum ſufficienti derogatione, ac ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma adhoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, ac forma in illis tradita obſervata inſerti forent, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 19. Maii 1607. An. II.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 19. Maii 1607. Pontificatus noſtri Anno II.

LXXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmantur Statuta, ſeu Decreta nonnulla ab Archiepiſcopo Colonienſi edita pro reformatione Regularium utriuſque ſexus ſuæ Diœceſis.

Venerabili Fratri Archiepiſcopo Colonienſi, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Principi Electori.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Archiepiſcopi Colonien. ſtudium Regularium corruptelas tollendi.

Singularis tuus regularis diſciplinæ, ac religionis conſervandæ zelus, promeretur, ut ea, quæ deſuper a te ſalubriter decreta, & ſancita eſſe cognoſcimus, Apoſtolicæ firmitatis munimine roboremus.

Nonnulla ad id ſtatuta efformat.

§.1. Cum itaque, ſicut tuo nomine Nobis nuper expoſitum fuit, tu ad nonnullos abuſus in Religioſorum ad regularem vitam ingreſſu in tua Diœceſi vigentes tollendos, & religionis rigorem, quoad fieri poteſt, in viridi obſervantia manutenendum, ſtatuta, & decreta quædam edideris hujuſmodi ſub tenore, videlicet.

Ernestus, Dei, & Sedis Apoſtolicæ gratia electus, & confirmatus Archiepiſcopus Colonienſis.

De expenſis in Novitiis recipiendis.

Quia variæ audiuntur querelæ, quod in primo actu, & in ipſo religioſæ vitæ tyrocinio, nec non in profeſſionibus in Monaſteriis utriuſque ſexus Regularium, multæ, & magnæ fiunt expenſæ tam in ſumptuoſorum prandiorum, quam veſtimentorum, & ſuppellectilis, qua recipiendorum Cellulæ adornantur, ac munerum cauſa, quæ Superioribus dari conſueverunt: unde quamplurimis ad vitam monaſticam alioquin idoneis media frequenter præcluduntur, quominus ad tam ſanctum inſtitutum pervenire poſſint.

Dimiſſione eorum, qui profeſſionem emiſerunt.

Illis quoque, qui admiſſi ſunt, ſi forte vitam monaſticam ſibi minus convenire experiantur, quod non raro accidit, & loco cedere velint, libertas recedendi adimitur, propterea quod ob ſolemnitatem hujuſmodi prandiorum, & aliorum actuum circa inveſtitionem habitorum, qui hominibus laicis profeſſionis formam exhibent, ſine apoſtaſiæ ſuſpicione, & infamiæ nota id facere nequeunt, tum etiam, quod ob ſumptus nimis magnos, qui recuperari nequaquam poſſunt, magnam partem patrimonii ſui, & alimentorum in ſubſequentem vitam neceſſariorum perdiderint.

Monachorum Teſtamentis.

Deteſtabilis etiam corruptela quædam Monaſteria invaſit, qua Conventuales etiam profeſſi, ſeu profeſſæ ex hac vita decedentes teſtamenta condere, Abbatibus, vel Abbatiſſis, ſeu aliis Superioribus Monaſterii ſui, certam quamdam pecuniæ ſummam relinquere pro ſolemnioribus exequiis, ſive etiam pro annuis obitus ſui memoriis, peculium, ex quo Conventui refectio aliqua detur, deputare, & aſſignare tenentur, vel ſi id factum non fuerit, tota ſupellex, quæ in demortui Cella relicta eſt, in hunc uſum vendi, & diſtrahi debet, alioquin Defuncti animæ hujuſmodi charitatis officia, & juſta nequaquam perſolvuntur: quæ quidem inſtituta vitæ monaſticæ repugnant; ipſos Conventuales, præter proprietatis vitium, quod hac ratione incurrunt, per omnem vitam ſuam in congreganda hujuſmodi pecunia ſolicitos, & diſtractos faciunt, amicos quoque, a quibus eam extorquere ſæpe coguntur, valde gravant.

Remedia hujuſmodi abuſibus allata.

Hinc ſtatuimus, & ordinamus, ut in primo actu, quo qualeſcumque perſonæ Religioni alicui primum deſtinantum, & Habitum aſſumunt, ſive etiam ante, ſive poſt illum actum ante profeſſionem, nullum omnino inſtituatur prandium, nulla Superioribus, vel aliis quibuſcumque dentur, nec per ipſos recipiantur dona, aut munera: Non exigantur novæ, aut pretioſæ Lecticæ, Cellarum Feneſtræ, Imagines, vel Tabulæ pictæ, Statuæ, Ciſtæ, Promptuaria, Armaria, Sacrarum Reliquiarum Thecæ, aut Capſulæ, neque aliud quidquam, quo Novitii, vel Novitiæ Cella potius adornatur, quam rebus neceſſariis inſtruitur.

Si qua tamen ſacræ inveſtitionis, vel pro-

Digitized by Google

profeſſionis die ; ultra communem , & quotidianam portionem , ex conſuetudine Religionis , in Monaſterio exiſtentibus ab antiquo data fuerit refectio , eam quidem non intendimus per hoc ſtatutum adimere , ſed ita moderari volumus , ut pro ſingulis Religioſis iſtius Monaſterii non amplius , quam dimidius Florenus Colonienſis , ſive duodecim Albi , in ſumptum ejuſmodi refectionis a parentibus , aut amicis Monaſterio numerentur .

Sacræ Religioni inveſtienda Virgo poſthac abſque omni pompa , & ſuperbo veſtitu, abſque ullo comitatu parentum , vel amicorum , puerorum , vel puellarum , ex ipſis penetralibus Monaſterii eo habitu , quo in Schola Monaſterii conſtituta , vel alias antea diebus ſolemnioribus ſueverat ad Sacram Communionem accedere , in publicum veſtienda procedat .

Nulli Virgini religioſo habitu inveſtiendæ , aut profeſſionem facturæ , pueruli Jeſu præferatur ſtatua , ſed ejus loco exponatur ei in ſummo Altari in Venerabili Sacramento ipſe Virginum omnium ſponſus Chriſtus Dominus .

Die ſacræ profeſſionis non alii invitentur ad Convivium , quam qui , vel ſanguine , vel ſummo alio neceſſitudinis vinculo, profeſſionem edituro , vel edituræ conjuncti ſunt , qui ſine aperta ingratitudinis nota, & gravi offenſione non invitari non poſſunt : hac tamen conditione , ut plures non admittantur Convivæ , quam duodecim . Procul hinc arceantur exquiſitæ dapes , abſint argentea , atque aurea vaſa , & pocula : nulla admittatur inſtrumentalis , aut vocalis muſica : nullæ ducantur Choreæ , neque ulli , convinctis manibus , in orbem ducti circuitus : ſed ſint frugalia omnia , ſit ſpiritualis lætitia , & in Deo , diviniſque colloquiis recreatio, atque ante Veſperas , quæ ultra horam tertiam conſuetam non differantur , finienda .

Secundo autem die , multoque minus tertio , aut ſequentibus , nullus amicorum, convivandi cauſa , ad Monaſterium fiat acceſſus ; nec in eſculentis , aut poculentis , novi aliqui in Monaſteriis ſumptus fiant, ullave repotia , aut anniverſaria profeſſionis convivia .

Prohibemus etiam omnia Convivia Regalia , & Reginalia , nec non prandia , & ſumptus , qui propter ſimiles quaſcumque cauſas fieri , & inſtitui ſolent .

Si plures in uno , atque eodem Monaſterio ejuſdem curſus fuerint Novitii , aut Novitiæ , ii , non diſtinctis diebus , ſed uno , atque eodem tempore ſimul profeſſionem faciant , & una , atque eadem opera , unoque ſumpto , tempus moleſtiæ , & ſumptus redimantur .

Nemini Religionem , ſeu vitam monaſticam profeſſo,aut profeſſæ liceat teſtamentum condere , peculium colligere , Superioribus , vel aliis quibuſcumque certam pecuniæ ſummam poſt mortem relinquere , vel pro ſolemnibus exequiis , aut pro annuis obitus ſui memoriis , vel pro ſimilibus cauſis quidquam deputare , vel aſſignare .

Ut vero hæc ſanctiſſime conſtituta optatum ſortiantur effectum,& nuſquam hiſce ſanctionibus , adeoque Spiritui Sancto pertinaciter reſiſtatur , præter excommunicationem ferendæ ſententiæ , quam contra delinquentes Abbates , Commiſſarios , Viſitatores , Prælatos , Rectores , Confeſſarios,& alios quoſcumque inveſtitionis actum facientes , vel profeſſionem excipientes, ſimiliter contra Abbatiſſas , Magiſtras, Prioriſſas , Matres , aliaſque Sanctimonialium Rectrices , Præfectas , & inveſtitionem , aut profeſſionem ejuſmodi promoventes , vel admittentes , in his ſcriptis , & præſentium tenore , comminamur , a qua excommunicatione , nonniſi a Nobis , aut noſtro in ſpiritualibus Vicario abſolvi valeant, quando latæ fuerint , præter alias ordinarias, ac arbitrarias pœnas certe infligendas : nullus poſtea eo loco , ubi , contra quam præſcribimus , actum fuerit , inveſtiatur , aut ad profeſſionem faciendam admittatur , Morientes quoque, qui teſtamenta condiderint, ſeu aliquid præſcriptorum de exequiis , aut annuis obitus ſui memoriis ordinaverint , aut Superioribus , vel aliis quibuſcumque pecuniam , aut peculium aſſignaverint , eccleſiaſtica priventur ſepultura : Superiores vero , & alii , qui pecuniam , vel peculium tali modo exegerint , vel receperint , aut ordinationibus ſcriptis conſenſerint , aut admiſerint , a Prælaturis , & officiis ſuis ſint ſuſpenſi , donec tranſgreſſores ad obedientiam venerint , & Nobis pro exceſſibus ſuis ſatisfecerint .

Mandamus proinde Fiſcalibus omnibus , ut omnes diligentiæ , ac vigilantiæ nervos intendant , ne quid ab eis deſideretur officii in facienda inveſtigatione , & delatione hujuſmodi exceſſuum . Qui ne per aliquam ignorantiæ rimulam denuo alibi irrepant , aut inolitæ , vitioſæ , & corruptæ conſuetudinis januam palam ingrediantur : volumus , ut quotieſcumque aliquis inveſtiendus , aut profeſſionem editurus eſt , hæc noſtra Conſtitutio in Congregatione omnium iſtius Monaſterii Profeſſorum publice legatur , uno menſe ante inveſtitionem , & profeſſionem , eademque per Superiores Monaſterii pleniſſime explicetur parentibus , & amicis inveſtiendorum, atque profeſſionem editurorum , eoſque promoveant , ut omnibus modis huic noſtræ ſanctioni obedienter acquieſcant , & ſatisfaciant .

Præcipimus propterea Viſitatoribus , & Rectoribus omnibus , ut eamdem per ſingulos articulos in omni viſitatione ſua, & alias,quotieſcumque videbitur,vigilantiſſime inquirant , examinent , & vindicent .

Inſuper , cum ob graves cauſas frequenter mandatum ſit , ut Virginibus Sanctimonialibus , præter ordinarium Confeſſarium , bis , aut ter in anno alius extraordinarius Confeſſarius offeratur , qui omnium Confeſſiones audire deberet , & nedum ſatis pro afflictarum conſcientiarum

conſolatione ea res in uſum ubique venerit, quin ſuperſit juſtæ querelæ locus, ſub pœna excommunicationis, mandamus omnibus Abbatibus, Prælatis, Præpoſitis, Rectoribus, Confeſſariis, Monaſteriorum Præfectis, ad quos hæc cura aliquo modo pertinere dignoſcitur, ut quotannis Sanctimonialibus ſuis, bis, aut ter, aliquem a Nobis, aut Noſtro in ſpiritualibus Vicario approbatum Confeſſarium extraordinarium, ſive ſæcularem, ſive regularem offerant, qui omnium Confeſſiones audiat, nimirum in principio Quadrageſimæ, ad Feſtum Aſſumptionis Beatæ Mariæ Virginis, & circa Feſtum omnium Sanctorum, ſeu in Principio Adventus Domini, aut aliis temporibus magis opportunis.

Et, ut Nobis conſtet, quinam, & quales iſti extraordinarii Confeſſarii ſint, & ne injuſta fieri poſſit contra perſonam exceptio, tenebuntur ſinguli Monaſteriorum Prælati, Præfecti, aut Rectores, quibus incumbit hujuſmodi Confeſſarium nominare, ſuum, & Confeſſarii Ordinarii, atque extraordinarii nomen Nobis, aut Noſtro in ſpiritualibus Vicario quotannis ſcripto exhibere ante Dominicam Quinquageſimæ.

Datum Arnsburgi Anno 1605., die 12. menſis Septembris.

Archiepiſcopus eadem Statuta petit confirmari.

§.2. Cumque cupias præinſerta Statuta, ſeu decreta a te edita, pro majori illorum firmitate, & firmiori obſervantia Apoſtolica auctoritate confirmari, tuo nomine Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Pontifex.

§.3. Nos igitur te ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtis, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, præinſerta ſtatuta, ſeu decreta a te edita, de Venerabilium Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium negotiis Regularium Præpoſitorum conſilio, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, approbamus, & confirmamus, illiſque omnibus, & ſingulis Apoſtolicæ inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ſupplentes omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem; tibique, ut ſtatuta, & decreta ſuprainſerta inviolabiliter obſervari facere poſſis, & valeas, concedimus, & indulgemus.

Derogat contrariis.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quorumcumque Monaſteriorum, Conventuum, & Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 6. Junii 1607., Pont. noſtri Anno III.

Dat. die 6. Junii 1607. An. III.

L X X V.

Confirmatio concordiæ inter Regem Catholicum, & Archiepiſcopum Cæſarauguſtanum, alioſque ſuper augmento fructuum ab aquis Fluminum Iberi, & Xalonis provenientium, initæ.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Dilecto Filio Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Dilecte Fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Facti ſeries.

§.1. EXponi Nobis nuper fecerunt chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, ac Venerabilis Frater Cæſarauguſtanus Archiepiſcopus, ac alii in infraſcriptæ concordia intereſſe habentes, quod alias fel. rec. Clementi VII., & Paulo III., & ſucceſſive Julio etiam III. Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris pro parte clar. mem. Caroli V. Romanorum Imperatoris, qui etiam Aragoniæ, & Navarræ Rex Catholicus erat, expoſito, quod provide conſiderans, propter penuriam aquarum, & quæ exinde cauſabatur ſterilitas Terrarum Aragonum, & certæ partis Navarræ Regnorum Habitatoribus ipſius Regni Aragonum, in eorum alimentis, & aliis rebus humanæ vitæ neceſſariis maximam pati ægeſtatem, & tamquam optimus Subditorum ſuorum Protector, ægeſtati hujuſmodi providere volens, ex duobus Fluminibus inſignibus, Ibero videlicet, & Xalone per dictum Regnum Aragonum decurrentibus, aquas, pro dictis terris irrigandis, deduci mandaverat: & cum ex præmiſſis, tam propter Alveorum dictorum Fluminum aſperitatem, quam longitudinem fovearum, & Rivulorum pro decurſibus aquarum, magnæ admodum expenſæ neceſſariæ eſſent, & ad eas ſublevandas, Sedis Apoſtolicæ auxilium, & auctoritas, prout in ſimilibus fieri conſueverat, plurimum requireretur, ipſi Clemens, Paulus, & Julius Prædeceſſores ad ipſius Caroli Imperatoris, & Regis ſupplicationem, per diverſas eorum literas, certis viris probis in Partibus illis, & eorum cuilibet ſucceſſive dederunt in mandatis, ut habita per eos, ſeu eorum alterum diligenti informatione, quantum quolibet anno a tunc proxime præteritis tribus annis, fertili cum ſterili compenſato, pro decimis, & primitiis ex fructibus in dictorum Regnorum Terris collectis, Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis piis Locis, aut illarum, ſeu illorum

Digitized by Google

lorum Rectoribus, vel Beneficiatis Cæſarauguſtanæ, & Tiraſonenſis Civitatum, & Diœceſum perſolutum fuiſſet, illiſque perpetuis futuris temporibus ſingulis annis perſolutis, augmentum decimarum primitiarum, quod tam ex fructuum ſuper excreſcentia propter irrigationem hujuſmodi, quam ex novalibus, quæ ex derivatione, & irrigatione aquarum hujuſmodi provenirent, aut propterea ad culturam, & frugem pinguiorem redigerentur, pro tempore fierent, eidem Carolo Imperatori, & Regi, illiuſque in dicto Regno Aragonum Succeſſoribus, cum primum aquæ fluminis hujuſmodi per foveas, ſive rivulos ad Terras irrigandas perducerentur, licet ad finem perductæ non forent, etiam annis ſingulis perſolvendas eſſe decernerent, prout in ſingulis dictis literis plenius continetur. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, informatio a principio, quantum quolibet anno a tunc proxime præterito, iis tribus annis, fertili cum ſterili compenſatis, pro decimis, & primitiis, prædictis Eccleſiis, Monaſteriis, & piis Locis perſolutum fuiſſet, juxta earumdem literarum formam facta non fuerit: ſed poſtquam aquæ pro irrigandis Terris hujuſmodi per foveas, & rivulos, cum magnis expenſis, dictus Carolus Imperator, & Rex deduci feciſſet, & exinde habitatoribus earumdem Partium utilitas, & commoda non parva proveniſſent, ſuper excreſcentia decimarum, & primitiarum, etiam novalium Carolo Imperatori, & Regi, ac ſucceſſive eidem Philippo Regi ejus Succeſſori, non juxta literarum prædictarum formam, ſed juxta æſtimationem, quantum ſingulis annis decimæ, & primitiæ, habita ratione pluviarum, propter hujuſmodi irrigationes excreverint, facta fuit: & quia forma hujuſmodi valde incommoda, & diſpendioſa, ac præter formam literarum prædictarum Apoſtolicarum exiſtit, ob non factam, ut præfertur, a principio Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis Locis prædictis aſſignationem, juxta earumdem literarum Apoſtolicarum formam, quibus omnibus per Philippum Regem, & Archiepiſcopum Cæſarauguſtan., & intereſſe habentes mature conſideratis, auditaque Peritorum in præmiſſis ſententia, ac habita ratione, quantum annuatim, dicta poſteriori forma, per eos, ut præfertur, ſervata, Eccleſiis, Monaſteriis, & Locis prædictis obvenerit ab anno 1547. ad annum 1593., a quo tempore Terræ infraſcriptorum Locorum irrigantur, ut ex Proceſſibus apparet, eorumdem Peritorum adhibito conſilio, omnibuſque rite, & recte, ac mature examinatis, inter Philippum Regem, & dictum Archiepiſcopum, & alios intereſſe habentes, ad hujuſmodi verbo, vel in ſcriptis deventum fuit concordiam, videlicet, quod Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis Beneficiatis hujuſmodi ſemel aſſignetur id, quod habere, & conſequi debent, non autem ad arbitrium, & prout unoquoque anno pluit, & aliter Campi irrigantur, ſed inde Banuel videlicet quinque ex ſex, & inde Cortes duæ ex tribus, necnon inde Malen tres ex quinque partibus ipſi Philippo Regi, reliquæ vero partes Ordinario, & aliis intereſſe habentibus, ac inde Galur, Locis, ſeu Oppidis Cæſarauguſtanæ Diœceſis, medietas Philippo Regi, aliaque medietas fructuum decimalium, & primitialium Terrarum ab antiquo coli ſolitarum, eidem Ordinario, & intereſſe habentibus prædictis darentur, ſalvis in reliquis juribus dicti Philippi Regis ſuper decimis, & primitiis dictarum Terrarum, quæ ab anno 1537. cultæ fuerunt, & denuo coluntur, & irrigantur, & antea non colebantur, quæ omnes ad eumdem Philippum Regem ſpectent; Quod vero a rivulo, ſeu fovea Cequiæ irrigari non poſſunt omnes, ad eumdem Ordinarium, & intereſſe habentes ſpectent, nec ſub aliqua diviſione comprehendantur: hæc tamen concordia intelligi debeat, & duret, quatenus Terræ irrigentur, aut ad hoc aqua detur, ac donec fovea, ſeu rivulus Cequiæ hujuſmodi in totum perficiatur, itaut termini, ſeu territoria Cæſarauguſtan., & planities de Fuentes illo irrigentur, & alias prout in dicta concordia, & ſcripturis deſuper confectis; quam quidem concordiam fæ. re. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter per ſuas in ſimili forma Brevis literas, tunc in Regnis Hiſpaniarum Nuncio directas ſub die 6. Novembris 1595., deſuper expeditas, confirmari, & approbari mandavit, plenius continetur.

Petitur confirmatio concordiæ.

§. 2. Cumque firmiora ſint ea, quæ Sedis Apoſtolicæ patrocinio ſæpius muniuntur, & propterea tam dictus Philippus Rex, quam Archiepiſcopus Cæſarauguſtan., & alii intereſſe habentes cupiant, concordiam prædictam, quæ in earumdem Partium, & præſertim Eccleſiarum commodum, & utilitatem cedere dignoſcitur, ut firmius obſervetur, Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ patrocinio roborari, ideo Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, quatenus in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatur.

§. 3. Nos igitur hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ac ſingularum prædictarum, & aliarum literarum tenores, ac inde ſequutorum, præſentibus pro expreſſis habentes, tibi per præſentes committimus, & mandamus, quatenus, conſideratis per te, vel alium, ſeu alios, quos ad id idoneos duxeris deputandos, conſiderandis, vocatis ſimiliter aliis forſan intereſſe habentibus, in hujuſmodi fructibus, ad concordiamque reductis, ſi concordiam hujuſmodi in ejuſdem Archiepiſcopi, & intereſſe habentium commodum eſſe repereris, eam, prout facta, &, ut præfertur, confirmata eſt, denuo, auctoritate Noſtra apoſtolica, confirmes, & approbes, illique inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicias, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & etiam quoſcumque alios defectus, ſi qui, tam in concordia, quam aliis præmiſſis, & inde ſequutis quomodolibet intervenerunt, ſuppleas, ac illam ab omnibus intereſſe haben-

bentibus, etiam ſub Eccleſiaſticis ſententiis cenſuris, & pœnis, inviolabiliter obſervar' cures, invocato etiam ad boc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicix, ac Eccleſiarum, Monaſteriorum, & piorum Locorum hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 26. Junii 1607. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 26. Junii 1607., Pont. noſtri Anno III.

LXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Unio Abbatiæ S. Mariæ in Venticano Beneventanæ Diœceſis Bibliothecæ Vaticanæ.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clem. VIII. conceſſit Bibliothecario S. R. E. Monaſterium S. Mariæ de Venticano.

§.1. ALias fel. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter officio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Bibliothecarii, quod bo. mem. Cæſar tituli Sanctorum Nerei, & Achillei Presbyt. Cardinalix Baronius nuncupatus S. R. E. Bibliothecarius, tunc in humanis agens obtinebat, de aliquo ſubventionis auxilio providere volens, motu ejus proprio, Monaſterium, Abbatiam nuncupatum Sanctæ Mariæ de Venticano Sancti Benedicti, vel alterius Ordinis Beneventanæ Diœceſis, illiuſque Commenda tunc per obitum quondam Jacobi de Leo defuncti ceſſante, adhuc eo, quo ante Commendam ipſam vacabat, modo vacans, cum annexis juribus, & pertinentiis ſuis, prædicto officio, ita quod liceret dicto Cæſari Cardinali, & pro tempore exiſtenti S. R. E. Bibliothecario pro ejus commodiori manutentione, ac onerum dicti Officii ſupportatione, corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem Monaſterii, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum per ſe, vel alium, ſeu alios ejus, ac dictæ Bibliothecæ nominibus propria auctoritate libere appræhendere, & appræhenſam perpetuo retinere, necnon Monaſterii, & annexorum hujuſmodi fructus, redditus, & proventus, juraque, obventiones, & emolumenta percipere, ac in ſuos, & dictæ Bibliothecæ uſus, utilitatem, & neceſſitatea convertere, cujuſvis licentia deſuper minime requiſita, Apoſtolica auctoritate perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, prout in literis Apoſtolicis deſuper confectis, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, plenius continetur.

Paulus illud unit Bibliothecæ Vaticanæ.

§.2. Cum autem officium prædictum per obitum dicti Cæſaris Cardinalix, qui hodie, ſeu nuper apud Sedem Apoſtolicam debitum naturæ perſolvit, vacaverit, & vacet ad præſens: Nos ſumptibus, & expenſix, qui quotidie in dicta Bibliotheca fieri ſolent, aliqua ratione conſulere cupientex, ac dicti Monaſterii fructuum, redditnum, & proventuum verum annuum valorem ſecundum communem æſtimationem, aliarumque unionum dictæ Bibliothecæ forſan hactenus factarum tenores, præſentibus etiam pro expreſſis habentea, motu ſimili, ac ex certa ſcientia noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula Monaſterii, & annexorum hujuſmodi fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta in quibuſvis rebus conſiſtentia, & undecumque provenientia, prævia illorum ſeparatione, & diſmembratione a dicto officio præfatæ Bibliothecæ, ac illius uſibus, ſumptibus, & expenſis, non autem illius Bibliothecario, deſtinata, & applicata eſſe, & cenſeri decernimux, & declaramus, prout, quatenus opus ſit, motu, & auctoritate paribus ex nunc tenore præſentium applicamus, & appropriamus: ita quod futuri S. R. E. Bibliothecarii, in perceptione fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum hujuſmodi, niſi ad commodum, & utilitatem Bibliothecæ, ac expenſarum hujuſmodi ſeſe quoquo modo ingerere non poſſint, nec valeant, ſed ipſi tantummodo nudi Adminiſtratores fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum, ac aliorum bonorum dicti Monaſterii ſint, & eſſe cenſeantur.

Clauſulæ.

§.3. Decernentes præſentes literas etiam ex eo, quod dictum officium legitime careat Defenſore, & quicumque in præmiſſia intereſſe habentes, vel habere prætendentes, illia non conſenſerint, & ad ea vocati, & cauſæ, propter quas emanarint, verificatæ, ſeu juſtificatæ non fuerint, aut ex quocumque alio capite, vel cauſa quantumvis legitima, & juridica, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio notari, impugnari, retractari, annullari, invalidari, ſeu in jux, aut controverſiam vocari, ad viam, & terminos juris reduci, aut adverſus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, vel concedi nullatenus umquam poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ita per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Inhibentes pro tempore exiſtenti Bibliothecario prædicto, ne in perceptione fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum prædictorum, ac aliorum jurium dicti Monaſterii in alios, quam uſus prædictos, ſe immiſcere audeat, ſeu quoquo modo præſumat.

Derogatio contrariorum.

§.4. Nob obſtantibus præmiſſis, ac noſtris

Digitized by Google

ſtris de non tollendo jure quæſito, & unionibus committendis ad partes, vocatis quorum intereſt, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in cauſis a jure permiſſis fieri prohibente, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Monaſterii, ac Bibliothecæ hujuſmodi juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, ac dicto Bibliothecario, aliiſque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam motu pari, & conſiſtorialiter, ac alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu alia expreſſio habenda foret, tenores hujuſmodi, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe moto ſimili derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fructus dicti Monaſterii penes Depoſitarium C. A. deponenda.

§.5. Volumus autem, ut pecuniæ omnes ex dicto Monaſterio quomodolibet provenientes, penes Depoſitarium Cameræ noſtræ Apoſtolicæ deponantur, & inde non removeantur, niſi ad effectum illas in uſus ſumptus, expenſas, & neceſſitates dictæ Bibliothecæ, non autem illius Bibliothecarii realiter, & cum effectu convertantur, juxta tamen mandata ab eodem Bibliothecario, ſeu ab eo deputando, ſubſcribenda.

Dat. die 1. Julii 1607. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 1. Julii 1607., Pont. noſtri Anno III.

LXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Nuncio Apoſtolico Hiſpaniarum committitur viſitatio Hoſpitalis Regii Burgenſis.

Ven. Fratri Decio Archiepiſcopo Damaſceno Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Commiſſio, de qua in rub.

§.1. CUM, ſicut accepimus, Hoſpitale Regium prope, & extra muros Burgen. exiſtens, Nobiſque, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectum, quod a perſonis Eccleſiaſticis ſolum a Sede Apoſtolica deputatis viſitatum fuerit; Nos per præſentes Fraternitati tuæ committimus, & mandamus, quatenus ſi ita eſſe compereris, in exequutione viſitationis, vigore alterius cujuſvis, quam Noſtræ, & ejuſdem Sedis commiſſionis, factæ, ſuperſederi auctoritate noſtra mandet, donec a Nobis aliter fuerit ordinatum; interim vero ad exequutionem literarum noſtrarum in hac forma Brevis de menſe Septembris anni proxime præteriti 1606. expeditarum, per quas dilecto filio noſtro Joanni Garziæ Presbytero Cardinali Millino nuncupato tunc in iſtis Regnis Noſtro, & d. Sedis Nuncio, ut aliquam perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam, doctrina, prudentia, integritate, & experientia præſtantem ejus arbitrio eligendam in ejuſdem Hoſpitalis Viſitatorem deputare valeret, facultatem conceſſimus, utque ejuſmodi deputationem faceret, commiſimus, & mandavimus, ipſique Viſitatori ſic deputando, Hoſpitale prædictum modo, & forma tunc expreſſis viſitandi, & reformandi facultatem conceſſimus, prout in eiſdem literis plenius continetur, procedi cures, & facias. Nos enim tibi earumdem noſtrarum literarum, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, exequutionem plenariam, perinde acſi eædem literæ tibi ipſi directæ fuiſſent, curandi, & faciendi, ſimili auctoritate tenore præſentium omnimodam tribuimus facultatem, & auctoritatem.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obſtantibus præmiſſis, ac omnibus illis, quæ in eiſdem literis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Julii 1607. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 14. Julii 1607. Pont. noſtri Anno III.

LXXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Pœnæ ſpirituales contra Eccleſiaſticos primæ Dignitatis Regni Siciliæ Boves, Vaccas, Vituloſque mactantes.

Conſtitutione XVI. hujuſmodi mactionem prohibuerat Paulus. Vide pag. 250.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Recenſet literas ſuperius indicatas.

§.1. ALias ex cauſis tunc expreſſis, ac ſupplicationibus Chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici, qui etiam Siciliæ ultra Pharum Rex exiſtit, nomine Nobis porrectis inclinati, per noſtras in ſimili forma Brevis ſub data 23. Martii proxime præteriti expeditas literas omnibus, & quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis tam Sæcularibus, quam Regularibus, etiamſi Sæculares tam Patriarchali, Epiſcopali, aut quavis alia dignitate, vel excellentia, regulares vero perſonæ hujuſmodi cujuſvis Ordinis etiam quantumvis exempti, & privilegiati, nec non Militiarum etiam Sancti Joannis Hieroſolymitani exiſterent, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ, necnon mille ſcutorum quoad Sæculares, quo vero ad Regulares perſonas hujuſmodi quorumcum-

cumque Officiorum, ac Dignitatum, etiam generalium, quæ obtinent, privationis, ac incapacitatis ad illa, & alia ſimilia, vel diſſimilia impoſterum obtinenda, quo autem ad Fratres Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani hujuſmodi aliorum mille ſcutorum, & in ſubſidium, quoad eos, qui non habent in ære, exilii a toto Regno Siciliæ ultra Pharum prædicto poenis per contravenientes incurrendis diſtricte prohibuimus, & inhibuimus, ne ipſi, aut eorum aliqui de cætero quovis quæſito colore, prętextu, vel ingenio Boves, Vaccas, Vitulos, aut animalia hujuſmodi agrorum culturæ inſervientia mactare, ſeu mactari facere, vel alias mactantibus auxilium, vel favorem occulte, vel publice, directe, vel indirecte dare auderent, ſeu præſumerent, ac Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis Panormitan., & Meſſanen. mandavimus, ut ipſi, vel quilibet eorum per ſe, vel alium, ſeu alios in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutos eaſdem literas, & in eis contenta quæcumque publicari, & ſub prædictis, & aliis ſibi beneviſis pœnis per quoſcumque Antiſtites, Prælatos tam Sæculares, quam Regulares, Capitula, Clericos, Fratres, Milites, & perſonas quaslibet quantumvis exemptas omnibus juris, & facti remediis, invocato etiam brachio ſæculari, omni mora, dilatione, & exceptione remotis, facerent, præciperent, & mandarent inviolabiliter obſervari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, ſeu alias eis beneviſas, etiam corporis afflictivas, citra tamen ſanguinis pœnas, ac cenſuras Eccleſiaſticas, auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita compeſcendo, prout in prædictis literis, quarum tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, plenius continetur.

Pœnis addit ſpirituales cōtra Eccleſiaſticos primæ Dignitatis.

§.2. Quas quidem literas noſtras inviolabiliter, ut par eſt, obſervari cupieotes, eiſdem ibi expreſſis cauſis adducti, ac ſupplicationibus ejuſdem Philippi Regis nomine iterum Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati omnibus, & ſingulis perſonis Eccleſiaſticis in dicto Regno Siciliæ ultra Pharum exiſtentibus, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis exceptis, Boum, Vaccarum, Vitulorum, & aliorum animalium ſupradictorum mactationem ſub excommunicationis pœna; Patriarchis vero, Archiepiſcopis, & Epiſcopis ſub pœna ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ ad beneplacitum Noſtrum ipſo facto incurren., ultra alias pœnas in dictis noſtris literis contentas tenore præſentium interdicimus, & prohibemus.

Derogat contrariis.

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ in prædictis literis voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 21. Auguſti 1607. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 21. Auguſti 1607. Pont. noſtri Anno III.

LXXIX.

Declaratio, & confirmatio privilegii fori pro Regularibus intra Clauſtra degentibus.

De Regularibus extra Clauſtra delinquentibus puniendis, Clem. VIII. edidit Conſtitut. CXVIII. Suſcepit *Tom. V. Par. II. fol.* 93.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Religioſorum ſub ſuavi Religionis jugo Altiſſimo famulantium quieti proſpicere cupientes, quæ illam quoquo modo perturbare poſſe videntur, opportuna noſtra declaratione è medio tollere, ac alias deſuper opportune providere curamus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Ordinarii quidam prætendebant, Religioſos coram ſe convenire ex cap. Volentes de privileg. in 6. cap. 20. ſeſſ. 24. Conc. Trid.

§.1. Cum itaque nomine dilecti filii Baſilii Anguſſolæ Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum in Congregatione Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium Tridentini Concilii interpretum, expoſitum fuerit, in Hiſpaniarum Regnis, quoſdam Ordinarios Locorum contendere, Religioſos intra Clauſtra degentes coram ipſis Ordinariis conveniri debere in cauſis civilibus, *Cap. Volentes, de privileg. in 6.* comprehenſis, propter illius innovationem a Concilio Tridentino factam, *ſeſſ. 7. cap. 14.*, quo præfatos Religioſos, eorum privilegiis abrogatis, defendunt comprehendi. Præterea eoſdem locorum Ordinarios pariter contendere, eoſdem Religioſos intra Clauſtra degentes in prima inſtantia coram ipſis conveniri debere ex decreto ejuſdem Concilii Tridentini, *ſeſſ. 24. cap. 20. de Reform.*

Sac. Congregatio ſup. interpretatione Conc. Trid. contrarium decrevit.

§.2. Cumque ab eodem Baſilio Procuratore Generali in eadem Congregatione ſupplicatum fuerit, ut ſuper utraque re reſponſa darent. Ab eadem vero Congregatione fuerit reſponſum, Neque Conſtitutione in Generali Concilio Lngdunenſi edita, quæ incipit, *Volentes*, neque decreto Concilii Tridentini *cap. 14. ſeſſ. 7.* comprehendi Regulares, ideoque eos juxta eorum privilegia, coram ſuis Superioribus, vel Conſervatoribus eſſe conveniendos. Necnon Decretum ejuſdem Concilii Tridentini dicto *cap. 20. ſeſſ. 24.* ad Regulares non pertinere, nec eorum Conſervatorias imminuere, nec quoad primam illam inſtantiam aliquid novi inducere, ipſeque Baſilius Procurator Generalis Nobis humiliter ſupplicari fecerit, ut pro ſui Ordinis quiete, ſupradictas declarationes ab eiſdem locorum Ordinariis ſervari debere, Apoſtolica auctoritate, præcipere dignaremur.

Paulus id approbat.

§.3. Nos illius hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnibus, & ſingulis locorum Ordinariis, in virtute ſanctæ obedientiæ per præſentes diſtricte præcipiendo mandamus, ne Fratres, & Religioſos dicti Ordinis

dinis Carmelitarum contra diſpoſitionem declarationum prædictarum perturbare ', inquietare quoquo modo audeant, vel præſumant: irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et ita ſervari mandat.

§.4. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religioſorum, eorumve Superiorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos eorumdem præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juria, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.5. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides exemplorum bullæ.

§.6. Volumus autem, ut præſentium transſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ eiſdem præſentibus haberetur, ſi originaliter forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 24. Auguſti 1607. An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Auguſti 1607. Pont. noſtri Anno III.

LXXX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declaratur Congregationem Cardinalium ſuper Fontibus, ac S. R. E. Camerarium, vel alios quoſcumque aliquam Aquæ Virginis quantitatem nemini abſque ſpeciali mandato Pontificio concedere poſſe.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Prohibitionis cauſæ.

§.1. QUoniam multiplici conceſſione, quæ fieri conſuevit, perſonis privatis Aquæ Virginis, illius primarium Trivii nuncupatum, & alios publicos Almæ Urbis noſtræ Fontes valde imminui compertum eſt: Nos eorumdem Fontium conſervationi ad Urbis ornatum, & publicam commoditatem proſpicere volentes: Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc

Prohibitio.

oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtra, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſtatuimus, & ordinamus, ne de cætero quiſquam quavis auctoritate, & facultate fungatur, nec etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſuper Fontibus deputati, aut ejuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarius, quamcumque dictæ Aquæ Virginis partem, ſeu quantitatem quantumvis exiguam ſine ſpeciali mandato per Chyrographum manu noſtra ſubſcriptum illis dato, cuique quovis titulo dare, vel concedere poſſint, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid ſecus ſuper his a quoquam illorum ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.2. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Cardinali Camerario, aut quibuſvis aliis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 18. Sept. 1607. An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 18. Septem. 1607. Pont. noſtri Anno III.

LXXXI.

Contra Canonicos Regulares Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Auguſtini, Dignitates, & Officia ipſius Ordinis conquiſitis extra Religionem favoribus ambientes, eorumque complices, & fautores. Nec non Superiores eoſdem in electionibus favores attendentes.

Congregationem iſtam probavit Gregor. XII. ut ſupra in ſua Conſt. III. Excitat. *To. III. Par. II. fol.* 409.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ambitus Regularium improbatur.

QUoniam nemo debet ſibi aſſumere honorem, niſi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regularis vitæ inſtituto valde alienum eſt, ut Religioſi mendicatis, ſæcularium præſertim perſonarum ſtudiis, ad dignitatum gradus ſibi aditum patefacere contendant, unde magna in Eccleſia Dei mala provenire ſolent: Nos pro muneris noſtri debito huic malo quantum in nobis eſt opportunum remedium adhibendum cenſuimus.

Canonici Regulares S. Salvatoris ad obtinendas dignitates Ordinis, favores perſonarū extra Religionē requirebant.

§.1. Cum itaque, ſicut accepimus, quidam in Congregatione Canonicor. Regularium S. Salvatoris Ordinis S. Auguſtini, dignitatum, & officiorum in dicta Religione ambitione ducti, pro iis conſequendis, Eccleſiaſticorum, & ſæcularium Principum,

aut

aut aliarum perſonarum ſtudia requirant, & a Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, aliiſque Prælatis commendatitias literas, alioſque favores, & gratias procurent, quibus adjuti gradus, & dignitates in eadem Religione conſequi valeant.

Hunc ergo ambitum Pontifex illis ſub gravibus pœnis interdicit.

§.2. Propterea Nos dictæ Religionis officia, & dignitates pro meritis cujuſque abſque ambitu conferri cupientes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac mera deliberatione noſtris, omnes, & ſingulos Canonicos regulares dictæ Congregationis, & Ordinis, cujuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis exiſtentes, qui de cætero pro prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, adminiſtrationibus, functionibus, & aliis Officiis Congregationis, & Ordinis prædictorum conſequendis, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque perſonarum tam Eccleſiaſticarum, quam Sæcularium de gremio dictæ Congregationis non exiſtentium, etiam Cardinalatus honore, & quacumque ſæculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium ſavores recurrerint, aut alias viis illicitis ad hujuſmodi Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, & alia officia obtinenda aſpiraverint, vel aliis minus legitimis, & honeſtis rationibus ea obtinere quæſiverint, ac iis obtentis uſi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quaſcumque Prælaturas, dignitates, officia, gradus, honores, adminiſtrationes, & munera in ipſa Congregatione obtinenda, perpetuo inabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, adminiſtrationibus, functionibus, & officiis hujuſmodi eo ipſo privamus, & ſic privatos voce tam activa, quam paſſiva carere decernimus, & declaramus.

Superioribuſque in electionibus hujuſmodi favores attendere, vel pœnas aliquas remittere prohibet ſub pœna inobedientiæ, & excōmunicationis

§.3. Atque in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna omnibus dictorum Congregationis, & Ordinis Superioribus, Prælatis, Canonicis quocumque titulo nuncupatis etiam Priori generali, præſentibus, & futuris præcipimus, diſtricteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad inſtantiam, ſeu requiſitionem, vel contemplationem Principum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & Rerumpublicarum, vel Prælatorum, etiam S. R. E. Cardinalium, aut aliarum quarumcumque perſonarum, tam ſæcularium, quam Eccleſiaſticarum, extra dictum gremium exiſtentium, ad cujuſvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, adminiſtrationes, functiones, & officia dictæ Congregationis promovere, vel pœnas aliquas remittere audeant, vel præſumant.

Electiones aliter factas irritat.

§.4. Decernentes electiones, & promotiones ad Monaſteria, ſeu Prioratus, vel officia dictorum Congregationis, & Ordinis contra præſentium diſpoſitionem, quod abſit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorſus, invalidaſque fore, & eſſe, nulliſque viribus ſubſiſtere.

Contravenientes eo ipſo pœnas hic enunciatas incurriſſe declarat.

§.5. Ac omnes, & ſingulos in præmiſſis delinquentes, nulla alia monitione præcedente, & abſque proceſſu deſuper habendo, ſententias, & pœnas præmiſſas irremiſſibiliter eo ipſo incurrere.

Ambitum ex ſola inſtantia, & precibus etiā oretenus porrectis probari decernit.

§.6. Et ad illos ſententias, & pœnas præmiſſas damnabiliter incurriſſe legitime probandum, ſolas præmiſſarum perſonarum inſtantias, preces, & favores etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & ſufficientem in judicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

Et ita, & non aliter judicari præcipit.

§.7. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis omnibus derogat.

§.8. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Congregationis, & Ordinis prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi prædictis Canonicis regularibus, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Hanc Conſt. etiam in Capitulis & cœtis publicari mandat.

§.9. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dictæ Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Auguſtini Canonicos Regulares facilius deveniat, volumus illas etiam in Capitulis generalibus, ac Congregationibus dictis nuncupatis lectas ſic arctare, ac ſi legitime unicuique intimatæ fuiſſent, illarumque exemplis etiam impreſſis, manu Prioris generalis ipſius Congregationis ſubſcriptis, & ejus ſigillo munitis, eamdem prorſus fidem habere, quæ præſentibus haberetur, ſi eædem exhiberentur.

Dat. die 22. Sept. 1607. An III.

Dat. Romę apud Sanctum Marcum &c. die 22. Septemb. 1607. Anno III.

Pro-

L X X X I I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Prorogatio, & extenſio temporis ad exigendum ſubſidium 18. millionum ab Eceleſiaſtcis Regnorum Caſtellæ Regi Catholico perſolvendorum.

Chariſſimo in Chriſto Filio Noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

P A U L U S P A P A V.

Chariſſime in Chriſto Fili Noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem

Clemens VIII. ſubſidium, dequo in rubrica, intra ſexennium ab Eccleſiaſticis quoque præberi permiſit.

§. 1. EXponi Nobis tua Majeſtas nuper fecit, quod cum fel. record. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter olim accepiſſet eidem Majeſtati tuæ Regna Caſtellæ in Comitiis tunc habitis, ut ſumptus neceſſarios bellorum, quæ clar. mem: Philippus Genitor tuus contra hoſtes Catholicæ fidei geſſit, & tua Majeſtas gerit, aliquo ſubſidio opportune ſuppeditarent, quædam ſuperadditionalia ſervitia nuncupata in totum ad ſummam decem, & octo millionum nummorum aureorum aſcenderent, ad ſexennium duratura ſuper vino, & oleo præſtare prompte obtuliſſe; propterea idem Clemens ut faciliorem redderet prædictorum ſervitiorum in cauſam Religionis præſtationem, Eccleſiaſticas etiam perſonas illa ſubire voluit: ac Motu ejus proprio, ac ex certa ſcientia, ac matura deliberatione omnes, & ſingulas Eccleſiaſticas perſonas tam ſæculares, quam cujuſvis, etiam exempti Ordinis regulares in eiſdem Regnis commorantes, ad contribuendum, prout laici, in dictis ſervitiis, & ad ſolvendum gabellam, ſeu ſiſam ſuper vino, & oleo in prædictia Regnis colligendis, & conſumendis imponendam, ſeu forſan impoſitam, durante dicto ſexennio, & non ultra teneri mandavit, prout in ejus in ſimili forma Brevis expeditis literis ſub dat. die 23. Januarii MDCI. plenius continetur: & deinde, quod accepto etiam ab eodem Clemente, in Comitiis, ſeu Curiis eorumdem Regnorum tunc proxime habitis, ne nimium populi gravarentur præſtatione gabellæ, ſeu ſiſæ ſuper vino, & oleo tantum, ad carnes etiam in eiſdem Regnis vendendas, ita tamen, ut ſumma decem, & octo millionum nummorum aureorum nullo modo creſceret, extendere decreviſſe, idcireò Clemens prædictus, ut facilius, etiam eſſet Eccleſiaſticorum onus, ſimili Motu proprio, ac ex certa ſcientia, ac matura deliberatione prædictos omnes, & ſingulos Eccleſiaſticos ad ſolvendam gabellam, ſeu ſiſam ſuper carne etiam, ita tamen, ut nec ſumma prædicta, nec tempus ſexennii augeretur, æque ac laicos obligatos eſſe voluit, & ſtatuit, declarando tamen, ne aliqua Juriſdictio laicis in Eceleſiaſticos, ſeu compellendi facultas conceſſa cenſeretur, quod ſuæ intentionis fuerat, & erat, quod exactores non poſſent per ſe ipſos, aut alios ſæculares Miniſtros, ſed Ordinariorum auctoritate d. Eccleſiaſticos compellere, & eoſdem coram eis convenire: quibus idcireo mandaverat, ut contra prædictos Eccleſiaſticos recuſantes ſolvere ad quamcumque ſimplicem eorumdem exactorum requiſitionem exequutive, omni appellatione remota auctoritate ſua procederent, & compellerent, prout in aliis ejuſdem Clementis literis in ſimili forma Brevis expeditis ſub dat. die XI. Auguſti 1603. plenius continetur. Et rurſus, quod illi expoſito nomine Majeſtatis tuæ, quatenus in ultimo dictis comitiis, ſeu curiis declaratum fuerat, ut in dicta gabella, ſeu ſiſa vini, & olei contribuere deberent non ſolum ementes, & vendentes, ſed illi etiam, qui illa perciperent ex propriis terrenis, aut ex affictibus, aut emerent in uvis, aut olivis, ſeu ex decimis, aut dono, vel alias quovis alio redditu acciperent, haberent, & conſumerent in propriis Domibus, & pro ſuo, & familiarum ſuarum uſibus, & non ſolum de vino, ſed etiam de muſto, aquato, & aceto intelligeretur: & ulterius, quod eadem gabella uſque ad integram exactionem dictæ ſummæ decem, & octo millionum nummorum aureorum durare deberet, & quod cum dictæ declarationes in ejuſdem Clementis literis prædictis expreſſe non fuiſſent, tua Majeſtas ad tollendum omnem dubitandi occaſionem per prædictum Clementem eadem declarari cupiebat, ac etiam tempus ſexennii extendi, & prorogari: Idem Clemens tuis ſupplicationibus inclinatus decrevit, & declaravit, eccleſiaſticas perſonas prædictas ad ſolven. gabellam, ſeu ſiſam juxta declarationem prædictam quoad rerum ſpecies, non autem quoad eas, quæ pro eorum propriis uſibus conſumerent, ad inſtar laicorum in omnibus, & per omnia, quoad reliqua tenerentur, tempus vero ſexennii ad triennium à fine ipſius ſexennii computandū, quo tantum durante ſi prædicta ſumma decem, & octo millionum nummorum aureorum congeſta non foret, adhuc gabellas, ſeu ſiſas hujuſmodi perſolvere ſimiliter tenerentur: ſed ſi ante lapſum dicti triennii hujuſmodi ſumma congeſta foret, ab hujuſmodi ſolutione liberi eſſent eo ipſo abſque alia declaratione, extendit, & prorogavit; voluitque, & decrevit, ut quemadmodum in aliis ſuis literis declaraverat, quod exactores prædicti non per ſe ipſos, aut alios Miniſtros ſæculares, ſed per locorum Ordinarios recuſantes Eceleſiaſticos compellerent, & coram eis convenirent, ſimilem eiſdem Ordinariis procedendi facultatem tribuendo, quam in aliis prædictis literia tribuerat, & quod alias diſpoſuit, prout in ejuſdem Clementis aliis literis in hujuſmodi forma Brevis expeditis ſub die 17. Decembris 1604. plenius pariter continetur.

Renuentes vero ab Ordinariis locorum duntaxat poſſe cōpelli.

Alias etiam declarationes appoſuit, & ad aliud triennium prorogavit.

Philippus triennii terminū petit prorogari.

§. 2. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, prædicta ſumma decem, & octo millionum nummorum aureorum ex dictis gabellis, ſeu ſiſia nondum confecta fuerit, nec dicti triennii ſpatio eam confici poſſe ſpes ſit; Propterea Majeſtas tua

Digitized by Google

à Nobis dictum triennii tempus prorogari, & extendi deſiderat.

Paulus prorogat ad aliud triennium.

§. 3. Nos igitur votis tuis annuere, & ad prædictæ ſummæ ſubſidium integre Majeſtati tuæ præſtandum Eccleſiaſticos prædictos pro rata contribuere, ut id quod in Domino juſtiſſimam ob cauſam agere cœperunt, per eumdem Dominum perficiant, ſupplicationibus Majeſtatis tuæ nomine Nobis humiliter porrectis inclinati prædictum triennii tempus in dictis Clementis literis conceſſum, & prorogatum, nec non eaſdem literas deſuper expeditas, quarum omnium veriores tenores præſentibus haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, una cum omnibus in iis contentis declarationibus, clauſulis, & Decretis ad aliud triennium, à fine dicti triennii computandum, ita tamen, ut ſi ante finem triennii hujuſmodi ſumma decem, & octo millionum nummorum aureorum per ſolutionem dictarum gabellarum, ſeu ſiſarum ab Eccleſiaſticis, ut præfertur, & à laicis facienda confecta fuerit, Eccleſiaſtici ab hujuſmodi ſolutione liberi ſint, & immunes, & præſens prorogatio capiret ipſo facto, abſque alia declaratione, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium extendimus, & prorogamus, utque hujuſmodi triennio durante Eccleſiaſtici prædicti in dictis Regnis commorantes ad inſtar laicorum, & quatenus illi dictas gabellas, ſeu ſiſas ſolvant, ad earumdem ſolutionem omnino, & juxta formam, & tenorem prædictarum Clementis Prædeceſſoris literarum teneantur, decernimus, & declaramus.

Derogat contrariis.

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, & omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædeceſſor in eiſdem literis ſuis voluit non obſtare.

Eccleſiaſticos autem coram Ordinariis tantum vult conveniri.

§. 5. Volumus autem, & harum tenore decernimus, ut Exactores gabellarum, ſeu ſiſarum prædictarum non per ſe ipſos, nec per alios Miniſtros, Judices, Magiſtratus, aut quoſcumque alios Officiales laicos, ſed per locorum Ordinarios Eccleſiaſticos prædictos ſolvere recuſantes compellere, & coram illis tantum cauſas, & occaſione præmiſſorum convenire poſſint: Quibus Ordinariis harum ſerie committimus, & mandamus, ut contra Eccleſiaſticos eoſdem ad omnem ſimplicem dictorum Exactorum requiſitionem, quacumq; appellatione remota, ad exequutionem contentorum in literis hujuſmodi auctoritate noſtra procedant.

Dat. die 2. Octob 1607. An. III.

Dat. Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 2. Octobris 1607. Pont. Noſtri Anno Tertio.

LXXXIII.

Confraternitatis Doctrinæ Chriſtianæ erectio in Archiconfraternitatem in Baſilica Sancti Petri Principis Apoſtolorum de Urbe, cum Indulgentiarum, privilegiorumque elargitione.

De inſtituendis his Confraternitatibus, habes Conſtit. CXIV. Pii V. Ex debito *Tom. IV. Par. III. fol. 435. De forma autem aggregandi alias Confraternitates, attende Conſtit. CCCL. Clementis VIII.* Quæcumque. *ut ſupr. fol. 85.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX credito nobis Paſtoralis officii munere piis locis, quæ majora in dies in ſpiritualibus, & temporalibus ad Dei gloriam, & animarum ſalutem incrementa ſuſcipiunt, ulteriora ſubſidia, & ampliora concedimus privilegia, ne quidquam illarum rerum prætermittamus, quæ ad Chriſtianam propagandam religionem conducere videntur.

Concil. Trid. & Pont. juſſerunt inſtitut. Cõfraternitatis Doctrinæ Chriſtianæ.

§. 1. Ob has cauſas conſiderantes nos jure optimo à Sacro Tridentino Concilio, & Summis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris ſtatutum, & jam multos ab hinc Annis maximo Eccleſiæ Dei commodo obſervatum fuiſſe, ut pueri ſingulis Dominicis, & aliis feſtivis diebus fidei rudimenta, obedientiam erga Deum, & parentes, aliaſque chriſtianas virtutes ab iis, ad quos ſpectat edocerentur, ut hac ratione, qui ad mundi voluptates ſequendas natura proni ſunt, chriſtiana pietate eruditi, de virtute in virtutem proficientes, tales evaderent, qui ad populi Chriſtiani mores reformandos, & catholicæ fidei incrementum idonei efficerentur Miniſtri.

In Urbe inſtituta nedũ fuit Congregatio laicorum, ſed etiam Clericorum.

§. 2. Atque hoc conſilio, cum nonnulli probitatis viri zelo charitatis accenſi, pro divini cultus augmento in hac Alma Urbe noſtra cæterarum Matre, & Magiſtra, Tridentino Concilio publicato in quibuſdam Eccleſiis pueros, & adultos quoſcumque ſumma pietate, ac diligentia Doctrinam Chriſtianam docere cœpiſſent, hoc pium opus præſtante Domino, exiguo temporis ſpatio, adeo incrementa ſuſcepiſſe, ut Congregatio ſub Doctrinæ Chriſtianæ nomine jam pridem inſtituta fuerit, ex quibus licet aliqui tantum in communi vivant cum ſuo Præpoſito, in Eccleſia Sanctæ Agathæ Regionis Tranſtyberinæ, in unum tamen omnes ſub uno Protectore conveniunt, atque uno Præſide huic ſaluberrimo operi ſingulis feſtivis diebus ſedula incumbuerunt, & incumbunt diligentia.

Hic modo Pont. d. Confraternitatem erigit in Archicõfraternitatem in Baſilica S. Petri de Urbe.

§. 3. Nos pro noſtro Paſtoralis officii munere hoc pium, Chriſtianæque Reipublicæ neceſſarium opus, ex quo hactenus uberrimi fructus provenerunt, ac multo uberiores poſthac proventuros ſperamus, ea animo amplectentes, illudque in dies augeri

ma-

magis, ac magis cupientes, Congregationem prædiſtam in Urbe inſtitutam, necnon ſingulas illius perſonas, & Eccleſias, nempe Sancti Martini Regionis Arenulæ, S. Agathæ Regionis Tranſtyberinæ eidem Congregationi Apoſtolica auctoritate conceſſas, ſub noſtra, & Sedis Apoſtolicæ protectione ſuſcipientes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in celeberrima Baſilica Principis Apoſtolorum de Urbe, Congregationem Doctrinæ Chriſtianæ hujuſmodi in Archiconfraternitatem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Ejuſque Protectorem deputat, ſuum Vicarium.

§. 4. Illiuſque ſic erectæ, & inſtitutæ perpetuum Adminiſtratorem, & Protectorem dilectum filium noſtrum Hieronymum Tituli S. Blaſii Presbyterum Cardinalem Pamphilium nuncupatum, ac pro tempore exiſtentem in Urbe, & ejus diſtrictu Rom. Pont. Vicarium harum ſerie conſtituimus, & deputamus.

Eidem Archiconfraternitati facultatem alias Confraternitates aggregandi, & indulgentias communicandi concedit.

§. 5. Ac ipſius Archiconfraternitatis Confratribus pro tempore exiſtentibus aggregandi dictæ Archiconfraternitati, alias quaſvis ejuſdem Doctrinæ Chriſtianæ in qualibet Mundi parte canonice erectas, & inſtitutas, ac inſtituendas Confraternitates, illiſque privilegia, indulta, favores, exemptiones, gratias, & Indulgentias infraſcriptas ſibi per Nos conceſſas, ac pro tempore a Sede Apoſtolica concedendas communicandi.

Statuta condendi.

§. 6. Nec non de Adminiſtratoris, & Protectoris prædicti conſenſu quæcumque ſtatuta felix regimen, & gubernium dictæ Archiconfraternitatis concernentia, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Decretis Concilii prædicti, Conſtitutionibuſque Apoſtolicis minime contraria condendi, illaque ſic condita pro rerum, & temporum qualitate, in toto, vel parte, ac toties, quoties opus fuerit, immutandi, & in eorum locum alia de novo edendi, licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Indulgentiam plenariã Confratribus in die ingreſſus elargitur.

§. 7. Ut autem devotio Chriſtifidelium addictum opus exercendum in dies magis augeatur, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra Communione refectis, qui pro Miniſtris operariis, & Confratribus dictam Archiconfraternitatem ingredientur, die primo illorum ingreſſus, ſeu eo die, quo dictæ Archiconfraternitati aſcripti fuerint, plenariam:

Et in feſto præcipuo Confraternitatis.

§. 8. Nec non eiſdem ſic deſcriptis, qui vere pœnitentes, & confeſſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum in feſto, quod ab ipſa Archiconfraternitate, & aliis Confraternitatibus aggregatis, ſeu aggregandis pro earum præcipuo, & principali reſpective eligetur, ſumpſerint, etiam plenariam.

Ac in articulo mortis.

§. 9. Quique vere pœnitentes, & confeſſi dictum Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, aut id facere non valentes, animo contrito nomen Jeſu ſaltem corde in mortis articulo invocaverint, ſimiliter plenariam omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, & Indulgentiam dicta auctoritate earumdem tenore præſentium concedimus.

Alias indulgentias Confratrib. quolibet menſe cõmunicatis cõcedit.

§. 10. Præterea eiſdem Confratribus, qui vere pœnitentes, & confeſſi ſemel quolibet menſe Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas.

Inducentibus alios ad diſcẽdũ Doctrinã.

§. 11. Quique in cauſa fuerint, ut pueri, famuli, aut quævis aliæ perſonæ ad diſcendam Doctrinam Chriſtianam eant, ducentos dies.

Diſcentib., & docentib. Doctrinã in diebus Stationum Urbis.

§. 12. Qui vero diebus Stationum Urbis hanc Doctrinam in Eccleſiis docuerint, ac etiam illi, qui ad eamdem diſcendam acceſſerint, eaſdem Indulgentias conſequantur, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi Eccleſias Stationum perſonaliter viſitarent.

Viſitantibus Scholarum Doctrinæ.

§. 13. Eaſdem etiam Indulgentias Viſitatores dictæ Archiconfraternitatis, qui ex commiſſo ſibi officio viſitabunt illas Scholas, quas in illo die viſitare poterunt, conſequantur.

Docentibus eamdẽ diebus feriatis.

§. 14. Inſuper eiſdem Confratribus, qui diebus feriatis hanc Doctrinam Chriſtianam, aut publice, aut privatim explanaverint, centum dies.

Præceptorib. eamdem docẽtibus diebus feſtivis.

§. 15. Nec non omnibus, & ſingulis Præceptoribus, qui diebus feſtivis diſcipulos ſuos ad Doctrinam Chriſtianam duxerint, eoſque illam docuerint, ſeptem annos.

Explicantib. eã in Scholis diebus feriatis.

§. 16. Quique diebus feriatis in propriis Scholis eamdem doctrinam explicaverint, centum dies.

Sacerdoti Archiconfraternitat. in ejus Eccleſia prædicanti &c.

§. 17. Sacerdoti etiam dictæ Archiconfraternitatis, qui in Eccleſia, ſeu Oratorio illius Confraternitatis, verbum Dei prædicaverit, aut collationes fecerit, licet illo die non intervenerit in aliqua Schola docendi cauſa, ſeptem annos.

Parentibus Doctrinã Domi familiam docentibus.

§. 18. Omnibus autem, & ſingulis Patribus, & Matribus familias, qui in ſuis domibus liberis, famulis, & familiaribus utriuſque ſexus Doctrinam Chriſtianam explanaverint, qualibet vice id fecerint, centum dies.

Circuncantibus alios ad Doctrinam.

§. 19. Item Confratribus, qui per Civitatem viros, mulieres, aut pueros ad eamdem Doctrinam Chriſtianam ducendi cauſa circumierint, ſeptem annos.

Confratribus per Caſtella euntibus, & Doctrinam docẽtibus.

§. 20. Eiſdem autem Confratribus, qui extra Civitatem ad illam docendam per Caſtella, & Villas exiverint, decem annos.

Diſputationi Doctrinæ.

§. 21. Item eiſdem Confratribus, qui diſputationibus, quę in Scholis dictæ Archiconfraternitatis fieri ſolent, interfuerint, ducentos dies.

Doctrinam docendi, vel diſcendi cauſa, ſtudentib.

§. 22. Omnibus item, & ſingulis Chriſtifidelibus, qui per mediam horam Doctrinam, aut docendi, aut diſcendi gratia ſtuduerint, centum dies.

Infirmos Cõfratres viſitantibus.

§. 23. Eiſdem etiam Confratribus, qui infirmos dictæ Archiconfraternitatis viſitaverint, quoties id fecerint, ducentos dies.

Euchariſtiam comitantibus

§. 24. Quoties vero Sanctiſſimum Eucha-

Digitized by Google

euchariſtiæ Sacramentum, dum ad infirmos defertur, comitati fuerint, ſeptem annos.

Corpora eorumdem defunctorum aſſociantibus, aut exequiis præſentibus.

§.25. Eiſdemque Confratribus, qui corpora Confratrum, & Conſororum defunctorum, ac defunctarum ad ſepulturam aſſociaverint, aut exequiis, anniverſariis, officiiſve, quæ pro eis celebrantur, pro eorum animabus preces fundentes interfuerint, tres annos.

Congreg. vel divinis officiis Arch. aſſiſtentibus.

§.26. Ac quoties divinis officiis, & Congregationibus publicis, vel ſecretis dictæ Archiconfraternitatis intervenerint, ducentos dies.

Proceſſionibuſq; per Ordinarios præſcribendis.

§.27. Eamdemq; indulgentiam conſequantur, quandocumque proceſſionibus a locorum Ordinariis ſub vexillo dictæ Archiconfraternitatis præſcribendis interfuerint.

Diſcentib. Doctrinã, & cõmunicatis in die feſto deputando ſingulis menſib.

§.28. Item omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus, & cujuslibet ætatis Chriſtifidelibus ad Doctrinam Chriſtianam diſcendam in dictis Scholis convenire ſolitis, qui peccata ſua quolibet Beatæ Mariæ Virginis, aut alio feſto a Superioribus dictæ Congregationis determinando, confeſſi fuerint, tres annos, iis vero, qui ad communicandum habiles ſunt, ſi dictum Euchariſtiæ Sacramentum devote ſumpſerint, quinque annos.

Confratribus communicatis die, quo aggregatio in qualibet Terra publicatur.

§.29. Præterea quolibet die dicta aggregatio in quavis Civitate, vel Terra publicabitur, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Confratribus dictæ Confraternitatis vere pœnitentibus, confeſſis, ac communicatis ſeptem annos, & totidem quadragenas de eis injunctis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis miſericorditer in Domino concedimus, & relaxamus.

Declaratio quod etiã Cõfraternitates aggregandæ his fruantur indulgentiis.

§.30. Noſtræ propterea intentionis eſſe declaramus, quod indulgentiæ, gratiæ, & Indulta prædicta intelligantur, ac ſint conceſſa, quivis Confraternitati canonice erectę, ſeu erigendæ in qualibet Orbis parte, ſtatim, ac prædictæ Archiconfraternitati, juxta conſtitutionem fe: rec. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, fuerit aggregata, nec abſque aggregatione hujuſmodi gratiarum, & indulgentiarum prædictarum particeps ullo modo eſſe poſſit.

Derogatio quod ſufficit aggregatio unius Cõfraternitatis pro qualibet Diœceſi, ut cætera ibi erigenda ab Ordinario participes ſint.

§. 31. Declarantes nihilominus, quod cum una Confraternitas dictæ Doctrinæ Chriſtianæ unius Civitatis aggregata fuerit, intelligantur, & ſint omnino aggregatæ reliquę omnes utriuſque ſexus ab Ordinario loci erectæ, & erigendæ, earumdemque indulgentiarum, & gratiarum prædictarum participes ſint.

Derogatio cõtrariorum.

§. 32. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§. 33. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo dictæ Archiconfraternitatis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Derogatio cõtrariorum.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris, die 6. Octobris 1607. Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

LXXXIV.

Confirmatur Tranſactio quædam inita inter Commiſſarios Papæ, & M. Ducis Hetrurię ſuper Confinibus, & Aquis Urbium Civitatis Plebis, & Cluſii.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam

Proœmium.

Decet Romanum Pontificem ea, quæ ad litium, & diſcordiarum materias præcidendas, ac mutuam pacem, & charitatem firmandam, mandato præſertim ſuo providè concordata, & ſtabilita ſunt, rata, grata, & firma habere, ac decernere, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Commiſſarii PP., & M. Ducis Hetruriæ tranſactioni ineunt ſuper confinibus & Aquis Urbium Civitatis Plebis, & Cluſii.

§. 1. Cum itaque, ut controverſiis, quæ continuo inter dilectos filios Communitates, & Homines Civitatum Plebis, & Cluſii occaſione Confinium, & Aquarum exoriuntur, aliquando tandem de communi conſenſu finis imponeretur, deputati fuerunt hinc inde tam à Nobis, quam a dilecto filio nobili viro Ferdinando Hetruriæ ſibi ſubjectæ Magno Duce certi Commiſſarii, qui poſt acceſſum una cum peritis ad loca differentiæ, habitis ſimul pluribus tractatibus, & re bene diſcuſſa, omnia Nobis diligenter renunciarunt. Quorum relatione audita, & re mature conſiderata, nos ea iiſdem Commiſſariis a Nobis deputatis duos, Magiſtrum videlicet Veroſpium in utraque Signatura Noſtra Referendarium, & Audientiæ literarum contradictarum Auditorem, nec non Mutium Matthæjum nobilem Romanum iterum deputavimus, & dictus Ferdinandus Magnus Dux pro parte ſua deputavit Joannem de Nicolinis nobilem Florentinum, & ſuum apud Nos, & Sedem Apoſtolicam Oratorem, dilectos filios, qui juxta facultates per noſtras in forma Brevis literas, ac Inſtrumentum Procuræ reſpective conceſſas, ad infraſcriptam Concordiam, & Tranſactionem per publicum deſuper celebratum Inſtrumentum devenerunt, hujuſmodi ſub tenore videlicet: Præſenti publico Inſtrumento cunctis pateat evidenter, & ſit notum, quod Anno a Nativitate Domini milleſimo ſexcenteſimo ſeptimo, Indictione quinta, die verò decima Septembris Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D.N.D. Pauli divina Providentia Papæ Quinti Anno Tertio. Cum nunquam fuerit ſatis proviſum controverſiis, quæ continuo inter Plebanos, & Cluſinos, occaſione Confinium, & Aquarum exoriuntur, ut illis aliquando de communi conſenſu finis imponeretur, deputati nuper fuerunt hinc inde tam a Sanctiſſimo D. N., quam a Sereniſſimo Magno Hetruriæ Duce Commiſſarii, qui poſt acceſſum ad loca differentiæ habito ſimul pluries tractatu, & re bene diſcuſſa, redierunt ſuis Principibus, quæ geſta fuerunt, renunciantes: unde poſtea Sanctiſſimus D.N. iterum deputavit Perilluſtrem, & Reverendiſſimum D. Fabritium Veroſpium utriuſq; Signaturæ Referendarium, & Audientiæ literarum contradictarum Auditorem, nec non Perilluſtrem D. Mutium Matthæjum nobilem Romanum, ſicuti

Tenor tranſactionis refertur.

ti pariter Sereniſſimus Magnus Hetruriæ Dux pro parte ſua elegit Illuſtriſſimum D. Joannem de Nicolinis nobilem Florentinum, & ſuum apud Sanctiſſimum D.N. Oratorem, qui deputati, juxta ſuas facultates, per literas Apoſtolicas in forma Brevis, nec non Inſtrumentum Procuræ reſpective conceſſas in Noſtrorum Notariorum in ſolidum rogatorum, & teſtium infraſcriptorum præſentia, ad infraſcriptam Tranſactionem devenerunt.

1. Che dalli Pievajuoli, ed Eccleſiaſtici ſi faccia nel Padule verſo Città della Pieve un Argine groſſo in pianta palmi 30. in cima palmi 10. ed alto, quanto giudicheranno li Periti di ambe le parti, che baſti a riparare, che le Acque della Chiana eſcreſcenti dell' Inverno non lo cavalchino, e ſi faccia con ſua Banchina larga palmi 12., e detto Argine ſarà diſtante da quello, che hanno li Chiuſini dalla parte verſo Chiuſi braccia 150., e così ſi mantenga, acciò in quel mezzo di detti Argini la Chiana abbia il ſuo corſo, e ſi cominci dal chiaro della Pieve, con ſeguitarſi ſempre con la ſudetta diſtanza fino al fine dell'Argine Gianfigliazzo verſo le Torri.

2. Da queſto termine in ſu verſo le Torri ſi vada continuando con la medeſima linea, quanto ſi potrà, dove ſia terra da farlo, e ſempre così diſtante dall' acqua della Chiana dell'Eſtate, che vi ſi poſſano ritenere le acque dell' Inverno, che non lo cavalchino, e ſi arrivi ſino al Poggio del Papa, o al Rio della Valle de' Saſſi, con atteſtarlo quivi al ſito alto, ma dal detto Rio in ſu verſo le Torri ſi laſci come di preſente.

3. Che li Pievajuoli ſieno obligati à mantenere detto Argine ſtabile, nè variarlo in modo alcuno in pregiudizio de' Chiuſini, nè tolerare, che ſia danneggiato, ma caſtigare li Dannatori, e riſarcire tutte le rotture, e danni, che in qualunque modo ſuccedeſſero.

4. Che oltre queſto, in caſo di danno, di rotture, o abbaſſamento di detto Argine, non rimediandovi li Pievajuoli ſubito, che ſuccedono, così d'Inverno, come d'Eſtate, competa alli Chiuſini libera facoltà di riſarcirlo, e rialzarlo à ſpeſe degli obbligati, fattone però prima intimazione al Governatore, ad alli Priori della Pieva con ſemplice lettera miſſiva, ed in luogo de' Priori al lor Cancelliere, acciò poſſan mandar à vedere per loro intereſſe.

5. Che li Chiuſini per il mantenimento del corſo dell'acqua della Chiana nel corſo, che ha di preſente ſeguitino di perfezionare, con ingroſſamento, ed alzamento al pari di quello della Pieve l'Argine, che hanno di preſente, e con allungarlo verſo il chiarore della Pieve, e debbano mantenerlo.

6. Che in oltre debbano continuar l'Alia cominciata fino al Monte, groſſa, & alta come ſarà il reſto dell'Argine.

7. Che tanto li Pievajuoli, quanto li Chiuſini, e ciaſcuna delle parti infra il loro Argine, e le Terre, poſſa fare un Foſſo per ſcolo di dette terre, capace di detto ſcolo.

8. Che li Chiuſini ſieno obbligati mantenere, e riſarcire il ſudetto loro Argine, come li Pievajuoli, e non lo facendo, abbiano li Pievajuoli la medeſima facoltà circa queſto Argine delli Chiuſini, che di ſopra ſi riſerba alli Chiuſini circa quelli delli Pievajuoli.

9. Che il confine delli Pievajuoli s' intenda ſempre fino all' acqua, tanto dentro li due Argini, quanto di fuora, ogni volta, che la Chiana pigliaſſe altro corſo, ma allora ſarà in potere delli Chiuſini di fare ritirare in dietro li Pievajuoli, con rinchiudere di novo detta Chiana fra li due Argini.

10. Che dalla detta Alia in ſu verſo le Torri, giacche la Chiana va quaſi accanto al Monte de' Chiuſini, non ſieno obligati li Chiuſini à farvi Argine.

11. Che tutto il Paeſe con l'acqua, Argini, ed ogni altra coſa verſo la Città della Pieve, dall'acqua della Chiana, s'intenda di dominio, proprietà, juriſdizione, e Territorio delli Pievajuoli.

12. Che l'acqua della Chiana ſopra il chiarore della Pieve verſo le Torri, con li ſuoi effetti, juriſdizione, Territorio, Dominio, proprietà, Peſche, Porti, Gabelle, ed altro, ſi conſervi, come di preſente, alli Chiuſini, con facoltà libera, ed aſſoluta di mantenere corrente detta acqua, nettare l'Alveo, levar ogni impedimento, e fare tutto quello, ſarà opportuno per mantenerla corrente ancora lungo la banchina dell' Argine de' Pievajuoli, li quali, ſotto preteſto di loro Territorio fino all'acqua, non poſſano fare innovazione, ma il tutto ſi aſpetti alla facoltà delli Chiuſini, li quali inoltre debbano alzare, ingroſſare, fortificare, e mantenere il loro Argine, come di ſopra, accomodarli la Banchina, e poſſano perciò valerſi del terreno dell'Alveo fra l'uno, e l'altro Argine tante volte, quante biſognerà.

13. Che il chiarore della Pieve ſi mantenga con le ſue Peſche, ed altro, come al preſente ſotto il dominio, proprietà, juriſdizione, e Territorio de Pievajuoli, ed in evento di diſeccazione, l'acqua, che paſſerà per quello, ſarà nel medeſimo modo de' Pievajuoli, di maniera, che li Chiuſini non poſſano per alcun tempo venire con il ſuo confine, ſe non fino all'acqua.

14. Che infra il chiarore della Pieve, ed il Canale ſopra Buterone con arrivare fino à detto Canale, con tagliare cannuccie, ſterpi, vetticcie, ed altro, che vi ſia fino alla pelle della Terra, ſenza però ſcavamento di eſſa, ſi faccia dalli Pievajuoli un' apertura di larghezza di braccia 80. e ſi mantenga di ogni tempo alla detta pelle della Terra, e ſia in facoltà alli Chiuſini, volendo intervenire, quando ſi farà di tempo in tempo detta appertura.

15. Che mancando li Pievajuoli di avere ogn' anno per tutto il Meſe di Agoſto tagliato come ſopra, per il mantenimento di detta appertura, ſia in facoltà libera de' Chiuſini, ſenza ſe li poſſa dare impedimento al-

Digitized by Google

alcuno, ſcritto, che ne haveranno nel principio di Settembre al Governatore, ed alli Priori della Pieve, con baſtare, che la Lettera de' Priori ſia preſentata al loro Cancelliere, ed aſpettato per quindici giorni acciò il Governatore, e li Priori ne poſſano dar notizia alli loro ſuperiori à Roma, il ſupplire, e fare lavorare per li Pievajuoli à ſpeſe di detti Pievajuoli ſenza però ſcavamento.

16. Che la Treſſa con il Moiano, ed altre acque de Pievajuoli, che in quella ſi trovano al preſente, ſi abbia à pigliare dalli Pievajuoli verſo la Pieve, e ſeparata dall'acqua della Chiana, in maniera, che li Periti ſopra detti giudichino non poſſa nuocere all' Argine de' Pievajuoli, ſi conduca dalli medeſimi ad entrare nel chiarore della Pieve, lontano per 50. braccia dalla Bocca ſudetta della Chiana, e per il medeſimo chiarore di mano in mano, che ſi diſſeccaſſe, ſi vada conducendo all' apertura ſopradetta arginata dalla parte di verſo la Chiana, acciò non gli impediſca il ſuo corſo, ed eſito per l'apertura, ed alli Chiuſini, à cautela loro, in queſto caſo di diſſeceazione di mano in mano, che ſuccedeſſe, competa facoltà di metter mano à detto lavoro, e proſeguirlo in luogo delli Pievajuoli, ogni volta che l'averanno fatto ſapere à quelli, che s'è detto nel precedente capitolo, ed in ſpazio di un Meſe non vi ſarà preſo provvedimento.

17. Che à tutti li lavori ſopradetti ſi metta mano dalle Parti quanto prima, e di tutto ſi faccia Iſtromento pubblico con le clauſole ſolite, ed opportune, con approvazione di Sua Santità per parte della Pieve, e di Sua Altezza per parte di Chiuſi.

Et pro majori Tranſactionis, & Concordiæ prædictarum, ac præſenti Inſtrumenti ſubſiſtentia, prædicti Reverendiſſimus D. Veroſpius, & D. Matthæjus ex parte Suę Sanctitatis, necnon dictus Illuſtriſſimus D. Joannes ex parte Sereniſſimi Magni Ducis reſpective Deputati, promiſerunt, & quilibet ipſorum promiſit, quod jidem Sanctiſſimus, & Sereniſſimus hujuſmodi Inſtrumentum, ac omnia in eo contenta valide ratificabunt.

Demum Tranſactionem, Compoſitionem, & Concordiam hujuſmodi, præſenſq; Inſtrumentum, ac omnia, & ſingula in eo contenta, prædicti DD. Deputati promiſerunt, & mutua, ac ſolemni ſtipulatione hinc inde interveniente, convenerunt, perpetuo, & inviolabiliter attendere, & obſervare, ac attendi, & obſervari facere per Communitates, & Subditos per dictos reſpective, & alios quoſcumque, ut ſupra, & in aliquo non contravenire, dicere, vel facere per ſe ſe, vel alium, ſeu alios, in judicio, vel extra de jure, vel de facto, aliqua ratione, vel cauſa, prætextu, vel quæſito colore, ſub pœnis in dictis capitulis contentis. Pro quibus omnibus, & ſingulis obſervandis, obligaverunt, & quilibet ipſorum obligavit ſe, ſe dictis nominibus, prout in dictis Capitulis continetur. Renunciantes &c. juraveruntque videlicet prædictus Reverendiſſimus D. Veroſpius, tacto pectore, more Prælatorum, & dicti DD. Deputati ſcripturis Sacro-ſanctis ad Sancta Dei Evangelia reſpective: Super quibus omnibus, & ſingulis præmiſſis, petitum fuit à me Notario publico infraſcripto, ut unum, vel plura, publicum, ſeu publica, conficerem Inſtrumentum, & Inſtrumenta.

Actum Romæ in Palatio Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi D. Franciſci Mariæ Card. de Monte nuncupat., & in Camera Audientiæ S. Illuſtriſſimæ D. etiam ipſo Illuſtriſſimo D. Cardinale aſſiſtente, præſentibus ibidem Illuſtr. D. Joanne Baptiſta Incoronato nobili Romano, & Magnifico, & Excellenti D. Petro Gerio qu. Rocchi de Aretio V. I. D. & D. Joanne Baptiſta Pertinario de Dovadula, Britonorien. Diœceſ. & Reu. D. Adriano Ciamberlino qu. Evangeliſtæ de Cingulo, Auximan. Diœceſ. Teſtibus ad præmiſſa vocatis, habitis ſpecialiter, atque rogatis &c.

Et quia Ego Hieronymus Scanardus Cameræ Apoſtolicæ Notarius, una cum D. Bartholomæo Dino Cancellario Conſulatus Florentinorum Urbis de ſupradicta Tranſactione, & Concordia rogatus fui, ideo præſens Inſtrumentum ſubſcripſi, ſignavi, & publicavi in fidem requiſitus. Loco ✠ ſigni.

Hujuſmodi tranſactio rata habetur a M. Hetruriæ Duce.

§. 2. Cum itaque jidem Deputati promiſerint, quod dictum Inſtrumentum tam à Nobis, quam à dicto Ferdinando Magno Duce ratum habebitur, & dictus Ferdinandus Magnus Dux, ſicut accepimus, ex parte ſua Concordiam, & Tranſactionem prædictas, ac dictum Inſtrumentum cum omnibus in eo contentis ratificaverit: Cumque Nos pariter cupiamus, Concordiam, & Tranſactionem hujuſmodi inviolabiliter perpetuo obſervari.

Confirmatur etiam a Pontifice.

§. 3. Idcirco Motu proprio, non ad alicujus ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & ex certa ſcientia Noſtris, Concordiam prædictam, ac præinſertum Inſtrumentum, ac omnia, & ſingula in illo contenta, ſicut provide, & mandato Noſtro facta ſunt, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, approbamus, & rata, & grata habemus, & perpetuo confirmamus, illiſque perpetuę, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti etiam ſubſtantiales defectus, ſi qui in eiſdem intervenerint, ſupplemus.

Clauſulæ pro obſervantia, & firmitate.

§. 4. Decernentes Concordiam prædictam, & Inſtrumentum præinſertum hujuſmodi, ac omnia, & ſingula in illo contenta, perpetuo valida, rata, & firma eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, & inviolabiliter obſervari debere: Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari,

Derogatio contrariorum.

§. 5. Non obſtantibus fæl. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis,

tis, dummodo ultra tres dietas aliquis, auctoritate præſentium, ad judicium non trahatur aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis Statutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 19. Octob. 1607. An. III.

Dat. Romæ apud S. Marcum ſub annulo Piſcatoris die 19. Octobris 1607. Pont. Noſtri Anno Tertio.

LXXXV.

Congregationi Clericorum Regularium Somaſchæ, alias Sancti Majoli, quæcumque gratiæ, & privilegia Ordinibus Mendicantium conceſſa, & concedenda, communicantur, & de novo conceduntur, quatenus ſint in uſu, non revocata, nec ſacris Canonibus, aut Concilio Tridentino contraria.

Iſtam Congregationem approbavit Pius V., in ſua Conſt. CV. Injunctum *Tom. IV. Par. III. fol.* 50.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX quo divina Majeſtas ad paſtorale faſtigium Nos quamquam immeritos evexit, illud, quantum in Nobis ſemper fuit, ſuperno auxilio freti, agere conati ſumus, ut piorum hominum Congregationes, quæ ad divini cultus augmentum, & animarum ſalutem inſtitutæ ſunt, & in obſervatione inſtitutorum ſuorum, pie, & religioſe perſiſtunt, magis quotidie in hujuſmodi ſuo pio propoſito confirmentur.

Communicatio, vel conceſſio omnium gratiarum, & privilegiorum quicumque ex Ordinibus Mendicantibus conceſſorum concedendorum.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, dilectorum filiorum Congregationis, & Clericorum Regularium Somaſchæ alias S. Majoli nuncupatorum fortiores quotidie vires, adjuvante Domino, in militantis Eccleſiæ Caſtris appareant, ut Clerici Congregationis hujuſmodi eo ferventius adhuc pugnare ſtudeant, quo majoribus ſe viderint ſpiritualibus gratiis fore munitos, ipſos, & eorum quemlibet à quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, præ alia quæcumque privilegia, & gratias iiſdem Congregationi, & Clericis hactenus quomodolibet conceſſa, omnia, & ſingula privilegia, prærogativas, conceſſiones, favores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, cæteraſque gratias, præeminentias, & Indulta cujuſvis generis exiſtentia ſpiritualia, & temporalia, qualiacumque illa

Limitatio d. communicationis.

ſint, (excepta tamen exemptione à juriſdictione Ordinariorum) quibuſvis Mendicantium Ordinum Congregationibus, eorumque profeſſoribus, ac eorum Monaſteriis, Eccleſiis, Domibus, & Regularibus locis, nec non dilectis filiis earumdem Religionum, & Congregationum Generalibus, Præpoſitis, Superioribus, Prælatis, & Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, Fratribus, Novitiis, Converſis, Donatis, ac quibuſvis eorum, & earum perſonis in quibuſcumque Mundi partibus exiſtentibus, & illorum intuitu, etiam per viam communicationis, vel extenſionis, aut alias quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, ſeu per Nos, & ſucceſſores Noſtros, aut alios auctoritatem habentes, conceſſa ſunt, & concedentur, ac quibus ſingulæ Congregationes prædictæ, eorumque Monaſteria, Eccleſiæ, Domus, & loca, ac Superiores, Fratres, & perſonæ hujuſmodi de jure, uſu, conſuetudine, vel privilegio, aut conceſſione Apoſtolica, vel alia quavis auctoritate in genere, vel in ſpecie, ac tam conjunctim, quam diviſim, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum conceſſionum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, etiamſi talia ſint, & forent, quæ ſpecialem, & individuam requirerent mentionem, ſeu particularem inſertionem, (quatenus ſint in uſu, & non ſint revocata, neque ſub ullis revocationibus compræhenſa, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adverſentur) ad eamdem Congregationem Somaſcham, ſeu S. Majoli, ac ſingulos illius Conventus, illorumque Superiores, Præpoſitos, Prælatos, & quaſcumque perſonas, auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, & ſuffragari volumus, & declaramus.

Alia limitatio ejuſdem communicationis.

Derogatio quorumcumque contrariorum.

§. 2. Non obſtantibus tam fel. record. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, quam aliis quibuſcumque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, tam de Judicibus delegatis, & Conſervatoribus, quam perſonis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, necnon quibuſvis privilegiis, & Indultis Apoſtolicis quibuſvis ſæcularibus, vel regularibus Militiis, Communitatibus, Univerſitatibus, Capitulis, Caſtris, Villis, Terris, & quibuſvis Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis, aut aliis Eccleſiis, Capitulis, Conventibus, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, etiam motu, & ſcientia ſimilibus, & de non trahendis eorum ſubditis, vel perſonis, ipſarum Eccleſiarum, Civitatum, Univerſitatum, Caſtrorum, villarum, & locorum reſpective, extra eas, aut coram illis Judicibus, & perſonis, quam

etiam vigore quarumcumque literarum Apoſtolicarum, aut alias quibuſvis modis, & qualitercumque, ac quibuſvis verborum formis, & tenoribus, de quibus etiam plena, & expreſſa, ſpecialis, ſpecifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſſe derogamus: ſeu ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§. 3. Cæterum volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, etiam manu alicujus Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut manu Præpoſiti Generalis, & ſigillo ejuſdem Congregationis Somaſchæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & alibi ubi opus fuerit, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

Dat. die 9. Nov. 1607. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum die 9. Novemb. 1607. Pont. Noſtri Anno Tertio.

LXXXVI.

Ampliatio juriſdictionis S. R. E. Cardinalium Congregationis boni regiminis Communitatum Status Eccleſiaſtici etiam mediate S. R. E. ſubiectarum, quoad cognitionem cauſarum eaſdem tangentium, non tamen quoad pœnas maleficiorum.

Iſtam Congregationem inſtituit Clemens Octavus in Conſtit. XXIX. Pro Commiſſa. *Tom. V. Part. I. fol.* 379.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Cauſa hujus Conſtit.

§. 1. CUpientes Conſtitutionem a fel: re: Clemente Papa VIII. Prædeceſſore Noſtro ſuper bono regimine, & adminiſtratione redditunm Communitatum, & Univerſitatum ditionis temporalis Eccleſiaſticæ editam, debitæ exequutioni pro earumdem Communitatum, & Univerſitatum utilitate demandari, ac de ſingulari fide, prudentia, & integritate dilectorum filiorum Noſtrorum Mariani SS. Marcellini, & Petri de Camerino, Octavii S. Sabinæ Bandini, Dominici S. Honuphrii, Tuſci, Dominici Gymnaſii, Innocentii S. Thomæ in Parione titulorum Presbyterorum, Bubali, & Bartholomæi Sanctæ Mariæ in Portien Diaconi de Cæſis nuncupat. S. R. E. Cardinalium, plurimum in Domino confiſi, eiſdem Cardinalibus, quos pro exequutione d. Conſtitutionis harum ſerie deputamus;

Juriſdictio Card in cauſis quarumcumq; Communitatũ etiam mediate S.R.E. ſubjectarum.

§. 2. Omnes, & quaſcumque cauſas tam civiles, quam criminales, & mixtas ad Communitates, & Univerſitates quaſcumq; Status Noſtri Eccleſiaſtici Nobis mediate, vel immediate ſubjectas tam active, quam paſſive pertinentes, per ſe, vel alios ab eis ſubdelegandos, audiendi, diſcutiendi, examinandi, terminandi, ac omnia alia, & ſingula in eadem Conſtitutione contenta exequutioni demandandi.

Prælatoſque Cõgregationi adjungendi, & Secretarium deputandi.

§. 3. Ac pro faciliori negociorum hujuſmodi expeditione aliquos Prælatos, aut alias perſonas juris prudentia præditas, à Nobis approbandas, in eorum Conſultores adhibendi, nec non aliquem ex illis, aut alium idoneum eis beneviſum, in eorum Congregationis Secretarium deputandi, & cauſas quaſcumque reaſſumendi, & avocandi. Nec non quibuſcumque Judicibus, & aliis perſonis, etiam ſub cenſuris, & pœnis inhibendi, & quoſcumque citandi etiam per edictum publicum conſtito de non tuto acceſſu, cæteraque omnia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea, quomodolibet neceſſaria, & opportuna faciendi, gerendi, ordinandi, & exequendi, itaut occaſione cauſarum criminalium cenſuram Eccleſiaſticam, aut irregularitatis notam, dummodo ſententiam ſanguinis per ſe ipſos non ferant, minime incurrant, plenam, liberam, & amplam auctoritatem, facultatem, & poteſtatem concedimus, & impertimur.

Derogatio cõtrariorum.

§. 4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ d. Clemens Prædeceſſor in eadem Conſtitutione voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Major pars totam Cõgregationem repræſentat.

§. 5. Volumus autem, ut ea, quæ à majori parte eorum reſoluta fuerint, plenam obtineant firmitatem, & plenariæ exequutioni demandari debeant.

Dat. die 4. Junii 1607. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 4. Junii 1605. Pont. Noſtri Anno Primo.

Sequitur declaratio d. Conſtitutionis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Relatio Cõſt. præcedentis.

JAm pridem cupientes Conſtitutionem a fæl. record. Clemente Papa VIII. Prædeceſſore Noſtro ſuper bono Regimine Status Eccleſię editam exequutioni demandari, dilectis filiis Noſtris S. R. E. Cardinalibus pro ejuſdem Conſtitutionis exequutione a Nobis deputatis omnes, & quaſcumque cauſas tam civiles, quam criminales, & mixtas, ad Communitates, & Univerſitates quaſcumque Status Eccleſiaſtici Nobis mediate, vel immediate ſubjectas tam active, quam paſſive pertinentes per ſe, vel alios ab eis ſubdelegandos, audiendi, diſcutiendi, examinandi, expediendi, & terminandi, ac omnia alia, & ſingula in eadem Conſtitutione contenta exequutioni demandandi, eaſdemque cauſas quaſcumque reaſſumendi, & avocandi, quibuſcumq; Judicibus inhibendi, & alias, prout in Noſtris literis in hujuſmodi forma Brevis deſuper expeditis ſub die quarta Junii 1605. Pont.

No-

Noſtri Anno primo plenius continetur.

Cauſæ hujus declarationis. §. 1. Quia vero ob generalitatem verborum prædictarum literarum Noſtrarum facile videri alicui poſſet, ea Nos commiſiſſe, quæ noſtræ intentionis committere minime ſuit; idcirco ad tollendam hujuſmodi difficultatem, prædictarum literarum tenore præſentibus pro ſufficienter expreſſo, & ad verbum inſerto habentes,

Declaratio. §. 2. Motu proprio, & ex certa ſcientia, maturaque deliberatione noſtra, vigore præſentium, declaramus, intentionis Noſtræ fuiſſe, eiſdem Cardinalibus eas ſolummodo, & non alias cauſas civiles, criminales, & mixtas, tam active, quam paſſive ad Communitates, & Univerſitates Status Noſtri Eccleſiaſtici mediate, vel immediate ſubjectas pertinentes per ſe, vel alios, ut præmittitur ſubdelegandos pertinentes, audiendi, diſcutiendi, examinandi, expediendi, & terminandi, reaſſumendi, & avocandi, quæ ad redditus, & proventus, (non tamen pœnarum maleficiorum) ad illas quomodolibet ſpectan., & quæ in futurum ſpectabunt, aut rationem, ſeu computorum redditiones, etiam ratione adminiſtrationis Annonæ, ſeu Abundantiæ, & pecuniarum, ac rerum illius, ſeu illi deſtinatarum Civitatum, Terrarum, & Locorum ejuſdem Status Eccleſiaſtici, ſive ad quorumcumq; bonorum adminiſtrationes prædictarum Communitatum, & Univerſitatum, quomodocumque, & qualitercumque pertinent, & pertinebunt, facultatem tribuere, itant eas tantum, & non alias cauſas iidem Cardinales per ſe, vel alios ſubdelegandos audire, diſcutere, examinare, expedire, & terminare, reaſſumere, & avocare a quibuſcumque Judicibus, nec non iiſdem inhibere, & omnia, & ſingula in eis contenta, omnibuſque aliis, & ſingulis in prædictis literis noſtris facultatibus illis conceſſis, in præmiſſis, & circa ea, uti poſſent, & valerent, ac poſſint, & valeant.

Clauſula ſublata, &c. §. 3. Irritum decernentes, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §. 4. Non obſtantibus præmiſſis, necnon quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrariis quibuſcumque.

Dat. die 20 Nov. 1607. An. II. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 20. Novembris 1607. Pont. Noſtri Anno III.

LXXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Cavetur quominus Eccleſiaſtici Principatus Cathaluniæ, & Comitatus Roſſilionis, & Ceritaniæ utantur Archibuſiis ad Rotam nuncupatis, eoſque penes ſe detineant.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Philippi Regis petitio. §. 1. Chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici nomine Nobis nuper expoſitum fuit, ipſum Philippum Regem cupientem atrociſſimis delictis, quæ in Principatu Cathaluniæ, & Comitatibus Ruſſilionis, & Ceritaniæ ob delationem tormentorum Bellicorum, quæ *Archibuſia ad Rotam* dicuntur, obviare, & hujuſmodi Armorum genus ex Principatu, & Comitatibus hujuſmodi penitus tollere, quoddam Proclama, ſeu Edictum edi, & publicari curaſſe, pro quo quoad bonum publicum, & quietem in dictis Principatu, & Comitatibus conſervanda, & ad evitanda inconvenientia, & occaſionem delinquendi in offenſam Dei, & proximi, inde provenire ſolita, prædictorum Archibuſiorum, non ſolum uſus, ſed etiam detentio domi, aut in aliis locis palam, aut clam, ac artificibus illa ulterius fabricandi, aut jam fabricata aptandi facultas ſub pœnis graviſſimis expreſſe prohibetur. Cum autem, ſicut in eadem expoſitione ſubjunctum fuit, parum prodeſſet præmiſſa arma Laicis prohibuiſſe, ſi fas eſſet Clericis, & perſonis Eccleſiaſticis illa detinere, vel fabricare, & ideo ipſe Philippus Rex cupiat ipſis etiam Clericis, & perſonis Eccleſiaſticis eorumdem armorum uſum, detentionem, & fabricationem, Apoſtolica auctoritate prohiberi.

Prohibitio, de qua in rubrica §. 2. Nos attendentes, talia arma, quæ Laicis minime convenire viſa ſunt, ab Eccleſiaſticis tanto magis rejicienda, & abhorrenda eſſe, quanto ipſos Eccleſiaſticos vitæ, ac morum exemplo laicos magis præcellere decet, ac propterea ejuſdem Philippi Regis honeſtis votis, ac juſtis Nobis ſuper hoc porrectis precibus annuentes, omnibus, & quibuſcumque Eccleſiaſticis, & Clericis, etiam in ſacris, & Presbyteratus ordinibus conſtitutis, tam ſæcularibus, quam cujuſvis Ordinis, & Militiarum, ac Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani Regularibus, & quantumvis exemptis, ac Nobis, & Apoſtolicæ Sedi ſubjectis ac ſub Noſtra, & Beati Petri protectione immediate receptis, & quocumque privilegio ſuffultis, & quacumque dignitate, auctoritate, & præeminentia fulgentibus, earumque familiaribus, ſervientibus, & Miniſtris in dictis Principatu, & Comitatu conſiſtentibus, præſentibus, & futuris, ne ſimili Archibuſiorum ad rotam genere quovis modo uti, aut illa publice, vel occulte detinere, vel fabricare, vel fabricari facere quoquo modo audeant, vel præſumant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ad Noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum prohibemus.

Epiſcopo Gerundenſi data facultas procedendi contra inobedientes. §. 3. Ac Venerabili Fratri Noſtro Epiſcopo Gerunden. nunc, & pro tempore exiſtenti committimus, & mandamus, ut contra perſonas Eccleſiaſticas prædictas, etiam quoad exemptas, tamquam Noſter, & Apoſtolicæ Sedis delegatus, quæ hujuſmodi Archibuſia geſtaverint, detinuerint, aut quoquo modo habuerint, vel fabricaverint, aut fabricari fecerint per pœnas graviſſimas juxta Proclamatis, & Edicti Regis contra laicos publicati formam citra tamen pœ-

nam ultimi ſupplicii per ſe, vel alium tam per viam accuſationis, vel denunciationis, vel ſimplicis querelæ, quam ex mero officio inquirat, & procedat, ac in eas pœnas prædictas exequatur, ac exequutioni debitæ demandari curet, & faciat, auxilium etiam brachii ſæcularis ad id, ſi opus fuerit, invocando, ſuper quibus omnibus, & ſingulis ipſi Epiſcopo plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concedimus per præſentes.

Derogatur obſtantibus.

§. 4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quorumcumque Ordinum, & Militiarum, & dicti Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani privilegiis, Indultis, & literis Apoſtolicis ſpecialibus, vel generalibus quorumcumq; tenorum exiſtant, per præſentibus non expreſſis, vel totaliter non inſertis effectus earum valeat quomodolibet impediri, ac aliis eorumdem Principatus, & Comitatus Statutis, & conſuetudinibus in contrarium quomodolibet facientibus. Quæ omnia, nolumus cuique adverſus præmiſſa in aliquo ſuffragari.

Tranſumptis danda fides.

§. 5. Ut autem præſentes literæ faciliùs ad notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla, etiam impreſſa manu Notarii publici ſubſcripta, & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici obſignata eandem prorſua in judicio, & extra illud fidem faciant, quam ipſę præſentes facerent, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 28. Novem. 1607. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 28. Novemb. 1607. Pont. Noſtri Anno Tertio,

---

LXXXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Archiepiſcopo Pragen. viſitandi Monaſteria, & Conventua utriuſque ſexus Regni Bohemiæ.

Ven. Fratri Carolo Archiepiſcopo Pragen.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

In Bohemia regularis obſervantia labefactata.

§. 1. CUM, ſicut accepimus, in Regno Bohemiæ diverſorum Ordinum Monaſteria, & loca reperiantur, in quibus Obſervantia Regularis, juxta illorum cujuſque regularia inſtituta non nihil labefactata videtur, ac divinus cultus, nec non omnis bene, & catholice vivendi ratio tepeſcit, & quatenus plures dictorum Monaſteriorum Monachi prætextu, & clypeo exemptionis licentioſe, & ſcandaloſe vivunt.

Pontifex Archiepiſcopum Pragen. Viſitatorem Apoſtolicum creat ad triennium.

§. 2. Nos hujuſmodi incommodis de optimo remedio providere cupientes, ac de tuis integritate, experientia, & circumſpectione in his, ac aliis ſpecialem in Domino fiduciam obtinentes, & ſperantes, quod ea, quæ tuæ prudentiæ duxerimus committenda, fidelibus ſtudiis, & exacta diligentia exequeris; Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, ac de Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper interpretatione decretorum Sacri Concilii Tridentini deputatorum conſilio, Te quotieſcumque Superiores, & Viſitatores Regulares infraſcriptorum Ordinum a viſitatione ſuorum Monaſteriorum quolibet anno ceſſaverint toties pro eis, & quolibet anno Viſitatorem omnium, & ſingulorum Monaſteriorum, Domorum, & Religioſorum locorum tam virorum, quam mulierum totius dicti Regni Bohemiæ quorumcumque Ordinum, & a juriſdictione, viſitatione, & correctione tuis, ac illorum Ordinariorum, etiam per quævis privilegia, indulta Apoſtolica, aut alias quomodolibet exemptorum, ac Nobis, & Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectorum, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ad triennium proximum conſtituimus, & deputamus.

Opportunaſque tribuit facultates.

§. 3. Ac tibi tamquam a dicta Sede Delegato, ut in toto Regno Bohemiæ prædicto in quibuſcumque civilibus, & criminalibus, vel mixtis cauſis contra quorumvis Ordinum Regulares quomodolibet exemptos, auctoritate noſtra procedere, necnon cauſas ipſas, ac illarum merita quæcumque cognoſcere, fineque debito terminare, ac quidquid terminaveris exequi, & obſervari facere, ipſoſque exemptos pro tempore delinquentes juxta exceſſus, & delicta punire, corrigere, ac omnem juriſdictionem in eos exercere, ipſaque Monaſteria, Domos, & Religioſa loca tam virorum, quam mulierum qualitercumque qualificata totius Regni prædicti, eorumque Abbates, Præpoſitos, Priores, Abbatiſſas, Prioriſſas, & Præpoſitas perſonas, etiam ut præfertur exempta, ac Nobis, & dictæ Sedi ſubjecta per te, vel a te deputandum, ſeu deputandos reformare, corrigere, emendare, punire, necnon Abbates, & Monachos, & Religioſos vagantes, ut ad ſua Monaſteria, & loca hujuſmodi redeant, ac habitum, & obſervantiam Regulares reaſſumant, requirere, necnon eorumdem Monaſteriorum Abbatibus, Prioribus, & Monachis, ac Religioſis, ne illorum bona alienate, & quibuſvis perſonis, etiam Laicis quacumque dignitate fulgentibus ne illa uſurpare præſumant, inhibere, & ut ea ſic uſurpata, ſeu ab eis alienata dimittant, & relaxent, ſive reſtituant, ſub excommunicationis, & aliis ſententiis, & cenſuris Eccleſiaſticis compellere, ac contradictores quoſlibet, & rebelles cujuſcumque, tam Eccleſiaſticæ, quam ſæcularis dignitatis, & excellentiæ fuerint, per eaſdem cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac alia juris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita compeſcere, & ſi opus fuerit, auxilium brachii ſæcularis invocare, ac omnia, & ſingula alia ſalubrem illorum directionem concernentia, quæ de jure, vel conſuetudine ad officium Viſitatoris

toris ſpectant, & pertinent, & quæ circa ea neceſſaria fuerint, ſeu quomodolibet opportuna facere, ordinare, conſtituere, & exequi libere, & licite valeas, ita quod iis, quæ Monaſteriorum, Domorum, ac locorum hujuſmodi decentiam offuſcant, penitus remotis, ſalutares fructus, aut exemplares mores plantentur in eiſdem, ac utriuſque ſexus Regulares, ad regularem obſervantiam reducantur, ac Divinus cultus ubique reſtauretur, & reſtauratus perpetuo conſervetur, auctoritate, & tenore prædictis plenam, liberam, & omnimodam licentiam, & facultatem concedimus.

Ab eis ſententiis in his, quæ mores reſpiciunt, appellari non poſſe, declarat.

§.4. Decernentes, quod cauſas prædictas a tuis Ordinationibus, interlocutionibus, decretis, ante definitivam, vel vim definitivæ habentem ſententiam, & ubi agetur de morum correctione, nullatenus etiam ad Nos, & dictam Sedem Apoſtolicam poſſe appellari, & nihilominus per appellationes quaſcumque contra præſentium tenorem quomodolibet interpoſitas, cauſas nemini devolvi, aut etiam per quaſvis inhibitiones, etiam cum quibuſcumque cenſuris, & pœnis eis a quibuſvis Judicibus ordinariis, vel delegatis forſan faciendas, illarum ulteriorem cognitionem, & expeditionem, ac ubi de morum cognitione agetur, etiam legitimam exequutionem minime impediri, aut cenſuris, & pœnis hujuſmodi ligari, & irretiri cenſeri.

Clauſulæ.

§.5. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obſtan. fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Monaſteriorum, Ordinum quorumcumque juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, etiam mare magnum, aut alias nuncupatis, Conſervatorum deputationibus, & eorum, ac aliis inhibitionibus, quibus Tu defferre minime teneris, ſed illis rejectis, & non obſtantibus, in dictis cauſis, ut præfertur procedere, & illas jure debito terminare poſſis, ac literis Apoſtolicis, & exemptionibus Monaſteriis, & Ordinibus hujuſmodi, ac illorum Conventibus, Abbatibus, & perſonis, necnon eorumdem Definitoribus, & quibuſvis aliis cujuſcumque dignitatis, ſtatus, & præeminentiæ exiſtentibus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut nonniſi modo, & forma in illis expreſſis derogari poſſit, irritantibus, & aliis decretis, etiam motu ſimili, & ex certa ſcientia in contrarium conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Volumus autem, quod tu facultatem hujuſmodi in his noſtris literis per Nos tibi tributam, & omnia in eis contenta eiſdem Superioribus Regularibus intimare, & publicare debeas, alioquin præſentes noſtræ literæ nullius ſint roboris, vel momenti.

Dat. die 22. Decem. 1607. An. III.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 22. Decembris 1607. Pont. noſtri Anno III.

LXXXIX.

Contra Fratres Ordinis Prædicatorum, qui pro conſequendo officio Magiſtri Generalis pro ſe, vel aliis, ad ſavores extra Religionem recurrunt, vel aliis minus legitimis modis illud obtinere quærunt.

De hoc Ordine vide in Honorii III. Conſt. II. Religioſam *Tom. III. fol.* 278.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium:

ADmonemur paſtoralis officii noſtri debito, diligentius proſpicere, ne Religioſis ad dignitates, & officia per emendicata ſuffragia ambitioſus pateat acceſſus.

Greg. XIII Prælatis Ordinis Prædicatorum vetuit ullam gratiam cuivis Religioſo facere, vel pœnam remittere ad inſtantiam perſonarum extra Ordinem exiſtentium.

§.1. Alias ſiquidem felicis recordationis Gregorius Papa Decimus tertius Prædeceſſor noſter, per ſuas in forma Brevis literas die 1. Junii 1580. Pontificatus ſui Anno Nono datas, Magiſtro Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Prædicatorum Prælatis, tunc, & pro tempore exiſtentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ mandavit, ne ad inſtantiam, & requiſitionem quarumcumque perſonarum tam laicarum, quam Eccleſiaſticarum extra ſupradictum Ordinem conſtitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque ſæculari dignitate, & excellentia etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuivis dicti Ordinis Religioſo ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere auderent.

Vetuit etiam Fratribus iis vis, aliquid ſibi procurare

§.2. Quinimo quoſcumque dicti Ordinis Fratres, & Religioſos, qui contra decreta ſuarum Conſtitutionum, ac via, & iis mediis per conquiſitos favores, & ſuffragia, ali-

aliquid ſibi procuraverint, ad talia, & ſimilia, ac etiam majora, in eodem Ordine conſequenda, perpetuo inhabiles etiam declaravit.

Clem. VIII. d. prohibitionem ampliavit.

§.3. Et ſubinde cum a nonnullis ambigeretur, an ſub gratiarum vocabulo, gradus, honores, dignitates, officia, & munia Ordinis prædicti comprænhenderentur, ſimilis mem. Clemens Papa Octavus etiam Prædeceſſor noſter per alias ſimiles literas die 23. Maji 1592. Pontificatus ſui Anno I. datas, priores literas prædictas, & in eis contenta quæcumque approbavit, & confirmavit, ac prædictam Gregorii de gratiis, ut prædicitur, per mendicatos favores minime concedendis prohibitionem ad quoſcumque gradus, honores, dignitates, officia, adminiſtrationes, functiones, Prælaturas ejuſdem Ordinis perpetuo extendit, & extendi debere decrevit, & præterea dilectis filiis Magiſtro Generali, Provincialibus, & aliis Prælatis, Superioribus ejuſdem Ordinis, ne impoſterum aliquod præmiſſorum cuiquam ad inſtantiam, ſeu requiſitionem, vel contemplationem perſonarum ſuperius expreſſarum quarumcumque, quovis modo concedere, Religioſis vero, ac Fratribus ejuſdem Ordinis quibuſcumque non ſolum in præmiſſis omnibus ſæcularium favorem minime procurare, ſed nec etiam ſponte oblatum, aut ab eis minime procuratum recipere, & ſimiliter ne ad hunc effectum munera aliqua ſæcularibus impendere, vel exhibere auderent, vel præſumerent, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub pœnis in dictis Gregorii Prædeceſſoris literis contentis præcepit, & expreſſe interdixit, ac prohibuit, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur.

Hic Pontifex eorum Conſt. approbat.

§.4. Cum autem, ſicut accepimus, ad electionem novi Magiſtri Generalis dicti Ordinis brevi deveniendum ſit, Nos quantum interſit, ut electio hujuſmodi eliminatis procul favoribus in ſanctitate, & juſtitia celebretur, probe cognoſcentes, & ideo dicti Ordinis Fratres non ſolum pœnarum in dictis literis contentarum, ſed etiam cenſurarum Eccleſiaſticarum metu, in officio debito continere volentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, dictorum Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum prædictas literas, & in eis contenta quæcumque, eorum ſerie præſentibus pro expreſſis habentes, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus.

Contraveniẽtibus pœnam excommunicationis latæ ſententiæ addit, ſi pro obtinendo officio Magiſtri Generalis pro ſe, vel aliis, ad favores hujuſmodi recurrant.

§.5. Et inſuper omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Fratribus, cujuſcumque conditionis, gradus, & præeminentiæ exiſtentes, in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ne ad quarumcumque perſonarum tam Laicarum, quam Eccleſiaſticarum extra ſupradictum Ordinem conſtitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque ſæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium favores, ad effectum conſequendi dictum officium Magiſtri Generalis, pro ſe, vel aliis recurrant, vel aliis minus legitimis viis, & modis illud obtinere queant, hos, qui mandato noſtro hujuſmodi contravenerint, ultra ſupradictas pœnas, etiam vinculo excommunicationis latæ ſententiæ, a quo niſi per Nos, & Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, præterquam in mortis articulo conſtituti abſolvi nequeant, annodamus.

Contrariiſque derogat.

§.6. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictique Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi Ordini, & Fratribus prædictis communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptiſque credi jubet.

§.7. Volumus autem quod præſentium literarum exemplis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici, & ſigillo alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides ubique adhiberi debeat, quæ præſentibus adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ.

Dat. die 7. Januar. 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 6. Januarii 1608. Pontificatus noſtri Anno III.

XC.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Archiepiſcopo Granaten. conceditur facultas cogendi etiam Regulares exemptos ad ſervanda decreta ſua de Tapetis, & Pulvinaribus pro mulieribus in Eccleſiis non ponendis, nec Sedibus quoties Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum expoſitum eſt.

Ven. Fratri Archiepiſcopo Granaten.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Archiepiſcopi decreta, de quibus in rubrica.

§.1. PRo parte tua Nobis nuper expoſitum fuit, quod Tu, ut ſcandalis, & diſcordiis, quæ occaſione Sedium per ſæculares perſonas in Eccleſiis poni ſolitarum oriri ſolent, obviares, ne tapetes, & pulvinaria mulieribus inſervitura in dictis Eccleſiis ponantur, nec aliquis cujuſcumque conditionis, & qualitatis in Feſtivitate Sanctiſſimi Corporis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, totaque ejuſdem Feſtivitatis Octava, ac aliis temporibus, quibus Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum in Eccleſiis Populo venerandum publice exhibetur, ſedilia, & ſitialia vulgo nuncupata in ipſis Eccleſiis habeat, præcepiſti: necnon etiam Conſtitutionibus tuis Synodalibus perſonis ſæcularibus Sedes intra pavimenta Altarium Majorum

Digitized by Google

jorum quarumcumque Eccleſiarum habere vetuiſti.

Quæ non obſervabantur a Regularibus exemptis.

§ 2. Hæc autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, præcepta, ac mandata, & Conſtitutiones Synodales in Eccleſiis Monaſteriorum a juriſdictione tua ordinaria exemptorum, non tamen abſque diſcordiis, & divini cultus detrimento minime obſervantur.

Archiepiſcopus PP. ſupplicat pro opportuno remedio.

§.3. Quare Nobis humiliter ſupplicari feciſti, ut in præmiſſis de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine providere dignaremur.

Paulus ei ad id Delegati Apoſtolici concedit facultates.

§.4. Nos igitur volentes, ut in Eccleſiis, quæ orationis, non jurgiorum, & litium Domus ſunt, qua decet reverentia Altiſſimo famulatus, & Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento debitus cultus exhibeatur, Tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, de conſilio Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum; Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut tu tamquam Sedis Apoſtolicæ delegatus præcepta, & mandata, ac Conſtitutiones Synodales prædicta in quibuſcumque tuarum Civitatis, & Diœceſis Eccleſiis etiam utriuſque ſexus Monaſteriorum, etiam exemptorum, ac Sedi Apoſtolicę immediate ſubjectorum ſub arbitrio tuo infligendis pœnis auctoritate noſtra Apoſtolica obſervari mandes, & facias. Nos enim tibi ad id plenam, & amplam facultatem, & auctoritatem tenore præſentium concedimus, & impertimur.

Derogat contrariis.

§.5. Non obſtantibus Conſtitotionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Eccleſiarum, & Monaſteriorum, ac Ordinum, quibus illa fuerint, ſtatutis, & privilegiis illorum omnium, & ſingulorum tenores, perinde acſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 9. Januar. 1608. An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 9. Januarii 1608. Pont. noſtri Anno III.

X C I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Committitur Collectori Generali Regni Portugalliæ, & Algarbiorum, ut Viſitatorem Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis deputet, a cujus ſententiis appellari non poſſit, non obſtantibus Statutis dictarum Militiarum.

Dilecto filio Spoliorum, & Jurium Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectori Generali.

PAUSE

Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſa Commiſſionis.

§.1. EXponi Nobis nuper fecit chariſſimus in Chriſto filius noſter Philippus Portugalliæ, & Algarbiorum Rex Catholicus, quod certus Viſitator Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis Regni Portugalliæ, & Fratrum Militum illarum in viſitatione ſua deprehendit, quod earumdem Militiarum Fratres milites Regularium ſuorum Inſtitutorum immemores in vitia paſſim prolabuntur, & exceſſus committunt, & hujus mali non levis eſt cauſa, quod juxta privilegia Militiis hujuſmodi a Sede Apoſtolica conceſſa, non niſi præviis tribus conformibus ſententiis puniri poſſunt. Quare idem Rex Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis Apoſtolica auctoritate providere dignaremur.

Commiſſio, de qua in rubrica.

§.2. Nos volentes, ne prætextu hujuſmodi privilegiorum, delicta remaneant impunita, Tibi per præſentes committimus, & mandamus, ut Judicem deputes, qui de vita, & moribus Militum dictarum Militiarum in prædicto Regno exiſtentium, ac de exceſſibus, & delictis ab eis commiſſis ſe diligenter informet, & ad condignas pœnas per ejus ſententiam procedat, cujus exequutio per ſubſequentem appellationem arbitrio tuo minime retardetur.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obſtantibus præmiſſis, ac dictarum Militiarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Militiis, illarumque Magiſtris, & aliis Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, tenores hujuſmodi pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, hac vice ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Januar. 1608. An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 14. Januar. 1608. Pont. noſtri Anno III.

XCII.

Gratiæ, & Indulta Fratrum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, ad partes Infidelium pro dicta Redemptione ſe transferentium: Necnon aliorum Chriſtifidelium etiam non Captivorum ibi exiſtentium.

Hujus Ordinis Inſtitutionem, & Regulam vide in Conſtit. XVII. Innocentii III. Operante *Tom. III. fol. 76.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX omnibus chriſtianæ charitatis officiis, quibus æterna ſalus per gratiam Dei comparatur, illa Redemptori noſtro Jeſu Chriſto maxime placere credimus, per quæ inſe-

Digitized by Google

inſelices Captivi, a Terra Impiorum, & miſera ſervirute revocantur, ac eorum ſaluti proſpicitur.

Facultas Fratrum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis ad partes Infidelium ſe transferentium, Confeſſiones Chriſtifideliũ ibi degentium audiendi, & in foro conſcientiæ abſolvendi.

§.1. Supplicationibus igitur dilectorum filiorum Superiorum, & Bernardi de Monroy Adminiſtratoris Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Nobis humiliter porrectis inclinati, dicto Bernardo, qui ut aſſerit, forſan cum aliis dicti Ordinis profeſſis, Superiorum prædictorum juſſu, brevi in Africam pro redimendis captivis profecturus eſt, & aliis profeſſis ad hujuſmodi munus obeundum deputandis, ut Algerium, & ad alias Africæ, & Infidelium Partes ſe transferre, declinare, ac migrare, ibique converſari, & commorari, ac in eiſdem partibus omnium, & ſingulorum utriuſque ſexus Chriſtifidelium Captivorum, & non captivorum, ibidem nunc, & pro tempore degentium, & commorantium, confeſſiones audire, ipſoſque in captivitate poſitos, ac etiam liberos Chriſtifideles inibi commorantes, (dummodo tamen animo infraſcripta facultate fruendi ad partes illas non confugerint) a quibuſvis ſuis peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſervatis, ac etiam contentis in literis die Cœnæ Domini legi conſuetis, non tamen hæreſis, læſæ Majeſtatis, Apoſtaſiæ, Idololatriæ, Judaiſmi, nec delationis prohibitorum ad partes Infidelium, ſcilicet ſemel in anno, Captivos prædictos, liberos autem prædictos ſemel tantum in vita, necnon a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, injuncta eis pro modo culpæ pœnitentia ſalutari, in foro conſcientiæ tantum abſolvere.

Presbyteros ibidem degẽtes ſuper irregularitate in foro conſcientiæ diſpenſandi.

§.2. Necnon etiam cum Presbyteris Captivis, ſuper quacumque irregularitate, per eos quomodolibet (præterquam ex homicidio voluntario, & bigamia, contracta,) cum liberis vero Presbyteris, in dictis partibus commorantibus, ſuper irregularitatibus hujuſmodi per eos dumtaxat in illis partibus contractis (ex homicidio, & bigamia, ut præfertur, provenientibus pariter exceptis) in eodem foro tantum diſpenſare.

Captivos omnes a votis abſolvendi.

§.3. Ac Captivos etiam prædictos, utriuſque ſexus in eiſdem partibus, nunc, & pro tempore exiſtentes, a quibuſcumque votis, non tamen ſolemniter emiſſis, vel quæ Captivi prædicti in eiſdem partibus converſantes, vel poſtea in libertate conſtituti commode adimplere poterunt, pariter abſolvere.

Bonaque incerta, & per eos Captivos male parta condonandi.

§.4. Præterea ſub bonis incertis, quæ Captivi prædicti male parta habuerint, erogata tamen prius aliqua portione in beneficium, & uſum Redemptionis hujuſmodi, Bernardi, & Profeſſorum prædictorum arbitrio diſponere, illaque eis concedere, & condonare.

Paramenta, & ornamenta Eccleſiaſtica benedicendi.

§.5. Quodque Bernardus, & profeſſi prædicti pro uſu locorum, & Miniſtrorum Eccleſiaſticorum dictarum partium, paramenta, & ornamenta Eccleſiaſtica benedicere, eo tempore dumtaxat, quo apud eoſdem Infideles commorabuntur, niſi ibi quiſpiam alius reperiatur, qui ex officio illa benedicere valeat.

Religioſi, & alii Presbyteri etiam Captivi, certis horis, Miſſam in illis partibus celebrare poſſint, in locis etiam profanis cum ornamentis, & in Altare portatili.

§.6. Quodque Religioſi, & alii Presbyteri, etiam Captivi in illis partibus nunc, & pro tempore exiſtentes, per unam horam ante ortum diei, uſque ad horam meridianam, & poſt meridiem per aliam horam, Miſſam, in locis etiam profanis ad id eis commodioribus, cum ornamentis, & Altari portatili celebrare poſſint, etiamſi tempore celebrationis hujuſmodi Mauri, Turcæ, Judæi, Idololatræ, Hæretici, Apoſtatæ, vel alii ab Eccleſia Catholica ſeparati, ibidem præſentes exiſtant, niſi adſit probabilis ſuſpicio illos irridendi hoc ſacrum Miſterium, vel aliquam aliam irreverentiam illi inferendi cauſa ibidem ex profeſſo adeſſe.

Et Sacramentum Euchariſtiæ ad Chriſtifideles deferre valeant.

§.7. Atque tam Religioſi, quam alii Presbyteri prædicti, Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum in aliqua capſa ad id per dictos Religioſos benedicta incluſum, ad Chriſtifideles, qui ad locum, in quo Miſſam celebrari contigerit accedere nequiverint, ſine luminibus, vel aliqua eſteriori pompa, ſubtus veſtes ordinarias deferre poſſint.

Bonaque Fratribus data recipere pro eorum uſu, & redemptione Captivorum.

§.8. Quodque dicti Religioſi, omnes, & ſingulas pecunias, res, & bona, quæ ad eos tranſmitti contigerit, recipere, & retinere, illaque penes ſe habere, ac in neceſſarios dumtaxat uſus, tam proprios, quam eorumdem Captivorum, aut in prædictorum Captivorum redemptiones convertere valeant, cum aliunde non habebunt, unde hujuſmodi neceſſitatibus ſubvenire poſſint, ac cum quibuſvis Turcis, Mauris, Judæis, Hæreticis, & aliis Infidelibus communicare, paciſci, & conſuetudinem habere, juſta ſubſiſtente cauſa.

Fratres prædicti pro defunctis Miſſam celebrare, & animas e Purgatorio liberare.

§.9. Quodque dictus Bernardus, & alii profeſſi Sacerdotes, nunc, & pro tempore in illis partibus exiſtentes, poſſint in qualibet hebdomada tres Miſſas in reſrigerium animarum in Chriſti charitate deſunctorum dicere, & celebrare, & in unaquaque illarum unam animam ex fidelibus in illis partibus decedentibus a pœnis Purgatorii liberare poſſint.

Indulgentiæ plenariæ omnibus Chriſtifidelibus in illis partibus exiſtentibus, confeſſis, & ſacra Communione refectis conceduntur.

§.10. Denique, quod omnes utriuſque prædicti ſexus Chriſtifideles, tam liberi, quam Captivi in dictis partibus pro tempore exiſtentes, qui per unum, aut duos dies ante Feſtivitates Nativitatis, Reſurrectionis, Aſcenſionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Pentecoſtes, Aſſumptionis, Nativitatis, Purificationis, Annunciationis Beatiſſimæ, & Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ, ac Omnium Sanctorum, Nativitatis Beati Joannis Baptiſtæ, Martyrii BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum, necnon Sancti Jacobi Zebædei, aut in ipſis Feſtivitatibus peccata ſua confeſſi, & ſacra communione refecti, ſi commode illa refici poſſint, alias ſi non poſſint, ſaltem ſacramentaliter confeſſi, pro exaltatione fidei

Digitized by Google

dei Catholicæ, ac Maurorum, & Infidelium converſione, pias ad Deum preces effuderint, in ſingulis Feſtivitatibus prædictis, in quibus præmiſſa peregerint, plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem conſequantur.

Aliæ Indulgentiæ pro eiſdem.

§.11. Ipſique fideles, qui aliquem ex Captivis in eorum tribulationibus, & anguſtiis conſolati fuerint, ſeu ægrotum viſitaverint, aut nudum veſtiverint, egenis quovis modo ſubvenerint, vel mortuum terræ commendaverint, qualibet vice, qua id pro tempore fecerint, decem annos de injunctis eis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis conſequantur.

Præſertim die Sabbati certo modo orantibus.

§.12. Ipſique fideles, qui die Sabbathi cujuslibet hebdomadæ ad occaſum Solis congregabuntur in aliquo loco populoſo, ſeu deſerto, vel in mari, ac in honorem ejuſdem intemeratæ Virginis Matris Mariæ Antiphonam, quæ incipit, Salve Regina, ſemel recitaverint, vel cantaverint, aut cum aliis illam pie recitantibus, vel cantantibus affuerint, quolibet die Sabbathi, quo id egerint, quadraginta annos de injunctis eis, ut præfertur, ſeu alias quomodolibet pœnitentiis debitis conſequantur.

Indultum eorumdem confitendi in periculo mortis, Sacerdoti etiā Captivo, qui eos ab omnibus delictis abſolvat.

§.13. Præterea, quod ſupradicti Chriſtifideles in articulo, vel periculo mortis, quando non dabitur acceſſus, vel ſpes accedendi ad ipſos Religioſos, peccata ſua cuilibet Sacerdoti, etiam in hujuſmodi captivitate detento, confiteri, dictique Sacerdotes illos a quibuſcumque peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, etiam Sedi prædictæ reſervatis, etiam contentis in literis die Cœnæ Domini, ut præfertur, legi ſolitis, etiam Hæreſis, Apoſtaſiæ, Idololatriæ, Judaiſmi, abſolvere, illiſque plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem concedere, & impertiri libere, & licite valeant.

Alia plenaria indulgentia pro eiſdem in articulo mortis.

§.14. Et præterea, quod omnes, & ſinguli utriuſque ſexus Chriſtifideles prædicti, in dictis partibus Infidelium, nunc, & pro tempore exiſtentes, vere pœnitentes, & confeſſi, vel qui ſine culpa ſua non potuerint ad Confeſſarios accedere, in dicto mortis articulo conſtituti, qui pium nomen Jeſu corde, ſi ore non potuerint, invocantes, ſimiliter plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem conſequantur.

Declaratio quod conceſſio iſta ſit ad decennium.

§.15. Præſentibus ad decennium proximum tantum valituris.

Exemplorum hujus Bullæ fides.

§.16. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 8 Februar. 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 8. Februar. 1608 Pont. noſtri Anno III.

XCIII.

Erectio Ordinis Militaris ſub Titulo, Habitu, & Regula Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, in Gallia, ab Henrico IV. Francorum Rege, ex bonis ſuis mere laicalibus inſtituti: Nec non ordinationum præſcriptio, pro feliciori regimine ejuſdem Ordinis.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex, cujus Principatum ſuper omnes extulit divina Majeſtas, piis devotorum, & ſuis obſequentiſſimorum filiorum votis, qui majorum ſuorum, quam ſimillimi evadere, & quam nobilitatem a majoribus acceperunt, eamdem poſteris ſuis inſigni aliqua acceſſione cumulatam tradere cupiunt, libenter annuit, & quæ ad id, ac ad fidem Catholicam ſartam, tectamque tuendam, & illius inimicos propulſandos, ſalutemque animarum procurandam tendere dignoſcuntur, concedit, prout conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Henricus IV. Rex Galliæ, Ordinem Militarē ſub denominatione, & Regula B. Mariæ de Monte Carmelo, pro nobilibus, & ingenuis Gallicæ nationis viris de bonis ſuis mere laicalibus inſtitui cupiens, Pontifici pro opportuna proviſione ſupplicat.

§.1. Expoſuit ſiquidem Nobis nuper dilectus filius nobilis vir Carolus de Neuſuille Dominus in temporalibus d'Halincourt, & Eques utriuſque Ordinis Regii, nomine chariſſimi in Chriſto filii noſtri Henrici Francorum Regis Chriſtianiſſimi, cujus ipſe ad Nos, Sedemque Apoſtolicam Orator exiſtit; Quod ipſe Henricus Rex pro ſingulari, quo etiam uti dictæ Sedis Apoſtolicæ filius primogenitus, tuendæ, & propagandæ, augendæque Religionis Catholicæ deſiderio fervet, ad Sanctæ Romanæ Eccleſiæ exaltationem, & profectum, hæreſumque extirpationem, & hæreticorum depreſſionem, aliaque jam diu, & uſque a primordio ejus feliciter ſuſcepti Francorum Regni, in eodem Regno, & aliis ditioni ſuæ ſubjectis locis conſuevit adhibere remedia. Quare unam Militiam, ſeu Ordinem Militarem ad ipſius Henrici Regis arbitrium competentet de ſuis bonis mere laicalibus (non tamen beneficialibus, ſeu redditibus Eccleſiaſticis) dotandam, ſeu dotandum ex delectis Gallicanæ nationis viris nobilibus, & ingenue natis, denominatione, ſeu titulo, ac Regula Glorioſiſſimæ ſemperque Virginis Dei Genetricis Mariæ de Monte Carmelo, quam prædictus Henricus Rex ſui protectricem, & advocatam ſingulari devotione ſemper habet, ac veneratur, ſub Noſtro, & dictæ Sedis beneplacito, & auctoritate erigi, & inſtitui ſummopere deſiderat, dictuſque Carolus nomine ipſius Henrici Regis Nobis humiliter ſupplicavit, quatenus eumdem Henricum Regem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Nos

§.2. Nos igitur hoc pium, & numquam ſatis laudandum deſiderium promovere cupientes, ac dictum Henricum Regem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Militiam, ſeu Ordinem hujuſmodi ſub eadem regula, cujus Militiæ ſuprema. vel principalis Sedes, & Conven. ad id per dictum Henricum Regem in ipſo Franciæ Regno, ſeu alio ab eodem Henrico Rege poſſeſſo dominio conſiſten. loco aſſignan. & ſtatuen. exiſtat, & eſſe debeat, ac in Militia, ſeu Ordine hujuſmodi unum Magiſtrum magnum vocandum ſupremam, ſeu principalem illius dignitatem pro uno Magiſtro Magno vocando, qui ejuſdem Militiæ, vel Ordinis caput, & ſupremus ſit, cum Conventu per dictum Henricum Regem (ſine alicujus præjudicio) conſtituendo. Nec non Militum, ſeu Miniſtrorum numero eidem Magiſtro beneviſo. Qui Magiſter, & Milites cum una, & ea defuncta, cum altera muliere, etiam vidua, dumtaxat matrimonium contrahere poſſint, & alias ipſi caſtitatem conjugalem, & obedientiam expreſſe profiteantur, cum ſigno ejuſdem B. Mariæ Virginis, & habitu ab aliis aliarum Militiarum ſignis omnino diverſis, & diſſimilibus non immutandis. Ac menſa Magiſtrali, Prioratibus, Præceptoriis, aliiſque beneficiis, & officiis, de bonis mere laicalibus non tamen beneficialibus, ſeu ex redditibus eccleſiaſticis, ut præfertur dotandis, ex nunc prout ex tunc, & e contra, poſtquam Militia, ſeu Ordo hujuſmodi competenter, ut præfertur dotata, vel dotatus fuerit, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo, & ſine alicujus præjudicio erigimus, & inſtituimus.

Magiſtratus quoquo modo vacantes omnimoda diſpoſitio Regi Galliæ aſſeritur.

§.3. Ita, quod dicti Magiſtratus etiam a primæva illius erectione, & inſtitutione vacantis, & de cætero perpetuis futuris temporibus, quotieſcumque illum quovis modo, & ex cujuſcumque, & qualitercumque qualificata perſona, etiam apud Sedem prædictam, aut alias quocumque tempore, aut quandocumque vacare contigerit, proviſio, & omnimoda diſpoſitio ad dictum Henricum, & pro tempore exiſtentem Francorum Regem, perpetuo ſpectet, & pertineat, ſpectareque, & pertinere debeat.

Quam infra tres menſes confirmationem impetret, & fidei profeſſionem ad Sedem Ap. tranſmittat, & interim in adminiſtratione Magiſtratus ſe non intromittat.

§.4. Et tam hac prima vice, quam quotieſcumque alia ejuſdem Magiſtratus vacatio evenerit, quicumque de eo per dictum Regem proviſus fuerit, ut præfertur, poſt proviſionem hujuſmodi factam intra tres menſes ex nunc proximos novam deſuper ab eadem Sede proviſionem, ſeu confirmationem petere, & impetrare, ac fidei Catholicæ profeſſionem juxta articulos a dicta Sede traditos emittere, illamque ſic emiſſam, & ab eodem Magno Magiſtro manu ſua ſubſcriptam, ad eamdem Sedem intra eoſdem tres menſes tranſmittere debeat, & teneatur, cum eo tamen, quod dictus Magnus Magiſter in propria, & adminiſtratione dictæ Militiæ niſi poſt obtentam novam proviſionem, & emiſſionem profeſſionis hujuſmodi ſe nequeat intromittere. Necnon prædictæ erectæ Militiæ dotem per dictum Henricum Regem de ſuis bonis mere laicalibus, non tamen eccleſiaſticis, ut præfertur, dotandæ, etiam perpetuo concedimus, & applicamus.

Magnus Magiſter principalem Ordinis ſedem in locis a Rege poſſeſſis collocare, & milites creare poſſit.

§.5. Ac inſuper pro tempore exiſtenti Magno Magiſtro hujuſmodi, ut ſupremam, ſeu principalem ejuſdem Militiæ, vel Ordinis Sedem poſt hanc primam vicem ad quemcumque locum, etiam maritimum, in Regno, ſeu locis per eumdem Regem poſſeſſis, de licentia tamen ejuſdem Sedis Apoſtolicæ transferre, & collocare, ac Milites creare, qui eamdem fidem profiteri, & fidelitatis juramentum tam Romano Pontifici, quam dicto Magno Magiſtro præſtare etiam teneantur, & debeant.

Statuta pro Ordinis regimine condere.

§.6. Stabilimenta quoque, ſtatuta, & ordinationes Militiæ, ſeu Ordinis hujuſmodi, illiuſque proſperum regimen concernentia a Sede Apoſtolica prædicta approbanda condere, ac condita pro temporum, & rerum qualitate, ſi opus fuerit, mutare, & alia de novo edere, dummodo licita, & honeſta ſint, ac Sacris Canonibus, & præſertim decretis Concilii Tridentini, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis non contraria, eiſdem auctoritate, & tenore concedimus, & indulgemus.

Prioratus etiā & beneficia quæcumq; dicti Ordinis Militibus conferre.

§.7. Nec non prædicto Magno Magiſtro, ut perpetuis futuris temporibus per ſeipſum dumtaxat, & non alium, juxta ſtabilimenta, & decreta prædicta, de omnibus, & ſingulis Prioratibus, Præceptoriis, & membris, cæteriſque beneficiis eccleſiaſticis ejuſdem Militiæ, ſeu Ordinis, ut præfertur, erectæ, ſeu erecti, qui pro tempore qualitercumque, & ex quorumcumque perſonis etiam quamcumque reſervationem inducentibus, ubique etiam apud Sedem Apoſtolicam prædictam vacaverint, Militibus, & perſonis dicti Ordinis providere poſſit.

Priores autē, Præceptores, & Cappellani habito M. Magiſtri conſenſu, & licentia Ordinariorū, in Eccleſiis Militiæ Eccleſiaſtica Sacramenta adminiſtrare poſſint.

§.8. Prioribus vero, & Præceptoribus, ac Cappellanis Militiæ, ſeu Ordinis hujuſmodi, habito, & obtento ſui Magiſtri conſenſu, ac licentia, & approbatione a locorum Ordinariis in Eccleſiis etiam Militiæ Miſſas celebrare, nec non quibuſcumque Militibus, & perſonis Militiæ, ſeu Ordinis hujuſmodi, Extremæ Unctionis, aliaque Eccleſiaſtica Sacramenta, etiam in mortis articulo, & omni tempore (ſine tamen Parochialium Eccleſiarum, & illarum Rectorum præjudicio) adminiſtrare, & eorum confeſſiones prævia Ordinariorum approbatione audire, & illos in forma Eccleſiæ conſueta, impoſita pœnitentia ſalutari abſolvere.

M. Magiſtro ut pro ſumma 3000. & Militibus pro ſumma 300. ducatorum pen-

§.9. Magiſtro autem, ac Militibus, Preſbyteris, ac Cappellanis prædictis, eorumque ſingulis tam clericis, quam laicis, etiam uxoratis, & bigamis (non tamen trigamis) ut unam, vel plures penſiones annuas, Ma-

giſtri

Digitized by Google

ſiones ſuper beneficiis Eccleſiaſticis in locis a Rege poſſeſſis auctoritate Apoſtolica reſervandas una cum Prioratibus, & aliis beneficiis d. Militiæ habere poſſint indulget.

giſtri videlicet uſque ad mille quingentorum, cæteri vero Milites prædicti ad quingentorum ducatorum auri de Camera ſummas ſuper Cathedralium etiam Metropolitanarum, & aliarum Eccleſiarum, necnon Monaſteriorum etiam Conſiſtorialium, Prioratuum, Canonicatuum, & Præbendarum, dignitatum, perſonatuum, adminiſtrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum Eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura ſæcularium, & quorumvis Ordinum regularium, qualitercumque qualificatorum, in Dominiis per dictum Regem poſſeſſis dumtaxat conſiſten. fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, & emolumentis univerſis, ac etiam diſtributionibus quotidianis, eis Apoſtolica auctoritate reſervatas, & reſervandas, vel loco penſionum annuarum hujuſmodi omnia, & ſingula fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac diſtributiones hujuſmodi, ſibi uſque ad dictam ſummam, ut præfertur, reſervata, & reſervanda, etiam ſi poſt illarum, vel illorum reſervationem uxorem duxerint, & matrimonium contraxerint, ac ut præfertur, bigami (non tamen trigami) & ultra, dictoque matrimonio conſtante ad eorum vitam, una cum quibuſvis Præceptoriis, & aliis beneficiis dictæ Militiæ percipere, exigere, & levare, & in ſuos uſus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeant, eiſdem auctoritate, & tenore de ſpeciali gratia etiam indulgemus, ac deſuper cum eiſdem Magiſtro, & Militibus, ac eorum ſingulis diſpenſamus.

Militiam ejuſque perſonas, & bona ab omnibus impoſitionibus, & Ordinariorum ſuperioritate eximit, & M. Magiſtro totaliter ſubjicit.

§.10. Præterea Militiam prædictam, illiuſque Milites, res, & bona, aut quibuſvis impoſitionibus, quartis, mediis, vel aliis quibuſcumque gravaminibus impoſitis, & quandocumque imponendis, ac ſuperioritate quorumcumque Ordinariorum etiam perpetuo eximimus, & liberamus, illaque omnimodæ juriſdictioni, ſuperioritati, & obedientiæ dicti Magiſtri ſubjicimus, & ſuppouimus.

Magno Magiſtro militibus, & perſonis dicti Ordinis peccatorū remiſſionem elargitur.

§.11. Poſtremo ad augendam Chriſtifidelium devotionem, & animarum ſalutem procurandam, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum auctoritate confiſi, Magiſtro, Militibus, & aliis perſonis prædictis vere pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra Communione refectis tam in die, qua in dicta Militia profeſſionem emiſerint, quam ſingulis annis in feſto ejuſdem Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo die decimaſexta Julii celebrari ſolito, a primis Veſperis uſque ad occaſum ſolis ejuſdem feſti, & etiam in eorum mortis articulo ſaltem contritis, ac nomen Jeſu corde, ſi ore nequiverint, invocantibus, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem dicta Apoſtolica auctoritate earumdem tenore præſentium miſericorditer in Domino perpetuo concedimus, & elargimur.

Executores hujus Conſtitutionis deputat.

§.12. Quocirca dilectis filiis Avicien., & Damaſcen., ac Pariſien. Officialibus, per

Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra, præſentes literaa, & in eia contenta, ubi, & quando opus fuerit publicari, & ab omnibus ad quos ſpectat, & ſpectabit in futurum firmiter obſervari, non permittentes Milites prædictos deſuper a quoquam quomodolibet moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo.

Contrariiſque derogat.

§.13. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, illarumque Præſulibus, Capitulis, Conventibus, Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, ac individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede prædicta indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Sanctionem pœnalem addit.

§.14. Nulli &c. noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, applicationis, indultorum diſpoſitionis, exemptionis, liberationis, ſuppoſitionis, conceſſionis, mandati, derogationis, & elargitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 16. Februar. 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, quartodecimo Kalendas Martii, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Sequuntur Pontificiæ Ordinationes, de quibus in rubrica.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Militantium Ordinum inſtitutio, Reipublicæ Chriſtianæ utilis, & Catholicæ fidei tutelæ, & propagationi proficua futura eſſe dignoſcitur, ſi certæ regulæ præſcribantur, ſub quarum felici auſpicio, & regimine Militiis hujuſmodi nomen datu-

ti, & recte vivere, & Catholici nominis hoſtes debellare valeant.

Ut Militia prædicta, pie regulis ordinata feliciùs in dies procedat, hic Pontifex hæc ſtatuit videlicet.

§.1. Hinc eſt, quod Nos, qui nuper piis chariſſimi in Chriſto filii noſtri Henrici Francorum Regis Chriſtianiſſimi nomine ſupplicationibus Nobis humiliter porrectis inclinati, ad Omnipotentis Dei, & ejus Glorioſiſſimæ Matris Virginis Mariæ gloriam, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ exaltationem, hæreſumque extirpationem, & hæreticorum depreſſionem, Militiam ex delectis Gallicanæ Nationis viris nobilibus, & ingenue natis, ſub denominatione, ſeu titulo, ac regula ejuſdem Glorioſiſſimæ ſemper Virginis Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmelo, ereximus, & inſtituimus, cupientes, ut illa piis, & opportunis regulis ordinata, & innixa, religioſo gradu jugiter, & feliciter incedat, ejuſdem Henrici Regis nomine Nobis humiliter porrectis precibus annuentes.

Milites fidei profeſſionem emittant.

§.2. Quod perpetuis futuris temporibus dictæ Militiæ Milites fidei profeſſionem juxta articulos tempore felicis recordationis Pii Papæ Quarti Prædeceſſoris noſtri a Sede Apoſtolica propoſitos, & approbatos, in manibus Magni Magiſtri ejuſdem Militiæ, ſeu ab eo deputandi, emittere, illamque manu propria ſubſcriptam ei, qui curam Archivii ipſius Militiæ habebit conſignare.

In ſuſceptione habitus Eucharistiæ Sacramentū ſumant.

§.3. Eoque die, quo habitum militarem ſuſcipiunt, ante illius ſuſceptionem, peccata ſua ſacramentaliter confiteri, & Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumere.

In palliiſque Crucem fulvi coloris imaginem B. Virginis in medio habentem, & aliamCrucem cum d. imagine è collo pēdentē geſtent.

§.4. Nec non in palliis Crucem fulvi, ſeu impluviati coloris, imaginem d. Virginis Mariæ in medio habentem geſtare, aliam quoque Crucem auream, cui ab utroque latere ejuſdem Glorioſiſſimæ Virginis imago ſit vincta ſerica ejuſdem coloris e collo pendentem deferre.

Vota obediētiæ, & caſtitatis conjugalis emittant.

§.5. Inſuper Deo, & eidem Glorioſiſſimæ Matri Mariæ, & dictæ Militiæ Magno Magiſtro, juxta tenorem prædictæ erectionis creato, obedientiæ, & caſtitatis conjugalis vota emittere.

Contra R. E. hoſtes pugnare promittant

§.6. Ac quotieſcumque a Nobis, & Sede Apoſtolica, aut Francorum Rege Chriſtianiſſimo pro tempore exiſtente prædicto Magno Magiſtro præcipietur, contra Romanæ Eccleſiæ hoſtes pugnare.

Officiū Beatæ Mariæ, ſeuCoronam ſingulis diebus recitent.

§.7. Ad hæc ſingulis diebus Officium B. Mariæ, ſeu Coronam quanta majori poterit devotione, recitare.

Feſtis, & Sabbati diebus Miſſā audiant.

§.8. Feſtis quoque, & legitime non impediti Sabbathi diebus, ſacrum Miſſæ ſacrificium audire.

Feria tertia ab eſu carniū ſe abſtineant.

§.9. Nec non feria tertia cujuslibet hebdomadæ ab eſu carnium abſtinere.

Feſto B. Mariæ, Euchariſtiam ſumant.

§.10. Quolibet vero ipſius Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ feſtivitatis die, & præcipue de Monte Carmelo, quæ die 16. Julii celebrari ſolet, peccata ſua ſacramentaliter confiteri, & Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumere.

Die feſto Beatæ Mariæ ad eum celebrandum conveniant.

§.11. Eodemque die feſtivitatis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, in loco per dictum Magnum Magiſtrum deſignando ad devote celebrandam hujuſmodi feſtivitatem ſimul congregari.

Militiæ ærario, ſolitas reſponſiones perſolvant.

§.12. Denique ratione commendarum, quæ juxta tenorem erectionis prædictæ fundabuntur, quaſque obtinebunt, ſolita jura, & reſponſiones ærario dictæ Militiæ, prout aliarum Militiarum Milites perſolvere ſolent, etiam ſolvere debeant, & teneantur.

Sub quibuſvis Ducibus abſque licentia M. Magiſtri non militent.

§.13. Quia vero ea Francorum Regis Chriſtianiſſimi ſubditis dictæ Militiæ Milites juxta prædictæ erectionis tenorem eſſe debent, ſub quibuſcumque Ducibus abſque expreſſa dicti Magni Magiſtri licentia, ſub pœna privationis habitus dictæ Militiæ nullo modo militare poſſint, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus; ſicque a Militibus prædictis obſervari præcipimus, & mandamus.

Quibuſcumq; non obſtantibus.

§.14. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 26. Februar. 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die vigeſima ſexta Februarii 1608. Anno Tertio.

XCIV.

Quod Rex Franciæ perpetuus Adminiſtrator Militaris Ordinis S. Spiritus etiam exteros Catholicos ad Militiam admittere poſſit. Et tam ipſe, quam alii ejuſdem Militiæ Milites Sacramentum Euchariſtiæ, Octavam ante generalem Congregationem, & ſui admiſſionem ſumere debeant.

PAULUS PAPA V.

Chariſſimo in Chriſto Filio noſtro Henrico Francorum Regi Chriſtianiſſimo, ſalutem. & Apoſtolicam benedictionem.

Statutis Ordinis Militaris S. Spiritus cavetur, quod exteris, qui habilitatis, & Regni Franciæ Incolæ non ſunt non recipiantur, & ei Rex, quam exteri die Congregat. generalis Euchariſtiam ſumere teneantur.

§.1. MAjeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, quod ſtatutis Militaris Ordinis Sancti Spiritus, cujus Majeſtas tua perpetuus Adminiſtrator eſſe dignoſcitur, inter alia cautum eſt, ne exteri, qui habilitati, & Regni Franciæ incolæ non ſunt, in Milites dictæ Militiæ recipiantur, die vero generalis Congregationis dicti Ordinis, quando etiam aliquis ad habitus per ejuſdem Militiæ Milites geſtari ſoliti ſuſceptionem admittitur, ut tam Majeſtas tua, quam Officiales dicti Ordinis, & Milites, & quiſquis ad habitum admittitur, Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumere teneantur.

Rex ad exteros quoque Militiam extendi, & Euchariſtiam ante Cong. Gene ſumi poſſe petit.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Majeſtas tua, quæ ſicut, & prædicti Officiales, ac Milites ſtatuta hujuſmodi obſervare voto, & juramento ſe aſtrinxerunt, ad Spiritus Sancti gloriam, & Catholicæ fidei exaltationem dictum Ordinem etiam extra Regnum Franciæ longius diffundi, & in exteros fidei prædictæ zelo conſpicuos, ac alias juxta ejuſdem Ordinis ſtatuta qualificatos extendi poſſe plurimum deſi-

Digitized by Google

deſideret. Cumque etiam dicto die generalis Congregationis, & admiſſionis ad habitus ſuſceptionem, aliis negotiis, & Officiis magna cum mentis agitatione potius, quam orationi, & ſpirituali contemplationi vacari ſoleat, SS̃mæ Euchariſtiæ Sacramentum aliquot diebus ante, longe majori cum reverentia, & ſpirituali fructu ſumi poſſet; Idcirco eadem Majeſtas tua Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis de benignitate Apoſtolica providere dignaremur.

Conceditur itaque, exteros poſſe recipi;

§.3. Nos igitur, qui illa, quæ ad Spiritus Sancti gloriam, & Catholicæ fidei exaltationem cedunt, ac fidelium devotionem augent, ejuſdem Sancti Spiritus gratia ſuffragante promovere deſideramus, Ordinis prædicti propagationi, & Militum ejuſdem animarum ſaluti quantum cum Domino poſſumus conſulere volentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, votum, & juramentum prædicta, illis in cæteris omnibus in iis contentis firmis remanentibus, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium relaxamus. Utque Majeſtas tua, & prædicti Officiales, ac Milites, exteros etiam non habilitatos, nec Regni Franciæ Incolas, Catholicos tamen, & gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentes, dicto ſtatuto non obſtante in Milites dictæ Militiæ admittere, illique admitti (dummodo tamen in eorum admiſſionem, aut alias quandocumque, qui non Majeſtatis tuæ ſed aliorum Principum, aut Dominorum ſubditi, & Vaſſalli exiſterent, votum aliquod, aut juramentum non emittant, aut præſtent, quod poteſtati, aut ſuperioritati, vel juriſdictioni, aut ali cuicumque juri Principum, ſeu Dominorum, quorum ſubditi, ac Vaſſalli erunt quomodolibet adverſetur) libere, & licite poſſint. Necnon ut Majeſtas tua, Officiales, & Milites prædicti, & quiſquis ad dictæ Militiæ habitus ſuſceptionem admittitur, non ipſo die Congregationis generalis, & quo habitum ſuſcipit, ſed infra Octavam præcedente Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipere valeant, & teneantur (ita tamen, ut ante diem Congregationis, & admiſſionis ad habitum hujuſmodi jam Officiales, & Milites, quam ad habitum admittendi ſe prædictum Sacramentum infra dictum tempus ſuſcepiſſe legitime oſtendant) eadem auctoritate concedimus, & indulgemus. Et votum, ac juramentum prædicta ad hunc effectum commutamus, & pariter relaxamus, ac ſtatuimus, & ordinamus.

Quibuſcumque non obſtantibus.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac dictæ Militiæ ſtatutis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 16. Februar. 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die decimaſexta Februarii 1608. Pontificatus noſtri Anno III.

XCV.

Innovatio Taxæ Pii PP. IV. ſervandæ in Officiis Criminalibus Urbis cum nova declaratione.

Ex Regeſt. in ſecret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

INter graves Apoſtolatus noſtri curas, quibus aſſidue premimur, dum regimini Eccleſiæ Univerſalis tenuitati noſtræ nullo noſtrorum meritorum ſuffragio a Domino creditæ invigilare nitimur, poſtrema illa non eſt, ut Almæ Urbis noſtræ Tribunalia, quæ præ oculis quotidie habemus, & in quibus inter tam multos etiam remotiſſimarum nationum Chriſtifideles jus dicitur, ita ſint ordinata, ut Juſtitiæ, integritatis, & moderationis aliis ſint ſpeculum, & exemplar: Quapropter, ſi quos abuſus, præſertim ex omnium radice malorum cupiditate exortos illa reformare cognovimus, eos paſtorali vigilantia recidere, ac penitus evellere debemus.

Pius IV. Taxam a Tribunalibus Criminalibus Urbis obſervandam præſcripſit.

§.1. Alias ſiquidem fel. rec. Pius Papa Quartus Prædeceſſor noſter conſtituendo taxam mercedum Notariorum Cauſarum Criminalium Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, Senatoris Urbis, & Judicis Burgi inter alias ſtatuit, & præcepit, quod ipſi Notarii pro eorum mercede pro nota ſententiæ abſolutoriæ definitivæ, ſeu decreti vim definitivæ habentis, quidque pro caſſatione proceſſus tam in cauſis, in quibus capitalis, quam in aliis, in quibus non capitalis, ſed corporalis, ac etiam in quibus, nec capitalis, nec corporalis pœna imponenda erat, accipere deberent, ex qua quidem Conſtitutione, & taxa ſic diſtincte præſcripta, licet iidem Notarii decreti notam, & proceſſus caſſationem prætendere nullo pacto poſſent, niſi in caſu, in quo inquiſiti rei, ſeu carcerati ab illis imputato crimine abſolvuntur.

Eam vero Notarii non obſervantes pauperibus erant gravamini.

§.2. Tamen, ſicut accepimus, nec ſine animi noſtri moleſtia complures inquiſiti, ſeu carcerati, & forſan pro levi crimine vix examinati, & quandoque etiam non examinati, abſque ulla eorum cauſæ diſcuſſione habentes decretum de relaxando, ſeu de non moleſtando, vel modica ſoluta, aut commutata, vel etiam aliqua ex cauſa Judici beneviſa, nulla ſoluta pœna, a Notariis coguntur ipſis ſolvere, & decreti notulas, & proceſſus caſſationes, perinde ac ſi formaliter tanquam reperti non culpabiles, prout eadem Pii taxa loquitur, forent abſoluti, ſub prætextu, quod in eodem relaxationis, ſeu non moleſtationis, vel abſolutionis decreto, ut plurimum a Judice non ſubſcripto, & forſan etiam eodem Judice inſcio, ad effectum extorquendi indebitas pecunias, apponunt clauſulam, *mandavit caſſari, & amplius non moleſtari*, quam nec carcerati, nec inquiſiti, & non carcerati apponi petunt, nec curant, credentes ſic locum eſſe exactioni dictæ notæ, & caſſatio-

ſationi, quaſi illæ clauſulæ abſolutionem importent, idque ſæpiſſime contingit præſertim in carceratis pro prætenſa contraventione exilii, vel præcepti pro delatione armorum non prohibitorum, pro rixa cum modico vulnere, aut ſimilibus Cauſis, quæ ſine plena Cauſæ cognitione brevi manu expediendæ ſunt; Unde interdum evenit, quod pauperes carcerati non habentes unde ſolvant, in carceribus detineantur, nec relaxari poſſunt, niſi in die viſitationis carcerum, in quo petunt, & obtinent gratis relaxari. Adducunt autem, ſicut etiam accepimus, ad eorum excuſationem Notarii, quod ita in præteritum fuit obſervatum, & quod ab hac obſervantia ſic eadem taxa interpretationem recipit: ignorantes, ſeu potius ignorare volentes, quod talis non obſervantia, ſed corruptela, & mala extorquendi alienas pecunias conſuetudo dicenda eſt, quod conſtitutio, & taxa prædictæ interpretatione minime indigebant, cum earum verba clara, non autem dubia ſint, quin etiam iidem Notarii frequenter reos inquiſitos, & proceſſatos, non tamen umquam carceratos, vel etiam jam carceratos, & ſub obligatione, vel fidejuſſione de ſe repræſentando, vel alias ante cauſæ expeditionem relaxatos, ad ejuſmodi proceſſus caſſationem, ſententiæve, ſeu decreti abſolutorii prolationem a Judicibus obtinendam, ut exinde indebitum quæſtum notulæ ſententiæ, vel decreti, & caſſationis proceſſus faciant variis artibus, & fallaciis, præſertim per citationes ad ſe repræſentandum, vel ſententiam audiendum in maximum pauperum reorum diſpendium invitos trahunt, & inducunt.

Paulus prædictam Taxam confirmat.

§.3. Volentes igitur hujuſmodi extorſionibus, & indebitarum pecuniarum exactionibus pro paſtoralis officii debito occurrere, omneſque id genus abuſus, & corruptelas de medio tollere, ac pauperes carceratos, ſeu inquiſitos, vel quærelatos quantum fieri poteſt, ſublevare; idcirco Motu proprio non ad alicujus ſuper hoc Nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione noſtra, ac ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine reformationem, & taxam Pii Quarti Prædeceſſoris prædictas, omniaque, & ſingula in eis contenta, ac prout ibi continentur pro inſertis habentes, auctoritate Apoſtolica confirmamus, approbamus, & innovamus.

Prohibet, quominus Notarii quidquam accipiant pro notulis ſenten[tiarum].

§.4. Et inſuper eidem Reformationi, & taxæ inhærentes, & quatenus opus ſit cas declarantes, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuimus, decernimus, ac diſtricte præcipiendo mandamus omnibus, & ſingulis noſtri, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarii, Vice-Camerarii, Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, & Clericorum etiam Cameræ noſtræ Præſidentium, Senatoris, Conſervatorum, Curiæ Burgi, de Gabellis, Ripæque, & Ripettæ, & aliarum quarumcumque etiam Piorum Locorum Almæ Urbis noſtræ Curiarum, vel jus dicentium Notariis, Actuariis, Scribentibus, aut quoquo modo criminales cauſas exercentibus, ne ſub pœna privationis officiorum, eorumque proprietatis ipſo facto incurrenda, & Cameræ noſtræ Apoſtolicæ applicanda, aliiſque gravioribus, & corporalibus arbitrio Judicis imponendis in caſu contraventionis pœnis, de cætero audeant, vel præſumant mercedes notulæ ſententiæ, aut etiam decreti, aut proceſſus caſſationis in relaxatione carceratorum, ſeu abolitione quærelarum non carceratorum, etiam a ſponte dantibus, nec etiam quid minimum accipere, niſi quando ipſe carceratus, quærelatus, ſeu inquiſitus fabricato proceſſu, & præcedente plena Cauſæ cognitione, & diſcuſſione Fiſco, aut parte, ſi aderit, citatis in ipſa ſententia, ſeu decreto vim definitivæ habente, a Judice ſubſcripto fuerit a crimine, pro quo detinebatur, ſeu non detentus quærelebatur, vel definitive tamquam innocens, vel ex hactenus deductis tamquam non repertus culpabilis expreſſe abſolutus.

Exceptis caſibus hic expreſſis.

§.5. Pro compoſitionibus vero eaſdem notulas decretorum, & caſſationes accipere minime poſſint, niſi in cauſis, & criminibus gravibus, gravemque pœnam merentibus, & in quibus non ſolum intervenerit plena cauſæ cognitio, ſed etiam diſcuſſio, & decreta fuerint nedum Judicis, ſed manu etiam Procuratoris noſtri Fiſcalis ſubſcripta; Remiſſiones tamen gratioſas Bannitorum in contumaciam condemnatorum, nec non exilii, & triremium pœnarum de ordine Noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, excipimus, in quibus iidem Notarii notulas decretorum, & caſſationis proceſſuum accipere licite poſſint.

Mercedem pro cauſis accipiendā præſcribit.

§.6. In aliis autem quibuſcumque caſibus, ſi carcerati fuerint, contenti eſſe debeant ſola mercede mandati de relaxando, juxta dictam taxam Pii Prædeceſſoris; Si vero non fuerint carcerati pariter contenti eſſe debeant ea mercede, quæ ſi carcerati fuiſſent, ipſis deberetur, pro mandato de relaxando, reprobata omnino, prout reprobamus illa, ſeu omni alia prava conſuetudine, & obſervantia Notariorum, qui ad effectum extorquendi notulam decreti in omnibus fere decretis de relaxando, ſub gratiæ, aut commutationis pœnæ, aut alio quocumque prætextu apponunt clauſulas *mandavit caſſari, amplius non moleſtari, ſilentium imponi, aut ſimiles*.

Prohibet quoque quominus cogant reos ad petendā proceſſus caſſationē &c.

§.7. Et inſuper ſub eiſdem pœnis prædictis omnibus Notariis prohibemus, ne per ſe, vel alium carceratos, inquiſitos, vel proceſſatos, ad proceſſus caſſationem, aut cujuſcumque ſententiæ, vel decreti abſolutorii impetrationem, vel poſtulationem per citationem ad ſe repræſentandum, aut ad ſententiam, vel alia quavis via directe, vel indirecte, aut quoquo modo cogere, inducere, aut invitare audeant, vel præſumant, ſed omnia, & quæcumque contenta in dicta reformatione, & taxa Pii IV. Prædeceſſoris prædicti, & juxta hanc noſtræ declarationis formam ad unguem omnino obſervent.

Clauſulæ.

§.8. Decernentes ſic in præmiſſis omnibus,

bus ; & ſingulis per quoſcumque Judices etiam urdinarios, & delegatos quavis auctoritate ſungentes, ctiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultatc, & auctoritate judieari, & definiri debere: irritum quoque, & inanc, quiequid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vcl ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ſtylo, ac etiam conſuetudine quocumque temporis curſu etiam immemorabili, roboratis ſtatutis, uſibus, privilegiis, & indultis quibuſcumque Urbis præfatæ Tribunalibus, & Curiis, earumque Collegiis, & Superioribus, Præſidentibus, Officialibus, Notariis, aliiſque Miniſtris, & quibuſcumque perſonis quacumque ſpeciali nota, & expreſſione dignis, & quomodocumque, & qualitercumque privilegiatis etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis elauſulis, irritantibuſque, & aliis deeretis in genere, vel in ſpecie, & alias quomodolibet etiam per Nos conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generalea idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & quiboslibet aliis privilegiis, indultis, & litcris Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, de quibus quorumque totis tenoribus ſpecifiea, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum habenda eſſet mentio ſpecialis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Præſentium publicatio.

§.10. Ut autem præſentes noſtræ literæ ad omnium notitiam deducantur, ac omnes quorum intereſt, aut intereſſe potcrit, afficiant, nec earum poſſint ignorantiam allegari, volumus, & mandamus illas in Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ affigi, & ibi relicta copia aliquandiu detineri, ſicque ad effectum incurrendi omnes, & ſingulas pœnas in eo contentas, perinde ac ſi perſonaliter intimatæ fuiſſent, omnes afficere.

Fides danda tranſumptis.

§.11. Volumus ctiam, quod earum exemplis, etiam impreſſis, ac Notarii publici manu ſubſcriptis, & alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo ſignatis plena, & indubitata fides, eaque prorſus adhibeatur in Judicio, & extra, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Taxa Pii IV. & præſens declaratio in officiis tenenda.

§.12. Utque tam ipſis Notariis, & ſcribentibus, quantum petere valeant, quam partibus litigantibus, quantum ſolvere debeant jugiter innoteſcat, ut ſinguli Notarii prædicti dictam taxam Pii IV. Prædeceſſoris, & hanc noſtram declarationem impreſſam tabellæ affixam in ſuo quiſque officio in loco publico, quo ab omnibus inſpici, legi, & intelligi poſſint, omnino teneant.

Dat. die 1. Martii 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 1. Martii 1608. Pontificatus noſtri Anno III.

XCIV.

Quod ſacrum opus, Agnus Dei in cera ſignandi, & fractum renovandi, perpetuo ſpectet ad Monachos dumtaxat Congregationis B. Mariæ Fulien. in Urbe, Ciſtercienſis Ordinis S. Benedicti.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmanum decet Pontificem in ſupremo Sedis Apoſtolicæ ſolio divina diſpoſitione conſtitutum, ad ea munera, in quibus ſacra, & ſancta ex Catholicæ religionis ritu tractanda ſunt, viros ex delectu peculiari cura, & ſolicitudine aſſumere, qui æque vitæ integritate, ornatu, ac uſu, & peritia præditi, in muneribus hujuſmodi hinc cum utilitate, & fide, illinc cum rerum dignitate, verſari poſſint, & velint.

Clemēs VIII. delegit hos religioſos ad ſignandum in cera Agnum Dei, toto tēpore ſui Pōt.

§.1. Quod prudenti conſilio a fel: rec: Clemente Papa VIII. Prædeceſſore noſtro factum fuit. Nam cum animo deſtinaſſet ad opus ſacrum, Agnus Dei in cera ſignandi, & fractum renovandi, certas, & idoneas perſonas deputare, quæ ad hoc pium, & devotum munus deligerentur, religioſos Congregationis B. Mariæ Fulien. dignos, & idoneos judieavit, ac etiam pro inſigni ſua pietate toto ſuo Pontificatus tempore delegit.

Ipſi d. munus plene impleverunt.

§.2. Religioſi autem ipſi delatum munus aggreſſi, expectationi d. Clementis Prædeceſſ. abunde reſponderunt.

Leo ideo XI. eiſdem d. munus comprobavit.

§.3. Quod permovit piæ: me: Leonem Papam XI. etiam Prædeceſſorem noſtrum, ut ipſos religioſos in eo munere confirmaret.

Hic modo Pont. eiſdem dumtaxat illud perpetuo demandat.

§.4. Cujus veſtigiis nos inhærentes, ac exiſtimātes ipſos religioſos in prædicto munere retinendos, ac ſpeciali aliquo Sedis Apoſtolicę privilegio, & decreto, in eam ſententiam cohoneſtandos, motu proprio, non ad ipſorū religioſorum, vel alicujus alterius Nobis pro eis oblatę petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, meraque deliberatione noſtra, ac de Apoſt. poteſtatis plenitudine, d. Congregationi, illiuſque religioſis nunc, & pro tempore exiſtentibus, munus, & officium ſacrum Agnus Dei in cera ſignandi, & fra-

ctum

Digitized by Google

ſtum renovandi, in Monaſterio S. Pudentianæ, & Prioratus S. Bernardi de Urbe dictæ Congregationis, ac quolibet eorum, vel alibi, (ſi ita Nobis, & Romano Pontifici pro tempore exiſten. viſum fuerit) per religioſos ad id a moderno, & pro tempore exiſtente ejuſdem Coogregationis Generali deputandos, debitis temporibus obeundum, & exercendum auctoritate Apoſtolica teoore præſentium, perpetuo committimus, & mandamus, ac etiam concedimus, & aſſignamus, ipſoſque religioſos ad opus, munus, & officiom hojuſmodi, ab illis modo, & forma præmiſſis obeundum, & exercendum, cum plena, libera, & omnimoda facultate, & auctoritate, omnia, & ſingula circa illud neceſſaria faciendi, & eseqnendi, perpetuo conſtituimus, & deputamus.

Cæteriſque omnibus prohibet.

§. 5. Diſtrictiusproptetea præcipientes, & inhibentes, omnibus, & ſiogulis quorumcumque Ordinum, Congregationum, Societatom, & Hoſpitalium, Monachis, Fratribus, & Religioſis, ac qoibuſcumque aliis perſonis tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus cujuſcumque ſtatus, gradus, Ordinis, conditionis, & auctoritatis fuerint, in virtute ſanctæ obedientiæ, ne in opere, munere, & officio hujuſmodi, per ſe, vel alium, ſeu alios, ſe ingerere, vel immiſcere, ſeu religioſos dictæ Congregationis Fulien. deſuper quoquo prætextu, vel cauſa moleſtare, perturbare, ſeu inquietare quovis modo audeant, ſeu præſumant.

Decretum irritans.

§. 6. Ac irritum decernentes, & inane, quicquid ſecus loper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obſtan. præmiſſis, & quibuſvis Cnoſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtnlicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 28. Martii 1607. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 28. Martii 1608. Pont. Noſtri Anno Tertio.

XCVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Revocatio proviſionis factæ de Baiulivatu Turcopilerii cum oova illios onione Magiſterio Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani donec Regnum Angliæ ad obedientiam Sedis Apoſtolicæ revertatur.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

APoſtolicæ Sedis providentia circumſpecta perſonarum Religioni adſtrictarum quieti iovigilans, nonoomquam diſpoſita mutat, & coocessa revocat, prout ex re ipſa conſpicit ſalubriter in Domioo expedire.

Gregorius XIII. hùc Bajulivatū Magiſterio univit.

§. 1. Alias ſiquidem fel. record. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor Noſter Bajulivatum Torcopilerii Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani, qui caput Linguæ Anglicanæ exiſtit quovis modo vacantem Magiſterio dicti Hoſpitalis, donec Regnum Angliæ ad obedientiam Sedis Apoſtolicæ reductum foret, univit, & incorporavit.

Paulus V. hanc unionem diſſolverat;

§. 2. Ac poſtmodum Nos certis de cauſis animum Noſtrum tunc moventibus unionem, & incorporatiooem hujuſmodi diſſolventes Bajulivatum Turcopilerii prędictum cum Magna Cruce, ac omnibos, & ſingulis ejus honoribus, & dignitatibus, aliiſq; pertinentiis ſuis, dilecto filio Franciſco de Spinay alias Sanlucas fratri Militi dicti Hoſpitalis nondum tamen profeſſo, quem Chariſſimus in Christo filius Noſter Henricus Fraocorum, & Navarræ Rex Chriſtianiſſimus Nobis per ſuas literas plurimum commendaverat, ex tunc, prout ex eo tempore, poſtquam profeſſionem prædictam emiſiſſet, contulimos, & de illo providimus.

Et Franciſcojo Spinay d. Baiulivatum contulerat.

Ac deinde ſuas literas ſuſpenderat.

§. 3. Deinde verò nonnullis rationabilibus cauſis aoimum Noſtrom ſimiliter moventibus adducti, literas Noſtras, earumque vim, & effectum ad Noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum ſuſpeodimus, prout in dicti Gregorii Prædeceſſoris, & Noſtrix deſoper confectis literis plenius continetur.

Nunc collationem a ſe factam revocat.

§. 4. Cum autem, ſicut Nobis fide dignorum relatione conſtitit, ad tranquillum ſtatum, & concordiam Religionis prædicti Hoſpitalis maximè ioterſit, prædictam Noſtram proviſionem, & onioois diſſolutionem effectum nonquam ſortiri, ſed io priſtinom omnia reſtitui, & dilectus etiam filius Alphonſus de Wignacourt dicti Hoſpitalis Magnus Magiſter prædicto Franciſco, licet ille profeſſionem per fratres Milites dicti Hoſpitalis emitti ſolitam noo emiſerit, minuſque debitam in Conventu ejuſdem Hoſpitalis reſidentiam, & ſolitas Caravanas fecerit, Commendam gratias des Expaulx nuncupatam Prioratus Aquitaniæ ejuſdem Hoſpitalis contolerit. Propterea Nos pro noſtri Paſtoralis officii munere, ne inter perſonas Religioni adſcriptas diſcordiarum zizania irrepat, providere volentes, dictaromque literarum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine proviſionem dicti Bajulivatus Turcopilerii prędicto Franciſco per Nos, ut ſupra factam, revocamus, caſſamus, & aonullamus, ac eumdem Bajulivatum quovis modo vacantem etiamſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ipſeque Bajulivatus diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel generaliter reſervatus exiſtat, & ad eum conſueverit quis per electionem aſſumi, ſuper eo quoque inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibos haberi volumus pro expreſſo, peodeat indeciſa, dummodo tempore Datæ præſentium non ſit in eo alicui alii, quam prædicto Franciſco, ut præfertur, ſpecialiter Jus quæſitom; dicto Magiſterio, donec Regnum prædictum ad obedientiam dictæ Sedis reductum fuerit, de novo ooimus, annectimus, & incorporamus, itaut liceat pro tempore exiſtenti Magiſtro dicti Hoſpitalis per ſe, vel alium, ſeu

Bajulivatum turcopilerii M. Magiſterio unit donec Angliæ Regnum ad S. A. obedientiam revertatur.

Digitized by Google

ſeu alios poſſeſſionem Bajulivatus, annexorum, membrorum, poſſeſſionum, iuriumque, & pertinentiarum prædictorum retinere, ſeu quatenus opus ſit, propria auctoritate apprehendere, & donec dictum Regnum ad obedientiam prædictam reductum fuerit, ſimiliter retinere.

Derogat contrariis.

§. 5. Non obſtantibus priori Noſtra voluntate prædicta, ac Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri, & aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis, nec non regula Noſtra de non tollendo jure quæſito, ac dicti Hoſpitalis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis pro tempore exiſtenti Magiſtro prædicto, Conventui, ac Fratribus dicti Hoſpitalis per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, ac Nos, & Sedem prędictam ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, vel aliorum Principum inſtantiam, ſeu etiam motu, & ſcientia ſimilibus, & poteſtatis plenitudine, etiam conciſtorialiter, vel per viam ſtatuti perpetui, ſeu contractus, aut alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de dignitatibus dicti Hoſpitalis ſpeciales, vel aliis beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum: quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quęcumque ad dictum Bajulivatum volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſequutionem dignitatum, ſeu beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indultis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujuſque toto tenore habenda ſit in Noſtris literis mentio ſpecialis.

Præcipit d. Bajulivatus oneribus ſatisfieri.

§. 6. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi dictus Bajulivatus propterea debitis non fraudetur obſequiis, ſed ejus congrue ſupportentur onera conſueta.

Irritanque hanc reddi unionē ſi Anglia ad d. obedientiam reducatur.

§. 7. Quodque poſtquam dictum Regnum ad obedientiam prædictam reductum fuerit, unio, annexio, & incorporatio prædictæ diſſolutæ ſint, & eſſe cenſeantur, ipſeque Bajulivatus in priſtinum ſtatum revertatur eo ipſo, & inſuper ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dat. die 29. Martii 1608. An. III.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 29. Martii 1608. Pont. Noſtri Anno III.

XCVIII.

Facultas Chriſtianiſſimo Regi Franciæ, perpetuo Adminiſtratori Militaris Ordinis Sancti Spiritus, Statuta pro illius proſpero regimine neceſſaria, & utilia edendi, corrigendique, & immutandi.

PAULUS PAPA V.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Henrico Francorum Regi Chriſtianiſſimo, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

MAjeſtatis tuæ votis, quæ ex catholicæ religionis zelo prodire conſpicimus, libenter annuimus.

Facultas datur Chriſtianiſſimo Regi Galliæ edendi, corrigendi, & immutandi ſtatuta Militaris Ordinis S. Spiritus, licita tamen, & oneſta, Cōcilioq; Trid. & Apoſtolicis Conſtitut. nō contraria.

§. 1. Hinc eſt, quod Nos ſupplicationibus ejuſdem Majeſtatis tuæ, quæ Militaris Ordinis S. Spiritus perpetuus adminiſtrator exiſtit, nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, tibi, & pro tempore exiſtenti dicti Ordinis Adminiſtratori, ſeu Magno Magiſtro, ut quæcumque ſtatuta prædicti Ordinis, prout rerum, & temporum qualitas, & ratio exegerit, ac tibi, & Adminiſtratori, ſeu Magno Magiſtro pro tempore exiſtenti expediens videbitur, corrigere, ſeu in meliorem formam reducere, reformare, alterare, mutare, & interpretari, ac alia dicti Ordinis, illiuſque Militum, rerum, & bonorum proſperum ſtatum, regimen, & gubernium, felicemque directionem, & adminiſtrationem concernentia, ac alias Ordini, & Militibus prædictis neceſſaria, & utilia, licita tamen, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & Concilii Trid. decretis, necnon Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſt. non contraria, de novo, ac ex integro condere, edere, & facere, libere, & licite poſſis, & valeas, ac poſſit, & valeat, plenam, & liberam facultatem, & licentiam, ac auctoritatem, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium concedimus, & elargimur.

Derogatio contrariorū.

§. 2. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 17. Aprilis 1608. An. III.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die decima ſeptima Aprilis 1608. Pontificatus noſtri Anno III.

XCIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultates Cardinali Joanni Garziæ Millino Sedis Apoſtolicæ in Germaniam, & Hungariam Legato conceduntur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Noſtro Joanni Garziæ, Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, S.R.E. Presbytero Cardinali, Millino nuncupato, Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis ad Chariſſimum in Chriſto Filium Noſtrum Rhodulphum Hungariæ, & Bohemiæ Regem Illuſtrem, Romanorum Imperatorem electum, & Principes Germaniæ, & ipſam Germaniam, & Hungariam univerſas de latere Legato ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Mos concedendi facultates Legatis S. A.

SOlemne eſt Romanis Pontificibus hujus Sedis Legatos, qui præſertim ad Summos Reges, & remotas procul Provincias è latere deſtinantur, privilegiis Apoſtolicis, quantum fert temporis, & locorum ratio, cumulate proſequi, ut, & ipſi illis ſuffulti poſſint in functione muneris ſui, benignitatem hujus Sedis erga ejus fideles, & devotos, cum venerit uſus, liberaliter impertiri.

Card. Millinus Legatus in Germaniã, & Hungariã.

§.1. Proinde, cum te ad Chariſſimum in Chriſto Filium noſtrum Rodulphum Hungariæ, & Bohemiæ Regem Illuſtrem, in Imperatorem electum, ac Germaniæ Principes, & univerſam Germaniam, & Hungariam, omneſque illius Provincias, Civitates, & Terras, ac quæcumque eis adjacentia, & cætera alia earum Loca, ad quæ Te declinare contigerit, ad componendas hujus temporis diſcordias noſtrum, & dictæ Sedis de latere Legatum de Fratrum noſtrorum conſilio deſtinaverimus;

Facultates ei conceduntur.

§.2. Nos, ut Germaniæ, & Hungariæ Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum prædictorum, eorumque perſonarum ſaluti, opera tua, conſulatur, hoc tuum munus ſpecialibus favoribus proſequendum cenſuimus, ut illis ſuffultus, juxta datam tibi a Domino ſapientiam utaris provide, ac prudenter, ſicut ad Dei gloriam, Populorum ſolamen, & ædificationem, ipſiuſque Sedis decorem videris expedire.

Eccleſias omnes, Capitula, & Regularium Domos viſitandi.

§.3. Itaque ut Tu, & perſonis Germaniæ, & Hungariæ, Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum prædictorum ad te undecumque confluentibus, ubicumque domicilium habuerint, & undecumque originem trahent, opportune conſulere, teque erga illos utilem, & benignum exhibere poſſis, circumſpectioni tuæ per te, vel alium, ſeu alios viros probos, & idoneos, Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, & alias Cathedrales, & Collegiatas, ac Parochiales Eccleſias, necnon Monaſteria, tam virorum, quam mulierum, Prioratus, Præpoſituras, & loca ſæcularia, etiam Cluniacen., Ciſtercien., Præmonſtraten., ac quorumvis aliorum Ordinum etiam Mendicantium Regularia, necnon Hoſpitalia etiam exempta, dictæque Sedi immediate ſubjecta, vel quocumque alio privilegio ſuffulta, eorumque Capitula, Conventus, Univerſitates, Collegia, & perſonas, tam ſæculares, quam regulares etiam, ut præfertur, exemptas, & ſubjectas, quoties tibi videbitur, Apoſtolica auctoritate, viſitandi, ac in illorum ſtatum, formam, regulas, inſtituta, regimen, ſtatuta, conſuetudines, vitam, ritus, mores, & diſciplinam, tam conjunctim, quam diviſim, ac tam in capite, quam in membris, diligenter inquirendi, necnon Evangelicæ, & Apoſtolicæ doctrinæ, ſacrorumque Canonum, & Generalium Conciliorum decretis, ac Sanctorum Patrum traditionibus, atque inſtitutis inhærendo, & alias, prout occaſio, rerumque qualitas exegerit, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione, & renovatione, vel etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformandi, mutandi, corrigendi, & etiam de novo condendi, condita ſacris Canonibus non repugnantia confirmandi, abuſus quoſcumque tollendi, regulas, inſtitutiones, obſervationes, & Eccleſiaſticam diſciplinam, ubicumque illæ exciderint, modis congruis reſtituendi, & reintegrandi, prædicti Concilii Tridentini decreta, ubi nondum introducta ſunt, proponendi, & cuſtodiri præcipiendi, ipſaſque perſonas, tam ſæculares, quam regulares, etiam exemptas ad debitum, & honeſtum vitæ modum revocandi, ac quidquid inde ſtatueris, & ordinaveris, perpetuo obſervari faciendi.

Contra reos procedendi.

§.4. Contra inobedientes, ac etiam contra falſarios, uſurarios, raptores, incendiarios, & alios criminoſos, & delinquentes quoſcumque, etiam exemptos, eorumque fautores, & receptatores, cujuſcumque dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, per viam accuſationis, vel denunciationis, & etiam ex officio, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura judicii, inquirendi, & procedendi, reoſque, prout canonicæ requirunt ſanctiones, & alias tibi videbitur expedire, puniendi,

Cauſas Eccleſiaſticorũ cognoſcendi.

§.5. Necnon horum criminum, & beneficiales, ac matrimoniales, & quaſcumque alias cauſas Eccleſiaſticas, prophanas, civiles, criminales, & mixtas ad Forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes, ſine præjudicio Ordinariorum, quoad cauſas hujuſmodi in prima inſtantia coram eis, juxta Concilii Tridentini decretum, ubi illud receptum, & in uſu eſt, cognoſcendi, tam per viam ſimplicis querelæ, quam etiam quarumcumque appellationum a quibuſcumque Judicibus Ordinariis, & etiam a Sede prædicta Delegatis interpoſitarum, & dicta durante legatione interponendarum, motas, & incohatas, ac interim movendas cum omnibus earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, etiam ſummarie, ſimpliciter, & de

plano

plano, ac ſine ſtrepitu, & figura Judicii, ſola veritate inſpecta, terminiſque ſubſtantialibus, unico contextu, vel etiam non ſervatis, ſed illorum loco præfixo termino, arbitrio tuo procedendi, audiendi, & fine debito terminandi, & ad hunc, cæterorumque contingentium effectum quoſcumque etiam per edictum publicum, conſtito prius, etiam ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto ad illos acceſſu, citandi, & monendi, eiſque, & etiam quibuſvis Judicibus, cæteriſque perſonis, quibus, & quoties opus fuerit, etiam per ſimile edictum, ac etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, nec non pecuniariis, tuo, vel Delegatorum tuorum arbitrio moderandis, & applicandis, inhibendi, ac contra inobedientes, & rebelles quoslibet cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus, aggravandi, interdictum Eccleſiaſticum apponendi, & relaxandi, auxiliumque brachii ſæcularis invocandi, ſeu cauſas ipſas alii, vel aliis idoneis, modo, & forma præmiſſis, ac cum ſimili, vel limitata poteſtate, pariter audiendas, & terminandas delegandi: quaſcumque perſonas adverſus ſententias, res judicatas, & contractus quoſcumque, prout juris fuerit, in integrum reſtituendi: Juramenta quæcumque ad effectum agendi dumtaxat, quibuslibet relaxandi: Quoſcumque a quibuſvis cenſuris, & pœnis ſimpliciter, vel ad cautelam, prout juris fuerit, abſolvendi.

Ab irregularitatibus diſpenſandi.

§.6. Præterea quoſcumque ad te recurrentes, qui homicidium etiam voluntarium, necnon ſacrilegium, ſimoniam, & perjurii reatum quomodocumque commiſerint, qui bellis interfuerint, qui manus violentas in Clericos, & Presbyteros, non tamen Epiſcopos injecerint, & qui ratione Beneficiorum Eccleſiaſticorum per eos obtentorum, Horas non dixerint, & intra tempus a jure ſtatutum, vel fundatione, aut alias requiſitum ſe ad Sacerdotium promoveri non fecerint, quive Beneficia Eccleſiaſtica contra Conſtitutionem fe. rec. Joannis Papæ XXII. Prædeceſſoris Noſtri, quæ incipit *Execrabilis*, aut alias indebite retinuerint, etiamſi ipſi, ac etiam alii quicumque ex aliis quibuſcumque cauſis, fructus eccleſiaſticos indebite, & quomodocumque perceperint; Et præterea eos, qui adulterium, inceſtum, ſacrilegium, fornicationem, & aliud quodcumque peccatum carnis perpetraverint; Necnon literarum, & ſupplicationum Apoſtolicarum falſarios, uſurarios, raptores, incendiarios, & aliorum quorumcumque criminum ad Forum Eccleſiaſticum pertinentium reos, tam Clericos, quam Laicos, ſi hoc a te humiliter petierint, homicidas voluntarios, videlicet, ac in ſuſceptis Ordinibus ſimoniacos Clericos, eis ab Altaris Miniſterio perpetuo ſuſpenſis, alios vero ſimoniæ labe, occaſione Beneficiorum infectos, Beneficiis ipſis prius realiter dimiſſis, & qui fructus Eccleſiaſticos indebite perceperint, illis pro facultate impetrantium, arbitrio tuo, Eccleſiis, & Locis, unde profecti ſunt, reſtitutis, vel in pauperes erogatis, vel etiam ipſis impetrantibus in toto, vel in parte remiſſis, necnon Apoſtatas, poſtquam ad Ovile redierint, vel ſi neceſſitas, aut utilitas poſtulaverit, ad alios ordines pares, vel ſtrictiorea tranſierint, & prorſus quoſcumque alios in omnibus, & quibuſcumque aliis caſibus, etiam dictæ Sedi reſervatis, non tamen alias contentis in literis die Cœnæ Domini legi conſuetis, nec non excommunicationis, aliiſque ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, & temporalibus, quas propterea quomodolibet incurrerint, etiam in utroque Foro abſolvendi, ac cum eis, & prorſus cum quibuſvis aliis Clericis, & perſonis Eccleſiaſticis ſuper quacumque irregularitate, per eos, non tamen occaſione homicidii voluntarii, vel bigamiæ quomodolibet contracta, etiamſi ipſi cenſuris hujuſmodi ſic ligati Miſſas, & alia divina Officia, non tamen in contemptum clavium celebraverint, vel alias ſe ſe divinis immiſcuerint: ita, ut nondum promoti, omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines ſuſcipere, ac tam ipſi, quam alii in ſuſceptis, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, ac quæcumque, & qualiacumque Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura, qualitercumque qualificata, quæ tamen plura non ſint, quam quæ a Concilio Tridentino permittuntur, recipere, illaque, & per eos obtenta retinere libere, & licite valeant; Ac ſuper male ablatis, & retentis incertis, facta prius, ſi, & prout poterit, debita ſatisfactione, diſpenſandi, & ab eis, aliiſque prædictis omnem inhabilitatis, & infamiæ maculam, ſive notam, contra eos inſurgentem, penitus abolendi, & in priſtinum ſtatum reſtituendi.

Alias hic indicatas diſpenſationes concedendi.

§.7. Ac quibuſvis in ætate legitima conſtitutis, ac alias idoneis, ut ad omnes, & qui competenter beneficiati fuerint, vel etiam ubi, & Eccleſiarum, & locorum neceſſitas, aut utilitas id ſuaſerit, ad titulum Patrimonii etiam ad ſacros, & Presbyteratus Ordines a ſuo Ordinario in unitate Fidei, & dictæ Sedis obedientia perſiſtente, vel cum ejuſdem, aut Vicarii ſui teſtimonio alioquin a quocumque maluerint Catholico Antiſtite, gratiam, & communionem dictæ Sedis habente extra Romanam Curiam, & in propria Diœceſi reſidente, etiam quoad ſacros Ordines, quibuſvis tribus Dominicis, vel aliis feſtis diebus, etiam extra tempora a jure ſtatuta; ac etiam quibuſvis aliis, juxta canonicas ſanxiones, qualificatis, earum Civitatum, & Diœceſum, in quibus ſimiles Antiſtites non fuerint, ut pariter a quocumque alio voluerint Catholico Antiſtite clericali charactere inſigniri, & ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines, ut præfertur, promoveri, & in illis ſic promoti, etiam in Altaris Miniſterio miniſtrare poſſint, licentiam tribuendi. Inſuper cum patientibus defectum natalium, ſi conſideratis diligenter circumſtantiis univerſis, quæ circa idoneitatem perſonarum fuerint attendendæ, & ſi paternæ non ſint incontinentiæ imitatores, ſed bonæ converſationis, & vitæ, aliaque eis merita ſuffragentur, ad diſpenſationis gratiam obti-

nendam; cum corpore vitiatis, dummodo tanta non ſit deformitas, quæ ſcandalum in Populo debeat generare, ut pariter ad omnes etiam ſacros, & Presbyteratus Ordines promoveri, ac quæcumque Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura, etiamſi Parochiales Eccleſiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, aut Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Perſonatus, Adminiſtrationes, vel Officia in Cathedralibus, vel Metropolitanis, vel Collegiatis Eccleſiis, & Dignitates ipſæ, non tamen, quoad defectum natalium patientes, ſi in Cathedralibus etiam Metropolitanis poſt Pontificales majores, vel Collegiatis Eccleſiis hujuſmodi principales fuerint, ſi eis alias canonice conferantur, aut eligantur, præſententur, vel alias aſſumantur ad illa, & inſtituantur, in eis recipere, & dummodo plura ſimul non ſint, retinere: Ac etiam cum quibuſvis perſonis tertio, ſeu tertio, & quarto a communi ſtipite, aut quarto etiam duplicibus, vel multiplicibus conſanguinitatis, vel affinitatis gradibus invicem conjunctis, vel ſe ſe attinentibus, videlicet ſi vir, vel alius aliter non obligatus mulierem nullam dotem habentem dotare, aut vir ipſe eam cum dote minus competenti ducere voluerit, ſeu ſi locus anguſtus, & contrahere volentes, aut nobiles, aut illic principales fuerint, ſeu quia ipſi in Civitatibus, vel Oppidis inſignibus primarii, paris conditionis perſonas invenire nequiverint, vel ubi mulier in proprio Caſtro, vel Loco virum ſibi non attinentem, cui honeſte nubere poſſit, minime invenerit, & ſi extra nubere cogeretur, dotem ad id in bonis ſtabilibus competentem non habuerit, ac etiam pro ſedandis inimicitiis utriuſque parentum, Fratrum, Cognatorum, vel Affinium ante contractum Matrimonii ea alia cauſa intercedentibus, & pace ineunda, aliiſque hujuſmodi caſus, & aliis quibuſcumque cauſis, quæ tibi videbuntur, ac etiam ſine earum expreſſione, & pro tuæ voluntatis libito, & ſimili modo in publica honeſtate juſtitiæ, ubi ſolum Sponſalia intercesſerint, ac cognatione ſpirituali, non tamen inter levatum, & levantem, ut matrimonium inter ſe contrahere, & in facie Eccleſiæ ſolemnizare, ac poſtquam contractum fuerit, in eo remanere. Ac pariter cum iis, qui hujuſmodi impedimentis non obſtantibus, illud ſcienter, vel ignoranter contraxerint, prolemque exinde ſuſceperint, ipſos ab inceſtus reatu, & excommunicationis pœna, aliiſque cenſuris Eccleſiaſticis in forma Eccleſiæ conſueta, injuncta inde eis, pro culpæ modo, pœnitentia ſalutari, & aliis, quæ de jure fuerint injungenda abſolvendo, ut etiam Matrimonium de novo inter ſe contrahere, &, ut præfertur, ſolemnizare, ac pariter in eo remanere libere, & licite valeant, diſpenſandi, prolem exinde ſuſceptam, & ſuſcipiendam legitimam decernendi, atque nunciandi.

Etiam Matrimoniales.

Beneficia vacantia, dimiſſa, vel reſignata conferendi.

§.8. Ad hæc reſignationes quorumcumque Beneficiorum Eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura, ſæcularium, nec non Cluniacen., Ciſtercien., Præmonſtraten., Grandimonten., & Fontiſebrandi, & quorumcumque aliorum Ordinum Regularium intra limites tuæ legationis conſiſtentium, etiamſi ſæcularia. Dignitates, Canonicatus, & Præbendæ, Perſonatus, Adminiſtrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Eccleſiis, & Dignitates ipſæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis poſt Pontificales majores, vel Collegiatis Eccleſiis hujuſmodi principales, aut Parochiales Eccleſiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ; Regularia vero Beneficia hujuſmodi Prioratus, etiam conventuales, & electivi, Præpoſituræ, Præpoſitatus, Dignitates, Perſonatus, Adminiſtrationes, & Officia etiam curata, & electiva, aut de jure patronatus Laicorum, vel eorum Eccleſiaſticorum mixtim, & alias qualitercumque qualificata, ac etiam diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel generaliter reſervata, vel affecta, & cujuſcumque annui valoris, illorum fructus, redditus, & proventus fuerint, ſimpliciter, vel ex cauſa permutationis, ac ceſſiones Commendarum, necnon litis, & cauſæ Beneficiorum, tam in dicta Curia, quam extra eam litigioſorum, ac jurium quorumcumque recipiendi, & admittendi, cauſas deſuper pendentes, quoad ipſos cedentes tantum avocandi, liteſque hujuſmodi penitus extinguendi, uniones, annexiones, & incorporationes ex cauſis, quæ tibi juſtæ videbuntur, diſſolvendi, dictaque Beneficia tam ſimpliciter, quam ex cauſa permutationis reſignata, per reſignationem, ſeu diſſolutionem hujuſmodi, ac quæcumque alia per obitum, aut alias quibuſvis modis, & ex quorumcumque perſonis extra dictam Curiam intra limites dictæ Legationis, ſive Provinciæ, & Locorum ejuſdem, ad quæ eundo, & redeundo te declinare contigerit vacantia, dummodo illa, quæ per obitum vacaverint ratione familiaritatis continuæ commenſalitatis noſtræ, ſeu alicujus Cardinalis viventis, prædictæ diſpoſitioni reſervata, vel affecta non fuerint, perſonis idoneis, ac etiam pro Eccleſiarum, & locorum neceſſitate, & utilitate, Presbyterorumque ſæcularium proborum, & peritorum penuria, Parochiales Eccleſias, vel earum perpetuas Vicarias quibuſvis Fratribus Mendicantium Ordinum profeſſoribus ad inſtruendum plebes, & hujuſmodi munera idoneis conferendi, & de illis etiam providendi: Ac cum eiſdem Profeſſoribus, ut dictas Parochiales Eccleſias, ſeu Vicarias recipere, & retinere poſſint, diſpenſandi. Monaſteriis tam virorum, quam mulierum Ordinum quorumcumque Legationis prædictæ, quorum tamen virorum fructus, redditus, & proventus ducentorum florenorum auri de Camera, ſecundum communem æſtimationem, valorem annuum non excedant, nunc, & pro tempore vacantibus, de Abbatibus, & Abbatiſſis, ſeu Prælatis providendi, ſeu Monaſteria, & alia regularia Beneficia hujuſmodi commendari ſolita, vel ſaltem Commendis de illis antea ad vitam

factis

Digitized by Google

factis tunc ceſſantibus vacantia perſonis ſæcularibus per eas quoad vixerint, vel ad tempus tenenda, regenda, & gubernanda; ita quod liceat eis, debitis, & conſuetis illorum ſupportatis oneribus, de reſiduis eorum fructibus, redditibus, & proventibus diſponere, & ordinare, ſicuti illa in titulum pro tempore obtinentes, de illis diſponere, & ordinare potuerunt, ſeu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcumque bonorum immobilium, & pretioſorum mobilium, Monaſteriorum, & Beneficiorum regularium commendandorum prædictorum eis penitus interdicta commendandi, & ad ſententiarum rei judicatæ exequutorialium, & cenſurarum per reſignantes, ſeu cedentes in Auditorio cauſarum Palatii Apoſtolici, ſeu alibi ubicumque habitarum proſequutionem, illos, in quorum favorem reſignaverint, vel ceſſerint admittendi, ſeu admitti faciendi, & ad ulteriorem exequutionem uſque ad realem paritionem contra quoſcumque etiam Pontificali dignitate præditos, procedendi, ac juri patronatus, etiam ſi Laicorum tantum, etiam nobilium ſit, ad effectum proviſionum, & Commendarum hujuſmodi ea vice dumtaxat pro medietate, &, ſi ea cauſa permutationis fiant, vel Beneficia hujuſmodi litigioſa fuerint, aut juſpatronatus hujuſmodi etiam patronis Laicis tantum aliter quam ea fundatione, vel dotatione competat, ſeu Laicorum, & Clericorum mixtim exiſtat, in totum ſpecialiter, & expreſſe derogandi, necnon verum, & ultimum vacationis modum, etiamſi ex eo quævis generalis reſervatio reſultet, pro expreſſo habendi, & ad effectum validitatis proviſionum, & Commendarum per reſignationem, ſeu ex ceſſione jurium hujuſmodi vacantium, quaſcumque reſervationes, uniones, annexiones, incorporationes, abſque conſenſu Coadjutorum, deputationes, nominationes, ac nominandi, conferendi, & alias citra acceſſus, & regreſſus, facultates, & mandata etiam per Nos, & dictam Sedem, illiuſque Legatos quibuſvis perſonis, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & Locis, non tamen Seminariis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, necnon irritantibus, & aliis decretis etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac quacumque conſideratione, intuitu, & contemplatione, factas, & conceſſas, ac faciendas, & concedendas, illorumque omnium vim, & effectum, quoad reſignationes, & conceſſiones in manibus tuis pro tempore faciendas dumtaxat, omnino ſuſpendendi, & in hujuſmodi vacatione, effectum ſortiri, aut locum ſibi vindicare non poſſe, neque debere, decernendi: Ac etiam ſuper prædictorum Beneficiorum reſignatorum, ſeu ceſſorum fructibus, redditibus, & proventibus, quatenus id ferre commode poterunt, quaſcumque penſiones annuas, non tamen medietatem fructuum, redditiuum, & proventuum hujuſmodi excedentes, ac fructus, redditus, & proventus hujuſmodi uſque ad dictam medietatem, loco penſionis reſignantibus, vel cedentibus, quoad vixerint, prædicta Beneficia pro tempore obtinentes, & eorum Succeſſores annis ſingulis, in locis, & terminis, ac ſub privationis, & aliis ſententiis, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, necnon vinculis, clauſulis, & cautbelis in talibus apponi ſolitis, perſolvendi, etiam cum regreſſu ad reſignata, vel ceſſa Beneficia hujuſmodi, ob non ſolutionem, vel invalidam aſſignationem earum in forma ſolita, de conſenſu illorum, qui dictas penſiones perſolvere habebunt, reſervandi, conſtituendi, & aſſignandi, ac eaſdem, & alias hactenus reſervatas, & deinceps reſervandas penſiones de conſenſu, etiam anticipata ſolutione aliquorum annorum, caſſandi, extinguendi, & annullandi.

Concordias confirmandi.

§.9. Quaſcumque concordias licitas, & honeſtas, approbandi, & confirmandi, omnes, & quoſcumque juris, & facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, ſupplendi, eaſque ab omnibus firmiter obſervari debere decernendi.

Canonicatus, Dignitates, Hoſpitalia, &c. erigendi.

§.10. Ac in quibuſvis Cathedralibus etiam Metropolitanis, ac Collegiatis Eccleſiis Canonicatus, & Præbendas, Dignitates, Perſonatus, Adminiſtrationes, & Officia; necnon Monaſteria tam virorum, quam mulierum cujuſcumque Ordinis, & prorſus quæcumque alia Beneficia Eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura, ſæcularia, & regularia, etiam, ut præfertur, qualificata, cum omnibus juriſdictionibus, & inſignibus conſuetis, ac etiam cum eo, quod in titulum perpetui Beneficii Eccleſiaſtici erigi numquam poſſint, Hoſpitalia, Confraternitates, & alia Religioſa loca erigendi, & inſtituendi; ac bona pro eorum dote aſſignanda, quæ competens ſit, perpetuo applicandi, & approbandi; Necnon in hujuſmodi erectionibus dumtaxat juſpatronatus, & præſentandi Ordinario Loci perſonas idoneas ex fundatione, vel dotatione dumtaxat reſervandi, & concedendi; ac uniones, annexiones, incorporationes, ſuppreſſiones, applicationes, translationes, ſeparationes, diſmembrationes, & alias hujuſmodi diſpoſitiones Beneficiorum, & bonorum, ac fructuum Eccleſiaſticorum, in omnibus caſibus Concilii Tridentini, & alias, prout tibi, juxta rerum, & perſonarum exigentiam, expedire videbitur, perpetuo, vel ad tempus faciendi: Ac quæcumque ſtatuta, & ordinationes, licita, & honeſta, ac ſacris Canonibus non contraria condendi.

Eccleſiaſticis facultatem concedendi bona permutandi &c.

§.11. Præterea quibuſvis perſonis, Eccleſiis, Capitulis, Monaſteriis, Conventibus, Confraternitatibus, & Locis dictæ Legationis, ut bona immobilia Monaſteriorum, Prioratuum, Dignitatum, & aliorum Beneficiorum, ac Locorum Eccleſiaſticorum in evidentem illorum utilitatem, vel neceſſitatem, permutare, ſeu vendere, aut in emphytheuſim etiam perpetuã concedere, poſſint, licentiam concedendi, ſeu permutationes, aut venditiones, vel conceſſiones hujuſmodi, ſic jam factas, in forma conſueta approbari, & confirmari, ac etiam

quoſ-

Digitized by Google

quoſcumque defectus in illis ſuppleri mandandi.

Non reſidentibus Indultũ perceptionis fructuum elargiendi.

§.12. Necnon quibuſvis Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Collegiatarum Canonicis, aut Dignitates, Perſonatus, Adminiſtrationes, Officia, & alia Beneficia Eccleſiaſtica in eis, non tamen curam animarum Parochianorum habentibus, infra trigeſimum annum conſtitutis, ut literarum ſtudio, in loco, ubi illud vigeat, generali inſiſtendo, & actu ſtudendo, omnes fructus, redditus, & proventus ſuorum Canonicatuum, & Præbendarum, Dignitatum, Perſonatuum, Adminiſtrationum, Officiorum, & Beneficiorum prædictorum, cum ea integritate, quotidianis diſtributionibus dumtaxat exceptis, cum qua illos perciperent, ſi præſentes intereſſent, & ad reſidendum interim apud illas minime teneantur; ita tamen, ut intra primum annum dicti quinquennii, ij ſaltem Subdiaconi fiant, qui ratione ſuorum Beneficiorum, ad aliquem, ſeu aliquos ex ſacris Ordinibus promoveri teneantur, eiſdem, & aliis etiam Presbyteris, ac etiam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, ut leges, & alia jura civilia, etiam in Scholis publicis uſque ad quinquennium audire, in illis verſari, & ſtudere, & ad gradus omnes ejus facultatis promoveri, licite, & libere valeant, indulgendi.

Notarios, Comites, Equiteſque creandi &c.

§.13. Cæterum, ut virtute, & meritis præſtantes dignioris nominis, & titulo decorentur, viros aliquot, quos videris, ſive nobilitate, ſive gradu, vel doctrina, & moribus laudabiles, alios, videlicet Clericos in Noſtros, & dictæ Sedis Notarios, recepto prius ab eis ſolito juramento, alios vero Laicos in Palatii, & Aulæ Noſtræ Lateranenſis Comites, & alios auratæ Militiæ Milites, cum inſignibus debitis, & conſuetis, facta ab eis Fidei profeſſione, juxta formam noviſſime a Sede prædicta propoſitam creandi, recipiendi, & inſtituendi, ac eos etiam aliorum Notariorum, necnon Comitum, & Militum numero, & conſortio favorabiliter aggregandi, ipſiſque etiamſi Notarii habitum, & Rocchettum non ferant, nihilominus, ut omnibus, & quibuſcumque privilegiis, honoribus, prærogativis, favoribus, gratiis, & indultis aliis Notariis etiam de numero Participantium, nec non Comitibus, & Militibus conceſſis, ſine tamen præjudicio dictorum Notariorum de numero Participantium, & citra exemptionem a Concilio Tridentino ſublatam, utantur, concedendi.

Celebrandi, vel celebrari faciendi in locis interdicto Eccleſiaſtico ſuppoſitis.

§.14. Necnon quibuſcumque utriuſque ſexus Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, quos ad loca Eccleſiaſtico interdicto etiam Apoſtolica auctoritate ſuppoſita, declinare contigerit, ut in eis, januis clauſis, non pulſatis Campanis, excommunicatis, & interdictis prorſus excluſis, dummodo ipſi cauſam non dederint hujuſmodi interdicto, nec eis id contigerit, ſpecialiter interdici, in ſua, & domeſticorum Familiarium ſuorum præſentia celebrare, & celebrari facere, licite poſſint, facultatem tribuendi.

Indulgentias concedendi.

§.15. Poſtremo omnibus utriuſque ſexus Chriſtifidelibus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui quaſcumque ſæculares, vel regulares Eccleſias, ſeu Cappellas una die, & una vice tantum, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, in una vero, vel duabus anni Feſtivitatibus dumtaxat, a primis Veſperis, uſque ad ſecundas Veſperas, & occaſum Solis cujuſque diei Feſti viſitaverint, & pro unione Principum, & Fidei Catholicæ propagatione, preces Altiſſimo effuderint, quo die feſto id fecerint, decem annos, & decem quadragenas, & infra de injunctis eis pœnitentiis, ſeu quæ merito injungi debuiſſent, miſericorditer in Domino relaxandi; ita ut relaxatio hujuſmodi, ſemel tantum pro una Eccleſia, vel Cappella fiat; & ſi pro duobus diebus feſtis concedatur, triennium, pro uno vero feſto conceſſa, quinquennium tantum debeat perdurare,

Aliaque hic expreſſa faciendi.

§.16. Necnon vota quæcumque ultramarino, viſitationis Liminum BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum de Urbe, S. Jacobi in Compoſtella, caſtitatis, & Religionis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi: Denique, ut omnibus utriuſque ſexus perſonis Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, non tamen Regularibus, ut propter adverſam valetudinem, & infirmitates, ovis, butyro, caſeo, lacticiniis, & carnibus tam quadrageſimæ, quam aliis anni temporibus, ac diebus, quibus horum uſus prohibetur, ſecreto tamen, & ſine ſcandalo, ac de utriuſque Medici conſilio uti, & veſci licite poſſint, indulgendi; Ac etiam omnibus, & quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, etiam Prælatis, ut de bonis, & rebus Eccleſiaſticis, juxta formam in quinterno Cancellariæ Apoſtolicæ adnotatam, teſtari, & diſponere libere, & licite valeant, facultatem concedendi: Tempus quoque præfixum Exequutoribus ultimarum voluntatum ad illas exequendum, prorogandi, ipſaſque ultimas volontates in alios pios uſus commutandi; & ut conceſſiones, gratiæ, ac literæ per te vigore præſentium concedendæ, ſublatis obſtaculis ſuum ſortiantur effectum, quaſcumque perſonas ad effectum omnium, & ſingulorum præmiſſorum dumtaxat conſequendum, ab omnibus, & quibuſcumque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati fuerint, dummodo in eis per annum non inſorduerint, abſolvendi, & abſolutos fore cenſendi, viceſque tuas in præmiſſis, ſive univerſis, ſive ſingulis committendi, Judices aſſiſtentes, Commiſſarios, & Exequutores pro prædictorum, & literarum tuarum exequutione, & obſervatione delegandi, mandata, prohibitiones, & monitoria etiam ſub cenſuris, & aliis pœnis prædictis, cæteriſque tibi beneviſis remediis, & etiam, appellatione poſtpoſita, decernendi: Ac omnia, & quæcumque alia in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, & quomodolibet opportuna faciendi

Digitized by Google

eiendi, decernendi, & exequendi, etiam per alium, ſeu alios auctoritate Apoſtolica prædicta, tenore præſentium plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & indulgemus: Decernentes te omnibus facultatibus, & conceſſionibus prædictis, etiam cum derogationibus, ſuſpenſionibus, indultis, irritantibus, aliiſque decretis, & clauſulis neceſſariis, & opportunis, ac in literis Apoſtolicis concedi, & extendi ſolitis, eundo, ſtando, & redeundo in quibuſcumque partibus, Regnis, Provinciis, Terris, Civitatibus, & Locis prædictis, ad quæ te declinare, ac etiam morari contigerit, & cum perſonis illorum, etiam alienigenis, undecumque ad te venientibus, necnon Familiaribus tuis libere, & licite uti poſſe, ac in conceſſionibus, proviſionibus, & aliis diſpoſitionibus, etiam de Beneficiis, aliiſque gratiis per te auctoritate præſentium, tuæque Legationis faciendis, ſoli narrativæ tuæ, & etiam ſolis conceſſionibus, & literis tuis, abſque alia præſentium inſertione, ſeu exhibitione, aut Notarii, Teſtiumve adhibitione, ſtari, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri; Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quavis cauſa, & inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §. 17. Non obſtantibus defectibus, & aliis prædictis, ac de certo Notariorum numero, etiamſi ad illud nondum deventum ſit, ac quorumcumque Conciliorum Univerſalium Provincialium, & Synodalium, necnon piæ me: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, etiam de una, & de duabus Dietis, ac aliis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ regulis nullis prorſus exceptis, & quæ ſingillatim in quaque re exprimi, & extendi poſſint, ſtatutis quoque, & conſuetudinibus Eccleſiarum, Monaſteriorum, Capitulorum Conventuum, necnon Univerſitatum, Collegiorum, Civitatum, & locorum quorumcumque juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, etiamſi de illis ſervandis, & non impetrandis literis Apoſtolicis contra illa, & illis etiam ab alio, vel aliis impetratis, ſeu alias quovis modo conceſſis non utentibus, perſonæ præſtiterint, eatenus, vel impoſterum præſtare contigerit juramentum, ac quibuſvis privilegiis, & Indultis Apoſtolicis generalibus, & ſpecialibus, Cluniacen., Ciſtercien., Præmoſtraten., & aliorum prædictorum, cæterorumque Ordinum, & alias in omnibus aliis, quæ præmiſſis, quovis modo obſtare videantur, quæ, quoad hæc nullatenus cuiquam in aliquo ſuffragari volumus, aliiſque omnibus, & cæteris contrariis quibuſcumque, ubi, & quando expediet, ſecundum rei, & caſus exigentiam in genere, & in ſpecie, ac tam conjunctim, quam diviſim, prout tibi placuerit, valeas derogare, & ſuper his indulgere; Quodque aliqui ſuper proviſionibus, ſeu Commendis ſibi faciendis de hujuſmodi, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales d. Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum: Quibus omnibus perſonas in quorum favorem per te de Beneficiis prædictis providebitur, aut alias diſponetur, in eorum aſſequutione volumus anteferri, ſed nullum per hoc eis, quoad aſſequutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, ſeu ſi locorum Ordinariis, & Collatoribus, ac prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede Indultum, quod ad receptionem, vel proviſionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut, quod interdici, vel excommunicari non poſſint: Quodque de hujuſmodi, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis ad eorum Collationem, proviſionem, præſentationem, electionem, ſeu quamvis aliam diſpoſitionem conjunctim, vel ſeparatim ſpectantibus, nulli valeant provideri, ſeu Commenda fieri, per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem; & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali, cujuſcumque tenoris exiſtat, per quam præſentibus, necnon literis per te earumdem vigore concedendis non expreſſam, vel omnino non inſertam effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujuſque toto tenore habenda ſit in eiſdem literis mentio ſpecialis.

§. 18. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Regentis Cancellariæ tuæ, ac ſigillo tuo obſignatis, eadem illa prorſus fides in Judicio, & extra illud ubique locorum adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Danda tranſumptis fides.

Datum Romæ, apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1608. tertio Nonas Maii, Pontificatus noſtri Anno III. Dat. die Maii 1608. An. III.

C.

Canonizatio Sanctæ Franciſcæ Romanæ, ex Oblatis Sororibus Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Montis Oliveti.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. CÆleſtis aquæ flumen, quod ab inexhauſto vitæ fonte procedens perpetuo fluit, impetu, qui lætificat Civitatem Dei, cum abun-

abundantius effunditur, & hortos plantationum ſupernæ Sapientiæ, hoc eſt fidelium mentes, ſeptem chariſmatum donis, felici inundatione fœcundat, tunc ſane, qui magnus eſt ſemper, magnus nimis apparet, & mirabilis in altis Dominus, in Sanctis ſuis videlicet, qui terrena abnegantes deſideria, ac ſolem Juſtitiæ induti Dominum Noſtrum Jeſum Chriſtum, vitę puritate ſine repręhenſione nitidi, virtutum luminibus igne charitatis accenſis quaſi ſtellis ornati, excelſi ſpiritu in carne ambulantes, & ſecundum carnem non militantes, cœli pretioſi Domino, & Dei ſedes efficiuntur. Quæ ſane dexteræ Excelſi opera multo illuſtriora reſplendent, multoque cernitur admirabilior magnificentia Domini, cum erga vaſcula infirmiora, & ſeſum conſilii imbecillioris apponens cor ſuum, miſericordiarum ſuarum divitias ſuperabundanter elargitur. De quo cœleſti dono merito omnis Eccleſia, ſed Romana præcipue in Domino gloriatur. Quę cum inenarrabili Dei beneficio cunctis prælata Eccleſiis, Principatum acceperit Eccleſiarum, & beatorum Principum Apoſtolorum doctrina fuerit una cum ſanguine irrigata, in hoc etiam agnoſcit felicitatem ſuam, quod, ut fortiſſimorum Martyrum purpuratis populis, ut venerabilium Sacerdotum beatis cœtibus, caſtiſſimarumque Virginum ſplendidis choris, ita etiam ſanctarum Mulierum cœleſtibus numeris, quaſi multiplici rutilantium honore gemmarum corona decora, Orbi univerſo præfulget.

B. Franciſcam, & qualitates.

§. 1. In hac igitur Eccleſia, Matre Eccleſiarum, & magiſtra ſanctitatis, renovans Dominus caſtitatis, & multarum excellentium virtutum vetuſta Romanarum mulierum inſidelium exempla, ducentis ferme ab hinc annis, in ornamentum totius domus ſuæ Eccleſiæ univerſæ, ſuſcitavit mulierem, vera fortitudine fortem, Franciſcam nomine. Hæc enim per gratiam Spiritus Sancti, naturæ uſum, & ſexus infirmitatem tranſgrediens, accincta robore, & in ſpiritu ambulans, deſideria carnis non perfecit, ſed odit animam ſuam in hoc mundo, ut in vitam æternam cuſtodiret eam, & per altiſſimam humilitatem elegit abjecta eſſe in domo Domini, ac propter verba labiorum ejus cuſtodire vias duras, currens per arduas chriſtianæ perfectionis ſemitas in odorem unguentorum ſponſi: quamobrem introduxit illam Rex in cellaria ſua, ubi exultat, & lætatur in eo, ubi non occidet ultra Sol ejus, & Luna ejus non minuetur. Hujus virtutes, fidei puritas, vitæ, morumque ſanctitas, aliaque hujuſmodi cœleſtia dona miraculorum inſignibus comprobata teſtimoniis, adeo excellentia fuerunt, ut Eccleſiæ Catholicæ auctoritatis illuſtratione diutius deſtitui plane non deberent, ſed proponenda aliquando eſſent imitanda fidelibus, ut glorificaretur per illam Dominus Pater miſericordiarum.

Ejus nativitas, & infantia.

§. 2. Quam etiam ob rem nonnulla de ejuſdem virtutibus, & miraculis hic duximus ex legitimis actis referenda. Dilecta Dei filia Franciſca ex Paulo Buxio, & Jacobella de Broffedeſchis Romanis, nobilibus genere, ſed longe nobilioribus prole conjugibus nata, & è Laurentii Mariti familia de Pontianis vocata, data eſt Eccleſiæ ſuæ a Domino circa Annum 1384. Quæ, ut erat ſorte gratiæ Spiritus Sancti ſortita animam bonam, vel in infantia ſua ſigna futuræ ſanctitatis dabat. Averſabatur gaudia hujus ſæculi, ejuſque ætatis ludos, & illecebras abhorrens, ſolitudine magnopere capiebatur. Creſcens confortabatur ſpiritu, & quam amabat, ſolitudine fruebatur, in dies magis orationi vacando.

Nupta virum habuit tamquam non haberet.

§.3. Undecimum annum nata, ut jugum Domini cito portare inciperet, Chriſto virginitatem conſecrare, & Monaſterium ingredi propoſuit, ſanctoque propoſito hujuſmodi convenienter vivendo, quaſi ſolitariam vitam agebat, & jam in cœlis converſari incipiebat. Verum quia voluntas Dei erat, ut conjugalis ſtatus perfectionis grande documentum daret, parentes quibus ſubdita erat, nubere viro diviti, & nobili eam voluerunt, illa vero haud deſiit nupta cogitare, quæ Dei ſunt, ſed in ſancto, & immaculato conjugio, virum habuit tamquam non haberet, & quemadmodum Sara obediebat Abrahæ, ſic illa viro ſemper obediens fuit.

Meditationibus, aliiſque ſanctis operibus ſtuduit.

§.4. Curis familiaribus a ſpiritualibus minime diſtrahebatur, ſed rebus domeſticis diſpoſitis, non egrediebatur foras cum Dina, ut videret filias alienigenas, ſed ipſas horas in ſecreto cubiculi ſui devote orando, & meditando quotidie tranſigebat. Abſtinebat ſpectaculis, nuptiarum celebritatibus, non ingrediebatur domum convivii, neque etiam cognatorum, ejuſque oblectamenta, & deliciæ erant Eccleſias, & Hoſpitalia frequentare, verbi Dei prædicationibus, & divinis Officiis cum devotione intendere.

Religioſam domum pro Oblatis Congregationis montis Oliveti in Urbe inſtituit.

§.5. At qua ratione in dies magis Chriſto placeret indagans, quod ſibi viro alligatæ non licebat, id, ut ſorores ſuæ in Chriſto Romanæ mulieres præſtarent, curavit. Itaque complures a ſæculari ad arctioris vitæ inſtitutum revocans, domum religioſam Oblatarum in Regula Beati Benedicti Congregationis Montis Oliveti in Urbe inſtituit. Et cum dediſſet Domino innupta, dediſſet nupta fructus ſuos, multiplicans Deus cum illa miſericordiam ſuam, fructificare etiam eam voluit in ſancta viduitate.

Et inter eapoſt viri obitum adſcribitur.

§.6. Itaque defuncto marito, paucis annis ante ſuam dormitionem, variis ſervitutis obſequiis non deſtitit Chriſto famulari. Proinde ſanctum clauſtralis vitæ propoſitum ſollicite adimplere volens, abſque mora Oblatas, quas ipſa Chriſto pepererat, nudis pedibus adit, ac vinculo de collo pendente, prona in terram, multiſque cum lacrymis, quaſi peccatris indigna, non tamquam earum parens ſuppliciter illas orat, ut ſe ipſarum numero adſcribant. Adſcripta, verbo, & exemplo magnopere, ut par erat, in ſororibus profecit, donec conſummato curriculo, ad coronam Juſtitiæ accipiendam de manu Dei, ætatis ſuæ Anno LVI. virtutum donis onuſta, & ſignis, ac prodigiis clara, a Domino evocata eſt.

Google

Humilitate, & in proximum caritate eximia claruit.

§.7. Cujus ex multis, ac præclaris virtutibus humilitas in primis, per quam ad ſolidam, veramque celſitudinem pervenitur, maxime enituit. Non illi, etiam dum in conjugio vixit, quamquam nobili, & opulento viro collocatæ, ſerica, non auro contexta, ſed vilis, & lanea veſtis. In clauſtrali vita, eſſet licet omnium Oblatarum mater, item domi, quaſi Domina, miniſtrari numquam, ſed memor Domini verbi, miniſtrare omnibus amabat: ac tamquam ancilla tractari, & ancilla videri delectabatur: alioque honoris titulo, quam peccatricis, immunditiæ vaſculi, fœminæque viliſſimæ, & abjectæ ſe minime inſignivit. Nec verbis tantum, ſed re etiam propter Chriſtum, ut abjecta eſſet, ſedulo curabat: itaut ſæpe e ſub urbana vinea ſua revertens, lignorum faſces in capite pauperibus portaret, interdum aſellum lignis, & ſarmentis in uſum ſimiliter pauperum onuſtum per Urbem ageret, oſtendens videlicet, omnia eſſe facilia charitati. Qua etiam beatam Mulierem abunde fuiſſe a Spiritu Sancto donatam, præter hujuſmodi perfectionis opera, cujus eſt vinculum charitatis, illi præterea declarant: Super egenos, & pauperes benigne, & multifariam reſpiciebat: largas eleemoſynas, hoſpitalium præſertim infirmis erogabat. Viſitabat eos frequenter, neque ſolum afferebat corporis cibaria, ſed monita etiam ſalutis, & ad Eccleſiæ ſacramenta ſuſcipienda illos inducebat. Pium afflictos conſolandi officium, ad amorem Dei, & mundi contemptum cohortando, aſſidue præſtitit. Orabat frequenter pro peccatoribus ferventi ſpiritu, maximeque in id incumbebat ejus ſolicitudo, ut Romanas Matronas a pompis ſæculi, & ornatus vanitate abduceret.

Patientia, & fortitudine multa claruit

§. 8. Et quoniam, ut Beatus inquit Gregorius, pœna interrogat, ſi quietus veraciter amat, ſicut non extollebatur proſperis, ſic tribulationibus agitata, non ſolum æquo animo, patienterque ferebat, ſed novit etiam, Sanctorum æmulando virtutem, Domino gratias agere. Nam exilio Mariti, bonorumque magna jactura, & domus univerſæ mœrore aliquando graviter tentata, ejus querelæ benedictiones illæ frequentes fuere: *Dominus dedit, Dominus abſtulit, ſit nomen Domini benedictum*. Potuit ſimiliter in eo, qui illam conſortabat, non ſolum adverſa mundi hujus, ſed Principis quoque tenebrarum viſibilibus inſultibus fortiter reſiſtere. Sæpe enim inter orandum à Diabolo verberibus affecta, ad terram alliſa, cæſaque in facie, induta loricam juſtitiæ, & ſumpto ſcuto fidei, tentatorem ſic imperterrita eluſit, ut illi formidabilis evaderet, ſed & Angeli præſidio, quem familiarem protectorem, & comitem ſingulari Dei beneficio habebat, ab hujuſmodi inimici tentationibus defenſam in actis conſignatum apparet. Unde factum putatur, ut poſt Beatæ Franciſcæ dormitionem, ſtatim ejuſdem imagines cum Angelo pingerentur, & uſu retentum fuerit.

Aſperitate vitæ, & maxima obedientia enituit.

§. 9. Nec minori virtute in Chriſto Jeſu cum hoſte domeſtico pugnavit. Sed exemplo electorum Dei, admirabilem in modum caſtigavit corpus ſuum, & in ſervitutem redegit. Cibum illi ſemel in die herbæ, & legumina, aqua potum præbuerunt. Sive vigilaret, ſive dormiret, aſperum laneum induſium non exuebat, duroque cilicio, ac ferreo cingulo ſuper nuda membra mortificabat; accedebant flagella ferreis aculeis, aſpera quibus corpuſculum, quamquam aliunde attritum, ſeveriſſime atterebat. Sed quoniam tanti illi erat obedientia, ut juſſa ageret etiam, quod nolebat, confeſſarii mandato ab hujuſmodi corporis cruciatibus modice temperavit. His autem modis, eum qui foris eſt, hominem affligens, ex quo ille, qui intus eſt, firmior redditur,

Divinorumque contemplatione.

magno mentis ardore, divina omnia, præſertim Domini Paſſionem contemplabatur, tantumque lacrymarum profundebat, ut doloris ſenſu acerbiſſimo confici putaretur. Sæpe cum oraret, maxime ſumpto Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, ſpiritu in Deum elevata, ac cœleſtium contemplatione rapta immobilis perſiſtebat.

Miraculis vivens illuſtris fuit, quorum aliqua referuntur.

§. 10. Hujuſmodi virtutem ardentis fidei munere ſtabilitas, miraculorum clariſſimis luminibus manifeſtare volens mirabilis Dominus, multa grandia ſigna, multaque mirabilia operari per Sanctam ſuam, etiam viventem, & dormientem dignatus eſt.

Ægrum a comitiali morbo ſanavit.

§. 11. Nam ut ex multis pauca referantur, primum ſuper ægros manus impoſuit, & bene habuerunt. Siquidem comitiali morbo graviſſimo quinque annorum ægrotus adoleſcens, Meoicus nomine. Tartagliæ cujuſdam filius, cum illum ad ſanctam Mulierem Rentius avunculus duxiſſet, ut orationibus ejus juvaretur, & illa manu ſuper ægroti caput impoſita bene ſperare juſſiſſet, quando divina bonitate confideret, amplius morbum non paſſurum, confeſtim ſanatus eſt.

Hernia laborantem liberavit.

§. 12. Ejuſdem manus contactu, puerum Lelii de Cinque Romani filium, hernia cum ruptura laborantem, & mox Chirurgo tradendum extrema remedia adhibituro, ſtatim ſimiliter ancilla Chriſti ſanavit.

Brachii uſum mulieri reddidit.

§.13. Ac Sanctæ auxilium implorando obviam illi facta fœmina quædam, Angelella nomine, quæ ex articulari morbo brachii uſum abſque ſpe ſanitatis perdiderat, illico convaluit.

Panes multiplicavit.

§.14. Dedit quoque admirabiliter per illam Dominus eſcam eſurientibus, & opera, quæ ipſe fecit, innovavit. Cum in Monaſterio ageret Oblatam, contigit aliquando, ut ſororibus, tunc numero undecim, ſub refectionis horam panis paucula ſolum fragmenta, quæ vix tribus reficiendis ſufficerent, eſſe cognoſceret, quamobrem, cæteris valde ſollicitis, ſola ipſa immota Dominum proviſurum inquit, poſitiſque fragmentis ſuper menſam benedixit, & comederunt omnes agentes gratias Deo, ac ſaturatæ ſunt, tantumque panis ſuperfuit, ut caniſtrum impleretur

Ea orante Vvæ ſitientiq

§. 15. Ad hæc, cum ex iiſdem ſororibus com-

bus Sororibus apparet.

complures extra Urbem, ligna parandi cauſa, menſe Jannario eſſent, ac præ labore ſitirent, & ad aquam bauriendam ullam ex iis procul ire Franciſca honeſtum non duceret, in Domino ſperare illaa jnbet, Dominnmque proviſurum pariter affirmat; tum vero ſtatim ad vicinam arborem converſæ, vitem, & in ea tantum Vvæ adipiciunt, nt ſnum unaquæque botrum, juſſu Franciſcæ gratias Deo agentis, decerpere, ac ſitim extinguere potuerit.

Super aquas orans, ſiccis veſtibus egreditur.

§. 16. Elementa quoque non ſemel Beatæ Franciſcæ Sanctitatis teſtimonium dederunt. Primum enim, cum in vigilia Sanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli a viſitanda Apoſtoli Pauli Baſilica, nonnullis ex ſororibus comitata reverteretur, in proximam vineam ſuam cum ſletiſſet, ibiq; ad aquę rivum ſediſſet, mentemq; levaſſet ad Deum, in extaſim rapta, ſuper labentem Aquam, minime advertens, Genua fleſit, nec modico tempore Aqua circnmſepta perſtitit; poſtquam vero ad ſe rediit, ſiccis vero veſtibus ex Aqua egreſſa eſt, non ſecus, acſi illam non attigiſſent. Simili deinde miraculo eodem anno, & loco, B. Virginis Mariæ Horas recitans, Ancilla Dei honorificata eſt, maximo enim imbre in aperto oppreſſa, orare nihilominus perſeveravit, & comitibus omnibus madidis, ſola madefacta non eſt.

Cordium ſecreta agnoſcit, & aperit

§. 17. Potens etiam fuit, cæleſtis gratiæ donn, ſecreta cordium cognoſcere. Etenim Laurentium Tuccii filium adoleſcentem a propoſito occidendi gladio linguæ Franciſcum Sclavium educatorem ſuum revocavit, Chriſtiana charitate illum corripiendo, & a concepto peccato dehortando, quod nulli revelaverat.

Infantis obitus prævidet.

§. 18. Simili ſpiritu mortem inopinatam incolumis infantis, quaſi prævidens, vitam illi æternam procuravit. Nam hora ſecunda noctis, quæ diem natalem ejuſdem infantis ſequuta eſt, domo præter morem egreſſa, ſtimulo charitatis, & gratia Spiritus ſancti, quæ tarda neſcit molimina, impellentibus, intempeſtiva ſolicitudine, ut cæteris videbatur, cum nulla accelerandi baptiſmi appareret cauſa, ut ſtatim baptizaretur curavit, poſt baptiſma vero ſubitus infantem morbus, qnem mors conſequuta eſt, occulto Dei judicio invaſit. Et his quidem ſignis inter cætera clarificavit Dominus famulam ſuam in ſervitute corruptionis vitæ hujus degentem.

Mortuæ corpus odore fragrat.

§. 19. Poſtquam vero ab hac ſervitute in libertatem gloriæ liberata eſt, ipſo die durmitionis ejus, quæ Urbem univerſam commovit, & duobus ſequentibus, quibus diebus ejus corpus inhumatum fuit in Eccleſia S. Mariæ Novæ nuncupata, ſimili miraculo, quo Sanctorum ſuorum corpora non ſemel honoravit, Franciſcæ etiam corpus honorare dignatus eſt Dominus. Tantis enim odoribus fragravit, ut omnia odoratis floribus referta viſa fuiſſe, acta teſtentur.

Miraculiſque multis claruit, quorum pauca hic referuntur.

§. 20. Multa exinde Ancillæ Dei ſanctimoniæ præclara miracula fidem fecerunt. Complures enim graviſſimis, & extremis morbis opem, quam in medicinæ auxiliis invenire non potuerunt, in ejus, vel libri Horarum B. Mariæ Virginis, vel veſtium contactu, per ejus merita, & interceſſionem, præſentaneam invenerunt.

Mulieri viſum reſtituit.

§. 21. Conſtat enim inter cętera Viterbienſem fœminam Augnſtiuam Angeli lippitudine, quæ viſum illi ademerat, panno oculis admoto, quo ſacrum Franciſcæ corpus contectum fuerat, ſubito ſanatam.

Poſt infectum liberavit.

§. 22. Et Hieronymum quemdam Aromatarinm, qui peſte laborabat in articnlo mortis ejuſdem ſanctæ Veſte ſuperinjecta, ac voto eidem facto ſubito ſimiliter convaluiſſe.

Febri alteram brevi morituram ſanavit.

§. 23. Aliam vero fœminam febri cum pleuritide ad perniciem procedente affectam, cui medicus neque ad ſequentem diem vitam promittebat, Franciſcæ velo lateri impoſito, dolore ſtatim liberatam, & poſtridie e lecto lanam conſurreſiſſe.

Morbo ſimili alteram laborantem ſanam reddidit.

§. 24. Multi etiam Sanctæ mulieris auxilio, & interceſſione devote ſolum invocatis, e morbis ſimiliter variis, & gravibus divina gratia evaſerunt. In his mulier quædam nomine Magdalena de Clarellis, peſte, & ipſa laborans, quæ quamquam chirurgi ſcalpello læſa brachii dolore ita cruciaretnr, ut non putaretur a morte procul abeſſe, eadem hora convalnit, qua mater ad Franciſcæ ſepulchrum pro filiæ ſanitate oravit.

Puero greſſum conſtituit.

§. 25. Inſigni quoque miraculo crurum ſanitate, B. Franciſcæ intereeſſione, a Domino donatus fuit puer annorum quatuor, Pauli Totti filius, qni cum gravibus ulceribus inceſſu prohiberetur, mater, quod puerum minime ſaneſcere medicinæ remediis cerneret, illo in ulnis ſuſcepto, cum ad Sanctæ Imaginem in Eccleſiam B. Mariæ Tranſtyberim pro ejus ſanitate devote oratum veniſſet, nondum finita oratione, ecce es ulnis deponi puer rogat, depoſitus ambulare incipit, ac domum pedibus redit, ſolitiſque ligaminibus, & emplaſtris emotis, non ſolum ſanis cruribus, ſed etiam, ut divina magis per Sanctæ ſuæ merita eluceret potentia, ſine cicatricibus invenitur.

Vicarius itaque Eugenii IV. ſuper eius vitam, & miraculis, ſtatim poſt obitum inquiſitionem fieri inſtit.

§. 26. Hujns itaque tam excellentis ſanctitatis lucernam, quoniam ſub modio eſſe nolebat Dominus, ſed aliquando ſuper candelabrum, Apoſtolicæ auctoritatis decreto, conſtituendam præordinaverat, factum eſt, vel paucis menſibus poſt felicem Sanctæ obitum, ut bo: me: Andreas Epiſcopus Auximanus fe: re: Eugenii Papæ IV. Prædeceſſoris Noſtri tunc in Urbe in ſpiritualibus Vicarius, examen teſtium ſuper ejus vita, & miraculis committeret Epiſcopo Bovenſi, ac Priori Monaſterii Sanctæ Crucis in Hieruſalem Ordinis Chartuſienſis, qui multorum teſtimoniis ſuſceptis, ſummariam inquiſitionem egerunt.

Proceſſus per Cardinalem ad hoc deputatum ad ulteriora deductus fuit.

§. 27. Deinde vero biennio, ac nonnullis menſibus elapſis, & cauſa bo: me: Cardinali de Albertis delegata, inſtantibus Procuratore, & Syndico Monaſterii S. Mariæ Novæ, anno 1443. proceſſu cauſæ hujuſmodi coram bo: me: Dominico Cardinale Firmano nuncupato, ſubdelegato Cardinalis de Albertis, rite inſtituto, triginta, & octo teſtes ſuper octoginta articulis recepti ſunt.

§. 28. De-

Digitized by Google

Duo poſtea Epiſcopi juſſu Nicolai V. alium deſuper proceſſum fecerunt.

§.28. Defuncto Eugenio Prædeceſſore prædicto, anno 1451. meritis B. Franciſcæ exigentibus, fe: re: Nicolaus Papa V. pariter Prædeceſſor noſter, qui Eugenio in Apoſtolatu ſucceſſerat, Canonizationis ejus negotium aggreſſus, inquiſitionem peragi per Spoletanum, & Mindonenſem Epiſcopos mandavit, coram quibus a Procuratore, & Syndico prædictis teſtes ad numerum centum, & triginta duorum ſunt producti, & ſuper novis articulis rite, & recte recepti, ac proceſſus accurate, & legitime formatus.

Dies obitus B. Franciſcæ feſtus habitus eſt uſque ad Clemētē VIII qui dictam Canonizationem terminare volens.

§.29. Ac licet rem tranſigi, & B. Franciſcam Sanctam declarari, nec tunc temporis, neque poſtea tot annis ſucceſſerit, tamen Dominus Sanctæ ſuæ ſummum honorem in terris debitum, ad hanc uſque diem occulta diſpenſatione differri volens, non permiſit interea aliis honoribus deſtitui: numquam enim devotio fidelium erga Ancillam ſuam refrixit in Urbe, quinimo die tranſitus ejus, Auctoritate Apoſtolica, & Populi Romani pia ſolicitudine in honore, & in Curia Capitolina feſtus habitus fuit, donec fel: re: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter, pro ſui Paſtorali providentia, ſpiritu Dei motus, piis ejuſdem Populi Romani precibus benigne aures præbens, Canonizationis B. Franciſcæ opus, ad decorem, & utilitatem domus Dei jamdiu cœptum, conſummandum cenſuit.

Tribus Rotæ Auditoribus negocium cōmiſit.

§.30. Itaque bo: me: Seraphino S. Salvatoris in Lauro, necnon dilectis filiis noſtris Hieronymo S. Blaſii de annulo Pamphlio, & Io: Garziæ SS. Quatuor Coronatorum tit. S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Millino nuncupatis, tunc Sacri Palatii Apoſtolici cauſarum Auditoribus commiſit, ut viderent: an ſecundum Sacrorum Canonum decreta, & Eccleſiæ Romanæ receptum morem Canonizatio hujuſmodi celebrari poſſet. Illis vero, & in eorum locum, iiſdem ad Cardinalatus honorem eorum exigentibus meritis promotis, poſtea ſubrogati dilecti etiam filii Franciſcus Penuia, Horatius Lancellottus, & Io: Baptiſta Pamphilius ejuſdem Sacri Palatii cauſarum pariter Auditores, proceſſus, & acta omnia ab exordio cauſæ, ut res poſtulabat recenſentes, probationes diligenter perpenderunt, novoque proceſſu rite confecto, ſanctitatis, & miraculorum B. Franciſcæ ab ejus obitu ad annum uſque 1604. quo anno hæc agebantur, continuam, conſtantemque famam probari voluerunt.

Eo defuncto Paulus habita relatione, & ſententia dd. Auditorū Canonizationis definitionem Card. præfectis Sacris ritibus commiſit.

§.31. Verum, viam univerſæ carnis ingreſſo Clemente Prædeceſſore, & humilitate Noſtra ad ſummum Apoſtolatus gradum nullo ſuffragio meritorum a Domino vocata, nec ceſſante Populo Romano ſancta ſedulitate inſtare, ut cauſa Canonizationis hujuſmodi abſolveretur; Nos ex officii debito Paſtoralis, quæ ad Dei laudem, & fidelium ædificationem ſunt, quantum in Domino poſſumus, promovere cupientes, ac non ambigentes, id genus eſſe triumphalem Canonizationis honorem, per quem ſapientiam Sanctorum narrant Populi, & laudem eorum nunciant Eccleſiæ, patriæque Noſtræ Inclitæ Urbis charitate cogente, ne filiæ ſuæ merita veneratione, quaſi nova corona deſtitueretur, Prædeceſſorum Noſtrorum veſtigiis inſiſtentes, rei tantæ in nomine Domini perficiendæ conſilium cœpimus. Quapropter cognita, eorumdem ex Auditorum relatione, illorum pro Canonizatione ſententia, illam, & univerſam cauſam a Venerabilibus Fratribus Noſtris S.R.E. Cardinalibus Sacris Ritibus, & Cœremoniis Præfectis, accuratiſſime recogniſci, & examinari mandavimus.

Qui tandem B. Franciſcam Canonizandā eſſe cenſuerunt.

§.32. Qui re diu multumque diſcuſſa, ac diſputata, Beatæ Franciſcæ vitæ excellentem cum fide ſanctitatem, & præclara miracula ex omnibus proceſſibus, primo excepto, ſatiſque legitime ad rem, de qua agebatur, probata, ad Canonizationem procedi recte poſſe cenſueverunt.

Hic Pont. horum omnium relationem in Conſiſtorio Secreto habuit, & etiam ſententiam Card. qui et ipſe omnes hortatus eſt ad pia operibus divinum deſuper auxilium implorandum.

§.33. Itaque eorum ſententia una cum omnibus, quæ in cauſa erant, in Conſiſtorio Noſtro Secreto a Venerab. Fratre Noſtro Dominico Epiſcopo Hoſtien. S.R.E. Cardin. Pinello nuncupato, Sacri Collegii Decano, & eorumdem Cardinalium antiquiore, ſummatim, & appoſitè relatis, cum reliqui Cardinales, qui adfuerunt, idem cenſuiſſent, in publico frequenti Conſiſtorio audita dilectorum filiorum Cameræ Urbis Noſtræ Conſervatorum pro Canonizatione hujuſmodi, per dilectum filium Hieronymum de Rubeis P. R. Advocatum habita diſerta oratione, ac de re tanta Nos, ut oportebat, cum iiſdem Cardinalibus, & Epiſcopis deliberaturos reſponſo dato, eoſdem Cardinales, & Epiſcopos ad implòrandum eleemoſynis, jejuniis, & orationibus divinum auxilium in Domino hortati ſumus.

Tandem ſententiam in Conſiſtorio Prælati comprobarunt.

§.34. Deinde eorumdem Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum in Urbe præſentium, Conſiſtorio ſemipublico indicto, in quo etiam Noſtri, & Apoſtolicæ Sedis Notarii, & Sacri Palatii Apoſtolici cauſarum Auditores vocati adfuerunt, iidem Cardinales, Patriarchæ, Archiepiſcopi omnes, Beatam Franciſcam ex jis, quæ a Nobis propoſita, & ex proceſſu relata fuerant, jure canonizandam eſſe cenſuerunt.

Et Pontifex diem Canonizationis præfigendam ſibi reſervat.

§.35. Quorum ſententiis auditis, Nos gratias Deo agentes, quod ancillam ſuam per miniſterium noſtrum honorificari velle dignaretur, Canonizationis diei declarationem Nobis reſervavimus, omneſque ad devote interim nobiſcum orandum, & eleemoſynis, jejuniis, ac ſacrificiis cœleſtem Spiritus Sancti favorem in eam rem infirmitati noſtræ procurandam, iterum adhortati ſumus.

Tandem ſervatis ſervandis, Beatam Franciſcam ſanctam eſſe pronunciat, & canonizat.

§.36. Ac tandem rite peractis omnibus, quæ Sanctorum Patrum auctoritas, Sacrorum Canonum ſtatuta, Sanctæque Romanæ Eccleſiæ antiqua conſuetudo in re hujuſmodi peragenda præſcribunt, hodie in ſacra Beati Petri Principis Apoſtolorum Baſilica, ad quam una cum iiſdem Fratribus Noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, aliiſque Romanæ Curiæ Prælatis, Officialibus, ac Familiaribus Noſtris, Clero ſæculari, ac regulari Hymnum *Ave maris ſtella*,

Digitized by Google

Beatæ Mariæ Virginis, cantorum cœtu reſonante, ſolemni ritu proceſſimus, maxima populi frequentia. Poſt prædictorum Conſervatorum, pro Canonizationis decreto, per eumdem Advocatum conſuetas petitiones repetitas, poſt ſacras Litanias, Hymnoſque decantatos, precibuſque in ſpiritu humilitatis præmiſſis, ac Spiritus Sancti gratia rite implorata: Ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad Fidei Catholicæ exaltationem, & Religionis Chriſtianæ augmentum, auctoritate ejuſdem Sanctiſſimæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac noſtra, de Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum in Urbe præſentium conſilio, & unanimi conſenſu, Beatam Franciſcam Romanam, ex Oblatis Monaſterii Turris ſpeculorum Urbis, Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Montis Oliveti, cujus corpus Romæ in Eccleſia Sanctæ Mariæ Novæ nuncupata in pace quieſcit, de cujus ſanctitate vitæ, fidei ſinceritate, & miraculis plene conſtabat, & conſtat, Sanctam eſſe definivimus, ac Sanctarum mulierum catalogo adſcribendam decrevimus, prout præſentium tenore definimus, decernimus, & adſcribimus, illamque omnes fideles venerari mandavimus, & mandamus.

Ejuſque in honoré, eccleſias conſtrui, & feſtum die 9. Martii celebrari jubet.

§.37. Statuentes, ut ab univerſali Eccleſia in ejus honorem Eccleſiæ, & Altaria, in quibus ſacrificia Deo offerantur, ædificari, & conſecrari poſſint, & ſingulis annis die 9. Martii feſtum ipſius, & officium Sanctarum nec Virginum, nec Martyrum ad Breviarii Romani præſcriptum devote celebretur.

Indulgentias ejuſdem Sepulchrum viſitantibus elargitur.

§.38. Præterea eadem auctoritate, omnibus vere pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis, qui annis ſingulis eodem die feſto, ad ſepulchrum, in quo corpus ejus requieſcit, devote acceſſerint, nec non Eccleſias, & Altaria in ipſius honorem conſtructa devote pariter viſitaverint, eaſdem indulgentias, & peccatorum remiſſiones conceſſimus, & elargiti ſumus, prout concedimus, & elargimur, quæ cæteris dicti Ordinis Eccleſiis in diebus Feſtis ejuſdem Congregationis Montis Oliveti Sanctorum jam conceſſæ ſunt.

Præſentibus huic Canonizationis peccatorum remiſſionem concedit.

§.39. Denique exactis omnibus, quæ Canonizatio hujuſmodi poſtulabat, ac Deo Patri immenſæ majeſtatis, venerandoque ejus vero, & unico Filio, Sanctoque paraclito Spiritui laudibus ſacro Hymno cantatis, Eccleſiæ communi prece oravimus Dominum, ut quoniam B. Franciſcæ feſtivitate gaudebamus, ejus exemplo piæ devotionis erudiremur affectu, ac ſacroſanctis ſacrificiis ad Altare Principis Apoſtolorum Pontificali ritu, cum ejuſdem Sanctæ commemoratione oblatis, plenariam omnibus Chriſtifidelibus ibi præſentibus, ad Dei laudẽ, & gloriam Sanctæ ejus, peccatorum indulgentiam, & remiſſionem conceſſimus.

Sanctęque Franciſca præſidium implorat.

§.40. Confiteamur igitur Dominum Dominorum, per quem amici ejus honorificantur nimis, & a quo gloria, & honor omni operanti bonum. Et quoniam Sanctæ etiam hujus præſidium jam cernimus Nobis divinitus comparatum, æquum eſt, Nos ſempiternam clementiam orare, ut cujus in terris voluit his noſtris calamitoſis temporibus gloriam manifeſtari, illam etiam in tribulationibus noſtris Nobis adeſſe, & obſecrationes pro Eccleſiæ ſanctæ exaltatione, hæreſum extirpatione, Principum Chriſtianorum unione, patrocinio ſuo promovere ſentiamus per Chriſtum Dominum noſtrum.

Hujus Bullæ tranſumptis credi mandat.

§.41. Cæterum, quia nimis difficile foret, præſentes noſtras literas ad ſingula loca, ubi opus eſſet, deferri, volumus, ut earum exemplis etiam impreſſis, manu publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipſis præſentibus, ſi exhibitæ, vel oſtenſæ eſſent, haberetur.

Sanctionemq; pœnalem apponit.

§.42. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum decreti, definitionis, adſcriptionis, mandati, ſtatuti, conceſſionis, elargitionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 29. Maii 1608. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, quarto Kalendas Junii, Pontificatus noſtri Anno IV.

✠ Ego Paulus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

✠ *Ego Dominicus Epiſcopus Oſtien. Card. Pinellus.*

✠ *Ego Fr. Hieronymus Epiſcopus Portuen. Card. Aſculanus.*

✠ *Ego Antonius Maria Epiſcopus Præneſtin. Card. Gallus.*

✠ *Ego Antonius Epiſcopus Albanen. Card. Saulius.*

✠ *Ego Marianus Epiſcopus Tuſculan. Card. de Camerino.*

✠ *Ego Evang. tit. S. Laurentii in Lucina Preſb. Card. Conſentinus.*

✠ *Ego Gregorius tit. Sanctæ Mariæ Tranſtyberim Preſbyter Cardinalis de Monte Elpero.*

✠ *Ego Franc. Maria tit. S. Mariæ in Ara Cœli Preſb. Card. a Monte.*

✠ *Ego Octavius tit. S. Alexii Preſb. Card. Paravicinus.*

✠ *Ego Octavius tit. S. Praxedis Preſb. Card. Aquaviva.*

✠ *Ego Octavius tit. S. Sabinæ Preſb. Card. Bandinus.*

✠ *Ego Laurentius tit. S. Laurentii in Pane, & Perna Preſb. Card. Blanchettus.*

✠ *Ego Bartholomæus tit. S. Mariæ in Porticu Preſb. Card. Ceſius.*

✠ *Ego*

Digitized by Google

✠ *Ego Franciſcus tit. S. Mariæ de Populo Preſb. Card. Mantica.*

✠ *Ego Pompejus tit. S. Balbinæ Preſb. Card. Arigonus.*

✠ *Ego Bonifacius tit. S. Hieronymi Illiricorum Preſb. Card. Bevilaqua.*

✠ *Ego Dominicus tit. S. Honufrii Preſbyter Card. Thuſcus.*

✠ *Ego Robertus tit. S. Mariæ in Via Preſb. Card. Bellarminus.*

✠ *Ego Dominicus SS. Duodecim Apoſtolorum Preſb. Card. Gymnaſius.*

✠ *Ego Antonius tit. S. Crucis in Hieruſalem Presb. Card. Zapata.*

✠ *Ego Innoc. tit. SS. Nerei, & Achillei Preſb. Card. Bubalus.*

✠ *Ego Joannes tit. S. Marci Preſb. Card. de Vicentia.*

✠ *Ego Jacobus tit. S. Stephani in Monte Cœlio Preſb. Card. Sanneſius.*

✠ *Ego Hieronymus tit. S. Blaſii de Annulo Preſb. Card. Pamphilius.*

✠ *Ego Ferdinandus tit. S. Euſebii Preſbyter Card.*

✠ *Ego Scipio tit. S. Chryſogoni Presb. Card. Burgheſius.*

✠ *Ego Ludovicus tit. S. Pancratii Preſb. Card. Montis Regalis.*

✠ *Ego Mapheus tit. S. Petri in Monte Aureo Preſb. Card. Barberinus.*

✠ *Ego Jo: Garſia tit. SS. Quatuor Preſbyter Card. Millinus.*

✠ *Ego Marcellus tit. SS. Quirici, & Julitæ Preſb. Card. Lantes.*

✠ *Ego Franciſcus Sfortia Diac. Card. in Via Lata.*

✠ *Ego Alexander S. Laurentii in Damaſo Diac. Card. Montaltus S. R. E. Vice-Cancellarius.*

✠ *Ego Andreas S. Angeli in foro Piſcium Diac. Card. Perettus.*

✠ *Ego Jo: Baptiſta S. Mariæ in Coſmedin. Diac. Card. Detus.*

CI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Suſpenſio abrogationis pœnæ excommunicationis contra Eccleſiaſticos Indiarum Occidentalium illicitæ negociationi vacantes inflictæ.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Illicitam negociationē eccleſiaſticis interdixerat Paulus abrogata tamen excommunicationis pœna.

§.1. Alias per Nos accepto, quod in Indiarum Occidentalium partibus inoleverat abuſus, ſeu potius corruptela, ut Clerici etiam in ſacris ordinibus conſtituti, ac etiam Eccleſiarum Parochialium Rectores, aliæque perſonæ eccleſiaſticæ partim ſub prætextu, quod redditus ſufficientes ad congruam ſuſtentationem non haberent, partim aliis frivolis cauſis, ſed potius avaritia adducti, diverſis illicitæ negociationis generibus ſe ſe involvebant in Eccleſiaſtici ordinis dedecus, eorumque animarum perniciem, & ſcandalum plurimorum. Nos talem abuſum de medio tollere, ac Eccleſiaſticas perſonas prædictas ab eorum erroribus ad rectam eccleſiaſticæ diſciplinæ normam revocare volentes, per noſtras in ſimili forma Brevis literas ſub datum die ſeptima Maii Pontificatus noſtri Anno II., motu proprio, & ex certa ſcientia noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine deteſtabilem hujuſmodi abuſum improbantes, Eccleſiaſticis quibuſcumque perſonis, & præſertim Sacerdotibus, ne quodvis illicitæ negociationis genus quovis prætextu, cauſa, & occaſione exercere auderent, vel præſumerent, ſub pœnis a ſacris Canonibus, & Apoſtolicis Conſtitutionibus contra illicitos negociatores inflictis per eos ipſo facto incurrendis expreſſe interdiximus, & prohibuimus, & contra eoſdem illicitos negociatores impoſterum per eaſdem poenas cum omni rigore, & ſeveritate procedi voluimus, ſtatuimus, & ordinavimus, excommunicationis tantum pœnam contra Sacerdotes illarum partium illicitas negociationes exercentes per quaſcumque Provinciales, aut Synodales Conſtitutiones, præſertim in Synodo Liman. editas quomodolibet impoſitam, & inflictam ex tunc perpetuo abrogavimus, & annullavimus, prout in dictis literis, quarum tenorem præſentibus haberi volumus pro expreſſo, plenius continetur.

Nunc hujuſmodi abrogationem ſuſpendit.

§.2. Nunc autem juſtis de cauſis animum noſtrum moventibus motu, & ſcientia, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus abrogationem, & annullationem excommunicationis pœnæ per Nos, ut ſupra factas ad noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum ſuſpendimus, ac ſuſpenſas eſſe decernimus, & declaramus, ita ut interim excommunicationis pœna Sacerdotes prædictos illicitæ negociationi vacantes, prout ante abrogationem, & annullationem prædictas arctet, & afficiat, ac Synodales Conſtitutiones præſertim Synodi Liman. prædictæ in ſuo robore permaneant, perinde ac ſi hujuſmodi abrogatio, & annullatio non emanaſſet, dictis tamen literis in ſuo robore permanſuris. Non obſtan. priori noſtra voluntate, ac aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 9. Junii 1608. An. IV.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris die nona Junii 1608. Pontificatus noſtri Anno IV.

Facul-

CII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Superioribus Religionum tranſmittendi Religioſos in Indias Occidentales per aliam viam, quam per Luſitaniam.

PAULUS PAPA V.

Univerſis, & ſingulis præſentes literas inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

SEdis Apoſtolicæ providentia circumſpecta, quæ ratione ſuadente aliquando decrevit, experientia deinde comperto, mutatione indigere, nonnunquam immutat, prout re mature diſcuſſa in Domino judicat expedire.

Gregorius XIII. prohibuit, quominus quis ad Chinam, Japoniamve ad Miſſiones exercendas proficiſceretur ſine licentia Sedis Apoſtolicæ.

§.1. Alias ſiquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter certis tunc espreſſis cauſis adductus, per ſuas in ſimili forma Brevis literas ſub datum die 28. Januarii 1585. Pontificatus ſui Anno XIII. omnibus Patriarchis, & Epiſcopis etiam Provinciæ Chinæ, & Japonis ſub interdicti Eccleſiaſtici, & ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, & Pontificalium exercitio; aliis vero Sacerdotibus, Clericis, & Miniſtris eccleſiaſticis tam ſæcularibus, quam cujuſvis ordinis regularibus cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſterent, ſub excommunicationis majoris pœnis ipſo facto incurrendis, interdixit, & inhibuit, ne ad eaſdem regiones, & Provincias Japonicas, Evangelii prædicandi, vel Doctrinam Chriſtianam docendi, aut ſacramenta miniſtrandi, aliave munia eccleſiaſtica obeundi cauſa, ſine ſua, & Sedis Apoſtolicæ expreſſa licentia proficiſci auderent.

Clemens VIII. data ſuperioribus regularibus Miſſionarios illuc tranſmittendi facultate decrevit ab hiſce Miſſionariis per Luſitaniam tantũ iter eſſe faciendum.

§.2. Poſtmodum autem rec. mem. Clemens Papa VIII. ſimiliter Prædeceſſor Noſter accepto, quod tam Chinæ, & Japonum, quam aliæ illis vicinæ, & adjacentes Inſulæ, Regiones, & Provinciæ, ac finitima Regna Indiæ Occidentalis ampliſſima, & populis refertiſſima erant, & pro tanta animarum multitudine ad fidem Catholicam traducenda, & ſpiritualibus alimentis fovenda, plures operarii, ac miniſtri neceſſarii erant, quam ex ſola religioſorum Societate Jeſu haberi poterant, omnibus, & ſingulis Mendicantium Ordinum Magiſtris, ſeu Prioribus Generalibus tunc, & pro tempore exiſtentibus indulſit, ut cum neceſſitas poſtulaſſet, quoslibet ordinis ſui ſpectatæ vitæ, & eruditionis religioſos, quos nimirum ad prædicta officia, & miniſteria idoneos, & utiles fore in Domino judicarent, per Luſitaniam dumtaxat, & ſuſcepta inde navigatione in Indias, & Civitatem Goan., atque ad Superiores Ordinum in illis partibus exiſtentes tranſmittere, & tam ipſi ſic tranſmittendi, quam alii ſuperiorum ordinum religioſi in eiſdem Indiarum partibus exiſtentes, & ad hoc munus obeundum a ſuis Magiſtris, Miniſtris, vel Prioribus generalibus, ſeu aliis Superioribus electi, & approbati tam ad Japonicas prædictas, quam ad alias proſimas, & adjacentes etiam Chinæ, & finitimorum Regnorum, & Terræ firmæ Indiæ Orientalis Inſulas, Regiones, & Provincias accedere poſſent. Cæterum omnibus, & ſingulis religioſis cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis eſſent, ſub excommunicationis majoris a qua non niſi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſent, nec non privationis vocis tam activæ, quam paſſivæ, ac dignitatum, adminiſtrationum, & officiorum quorumcumque, nec non inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda, ac exercenda pœnis ipſo facto abſque ulla declaratione incurrendis interdixit, & prohibuit, ne ex Inſulis Philippinis nuncupatis, ſive qualibet alia Indiarum Occidentalium, vel quæ pro partibus Indiarum Occidentalium tunc habebantur parte ad illas pertinente, & Japonicas, & alias illis proſimas adjacentes, & finitimas Inſulas, Provincias, & Regiones prædictas etiam quorumcumque privilegiorum eis, vel ſuis Ordinibus a dicto Clemente, & Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus ſuis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in genere, vel in ſpecie, etiam ſuper facultate prædicandi verbum Dei per univerſum mundum, eatenus conceſſorum, ſeu impoſterum etiam concedendorum, approbandorum, & innovandorum, niſi in illis de prohibitione hujuſmodi, & interdicto ſpecialis, ſpecifica, & espreſſa mentio cum ſufficienti derogatione fieret, aut quovis alio prætextu, & quæſito colore proficiſci, & tranſire auderent, vel præſumerent, & ſi qui eatenus, vel impoſterum ſecus facerent, poſtquam moniti eſſent, ſtatim ſub eiſdem pœnis, omni mora, & excuſatione ceſſante, ad dictas Inſulas Philippinas, vel alias partes Indiarum Occidentalium reverti, & redire omnino tenerentur, & ad id per quoſcumque Judices Eccleſiaſticos ſub eiſdem, & aliis eorum arbitrio infligendis pœnis cogi, & compelli poſſent, prout in dictis Gregorii, ac prædicti Clementis Prædeceſſorum deſuper etiam in forma Brevis ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 12. Decembris 1600. Pontificatus ſui Anno IX. confectis literis plenius continetur.

Paulus concedit, iter per aliam viam ſibi beneviſũ faciant.

§.3. Cum autem, ſicut ex inſinuatione cariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici accepimus, experientia compertum ſit, quod prohibitio accedendi ad Indias, & Civitatem Goan. alias, quam per Luſitaniam, nec qui ſperabatur es eo fructum protulit, neque Catholicæ fidei propagationis negocio utilis fuit: Nos paſtoralis officii noſtri debito, ut tantum opus Dei, omni ſublato impedimento libere peragi poſſit, quantum humilitati noſtræ ex alto conceditur, providere volentes, dictarumque literarum Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, omnibus, & ſingulis Mendicantium Ordinum Magiſtris, Miniſtris, ſeu Prioribus Generalibus, aut aliis quocumque nomine nuncupatis ordi-

Ordinum capitibus nunc, & pro tempore exiſtentibus, ut cum neceſſitas poſtulaverit, quoslibet ordinis ſui ſpectatæ vitæ, & eruditionis religioſos, quos nimirum ad prædicta officia, & munia idoneos, & utiles fore in Domino judicaverint, ad Superiores Ordinum in illis partibus exiſtentes, etiam per aliam viam, quam per Luſitaniam in Japonicas, & alias illis proximas adjacentes, & finitimas Inſulas, Provincias, & Regiones prædictas, ſervata in reliquis dictarum literarum Clementis Prædeceſſoris forma in omnibus, & per omnia, & non alias, tranſmittere libere, & licite valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus.

Derogat contrariis.

§.4. Non obſtan. interdicto, & prohibitionibus, ac literis dictorum Prædeceſſorum, aliiſque præmiſſis, nec non Apoſtolicis, ac Synodalibus, Provincialibus, & univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non prædictæ Societatis Jeſu, aliarumque Religionum, Provinciarum, & Regionum prædictarum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Prælatis, Superioribus, & perſonis, etiam particularibus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, hac vice ſpecialiter, & expreſſe in quantum noſtris prohibitioni, & interdicto, aliiſque præmiſſis adverſentur, harum ſerie derogamus, ac derogatum eſſe, & cenſeri, neque illa eis ullatenus ſuffragari volumus, & declaramus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis fidem addit.

§.5. Et quia difficile foret, præſentes literas, ubicumque opus venerit, oſtendi, & publicari, volumus, ut earum exemplis etiam impreſſis manu Notarii publici, vel alicujus dictarum Religionum ſecretarii ſubſcriptis, & perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, vel cujuſvis ex Generalibus prædictis ſigillo munitis, eadem prorſus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 11. Junii 1608. Pontificatus noſtri Anno IV.

Dat. die 11. Junii 1608. An. IV.

CIII.

Ampliatio privilegiorum Militiæ S. Stephani circa annuas penſiones Eccleſiaſticas, habitumque a Militibus deferendum.

De inſtitutione totoque ſtatu hujus Militiæ, vide in Conſtitut. LXX. Pii IV. His quæ. *Tom. IV. Par. II. fol. 138.*

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DUm generoſa Militum Militiæ Sancti Stephani Papæ, & Martyris, ſub felici religioſiſſimi Principis Ferdinandi Magni Hetruriæ ſibi ſubjectæ Ducis, & dictæ Militiæ Magiſtri auſpicio, gubernio, & directione plurimum progredientis geſta, laudabileſque, & glorioſas contra nefarios Turcarum auſus reportatas victorias animo perpendimus, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut eoſdem Milites, utpote Domini Noſtri Ieſu Chriſti athletas acerrimos, peculiari beneficientiæ noſtræ largitate proſequamur, eorumque commodis, & congruæ ſubſtentationi opportune conſulamus, ut ipſi exinde ad majora ab ipſorum Turcarum copiis trophæa reportanda alacriores reddantur, & promptiores.

Pius IV. immunitates, & exemptiones a decimis, & alias gratias, & ſignanter facultatem retinendi, & transferendi annuas penſiones ducat. 200. Militibus omnibus Sancti Stephani conceſſit.

§.1. Alias ſiquidem fælicis recordationis Pius Papa Quartus Prædeceſſor noſter, poſt erectionem, & inſtitutionem dictæ Militiæ ſub Regula Sancti Benedicti, per claræ memoriæ Coſmum tunc Florentiæ, & Senarum Ducem in Ducatu Florentiæ de licentia Sedis Apoſtolicæ ipſi Coſmo Duci per literas ejuſdem Pii Prædeceſſoris attributa, antea factam eidem Coſmo Duci Magno Magiſtro, nec non Conventui, Militibus, Priori, cæteriſque miniſtris Eccleſiæ dicti Conventus, & aliis perſonis, etiam in Sacris, etiam Presbyteratus ordinibus conſtitutis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque, cum cura, & ſine cura, beneficia eccleſiaſtica obtinentibus, eorumque beneficiis, præceptoriis, ſive Commendis, rebus, & bonis, diverſas exemptiones etiam a Juriſdictione Ordinariorum, libertates, immunitates, etiam a contributione decimarum, & onerum, indulta, privilegia, facultates, indulgentias, gratias ſpirituales, & temporales benigne conceſſit, & elargitus fuit, atque inter cætera indulſit omnibus, & ſingulis dictæ Militiæ Militibus etiam conjugatis, ac etiam bigamis, aliiſque prædictis, ut ſinguli ſingulas penſiones annuas, uſque ad ſummam 200. ducat. auri de Camera, ſuper quorumvis Cathedralium, & Metropolitanarum, aliarumque Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Canonicatuum,

& Præ-

Digitized by Google

& Præbendarum, dignitatum, perſonatuum, adminiſtrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura, ſæcularium, & qoorumvis ordinum regularium, fructibus, proventibus, joribus, obventionibus, & emolumentis, alias ſibi canonice reſervandas cumulative cum quibuſvis aliis penſionibus annois, quas illos ex qoovis alio privilegio Apoſtolico pro tempore percipere contingeret, ad vitam percipere, esigere, & levare, ac in ſuos uſus, & utilitatem convertere, libere, & licite valerent, prout in ejuſdem Pii Quarti Prædeceſſoris binis literis, prioribus nimirum ſub Kalendis Februarii, poſterioribus vero ſub oonis Julii datum, Pontificatus ſui Anno tertio confectis, plenius continetor.

Pius V. indultum obtinendi penſiones militibus iſtis abſtulit, & obventas per contractum matrimonii vacare decrevit in Conſt. 95. Sacroſanctum Tom. 4. Par. 1 fol. 38.

§. 2. Succeſſive vero piæ memoriæ Pius Papa V. etiam Prædeceſſot noſter, per ſuam, quæ incipit: *Sacroſanctum*, deſuper editam Conſtitutionem, revocavit, & abolevit omnia, & quæcumqoe privilegia, facultates, diſpenſatiooes, & indulta, percipiendi ſimiles penſinnes, fructus, & alias tes Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum eccleſiaſticorum, ſæculariom, & regularium dicti Sancti Stephani, cæteriſqne Militiis, & Hoſpitalibus, eorumque Militibos, Fratribus, & perſonis tam Clericis, quam conjogatis, qoiboſvis modo, & forma, ac qnibuſcumque de cauſis conceſſa, & approbata, ita quod ipſi ſive conjugati, ſive bigami, ſive Clerici, ſive etiam Presbyteri, nullas de cætero recipereot, ſed eas ſolas, quas tooe habebant, retinerent, & ex quoque per futurum contractum matrimonii estioctæ cenſerentur, prout in eadem Conſtitutione latius continetur.

Sixtus V. Bullis Pii V. quoad iſtos Milites revocavit in Conſt. 171. Circumſpecta. Tom. 5. Par. 1. fol. 121.

§. 3. Poſtmodum rec. mem. Sixtus Papa V. ſimiliter Prædeceſſot noſtet, confiderans ſuis potiſſimum temporibus hujuſmodi Milites, pro Dei, & Chriſtiani oominis glnria, & fidei Catholicæ defenſione, non ſolnm ſæpius in diverſis espeditionibus contra &c. *Omittitur reſiduum, quia tota Bulla legitur loco hic in margine indicato.*

Paulus ex cauſis, quæ hic recenſentur.

§. 4. Cum autem, ſicut Nobis innoteſcit, dicta Militia ſub felicibus ipſios Ferdinandi Magni Dueis auſpiciis, fortium, & ſtrenuornm Militum, triremnmque, & aliorum Navigiorum bellicis, & nauticis apparatibus optime inſtructorum oumero copioſo aucta, ipſique illius Milites piratarum infidelium oras, Tyrrenique maris paſſim iofeſtantiom escurſionibus, & deprædationibus, armata claſſe obſiſtentes, noo ſolum Italiam ipſam pluries ab incurſionum bujuſmodi damnis, & incommodis, magno ejus bono, egregia auimi fortitudine tutati ſint, ſed etiam in ipſorummet infidelium dominia, & regiones, maguis aoſis ſummo cum vitæ, fortunarumque diſerimine itrumpentes, graves eis clades, Oppidorum expugnationes, & direptiones intulerint, ac partis non ſemel de illis inſignibus victoriis eorumdem audaciam repreſſerint, vires fregerint, impios conatus contuderiut, ac per inde ſeſe magna ſui gloris, & nominis Chriſtiani commendatione formidabiles eis reddiderint. Hiſce, & aliis rebus præelare geſtis cum de ipſa Italia, atque adeo tota republica Chriſtiana optime meriti, & apud etiam exteras nationes iuclyta magnanimitatis, reique militaris peritiæ famam adepti ſint, ipſaque Militia tum dicti Ferdinandi Magni Dueis, qui majornm ſuornm veſtigiis inſiſtens in hoc ejus eminentiori animi ſtudio, & cura iocumbit, præſtanti virtute, & potentia, tum etiam ptopriorum Militum fortitudine esimia elarior, & illuſtrior in dies evadat, & quemadmodum hucuſque Reipublicæ Chriſtianæ adverſus infidelium incurſiones magno propugnaculo fuit, ita etiam de cætero in expeditionibus contra eoſdem infideles, pro fidei Catholicæ defenſione pari, vel majoti adjumento eſſe poſſit.

Gratias, & facultates a Pio V. & Sixto V. percipiendi penſiones Militibus tam laicis, quam clericis, tam conjugatis, quam bigamis conceſſas reſtituit, & ad ſummam ducat. 400. extendit, etiam ad favorem illegitimorum

§. 4. Nos idcireo eam magis in dies florere, ae novis incrementis augeri deſiderantes, illiuſque Milites pro inſigni eorum virtote, ac in Nos, & Sedem Apoſtolicam devota propenſione, ſpeciali aliqua Apoſtolica beneficentiæ gratia eohoneſtate volentes, omniumque, & ſingularum literarum, & Conſtitutionum prædictarnm tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, neenon dictom Ferdinandum Magnum Ducem, ae Conventus bujuſmodi ſingulares perlonas, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſqoe eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtant, ad effectom præſentium dnmtaxat conſeqnendom, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, dicti Ferdinandi Magni Ducis Nobis deſuper porrectis ſupplicationibus inelinati, facultatem, & indultum percipiendi, & exigendi penſiones annuas oſque ad ſummam ducentorom ducatorum auri de Camera hujuſmodi, Militibus prædictis tam Laicis, quam Clericis, etiam conjugatis, etiam bigamis, aliiſque etiam Preſbyteris per Pium IV. conceſſa, & per Pium Quintum revocata, deindeque per Sixtum Quintum Prædeceſſores prædictos adverſus ipſam revocationem in integrum reſtituta, repoſita, & revalidata, ae de novo etiam conceſſa, ut præfertur, ae ſiogulas eorum Pii Quarti, & Siſti Quinti Prædeceſſorum deſuper confectas literas, uſque ad ſummam quadringentorum ducatorum auri de Camera bujuſmodi in totum: Ita quod omnes, & ſinguli Milites dictæ Militiæ, nunc, & pro tempore esiſtentes tam laici, quam clerici, etiam conjogati, & bigami, aliique etiam Presbyteri, etiam illegitimi es quovis reprobato, vel damnato coitu procreati, deinceps io perpetuum qualcumque penſiones annuas, uſque ad ſummam præfatam quadriogeotorum ducatorum auri de Camera, ſuper quibuſvis Cathedralium, & Metropolitaoarum, aot aliarum Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Canonicatuum, Præbendarum, dignitatum, perſonatuum, adminiſtrationum, officiorum,

Digitized by Google

rum, aliorumque beneficiorum eccleſiaſticorum, cum cura, & ſine cura ſæculariom, & quorumvis Ordinum regularium hujuſmodi fructibus, redditibos, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ac diſtributionibus etiam quotidianis, alias eis canonice reſervandas, etiam cumolative, cum qoibuſvis aliis penſionibus aoouis, quas ex quovis alio privilegio, ſeu indulto, aut diſpenſatione Apoſtolica eis in genere, vel communiter, ſeu eorum cuilibet uominatim, & ſigillatim, etiam io oua non facta mentione de alia, vel aliis, ante, & poſt datam præſentium, quandocumque conceſſa, ant concedenda uſque ad quamcumque ſummam dictis quadringentis ducatis longe majorem de præſenti percipiunt, & pro tempore percipient, ad vitam retinere, percipere, exigere, levare, & recuperare, inque ſoos uſus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeant, & ex iis tam laici, quam clerici, & conjugati, & nuo conjugati, ratione penſionis hujuſmodi, quas ſic pro tempore perceperint, ad incedendum io habitu, & tonſura clericali, deferendumque veſtes talares juxta præfatam Sisti Prædeceſſoris Conſtitutionem mioime teneantur, neque ad id obligati exiſtaut, aut aliqua ratione cogi, aut compelli poſſint, neque ipſarum penſionum, vel illarum loco fructuum, reddituum, & proventuum hujuſmodi reſervationes, ob non delationem habitus, tonſuræ, aut veſtis hujuſmodi, ſeu per contractum matrimonii, ſeu per bigamiam, quamcumque etiam ſupervenientem, aut per exercitium militiæ, & quoſcumque actus bellicos Clericis, & Eccleſiaſticis perſonis, de jure, & per ſacros Canones prohibitos, nimirum Militares, & ſanguiois effuſiooe, membrorum mutilatione, & morte infidelium ſubſequuta, minime ceſſent, & expirent, aut caſſatæ, vel extiactæ dici, aut cenſeri poſſint, ſed ipſi Milites oihilominus, ot prius, penſiones, ac fructus, redditus, & proventus hujuſmodi percipere, & exigere poſſint, & valeant, dummodo habitum militarem, veſtes oimirum laicales communes cum inſignibus Crucis dictæ Militiæ conſuetis, juxta alias dicti Sixti Quioti Prædeceſſoris ſuper declaratione hujuſmodi habitus Militaris ſub datum videlicet pridie Kaleodas Februarii Pontificatus ſui Anno Quarto, quæ incipiunt a *Paſtoralis*, editas literas deferant, utique Conſtitutioni ejuſdem Sixti Quinti Prædeceſſoris plene ſatisfacere intelligantur, & cenſeantur, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium extendimus, & ampliamus, & quateoos opus ſit, oſque ad dictam ſummam quadringentorum ducatorum hojuſmodi de novo concedimus.

Clauſulas pro ſervatives apponit.

§.6. Decernentes facultatem, & indultum hujuſmodi, & literas Pii Quarti, & Sixti Quinti Prædeceſſorum eorumdem deſuper editas, ea ouac perpetuo extenſas, & ampliatas eſſe, & fore, nec præmiſſa, ac præſentes literas de ſubreptioois, obreptionis, & oullitatis vitio, ſeu intentioois noſtræ, vel quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu adverſus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, aut etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus concedi poſſe, aut debere, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum ſuſpenſionibus, revocationibus, limitationibus, aliiſque contrariis diſpoſitionibus a Nobis, & Succeſſoribus Noſtris, ac Sede Apoſtolica, quavis de cauſa, quantumvis juſta, pro tempore emanatis, & emaoandis comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & pleoarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumqoe poſteriori data per dictum Ferdinandum Magnum Ducem, & Magiſtrum, & Milites dictæ Militiæ pro tempore exiſtentes, quandocumque eligenda conceſſas eſſe, & cenſeri; Sicque per quoſcumque Judices, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputat.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Noſtris Florentin., & Piſan. Archiepiſcopis, ac dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per Apoſtolica ſcripta mandamus, quateous ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ferdinandi Magni Ducis, ac Conventus, & Militum prædictorum, ſeu alicujos eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſteotes, faciant auctoritate noſtra, eos, & eorum quemlibet, eiſdem præſentibus, & in eis contentis quibuſcumque, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper a quoquam quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis quibuſcumq; derogat.

§.8. Non obſtaotibus recolendæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi pariter Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas, aliqois vigore præſentiom ad judicium trahatur, necnon Pictaven. Concilii contra illegitimos, ac dicti Pii V. Prædeceſſoris revocatoria, ac illa, quæ inter alia vetuit, gratias hujuſmodi ſuis excludi temporibus, & quod ſibi licere non eſt paſſus, etiam ſuis Succeſſoribus non licere judicavit, nec non præfatis Sixti V. Prædeceſſoris, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus,

bus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quarumcumque Eccleſiarum, Monaſteriorum, & Ordinum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiia quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Eccleſiis, Monaſteriis, & Ordinibus, eorumque Præſulibus, Capitulis, Conventibus, Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis; Quibus omnibus, & ſingulis, ac aliis quæ præſenti gratiæ obeſſe poſſent, etiamſi pro illarum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia espreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro ſufficienter espreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe pleniſſime derogamus, ac derogatum eſſe volumus, & decernimus, contrariis quiboſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel escommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Nulli ergo &c.

Dat. die 18. Junii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, decimoquarto Kalendas Junii, Pontificatus noſtri Anno IV.

CIV.

Quod Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ab iis, qui in Eccleſiis, & Domibus Fratrum, & Monialium Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia ſepeliuntur, eam tantum quęrant eleemoſynam, quæ a Concilio Tridentino præſcripta, & a Pio V. explicata fuit.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores Eccleſiarum Parochialium Indiarum introduxerunt abuſus quoſdam circa eleemoſynas eorum, qui in domibus Fratrum, & Monialium de Obſervantia ſepeliebantur.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Matthæi de Recalde Vicecommiſſarii Generalis Indiarum Occidentalium Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia, quod Rectores Parochialium Eccleſiarum Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ne Chriſtifidelium, qui pro tempore ab humanis decedunt, cadavera ita commode in Eccleſiis Fratrum, & Monialium dicti Ordinis Eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi valeant, ut in eorum Parochialibus Eccleſiis valerent, de conſilio forſan ſuorum Superiorum abuſum, introduxerunt, ut majorem ſcilicet eleemoſynam ab illis exigant, qui in Eccleſiis dicti Ordinis ſepeliuntur, quam ſi in propriis Eccleſiis ſepelirentur, itaut Chriſtifideles, qui in Eccleſiis hujuſmodi ſepeliri deſiderant, parem ad minus Parochialibus Eccleſiis eleemoſynam relinquere debeant, ratione eorum ſepulturæ, ea, quam Eccleſiis Ordinis hujuſmodi relinquunt.

Et quo ad eleemoſynam Miſſaru, quas pro anima ſua a dd. Fratribus dicendas quis relinquebat.

§.2. Et quod pejus eſt, ſi quis pro animæ ſuæ refrigerio nonnullas Miſſas a Fratribus prædicti Ordinis celebrandas reliquerit, prætendunt Parochi eleemoſynam ratione Miſſarum hujuſmodi relictam, inter ipſos, & Fratres prædictos dividendam eſſe.

Necnon quo ad cogendos aliquos, ut in dictis Eccleſiis Parochialibus ſepelirentur.

§.3. Et ulterius iidem Rectores, de mandato forſan ſuorum Ordinariorum, filios, quorum Patres in Eccleſiis dd. Fratrum, vel Monialium ſepulti ſunt, aut ſepulturam particularem pro ſe, & ſuis habent, nulla conſuetudine legitime ſuffulti, in eorum Parochialibus Eccleſiis ſepeliri, & dictos Patres ad hoc, ut in dictis Parochialibus Eccleſiis ſepeliantur, cogere, & compellere contendunt, & quotquot Fratres Regulares defunctum aliquem ad Eccleſiaſticam ſepulturam in ſuas Regulares Eccleſias comitantur, tot etiam ſæculares Sacerdotes, aut Clericos aſſumi volunt, in maximum domorum, & Monaſteriorum dicti Ordinis præjudicium, eo quod multi duplicis hujuſmodi funerum impenſę difficultate deterriti, in dictis Regularibus Eccleſiis ſepulturam eligere nequeunt; unde fit, ut dicti Ordinis Eccleſias mortuorum ſepulturis, & conſequenter eleemoſynis, etiam quæ in ſuffragium animarum fieri conſueverunt, paulatim deſtitutas iri verendum ſit.

Supplicatum itaque fuit Papę pro opportuna proviſione.

§.4. Quare dictus Matthæus Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut domorum, & Monaſteriorum, necnon Fratrum, & Monialium dicti Ordinis illarum partium indemnitati conſulere, ac alias in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui dd. Rectoribus præcipit ſolum eam petant eleemoſynam quam præſcripſit Concil. Trid. *ſeſſ.25. cap.5.* & explicavit Pius Quintus.

§.5. Nos igitur hujuſmodi abuſos è medio tollere, ac dicti Ordinis, ejuſque Religioſorum utriuſque ſexus, ut majores in Vinea Domini fructus in dies afferre ſtudeant, commoditatibus, quantum cum Domino poſſumus, proſpicere cupientes, de conſilio Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium conſultationibus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium Præpoſitorum, omnibus, & ſingulis Parochialium Eccleſiarum in partibus Indiarum, tam Occidentalium, quam Orientalium Rectoribus, nunc, & pro tempore eſiſtentibus, harum ſerie interdicimus, & prohibemus, ne ſub excommunicationis majoris latæ ſententiæ pœna, a qua nonniſi a Nobis, ſeu a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, majorem eleemoſynam ab iis, qui in dictarum Domorum

utriuſ-

Digitized by Google

utriuſque ſcaus Ordinis Sancti Franciſci Eccleſiis ſepulturam eligunt, & ſepeliuntur, ea quam illis præſcribit Coucilium Tridentiuum *ſeſſ*.25. *cap*.13. juxta eaplicationem a fel: rec: Pio Papa V. Prædeceſſore Noſtro emanatam, ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Auno Incarnationis Dominicæ 1567. xvii. Kalen. Junii, Pontificatus ſui Anno Secuudo, quovis prætextu, aut occaſioue, etiam de conſilio, conſeuſu, & mandato ſuorum Ordinariorum exigcre.

Nec ad ſepeliendum in Parochialibus cogere poſſe, qui in domibus d. Ordinis ſepulturam elegerunt.

§.6. Nec filios, quorum Patres in Eccleſiis dictorum Fratrum, & Monialium ſepulti ſuni, aut ſepulturam particularem pro ſe, & ſuis habeut, in eorum Parochialibus Eccleſiis ſepeliri, & dictos Patres ad hoc, ut in dictis Parochialibus ſepeliantur, cogere valeant, ſeu præſumant.

Exequutores hujus Conſtitutionis deputat.

§.7. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium, & Orientalium Societatis Jeſu Provincialibus pro tempore exiſtentibus, per præſentes committimus, & mandamns, quatenus ipſi, vel duo, aut uaus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, ubi, & quando opus ſuerit. & quoties pro parte Superiorum, & Fratrum cujuſcnmqoe domus, & Monaſterii dicti Ordinis illarum partium ſuerint requiſiti, vel eorum aliquis fuerit requiſitus, præſentes literaa, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficaeis deſenſionis præſidio aſſiſtentes, ſaciant auctoritate noſtra, illorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice froi, & gaudere: non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque, & præmiſſis non parentes, eiſque auxilium, conſilium, vel ſavorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quomodolibet præſtantes, per ceuſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis derogat.

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Eccleſiarum, Domorum, & Monaſteriorum, & Ordinis hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſvis Eccleſiis, ac illarum Rectoribus, aut quibuſcumque aliis, ſub quibuſcumque tenoribus, & ſormis, in coutrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & eapreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptiſque credi mãdat.

§.9. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in diguitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent eahibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 25. Junii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 25. Junii 1608. Pont. noſtri Anno IV.

C V.

De Ambitu Fratribus Eremitis Ordinis Sancti Auguſtini interdicto.

Alia de his Fratribus vide in Alexand. IV. Conſt. XXIX. Licet *Tom. III. fol.* 373.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

ADmonemur paſtoralis officii noſtri debito, diligentius proſpicere, ne Religioſis, qui Regularem vitam profeſſi ſæculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emeudicata ſuffragia ambitioſus pateat acceſſus.

Ambitus prohibetur Prælatis hujus Ordinis.

§.1. Quocirca motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, dilectis filiis Priori Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinis Sancti Auguſtini Fratrum Eremitarum Prælatis, nunc, & pro tempore eaiſtentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis pœna ipſo ſacto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad inſtantiam, & requiſitionem quarumcumque perſonarum, tam Laicarum, quam Eccleſiaſticarum extra dictum Ordinem conſtitutarum, etiam Cardinalatus bonore, & quacumque ſæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuivis dicti Ordinis Religioſo, ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, ſeu gradus, honores, dignitates, officia, & adminiſtrationes, ſunctiones, & Prælaturas ejuſdem Ordinis concedere audeant.

Favores exquirentium pœna.

§.2. Quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religioſos, qui contra decreta hac via, & his mediis per conquiſitos ſavores, & ſuffragia aliquid ſibi procuraverint, ad talia, & ſimilia, ac etiam majora in eodem Ordine conſequenda perpetuo inhabiles declaramus.

Prohibitionis ampliatio.

§.3. Inſuper dictis Religioſis, & Fratribus ejuſdem Ordinis quibuſcumque ſub eiſdem pœnis præcipimus, & expreſſe interdicimus, ut uon ſolum in præmiſſis omnibus favores hujuſmodi minime procurare, ſed nec etiam ſponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & ſimiliter ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis perſonis eahibere audeant, ſeu præſumant.

Contrariorum derogatio.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictique Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Aut ſi eidem Ordini, & Fratribus prædictis communiter,

Digitized by Google

aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Tranſumptorum fides.

§.5. Volumus autem, quod præſentium literarum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubique adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 4. Julii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris, die 4. Julii 1608. Pont. noſtri Anno IV.

CVI.

Ex Regeſt. in ſecret. brev.

Confirmatur Erectio Collegii Doctorum, & Bibliothecæ Ambroſianæ, necnon ſex Cappellaniarum per Cardinalem Fridericum Borromæum in Eccleſia Metropolitana Mediolanenſi erectarum: Tituliquc nonnulli Doctoribus prædictis conceduntur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

CReditam Nobis Militantis Eccleſię providentiam, coadjuvante Domino, utiliter exequi cupientes, ac etiam animo contemplantes ſuaviſſimos, atque uberes fructus, quos viri literarum ſcientia præditi in agro domini in dies producunt, ea, quæ pro Collegiorum ſelectu, eruditorum Virorum hujuſmodi, & Bibliothecarum ad publicum commodum, & utilitatem propagatione cum divini Cultus incremento provide facta fuiſſe dicuntur, ut perpetuo firma, & illibata perſiſtant, libenter cum a Nobis petitur, & præſertim Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium vota id expoſcunt, Apoſtolico præſidio communimus, ipſoſque Collegiales honoris, & famæ amplioribus præconiis, ac præclaclaris dignitatum titulis decoramus, & ornamus, prout locorum, temporum, & perſonarum qualitatibus debite penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Fridericus Borromæus Collegium & Bibliothecam Ambroſianam fundaverat.

§.1. Sane dilectus Filius Noſter Fridericus Tituli Sanctæ Mariæ Angelorum in Termis Presbyter Cardinalis Borromæus nuncupatus, ac Eccleſiæ Mediolanenſis ex conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica, Præſul, Nobis exponi fecit, quod cum alias dictus Fridericus Cardinalis, ſingulari Dei munere, & beatæ mem: Caroli, olim Tituli Sanctæ Praxedis Presbyteri Cardinalis etiam Borromæi nuncupati, ac ex conceſſione, & diſpenſatione ſimilibus dictæ Eccleſiæ Præſulia, paſtorali cura, & vigilantia, Civitatem Mediolanen. ad juventutem in optimarum artium ſtudiis erudiendam, necnon Eccleſiaſtica diſciplina, boniſque moribus imbuendam, multis Collegiis inſtructam, & nobilitatam, tanto cum progreſſu, ut inde prodiiſſent, & in dies prodirent quamplures Sacræ Theologiæ, Philoſophiæque, ac Juriſprudentiæ in publicis, eiſque celebrioribus Academiis creati Doctores, cum magna Clericalis Ordinis utilitate, & laude, inveniſſet: animadvertens tamen, in ipſa Civitate nullum adhuc Collegium Eccleſiaſticum erectum eſſe, ad eum finem inſtructum, ut in eo, velut in Paleſtra quadam, poſt exactum ſtudiorum curſum, paratamque rerum plurimarum notitiam ſe exercentes, Catholicæ Fidei veritatem adverſus impios Hæreticorum conatus ſcriptis, & lucubrationibus aliquando tueri poſſent, & tuerentur, aliaſque ſcientias, & facultates, quas profiterentur, ſuis in publicum emiſſis operibus illuſtrarent, remque literariam juvarent, & certis aliis de cauſis adductus, jamdio in opportuno dictæ Civitatis loco unum perpetuum Collegium Eccleſiaſticum Doctorum Bibliothecæ Ambroſianæ, certorum, & deſignatorum Virorum tum in Sacra Theologia, tum in aliis facultatibus inſigniter eruditorum, qui ſupradicta, prout etiam infraſcripta præſtare valerent, cum dote competenti, & ſub legibus, regulis, & ordinibus per ipſum Fridericum Cardinalem, & Præſulem, etiam ex auctoritate Apoſtolica præſcribendis, erigere, & fundare, ibidemque amplam, & locupletam Bibliothecam, omnium librorum copia refertam parare in animo ſuo deſtinaſſet, & conſtituiſſet. Præterea ſupra annos tres, re prius communicata cum dilectis filiis Præpoſito, & Sacerdotibus Congregationis Oblatorum Sancti Ambroſii in Ædibus Sancti Sepulchri Mediolanen. per eumdem Carolum Cardinalem, & Præſulem inſtitutæ reſidentibus, in certis ſitu, & loco ejuſdem Congregationis prope Eccleſiam ejuſdem Sancti Sepulchri, ac Ædes reſidentiales ipſius Congregationis exiſtentibus, & per Fridericum Cardinalem de propriis ſuis pecuniis, nuper emptis extruere, & fabricare aggreſſus fuerit, ædificarique curaverit amplum locum, & ſeu aulam magnam, & ſedimen eidem aulæ conjunctum cum multis locis ſubterraneis, terraneis, & ſuperioribus ad uſum præcipuum dictorum Collegii, & Bibliothecæ, utilitatemque publicam, ſervata forma Typi, ac delineationis de Architectorum, & Eccleſiaſticorum Virorum in utroque jure, & in ſacra Pagina Laureatorum ſcientia comprobata, dejectis, ac penitus deſtructis antiquis Domibus fere vetuſtate conſumptis, & jam ruinoſis, quæ intra ſitus, & loca prædicta aderant, extruere, & fabricare aggreſſus fuit, ipſamque fabricam poſtmodum propria, & centum, ac quatuor mille, ac noningentarum librarum Imperialium monetæ illarum Partium, & ultra, impenſa, ut ipſius operis ſtructura ſatis per ſe indicat, & ex Codicibus Menſæ Archiepiſcopalis Mediolanen. juxta earumdem impenſarum notam clare perſpicitur, & tamen

pro

pro earum fabricatione perſolvenda, ſuiſque numeris abſolvenda, alii non exigui remaneant faciendi ſumptus, quos libenter facere intendit: Pro Bibliotheca vero, tam ad dicti Collegii Eccleſiaſtici Doctorum, quam etiam publicum uſum inſtruenda paravit ingentem numerum, & copiam ſacrorum aliorum librorum, tam antiquorum, quam recentiorum, & manuſcriptorum Codicum a ſe diligenter undique conquiſitorum, ſumptuque non modico comparatorum, nec quotidie alios libros, quotquot haberi poſſunt, diverſarum ſcientiarum magna diligentia perquirendos, & coemendos ad ipſam Bibliothecam magis cohoneſtandam, & locupletandam, curare deſiſtit.

Hanc erectionem confirmaverat Paulus, eique nonnullas univerat Collegii Ticinenſis proprietates pro Scholarium, & Doctorum ſuſtentatione.

§.2. Cum autem Collegio Doctorum, & Bibliothecæ hujuſmodi de competenti aliqua dote providendum eſſet, & pro parte ejuſdem Friderici Cardinalis, & Præſulis, Nobis erronee tum expoſitum fuiſſet, ipſum Fridericum Cardinalem in ædibus ejuſdem Congregationis, unam Scholam Ambroſianam cum Bibliotheca hujuſmodi erexiſſe, & inſtituiſſe, aliaque multa tunc inibi expreſſa perfeciſſe; Noſque dicti Federici Cardinalis, & Præſulis ſupplicationibus inclinati, erectionem, inſtitutionem, aliaque prætenſa facta, etiam modo, & forma tunc expreſſa, Apoſtolica auctoritate approbari, confirmari, omneſque, & ſingulos juris, & facti defectus ſuppleri, necnon pro ipſarum Scholæ, & Bibliothecæ dote, ac illarum Doctorum, aliarumque perſonarum ſuſtentatione, & manutentione, onerumque illis incumbentium ſupportatione a Collegio Borromæo nuncupato in Civitate Ticinen. auctoritate Apoſtolica erecto, tot proprietates, cenſus, & alia bona ſtabilia ex Beneficiis Eccleſiaſticis illi dicta auctoritate Apoſtolica unitis; quæ, detractis infraſcriptis, ad manutentionem illius Alumnorum, & perſonarum ſufficerent, per dictum Fridericum Cardinalem, & Præſulem diſcernenda, & ſpecificanda, quorum annuus valor ad mille ſcuta, ad rationem ſex librarum monetæ pro quolibet ſcuto hujuſmodi, judicio dicti Friderici Cardinalis, & Præſulis, aſcenderet, perpetuo diſmembrari, & ſeparari, illaque ſic ſeparata, & diſmembrata eiſdem Scholæ, & Bibliothecæ per alias noſtras literas ſub certis modo, & forma tunc expreſſis, applicari, & appropriari mandaſſemus.

Dictoque Friderico Statuta condendi facultatem dederat.

§.3. Nec non pro dictarum Scholæ, & Bibliothecæ felici ſucceſſu, & regimine, eidem Friderico Cardinali, & Præſuli, ut quæcumque ſtatuta, & ordinationes, licita tamen, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non repugnantia, facere, ac pro rerum, temporum, & perſonarum qualitate, caſſare, mutare, & alia de novo edere libere, & licite valeret, eadem Apoſtolica auctoritate conceſſiſſemus, & indulſiſſemus, prout in dictis literis ſub Datum videlicet quinto Kalendas Martii, Pontificatus noſtri Anno Primo, expeditis, plenius continetur.

Nonnulla tamen fuerant erronee enunciata.

§.4. Et quia multa in dictis literis per errorem enarrata, expreſſaque fuerant præter mentem ejuſdem Friderici Cardinalis, & Præſulis, & tamquam facta, uti erectio dicti Collegii Doctorum, inſtitutio Bibliothecæ, librorum traditio, ac legum, regularum, & ordinationum præſcriptio, & alia forſan, quæ revera non erant adhuc effecta, ſed ipſe Fridericus Cardinalis, & Præſul in pluribus ea peragere deſtinaverat, ſeu potius in animo conceperat, & propterea erroribus prædictis non circumſpectis, nec earumdem literarum tenore animadverſo illarum exequutionem, & ad ſpecificationem etiam bonorum dicti Collegii Ticinen., quæ diſmembrari, & applicari exoptabat, decernendo, & illorum poſſeſſionem, etiam per alium appræhendendo, procuraverat.

Quibus cum pet eum provide fuerit conſultum, Collegium, Doctorum inſtituit.

§.5. Viſis poſtmodum erroribus prædictis, ad magis firmandum, ſtabiliendumque hoc ſuum inſtitutum, immutatis etiam nonnullis ex aſſertis in eiſdem literis, uti antea cogitaverat, reſervare poſt obitum ſuum penes dictam Congregationem, ad publicum tamen, & eumdem pium uſum, proprietatem, ac dominium ipſius Bibliothecæ, conſiderans, utilius fore dictæ Congregationi, habere pretium dictorum ſitus, & locorum, quam nudam proprietatem, ac dominium Bibliothecæ, cum jam illius uſus, etiam ab ipſo initio fuerit deſtinatus, & nunc in perpetuum diſponatur ad publicam omnium, non autem privatam cujuſque perſonæ, ſeu certæ Univerſitatis utilitatem: nuper ſub Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito, & aſſenſu, emit ab eadem Congregatione ſitum, & loca hujuſmodi, in quibus dicta fabricatio extructa conſpicitur, necnon ad dictam Bibliothecam ingentem librorum ab eo, ut ſupra, comparatorum copiam, prout transferri curavit, & alios quamplures libros ex longinquis Partibus advectos, in ædibus Archiepiſcopalibus exiſtentes, tranſportari curabit: & deinde fabrica ſic abſoluta, & Bibliotheca inſtructa, ut præfertur, ad Dei Omnipotentis laudem, ac ſub peculiari patrocinio Beatæ Mariæ Virginis, necnon Divi Ambroſii Patroni auſpicio: item ejuſdem Caroli Cardinalis, & Præſulis in dictis locis, ut ſupra emptis, & extructis, noviſque fabricationibus ampliatis, & decoratis, unum perpetuum Collegium Eccleſiaſticum Doctorum, Bibliothecæ Ambroſianæ nuncupatum, omnibus melioribus jure, via, & auctoritate, quibus potuit, erexit, & inſtituit: cui quidem Collegio ſic erecto voluit eſſe adſcriptos, & cooptatos, juxta electionem ab eo, quoad vixerit, faciendam, duodecim Viros Eccleſiaſticos, quorum quatuor neceſſario ſemper Sacræ Theologiæ addicti, reliqui vero aliis facultatibus, bonisque artibus dediti eſſent, hiſque adjunxit quatuor Laicos liberalibus æque diſciplinis excultos ab eo pariter deligendos; poſt illius vero ab hac vita diſceſſum, ſi quem ex prædicto Doctorum Collegio, aut numero mori, aut amoveri contigerit, voluit, ut reliqui ex eorum Doctorum Collegio ſuperſtites alium in

demor-

Digitized by Google

demortui, ſeu amnti locum juxta leges, & regulas ab ipſo Friderico Cardinale præſcribendas, perpetuo jure ſubſtituerent: in hoc autem Doctorum Collegium adſcribendi pro ſuo ſtipendio, ſeu potius honorario haberent quiſque proventus annuos pecuniarum ſibi perſolvendos ab inferius deputandis Conſervatoribus, modis, & formis in dictis legibus edendis; Scopum vero, & munus in prædictum Doctorum Collegium, ut ſupra, recipiendorum, illud præcipuom eſſe voluit, & decrevit, ut infra perfuncta eorum quiſquam facultate, quam profitetur, aliquod ſemper ad publicam utilitatem in apertum proferret opus elaboratum, ac excultum: aliaque peragerent, quæ ſancita reperientur in dictis legibus, & regulis, ita ut ſemper conſtaret hujuſce Collegii fructus, ac illius progreſſus, tam in prædicta Civitate, quam alibi apparerent, & eluceſcerent.

Eique Bibliothecam addixit.

§.6. Ac proinde videns ad hujuſmodi Collegii Eccleſiaſtici uſum opus eſſe librorum copia, cum etiam illud appellaverit Collegium Doctorum Bibliothecæ Ambroſianæ, in eiſdem locis, ut ſupra emptis, conſtructis, & fabricatis, etiam erexit, inſtituit, & fundavit Bibliothecam, quam appellari voluit *Ambroſianam*; hæc autem Bibliothecæ hujuſmodi erectio cenſeretur, & eſſet, facta prout eam fecit, & facere declaravit ex ordine, qui requiritur, ſive ante, ſive poſt erectionem dicti Collegii Doctorum, ſive diſtinctim, ſive conjunctim, ac ſimul cum, & unico contextu hæc peragerentur.

Leges pro hujuſmodi Bibliotheca tulit.

§.7. Decrevit quoque, hanc Bibliothecam ſic erectam cenſeri, & eſſe diſpoſitam, prout diſpoſuit, & ordinavit, nedum ad privatorum eorumdem Doctorum Collegii prædicti, ſed etiam omnium communem uſum, atque in hoc, & cæteris adamuſſim obſervari leges, & regulas, ut ſuperius, & inferius proferendas edixit, & huic Bibliothecæ ſic inſtructæ, & erectæ donavit antiquos Codices manuſcriptos, alioſque etiam ſacros libros, ut præfertur, tranſportatos, & quos in futurum illuc transferri mandaret: voluitque libros omnes, qui in dicta Bibliotheca tunc erant repoſiti, & es nunc reponerentur, tum ad privatum ipſorum Collegii uſum, tum ad publicam utilitatem aſſervari, ut ſæpius prædixit, juxta eaſdem leges, & propoſuit, ſtatuit, & promulgavit excommunicationis latæ ſententiæ pœnam eo ipſo, & facto incurren. adverſus omnes, & ſingulos, qui prædictos libros, ſeu alios ibidem deponendos, vel aliquem eorum vendere, commodare, aut quoquo modo diſtrahere, vel ex Bibliotheca, ac ejuſdem ædibus annexis efferre præſumerent, eorum abſolutione ſoli Romano Pontifici reſervata, confidens & hoc ipſum una cum aliis a Nobis confirmatum iri: ut autem hæc cenſura perſonam ſuam non includat, ſibi reſervavit deſuper, aut infra eorum librorum dominium, vita ſua durante, ita ut non comprehendat perſonas, quibus ipſe facultatem eatrahendi, & ad aliquod tempus utendi, ſeu aptandi conceſſerit: Inſuper voluit eidem Bibliothecæ ſemper debere præfigi eruditum virum è numero, atque ordine prædictorum Oblatorum, ipſumque etiam poſſe vivere in ædibus Sancti Sepulchri declaravit, ſibique quoad viveret, electionem Bibliothecaril dictæ Bibliothecæ, qui ſtipendium, & facultates, prærogativas, ac poteſtates haberet ad formam, & modum prædictarum legum. Sancivit quoque, hunc pro tempore Bibliothecarium, quatenus viveret, ſeu vivere vellet in prædictis ædibus Sancti Sepulchri, fore, & eſſe exemptum, & immunem ab omnibus inſtitutis dictæ Congregationis Oblatorum, præterquam ab onere in dicta Eccleſia Sancti Sepulcbri Miſſas celebrandi, & nihilominus eum frui, & gaudere poſſe, & debere omnibus privilegiis, & prærogativis, ac juribus, quibus gaudent, ac fruuntur cæteri Oblati reſidentes in dictis ædibus Sancti Sepulchri, & munera ex dictæ Congregationis inſtitutis obeuntes: ipſum autem Bibliothecarium debere ſervare, quæ in dictis legibus, & regulis præſcribentur. Quoniam vero fruſtra Bibliothecam conſtruxiſſet, atque omni librorum genere inſtruxiſſet, niſi etiam de ea perpetuo conſervanda proviſum foret, ne, vel varietate temporum, vel hominum improbitate diſſolvi, ejuſque jus ad quemvis alium transferri poſſet; Idcirco prohibuit alienationem tam librorum prædictorum, quam quorumcumque bonorum, & jurium ad dictum Collegium, & Bibliothecam quomodolibet ſpectantium, & pertinentium, quia voluit, ea ſemper, & perpetuo deſervire ad publicam omnium utilitatem; interim vero proprietatem, ac dominium tam dictorum locorum per eum a prædicta Congregatione emptorum, & extructorum, fabriciſque adauctorum, quam dictæ Bibliothecæ, & Collegii, illiuſque bonorum, jurium, omniumque, & ſingulorum librorum in eadem Bibliotheca haſtenus reconditorum, & in futurum recondendorum, ſibi quamdiu viaerit reſervavit, ſalvis tamen manentibus in ſuo robore pactionibus inter eum, & dictam Congregationem ſuper emptione ſitus, & Locorum prædictorum initis. Ipſi autem Bibliothecæ dilectum filium Antonium Olgiatum ex numero, & Congregatione dictorum Oblatorum, præfecit, voluitque, ut ipſe Bibliothecarius de prædictis Libris intra biennium Indices per Alphabetum conficeret, quorum alter nomina Librorum omnium impreſſorum complecteretur, alter vero Codices manuſcriptos contineret, quorum Indicum duo Exempla exſcriberentur, quæ ipſius Biblothecarii, & Conſervatorum manu firmata Notario conſignarentur, qui tamen Notarius aliquod exinde exemplum nulli dare, aut oſtendere poſſet, præterquam ipſis Conſervatoribus: Stipendium autem ſeu honorarium pro Bibliothecario ſtatuendum, non curreret prædicto Antoniu, niſi poſt obtentam præmiſſorum a nobis confirmationem, & Doctorum electionem, & tunc a die,

quam

quam ipſe Fridericus Cardinalis, & Præſul declararet, & in dictis regulis contineretur.

Conſervatores nonnullos deputavit.

§.8. Præterea, ut hæc, quæ ipſe Fridericus Cardinalis, & Præſul inſtituit, firma, & perpetua eſſent, ad tuendum, & conſervandum tum dictum Collegium Doctorum, & Bibliothecam, tum bona, quæ infraſcriptis Cappellaniis, ac hujuſmodi Collegio, & Bibliothecæ fuerant hactenus reſpective applicata, & in futurum quomodolibet applicarentur, conflavit, deputavit, & conſtituit Congregationem infraſcriptorum Virorum, qui *Conſervatores* appellarentur, ex ſingulis infraſcriptis Ordinibus Civitatis Mediolanen., ita, ut eſſent octo in numero, hoc modo, videlicet: In primis duos ea dilectis filiis Capitulo Canonicorum ordinariorum majoris Eccleſiæ Mediolanen., ab ipſo Capitulo, duos alios ea reliquo Clero Urbano, ab ipſo Clero Urbano reſpective eligendos, pro tempore exiſtentem Præpoſitum Sancti Sepulchri, unum ea ſexaginta Decurionibus Concilii Generalis ejuſdem Civitatis ab eodem Collegio ſeligendum, unum ex Collegio Juriſperitorum ab eodem Collegio denominandum, & unum ea Collegio Phyſicorum ab ipſo etiam Collegio eligendum adſcripſit, ac perpetuis futuris temporibus adſcriptos eſſe voluit, ita, ut ſemper prædicti Ordines haberent jus eligendi dictos Conſervatores in perpetuum, juxta numerum cuilibet Ordini reſpective aſſignatum, ac modis, & formis, quibus ſupra, & prout etiam in dictis legibus cavebitur: Archiepiſcopum vero Mediolanen. pro tempore exiſtentem, cui a dicti Collegii Doctoribus obſervantiam, & obſequium præſtari perpetuo voluit, & a quo hoc ſuum inſtitutum adeo probatum iri confidebat, ut dicti Collegii Doctoribus, ac Bibliothecæ Conſervatoribus numquam eſſet ſuo ſtudio, auctoritate, & gratia defuturus, ideo credidit hujuſmodi cura implicari non debere, quod illum aliis curis aſſidue premi intelligeret. Horum autem Conſervatorum munus eſſet, redditus, & bona Collegii, & Bibliothecæ, ac Cappellaniarum infraſcriptarum fideliter adminiſtrare, & erogare ſtipendia, ſive honoraria in ejuſdem Collegii, & Bibliothecæ uſum juxta formam in erectione dictarum Cappellaniarum traditam, & in dictis legibus præſcribendam: & quia dicti redditus ſunt ea bonis Eccleſiæ, ab Eccleſiaſticis profecti, & alias in pios uſus deſtinati: necnon Collegium Doctorum cum Bibliotheca, illorum locis, & bonis eſt Eccleſiaſticum, voluit, ut iidem Conſervatores unum Eccleſiaſticum ex eorum corpore Theſaurarium per ſuffragia ſecreta quotannis crearent, qui, poſt annum exactum, ipſimet Congregationi Conſervatorum repoſcenti, prout repoſcere debeat, rationem bene geſtæ adminiſtrationis confeſtim redderet: Item, ſemel in menſe, niſi ſæpius opus foret, ſimul in unum coacti, de rebus ad Collegii Doctorum Bibliothecæ, & Cappellaniarum hujuſmodi, illorumque bonorum conſervationem ſpectantibus inter ſe conferrent, bis autem, ſingulis annis, & crebrius, ſi ita res expoſtularet, Bibliothecam viſitarent, Indicemque, ſeu Indices librorum, & libros ipſos inſpicerent, & numerum diligentiſſime recognoſcerent, darentque operam, ut Bibliotheca nitida eſſet, atque omni genere ſordium munda, & ſi in hoc exequendo, quoad caput viſitationis per biennium, negligentes forent, ad Capitulum dictæ majoris Eccleſiæ, & eo negligente, ad Præfectos Fabricæ ipſiuſmet Eccleſiæ jus viſitandi dictam Bibliothecam, ipſo facto, & abſque alia Judicis Eccleſiaſtici declaratione ſpectaret: Item Conſervatores prædicti in omnibus, & per omnia ita ſe gererent, prout in legibus prædictis, & ſub pœnis in eis cautum eſſet: Jus autem indicendæ Congregationis inter ipſos Conſervatores, quæ haberetur, prout haberi deberet ſemper in loco dictæ Bibliothecæ, perpetuo eſſet penes unum ex dictis Canonicis ordinariis, videlicet digniorem, iſque in omnibus ſemper præeſſet ipſi Congregationi, & eo impedito, alter ſuccederet, ambobus autem impeditis, dignior ſuccederet in ordine Eccleſiaſtico: declaravit tamen, ac decrevit, hoc munus, & officium Conſervatorum tunc eſſe aſſumendum, incohandum, & ſucceſſive exercendum, poſtquam ipſe Fridericus Cardinalis, & Præſul præmiſſorum, & aliorum infraſcriptorum confirmationem a Nobis impetraſſet, ac leges, & regulas prædictas edidiſſet.

Voluit quoque bona Collegii Doctorum, & Bibliotheca eſſe bona Eccleſiaſtica.

§.9. Inſuper declaravit, & ordinavit, quod hujuſmodi Collegium Doctorum, & Bibliotheca, eorumque bona, & jura quæcumque, præſentia, & futura eſſent, & cenſerentur omni tempore, prout revera erant, & ſunt, res, loca, bona, & jura pia, ac Eccleſiaſtica, gauderentque, & fruerentur privilegiis, juribus, & prærogativis, quibus gaudent, & fruuntur aliæ res Eccleſiaſticæ.

Judicemque cauſarũ omnium, quæ ex hujuſmodi legum interpretatione oriri poſſent, Vicarium Generalem Archiepiſc. Mediol. eſſe voluit.

§.10. Ad hæc declaravit, & ſtatuit, quod ſi, & quoties ſuper exequutione, & interpretatione præmiſſorum, vel alicujus eorum, necnon legum, & regularum prædictarum, aliqua lis, controverſia, vel differentia oriretur, in omnibus, & per omnia judicium pertineret ad pro tempore exiſtentem Vicarium Archiepiſcopi Mediolanen., in ſpiritualibus Generalem, qui ſummatim, ac ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſola facti veritate inſpecta, omni appellatione prorſus remota, quamcumque controverſiam dirimeret, ſalva ſemper poteſtate ſua, dum viveret, & ubi ad alium Judicem, quam Eccleſiaſticum, facto ipſo, Conſervatores d. Collegii Doctorum, vel in eorum Collegio locum habentium, quoquo modo lis, & judicium traheretur, ſeu alias devolveretur, tunc ipſo facto illos jure adminiſtrationis, vel loci Collegii prædicti, ex tunc privavit, & privatos eſſe voluit.

Fundavit præterea ſex Cappellanias ad Altare Beatæ Virginis de Arbore.

§.11. Præterea ob ſingularem, quam ad eamdem Virginem Mariam gerit devotionem, ad Altare ejuſdem Beatæ Mariæ de *Arbore* nuncupat. in Aquilonari Plaga

dictæ

dictæ majoris Eccleſiæ ſitum, ubi alias cla: me: Franciſcus II. Sfortia Vicecomes, dum vixit, Mediolani Dux, unam perpetuam Cappellaniam, certis deſignatis redditibus cum onere Miſſæ quotidianæ fundavit, & ubi ipſe Fridericus Cardinalis, & Præſul ſuam propoſuit eligere ſepulturam, alias ſex Cappellanias Sacerdotales, Sacerdotia, aliaque Officia, non tamen collativa, ſed electiva, itaut nullo umqoam tempore in titulum erigi, vel conferri poſſent, neque ullatenus Beneficia Eccleſiaſtica eſſent, aut cenſerentur, cum dote, oneribus, & legibus ioſraſcriptis, etiam erexit, & inſtitoit, ipſaſque Cappellaoias ſic erectas perpetuo dotavit omuibus, & quibuſcumque poſſeſſionibus, bonis immobilibus, & juribus, quæ ſuis pecuniis a dilectis filiis Bartholomæo, & Melchiorre Fratribus de Cribellis in Agro Indi Ganibaterii Plebis Ceſani Mediolanen. Diœceſis, quantitatis quingentarum ſex perticarum, ſex tabularum, & ſex unciarum menſuræ illarum partium, computatis ædificiis, tam pro Nobilibus, quam Maſſariis, & Inquilinis, pro pretio quinquaginta duarum millium, ac ſexcentarum, & quinquaginta librarum, ad rationem centum, & quatuor librarum monetæ earumdem partiom pro qualibet Pertica hujuſmodi, ex quibus jam viginti ſeptem millia, ac octingenta, & vigioti tres libræ, & ſolidi duo perſoluta fuerunt; Item omnibus bonis, & juribus aquarum, ſitis jacentibus, & exiſtentibus in dicto Territorio Indi Ganibaterii, trecentarum, & ſexaginta ſex perticarum, trium tabularum, unius pedis, & duarum unciarum, computatis ſediminibus pro Nobilibus, Maſſariis, & Inquilinis, quæ etiam ſuo ære a dilecto filio Cæſare etiam Cribello, pretio triginta duarum millium, ac ducentarum, & quadraginta duarum librarum ſimilium ad rationem octuaginta quinque librarum, & ſolidorum quindecim pro qualibet pertica, ex quibus viginti quatuor millia, ducenta, & nonaginta novem, & ſolidi decem perſoluta fuerunt, reſpective acquiſivit: quæ quidem omnia bona nomine ficti ſimplicis modo locata ſunt, partim Joanni Paulo, & Fratribus de Tabucbis, & Baptiſtæ de Heco dilectis filiis ad computum in totum duarum millium, noningentarum, & nonaginta quatuor librarum, & quinque ſolidorum dictæ monetæ: ſed quia pro integra ſatisfactione totius pretii dictorum bonorum, ſumma viginti quatuor millium, octingentarum, & viginti ſex librarum, & ſolidorum octodecim Bartholomæo, & Melchiori, ac ſeptem millium, ooningentarum, & quadraginta duarum librarum, & ſolidorum decem Cæſari prædictis, reſpective adhuc ſolvenda eſt, ut exinde univerſa bona, ut ſupra, acquiſita libera remaneant, voluit, quod eorumdem bonorum fructus, redditus, & proventus, tam poſt emptionem ſeqoutam, maturatique ea tunc maturandi, & modo etiam pendentes, cederent, & cedere omnino deberent ad extinctionem totius pretii ipſorum bonorum, neque in alium oſum tranſire poſſent, donec, & quouſque integro exburſato pretio, ab omoi, & quocumque Venditorum jure, & Ipotheca libera eſſent, oiſi tamen alia ratione, & aliis alinode conflatis pecuniis hoc reſidoum debitum extingueret, quem in eventum de fructibus decurſis, & decurrendis, ad cujos, quorumve ſervitium futuri eſſent, declaret; hoc vero expleto, & non alias, & non alio modo, ex tunc, ex fructibus dictorum bonorum ſequentibus annis maturaodis, Sacerdotalia indumenta, & ornamenta infraſcripta, confici mandavit, & alia, quæ hic enumerantur, videlicet Albæ duodecim, cum ſuis cingulis, & amictibus telæ lineæ ſubtilioris, planetæ decem panni damaſceni albi, rubri, viridis, violacei, & nigri colorum, itaut duæ quæque ſint conſimiles, cum ſuis etiam manipulis panno, & colore prædictis Thecæ duodecim Corporalium, pulvinaria totidem, & miſſalium integumenta, & calicum velamina, calices quatuor argentei cum patenis, corporalia viginti quatuor cum ſuis pallis, purificatoria centum, quæ omoia in iodicem relata, Sacriſtiæ, publico deſuper celebrato Inſtrumento, coocederentur, ut Cappellanorum uſui ſint, & eſſe debeant: oulens autem, quod fabrica dictæ majoris Eccleſiæ, quæ totius ſupellectilis, necnon vini, hoſtiarum, & Clericorum, qui Sacerdotibus celebrantibus inſerviunt, & etiam reſpecto laboris Sacriſtæ ſumptum ſuſtinet, ac etiam impenſa pro Cappellaniis prædictis, ullo modo gravaretur, de conſenſu illius Deputatorum, qui hoc onus tunc acceptarunt, ſummam ducentarum, & ſexaginta librarum parium ex bonorum traditorom hujuſmodi redditibus per Conſervatores, ſeu Theſaurarium antedictos in aonos ſingolos, ſcilicet in qualibet Feſtivitate Sancti Martioi, exolvi mandavit, eo nomioe, ut ſupellectilem ſarciendam, reficiendam, & quandocomque oporteret, novam conficien. curaret, tum ceræ, vini, hoſtiarum, lotionis, purgationis pannorum lineorum, ac demom neceſſarias, & opportunas, & Clericorum, Sacriſtæque impenſas ſubminiſtraret, & quamvis in Sacriſtia Aquilonari certum Sacriſtæ officium ejuſdem Caroli Cardinalis, & Præſulis cura, cum competenti dote erectum extet, illudque exercens totam ſupellectilem cuſtodiat, & ad cujuſquam diei oſum neceſſaria Indumenta, & ornamenta per Clericos Cappellaois, & aliis Sacerdotibus celebrantibus exhibeat: & præterea dicta Fabrica jam onus ſupellectilis, & Sacriſtæ, etiam in ſe ſuſcepit: nihilominus, ut eidem B. Mariæ apparatui, & nitori commodius proſpiceret, & ne Cappellanis ejuſdem in eis, quæ partes ſuæ ſunt, quidquam deeſſet, invigilaret, ejuſdem onorarii titulo dicto Sacriſtæ pro tempore exiſtenti, eam annuam ſummam per prædictos Conſervatores tribuendam aſſignavit, quam dicti Conſervatores pro eorum voluntate, & liberalitate elargiri arbitrarentur, modo ſexaginta libras ejuſdem monetę in anuo non excederet, & prædicta

Eaſque dotavit.

Digitized by Google

dicta etiam locum haberent, ubi tamen Sacriſta bene ſe gereret, erga Cappellanosq, eoſque honorifice tractaret, ſicque dictis Conſervatoribus videretur, itaut dictum honorarium ex aliqua obligatione a Sacriſta peti non poſſet, ſed id totum a Conſervatorum arbitrio, & beneficentia penderet.

Adminiſtrationem hujuſmodi dotis Conſervatoribus dd. Collegii, & Bibliothecæ cōmiſit.

§. 12. Bonorum vero omnium, quibus d. Cappellanias dotavit, eorumq; fructuum conſervationem, exactionem, & adminiſtrationem Bibliothecæ, & Collegii Doctorum hujuſmodi, prædictis Conſervatoribus commiſit, quos in Domino enixe hortatus eſt, ut bonis conſervandis, iiſque melioribus reddendis, & a quibuſcumque defendendis, tamquam Viri providi, & ſolertes incumberent, fructus, quos annuatim exigerent, perciperentur, cum aliis Collegii, & Doctorum hujuſmodi redditibus, proventibus, & emolumentis adminiſtrarent, & cuilibet Cappellano, qui Miſſarum oneri, ut infra, imponendo, plene ſatisfecerit, ſervatis regulis prædictis, eam ſummam tribueret, quam in dictis regulis diſtribuendam eſſe ſtatueret.

Onera nonnulla Cappellanis impoſuit

§. 13. Cappellaniis ſingulis prædictis onus Miſſæ quotidianę celebrandę impoſuit, quam ſinguli per ſeipſos, & non per alios interpoſitos Sacerdotes celebrarent, hac tamen declaratione, ut uno die cujuſque hebdomadæ ex aliqua legitima cauſa vacare poſſint, dummodo alibi Miſſæ ſacrificium non faciant, & ſi forte aliqui ad tempus, vel perpetuo detinerentur impedimento quominus celebrare poſſent, tunc per alios ſæculares, idoneoſque Sacerdotes onus explerent, ab his exciperentur dies, quibus ex Rubricarum præſcripto, vel Eccleſiæ Ambruſianæ recepto, & approbato ritu celebrari vetitum eſt, vel una tantum Miſſa qualibet in Eccleſia celebranda eſt: Item dies Litaniarum Minorum, & cum Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, ſeu Sanctiſſimus Domini Noſtri Jeſu Chriſti Clavus pro oratione quadraginta horarum in Majori dictæ Eccleſiæ Altari propoſitus eſt, & denique cum alii Sacerdotes ex quavis cauſa celebrare non debent: ut autem Cappellanis prædictis ad animos relaxandum, & propriis, domeſticiſque rebus conſulendum, aliquod temporis ſpatium daret, eiſdem permiſit, quod dies quinquaginta in anno, etiam interpellatis diebus abeſſe valerent, modo interea per alios Sacerdotes Miſſæ celebrationi ſatisfacere non omitterent.

Cappellanos ex Doctorum Collegio deſumi præcepit.

§. 14. Sed hi Cappellani de prædictorum Doctorum numero deſumerentur ad præſcriptum legum, & regularum prędictarum, electionem perſonarum ſibi viventi, & poſt ejus obitum Conſervatoribus eiſdem perpetuo reſervavit; expreſſe inhibens, ne alterius ſæcularis, vel regularis ordinis Sacerdotes aſſumerentur, & ubi ſecus fieret, quæcumque electio, ita nulla, & invalida eſſet, ut numquam ſuffragaretur.

Legeſque nonnullas eis indixit.

§. 15. Cappellani indumentis Sacerdotalibus in ſacriſtia Aquilonari induti, in proprio ejuſdem Sanctæ Mariæ de Arbore altari ſemper celebrarent, niſi tamen aliquando ob aliquod inevitabile impedimentum, vel urgentem cauſam Sacriſta neceſſe judicarit, aliquos ex dictis Cappellanis ad alia Altaria ipſius Eccleſiæ tranſmittendos eſſe, quo caſu, ac ſi in proprio celebrarent Altare cenſerentur: quem tamen Sacriſtam monet, ut Sacerdotes ad reliqua Altaria ita diſponat, ut hoc Beatæ Virginis ab aliis, quam a deſtinatis Cappellanis minime occupetur; & quoniam Cappellani prædicti ex dicti Collegii numero deſumendi, ut ſupra, ex ipſius Collegii præcipuo inſtituto in diverſis ſcientiarum, & profeſſionum ſtudiis, ſcriptionibus, & lucubrationibus, ut ſupra, verſari, & aſſidue defatigare tenentur, eos, & eorum quemlibet a publicis functionibus, actibus Collegialibus Cleri, Proceſſionibuſque, & ſupplicationibus generalibus, vel ſpecialibus, aliiſque Conventibus, & congreſſibus declaravit, & declarat, ſalvis infraſcriptis, exemptos; & tamen omnibus, & quibuſcumque privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præheminentiis, & prærogativis gauderent, & potirentur, prout alii Eccleſiaſtici gaudere, & potiri ſolent: ac præterea ab illius Tabellæ obſervatione exemit, in qua certa omnium Miſſarum celebrandarum hora per ordinem diſtributa eſt. Ne autem propter hoc celebrandi ordo everteretur, aut alio quovis modo præverteretur, diſtinctam Tabellam pro his ſex Cappellanis conficiendam in Sacriſtia affigendam eſſe præcepit, aliumque Librum ab alio, qui in Sacriſtia habetur, ſeparatim perpetuo detineri oporteret, in quo unuſquiſque dictorum Cappellanorum in ſingulos dies, quibus Miſſæ Sacrificium faceret, manu ſua ſubſcriberet: hunc quidem Librum, anno expleto, vel etiam brevioris temporis ſpatio, in ſpicerent Conſervatores, & ubi Miſſarum, quas celebraverint, ſupputato numero, revera compererint, quemlibet Cappellanorum muneri, celebrando non defuiſſe, cuilibet, qui munus ſuum impleverit, ſummam deſignandam traderent: ſi vero aliquem quandocumque celebrare prętermiſiſſe compertum erit, tunc, quod ob prætermiſſionem hujuſmodi, Cappellanis, vel eorum alicui tribuendum nequaquam eſſet, æque demeretur, ſervatis regulis prædictis, aliaque circa præmiſſa ſtatuit, & ordinavit, prout in dicti Friderici Cardinalis, & Præſulis erectionibus, inſtitutionibus, fundationibuſq; hujuſmodi, ac Inſtrumentis diverſis publicis deſuper confectis, dicitur contineri.

Prædicta omnia a Pontifice confirmari petit.

§. 16. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, præmiſſa omnia in laudem Dei, ac divini cultus augmentum, totiuſque dictæ Civitatis, illiuſque perſonarum literis, & virtutibus præditarum, & præcipue neceſſitatibus oppreſſarum commodum, & utilitatem, nec non fidei orthodoxæ, contra illius hoſtes propugnaculum, bonarumque artium ampliationem cedant, & ceſſura ſint: propterea dictus Fridericus Cardinalis, & Præſul Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut illa omnia pro firmiori illo-

rum ſubſiſtentia confirmare, & approbare, aliaque infraſcripta ſibi concedere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Qui ea confirmat.

§. 17. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum communem æſtimationem etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, idemque ſervaretur in quibuſcumque perpetuis conceſſionibus, diſmembrationibus, & applicationibus de quibuſcumque fructibus, & bonis Eccleſiaſticis, pium hoc, & laudabile dicti Friderici Cardinalis opus plurimum in Domino commendantes tam Collegii Doctorum, & Bibliothecæ Ambroſianæ, quam ſex Cappellaniarum hujuſmodi erectionem, inſtitutionem, fundationem, dotationem, ordinationes, omniaque, & ſingula alia in prædictis erectionibus, necnon Inſtrumentis ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis celebratis contenta, ac inde ſequuta, & ſequenda quæcumque præſentem gratiam tangentia, & concernentia, tum licita, tum etiam honeſta, ac Sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini non repugnantia, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & ſolemnitatum quomodolibet requiſitarum, forſan omiſſarum, ac quoſvis alios etiam quantumvis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

Et ſic jubet obſervari.

§. 18. Decernentes eadem præmiſſa omnia, & ſingula perpetuo valida, & efficacia fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & quibuſcumque nunc quomodolibet ſpectat, & ſpectabit, firmiter, & inviolabiliter obſervari, & adimpleri, nec ab illis ullo umquam tempore reſiliri poſſe, neque debere, eadem auctoritate decernimus.

Collegium, & Bibliothecam ſub ſua protectione ſuſcipit.

§. 19. Et nihilominus Collegium Doctorum, & Bibliothecam, illorumque bona hujuſmodi, ſalvo tamen jure ordinarii in caſibus ſibi a jure conceſſis, ſub noſtra, & Sedis Apoſtolicæ protectione, & defenſione etiam perpetuo ſuſcipimus;

Rata quoque habet, quæ pro Doctorum ſuſtentatione, Bibliothecæ conſervatione, & Cappellaniarum erectione & dote ſunt ſtatuta.

§. 20. Necnon pro Collegii Doctorum, & Bibliothecæ, ac eorumdem Doctorum, aliarumque perſonarum prædictorum, & Miniſtrorum ſuſtentatione, & manutentione, a prædictis Collegio Ticinen., Borromæo nuncupato, ex Beneficiis Eccleſiaſticis, ac bonis illi auctoritate Apoſtolica prædicta alias unitis, unam domum, ſeu domorum, & bonorum locis domus Thiſini, ſeu *la caſa di Thiſino* nuncupati Papien. Diœceſis, mille, & decem, & novem perticarum, vel alterius menſuræ illarum partium, cum ſuis Domibus, Maſſaritiis, & juribus: item alteram, Tenutas, & Poſſeſſiones Vogheræ etiam nuncupatam, ſexcentarum, & quinquaginta circiter perticarum dictæ menſuræ cum ejus domibus, & juribus, quas Tenutas, & Poſſeſſiones cum prædictis juribus ipse Fridericus Cardinalis, & Præſul exiſtimans prædictas literas Apoſtolicas, ut ſupra, ſuffragari, ſpecificaverat, ac nunc denuo etiam ſpecificat, & quarum annuus valor, Judicio ſuo aſcendit ad prædictam ſummam mille ſcutorum, ad rationem ſex librarum Imperialium pro quolibet ſcuto hujuſmodi, quibus detractis, reliqua bona, & fructus ipſius Collegii Thicinen., ad illius Alumnorum, & perſonarum congruam manutentionem ſufficient, auctoritate, & tenore prædictis de novo ſimiliter perpetuo diſmembramus, & ſeparamus, illaſque ſic ſeparatas, & diſmembratas, nec non alias quaſcumq; proprietates, res, jura, & bona in quibuſcumque rebus conſiſtentia, ac cujusvis quantitatis, & ſpeciei exiſtentia, per quoſcumque Chriſtifideles quandocumque donanda, leganda, relinquenda, & elargienda, Collegio Doctorum, & Bibliothecæ hujuſmodi, ita quod liceat eiſdem Friderico Cardinali, & Præſuli, ac illorum Conſervatoribus pro tempore exiſtentibus, per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, ac Collegii Doctorum, & Bibliothecæ hujuſmodi nominibus, corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem bonorum prædictorum, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, ſeu jam forſan apprehenſam continuare, illorumque fructus, redditus, proventus, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, ac ex prædictis duabus Tenutis in Feſto Sancti Martini Anno Domini 1606. ac in antea, a quo priores diſmembratio, & applicatio per Executorem dictarum literarum facta fuerunt, perceptos, & percipiendos retinere, exigere, & levare, ac in Collegii Doctorum, & Bibliothecæ hujuſmodi uſus, utilitatem, & neceſſitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, pariter perpetuo applicamus, & appropriamus.

Leges condendi eidem Friderico facultatem tribuit.

§. 21. Præterea eidem Friderico Cardinali, quoad viſerit, ut pro eorumdem Collegii Doctorum, & Bibliothecæ, necnon Cappellaniarum felici ſucceſſu, regimine, & adminiſtratione, necnon citra illorum qualitates, conditiones, numerum, receptionem, adminiſtrationem, & alia quæcumque Collegium Doctorum, ac Bibliothecam, & Cappellanias prædictas quomodolibet concernentia, quæcumque Statuta, ordinationes, Conſtitutiones, leges, regulas, Decreta, & Capitula, licita tamen, & honeſta, ac prædictis Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, nec non Conſtitutionibus Apoſtolicis non repugnantia, facere, edere, & condere, illaque pro rerum, temporum, & perſonarum qualitate, irritare, innovare, reformare, & illorum loco alia de novo, toties quoties ſibi libuerit, facere, edere, minuere, augere, & corrigere, ſeu alias immutare, etiam quoad numerum Doctorum dicti Collegii, nec non etiam Conſervatorum prædictorum, ſive Eccleſiaſticorum, ſive laicorum, ſeu alias,

modo

modo, & prout, & quoties idem Fridericus Cardinalis maluerit, libere, & licite valeat, Apoſtolica auctoritate, & tenore ſimilibus, licentiam, & facultatem tribuimus, & impertimor, nec non poſtquam illa ſacta, reformata, ac de novo facta, & edita fuerint, perpetuo valida, & efficacia fore, & eſſe, ac ab omnibus, ad quos pro tempore quomodolibet ſpectabit in futurum, perpetuo inviolabiliter obſervari, & adimpleri debere, ac ipſo Friderico Cardinali vita functo, a quoquam, quavis auctoritate, cauſaque, & occaſione, violari, infringi, reſtringi, immutari, vel etiam per Nos, & ſucceſſores Noſtros Romanos Pontifices, niſi de illis de verbo ad verbum inſertis, & expreſſis, derogari, dictaſque ſex Cappellanias, ut præfertur, erectas, in Titulum perpetuorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum, quavis auctoritate erigi, & inſtitui, aut tamquam collativas, ſeu in Titulum perpetuorum ſimplicium Beneficiorum Eccleſiaſticorum, quavis auctoritate, erectas, & inſtitutas, impetrari, nullatenus umquam poſſe, ac quaſcumque erectiones, inſtitutiones, collationes, proviſiones, Commendas, aut alias diſpoſitiones de illis quibuſvis perſonis, etiam quavis auctoritate pro tempore factas, nullas, & invalidas, nulliuſque roboris, vel momenti exiſtere, nec cuiquam Jus in re, vel ad rem tribuere poſſe, Apoſtolica auctoritate, & tenore paribus, etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus.

Archiepiſcopo Mediolanen. facultatem dat Collegium, & Bibliothecã quolibet biennio viſitandi.

§. 22. Præterea Archiepiſcopo Mediolanen. pro tempore exiſtenti, ut per ſe ipſum, & ſimul cum Conſervatoribus prædictis, ſemel in biennio dictum Collegium Doctorum, & Bibliothecam viſitare poſſit, ita tamen, ut viſitationem infra terminum octo continuorum dierum omnino perficiat, nihil conſtituat, decernatve, quod dicti Collegii, & Bibliothecæ fundationi, legibus, & regulis, ut ſupra præſcribendis, & Conſtitutionibus Pontificiis reſiſtat, ſeu repugnet, nec aliquod aliud ſtatuat ſine Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ auctoritate, eiſdem Apoſtolica auctoritate, & tenore pariter, perpetuo concedimus:

Doctores, & Bibliothecariũ ab actis publicis eximit.

§. 23. Inſuper, ut Collegii Doctorum, & Bibliothecæ hujuſmodi Doctores Eccleſiaſtici, & Bibliothecarius ſuis muneribus commodius vacare poſſint, prædictos Doctores Eccleſiaſticos, eorumque quemlibet, & Bibliothecarium ab omnibus, & quibuſcumque publicis functionibus, actibus Collegialibus, Cleri Proceſſionibus generalibus, vel ſpecialibus, aliiſque quibuſvis Conventibus, & Congreſſibus, exceptis tamen Proceſſionibus generalibus Sanctiſſimi Corporis Chriſti, Clavi ejuſdem Domini Noſtri Jeſu Chriſti, & Triduanis, nec non Synodis Diœceſanis, & Provincialibus, itidem perpetuo eximimus, & liberamus, ipſiſque nihilominus, ut omnibus, & ſingulis, ac quibuſcumque privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, conceſſionibus, Indultis, favoribus, præheminentiis, aliiſque univerſis gratiis, quibus alii Eccleſiaſtici de more, uſu, conſuetudine, vel ex privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non ſolum ad eorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, abſque ulla prorſus differentia, in omnibus, & per omnia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, ſimili Apoſt. auctoritate concedimus, & indulgemus.

Doctores S. palatii comites creat.

§. 24. Denique omnes, & ſingulos ejuſdem Collegii Doctorum Doctores pro tempore exiſtentes, Sacri Palatii, & Aulæ Lateranenſis Comites, Milites, & Almæ Urbis Cives originarios, & antiquiſſimos, pari Apoſtolica auctoritate creamus, & inſtituimus, ac Palatii, & Aulæ prædictorum Comitum, & Militum, & Civium hujuſmodi originariorum numero, & conſortio favorabiliter aggregamus, eiſque, ut in quibuſcumque impetrationibus, conceſſionibus, & literis tam gratiam, quam juſtitiam concernentibus, ſe Comites, Milites, & Cives Romanos etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, conceſſiones, & literæ ipſæ ſubreptionis vitio ſubjaceant, ſed validæ, & efficaces exiſtant: nec non ex nunc deinceps in perpetuum, omnibus, & quibuſcumque, ac prorſus ſimilibus antelationibus, prærogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, favoribus, gratiis, privilegiis, Indultis, ac juribus, quibus alii Palatii, & Aulæ Comites, Milites, ac Urbis prædictorum Cives, etiam ex utroque parente vere nobili, & Cive originario, & antiquiſſimo procreati, de jure, ſtatuto, conſuetudine, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, itidem uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, realiter, & integre, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi de vere nobili genere ex utroque parente nobili, originario, & antiquiſſimo Cive Romano procreati forent, eiſdem Apoſtolica auctoritate, & tenore, etiam perpetuo indulgemus.

Libros e Bibliotheca distrahi, alienari &c. ſub pœnis hic expreſſis, cavet.

§. 25. Porro, ut perpetuæ conſervationi Librorum, & Codicum in prædicta Bibliotheca reconditorum, & recondendorum conſulatur, omnibus, & quibuſcumque tam Eccleſiaſticis, etiam in Presbyteratus Ordine, ac dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, quam ſæcularibus cujuſcumq; ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis Noſtræ, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, & Sedis prædictæ, necnon reatus peccati mortalis, ac etiam majoris excommunicationis latæ ſententiæ, & ulterius, quoad Eccleſiaſticos, etiam privationis quorumcumque Beneficiorum, & officiorum per eos pro tempore obtentorum, inhabilitatiſque ad illa, & alia quæcumque impoſterum quandocumque obtinenda, per quoſcumque contravenientes incurrendis pœnis, a quibus nonniſi per Nos, & Succeſſores Noſtros prædictos, præterquam in mortis articulo conſti-

tuti abſolvi queant, ne deinceps, ullo unquam tempore, aliquos Libros, Codices, Volumina, & quinternos dictæ Bibliothecæ, ſeu eorum folia integra, vel non integra, tam ea hactenus ibidem repoſitis, quam reponendis, ab eadem Bibliotheca, ac ejuſdem ædibus anneais, & ipſius propriis, etiam animo, & intentione reſtituendi, aut alio quovis quæſito colore, vel prætextu, aſportare, commodare, vendere, alienare, aut alias quomodolibet diſtrahere, vel auferre, ſeu quod aſportentur, commodentur, vendantur, alienentur, vel diſtrahantur, aut auferentur, procurare, vel conſentire, aut permittere, vel etiam mutuo dare, vel accomodare quoquo modo audeant, ſeu præſumant, auctoritate Apoſtolica prædicta perpetuo diſtrictius inhibemus, quæ tamen cenſuræ, & pœnæ non includant perſonam prædicti Friderici Cardinalis, neque comprehendat perſonas, quibus ipſe Fridericus Cardinalis facultatem eſtrahendi, & ad tempus ipſi Friderico Cardinali viſum, otendi, ſeu aptandi conceſſerit.

Clauſulæ pro præſentium literarum firmitate.

§. 26. Decernentes, præſentes literas, etiam ea eo, quod intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes ad præmiſſa vocati non fuerint, nec illis conſenſerint, minuſque cauſæ, propter quas emanarunt, etiam coram Loci Ordinario, etiam tamquam a Sede Apoſtolica Delegato, eſaminatæ, & juſtificatæ, vel verificatæ extiterint, aut ex quovis alio capite, vel cauſa quantumvis legitima, & juridica, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, retractari, annullari, invalidari, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus umquam poſſe, ſed ſemper, & perpetuo validas, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſq; plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores earundem deſignat.

§. 27. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac Archipreſbytero Eccleſiæ Mediolanen., ac Vicario Venerabilis Fratris Noſtri Archiepiſcopi Mediolanen. in ſpiritualibus generali per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Friderici Cardinalis, & Doctorum, & aliorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eos, & eorum ſingulos præmiſſis omnibus, & ſingulis pacifice frui, & gaudere, ac eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcumque firmiter obſervari, non permittentes illos, vel eorum aliquem ſuper præmiſſis per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel impediri: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præſentibus non parentes per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, eaſdem ſententias, cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogat obſtantibus.

§. 28. Non obſtantibus priori voluntate Noſtra prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, nec non ſæ: re: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri, etiam illa, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis expreſſis caſibus, & in illis ultra unam Dietam a fine ſuæ Diœceſis ad Judicium evocetur, ſeu ne Judices ab eadem Sede deputati extra Civitatem, & Diœceſim, in quibus deputati fuerint contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo non ultra tres Dietas, aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, ac aliis quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Eccleſiæ, & Civitatis Mediolanen. prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Præſuli, & dilectis filiis Capitulo, & Canonicis, Senatui, & Civibus, aliiſque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam vim contractus, & ſtatuti perpetui continentibus, etiam motu proprio, & alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſq; contrariis quibuſcumque.

§. 29. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede Indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem.

§. 30. Et qualibet alia d. Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali, cujuſcumque tenoris exi-

eaiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam, effectus hujuſmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujuſque toto tenore habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis,

Clauſulæ pœnales.

§. 31. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtrorum approbationis, confirmationis, adjectionis, ſuppletionis, ſuſceptionis, diſmembrationis, ſeparationis, applicationis, appropriationis, tributionis, impartitionis, ſtatuti, ordinationis, exemptionis, liberationis, conceſſionum, creationis, inſtitutionis, aggregationis, indultorum, inhibitionis, decretorum mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire; Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 7. Julii 1608. Anno IV.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1608., Septimo Idus Julii Pontificatus noſtri Anno IV.

CVII.

Ampliatio Iuriſdictionis S.R.E. Cardinalis Archipresbyteri, & Judicis cauſarum Sacroſanctæ Lateranenſis Eccleſiæ, & Capituli intereſſe concernentium.

De hac Jurisdictione extat ſupra Conſtitut. LXX. Gregor. XIII. Cum ſicut *Tom. IV. Part. III. fol.* 340.

PAULUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei

Dilecto filio Scipioni, tituli S. Chryſogoni Presbytero Cardinali Burghesio nuncupato, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

AD ea circumſpectioni tuæ multis nominibus de Sede Apoſtolica benemeritæ, & Nobis plurimum gratæ, & acceptæ concedenda libenter inducimur, per quæ felici Eccleſiæ Lateranenſi opera tua proſpici, & perſonarum ipſius Eccleſiæ erga quam peculiarem gerimus devotionis affectum, commoda in dies augeri, & illarum jura conſervari poſſint.

Confirmatio omnium privilegiorum, quæ olim Archipresbyteris conceſſa fuerunt.

§. 1. Cum itaque Nos nuper Archypresbyteratum dictæ Eccleſiæ certo, quem haberi volumus pro expreſſo modo vacantem, Tibi, qui Noſter ſecundum carnem ex ſorore germana nepos exiſtis, per te quoad vixeris, tenendum, regendum, & gubernandum Apoſtolica commendaverimus auctoritate, prout in Noſtris inde confectis literis plenius continetur, ipſius Eccleſiæ indemnitati, utilitati, & bono regimini ſalubriter conſulere, prout ex debito Paſtoralis officii tenemur, ac dilectorum filiorum illius Capituli, & Canonicorum, ad miniſtrorum commodis, ac jurium conſervationi, & ne ad diverſa Tribunalia dictæ perſonæ trahantur, earum quieti, & litium diſpendiis providere cupientes, nec non de tuis integritate providentia, & circumſpectione plurimum in Domino confidentes, Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera Noſtra deliberatione, ac certa ſcientia, omnes, & ſingulas Juriſdictiones, poteſtates, privilegia, exemptiones, libertates, prærogativas, antelationes, indulta, etiam ſuper collatione beneficiorum Eccleſiaſticorum quorumcumque, auctoritates, & facultates per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, aliis S. R. E. ejuſdem Lateranenſis Archipresbyteris, qui pro tempore fuerunt, quoad Eccleſias ipſas, & illarum perſonarum intuitu, & ad eorum vitam, in genere, vel in ſpecie conceſſa, ad te, quamdiu dictum Presbyteratum obtinueris, tuumque, & dictæ Eccleſiæ Vicarium per te deputatum, & pro tempore a te deputandum, dicta auctoritate, tenore præſentium, extendimus, & ampliamus,

Conceſſio juriſdictionis, & facultatis cognoſcendi omnes cauſas intereſſe Lateranenſis Eccleſiæ, Capituli, Canonicorum, &c. concernentes.

§. 2. Et nihilominus, Motu, & ſcientia ſimilibus, & inhærentes aliis facultatibus, & privilegiis per fel. record. Gregorium Papam XIII., & alios quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, Archipresbyteris, & Canonicis, ac Beneficiatis d. Eccleſiæ Lateranen. pro tempore exiſtentibus hactenus conceſſis, quas, & quæ ſalva, & illæſas, ac ſalvas, & illæſa eſſe, ac ſuam valoris firmitatem obtinere, illaſque, & illa ampliare, & extendere volumus, & intendimus, omnes, & ſingulas cauſas, etiam Beneficiales Eccleſiaſticas, ſpirituales, mere profanas, & mixtas, etiam compromiſſas, tam civiles, quam criminales (citra tamen pœnam ſanguinis, & corporis afflictivam) inter dictos Capitulum, & Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos, nec non Cappellanos, Miniſtros, ſervientes reſpective, ſeu quemcumque eorum ex una, & quaſcumque alias perſonas, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præhemimentiæ exiſtentes, necnon Hoſpitalia, Pia loca, & Collegia, Communitates, vel Univerſitates ex altera partibus, ſive inter dictum Capitulum, & Canonicos, vel eorum quemlibet, ac Beneficiatos, Clericos, ſeu Cappellanos prædictos, vel quoſcumque eorum, coram quibuſcumque Judicibus ordinariis, extraordinariis, Commiſſariis, & exequutoribus, etiam S.R.E. Cardinalibus, ac cauſarum Palatii Apoſtolici, & Curiæ, Cameræ Apoſtolicæ Auditoribus, & Locumtenentibus, ſuper quibuſcumque rebus, bonis, & pecuniarum ſummis, etiam vigore obligationis in forma Cameræ Apoſtolicæ vertentes, & pendentes reſpective, quorum omnium, & ſingulorum ſtatus, & merita, nominaque, & cognomina, ac qualitates tam partium, & perſonarum prædictarum, quam etiam rerum, ſuper quibus lis pendet, præſentibus pro expreſſis habentes, ad Nos per eaſdem præſentes avocantes, illaſque in ſtatu, & terminis, in quibus ad præſens reperiuntur, & quas in futurum

turum moveri denuo contigerit tam active, quam paſſive, etiam per prædictos Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos, ſeu eorum quemlibet, contra quaſcumque perſonas, Conventum, Collegia, Capitula, Univerſitates, Societates, Hoſpitalia, & loca, quæcumque ſæcularia, & quorumvis Ordinum, Militiarum, & Hoſpitalium regularia privilegiata, etiam per prædictos Capitulum, & Canonicos, contra Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos prædictos, ſuper quibuſcumque pecuniarum ſummis, bonis Eccleſiaſticis, cenſibus, canonibus tritici, grani, vini, pecuniarum, aut aliarum rerum reſponſionibus, prædiis, rebuſque, & bonis ad quamcumque pecuniarum ſummam, numerum, & quantitatem, ac valorem aſcendentibus, ad d. Lateranen., aut illi unitas, vel annexas Eccleſias, & Parochiales, ſeu Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Miniſtros, etiam privatim, ac ratione ſingularum perſonarum quomodolibet ſpectantibus; aut eorum intereſſe, directe, vel indirecte, communiter, vel diviſim ad eorum quemlibet concernentibus, rebus aliis in actis cauſæ, & cauſarum hujuſmodi latius deductis, & deducendis, ac illorum occaſione, cum omnibus, & ſingulis ſuis inciden. dependen. emergen. annexis, & connexis tibi, tuoque Vicario, nunc, & pro tempore per te deputato, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura judicii, ſola veritate facti inſpecta, & quatenus opus ſit, exequutive, etiam manu regia, abſque terminorum ſubſtantialium, & alicujus telæ judiciariæ obſervatione, ſine confectione regeſtri, ſive extractus, quacumque appellatione poſtpoſita etiam non frivola audiendas, cognoſcendas, verificandas, fineque debito terminandas, dicta auctoritate earumdem tenore præſentium, committimus, & mandamus, eiſque præſentibus perpetuis temporibus duraturis.

Facultas citandi in Curia & extra, & omnibus Judicibus inhibendi, cauſaſque reaſſumendi &c.

§. 3. Cum poteſtate dictas partes reſpective, & omnes alios, quos opus fuerit, ſua communiter, vel diviſim intereſſe putantes, omnes in exequutione citationis nominandos, in Romana Curia, vel extra, tam per edictum publicum, conſtito ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu, citandi, ac omnibus judicibus ſupradictis, & quibus, & quoties opus fuerit, etiam ſub cenſuris Eccleſiaſticis, & pecuniariis, tuo arbitrio moderandis, & applicandis, etiam per ſimile edictum inhibendi, cauſaſque ipſas coram quibuſvis eorum de facto forſan introductas, ſeu introducendas, ab eis avocandi, & reaſſumendi, etiam in eventum non paritionis, pœnas, & cenſuras prædictas damnabiliter incurriſſe, & incidiſſe, declarandi, illaſque, etiam iteratis vicibus, aggravandi, & reaggravandi, interdictum Eccleſiaſticum apponendi, & brachii ſæcularis auxilium habendi, & invocandi, loco unius ſententiæ, ſeu ſententiarum prædictarum, mandata exequutiva in forma ſolita, & conſueta decernendi, illudque, & illa quicquid per te, & Vicarium prædictum, vel alterum veſtrum judicatum fuerit, exequendi, expenſa quaſcumque taxandi, & moderandi.

Singulis diebus in honorem Dei non feriatis procedendi.

§. 4. Ac in cauſis omnibus, & ſingulis præmiſſis, vel earum qualibet, ſeu quolibet præmiſſorum, etiam ſingulis diebus, & horis, præterquam in honorem Dei feriatis procedendi.

Canonicoſque, & alios a juramento abſolvendi ad effectum agendi.

§. 5. Necnon Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos prædictos, ſeu eorum quemlibet, a vinculo juramenti ad effectum agendi, aliiſque cenſuris, & pœnis, quatenus oportuerit, abſolvendi, omniaque, & ſingula alia faciendi, gerendi, exercendi in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna.

Commiſſiones cauſarum præjudicantes d. juriſdictioni a ſolo Papa citato Archipresbytero ſignatæ valent.

§. 6. Ac inſuper, ſi in præjudicium auctoritatis, juriſdictionis, & facultatum præfatarum contingat cauſas ſub diverſis prætextibus a te, ſeu d. Vicario avocari, ac aliis Judicibus committi, omnes, & quaſcumq; commiſſiones tam gratiæ, quam juſtitiæ, intereſſe Eccleſiæ Lateranenſis, Capituli, & perſonarum hujuſmodi quomodolibet concernentes, aliter quam manu Noſtra, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, te ad id vocato, ſignatas, & inhibitiones earum prætextu emanandas, proceſſuſque per eoſdem habendos, & inde ſequuta quæcumque, nullius roboris, vel momenti eſſe, & illis non obſtantibus, te, dictumque Vicarium, ut ad ulteriora in cauſis hujuſmodi procedere poſſis, atque ad parendum commiſſionibus prædictis, earumque prætextu emanatis inhibitionibus minime teneri, ac ob non paritionem, cenſuras, aut pœnas aliquas minime incurrere poſſe, declaramus.

Clauſulæ hujus Conſtitutionis præſervativa.

§. 7. Decernentes eaſdem præſentes ad tui vitam, ſeu quamdiu Archipresbyteratum hujuſmodi obtinueris tam Noſtris, quam Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum temporibus durare, ſuamque vim, & roboris firmitatem obtinere, nec eaſdem præſentes ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium facultatum, & gratiarum derogationibus, revocationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, per Nos, vel Romanos Pontifices Succeſſores Noſtros præfatos etiam motu ſimili, & ex certa Noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine edendis comprehendi, nec per eas immutari, ſuſpendi, limitari, moderari, aut ad terminos juris reduci poſſe, ſed eas perpetuo validas, & efficaces fore, ac quoties hujuſmodi contraria emanabunt, toties illas in priſtinum, & eum, in quo antea erant ſtatum, reſtitutas, & ſub poſteriori data, per te, ſeu dictum Vicarium eligenda, de novo conceſſas cenſeri, & quicquid illarum vigore alias rite geſtum, ſtatutum, factum, mandatum, indultum, & exequutum fuerit, perpetuam vim, & roboris firmitatem obtinere, ac de ſubreptionis vitio, ſeu intentionis Noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel ad terminos juris, ſeu in jus, vel controverſiam revocari non poſſe.

§. 8. Sicque per quoſcumque Judices, & cau-

caufarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis cauſa, & inſtantia, judicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ. §.9. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Conciliis etiam generalibus editis, ſtylo Palatii, regula Cancellariæ Apoſtolicæ prohibente, mandata exequutiva alias, quam ſub plumbo expediri, facultatibus, & juriſdictionibus Noſtri in Urbe, & ejus diſtrictu in ſpiritualibus Vicario generali, Senatori, & cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ſeu S. R. E. Cardinalibus, quibuſvis dictæ Urbis Judicibus ſupradictis, & aliis quibuſvis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & fortioribus decretis, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, etiam conſiſtorialiter per Nos, ſeu quoſcumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, etiam ſi cautum ſit in eis expreſſe, quod illis nullatenus, vel non niſi ſub certis inibi forſan expreſſis, & nominatis modis, & forma derogari, ſeu contra illa quicquam concedi poſſit, & aliter factæ pro tempore derogationes, conceſſiones, nullatenus eis quibus concedentur ſuffragari poſſint, ſeu debeant, nulliuſque roboris, vel momenti exiſtant. Quibus omnibus, etiamſi de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, acſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, etiam motu, & ſcientia ſimilibus, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & derogatum eſſe, nec illa eiſdem præſentibus quicquam adverſari, vel obſtare volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergo &c.

Dat. die 6. Julii 1608. An. IV. Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1608. ſexto Idus Julii, Pontificatus Noſtri Anno IV.

CVIII.

Quod Fratres Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, non recipiant Fratres Ordinis Minorum S. Franciſci Cappuccinorum, neque alios ſtrictioris Regulæ.

Eamdem fere Conſtitutionem ad favorem omnium Fratrum Minorum edixit Clem.VIII. in ſua Conſtit.CXL. Nuper ad nos *Tom.V. Par.II. fol.137. Quo vero ad Cappuccinos, vid. in Clem.VII. Conſtit.XXIV.* Religioni *Tom.IV. Par.I. fol.73.*

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa hujus Conſt. §.1. NUper ad nos perlatum eſt Religioſos Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, prætextu cujuſdam indulti Apoſtolici dicto Ordini antiquitus conceſſi, ac demum per fel: re: Clementem Papam VIII. Prædeceſſorem Noſtrum per ſuas in hujuſmodi forma Brevis literas datas 25. Decembris 1596. Pontificatus ſui Anno Quinto, aboliti, & revocati, aut forſan alterius, Profeſſores Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci Cappuccinorum nuncupatorum, & alios regulæ ſtrictioris in eorum ſodalitatem, ſeu Domos, aut Conventus recipere.

Prohibitio de qua in sub. §.2. Quare cum id ſæpius meritas pœnas eludendi cauſa fiat, & ex hoc multa ſcandala in Populo generentur, & alia multa incommoda naſcantur, Nos hujuſmodi ſcandalis obviare, & quieti religioſorum amplius proſpicere cupientes, ne quis Prælaturum, ſeu Superiorum, aut Fratrum Conventuum, ſeu domorum dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, tam in Regnis Hiſpaniarum, quam alibi conſiſtentium, quavis ille dignitate, præeminentia, prærogativa, vel munere fungatur, prætextu cujuſvis indulti, ſeu privilegii Apoſtolici eos recipere audeat, vel præſumat, cauſa quarti voti, quod ipſi Profeſſores Ordinis B. Mariæ de Mercede hujuſmodi faciunt, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium diſtricte prohibemus.

Derogatio cõtrariorum. §.3. Non obſtantibus privilegiis, ſeu indultis hujuſmodi, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illi ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro ex-

præ-

Digitized by Google

preſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.4. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, in judicio, & extra illud, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſę.

Dat. die 7. Julii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 7. Julii 1608. Pontificatus Noſtri Anno IV.

CIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Facultas Regi Catholico imponendi Cenſus ſuper bonis ſtabilibus Menſarum Magiſtralium trium Militiarum Sancti jacobi, de Calatrava, & de Alcantara.

Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Cauſæ faciendæ conceſſionis.

§.1. MAjeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, tibi pro ſatiſfactione Creditorum tuorum inter alia expedire, ut ſuper bonis ſtabilibus Menſarum Magiſtralium trium Militiarum Sancti Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara, quarum Majeſtas tua perpetuus Adminiſtrator Apoſtolica auctoritate deputatus exiſtit, unus, vel plures annui Cenſus redimibiles centum millium ducatorum annuorum, valoris vicies centenorum millium ducatorum in proprietate ad rationem quinque pro quolibet centenario, imponerentur, illique uni, vel pluribus perſonis pro ſolutione debitorum tuorum venderentur; Cum autem impoſitio, & venditio huiuſmodi abſque Noſtra, & Sedis Apoſtolicæ diſpenſatione fieri nequeat, ideo Nobis humiliter ſupplicari feciſti, ut opportunam tibi ad id licentiam de benignitate Apoſtolica concedere dignaremur.

Conceſſio, de qua in rub.

§.2. Nos igitur Majeſtatem tuam ſpecialis gratiæ favore proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis ſi quibus quomodolibet innodata exiſtit, ad effectum pręſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutam fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eidem Majeſtati tuæ, ſuper dictis bonis ſtabilibus trium Menſarum Magiſtralium Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara prædictarum ubicumq; exiſtentibus, unum, vel plures annuos cenſus redimibiles ſummam centum millium ducatorum annui redditus inſimul non excedentes valoris vicies centenorum millium ducatorum ſimilium in proprietate ſemel, vel ſucceſſive, ac diverſis temporibus conſtituendi, & imponendi, & ſic conſtitutos, & impoſitos uni, ſeu pluribus, & quibuſcumque perſonis, tam Eccleſiaſticis, quacumque dignitate, & auctoritate fungentibus, quam ſęcularibus, etiam Communitatibus, Univerſitatibus, Collegiis, Capitulis Conventibus, vel locis ad rationem quinque pro centenario, vendendi, pretiumque, ſeu pretia inde provenientia per te, vel alium, ſeu alios exigendi, recipiendi, ſeu recepiſſe confitendi, illudque, vel illa in ſolutionem debitorum tuorum convertendi, necnon pro evictione, & legitima defenſione cenſuum, ut præfertur, conſtituendorum, fructuumq;, & emolumentorum occaſione illorum pro tempore debitorum ſolutione facienda, ac perpetua, & inviolabili omnium, & ſingulorum in inſtrumento, ſeu inſtrumentis deſuper conficiendis promittendorum obſervatione, dicta bona ſtabilia, etiam in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ cum juramento, procuratione, Conſtitutione, & aliis in ſimilibus apponi ſolitis, & neceſſariis obligandi, & hypothecandi, ac inſtrumenta deſuper opportuna ſtipulata quibuſcumque promiſſionibus, & clauſulis in ſimilibus apponi ſolitis vallata celebrandi, ſtipulandi, & obligandi, licentiam, & facultatem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum.

§.3. Non obſtan. re: me: Pauli Papæ II. Prædeceſſoris Noſtri de rebus Eccleſiæ non alienandis, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus, & ordinationibus, necnon dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, uſibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem militiis, illarumque magno Magiſtro, Conventibus, & Fratribus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum etiam pluries conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores, acſi ad verbum exprimerentur, & insererentur, præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contariis quibuſcumque.

Dat. die 16. Julii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 16. Julii 1608. Pontificatus Noſtri Anno IV.

Præ-

Digitized by Google

CX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Præceptum Regi Catholico extinguendi cenſus imponendos ſuper bonis Menſarum magiſtralium Militiarum S.Jacobi, de Calatrava, & de Alcaotara iofra viginti annos.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Chariſſime in Chriſto fili Noſter ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Recenſetur facultas Regi conceſſa. Cenſus imponendi.

NUper ſupplicationibus Majeſtatis tuæ oomine Nobis humiliter porrectis inclioati, per alias noſtras in ſimili forma Brevis literas, eidem Majeſtati tuæ ſuper bonis ſtabilibus trium menſarum magiſtralium Militiarum Sancti Jacobi, de Calatrava, & de Alcaotara ubicumque eſiſtentibus, unum, ſeu plures anouos cenſus redimibiles ſummam ceotum millium ducatorum annoi redditus inſimul non excedentes valoris vicies centenorum millium ducatorum ſimilium in proprietate ſemel, vel ſucceſſive, ac diverſis temporibus conſtitueodi, & imponeodi, ac ſic conſtitutos, & impoſitos uoi, vel pluribus, & quibuſcumque perſonis tam Eccleſiaſticis quacumque dignitate, & auctoritate fungentibus, quam Sæcularibus, etiam Communitatibus, Univerſitatibus, Collegiis, Capitolis, Conventibus, vel locis ad rationem quinque pro centenario vendendi, pretiumque, ſeu pretia inde provenientia per te, vel alium, ſeu alios exigendi, recipeodi, ſeu recepiſſe confitendi, illudque, vel illa io ſolutionem debitorum tuorum coovertendi, necnon pro evictione, & legitima defenſiooe cenſuum, ut præfertur conſtitue ndorum, fructuumqoe, & emolumentorum occaſione illorum pro tempore debitorum ſolutione facienda, ac perpetua, & ioviolabili omnium, & ſingolorum in Inſtrumento, ſeu Inſtrumentis deſuper conficiendis promitteodnrum obſervatione, dicta bona, etiam in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ cum juramento, procuratione, & aliis in ſimilibus apponi ſolitis, & neceſſariis obligandi, & hypothecandi, ac inſtrumenta deſuper opportuna ſtipulata qoibuſcumque promiſſionibus, & clauſulis in ſimilibus apponi ſolitis vallata celebrandi, ſtipulandi, & obligandi licentiam, & facultatem conceſſimus, prout in dictis literis, quarum tenorem præſeotibus haberi volumus pro expreſſo, plenius contioetur.

Præceptum eoſdem Cenſus infra 20. annos.

§.2. Ne autem bona prædicta obligationi, & hypothecæ hujuſmodi perpetuo ſubjaceant, Majeſtatem tuam hortamur, & paterne in Domino admonemus, ut cenſus impooendos hujuſmodi quam primum extinguat, & bona prædicta ab illorum onere, obligatione, & hypotheca prædictis omnino liberet, itaut infra viginti annos cenſus penitus extincti, ac bona liberata exiſtant: Nos enim, ut ſaltem infra dictum tempus viginti anoorum cenſus extioguere, & bona prædicta, ut præfertur, penitus liberare, ſuper qoo tuam conſcientiam oneramus, omoino debeas, & tenearis, volumus, & decernimus.

Derogatio contrariorũ.

§. 3. In cootrarium facientibus oon obſtantibus quibuſcumque.

Dat. die 18. Julii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum ſub Anoulo Piſcatoris die 18. Julii 1608. Pont. Noſtri Aono Quarto.

CXI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Venerabilis Servos Dei Ludovicus Betrandus Beatorum numero adſcribitur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN Sede Priocipis Apoſtolorum, nullis licet noſtris ſuffragantibus meritis, a Domioo conſtitnti piis Catholicorum Regum, & aliorum fidelium votis, quibus virtutum Dominus in ſervis ſuis honorificatur, libeuter annuimus, & Apoſtolica auctoritate indulgemus, prout in Domino conſpicimus expedire:

Philippus Rex Hiſpaniæque procerat Ven. Ludov. Bertrandum Beatum vocari, officiumque de eo, & Miſſamque legi petunt.

§.1. Sane chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici, Regni Valentiæ, & totios Ordinis Fratrum Prædicatorum nomine Nobis expoſitnm fuit, quod bonæ memoriæ Ludovicus Bertrandus Valentinus dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum profeſſus multis, & eximiis virtutibus, & gratiis vivens, ac miraculorum dono a Domino, tam io vita, quam poſt mortem illuſtratus fuit, & ideo magna eſt etiam erga ejus nomen, & memoriam Populorum, & Aragooum Regni devotio. Quapropter tam dictus Philippus Rex, quam Regnum, & Ordo prædicti ſemel, & iterum Nnbis ſupplicari fecerunt, ut donec Canonizationis bonorem, quem dicto Lodovico ob excellentia ejus merita aliquando divina adſpirante gratia habitum iri ſperant, ab Apoſtolica Sede impetrent, eumdem Ludovicum Beatum vocari, & de eodem Officium, & Miſſam in Civitate, & Regno Valentiæ tanquam de Confeſſore non Pontifice agi poſſet, auctoritate Apoſtolica indulgeremus.

Annuit Pontifex.

§.2. Quare Nos, re prius per Venerabiles Fratres Noſtros S. R. E. Cardinales Sacris ritibus Præfectos, quibus eam examinandam demandavimus, mature diſcuſſa, de eorumdem Cardinalium conſilio, prædictorum Philippi Regis, Regni Valentiæ, & Ordinis Fratrum Prædicatorum ſupplicationibus inclinati, quod inpoſterum dictus Ludovicus Beltraodns Beatus nuncupari, deque eo in Civitatis, & Regni Valentiæ omnibus Mooaſteriis, & Eccleſiis Fratrum, atque Monialium ejuſdem Ordinis Prædicatorom ab ipſis Fratribus, & Monialibus die decima nona Menſis Octobris, quæ ut aſſeritur, ejus obitus dies eſt, ſingulis anois Officium, & Miſſa de communi unius Confeſſoris non Pontificis ſecundum ritum, & conſuetudinem

Digitized by Google

ſui Ordinis celebrari libere, & licite poſſit, & valeat, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 19. Julii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die decima nona Julii milleſimo ſeacenteſimo octavo, Pontificatus Noſtri Anno IV. (a)

CXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Erectio Congregationis S. Pauli Fratrum Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum pro Miſſionibus obeundis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ONus paſtoralis officii ſupremæ majeſtatis providentia Nobis, meritis licet imparibus, commiſſi debitores Nos conſtituit, non ſolum populorum Chriſtifidelium, ſed & univerſarum gentium ſalutem ſedulo procurandi, quippe qui, ut Apoſtolus Nos admonet, non ſolum ſapientibus, ſed etiam inſipientibus debitores ſimus. Quocirca ad univerſi Orbis Provincias, Urbes, & loca, & ad univerſas creaturas, quibus prædicari Evangelium Dominus Apoſtolos ſuos mandavit, mentis noſtræ oculos dirigentes, & de converſione animarum, & ad Chriſti ovile reductionem meditantes, valde opportunum fore æxiſtimavimus, ea Ordine Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo novæ Reformationis tam Hiſpaniarum, quam Italiæ, in qua, benedicente Domino, viri vitæ ſanctitate, & ſacrarum literarum doctrina, & Chriſtianæ fidei propagandæ zelo præſtantes conſpiciuntur, aliquot probitate morum, eaemplo vitæ, atque ſcientia magis conſpicuos eligere, & ex illis unam Congregationem, quæ in dies ſimilium Religioſorum copia, ne operariorum meſſis tam grandis opera umquam deficiat, augeri poterit, conſtituere.

Ex nonnullis ſelectis viris Congregationem Diſcalceatorũ Sancti Pauli pro Miſſionibus obeundis erigit.

§.1. Igitur ad omnipotentis Dei gloriam, ſanctæ fidei Catholicæ exaltationem, & univerſi Orbis, animarumque, quæ extra Eccleſiæ Dei gremium per æternę damnationis viam incedunt, ſalutem, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ex infraſcriptis ad hoc munus electis tam ex Congregatione Hiſpaniarum, quam Italiæ religioſis viris, qui ſpiritu Dei afflati huic ſanctiſſimo operi ſe obtulerunt, nempe ea Congregatione Hiſpanica dilectis filiis Thoma a Jeſu, Didaco ab Incarnatione. Es Congregatione vero Italica Philippo a Sancto Jacobo, Redempto a Cruce, Bartholomæo Maria a Sancto Franciſco, Adriano a Sancta Maria, Leandro ab Annunciatione, Hyacinto a Sancto Angelo, Joanne Damaſceno ab Annunciatione, Hilario a Sancto Auguſtino, Fulgentio a Conceptione, Caſſiano a Sancto Anſelmo, Simeone a Monte Carmelo, Donato, & Thaddæo a Sancto Elia, & Donato: Quos omnes, & ſingulos idcirco ad hunc effectum penitus, & omnino in perpetuum, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ſeparamus, ſejungimus, & diſmembramus a prædictis Congregationibus tam Hiſpanicæ, quam Italicæ, & ab obedientia Prælatorum prædictarum Congregationum eximimus, & animarum converſioni procurandæ perpetuo emancipatam Congregationem unam ſub invocatione Sancti Pauli Apoſtolici ab uno Commiſſario Generali cum Definitorum interventu juata regularia inſtituta infraſcripta regendam, & gubernandam auctoritate, & tenore prædictis perpetuo erigimus, & inſtituimus; Cujus Religioſorum vocationis præcipuus finis ſit, ut orthodoxæ fidei propagationi Eccleſiæ Sanctæ per univerſum Orbem dilatationi, & animarum infidelium, & aliorum a dicta fide errantium ad ejuſdem fidei veritatem reductioni, & converſioni ſedulo incumbant.

Exercitia, quibus Religioſi, antequam ad Miſſiones mittantur, vacare debent.

§.2. Ut autem prædicti Religioſi ad hæc ſufficienter, & pro dignitate præſtanda, difficultateſque ſuperandas, & pericula, quibus in hujuſmodi miniſteriis ſe eaponent, ſubeunda aptiores inveniantur; ante omnia volumus, & ordinamus, ut ipſius Congregationis divinarum rerum contemplationi, & profectibus animarum vacent, itaut ex cœleſtium contemplatione animarum ſalutis zelus, quaſi ex ardentiſſimæ charitatis fonte derivetur, omneſque deinceps profeſſionis ſuæ tempore præter tria, quæ aliis religioſis ſunt communia, vota, quartum votum emittant, videlicet per totius vitæ ſpatium, & animarum ſaluti ſe ſe operam daturos. & a Sede Apoſtolica, ſeu a Commiſſario Generali miſſos ad quamlibet totius Orbis Regionem pro animarum ſalutem procuranda, etiam cum periculo vitæ ituros.

Quintum votum de non ambiendis dignitatibus debent emittere

§.3. Præterea, quia Evangelii miniſtros inter alias humilitatis præcipue virtutem habere oportet, profeſſionis ejuſdem tempore quintum etiam votum non ambiendi Dignitates, & Prælationes neque directe, neque indirecte per ſe, neque per alium intra Ordinem, neque extra Ordinem pariter emittant.

Huic Congregationi Commiſſarius Generalis præficitur.

§.4. Et ut ejuſdem Congregationis proſpero regimini conſulatur, prædictæ Congregationis Commiſſarium Generalem eum-

---

(a) Eadem die Paulus PP. literis Apoſtolicis in forma Brevis datis, & quibus initium eſt *Totius orbis* facultatem P. Thomæ a Jeſu Carmelitæ diſcalceato viro clariſſimo, ac iis, qui Eccleſiaſticam callent Hiſtoriam, apprime noto Opere, quod publici juris fecit *de converſione omnium Gentium* facultatem conceſſit Seminarium Ulyſſippone erigendi pro iſtruendis Ordinis ſui Miſſionariis, qui in Regno Congenſi, aliiſque Africæ partibus propaganda Chriſtianæ fidei operam darent. Nos eas ommittendas putavimus, cum executioni demandatæ non fuerint. Congi ſiquidem, Africæ, & Braſiliæ Miſſiones PP. Cappuccinis commiſſæ poſtmodum fuerunt, nec ſine magno fidei noſtræ emolumento. Erectum tamen poſterioribus temporibus fuit Seminarium pro Miſſionariis Carmelitis Diſcalceatis ad Ædes S. Pancratii extra Urbis mœnia.

eumdem Thomam a Jeſu ejuſdem Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo novæ Reformationis Diſcalceatorum Congregationis Hiſpaniarum expreſſe profeſſum, de cujus pietate, prudentia, doctrina, & religionis zelo plurimum in Domino confidimus, motu pari conſtituimus, & deputamus, illique, ac ſucceſſoribus ſuis futuris pro tempore Commiſſariis Generalibus univerſam dictæ Congregationis Sancti Pauli curam in ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committimus, ac Congregationem ipſam, ejuſque Provincias, Domos, Seminaria, quæ pro tempore fuerint, & regulares perſonas quaſcumque regendi, gubernandi, viſitandi, corrigendi, & reformandi, & alia quæcumque ad regimen, & adminiſtrationem ejuſdem Congregationis Sancti Pauli pertinentia faciendi, prout omnes, & ſinguli aliorum Ordinum Superiores Generales in ſuis Ordinibus de jure, vel privilegiis, & indultis Apoſtolicis poſſunt, plenariam, & liberam tribuimus facultatem, & poteſtatem.

Qui triennio quolibet eligatur.

§.5. Ipſum autem Fratrem Thomam a Jeſu Commiſſarium Generalem a Nobis deputatum, hac prima vice Officium prædictum ad ſexennium obtinere: finito vero ſexennio Commiſſarium Generalem hujuſmodi de triennio in triennium a Capitulo generali eligi, & eum, qui uno triennio Commiſſarii Officio functus fuerit, ad illud ſucceſſive reeligi non poſſe, ſed aliud triennium vacare pariter volumus, & ordinamus; teneaturque Commiſſarius generalis prædictus ſecundum Regulam Alberti primitivam, & Conſtitutiones ſui Ordinis, (quas quidem Conſtitutiones ad præſcriptum hujus novæ Congregationis inſtituti ex voto quatuor Definitorum, cum primum fieri poterit, optari volumus, itaut optatio ſic facienda uſque ad Capitulum generale celebrandum duret) Congregationem eamdem gubernare.

Commiſſarii hujuſmodi auctoritas.

§.6. Interea vero, donec dictæ Conſtitutiones aptentur, idem Thomas Commiſſarius prædictus omnia, & ſingula, quæ Præpoſitus Generalis, & Definitores facere poſſunt, faciendi auctoritatem habeat. Si vero prædictus Commiſſarius, antequam eligantur Definitores, e vita deceſſerit, antiquior ex fratribus præſideat, & quamprimum fieri poterit, convocatis profeſſis Sacerdotibus omnibus per ſecreta vota, & ſervatis aliis ad electionem canonicam per dictas Conſtitutiones requiſitis novus Commiſſarius eligatur. Inſuper prædictæ Congregationi ſic erectæ, & eidem Thomæ a Jeſu Commiſſario, ejuſque Succeſſoribus Monaſteria, & Seminaria, ſervata forma Concilii Tridentini, erigendi, Novitios ad habitum recipiendi, & ad profeſſionem regularem ſuo tempore admittendi, novas Conſtitutiones, & Ordinationes condendi, dummodo eorum primitivæ regulæ, & ipſius Congregationis inſtituto, Sacris Canonibus, Concilio Tridentino, & Conſtitutionibus Apoſtolicis non ſint contrariæ, facultatem concedimus.

Congregatio hujuſmodi ab Ordinariorũ, & Generalis Congreg. Italo-Hiſpanæ exempta juriſdictione.

§.7. Ad hæc eamdem Congregationem Sancti Pauli, ejuſque Monaſteria, Domos, Seminaria, Prælatos, & Religioſos univerſos, & ſingulos nunc, & pro tempore exiſtentes, illorumque bona mobilia, & immobilia ab omni Juriſdictione Ordinariorum locorum quorumcumque, nec non ab obedientia, ſuperioritate, & poteſtate Præpoſitorum Generalium tam Congregationis Hiſpaniarum, quam Italiæ, præterquam in infraſcriptis, perpetuo eximimus, & liberamus, ac exemptos, & liberos eſſe volumus, & declaramus, ac ſub Noſtra, & Sedis Apoſtolicæ, ac Beati Petri protectione ſuſcipimus, Nobiſque, & dictæ Sedi immediate ſubiicimus.

Priori vero Generali Congregat. Italiæ quoad viſitationem ſubſit.

§.8. Volumus autem, ut prædicta Congregatio, ejuſque Commiſſarius Generalis Priori Generali dictæ Congregationis Italiæ tamquam Univerſali, & Superiori capiti, juxta tamen formam infraſcriptam, ſubjaceant: qui Prior Generalis Domos, Monaſteria, ac Seminaria dictæ Congregationis Sancti Pauli, eorumque Conventus, & perſonas ſolus per ſe ipſum perſonaliter cum duobus ſociis, & uno Scriba, ſeu Secretario ab ipſa Congregatione Sancti Pauli eligendo, & juxta ejuſdem Congregationis inſtituta, nec alias viſitare, corrigere, & reformare, & delinquentes punire, idque de conſenſu dictorum Sociorum, & intra Monaſteria ipſius Congregationis dumtaxat, extra quæ nullatenus Religioſi prædictæ Congregationis, eorumque aliquis ab eodem Præpoſito Generali amoveri, vel alio modo transferri, neque eorum loco mutari, aut poni, neque Priores, aut alios Officiales eorumdem Seminariorum, aut Monaſteriorum, & locorum Congregationis Sancti Pauli pro tempore eis Præſidentes a ſuis officiis amoveri, neque alii eorum loco ſubſtitui, niſi ob enormem exceſſum, qui juſte tolerari nequeat, & tunc in defectum prædicti Commiſſarii generalis, & de conſenſu dictorum ſociorum, nec alias ullo modo valeat. Prohibemus quoque, ne idem Præpoſitus Generalis aliquas gratias particulares prædictis Fratribus concedat.

Commiſſario Gener. locus aſſeritur in Capitulis Generalibus Ordinis.

§.9. Commiſſarius autem prædictæ Congregationis Sancti Pauli cum duobus ſociis in Capitulo eligendis Capitulo Generali totius Ordinis intereſſe, ibique vocem tam activam, quam paſſivam, & locum ſibi congruentem tam ipſe, quam ſocii habere debeant.

Prior Generalis quomodo ſe gerere debeat in viſitatione peragenda.

§.10. Prior autem Generalis prædictus quoad viſitanda Monaſteria, Domos, & loca ſtatutis, & privilegiis ejuſdem Congregationis Sancti Pauli in omnibus, & per omnia ſe conformet, nihilque contra illa renovare, aut alterare præſumat, prædictæque Congregationis, ut præfertur, Monaſteria, Domos, loca, & perſonas viſitare valeat, & antequam viſitationem incipiat, hoc ipſum in Capitulo generali dictæ Congregationis intimare, & denunciare teneatur, ad effectum, ut ibi prædicti ſocii viſitationis (uti ſuperius diſpoſitum eſt) deputentur, ac denique inhibemus, ne in ali-

qua alia re ad prædictam Congregationem Sancti Pauli ſpectante prædictus Generalis, ſeu alii Prælati ſe nullo modo immiſceant, exceptis iis, quæ hic exprimuntur.

Huic Congr. privilegia omnia Ordinis communicantur.

§.11. Omnia præterea privilegia ſpeciali quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, facultates, conceſſiones, gratias tam ſpirituales, quam temporales, & indulta, etiam per modum extenſionis, vel communicationis cum particula excluſiva, aut alias conceſſa, quorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, & concedenda univerſo Carmelitarum, & novæ Reformationis Ordini, & quibuſvis aliis Fratrum, & Sororum Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus, eorumque Congregationibus, Conventibus, Capitulis, & utriuſque ſexus perſonis tam Prælatis, quam ſubditis, ac illorum Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & quibuſvis Piis locis, prædictæ Congregationi Sancti Pauli, utpote uni ex Mendicantibus, ejuſque Commiſſario generali, aliiſque Superioribus, & Perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & Seminariis quibuſcumque, itaut hi omnes, & ſinguli non ſolum ad ſupradictorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, ac perinde ac ſi illis nominatim, & in ſpecie conceſſa fuiſſent, hujuſmodi privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, conceſſionibus, gratiis, & indultis illis præſertim, quæ perſonis quibuſcumque in animarum converſione laborantibus hactenus conceſſa ſunt, aut impoſterum concedentur, prævia tamen quoad inferiores Fratres dicti Commiſſarii licentia, dummodo tamen Concilio Tridentino, & Conſtitutionibus Apoſtolicis non ſint contraria, niſi tamen quoad eos, qui in miſſionibus erunt, poſt prædictum Concilium alicui fuerint conceſſa, & non ſint revocata, uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite poſſint, & valeant, ac debeant, prædicta auctoritate perpetuo pariter concedimus, communicamus, & extendimus.

Pœnæ contra moleſtiam inferentes.

§.12. Præcipientes ſub excommunicationis pœna, ne quiſque quavis auctoritate prædictæ Congregationis Religioſos ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtare, perturbare, inquietare, aut impedire quovis quæſito colore audeat, vel præſumat.

Tranſitus ab hac Congreg. Italo-Hiſpanã & v.v. prohibetur.

§.13. Et ſub eadem pœna inhibentes Religioſis Congregationis Hiſpaniarum, & Italiæ prædicti Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum, ne ad hanc Congregationem Sancti Pauli, & viciſſim hujus etiam Congregationis Religioſi, ne ad aliquam prædictarum Congregationum, neque aliam quamcumque abſque Noſtra, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis, vel ſuorum Generalium ſpeciali licentia, tranſire audeant, vel præſumant, quam excommunicationis pœnam tam tranſeuntes, quam illos admittentes incurſuros declaramus.

Clauſulæ pro prædictorum firmitate.

§.14. Decernentes præſentes literas, & in eis contenta quæcumque perpetuo valida, firma, & efficacia fore, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, nec a quoquam quavis auctoritate fungente impugnari, reſcindi, retractari, vel revocari, neque de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu notari nullatenus poſſe; Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Ordinarii omnes hujuſce Conſtitutionis exequutores deputantur.

§.15. Hortamur autem in Domino Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & alios locorum Ordinarios, ac dilectos filios noſtros, & Apoſtolicæ Sedis de latere Legatos, Vice Legatos, Nuncios, & alios Miniſtros, illiſque in virtute ſanctæ obedientiæ mandamus, ut Congregationem Sancti Pauli prædictam, ejuſque Religioſos pro Noſtra, & Sedis Apoſtolicæ reverentia propenſius commendatos habentes, illos benigni favoris præſidio, ubi opus fuerit, fulciant, nec non præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Commiſſarii Generalis, aut aliorum dictæ Congregationis fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate Noſtra Congregationem ipſam, ejuſque Religioſos eorumdem præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari; Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorũ.

§.16. Non obſtantibus piæ mem. Bonifacii PP. VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis non trahantur, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Ordinis Carmelitarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis Ordinibus, Congregationibus, Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§.17. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicu-

jus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo dictæ Congregationis, vel alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ præſentibus originalibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 22. Julii 1608. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 22. Julii 1608. Pontificatus noſtri Anno IV.

CXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Epiſcopis Mazarienſi, & Agrigentino in Regno Siciliæ mandatur, ut cogant Eccleſiaſticos tam ſæculares, quam cujuſcumque Ordinis regulares ad revelanda, juſtoque pretio vendenda Blada, & Frumenta tempore caritatis Annonæ in eodem Regno, uſque ad novam meſſem.

Venerabilibus Fratribus Mazarien., & Agrigentin. Epiſcopis, nec non dilecto Filio etiam Venerabilis Fratris Archiepiſcopi Panormitani in ſpiritualibus Vicario Generali.

PAULUS PAPA V.

Venerabiles Fratres, & dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Pro Regis Siciliæ petitio.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit nomine dilecti filii nobilis viri Joannis Fernandez Pacheco, Marchionis Villenæ Regni Siciliæ Pro-Regis, quod in eodem Siciliæ Regno frumenti, & bladorum meſſis hoc anno tenuis adeo fuerit, ut non obſcure colligatur, Annonam graviorem, ac magnam Populi ejuſdem Regni, pauperum præcipue, calamitatem ſucceſſuram: quibus ipſe Marchio Pro-Rex, ut juxta officii ſui debitum provide occurrat, nullam prætermittit diligentiam, qua eiſdem opportune conſuli poſſe ſperet. Quare cum intellexerit in eodem Regno, & Inſula Siciliæ complures perſonas eccleſiaſticas, tam ſæculares, quam regulares, etiam Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani reperiri, quæ frumentum, quod habent abſconditum, ſervant, ut illud quanti plurimi poterunt, vendant, magno cum proximi detrimento, ac Dei offenſa, quod a Chriſtiana, qua Eccleſiaſticos præcipue præſtare decet, pietate, ac charitate alieniſſimum eſt: ideo Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut opportune deſuper providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Commiſſio de qua in rubr.

§.2. Nos igitur juſtis ejuſdem Joannis Marchionis Pro-Regis petitionibus annuentes, ac ſupplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet veſtrum per præſentes committimus, & mandamus, ut quaſcumque perſonas Eccleſiaſticas tam ſæculares, quam cujuſvis ordinis, & inſtituti regulares, etiam dicti Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani, cujuſvis ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, præeminentiæ, & conditionis exiſtant, & quantumvis exemptas, ac Nobis, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectas per pecuniarias, ac amiſſionis frumentorum, & bladorum, quæ habent, ac in ſubſidium per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas arbitrio veſtro declarandas, aggravandas, & reaggravandas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione, recurſu, & reclamatione poſtpoſitis, auctoritate Noſtra cogatis, & compellatis, ut frumenta, & blada, quæ habent, etiamſi ex redditibus Eccleſiaſticis percepta fuerint, vobis, & veſtrum cuilibet, ſeu a vobis, & quolibet veſtrum deputandis fideliter notificent, ac detracta ex eiſdem frumentis, & bladis ea quantitate, quæ pro uſu illa habentium, & illorum familiarium, uſque ad novam meſſem reſpective neceſſaria fuerit, reſiduum pro communi Populorum uſu, juſto pretio, præſente tamen pecunia ſolvendo, niſi aliud venditoribus placuerit, vendant.

Facultates ad id Commiſſariis conceſſæ.

§.3. Et ut præmiſſa adimplere facilius in Domino valeatis, & quoſcumque tam Eccleſiaſticos, quam Laicos ad frumenta, & blada revelanda ſub pœnis, & cenſuris Eccleſiaſticis tam in genere, quam in ſpecie compellatis: Nos enim vobis, & veſtrum cuilibet ſuper his omnibus, & ſingulis per præſentes opportunam facultatem tribuimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quarumvis Eccleſiarum, Monaſteriorum, Ordinum, & dicti Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tempus commiſſioni limitatum.

§.5. Volumus autem, ut præſens commiſſio, ſeu mandatum, ac facultas, ad meſſem novam uſque tantùm perduret, ac in compellendis Eccleſiaſticis, debitus honor, & reverentia Ordini habeatur.

Dat. die 30. Julii 1608. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris, die 30. Julii 1608. Pont. noſtri Anno IV.

Nun-

Digitized by Google

CXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Nuncio Apoſtolico apud Helvetios commoranti committitur, ut quamdam concordiam ſuper nonnullis bonis, & juribus initam inter Abbatem Monaſterii Sancti Galli nullius Diœceſ., Provinciæ Maguntinæ, & Conſules, ac Magiſtratum Oppidi Wangen. in Helvetia confirmet.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Dilecto Filio Nuncio Apoſtolico apud Helvetios commoranti, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

HIs, quæ pro Monaſteriorum, & aliorum Religioſorum Locorum commodo, & utilitate, ex concordia, ſeu tranſactione provide facta fuiſſe dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata perſiſtant, libenter, cum a Nobis petitur, Apoſtolici mandamus adjici muniminis firmitatem.

Paulus II. ſtatuit pœnis decrevit a Delegatis Apoſtolicis in cauſis alienationũ bonorum Eccleſiaſticorum utilitatem Eccleſiarum eſſe reſpiciendam.

§.1. Dudum ſiquidem a ſel: rec: Paulo Papa II. Prædeceſſore Noſtro, emanarunt literæ tenoris ſubſequentis, videlicet: Paulus Epiſcopus Servus Servorum Dei. Cum in omnibus Judiciis ſit rectitudo Juſtitiæ, & præſcientiæ puritas obſervanda, id multo magis in Commiſſionibus alienationum rerum Eccleſiaſticarum convenit obſervari, in quibus de Chriſti Patrimonio, & diſpenſatione pauperum, non de proprio cujuſque peculio agitur, aut tractatur: Quapropter oportet, ut in examinandis hujuſmodi alienationum cauſis, quæ a Sede Apoſtolica in forma *Si in evidentem utilitatem cedant*, oneratis Eccleſiaſticorum Judicum conſcientiis delegantur, nihil favor uſurpet, nihil timor extorqueat, nulla expectatio præmii Juſtitiam, conſcientiamque ſubvertat. Monemus igitur, & ſub interminatione divini Judicii, omnibus Commiſſariis, & Delegatis hujuſmodi præcipimus, ut caute, & diligenter attendant cauſas in literis Apoſtolicis per ſupplicantes expreſſas, illaſque ſolicite examinent, atque diſcutiant, teſtes, & probationes ſuper narratorum veritate recipiant, & ſolum Deum præ oculis habentes, omni timore, aut favore depoſito Eccleſiarum indemnitatibus conſulant, nec in læſionem, aut in detrimentum earum decretum quomodolibet interponant. Si quis autem Commiſſarius, aut Delegatus conſcientiæ ſuæ prodigus, in gravamen, aut detrimentum Eccleſiæ, per gratiam, timorem, vel ſordes alienationi conſenſerit, aut decretum, vel auctoritatem interpoſuerit, inferior quidem Epiſcopo ſententiam excommunicationis incurrat; Epiſcopus vero, aut Superior ab exequutione officii per annum noverit ſe ſuſpenſum, ad æſtimationem detrimenti Eccleſiæ illati nihilominus condemnandus, ſciturus, quod ſi, ſuſpenſione durante, damnabiliter ingeſſerit ſe in divinis, irregularitatis laqueo ſe involvere, a qua non niſi per ſummum Pontificem poterit liberari. Is vero, qui dolo, vel fraude, aut ſcienter in detrimentum Eccleſiæ alienationem fieri procuraverit, aut per ſordes, vel impreſſionem alienationis Decretum extorſerit, ſimilem ſententiam excommunicationis incurrat, a qua noniſi per Roman. Pontificem poterit abſolvi, ad reſtitutionem nihilominus rerum alienatarum, cum fructibus, quandocumque de præmiſſis conſtiterit condemnandus. Volumus autem quod Delegati, & Commiſſarii prædicti de pœnis Conſtitutionis Noſtræ ſpecifice moneantur, & in quibuſcumq; literis Commiſſionum huiuſmodi hoc ſtatutum Noſtrum inſeratur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ monitionis, præcepti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1465., Quinto Idus Maii Pontificatus Noſtri Anno Primo.

Abbas Monaſterii S. Galli, & Conſules Oppidi Wangen quamdam concordiam ineunt.

§.2. Et deinde exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bernardi Abbatis Monaſterii Sedi Apoſtolicæ immediate ſubiecti S. Galli in Helvetiis Ordinis S. Benedicti, nullius Diœceſis, Provinciæ Maguntinæ, necnon modernorum Conſulum, & Magiſtratus Oppidi Wangen petitio continebat, quod, cum de Anno Domini 1586. quondam Joachinus, olim Abbas dicti Monaſterii certa quædam bona ad ipſum Monaſterium ſpectantia, ac intra, & extra dictum Oppidum exiſtentia, videlicet jus advocariæ ab eodem Monaſterio prætenſum, non tamen actualiter poſſeſſum, item jus, & cenſum Feudi, necnon jus directum in Hoſpitale, certos ſervos, & complura Feuda ruſtica, cum quibus etiam juſpatronatus duarum Eccleſiarum Parochialium Wangen, & Tuchelridt, ac nonnullorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum in dicto Oppido exiſtentium, ac quidam cenſus, & decimæ tranſiverant: Præterea quoddam Dominium novo nomine Spergam nuncupatum cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis, Conſulibus, & Magiſtratui prædictis, pro certo, tunc expreſſo pretio vendidiſſet, ac dictus Bernardus Abbas, prætendens venditionem hujuſmodi, non tantum multis nullitatibus laborare, ſed etiam in magnum præjudicium, & damnum d. Monaſterii factam fuiſſe & ante quatuor annos plus, vel minus contra eam reclamari, & proteſtari cæpiſſet, cauſamque deſuper coram certis illarum partium Judicibus competentibus committi obtinuiſſet; poſtmodum, illa adhuc pendente indeciſa, Bernardus Abbas, & Conſules & Magiſtratus prædicti, volentes litium anfractus, & dubios eventus declinare, mutuamque inter ſe, & ſucceſſores ſuos benevolentiam conſervare, ad infraſcripta, mediante voto viri gravis, & eruditi, ac conſilio dilecti filii Abbatis Monaſterii Wengacſen, ejuſdem Ordinis Arbitri Commiſſarii a Bernardo Abbate, necnon Conſulibus, & Magiſtratu prædictis electi devenerunt inter

ſe

ſe ad concordiam, ſeu tranſactionem, videlicet, quod Bernardus Abbas ſuo, & prædicti Monaſterii S. Galli nomine, omnibus, & ſingulis prætenſionibus, juribus, & bonis, quę idem Monaſterium S. Galli intra, & extra muros dicti Oppidi Wangen aliquando habuit, ſive ea liquida, ſive olim controverſa fuiſſent, & in favorem ejuſdem Oppidi Wangen cedere, & renunciare: Conſules vero, & Magiſtratus prædicti pro ceſſione, & renunciatione prætenſionum, jurium, & bonorum hujuſmodi dicto Bernardo Abbati, ſeu eidem Monaſterio S. Galli univerſum Dominium Novoramen Spergam prædictum cum juribus, & pertinentiis ſuis quibuſcumque: Bernardus vero Abbas prædictus Oppido Wangen, ſeu illius Conſulibus, & Magiſtratui prædictis unum, & viginti mille, ac noningentos florenos Romanos ex pretio alias accepto reſtituere teneretur, prout in concordia, ſeu tranſactione hujuſmodi, ac ſcripturis publicis deſuper confectis dicitur contineri.

Petiturque eam Pontificia auctoritate roborari.

§.3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, concordia, ſeu tranſactio hujuſmodi, non ſolum pro componendis lite, & cauſa prædictis, ſed etiam pro evidenti dicti Monaſterii S. Galli utilitate inita eſſe dignoſcatur, idque ex informatione tua de mandato noſtro ſuper præmiſſis, diligenter, & accurate facta, & ad Nos tranſmiſſa, plene, & ſufficienter conſtet, pro parte Bernardi Abbatis, ac Conſulum, & Magiſtratus prædictorum, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus concordiæ, ſeu tranſactioni hujuſmodi pro firmiori illius ſubſiſtentia, & obſervatione inviolabili, robur Apoſtolicæ confirmationis adjicere, aliaſque in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Paulus rem Nuncio Apoſtolico committit.

§.4. Nos igitur certam de præmiſſis notitiam non habentes, ac Bernardum Abbatem, necnon Conſules, & Magiſtratum prædictos, ac eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon bonorum, & Dominii prædictorum ſituationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates, quantitates, ac veros, & annuos valores, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ſi, & poſtquam vocatis, qui fuerint evocandi, ac ſpecificatis prius coram te bonis, & Dominio prædictis, nec non ſervata forma literarum Prædeceſſoris hujuſmodi, de concordia, ſeu tranſactione hujuſmodi, & quod in evidentem d. Monaſterii S. Galli ceſſerit, & cedat utilitatem, ut præfertur, legitime conſtiterit, concordiam, ſeu tranſactionem prædictas, auctoritate Noſtra perpetuo approbes, & confirmes, illique perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicias, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, & ſolemnitatum de uſu, jure, & conſuetudine, aut alias quomodolibet requiſitarum, vel neceſſariarum, ac quoſvis alios etiam quantumvis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint in eiſdem, ſuppleas, decernendo, concordiam, ſeu tranſactionem hujuſmodi perpetuo validam, & efficacem eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac tam ab ipſis Bernardo Abbate, & Conſulibus, & Magiſtratu, quam eorum Succeſſoribus, & quibuſvis aliis, ad quos nunc quomodolibet ſpectat, & ſpectare poterit in futurum, perpetuo firmiter, & inviolabiliter obſervari, & adimpleri debere, nec ab illis ullo umquam tempore, quovis prætextu, colore, vel ingenio, reſiliri, vel recedi poſſe, ac præſentes literas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces eſſe, & fore: ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales etiam de Latere Legatos, & Vicelegatos judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obſtantibus ſingulis pręmiſſis, ac Pauli Prædeceſſoris hujuſmodi, & quorumvis aliorum Romanorum Pontificum, etiam Prædeceſſorum Noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, ac aliis quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Monaſterii S. Galli, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis illis, illorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, etiamſi de illis ſpecialis mentio habenda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 7. Auguſti 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1608., ſeptimo Idus Auguſti, Pontificatus Noſtri Anno Quarto.

C X V.

Quod Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis, Ordinis Ciſtercienſis, poſſint ubique. de ſola Ordinariorum licentia, nova Monaſteria conſtruere.

*Iſtam Congregationem primo approbavit Sixtus Quintus Conſtitut.XC.*Super *Tom.IV. Part. IV. fol.* 366.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

MInisterio ſacri Apoſtolatus officii licet immeriti præſidentes, ad ea, per quæ cunctorum fidelium præſertim religioſorum ſub reformatione ad arctiorem regularis diſciplinæ obſervantiam introducta vacantium profectui, & eorum locorum regularium propagationi provideatur, libenter intendimus, & ea, quæ his quodammodo obſtare videntur, tollimus, & alias in his officii noſtri partes favorabiliter impertimur, prout rerum, temporum, & perſonarum qualitatibus diligenter penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Fructus ex hujus Congregationis amplatione manantes.

§. 1. Cum igitur ſicut cum magno ſpirituali gaudio noſtro accepimus, dilecti filii Religioſi, & Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis Ordinis Ciſtercienſis, tam Galliæ, quam Italiæ, aliiſque Mundi partibus pergant aſſidue Deo, & Eccleſiæ ſuæ ſanctæ, non ſolum ipſi Deo per orationem, & contemplationem ſedulo vacando, verum etiam animarum ſalutem exemplo, & doctrina ſolicite procurando, gratum exhibere famulatum; Cumque in dies fructus uberiores ex dictæ Religionis propagatione, benedicente Domino, ſperandi ſint; Nos ea, quæ Religioſorum prædictorum adjumento eſſe poſſunt, concedenda, & ad ea, quæ illis in hoc impedimentum aliquod adferre dignoſcuntur, removenda, merito propenſiores ſumus.

Pontifex loca ubique de ſola Ordinariorum licentia conſtrui, & recipi poſſe concedit.

§. 2. Quapropter dictam Congregationem Fulienſem ſpecialis gratiæ favore proſequi volentes, illiuſque ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, ac certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, de conſilio Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium, negociis Epiſcoporum, & Regularium Præpoſitorum ejuſdem Congregationis Fulienſis Generali, Abbatibus, Prioribus, & Religioſis ubique locorum, juxta literarum fæl. record. Sixti Papæ V. Prædeceſſoris Noſtri ſuper erectione Congregationis hujuſmodi, ſub Datum Idibus Novembris, Pontificatus ſui Anno Tertio, expeditarum formam, & tenorem, quas præſentibus pro expreſſis, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, haberi volumus, ac dictæ Congregationis Conſtitutiones, & Statuta, Monaſteria, Domos, Conventus, Oratoria, Grangias, & alia quæcumque loca, juxta Concilii Tridentini Decreta, de ſola Ordinariorum licentia, nullo aliarum perſonarum cujuſvis Ordinis, etiam Regularium, requiſito conſenſu, conſtruere, fundare, & erigere, ac etiam per alios jam fundata, & erecta recipere poſſint, & valeant, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

Exequutores hujus Conſtitutionis deputat.

§. 3. Quo circa Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopo Tholoſano, & Epiſcopo Pariſienſi, ſeu eorum Officiali, & Vicario in ſpiritualibus generali reſpective, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, per præſentes committimus, & perpetuo mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes noſtras literas, & in eis contenta quæcumque, quoties pro parte dictæ Congregationis Fulienſis religioſorum, vel cujuslibet eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate Noſtra ab omnibus inviolabiliter obſervari, dictæque Congregationis Monachos, ac eorum ſingulos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, eos, vel quemlibet eorum per quoſcumque deſuper quomodolibet indebite moleſtari, vel perturbari, contradictores, & rebelles quoslibet per ſententias, cenſuras, & pœnas etiam pecuniarias eorum arbitrio imponen., moderan., & applican., cæteraque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit auxilio brachii ſæcularis.

Contrariiſq; derogat.

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, ac fel. record. Clementis Papæ VIII. ſimiliter Prædeceſſoris Noſtri, quæ incipit; *Quoniam ad inſtitutum*, ſub Dat. Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus ſui Anno 12. necnon piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus, ac cujuſvis alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque; Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum,

quod

quod interdici, ſuſpendi, vel escommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & espreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi meotionem.

Tranſumptis quoque credi mandat.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ, aut manu Generalis, & ſigillo dictæ Congregationis Fulienſis munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & alibi, ubi opus fuerit, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 14. Auguſti 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 14. Auguſti 1608. Pontificatus Noſtri Anno Quarto.

CXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmantur literæ Clementis PP. VIII. ſuper reductione Fratrum Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ ad obedientiam Magiſtri Generalis Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN ſupremi Apoſtolatus apice conſtituti de ea libenter intendimus, per quæ Religioſorum Ordinom quorumcumque ſtatus optime dirigitur, & quæ ideo etiam Apoſtolica auctoritate facta fuerunt, ot firmiora perpetuo ſubſiſtant, Noſtræ quoque Apoſtolicæ auctoritatis robore communimus.

Clem. VIII. Fratres Tertii Ordinis Provinciæ Franciæ ad obedientiam Miniſtri Generalis de Obſervantia redigi juſſit.

§. 1. Alias ſiquidem a fel. record. Clemente PP. VIII. Prædeceſſore Noſtro emanarunt in ſimili forma Brevis literæ tenoris ſubſequentis, videlicet.

Ejuſdem Clementis literæ.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex injuncto Nobis Paſtoralis muneris debito Religioſorum quorumcumque ſtatui proſpere dirigendo libenter proſpicimus, prout in Domino ſalubriter conſpicimus expedire.

Volentes igitur proſpero ſtatui, & felici regimini Fratrum Tertii Ordinis Sancti Franciſci in Regno Franciæ exiſtentium, quantum in Domino poſſumus, opportune proſpicere, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac mera deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, univerſos Fratres dicti Tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ, eorumque Conventus, ſeu Domos quaſcumque dilecto filio Miniſtro Generali Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, ac Commiſſario Generali Ultramontanæ Familiæ prædicti Ordinis, nec non Commiſſario Generali Nationali Franciæ, quem prædictus Miniſter Generalis pro tempore deputaverit, qui ut accepimus, in ipſorum Miniſtri, & Commiſſarii Generalis abſentia ſeptem Provincias dicti Ordinis Minorum de Obſervantia Regni Franciæ gubernare ſolet, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo ſubjicimus, ipſiſque Miniſtro, & Commiſſario Generalibus Ultramontanæ Familiæ, nec non Commiſſario Generali Nationali Franciæ reſpective, ut eorum ſinguli, per ſe, vel alios ſui Ordinis Fratres ad hoc idoneos, ab eis reſpective deputandos Domos, & Conventus, ac Fratres Tertii Ordinis Sancti Franciſci ſupradictos tam in capite, quam in membris viſitare, corrigere, reformare, & caſtigare, necnon electionem Miniſtri Provincialis, ut infra, faciendam, ſervata forma Decretorum Concilii Tridentini facere, & confirmare poſſint, facultatem concedimus, & impertimur.

Præterea, cum modo prædicti Tertii Ordinis Fratres Miniſtrum Provincialem non habeant, volumus, & eadem auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, quod Fratres prædicti Tertii Ordinis, ſeu eorum Conventuum Superiores, & alii Vocales in unum congregentur juſſu dicti Miniſtri Generalis Sancti Franciſci de Obſervantia, ſeu Commiſſarii Nationalis Franciæ, & ex ſe ipſis unum Miniſtrum Provincialem per vota ſecreta eligant, qui ſic electus ab eodem Miniſtro Generali, vel Commiſſario Natinnali Franciæ, aut alio, qui eorum nomine hujuſmodi electioni præfuerit, confirmare debeat, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate ſuper omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Franciæ, quibus alii Miniſtri Provinciales aliarum Provinciarum Tertii Ordinis Sancti Franciſci hujuſmodi ubivis exiſtentium frui, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ſine aliqua differentia frui, & gaudere poſſit, & debeat, prout ei ad hoc nominatim facultatem concedimus, & impertimur.

Volumus tamen, quod ſingulis bienniis, ſeu trienniis iidem Fratres Vocales Tertii Ordinis prædicti Capitulum Provinciale celebrent, ante cujus celebrationem tunc exiſtens Miniſter eorum Provincialis teneatur a dicto Generali Miniſtro Fratrum de Obſervantia, vel a Commiſſario Generali Ultramontanæ Familiæ, ſeu a Commiſſario Generali Franciæ Nationali ejuſdem Ordinis de Obſervantia Viſitatorem petere, qui eorum Provinciam viſitet, & electionem novi Miniſtri Provincialis, ut ſupra, faciât, & confirmet.

Verum ſi hujuſmodi Viſitator intra duos, aut tres menſes ad ſummum non acceſſerit, ſupradicti Fratres Tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Miniſtri Provincialis, abſque interventu dicti Viſitatoris procedere valeant, de qua electione Viſitatorem poſtea accedentem, qui eam confirmare teneatur, certiorem facere debeant. Sed ſi poſt factam hujuſmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio prædicta intra ſex menſes ab eis confirmata, vel infirmata non fuerit, ipſâ electio Apoſtolica auctoritate cenſeatur confirmata eo ipſo.

Decernentes ſic, & non aliter perpetuo obſervari debere, ac irritom, & inane quie-

quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſeienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Tertii Ordinis Sancti Franciſci, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Superioribus, & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Tuſculi ſub annulo Piſcatoris die 2. Octobris 1603. Pontificatus noſtri Anno XII.

Exequutioni demādari precipitur.

§.2. Nos igitur omnino cupientes dictas Clementis Prædeceſſoris literas ſuos plenarios, & integros effectus, ubi ſortitæ non ſunt, perpetuo ſortiri, ac majus, quo ſæpius a Sede Apoſtolica fuerint confirmatæ, firmitatis robur obtinere; Motu ſimili, ac ex certa noſtra ſcientia, & mera deliberatione Noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine eaſdem literas, & in eis contenta quæcumque perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, indubitatæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac per eos, ad quos ſpectat, & ſpectabit quomodolibet in futurum, etiam perpetuo obſervari mandamus.

Clauſulæ.

§.3. Decernentes pariter irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Tertii Ordinis Sancti Franciſci, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, nec non omnibus illis, quæ idem Clemens Prædeceſſor in iiſdem præinſertis literis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 27. Auguſti 1608. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 27. Auguſti 1608. Pont. noſtri Anno IV.

CXVII.

Contra mulieres ingrediendi Monaſteria Monialium licentiis abutentes.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

FAcultatem plura Monaſteria Monialium ingrediendi abuſus tollere volentes.

Declaratio circa uſum licentiarum.

§.1. Tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, quod nulla perſona cujuſcumque gradus, ſtatus, & conditionis, ac præeminentiæ exiſtat, etiamſi Ducali, Marchionali, aut alia dignitate præfulgeat, vigore licentiarum plura Monaſteria, domos, & loca Monialium, pluribus vicibus ingrediendi, etiam abſque clauſula (in totum, ſeu in univerſa, non autem in eorum aliqua, vel ſingula) a Nobis, vel Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, ſub quovis tenore, vel forma, etiam motu proprio conceſſarum, & expeditarum, aut impoſterum forſan concedendarum, & expediendarum, aliqua, vel ſingula Monaſteria pluribus vicibus ingredi poſſit, ſed licentiæ hujuſmodi reſpectu univerſorum, non autem aliquorum, vel ſingulorum Monaſteriorum ſuffragentur, itaut qui bis in Anno, ſeu amplius plura Monaſteria ingredi conceditur, bis, vel amplius tantum univerſa, non autem eorum aliqua, vel ſingula, ingredi liceat, etiamſi prædicta Monaſteria in diverſis Civitatibus, Terris, Diœceſibus, & locis exiſtant.

Pœna abutentium.

§.2. Iiſdem mulieribus, aliter quam ut præfertur eaſdem licentias interpretari, vel illis uti, ſub cenſuris, & pœnis a Concilio Tridentino, & Apoſtolicis Conſtitutionibus intra ſepta Monaſteriorum Monialium abſque licentia ingredientibus inflictis, Ipſo facto incurrendis. eadem auctoritate prohibemus.

Clauſ. derog.

§.3. Præmiſſis, & aliis quomodolibet in contrarium facientibus quibuſcumque non obſtantibus.

Fides tranſumptorum.

§.4. Volumus autem, ut harum literarum exemplis etiam impreſſis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſiſmet præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 1. Septem 1608. An.IV.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die 1. Septem. 1608. Pont. noſtri Anno IV. (a)

CXVIII.

Monachis Ordinis Sancti Baſilii Magni conceditur facultas Monaſteria erigendi Matriti, & in aliis quatuor Hiſpaniarum locis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Clem. VIII. duobus exceptis Baſilitarum Monaſteriis in Hiſpaniis in cæteris Novitios recipi vetavit.

§.1. EXponi Nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Celi Ordinis Sancti Baſilii Procurator Generalis nomine omnium Monaſteriorum dicti Ordinis in Regnis Hiſpaniarum exiſtentium. quod alias felicis recor. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter duo Monaſteria del Tardon nuncupata ab aliis ejuſdem Ordinis Monaſteriis dictorum Regnorum ſeparavit, & duobus

(a) Die 16. menſis hujus Paulus PP. Conſtitutione, quæ incipit *Injuncti Nobis* Privilegia omnia Ordini Minorum de Obſervantia conceſſa confirmavit.

Digitized by Google

bus illis exceptis, cæteris omnibus receptionem Novitiorum, novorumque locorum, ſeu Monaſteriorum fundationem interdixit. Subinde tamen dilectus filius Noſter Joannes Garzias Tituli Sanctorum quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis Millinus nuncupatus tunc Noſter, & Sedis Apoſtolicæ in dictis Regnis Nuncius, de mandato Noſtro Monaſteriis prędictis, Conſtitutiones Monachorum dicti Ordinis Provinciæ Italiæ aſſignavit.

Et Card. Millinus eis Regulas Monaſteriorum Italiæ tradidit.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, in Oppido Madriti Toletan. Diœceſis nullum Monaſterium dicti Ordinis reperiatur; Et propterea Monachi ejuſdem Ordinis, qui ad Curiam Chariſſimi in Chriſto filii Noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici pro negotiis ſuorum Monaſteriorum pertractandis accedunt, ad Hoſpitia perſonarum ſæcularium divertere, & inibi etiam morari cogantur; Idcirco Superiores, & Monachi dictorum Monaſteriorum plurimum cupiant, ſibi concedi, ut tam in prædicto Oppido, quam in aliis dictorum Regnorum locis nova Monaſteria erigere poſſint: idcirco dictus Petrus nomine, quo ſupra, Nobis humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Petunt itaque facultatem ſibi concedi nova erigendi Monaſteria Matriti, & in aliis Hiſpaniarum locis.

§.3. Nos igitur de ea, quæ Monachorum prædictorum augmento, & commoditatibus cedere poſſunt, libenter attendentes, dictoſque Superiores, & Monachos, ac eorum ſingulos, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Superioribus, & Monachis prædictis, ut in dicto Oppido Madriti, & quatuor aliis locis dictorum Regnorum, Monaſteria ejuſdem Ordinis juxta Concilii Tridentini decreta, de ſola licentia Ordinariorum, nullo aliarum perſonarum cujuſvis Ordinis requiſito conſenſu, abſque tamen alicujus præjudicio condere, fundare, & erigere valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

Paulus concedit, ut illa Matriti, & in aliis quatuor locis poſſint erigere.

§.4. Non obſtantibus dicti Clementis Prædeceſſoris interdicto prædicto, ac ejuſdem, quæ incipiunt: *Quoniam ad inſtitutam*, ſub Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus ſui Anno XII.: aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & cujuſvis alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque verborum formis, & tenoribus, in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & derogatum eſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Derogat contrariis.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 17. Septem. 1608. Pont. noſtri Anno IV.

Dat. die 17. Septem. 1608. Pon. IV.

CXIX.

Deputatio Cardinalis Lantes in Protectorem Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Sancti Franciſci, cum facultatum declaratione. (a)

Dilecto Filio Noſtro Marcello, Tituli Sanctorum Quirici, & Julittæ, Presbytero Cardinali Lantes nuncupato.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte Fili Noſter, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

§.1. CUm Ordo Fratrum Minorum Conventualium Sancti Franciſci Protectore ad præſens deſtitutus reperiatur; Nos eidem Ordini de idoneo Protectore providere volentes, ac de tua induſtria, ſingulari prudentia, doctrina, & integritate, ac Religionis zelo, plurimam in Domino fiduciam habentes, motu proprio, non ad ipſius Ordinis, aut ejus Superiorum, vel alterius pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, & deliberatione Noſtris, Te, ex cujus protectione ob tuas eximias virtutes Ordinem prędicti commodi plurimum ſuſceptorum eſſe confidimus, prædicti Ordinis, ac illius Domorum, Conventuum, & Fratrum quorumcumque apud Nos, & Sedem Apoſtolicam Protectorem, cum omnibus facultatibus, juriſdictionibus, honoribus, & oneribus ſolitis, & conſuetis, ac quibus alii Ordinis hujuſmodi Protectores uſi ſunt, ac uti quomodolibet potuerunt, ſeu etiam debuerunt, ad tui vitam facimus, conſtituimus, & deputamus.

Deputatio Card. Lantes in Protectorem.

§. 2. Volumus autem, ac tibi in virtute ſanctæ obedientiæ per præſentes eaſdem, injungimus, & mandamus, ut Superiorum dicti Ordinis auctoritatem, quantum fieri poterit, conſervare cures. Et propterea cum ipſi Superiores eorum officii debito ſatisfecerint, ac guberuio ſubditorum ſufficienter incubuerint, tunc negociis eorumdem Fratrum, te non immiſceas. Quando autem ab ipſis fueris requiſitus, ut in eiſdem negociis auctoritatem interponas, vel neceſſe fore cognoveris, ut eamdem auctoritatem tuam in eiſdem negociis exerceas, tunc id libere facere poſſis: ſed quoad potueris

Declaratio auctoritatis.

(a) Eaſdem fere facultates habent alii aliarum Religionum Protectores, ſed has congruentius ponendas duxit Cherubinus.

tueris per te ipſum hoc facere cures, adhibito ad ſcribendum, quando opus fuerit in eiſdem negociis, ſeu cauſis, loco Notarii, aliquo ex Fratribus dicti Ordinis.

Obedientia eidem præſtanda.

§. 3. Mandantes propterea prædictis Superioribus, nec non univerſis Fratribus, & perſonia quibuſcumq; Ordinis hujuſmodi in virtute ſanctæ obedientiæ, ut te in eumdem Protectorem juxta præſentium tenorem recipiant, & ea, qua decet, reverentia proſequantur. Contrariis non obſtantibus quibuſcumqne.

Adhortatio ad eundem Cardinalem.

§.4. Cæterum te in Domino hortamnr, ut hujuſmodi protectionis munus ita obire ſtudeas, ut apud Deum bonorum operum retributorem æternum præmium, & a Nobis condignam laudem valeas promereri.

Dat. die 7. Octob. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die 7. Octobris 1608. Pont. Noſtri Anno Quarto.

C X X.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

In Hoſpitali Sancti Joannis Hierſolymitani præcedentia ſervanda juxta antianitatem receptioois Magnæ Crucis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumſpecta Rumani Pontificis, in quo plenitudo poteſtatis conſiſtit, providentia in id magnopere intendit, ut Chriſtifideles præſertim Religioni addicti, ſemotis diſcordiis, Altiſſimo famulatum exhibeant,

Facti ſeries.

§: 1, Sane non ſine animi Noſtri moleſtia accepimus, in Conventu Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani controverſias inter Bajulivos Capitulares, & Priores, ſeu Fratres Magnę Crucis nuncupatos dicti Hoſpitalis circa locum, & præcedentiam tam in Proceſſionibus, quam in publicis, & privatis ſeſſionibus in Eccleſia, & extra eam, quotidie exoriri, cum alii alios variis rationibus, & prætenſionibus præcedere prætendant, & propterea quandoque ad publica Conſilia venire, non ſine ſcandalo, & perturbatione dicti Hoſpitalis recuſent;

Declaratio, de qua in Rub.

§. 2. Nos ideirco pro Noſtri Paſtoralis officii debito, huic malo occurrere volentes, ac ſingulorum Bajulivorum, & Priorum, ſeu Fratrum Magnæ Crucis prædictorum jura, actiones, & prætenſiones præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, de Venerabilium Fratrum noſtrorũ S.R.E. Cardinalium Sactis Ritibus, & Cœremoniis Præpoſitorum conſilio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, ut imposterum perpetuis futuris temporibus inter BajulivosCapitulares, & Priores, ſeu Fratres Magnæ Crucis dicti Hoſpitalis nulla alia ratio præcedentiæ attendatur, niſi antianitatis receptionis Magnæ Crucis, ut ille ſcilicet Bajulivus Capitularis, & Prior, ſen Frater Magnæ Crucis cæteris tam in publicis, quam privatis ſeſſionibus, & proceſſionibus præferatur, qui prius Magnam Crucem ſuſceperit, licet ſimplicem babitum dicti Hoſpitalis alius ſimilis Bajulivus Capitularis, & Prior, ſeu Frater Magnæ Crucis ante ipſum ſuſcepiſſet, exceptis tamen Epiſcopo, & octo Bajulivis Conventualibus, ac Priore Eccleſiæ Melevitan. inter quos nulla eſt, ſicut accepimus, hujuſmodi controverſia.

Contraria tolluntur.

§. 3. Non obſtantibus præmiſſis, ac Regula Noſtra de non tollendo jure quæſito, & quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dicti Hoſpitalis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis eidem Hoſpitali, illiuſque Magno Magiſtro, Conventui, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacinribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſnrum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumqne.

Dat. die 9. Octob. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub annulo Piſcatoris die 9. Octobris 1608. Pont. Noſtri Anno Quarto.

C X X I.

Declaratur Fratres Cappuceinos vere Fratres Minores S. Franciſci ejuſque filios, & eorum conſtitutiones ejuſdem S. Franciſci Regulæ conſentaneas eſſe.

Capuccinorum inſtitutionem primo approbavit Clem. VII. in ſua Conſt. XXIV. Religionis *Tom. IV. Par. I. fol.* 73.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Eccleſię militantis regimini, auctore Domino, nullo ſuffragio meritorum, præſidentes, ex injuncti Nobis officii debito providere tenemur, ut qui ſub B. Franciſci vexillis, qui inter ſtrennos Chriſti Duces gloriæ ſplendore coruſcant, in bujus vitę Militia ſub ſtrictioris ejuſdem B. Franciſci Regula diſciplinæ Altiſſimo obſequium præſtant, & per corporis caſtigationem, per divitiarum contemptum, ſuique ipſius abnegationem, jejuniis, orationibus, ſacris prædicationibus, aliiſque religioſis operibus vacantes, verbo, & exemplo veros ſeſe B. Franciſci imitatores, & germina oſtendunt, tales ab omnibus abſque nlla controverſia habeãtur.

Cauſa hujus conſtitut.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus a nonnullis revocetur in dubium, an Fratres Ordinis

nis ejuſdem S.Franciſci Cappuccini nuncupati, ſint vere Fratres Minores, & etiam, quoniam Regulam Sancti Franciſci profitentur, filii Sancti Franciſci, cum tempore Sancti Franciſci Inſtituti non fuerint, pariterque an eorum Conſtitutiones aliquid habeant, quod Regulæ Sancti Franciſci repugnet,

Cappuccini ſunt vere Fratres Minores S. Franciſci.

§. 2. Nos dubia hujuſmodi Apoſtolicæ declarationis oraculo decidere cupientes, cum Venerab. Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum conſilio matura deliberatione habita, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, auctoritate Apoſtolica, declaramus, Fratres Cappuccinos eſſe vere Fratres Minores, ac etiam (quamvis tempore S. Franciſci minime Inſtituti fuerint, cum tamen ejus Regulam profiteantur, atque eorum inſtituta congruant tam Regulæ Statuti, quam ejuſdem Regulę declarationibus, quæ habentur in Conſtitutione fæl. record. Clementis Papæ V. Prædeceſſoris Noſtri in generali Concilio Viennenſi edita, quæ incipit: *Exivi de Paradiſo*, filios Sancti Franciſci.

Eorumque conſtit. ſunt conſentaneæ regulę S. Franciſci.

§. 3. Eorum præterea Conſtitutiones nihil continere, quod non ſit Regulę S. Franciſci prædictæ conſentaneum.

Clauſula ſublata &c.

§. 4. Sicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri, ac reputari, & judicari debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Exequutores deputantur.

§. 5. Quo circa omnibus, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Noſtris, & Apoſtolicæ Sedis Nunciis per præſentes mandamus, quatenus ipſi per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Fratrum Cappuccinorum prædictorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate Noſtra eos, præmiſſis omnibus, & ſingulis juxta præſentium continentiam, & tenorem, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo: Nec non legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarando, illaſque iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tolluntur, & tranſumptis adhibetur fides.

§. 6. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumq; Volumus autem, & auctoritate prædicta decernimus, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 15. Octob. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 15. Octobris 1608, Pont. Noſtri Anno Quarto.

CXXII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Conceditur ſecundas inſtantias Cauſarum Militum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, a Rege Catholico earum Adminiſtratore committi poſſe duobus Militibus dictarum Militiarum locum in Conſilio Regio habentibus.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Chariſſime in Chriſto fili noſter, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Philippus Rex nonnihil ſtatuerat ſuper modo appellandi in cauſis hujuſmodi Militiarum, eaſque decidendi.

§. 1. MAjeſtatis tuæ nomine Nobis nuper expoſitum fuit, quod alias Majeſtas Tua pro dirimendis nonnullis differentiis, & controverſiis inter Tribunalia ſæcularia, & conſilium Ordinum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha ſub Sancti Auguſtini, ac de Calatrava, & Alcantara ſub Ciſtercien. Regulis, quarum Tu perpetuus Adminiſtrator Apoſtolica auctoritate deputatus exiſtis, ſuper modo, & forma cognoſcendi, & tractandi cauſas criminales, & miſtas Militum dictarum Militiarum vigentibus, ſtatuit, & ordinavit, ut de cætero cauſæ criminales, & miſtæ Militum quorumcumque dictarum Militiarum, qui tamquam delinquentes carceribus mancipati eſſent, a quibuſcumque aliis Judicibus remitti deberent, nec ipſi Judices in ipſorum Militum cauſis ſe intromittere poſſint: quodque a ſententiis per dictum Conſilium ſuper hujuſmodi cauſis criminalibus, & miſtis ferendis ad Majeſtatem Tuam tamquam Militiarum prædictarum Adminiſtratorem appellari poſſet: ac eadem Majeſtas Tua cauſas appellationum hujuſmodi in ſecunda inſtantia quatuor Judicibus, quorum duo de Conſilio Regio, & alii duo de Conſilio Ordinum Militiarum prædictarum exiſterent, committeret; ab iſtis vero quatuor Judicibus, ſi partes ſe gravatas ſentirent, illis ad Majeſtatem Tuam tamquam Adminiſtratorem dictarum Militiarum, ut præfertur, iterum appellare licitum eſſet, quo caſu Majeſtas Tua per ſe ipſam, adhibitis perſonis ab ea deputandis, cauſas eaſdem in tertia, & ultima inſtantia cognoſcere, & terminare, ac ſententiam per ſe ferendam exequutioni demandare quibuſcumque non obſtantibus omnino deberet.

Quæ a Clemente VIII fuerunt approbata.

§. 2. Et ſubinde fæl. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor noſter per ſuas in forma Brevis literas ordinationem prædictam

quoad

quoad Milites dictarum Militiarum [non tamen Clericos Beneficiatos, vel in Sacris Ordinibus conſtitutoa, aut eos, qui vulgo *Frayles* nuncupantur, quorum cauſas, necnon criminales,& mixtas ipſorum Militum, quæ meræ exiſtunt Eccleſiaſticæ, videlicet hæreſia, ſimoniæ, ac uſuræ, ubi agitur, an contractus ſit fencratitius, vel ne, a prædicta ordinatione excepit] confirmavit, & approbavit, ac inviolabilis firmitatia robore communivit, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui deſuper interveniſſent, ſupplevit; Et nihilominus, quod cauſæ criminales, & mixtæ ad Milites quarumcumque Militiarum prædictarum, non tamen ad Clericos Beneficiatos, vel in Sacris Ordinibus conſtitutos, aut *Frayles* nuncupatos pertinentes, nec prædictæ criminales, & mixtæ vere Eccleſiaſticæ hæreſis videlicet, ſimoniæ, & uſuræ, ubi agitur, an contractus ſit feneratitius, vel in prima inſtantia per conſilium dictarum Militiarum juxta formam ſtatutorum, & ſtabilimentorum ipſarum Militiarum cognoſci, & terminari: quodque ad ipſum conſilium Milites Militiarum, qui tamquam delinquentes Carceribus manciparentur, a quibuſcumque aliis Judicibus remitti deberent, nec ipſi Judices in ipſorum Militum cauſis criminalibus, & mixtis prædictis, ut ſupra exceptis ſeſe intromittere poſſent, quodque a ſententiis per dictum conſilium ſuper hujuſmodi cauſis criminalibus, & mixtis ferendis, ad Majeſtatem Tuam tamquam Militiarum prædictarum adminiſtratorem appellari poſſet, ac eadem Majeſtaa Tua cauſas appellationis hujuſmodi in ſeconda inſtantia quatuor Judicibus, quorum duo de conſilio Regio, & alii duo de dicto conſilio Ordinum Militiarum hujuſmodi eſſent, committere, ab ipſis vero quatuor Judicibus, ſi partes ſe gravatas ſentirent, illis ad Majeſtatem Tuam tamquam Adminiſtratorem dictarum Militiarum, ut præfertur, iterum appellare liceret, quo caſu Majeſtas Tua per ſe ipſam, adhibitis perſonis ab ea deputandis cauſas eaſdem in tertia, & ultima inſtantia cognoſcere, & terminare, quacumque ulteriori appellatione remota, deberet, ſtatuit, & ordinavit, prout in dictis literis plenius continetur.

Idem Philippus ſtatui petiit, prout in Rubrica.

§.3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Majeſtati Tuæ conveniens viſum fuerit, ut duo Judices per eamdem Majeſtatem Tuam, uti dictarum Militiarum Adminiſtratorem ex conſilio Tuo Regio pro cognitione dictarum cauſarum in ſecunda inſtantia juxta formam prædictarum literarum deputandi ſint etiam dictarum Militiarum Milites, ſi in dicto conſilio adfuerint: Ideo d. Majeſtatis Tuæ nomine Nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut deſuper providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concedit Paulus.

§.4. Nos igitur honeſtis Majeſtatis Tuæ votis, quantum cum Domino poſſumus, benigne ſavorabiliter annuere cupientes, ac dictarum Literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes hujuſmodi ſupplicationibus inclinati; Quod Majeſtaa Tua tamquam dictarum Militiarum Adminiſtrator, quoties Cauſæ hujuſmodi in ſecunda inſtantia committendæ erunt, quatuor Judicibus, duobus videlicet de conſilio Regio, & duobus de conſilio Militiarum prædictis, ita tamen, quod ſi in dicto conſilio Regio, dictarum Militiarum Milites extiterint, illis, ſimulque prædictis duobus de conſilio Militiarum, & non aliis, illas committere debeat, exceptione, & literis prædictis alias in ſuo robore permanſuris, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium decernimus, ſtatuimua, & ordinamus.

Derogat contrariis.

§.5. Non obſtantibua quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.6. Volumua autem, ut præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fidea adhibeatur in Judicio, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 5. Novem. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 5. Novemb. 1608. Pontificatus noſtri Anno IV.

CXXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Miſſo ad Maronitas Jubilæo admonentur, ut zeloſum, probumque eligant Patriarcham,& in fide erga Sedem Apoſtolicam perſeverent.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, nec non dilectis Filiis Clero, & Populo Maronitarum.

Maronitæ constanter unitæ cum S. R. E. hæreſiſque expertes.

Benedictus Deus Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui ſecundum magnam miſericordiam ſuam in Diluvio aquarum multarum variorum ſchiſmatum, ſcilicet, & hæreſum, impiarumque perverſitatum, quæ jamdiu Orientem inundaverunt, & pene univerſum obrutum miſerabiliter tenent, illas ad vos approximare non permiſit, ſed ſingulari clementiæ ſuo dono in Catholicæ fidei veritate, & in Romanæ Sedis unitate, tot ſæculia vos conſervare dignatua eſt. Quapropter fides veſtra annunciatur in univerſo Mundo, celebratur in Mundi totius Eccleſiarum Matre, & Magiſtra Romana Ec-

Eccleſia, Beati Petri merito, Domini voce conſecrata, cujus vos divinum agnoſcentea ſuper omnes Eccleſias Primatum, debitum Chriſto honorem impenditis, qui ea univerſo hominum genere, unum Petrum elegit, quem univerſarum Gentium vocationi, & omnibus Apoſtolis, cunctique gregis ſui non ſolum ovibus, ſed regendis etiam præficeret Paſtoribus: gaudete igitur in Domino ſemper. Gaudete, inquam, gaudeamus omnes de tanto Domini dono, & gratias agentes Deo, confiteamur Domino, quoniam bonus, quoniam in ſæculum miſericordia ejus: Dicat nunc Populus Maronitarum, quoniam in ſæculum miſericordia ejus.

Sergius Archiepiſcopus Damaſcenus ad Pontificem Legatus a Patriarcha.

§.1. Quod ſane gaudium renovavit, & auxit magnopere in Nobis gratiſſimus adventus Venerabilis Fratris Sergii Damaſceni Archiepiſcopi Maronitarum, una cum dilectis filiis Elia, & Georgio Presbyteris Monachis Ordinis S. Antonii, ac Joſepho Clerico ad Apoſtolatum noſtrum ad præſtandum humilitati noſtræ, & B. Petri Sedi obedientiam, & de aliis gravibus Eccleſiæ veſtræ negociis miſſi: ſed gaudium noſtrum, ſicut divinæ dignationis voluntas fuit, ne plenum eſſet, factum eſt, gravi nuncio, & inexpectato obitus bo: me: Petri Patriarchæ veſtri Maronitarum Antiocheni, qui pro ſua paſtorali ſolicitudine, Catholicæ religionis zelo, & in Apoſtolicam Sedem ſincera devotione, Sergium Archiepiſcopum ſuum fratrem germanum miſit. quo tanto Paſtore orbatos ſane ut vos merito dolere non dubitamus: ita Nos juſto vobiſcum dolore compatimur.

Qui cum obierit, ut alium eligant, monentur.

§.2. Verum, quando ille, divina diſponente clementia, curſum conſummavit, & ad Coronam juſtitiæ accipiendam deceſſit, reliquum eſt, ut pro veſtra fraterna, ac filiali pietate, ſacrificia, orationes, & eleemoſynas pro illo Deo offeratis, ut, ſi quid ex culpis per humanam fragilitatem in vita contractis purgandum illi reſtat, propitiationibus veſtris juvetur, aut gratiarum actionis loco pia hujuſmodi opera Deus ſuſcipiat, ſi ad æternæ pacis beatitudinem per abundantiam gratiæ Chriſti pervenire promeruit. Illud autem, vobis illis loquimur, ad quos electio novi Patriarchæ ſpectat, illudque cordi eſſe, illud vos diligentiſſime curare, & a Domino inſtanter petere deſideramus, & ut re ipſa efficiatis, pro paſtoralis officii debito enixe hortamur, ut Petro Succeſſorem dignum, ac tanto oneri gerendo aptum eligatis. Videte, ne caro, & ſanguis revelet Vobis, quis ad miniſterium curæ paſtoralis hujuſmodi promovendus ſit: ſed omnes parvulos veſtros, hoc eſt omnia carnalia deſideria ad petram angularem, Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum allidentes, in ſinceritate, & rectitudine ſpiritus, zelum Domus Dei ſolum ſequentes, virum eligite prudentem in primis, & humilem, fidei Catholicæ ardore conſpicuum, qui cum opus fuerit, poſſit murum ſe opponere pro domo Iſrael, & paratus ſit obedire magis Deo, quam hominibus, quique Evangelicam Doctrinam, Ritus Eccleſiæ, ac Sacrorum Canonum decreta docendo, munus ſuum adimplere recte valeat, & gregem ſibi commiſſum verbo, & exemplo paſcere, & ad vitam deducere ſempiternam.

Apoſtolica benedictio eis conceditur.

§.3. Cæterum, quoniam ob Petri Patriarchæ tranſitum, ea, quæ a Nobis, & Apoſtolica Sede poſtulabat, indulgere non licuit, Fraternitates, ac dilectiones veſtras ſcire volumus, humilitatem noſtram, & Apoſtolicam Sedem, vos, ac nationem veſtram unice in Domino diligere, & memoriam veſtri Nos facere in orationibus noſtris, vos Beatis Apoſtolis commendantes, ut eripiant ſua interceſſione e tribulationibus, quibus circumdati eſtis, nec deerimus umquam veſtram in eamdem Sedem antiquam, conſtantemque devotionem paternis officiis, & gratiis, quantum in Domino concedetur, libentiſſime proſequi. Interim, quod etiam ab eodem Sergio Archiepiſcopo petitum fuit, ex parte Omnipotentis Dei, Patris, ac Filii, & Spiritus Sancti, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, Vobis omnibus, & ſingulis Apoſtolicam noſtram benedictionem impertimur.

Et Jubilæum;

§.4. Mittimus etiam ad Fraternitates, & dilectiones veſtras Jubilæum univerſale, ſuperioribus diebus, pro præſentibus Eccleſiæ neceſſitatibus a Nobis indictum, hortamurque vos, ut devote tantum Eccleſiæ theſaurum accipiatis, noſtramque humilitatem, & Eccleſiam Dei, orationibus veſtris juvare procuretis. Dedimus prætereа Sergio Archiepiſcopo nonnullas alias Indulgentias pro certis Eccleſiis veſtris, quibus, ſuis temporibus frui, ad animarum veſtrarum ſalutem, & in Chriſto quieſcentium refrigerium poſſitis.

Et ad patientiam, & conſtantiam adhortantur.

§.5. Reſtat, ut Fraternitates, & Dilectiones veſtras hortemur ad patienter pro Chriſto ferendas preſſuras: breves dies ſunt, & adhuc puſillum, & non erit peccator, ſuſtinentesque Dominum, hæreditate poſſidebunt terram illam viventium, ubi gloria, & honor omni operanti bonum in ſæcula ſæculorum.

Dat. die 28. Novem. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, quarto Kalendas Decembris, Pontificatus noſtri Anno IV.

Ad-

Digitized by Google

C X X I V.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Admonetur Hiſpaniarum Rex, ut decem millia ducatorum auri de Camera, ex eleemoſynis, quæ cauſa, & occaſione Indulgentiarum, & gratiarum Cruciatæ erogabuntur in Regnis Portugalliæ, Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe quot annis ſolvi curet.

Chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Ad triennium Paulus prorogaverat indulgentias Cruciatæ pro incolis Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum.

§. 1. HOdie per alias Noſtras in ſimili forma Brevis expeditas literas, juſtis, & gravibus cauſis adducti, vice, & loco Indulgentiarum, & gratiarum cl. me. Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico Genitori tuo, & omnibus in Regnis prędictis conſiſtentibus, & ad illa neclinantibus, per fæl. re. Gregorium XIII., Clementem VIII. Romanos Pont. Prædeceſſores Noſtros, & poſtremo per Nos ad triennium conceſſarum, extenſarum, & ſæpius prorogatarum Majeſtati tuæ, & omnibus Chriſtifidelibus in prædictis Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, ac eorumdem Regnorum Inſulis, Indiis Orientalibus, & Ultramarinis conqoiſitis Terris, & Locis Dominio temporali prædictorum Regnorum ſubjectis commorantibus, & ad illa declinantibus, ac eorumdem Regnorum ſubditis in dictis Indiis in alieno Dominio mercimonii cauſa, non tamen animo in alieno Dominio hujuſmodi permanendi degentibus, Indulgentias, & gratias illas ſpirituales, & temporales ad ſexennium publicandas, & duraturas prædicto Philippo Genitori tuo, ac omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus in Regnis, & Dominiis Hiſpaniarum, & illis adiacentibus, nec non Sardiniæ Inſulis conſiſtentibus, & ad illa declinantibus, qui certa munera adimpleviſſent a diverſis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris, & poſtremo a Nobis conceſſas, & prorogatas ad triennium proximum conceſſimus, & indulſimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Statuit ex eleemoſynis colligendis decem m. Duc. quot annis Fabricæ S. Petri de Urbe ſolvi.

§. 2. Ut autem Fabrica Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, quæ in ejuſdem Apoſtoli honorem jam multis annis ingentibus ſumptibus extruitur, Fidelium eleemoſynis adjuvetur, volumus, & Apoſtolica auctoritate tenore præſentium decernimus, ut ex eleemoſynis, quæ cauſa, & occaſione dictarum Indulgentiarum, & gratiarum erogabuntur, decem millia ducatorum auri de Camera quot annis a data præſentium incipien., eidem Fabricæ impertiri, & pro ea Venerabili Fratri Decio Archiepiſcopo Damaſceno moderno, & pro tempore exiſtenti Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud Majeſtatem tuam in Regnis Hiſpaniarum Nuncio ſolvi omnino debeant.

Derogat obſtantibus.

§. 3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quiboſcumque.

Dat. die 9. Dec. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S.Petrum ſub Annulo Piſcatoris die nona Decembris 1608. Pont. Noſtri Anno Quarto.

C X X V.

Ex Regeſt in Secret. Brev.

Ne Fratres, & Moniales eligant confeſſarium ex privilegio Bullæ Cruciatæ.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clemens VIII. declarat neque Fratres neque Moniales poſſe Confeſſarium ſibi eligere ex Privilegio Bullæ Cruciatæ.

§. 1. ALias fælicis record. Clementi Papæ VIII. Prædeceſſori Noſtro nomine Prioris Generalis Fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo expoſito, quod cum in Bulla Cruciatæ Sanctæ, & aliis privilegiis, quæ ab Apoſtolica Sede concedi ſolent, detur facultas eligendi Confeſſorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui poſſit Chriſtifideles abſolvere a caſibus Ordinario reſervatis, & a quibuſdam etiam, quæ dictæ Sedi reſervata ſunt: Religioſi dicti Ordinis, ſeu eorum nonnulli, etiam iis facultatibus uti præſumebant, & illorum prætextu eligebant Confeſſorem aliquando præter eos, qui a ſuis Prælatis eorum confeſſionibus audiendis deputati erant, quod aliquando in ſpirituale eorum vergebat detrimentum; dictus Clemens Prædeceſſor ejuſdem Prioris ſupplicationibus, etiam ex tunc ſibi humiliter porrectis, inclinatus, per ſuas in ſimili forma Brevis expeditas literas conceſſionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum Indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confeſſarium, & abſolvendi a caſibus reſervatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus Ordinis prędicti, ac aliorum quorumcumque Ordinum, ac Congregationum cujuſvis Inſtituti Mendicantium, & non Mendicantium tam Provinciæ Hiſpaniæ, quam extra eam ubilibet locorum minime habere, neque cenſeri, ſed ſuæ intentionis fuiſſe, quod iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, ſeu confeſſionis adminiſtrationem diſpoſitioni ſuorum Prælatorum ſubjecti eſſent, perpetuo declaravit: iiſdem tamen Prælatis, ut in uſu hujuſmodi poteſtatis ſe cum ſubditis faciles, & benignos exhiberent, præcepit, & mandavit, prout in dictis literis plenius continetur.

Epiſcopus Salamantinus Clementis literas petit confirmari.

§. 2. Cum autem ſicut Nobis nuper nomine venerabilis Fratris Ludovici Epiſcopi Salamantini expoſitum fuit, pro declarationis, ac præcepti, & mandati, nec non literarum prædictarum firmiori ſubſiſtentia, plurimum expediat, illas per Nos approbari, & confirmari; Ideo nobis humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§. 3. Nos igitur, qui perſonarum ſub religionis

ligionis jugo Altiſſimo famulantium ſtatui, & ſalubri directioni libenter conſulimus, & per Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros provide diſpoſita, ut inviolabiliter obſerventur curare tenemur, dictarum literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, declarationem, & literas prædictas Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac ab aliis Monachis, & Fratribus, ac Monialibus prædicti, & quorumvis aliorum Ordinum, & Congregationum, cujuſvis Inſtituti, Mendicantium, & non Mendicantium tam Provinciæ Hiſpaniæ, quam extra eam, inviolabiliter obſervari ſimiliter mandamus, & præcipimus.

Obſtantia tollit.

§. 4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac prædicti & quorumvis aliorum Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 24. Dec. 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 24. Decemb. 1608. Pont. Noſtri Anno Quarto.

CXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Angamalenſis Eccleſia in Archiepiſcopatum reſtituitur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex æqui, bonique ſupremus aſſertor, ea quæ per alios Romanos Pontifices Prædeceſſores ſuos circa certarum Civitatum, & Eccleſiarum Statum provide diſpoſita, & ordinata credebantur, ut Civitatum tranquillitati, nec non Eccleſiarum ipſarum honori, & decori conſulatur, ac ſcandalorum, animarumq; periculis occurratur, ſucceſſu temporis, in priſtinum ſtatum reponere, & ex poteſtate ſibi divinitus tradita deſuper opportune providere conſuevit, prout perſonarum, temporum, & locorum qualitatibus debite penſatis conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Clemens VIII. Eccleſiam Angamalenſem ad Epiſcopatum redegit, & Archiepiſcopo Goano ſubiecit.

§. 1. Alias ſiquidem fæl. record. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter certis tunc cauſis adductus in Eccleſia Angamalen., quæ in remotis, & inter Gentiles, & Schiſmaticos, & alios errorum Sectatores exiſtit, & cui Ven. Frater Noſter Franciſcus Epiſcopus Angamalen. ad præſens præeſſe dignoſcitur, Suffraganeis tunc carente, & certo modo Paſtoris ſolatio deſtituta, nomen, & titulum Archiepiſcopi, ac Metropolitanæ Eccleſiæ, nec non Sedem, Dignitatem, Superioritatem, Præeminentiam Archiepiſcopales, univerſumque jus Metropoliticum per quaſdam ſuas literas perpetuo ſuppreſſit, & extinxit, ipſamque Eccleſiam ad ſtatum ſimplicis Cathedralis Eccleſiæ pro uno Epiſcopo futuro Suffraganeo pro tempore exiſten. Archiepiſcopo Goano Metropolitico jure, etiam perpetuo ſubjecit, prout in dictis literis plenius continetur.

Eam in Archiepiſcopatū reſtituit Paulus.

§. 2. Cum autem, ſicut accepimus, ſuppreſſio, extinctio, reductio, & ſubjectio hujuſmodi, perturbationem in dilectis filiis clero, & populo Civitatis Angamalenſis introduxerint: Nos ne earumdem ſuppreſſionis, extinctionis, reductionis, & ſubjectionis prætextu, dicta Eccleſia Angamalenſis aliqua in ſpiritualibus, & temporalibus diſpendia patiatur, pro Noſtro Paſtoralis officii debito providere volentes, motu proprio, non ad prædicti Franciſci Epiſcopi, vel alterius pro eo nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de Noſtra mera deliberatione in dicta Eccleſia Angamalen. nomen, & titulum Archiepiſcopi, & Metropolitanæ Eccleſiæ, nec non Sedem, Dignitatem, & Præeminentiam Archiepiſcopales, univerſumque jus Metropoliticum de voto venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium negociis, & rebus Conſiſtorialibus Præfectorum Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo reſtituimus, ac ipſam Eccleſiam Angamalen. adverſus ſuppreſſionem, extinctionem, & literas Clementis Prædeceſſoris hujuſmodi, ac omnia, & ſingula in eis contenta, & alias in integrum, ac priſtinum, ac eumdemmet ſtatum, in quo ante ſuppreſſionem, & literas prædictas reperiebatur, ita quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus tam illa, quam Franciſcus Epiſcopus, & illius in dicta Eccleſia Angamalen. Succeſſores nomine, & titulo Metropolitanæ Eccleſiæ, ac Archiepiſcopi, nec non Sede, dignitate, ſuperioritate, & præminentia Archiepiſcopalibus, univerſoque jure Metropolitico uti, & gaudere poſſint, & debeant in omnibus, & per omnia, perinde acſi ſuppreſſio, & literæ prædictæ numquam emanaſſent, auctoritate, & tenore præmiſſis ſimiliter perpetuo reſtituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, ipſamque Eccleſiam Angamalen. ad ſtatum, & eſſentiam Archiepiſcopalis, & Metropolitanæ Eccleſiæ, prout antea erat, reducimus, & ab omni ſuffraganeatus, ſuperioritate, & Metropolitico jure Eccleſię Goan., illiuſque Archiepiſcopi eiſdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo eximimus, & liberamus.

Clauſulæ pro præſentis conſtitutionis firmitate.

§. 3. Decernentes Eccleſiam Angamalen. hujuſmodi adverſus ſuppreſſionem, & literas prædictas perpetuo reſtitutam, reductam, exemptam, & liberam, necnon eaſdem præſentes literas nullo unquam tempore ex quavis cauſa de ſubreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quo-

piam alio defectu notari, impugnari, vel retractari poſſe, ſed ſemper, & perpetuo validas, & efficaces fore. & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices, etiam Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit. §.4. Non obſtantibus ſuppreſſione, ac prioribus literis, aliiſque præmiſſis, nec non quibuſvis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Clauſulæ pœnales. §.5. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Noſtræ reſtitutionis, repoſitionis, reintegrationis, reductionis, exemptionis, liberationis. & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire, Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noviter incurſurum.

Dat. die 22. Dec. 1608. An.IV. Datum Romæ, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, undecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Noſtri Anno IV.

CXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Facultas Nuncio Sabaudiæ cognoſcendi quaſcumque cauſas in ſecunda inſtantia Univerſitatum S. Benigni, Montanari, Filetti, & Lombardoni juriſdictionis Monaſterii Abbatiæ nuncupati S. Benigni, Ord. S. Benedicti, nullius Diœceſis Provinciæ Taurinenſis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futurum rei memoriam,

Exordium. EX commiſſa Nobis deſuper Paſtoralis officii cura, invigilare debemus, ne Chriſtifideles, præſertim Apoſtolicæ Sedi ſubjecti, qui in remotis degunt, & paupertate premuntur, in proſequendis eorum litibus, expenſis, & incommodis graventur.

Pius IV. Abbati S. Benigni conceſſit, ut cauſas Incolarum horum Oppidorum cognoſceret in ſecunda inſtantia. §.1. Sane dilecti filii Univerſitates, & homines S. Benigni, & Montanari, ac Filetti, necnon Lombardoni, & aliorum locorum juriſdictionis Monaſterii Abbatiæ nuncupati Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjecti, ejuſdem S. Benigni, Ordinis S. Benedicti, nullius Diœceſis Provinciæ Taurinen., Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias fæ: rec: Pius Papa IV. Prædeceſſor Noſter dictis Univerſitatibus, & hominibus, qui propter eorum paupertatem, magnamque dictorum locorum a Sede Apoſtolica diſtantiam, cauſas ad dictam Sedem pro tempore devolutas proſequi nequibant, tunc, & pro tempore exiſtentem Sedis prædictæ in illis partibus Legatum, ſeu Nuncium, Judicem, qui quaſcumque cauſas in ſecunda inſtantia a quibuſcumque ſententiis, ſummam quinquaginta ſcutorum auri in auro non exceden. per ipſius Monaſterii Abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoſcere, decidere, & fine debito terminare, ac debitæ exequutioni demandare valeret, ad ipſius Prædeceſſoris, & dictæ Sedis beneplacitum conſtituit, & deputavit:

Clemens VIII. eandem facultatem Nuncio Apoſtolico conceſſit ad quinquennium. §.2. Et ſubinde pro eo, quod Univerſitatibus, & hominibus prædictis propter eorum paupertatem, & diſtantiam hujuſmodi, valde difficile erat, pro ſingulis caſibus dictam ſummam quinquaginta ſcutorum excedentibus, ad Sedem eamdem recurſum habere, re: mem: Clemens Papa VIII. etiam Prædeceſſor Noſter facultatem cognoſcendi quaſcumque cauſas in ſecunda inſtantia uſque ad ſummam quinquaginta ſcutorum Nuncio Apoſtolico conceſſam, ad omnes, & quaſcumque cauſas in ſecunda inſtantia, civiles, & criminales, ac mixtas, & etiam Beneficiales, & Matrimoniales, ac alias quaſcumque, cujuſcumque qualitatis exiſtentes, & ad quamcumque ſummam aſcendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expreſſum tempus extendit, ipſumque tempus pluries, & ultimo ad quinquennium prorogavit, prout in literis deſuper expeditis plenius continetur.

Quo elapſo Paulus ad aliud quinquennium prorogat. §.3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, finis prædicti quinquennii inſtet, & Univerſitates, & homines prædicti eadem paupertate premantur, ideo Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut ipſis de ulteriori prorogatione in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur: Nos igitur dictos Univerſitates, & homines amplioribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon dictarum literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, dictum quinquennium, quod, ut dicti Univerſitates, & homines aſſerunt, adhuc durat, ad aliud quinquennium, quo durante, nunc, & pro tempore exiſtens in illis partibus Nuncius, cauſas quaſcumque in ſecunda inſtantia, civiles, criminales, & mixtas, ac etiam Beneficiales, & matrimoniales, & alias quaſcumque, cujuſcumque qualitatis exiſtentes, ad quamcumque ſummam aſcendentes, juxta prædictarum literarum tenorem, audire, cognoſcere, decidere, & fine debito terminare, ac exequutioni demandare poſſit, & debeat, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, extendimus, & ampliamus.

Derogat obſtantibus. §.4. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis, & edendis ſpecialibus, vel gene-

Digitized by Google

generalibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, necnon omnibus illis, quæ Pius, & Clemens Prædeceſſores prædicti in ſuis quiſque literis voluerunt non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§.5. Cæterum, quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula loca, in quibus de eis forſan fides facienda fuerit, deferri, etiam volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod earum Tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus Curiæ Eccleſiaſticæ, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 19. Januarii 1609. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 19. Januarii 1609. Pontificatus Noſtri Anno IV.

CXXVIII.

Commiſſio Officiali Remenſi erigendi in Collegiatam Eccleſiam de Charville ejuſdem Remenſis Diœceſis, eique uniendi quatuordecim Canonicatus Eccleſiæ Collegiatæ de Roſoir.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Dilecto Filio Officiali Remen. ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Procemium.

IN ſupernæ Apoſtolicæ dignitatis ſpecula, meritis licet inſufficientibus, divina diſpoſitione conſtituti, ad Eccleſiarũ quarumlibet erectionem, & inſtitutionem, illarumque decus, & venuſtatem, ac ſtatum augendum, & fæliciter dirigendum noſtræ ſollicitudinis aciem dirigere intendentes, ea fieri mandamus, per quæ illis, ac in eis divinis Officiis inſiſtentibus perſonis, honor accreſcat, divinus Cultus floreat, & excitetur devotio, animarumque deſiderata ſalus proveniat: præcipue cum nobilium virorum vota hoc expoſcunt, Noſque alias id conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cauſæ erigendæ Eccleſiæ de Charville in Collegiatam.

§.1. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte devoti filii Caroli Gonzaga Clevei Ducis Nivernenſium, & Reteleorum petitio continebat, quod ipſe Carolus Dux provide conſiderans, Oppidum de Charville Remen. Diœceſis, cujus Dominus in temporalibus exiſtit, non longe a Stenay, aliiſque Oppidis, & locis circumvicinis, in quibus nullum Orthodoxæ, & Catholicæ Religionis exercitium habetur, quinimmo in eis hæreticæ pravitatis virus admodum graſſatur, diſtare, dictique Oppidi de Charville Incolas, ob hæreticorum in aliis Oppidis, & locis prædictis exiſtentium vicinitatem, de facili in perfidæ hæreſis labem incidere poſſe, ac adoleſcentes, niſi recte, antequam vitiorum habitus totos eos poſſideat, in divini numinis cultu, veraque Religione inſtituantur, ac bonis moribus, & diſciplinis imbuantur, ex adipe hæreticæ pravitatis allectos, ad illam, & quaſcumque Mundi voluptates amplectendas pronos exiſtere; huicque inconvenienti, quantum in ſe eſt, aliquo ſalubri remedio viam præcludere, ſimulque charitatem, qua erga ejus Vaſſallos ſemper fuit affectus, hoc ſpeciali ſigno exhibere cupiens, ad Dei Omnipotentis laudem, & gloriam dictorum Vaſſallorum ſpiritualem conſolationem, & adoleſcentium hujuſmodi in pietate, Religione, literarumque ſcientia inſtitutionem in dicto Oppido de Charville aggeribus, & propugnaculis ſatis ſuperque munito, unam Eccleſiam, quam fœlicibus auſpiciis Collegiatæ Eccleſiæ titulo decorari in votis habet, unum Collegium, in quo viros ſummæ eruditionis introduxit præclaro, ac celebri ædificio conſtrui fecit, & ut voti ſui hujuſmodi compos effici queat, quatuordecim Canonicatus, & totidem Præbendas Sæcularis, & Collegiatæ Eccleſiæ loci de Roſoir Laudunen. Diœceſ. quam, & in ea triginta duos Canonicatus, & totidem Præbendas ejus Majores, & anteceſſores fundaverint, eoſque redditu annuo ter mille ſcutorum aureorum dotaverint, maxima cum injuris temporum, & bellorum illis in partibus ſuperioribus annis geſtorum, dictus locus de Roſoir ita deſtructus fuerit, ut vix decem, aut duodecim Canonici in eo habitare poſſint, alii vero in locis circumvicinis in maximum divini cultus detrimentum dictis decem, aut duodecim Canonicis reſidentibus divina inibi officia dumtaxat peragentibus morari cogantur, provida noſtra diſpoſitione ſupprimi, & extingui, illorumque fructus, & proventus menſæ Capitulari Eccleſiæ erigendæ applicari, & appropriari deſiderat.

Ducis Nivernenſis hac ſuper re petitio.

§.2. Quare pro parte dicti Caroli Ducis aſſerentis fructus, redditus, & proventus ſingulorum quatuordecim Canonicatuum, & Præbendarum prædictarum viginti quatuor, computatis vero diſtributionibus quotidianis nonaginta ducatorũ auri de Camera, ſecundum communem æxtimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter ſupplicatum quatenus ſuo pio deſiderio in præmiſſis annuere, ac alias opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Paulus Remenſi Officiali facultatem illius erigendi cum Canonicatibus tribuit.

§.3. Nos igitur, qui Eccleſiarum quarumlibet decorem, & venuſtatem, ac divini cultus augmentum, animarumque ſalutẽ ubique vigere, & augeri ſinceris deſideramus affectibus, ipſumque Carolum Ducem a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ſi eſt ita, vocatis qui fuerint evocandi, dictam Eccle-

ſiam ab eodem Carolo Duce, ut præfertur, noviter erectam in ſæcularem, & Collegiatam Eccleſiam ſub Invocatione eidem Carolo beneviſa cum menſa Capitulari, ſigillo, arca communi, aliiſque Collegialibus inſignibus, & ad inſtar aliarum ſæcularium, & Collegiatarum Eccleſiarum, ac in ea unum Decanatum, qui inibi prima, & principalis Dignitas exiſtat, pro uno illius Decano, qui inibi caput, & Superior ſit, ac illius Canonicos juxta ejus præeminentiam præcedat, ac novem Canonicatus, & totidem Præbendas pro novem Canonicis, qui in dicta nova Collegiata Eccleſia Capitulum conſtituant, ac tam Decanus, quam omnes novem Canonici prædicti apud eam perſonaliter reſideant, horaſque tam diurnas, quam nocturnas, ac Miſſam Conventualem, cæteraque divina officia ſolita, & conſueta cum mentis devotione, & attentione, ſervataque diſciplina Eccleſiaſtica ad inſtar aliarum Collegiatarum Eccleſiarum hujuſmodi decantent, recitent, & celebrent, illiſque interſint, & alias dictæ novæ Collegiatæ Eccleſiæ in divinis laudabiliter deſerviant perpetuo, ſine alicujus præjudicio, auctoritate noſtra, erigas, & inſtituas.

Atque uniendi quatuordecim Canonicatus Eccleſiæ de Roſoir.

§.4. Illiſque ſic erectis, & inſtitutis quatuordecim Canonicatus, & totidem Præbendas dictæ Eccleſiæ de Roſoir, qui de Jurepatronatus dicti Ducis ex fundatione, vel dotatione hujuſmodi exiſtunt, ac quorum ſingulorum omnium fructus, redditus, & proventus viginti quatuor, computatis vero diſtributionibus quotidianis quadraginta ducat. auri de Camera ſimilium ſecundum exiſtimationem prędictam valorem annuum ut dictus Carolus Dux aſſerit, non excedunt, cum illos primo loco per ceſſum etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamlibet aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, ſeu privationem, illos ad pręſens obtinentium, aut alias, quando etiam apud Sedem Apoſtolicam, ſeu etiam in quocumque, vel quibuſcumque ex menſibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, ac dictæ Sedi per quaſcumque Conſtitutiones Apoſtolicas, vel Cancellariæ Apoſtolicæ regulas editas, & edendas, ſeu alias quomodolibet reſervatis, & reſervandis, aut locorum Ordinariis, & aliis Collectoribus per eaſdem, vel alias Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu dictæ Cancellariæ regulas ſimiliter editas, & edendas, aut literas alternativarum, vel quævis alia privilegia, & indulta Apoſtolica, ſeu alias quomodolibet per dictam Sedem conceſſis, & impoſterum concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, ſeu alias quoquo modo competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, & ubicumque vacare contigerit, etiam ipſi, aut eorum aliqui jam ad præſens vacent, etiamſi tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem Apoſtolicam legitime devoluta; Ipſique quatuordecim Canonicatus, & Præbendæ diſpoſitioni Apoſtolicæ ſpecialiter, vel generaliter reſervati exiſtant, & ſuper eis inter aliquos lis, cujus ſtatum pręſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, illorumque, ac ſingulorum eorum nomina, titulos, denominationes, eſſentiam, & naturam etiam perpetuo, dicta auctoritate, ſupprimas, & extinguas, illorumque ſic ſuppreſſorum, & extinctorum Decimas, & Primitias, ſi quas habeantur, proprietates, res, cenſus, & bona, eorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque ex nunc, prout ex tunc, & è contra, cum primum illos, & eorum ſingulos vacare contigerit, ut præfertur, Menſæ Capitulari dictæ noviter erectæ Eccleſiæ ſimiliter perpetuo applices, & appropries; Ita quod ſi ſuppreſſionem, extinctionem, & applicationem, ac appropriationem hujuſmodi per te vigore præſentium fieri contigerit, poſtquam factæ fuerint, liceat illius Decano, & Canonicis pro tempore exiſtentibus per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & dictæ Menſæ Capitularis nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem Decimarum, Primitiarum, proprietatum, rerum, cenſuum, & bonorum hujuſmodi cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis libere appræhendere, & appræhenſam perpetuo retinere, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac deductis in primis, & ante omnia trecentis, quæ in dictæ noviter erectæ Eccleſiæ fabricam, ac paramentorum, & ornamentorum, & aliarum rerum, illiuſque Sacriſtiæ neceſſariarum emptionem, ac luminariorum uſum, & aliorum onerum ei pro tempore incumbentium ſupportationem expendantur, nec non quingentis, & quinquaginta ſcutis aureis, ex quibus Decanus centum, & ſinguli Canonici prædicti quinquaginta ſcuta aurea ſimilia pro Decanatus, nec non Canonicatuum, & Præbendarum hujuſmodi dotibus habeant, reliqua vero omnia Decimæ, Primitiæ, res, cenſus, bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta hujuſmodi in uſum diſtributionum inter Decanum, & Canonicos prædictos apud dictam noviter erectam Eccleſiam pro tempore reſidentes, & horis Canonicis, aliiſque divinis officiis ſuis loco, & tempore in eadem noviter erecta Eccleſia celebrandis perſonaliter intereſſentes dumtaxat juxta providam diſpoſitionem ab eodem Carolo Duce cum interventu Ordinarii loci deſuper faciendam dividenda, & repartienda, & per eos lucrifacienda abſentium, aut non reſidentium pro uniuſcujuſque rata portione infirmitatis, aut alio legitimo impedimento, de quo docere debeant, ceſſantibus, aliis præſentibus, & prædictis divinis officiis, ut præfertur, perſonaliter intereſſentibus pro uniuſcujuſque rata accreſcant, & accreſcere debeant, convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita.

Capitulo cæterorum Ca-

§.5. Et inſuper dictæ noviter erectæ Eccleſiæ,

pitulorum privilegia cõcedit.

eleſiæ, illiuſque Decano, necnon Canonicis pro tempore exiſtentibus, eorumque Miniſtris, familiaribus, & perſonis, quod omnibus, & ſingulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, antelationibus, ſavoribus, præeminentiis, indultis, conceſſionibus, aliiſque gratiis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus aliæ ſæculares, & Collegiatæ Eccleſiæ illarum partium, illarumque Capitula, & Canonici de jure, privilegio, uſu, conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipſi pariter, & pariformiter, ac æque principaliter abſque ulla prorſus differentia in omnibus, & per omnia, acſi illa nominatim, & expreſſe per præſentes conceſſa, & impertita forent, etiamſi talia exiſtant, quæ ſpecialem, & individuam requirant mentionem, & ſub generali expreſſione non compræhendantur, etiam uti, frui, potiri, & gaudere.

Et facultatem ſpeciales edēdi Conſtitutiones.

§.6. Ac pro ſuis, & dictæ noviter erectæ Eccleſiæ, & perſonarum ei pro tempore in divinis deſervientium feliciori regimine, & ſalubri directione, quæcumque Conſtitutiones, Ordinationes, Statuta rationabilia, & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis minime contraria, nec ſub ullis revocationibus compræhenſa, ac alias recta, & utilia ab Ordinario tamen examinanda, & approbanda condere, & condita toties, quoties opus fuerit, immutare, limitare, corrigere, & interpretari, ac prout rerum, & temporum qualitates exegerint, ipſaque occaſio ſe ſe exhibuerit, alias Conſtitutiones, Ordinationes, & Statuta, quoties eis ita videbitur expedire, præviis tamen examine, & approbatione hujuſmodi, de novo edere, ac tam illa, quam prius edita limitare, corrigere, reformare, alterare, penituſque abrogare, & ad eorum obſervationem ſingulos de gremio dictæ noviter erectæ Eccleſiæ per ſubtractionem fructuum, & diſtributionum Decanatus, ac ſingulorum Canonicatuum, & Præbendarum hujuſmodi obligare poſſint, & valeant, eadem auctoritate noſtra de ſpeciali gratia indulgeas.

Duci vero Nivernenſi Juſpatronatus & præſentandi ad Decanatum, & Canonicatus.

§.7. Præterea eidem Carolo Duci, ejuſque Succeſſoribus dicti Oppidi de Charville Dominis in temporalibus pro tempore exiſtentibus Juſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Decanatum, & ſingulos Canonicatus, & Præbendas vigore præſentium erigendos hujuſmodi, quoties illos, & eorum quemlibet ſimiliter per ceſſum, etiam ex cauſa permutationis, vel deceſſum, ſeu quamvis aliam dimiſſionem, vel amiſſionem, aut privationem illos, & illorum ſingulos pro tempore obtinentium, aut alias quomodocumque, ſeu in quocumque, ſeu quibuſcumque ex menſibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore exiſtenti, & dictæ Sedi per eaſdem Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu dictæ Cancellariæ regulas editas, & edendas, ſeu alias quomodolibet reſervatis, vel reſervandis, aut locorum Ordinariis, vel aliis Collatoribus prædictis per eaſdem, vel alias Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariæ prædictæ Regulas ſimiliter editas, & edendas, ſeu literas alternativarum, aut quævis alia privilegia, & indulta Apoſtolica, ſeu alias quomodolibet per dictam Sedem hactenus conceſſis, & impoſterum pariter concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, ſeu alias quoquomodo competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, quandocumque, & ubicumque vacare contigerit, loci Ordinario, ſeu ejus Officiali pro tempore exiſtenti ad præſentationem eamdem in Decanatu, ac ſingulis Canonicatibus, & Præbendis per præſentes erigendis prædictis inſtituendas, etiam perpetuo dicta noſtra auctoritate reſerves, concedas, & aſſignes: Ita quod non cenſeatur dicto Carolo Duci reſervatum Juſpatronatus vigore præſentium ad Decanatum, ac novem Canonicatus, & Præbendas erigendos hujuſmodi, niſi quatenus dicto Carolo Duci ad quatuordecim Canonicatus, & Præbendas ſupprimendos idem Juſpatronatus ex fundatione, vel dotatione legitime competat, illudque coram Te verificatum fuerit: & non alias, nec alio modo decernendo Juſpatronatus, & præſentandi hujuſmodi Laicorum Nobilium dicto Carolo Duci, ac futuris patronis prædictis non ex privilegio Apoſtolico, ſed ex veris primæva reali, actuali, integra, & omnimoda fundatione, & perpetua dotatione laicali ex bonis mere patrimonialibus etiam laicalibus dumtaxat competere, & ad illos pertinere, ac ut tale ſub derogatione Juriſpatronatus ex privilegio Apoſtolico nullatenus umquam compræhendi, nec illi ullo umquam tempore quocumque prætextu, & ex quavis cauſa quantumvis urgenti, & neceſſaria per quoſcumque Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, ac Nos, & Sedem prædictam, aut illius Legatos de latere, Nuncios etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu cujuſvis intuitu, & contemplatione derogari, aut derogatum cenſeri poſſe, neque debere, ac quaſcumque collationes, proviſiones, Commendas, præſentationes, inſtitutiones, & alias diſpoſitiones de Decanatu, & ſinguli s Canonicatibus, & Præbendis noviter erectis prædictis, ut præfertur, vacantibus quibuſvis perſonis alias, quam ad fundationem dictorum Patronorum, etiam cum ſpeciali, & expreſſa derogatione Juriſpatronatus hujuſmodi pro tempore factas, proceſſuſque deſuper formatos, ac inde ſequuta, & ſequenda quæcumque nulla, & invalida, nulliuſque roboris, vel momenti eſſe, & fore, & pro nullis, & infectis haberi, & cenſeri debere, nec jus, aut coloratum titulum poſſidenti cuiquam tribuere, vel per illa acquiri.

Clauſulæ præſentium præſervativæ.

§.8. Ac præſentes literas ab omnibus, & ſingulis, quos illæ concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter obſervari debere; Sicque ab omnibus,

bus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 9. Non obſtantibus Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac fe: rec: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dictæ Eccleſiæ de Roſoir juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Eccleſiæ de Roſoir, ac dilectis filiis illius Capitulo, Canonicis, aliiſque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliqui Apoſtolica prædicta, vel alia quavis auctoritate in dicta Eccleſia de Roſoir in Canonicos ſint recepti, vel ut recipiantur inſiſtant, ſeu ſi ſuper proviſionibus ſibi faciendis de Canonicatibus, & Præbendis dictæ Eccleſiæ de Roſoir ſpeciales, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus generales dictæ Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum: quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſequuta quæcumque ad dictos quatuordecim Canonicatus, & Præbendas volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſequutionem Canonicatuum, & Præbendarum, ſeu Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuſlibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in eiſdem literis mentio ſpecialis.

Dat. die 19. Januar. 1609. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo octavo, quartodecimo Kalendas Februarii Pont. noſtri Anno IV.

CXXIX.

Reſervatio juris patronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Metropolitanas, & Cathedrales Eccleſias, & Monaſteria etiam conſiſtorialia, in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis, pro Philippo III. Rege, ejuſque Filio.

Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico,

PAULUS PAPA QUINTUS

Chariſſime in Chriſto fili Noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Philippus Rex de Apoſtolica Sede optime meritus.

§. 1. TAntus eſt devotionis tuæ erga Nos, & Apoſtolicam Sedem affectus, taliſque in te fidei Catholicæ conſervandæ, & propagandæ ardor, ut non immerito, quæ tibi, tuiſque Progenitoribus a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris conceſſa fuerunt, eadem Nos Succeſſoribus tuis, etiam libenter indulgeamus, firmamque in Domino ſpem concipientes, quod Succeſſores tui, gratia ſibi aſſiſtente divina, paterna, & avita ſequentes exempla, paribus etiam præfulgebunt meritis.

Clemens VII. Carolo V. jus nominandi, de quo in Rubrica, conceſſit.

§. 2. Alias ſiquidem fæl. rec. Clemens Papa VII. Prædeceſſor Noſter, clar: mem: Carolo V. Romanorum Imperatori tunc in humanis agenti, Avo tuo, ob ejus præclara in eamdem Sedem merita, de tunc exiſtentium Fratrum ſuorum S. R. E. Cardinalium Conſilio, jus patronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Eccleſias in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis, & Inſulis, quorum Rex, & Dominus in temporalibus idem Carolus Imperator tunc exiſtebat, conſiſtentes, quoties illas vacare contingeret, quamdiu idem Carolus Imperator viveret reſervavit, atque conceſſit.

Quod Philippo II. conceſſit Sixtus V.

§. 3. Et deinde rec: me: Sixtus Papa V. etiam Prædeceſſor Noſter, clar: ſimiliter mem: Philippo Genitori tuo, quamdiu ille viveret, & illo vita functo, tibi ſimiliter, quamdiu viveres, juſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas ſibi, & pro tempore exiſtentibus Romanis Pontificibus ſucceſſoribus ſuis ad præſentationem hujuſmodi præficiendas, ad quaſcumque Cathedrales, etiam Metropolitanas Eccleſias, ac quæcumque Monaſteria, etiam Conſiſtorialia in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis prædictis, ac illorum Inſulis conſiſtentia, quoties illas, & illa quovis modo, & ex quorumcumque, & ex S.R.E. Cardinalium perſonis vacare contingeret, etiam conceſſit, & aſſignavit, prout in Clementis, & Sixti Prædeceſſorum literis deſuper confectis, plenius continetur.

Philippus III. idem privilegium Philippo IV. filio ſuo concedi petit

§. 4. Cum autem, ſicut tuo nomine Nobis nuper expoſitum fuit, Tu plurimum cupias, dilectiſſimo filio nobili puero Philippo Hiſpaniarum, & eorumdem Regnorum, & Inſularum Principi, nato tuo, &

præ-

præterea alteri, tantum in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis, & illorum Inſulis legitimo ſucceſſori, ſimile Indultum per Nos concedi, Nobis idcirco humiliter ſupplicari feciſti, ut votis tuis in præmiſſis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Concedit Paulus.

§.5. Nos igitur dictarum literarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ea nunc, prout poſtquam tu viam univerſæ carnis ingreſſus fueris, eiſdem Philippo Principi, & alteri tantum in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis, & illorum Inſulis legitimo Succeſſori, itaut perſonam Philippi, & alterius legitimi Succeſſoris prædicti, hæc Noſtra reſervatio, & conceſſio non egrediatur, ſed duabus tantum perſonis prædictis ſuffragetur, quamdiu illi vixerint, juſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas Nobis, & pro tempore exiſtentibus Romanis Pontificibus Succeſſoribus Noſtris, ad præſentationem hujuſmodi præficiendas ad quaſcumque Cathedrales, & Metropolitanas Eccleſias, & quæcumque Monaſteria etiam conſiſtorialia in Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnis prædictis, ac illorum Inſulis conſiſtentia, quoties illas, & illa quibuſvis modis, & ea quorumcumque etiam S. R. E. Cardinalium perſonis vacare contigerit, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ſimiliter reſervamus, concedimus, & aſſignamus.

Clauſulæ.

§.6. Decernentes quaſcumque proviſiones, & alias diſpoſitiones de Eccleſiis, & Monaſteriis prædictis, poſtquam tu e vita deceſſeris, alias quam ad Philippi Principis, & alterius tantum legitimi Succeſſoris prædictorum, ut præfertur, præſentationem, pro tempore quomodolibet faciendas, & inde ſequuta quæcumque nulla, & invalida, nulliuſque roboris, vel momenti fore, & eſſe, irritumque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus quibuſvis generalibus, vel ſpecialibus Cathedralium, Metropolitanarum Eccleſiarum, ac Monaſteriorum prædictorum reſervationibus, ſeu affectionibus, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ regulis editis, & edendis, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Eccleſiarum, & Monaſteriorum prædictorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, etiam quaſvis clauſulas, & reſervationes in ſe continentibus per eoſdem Prædeceſſores, ac Nos, & Sedem eamdem quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, & forma in illis tradita obſervata infererentur, & exprimerentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Hæc conceſſio juri, ſi quod Philippus habet, non præjudicat.

§.8. Per præſentes autem in juris patronatus, ſi quod iiſdem Philippo Principi, & alteri legitimo Succeſſori prædicto competere poterit, ad Metropolitanas, & alias Cathedrales Eccleſias, & Monaſteria prædicta Siciliæ ultra Pharum, & Sardiniæ Regnorum hujuſmodi, ratione illorum fundationis, ſeu recuperationis a manibus inimicorum, vel per privilegia Apoſtolica, quæ nihilominus valere, & in ſuo robore permanere volumus, aliquid innovare, ſeu minuere non intendimus, cum intentionis Noſtræ fuerit Majeſtatem tuam novis favoribus proſequi, non autem tollere ea, quæ ſui juris ſunt.

Dat. die 7. Aprilis 1609. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 7. Aprilis 1609. Pontificatus Noſtri Anno IV.

C X X X.

Unio Monaſterii de Claraco Agennen. Diœceſis Baſilicæ Sancti Joannis Lateranenſis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN Sacra Petri Sede ſuperna diſpoſitione conſtituti, licet ad ſingulas Eccleſias, ut ſpiritualibus proficiant incrementis, pervigili curæ continuo nos deceat eſſe intentos, circa Lateranenſem tamen Eccleſiam, quæ inter cæteras Urbis, & Orbis Eccleſias tam ejus, cujus dedicata eſt nomine, quam Pontificum dignitate præcipuo decore refulget tanto amplius, ut in ea divini vigeat cultus amplitudo, quam ipſius Eccleſiæ cura, & ſolicitudo Nobis tamquam ejus Paſtori ſpecialius eſt commiſſa, vigilare, & quorum merita more progenitorum ſuorum in noſtra, & Apoſtolicæ Sedis conſpectu clarere dignoſcuntur, Catholicorum Principum, ac Regum Illuſtrium votis, quæ ad dictæ Eccleſiæ decorem, & Eccleſiaſticarum perſonarum inibi Altiſſimo divinas laudes perſolventium commoditatem cedere dignoſcuntur, favorabiliter annuere, nec non ea, quæ inter ipſos Reges, & perſonas media concordia emanarunt, libenter amplecti Nos convenit, prout circumſtantiis undique penſatis in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Franciæ Reges pecunias nonnullas Capitulo Lateranenſi aſſignaverant.

§. 1. Sane nuper chariſſimus in Chriſto filius Noſter Henricus Francorum Rex Chriſtianiſſimus Nobis exponi fecit, & ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Beneficiatorum, ac Cle-

(a) Hanc Conſtitutionem quamvis Anno Primo Pauli Pontificis datam, hoc tamen loco poſuimus, cum nunc primum ad manus Noſtras devenerit.

Clericorum Eccleſiæ Lateranen., nec non Antonii Trilach clerici petitio continebat, quod cum alias dilecti filii Capitulum, & Canonici, Beneficiati,& Clerici Eccleſiæ Lateranen, nonnullas pecuniarum ſummas, ſeu redditus annuos a chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Henrico Fraucorum,& Navarrorum Rege Chriſtianiſſimo per Francorum Reges d. Henrici Regis Anteceſſores d. Eccleſiæ relictos,& a pluribus annis non perſolutos, & forſan alia quamplurima prætenderent, & de eis non ſatis ſuperque conſtaret, prædictus Henricus Rex animum benevolum, quem Canonici, Beneficiati, & Clerici Eccleſiæ bujuſmodi in ejus perſouam, & Francorum Reges omui tempore, & loco teſtificati fuerant, recognoſcere, & in illos ſuæ liberalitatis dexteram, ut ipſi impoſterum pro eo preces Altiſſimo funderent, extendere, & animum ſuum erga dictam Eccleſiam magis atque magis prupenſum, & devotionis, quam erga Sanctam Sedem Apoſtolicam geſſit, & gerit, effectum eshibere, ſimulque veſtigiis ſuurum Anteceſſorum prædictorum, qui dictam Eccleſiam ſumma, & peculiari devotione ſemper ſunt proſequuti, inhærere volens, ſeu ea certis aliis cauſis adductus cum dictis Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, & clericis, ſeu illorum deputato, vel deputatis ad hanc ſub Noſtro, & dictæ Sedis beneplacito devenit tranſactionem, videlicet: quod dictus Heuricus Rex unioni, annexioni, & incorporationi Monaſterii Abbatiæ nuncupati de Claraco Ordinis Sancti Benedicti Agennen. Diœceſis, ad quod, illius vacatione pro tempore occurrente, nominatio perſonæ idoneæ ad dictum Henricum Regem in vim concordatorum inter Sedem Apoſtolicam, & clar: mem: Franciſcum Primum Francorum Regem ſuper nominatione perſonarum ſub certis inibi expreſſis modis ad Monaſteria Regni Fraociæ pro tempore vacan. promovendarum per Regem Franciæ pro tempore exiſten. facien. initorum, ſpectare dignoſcitur, dictæ Eccleſiæ, ſeu illius Menſæ Capitulari Apoſtolica aucturitate faciendis, ita quod adminiſtratio bonorum ipſius Monaſterii, in quo nulli Monachi expreſſe profeſſi reperiuntur, cujuſque Eccleſia, aliaque ædificia ob bellorum, quæ in illis partibus ſuperioribus annis viguerant, tumultus magnum detrimentum perpeſſa, & fere diruta fuerunt penes præſcriptum Capitulum remaneret, ipſiq; Capitulum poſſent ejuſdem Monaſterii fructus, redditus, & proventus propria anctoritate per unum, vel plures eorum Procuratorem, vel Procuratores ad id ſpecialiter, pro tempore deputandum, ſeu deputandos, nullius deſuper requiſita licentia, percipere, exigere, & levare, ac in ſuos uſus, & utilitatem, modo, & forma tantum infraſcriptis diſtribuendos, convertere, & non alias conſentiret, ſuumque conſenſum, vel aſſenſum deſuper præſtaret, reſervata tamen Antonio, qui nominationi alias per prædictum Henricum Regem per ſuas Patentes literas de ejuſdem Antonii perſona ad dictum Monaſterium certo tunc expreſſo modo vacans factę literis Apoſtolicis deſuper non expeditis, in manibus prædicti Henrici Regis ceſſerat, penſione annua ab omnibus oneribus, & impoſitionibus libera, & exempta duorum millium librarum Turonen. ſuper dicti Monaſterii fructibus, redditibus, & proventibus prædicto Antonio, quoad viveret, perſolvenda, prout per Diploma Regium manu dicti Henrici Regis ſubſcriptum conſtare dicitur: Et cum per Diploma prædictum inter alia caveri dicatur, quod hujuſmodi unio, annexio, & incorporatio cum conditionibus, quæ inter Ven. Fratrem Noſtrum Franciſcum Epiſcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem de Giojoſa nuncupat. negociorum ipſius Henrici Regis, ac Galliarum apud Nos, & Sedem prædictam Protectorem, nec non dilectum filium Philippum Bethunes ipſius Henrici Regis etiam apud Nos nuper Oratorem, ac Capitulum, Canonicos, nec non Beneficiatos, & Clericos prædictos convenirentur, & ſtatuerentur, fieri deberent; Et propterea Franciſcus Epiſcopus, & Cardinalis, ac Philippus Orator, nec non Capitulum, Canonici, Beneficiati, & Clerici prædicti inter ſe convenerunt, ſeu tranſegerunt, quod una inter omnes Canonicos, Beneficiatos, & Clericos dictæ Eccleſiæ Lateranen. Titulares, & de Maſſa Capitulari illius participantes juxta uniuſcuiuſque ratam ex aliis dictæ Eccleſiæ, & illius Menſa fructibus, & obventionibus eos tangen., & obſervatam ejuſdem Eccleſiæ conſuetudinem; Altera vero medietas omnium fructuum, reddituum, & proventuum dicti Monaſterii inter octo ipſius Eccleſiæ Lateranen. Canonicos per dictum Henricum Regem, ejuſque ſucceſſores Francorum Reges pro tempore exiſtentes tantum nominandos, & non inter alios Canonicos Eccleſiæ Lateranen. huiuſmodi non nominatos, ultra diſtributiones, dd. octo Canonicos pro tempore nominatos ex altera fructuum medietate hujuſmodi tangentes æqualiter, & proportionabiliter reſpective dividerentur, & repartirentur: Et ipſi octo Canonici per Henricum, & ejus ſucceſſores Reges nominati, eaſdem portiones permutare, ſeu in alios transferre, vel penſionem ſuper ipſis tantum, vel ſuper eis, ac etiam eorum Canonicatuum, & Præbendarum fructibus ſimul reſervandæ conſentire nullatenus umquam poſſent, ſed illæ ſemper, & omni tempore ab omni onere, & impoſitione etiam Apoſtolica auctoritate, vel pro ſervitio Eccleſiæ Lateranen., aut Capituli prædictorum prorſus remanerent, & ita liberę, & exemptæ ſub Henrici,& ejus ſucceſſorum Regum prædictorum diſpoſitione, & conceſſione, non autem Capituli, ſeu Canonicorum pro tempore exiſtentium hujuſmodi portionem obtinentium, vel Romani Pontificis quandocumque exiſtentis, aut Sedis prædictæ omnino eſſent, aut eſſe cenſerentur. Quodque dilectus filius Joannes Baptiſta Elicona ejuſdem Eccleſię Lateranen. Canonicus, qui eidem Henrico Regi gratus, & acceptus exiſtit, ut duplici honore

Quibus non perſolutis Henricus IV. cum illo tranſactionem init.

Conſentiens, ut illi uniatur Monaſterium de Claraco.

Sub conditionibus, ſuper quibus Regis Orator, & Capitulum convenirent.

Conventumque fuit, ut fructus dividantur inter Capitulum, & octo Canonicos per Regem nominandos.

ex

Digitized by Google

ex prædicti Regis Heurici benevolentia frueretur, duas portiones haberet, itaut ejus vita durante prædicta medietas fructuum non in octo dumtaxat, ut præfertur, ſed in novem ęquales portiones divideretur, ex quibus dictus Joannes Baptiſta duas perciperet: poſt vero illius obitum prædictæ portiones octo eſſent, nec ex tunc alicui Canonico duplex portio aſſignaretur, dictuſque Joannea Baptiſta ex altera medietate fructuum inter omnes diſtribuendorum duplicem portionem haberet, nempe tantundem, quantum duo alii Canonici ejuſdem Eccleſiæ Lateranen. ex ipſa medietate perciperent, & hujuſmodi prærogativa, alteri, eo vita functo, non concederetur, ac ipſi Capitulum, & Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici Eccleſiæ Lateranen. hujuſmodi tunc, & pro tempore exiſtentes perpetuis futuris temporibus ad Altare Majus ejuſdem Eccleſiæ Lateranen. quolibet anno per Canonicum una cum Diacono, & Subdiacono paratis, ac omnibus ipſius Eccleſiæ Lateranen. ſtipendiatis Cantoribus duo ſolemnia Officia unius magnæ, ſeu decantatæ Miſſæ, pro quolibet: unum videlicet in die feſtivitatis Sanctæ Luciæ, quæ dies Natalis ipſius Heurici Regis exiſtit, de feſto ejuſdem S. Luciæ, vel alio Galliarum Protectori apud Sedem prædictam pro tempore exiſtenti beneviſo pro dicto Rege ejus vita durante, & poſt ejus obitum pro Rege Francorum pro tempore Regnante, & Regni Galliarum fœlici, ac proſpero ſtatu, & gubernio: Alterum vero officia hujuſmodi die 8. Commemorationis Defunctorum videlicet die 9. Menſis Novembris, in qua feſtum Sancti Dionyſii celebratur, pro Francorum defunctorum, & ſignanter Henrici Regis hujuſmodi animarum ſalute, & refrigerio, & præter hæc duo Officia ſolemnia unam Miſſam quotidianam ſubmiſſa voce in Altari dictæ Eccleſiæ Lateranen., & hora a Protectore, ſeu pro tempore exiſtente Francorum Regis apud Romanum Pontificem, & Sedem hujuſmodi Oratorem etiam pro tempore exiſten. quandocumque ad id deſignanda pro ipſo Henrico Rege cum oratione pro Francorum Regibus, & una Collecta defunctorum in his diebus, quibus licitum, & permiſſum eſſet, pro Animæ dicti Henrici Regis refrigerio poſtquam ipſe ab hac vita migraſſet: nullo tamen unquam tempore in ſecretis Canonis Miſſæ ejuſdem Heurici Regis vita durante pro vivis, & eo vita functo, pro defunctis fieri ſolitis precibus de ipſo Henrico Rege prætermiſſa memoria, ſeu Oratione celebrare deberent, & tenerentur, & ex illa medietate fructuum inter Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos prædictos communiter diſtribuendorum parte centum, & quinquaginta ſcuta, centum videlicet in eadem feſtivitate Sanctæ Luciæ, reliqua vero quinquaginta ſcuta hujuſmodi eadem die nona Menſis Novembris inter ſolos præſentes, & divinis officiis perſonaliter intereſſentes, reliquis vero abſentibus penitus, & omnino excluſis, pro ſua cujuſque rata quemlibet

Injunctoque Capitulo onere duas ſolemnes Miſſas celebrandi.

Aliiſque hic deſignatis oneribus.

ut ſupra tangente integre, nihilque deducto pro facibus, & Candelis, quæ tam in Altari, quam extra Altare a dictis Capitulo ejus numeri, & ponderis, prout in ſolemnioribus Miſſis ipſius Eccleſiæ Lateranen. conſuetum erat, exponi deberent, diſtribuenda quot annis retinerentur, & aſſervarentur, ex integris vero fructibus præd. Monaſterii aliqua portio loci Ordinario beneviſa deduceretur, eaque penes Œconomos ad id deputandos remaneret, quę etiam inſervire deberet pro manutentione aliquorum Sacerdotum Regularium, ſeu ſæcularium, ac aliorum Miniſtrorum, qui Eccleſiæ, vel Cappellæ, quæ in loco, ubi dictum Monaſterium exiſtit, vel alibi conſtrueretur, divinis inſervirent, & ita Officiis, & oneribus ſatisfacerent, quæ in præd. Monaſterio eatenus fundata, & celebrari ſolita fuiſſe reperirentur. Dicti vero Capitulum, Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici præmiſſa omnia ex largitione pura, & mera gratia, ac liberalitate dicti Henrici Regis recepiſſe, & recipere confiterentur, omneſque ſupradictas conditiones, concordias, & pacta, ita tamen, quod Heuricus, & ejus Succeſſores Francorum Reges prædicti reſervationi, ſeu impoſitioni alicujus penſionis annuæ ſuper dictis octo portionibus per eoſdem octo & Canonicos pro tempore nominatos percipiendis, nullo umquam tempore conſentirent, acceptare, & obſervare deberent, & tenerentur, quodque per hujuſmodi unionem, annexionem, & incorporationem nullum jus cenſeretur acquiſitum eidem Eccleſiæ Lateranen., ſive ejus Archipresbytero, ac Capitulo ſuper collatione, & proviſione Prioratuum, aut aliorum Beneficiorum, ſeu Officiorum tam perpetuorum, quam ad nutum amovibilium a dicto Monaſterio dependentium, ſive ad illud ſpectantium, ſed nominatio perſonarum idonearum ad Prioratus Conventuales, & vere electivos ab ipſo Monaſterio dependentes, ad prædictum Henricum, ſive ejus Succeſſores Francorum Reges hujuſmodi, prout antea, competeret, & niſi Prioratus a dicto Monaſterio dependens ex tunc primo vacaturus concederetur prędicto Antonio in recompenſam pro extinctione dictę penſionis, dictus Henricus Rex conſentiret, ut ſupra unioni d. Prioratus Sacriſtiæ ejuſdem Eccleſiæ Lateranen. Si vero in hujuſmodi penſionis extinctione Prioratus primo vacaturus hujuſmodi eidem Antonio concederetur, prædictus Henricus Rex unioni, annexioni, incorporationi alterius Prioratus ſecundo loco vacaturi pro comparandis ornamentis, & ſuppellectilibus Eccleſiaſticis pro dicta Eccleſia Lateranen., & ſpecialiter pro Altare, ut præfertur, deſignando, conſentiret, prout in Tranſactione, ac Diplomate, nec non conventione hujuſmodi, ac publico deſuper confecto Inſtrumento plenius dicitur contineri.

Reſervata congrua penſione pro inſervientibus Eccleſiæ, vel Cappellę Monaſterii.

Additæque ſunt nonnullæ alię Clauſulę.

§. 2. Quare pro parte Henrici Regis, ac Capituli, Canonicorum, ac Beneficiatorum nec non Clericorum, & Antonii prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus

Hujuſmodi Tranſactio confirmari petitur.

 tenus

tenus Tranſactionem, & conventionem, aliaque præmiſſa pro illarum ſubſiſtentia firmiori Noſtro, & dictæ Sedis patrocinio communire, ac alias deſuper opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur,

Paulus ratam habet.

§. 3. Nos, in quorum manibus prædicti Capitulum, Canonici, & Beneficiati, ac Clerici, ſupradictis eorum prætenſionibus ad effectum dictæ tranſactionis, & conventionis ſponte, & libere ceſſerunt, quique ceſſionem hujuſmodi duximus admittendam, prædicti Henrici Regis ſingularem animi benevoli erga Eccleſiæ Lateranen. Capitulum, Canonicos, & Beneficiatos, necnon Clericos prædictos propenſionem, ac devotionem hujuſmodi non parum in Domino commendantes, ac eoſdem Canonicos, & Beneficiatos, nec non Clericos, & Antonium, eorumque, & Capituli hujuſmodi ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, nec non verum, & ultimum dicti Monaſterii vacationis modum, etiamſi ea illo quævis generalis reſervatio etiam in corpore juris clauſa reſultet, ac quarumcumque unionum, anneſionum, & incorporationum Eccleſiæ Lateranen., & Menſæ hujuſmodi hactenus quomodolibet factarum tenores, illarumque fructuum, redditumn, & proventuum veros annuos valores, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, tranſactionem, & conventionem, aliaque præmiſſa omnia, etiam in dicto documento contenta, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque reſpective, & inviolabiliter firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, etiamſi ad hoc, ut ſuppleri, vel ſanari poſſint, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio facienda eſſet, ſupplemus;

Monaſterium, quæ Capitulo Lateranenſi unit.

§. 4. Et inſuper dictum Monaſterium, quod cura, & Conventu caret, ac cujus fructus, redditus, & proventus ad ducentos florenos auri in libris Cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur, quovis modo, & ex cujuſcumque perſona, ſeu per liberam cujuſvis de illo, illiuſque regimine, & adminiſtratione in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam Commendæ juris ceſſionem, aut Conſtitutionem fæ: re: Joannis PP. XXII. Prædeceſſoris Noſtri, quæ incipit *Execrabilis*, vel aſſequutionem alterius Beneficii Eccleſiaſtici quavis auctoritate collati vacet, ſeu ipſius Monaſterii cuivis perſonæ facta Commenda ceſſet, etiam, tanto tempore vacaverit, quod ejus proviſio juxta Lateranen. ſtatuta Concilii, aut alias Canonicas Sanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta exiſtat, ab eo conſiſtorialiter diſponi conſueverit, ſeu debeat, ipſaque proviſio ad Sedem prædictam ſpecialiter, vel generaliter pertineat, ac ſuper regimine, & adminiſtratione prædictis inter aliquos lis, cujus ſtatum præſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo tempore datæ præſentium eidem Monaſterio de Abbate proviſum, aut illud alteri commendatum canonice non exiſtat, cum illis forſan annexis, & omnibus juribus, & pertinentiis ſuis eidem menſæ capitulari, ita quod liceat Capitulo, & Canonicis, Beneficiatis, & Clericis prædictis per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & dictæ Menſæ nomine, ſeu nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem dicti Monaſterii, ac anneſorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum libere apprehendere, ac apprehenſam perpetuo retinere, illiuſque fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, dempta tamen ex eis prædicta portione pro manutentione Præsbyterorum, ac aliorum Miniſtrorum Eccleſiæ, ſeu Cappellæ dicti Monaſterii, ut præfertur, pro tempore deſervientium quot annis deſumenda, percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac in ſuos uſus, & utilitatem modo, & forma præmiſſis convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, cum prædicti Henrici Regis ad hoc expreſſus accedat aſſenſus Apoſtolica auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Clauſulæ.

§. 5. Decernentes Tranſactionem, conventionem, aliaque illis concernentia, & in d. documento contenta valida, & efficacia fore, & eſſe, ac perpetui roboris firmitatem obtinere, ac per eos, ad quos nunc ſpectat, & pro tempore ſpectabit, firmiter obſervari debere, nec ab illis ullo umquam tempore reſiliri poſſe, ſed ad illorum omnium obſervationem perpetuo obligatos eſſe, & fore, & ad id cenſuris Eccleſiaſticis, ac pecuniariis pœnis cogi, & compelli poſſe: Sicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri unionem, annexionem, & incorporationem hujuſmodi, præſenteſque literas de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis Noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, ſeu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam revocari, aut adverſus eas quodcumque juris, & facti, vel juſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam poſſe, nec eas ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, vel aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam deſuper in genere, vel in ſpecie pro tempore quomodolibet, etiam Apoſtolica auctoritate factis, & faciendis comprehendi, ſed ſemper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac etiam de novo, & ſub quacumque poſteriori data per Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, & Clericos Ec-

Eccleſiæ Lateranen. pro tempore eaiſten. hujuſmodi quandocumque eligenda conceſſas eſſe, & fore, eiſque ſuffragari debere. Sicque, & non aliter per quoſcumque Judices Commiſſarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, ac etiam caoſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignantur.

§.6. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Agennen., ac Burdegalen. officialibus per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici, & pro tempore exiſtentis Francorum Regis, necnon Capituli, & Canonicorum, & Beneficiatorum, necnon Clericorum prædictorum, ſeu alicujus eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis omnibus, & ſingulis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate Noſtra præſentes literas, & in eis contenta prædicta firmiter obſervari, ac ſingulos, quos ipſæ præſentes literæ concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogationes.

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac piæ mem: Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris Noſtri, etiam qua cavetur nequis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, niſi in certis tunc expreſſis caſibus, & in illis ultra unam Dietam a fine ſuæ Diœceſis ad Judicium evocetur, ſeu ne Judices a dicta Sede deputati extra Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere audeant, vel præſumant, ac in Concilio generali edita de duabus Dictis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, nec non Noſtra, per quam inter alias voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundom communem æſtimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus Commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſt, ac generalis, & noviſſime celebrati Lateranen. Conciliorum, uniones, annexiones, & incorporationes perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis, fieri prohibentis, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non Concordatis prædictis, ac Monaſterii, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apoſtolicis, illiſque, eorumdemque Monaſterii, & Ordinis ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, de prædicti Henrici Regis adhoc expreſſo accendente conſenſu, concordatis prædictis, etiamſi de illis ſpecialis, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque: Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultom, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Clauſulæ pœnales.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Noſtræ abſolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, ſuppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 11. Octob. 1605. An. I.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1605. Quinto Idus Octobris Pontificatus Noſtri Anno I.

C X X X I.

Quod unus ex Confratribus Congregationis Joannis Dei nuncupatæ, in qualibet Domo ejuſdem Congregationis ad Presbyteratum promoveri, & ſacramenta adminiſtrare poſſit.

De hujus Congregationis inſtitutione habes in Pii V. Conſtit. CXCIV. Licet. *Tom. IV. Par. III. fol.* 190.

P A U L U S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

INter alias Noſtræ Paſtoralis ſollicitudinis curas, quibus premimur, hæc ona præcipua eſt, ut non ſolum Chriſti fideles in egeſtate conſtituti corporalibus cibis reficiantur, ſed ſpiritualibus præſertim alimoniis confoveantur.

Clemens VIII. prohibuerat, quominus Fratres hujus Congregationis ſacris initiarentur.

§. 1. Cum itaque, ſicut dilectorum filiorum Vicarii generalis, & Confratrum Congregationis Joannis Dei nomine Nobis nuper expoſitum fuit, omnes Domus regulares Congregationis prædictæ magna incommoda, & damna patiantur, ex eo quod quadam Conſtitutione fel. recor. Cle-

mentis Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, data die nona Septembris milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſexto, Pontificatus ſui anuo Quinto, inter alia Confratribus dictæ Congregationis aſcenſus ad ſacros ordines interdictus eſt, ſiquidem Presbyteros ſæculares, qui pauperum io domibus prædictis exceptorum confeſſiones aodiant, & ſacramenta miniſtrent, ac agonizantium animas omnipoteoti Deo commendent, habere, valde diſpeudioſum, & quod deterjus eſt, d. Presbyteri ſeculares poſt celebratum ab iis ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium a prædictis domibus ſæcularibus pro majori parte diei, & nocte tota abſunt, iu maximum præjudicium animarum dictorum pauperum. Ideo Vicarius, & Confratres prædicti Nubis humiliter ſupplicari fecerunt, ut aliquibus d. Congregationis Confratribus licentiam ſacros ordines ſuſcipieudi, & in illis etiam in Altaris miniſterio miniſtrandi concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur,

Hic autem Pontifex ut unus ex dictis Confratribus pro una quaque domo ad ſacros ordines promoveatur concedit.

§.2. Nos igitor piis eorum votis favorabiliter annuere, illoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, nec non ſingulares dictæ Congregationis perſonas, a quibuſvis excummunicationis, ſuſpen ſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſenteotiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomndolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium domtaxat conſeqoendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicatiouibus inclinati, Quod io qualibet domo dictæ Congregationis nnus Confrater dumtaxat arbitrio nunc, & pro tempore exiſtentis ejus Congregationis apud Nos, & Apoſtolicam Sedem Protectoris, ad omnes etiam ſacros, & Presbyteratus Ordines a ſuo Ordinario, vel de ejus licentia, a quocumque maluerit Catholico Antiſtite, gratiam, & communionem præfatæ Sedis habente, ad titulum hoſpitalitatis hujuſmodi promoveri, & promotus in illis, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, dummodo tamen prævio diligenti examine ad hoc idoneus reperiatur, neque aliud obſtet canonicum impedimentum, & ante ſex annos ſaltem Congregationis hujuſmodi regulam profeſſus fuerit, libere, & licite valeat Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium licentiam concedimus, & indulgemus.

Nullum tamē officium exerceat.

§.3. Utque ſic promoti, nullum officium, muuus, aut adminiſtrationem in dicta Congregatione gerere, aut exercere poſſint, ſed Miſſis celebrandis, ac Sacramentis miniſtrandis tantummodo vacare debeaut.

Et a Congregatione pulſus, ab ordinum exercitio ſuſpenſus remaneat.

§.4. Et ſi eorum aliquis ſuis ita exigentibus demeritis dictæ Congregationis habitu poſtea privari coutigerit, ipſo facto, & abſque ulla declaratione ab ordinum hujuſmodi exercitio ſtatim ſuſpenſus ſit, & eſſe cenſeatur, eadem auctoritate ſtatuimus.

Clauſulæ præſervativæ, & decretum irritans.

§.5. Decernentes, præſentes literas nullo unquam tempore de ſubreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu inteotionis noſtræ, vel alio quopiam defectu quavis de cauſa, occaſione, aut prætextu notari, vel impugnari, infringi, ſuſpendi, limitari, retractari, aut revocari ullatenus poſſe, ſed ſemper validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtioere; Sicque, & noo aliter, per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane decernimus, quid quid ſecus ſuper his a quoquam &c. attentari,

Quibuſcumq; non obſtantibus.

§.6. Non obſtantibus prædicta, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eidem Congregationi, illiuſque Superioribus, & Fratribus, ac quibuſvis aliis perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, iu genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, ac ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ad effectum omoium, & ſingulorum præmiſſorum, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamos, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§.7. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ iu dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 1. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Anoulo Piſcatoris die 1. Julii 1609. Pontificatus Noſtri Auno V.

CXXXII.

Quod eujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Societatis regulares perſonæ, ad eas tantum recta ſe transferant Iudiarum partes, ad quas ab eorum Superioribus, ad fidem Catholicam prædicandam, ſive eccleſiaſtica ſacrameota miniſtranda delegantur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Legis cauſa.

Accepimus non ſine animi noſtri moleſtia, Religioſos, qui Religionis Catholicæ propagandæ, & alias in Vinea Domini laborandi cauſa, ad Indiarum partes, & cer-

& certas illius Provincias a ſuis Superioribus delegantur, deſtinatas ſibi Provincias, & loca non petere, verum, vel in ipſo itinere immorari, vel alio deflectere, non ſine Religionis ejuſdem diſpendio, & ſalutis animarum detrimento.

Sanctio, de qua in rubric.

§.1. Quare Nos pro noſtra Paſtoralis officii ſolicitudine omnium ſaluti intendentes, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, omnibus, & ſingulis cujuſcumque Ordinis, & Congregationis, ac Societatis regularibus perſonis, qui ad partes Indiarum ad fidem Catholicam prædicandam, ſive alia eccleſiaſtica miniſteria exercenda, & in meſſem Domini operarii mittentur, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, præcipimus, & mandamus, ut memores voti obedientiæ per eos emiſſi, ad eas Provincias, & loca recta ſe transferant, ad quæ ab eorum Superioribus miſſi fuerint, nec quovis prætextu abſque eorumdem Superiorum licentia (legitimo tamen impedimento ceſſante) in itinere immorentur, vel ad loca eis non deſtinata declinent.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinum, quorum illi profeſſi fuerint, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro espreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§.3. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, præſentibus ad noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum duraturis.

Dat. die 8. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 8. Julii 1609., Pontificatus noſtri Anno V.

CXXXIII.

Monetur Abbas Fuldenſis, ut nonnullarum Præpoſiturarum poſſeſſionem Decano Eccleſiæ Fuldenſis reſtituat.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Dilecto Filio Joanni Friderico Abbati Fuldenſi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte Fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Decanus nonnullis Præpoſituris ſe privatum queritur.

§.1. EXpoſuit apoſtolatui noſtro dilectus filius Reynhardus Ludovicus Decanus iſtius Eccleſiæ Fuldenſis, quod cum ipſe Præpoſituras Tubla Blankenavv Montis Sancti Petri, & Montis S. Joannis in eadem Eccleſia pacifice poſſideret, earum poſſeſſione, mandato tuo, privatus fuit, & forſan, Te neſciente, juris ordine non ſervato.

Hoc autem contra Canonum formam peractum eſſe dignoſcitur.

§.2. Cum autem a dilectis filiis noſtris Laurentio tituli Sancti Laurentii in Pane, & Perna Blanchetto, & Joanne Garzia tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbyteris Cardinalibus Millino nuncupatis rem diligenter examinari tam Decano prædicto, quam perſona, quæ Tua negotia in Romana Curia gerit, ſæpius auditis, mandaverimus, iidem Cardinales Nobis retulerunt ex ſcripturis, juribus, & informationibus tam in jure, quam in facto ab utraque parte datis, dignoſci, Te Decanum prædictum a poſſeſſione Præpoſiturarum hujuſmodi, Sacrorum Canonum forma non ſervata, amoviſſe.

Monetur Abbas, ut ei ablatas Præpoſituras reſtituat.

§.3. Quamobrem cum de tua pietate, & ſingulari erga Nos, & Apoſtolicam Sedem devotione non dubitemus, tecum paterne agendum cenſuimus, & in Domino hortandum, ut ne videaris, quoniam majores minorem opprimere, eidem poſſeſſionem earumdem Præpoſiturarum una cum fructibus, emolumentis, rebuſque omnibus reſtituas, eoque in ſtatu, in quo erat, eum reponas. Nos enim deinde, ut juris tramite progrediatur, de jure tuo accurate cognoſci, & juſtitiam ſummarie miniſtrari faciemus. Quod ſi, ut ſperamus, præſtiteris, præterquam quod juſtitiæ, & æquitatis cultorem, ac noſtrum, & Apoſtolicæ Sedis obſequentiſſimum filium Te omnibus re ipſa oſtendes, non committes, ut Apoſtolicum implorare auxilium Decanus iterum compellatur, Nobiſque longe gratiſſimum erit.

Dat. die 8. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 8. Julii 1609. Pontificatus noſtri Anno V.

CXXXIV,

Quod cauſæ Hoſpitalis Mendicantium de Urbe, in ſecunda inſtantia, ab uno ex Judicibus ordinariis Urbis, per Cardinalem illius pro tempore Protectorem eligendo cognoſcantur, una cum Notario ejuſdem Hoſpitalis.

Erexit hoc Hoſpitale Sixtus V. in ſua Conſtit.LXXXV. Quamvis. *Tom.IV. Par.IV. fol.304. Et juriſdictionem ejus lites in prima inſtantia cognoſcendi, Doctori ab illius Adminiſtratoribus deputando conceſſit. in alia Conſtit.CXXXIII.* Poſtulat. *Tom.V. Par.I. fol.21.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecto filio noſtro Alexandro S. Laurentii in Damaſo Diac. Card. Montalto nuncupato, S.R.E. Vice-Cancellario, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Sixtus V. adminiſtratoribus Hoſpitalis Mendicantium de Urbe dedit facultatem deputandi unum Doctorem in Judicem cauſarum illius.

ALias fæl. rec. Sistus Papa Quintus Prædeceſſor noſter, indemnitati Hoſpitalis Pauperum Mendicantium per eum apud Pontem Sixtum nuncupatum de Urbe erecti, conſulere cupiens, inter alia motu proprio, & ex certa ſcientia ſua, perpetuo ſtatuit, & ordinavit, quod ex tunc de cætero perpetuis futuris temporibus, pro tempore eſiſtentes dicti Hoſpitalis Adminiſtratores unum utriuſque Juris Doctorem Clericum in Judicem cauſarum Hoſpitalis prædicti eligere, ſeu deputare poſſent, & valerent.

A cujus ſententia ſemel tantum ad Gubernatorē Urbis appellari poſſe decrevit.

§.2. Decernentes, quod a pro tempore eſiſtentis Doctoris, ut præmittitur electi, & deputati ſententiis, ſemel tantum pro qualibet parte liceret appellare, & alia remedia intentare coram pro tempore exiſtente Urbis Gubernatore, ſeu alio Judice ab ipſo Gubernatore deputando, ei vero parti, quæ ſemel appellaſſet, ſecundo, vel ulterius ſublata eſſet omnis, & quæcumque appellatio, ſed duæ ſententiæ conformes plenariam exequutionem obtinerent, acſi eſſent tres conformes.

Iſte modo Pont. ex cauſis hic expreſſis dat Cardin. hoſpitalis Protectori auctoritatem deputandi unum ex Judicibus ordinariis, ad cognoſcen. cauſas appellationis, adhibito Notario Hoſpitalis.

§.3. Cum autem, ſicut accepimus Adminiſtratores, Officiales, & Miniſtri prædicti, ut expeditionem dictarum cauſarum in ſecunda inſtautia coram Gubernatore, ſeu Judice ab ipſo Gubernatore deputando proſequi poſſint, regiſtra, & eſtracta cum magnis expenſis conficere, & non nunquam pecuniis ad id neceſſariis ſibi deficientibus, cauſas ipſas in maſimum eorum præjudicium deſerere cogantur; Nos propterea eorumdem Adminiſtratorum, Officialium, & Miniſtrorum prædictorum indemnitati in præmiſſis conſultum eſſe cupientes, ac illos, & eorum quemlibet a quibuſuis excommunicationis, &c. cenſentes, diſcretioni tuæ, quem rec. mem. Clemens Papa VIII. etiam prædeceſſor noſter dicti Hoſpitalis Protectorem, cum auctoritate, facultatibus, juriſdictione, ſuperioritate, honoribus, & oneribus, aliis ſimilium piorum locorum Protectoribus, de jure, conſuetudine, privilegio, aut alias quomodocumque competentibus, ad tui vitam deputavit, ut aliquem ex judicibus ordinariis Vrbis, qui omnes, & ſingulas cauſas, lites, queſtiones, & controverſias in ſecunda inſtantia per appellationem, ſeu alias a ſententiis prædicti Doctoris coram Gubernatore, ſeu ejus deputato, vigore prædictarum literarum, ut prædicitur, introductas, & quæ introduci deberent, firmo remanente Notario per Adminiſtratores in prima inſtantia deputato, audiat, cognoſcat, & fine debito terminet, deputare libere, & licite valeas, facultatem, & auctoritatem, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus, & impertimur.

Contrariiſq; derogat.

§.4. Non obſtantibus literis prædictis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac d. Hoſpitalis ſtatutis, etiam juramento roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſvis Judicibus, & Tribunalibus conceſſis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis ſpecialis, ſpecifica, & eſpreſſa mentio facienda, ſeu quævis alia expreſſio ad hoc ſervanda foret, eorum tenores, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis ſufficienter, & ad verbum inſertis habentes, illis alias &c. permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi mandat.

§.5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 20. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die 20. Julii 1609. Anno V.

CXXXV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio oblationis nonnullarum pecuniarum Regi Catholico, per Archiepiſcopos, Epiſcopos, aliuſque Eccleſiaſticos Regni Siciliæ ultra Pharum factæ.

Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Chariſſime in Chriſto fili noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Eccleſiaſtici Siciliæ pecunias nonnullas Regi offerunt perſolvendas.

§.1. EXponi Nobis nuper feciſti, quod cum nuper dilecti filii tres hominum ſtatus, ſeu tria brachia, Eccleſiaſticum, Militare, & Demoniale nuncupata Regni Siciliæ ultra Pharum, cujus tu Rex exiſtis, quibuſdam rationabilibus de cauſis eorum animos moventibus, de offerendo tibi, ac dilecto filio nobili viro Joanni Fernandez Pacheco Marchioni Villenæ, ejuſdem Regni Pro-Regi, certas pecuniarum ſummas donativa nuncupata ſub certis terminis,

minis, ac modo, & forma exigendas inter ſe tractaverint, Venerabiles Fratres Archiepiſcopi, Epiſcopi, & dilecti filii Archimandrita, & aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ dicti Regni certam ratam ſponte ſua obtulerunt, & dare ſtatuerunt in parlamentis ordinariis habitis de anno præſenti, ipſique Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Archimandrita, ac aliæ eccleſiaſticæ perſonæ eorum ratam hujuſmodi, accedente ad hoc Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito, perſolvere obtulerunt, & forſan etiam perſolverunt.

Philippus Rex id a Pontifice permitti precatur.

§.2. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ea eo quod per Lateranenſe Concilium noviſſime celebratum, diverſaſque alias canonicas ſanctiones ſub diverſis cenſuris, & pœnis caveatur expreſſe, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, & aliis perſonis eccleſiaſticis etiam ſponte offerentibus aliquam pecuniarum ſummam, ſive ſubventionem recipiant, Majeſtas Tua, ac Tui illius Regni Miniſtri, nec non dictus Joannes Fernandez Pro-Rex dubitetis, ratam prædictam recipiendo, cenſuras, & pœnas prædictas incurrere, & forſan incurriſſe, & Nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, pro Tua, & dictorum Miniſtrorum, ac Joannis Fernandez Pro-Regis conſcientiæ quiete quatenus præmiſſis noſtram, & hujus ſanctæ Sedis auctoritatem interponere dignaremur.

Præſtat Paulus.

§.3. Nos ſupplicationibus hujuſmodi inclinati oblationi, & forſan promiſſioni, nec non ſolutioni per Archiepiſcopos, Epiſcopos, & Archimandritam, ac alias Eccleſiaſticas perſonas factis pro hac vice tantum noſtram, & dictæ Sedis auctoritatem interponimus per præſentes, & nihilominus Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Archimandritæ, ac aliis eccleſiaſticis perſonis prædictis, ut ratam hujuſmodi per eos, ut præfertur, oblatam, & promiſſam perſolvere, ac Majeſtas Tua, & Tui Miniſtri, dictuſque Joannes Fernandez Pro-Rex eam petere, & recipere abſque conſcientiæ ſcrupulo, ſeu cenſurarum, & pœnarum prædictarum incurſu libere, & licite valeant concedimus, & indulgemus: ipſoſque Archiepiſcopos, Epiſcopos, & Archimandritam, ac alias perſonas eccleſiaſticas, & earum ſingulas, quatenus ipſi dictam ratam jam promiſerint, aut ſolverint, nec non eamdem Majeſtatem Tuam, & tuos Miniſtros, ac Joannem Fernandez Pro-Regem prædictum, ſi eamdem ratam jam perceperint, ab omnibus, & ſingulis cenſuris, & pœnis propterea quomodolibet incurſis, eadem auctoritate abſolvimus, & abſolutos fore cenſemus, & declaramus.

Et ad eas perſolvendas Eccleſiaſticos ſingulos teneri declarat.

§.4. Decernentes, quod omnes, & ſinguli penſionarii, ſeu ii, quibus loco penſionum fructus in totum, vel in partem reſervati exiſtunt, cujuſcumque dignitatis, vel conditionis ſint, exceptis tamen Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ad hujuſmodi ratæ ſolutionem in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi nominatim ratam eamdem ſe ſoluturos obtuliſſent, clauſulis, & decretis in literis Apoſtolicis reſervationum penſionum, & fructuum hujuſmodi, etiam conſiſtorialiter appoſitis, etiam quod dictæ penſiones ab omni decima, ſubſidio charitativo, & quovis alio onere tam ordinario, quam extraordinario quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offenſiva, quam defenſiva contra Turcas, & alios Infideles, ac Reipublicæ Chriſtianæ ab illorum conatibus, defenſione, ſeu inexcogitabili cauſa, a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum inſtantiam, illorumque contemplatione, & intuitu, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia impoſitis, & imponendis, aut alias qualitercumque exemptæ ſint, nequaquam obſtantibus, teneantur, & efficaciter adſtricti ſint, ipſique Archiepiſcopi, Epiſcopi, Archimandrita, & aliæ perſonæ, quarum Eccleſiæ, Monaſteria, & alia beneficia eccleſiaſtica annuis penſionibus, auctoritate Apoſtolica, aſſignatis, gravata, & onerata ſunt, ratam penſionariorum ſuorum, ſeu eorum, quibus fructus hujuſmodi ſint reſervati, ſolvere, & illud, quod pro ipſis penſionariis, ſeu iis, quibus fructus hujuſmodi ſunt reſervati, vere, & realiter, ac quacumque fictione ceſſante, perſolverint ſua propria auctoritate poſtmodum penes ſe retinere poſſint, nec propterea ſententias, cenſuras, & pœnas in eiſdem penſionum reſervationibus contentas incurrant.

Contraria tollit.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Eccleſiarum, Monaſteriorum, & beneficiorum hujuſmodi, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris clauſis, ac literis Apoſtolicis quibuſvis generaliter, vel ſpecialiter conceſſis, nec non literis reſervationum penſionum, & fructuum hujuſmodi, ac quibuſvis obligationibus etiam in forma Cameræ, etiam cum juramento, & cenſurarum, & mandati exequutivi ſuſceptione, vel alias deſuper factis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda ſit, & in eis caveatur expreſſe, quod per hujuſmodi clauſulas generales etiam ſpecialem mentionem importantes, eis derogatum eſſe non cenſeatur, aut derogari non videatur, niſi certis modo, & forma in illis expreſſis, plene obſervatis; Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Pauperes ad ſolutionē cogi poſſe negat

§.6. Cæterum volentes providere, ne pauperes Eccleſiaſtici ad contributionem hujuſmodi graventur, Joannem Fernandez Pro-Regem prædictum hortamur attente, ac in virtute ſanctæ obedientiæ illi mandamus, quatenus eoſdem pauperes eccleſiaſticos, qui in redditibus annuis nihil, aut

parum,

Digitized by Google

ſarum, etiam uſque ad valorem decem unciarum, ſcuta viginti quinque monetæ illius Regni conſtituen. incluſive habent, ad contributionem prædictam, per quoſcumque quavis auctoritate fungentes cogi, aut compelli nullo modo permittant.

Eos vero, qui cogendi ſunt, ab Eccleſiaſticis dumtaxat vult cogi.

§.7. Volumus, quod exactio pecuniarum hujuſmodi contra perſonas eccleſiaſticas, per perſonas etiam eccleſiaſticas a dicta Majeſtate Tua, ſeu dicto Joanne Fernandez deputandas fieri debeat, invocato, etiamſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Quod ſi ſecus in aliquo præmiſſorum factum fuerit, qui contravenerint, in pœnas, & cenſuras incurrant, perinde ac ſi prædictæ literæ non emanaſſent.

Præſentiumq; tranſumptis credi.

§.8. Denique volumus præterea præſentium tranſumptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eamdem prorſus fidem in judicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 24. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 24. Julii 1609. Pontificatus noſtri Anno V.

CXXXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmantur literæ Pii V., & Clementis VIII. quibus nonnullæ aliæ revocabantur concedentes Communitati Biſuntinæ, facultatem erigendi Studiorum Univerſitatem.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Pius V. Univerſitatem Biſuntinam erigi permiſerat.

§.1. EXpoſitum Nobis nuper fuit nomine dilectorum filiorum Nobilis Viri Alberti Archiducis Auſtriæ, ac Rectoris, Magiſtrorum, & Scholarium Univerſitatis Studii Generalis, nec non majoris Scabinorum, & Conſilii Oppidi Dolæ Biſuntin. Diœceſis, quod cum alias fæl. recordat. Pius Papa Quintus Prædeceſſor Noſter dilectis filiis Senatoribus Civitatis Biſuntin., eorum tunc ſibi humiliter porrectis ſupplicationibus inclinatus, ut in dicta Civitate, & loco ad id convenienti, & apto, unum Collegium Scholarium, in quo aliquot Præceptores, ſeu Doctores, qui inibi publice Theologiam, & jus tam civile, quam canonicum, ac philoſophiam, & medicinam profiterentur, ac docerent, ſub certis modo, & forma tunc expreſſis erigendi, & inſtituendi facultatem conceſſiſſet.

Poſt modum datam facultatem revocavit ſuis literis

§.2. Ipſe Prædeceſſor ſubinde per eum vicinitate Univerſitatis Studii Generalis Oppidi Dolæ, quod a dicta Civitate octo leucas plus, minuſve diſtabat, & prout aſſeritur, diſtat, intellecta, conceſſionem prædictam, ac omnia, & ſingula in literis deſuper confectis, aut conficiendis contenta revocavit, caſſavit, & annullavit, prout in ejuſdem Pii V. Prædec. ſuper revocatione, caſſatione, & annullatione hujuſmodi in ſimili Brevis forma expeditis literis tenoris ſubſequentis continetur: Pius PP. V.

Quæ referuntur.

Ad futuram rei memoriam. Etſi ab Apoſtolica Sede, ad quam de diverſis mundi partibus negotiorum multitudo confluit, curis continue plena innumeris, nonnulla interdum ex aliquibus cauſis per opportunam petentium inſtantiam concedantur non debet repræhenſibile videri, ſi Romanus Pontifex, ad cujus providentiam pro debito paſtoralis officii ſpectat, quandoque per eum conceſſa rationabilibus, & a jure non deviantibus cauſis, maturius, & attentius deinde cognitis revocat, & annullat: præſertim cum ſcandala inde oriri poſſe cognoſcit, ac rerum, & temporum qualitate penſatis id in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Sane cum poſtquam Nos nuper dilectorum filiorum Senatorum Civitatis Biſuntin. ſupplicationibus inclinati, eiſdem Senatoribus, ut in dicta Civitate, ac loco ad id convenienti, & apto, unum Collegium Scholarium cum dote, Eccleſia, vel Cappella, in qua Miſſæ, & alia divina officia celebrantur, ac ſtructuris, ædificiis, cameris, & locis, & dote ſimili Collegio convenientibus, ac neceſſariis, in quo aliquot Præceptores, ſeu Doctores, qui inibi publice theologiam, & jus tam civile, quam canonicum, ac philoſophiam, & medicinam profiterentur, & docerent ſub certis modo, & forma tunc expreſſis erigere, & inſtituere poſſent, facultatem, Apoſtolica auctoritate, conceſſeramus, ſeu concedi indulſeramus, intellexerimus, in Oppido Dolenſi Provinciæ Burgundiæ inſignem, & antiquam Univerſitatem Studii generalis, in qua non ſolum grammatica, & rectorica, verum etiam logica, philoſophia, & theologia, omneſque aliæ facultates, ac canonicum, & civile jus hujuſmodi leguntur, & interpretantur, & in ea quamplures egregii Doctores reſident, exiſtere, quodque ſi tempore datæ conceſſionis, ſeu indulti hujuſmodi de Univerſitate prædicta notitiam habuiſſemus, illam nullatenus conceſſiſſemus, quia cum dicta Civitas Biſuntina conſiſtat in eadem Provincia Burgondiæ, & ſicut accepimus, a prædicto Oppido per octo leucas, vel parum plus ſolum diſtet ea modica diſtantia hujuſmodi, ac ex aliis juſtis, & urgentiſſimis cauſis Nobis notis ex erectione Collegii hujuſmodi gravia, & irreparabilia damna, ſcandala, malaque, & inconvenientia veriſimiliter oriri, ac ſequi poſſent, quæ poſtquam orta, & ſequuta forent, illa reparari, & tolli difficile foret. Nos ideo damnis, & ſcandalis, ac malis, & inconvenientibus hujuſmodi obviare cupientes, motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra certa ſcientia, ac dictæ Sedis plenitudine, facultatem, & poteſtatem, ſeu illius conceſſionem prædictam, ac omnia, & ſingula in literis deſuper confectis, aut conficiendis contenta, & inde ſequuta quæcumque, & ſi contingeret, Collegium hujuſmodi

juſmodi erigi, dicta auctoritate Apoſtolica, per præſentes revocamus, caſſamus, annullamus, & irritamus, ac pro revocatis, caſſatis, ac annullatis, ac irritis haberi volumus, & decernimus, ac mandamus: nec non omnibus in dictis literis nominatis, & nominandis, ac executoribus in illis deputatis, & deputandis, ac quibuſcumque aliis Judicibus, & perſonis, ne Collegium hujuſmodi erigere, fundare, conſtruere, & dotare, nec erigi, fundari, conſtrui, & dotari facere, ac quibuſcumque Doctoribus, Magiſtris, & quibuſvis aliis, ne in dicta Civitate logicam, philoſophiam, theologiam, & alias facultates, ac jus canonicum, vel civile hujuſmodi legere, interpretari audeant, ſeu præſumant ſub indignationis noſtræ, & excommunicationis ſententia ipſo facto incurrenda pœna præcipimus, & mandamus, & expreſſe inhibemus: nec non ipſas præſentes de ſubreptionis, aut obreptionis, ſeu quocumque alio vitio, ſeu defectu notari non poſſe; Sicque, & non aliter per quoſcumq; Judices, & causarum Palatii Apoſtolici auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, auctoritate, & poteſtate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obſtantibus literis, & aliis præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Octobris 1567., Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Eamdem facultatem a Sixto V. conceſſam revocavit pariter Clemens VIII.

§.3. Succeſſive vero eiſdem Senatoribus iterum ſimili facultate per rec. memor. Sixtum Papam Quintum etiam Prædeceſſorem noſtrum conceſſa, & poſtea eiſdem de cauſis a ſimilis rec. mem. Gregorio Papa Decimoquarto pariter Prædeceſſore noſtro literis ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris, morte ejus ſuperveniente minime expeditis, revocata, a ſimilis quoque memoriæ Clemente Papa Octavo etiam Prædeceſſore noſtro aliæ literæ ſuper revocatione ultimo dicta emanarunt, quarum tenor eſt, qui ſequitur: Clemens Papa VIII. ad futuram rei memoriam. Rationi congruit, & convenit honeſtati, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet ejus ſuperveniente obitu literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum debitum ſortiantur effectum. Dudum ſiquidem per fel. rec. Sixtum Papam Quintum Prædeceſſorem noſtrum accepto, dilectos filios Senatores, ſeu Gubernatores, ac Communitatem, & homines Civitatis Biſuntinæ pro dictæ Civitatis decore, & ejus populi commoditate, ac bonarum artium ſcientiis in ea nutriendis, & propagandis ſummopere cupere, in dicta Civitate unum Collegium erigi, in quo tam theologia, quam jus civile, & Pontificium, nec non philoſophia, & medicina docerentur, idem Prædeceſſor non informatus, quod aliqua alia vicina ſtudiorum hujuſmodi Univerſitas inſtituta exiſteret, ac proinde ſolum commodum, quod ex ſtudiis provenire ſolet, tunc conſiderans, eorumdem Conſervatorum, ſeu Gubernatorum, ac Communitatis, & hominum ſupplicationibus inclinatus, illis, ut in dicta Civitate, & loco ad id convenienti Collegium Scholarium cum Eccleſia, vel Cappella, nec non futuris ædificiis, cameris, locis, & dote ſimili Collegio convenientibus, & neceſſariis, in quo aliquot Civitatis Biſuntinæ, ſeu aliunde evocandi idonei, & honeſti Præceptores, ſeu Doctores, qui inibi publice theologiam, jus tam civile, quam Pontificium, philoſophiam, & medicinam profiterentur, & docerent, erigere, & inſtituere poſſent, facultatem conceſſerat, ejuſdemque Collegii Scholaribus, Rectoribus, & Gubernatoribus, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, quibus tam alii Urbis noſtræ Romæ, quam Bononien. Civitatis Univerſitatum Scholares ad gradus pro tempore promoti, & illorum Rectores, nec non Doctores, & Regentes in eis tam de jure, quam conſuetudine, aut alias quomodolibet utuntur pariformiter uti poſſent, indulſerat ſub certis modo, & forma, tunc latius expreſſis, prout in ſuis exinde confectis literis, quas etiam de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut quocumque defectu nullatenus notari, neque ſub ullis revocationibus comprehendi poſſe, & quoties revocari contingeret, eaſdem in priſtinum ſtatum reſtitutas cenſeri, ac ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari debere, irritumque, & inane, quidquid ſecus ſuper his quavis auctoritate attentari contingeret, decernendo, plenius continetur. Succeſſive per piæ mem. Gregorium Papam XIV. etiam Prædeceſſorem noſtrum accepto, quod in Oppido Nolano ejuſdem Diœceſ., quod inſigne exiſtebat, una Studii generalis Univerſitas tam ex ſui antiquitate, quam Doctorum, & aliorum literatorum Virorum abundanti numero etiam inſignis dudum inſtituta fuerat, in eaque ultra Grammaticam, & Rhetoricam, Logicam, & Philoſophiam, & omnes alias facultates Theologia, ac utrumque Jus legerentur, & interpretarentur, ipſumque Oppidum à Civitate Biſuntina non amplius, quam octo leucis, vel circa diſtaret, ac proinde, & alias Collegium in Civitate Biſuntina non adeo neceſſarium videretur, immò ſi ad effectum perduceretur, veriſimile eſſet, quod id ſine gravi adeo ipſius Univerſitatis Dolen. præjudicio fieri non poſſet, gravia quoque ſcandala, atque inconvenientia eſſe ſubſequutura: hiſque potiſſimum de cauſis alias piæ mem. Pius Papa V. ſimiliter Prædeceſſor noſter, poſtquam in eadem Civitate Biſuntina tale Collegium erexerat, ſeu erigendi facultatem conceſſerat, eamdẽ facultatem cum inde ſequutis revocaverat, de quibus tamen, & hac vicina Univerſitate

tate prædicta in literis ejuſdem Sixti Prædeceſſoris deſuper confectis nulla mentio facta fuerat, ac proinde dictæ literæ merito nullæ, & ſubreptioni cenſendæ, & revocandæ erant: quibus etiam per eumdem Sixtum Prædeceſſorem acceptis, ac materia hujuſmodi per dilectos filios noſtros tunc ſuos Hieronymum Sanctæ Suſannæ, ac Hieronymum Sancti Petri ad Vincula titulorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales Rusticucium, & Rovere nuncupatos coram eodem Sixto Prædeceſſore expoſita, literas prædictas, ut ab eiſdem Cardinalibus fide digna relatione, dictus Gregorius Prædeceſſor acceperat, licet plumbatas, & de ejus mandato in plumbo retentas poſtmodum lacerari mandaverat, idem Gregorius Prædeceſſor ex dictis, certiſque aliis cauſis urgentibus, atque juſtis ei notis, volens ſcandalis, & inconvenientiis prædictis, prout in eo erat obviare, ac Univerſitatis Oppidi Dolani hujuſmodi indemnitati, prout par erat, conſulere, earumdem literarum tenores pro expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habens ſub datum videlicet die 5. Februarii 1591, Pontificatus ſui Anno Primo. Motu proprio, & ex certa ſua ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine licentiam, & facultatem erigendi Collegium in Civitate Biſuntina, ac indultum hujuſmodi, ac deſuper confectas literas, omniaque, & ſingula alia in dictis literis contenta, auctoritate Apoſtolica, perpetuo revocavit, penituſque caſſavit, annullavit, & viribus evacuavit, ac revocatas, caſſatas, & annullatas, viribuſque evacuatas, & irritas, nulliuſque prorſus roboris, ac momenti, vel efficaciæ fore, nec eſſe, ac pro omnino infectis haberi debere, nec prædictis Conſervatoribus, ſeu Gubernatoribus, & Communitati, & hominibus, atque adeo ipſi Civitati Biſuntinæ, aut Præceptoribus, & Scholaribus prædictis, ſeu quibuſvis aliis in aliquo ſuffragari, aliaſque literas tunc deſuper conficiendas nullo umquam tempore etiam, quod Senatores, ſeu Gubernatores, & alii prædicti ad hoc vocati non fuerint, aut alias ſi ex quavis cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, vel intentionis ſuæ, aut quocumque alio defectu notari, impugnari, aut retractari, ſeu adverſus eas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remediū impetrari nullatenus poſſe, ſed obſervari, & adimpleri; Sicque per quoſcumque Judices etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, irritumque, & inane decernens, quidquid ſecus ſuper his per quoſcumque quomodolibet attentari contingeret, Non obſtantibus ejuſdem Sixti Prædeceſſoris, & aliis præmiſſis, nec non Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtatutis, & privilegiis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus latiſſime ea vice ſpecialiter, & expreſſe derogavit, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Ne autem de revocatione, caſſatione, annullatione, evacuatione, decreto, & derogatione Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi pro eo, quod ſuper illis ejuſdem Gregorii Prædeceſſoris ejus ſuperveniente obitu, literæ Apoſtolicæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, volumus, & ſimiliter motu ſimili decernimus, quod revocatio, caſſatio, annullatio, evacuatio, decretum, & derogatio Gregorii Prædeceſſoris hujuſmodi, perinde a dicta die quinta Februarii ſuum ſortiantur effectum, acſi ſuper illis dicti Gregorii Prædeceſſoris literæ ſub ejuſdem diei data confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plene revocationem, caſſationem, annullationem, evacuationem, decretum, & derogationem prædictas ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die nona Februarii 1592. Pontificatus noſtri Anno Primo.

Albertus Archidux Auſtriæ haſce revocatorias literas confirmari petit.

§.4. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ipſi Albertus Archidux, ac Rector, Magiſtri, & Scholares, nec non major Scabinorum, & Conſilium prædicti pro literarum præinſertarum firmiori robore, illas per Nos Apoſtolica auctoritate confirmari plurimum deſiderent; Idcirco Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut ſibi deſuper opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§. 5. Nos igitur Albertum Archiducem, nec non Rectorem, Magiſtros, & Scholares, ac majorem Scabinorum, & Conſilium ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Pii V., & Clementis VIII. Prædeceſſorum prædictorum literas præinſertas, nec non omnia, & ſingula in eis contenta, quatenus ſint in uſu, & non revocata, nec ſub aliquibus revocationibus compræhenſa, Apoſtolica auctoritate prædicta, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui in eis quomodolibet intervenerunt, ſupplemus.

Clauſulæ.

§.6. Decernentes illa valida, firma, & efficacia fore, & eſſe, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere: Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quid-

quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ. §.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non ſtatutis, & conſuetudinibus quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 10. Sept. 1609. An. V. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die decima Septembris 1609. Pontificatus noſtri Anno V.

CXXXVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Jubilæum pro Regni Poloniæ neceſſitatibus, ad divinam opem implorandam.

PAULUS PAPA V.

Univerſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Procemium. UNiverſo gregi Dominico per abondantiam divinæ gratiæ, nullo merito noſtro præpoſiti, ſolicitudine, quam omnibus Eccleſiis tenemur impendere, Paſtorali cunctorum Populorum Chriſtifidelium neceſſitatibus, quantum cum Domino conceditur, conſulere aſſidue conamur. Igitur in Regnum Poloniæ Eccleſiæ Dei partem grandem, & inſignem, & Apoſtolicæ Sedis præcipue dilectam mentis aciem intendentes, ejuſque præſentes neceſſitates divinæ gratiæ auxilium magnopere deſiderare cernentes, ut illud efficacius implorari, & uberius a Divina Clementia impetrari valeat, cœleſtis Eccleſiæ Theſauri, cujus Nos auctore Domino diſpenſatores ſumus, copioſa erogatione pro ſolita Apoſtolicæ Sedis benignitate provideri duximus.

Chriſtifideles Poloniæ hortatur, ut jejuniis, & orationibus divinam opem implorent. §.1. Quapropter omnes Chriſtifideles in prædicto Regno Poloniæ, aliiſque dominiis chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Sigiſmundo Poloniæ, & Svetiæ Regi illuſtri ſubjectis exiſtentes hortamur in Domino, & enixe requirimus, ut quoniam humilium, & manſuetorum ſemper Domino placuit deprecatio, in humilitate cordis ad Deum converſi continentiam jejunii, inſtantiam orationis, & eleemoſynarum piorum officium ſtudioſius aſſumant, & in unum propoſitum devote omnium corda concurrant, ut propter gloriam Nominis ſui fidem Catholicam protegere, & promovere, hæreſes extirpare, Principibus Chriſtianis pacem, & veram concordiam largiri, ac Sigiſmundum Regem prædictum proſpere dirigere, & protegere, præſentibuſque ejuſdem Regni Poloniæ neceſſitatibus benigne ſubvenire dignetur.

Pia opera, ut Indulgentiam conſequantur, facienda proponit. §.2. Nos enim de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, ex illa ligandi, atque ſolvendi poteſtate, quam Nobis Dominus meritis minime ſuffragantibus contulit, Univerſis, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus prædictis in Civitate Cracovien. exiſtentibus, qui in dicta Civitate duas, Cathedralem videlicet, & alteram a Venerabili Fratre Epiſcopo Cracovien. deſignandam Eccleſias, illis autem, qui extra Civitatem prædictam in dicto Regno, & dominiis hujuſmodi fuerint, ac ſi dictus Sigiſmundus Rex extra hujuſmodi Regnum, & dominia erit, eidem Sigiſmundo Regi, & omnibus illum ſequentibus, qui duas alias Eccleſias ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, ſeu Officialibus, vel de eorum mandato, & ubi illi non ſunt, ab exercentibus curam animarum pariter deſignandas vere pœnitentes, & peccata ſua confeſſi, & ſacra Communione refecti, ſemel in prima, vel ſecunda hebdomada poſt præſentium publicationem, ſeu poſtquam ad Ordinariorum locorum, vel eorum Vicariorum, ſeu Officialium, & ubi illi non erunt, ad curam animarum exercentium notitiam hæ noſtræ literæ pervenerint, devote viſitaverint, ibique pro Chriſtianorum Principum concordia hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, & pro præſentibus Regni Poloniæ neceſſitatibus, pias ad Deum preces effuderint, & feria quarta, & ſexta, ac ſabatho primæ, vel ſecundæ hebdomadæ hujuſmodi jejunaverint, & eleemoſynam, prout charitas ſingulis ſuggeſſerit, fecerint, pleniſſimam omnium peccatorum ſuorum

Indulgentia, quæ conceditur. indulgentiam, & remiſſionem, ſicut in anno Jubilæi, viſitantibus certas Eccleſias intra, & extra Urbem concedi conſuevit, tenore præſentium elargimur.

Legitime impediti qui eã conſequi valeant. §.3. Regularibus autem perſonis in clauſtris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuſcumque Chriſtifidelibus prædictis, carceris, infirmitatis, vel alio quocumque impedimento detentis, qui ſupra expreſſa, vel eorum aliqua præſtare nequiverint, ut Confeſſarius, quem ut infra elegerint, prædicta omnia, & ſingula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare poſſint, eaque injungere, quæ ipſi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Facultates Confeſſariis conceſſæ. §.4. Cupientes autem eoſdem omnes Chriſtifideles Theſauri hujuſmodi participes fieri; Univerſis, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifidelibus prædictis tam Laicis, quam Eccleſiaſticis, Sæcularibus, & Regularibus cujuſcumque ordinis, & inſtituti licentiam concedimus, & facultatem damus, ut ſibi ad hunc effectum eligere poſſint quemcumque Presbyterum Confeſſarium, tam ſæcularem, quam cujuſvis ordinis regularem ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis,

nis, ſuſpenſionis, & aliis Eccleſiaſticis ſententiis, & cenſuris a jure, vel ab homine quavis cauſa latis, ſeu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, exceſſibus, criminibus, & delictis, quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, ſive Nobis, & Sedi Apoſtolicæ, etiam in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis contentis, atque alias per quaſcumque Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, quarum tenores præſentibus haberi volumus pro expreſſis quomodocumque reſervatis in foro conſcientiæ, & hac vice tantum abſolvere, & liberare valeant, & inſuper vota quæcumque (Religionis, & caſtitatis exceptis) in alia pia, & ſalutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in ſupradictis omnibus caſibus pœnitentia ſalutari, aliiſque ejuſdem Confeſſarii arbitrio injungendis. Non intendimus autem per præſentes ſuper aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, ſeu inhabilitate quoquo modo contracta diſpenſare, vel aliquam facultatem tribuere diſpenſandi, ſeu habilitandi, & in priſtinum ſtatum reſtituendi etiam in foro conſcientiæ, neque etiam iis, qui a Nobis, & Sede Apoſtolica, aut ab aliquo Prælato, ſeu Judice Eccleſiaſtico excummunicati, ſeu ſuſpenſi, vel interdicti, ſeu alias in ſententias, & cenſuras incidiſſe declarati, vel publice denonciati fuerint, niſi infra tempus celebrationis hujuſmodi Jobilei ſatisfecerint, aut cum partibus concordaverint, nullo modo ſuffragari poſſe, aut debere.

Contraria tolluntur.

§. 5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon regula noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, ſive inſtitutorum regularium, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Ordinibus, & Congregationibus, atque inſtitutis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, aut quævis alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis, ac formam eorum traditam pro ſervata habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, nominatim, & expreſſe ad effectum præſentium derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptorum fides.

§. 6. Ut autem præſentes noſtræ ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earumdem exemplis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ haberetur ipſis originalibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Tuſculi ſub annulo Piſcatoris die 10. Octobris 1609. Pontificatus Noſtri Anno V.

Dat. die 10. Octob. 1609. An. V.

CXXXVIII.

Confirmantur literæ Clementis Papæ VIII. quibus ſtatuitur, quod Officiales, Proviſores, & Vicarii Generales, aliique Judices Ordinarii Epiſcoporum, Archiepiſcoporum, & aliorum Ordinariorum locorum Regnorum Caſtellæ, & Legionis debeant eſſe in ſacris Ordinibus conſtituti.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PRoviſionis noſtræ debet provenire ſubſidio, ut jus ſuum unicuique conſervetur.

Recenſentur Clemen. PP. literæ.

§. 1. Proinde Nos tenorem quarumdam literarum in forma Brevis fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri in Secretaria domeſtica ipſius Prædeceſſoris repertum ex minuta originali de verbo ad verbum tranſcribi, & præſentibus adnotari fecimus, pro eo, quod hujuſmodi tenore indigere dilecti filii Congregatio Status Eccleſiaſtici Regnorum Caſtellæ, & Legionis Nobis ſignificarunt: qui quidem tenor talis eſt, videlicet; Clemens Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam. Eccleſiaſtici Ordinis dignitati, & decori maxime convenit, ut qui perſonis Eccleſiaſticis, & rerum Eccleſiaſticarum in ſpiritualibus, præſertim adminiſtrationi præficiuntur; ii non ſolum delata ſibi auctoritate ſuffulti, ſed, & tali etiam Ordine ſint initiati, ut nec indecorum ſit, illos cæteris in ſacris Ordinibus conſtitutis perſonis præeſſe, nec illis poſt abſoluta eorum officia licitum ſit ad laicalia vota, cum Eccleſiaſtici Ordinis dedecore, pertranſire. Hoc ſane conſilio, primum in Calcedonenſi, tum in Hiſpalenſi Conciliis provide ſtatutum fuit, ut Vicarii Epiſcoporum non Laici, ſed Clerici eſſe deberent: Quinimo, ut accepimus, in Provinciali Synodo Toletana Anno Domini 1566. celebrata, cum non eſſet expreſſe deciſum, An Vicarius, ſeu Officialis, aut Proviſor Generalis Epiſcopi, & Judex Eccleſiaſticus in ſacris, aut Minoribus tantum Ordinibus conſtitutus eſſe deberet, ad tollendam indecentiam, quæ inde provenire poterat, ordinatum fuit, ut Judices Eccleſiaſtici in ſacris ordinibus conſtituti eſſe deberent. Cumque itaque nuper dilectorum filiorum Congregationis Status Eccleſiaſtici Regnorum Caſtellæ, & Legionis nomine Nobis expoſitum fuerit, ipſos, ſupradictis de cauſis, maxime cupere, ut pro ipſius Status Eccleſiaſtici dictorum Regnorum, in quibus Sacerdotum, & Clericorum in ſacris ordinibus conſtitutorum doctrina, aliiſque virtutibus inſignium, magna, benedicente Domino, copia reperitur, decore, Apoſtolica auctoritate

ritate ſtatuatur, ut Officiales, Proviſores, & Vicarii Generales eorum Epiſcoporum, vel Archiepiſcoporum, aliique Judices Eccleſiaſtici, quos in ſpiritualibus eis præfici pro tempore contigerit, in ſacris ordinibus conſtituti eſſe debeant: ac propterea Nobis humiliter fuerit ſupplicatum, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos juſtis, ac laudabilibus Congregationis hujuſmodi petitionibus in præmiſſis benigne annuere, ac ipſam Congregationem ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac ſingulares illius perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, dictum decretum Concilii Toletani approbantes, ex voto nonnullorum S. R. E. Cardinalium, quibus hoc negocium examinandum, & Nobis referendum commiſimus, harum ſerie, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ut nullus poſthac in perpetuum Officialis, ſeu Proviſoris, vel Vicarii Generalis, ſeu Judicis Ordinarii alicujus Archiepiſcopi, vel Epiſcopi, aut alterius perſonæ juriſdictionem Eccleſiaſticam obtinentis in dictis Regnis Caſtellæ, & Legionis muneribus fungi, aut ad ea munera eligi, & deputari poſſit, qui in aliquo ſaltem ex ordinibus ſacris non fuerit conſtitutus; Ac propterea Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & aliis juriſdictionem Eccleſiaſticam obtinentibus in dictis Regnis Caſtellæ, & Legionis diſtricte præcipiendo mandamus, ne deinceps quempiam in aliquo ſaltem ex ſacris ordinibus non conſtitutum in eorum Officialem, Proviſorem, aut Vicarium Generalem, ſeu Judicem Ordinarium deputent, eligant, aſſumant, admittant, vel retineant, & nihilominus omnes, & ſingulas deputationes, electiones, aſſumptiones, admiſſiones, ac diſpenſationes ad hujuſmodi munera, aut aliquod illorum de quibuſvis perſonis in aliquo ſacro ordine non conſtitutis quandocumque, & per quoſcumque faciendas nullas, & invalidas, ac nullius roboris, & momenti fore, & eſſe; Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Nuncios, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quocirca dilectis filiis cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, & Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis in Regnis Hiſpaniarum Nuncio nunc, & pro tempore exiſtentibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictæ Congregationis, aut intereſſe habentium fuerint requiſiti per ſe, vel alios ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra præmiſſa per eos, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, inviolate perpetuo obſervari: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtantibus fel. re. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & quarumvis Eccleſiarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis Eccleſiarum Præſulibus, aut aliis quibuſcumque perſonis ſub quibuſvis tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, præſentibus pro expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus contrariis quibuſcumque: Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Cœterum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca, ubi neceſſe fuerit, deferri, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die prima Februarii 1605 Pont. noſtri Anno Nono.

§. 2. Cœterum, ut earumdem literarum tenor ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica decernimus, ut illud idem robur, eamdemque vim, & vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quem haberent originales literæ prædictæ, ac eadem prorſus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & ubicumque ſive in Judicio, ſive alibi, ubi fuerit exhibitus, vel oſtenſus, ac illi pariter ſtetur, ſicut eiſdem literis originalibus ſtaretur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, ſed antiquum ſolummodo conſervari. Confirmantur.

Da-

Dat. die 16. Octob. 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 16. Octob. 1609. Pont. noſtri Anno V.

CXXXIX.

Moderatio Indnltorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, ſuper collatione Beneficiorum Eccleſiaſticorum.

Aliam habemus moderationem Pii Quinti in Conſtitut. XXIV. Sanctiſſimus. *Tom. IV. Par. II. fol.* 312. *Ac aliam Gregorii XIV. in Conſtitut. XLIV,* Sanctiſſimus. *Tom. V. Par. I. fol.* 317.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D. Noſter D. Paulus Divina providentia PP. V. Provide attendens, quod vacatione beneficiorum Eccleſiaſticorum Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni reſervatorum, etiam apud illam pro tempore occurrente, ea quibuſdam indultis, & facultatibus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ſuper diſpoſitione beneficiorum hujuſmodi, conceſſis, Sedes ipſa omnium parens, & alumna ſæpenumero impeditur, quo minus ſolitam ejus benignitatem erga pauperes, & perſonas de ſe benemeritas, ac alias ſibi gratas, & acceptas, liberaliter eaercere poſſit.

Moderatio indultorum S. R. E. Cardinaliū ſuper collatione beneficiorum.

§. 1. Volens propterea ſuper his opportunæ proviſionis remedium, ut par eſt adhibere, ſimulque contentionibus, & litibus, circa facultatum, & indultorum præſatorum interpretationem oriri ſolitis obviare, fæl. recordationis Pii etiam V., & Gregorii XIV. Romanorum Poot. Prædeceſſorum ſuorū veſtigiis in ea parte inhærendo, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & quæcumque indulta, conceſſiones, facultates, & privilegia conferendi quæcumque apud Sedem Apoſtolicam præſatam vacantia, aut impoſterum vacatura Beneficia Eccleſiaſtica, cum cura, & ſine cura, ſæcularia, & quorumvis Ordinum regularia, quomodocumque qualificata, etiam inter quaſcumque perſonas litigioſa, ad collationem, proviſionem, præſentationem, electionem, & quamcumque aliam diſpoſitionem tam dictorum Cardinalium ratione Patriarchalium, Metropolitanarum, & Cathedralium, ac aliarum Eccleſiarum (non tamen earum, quibus in titulum, aut denominationem ſui Cardinalatus præſunt, circa quæ aliquid de novo diſponere oon intendit) necnon Monaſteriorum, Prioratuum, dignitatum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ quomodolibet obtinent, & impoſterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, & proviſio, & quævis alia diſpoſitio illis ex cauſa factæ per eos ceſſionis regiminis, & adminiſtrationis, ſeu commendæ, aut reſignationis Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum hujuſmodi Beneficiorum, Apoſtolica auctoritate reſervata, &c. exiſtit, vel impoſterum reſervabitur, quam etiam aliorum quorumcumque inferiorum collatorum, aut collatricum, conjunctim, vel diviſim, de jure, privilegio, conſuetudine, aut alias quomodolibet pertinentia, ac etiam illa commendandi, & alias de eis diſponendi, vel de conſenſu ipſorum Cardinalium requirendo in proviſione eorumdem beneficiorum apud Sedem eamdem, ut præfertur, vacantium, per Sanctitatem Suam facienda, & quod ſine conſenſu hujuſmodi factæ proviſiones, aut quævis aliæ diſpoſitiones nullæ, & irritæ fiot omnibus, & ſingulis Cardinalibus præfatis per quoſcumque Romanos Pontifices, ac Sanctitatem Suam, & dictam Sedem, etiam motu, ſcientia, poteſtatiſque plenitudioe ſimilibus, & conſiſtorialiter, ac etiam ea pactis inter dictos Pontifices, & Cardinales diverſis temporibus factis, firmatis, & juratis, nec non quibuſvis oneroſis, & aliis cauſis conceſſa, ac etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus approbata, innovata, & extenſa, quibuſcumque concepta formulis, ac etiam reſtitutivis, mentis atteſtativis, præſervativis, derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, etiam vim contractus inducentibus, ac irritanti, & quod ſine eorum conſenſu derogationes pro tempore factæ nemini ſuffragentur, aliiſque decretis ſuffulta, quorum omnium tenores Sanctitas Sua haberi voluit pro expreſſis, ſpecialiter, & expreſſe revocavit; literaſque Apoſtolicas deſuper confectas, & quoad ea, in quibus illa effectum nondum ſortita erant, & deinde ſequuta quæcumque caſſavit, annullavit, vireſque, & effectum de cætero non habere decrevit. Salva tamen remanente facultate conſenſus per ipſos Cardinales in proviſionibus Apoſtolicis beneficiorum per obitum familiarium continuorum commenſalium eorumdem Cardinalium, etiam apud Sedem prædictam vacantium præſtandi, juata formam Regulæ Cancellariæ Apoſtolicæ ſuper hoc editæ, & in caſibus tantum in ipſa Regula eapreſſis. Voluit ulterius, quod eadem beoeficia per obitum familiarium continuorum commenſalium eorumdem Cardinalium poſthac, tam apud eamdem Sedem, quam extra Romanam Curiam vacantia, etiamſi ad alicujus alterius Cardinalis collationem, vel aliam diſpoſitionem pertinere deberent, etiamſi tunc ceſſent aliæ Apoſtolicæ reſervationes hactenus editæ, oilulominns impoſterum diſpoſitioni Sanctitati Suæ reſervata cenſeantur, itaut in proviſionibus talium beneficiorum ſuper expeditionibus literarum illius Cardinalis, cujus tunc familiaris defunctus extitit, ſi ipſe Cardinalis tunc præſens in eadem Curia fuerit conſenſus omnino requiri debeat, non autem beneficia hujuſmodi, etiam eodem Cardinale ab ipſa Curia abſente, ſeu prædefuncto, vel alias conferre, impedito ad collationem, ſeu quamvis aliam diſpoſitionem Cardinalis ordinarii collatoris ullo modo pertineant, neque ejuſdem Cardinalis ordinarii collatoris, etiam io dicta Curia tunc præſentis, conſeoſus quoquomodo requi-

Digitized by Google

requiratur. Eaſdemque Conſtitutiones, & Regulas Cancellariæ, etiam declaratorias ſuper beneficiis familiarium prædictorum Cardinalium editas, & edendas, tam quoad Cardinales indulta hujuſmodi habentes, quam non habentes, atque adeo indulta ipſa ad terminos præſentis Constitutionis reduxit, & moderatus fuit.

Declaratio, quod hæc conſtitutio extendantur ad indulta de cætero concedenda.

§.2. Inſuper ſtatuit, & ordinavit, quod in quibuſcumque facultatibus, & indultis, quæ deinceps ſingulis Cardinalibus præfatis, præſentibus, & futuris ſuper hujuſmodi beneficiorum, ut præfertur vacantium, & vacaturorum diſpoſitione, aut de conſenſu ipſorum Cardinalium in proviſionibus eorumdem beneficiorum requirendo per Sanctitatem ſuam, & quoſcumque alios Romanos Pontifices Succeſſores ſuos, dictamque Sedem pro tempore concedentur, eadem præſens conſtitutum ad unguem omnino obſervari debeat, omneſque literæ Apoſtolicæ deſuper tam per Cancellariam præfatam, quam Cameram Apoſtolicam, ac etiam via ſecreta, ſub Annulo Piſcatoris abſque limitationibus, & moderationibus prædictis, ac alias præter, & contra formam, atque tenorem præſentis Conſtitutionis hujuſmodi, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, etiam cum præſentium ſpeciali, & expreſſa derogatione pro tempore expeditæ nullius ſint roboris, vel momenti, nec cuipiam ſuffragentur.

Clauſula ſublata &c.

§.3. Decernens ſic in iis, cæteriſque omnibus præmiſſis per quoſcumque, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac etiam ipſos Cardinales, ſublata eis, quavis aliter Judicandi, atque interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, aut definiri debere, necnon irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his per quoſcumque, etiam prætextu indultorum, facultatum, & conceſſionum hujuſmodi, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari,

Derogatio ceterariorum,

§.4. Statuto, & ordinatione, decreto, & declaratione Suæ Sanctitatis in craſtinum ejus aſſumptionis ad ſummi Apoſtolatus apicem editis, quod Cardinales in Conſtitutionibus, & Regulis per eam poſt priorum ſuarum Conſtitutionum, & Regularum editionem, & publicationem impoſterum faciendis non includantur, niſi illæ eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel ipſæ edendæ Conſtitutiones de illorum, ſeu majoris partis eorum conſilio editæ fuerint, nec non prædictis, & quibuſcumque aliis Regulis, Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque nequaquam obſtantibus.

Placet Motu proprio publicetur, & deſcribatur C.

CXL.

Locus Columnæ S. Laurentii nuncupatus in Civitate Mediolanenſi Eccleſiaſtica privatur immunitate,

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam,

Exordium.

Vices illius, qui dilexit Juſtitiam, & odit iniquitatem, ac propterea unxit illum Deus, Deus ejus præ conſortibus ejus, quamquam immeriti gerentes in terris, ex debito officii Noſtri præcipue debemus ſcelerum fomenta, cum poſſumus, omnino prohibere.

Locus Columnæ S. Laurentii nuncupatus aſylum facinoroſorũ erat.

§.1. Nuper ſiquidem pervenit ad aures Noſtras non ſine animi Noſtri moleſtia, in Civitate Mediolanen., non admodum longe ab Eccleſia S. Laurentii locum eſſe, Columnas ejuſdem S. Laurentii nuncupatum ultra triginta paſſuum intervallũ ab eadem Eccleſia diſtantem, qui quidem locus, quoniam Eccleſiaſtica immunitate gaudet, ob ejus opportunitatem facinoroſorum hominum, ac merita ſcelerum ſupplicia fugientium, & Curiæ ſæcularis contumacium, receptaculum, & aſylum, non ſine pacis publicæ, & Juſtitiæ detrimento exiſtit;

Eccleſiaſtica immunitate deſtituitur.

§.2. Quapropter Nos huic malo, quantum cum Domino poſſumus, pro Paſtoralis officii debito providere volentes, & loci prædicti denominationes, ſitum, confinia, & alias circumſtantias, nec non immunitatis hujuſmodi privilegiorum, & ſcripturarum tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, motu proprio, & ex certa ſcientia Noſtra, maturaque deliberatione, prædictum locum, Columnas S. Laurentii nuncupatum, ultra triginta paſſuum intervallum ab Eccleſia prædicta S. Laurentii diſtantem, videlicet Columnas, Intercolumnia, Apothecas, Domos, Tabernas, Officinas, Viridaria, Curtes, ſeu Areas, Anditum, ſeu tranſitum, per quem ad Plateam prædictæ Eccleſiæ itur, viam, ſeu ſitum inter Apothecas, & Columnas exiſtentem, quæ omnia, ſicut accepimus continentur intra ſpatium, quod eſt a Columnis prædictis ad Plateam ejuſdem Eccleſiæ excluſive, cujus ſpatii longitudo tantum, quantum Columnæ ipſæ prædictæ, & ab uno latere ad anditum uſque, quo ad Domos Canonicales itur, excluſive, & non ultra extenditur, latitudo vero quoad partem quidem, quæ dextrorſum eſt euntibus a Columnis prædictis prope dictum anditum ad Plateam dictæ Eccleſiæ oltra quadraginta, & unum, quoad alteram vero partem, quæ ſiniſtra eſt, per eumdem anditum ab iiſdem Columnis pariter euntibus, & quoad anditum ipſum triginta tria brachia menſuræ illarum partium non excedit, per dilectum filium Vicarium Venerabilis Fratris Archiepiſcopi Mediolanen. in ſpiritualibus generalem, cum interventu perſonæ per Curiam ſæcularem ejuſdem Civitatis deputandæ, terminan., auctoritate Apoſtolica, tenore præ-

Digitized by Google

præſentium ; immunitate Eccleſiaſtica prædicta perpetuo deſtituimus, ita quod impoſterum perpetuis futuris temporibus ad locum hujuſmodi, intra hujuſmodi fines, & ſpatia comprehenſum dumtaxat, ex quacumque cauſa confugientes, aut in iis degentes, nullo Eccleſiaſticæ immunitatis privilegio gaudeant, ſed in Judicis ſui poteſtate libere remaneant, indeque extrahi abſque ullo cenſuræ, ac pœnæ Eccleſiaſticæ incurſu, perinde atque e cæteris locis prædicta immunitate non gaudentibus, poſſint ;

Clauſula. §.3. Decernentes ita, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & Delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obſtantibus præmiſſis, ac Apoſtolicis, nec non in ſynodalibus, Provincialibuſque, & generalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, nec non dictæ Eccleſiæ S. Laurentii, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Salva immunitate cæterorum locorum. §.5. Volumus autem, & decernimus, per eaſdem præſentes, nullum omnino præjudicium Plateæ ejuſdem Eccleſiæ S. Laurentii, ac aliis omnibus, & ſingulis locis tam Plateæ, quam loco prædicto, ut ſupra deſcripto vicinis, aut circumſtantibus, quæ Eccleſiaſtica quomodolibet gaudent immunitate, fieri, ſed ſuum illis privilegium illæſum remanere, perinde, ac ſi præſentes non emanaſſent.

Terminus exequutioni harum literarum præfixus. §.6. Volumus, etiam, & mandamus, ut præſentes Noſtræ literæ nonniſi poſt duos Menſes, a data præſentium computan., vires habeant, & quod infra dictos duos Menſes locus hujuſmodi per Vicarium, cum interventu perſonæ, ut præfertur, deputandæ, omnino terminetur : Quodque omnes, & ſinguli, qui hoc tempore, & infra dictos duos Menſes a data earumdem præſentium in prædicto loco, immunitate Eccleſiaſtica fruendi cauſa commorantur, & commorabuntur, vel ad ea confugerint, inde abire, & quocumque voluerint, ſe conferre libere, & licite, abque ullo impedimento, permittantur, alioquin Eccleſiaſtica immunitas violata cenſeatur, ac cenſuris, & pœnis juris communis, ac Sacri Concilii Tridentini, & Apoſtolicarum Conſtitutionum illis violatores teneantur :

Tranſumptis danda fides. §.7. Utque præſentium earumdem tranſumptis, etiam impreſſis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in Judicio, & extra illud, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 31. Octob. 1609. An. V. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die ultima Octobris, 1609. Pontificatus Noſtri Anno V.

CXLI.

Confirmatio Concordiæ inter Regem Catholicum, & Clerum Regnorum Caſtellæ, & Legionis initæ ſuper ſolutione primæ Decimæ. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. PRo Noſtro munere in his partes Noſtras libenter interponimus, quæ ad concordiam, & pacem inter Catholicos Reges, & Eccleſiaſticas perſonas ſuper exactionibus Apoſtolica auctoritate faciendis, pertinere dignoſcuntur.

Philippus Rex, & Capitula Eccleſiarum concordiam ineunt ſuper ſolutione primæ Decimæ. §. 1. Nuper ſiquidem, ſicut Nobis exponi fecerunt chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus III. Hiſpaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filii ſingula Toletan. Hiſpalen., Compoſtellan., Granaten., Burgen., Legionen., Oveten. Palentin., Corduben., Abulen., Civitaten., Salamantin., Conchen., Segobien., Oxomen., Placentin., Pacen., Caurien., Giennen., Pampilonen., Calaguritan., Calciaten., Gadicen. Tuden., Zamoren., Malacitan., Aurien., Aſtoricen., Carthaginen., Lucen., Canarien., Guadicen., & Seguntin. Eccleſiarum Capitula, quæ univerſum Clerum Regnorum Caſtellæ, & Legionis repræſentant, conſiderantesque iidem Philippus Rex, & Capitula prædicta, gratiam, & conceſſionem primæ Decimæ quarumlibet Eccleſiarum Parochialium in omnibus Hiſpaniarum Regnis, & Inſulis illis adjacentibus, dudum per fel. recor. Pium Papam Quintum Prædeceſſorem Noſtrum clar. mem. Philippo II. Hiſpaniarum Regi Catholico ejuſdem Philippi III. Regis Genitori ad quinquennium conceſſam, & poſtea pluries a rec. memor. Gregorio XIII., ac deinde a Siſto V., & poſtmodum a Gregorio XIV., ac denique a Clemente VIII. Prædeceſſoribus Noſtris etiam pluries, & ultima vice ad aliud quinquennium a tempore in infraſcriptæ Concordiæ Inſtrumento, ut aſſeritur, expreſſo, inchoatum, prorogatum, & extenſum, prout in ſingulis eorumdem Prædeceſſorum deſuper expeditis literis plenius continetur, ſi eiſdem modo, & forma, quibus conceſſa eſt, exequutioni demandaretur, id non ſine ejuſdem Cleri incommodo exequi poſſet, cupienteſque præmiſſis, ea, qua poteſt, ratione occurri, quo facilius illa, ad quæ tenentur, ab ipſis adimpleri valeant, ipſæque perſonæ Eccleſiaſticæ onus illis, eam ob cauſam, incumbens, ſupportare facilius poſſint, ad infraſcriptam Concordiam per eorum Procuratores ad hoc ſpecialiter deputatos, inſimul devenerunt, videlicet.

Articuli concordiæ. §. 2. In primis, quod prædictus Status Eccleſiaſticus Coronæ Caſtellæ, & Legionis darent dicto Philippo Regi, ſeu perſonæ ab eo deputatæ ducentos, & quinquaginta mille ducatos, qui aſcendunt ad numerum nonaginta trium computorum, & ſeptuagintorum, & quinquaginta millium

Mo-

Morapetinorum quolibet anno, durantibus quinque annis prorogationis pro iis, quæ ad hujuſmodi effectum dicto Regi debentor, & ad eum ſpectant ratione dictorum Regnorum Caſtellæ, & Legionis, non compræhenſis in dictis ducentis, & quinquaginta millibus ducatis, Regnis Aragoniæ, Cathaloniæ, & Valeotiæ, ac Inſulis illis adiacentibus, ita ot dictus Philippus Rex ab illis poſſit exigere, prout ſibi viſum foret, ex prorogatione hujuſmodi provenieo., excepta Eccleſia Orioleo., cujus diſpoſitio, & pars iogreditur, & computatur una cum Statu Eccleſiaſtico Coronæ Caſtellæ: quiquidem ducenti, & quinquaginta mille ducati perſolvi deberent, ut infra, videlicet: ex fructibus Anni 1607. in duabus ſolutionibus æqualibus, & quia prima illarum debuiſſet eſſe jam facta io fine Menſis Junii Anni 1608., & ſecunda in fine Novembris ejuſdem anni, ex eo quia fuit dilatum fieri Congregationem, & concordia oon fuerat inita, & propterea fuerunt factæ prima, & ſecuuda ſolutio in fine ſupradicti Menſis Novembris dicti Anni 1608. & ducenti, & quinquaginta mille ducati fructuum prædicti anni 1608. in duabus æqualibus ſolutionibus, videlicet in fine Menſis Junii, & in fine Menſis Novembris præſeotis Anni 1609., & ſic ſucceſſive in tribus reſtantibus annis, donec adimpleantur prædicti quinque anni ſupradictæ prorogationis, quos dabunt, & ſolvent ſuis ſumptibus in Capitulis ſingularum Diœceſum, juxta, & ſecundum repartitionem, & diſtributionem infraſcriptam, inter ſe factam a prædicto Statu Eccleſiaſtico, duas partes in moneta aurea, ſive argentea aliam vero tertiam partem io moneta de Vellon nuncupata, abſque eo quod in futurum trahatur in conſequentiam, & quod id repartiatur, & particulariter exigatur io qoalibet Diœceſi ex redditibus decimalibus, & primitiis, quia ſuper illis, & illis, & noo aliis redditibus Eccleſiaſticis ſunt diſtribuendi, & exigendi in uno quoque dd. quinque anonrum præd. ducenti, & quinquaginta mille duc. & ex tunc remanebant obligati, prout obligabant ſua Capitula generater, & ſe obligarent, & obligare deberent ſpcialiter pro toto d. octavo quinquennio ad illorum ſolutionē annis ſingulis, juxta diviſionem infraſcriptam, videlicet. Capitulum Eccleſiæ Toletan. pro ſe, & ſua Diœceſi ſolveret ſummam quatuordecim millionum, trecentorum, ac decem, & ſeptem millium, oec noo noningentorum, & viginti quatuor Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Hiſpalen. novem millionum, quadriogeotorum, & octuaginta octo millium, & quingentorum, ac quinquaginta Morapetinorum. Capitolum Eccleſiæ Salamantin. duorum millionum, & quadringentorum, & ſexaginta unius millium, & duodecim Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Zamoren. pro ſe, & ſua Diœceſi duorum millionum, & trecentorum, & viginti novem millium, & noningentorum, ac duodecim Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Seguntin. pro ſe, & ſua Diœceſi, duorum millionum, noningentorum, & quatoordecim millium, ac centum, & viginti novem Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Conchen., trium millionum, & uoningentorum quadraginta duorum millium, & quingeotorum, ac octoaginta unius Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Carthaginen., unius millionis, quadringentorum, & quinquaginta duorum millium, ac centum, & quioquaginta duorum Morapetinnrum: Capitulum Eccleſiæ Oriolen., quadriogentorum, & quadraginta millium, ac treceutorum, & nonaginta ſeptem Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Corduben., trium millionum, & triginta duorum millium, ac centum, & octuaginta quinque Morapetinorum: Capitulum Eccleſiæ Pacen. pro ſe, & ſua Diœceſi, unius millionis, & ſexcentorum, ac nonaginta unius millium, & duceotorum, ac triginta unius Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Caurien. pro ſe, & ſua Diœceſi, nnius millionis, & ſeptingentorum millium, ac octingentorum, & quinquaginta unius Morapetinorum: Capitulum Eccleſiæ Placentin. pro ſe, & ſua Diœceſi, duorum millionum, & duceentorum, ac quadraginta novem millium, & ſeptingentorum, ac viginti unius Morapetinorum. Capitulom Eccleſiæ Giennen. pro ſe, & ſua Diœceſi, unius millionis, & noningentorum, ac uoius millium, & qoingeotorum, ac viginti Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Compoſtellan. pro ſe, & ſua Diœceſi duorum millionum, & trecentorum, ac ſeptuaginta novem millium, & ducentorum, ac octuaginta novem Morapetinorum: Capitolum Eccleſiæ Burgen. pro ſe, & ſua Diœceſi ſex millionum, & octoginta duorum millium, ac ſeptingentorum, & unius Morapetioorom: Capitulum Eccleſiæ Legionen., duorum millionum, & ſexcentorum, ac viginti ſex millium, & ſeptingeotorum, ac viginti quatuor Morapetioorum; Capitulom Eccleſiæ Oveten., unius millionis, & duodecim millium, ac octingentorum, & vigioti ſex Morapetinorum; Capitula Eccleſiarum Calaguritan., & Caleianen. pro ſe, & ſuis Diœceſibus, duorum millionum, & qoingentorum ſex millium, & qoingentorum, & viginti ſeptem Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Aſtoricen., pro ſe, ſuaque Diœceſi, onios millionis, & duceentorum, ac triginta milliom, & ſexaginta octo Morapetinorum: Capitulum Eccleſiæ Segobien. pro ſe, & ſua Diœceſi, duorum millionum, & ſeptiogentorum, ac octuaginta novem millium, & trecentorum, ac quinquaginta ſeptem Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Oxonen. pro ſe, & ſua Diœceſi, duorum millioonm, & ſeptingentorum, & triginta duorum millium, & ducentorum, ac treſdecim Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Aurien. pro ſe, & ſua Diœceſi unius millionis, & nonaginta quatuor millium, ac centum, & decem, & octo Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Lucen. pro ſe, & ſua Diœceſi, treceotorum, & decem millium, ac quadringentorum, & qua-

quadraginta Morapetinorum; Capitulum Eccleſiæ Mindonien. pro ſe, & ſua Diœceſi ducentorum, & octuaginta quinque millium, & ſexaginta octo Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Tuden. pro ſe, & ſua Diœceſi, quadringentorum, triginta quinque millium, & quingentorum, ac ſeptuaginta octo Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Palentin. pro ſe, & ſua Diœceſi, trium millionum, & ſeptingentorum, ac triginta ſex millium, ac centum, & ſexdecim Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Gadicen. pro ſe, & ſua Diœceſi, ſexcentorum, & quinquaginta novem millium, ac quingentorum, & quinquaginta novem Morapetinorum. Capitulum Eccleſiarum Regni Granatæ pro ſe, & ſua Diœceſi, trium millionum, & centum, ac triginta quinque millium, & ſexcentorum, ac quinque Morapetinorum, Capitulum Eccleſiæ Pampilonen., unius millionis, centum, decem, & novem millium, ac octingentorum, & quinquaginta novem Morapetinorum. Capitulum Eccleſiæ Canarien., pro ſe, ſuaque Diœceſi quadringentorum, quadraginta ſeptem millium, & nonagintorum, ac quadraginta trium Morapetinorum: Capitulum Eccleſiæ Valliſoletan., unius millionis, ſexcentorum, & ſeptuaginta millium, ac quingentorum, & quadraginta Morapetinorum; Abbatia de Alfaro octuaginta novem millium, ac quingentorum, & octuaginta ſeptem Morapetinorum; Abbatia de Aqueda 156780. Morapetinorum; Vicaria de Albadeliſte 179177. Morap. Milites Militiæ S. Jacobi duorum millionum, & noningentorum, ac undecim millium, ſexcentorũ, & triginta quatuor Morapetinorum: Milites Militiæ de Calatrava, duorum millionum, & centum, ac octuaginta trium millium, & ſeptingentorum, ac viginti quatuor Morapetinorum. Milites Militiæ de Alcanthara, unius millionis, noningentorum, & trium millium, ac ſeptingentorum, & ſeptuaginta Morapetinorum. Qui quidem ducenti quinquaginta mille ducati aſcendunt ad nonaginta tres milliones, & ſeptingentos, ac quinquaginta mille Morapetinos, Inſuper, quod aliquis de comprehenſis in prædicta conceſſione, & prorogatione, cujuſvis dignitatis, præeminentiæ, ordinis, & Religionis exiſtat, non eximatur a ſolutione ratæ illius tangentis dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum quolibet anno, dictis quinque annis durantibus. Et, quod ſi Nos, aut dictus Rex eximeret aliquem ex dictis perſonis, vel Militiis ſic comprehenſis in dicta conceſſione, & prorogatione, idem Rex fieri mandet deſuper juſtam refectionem, recipiendo ab ipſis Eccleſiis ad ſuum computum, deſalcando ex dictis ducentis, & quinquaginta mille ducatis ratam tales perſonas, vel Militias tangentem. Rurſus, quod quælibet perſonæ cujuſcumque qualitatis, & dignitatis exiſtant, quæ percipiunt, & percipient penſiones, comprehendi debeant, ad effectum contribuendi ad inſtar aliorum reddituum decimalium in diviſione hujuſmodi ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, non obſtante quacumque clauſula, exemptione, prærogativa, aut donatione, & obligatione, etiam in forma Cameræ in ſui favorem factis. Quodque Decimæ, & Tertiæ, quas idem Philippus Rex habet, & quocumque modo poſſidet, vel alias vendidit, aut impignoravit cum evictione, & declaratione, quod ſint, & eſſe debeant liberæ a diviſione, & ſubſidio, & qualibet alia impoſitione Apoſtolica, remanere debeant liberæ, & ſalvæ a reparatione dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, abſque eo, quod hac de cauſa, vel aliqua alia, niſi ex contentis in præſenti concordia, aliquid minuatur ex ſumma ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum hujuſmodi. Reliquæ vero tertiæ, decimæ, & aliæ primitiæ per quaſcumque Eccleſias, Collegia, Univerſitates, Monaſteria, & quaſcumque perſonas poſſeſſæ, & perceptæ, quocumque titulo, jure, conſuetudine, ſeu privilegio fuerint, remaneant comprehenſæ, & contribuere debeant in dicta diviſione ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum hujuſmodi. Inſuper, quod dictus Philippus Rex recipere debeat, & recipiat ad computum omne id, quod tanget, & fuerit juſte diſtributum Menſis Archiepiſcopalibus, & Epiſcopalibus dictorum Regnorum Caſtellæ, & Legionis eadem Sede vacante, intuitu dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum. Quodque dictus Philippus Rex debeat mandare, dari quaſcumque cedulas, & mandata ſolita, & neceſſaria, ad effectum, ut brachium ſæculare det, & præſtet favorem, & auxilium ad exequutionem, & exactionem dictæ diviſionis prædictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, & expenſarum deſuper faciendarum, &, ut negotia præſentem concordiam tangentia, non ducantur, aut trahantur ad Audientias Regias per vim, neque in illis ſe intromittant. Præterea, ut pro parte dictorum Philippi Regis, & Status Eccleſiaſtici prædictorum Regnorum, ſupplicetur Nobis, ut concederemus Breve, quo confirmaremus, & approbaremus dictam concordiam, quam teneantur adimplere omnes Eccleſiæ dictorum Regnorum, tam illæ, quarum Procuratores ibi aderant, quæ majorem partem conſtituunt, quam illæ, quæ Procuratores non habebant, ſive quæ non ſe ſuſcripſerunt. Rurſus, quod Judices, Commiſſarii Apoſtolici, Exequutores generales dictæ Commiſſionis, & prorogationis, dent, & dare debeant proviſiones, & ſubdelegationes Judicum, & reliqua omnia neceſſaria ad exactionem dictorum ducentorum quinquaginta millium ducatorum, & expenſarum; quodque omnia debita, quæ debentur Capitulo, vel Dignitati, aut Canonico, exigi poſſint a Judicibus ſubdelegatis, ſi tamen tale debitum ſit de fructibus, vel redditibus, ſuper quibus eſt impoſitum, & oneratum prædictum excuſatum. Et ſubdelegati ſint de Capitolis, Dignitatibus, & Canoni-

Digitized by Google

nonicis, & non alii, ut moris eſt. Et quoties ad dictos Commiſſarios Subdelegatos fuerit appellatum per viam gravaminis, quo aliquis ſe læſum prætendat ex dicta diviſione, & repartitione, ſi Judex deſuper aliquid ordinaverit, nihilominus interim non ſuſpendet ſolutionem, neque impediat Subdelegatis exequutionem exactionis, & ſuper omnibus juſtitiam adminiſtrent, & alias, prout in publico deſuper a dilecto filio Joanne de Talavera Scriba Regio, & publico Notario, ſub die 7. menſis Januarii præſentis Anni 1609. confecto inſtrumento, plenius dicitur contineri.

Partes concordiæ confirmari petunt.

§.3. Cum autem, tam Philippus Rex, quam Capitula, & Status Eccleſiaſtici Regnorum Caſtellæ, & Legionis hujuſmodi cupiant concordiam hujuſmodi pro illius majori validitate Apoſtolicæ confirmationis robore communiri. Ac propterea Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§.4. Nos, qui honeſtis Regis, & Capitulorum prædictorum votis libenter annuimus, eaque favoribus proſequimur opportunis, eumdem Philippum Regem, ac ſingulares perſonas Capitulorum hujuſmodi, a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon concordiæ, & Inſtrumenti prædictorum veriores tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus inclinati, concordiam hujuſmodi, & inde ſequuta quæcumque, etiam ſi ad exactionem pecuniarum in eadem concordia contentarum, etiam ante hujuſmodi noſtram confirmationem, in totum, vel in partem ſit proceſſum, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, ſuppleotes omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, eaque, ac tam quoad Capitula, quæ nullo modo prædictis concordiæ, & diſtributioni interfuerunt, nec illis conſenſerunt, etiamſi S.R.E. Cardinales fuerint, Eccleſias, & alia Beneficia poſſidentes, nec non decimas, primitias, & alios fructus in dicta concordia expreſſos exigentes, valida, & efficacia eſſe, & per eos omnes inviolabiliter obſervari debere, ipſoſque ad illorum omnium obſervationem, & ſolutionem, omnibus viis, ac juris, & facti remediis cogi, & compelli poſſe, & debere decernimus.

Eaſque à cenſuris, ſi quas ob initam cōcordiam incurrerint, abſolvit.

§.5. Abſolventes etiam, ſi opus fuerit, tam ipſum Philippum Regem, quam quoſcumque ejus Miniſtros, necnon quaſcumque Eccleſiaſticas tam ſæculares, quam regulares perſonas a quibuſvis cenſuris, & pœnis, ſi quas propter præmiſſa quomodolibet incurrerint, etiamſi in irregularitatem aliquam inciderint, ac Miſſas, & alia Divina Officia interim, non tamen in contemptum clavium celebraverint, ſuper qua irregularitate hujuſmodi, ſic per eos forſan quomodolibet incurſa, harum ſerie, diſpenſamus, nec propterea fructus Eccleſiarum, & Beneficiorum obtentorum ſuos non feciſſe, dici, aut cenſeri poſſe declaramus: ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, ſive notam, ſi quam propter præmiſſa quomodolibet incurrerint, abolemus, eoſque in priſtinum, & eum, in quo ante præmiſſa quomodolibet erant ſtatum, in omnibus, & per omnia reſtituimus, & plenarie reintegramus, ac reſtitutos, repoſitos, & plenarie reintegratos per præſentes nuntiamus.

Et ad concordatas ſolutiones Monaſteria etiam, & pia Loca vult teneri.

§.6. Cæterum ad obviandum litibus, & controverſiis, quæ inter perſonas Eccleſiaſticas oriri poſſent, harum ſerie declaramus, ad contributionem ſolutionum, hujuſmodi concordiæ vigore faciendarum, Monaſteria, & Loca Pia quæcumque reſpectu etiam eorumdem Beneficiorum, quæ vulgo dicuntur *de la Brauza*, *& Crianza*, quæ videlicet pro uſu, & victu perſonarum eorumdem Monaſteriorum, & Piorum Locorum inſerviunt, teneri, & obligatos fore declaramus.

Clauſulæ.

§.7. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatii Apoſtolici Auditores, etiam ejuſdem S. R. E. Cardinales, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Exequutores deſignat.

§.8. Et nihilominus Venerabili Fratri moderno, & dilectis filiis, Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis apud dictum Philippum Regem nunc, & pro tempore exiſtenti Nuncio, & Commiſſario generali Cruciatæ in Regnis prædictis, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Philippi Regis, & ſingularum perſonarum prædictarum fuerint requiſiti, ad exequutionem eorum omnium, quæ in dicta concordia continentur, procedant, & per eos, ad quos ſpectat, eamdem obſervari curent, & faciant, necnon eiſdem Nuncio, & Commiſſario generali injungimus, quod ubi, & quoties ſuper repartitione, & aliis in dicta concordia contentis, aliquas differentias exortas fuiſſe compererint, illas, abſque retardatione ſolutionis, juxta repartitionem jam factam, & faciendam, judicio eorum æquabili, componant compoſitione, & terminent juſtitiam partibus miniſtrando; Nos enim eiſdem, tam præmiſſa peragendi, quam quidquid ſuper præmiſſis ſtatuerint, omni, & quacumque appellatione remota exequutioni debitæ demandandi: Necnon contradictores quoslibet, & rebelles per opportuna juris, & facti remedia, ac demum per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, appellatio-

ne poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus, aggravando, auxiliumque brachii ſæcularis invocandi, plenam, & liberam facultatem concedimus.

Obſtantia tollit.

§.9. Non obſtantibus fel: re: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, & aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu proprio, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: necnon omnibus illis, quæ in dicta conceſſione primæ decimæ hujuſmodi expreſſum eſt non obſtare. Seu ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Cardinales a quacumque ſolutione eximit.

§.10. Cœterum eoſdem S.R.E. Cardinales tantum, quibus penſiones annuæ ſuper fructibus Eccleſiarum Cathedralium, aut Metropolitanarum, & aliorum Eccleſiaſticorum Beneficiorum reſervatæ, ſeu ipſi fructus, vel eorum pars, loco penſionum, reſervati reperiuntur, a præmiſſa contributione, quoad ipſas penſiones, & reſervationes fructuum, volumus eſſe exemptos.

Tranſumptis credi jubet.

§.11. Quodque præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 12. Novem. 1609 An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die 12. Novembris 1609. Pont. noſtri Anno V.

CXLII.

Decernitur eleemoſynas, quæ pro Terra Sancta Hieruſalem a Chriſtifidelibus erogantur, in alios uſus converti non poſſe, præter quam in conſervationem, & utilitatem ejuſdem Terræ Sanctæ.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CÆleſtis Regis, qui pro humani generis redemptione ſe ipſum exinanivit factus obediens uſque ad mortem vices licet immeriti gerentes in Terris, inter graves officii noſtri curas, hanc præ cæteris in viſceribus gerimus, ut tanti, & tam ſalubris myſterii monumenta, quæ in Civitate Hieruſalem ſunt, conſerventur, & ea, qua decet, honorificentia recolantur, & Chriſtifidelium eleemoſynæ in hanc cauſam pie erogatæ, in alios uſus non diſtrahantur.

Decretum, de quo in rub.

§.1. Quocirca dilectis filiis Generali, ac Provincialibus, Miniſtris, Commiſſariis tam de Curia, quam aliis quibuſcumque, necnon Cuſtodibus, & Guardianis, aliiſque Officialibus, & Fratribus quibuslibet nunc, & pro tempore exiſtentibus Ordinis Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia nuncupatis, aliiſque omnibus, & ſingulis ubique locorum degentibus, ad quos ſpectat, & in futurum quomodolibet ſpectabit, ſub privationis vocis activæ, & paſſivæ, nec non officiorum, quæ obtinent, & obtinebunt, ac inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum conſequenda pœnis, ipſo facto incurrendis, tenore præſentium, perpetuo præcipimus, & mandamus, ne perpetuis futuris temporibus, eleemoſynas, quæ pro piis locis dictæ Civitatis Hieruſalem erogabuntur, ſeu illarum partem quavis de cauſa, aut ſub quovis prætextu in alios uſus, etiam quantumvis pios convertant, verum eas pro dictis piis locis, & eorumdem Miniſtrorum uſu fideliter conſervent, & eorumdem locorum agentibus, ſuis loco, & tempore integre conſignent, & tradant, ſeu conſignari curent, & faciant, contrariis non obſtantibus quibuſcumque.

Pœnæ contra inobedientes.

Tranſumptorum fides.

§.2. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 13. Novem. 1609 An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 13. Novembris 1609. Pont. noſtri Anno V.

Digitized by Google

C L X I I I.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Literarum Pauli III. quibus privilegia Regularibus Regni Granatenſis conceſſa non ſolvendi Decimas, ad viam juris reducuntur,

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium,

DEcet Romanum Pontificem Prædeceſſorum ſuorum geſta, præſertim Catholicorum Regum, & aliorum Chriſtifidelium indemnitatem reſpicientia, ut perpetuo firma, & inviolata perſiſtant, probationis ſuæ præſidio communire, aliaſque deſuper providentiæ ſuæ partes ſavorabiliter interponere, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire.

Recenſentur Pauli III. literæ, de quibus in Rubrica.

§. 1. Dudum ſiquidem a fæl: record: Paulo Papa III. Prædeceſſore Noſtro emanarunt literæ tenoris ſubſequentis; Chariſſimo in Chriſto filio Noſtro Carolo Romanorum Imperatori ſemper Auguſto, & Venerabilibus Fratribus Noſtris Archiepiſcopo Granaten., ac aliarum Cathedralium Regni Granatæ Epiſcopis, & dilectis filiis Granaten. Cathedralium hujuſmodi, & Collegiatarum Capitulis, Parochialiumque Eccleſiarum totius Regni Adminiſtratoribus, ac illorum, & Eccleſiarum earumdem fabricarum Œconomis. Paulus Papa III., Chariſſime in Chriſto fili Noſter, & Venerabiles Fratres, ac dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi Nobis nuper feciſtis, quod alias Regno Granatæ e manibus infidelium, divina favente clementia, per clar. mem. Ferdinandum, & Eliſabeth Hiſpaniarum Reges Catholicos, recuperato fæl. record. Innocentius Papa VIII. Prædeceſſor Noſter ad ingentes labores, & expenſas per Ferdinandum, & Eliſabeth Reges præfatos in hujuſmodi Regni recuperatione perpenſos, & factas, ut par erat reſpiciens eiſdem Ferdinando, & Eliſabeth Regibus, quoad viverent, & deinde eorum ſucceſſoribus Hiſpaniarum hujuſmodi Regibus pro tempore in perpetuum jus patronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad ipſius Regni Metropolitan., & alias Cathedrales, & Collegiatas, nec non Parochiales Eccleſias, earumque Dignitates, Canonicatus, & Præbendas, ac alia Beneficia, & Hoſpitalia inibi tunc jam forſan erectas, & erecta, ſeu erigendas, & erigenda reſervavit, & conceſſit, ac omnes, & ſingulos fructus, redditus, & proventus Decimales in toto Regno prædicto pro tempore provenientes, ea tamen conditione, quod ipſi Ferdinandus, & Eliſabeth Reges ex eiſdem fructibus competentem dotem, & portionem tunc Archiepiſcopo Granaten., & præfati Regni Epiſcopis, ac Cathedralium, & Collegiatarum Eccleſiarum hujuſmodi Capitulis, nec non Beneficiatis, & Hoſpitalibus, ipſorumque Hoſpitalium, & dictarum Eccleſiarum fabricis aſſignare deberent, & tenerentur, perpetuo donavit, ipſique Ferdinandus, & Eliſabeth Reges pro hujuſmodi conditionis implemento, duabus nonis partibus fructuum hujuſmodi pro ſe ipſis retentis, reliquas ſeptem nonas partes fructuum eorumdem, Archiepiſcopo, Epiſcopis, Capitulis, Beneficiatis, Hoſpitalibus, & Fabricis prædictis inter eos certo tunc expreſſo ordine dividendas reliquerunt, & pro eorum dote aſſignaverunt. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, ex tunc in antea tam in Granaten., quam aliis Civitatibus, & Oppidis dicti Regni, ac eorum Diſtrictibus, plura Monaſteria, & Domos Religioſorum diverſorum Ordinum, tam virorum, quam Mulierum ædificata fuerint, & in dies ædificentur, & inter alia a viginti annis citra una Domus, ſeu Monaſterium Carthuſien. Ordinis, expenſis Domus del Paular, dicti Ordinis Carthuſien., Segovien. Diœceſis, quæ opulentiſſima exiſtit, prope, & extra Muros dictæ Civitatis Granaten. conſtructa fuerit, ac Prior, & Conventus Monaſterii, ſive Domus de novo conſtructæ hujuſmodi, ex ſuper abundanti pecunia dictæ Domus del Paular in Civitate Granatenſi, & ejus diſtrictu, ſive Regno hujuſmodi, quamplura Prædia, Hortos, Terras, Vineas, & alias Poſſeſſiones magni valoris comparaverint, & in dies comparent, eaque tam per proprios, quam alienos Colonos, cultivari fecerint, & faciant ac pretextu certorum privilegiorum eidem Ordini Carthuſien. per diverſos Romanos Pontifices etiam Prædeceſſores Noſtros, & præſertim per piæ memor. Joannem Papam XXII., etiam Prædeceſſorem Noſtrum, tunc Priori, & Fratribus Domus Bonipaſſus ejuſdem Ordinis Carthuſien. Cavallicen. Diœceſis primo conceſſorum, & deinde per recol. mem. Pium Papam II. ſimiliter Prædeceſſorem Noſtrum ad omnes, & ſingulas alias Domus Ordinis hujuſmodi ubilibet ædificatas, & ædificandas extenſorum, decimas, & primitias fructuum ex Prædiis, Hortis, Terris, Vineis, & aliis Poſſeſſionibus prædictis pro tempore provenientium, Vobis, ut præmittitur debitas, & in quarum perceptionis poſſeſſione pacifica, vel quaſi, vos, & Prædeceſſores veſtri a dicti Regni recuperatione citra, ſalvis infraſcriptis moleſtationibus, ſemper fuiſtis, ſolvere recuſaverint, & recuſent: voſque deſuper pluribus litibus, & moleſtiis involvant, & perturbent, & quod deterius eſt, vos veſtra pacifica poſſeſſione, vel quaſi, & dote Vobis, Fratres Archiepiſcope, & Epiſcopi, ac filii Capitula, Beneficiati, Rectores, Œconomi præfati, ut præfertur, aſſignata de facto ſpoliaverint, & ſpolient in magnum veſtrum omnium præjudicium, & perniciosum exemplum: Pro parte veſtrum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, & immunitates, & indulta Carthuſien., & aliis Ordinibus, ac Monaſteriis, & Domibus tam virorum, quam Mulierum in præfato Regno conſtructis, & de cætero conſtruendis conceſſa, & concedenda ad viam juris communis perpetuo reducere, aliaſque in præmiſ-

fis

Digitized by Google

ſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur: Nos igitur attendentes, nec juri, nec rationi convenire, quod Carthuſien., & aliorum Monaſteriorum hujuſmodi Conventus, & Fratres, prætextu privilegiorum eis propter prætenſam paupertatem, ut credendum eſt, conceſſorum, Carolum tot juſtiſſimis bellis adverſus Infideles prope ſemper occupatum, Prælatos Gregis Dominici directioni ſatagentes, Capitula, & Eccleſiarum Miniſtros, Eccleſiarum earumdem continuo ſervitio, & Dei laudibus, & Hoſpitalium ad Pauperū ſubventionem provide inſtitutorum curæ intentos ſua dote, & fructibus, eis, ut præfertur, debitis, & illorum poſſeſſione audeant ſpoliare, dictaſque decimas ſibi denegare, & deſuper eos litibus inquietare conentur, donationis, & aſſignationis prædictarum, ac deſuper confectarum quarumcumque literarum Apoſtolicarum, etiam in forma Brevis, nec non omnium, & ſingulorum privilegiorum, indultorum, & literarum Apoſtolicarum, prædictis quibuſvis aliis Domibus, & Monaſteriis Carthuſien., & cujuſvis alterius Ordinis hujuſmodi, illorumque Conventibus, & Fratribus per dictos, & alios quoſvis Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, ac forſan Nos, & Sedem Apoſtolicam ſuper præmiſſis, ut præfertur, vel alias quomodolibet conceſſorum, confirmatorum, & innovatorum, ac eatenſorum tenores, nec non quarumcumque cauſarum ſuper præmiſſis, vel eorum aliquo inter vos, ſeu aliquem veſtrum, & Domus, ſeu Monaſteria hujuſmodi, vel eorum aliqua in Romana Curia, vel extra eam in quacumque inſtantia, coram quibuſvis Judicibus ordinariis, vel Delegatis, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditoribus, ſeu S. R. E. Cardinalibus, vel alias ubilibet indeciſarum pendentium ſtatus, & merita pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, cauſamque, & cauſas ipſas ad Nos avocantes, ac litem, & lites hujuſmodi penitus extinguentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, immunitates, & indulta Carthuſien., & aliis Ordinibus, ac Domibus, & Monaſteriis tam virorum, quam mulierum in dicto Regno conſtructis, & de cætero conſtruendis per præfatos, & alios quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores Noſtros, ac Nos, & dictam Sedem quomodolibet conceſſa, & concedenda, quoad ea dumtaxat, per quæ vos in perceptione libera fructuum decimalium, & primitiarum vobis de jure communi debitarum, impedimini, & moleſtamini, aut impediri videmini, ad viam juris communis, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, penitus, & omnino, ac perpetuo reducimus, revocamus, reſtringimus, & limitamus, eaque omnia, & ſingula de cætero perpetuis futuris temporibus, Monaſteriis, & Domibus, ac Ordinibus præfatis, illorumque Superioribus, Conventibus, Fratribus, & perſonis ad hoc, ut illorum vigore, a ſolutione decimarum, & primitiarum de jure communi debitarum, eximi, excuſari, vel quo modo liberari valeant, nullatenus ſuffragari: Quinimo Monaſteria, Domos, & Ordines, eorumque Prælatos, Conventus, Fratres, & perſonas ad decimarum hujuſmodi ſolutionem, juxta diſpoſitionem, & formam, ac tenorem juris communis hujuſmodi teneri, & efficaciter obligata, ac obligatos exiſtere, & ad id per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias, & alia opportuna juris remedia per dictarum Eccleſiarum Cathedralium Prælatos cogi, & compelli poſſe, & debere decernimus; Nec non eiſdem Monaſteriis, & Domibus, eorumque Conventibus, Superioribus, & Fratribus ſuper cauſis, & litibus prædictis, & ab eis, vel earum aliqua dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, perpetuum ſilentium imponimus, ac Monaſteria, & Domus, nec non Superiores, Conventus, & Fratres hujuſmodi ullo unquam tempore, etiam enormis læſionis, aut quovis prætextu deſuper litigare, ſeu reclamare, vel adverſus præſentes in integrum, ſeu aliam reſtitutionem in totum, vel in partem petere, vel obtinere non poſſe, ac præſentes literas, & in eis contenta quæcumque de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis Noſtræ defectu, quovis prætextu, occaſione, vel cauſa notari, vel impugnari, aut in aliquo annullari, alterari, vel reduci, ſeu annullata, alterata, aut reducta cenſeri nullatenus poſſe, ſed valida, & efficacia exiſtere, ſuoſque plenarios effectus in totum ſortiri debere, illiſque nullatenus derogari poſſe, & ſi illis derogetur, quoties id fiet, toties ea in priſtinum ſtatum reſtituta, repoſita, & plenarie reintegrata eſſe, & cenſeri: Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Auditores præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane ſimiliter decernimus. Quocirca dilectis filiis Hiſpalen., Cordoben., & Giennen. Officialibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta hujuſmodi inviolabiliter obſervari curent, & faciant: Contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis Proceſſibus, cenſuras, & pœnas prædictas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis: Nos enim Officialibus præfatis, & eorum cuilibet Conventus, & Fratres prædictos, ac alios quoſcumque, etiam per Edictum publicum, conſtito eis ſummarie, & extrajudicialiter de non tuto acceſſu, deſuper citandi, necnon eis, & quibuſvis aliis perſonis, etiam ſub excommunicationis, & aliis ſententiis, ac cenſuris

ſuris, & pœnis eccleſiaſticis, & etiam pecuniariis, eorum arbitrio imponendis, applicandis, & exequendis, ne vos, aut aliquem veſtrum ſuper præmiſſis, vel eorum aliquo, quovis modo moleſtare, perturbare, ſeu impedire præſumant, etiam ſimili Edicto inhibendi, & alia in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, plenam, & liberam auctoritate, & tenore prædictis, facultatem concedimus: Non obſtantibus piæ mem: Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris Noſtri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, ac quibuſvis aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinum, Monaſteriorum, & Domorum hujuſmodi etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Marcmagnum, vel alias nuncupatis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis quomodolibet per præfatos, vel quoſvis alios Romanos Pontifices ſimiliter Prædeceſſores Noſtros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, ſeu aliorum Principum, aut nullius inſtantiam, etiam Motu proprio conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi eiſdem Conventibus, & Fratribus, ac aliis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, vel diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Marcum, ſub Annulo Piſcatoris die 22. Julii 1541., Pont. Noſtri Anno Septimo.

Philippus III. Rex eas petit confirmari.

§. 2. Cum autem, ſicut chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus Hiſpaniarum Rex Catholicus, tam ſuo, quam Præſulum, Capitulorum, Rectorum, Beneficiatorum, Adminiſtratorum, & Œconomorum prædictorum nominibus per dilectum filium Joannem de Mutute Eccleſiæ Granaten. Canonicum, Nobis nuper exponi fecit, licet ipſi Philippus Rex, ac Præſules, & alii, quibus decimæ, & primitiæ fructuum hujuſmodi in dicto Regno, tam ex privilegio, & conceſſione per piæ mem: Innocentium Papam VIII., & prædictum Paulum, ac quoſcumque alios Romanos Pontifices etiam Prædeceſſores Noſtros factis, & emanatis, quam alias reſpective debentur, in poſſeſſione pacifica, ſeu quaſi decimas, & primitias hujuſmodi percipiendi exiſtant: nihilominus nonnulli prædictorum, ſeu aliorum Monaſteriorum, vel Domorum, & locorum Superiores, & Religioſi, vel alii quncumque nomine nuncupati, ſeu eorum aliqui rurſus ſuæ exemptionis privilegia, & indulta, ſic ad viam juris per eaſdem præinſertas literas reducta, in uſum revocare, ſeque illorum prætextu a ſolutione, & præſtatione Decimarum, & primitiarum per eos debitarum ſubtrahere, & excuſare, ac alias Philippum Regem, & alios contra earumdem literarum continentiam, & tenorem perturbare moliantur, ac perturbent; Et propterea dictus Philippus Rex nominibus prædictis Nobis humiliter ſupplicari fecerit, ut eiſdem præinſertis literis pro illarum firmiori ſubſiſtentia, & obſervatione, approbationis Noſtræ robur adjicere, ac alias in præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur:

Confirmat Pontifex.

§. 3. Nos igitur, pro Paſtoralis officii Nobis incumbentis munere, ac æquitatis, & Juſtitiæ debito, Philippi Regis, ac Præſulum, Capitulorum, Beneficiatorum, Adminiſtratorum, & Œconomorum prædictorum, indemnitati conſulere volentes, nec non donationis, & aſſignationis Decimarum, & Primitiarum, ac aſſertorum privilegiorum exemptionum, immunitatum, & Indultorum hujuſmodi tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, præinſertas literas, & per eas a dicto Paulo Prædeceſſore factas, privilegiorum, exemptionum, immunitatum, & Indultorum hujuſmodi reductionem ad viam juris, ac revocationem, reſtrictionem, & limitationem cum omnibus, & ſingulis clauſulis, cautelis, decretis, etiam irritantibus, derogationibus, & facultatibus in eiſdem præinſertis literis contentis, & appoſitis, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo approbamus, confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti, ac ſolemnitatum quantumvis ſubſtantialium defectus, ſi qui intervenerint in eiſdem, etiamſi tales ſint, vel fuerint, qui ſub generali ſermone non veniant, ſed ſpeciali nota, & expreſſione indigeant, ſupplemus.

Exequutores deſignat.

§. 4. Quocirca dilectis filiis Noſtro, & Sedis prædictæ in illis Partibus Nuncio, ac Toletan., & Giennen. Officialibus per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios tam præinſertas, quam præſentes literas, & in eis pariter contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, faciant auctoritate noſtra, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari:

Non

Non permittentes Philippum, & pro tempore Hiſpaniarum Regem, ac præſules, Capitula, Rectores, Beneficiatos, Adminiſtratores, & Œconomos prædictos, vel eorum quempiam deſuper quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoſcumque per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contrariis tollit.

§. 5. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Monaſteriorum, Dominorum, Locorum, & Ordinum hujuſmodi juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, & literis Apoſtolicis illis, eorumque Superioribus, Conventibus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & efficaciſſimis, ac inſolitis clauſulis, & decretis, etiam irritantibus, per quoſcumque Romanos Pontifices Predeceſſores Noſtros, ac Nos, dictamque Sedem, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam iteratis, & multiplicatis vicibus, quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis: Nec non omnibus illis, quæ dictus Paulus Prædeceſſor in ſuis literis præinſertis voluit non obſtante, quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro eorum ſufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, acſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis credi jubet.

§. 6. Cæterum, quia difficile eſſet, præſentes literas ad ſingula quæque Loca, ubi opus fuerit, transferri, volumus, quod illarum Tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ Sigillo munitis, eadem prorſus fides in Judicio, vel extra ubique adhibeatur, quæ præſentibus originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 15. Nov. 1609. An. V.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Novembris 1609. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

CXLIV.

Confirmatio Diſmembrationis, & Tranſlationis Eccleſiæ Angamalenſis ad Oppidum Cranganor.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ob cauſas hic indicatas.

Alias pro parte chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici tam ſuo, quam Venerabilis Fratris Epiſcopi Angamalenſis nominibus Nobis expoſito, quod pro ſervitio Omnipotentis Dei, Eccleſiam Angamalen., quæ in Terris ab Ethnicis occupatis conſiſtebat, ad Eccleſiam Caſtri de Cranganor, Cochinen. Diœceſis, in qua multi Luſitani habitabant, transferri, quippe, quod dictus Epiſcopus Angamalen. majore cum vitæ ſuæ ſecuritate, & quiete in dicto Caſtro vivere, ac liberius officium ſuum paſtorale exercere poſſet, & perturbationes, ac alia incommoda, quæ patiebatur, vivendo inter gentem, diverſis Ethnicis aſſidue bellum inter ſe gerentibus, ſubjectam, evitaret: Nos dicti Philippi Regis ſupplicationibus Nobis tunc humiliter porrectis, inclinati, per alias noſtras ſub Plumbo expeditas literas, dictum Caſtrum Cranganor, & dilectos filios illius Incolas, & habitatores, nec non dictum Clerum, & Populum a dicta Diœceſi Cochinen., Apoſtolica auctoritate, perpetuo diſmembravimus, & ſeparavimus, ac ad illud ſic ſeparatum, & diſmembratum, illiuſque Eccleſiam, Sedem Epiſcopalem Angamalen. cum dilectis filiis Capitulo Eccleſiæ Angamalen., ac omnibus, & ſingulis eorum juribus, fructibus, bonis, Reliquiis, & ornamentis, ac paramentis eccleſiaſticis, ſacraque ſuppellectili, & aliis ad id pertinen., & in quibuſvis rebus conſiſten., etiam perpetuo tranſtulimus, ipſamque Eccleſiam dicti Caſtri cum ſuis rebus, bonis, & pertinentiis in locum dictæ Eccleſiæ Angamalen., etiam quoad privilegia, prærogativas, immunitates, exemptiones, antelationes, indulgentias, indulta, favores, & gratias illi tam prædicta Apoſtolica, quam Regia auctoritatibus conceſſa, nec non quoad fructus, legata, donationes, aliaque bona mobilia, & immobilia, obligationes, & onera univerſa ſimiliter perpetuo ſubſtituimus, & ſurrogavimus. Præterea Epiſcopo Angamalen., & Capitulo prædictis, ut una cum omnibus, & ſingulis dictæ Eccleſiæ Angamalen. fructibus, & bonis, ac ſacra, communique ſuppellectili, aliiſque prædictis, ad Eccleſiam dicti Caſtri tranſire, & perſonaliter apud eam reſidere, ac inibi Miſſam, & alia divina officia diurna, & nocturna, aliaque omnia, quæ ipſi in dicta Eccleſia Angamalen. celebrabant, & faciebant, celebrare, & facere, ac quæcumque bona dictæ Eccleſiæ Angamalen., illiuſque Menſæ Epiſcopalis, & Capitularis ad dignitatum, perſonatuum, adminiſtrationum of-

ficium

ficinrum, Cannnicatuom, & Præbendarum, cæterorumque Beneficinrum Eccleſiaſticorum, ut prius adminiſtrare, illaque obtioere, nec non ipſe Epiſcopus Angamalen. tam quæ Ordinis, quam quæ Juriſdictionis ſunt, ac ſuum paſtorale officium inibi exercere, eiſdem prorſus modo, & forma, quibus apud eamdem Eccleſiam Angamalen. perſonaliter reſidendo exercebat, & exercere poterat, ſi inibi vere, & perſonaliter reſideret: quodque Eccleſia dicti Caſtri, ac Epiſcopus Angamalen., & Capitulum hujuſmodi illis omnibus, & ſingulis privilegiis, prærogativis, exemptionibus, favoribus, & gratiis, quibus Eccleſia Angamalen., ac Capitulum hujuſmodi, & Eccleſia dicti Caſtri, de jure, uſu, & conſuetudine, ac alias quomodolibet utebantur, fruebantur, & gaudebant, uti, frui, potiri, & gaudere pariformiter, & æque principaliter libere, & licite poſſent in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi apud dictam Eccleſiam Angamalen. vere, & perſonaliter reſiderent, indulſimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Ortis tamen inter Epiſcopos Angamalen., & Cochinen. controverſiis,

§.2. Cum autem, ſicut non ſine animi noſtri mœrore accepimus, Venerabilis Frater Epiſcopus Cochinen., diſmembrationem, & translationem, aliaque præmiſſa de facto impedire tentaverit, & inter ipſum, ſeu ejus officialem, ac prædictum Epiſcopum Angamalen. variæ controverſiæ exortæ, ac quod deterius eſt, hinc inde cenſuræ eccleſiaſticæ, non ſine Chriſtifidelium, ac etiam Ethnicorum ibidem degentium ſcandalo promulgatæ, & ab Eccleſia dicti Caſtri ornamenta, & paramenta eccleſiaſtica, ac alia ad cultum divinum ſpectantia, ablata fuerint;

Pontifex factam translationem ratam habet,

§.3. Nos pro noſtri paſtoralis officii debito in præmiſſis auctoritatis noſtræ Apoſtolicæ partes interponere volentes, & ſolum Omnipotentis Dei cultus augmentum, & Religionis Catholicæ propagationem præ oculis habentes, ſupplicationibus dicti Philippi Regis Nobis humiliter porrectis inclinati, diſmembrationem, ſeparationem, translationem, ſubſtitutionem, ſurrogationem, indultum, ac literas prædictas, & in eis contenta quæcumque, quorum tenorem præſentibus haberi volumus pro expreſſo, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & quoſcumque tam juris, quam facti, etiam ſubſtantiales; ſi qui in præmiſſis intervenerint, nec non intereſſe habentium, ſi qui ſint, & prædicti Epiſcopi Cochinen. ad præmiſſa non præſtiti conſenſus, defectus, ſupplemus.

Ablataque ab Eccleſia Cochinen. ornamenta reſtitui mandat,

§.4. Et inſuper quæcumque ornamenta, & paramenta, ac alia divino cultui deſtinata, quæ a dicta Eccleſia prædicti Caſtri de Cranganora quovis prætextu ablata fuerunt, eidem Eccleſiæ, ad quam ſpectant, ſub indignationis noſtræ pœna reſtitui præcipimus, & mandamus.

§.5. Denique, ne Chriſtifidelium ſalus propterea periclitetur, omnes, & quoſcumque Chriſtifideles, qui vigore, ſeu prætextu ſententiarum, ſeu mandatorum ab Angamalen., & Cochinen. Epiſcopis prædictis, ſeu eorum officialibus, ſeu miniſtris hinc inde relaxatorum excommunicationem incurrerunt, ſeu incurriſſe dici, vel cenſeri, aut prætendi poſſint, ab eadem excommunicationis ſententia, auctoritate, & tenore prædictis, ſine cujuſquam præjudicio, abſolvimus.

Chriſtifideles e cenſuris cōtra quoſcumque ab utrolibet Epiſcopo latis abſolvit.

Clauſulæ,

§.6. Decernentes præſentes noſtras literas, etiam ex eo quod Epiſcopus Cochinen., ſeu quicumque alii in præmiſſis intereſſe forſan habentes, ſeu habere prætendentes vocati, nec auditi fuerint, ſeu alio quocumque prætextu de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu, notari, impugnari, redargui, aut revocari, annullari, in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus illas quodcumque gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari minime poſſe, aut debere: Sicque, & non aliter ab omnibus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deſignantur.

§.7. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiſcopo Goann, ac dilectis filiis Vicariis Provincialibus Ordinum Fratrum Sancti Dominici, & Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti, & pro tempore exiſtentis Epiſcopi Angamalen. fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant, auctoritate noſtra, illos præmiſſorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum

§.8. Non obſtantibus præmiſſis, & quatenus opus ſit, regula noſtra de jure quæſito non tollendo, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Angamalen., & Cochinen. Eccleſiarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illiſque, illarumque Superioribus, Capitulo, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum de-

rogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua mentio habenda foret, eorum tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Decem. 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die tertia Decembris 1609. Pontificatus noſtri Anno V.

CXLV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Sequitur commiſſio Exequutoribus præcedentis Conſtitutionis aſſignandi certos limites Diœceſi Angamalenſi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Diſmembrationem Oppidi de Cranganor a Diœceſi Cochinenſi a ſe factam recenſet.

§.1. CUM, ſicut dolenter accepimus, poſtquam Nos per alias noſtras ſub plumbo expeditas literas inter alia Caſtrum de Cranganor, olim Cochinen. Diœceſis, a d. Diœceſi Cochinen. diſmembraveramos, ac illud ſic diſmembratum, illiuſque Eccleſiam Sedem tunc Epiſcopalem, nunc Archiepiſcopalem Angamalen. cum dilectis filiis Capitulo Eccleſiæ Angamalen., ac omnibus, & ſingulis eorum juribus, bonis, & ornamentis tranſtuleramus, Venerabilis Frater Epiſcopus Cochinen., ſub quibuſdam prætextibus diſmembrationem, & translationem hujuſmodi impedire tentaverit: ac propterea, & aliis forſan de cauſis inter eum, & Venerabilem etiam Fratrem Archiepiſcopum Angamalen. variæ diſſenſiones, & controverſiæ, cum cenſurarum Eccleſiaſticarum hinc inde promulgatione, non ſine magno populi ſcandalo, exortæ fuerint.

Exequutoribus prælatæ Diſmembrationis committit, Archiepiſcopo Angamalenſi certã Diœceſim aſſignent.

§.2. Nos, qui hodie per alias noſtras in ſimili forma Brevis expeditas literas diſmembrationem, & translationem prædictas confirmavimus, huic malo opportunum remedium adhibere, & ne amplius ſimilia emergant, providere, prædictoque, & pro tempore exiſtenti Archiepiſcopo Angamalen. certam Diœceſim aſſignare volentes, ac ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, Venerabili ſimiliter Fratri Archiepiſcopo Goano, & in ejus defectum dilecto filio perſonæ eccleſiaſticæ regimini Eccleſiæ Goan. interim præpoſitæ, ac illo legitime impedito, dilectis etiam filiis Vicariis Provincialibus Ordinum Fratrum S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſe Archiepiſcopus Goan., ſeu perſona eccleſiaſtica, aut in eventum prædictum, dicti Vicarii, conjunctim procedentes, de præmiſſis ſe diligenter informent, & adſcito, ſi diſcordes fuerint, hæreticæ pravitatis Inquiſitore in hujuſmodi officio antiquiore, vel ſi ille abſit, alio ſimiliter Inquiſitore antiquiore, in tempore immediate ſequente, certam Diœceſim, & diſtinctum Territorium prædictæ Eccleſiæ Angamalen, auctoritate Apoſtolica, aſſignent, & ſi ita eis expedire videbitur, quæcumque loca ad Diœceſim Cochinen., & Meliapor ſpectantia, etiam intus regiones ipſas exiſtentia, ab eiſdem Diœceſibus perpetuo diſmembrent, ſeparent, illaque ſic diſmembrata, & ſeparata, cum incolis, & habitatoribus eorumdem, prædictæ Eccleſiæ Angamalen. pro ejus Diœceſi, etiam perpetuo aſſignent, neceſſariaſque ſcripturas, & declarationes deſuper faciant.

Opportunaſque eis facultates concedit.

§.3. Nos enim Archiepiſcopo Goano, ſeu perſonæ eccleſiaſticæ, aut Vicariis, & Inquiſitori prædictis præmiſſa, & quæcumque circa ea neceſſaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi, ac quæ fecerint, dixerint, geſſerint, & exercuerint, ſub cenſuris eccleſiaſticis, & aliis pœnis eorum arbitrio imponendis, & applicandis, exequutioni demandari, & obſervari faciendi licentiam, & facultatem, eadem auctoritate, tenore præſentium, concedimus, & impertimur.

Et eidem Archiepiſcopo, atque Epiſcopis Cochinen. & Meliapor committit curam Chriſtianorum illarũ partium.

§.4. Inſuper, ne Catholici illarum partium propter diſcordias, & controverſias prædictas, neceſſariis ad ſalutem deſtituantur, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus Archiepiſcopus Angamalen., & Cochinen., & Meliapor Epiſcopi prædicti habeant curam eorum Catholicorum, ſive pridem, ſive nuper ad Catholicam fidem, & communionem Sedis Apoſtolicæ ex quocumque rito venient, qui in ſuis reſpective Territoriis tam illis hactenus aſſignatis, quam vigore præſentium aſſignandis, commorantur, & eiſdem Catholicis Sacerdotes aſſignent.

Clauſulæ.

§.5. Decernentes præſentes noſtras literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmiſſis intereſſe habentes, ſeu quomodolibet, & ex quavis cauſa habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, nec præmiſſis conſenſerint; de ſubreptionis, obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quantumvis ſubſtantiali defectu notari, impugnari, redargui, in jus, vel controverſiam revocari, aut ad terminos juris reduci non poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, & ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere,

ac

ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit, attentari.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, & quocumque diſſenſu, ac regula noſtra de jure quæſito non tollendo, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon Angamalen., Cochinen., & Meliapor Eccleſiarum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & quibuſvis literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Decem. 1609. An. V.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 3. Decembris 1609. Pontificatus noſtri Anno V.

CXLVI.

Adſcriptio Fratrum Reformatorum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, inter alios Ordines Religioſorum Mendicantium, cum privilegiorum communicatione.

Hujuſmodi Mendicantium privilegia, attende in Pii V. Conſtitut. XIX. Dum ad uberes. *Tom. IV. Par. II. fol.* 306., *& Conſtitut. LVIII.* Etſi Mendicantium, *ibidem fol.* 373.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Eccleſiæ Catholicæ regimini nullis noſtris meritis a Domino præpoſiti, ex debito paſtoralis officii viros Religioſos, qui ſub ſanctitate religionis jugo gratum Chriſto obſequium præſtant, libenter favoribus, & gratiis proſequimur, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire.

Congregatio petitio inter Ordines Mendicantium adſcribi.

§.1. Cum itaque (ſicut Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii Fratres Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Diſcalceatorum) ipſi actu mendicent, & propterea inter cæteros Ordines Mendicantium adſcribi, eorumque privilegiorum, & gratiis participes fieri deſiderent: Quare Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Adnumeratur cum privilegiorum omnium communicatione.

§.2. Nos igitur dictos Fratres ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, ex ſententia dilectorum filiorum noſtrorum Octavii tituli Sanctæ Sabinæ Bandini, & Ioannis Garſiæ tit. Sanctorum Quatuor Coronatorum Preſbyterorum S. R. E. Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & Nobis referendum commiſimus, dictam Congregationem inter cæteros Mendicantium Ordines auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, adſcribimus, ac illam illiuſque Fratres ſub Mendicantium nomine comprehendi debere decernimus, & declaramus, ac propterea omnia, & ſingula privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per Nos, quam quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam quomodolibet Mendicantibus Ordinibus conceſſa, eorum omnium, ac tam ſub plumbo, quam in forma Brevis confectarum literarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro expreſſis, & inſertis habentes, ad ipſam Congregationem Diſcalceatorum hujuſmodi, ejuſque Fratres, Domos, Eccleſias, & loca quæcumque, de novo, quoad ea, quæ eorum regulæ primitivæ, & inſtitutis, ac Conſtitutionibus non repugnant tantum, eadem auctoritate extendimus, & ampliamus. Necnon omnia, & ſingula Concilii Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinibus declarata, & modificata, etiam pro Congregatione hujuſmodi, ejuſque Fratribus declaramus, & modificamus: omnia præterea privilegia ſpeciali quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, facultates, conceſſiones, gratias tam ſpirituales, quam temporales, & indulta etiam per modum extenſionis, vel communicationis, cum particula excluſiva, quorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro expreſſis haberi volumus, univerſo Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Ordini prædicto, illiuſque Domibus, Eccleſiis, & Superioribus, ac Fratribus conceſſa, prædictæ Congregationi, ita ut illius Fratres non ſolum ad ſupradictorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, perinde ac ſi illis nominatim, & in ſpecie conceſſa fuiſſent, hujuſmodi privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, conceſſionibus, gratiis, & indultis (dummodo tamen prædictis Mendicantium inſtitutis, & privilegiis non adverſentur) uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite poſſint, & valeant, dicta auctoritate perpetuo pariter concedimus, communicamus, & extendimus.

Juſſio quod deſuper Fratres non moleſtentur.

§.3. Diſtrictius in virtute ſanctæ obedientiæ, ac illis arbitrio noſtro infligendis pœnis inhibentes, quibuſvis locorum Ordinariis, & aliis quibuſcumque, ne dictam Congregationem, illiuſque Religioſos contra conceſſa privilegia deſuper quoquo modo moleſtare, inquietare, vel perturbare audeant, ſeu præſumant.

Clauſulæ hujus Bullæ præſervativæ.

§.4. Decernentes quoque, præſentes literas nullo umquam tempore de ſubreptionis,

nis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari ullatenus poſſe, minuſve ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, modificationibus, limitationibus, reſtitutionibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus tam per Nos, quam alios Romanos Pontifices Succeſſores Noſtros, quomodolibet cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque decretis, pro tempore factis, & faciendis, quorumcumque tenorum exiſtant includi, ſed illis non obſtantibus in ſuis robore, & efficacia perſiſtere. & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, & ſub data per ipſos Fratres Diſcalceatos eligenda de novo conceſſas eſſe.

Clauſula ſublata &c. §.5. Et ita per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis &c. attentari.

Exequutorum deputatio. §.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus Toletan., & Hiſpalen. Archiepiſcopis, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando, & quoties opus fuerit, & pro parte dictæ Congregationis, vel illius Fratrum hujuſmodi, aut alicujus eorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra eos, & eorum quemlibet, præmiſſis omnibus, & ſingulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcumque quomodolibet indebite moleſtari, perturbari, aut inquietari; Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. legitimiſque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorũ. §.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac fælicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judicium non trahatur, ac aliis Apoſtolicis nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis ſpecialibus, & generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuſvis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus quoque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, & quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices Prędeceſſores Noſtros prædictos, ac Nos, & Sedem prædictam etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, etiam conſiſtorialiter, & de Fratrum Noſtrorum conſilio, nec non Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro eorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

§.8. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. *Fides tranſumptorum.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 15. Dec. 1609. Pontificatus noſtri Anno V. *Dat. die 15. Decem. 1609. An. V.*

CXLVII.

Mandatum Regi Catholico, ut quotannis decem millia ducatorum auri de Camera ex eleemoſynis Cruciatæ Portugalliæ pro Fabrica Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe tranſmittantur. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

Chariſſimo in Chriſto Filio Noſtro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Chariſſime in Chriſto Fili Noſter ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

§.1. HOdie per alias noſtras in ſimili forma Brevis expeditas literas indulgentias, & gratias illas ſpeciales ad triennium publicandas, & duraturas clar. mem. Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico Genitori tuo, ac omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, aliiſque Terris, & Locis Regis Portugalliæ Dominio ſubjectis conſiſtentibus, & ad illa declinantibus, qui certa munera adimplevissent, a fel. rec. Gregorio XIV. die 12. Aprilis Pontificatus ſui Anno primo, & deinde a Clemente VIII. die 9. Februarii 1592. & 19. Januarii 1598. & die 13. Octobris 1603., ac die 23. Aprilis 1604. Prædeceſſoribus Noſtris, & poſtremo a Nobis die 22. Junii 1605. Majeſtati *Enunciat ſe gratias Cruciatæ dictas ad ſexennium prorogaſſe.*

ti tuæ, & aliis perſonis prædictis, per ſuas, & noſtras in ſimili forma Brevis expeditas literas ad triennium conceſſas, & ſæpius, ut præfertur, extenſas, & prorogatas, juſtis, & gravibus cauſis adducti omnes, & quaſcumque indulgentiarum, & gratiarum hujuſmodi extenſiones, prorogationes, & conceſſiones a Nobis poſt diem 22. Junii 1705. factas Maieſtati tuæ, & aliis perſonis in eiſdem Regnis Portugalliæ, & Algarbiorum, & aliis Locis in literis deſuper expeditis expreſſis, & eaſdem literas caſſantes, & revocantes ad ſexennium a data noſtrarum literarum inchoandum extendimus, & prorogavimus, necnon eidem Majeſtati tuæ, ac omnibus Chriſtifidelibus in prædictis Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, ac eorumdem Regnorum Inſulis, Indiis Orientalibus, & ultramarinis, conquiſitis terris, & locis ejuſdem Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Dominio temporali ſubjectis commorantibus, & ad illa declinantibus, necnon Regnorum prędictorum ſubditis in alieno Dominio in dictis Indiis mercimonii cauſa, non tamen animo in alieno Dominio hujuſmodi permanendi degentibus, indulgentias, & gratias ſpirituales, & temporales prædictas cum omnibus, & quibuſcumque indultis, facultatibus, conceſſionibus, declarationibus, extenſionibus, conditionibus, clauſulis, & decretis in Gregorii, & Clementis Prædeceſſorum Noſtrorum, ac noſtris literis contentis ad ſexennium, auctoritate Apoſtolica, de novo conceſſimus, & indulſimus. Ita quod hujuſmodi ſexennio durante, Majeſtati tuæ, ac omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus prædictis ſuffragentur, & alias prout in primo dictis noſtris literis hujuſmodi plenius continetur.

Mandat 10. mill. ducat. quot annis pro Fabrica Sancti Petri tranſmitti.

§.2. Ut autem Fabrica Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, quæ in ejuſdem Apoſtoli honorem jam multis annis ingentibus ſumptibus extruitur, fidelium eleemoſynis adjuvetur, volumus, & Apoſtolica auctoritate tenore præſentium decernimus, ut ex eleemoſynis, quæ cauſa, & occaſione dictarum indulgentiarum, & gratiarum erogabuntur, decem millia ducatorum auri de Camera quotannis a data præſentium incipien. eidem Fabricæ impertiri, & pro ea Venerabili Fratri Epiſcopo Sancti Angeli ſpoliorum, & jurium Cameræ Apoſtolicæ in prædictis Regnis moderno, & pro tempore exiſtenti Collectori ſolvi omnino debeant.

Commiſſio Exequutori Bullæ Cruciatæ.

§.3. Mandantes propterea dilecto filio Franciſco de Bragantia Canonico Eboren. prædictarum gratiarum exequutori, & Commiſſario a Nobis deputato, & pro tempore exequutori, & omnibus aliis, ad quos ſpectat, & ſpectabit, ut prædictam pecuniarum ſummam Collectori prædicto integre ſolvi faciant.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 16. Decem. 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 16. Decembris 1609. Pont. noſtri Anno V.

CXLVIII.

De diſtinctione duarum Provinciarum Caſtellæ, & Betbicæ, & electione Vicarii Generalis, Miniſtrorum Provincialium, Definitorum, & aliorum Miniſtrorum Congregationis Fratrum Reformatorum Diſcalceatorum Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum in Regnis Hiſpaniarum.

Iſtam Congregationem primo probavit Clemens VIII. in ſua Conſtit. CCIII. Ad militantis *Tom.V. Par.II. fol.258. Hunc vero Ordinem inſtituit Innocentius III. in ſua Conſtitut. XVII.* Operante *Tom.III. fol.76.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX debito paſtoralis officii Nobis ex alto commiſſi inter alia Nos ſumma opere niti decet, ut in Domibus Religioſorum tales viri ad officia, & munera publica eligantur, ex quorum opera ipſæ Domus fælicia ſuſcipiant incrementa.

Clem. VIII. in Regnis Hiſpan. Congregationem iſtam probavit.

§.1. Cum alias fæl. rec. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter, ex certis cauſis adductus, unam Provinciam, ſeu Congregationem Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captivorum, qui primitivam Regulam dicti Ordinis obſervarent, in Regnis Hiſpaniarum in perpetuum motu proprio erexerit, eamque ſic erectam ab aliis Provinciis prædicti Ordinis modificatæ Regulæ perpetuo ſejunxerit, prout in literis dicti Prædeceſſoris in forma Brevis die 20. Auguſti Pontificatus ſui Anno VIII. confectis plenius continetur.

Hic modo Pont. pro feliciori ejus progreſſu, Miniſtros ab univerſo Capitulo Provinciali quolibet triennio eligi mandat. Et interim decedentia Provinciali, & Definitoribus eligi jubet.

§.2. Nos, ut dicta Congregatio fælicioribus in dies augeatur progreſſibus, proſpicere cupientes, ac eoſdem Fratres Diſcalceatos Congregationis hujuſmodi a quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, necnon literarum dicti Prædeceſſoris, perinde, acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus dictæ Congregationis Nobis hac in parte humiliter porrectis inclinati, ex ſententia dilectorum filiorum Noſtrorum Octavii tituli Sanctæ Sabinæ Bandini, & Joannis Garſiæ tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negocium mature examinandum, & Nobis referendum commiſimus, harum ſerie perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quod in futurum perpetuis futuris temporibus in hac Congregatione Miniſtri a Conventibus ejuſdem amplius non eligantur, ſed de triennio in triennium in Capitulo Provinciali ab univerſo Capitulo duntaxat eligantur. Quod ſi diſſoluto jam Capitulo intra triennium rurſus Miniſterium aliquod vacare contigerit, Miniſter ab ipſiſmet Provinciali, & Definitoribus, non autem per alios

de

Digitized by Google

de eorum commiſſione, eligatur, duret vero uſque ad ſequens Capitulum Provinciale, ubi ceſſant omnia miniſteria prædicta.

Et ita, & non aliter judicari mandat.

§.3. Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ubique judicari, ac definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuſcumque contrariis derogat.

§.4. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Congregationi in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Hujuſque tranſumptis credi decernit.

§. 5. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 24. Decem. 1609. An. V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Decembria 1609. Pont. noſtri Anno V.

Sequitur plenior diſpoſitio ſuper prædictis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN ſupremo Militantis Eccleſiæ ſolio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, nullis noſtris exigentibus meritis, ſed ſola Dei benignitate conſtituti, circa ſtatum Religionum Regularium, & Congregationum ad Divinæ Majeſtatis gloriam, animarumque ſalutem provide inſtitutarum, illarum præſertim, quarum Profeſſores ſe ad ſtrictioris vitæ normam, & diſciplinam ſolemni voto devinxerunt, noſtræ conſiderationis intuitum, quid pro hujuſmodi laudabilis earum inſtituti felici, & ſalubri directione, atque progreſſu conferat, diligenter proſpicimus, & deſuper providentiæ noſtræ partes propenſis ſtudiis interponimus, prout temporum, & locorum rationibus debite penſatis conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Clem. VIII. iſtam Congr. approbavit in Regnis Hiſpaniarum.

§.1. Aliàs ſiquidem per fel. rec. Clementem Papam VIII. Prædeceſſorem Noſtrum accepto, quod nonnulli pii Religioſi Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Profeſſores &c. *Omittitur tenoris reſiduum, quia ipſam Conſtitutionem habes ſupra.*

Quæ cum multum propagata fuerit, per unumque Miniſtrum regi non poſſit;

§.2. Cum autem, ſicut nomine Congregationis prædictæ Nobis nuper expoſitum fuit, Congregatio ipſa benedicente Domino non mediocriter adaucta, & propagata, & quamplurima illius Monaſteria, domus, & regularia loca in diverſis dictorum Regnorum partibus, cum bonæ famæ, odore, ac pietatis, & charitatis, necnon ſpiritualium operum incremento, animarumque ſalute fundata, & inſtituta fuerint, illaque omnia per unum Miniſtrum Provincialem regi, & gubernari commode nequeant, ac operæ pretium, & expediens ſit, ut ibidem aliquot Provinciæ ejuſdem Congregationis invicem diſtinctæ, juxta augmentum, & numerum Monaſteriorum, & domorum hujuſmodi inſtituantur, aliaque infraſcripta fiant, & ordinentur.

Duas Provincias diſtingui decernit in futuro Capitulo, & earum quamlibet per unum Miniſtrum Provincialem gubernari præcipit.

§.3. Nos pro paſtoralis officii noſtri debito ipſius Congregationis pium inſtitutum propenſæ voluntatis affectu proſequi, & confovere, illiuſque proſperitati, & bono regimini conſulere volentes, ac univerſos, & ſingulos Fratres Reformatos, & Diſcalceatos prædictos a quibuſvis excommunicationis, &c. cenſentes, motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione Noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ex omnibus Monaſteriis, domibus, & regularibus locis Congregationis hujuſmodi in dictis Regnis nunc fundatis, & inſtitutis, & quæ impoſterum dante Domino fundari, & inſtitui contigerit duas Provincias, unam videlicet Caſtellæ, alteram vero Bethicæ nuncupandas, & in proximo futuro Capitulo dictæ Congregationis generali, prout hujuſmodi Monaſteriorum, & domorum numerus, ac locorum opportunitas ſuaſerit, & alias expedire videbitur, invicem diſtinguendas, & ſeparandas, quarum quælibet per unum proprium Miniſtrum Provincialem ex Fratribus Reformatis, & Diſcalceatis prædictis eligendum regi, & gubernari debeat, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Et in eodem ſtatuta quæcumque fieri permittit, quæ ad bonū regimen Congr. Et celebrationem Capitulorum, Superiorumq; electionem congrua videbuntur,

§.4. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, quod in eodem proximo futuro Capitulo generali, dilecti filii Miniſter Provincialis, & Definitores dictæ Congregationis, ac etiam ſingulorum illius Monaſteriorum, & domorum Miniſtri ad præſens exiſtentes, ſine Procuratorum Conventualium interventu, antequam ad electiones infraſcriptas procedant, quæcumque ſtatuta, ordinationes, & decreta, ad Omnipotentis Dei ſervitium, ac ejuſdem Congregationis, illiuſque regularis inſtituti proſperitatem, ſtabilitatem, & obſervantiam, necnon generalis, & Provincialium Capitulorum celebrationem, ac quorumcumque Prælatorum, & Superiorum electionem, piorumque, & ſpiritualium miniſteriorum propagationem pertinentia, ac aliàs in præmiſſis, & circa ea eorum judicio magis convenientia, & neceſſaria, a Nobis tamen, vel pro tempore exiſtente Romano Pontifice approbanda, & poſtquam ſic approbata fuerint, & non antea, per omnes, & ſingulos, ad quos

pro

pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervanda, facere, & condere.

Poſtea ad electionem Vicarii Generalis deveniri præcipit, qui totius Congreg. Superior exiſtat, & Miniſtro generali totius Ordinis ſubſit.

§.5. Et deinde unum Prælatum, Vicarium generalem nuncupandum, cujus officium, & poteſtas per ſex annos duret, qui Congregationis prædictæ, illiuſque Provinciarum, & Miniſtrorum tam Provincialium, quam Conventualium Superior exiſtat, & Miniſtro generali totius Ordinis prædicti ſubſit, prout nunc Miniſter ſubeſt Provincialis, plenamque poteſtatem dictam Congregationem gubernandi, prædicto tempore durante, habeat.

Nec non ad electionẽ Definitorum, & Provincialiũ.

§.6. Necnon futuros Definitores generales, ac Miniſtros tam Provinciales, quam Conventuales eligere, libere, & licite poſſint.

Electioni dicti Vicarii Nuncium Sedis Apoſtolicæ præſidere jubet.

§.7. Et quoad electionem Vicarii generalis hujuſmodi Noſter, & Sedis Apoſtolicæ Nuncius, in dictis Regnis com norans, illi (pro hac prima vice dumtaxat) præſidere, ipſiuſque Vicarii generalis ſic electi confirmatio ad Nuncium prædictum ſpectare, in aliis vero deinceps quolibet ſexennio celebrandis Capitulis generalibus ejuſdem Congregationis, illius Vicarius generalis tunc munere ſuo defuncturus, ſeu in defectum ejuſdem Vicarii generalis, illius vice, & loco primus Definitor generalis ejuſdem Congregationis, qui ibidem tunc præſens fuerit, electioni Vicarii generalis præſidere debeat.

Vicarii generales (hoc primo excepto) a Miniſtro generali totius Ordinis confirmationem petere debet.

§.8. Et excepto primo dicto Vicario generali, cæteri omnes futuri ejus in officio Vicariatus generalis hujuſmodi Succeſſores, confirmationem ſuarum electionum a Miniſtro generali Ordinis prædicti petere, & obtinere curabunt.

Statim autem poſt electionẽ, officiũ ſuum libere exercere poſſint.

§.9. Statim autem, ut electi fuerint, auctoritatem, & poteſtatem prædictas habeant, ac omnia, & ſingula, quæ ad dictum officium Vicariatus generalis quomodolibet pertinent, juxta Clementis Prædeceſſoris hujuſmodi, ac præſentium literarum continentiam, & tenorem exercere, & exequi valeant.

Clauſulas hujus bullæ præſervativas apponit.

§.10. Decernentes eaſdem præſentes literas nullatenus de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quocumque defectu, etiam ex eo, quod Miniſter generalis dicti Ordinis, & quicumque alii intereſſe forſan habentes, ad præmiſſa vocati non fuerint, nec illis conſenſerint, notari, vel alias quomodolibet impugnari, neque ſub quibuſvis revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam a Sede prædicta emanatis, & imposterum emanandis comprælhendi poſſe, ſed illas ſemper validas, & efficaces eſſe, & fore, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri; Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obſtantibus derogat.

§.11. Non obſtantibus præmiſſis, necnon Apoſtolicis, ac in Synodalibus, Provincialibus, & univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Generali, & Provincialibus Miniſtris, Superioribus, Definitoribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac alias quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die 14. Auguſti 1613. Pontificatus noſtri Anno IX.

Dat. die 14. Auguſt. 1613. An. IX.

CXLIX.

Approbatio Conſtitutionis Clementis VIII. ſuper confirmatione Congregationis Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, primitivam Regulam obſervantium, cum adjectione duorum votorum, ultra alia vota ipſius Ordinis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QUæ pie, & ſancte a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris circa regularium perſonarum ſtatum facta ſunt, eo libentius approbamus, quo exinde majorem in Eccleſia Dei utilitatem proventuram eſſe ſperamus.

Enarratio Cõſtitut. Clem. VIII.

§.1. Quare cum fe. recor. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter, unam Congregationem Fratrum Diſcalceatorum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captivorum, qui primitivam Regulam prædicti Ordinis perpetuo obſervent, in Regnis Hiſpaniarum per unum Miniſtrum Provincialem eligendum ex eiſdem Fratribus Diſcalceatis regendam, & gubernandam, motu proprio, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine erexerit, eamque ſic erectam ab aliis Provinciis prædicti Ordinis modificatæ regulæ perpetuo ſejunxerit, ipſoſque Fratres, ac eorum domos ab omni, & quacumque juriſdictione, viſitatione, & ſuperioritate tam Commiſſarii Generalis, quam

quam aliorum Miniſtrorum Provincialium, ac aliorum quorumcumq; Superiorum modificatæ regulæ ejuſdem Ordinis perpetuo exemerit, ac ſub obedientia, & ſuperioritate Miniſtri Generalis dicti totius Ordinis perpetuo ſubeſſe voluerit, aliaque fecerit, ac alia a tunc, & pro tempore exiſtente Sedis Apoſtolicæ in dictis Regnis exiſtente Nuncio fieri mandaverit, prout in literis dicti Prædeceſſoris deſuper die 20. Auguſti Pontificatus ſui Anno Octavo confectis plenius continetur, ipſique Fratres Diſcalceati, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, ac obedientiæ, paupertatis, & caſtitatis vota pertinent, fideliter, ut accepimus, obſervaverint.

Confirmatio d. Conſtit.

§.2. Nos dictos Fratres Diſcalceatos, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon tenorem dictarum literarum, perinde acſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus dictæ Congregationis nomine Nobis hac in parte humiliter porrectis inclinati, ex ſententia dilectorum filiorum noſtrorum Octavii tituli Sanctæ Sabinæ Bandini, & Joannis Garſiæ tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negocium mature examinandum, & Nobis referendum commiſimus, literas dicti Clementis Prædeceſſoris cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & decretis, ac derogationibus, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illiſque robur Apoſtolicæ confirmationis adiicimus, illaſque ab omnibus, & ſingulis, ad quos pertinet, & in futurum pertinebit, obſervari volumus, & mandamus.

Adjunctio duorum votorum.

§.3. Quoniam vero Religioſos inter alias humilitatis præcipue virtutem habere oportet, eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, & ordinamus, quod dictæ Congregationis Fratres, qui de cætero profitebuntur, ultra alia vota tempore ejuſdem profeſſionis emittenda, aliud votum etiam emittant, videlicet ſe directe, vel indirecte per ſe, aut per alios, intra dictam Congregationem, prælationem aliquam, aut officium, per Conſtitutionem prætendi prohibitum, numquam prætenſuros: Et pariter extra eamdem Congregationem, neque directe, neque indirecte per ſe, aut per alios, ullam prælationem prætenſuros, vel oblatam acceptaturos, niſi præcepto ejus, qui eis præcipere poterit, adſtringantur, profeſſi tamen, ſi voluerint, juxta eamdem formam idem votum emittant.

Diſpenſatio illorum votorum prohibetur.

§.4. Decernentes ſuper hujuſmodi voto diſpenſari minime poſſe, neque illud commutari, non ſecus ac cætera ſubſtantialia vota Religionis.

Contrariis derogatur.

§.5. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædeceſſor in literis ſuis prædictis voluit non obſtare.

Tranſumptis fides datur.

§.6. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 10. Febr. 1610. An.V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 10. Februarii 1610. Pont. noſtri Anno V.

CL.

Declaratio reſervationis Beneficiorum per aſſequutionem pacificam vacaturorum.

Cauſæ hujus Conſtit.

§.1. SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter Dominus Paulus divina Providentia Papa Quintus, qui in craſtinum ejus aſſumptionis ad ſummi Apoſtolatus apicem veſtigiis fælicis recor. Benedicti XII., & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum ſuorum inhærendo, omnia, & ſingula Beneficia Eccleſiaſtica per pacificam aſſequutionem quorumcumque aliorum per Sanctitatem ſuam, ſeu ejus auctoritate conferendorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum, & ex tunc vacatura ordinationi, & diſpoſitioni ſuæ, cum decreto irritanti deſuper appoſito, inter alia duxit reſervanda, & cui ex fide dignorum relatione innotuit, quod plerique de Beneficiis Eccleſiaſticis, præſertim curam animarum habentibus, ſeu alias perſonalem reſidentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, Apoſtolica auctoritate proviſi, ſeu providendi, ante illorum aſſequutionem, alia cum eiſdem incompatibilia Beneficia Eccleſiaſtica per eos tunc obtenta in fraudem reſervationis, & decreti prædictorum reſignabant, ſeu dimittebant.

Declaratio reſervationis Beneficiorum per aſſequutionem pacificam vacaturorum.

§.2. Cupiens opportunum ſuper his remedium adhibere, voluit, decrevit, & declaravit, quod impoſterum quibuſvis perſonis de aliquibus Beneficiis Eccleſiaſticis tunc vacantibus, ſeu vacaturis per Sanctitatem Suam, aut ejus auctoritate provideri, ipſoſque proviſos, ſeu providendos intra vacationis, & proviſionis, ſeu aſſequutionis eorumdem beneficiorum tempora, quæcumque alia cum illis incompatibilia Beneficia Eccleſiaſtica, ſæcularia, vel quorumvis Ordinum, ac etiam Hoſpitalium regularia, per eos tunc obtenta, nulla ſpeciali, & expreſſa de eiſdem in proviſionibus prædictis facta mentione, ſimpliciter, vel cauſa permutationis, ac alias quomodolibet, ſive in Sanctitatis Suæ, vel alterius Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, aut Legatorum, vel Nunciorum dictæ Sedis, ſive Ordinariorum, vel aliorum collatorum quorumcumque manibus reſignare, ſeu dimittere, aut juribus ſibi in illis, vel ad illa

com-

Digitized by Google

competentibus cedere contigerit, omnes, & ſingulæ conceſſiones, collationes, proviſiones, & quævis aliæ diſpoſitiones de beneficiis, ſeu juribus ſic reſignandis, dimittendis, & cedendis pro tempore faciendæ, cum inde ſequutis quibuſcumque, caſſæ, & irritæ, nulliuſque roboris, vel momenti exiſtant, nec cuiquam ſuffragentur, ſed beneficia, & jura, ut præfertur, reſignata, dimiſſa, & ceſſa eo ipſo vacent, & vacare, ac ſub reſervatione, & priori decreto præfatis, quæ Sanctitas Sua, etiam quoad hoc extendit, & ampliavit, compræhenſa cenſeantur. Ita quod de illis per alium, quam eamdem Sanctitatem Suam, vel pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem nullatenus diſponi poſſit in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi per pacificam aſſequutionem aliorum beneficiorum hujuſmodi vere, & realiter vacaviſſent.

Clauſula ſublata &c. §.3. Decernentes ſic per quoſcumque Judices, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, dictæque Sedis Legatos, & Nuncios, ſublata &c. judicari, & definiri debere, irritumque &c. attentari.

Papæ ſubſcr. Placet, publicetur, & deſcribatur C.

CLI.

Literæ Proceſſus in die Cœnæ Domini.

Quoad omnia quaſi Capitula hujus bullæ, (ultra Extravagan. 3. Pauli II., & Extravag. 5. Sixti IV. in tit. de Pœnitent., & remiſſionibus) habes in Urbani V. Conſtitut. III. Apoſtolatus. *Tom. III. Par. II. fol. 325. Julii II. Conſtit. XXX.* Conſueverunt. *Tom. III. Par. III. fol.* 319. *Pauli III. Conſtitut. X.* Conſueverunt. *Tom. IV. Par. I. fol.* 140., *& Gregorii XIII. Conſtit. CXLVII.* Conſueverunt. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 27.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Conſueverunt Rom. Pontif. hac die ejuſmodi bullam edere ex cauſis hic expreſſis. Paſtoralis Romani Pontificis vigilantia, & ſolicitudo, cum in omni Chriſtianæ Reipublicæ pace, & tranquillitate procuranda, pro ſui muneris officio aſſidue verſatur, tum potiſſimum in catholicæ fidei, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, unitate, atque integritate retinenda, & conſervanda, maxime elucet. Nimirum, ut fideles Chriſti non ſint parvuli fluctuantes, neque circumferantur omni vento doctrinæ in nequitia hominum, ad circumventionem erroris, ſed omnes occurrant in unitatem fidei, & agnitionis filii Dei in virum perfectum, neque ſe in hujus vitæ ſocietate, & communione lædant, aut inter ſe alter alteri offenſionem præbeat, ſed potius in vinculo charitatis conjuncti, tanquam unius corporis membra ſub Chriſto capite, ejuſque in terris Vicario Romano Pontifice Beatiſſimi Petri Succeſſore, a quo totius Eccleſiæ unitas dimanat, augeantur in ædificatione, atque ita divina gratia adiutrice, ſic præſentis vitæ quiete gaudeant, ut futura quoque beatitudine perfruantur. Ob quas ſane cauſas Romani Pontifices Prædeceſſores Noſtri, hodierna die, quæ anniverſaria Dominicæ Cœnæ commemoratione ſolemnis eſt, ſpiritualem Eccleſiaſticæ diſciplinæ gladium, & ſalutaria Juſtitiæ arma per Miniſterium ſummi Apoſtolatus ad Dei gloriam, & animarum ſalutem ſolemniter exercere conſueverunt. Nos igitur, quibus nihil optabilius eſt, quam fidei inviolatam integritatem, publicam pacem, & Juſtitiam, Deo auctore, tueri vetuſtum, & ſolemnem hunc morem ſequentes.

§.1. Excommunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei Omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac Noſtra quoſcumque Huſſitas, Vuichlephiſtas, Luteranos, Zuinglianos, Calviniſtas, Ugonottos, Anabaptiſtas, Trinitarios, & a chriſtiana fide Apoſtatas, ac omnes, & ſingulos alios Hæreticos, quocumque nomine cenſeantur, & cujuſcumque ſectæ exiſtant, ac eis credentes, eorumque receptatores, fautores, & generaliter quoslibet illorum defenſores, ac eorumdem libros hæreſim continentes, vel de Religione tractantes, ſine auctoritate Noſtra, & Sedis Apoſtolicæ ſcienter legentes, aut retinentes, imprimentes, quomodolibet defendentes, ex quavis cauſa publice, vel occulte, quovis ingenio, vel colore, nec non Schiſmaticos, & eos, qui ſe a Noſtra, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis obedientia pertinaciter ſubtrahunt, vel recedunt. Itaque excommunicantur Hæretici cujuſcumque ſectæ, eorumdem fautores libros legentes, tenentes, aut imprimentes, & Schiſmatici.

§.2. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & ſingulos, cujuſcumque ſtatus, gradus, ſeu conditionis fuerint, Univerſitates vero, Collegia, & Capitula quocumque nomine nuncupentur, interdicimus ab ordinationibus, ſeu mandatis Noſtris, ac Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium ad univerſale futurum Concilium appellantes, nec non eos, quorum auxilio, vel favore appellatum fuerit. Appellantes a Pont. ad futurum Concilium, eorumque fautores.

§.3. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Curſarios, ac Latrunculos maritimos, diſcurrentes Mare Noſtrum præcipue a Monte Argentario uſque ad Terracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores, & defenſores. Piratas, atque eorum receptatores, & fautores.

§.4. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & ſingulos, qui Chriſtianorum quorumcumque navibus, tempeſtate, ſeu in tranſverſum (, ut dici ſolet) jactatis, vel quoquo modo naufragium paſſis, ſive in ipſis navibus, ſive ex eiſdem ejecta in mari, vel in litore inventa, cujuſcumque generis bona, tam in Noſtris Tyrrheni, & Adriatici, quam in cæteris cujuſque maris Regionibus, & litoribus, ſurripuerint, ita ut nec ob quodcumque privile- Naufragorum Chriſtianorũ cujuſcumque generis bona, & in littoribus inventa, ſurripientes.

gium, conſuetudinem, aut longiſſimi, etiam immemorabilis temporis poſſeſſionem, ſeu alium quemcumque prætextum excuſari poſſint.

Imponentes nova pedagia & gabellas, vel ear augentes.

§. 5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris ſuis nova Pedagia, ſeu Gabellas, præterquam in caſibus ſibi a jure, ſeu ex ſpeciali Sedis Apoſtolicæ licentia permiſſis, imponunt, vel augent, ſeu imponi, vel augeri prohibita exigunt.

Falſific. liter. Apoſtol. aut ſuppl. a quocumq; auctoritatem habẽte ſignat ar.

§. 6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falſarios literarum Apoſtolicarum, etiam in forma Brevis, ac ſupplicationum, gratiam, vel juſtitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S.R.E. Vice-Cancellarios, ſeu gerentes vices eorum, aut de mandato ejuſdem Pontificis ſignatarum, nec nun falſo publicantes literas Apoſtolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falſo ſignantes ſupplicationes hujuſmodi ſub nomine Romani Pontificis, ſeu Vice-Cancellarii, aut gerentium vices prædictorum.

Deferentes arma & alia ad uſum belli inſtrumenta ad Turcas, vel alios Chriſtiani nominis inimicos, & quæ ad Reipub. Chriſtianæ ſtatum pertinentia, iiſdem in damnum Chriſtianorum nunciantes.

§. 7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Chriſtiani nominis hoſtes, & inimicos, vel hæreticos per noſtras, ſive hujus Sanctæ Sedis ſententias expreſſe, vel nominatim declaratos, deferunt, ſeu tranſmittunt, equos, arma, ferrum, filum ferri, ſtamnum, chalybem, omniaque Metallorum genera, atque bellica inſtrumenta, lignamina, canapem, funes tam ex ipſo canape, quam alia quacumque materia, & ipſam materiam, aliaque hujuſmodi, quibus Chriſtianos, & Catholicos impugnant, nec non illos, qui per ſe, vel alios de rebus ſtatum Chriſtianæ Reipublicę concernentibus, in Chriſtianorum perniciem, & damnum ipſos Turcas, & Chriſtianæ Religionis inimicos, nec non hæreticos, in damnum Catholicæ Religionis, certiores faciunt, illiſque ad id auxilium, conſilium, vel favorem quomodolibet præſtant. Non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, quibuſvis perſonis, Principibus, Rebuſpublicis, per Nos, & Sedem prædictam haſtenus conceſſis, de hujuſmodi prohibitione expreſſam mentionem non facientibus.

Impedientes eos, qui victualia, & alia neceſſaria Romam convehunt.

§. 8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, ſeu invadentes eos, qui victualia, ſeu alia ad uſum Romanę Curię neceſſaria adducunt, ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, ſeu perturbant, ſeu hæc facientes defendunt per ſe, vel alios, cujuſcumque fuerint ordinis, præeminentiæ, conditionis, & ſtatus, etiamſi Pontificali, ſeu Regali, aut alia quavis Eccleſiaſtica, vel mundana præfulgeant dignitate.

Ad Sedẽ Ap. venientes vel ab ea recedẽn. ſua, aut aliorum opera lædentes, & ſine juriſdictione vexan in Curia commorantes.

§. 9. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apoſtolicam venientes, & recedentes ab eadem, ſua, vel aliorum opera interficiunt, mutilant, ſpoliant, capiunt, detinent, nec non illos omnes, qui Juriſdictionem ordinariam, vel delegatam a Nobis, vel noſtris Judicibus non habentes, illam ſibi temere vendicantes, ſimilia contra morantes in eadem Curia audent perpetrare.

Romipetas, ac Pereg. & in Urbe morantes, vel abeuntes lædẽtes.

§. 10. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, ſeu deprædantes Romipetas, ſeu Peregrinos ad Urbem cauſa devotionis, ſeu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipſa recedentes, & in his dantes auxilium, conſilium, vel favorem.

Offendentes S.R.E. Cardinales & alios Prælatos.

§. 11. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hoſtiliter inſequentes S.R.E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, Sediſque Apoſtolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eos a ſuis Diœceſibus, Territoriis, Terris, ſeu Dominiis ejicientes: Nec non ea mandantes, vel rata habentes, ſeu præſtantes in eis auxilium, conſilium, vel favorem.

Ad Rom. Cur. pro negotiis ſuis recurrentes per ſe vel per alios lædentes.

§. 12. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per ſe, vel per alios, perſonas Eccleſiaſticas quaſcumque, vel ſęculares ad Romanam Curiam ſuper eorum cauſis, & negociis recurrentes, ac illa in eadem Curia proſequentes, aut procurantes, negociorumque geſtores, Advocatos, Procuratores, & Agentes, ſeu etiam Auditores, vel Judices ſuper dictis cauſis, vel negociis deputatos, occaſione cauſarum, vel negociorum hujuſmodi, occidunt, ſeu quoquomodo percutiunt, bonis ſpoliant, ſeu qui per ſe, vel per alios directe, vel indirecte delicta hujuſmodi committere, exequi, vel procurare, aut in eiſdem auxilium, conſilium, vel favorem præſtare non verentur, cujuſcumque præeminentiæ, & dignitatis fuerint.

Appellantes a gravamine vel futura executione literarum Ap. ad laicam poteſtatem.

§. 13. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes tam Eccleſiaſticos, quam ſæculares cujuſcumque dignitatis, qui prætexentes frivolam quandam appellationem a gravamine, vel futura exequutione literarum Apoſtolicarum, etiam in forma Brevis tam gratiam, quam juſtitiam concernentium: Nec non citationum, inhibitionum, ſequeſtrorum, monitoriorum, proceſſuum, exequutorialium, & aliorum decretorum, a Nobis, & Sede prædicta, ſeu Legatis, Nunciis, Præſidentibus, Palatii Noſtri, & Cameræ Apoſtolicæ Auditoribus, Commiſſariis, aliiſque Judicibus, & Delegatis Apoſtolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanaverint, aut alias ad Curias ſæculares, & laicam poteſtatem recurrunt, & ab ea, inſtante etiam Fiſci Procuratore, vel Advocato, appellationes hujuſmodi admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, ſequeſtra, monitoria, & alia prædicta capi, & retineri faciunt. Quive illa ſimpliciter, vel ſine eorum beneplacito, & conſenſu, vel examine exequutioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notariis ſuper hujuſmodi literarum, & Proceſſuum exequutione, inſtrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti cujus intereſt, tradere debeant, impediunt, vel prohibent,

bent, ac etiam partes, ſeu eorum agentes, conſanguineos, affines, ſamiliares, Notarios, exequutores, & ſubſequutores literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum prædictorum capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, es Civitatibus, Locis, & Regnis ejiciunt, bonis ſpoliant, perterreſaciunt, concutiunt, & comminantur per ſe, vel alium, ſeu alios publice, vel occulte, quive alias quibuſcumque perſonis io genere, vel in ſpecie, ne pro quibuſvis eorum negociis proſequendis, ſeu gratiis, vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recurſum habeant, ſeu gratias ipſas, vel literas a dicta Sede impetrent, ſeu impetratis utantur, directe, vel indirecte prohibere, ſtatuere, ſeu mandare, vel eas apud ſe, aut Notarios, ſeu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere præſumunt.

Executionem literarũ Ap. aut aliarum expeditionum impedientes, & prohibentes ad gratias impetrandas, accedentes.

§ 14. Itam escommunicamus & anathematizamus omnes, & ſingulos, qui per ſe, vel alios auctoritate propria, ac de facto, quarumcumque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apoſtolicarum prætextu, beneficiales, & decimarum, ac alias cauſas ſpirituales, & ſpiritualibus annexas, ab Auditoribus, & Commiſſariis noſtris, aliiſque Judicibus Eccleſiaſticis avocant, illarumve curſum, & audientiam, ac perſonas, conventus, collegia, cauſas ipſas proſequi volentes impediunt, ac ſe de illarum cognitione, tamquam Judices interponunt. Quive partes actrices, quæ illis committi fecerunt, & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel conſentiendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, a cenſuris, & pęnis in illis contentis abſolvi, per ſtatutum, vel alias compellunt, vel exequutionem literarum Apoſtolicarum, ſeu exequutorialium, proceſſuum, ac decretorum prædictorum quomodulibet impediunt, vel ſuum ad id favorem, conſilium, aut aſſenſum præſtant, etiam prætextu violentiæ prohibendæ, vel aliarum prætenſionum, ſeu etiam donec ipſi ad Nos informandos, ut dicunt, ſupplicaverint, aut ſupplicari fecerint, niſi ſupplicationes hujuſmodi coram Nobis, & Sede Apoſtolica legitime proſequantur, etiamſi talia committentes fuerint Præſidentes Cancellariarum, Conſiliorum, Parlamentorum, Cancellarii, Vicecancellarii, Conſiliarii ordinarii, vel estraordinarii quorumcumque Principum ſæcularium, etiamſi Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacumque præfulgeant dignitate, aut Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates Commendatarii, ſeu Vicarii fuerint.

Judices ſæculares, qui eccleſiaſt. perſonas trahunt ad ſua tribunalia, quique eccleſiaſt. libertatem in aliquo perturbant.

§.15. Quive es eorum prætenſo officio, vel ad inſtantiam partis, aut aliorum quorumcumque perſonas Eccleſiaſticas, Capitula, Conventus, collegia Eccleſiarum quarumcumque coram ſe ad ſuum Tribunal, Audientiam, Cancellariam, Conſilium, vel Parlamentum, præter juris Canonici diſpoſitionem, trahunt, vel trahi faciunt, vel procurant directe, vel indirecte, quovis quæſito colore, nec non qui ſtatuta, ordinationes, Conſtitutiones, pragmatieas, ſeu quævis alia decreta in genere, vel in ſpecie ea quavis cauſa, & quovis quæſito colore, ac etiam prætestu cujuſvis conſuetudinis, aut privilegii, vel alias quomodolibet ſecerint, ordinaverint, & publicaverint, vel ſactis, & ordinatis uſi fuerint, unde libertas Eccleſiaſtica tollitur, ſeu in aliquo læditur, vel deprimitur, aut alias quovis modo reſtringitur, ſeu Noſtris, & dictæ Sedis, ac quarumcumque Eccleſiarum juribus quomodolibet directe, vel indirecte taeite, vel espreſſe præjudicatur.

Imped. Præl. ne ſua juriſdict. utantur, quiq; illorum & deleg. judicia eludentes ad Curia ſæcularia recurrunt, aut contra illos aliquid decernunt, præſtiſque auxilium.

§.16. Necnon qui Archiepiſcopos, Epiſcopos, alioſque Superiores, & inferiores Prælatos, & omnes alios quoſcumque Judices Eccleſiaſticos ordinarios quomodolibet hac de cauſa directe, vel indirecte, carcerando, vel moleſtando eorum agentes, procuratores, familiares, nec non conſanguineos, & affines, aut alias impediunt, quominus ſua juriſdictione Eccleſiaſtica contra quoſcumque utantur, ſecundum quod Canones, & ſacræ Conſtitutiones Eccleſiaſticæ, & decreta Conciliorum generalium, & præſertim Tridentini ſtatuunt, ac etiam eos, qui poſt ipſorum ordinariorum, vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque ſententias, & decreta, aut alias fori Eccleſiaſtici Judicium eludentes, ad Cancellarias, & alias Curias ſæculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata etiam pœnalia, ordinariis, aut delegatis prædictis decerni, & contra illos esequi procurant, eos quoque qui hæc decernunt, & exequuntur, ſeu dant auxilium, conſilium, patrocinium, & favorem in eiſdem.

Uſurpantes Sedis Apoſt. & quarumcumque Eccl. juriſdictiones, vel etiam fructus ſequeſtrantes.

§.17. Quive juriſdictiones, ſeu fructus, redditus, & proventus ad Nos, & Sedem Apoſtolicam, & quaſcumque Eccleſiaſticas perſonas ratione Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum pertinentes uſurpant, vel etiam quavis occaſione, vel cauſa ſine Romani Pontificis, vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expreſſa licentia ſequeſtrant.

Imponentes decimas & alia onera perſonis Eccleſiaſt. Eccleſiis, Monaſteriis, aut eorum fructibus.

§.18. Quive collectas, decimas, talleas, præſtantias, & alia onera Clericis, Prælatis, & aliis perſonis Eccleſiaſticis, ac eorum, & Eccleſiarum, Monaſteriorum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujuſmodi, abſque ſimili Romani Pontificis ſpeciali, & expreſſa licentia, imponunt, & diverſis etiam exquiſitis modis exigunt, aut ſic impoſita, etiam a ſponte dantibus, & concedentibus, recipiunt. Nec non qui per ſe, vel alios directe, vel indirecte prædicta facere, esequi, vel procurare, aut in eiſdem ausilium, conſilium, vel favorem præſtare non verentur, cujuſcumque ſint pręeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut ſtatus, etiamſi Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, ſeu Principes, Duces, Comites, Barones, & alii potentatus quicumque, etiam Regnis, Provinciis, Civitatibus, & Terris quoquo modo Præſidentes, Conſiliarii, & Senatores, aut quavis, etiam Pontificali dignitate inſigniti. Innovantes de-

decreta ſuper his per ſacros Canones, iam in Lateranenſi noviſſime celebrato, quam aliis Conciliis generalibus edita, etiam cum cenſuris, & pœnis in eis contentis.

Judices ſeculares, qui ſe interponunt in cauſis capitalibus, ſeu criminalibus cōtra eccleſiaſt. perſonas.

§. 19. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoſcumque Magiſtratus, & Judices, Notarios, Scribas, Exequutores, Subſequutores quomodolibet ſe interponentes in cauſis capitalibus, ſeu criminalibus contra perſonas Eccleſiaſticas, illas proceſſando, banniendo, capiendo, ſeu ſententias contra illas proferendo, vel exequendo, ſine ſpeciali, ſpecifica, & expreſſa hujus Sanctæ Sedis Apoſtolicæ licentia, quique ejuſmodi licentiam ad perſonas, & caſus non expreſſos extendunt, vel alias illa perperam abutuntur, etiamſi talia committentes fuerint Conſiliarii, Senatores, Præſidentes, Cancellarii, Vicecancellarii, aut quovis alio nomine nuncupati.

Occupantes bona, aut terras Eccleſiæ Romanæ & illius juriſdictionem uſurpantes.

§. 20. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per ſe, ſeu alios, directe, vel indirecte, ſub quocumque titulo, vel colore, invadere, deſtruere, occupare, & detinere præſumpſerint, in totum, vel in partem, Almam Urbem, Regnum Siciliæ, Inſulas Sardiniæ, & Corſicæ, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Thuſcia, Ducatum Spoletan., Comitatum Venayſinum, Sabinen. Marchiæ Anconitanæ, Maſſæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & maritimas Provincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras ſpecialis commiſſionis Arnulfirum, Civitateſque Noſtras Bononiam, Cæſenam, Ariminum, Beneventum, Peruſium, Avinionem, Civitatem Caſtelli, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alias Civitates, Terras, & loca, vel jura ad ipſam Romanam Eccleſiam pertinentia, dictæque Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjecta, nec non ſupremam juriſdictionem in illis, Nobis, & eidem Romanæ Eccleſiæ competentem, de facto uſurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis præſumunt, nec non adhærentes, fautores, & defenſores eorum, ſeu illis auxilium, conſilium, vel favorem quomodolibet præſtantes.

Hæc bulla quouſque liget.

§. 21. Volumus præſentes Noſtros proceſſus, ac omnia, & quæcumque his literis contenta, quouſque alii hujuſmodi proceſſus a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore exiſtente fiant, aut publicentur, durare, ſuoſque effectus omnino ſortiri.

Abſolutio Papæ reſervatur.

§. 22. Cæterum a prædictis ſententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo conſtitutus, nec etiam tunc, niſi de ſtando Eccleſiæ mandatis, & ſatisfaciendo cautione præſtita, abſolvi poſſit, etiam prætextu quarumvis facultatum, & indultorum quibuſcumque perſonis eccleſiaſticis, ſæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum Regularibus, etiam Epiſcopali, vel alia majori dignitate præditis, ipſiſque Ordinibus, & eorum Monaſteriis, Conventibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hoſpitalibus, & locis piis, nec non laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per Nos, & dictam Sedem, ac cujuſvis Concilii decreta, verbo, literis, aut alia quacumque ſcriptura in genere, & in ſpecie conceſſorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

Excommunicatos abſolvere præſumentes puniuntur.

§. 23. Quod ſi forte aliqui contra tenorem præſentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui abſolutionis beneficium impendere de facto præſumpſerint, eos excommunicationis ſententia innodamus, gravius contra eos, ſpiritualiter, & temporaliter, prout expedire noverimus, proceſſuri.

Papæ abſolutio non comprehendit eos qui a præmiſſis non deſtiterint, &c.

§. 24. Declarantes, ac proteſtantes quamcumque abſolutionem, etiam ſolemniter per Nos faciendam, prædictos excommunicatos ſub præſentibus comprehenſos, niſi prius a præmiſſis cum vero propoſito ulterius ſimilia non committendi, deſtiterint, ac quoad eos, qui contra Eccleſiaſticam libertatem, ut præmittitur, ſtatuta fecerint, niſi prius ſtatuta, ordinationes, conſtitutiones pragmaticas, & decreta hujuſmodi publice revocaverint, & ex Archiviis, ſeu capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri, & caſſari, ac Nos de revocatione hujuſmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter ſuffragari, quin etiam per hujuſmodi abſolutionem, aut quoſcumque alios actus contrarios, tacitos, vel expreſſos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam Noſtram, vel Succeſſorum Noſtrorum quantocumque tempore continuatam, in præmiſſis omnibus, & ſingulis, ac quibuſcumque juribus Sedis Apoſtolicæ, ac S. R. E. undecumque, & quandocumque quæſitis, vel quærendis, nullatenus præjudicari poſſe, aut debere.

Derogatio omnium contrariorum.

§. 25. Non obſtantibus privilegiis, indulgentiis, indultis, & literis Apoſtolicis, generalibus, vel ſpecialibus, ſupradictis, vel eorum alicui, ſeu aliquibus aliis cujuſcumque ordinis, ſtatus, vel conditionis, dignitatis, & præeminentiæ fuerint, etiamſi, ut præmittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, ſeu quavis Eccleſiaſtica, & mundana præfulgeant dignitate; vel eorum Regnis, Provinciis, Civitatibus, ſeu locis a prædicta Sede, ex quavis cauſa, etiam per viam contractus, aut remunerationis, & ſub quavis alia forma, & tenore, ac cum quibuſvis clauſulis, etiam derogatoriarum derogatoriis conceſſis, etiam continentibus, quod excommunicari, anathematizari, vel interdici non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem, nec non conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac præſcriptionibus quantumcumque longiſſimis, & aliis quibuslibet obſervantiis, ſcriptis, vel non ſcriptis, per quæ contra hos Noſtros proceſſus, ac ſententias, quo minus includantur in eis, ſe juvare valeant, vel tueri. Quæ omnia quoad hoc, eorum omnium tenores, acſi ad verbum, nihil penitus

nitus omiſſo, insererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Publicationis in Urbe effectus.

§.26. Ut vero præſentes Noſtri proceſſus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, chartas, ſeu membranas Proceſſus ipſos continentes, valvis Eccleſiæ Sancti Joannis Lateranen., & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe appendi faciemus, ut ii, quos proceſſus hujuſmodi concernunt, quod ad ipſos non pervenerint, aut, quod ipſos ignoraverint, nullam poſſint excuſationem prætendere, aut ignorantiam allegare, cum non ſit veriſimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Juſſio alibi quoque eam publicandi.

§.27. Inſuper, ut proceſſus ipſi, & præſentes literæ, ac omnia, & ſingula in eis contenta eo fiant notiora, quo in pleriſque Civitatibus, & locis fuerint publicata, univerſis, & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & locorum ordinariis, & Prælatis ubilibet conſtitutis, per hæc ſcripta committimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, ut per ſe, vel per alium, ſeu alios, præſentes literas, poſtquam eas receperint, ſeu earum habuerint notitiam, ſemel in anno, aut ſi expedire viderint, etiam pluries in Eccleſiis ſuis, dum in eis major Populi multitudo ad divina convenerit, ſolemniter publicent, & ad Chriſtifidelium mentes reducant, nuncient, & declarent.

Quicumque audiunt confeſſiones apud ſe has literas habeant.

§.28. Cæterum Patriarchæ, Archiepiſcopi, Epiſcopi, aliique locorum ordinarii, & Eccleſiarum Prælati, nec non rectores, cæterique curam animarum exercentes, ac Præsbyteri ſæculares, & quorumvis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confeſſiones, quavis auctoritate deputati, tranſumptum præſentium literarum penes ſe habeant, eaſque diligenter legere, & percipere ſtudeant.

Fides danda tranſumptis.

§.29. Volentes earundem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo Judicis ordinarii Romanæ Curiæ, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eamdem prorſus fidem in Judicio, & extra illud ubique locorum adhibendam fore, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctio pœnalis.

§.30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Noſtræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innovationis, inodationis, declarationis, proteſtationis, ſoblationis, revocationis, commiſſionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 8. Aprilis 1610. An. V.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1610. Sexto Idus Aprilis, Pontificatus Noſtri Anno V.

CLII.

Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati ubique nova Monaſteria de ſola Ordinariorum licentia fundare valeant.

Contrarium generaliter ſtatuerat Clemens Octavus in Conſtitut. CCCVIII. Quoniam *vide hic ſupra fol.14. Congregationem iſtam primo approbavit Clemens VII. in ſua Conſtitut. XLV.* Vota *Tom.IV. Par.I. fol.103.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Eccleſiæ militantis regimini licet immeriti divina diſponente clementia præſidentes, utiliſſimam perfectorum Militum Chriſti multitudinem æxiſtimamus.

Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati commendatur.

§.1. Cum ſicut non ſine ſpirituali gaudio noſtro accepimus, dilecti filii Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli Decollati, in diverſis Mundi partibus pergant aſſidue Deo, & Eccleſiæ ſuæ Sanctæ exhibere famulatum, non ſolum ipſi Deo per orationem, & contemplationem ſedulo vacantes, verum etiam animarum ſalutem, exemplo, doctrina, & Sacramentorum adminiſtratione ſolicite procurantes;

Facultas ejus Superioribus conceditur, ubique nova loca, & Monaſteria conſtruendi de ſola Ordinariorum licentia.

§.2. Cumque indies uberiores fructus ex dictorum Clericorum Religionis propagatione benedicente Domino ſperandi ſint, Nos ad ea, quæ eorumdem Clericorum Religionis augmento cedere poſſunt concedenda, adque ea, quæ illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoſcuntur, removenda, merito propenſiores ſumus. Motu itaque proprio, & ex certa ſcientia, & mera deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Clericorum Regularium prædictorum Superioribus, ut ubique locorum, quilibet in diſtrictu ſuo, domos, & Monaſteria eorum inſtituti Regularis, ſervatis Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini decretis, de ſola Ordinariorum licentia, nullo aliarum perſonarum, cujuſvis Ordinis etiam Regularium, requiſito conſenſu, condere, & fundare valeant, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum.

§.3. Non obſtantibus fel. rec. Clementis Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, *Quoniam ad inſtituta*, ſub datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus ſui Anno XII. aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & cujuſvis alterius Ordinis, etiam juramento &c. roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmamus, & innovamus. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes,

bentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſumptorum.

§. 4. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 8. Maii 1610. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris die 8. Maii 1610. Pont. noſtri Anno VI.

CLIII.

De Magiſtris linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ, a Regularibus in ſuis Studiis habendis.

Hujuſmodi Magiſtros in Studiis generalibus haberi juſſit Clemens V. in clement. 1. de Magiſtr. Vide etiam Conſtitut. XV. Bonifacii VIII. Tom. III. Par. II. fol. 95.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

APoſtolicæ ſervitutis onere infirmitati noſtræ a Domino, inſcrutabili conſilio ejus impoſito, aſſidue admonemur, ſapientibus, & inſipientibus conſtitutos Nos eſſe debitores, ut ſcilicet per miniſterium noſtri Apoſtolatus, qui ſapiunt, quod Sanctus docet Bernardus, non deſipiant, qui non ſapiunt, ſapiant, & qui deſipuerunt, reſipiſcant: quibus verbis inſtrui Nos ſatis perſpicimus, ut fideles in fide, & charitate conſervare, infideles ab infidelitatis tenebris educere, & hæreticos, ac peccatores a perverſitate erroris, ac ſervitute peccati liberare adſpirante gratia Dei, a quo omnem ſapientiam, paſtorali ſolicitudine procuremus.

Cauſa inſtitutionis.

§. 1. Cum vero præceptum Domini lucidum illuminet oculos, ac teſtimonium ejus fidele ſapientiam præſtet parvulis, omni vigilantia procurare debemus, ut Prædicatores, & Doctores verbi Dei ad opus Dei operandum inſtructi reddantur in dies magis, & partes ſuas, quantum cum Domino fieri poteſt, ad gloriam ejus, & utilitatem animarum quotidie melius, & fælicius adimpleant. Cui rei plurimum conducere ſatis conſtat Linguarum cognitionem, Hebraicæ præſertim, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ; hæc enim converſioni infidelium opportuniſſima eſſe dignoſcitur, quando magna eorum pars aut Arabice loquitur, aut intelligit: ac ſi unquam reliquarum trium Linguarum notitia in Eccleſia Dei utilis fuit, diebus noſtris profecto utiliſſima eſt: hoſtis enim humani generis Linguarum ſcientia, ſingulari dono Dei hominibus tradita, ad ipſius Largitoris contumeliam, & fidei ſuæ Catholicæ detrimentum, tunc maxime abutitur.

Inſtitutio Linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ in Studiis Regularium.

§. 2. Quamobrem fel. rec. Clementis Papæ V. Prædeceſſoris noſtri, quantum conditio temporis patitur, veſtigiis inſiſtentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, maturaque deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ Nobis attributæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione ſancimus, ſtatuimus, & ordinamus, ut in cujuſcumque Ordinis, & inſtituti Regularium tam Mendicantium, quam non Mendicantium, etiam quomodolibet exemptorum, & Apoſtolicæ Sedi immediate ſubjectorum Studiis omnibus trium linguarum hujuſmodi, Hebraicæ videlicet, Græcæ, & Latinæ, in majoribus vero, ac celebrioribus, etiam Arabicæ Doctores, Regulares quidem, & ejuſdem Ordinis, ſi in illo harum linguarum ſufficientem notitiam habentes ſint, ſin minus, ſæculares, aut alterius Ordinis Regulares, qui illas actu, & diligenter doceant, habeantur, ſi Studia in Urbibus, & locis exiſtunt, ubi linguarum prædictarum peritos conducendi facultas eſt. Studiis vero locorum, ubi hujuſmodi Doctores deſunt, cum primum in aliis Studiis ubi Linguæ hujuſmodi docebuntur, Scholares tantum profecerint, ut docendis aliis idonei ſint, de iiſdem Scholaribus provideatur.

Deputatio executorum.

§. 3. Quod ut citius, & facilius fieri poſſit, & ſperati fructus ex linguarum hujuſmodi ſtudio appareant, omnibus, & ſingulis Regularium Superioribus ſub indignationis noſtræ pœna eadem auctoritate, tenore præſentium, præcipimus, & mandamus, & ſi ipſi negligentes fuerint, eorumdem Ordinum Regularium apud Nos, & Sedem Apoſtolicam Protectoribus injungimus, eorum conſcientias deſuper onerantes, ut omni cura, & ſolicitudine quanto citius provideant, ut Scholæ linguarum hujuſmodi quamprimum inſtituantur, ac Doctores prædicti deputentur, earumdemque linguarum lectionibus Scholares aſſignentur, qui illis ſedulam, & aſſiduam operam navent.

Privilegium Scholarium, ſtudio dictarū linguarum incumbentium.

§. 4. Hi vero Scholares, ut alacrius huic ſtudio incumbant, volumus, & decernimus, ut in promotione ad Doctoratus gradus, & ad alios ſui Ordinis honores, illi cæteris paribus præferantur, qui in cognitione trium ſaltem linguarum prædictarum profecerint, ita ut ad illas docendas apti ſint.

Derogatio contrariorum.

§. 5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſvis Univerſitatibus, illarumque Rectoribus, ac Ordinibus prædictis, & illorum Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ſe alias in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confir-

matis

Digitized by Google

matis, & innovatis. Quibua omnibua, & ſingulis, eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter eapreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & eapreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio pœnalis.

§.6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſauctionis, ſtatuti, ordinationia, præcepti, mandati, injunctionis, onerationis, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si qois autem hoc attentare præſompſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 31. Julii 1610. An.VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ mileſſimo ſexcenteſimo decimo, pridie Kalendas Augusti, Pontificatus noſtri Anno VI.

CLIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmantur declarationes Statutorum Univerſitatis Mercatorum Civitatis Anconæ per Theſaurarium generalem Reverendæ Cameræ Apoſtolicæ factæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exortis controverſiis ſuper obſervantia privilegiorum Anconitanis Mercatoribus conceſſorum.

§.1. CUM ſicut Nobis nuper expoſitum fuit nomine dilectorum filiorum Communitatis Civitatis noſtræ Anconæ, & Conſulum, & Univerſitatis Mercatorum ejuſdem Civitatis, inter ipſos nonnullæ controverſiæ, & differentiæ ſuper ſtatutis, quibus dicta Univerſitas Mercatorum, & illorum Commercium regitur, & gubernatur, nec non ſuper facultatibua, juribus, & privilegiis eiſdem Mercatoribus per fel. rec. Clementem Papam VIII., ſeu alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros conceſſis, & per Nos etiam confirmatis, & approbatis, & ſuper illorum interpretatione, & obſervantia ortæ fuerint, & oriantur in dies, dictaque Communitas pluries ad Nos recurſum habuerit.

Pontifex Theſaurario Generali decidendas commiſerat.

§.2. Nos tam dictæ Communitatis, quam prædictæ Univerſitatia Mercatorum quieti conſulere, ac omnes differentias, & controverſias tollere cupientes, negotium hujuſmodi dilecto filio Magiſtro Jacobo Serra noſtro, & Cameræ Apoſtolicæ Theſaurario Generali examinandum, terminandum, & componendum commiſimus, & mandavimus.

Qui confirmatis prædictis privilegiis nonnullas addidit declarationes.

§.3. Qui cum interventu Nuntii, Agentis, & Procuratoris dictæ Civitatis, necnon Procuratoris dictorum Conſulum, & Univerſitatis Mercatorum, adhibitis etiam duobus Mercatoribua Urbis in hujuſmodi negotiis apprime verſatis, de communi earumdem partium conſenſu omnibus ſtatutis, privilegiis, juribus, & exemptionibus, nec non omnibus differentiis, & prætenſionibus hinc inde vertentibus plene, & mature diſcuſſis, omnia dicta Capitula, & Statuta dictæ Univerſitatis Mercatorum, quibus eorum Commercium regitur, & gubernatur; nec non omnia jura, eaemptiones, & privilegia eidem Univerſitati conceſſa in ſuo robore, & obſervantia juxta formam literarum Apoſtolicarum deſuper expeditarum inviolata perſiſtere, ac ab omnibus obſervari debere definivit, compoſuit, & terminavit, declarando tamen, & reſurmando dicta ſtatuta in Capitulis infraſcriptis, & modo infraſcripto, videlicet:

Sequuntur declarationes.

§.4. Quia in dictis Statutis ſub Rubrica de terminatione caoſarum capite 24. diſponitur, quod cauſæ primæ inſtaotiæ incipi debeant infra duos menſes eurrentes a die primæ requiſitionis, & pro prima requiſitione dicti Conſules interpretabantur primam inſtantiam ad ſententiam, ideo declaravit, & definivit, quod terminus duorum menſium currat a die primæ petitionis judicialiter factæ. Quodſi pro alicujus cauſæ expeditione oeceſſe eſſet aliquas probationes facere in partibus longinquis, tunc, & eo caſu Conſules, habito reſpectu ad loci diſtantiam, & probationum qualitatem, debeant aſſignare parti unicam tantum dilationem competentem ad probandum, quicquid vult, & poteſt: quæ dilatio ſic aſſignanda non computetur in termino duorum menſium: in reliquis firma remaneant omnia in dicto Capitulo diſpoſita, & contenta. Conſules vero non incurrant pœnam ſcutorum octuaginta, niſi partes in dictis duobus menſibus inſtiterint pro eapeditione. Et quoad Capitulum 21. de eatractione Judicum appellationum, quia contingere poteſt, quod per Conſules, poſtquam ſententiam tulerint definitivam, ſeu interloquutoriam, a qua detur appellatio, recuſent facere extractionem Judicum, imponitur pœna eiſdem Conſulibus ſcutorum octuaginta auri, niſi ſtatim interpoſita appellatione ad partium, ſeu alterius earum inſtantiam non ſecerint extractionem Judicum. Et licet in dicto Capitulo diſponatur, quod Judices extrahendi ſint numero ſeptem, nihilominus juſtis de cauſis redactus fuit numerus ad quinque tantum, firmis remanentibus aliis in dicto Capitulo diſpoſitis, ut ſupra: & in Capitulo 4., in quo diſponitur, quod ea tribus Conſulibus unus ſit Florentinus, alius Ultramarinus, & tertius cujuſvis alterius Nationis, idem Magiſter Jacobus Theſaurarius, quod in numero, & appellatione Florentinorum intelligantur, & compræhendantur non ſolum naturales Florentini ex ipſa Civitate Florentiæ oriundi, ſed etiam omnes alii de ſtatu, ac ſubditi, & Vaſſalli dilecti filii Nobilis Viri Coſmi Hetruriæ ſibi ſubjectæ Magni Ducis, dummodo habeant aliaa qualitates, & conditiones a Capitulis requiſitas, & alias prout in dicta declaratione, & reformatione per dictum Magiſtrum Jacobum Theſaurarium in actis dilecti filii Joannis Jacobi Bulgarini dictæ Cameræ Notarii exhibita plenius dicitur contineri.

§.5. Nos quo declaratio, ant reformatio

Digitized by Google

Pontifex eas confirmat, & ſervari mandat.

tio hujuſmodi firmius ſubſiſtant, & ab omnibus inviolabiliter obſerventur, in præmiſſis providere volentes, illarum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, ſupplicationibus nomine dictæ Communitatis, & Conſulum, ac Univerſitatis Nobis humiliter porrectis inclinati, Declarationem, & Reformationem prędictas juxta limitationes per dictum Magiſtrum Jacobum Theſaurarium, ut præfertur, factas, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, dictaque Capitula, & Statuta cum declaratione, & reformatione præmiſſis, nec non privilegia, exemptiones, facultates, & jura ad majorem cautelam perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus, ac ab omnibus obſervari volumus, & mandamus.

Clauſulæ.

§.6. Sicque, & non alias per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obſtantibus omnibus, quæ in dictis literis Apoſtolicis prædictus Clemens, & alii Prædeceſſores prædicti, ac Nos in noſtris literis voluimus non obſtare, Quibus omnibus, & ſingulis, illorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Auguſti 1610. An.VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die 3. Auguſt. 1610. Pontificatus noſtri Anno VI.

CLV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio nonnullorum Statutorum circa Dotes pro Univerſitate Hebræorum de Urbe.

PAULUS PAPA QUINTUS

Univerſitati Hebræorum in alma Urbe noſtra commorantium viam veritatis agnoſcere, & agnitam cuſtodire.

Vicarius Papæ nonnulla ſtatuit ſuper dotibus mulierũ Hebræarum.

§.1. EXponi Nobis nuper feciſtis, quod vos cupientes circa Dotes Mulierum in melius reformare nonnulla Capitula, ordinationes, & reformationes ſuper iis condidiſtis, quæ a dilecto filio in Urbe noſtra Vicario in ſpiritualibus generali, ejoſque Vicegerente approbata fuerunt.

Eaque confirmari petunt a Pontifice.

§.2. Ut autem firmius ſubſiſtant, & ab omnibus inviolabiliter obſerventur, Apoſtolicæ noſtræ confirmationis patrocinio communiri ſummopere deſideratis; Ideo Nobis humiliter ſupplicari feciſtis, ut vobis in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur,

Confirmat Paulus.

§.3. Nos igitur vos ſpecialis gratiæ favore proſequi volentes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, Capitula, ordinationes, & reformationes circa dotes, ut præfertur, factas, nec non omnia, & ſingula in illis contenta, licita tamen, & honeſta, ac juri, & bonis moribus, & Eccleſiaſticæ libertati non repugnantia, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium confirmamus, & approbamus, ac illis inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, illaque, nec non omnia, & ſingula in illis, ut præfertur, contenta, ab omnibus, quos concernunt, & concernere poſſunt quomodolibet in futurum, ſub pœnis in eiſdem Capitulis expreſſis obſervari debere volumus, & mandamus.

Clauſulæ.

§.4. Irritumque, & Inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, in contrarium præmiſſorum quomodolibet facientibus quibuſcumque.

Dat. die 7. Auguſti 1610. An.VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 7. Auguſti 1610. Pontificatus noſtri Anno VI.

CLVI.

Quod Fratres Tertii Ordinis Sancti Franciſci de Pœnitentia nuncupati Familiæ Ultramontanæ habitum humilis panni, diſtinctique coloris a Fratrum Sancti Franciſci de Paula habitu geſtare, teneantur.

De hoc Tertio, & aliis S. Franciſci Aſſiſienſis Ordinibus, vide Honorii III. Conſtitut. LXVII. Solet. *Tom. III. fol.* 229. *Ordinem autem Sancti Franciſci de Paula primo approbavit Sixtus IV. in ſua Conſtitut. VI.* Sedes, *Tom. III. Par. II fol.* 136.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter graves paſtoralis officii noſtri curas, quibus aſſidue premimur, hæc potiſſimum Nos urget, ut Chriſtifideles præſertim regularem vitam profitentes, ſemotis litium anfractibus, unanimi voce ſub concordiæ legibus Altiſſimo vota exolvant, & ſi quæ inter eos ortæ ſint lites, & diſcordiæ, illæ prout jus, & æquitas poſtulant liminentur, & ne in futurum reſurgant, opportunis remediis provideatur.

Orta fuit differentia inter Fratres Tertii Ordinis S. Franciſci, & Fratres Sancti

§.1. Alias ſiquidem per Nos accepto, quod lis, & cauſa inter dilectos filios Fratres Tertii Ordinis S. Franciſci de Pœnitentia nuncupati ultramontanæ Familiæ ex una, & Fratres Ordinis Sancti Franciſci de Paula

par-

Francifci de Paula, fuper diftinctione habitus, quam hic Pontifex duobus Cardinalibus definiendam delegavit.

partibus ex altera, ſuper colore habitus geſtandi a dictis Fratribus Tertii Ordinis, ut a prædictis Fratribus Sancti Franciſci de Paula aperte diſtingui poſſeut, pendebat, Nos litem, & cauſam, ſeu cauſas hujuſmodi Venerabili Fratri Noſtro Mariano Epiſcopo Tuſculano de Camerino, & dilecto filio Noſtro Hieronymo tituli Sancti Blaſii de Annulo S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Pamphilio nuncupatis, Minimorum Sancti Franciſci de Paula, & Fratrum Minorum de Obſervantia Ordinum hujuſmodi apud Nos, & Apoſtolicam Sedem reſpective Protectori, & Vice Protectori, audiendas, cognoſcendas, decidendas, fineque debito terminandas omni, & quacumque appellatione remota commiſimus.

Qui deinde pronunciarūt Fratres dicti Tertii Ordinis habitum geſtare debere ex humili panno confectum ex trib. partibus lanæ nigræ, & altera lanæ albæ.

§.2. Qui quidem Marianus, & Hieronymus Cardinales in exequutionem commiſſionis hujuſmodi ſæpe ſæpius prædictis partibus in voce, & in ſcriptis auditis, multotieſque, & mature ab eis conſiderato hujuſmodi negotio pro majori dictorum Fratrum inter ſe quiete, & tranquillitate judicarunt, decreverunt, & ſtatuerunt, ut juxta ipſorum regulam, indultaque ſummorum Pontificum, præſertim felicis recordationis Clementis Papæ Octavi Prædeceſſoris Noſtri, habitus prædictorum Fratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupati ſit ex humili panno confectus hoc modo, videlicet, ut ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigra, & ſine aliqua tinctura contexta, & una parte lanæ etiam naturaliter candidæ, ita quod ſingulis quatuor libris lanæ naturaliter nigræ, addatur una libra lanæ albæ, & aliàs prout in eorundem Mariani, & Hieronymi Cardinalium decreto deſuper facto plenius dicitur contineri.

Uterque ordo ſupplicavit Papæ pro dicti decreti approbatione.

§.3. Cum autem utriuſque Ordinis prædicti Fratres Nobis nuper exponi fecerint, ipſi plurimum cupiant decretum hujuſmodi pro illius firmiori ſubſiſtentia, & inviolabili obſervatione a Nobis confirmari, & approbari, ideo Nobis humiliter ſupplicari fecerint, ut ſuper præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Papa illud approbat, & perpetuo obſervari præcipit.

§.4. Nos igitur illorum votis, quo quietius, & ſecurius in humilitatis ſpiritu Altiſſimo famulari valeant, annuere, eoſque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati decretum prædictum, & omnia, & ſingula in illo contenta, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illiſque omnibus, & ſingulis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti, & quoſcumque alios, etiam quantomvis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel cenſeri poſſint, ſupplemus, eaque omnia, & ſingula valida, & efficacia fore, & eſſe, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, ac ab omnibus, & ſingulis utriuſque Ordinis prædicti Fratribus nunc, & pro tempore exiſtentibus, inviolabiliter obſervari debere decernimus.

Fratribus d. Tertii Ordinis ut d. habitu jubet.

§.5. Mandantes nihilominus omnibus, & ſingulis ipſius Ordinis de Pœnitentia Fratribus, Miniſtris, & Prælatis Ultramontanæ Familiæ, præſertim Hiſpanorum, & Gallorum tam præſentibus, quam futuris, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub privationis officiorum, inhabilitatiſque ad illa, & alia impoſterum obtinenda, necnon latæ ſententiæ incurrendis pœnis, ut poſthac elapſis ſex menſibus dicti Fratres omnes Tertii Ordinis habitu illo prædicto modo contesto induantur, & in futurum utantur.

Deputatio executores.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis noſtris, & Apoſtolicæ Sedis Nunciis, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte utriuſque, ſeu alterius Ordinis Fratrum hujuſmodi fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos deſuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Cōtrariorum derogatio.

§.7. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinum prædictorum etiam juramento, &c. roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, illis, illorumque Superioribus, & Fratribus, & quibuſvis aliis perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 14. Aug. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die decimaquarta Auguſti 1610., Pontificatus noſtri Anno Sexto.

CLVII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Quod Clerus,& perſonæ Eccleſiaſticæ etiam eaemptæ, & Militea Sancti Stephani ratiune bonorum per eos in Territorio, Diſtrictu, & Comitatu Civitatis Piſanæ poſſeſſorum, ſubſidium pro expenſis aggerum,ſoſſatorum ad decennium perſolvere debeant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Nuncius Apoſtolicus ex cõmiſſione Papę ab Eccleſiaſticis pro aggerum reparatione ſubſidia ad decennium ſolvenda eſſe declarat.

§.1. NOmine dilecti filii Nobilis Viri Coſmi Medices Hetruriæ ſibi ſubjectæ magni Ducia Nobis nuper expoſitum fuit, quod eum aliàs Venerabilis Frater Aſcanius Epiſcopua Anglonenſis tune apud bon. mem. Ferdioandum ipſius Coſmi Magoi Ducis genitorem etiam Hetruriæ ſibi ſubjectæ Magnum Ducem Sedis Apoſtolicæ Nuncius cognoviſſet, facultatem laicorum eapenſis neceſſariis, ſeu utilibus aggerum, ſoſſatorum, viarum, aquæ ductuum, & aquarum diverſionem per officiales, ſeu deputatos ad offieium ſoſſatorum Civitatis Piſan. in Diſtrictu, Territorio, ae Comitatu dictæ Civitatis faciendis, non ſufficere, Clerum tam ſæcularem, quam regularem, perſonaſque eceleſiaſticaa exemptas, & Milites Militiæ Sancti Stephani ratione honorum per eos in Territorio, Diſtrictu, & Comitatu prædictia poſſeſſorum, ſubſidium dictis expenſis ad decennium tune proaimum conferre poſſe, & debere, auctoritate Apoſtolica ſibi ad id ſpecialiter delegata, conceſſit, & declaravit.

Non teneri vero pro expenſis Cancellariæ.

§.2. Voluit tameu,& decrevit,Clerum, eceleſiaſticas perſonas, & Milites prædictos ad aliquas expenſas miniſtrorum dicti officii, eorumve Cancellariæ ordinarias, vel eatraordinarias nullo modo teneri, & aliàs prout latius in dicto decreto dieitur contineri.

Idem declaratur a Pontifice.

§.3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, prædictorum ſoſſatorum officium propter expenſas neceſſarias, & utiles hactenus ſactas grave æs alienum ad ſummam ſea millium ſcutorum aſcendens contraxerit, novaſque expenſas in dies facere cogatur, & ea relatione Ven. Fratris Salutii Archiepiſcopi Piſarum cognoverimus, non ſolum eaſdem eauſas, ex quibus Aſcanius Epiſcopus, & Nuneius prædictus ad conceden., & decerneo., ut præfertur, motus fuit, ſed etiam majores hoe tempore vigere; Idcirco ſupplicationibus ejuſdem Coſmi Magni Ducis nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, quod Clerua tam ſæcularis, quam regularis, perſonæque eccleſiaſticæ etiam eaemptæ, ac Milites Sancti Stephani ratione bonorum per eos in Territorio, Comitatu, & Diſtrictu dictæ Civitatia poſſeſſorum ſubſidium ad decenniom proaimum a data præſentium computandum modo, & forma in decreto dicti Aſcanii Epiſcopi, & Nuncii præſcripis, & juata illius tenorem conſerre, ac Officiales, & Deputati prædicti ſubſidium hujuſmodi dicto decennio durante libere, ac tuta conſeientia exigere poſſint, omneſque de Clero tam ſæculari, quam regulari, perſonæque eccleſiaſticæ, & exemptæ, ac Milites Sancti Stephani, ratione bonorum, ut præfertur, per eos, & eorum quemlibet poſſeſſorum ad ſolutionem ſubſidii cogi, & compelli valeaut, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, concedimus, & decernimus. Volumus autem, quod juxta dicti Decreti tenorem Clerus, eceleſiaſticæque perſonæ, & Milites prædicti ad aliquas expenſas Miniſtris dicti officii, eorumve Cancellariæ ordinariaa, vel extraordinarias oullo modo teneaotur.

Exactio per Archiepiſcopi Vicarium facienda.

§.4. Quodque eaactio ſubſidii prædicti per Vicarium pro tempore eaiſtentem Archiepiſcopi Piſan., illiuſque euriam tantum Apoſtolica auctoritate fiat, & dictis officialibus, ſeu deputatis conſignetur: qui quidem officiales, ſeu deputati, eorumque miniſtri libros rationum, & computorum dicto Vicario, & Archidiacono Eccleſiæ Piſan., nec non Priori Domus Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia Piſanæ Dięceſis prædictæ, & pro tempore exiſtentibus, ſeu ſaltem duobus ea illis, quorum alter ſemper ſit dictus Prior, eahibere teneantur, ex quibus ſubſidium per dictos Clerum, & alios, ut ſupra contribuendum dignoſci, eompræhendique poſſit pro exactione contra eos, ut præfertur, facienda:

Obſtantia tolluntur.

§.5. Non obſtantibus Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolieis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, & literis Apoſtolieis quibuſvis perſonis eccleſiaſtieis tam ſæcularibus, quam regularibus, dictæque Militiæ Militibus ſub quibuſeumque tenoribus, & formis, ac eum quibuſvis clauſulis, & decretis etiam irritantibus in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſeumque.

Dat. die 21. Auguſti 1610. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſeatoris die 21. Auguſti 1610: Pontificatus noſtri Anno VI.

Jubi-

CLVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Commiſſio Vicario Generali Taurinenſi ut ceſſionem Eccleſiæ S. Dalmatii a Monachis Sancti Antonii Viennen. factam pro ibi erigendo Collegio Clericorum Regularium Congregationis Sancti Pauli approbet, dictumque Collegium erigat,

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Vicario Ven. Fratris noſtri Archiepiſcopi Taurinen. in ſpiritualibus generali ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium.

EX debito paſtoralis officii curæ noſtræ divina diſpoſitione crediti egregiam, & fructuoſam operam, quam Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli De, collati Barnabitarum nuncupatorum in irriguo militantis Eccleſiæ agro jugiter colendo, & vepribus expurgando, ac ſalutaribus diſciplinæ ſementis inſtaurando inter cæteros illius cultores navare dignoſcitur, ſedula meditatione contemplantes, ea, quæ pro Congregationis hujuſmodi propagatione, illiuſque Profeſſorum uſibus, & commoditatibus, ac pii inſtituti progreſſu, divinique cultus, & devotionis Chriſtifidelium augmento conceſſa fuiſſe dicuntur, ut firma, & illibata perſiſtant, Apoſtolico præſidio libenter communimus, ac etiam innovamus, & aliàs deſuper ejuſdem officii partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum, & perſonarum qualitatibus debite penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Carolus Emanuel Sabaudiæ Dux Collegium Taurini pro Congregatione Clericorũ regularium S. Pauli erigi curat.

§. 1. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Caroli Emanuelis Sabaudiæ Ducis, & Pedemontium Principis, ac moderni Abbatis, nec non Conventus Monaſterii Sancti Antonii de Sancto Antonio Viennen. Ordinis Sancti Auguſtini, necnon Definitorum Capituli generalis ejuſdem Ordinis, ac Præpoſiti generalis, ac Religioſorum Congregationis Clericorum Regularium hujuſmodi petitio continebat, quod cum aliàs ipſe Carolus Emanuel, & Princeps conſiderans, eamdem Congregationem ea verbi Dei aſſidua prædicatione, & frequenti Sacramentorum Eccleſiaſticorum adminiſtratione, aliorumque piorum operum exercitio gratos Domino, & utiles Reipublicæ Chriſtianæ fructus in ſingulis Civitatibus, & locis, in quibus recipiuntur, ad Dei laudem, & animarum ſalutem producere conſueviſſe, pro eximia, quam erga ipſam Congregationem gerit propenſione, illam in Civitatem Taurinen. in qua nondum recepta erat, introducere deſideraret, & ad eum effectum dictæ Congregationi nonnullos redditus annuos ex propriis facultatibus, & bonis ſuis pro unius Collegii ejuſdem Congregationis in dicta Civitate fundatione, & ſufficienti numeri illius Religioſorum commoda ſuſtentatione, opportuna liberalitate perpetuo donaviſſet, & aſſignaviſſet, in ipſaque Civitate nullum ad fundationem Collegii hujuſmodi opportuniorem, & commodiorem locum, quam Eccleſiam Sancti Dalmatii, quæ Parochialis quidem minime tamen collativa exiſtit, & a prædicto Monaſterio dependere comperiiſſet, illamque proinde una cum ædificiis, & contiguis dictæ Congregationi ad opus fundationis Collegii hujuſmodi concedi ſummopere exoptaret, & penes eoſdem Abbatem, & Conventum, ac Definitores pro conceſſione hujuſmodi conſequenda, oblatis tamen infraſcriptis, quæ Eccleſiam, & ædificia prædicta valore, & commodo adæquent, pluries inſtetiſſet. Poſtmodum Abbas, & Conventus, ac Definitores prædicti provide attendentes ex dicta conceſſione, ſi oblatio hujuſmodi ſubſequatur, nullum eidem Ordini detrimentum, prædictæ vero Civitati maximum ſpirituale commodum provenire poſſe, præmiſſis nonnullis tractatibus, tandem unanimi conſenſu, & nemine eorum diſcrepante, prædictam Eccleſiam cum Domo, Curtilibus, ſeu areis, Viridario, & Apothecis parvis, aliiſque ædificiis eidem Eccleſiæ contiguis, ac ad dictum Ordinem, ratione Eccleſiæ hujuſmodi ſpectantibus prædictæ Congregationi, ſeu pro ea ipſi Carolo Emanueli Duci ad effectum fundationis Collegii hujuſmodi mediante perſona dilecti filii Petri Croiſet Sub-Prioris dicti Monaſterii eorum Procuratoris ad id ſpecialiter deputati ſub Noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito perpetuo conceſſerunt; Idem vero Carolus Emanuel Dux in remunerationem congruam, & æquipollentem Ordini, & Petro Croiſet prædictis pro eo acceptanti, & ſtipulanti quoddam Palatium in Civitate prædicta, & Parochia Sanctæ Mariæ de Platea juxta ſuos notiſſimos fines ſitum, & ad ipſum Carolum Emanuelem Ducem legitime ſpectans cum juribus, membris, & pertinentiis ſuis univerſis, mediante quoque perſona dilecti filii Jacobi Gorie Theſaurarii Majoris Eccleſiæ Taurinen., ac dilecti filii noſtri Mauritii Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Diaconi Cardinalis a Sabaudia nuncupati Auditoris, & ipſius ad id ſpecialiter deputati Procuratoris perpetuo donavit ſub pactis, & conditionibus infraſcriptis, videlicet: quod in dicta conceſſione furnus prope Eccleſiam Sancti Dalmatii hujuſmodi ſitus, & ædificia ad eam ſpectantia, ac etiam Cella vinaria ab ædificiis ejuſdem furni per ingreſſum magnæ portæ intermediatæ comprehendi non intelligantur; Abbas vero, & Conventus, ac Definitores prædicti oſtium, per quod de præſenti in dictam Cellam vinariam itur, quamprimum obturare, & perpetuo obturatum relinquere teneantur, & aliud oſtium verſus viam publicam unicum aperire poſſint; licitum tamen ſit, & integrum dicto Carolo Emanueli Duci, & jus ab eo pro tempore habenti furnum, ejuſque ædificia, & Cellam vinariam hujuſmodi pro pretio mille, & ducentorum ducatorum ad rationem duo-

Monachi S. Antonii Viennen. ad hoc offerunt Eccleſiam S. Dalmatii.

decim florenorum pro quolibet ducato hujuſmodi monetæ in dicta Civitate ſolutionis tempore currentis redimere, & ſequuta dicta redemptione, ipſa Congregatio ab obligatione, quam in ſe ſuſcepit, ſolvendi dicto Ordini duodecim ducatonos ſimiles in Feſto Sancti Michaelis libera, & exempta ſit, & eſſe cenſeatur. Cœterum Abbas, & Conventus, ac Definitores prædicti in eodem Palatio unam Eccleſiam ſub Invocatione, ſeu Titulo Sancti Antonii ædificari facere, eodemque Palatio tam ad divinum cultum, quam ad eorum habitationem uti poſſint; Dictus autem Carolus Emanuel Dux illis in ſubſidium fabricæ novæ Eccleſiæ hujuſmodi quingentos ducatonos dictæ monetæ primo quoque tempore numerare teneatur. Prætereaque Eccleſiam Sancti Dalmatii, ejuſque ædificia hujuſmodi ab omni ſupellectile, alioque quovis mobili vacua, & nuda dimitti debeant, ipſique Abbas, & Conventus, ac Definitores a dicta Eccleſia Sancti Dalmatii Iconas proprias, vaſa ſacra, & omnia alia eccleſiaſtica ornamenta, ac mobilia cujuſvis qualitatis ſint, duaſque ex quatuor Campanis, quæ in Campanili ipſius Eccleſiæ Sancti Dalmatii collocatæ ſunt, ad idem Palatium transferre, ac Eccleſiam ibi conſtruendam in ejus vaſis, & aliis ornamentis, necnon mobilibus hujuſmodi exornare, & decorare poſſint, & valeant, onus tamen exercendi curam animarum eidem Eccleſiæ S. Dalmatii imminentem, adminiſtrandique Sacramenta Eccleſiaſtica, & alia neceſſaria ſubeundi in ſe univerſum ſuſcipere, ac Abbatem, & Conventum, necnon Definitores prædictos a manutentione Parochi in totum relevare teneantur, ac in ipſa Eccleſia Sancti Dalmatii Sacellum, vel Altare aliquod Sancti Antonii conſtrui facere, aut illius titulum ſimul cum titulo Sancti Dalmatii retinere, votaque, vel eleemoſynas colligere nequeant, ſed ea omnia cum oneribus celebrationis Miſſarum, & aliorum divinorum officiorum inde incumbentium dicto Ordini per dilectos filios ejus Religioſos, ubi pro tempore domicilium habuerint, explenda, dimitti, & relinqui debeant. Confraternitas porrò de Miſericordia nuncupata, in ipſa Eccleſia Sancti Dalmatii inſtituta ibidem juxta promiſſionem dilectis filiis illius Confratribus per Inſtrumentum publicum aliàs factam, & oneri quidem dictæ Congregationis remanere, illique forma ejuſdem Inſtrumenti obſervari, nec ut ipſa Confraternitas aliquod detrimentum patiatur, permitti debeat. Poſtremoque proceſſiones dilectorum filiorum Capituli dictæ Majoris Eccleſiæ, quæ ad Eccleſiam Sancti Dalmatii hujuſmodi pro Sancto Antonio fiebant, impoſterum ad Eccleſiam ſic conſtruendam prædictam onere pro tempore exiſtentium illius Religioſorum fieri debeant, prout in publicis deſuper confectis ſcripturis dicitur contineri.

Prædictæ partes auctoritate Pontificia roborari petunt.

§. 2. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, præmiſſa omnia divini cultus piorumque operum augmentum, ac animarum ſalutem, dictæque Congregationis propagationem, & Populi prædictæ Civitatis ſpiritualem conſolationem concernere dignoſcantur, pro parte tam Caroli Emanuelis Ducis, quam Abbatis, & Conventus, ac Definitorum, necnon Præpoſiti, & Religioſorum prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus illa omnia pro eorum firmiori ſubſiſtentia, & obſervatione inviolabili approbare, & confirmare, aliaſque in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Pontifex.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, ſecundum æſtimationem prædictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, quod etiam obſervari volumus, in quibuslibet conceſſionibus, & applicationibus, quique in Eccleſiis, & regularibus locis quibuslibet divinum cultum, ac Religionis, & devotionis zelum adaugeri ſinceris deſideramus affectibus, certam de præmiſſis notitiam non habentes, ac Carolum Emanuelem Ducem, & Abbatem, necnon Præpoſitum prædictos, eorumque, ac Conventus, & Congregationis hujuſmodi ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, necnon aliarum conceſſionum, & aſſignationum dictæ Congregationi hactenus quomodolibet factarum, ac ſcripturarum deſuper confectarum tenores cum inde ſequutis quibuſcumque, præſentibus pro expreſſis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de præmiſſis te diligenter informes, & ſi per informationem eamdem ita eſſe repereris, dictam Eccleſiam Sancti Dalmatii cum Domo, Curtilibus, ſeu Areis, Viridario, Apothecis, aliiſque ædificiis conceſſis hujuſmodi, furno cum ejus ædificiis, & Cella vinaria prædictis dumtaxat exceptis, ab eiſdem Monaſterio, & Ordine, auctoritate noſtra perpetuo ſepares, & diſmembres, ac in illis ſic ſeparatis, & diſmembratis eumdem Ordinem, omnemque ſtatum, eſſentiam, naturam, & dependentiam regulares, ac etiam quatenus opus ſit, Præceptoriæ titulum, nomen, & denominationem, etiam perpetuò ſupprimas, & extinguas, illiſque ſic ſuppreſſis, & extinctis, eamdem Eccleſiam Sancti Dalmatii una cum Domo, Curtilibus, ſeu Areis, Viridario, Apothecis, aliiſque ædificiis prædictis dictæ Congregationi, illiuſque Præpoſito, & Religioſis pro tempore exiſtentibus prædictis ſub omnibus, & ſingulis conditionibus, & pactis tam ſuperius expreſſis, quam aliis in dictis ſcripturis forſan contentis, licitis tamen,

Data ad id Vicario generali Archiepiſcopi Taurinenſis commiſſione.

& ho-

& honeſtis, ac ſacris Canonibus, Conciliique Tridentini Decretis non repugnantibus, ſimiliter perpetuo concedas, & aſſignes, ac in Domo, cortilibus, ſeu areis, viridario, apothecis, aliiſque ædificiis conceſſis hujuſmodi, unum dictæ Congregationis Collegium, quod prædictam Eccleſiam Sancti Dalmatii pro ſua Eccleſia habeat una cum Cellis, membris, & officinis neceſſariis, & opportunis pro perpetuis uſu, & habitatione competentis numeri duodecim ad minus Religioſorum Congregationis hujuſmodi, qui juxta ejus ritus, & mores, ac Inſtituta regularia vivant, omnibuſque, & ſingulis privilegiis, facultatibus libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, conceſſionibus, antelationibus, Indultis, favoribus, & gratiis aliis univerſis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus cætera Collegia, & loca ejuſdem Congregationis, eorumque Presbyteri, & Clerici de jure, uſu, privilegio, aut conceſſione Apoſtolica, ſeu aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poſſunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ſimiliter, & pariformiter uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, dictamque curam animarum per ſe ipſos, ſeu quoſcumque ex eis, vel alios Presbyteros ſæculares ad hoc pro tempore per Superiores dictæ Congregationis deputandos, & ab Ordinario loci examinandos, & approbandos exercere, omniaque alia onera, & officia Parochialia inde incumbentia ſubire, & aliàs eidem Eccleſiæ Sancti Dalmatii laudabiliter in divinis deſervire debeant, & teneantur, pariter perpetuo ſine alicujus præjudicio erigas etiam, & inſtituas, illique ſic erecto, & inſtituto pro congrua, & competenti ejus Dote, ac Præpoſiti, & Religioſorum inibi pro tempore exiſtentium prædictorum ſubſtentatione, onerumque illis incumbentium ſupportatione, omnia, & ſingula proprietates, & bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque ab ipſo Carolo Emanuele Duce, ut præfertur, donata, ita quod liceat Præpoſito, ac Religioſis nunc, & pro tempore exiſtentibus prædictis, corporalem, realem, & actualem illorum omnium poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios eorum, & ipſius Collegii nomine propria auctoritate libere apprehendere, & apprehenſam perpetuo retinere: fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quæcumque percipere, exigere, levare, recuperare, locare, & arrendare, ac in communes ejuſdem Collegii uſus, & utilitatem convertere, Diœceſani loci, vel cujuſvis alterius licentia deſuper minime requiſita, perpetuo quoque applices, & appropries, præſentes quoque literas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam per Nos, ac quoſcumque alios Romanos Pontifices Succeſſores Noſtros, & Sedem prædictam etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac conſiſtorialiter etiam ſub quibuſcumque verborum formis, ac ex quibuſvis cauſis pro tempore conceſſis, niſi Congregationis, & Præpoſiti, ac Religioſorum prædictorum ad id expreſſus acceſſerit aſſenſus, minime comprehendi, ſed uti ad divini cultus, religionis, ac bonorum operum augmentum, ſalutemque animarum tendentes, ſemper, & omnino ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam ſub quacumque poſteriori data per pro tempore exiſtentes Præpoſitum, & Religioſos prædictos eligenda, conceſſas eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere; Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatus, & Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios judicari, & definiri debere; Irritum quoque, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate noſtra decernas.

Derogatio contrariis.

§. 4. Non obſtantibus voluntate noſtra prædicta, ac Lateranen. Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, aliiſque quibuſvis Apoſtolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus, univerſalibuſque Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monaſterii, & Ordinis, ac Eccleſiæ Sancti Dalmatii hujuſmodi juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis illis, ac dilectis filiis eorum Superioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu ſimili, & conſiſtorialiter, ac aliàs in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda eſſet, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

§. 5. Volumus autem, quod in eventum redemptionis ſumi, & Cellæ prædictorum, pretium ex inde proveniens in emptionem bonorum ſtabilium pro Monaſterio ejuſdem Ordinis realitar, & cum effectu unico contextu convertatur.

Dat. die 1. Octob. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum An-

Google

Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo decimo Kalendis Octobris Pont. Noſtri Anno Sexto.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

CLIX.

Jubilæum pro Indiis Pervanis ad impetrandam Converſionem Æthnicorum.

PAULUS PAPA V.

Univerſis Chriſtifidelibus in Regnis, & Provinciis Pervanis Indiarum Occidentalium præſentes literas inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Exordium.

PAſtoris æterni vices quamquam immeriti gerentes in terris, qui relictis oonaginta novem ovibus in Deſerto venit quçrere unam, quæ errabat, & inventam poſuit ſoper humeros ſuos, tam maxime gratom illi obſequium prçſtare non dubitamus, cum ad ejus ovile aberrantes oves redocere omni ſolicitudine procuramus, atque hujus rei gratia de Eccleſiæ ſuæ Theſauris noſtræ creditis diſpeoſationi liberaliter erogamus.

Pro converſione Pervanorum.

§. 1. Sane, ſicut non ſine animi Noſtri dolore accepimus, licet in Indiis Occidentalibus jamdiu in abundantia miſericordiæ ſuæ notom ſecit Dominus ſalutare ſuum, & per Evangelii prçdicationem in conſpectum gentium revelavit juſtitiam ſuam, nihilominus io earum Regnis, & Provinciis Pervanis Populi quidam ſont, qui adhuc in infidelitatis tenebris, & umbra mortis ſedentes idolis ita obſtioate ſerviunt, ut lucem veritatis chriſtianæ odio miſerabiliter proſuquentes, Chriſtum agnoſcere recuſant; hos vero cum ad Eccleſiæ Sanctæ gremium reducere, adſpirante divina gratia, hoc tempore præcipue laboretur, idcirco Nos, ut pium hujuſmodi conatum Dominus favore cæleſti proſeqoi dignetur, genua flectendadusimus ad Patrem Domini Noſtri Jeſu Chriſti, & ſimul poſt orationes, jejunia, & eleemoſynas illarum partiom fidelium illius miſericordiam implorandam,

Jubilæum illis in regionibus indicitur.

§. 2. Quare es parte Omnipotentis Dei Patris, Filii, & Spiritus ſancti omnes, & ſingulos utriuſque ſexus Chriſtifideles in Regois, & Provinciis Pervanis, præſertim Chilii, Indiarum Occideutalium exiſtentibus auctoritate Apoſtolica paterne, eniseque requirimus, monemus, & in Domino hortamur ad infraſcripta devote peragendum, & adimplendum, & ad pias, & fervidas ad Altiſſimum preces effuodendum, ut per viſcera miſericordiæ ſuæ fidem catholicam propagare, protegere, & dictis Populis in teoebris ambulantibus fidei lucem infundere dignetur. Nos enim de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, ex illa ligandi, atqoe ſolvendi poteſtate, quam Nobis Dominus meritis minime ſuffragantibus contulit; Uoiverſis, & ſingulis Chriſtifidelibus in Regnis, & Provinciis Pervanis præſertim Chilii Indiarum Occidentalium hujuſmodi exiſtentibus, qui proceſſionem ab Ordioariis locorum, vel eorum Vicariis, ſeu officialibus, vel de eorum mandato, & ipſis deficientibus, per eos, qui ibi curam Animarum exercent, prima, vel ſecunda hebdomada, poſtquam ad eorum notitiam eæ Noſtra literæ pervenerint, indicendæ, & agendæ interfuerint, vel Eccleſiam, ſeu Eccleſias per eoſdem deſignandas ſaltem ſemel viſitaverint, ibique pro infidelium prædictæ Provinciæ, & Regni Chilii, ad fidem catholicam converſione, Deum oraverint, ac feria quarta, ſexta, & ſabatho alterius ex duabus bebdomadis ab eiſdem deputandis jejunaverint, & peccata ſua confeſſi, ac Sacra Communione refecti fuerint, & Eleemoſynas pro ſuo arbitrio ſecerint, pleniſſimam omniom peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, ſicut in Anno Jubilæi viſitantibus certas Eccleſias intra, & extra Urbem concedi conſuevit, tenore præſentium concedimus, & elargimur.

Opera pro eo lucrando injuncta.

Navigantes &c.

§. 3. Navigantes vero, aut ioteragentes, ut cum primum ad ſua ſeſe Domicilia receperint, ſupraſcriptis omnibus peractis, ut ſupra, eamdem Indulgentiam conſequi poſſint, & valeant,

In clauſtris degentes, aliiſque impediti quid agere debeant.

§. 4. Regularibus autem perſonis otriuſque ſexus io Clauſtris perpetuo degentibus, nec non aliis quibuſvis tam laicis, quam Religioſis ſæcularibus, ſeu Regularibus in carcere, aut cantivitate exiſtentibus, vel aliqua corporis infirmitate, ſeu alio quocumque impedimeoto, qui ſupra expreſſa, vel eorum aliqua præſtare nequiverint, ut Confeſſarius, quem, ut infra, elegerint prædicta omnia, & ſingula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare poſſit, eaque injungere, quæ ipſi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Confeſſoriis conceſſæ facultates.

§. 5. Cupientes autem omnes Chriſtifideles Regnorum, & Provinciarum prædictarum participes fieri hujus pretioſiſſimi theſauri, univerſis, & ſingulis utriuſque ſexus tam laicis, qnam eccleſiaſticis ſæcularibus, & regularibus cujuſvis Ordinis, Congregationis, & inſtituti in illis partibus exiſtentibos licentiam concedimus, & facultatem damus, ut ſibi ad hunc effectum eligere poſſint quemcumque Presbyterum Confeſſarium tam ſæcularem, quam cujuſvis Ordinis Regularem es approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, ſuſpenſionis, & aliis eccleſiaſticis ſententiis, & cenſuris a jure, vel ab homine quavis caoſa latis, ſeu inflictis, nec noo ab omnibus peccatis, exceſſibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, ſive Nobis, & Sedi Apoſtolicæ etiam in literis die Cœnæ Domini legi ſolitis, contentis, atque aliàs per quaſcumque Romani Pontificis Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitotiones, quarum tenores præſentibos haberi volumus pro expreſſis, quomodocumque reſervatis in foro conſcientiæ, & hac

vice

vice tantum abſolvere, & liberare valeant. Et inſuper vota quæcumque, Religionis, & caſtitatis exceptis, in alia pia, & ſalutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in ſupradictis omnibus caſibus pœnitentia ſalutari, aliiſque ejuſdem confeſſarii arbitrio injungendis.

Præſentium facienda publicatio.

§. 6. Quapropter tenore præſentium in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipimus, atque mandamus omnibus, & quibuſcumque Ordinariis locorum, Regnorum, & Provinciarum prædictarum, eorumque Vicariis, & Officialibus, vel iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut cum præſentium literarum tranſumpta, aut exempla acceperint, illa ſtatim abſque ulla retardatione, vel impedimento per ſuas Eccleſias, Diœceſes, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, & loca publicent, & publicari faciant, ac Clericis, & Populis ſibi ſubjectis ſolemnes proceſſiones, & ſupplicationes indicent, & celebrent, Eccleſiamque, ſeu Eccleſias viſitandas deſignent. Non intendimus autem per præſentes ſuper aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, ſeu inhabilitate quoquo modo contracta, diſpenſare, vel aliquam facultatem tribuere diſpenſari, ſeu habilitari, & in priſtinum ſtatum reſtituendi, etiam in foro conſcientiæ, neque etiam iis, qui a Nobis, & a Sede Apoſtolica, vel ab aliquo Prælato, ſeu Judice eccleſiaſtico excommunicati, ſuſpenſi, interdicti, ſeu aliàs in cenſuras incidiſſe declarati, vel publice denunciati fuerint, niſi infra tempus celebrationis hujuſmodi Jubilæi ſatisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo ſuffragari poſſe, aut debere.

Derogatio Contrariorũ.

§. 7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, præſertim in quibus facultas abſolvendi in certis tunc expreſſis caſibus, ita Romano Pontifici pro tempore exiſtenti reſervatis, ut nec etiam ſimiles, vel diſſimiles Jubilæi, Indulgentiarum, ac facultatum hujuſmodi conceſſiones niſi de illis expreſſa mentio, aut ſpecialis derogatio fiat, cuiquam ſuffragari queant, necnon regula noſtra de non concedendis Indulgentiis ad inſtar, & quorumcumque Ordinum, & Congregationum, ſive Inſtitutorum Regularium juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, eiſdem Ordinibus, & Congregationibus, atque inſtitutis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, aut expreſſio habenda, vel quævis alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, ac formam eorum traditam pro ſervata habentes, hac vice ſpecialiter nominatim, & expreſſe ad effectum præſentium ſpecialiter derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumq;

Tranſumptorum fides.

§. 8. Ut autem præſentes noſtræ literæ, quæ ad ſingula loca dictorum Regnorum, & Provinciarum deferri non poſſunt, ad omnium Chriſtifidelium in eiſdem Regnis, & Provinciis exiſtentium notitiam facilius deveniant; volumus, ut earumdem præſentium tranſumptis, vel exemplis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 13. Octob. 1610. an. VI.

Datum Tuſculi, ſub Annulo Piſcatoris die 13. Octobris 1610. Pont. Noſtri Anno Sexto.

LX.

Confirmatio literarum Clem: VIII. ſuper reductione Fratrum Tertii Ordinis S. Franciſci Regni Franciæ ſub obedientia Miniſtri generalis Fratrum de obſervantia, & de modo eligendi Provincialem.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clemens VIII. Provincias FF. Tertii Ordinis de Obſervantia per Commiſſarium Generalem Ordinis S. Franciſci, & Commiſſarium nationalem regi ſtatuit.

ALias fel: record: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter volens proſpero ſtatui, & felici regimini Fratrum tertii Ordinis Sancti Franciſci in Regno Franciæ exiſtentium opportune proſpicere, motu proprio, & ex certa ſua ſcientia, ac matura deliberatione, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine univerſos Fratres dicti tertii Ordinis Sancti Franciſci Regni Franciæ, eorumque Conventus, ſeu Domos quaſcumque dilecto filio Miniſtro generali Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, ac Commiſſario generali ultramontanæ familiæ prædicti Ordinis, necnon Commiſſario generali nationali Franciæ, quem prædictus Miniſter generalis, vel Commiſſarius generalis pro tempore deputaſſet, qui ut dictus Clemens Prædeceſſor acceperat in ipſorum Miniſtri, & Commiſſarii generalis abſentia ſeptem Provincias dicti Ordinis Minorum de obſervantia Regni Franciæ gubernare ſolebat, auctoritate Apoſtolica, perpetuo ſubjecit, ipſiſque Miniſtro, & Commiſſario generalibus ultramontanæ familiæ, necnon Commiſſario generali nationali Franciæ reſpective, ut eorum ſinguli per ſe, vel alios ſui Ordinis Fratres ad hoc idoneos ab eis reſpective deputandos Domos, & conventus, ac Fratres tertii Ordinis Sancti Franciſci ſupradictos, tam in capite, quam in membris viſitare, corrigere, reformare, & caſtigare, necnon electionem Miniſtri Provincialis, ut infra, faciendam, ſervata forma decretorum Concilii Tridentini, facere, & confirmare poſſint, facultatem conceſſit, & impertitus fuit.

Eligique Provincialem.

§. 2. Præterea cum tunc prædicti tertii Ordinis Fratres Miniſtrum Provincialem non haberent, voluit, & eadem auctoritate ſtatuit, & ordinavit, quod Fratres prædicti tertii Ordinis, ſeu eorum Conventuum Superio-

periores, & alii vocales in unum congregarentur juſſu dicti Miniſtri generalis Ordinis Sancti Franciſci de Obſervantia, ſeu Commiſſarii nationalis Franciæ, & ſe ſe ipſis unum Miniſtrum Provincialem per vota ſecreta eligerent, qui ſic electus ab eodem Miniſtro generali, vel Commiſſario nationali Franciæ, aut alio, qui eorum nomine hujuſmodi electioni præfuiſſet, confirmari deberet, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate ſuper omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Franciæ, quibus alii Miniſtri Provinciales aliarum Provinciarum tertii Ordinis Sancti Franciſci hujuſmodi ubivis exiſtentium frui, & gaudere poterant, & poſſent quomodolibet in futurum, ſine aliqua differentia frui, & gaudere poſſet, & deberet, prout ei ad hoc nominatim facultatem conceſſit, & indulſit.

Capitulum Provinciale ſingulis trienn. eligi.

§.3. Voluit etiam, quod ſingulis bienniis, ſeu trienniis iidem Fratres vocales tertii Ordinis prædicti Capitulum Provinciale celebrarent, ante cujus celebrationem tunc exiſtens Miniſter eorum Provincialis teneretur a dicto Generali Miniſtro Fratrum de Obſervantia, vel Commiſſario generali ultramontanæ familiæ, ſeu a Commiſſario generali Franciæ nationali ejuſdem Ordinis de Obſervantia Viſitatorem petere, qui eorum Provinciam viſitaret, & electionem novi Miniſtri Provincialis, ut ſupra, faceret, & confirmaret. Verum ſi hujuſmodi Viſitator intra duos, aut tres Menſes ad ſummum non acceſſiſſet, ſupradicti Fratres tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Miniſtri Provincialis, abſque interventu dicti Viſitatoris procedere valerent: de qua electione Viſitatorem poſtea accedentem, qui eam confirmare teneretur, certiorem facere deberent. Sed ſi poſt factam hujuſmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio prædicta intra ſex Menſes ab eis confirmata, vel infirmata non foret, ipſa electio Apoſtolica auctoritate cenſeretur confirmata eo ipſo, & aliàs, prout in dictis Clementis Prædeceſſoris deſuper in ſimili forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

Clementis literas petunt confirmari.

§.4. Cum autem, ſicut iidem Fratres tertii Ordinis hujuſmodi reformati Regni Franciæ Nobis nuper exponi fecerunt, ipſi plurimum cupiant literas Clementis Prædeceſſoris prædictas, quo firmius ſubſiſtant, & ab omnibus inviolabiliter obſerventur, Apoſtolicæ confirmationis noſtræ robore communiri, iidem Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut ſuper præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§ 5. Nos igitur dictos Fratres ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, nec non dictarum literarum veriores tenores præſentibus pro expreſſis habentes, ſupplicationibus eorum nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, literas Clementis Prædeceſſoris prædictas, ac omnia, & ſingula in illis contenta, quatenus ſint in uſu, ac minime revocata, aut ſub aliquibus revocationibus compræhenſa, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus.

Clauſulæ.

§.6. Decernentes illa omnia, & ſingula ſic, & non aliter perpetuo obſervari debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Lugdunen., & Tholoſan. Archiepiſcopis, & dilecto filio Noſtro, ac Apoſtolicæ Sedis in Regno Franciæ Nuncio per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum reformatorum fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos præmiſſorum omnium, & ſingulorum effectu pacifice frui, & gaudere; non permittentes illos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſcumque per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio cõtrariorum.

§. 8. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti Tertii Ordinis Sancti Franciſci etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Ordini, illiuſque Superioribus, & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 27. Octob. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 27. Octobris 1610. Pont. Noſtri Anno Sexto.

Digitized by Google

CLXI.

Canonizatio Beati Caroli Cardinalis Archiepiſcopi Mediolanenſis, ejuſque relatio in numerum Sanctorum Confeſſorum cum feſtivitatis inſtitutione pro die 4. Novembris.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Chriſtus variis temporibus in certis ſuſcitavit ſanctos viros ad Eccleſiæ ſuæ majorem gloriam, & exemplum aliorum.

UNigenitus æterni Patris Filius, Chriſtus Dominus, & Redemptor noſter, qui ſe quotidie una cum Patre operari profeſſus eſt, cum Pater meus, inquit, uſque modo operatur, & ego operor, numquam deſtitit mirabiliter illuminare terram ſuam a montibus æternis, ſed variis locis, variiſque temporibus ſuſcitando ęternæ gloriæ candidatos, Sanctos ſuos, Eccleſiam Sanctam illuſtrare mirabilem in modum conſuevit, non ſolum, ut addat in dies magis domui ſuæ gloriam, & decorem, ſed etiam ut irradiando humanæ vitæ tenebras ſplendoribus Sanctorum, tarditatem noſtram urgeat Fratrum noſtrorum exemplo, quaſi præſenti teſtimonio oculorum.

Pridie ſuſcitavit Carolum pluribus magniſque virtutibus illuſtrem.

§.2. Hic idem Dominus, qui facit mirabilia magna ſolus, magnificavit noviſſime facere nobiſcum, ac miro diſpenſationis ſuæ opere ſtatuit ſuper apoſtolicæ petræ arcem grande luminare, eligens ſibi e gremio Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Carolum, Sacerdotem fidelem, ſervum bonum, formam gregis, formam Paſtorum. Qui videlicet multiplici fulgore ſanctorum operum univerſam decorando Eccleſiam, Sacerdotibus, & Populo præluceret, quaſi Abel in innocentia, quaſi Enoch in munditia, quaſi Jacob in laborum tolerantia, quaſi Moyſes in manſuetudine, quaſi Elias in ardenti zelo, quique imitandam exhiberet inter affluentes delicias, Hieronymi corporis caſtigationem, Martini in ſublimioribus gradibus humilitatem, Gregorii paſtoralem ſolicitudinem, liberalitatem Ambroſii, Paulini charitatem, ac demum videndum, ac perſpiciendum oſtenderet oculis noſtris, manibus noſtris contrectandum hominem, mundo maxime blandiente, crucifixum mundo, viventem ſpiritu, terrena calcantem, cœleſtia jugiter negociantem, & ſicut officio in Angelum ſubſtitutum, ita etiam mente, & opere, vitam Angelorum in terris æmulantem.

Quem inter ſancto aſcribi contigit, tempore hujus Pont. qui de hoc plurimum lætatur.

§.3. Quamobrem merito repletum eſt gaudio os noſtrum, & lingua noſtra exultatione, in inſigni die ſolemnitatis noſtræ, quando nullis meritis noſtris, ſed inſcrutabili ſapientiæ ſuæ arcano, hanc diem mundo dilucere his temporibus ante ſæcula præordinavit Altiſſimus, in qua per miniſterium humilitatis noſtræ Carolo Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, cui auctore Domino præſidemus, Presbytero Cardinali, ſacris decernendis honoribus, unicæ ſponſæ ſuæ nova imponeretur corona, ornata omni lapide pretioſo. Ex hoc enim confundentur omnes, qui adorant ſculptilia impiarum adinventionum ſuarum, & gloriantur in ſimulacris errorum, confitebuntur autem populi ſancti Domino, & exaltabitur nomen ejus ſolius.

Quique hæc de ejus vita, & miraculis, hac ejus Conſtitutione recenſeri voluit.

§.4. Et quoniam ſolemnia declaratio ſanctitatis Chriſti famuli, ex inveterato Eccleſiæ Romanæ ritu, & ex præſcripto ſacrorum Canonum celebrata, perpetuis futuris temporibus, noſtris Apoſtolicis literis eſt de more conſignanda, hæc duximus ex ejus vita, & miraculis, totiuſque cauſæ actis ſummatim referenda.

Ortus ſui nocte, magnum videtur lumen ſuper cubiculo materno.

§.5. Naſcitur dilectus Dei Carolus in primaria Mediolanenſi familia Borromæa, ex parentibus Giberto Comite, & Margarita Medicea, anno ſalutis 1538. cujus futuræ eximiæ ſanctitatis ſplendorem præmonſtravit Dominus magno, & inſolito lumine, qua nocte puer naſcebatur, ſuper maternum cubiculum compluribus viſo.

Puer, & adoleſcens virtutibus emicuit.

§.6. Nec puerilis ætas ejuſdem ſanctitatis indiciis caruit: tempus enim, quo vacare licebat, extruendis, & exornandis altariolis magna cum voluptate dabat. Creſcente ætate, quod bonam ejus mentem excellentioribus donis Spiritus Sanctus in dies magis præpararet, chriſtianis moribus, & literis non difficile a piis parentibus imbuitur. Eminebant vero in adoloſcente prælúdia benedictionum, quibus dignatus eſt eum Altiſſimus, munditia cordis, pax interna, innocentia, & modeſtia, nec rebus ſolum, ſed etiam omnibus verbis turpibus, omnibuſque mendaciis abſtinebat.

Papiæque doctoratus inſignia ſuſcipit, & Romam vocatus a Pio IV. ejus avunculo Cardinalis, poſtea Archiepiſcopus Mediolani eligitur, & a graviſſimis Eccleſiæ negociis præponitur.

§.7. In utroque jure in Papienſi univerſitate, ubi his ſtudiis operam dederat, ad doctoratus gradum promotus, a ſel. mem. Pio Papa Quarto Prædeceſſore noſtro, ejus avunculo, paulo ante, diſponente Domino, ad Apoſtolatus apicem evecto, Romam evocatur, & in Sacrum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Collegium adſcribitur. Deinde Mediolanenſi Eccleſiæ præficitur, graviſſimaque univerſalis Eccleſiæ negocia, & Sedis Apoſtolicæ munera illi creduntur.

In ea adminiſtratione inculpate, ac laudabiliter omnia gerit.

§.8. Hic vero cœpit Dominus oſtendere in Carolo mirabilia ſua, cum enim nondum vigeſimum tertium expleviſſet annum, adminiſtrabat omnia diligenter in ſapientia, & juſtitia, ſummo cum zelo honoris Dei, & ſtudio Catholicæ Eccleſiæ utilitatis. Quæ omnia in negociis fidei catholicæ, & univerſæ Eccleſiæ, quæ in Concilio Tridentino tunc agitabantur, maxime enituerunt. Non vigiliis, non incommodis, aut laboribus ullis pepercit, ut ne quid retardaret Sanctæ Synodi abſolutionem, quam ipſe ſollicite, & cum ſpiritus ardore, promovit ſemper, donec a Domino impetraret. In tam ſublimi dignitatis gradu conſtitutus, divitiarum, potentiæ, ætatis, aliiſque non paucis, nec levibus delinimentis circumdatus, tantum abeſt, ut poſt carnalia deſideria abierit, ut ſuperno aſſiſtente præſidio, tunc cœperit Chriſto magis adhærere, & ſpiritualia ardentius æmulari.

Mediolanum ſe contulit, & Eccleſiã ſuam vero eccleſiaſticæ diſciplinæ nitori reſtituit.

§.9. Itaque urbano ſplendore, & amplitudine relictis, bonus operarius in meſſem, quam ſuſceperat, Mediolanum diſcedit, ubi partes ſuas in dies magis implendo, agrum illum, malitia temporum, vepribus turpiter deformem, ac ſilveſcentem, in eum reſtituit nitorem, ut Eccleſiam Mediolanenſem præclarum exemplar redderet eccleſiaſticæ diſciplinæ. Hoc autem cum a ſe præſente præſtandum cerneret, numquam a reſidentia diſceſſit, niſi coactus, aut concedente Sede Apoſtolica, vel ſeniore Epiſcopo ſuæ Provinciæ approbante, Principio Concilii Tridentini decreta executioni mandati ſollicite curavit, & ut eccleſiaſticam diſciplinam, moreſque depravatos recte, & ordine emendaret, Domini via incedendum intelligens, divino auxilio facere incæpit, & docere.

Reformationi inprimis ſuæque familiæ ſtuduit.

§.10. Nam a ſe, ſuaque familia reformationem aggreſſus, omnia ad Sacrorum, & Sanctorum Patrum exempla compoſuit, laicis familiaribus grata miſſione dimiſſis, clericorum cenſuit utendum miniſterio, quibuſcum aſſiduæ illi erant ad Deum preces, aliæque complures ſpirituales occupationes, omni veſtium pompa detracta, omnique alia re minus honeſta, & religioſo indecora ſublata. Quantum in Eccleſiæ ſuæ recta adminiſtratione præſtiterit, ſatis declarant Synodi multæ Provinciales, ac Diœceſanæ, ejuſdemque Eccleſiæ actorum edita volumina, quæ Sacerdotum manibus teruntur, & regendi Eccleſias doctrinam abunde ſuppeditant. Civitatis, ac Diœceſis ſuæ Eccleſias, aut ipſe ſolus ſuis ſumptibus, aut grandi eleemoſyna præeundo, una cum aliis inſtauravit, alias a fundamentis ædificavit, alias ornavit, pretioſa etiam nonnullas ſuppellectili ære ſuo inſtruxit. Pueris, & adoleſcentibus Civitatis, & Diœceſis, tum Clericis, tum Laicis, nec non Helvetiis, & Rhetis, moribus, & literis informandis, Presbyteris ſæcularibus in regimine animarum erudiendis, Seminaria, & Collegia inſtituit: præterea regularibus clericis, ſacris Virginibus, regulares, ſæcularibus vero tam mulieribus, quam virginibus ſæculares domos, Mendicantibus Hoſpitale, Canonicis Eccleſiæ Mediolanenſis Ordinariis commune domicilium, Archiepiſcopis, eorumque hoſpitibus opportunas ædes, aliis piis operibus complures, alias pias domos magnis ſumptibus, partim propriis, partim Beneficiorum Eccleſiaſticorum unione, & attributione extruxit, auxit, & neceſſariis redditibus ſtabilivit.

Prædicationi, & jejuniis, ac orationi aſſidue intendit.

§.11. In prædicatione verbi Dei tam frequens erat beatus Pontifex, ut plane in omni patientia, & doctrina impleret miniſterium ſuum, vigilando, laborando, labore pene incredibili, ita ut quadraginta horarum ſolemnibus precibus continuo perſiſtens in jejunio, & vigilia, ſingulis horis ad populum admirabili patientia ſermonem haberet.

Eccleſiarum viſitationi, & cum ſuæ vitæ diſcrimine incumbit.

§.12. A frequenti viſitatione Eccleſiarum, & populorum ſuæ diœceſis, ac provinciæ, vel aliarum etiam diœceſum, cum ab Apoſtolica Sede demandatur, nullis incommodis, aut periculis deterreri, vel retardari potuit, non æſtu, non algore, aut nocturnis tenebris, non præruptis, & aſperis Rhetorum, & Helvetiorum montium nive, & glacie rigentium, neque aliis denique multis, & gravibus difficultatibus, Sed vir Dei charitate, quæ foras pellit timorem, & omnia ſuſtinet, omnibus ſuperatis, etiam cum ſuæ vitæ diſcrimine, increpando, obſecrando, prædicando, & exemplo, atque auctoritate perſonæ, hæreſes, multaque alia graviſſima vitia, & abuſus, præſertim a clero per Chriſti gratiam ſuſtulit.

Eccleſiæ patrimonium large diſpenſavit, & auxit.

§.13. In adminiſtrando patrimonio Eccleſiæ tantum induſtriæ, & diligentiæ adhibuit ſervus fidelis, ut ejus redditus multo majores relinqueret, quam acceperat, nec minus tamen in illis diſpenſandis fidelis apparuit coram Domino.

Hoſpitalitatē profitebatur.

§.14. Hoſpitalitatem quippe exhibuit uſque adeo, ut oſtium ejus omnibus pateret ſemper, Diœceſanis, alienigenis, notis, ignotis, præſertim vero eccleſiaſticis, quos in ſæcularibus diverſoriis manere indecorum dicere ſolebat, ſuamque domum publicum hoſpitium vocabat.

Eleemoſynas abundanter dabat.

§.15. In eleemoſynis dandis, ita ſe geſſit, ut in hoc opere præcipue abundaſſe merito dici poſſit, ac diſperſiſſe, & dediſſe pauperibus. Quantum enim neceſſariis ſumptibus ex menſæ Eccleſiæ Mediolanenſis, & ex aliis propriis redditibus ſupererat, totum in pauperes abibat, & ne quemquam aperte rogandi, aut accipiendi pudor eapertem faceret, miſericordiæ ſuæ ſecretis eleemoſynis fidelem præpoſuerat miniſtrum, qui eorum occultis neceſſitatibus ſubveniret. Eoque proceſſit pauperibus ſubveniendi ſtudium, ut Uritanum Principatum, reliquum patrimonii ſui, nec tenuis redditus, diſtraheret, & quadraginta millium ſcutorum pretio, quamvis vili, inde percepto, diverſis piis locis Mediolani tantum pecuniæ pauciſſimis horis attribueret.

Peſtilentiæ tempore, mirabilia operatus eſt.

§.16. Cum vero peſtilentiam in Civitatem, & diœceſim Dominus immiſiſſet, & gregem ſibi commiſſum bonus paſtor miſerabiliter affligi cerneret, ut egenorum calamitati temporalibus etiam auxiliis proſpiceret, vel argentea vaſa, ſtragulam, aliamque veſtem, hoſtiorum vela, propriique demum lectuli ſolatium dedit. Neque hic conſtitit fervens Chriſti ſervi erga proximum dilectio, ſed æmulando chariſmata meliora, ad eam charitatem pervenit, qua majorem neminem habere Dominus ipſe pronunciavit. Quaſi enim parum judicaret publicis ſupplicationibus nudipedalibus, verbo, & opere inducere clerum, & populum ad divinam deprecandam vindictam, & ad pœnitentiam provocare, aliaque multa in commune conſulendo ſollicite ordinare, pro munere paſtorali, cernens id etiam animarum ſaluti, & gregis neceſſitatibus in Domino expedire, diſpoſitis rebus ſuis, & ſelectis nonnullis adjutoribus infirmos tam Civitatis, quam diœceſis cujuſcumque ordinis, die, nocteque viſitando, ſpiritualia, & tem-

& temporalia miniſtrabat, defunctos ſepeliri, infantes orphanos nutriri, ac ſua quemquam onera publice demandata diligenter, ac fideliter adminiſtrare curabat, non pauperum valetudinaria, non humiles caſas inviſas dimiſit, non ad mortuorum cadavera accedere veritus eſt, ut viventem miſerabiliter inter mortuos infantem ab uberibus defunctæ matris eriperet, & ſic agendo boni paſtoris expleret officium, qui animam ſuam ponit pro ovibus ſuis.

Authoritatis eccleſiaſticæ vindex.

§.17. Id quod facere etiam ſe paratum pro tuendis Eccleſiæ juribus, & eccleſiaſtica reſtituenda, & conſervanda auctoritate non ſemel oſtendit, quippe qui in promptu haberet ulciſci omnem inobedientiam, mitiſſimus alioquin vir, & clementiſſimus, ita ut calumnias, contumelias, graveſque perſecutiones patientiſſime ferret. Quapropter oblata aliquando indicia proditionis vitæ ſuę neglexit, & literas nec reſignatas flammis tradidit.

Miſericors in omnes fuit.

§.18. Fere nullus, quamquam delicti reus, ejus miſericordiam pœnitens imploravit, qui non fuerit conſequutus.

Beneficia juxta ſacros canones ſemper contulit.

§.19. Severus tam arbiter erat in expendendis meritis perſonarum, cum de Eccleſiaſticis Beneficiis, & Officiis conferendis ageretur, beneficia enim niſi magis idoneis non dabat, neque in illis diſpenſandis ullatenus a ſacrorum Canonum voluntate recedebat.

Munera ſemper rejecit.

§.20. Et ut ſancte, & juſte coram Deo, & hominibus omnia tractaret, a muneribus etiam viliſſimis, abſtinuit.

Tribunalia ſua ab iniquitatis labe præſervare ſtuduit.

§.21. Tribunalia ſua, ut non ſolum quavis labe iniquitatis, ſed etiam ſuſpicione vacarent, omni ſtudio, præſertim ſæpe illa viſitando, præſtitit.

Quieti nuſquã, ſed piis operibus aſſidue incubuit.

§.22. Nullum tempus animi relaxationi dabat, ſed opus Dei, & proximi continue agenti negotium negotio ſuccedebat, curam cura excipiebat. Non quietis tempus vacabat ab opere, non refectionis, bonam enim noctis partem lectione, tum ſcriptione, tum oratione abſumebat: interdum in oratione pernoctabat, neque ideirco remiſſior mane in agendo erat, ita ut in actis inter cætera conſignatum ſit, quod cum aliquando Romæ in Catacumbis noctem, quam jejunium præceſſerat, orando inſomnem egiſſet, mane non ſolum de corporis refectione, aut quiete non cogitavit, ſed valde longa peregrinatione ſuſcepta, ad Beatæ Virginis Agnetis Eccleſiam pedibus proceſſit, ubi Miſſam agendo, & orando, tantum temporis poſuit, ut ante vigeſimam ſecundam horam cibum non caperet, reipſa plane oſtendens, quam omnia poſſet in eo, qui illum confortabat.

Caſtitatem præſervavit.

§.23. Has omnes, & ſequentes virtutes exornavit mirum in modum caſtitate, & pudicitia, quam in florenti etiam ætate, quamquam non leviter tentatus, illæſam fortiter defendit, ac diligentiſſime ſemper cuſtodivit. Itaque fæminas ſine arbitris non alloquebatur, omnemque occaſionem vitæ labefaciendi candorem accurate præcavebat.

Fide, doctrina, & caritate eminuit.

§.24. Firmabat vero ejus virtutes omnes ſolidum fundamentum, præcellens vivæ fidei donum, quod, & dilectionis egregia opera, & doctrinæ veritas, ac puritas, quam ex ejus ore Eccleſia Mediolanenſis, aliique non pauci Chriſtifideles tot annis hauſerunt, comprobant ſatis.

Pietate, & devotione inſignis fuit.

§.25. Pietas præterea inſignis, ac devotio, cujus fervore incenſus Chriſti famulus, ſacræ Italiæ loca orationis cauſa aliquando obibat, longa, & difficillima itinera alienissimo anni tempore pedibus agendo. Qua in re, ut nullo loco a ſanctis operibus ceſſaret, tempus rerum divinarum contemplatione, aut pſalmorum, & ſanctarum precum recitatione, aut ſermones ſpirituales cum comitibus conferendo tranſigebat.

Quotidie Deo ſacrificium offerebat, & flexis genibus horas canonicas recitabat & ſacras ſcripturas ſcrutabatur. A ſclopetorum liberatur.

§.26. Quotidie ſacrificium Deo offerebat, genibus flexis horas canonicas recitabat, & ſacras ſcrutabatur ſcripturas, idque interdum dum ſecreto refectionem ſumeret corporalem. Quamobrem meruit homo Dei in hujuſmodi operibus occupatus, non mediocriter a Domino clarificari. Cum enim ex more aliquando in privato oratorio veſpere cum familia oraret, & filius perditionis, apoſtata quidam ex Ordine humiliatorum, quem alii nonnulli ejuſdem Ordinis ſimiles miniſtri Sathanæ pecunia in necem Caroli ſubornaverant, quod eorum Ordinis reformationem auctoritate apoſtolica urgeret, in ejus tergum plumbeis globulis inſtructum ſclopum ab Oratorii porta exploſiſſet, divina protegente dextera, ſagittæ parvulorum factæ ſunt plagæ eorum, & globorum pars ſancti Pontificis orantis veſtes non penetravit, licet alii, violentia ictus, utrinque fuerint in proximo defixi, omnibuſq; de periculo, ac de ejus ſalute trepidantibus, ipſe ſolus mente immotus, illos in oratione progredi mandavit, & tunc ipſum Domini monitum illud: *Non turbetur cor veſtrum, neque formidet*: cantari, non ſine divina voluntate, contigerat.

Reditus eccleſiaſticos, & patrimoniales ac præclara officia, ut expeditius Deo ſerviret ſponte ſua dimiſit.

§.27. Qui igitur ſui corporis ſaluti opus Dei tantum anteponeret, haud mirum, ſi rerum etiam, & honorum contemptu inter Chriſti ſervos enituerit Carolus, & illuxerit omnibus, qui in domo ſunt. Poſtquam enim ad Eccleſiam regendam Mediolanenſem, & ad Chriſtianam perfectionem animum appulit, ut expeditior agere poſſet, quod agendum ſuſceperat, majoris Pœnitentiarii officium, Archipresbyteratum Baſilicæ Sanctæ Mariæ Majoris Urbis, Ordinum Regularium complurium, Regnorum, & Nationum honorificentiſſimas clientelas, ſeu protectiones, opulenta munera, grandeſque eccleſiaſticos, & patrimoniales redditus ſponte ſua reliquit.

Jejuniis corpus ſuum ſeveriſſime caſtigavit.

§.28. Neque his tantum vinculis ſeſe exolvendum cenſuit, ut Chriſtum ſequi liberius poſſet, ſed quod longe difficilius eſt, quo corpus ſuum redigeret in ſervitutem, ſeveriſſime caſtigavit: quotidiano enim non contentus jejunio carnium, ovorum, ac piſcium eſum ſibi interdixit, deinde ter qualibet hebdomada, poſt hæc tota Quadrageſima pane tantum, & aqua jejunavit. Ac demum

mum, ut in corde ipſius diſpoſuerat Dominus Aſcenſiones, Quadrageſimale jejunium magna ex parte ſolis ficis paſſis, aut ſolis dactilis, Sanctorum veterum Eremitarum more peregit: denique poſtremo vitæ tempore hebdomada majore, ſolis lupinis aqua mollitis languentem animam ſuſtentavit.

Cilicioque, & aſpera cubatione, & frequentibus flagellationibus.

§.29. Veſtis illi interior cilicium, & craſſa aſperaque tunica, exterior privata, lanea, ac vilis, & attrita, publica dignitatis propria ſuper paleas, aut ſuper aſſes, paleis pleno pulvino capiti ſuppoſito, cubabat interdum: ſuper ipſam humum, ſagulo tantum ſubſtrato; poſtquam enim lectum ſuum pauperibus peſtilentia laborantibus largitus fuit, numquam ſuper lectum culcita ſtratum dormivit. Accedebant frequentes corporis flagellationes, aliæque id genus complures mortificationes.

Anno ætatis ſuæ 47. obdormivit in Domino.

§.30. Quibus tandem gradibus, cum ad illam ſervorum Chriſti perfectionem perveniſſet, ut per gratiam Spiritus Sancti audire a Domino poſſet, Serve bone, & fidelis, a paucis, & humanis rebus, in quibus fuerat fidelis, ſuper multa, & æterna bona conſtitui meruit, & intrare in gaudium Domini ſui. Anno ſiquidem ineunte ætatis ſuæ XLVII. cum prius, quaſi diſceſſui ſeſe comparans, Varalli montis Navarienſis diœceſis religioſas paſſionis Chriſti memorias adiiſſet, ibique univerſos annos ſuos recogitando, generali confeſſione culpas diluiſſet, & cum amaritudine animæ ſuæ quindecim dies in oratione, jejuniis, vigiliis, aliiſque corporis afflictionibus egiſſet, æger Mediolanum delatus, conſumato curſu obdormivit in Domino.

Miraculis claruit.

§.31. Ejus obitum univerſi populi Mediolanenſis luctus conſecutus eſt, aliis Sanctum, aliis communem Patrem amiſſum quærentibus. Excellentem vero famuli ſui ſanctitatem comprobare etiam voluit Altiſſimus teſtimonio miraculorum, quorum complura, etſi ab eo vivente facta in actis recenſentur, inſigniora tamen poſt ejus beatam dormitionem edita probantur.

Cæco infanti oculos dedit.

§.32. Nam quidam infans, Philippi Navæ, & Lucinæ Mediolanenſis filius, quem ſine oculis in lucem editum fuiſſe medici re mature perpenſa affirmaverant, piæ matris, ad Caroli auxilium converſæ, precibus mirabiliter illos a Domino accepit: quippe ſorore quinque annorum Carolum infanti benedictionem dediſſe, & illum oculos aperuiſſe clamante, mater clamore advocata puellæ, oculos infantem habere deprehendit.

Paralyticæ ſenſum, & motum reſtituit.

§.33. Et Sanctimonialis Monaſterii Majoris Mediolanenſis nomine Paula Juſtina Caſata, cui dexteræ partis corporis omnem ſenſum, ac motum paralyſis ademerat, cum ad Sancti Sacerdotis Imaginem, voto prius ſuſcepto, & eleemoſyna erogata ſacra communione refecta, magno ſpiritus ardore, & fiducia oraret, ſtatim ſenſum, & motum cum valetudine recuperavit, ita ut ad Oratorium ſe conferre, & gratias Deo agere libere potuerit.

Hecticam, & longam febrē ab infirmo expulit.

§.34. Altera vero Monialis ex Capucinis nuncupatis, ejuſdem Civitatis, cui nomen Candida de Agadis, triennio hectica febre tam acriter laboraverat, ut deſperatæ ſalutis, ac morti proxima æxiſtimaretur: hæc voto ſimiliter emiſſo, & Sancti Pontificis auxilio devote implorato, ad Caroli veſtis ſuper impoſitæ contactum ſtatim convaluit.

Membrorum ſanitatem infirmę largitus eſt.

§.35. Votum ſimiliter cum voviſſet Angela Antonia quædam Senenſis annorum fere 70. quo ſe Dominus per interceſſionem beati Caroli, a membrorum infirmitate ſanaret, cum abſque alterius auxilio incedere non valeret, ante quam votum ſolvere finivit, valetudinem conſequi meruit.

Nervos, & crus infirmo ſanavit.

§.36. Ad imaginem rurſus ſervi Chriſti magna cum devotione, dum meritis ejus confidens Deum orat Candida Francia de Fortis Monialis Monaſterii S. Agnetis Mediolanenſis, ut a gravi morbo liberaretur, quo tertio jam menſe affligebatur, quem ſpaſmum ex catarrho Medici cenſebant, indeque crus illi dextrum contractum erat, nulliſque remediis depelli valuerat, ſuavi quadam quaſi aura nervos, & crus dexterum perfundi, & refocillari ſentit, ac finita oratione pedibus conſiſtit, & ſanatur.

Articulari morbo aliam liberavit.

§.37. Angela quoque Buticella Papienſis graviſſimo articulorum morbo affecta, ex quo omnium membrorum motu, præter quam linguæ, deſtituta, languebat, ad ejus imaginem pro ſanitate orante, meritis, & precibus Caroli, una cum devotæ fęminæ oratione morbus mirabiliter finivit.

Manuū acerbiſſimum dolorem ab altera dejecit.

§.38. Et Anna, mulier nobilis Polona, ex Marchionibus de Miron, cum annos circiter novem manuum acerbiſſimis doloribus, cum tumore, & digitorum contractione laboraſſet, omni medicinæ auxilio fruſtra tentato, ad imaginem itidem beati Caroli converſa, ejus opem, magno cum ſpiritus ardore implorans, ſtatim ſanitatem recuperavit.

Crurum ulcera alteri conſolidavit.

§.39. Sepulchrum quoque ſervi ſui placuit Domino multis ſignis mirificare, fidelium preces in diverſis eorum neceſſitatibus exaudiendo. Ex quibus illud eſt eximium, quod cum vir quidam nobilis Mediolanenſis nomine Jo: Jacobus Lomacius, crurum quinquenii ulceribus affligeretur, neque a medicina valetudinem conſequendi ſpes relicta eſſet, acrioribus, quam ſoleret, doloribus aliquando correptus, ad viri Sancti ſepulchrum, bacillo innixus, proficiſcitur, ibique pro recuperanda valetudine ferventi ſpiritu orat, oratione finita, ſine dolore Miſſam audit, deinde incolumis conſurgit, ac domum reverſus, admirabili Dei beneficio crurum ulcera conſolidata, ſibique ſanitatem redditam depræhendit.

Perverſos diſtortoſque alterius pedes, recte compoſuit.

§. 40. Præterea Margharita Monta Mediolanenſis puella, annorum ſex, adeo diſtortis, ac perverſis pedibus nata erat, ut plantæ interius converſæ, ſe invicem adſpicerent, ac pedis pars exterior plantæ officio fungeretur, tamen a corporis vitio hujuſ-

Digitized by Google

hujuſmodi, quod nec induſtria obſtetricis neque ſexennio quæſitum humanum remedium corrigere valuerat, per Beati Confeſſoris interceſſionem liberata eſt: a matre enim ad ſepulchrum ejus ducta, ab alterius primum, deinde reducta, ac voto etiam edito ab alterius etiam pedis hujuſmodi inverſione ſanata eſt.

Infantem nervis genibuſque reſolutis natum, ſanitati reſtituit.

§. 41. Non minoris momenti eſt, quod operatus eſt Dominus ſancti Pontificis meritis, in altera infante, nomine Joanna de Maronis ejuſdem Civitatis, matre ad ſepulchrum ejus ſimiliter orante: cum enim infans nervis, quibus tibiis alligantur pedes, genibuſque reſolutis, nata eſſet, ita ut incedere minime poſſet, ac pedes in humeros, cum vellet, libere attolleret, & quartum jam ætatis annum egreſſa eſſet, fama miraculorum Beati Caroli excitati parentes, ad ejus ſepulchrum illam, cum oblationibus, deferri curant, indeque, vitio ſublato, ſana domum refertur.

Chancri morbum expulſit.

§. 42. Aurelia de Angelis chancri morbo graviſſimo, multum inveterato, cum febre, & acri dolore in ſiniſtro crure affecta, quem Medici inſanabilem humana arte judicaverant, ad ſervi Dei auxilium converſa, ac voto ſuſcepto, ejuſque ſepulchrum venerationis cauſa cum ſe adituram veſpere propoſuiſſet, mane a febre libera, ſaneſcere mirum in modum crus cœpiſſe cernit, ac triduo penitus convaluit.

Herniæ morbo puerum liberavit.

§. 43. Puer vero quinque annorum, Hieronymi Beriolæ, & Agnetis ab Eccleſia filius, Melchior nomine, hernia admodum gravi, & periculoſa laborabat, magno cum dolore, & univerſi corporis quaſi ex aqua inter cutem tumore, quamobrem Medicorum irritos conatus diu mater experta, Beatum Carolum ſupplex orat, ut ex iis neceſſitatibus filium ſuum eriperet, vel impetrando infanti a Domino ſanitatem, vel vitæ miſerandæ finem. Has preces ſomnus conſequitur infantis, qui poſt paucas horas expergefactus matrem vocat, eique refert Cardinalem ſuum morbi locum manu, in qua lucidum gereret annulum, tetigiſſe, ac ſanaſſe, quo audito (mirabilis Deus) Mater filiorum adſpicit, ac vere convaluiſſe comperit.

Alium infantem in Ticinum delapſum a demerſione præſervavit.

§. 44. Non longe diſſimili ratione alterum puerum Papienſem Bernardini Ticoni filium, ſupraſcripto æqualem, a mortis faucibus eripuit Dominus per merita famuli ſui, retribuens pietati parentum, qui ad Sancti Dei imaginem filiorum veſpere quotidie orare, & illum invocare docuerant: cum enim in Ticinum aquis tumidum delapſus fuiſſet infans, & antequam quiſquam illi opem ferre poſſet, quaſi quarta horæ pars elapſa fuiſſet, nunquam tamen eſt demerſus, ſed tamquam leve corpus ſupernatans, eo uſque delatus eſt, donec educeretur: eductus plane incolumis ſe ſe Beato Carolo rubris induto veſtibus ſubſtentatum, ne mergeretur, narruit: Beati Caroli autem auxilium more a parentibus accepto invocans, dum decideret, a pluribus auditus fuerat.

Hinc Clem. VIII. de Canonizatione Caroli multis modis requiſitus negocium Card. ſacris Rit. deputatis demandavit, & de eorum conſilio cauſam pluribus Palatii Apoſtolici Auditoribus cōmiſit.

§. 45. Hæc itaque, & alia quamplura ſigna, & prodigia, quibus ſervi ſui præclara merita contestatus eſt Dominus, cum illam in Populis ſanctitatis famam, & erga Beatum Pontificem devotionem, quæ vita excitaverat auxiſſent, & in dies magis augerent, dederunt exordia clarificationis a Patre luminum Carolo præſtitutæ. Itaque anno 1601. precibus Congregationis Oblatorum Sancti Ambroſii Mediolanenſis a Carolo inſtitutæ, primum a Vicario Venerabilis Fratris Noſtri Archiepiſcopi Mediolanenſis, duo proceſſus de vita alter, alter de miraculis ſancti Confeſſoris formati ſunt: exinde Clerus, & Conſilium generale ejuſdem Civitatis Mediolanenſis ad fel: recor: Clementem Papam VIII. Prædeceſſorem Noſtrum Oratores de Beati Carolo Canonizatione miſerunt, quibus auditis idem Clemens cauſam Venerabilibus Fratribus Noſtris, tunc ſuis S. R. E. Cardinalibus ſacris Ritibus Præfectis demandavit, de quorum conſilio cauſa delegata tribus Sacri Palatii Noſtri cauſarum Auditoribus, dilecto videlicet filio Franciſco Peniæ Decano, ac dilecto etiam filio noſtro Joanni Garziæ Tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbytero Cardinali Millino nuncupato, tunc earumdem cauſarum Auditori, ac bon: me: Alexandro Littæ, quibus deinde bo: etiam mem: Alexander Juſtus, & Bernardinus Scottus, & huic demum dilectus filius Horatius Lancellottus earumdem cauſarum ſimiliter Auditores ſubrogati fuerunt, cum facultate novos proceſſus, ſi eis videretur, conficiendi.

Qui novos proceſſus faciendos decreverunt.

§. 46. Ipſi re mature examinata, novos proceſſus, auctoritate apoſtolica, faciendos cenſuerunt.

Leo XI ad ulteriora procedi juſſit.

§. 47. Deinde eodem Clemente Prædeceſſore viam univerſæ carnis ingreſſo, ac felicis recor: Leone Papa XI. ſimiliter Prædeceſſore Noſtro ad Apoſtolatus aſſumpto, eadem cauſa prædictis Auditoribus commiſſa, & ut ad ulteriora procederent, mandatum fuit.

Hic Pont. pariter negocium Canonizationis promovit.

§. 48. Eodemque Leone, ſicut Altiſſimo placuit, ab humanis exempto, noſtraque humilitate, inſcrutabili Dei judicio, nullis ſuffragantibus meritis, ad Catholicæ Eccleſiæ regimen vocata, officii noſtri debitum exigere cenſuimus, ut Sancti Cardinalis Canonizationis negocium promoveretur, quando, ſi Deo adſpirante, ut ſperabatur, ſucceſſiſſet, magno cum Eccleſiæ ſuæ augmento decoris, & credentium præſertim Sacerdotalis Ordinis fructu, geſtum iri conſtabat.

Regeſque, & Principes idē ex poſtularūt.

§. 49. Accedebant etiam chariſſimorum in Chriſto filiorum Noſtrorum Philippi III. Hiſpaniarum Regis Catholici, Sigiſmundi etiam III. Poloniæ Regis, & Conſtantiæ Reginæ, Illuſtrium Principum, & aliorum multorum preces, quibus a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris prædictis, & a Nobis id ſæpius poſtulaverant, & poſtulabant.

Supradicti ergo Auditores completo pro-

§. 50. Quamobrem, cum in eadem cauſa abſque mora progredi Auditores mandaviſſe-

ceſſu, & re. mature examinata, Caroli Canonizationem fieri poſſe retulerunt.

daviſſemus, ipſi ex novo proceſſu, auctoritate apoſtolica, per Venerabiles Fratres noſtros Philippum Comenſem, & Claudium Placentinum Epiſcopos confecto, & ad ſe miſſo mandato noſtro, diu multumque negocio diſcuſſo, & accurate examinato, Nobis primum, deinde Cardinalibus prædictis tamdem retulerunt, conſtare de Beati Caroli ſanctitate vitæ, excellentia fidei, & miraculis, & omnia ad Canonizationem, a ſacris Canonibus requiſita, legitime fuiſſe probata, ita ut ſi Nobis videretur, ad Servi Dei Canonizationis ſolemnem actum procedere poſſumus.

Supradicti Card. cauſam accuratiſſime recenſerunt, & in eamdem ſententiam convenerunt.

§. 51. Reſtabat, ut relationem Auditorum, & univerſam cauſam de more iidem Cardinales accurratiſſime recenſerent, & pro rei gravitate recognoſcerent, id quod cum recte, fideliterque præſtitiſſent, idemque omnes cenſuiſſent, ac deinde Venerabilis Frater Noſter Dominicus Epiſcopus Oſtienſis, & Veliternenſis, S.R.E. Cardinalis Pinellus nuncupatus, eorum antiquior, ſuam, Collegarumque ſententiam, cum totius ſumma proceſſus retuliſſet in Conſiſtorio noſtro ſecreto, reliqui Cardinales, qui aderant, in eamdem ſententiam conceſſerunt.

In publico conſiſtorio Advocatus aulæ conſiſtorialis Papæ de Canonizatione diſerte dixit, & Regis Philippi nomine ſupplicavit.

§. 52. Quapropter ſequenti publico Conſiſtorio, in quo pro Canonizatione diſerte dixit dilectus filius Julius Roma Aulæ noſtræ Conſiſtorialis Advocatus, ac nomine prædicti Philippi Regis Nobis humiliter ſupplicavit, Nos de tanti momenti negocio, ut par erat, deliberaturi cum iiſdem Cardinalibus, & Epiſcopis in Curia præſentibus reſpondimus, & Cardinales, & Epiſcopos, qui tunc aderant, hortati ſumus, ut eleemoſynis, jejuniis, & orationibus Spiritus Sancti auxilium devote implorarent.

Qui in ſemipublico Conſiſtorio de hoc ſermonem habuit, & omnes B. Carolum Canonizandum eſſe dixerunt.

§. 53. Cum vero in ſemipublico Conſiſtorio, quod ex more deinde habuimus, vocatis non ſolum Cardinalibus, ſed etiam Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis prædictis, ac præſentibus noſtris, ac Sedis Apoſtolicæ Notariis, ac Sacri Palatii noſtri Apoſtolici cauſarum Auditoribus, Nos de vita, & miraculis beati Caroli, quæ oportebat, propoſuiſſemus, omnes Beatum Carolum canonizandum eſſe apertis ſuffragiis cenſuerunt.

Idem Pont. Deo gratias egit.

§. 54. Quorum unanimi conſenſu audito aperuimus os noſtrum in benedictionibus, & gratias egimus divinæ elementiæ, quod tantam gratiam tribuiſſet puero ſuo, ac per eum honorificare vellet miniſterium noſtrum, & Canonizationis declaravimus diem, adhortantes omnes, ut junctis nobiſcum precibus, eleemoſynis, jejuniis, & ſacrificiis Spiritus Sancti gratiam infirmitati noſtræ in eam rem procurarent.

His itaque die 1. Novembris, rite, & recte omnibus ſervatis, iſte Pontifex B. Carolum, Sanctum eſſe pronunciat, & SS. Confeſſorum Catalogo adſcribit.

§. 55. Denique cum nihil reſtaret eorum, quæ ex Sanctorum Patrum auctoritate, ſacrorum Canonum decretis, ac S.R.E. antiqua conſuetudine agenda, & obſervanda ſunt, hodie in Sacroſancta Beati Petri Principis Apoſtolorum Baſilica, in qua ſolemni ritu, cum iiſdem Venerabilibus Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis prædictis, Romanæ Curiæ Prælatis, Officialibus, ac familiaribus noſtris, Clero ſæculari, & regulari, ac maxima populi frequentia mane convenimus, poſt repetitas pro Canonizationis decreto petitiones nomine ejuſdem Philippi Regis, a dilecto filio noſtro Ferdinando Sancti Euſebii Presbytero Cardinale, per Julium Advocatum prædictum, poſt ſacros Hymnos, Litanias, aliaſque preces, poſt Spiritus Sancti gratiam rite imploratam, ad honorem Sanctæ, & individuæ Trinitatis, ac fidei Catholicæ exaltationem & Religionis Chriſtianæ augmentum, auctoritate Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritu Sancti, Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac noſtra, de Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum in Urbe præſentium, conſilio, & unanimi conſenſu, bon: mem: Carolum Borromæum, dum vixit, Tituli S. Praxedis Presbyterum Cardinalem, & Archiepiſcopum Mediolanenſem, de cujus ſanctitate vitæ, fidei ſinceritate, & miraculis plene conſtabat, & conſtat, Sanctum eſſe definivimus, se ſanctorum Confeſſorum Pontificum Catalogo adſcribendum decrevimus, prout præſentium tenore definimus, decernimus, & adſcribimus, illumque omnes fideles venerari mandavimus, & mandamus.

Ejuſque Feſtum die 4. ejuſdem Menſis agi præcipit.

§. 56. Statuentes, ut ab univerſali Eccleſia in ejus honorem Eccleſiæ, & Altaria, in quibus ſacrificia Deo offerantur, ædificari, & conſecrari poſſint, & ſingulis annis die 4. Novembris Feſtum ipſius, & officium ſancti Confeſſoris Pontificis ad Breviarii Romani præſcriptum devote celebretur.

Eodem die ejus ſepulchrum viſitantibus indulgentias elargitur.

§. 57. Eademque auctoritate omnibus Chriſtifidelibus, vere pœnitentibus, & confeſſis, qui annis ſingulis eodem die Feſto, ad ſepulchrum, in quo corpus ejus requieſcit, devote acceſſerint viſitandum, unum annum, & unam quadragenam, iis vero qui in ejuſdem Feſti octava, quadraginta dies de injunctis, ſeu quomodolibet debitis pœnitentiis, miſericorditer in Domino relaxavimus, ac relaxamus in forma Eccleſiæ conſueta.

Deinde ad Altare Sancti Petri. Miſſam egit, cum S. Caroli commemoratione.

§. 58. Poſtremo Deum Patrem æternum, Regemque gloriæ Chriſtum Patris ſempiterni Filium, ac ſanctum Paraclitum Spiritum unum Deum, unum Dominum laudibus, & confeſſionibus venerati, ſacroque Hymno decantato, ſolemni Oratione Confeſſorum Pontificum per Beati Caroli merita rite ſumus precati, atque ad Altare Sancti Petri Apoſtoli Miſſam egimus, cum ejuſdem Sancti Pontificis commemoratione, omnibuſque Chriſtifidelibus tunc præſentibus plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem conceſſimus.

Dat poſtremo gloriam Deo omneſque apud eum orare hortatur, ut B. Carolum Eccleſiæ ſuæ patro-

§. 59. Æquum eſt igitur, dare Nos gloriam, & honorem, & benedictionem viventi in ſæcula ſæculorum, qui benedixit conſervum noſtrum in omni benedictione ſpirituali, ut eſſet ſanctus, & immaculatus

co-

[...]num præſtare dignetur.

coram ipſo, & cum illum dederit Nobis Dominus tamquam fulgentem ſtellam in hac nocte peccatorum, tribulationum noſtrarum, adeamus ad divinam clementiam ore, & opere ſupplicantes, ut Carolus Eccleſiæ, quam vehementer dilexit, proſit etiam meritis, & exemplo, adſit patrocinio, & io tempore iracundiæ fiat reconciliatio, per Chriſtum Dominum noſtrum.

Exemplis hujus Bullæ credi jubet.

§. 60. Cæterum, quia difficile foret, præſentes noſtras literas ad ſingula loca, ubi opus eſſet, deferri, volumus, ut earum exemplis etiam impreſſis, manu publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Sanctionemque pœnalem apponit.

§. 61. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtrorum decreti, definitionis, adſcriptionis, mandati, Statuti, conceſſionis, elargitionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 1. Nov. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1610. Kal. Novem. Pont. Noſtri Anno VI.

Papæ ſubſc.

✠ Ego Paulus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Cardd. ſubſc.

- ✠ *Ego A. Maria Epiſc. Præneſt. Card. Gallus.*
- ✠ *Ego Antonius Epiſc. Albanen. Card. Saulus.*
- ✠ *Ego Evang. tit. S. Laurentii in Lucina Preſb. Card. Caſentin.*
- ✠ *Ego Fr. Gregorius tit. S. Mariæ Tranſtyb. Preſb. Cardinalis de Monte Elpero.*
- ✠ *Ego Franc. Maria tit. S. Mariæ in Aracœli Preſb. Card. a Monte.*
- ✠ *Ego Flaminius tit. S. Mariæ de Pace Preſbyt. Card. Platae.*
- ✠ *Ego Federicus tit. S. Mariæ Angelorum Preſbyter Cardinalis Borromæus.*
- ✠ *Ego Petrus tit. S. Jo., & Pauli Preſb. Card. Aldobrandinus S. R. E. Camerarius.*
- ✠ *Ego Octavius tit. S. Sabinæ Preſb. Card. Bandinus.*
- ✠ *Ego L. tit. S. Lauren. in Pane, & Perna Preſbyter Cardinalis Blanchettus.*
- ✠ *Ego Bartholom. tit. S. Mariæ in Portico Preſb. Card. Ceſius.*
- ✠ *Ego Franciſcus tit. S. Mariæ de Populo Preſb. Card. Mantica.*
- ✠ *Ego Jo. B. tit. S. Priſcæ Preſbyter Cardinalis Bevilaqua.*
- ✠ *Ego Dominicus tit. S. Petri in Monte Aureo Preſbyter Cardinalis Thuſcus.*
- ✠ *Ego Robertus tit. S. Mariæ in Via Preſb. Card. Bellarminus.*
- ✠ *Ego Dominicus SS. Duodecim Apoſtolorum Preſbyt. Cardin. Gymnaſius.*
- ✠ *Ego Antonius tit. S. Crucis in Hieruſalem Preſb. Card. Zapata.*
- ✠ *Ego Carolus tit. S. Clementis Preſb. Card. de Comitibus.*
- ✠ *Ego Jacobus tit. S. Stephani in Monte Cœlio Preſbyt. Cardin. Sanneſius.*
- ✠ *Ego Erminius tit. S. Mariæ Tranſpontinæ Preſbyter Cardinalis de Valentibus.*
- ✠ *Ego Ferdinandus tit. S. Euſebii Preſb. Card.*
- ✠ *Ego Scipio tit. S. Chryſogoni Preſbyt. Card. Burgheſius, Major Pœnitentiarius.*
- ✠ *Ego Jo. Garzia tit. SS. Quatuor Coronatorum Preſbyter Cardinalis Millinus.*
- ✠ *Ego Marcellus Card. Lantes tit. SS. Quirici, & Julitæ.*
- ✠ *Ego F. Cardinalis de la Roche Foucault tit. S. Calixti.*
- ✠ *Ego Michael Angelus Tontus Cardinalis Nazarenus tit. S. Bartholomæi.*
- ✠ *Ego Fabritius Cardinalis Verallus tit. S. Auguſtini.*
- ✠ *Ego Jo. Baptiſta tit. S. Sixti Card. Lenius.*
- ✠ *Ego Alexander S. Laurentii in Damaſo Diac. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius.*
- ✠ *Ego Odoardus S. Euſtachii Diac. Card. Farneſius.*
- ✠ *Ego A. S. Angeli in Foro Piſcium Diac. Card. Perettus.*
- ✠ *Ego Jo. Baptiſta S. Mariæ in Coſmedin. Diac. Card. Detus.*
- ✠ *Ego A. S. Agathæ Diac. Card. Capponius.*

CLXII.

Declaratio, & extenſio Conſtitutionis Clementis VIII. circa formam communicandi Indulgentias, ad Canonicos, & Capitulum Baſilicæ Lateranenſis de Urbe, & alios quoſcumque, hujuſmodi facultatem communicandi Indulgentias habentes.

Circa præſcriptionem communicandi indulgentias, vide ſupra Conſtit. CCCL. Clementis VIII. quæ incipit, Quæcumque, *fol.* 85.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

QUÆ ſalubriter a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus conſtituta ſunt, ut ab omnibus præſertim in Alma Urbe noſtra inviolabiliter obſerventur, ea officii noſtri debito providere tenemur, prout in Domino conſpicimus expedire. Exordium.

Clemens VIII. præſcripſit omnibus Regularibus, & inſtitutis, formam ſibi aggregandi alias Confraternitates, & Congregationes, cum indulgentiarum communicatione, ut in ſua Conſtitut. citata.

§. 1. Olim ſiquidem fel: record: Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter, volens nonnullas pravas conſuetudines tollere, quæ irrepſerant in uſu facultatum a Sede Apoſtolica conceſſarum nonnullis Regularibus Ordinibus, Religionibus, & Inſtitutis, ac etiam Chriſtifidelium ſæcularium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diverſarum nationum, nominum, & Inſtitutorum tam io prædicta Alma Urbe Noſtra, quam in aliis Civitatibus, & locis Chriſtiani Orbis inſtitutis erigendi, & inſtituendi, necnon etiam ſibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes, eiſque privilegia, Indulgentias, facultates, ali-

Digitized by Google

aliaſque ſpirituales gratias, & Indulta ſibi conceſſa reſpective communicandi, perpetuo valitura Conſtitutione, quæ incipit, *Quæcumque a Sede Apoſtolica*, facultates hujuſmodi moderando, Indulgentias, aliaſque ſpirituales gratias communicandas, & formulam eaſdem Confraternitates, & Congregationes erigendi, inſtituendi, aggregandi, & reſpective communicandi præſcripſit, & alia conſtituit, voluit, & ordinavit, prout in literis in hujuſmodi forma Brevis, ſub Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 7. Septembris 1604. Pontificatus ſui Anno decimotertio, deſuper expeditis plenius continetur.

Canonici, & Capitulum Baſilicæ lateranenſis de Urbe, in d. Conſt. non comprehendi prætendebant.

§. 2. Cum autem, ſicut accepimus, dilecti filii Capitulum, & Canonici Baſilicæ Lateranenſis de eadem Urbe, diverſas ubique conſtitutas Eccleſias, vel Cappellas, ſeu Altaria, vel Oratoria eidem Baſilicæ ſubmittere, ſubjicere, annectere, incorporare, ac in Baſilicæ prædictæ membrum recipere, atque in ſubmiſſione, ſubjectione, annexione, incorporatione, & receptione hujuſmodi eiſdem, nec non aliis ſimiliter Eccleſiis, Cappellis, Altaribus, ſeu Oratoriis, & piis locis ædificatis, & conſtructis in ſolo Lateranenſi varias Indulgentias, facultates, aliaſque ſpirituales gratias, indulta, & privilegia concedere ſoleant, dictæ Conſtitutionis forma, eo quod in ea ſe non comprehendi prætendant, minime ſervata.

Hic igitur Pontifex declarat, dictum Capitulum Lateranenſe, & alia quæcumque quo ad indulgentias per ea aliis communicandas comprehendi.

§. 3. Propterea Nos volentes, ut Conſtitutio prædicta tam ab eiſdem Lateranenſis Eccleſiæ Capitulo, & Canonicis, quam ab aliis quibuſcumque jus, & facultatem communicandi hujuſmodi Indulgentias habentibus, ut par eſt, ſine diſcrimine in poſterum obſervetur, Conſtitutionem, & literas prædictas dicti Clementis Prædeceſſoris cum ſuis clauſulis, & decretis ad Baſilicæ Lateranenſis, & aliarum Baſilicarum, & Eccleſiarum quarumcumque Capitula, Canonicos, & quaſvis alias perſonas ſimiles facultates habentes, illiſque utentes, ad effectum videlicet, ut ipſa Capitula, & Canonici, ac perſonæ, nullas in poſterum Indulgentias communicare poſſint, niſi prædictæ Conſtitutionis forma ſervata, & eas ſolummodo, quæ a Nobis illis præſcribentur, auctoritate apoſtolica, tenore præſentium extendimus, & ab ipſis, perinde ac ſi eorum expreſſa mentio in dictis literis facta eſſet, perpetuis futuris temporibus, ſub pœnis in eiſdem literis contentis, inviolabiliter obſervari præcipimus, & mandamus.

Clauſulæ derogatoriæ.

§. 4. Non obſtantibus præmiſſis, & omnibus illis, quæ idem Clemens Prædeceſſor dictis in literis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus tamen, quod Indulgentiæ, peccatorum remiſſiones, gratiæ, & privilegia per dictum Capitulum, & Canonicos Lateranenſes vigore Indultorum eis a Sede prædicta conceſſorum quibuſvis Eccleſiis, Cappellis, Altaribus, Oratoriis, & locis piis hactenus conceſſa, & communicata in ſuo robore permaneant.

Tranſumptorum fides.

§. 5. Quodque præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 3. Nov. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud S. Petrum &c. 3. Novembris 1610. Anno Sexto.

CLXIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmantur Conſtitutiones Collegii Borromæi Papienſis a Friderico Cardinali Borromæo correctæ, & in volumen redactæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Sixtus V. Conſtitut. Collegii Papienſis confirmavit.

§. 1. Alias felic. record. Sixtus Papa V. Prædeceſſor Noſter ſupplicationibus dilecti filii Noſtri Friderici Tit. Sanctæ Mariæ Angelorum Presbyteri Cardinalis Borromæi nuncupati tunc in minoribus conſtituti, ac Collegii etiam Borromæi nuncupati in Civitate Papien. erecti Adminiſtratoris inclinatus, Conſtitutiones, & Ordinationes pro dicti Collegii recte adminiſtrandi, gubernandique ratione juxta mentem, & voluntatem glorioſæ memoriæ Sancti Caroli nuper a Nobis ſuffragantibus ejus meritis ad Omnipotentis Dei laudem, & Catholicæ Eccleſiæ exaltationem numero, & cathalogo Sanctorum adſcripti, ipſius Collegii fundatoris editas perpetuo confirmavit, & approbavit, & per ipſius Collegii Adminiſtratorem, Rectorem, & Collegiales, aliaſque dicti Collegii perſonas tunc, & pro tempore exiſtentes obſervari mandavit, prout in ipſius Sixti Prædeceſſoris literis in ſimili forma Brevis expeditis plenius continetur.

Eas vero cū immutandas aliqua ex parte duxerit Card. Fridericus Borromæus,

§. 2. Cum autem, ſicut dictus Fridericus Cardinalis Nobis nuper expoſuit, nonnullæ ex dictis Conſtitutionibus, & Ordinationibus utiliter, & ſalubriter tunc editæ temporum varietate, & rerum viciſſitudine ſic exigentibus correctæ, & aliæ de novo de ipſius Friderici Cardinalis mandato additæ, in unum volumen compilatæ, reviſæ, & approbatæ fuerint, cupiatque idem Fridericus Cardinalis Conſtitutiones, & Ordinationes hujuſmodi ſic correctas, immutatas, de novo additas, reviſas, & approbatas pro illarum ſubſiſtentia firmiori, ac ut inviolabiliter ab Adminiſtratore, Rectore, Collegialibus, & perſonis prædictis, aliiſque, ad quos pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſerventur, noſtro, & Apoſtolicæ Sedis munimine roborari, Nobis idcirco dictus Fridericus Cardinalis humiliter ſupplicaverit, ut eaſdem Conſtitutiones, & Ordinationes correctas, immutatas, & de novo editas confirmare de benignitate apoſtolica dignaremur.

Nos

Clauſulæ. §.3. Nos igitur Conſtitutionum, & Ordinationum prædictarum tenores præſentibus, ac ſi de verbu ad verbum, nihil penitus omiſſo præſentibus infererentur, pro espreſſis, & iuſertis habentes, hujuſmodi ſupplicationibus incliuati, Conſtitutiones, & Ordinationes prædictas ſic correctas, immutatas, & de novo additas, reviſas, & approbatas, omniaque, & ſingula in eis contenta pro optimo ipſius Collegii, illiuſque Collegialium, & rerum, & bonorum regimine, & adminiſtratione, apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui intervenerunt in eiſdem, ſupplemus, ipſiuſque Collegii Adminiſtratorem, Rectorem, & Collegiales, aliaſque dicti Collegii perſonas nunc, & pro tempore exiſtentes ad earumdem Conſtitutionum, & Ordinationum obſervantism teneri, & obligatos exiſtere, ac ob illarum non obſervationem pœnas in eiſdem Conſtitutionibus, & Ordinationibus contentas incurrere volumus.

Sic in judiciis definiendum. §.4. Et ita per quoſcumque ſudices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultste, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Exequutores deputantur. §.5. Et nihilominus Venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopo Mediolanen., ac Papien., & Landen. Epiſcopis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, ant unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios Conſtitutiones, & Ordinationes prædictas ab ejuſdem Collegii Adminiſtratore, Rectore, Collegialibus, & aliis perſonis nunc, & pro tempore esiſtentibus, etiam ſub cenſuris, & pœnis tam eccleſiaſticis, quam pecuniariis eorum, & cujuslibet ipſorum arbitrio moderandis, & applicandis, reclamatione, recorſu, aut exceptione quibuſcumque ceſſantibus inviolabiliter obſervari faciant; Contradictores quoslibet, & rebelles, ac eiſdem Conſtitutionibus, & Ordinationibus non parentes per eaſdem cenſuras, & pœnas, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ipſaſque cenſuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Derogatio contrariorum. §.6. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri, ac una, & Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas ali quis auctoritate præſentium ad judicium non trahstur, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Collegii etiam juramento, confirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritautibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, aut aliàs in contrsrium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, espreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia eapreſſio habenda foret, illorum tenores, acſi de verbo ad verbum infererentur, & exprimerentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtasat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: Aut ſi Adminiſtratoribus, Rectori, Collegialibus, & perſonis prædictis, vel quibuſvis aliis communiter, aut diviſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Dat. die 3 Dec. 1610. An. VI. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annolo Piſcatoris die 3. Decemb. 1610. Pontificatus noſtri Anno VI.

CLXIV.

Ex Regeſt. in Secret. Brev. Quod Archiepiſcopi, & Epiſcopi in partibus Indiarum Maris Oceani ſub ditione Regis Catholici exiſten., non poſſint ſuſcipere munus conſecrationis, niſi in dictis partibus Indiarum.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſæ faciendi Decreti. §.1. AC cepimus, non ſine animi noſtri dolore, quod licet fe. re. Gregorius Papa XIII. Prædeceſſor noſter per ſuas in ſimili forma Brevis expeditas literas monuerit, & attente hortatus fuerit omnes, & ſingulos Archiepiſcopos, & Epiſcopos, de quorum perſonis Metropolitanis, ſeu Cathedralibus Eccleſiis in partibus Indiarum maris Oceani ſub ditione chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpanisrum Regis Catholici esiſten. proviſum erat, & ea tunc futuris temporibus provideretur, ut ex Hiſpania in primo tranſitu navium sd partes Indiarum prædictarum de hujuſmodi tranſitu certiores facti, ad Eccleſias ſuas perſonaliter accederent, alioquin fructus ipſarum Eccleſiarum uſque ad eorum adventum ad Eccleſias prædictas decurrendos amitterent; nihilominus promoti ad Eccleſias hujuſmodi, ſeu multi ea illis abſque legitima caoſa ad ſuas Eccleſias accedere differunt, & in Hiſpania commorantes fructus, redditus, & proventus earumdem Eccleſiarum exigunt, non ſine animarum ſibi commiſſarum ſalutis detrimento.

§. 2. Quare Nos huic malo quantum

Decretum, de quo in Rubrica.

tum cum Domino poſſumus, obviare cupientes de Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum conſilio omnibus, & ſingulis Archiepiſcopis, & Epiſcopis, de quorum perſonis Metropolitanis, ſeu Cathedralibus Eccleſiis in partibus Indiarum Maris Oceani ſub ditione dicti Philippi Regis exiſtentibus, ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus provideri contigerit, ne alio in loco, quam in partibus Indiarum prædictarum munus conſecrationis ſuſcipiant apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo inbibemus;

Indultorum nonnullorum conceſſio pro faciliori Epiſcoporum cõſecratione.

§.3. Et quia illis impoſſibile foret munus conſecrationis infra tres menſes, prout de jure tenentur a die illorũ proviſionis, & profeſſionis hujuſmodi computandos ſuſcipere, & in partibus Indiarum prædictarum plures Epiſcopi, qui muneris conſecrationis hujuſmodi impentioni aſſiſtant difficile ſemper convenire poſſunt, ideirco ſic promotis tempus trium menſium ad ſuſcipiendum munus conſecrationis præfixum a die eorum ad primum portum Inſularum, ſive continentis, ubi eorum exiſtunt Eccleſiæ dictarum Indiarum appulſus currere debere declaramus. Et inſuper eiſdem ſic proviſis, ut in defectum Epiſcoporum, & Abbatum, Aſſiſtentibus cum Epiſcopo duabus perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis munus conſecrationis ſuſcipere libere, & licite poſſint, & valeant auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus; quodq; ſic promoti, qui in primo tranſitu navium ad partes Indiarum prædictarum de hujuſmodi tranſitu certiores facti ad Eccleſias ſuas perſonaliter abſque cauſa neceſſaria non acceſſerint, juxta prædicti Gregorii Prædeceſſoris literarum tenorem, quas per præſentes etiam confirmamus, & innovamus, fructus, redditus, & proventus ſuarum Eccleſiarum uſque ad eorumdem adventum ad Eccleſias prædictas decurrendus amittant, illiſque privati exiſtant, & cenſeantur, prout Nos harum ſerie auctoritate, & tenore ſimilibus, omnibus fructibus, redditibus, & proventibus hujuſmodi privamus, illoſque pro ornamentis, & paramentis Eccleſiaſticis, & fabrica, ac aliis rebus ad cultum divinum in dictis Eccleſiis magis neceſſariis aſſignamus, applicamus, & appropriamus.

Fructus inobedientium Capitulis Eccleſiarum addicitur.

§. 4. Ut autem mens, & voluntas noſtra in præmiſſis debitæ exequutioni demandetur, dilectis filiis Capitulis Eccleſiarum, quarum Præſules in dicto tranſitu illuc oon acceſſerint, ſeu munus conſecrationis alio in loco ſuſceperint, fructus, redditus, & proventus prædictos in ornamenta, & paramenta Eccleſiæ, nec non fabricam, & alias res ad cultum divinum magis neceſſarias dividendi, atque diſtribuendi, licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Derogatio cõtrariorum.

§.5. Non obſtantibus qoibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dd. Eccleſiarum joramento, confirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apoſtolicis in contrarium earum Præſulibus quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Tranſumptis danda fides.

§.6. Cæterum, quia difficile foret, præſentes literas ad ſingula quæcumque loca, ubi neceſſe fuerit, deferri, volumus, quod tranſumptis præſentium literarum ſigillo alicujus Prælati Eccleſiaſtici munitis, & manu Notarii publici ſubſcriptis, eadem fides tam in Judicio, quam extra illud ubilibet adhibeatur, quæ ipſis literis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 7. Decemb. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 7. Decembria 1610., Pontificatus noſtri Anno VI.

CLXV.

Facoltas Archiepiſcopis, & Epiſcopis Indiarum Occidentalium, celebrationem Conciliorum Provincialium ad duodennium differendi.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis circumſpecta providentia interdum ea, quæ per Romanos Pontifices provide, & mature ſtatuta, & ordinata fuerunt, novis ſupervenientibus cauſis cogitur immutare, prout rerum, & temporum qualitatibus debite penſatis, conſpicit ſalubriter in Domino expedire.

Gregorius XIII. Epiſcopis Indiarum orientalium præcipit, Concilium Provinciale quolibet ſeptennio celebrent.

§.1. Aliàs ſiquidem fel. rec. Gregorins Papa XIII. Prædeceſſor noſter per ſuas in ſimili forma Brevis expeditas literas Archiepiſcopis, & Epiſcopis in Indiis Occidentalibus exiſtentibus inter alia, ut Concilium Provinciale de ſeptennio in ſeptennium celebrare deberent, præcepit, & injunxit, prout in literis prædictis plenius continetur.

Quod cum nimium ſit difficile.

§.2. Cum autem, ſicut ex inſinuatione chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici nuper accepimus, magna, & gravia incommoda ex frequentia celebrationis Conciliorum hujuſmodi naſcantur, cum propter non reſidentiam Epiſcoporum apud Eccleſias ſuas, qui ob longa, & difficilia etiam cum vitæ periculo itinere majori ex parte temporis ab Eccleſiis ſuis abſunt, tum etiam propter parum utiles fructus, qui ex crebra celebratione Conciliorum hujuſmodi proveniunt, eo quod ubi in Conciliis hujuſmodi nonnulla decreta, ſeu ſtatuta pro felici Provinciarum, & Diœceſum directione, & gubernio facta, & ordinata ſunt, antequam Epiſcopi ad Diœceſes ſuas jam reverſi, illa debitæ exequutioni demandari facere poſſunt, ad Concilia Provincialia hujuſmodi celebranda iterum convocantur.

§.3. Nos præmiſſis, & aliis juſtis cauſis oppor-

Digitized by Google

Paulus, ut ad duodennium differatur, concedit.

opportune providendum de ſolita Sedis Apoſtolicæ benignitate cenſuimus, Igitur Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum prædictorum commoditatibus, quantum cum Domino poſſumus, conſulere volentes; Motu proprio, & ea certa ſcientia noſtra, ac de apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, ut Archiepiſcopi, & Epiſcopi Indiarum Occidentalium ea cauſis ſuperius expreſſis Concilii Provincialis celebrationem ad duodecim annos differre poſſint, niſi aliud per Sedem Apoſtolicam poſtea ordinatum fuerit, vel Epiſcopis, & Archiepiſcopis ipſis, quandocumque viſum fuerit frequentiori opus eſſe celebratione, apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, concedimus, & indulgemus.

Derogat contrariis.

§.4. Non obſtantibus prædictis Gregorii Prædeceſſoris literis, ac in univerſalibus, provincialibuſque, & ſynodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 7. Decemb. 1610. An. VI.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 7. Decembris 1610., Pontificatus noſtri Anno VI.

CLXVI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Declaratur nova ſtatuta edita pro Seminario Militari Sancti Jacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Avis in Civitate Colimbrienſi, non per Ordinarium, ſed per Collectorem Portugalliæ eſſe approbanda. Priores autem, & Commendatarii dictarum Militiarum a contributione facienda cæteris Seminariis tam erectis, quam erigendis eximuntur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus Collegium Colimbriæ pro hiſce Militiis erigi curaverat.

§.1. Aliàs chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici nomine Nobis expoſito, quod magna pars Parochialium Eccleſiarum Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum præſertim in Ulixbonen., Elboren., Colimbrien., Eloen., Faraonen., Portalegren., & aliis forſan Diœceſibus, conſtabat ex Præceptoriis, ſeu Commendis Militiarum Sancti Jacobi de Spatha ſub Regula Sancti Auguſtini, & Sancti Benedicti de Avis ſub Regula ejuſdem Sancti Benedicti, quæ Parochiales Eccleſiæ tam quoad animarum curam, quam quoad alia neceſſaria per Presbyteros Ordinum earumdem Militiarum reſpective profeſſos a prædicto Philippo Rege, qui etiam dictarum Militiarum perpetuus Adminiſtrator apoſtolica auctoritate deputatus exiſtit, pro tempore præſentandos, & ab Ordinariis locorum reſpective inſtituendos gubernari ſolebant. Et multæ illarum in Civitatibus, & Oppidis præcipuis earumdem Regnorum exiſtebant, & propterea non ſolum per Priores, & Rectores, ſed etiam per diverſos alios earumdem Militiarum beneficiatos collegialiter deſerviri ſolebant, quod quidem non niſi adhibito magno idoneorum miniſtrorum numero fieri poterat. Et licet in Conventibus dictarum Militiarum tum Grammaticæ, tum morali Teologiæ operam navarent, nonnulli tamen in Colimbrien., & Elboren. Univerſitatibus ſtudiorum generalium expenſis dictarum Militiarum ſeorſim, & ſeparatim, & abſque aliqua clauſura, vel regularis diſciplinę obſervantia literarum ſtudiis incumbebant, ut poſtea de Prioratibus, & aliis beneficiis earumdem Militiarum proviſi dictis Eccleſiis inſervirent. Quoniam tamen prædictæ Militiæ pro ipſarum Eccleſiarum regimine, & adminiſtratione majori eruditorum numero indigebant; Nos dicti Philippi Regis, & Adminiſtratoris ſupplicationibus tunc humiliter porrectis inclinati per alias noſtras in ſimili forma Brevis expeditas literas in prædicta Univerſitate ſtudii generalis Colimbrien. unum Collegium, ſeu Seminarium Militiarum prædictarum, in quo ſub unius Rectoris a prædicto Philippo Rege, & pro tempore exiſtente dictarum Militiarum Adminiſtratore, ſeu Magno Magiſtro ad nutum deputandi, & amovendi cura, & gubernio aliqui prædictarum Militiarum Religioſi ſub regulari clauſura, & obedientia ſacræ Theologiæ, ſeu Juri Canonico operam dare debeant, perpetuo ereximus, & inſtituimus, & inter alia, ut prædictum Collegium, ſeu Seminarium Militare, & Collegiales in illud pro tempore admittendi juxta ſtatuta, & regulas ſuorum Ordinum, & aliàs pro felici illius gubernio de novo faciendas, dummodo licitæ, & honeſtæ, ac ſacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, nec non Conſtitutionibus Apoſtolicis conformes exiſterent, & ab Ordinario loci tamquam a Sede Apoſtolica approbatæ prius examinarentur, & approbarentur regi, & gubernari deberet, ſtatuimus, & ordinavimus.

Cujus ſtatuta a loci Ordinariis approbarentur.

§.2. Ut autem Præceptores, Commendatarii, Priores, Rectores, & alii Beneficiati, ac Milites dictarum Militiarum onus contributionis faciendæ pro manutentione dicti Collegii, ſeu Seminarii facilius perferre poſſent, illos univerſos, & ſingulos a quacumque alia contributione Seminariis Eccleſiaſticis in quibuſvis Civitatibus, & Diœceſibus, attenta eorumdem Seminariorum illarum partium redditurum ubertate, quodque ipſa Seminaria non erant in quaſi poſſeſſione exigendi contributionem a dictis Militiis, etiam perpetuo eximimus, & liberamus, ac liberos fore, & eſſe decernimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Commendatarios autem &c. a quacumque contributione cæteris Seminariis erectis, facienda liberaverat, ut huic uni pares eſſent contribuendo.

§.3. Nunc autem cupientes peramplius Collegii, ſeu Seminarii hujuſmodi felici gubernio, ac Rectoris, Præceptorum, Collegialium, & Alumnorum, aliarumque perſonarum in eo pro tempore degentium manu-

Nunc vero decernit nova ſtatuta a Collectore ſpoliorum R. C. eſſe approbanda.

manutentioni proſpicere, dictarum literarum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, ſupplicationibus ejuſdem Philippi Regis, & Adminiſtratoris Nobis etiam ſuper hoc humiliter porrectis inelinati, apoſtolica auctoritate tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, quod nova Statuta, & Regulæ pro gubernio dicti Collegii ſeu Seminarii, non niſi per Præſideotem, & Deputatos menſæ conſcientiæ nuoeupatos fieri poſſint: quodque illa priuſquam publicentur, per pro tempore exiſtentem ſpoliorum, & jurium Cameræ Apoſtolicæ debitorum in Regno Portugalliæ Collectorem, non autem Ordioarium examinentor, & approbentur.

Et declarat Commendatores &c. exẽptos eſſe a cõtributionibus Seminariis tũ erectis, tum erigendis.

§. 4. Inſuper auctoritate, & tenore prædictis Præceptores, Commeodatarios, Priores, Rectores, & alios Beneficiatos dictarum Militiarum nunc, & pro tempore exiſteotes noo ſolum a quaeumque contributione Semioariis puerorum Eeeleſiaſtieis tunc erectis, verum etiam io quibuſvis Civitatibus, & Diœceſibus per Ordinarios locorum in vim Decretorum Concilii Tridentini erigendis, & ſundandis faeiendæ ſimiliter perpetuo eximimus, & liberamus, ac exemptos, & liberos fore, & eſſe: Sicque, & non aliter per quoſeumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus.

Exequutores deputat.

§. 5. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac ſpoliorum, & jurium Cameræ noſtræ Apoſtolicæ debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectori generali, ae Officiali Colimbrieoſi per præſentes eommittimus, & mandamus, qoatenus ipſi, vel duo, aot onus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis conteota quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Philippi Regis, & pro tempore exiſtentis Adminiſtratoris, & aliorum prædictorum, ſeu alieujus eorum fuerint reqoiſiti, ſolemniter publieantes, eiſque in præmiſſis efficaeis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum quemlibet eorumdem præmiſſorum effectu reſpective pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos deſuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite moleſtari: Contradictores quoſcumque per ceoſuras, & pœnas eceleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

Contraria tollit.

§. 6. Non obſtaotibus fel. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris Noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad judieium non trahatur, aliiſque apoſtolicis, ac in univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, nec non Militiarum prædictarum, & quarumcumque Eccleſiarum, etiam juramento, eonfirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoqoe, indultis, & literis apoſtolicis eidem Collegio, ejuſqoe Rectori, & Collegialibus, aliiſque perſonis ſub quibuſeumque tenoribus, & formis, ac eum quibuſvis clauſulis, & decretis in genere, vel in ſpecie, ac aliàs in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio habenda eſſet, tenores hujuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: aut ſi Presbyteris, vel quibuſvis aliis communiter, aut diviſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 7. Decemb. 1610. Pont. Noſtri Anno Sexto. Dat. die 7. Dec. 1610. An. VI.

CLXVII.

Confirmatio Concordiæ inter Rectorem, & Deputatos Univerſitatis Studii generalis Colimbrien. ex una, & Rectorem, & Presbyteros Collegii Societatis Jeſu etiam Colimbrien. ex altera partibus, per quam ex redditibus dictæ Univerſitatis aſſignantur 20. mill. ſcut. pro reſtaurandis Scholis dicti Collegii. *Ex Regeſt. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Facti ſeries.

§. 1. EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis Studii generalis Colimbrien., & Rectores, Presbyteri, & Profeſſores Collegii Societatis Jeſu etiam Colimbrien., quod cum alias chariſſimus in Chriſto filius Noſter Philippus Hiſpaniarum, ac Portugalliæ, & Algarbiorum Rex Catholicus tamquam dictæ Univerſitatis Protector die 5. Julii 1604. præcepiſſet dictis Rectori, Lectoribus, Deputatis, & Conſiliariis Univerſitatis hujuſmodi, ut ex ejuſdem Univerſitatis redditibus quotannis ter mille ſcuta, uſque ad ſummam viginti millium ſcutorum Rectori, Presbyteris, & Profeſſoribus Collegii prædicti, uti membris dictæ Univerſitatis ad effectum perficiendi inceptam Fabricam Scholarum, in quibus Profeſſores prædicti legerent humaniores literas, & Artes liberales eum

decla-

Digitized by Google

declaratione, quod ſi Rector, Presbyteri, & Profeſſores prædicti aliquo tempore deſinerent legere literas humaniores, & Artes hujuſmodi, & recederent a conventis cum dicta Univerſitate, tunc, & eo caſu illi tenerentur reſtituere dicta viginti millia ſcuta, eo quia dictæ Scholæ ſunt incorporatæ prædicto Collegio, nec ab eo ſeparari poſſunt: dicti vero Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis hujuſmodi præſentato ſibi mandato prædicto dicti Philippi Regis illi obtemperare recuſaſſent ſub diverſis prætextibus, & præcipue quod dicta Univerſitas non tenebatur conſtruere, nec dare Rectori, Presbyteris, & Profeſſoribus dicti Collegii prædictas Scholas. Et ſubinde dictus Philippus Rex viſis, & mature conſideratis rationibus, quæ per dictam Univerſitatem afferebantur, die 20. Octobris 1609. iterum præcepiſſet Rectori, Lectoribus, Deputatis, & Conſiliariis prædictis, ut ea redditibus dictæ Univerſitatis ſolverent Rectori, Presbyteris, & Profeſſoribus dicti Collegii, dicta 20. mil. ſcuta eo modo, quo aliàs mandaverat, cum declaratione, quod ſi Rector, Presbyteri, & Profeſſores dicti Collegii aliquo tempore deſinerent legere dictas lectiones, præter reſtitutionem dictorum viginti millium ſcutorum, ad quam tenerentur, deberent etiam permittere, ut ſpatio ſex annorum alii Lectores in dictis locis legerent, quo tempore aliæ Scholæ per dictam Univerſitatem conſtruerentur. Cumque inter Rectorem, Lectores, Deputatos, & Conſiliarios Univerſitatis, & Rectorem, Presbyteros, & Profeſſores Collegii hujuſmodi ſuper ſolutione dictorum viginti millium ſcutorum materia quæſtionis, nonnullæque aliæ differentiæ exortæ eſſent, & Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis decem, & ſeptem millia ſcuta, quæ ea venditione Scholarum Collegii antiqui Artium aliàs Officio Sanctæ Inquiſitionis venditi ad Univerſitatem prædictam, & non ad Rectorem, Presbyteros, & Profeſſores, Collegii prædicti, qui pretium prædictum habuerunt, ſpectare, aliaque prætenderent circa præmiſſa.

Concordia, de qua inſra habita.

§. 2. Tandem Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis, & Rector, Presbyteri, & Profeſſores Collegii hujuſmodi quæſtionem, & differentias omnes amicabiliter terminare cupientes, ad infraſcriptam ſub noſtro, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito devenerunt Concordiam, videlicet, quod Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis prædictæ contenti ſunt ſolvere, prout promiſerunt, Rectori, Presbyteris, & Profeſſoribus Collegii hujuſmodi ſupradicta 20. mill. ſcuta juxta formam, & tenorem mandatorum Regiorum ſupradictorum, cum prædicta declaratione, & obligatione, quod ſi Profeſſores hujuſmodi deſinant legere in ſupradictis Scholis ſupradictas lectiones, Rector Presbyteri, & Profeſſores hujuſmodi ſint contenti, prout ipſi ſunt, quod Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis hujuſmodi faciant legere dictas lectiones in dictis Scholis per alios Lectores ſpatio ſex annorum a die, quo Profeſſores prædicti amplius non legent, quibus ſex annis finitis, Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis hujuſmodi reſtituere teneantur dictas Scholas Rectori, & Presbyteris Collegii hujuſmodi. Inſuper quod ſi dicta viginti millia ſcuta ad perfectionem dictæ Fabricæ non ſufficient, Rectores, Presbyteri, & Profeſſores Collegii hujuſmodi non poſſint directe, vel indirecte, etiam dicto Philippo Rege jubente prætendere, & petere quidquam aliud, & ad hunc effectum renunciant omnibus mandatis Regiis ſuper hoc in futurum obtinen., & quovis modo expedien. Præterea quod Rector, Presbyteri, & Profeſſores hujuſmodi ſe obligent, prout ſe obligarunt, ad perficiendam Fabricam infra ſexdecim annos a die, quo iſte contractus ſortitus fuerit effectum ſuum, expendendo in illa pecunias, quas Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis hujuſmodi illis dabunt infra ſex annos, & ſi dictæ pecuniæ non ſufficient, debeant ſupplere de ſuo, & perficiant dictam Fabricam intra reliquos decem annos, qui ſuper ſunt pro complemento ſexdecim annorum, & pro dicto ſupplemento dicti Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii cedunt Rectori, Presbyteris, & Profeſſoribus Collegii hujuſmodi omne jus, ſi quod habent, ſuper dictis decem, & ſeptem millibus ſcutis pretii ſupradictarum Scholarum Collegii antiqui Artium, cum hoc tamen, quod per hanc ceſſionem nullum cenſeatur adquiſitum jus Univerſitati ſuper dictis 17. mill. ſcutis. Ac etiam quod ſi Rector, Presbyteri, & Profeſſores Collegii prædicti aliquo tempore deſinant legere dictas lectiones, teneantur reſtituere infra ſex annos, prout ſe obligarunt, dictæ Univerſitati ſine aliqua contradictione ſupradicta ſcuta viginti millia, & ſuam ratam quolibet anno nulla per Rectorem, Lectores, Deputatos, & Conſiliarios hujuſmodi præſtita fidejuſſione, vel facta obligatione. Et demum voluerunt, quod ſi in Fabrica dictarum Scholarum ſupradicta 20. mill. ſcuta non impenderentur, totum, quod ſupererit, ſit ſupradictorum Rectoris, & Presbyterorum dicti Collegii, & illud Univerſitati prædictæ reſtituere non teneantur, & aliàs, prout in Inſtrumento, ſeu ſcripturis deſuper confectis plenius dicitur contineri.

Confirmari petitur.

§. 3. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Rector, Lectores, Deputati, & Conſiliarii Univerſitatis, nec non Rector, Presbyteri, & Profeſſores Collegii hujuſmodi plurimum cupiant, ſupradictam Concordiam pro illius ſubſiſtentia, & validitate per Nos approbari, & confirmari. Ideo Nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate apoſtolica dignaremur.

Confirmatur.

§. 4. Nos igitur pacem, & unitatem, ſublatis diſcordiis, quantum in Nobis eſt, confovere, ipſoſque Rectorem, Lectores, Deputatos, & Conſiliarios Univerſitatis, nec

non

non Rectorem, Presbyteros, & Profeſſores Collegii hujuſmodi ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulos a quibuſvis excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati Concordiam prædictam, & inde ſequuta quæcumque, nec non Inſtrumentum, ſeu ſcripturas deſuper confectas, ac omnia, & ſingula in illis contenta licita tamen, & honeſta apoſtolica auctoritate tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti, etiam ſubſtantiales defectus, ſi qui in illis quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

Contraria tolluntur.

§. 5. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non dictæ Univerſitatis etiam juramento, confirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 1. Feb. 1611. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 1. Febr. 1611. Pont. Noſtri Anno Sexto.

CLXVIII.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Monetor Patriarcha Maronitarum, immutatos a ſuo Prædeceſſore Ritus reſtituat, & anathemate feriuntur, qui Maronitas Antiſtites in ſuæ juriſdictionis exercitio perturbant.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ven. Fratri Petro Patriarchæ Maronitarum Antiochenœ ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Patriarchæ Maronitarum ſtudium pro grege ſibi cōmiſſo.

FRaternitatis tuæ literas, quas Nobis detulit dilectus filius Chriſti ſervus Georgius Monachus, eo ſpiritualis letitiæ affectu accepimus, quo ſemper ſolemus, quæ ab iſta Eccleſia proficiſcuntur, ita Apoſtolicæ Sedi charitate conjuncta, ut diſjuncta intervallo temporum, operante ſcilicet divina gratia, ut qui in unitate fidei unum ſumus, locorum diſſidiis minime ſejungamur: ſed majori gaudio affecit cor noſtrum, quod ex eodem Georgio cognovimus, Fraternitatem tuam iſto in agro Dominico tuæ curæ commiſſo ſolicite verſari, ac dare operam, ut licet inter iſtas calamitates conſtitutus flens cogaris ſemina mittere, manipulos tamen, illoſque pleniores cum exultatione portare Domino poſſis. Quamobrem Nos ſolicitudinem tuam auctoritate divinitus attributa Beati Petri Sedi juvare cupientes, motu noſtro proprio, quæ tuæ Eccleſiæ in Domino utilia fore duximus, ſignificanda pro officii noſtri debito cenſuimus.

Recenſentur ritus nonnulli a defuncto Patriarcha immutati.

§. 2. Siquidem pervenit ad aures noſtras bo: me: Petro Patriarchæ deceſſori tuo viſum eſſe, nonnullos antiquos Eccleſiæ veſtræ mores mutare, quod ſane experientia docuit non ædificationi, ſed ſcandalo cedere: & quia multis factum eſt, non eſſe ab omnibus uſu receptum; ac propterea expedire duximus per Apoſtolicam Sedem tibi permitti ad priſtinas conſuetudines fideles iſtos reducere: Relatum eſt enim apoſtolatui noſtro, Patriarcham prædictum deceſſorem tuum voluiſſe carnibus more laicorum veſci Archiepiſcopos, & Epiſcopos, cum tamen a carnibus ex veteri conſuetudine perpetuo abſtinerent. Univerſæque nationi veſtræ quæ totam quadrageſimam in abſtinentia a vino, & piſcibus celebrabat, piſcium cibum, & potum vini permiſiſſe.

Et cum jejunium adventus Domini quadraginta diebus ageretur, neque illud ante meridiem ſolvere liceret, Patriarcham tamen prædictum novitio ritu a die feſto Sanctæ Barbaræ exordiendum decreviſſe.

Præterea in honorem Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli dies triginta, aut pauciores Maronitas jejunare conſueviſſe, ab eodem vero deceſſore tuo quindecim ſolos dies jejunandum conſtitutum eſſe, univerſi etiam refragante conſuetudine orientis. Cumque hebdomadam quadrageſimam præcedentem natio veſtra lacticiniis ſolis ſine carnibus tranſigere conſueverit, nunc carnibus veſci paſſim omnes ſolere.

Quod in benedicenda Menſa Sacerdos panem primum amplius non benedicit, neque adſtantibus tribuit, ſicut uſus erat, ſublato hoc etiam more multis in locis:

Quos, ut reſtituat, facultas ei conceditur.

§. 3. Quas quidem antiquas conſuetudines, quoniam nihil contra fidem catholicam habere dignoſcuntur, reſtitui, & ſervari, ut præfertur, libere poſſe quibuſcumque Decretis, Conſtitutionibus, & ordinationibus prædicti Patriarchæ contrariis non obſtantibus, auctoritate apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgemus.

Anathemate feriuntur Epiſcopos inexercitio ſua juriſdictionis perturbantes.

§. 4. Inſuper, quoniam ſic etiam expedire in Domino accepimus, ſub anathematis pœna prohibemus, firmis remanentibus Sacrorum Canonum, & apoſtolicarum Conſtitutionum pœnis, ne quiſquam impoſterum audeat fraternitatem tuam, tuoſque Succeſſores violenter inducere quovis modo ad promovendum aliquem ad dignitates, vel gradus, ſeu Ordines eccleſiaſticos, neve Epiſcopos, alioſque Prælatos eccleſiaſticos quomodolibet per ſe, vel alios impediat, quominus ſuam poſſint eccleſiaſticam juriſdictionem in ſubditos ſuos ubicumque locorum

Digitized by Google

rum intra fines ſui Territorii conſtitutos, juxta Sac. Canonum ſtatuta libere exercere.

Adhortatio ad Patriarchā Populos moneat, ne Maronitas moleſti ſint.

§.5. Preterea Sacrorum Canonum Decreta illa, quæ eccleſiaſticis perſonis in ſortem Domini vocatis debitum honorem habendum eſſe decernunt, ac graviſſimas pœnas tranſgreſſoribus irrigant, inviolata apud nationem veſtram vigere, ut par eſt, putabamus. Verum magno animi noſtri dolore accepimus, non raro contra illa committi, ac humani generis hoſtis ſuggeſtione tam ſeculares, quam Regulares eccleſiaſticas perſonas laicorum Maronitarum injuriis affici, ac violentas manus non raro perpeti, eoſdemque tanquam laicos tributis, & vectigalibus angariari, immunitatis divino jure illis conceſſæ, nulla habita ratione, propter quæ non dubitamus irrideri vos ab inimicis veſtris, & quod deterius eſt, divinam Majeſtatem graviſſime offendere, eſt ad iracundiam illam provocare. Quare fraternitatem tuam hortamur, & enixe in Domino requirimus, ut ſcelera hujuſmodi evellere a Populo iſto omnino procures, neque permittas illos in tantis afflictionibus Deum oblíviſci, ne aggravet in dies ſuper vos manum ſuam.

Derogatio contrariorū.

§.6. Non obſtantibus præmiſſis, & aliis contrariis quibuſcumque. Curet igitur fraternitas tua, zelo charitatis Dominicæ ſuper gregem iſtum, cujus Paſtor conſtituta eſt, ita in dies melius intendere, ut fructum, quem Dominus a Nobis expectat, accipiat, teque Regni cœleſtis muneribus abundantius donet, quod, ut per viſcera miſericordiæ ſuæ tribuere dignetur, ſupplices exoramus, & apoſtolicam benedictionem tibi iterum impertimur.

Datum die 14. Feb. 1611. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Sexcenteſimo Decimo Sexto Kalendas Martii Pontificatus noſtri Anno VI.

CLXIX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Fabritius Veroſpius Commiſſarius deputatur ad componendas lites exortas ſuper confinibus, & juribus paſcendi inter Civitates Reatinam, & Ducalem, necnon Univerſitates, & homines Terrarum Montis Leonis, & Leoniſſæ.

Dilecto Filio Magiſtro Fabritio Veroſpio in utraque Signatura noſtra Referendario.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte Fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Deputatio, de qua in Rubrica cum facultatibus neceſſariis.

§.1. UT omnibus controverſiis ſuper confinibus, & Juribus paſcendi inter dilectos filios Communitatem, & homines Civitatis Noſtræ Reatinæ ex una, ac Univerſitatem, & homines Civitatis Ducalis, ac Terræ Cantalicis ex altera locorum Pontis Curvi ſimiliter ex una, ac univerſitatem, & Homines Terræ Rocchæ Guilelmæ item ex altera, nec non inter univerſitatem, & homines Terræ Montis Leonis pariter ex una, & univerſitatem, & homines Terræ Leoniſſæ Status Eccleſiaſtici, & reſpective Regni Neapolitani ex altera ſimiliter partibus vertentibus finis perpetuus amicabiliter, quod & maxime cupimus, imponatur, ac de tua fide, prudentia, integritate, ac doctrina in aliis gravibus negociis Nobis probatis plurimum in Domino confiſi; Moto proprio, ac ex certa ſcientia, & matura deliberatione Noſtris, Te ad hoc negotium Commiſſarium Noſtrum Apoſtolicum deputamus, Tibique, ut ad loca differentiarum te perſonaliter conferas, committimus, & mandamus, & quaſcumque differentias, lites, ac controverſias tam confinium, quam Jurium paſcendi prædictorum, & alias quaſcumque inter utrumque Statum, ac ditionem temporalem, ſubditoſque prædictos concernentes audire, nec non cum Deputatis a dilecto filio nobili viro Petro de Caſtro Comite de Lemos ejuſdem Regni Neapolitani Prorege convenire, & cum eiſdem de his quæcumque neceſſaria, & opportuna tibi viſa fuerint, tractare, ac terminare, nec non tractatus, terminationes, & conventiones ad communem dictorum populorum utilitatem cum eiſdem Deputatis in ſcripturam redigere, & contractus ſuper eiſdem celebrare, quaſcumque Communitates, & homines Civitatum, Terrarum, & locorum Nobis, & Apoſtolicæ Sedi ſubditorum, pro obſervantia omnium, & ſingulorum quæ terminaveris, & ſtabiliveris obligando, & pro exequutione omnium, & ſingulorum præmiſſorum Univerſitatibus, & quibuſcumque perſonis ſubditis noſtris prædictis cujuſvis ſtatus, gradus, conditionis, & qualitatis, etiam quantumvis privilegiatis, & exemptis tam Eccleſiaſticis etiam Regularibus cujuſvis ordinis quantumvis exempti, quam laicis, & Baronibus, Comitibus, & Marchionibus, & aliis quibuſcumque, cujuſcumque dignitatis, & præheminentiæ, auctoritate noſtra, præcipere, & mandare, nec non etiam unum, vel plures Commiſſarios cum ſimili, vel limitata facultate deputare, & alias quaſcumque proviſiones, quæ tibi magis neceſſariæ videbuntur, facere, nec non ad pecuniarias tuo arbitrio applicandas, & corporales pœnas, earum exequutionem contra inobedientes, tranſgreſſores ordinationum tuarum, & ſimiliter contra eos, quos ex ſubditis noſtris aliquid innovaſſe, aut contraveniſſe conſtiterit, concordiis, & Tranſactionibus peractis, procedere, & non ſolum terminos finium locorum prædictorum, & illorum ſituationes, & recognoſcere, declarare ſed etiam in illis locis, in quibus terminorum veſtigia non apparebunt, novos terminos apponere, & conſtituere, & pœnas etiam graviſſimas contra amoventes, vel occultantes dictos terminos etiam pro tuo arbitrio imponere, atque in omnibus, & ſingulis prædictis ſummarie, ſimpliciter, &

de

de plano, ſola facti veritate inſpecta, ac omni, & quacumque appellatione remota etiam procedere, quoſcumque quavis auctoritate, & poteſtate fungentes citan., & ſub cenſuris, & pœnis arbitrio tuo ſimiliter moderan., & applican. inhibere, etiam per edictum publicum, conſtito tibi, quantum ſufficere videbitur de non tuto acceſſu, citare, attentata, innovata quæcumque revocare, & in priſtinum reſtituere, & ſingulis diebus, & horis etiam feriatis in honorem hominum procedere, & demum cætera omnia, & ſingula, quæ in præmiſſis, & circa ea neceſſaria quomodolibet fuerint, ſeu opportuna, etiamſi talia ſint, quod ſpeciali nota digna eſſent, & ſpecialem requirerent mentionem, facere, dicere, gerere, & exequi libere, & licite poſſis, & valeas, plenam, liberam, & abſolutam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Obſtantia tolluntur.

§.2. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac quarumcumque Civitatum, Terrarum, & locorum, ac Eccleſiarum Monaſteriorum, & Regularium locorum quorumcumque, etiam Juramento, confirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, Indultis, & literis apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 24. Maii 1611. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Maii 1611. Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

CLXX.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Mandatum Epiſcopo Ceneten., ac ejus in ſpiritualibus Vicario Generali, nec non Communitati, & Hominibus dictæ Civitatis, ne eorum quiſque aliquid ſuper appellatione cauſarum in præjudicium dictæ Eccleſiæ, & Sedis Apoſtolicæ innovare præſumat, ſed omnino Monitorium Clement. Papæ VIII. obſervari ſuper hac re emanatum curet.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven: Fratri Epiſcopo Ceneten., ac dilectis filiis ejus in ſpiritualibus Vicario Generali, nec non Communitati, & Hominibus Civitatis Ceneten., cæteriſque præſentes literas viſuris, lecturis, ſeu auditaris ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Recenſentur ea, quæ per Clementem VIII. geſta ſunt.

§. 1. Aliàs fel. record. Clemens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter ad tuenda ex paſtoralis muneris debito Sedis Apoſtolicæ, & Eccleſiæ Ceneten. jura, cum Civitas Ceneten. hujuſmodi etiam in temporalibus Epiſcopo Ceneten. pleno jure ſubjecta eſſet, prout ad præſens eſt, & ideo appellationes a ſententiis pro tempore a Tribunali Curiæ Epiſcopalis Ceneten. latis, etiam in cauſis mere prophanis tam Civilibus, quam Criminalibus ipſo jure ad Apoſtolicam Sedem devoluantur, & in cauſis hujuſmodi Eccleſia Ceneten. in quaſi poſſeſſione exiſteret, prout ad præſens etiam exiſtit, ne appellationes hujuſmodi ad alios quoſcumque, præterquam ad ipſam Apoſtolicam Sedem, a quoquam temere interponerentur, opportune providere volens, univerſos, & ſingulos Cives, Incolas, & Habitatores Civitatis Ceneten. prædicti Epiſcopi Ceneten. non ſolum ſpirituali, ſed etiam temporali juriſdictioni ſubjectos, per ſuas in hujuſmodi forma Brevis expeditas literas, ſub Dei Omnipotentis, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ac ſuæ indignationis, nec non excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, a quibus non niſi a ſe, & Sede prædicta præterquam in mortis articulo quiſquam abſolvi poſſet, monuit, iiſdemque univerſis, & ſingulis diſtricte præcipiendo mandavit, ne quiſquam eorum a quibuſvis ſententiis in Tribunali dictæ Curiæ Epiſcopalis, ſuper quibuſvis cauſis etiam mere prophanis tam civilibus, quam criminalibus, eo uſque latis, aut deinceps in perpetuum quandocumque ferendis, appellationes ad quoſcumque Judices ſæculares, etiam Principes, & Senatum, Rempublicam, ſeu quoſcumque alios, cujuſcum que illi gradus, dignitatis, & conditionis forent, etiam Ducali, Regali, vel Imperiali dignitate præfulgentes, interponere auderent, vel præſumerent, ſed ad ſe, & Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, Sanctamque Sedem Apoſtolicam, ad quos ſolos cauſarum dictarum appellationum cognitio pertinet, illas interponere omnino deberent, annullans etiam de plenitudine poteſtatis, ac Irrita declarans quæcumque Decreta, Leges, & Ordinationes in contrarium quomodolibet facta, ſeu tunc imposterum facienda, nec non appellationes ad prædictos, & alios quoſcumque interpoſitas, ſeu tunc interponendas cum omnibus inde ſequutis, & ſequuturis, ac illa, & illas nullius roboris, & momenti, ac minime attendenda eſſe, ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, & Delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere decernens, & alia diſpoſuit, & ordinavit, prout in literis prædictis Dat. apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Decembris 1600. Pontificatus ſui Anno Nono plenius continetur.

§.2. Cum autem, ſicut accepimus, nonnulli nedum contra dictarum literarum tenorem, & prohibitionem, ſed alia etiam attentare tractent, ſeu jam forſan attentaverint, in Sedis Apoſtolicæ prædictæ, & dictæ Eccleſiæ Ceneten., illarum quod jurium, & auctoritatis præjudicium,

Sed his non obſtantibus cum nonnulli aliqua attentaverint contra jura Sedis Ap., & Eccleſiæ Cenetenſis;

Nos

Digitized by Google

Paulus ſub graviſſimis pœnis ea, quæ a præd. Clemente ſtatuta ſunt, præcipit obſervari.

§. 3. Nos, quibus etiam pro noſtri paſtoralis officii debito incumbit omnium Eccleſiarum, & præſertim Sedis Apoſtolicæ jurium, & auctoritatis defenſio, iiſdem Clementis veſtigiis inhærentes, omnibus, & ſingolis perſonis in dictis literis expreſſis, aut quomodolibet comprehenſis, ſub eiſdem Dei Omnipotenti, ac Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, & noſtræ indignationis, nec non excommunicationis ipſo facto incurrendis pœnis, a quibus non niſi a Nobis, & Sede prædicta præterquam io mortis articulo conſtitutus quiſquam abſolvi poſſit, tenore præſentium mandamus, ne eorum quiſquam per ſe, vel alium, ſeu alios directe, vel indirecte, ſeu aliàs quomodolibet contra prædictarum literarum tenorem, aut aliàs quomodocumque, & qualitercumque quidquam facere, vel alio quocumque modo in Sedis Apoſtolicæ, & dictæ Eccleſiæ Ceneten., illarumque jurium, & auctoritatis præjudicium attentare, aut innovare præſumant: immo, ſi quid io contrariom jam forſan attentatom eſt, aut impoſterum attentabitur, vel innovabitur, illud etiam ex nunc, prout ex tunc poſtquam attentatom, ſeu innovatum fuerit, cum omnibus inde ſequutis, & ſequuturis de Apoſtolicæ plenitudine poteſtatis ſimilter tenore præſentium irritamus, & annullamus, ac nullius roboris, & momenti eſſe, ac fore;

Clauſulæ.

§. 4. Sicque per quoſcumque Judices ordinarios, & Delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quid quid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus, contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

Præſentibus publicandæ.

§. 5. Volomus autem, & apoſtolica auctoritate decernimus, ut præſentes literæ, ſeu illarum exempla in Urbe ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorom, vel in Civitate Ferrariæ affixæ ita omnes arctent, & afficiant, acſi unicuique perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Dat. die 21. Maii 1611. An. VI.

Datom Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 21. Maii 1611. Pontificatus Noſtri Anno Sextu. (a)

CLXXI.

Extenſio facultatum Nuncii apud Regem Hungariæ ad Regnum Bohemiæ, ad beneplacitum Pontificis.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Ven. Fratri Placido Epiſcopo Melfien. ad chariſſimum in Chriſto filium noſtrum Mathiam Hungariæ, & Bohemiæ Regem Illuſtrem Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Epiſcopus Melphienſis Nuncius deſignatus ad Regem Hungariæ.

§. 1. ALiàs Te ad chariſſimum in Chriſto filium Noſtrum Mathiam tunc Hungariæ Regem deſignatum noſtrom, & Apoſtolicæ Sedis Nuncium cum poteſtate legati de latere deſtinavimus, & ut quæ Regni Hungariæ, illiuſque Provinciarum, & locorum, ac perſonarum eorumdem ſaluti, & ſtatui opera tua conſuleretur, certas tunc expreſſas facultates conceſſimus, prout in aliis noſtris in ſimili forma Brevis ſub die 21. Auguſti 1608. expeditis literis plenius continetur.

Facultates ei ad Bohemiæ Regnum extenduntur.

§. 2. Cum autem, ſicut accepimus, idem Mathias Bohemiæ Rex creatus fuerit; Nos, ut perſonis ſimiliter prædicti Regni Bohemiæ, ac perſonarum, & locorum illi adjacentium opportune conſulere, teque erga illos utilem, & benignum exhibere poſſis, Tibi, quem apud eumdem Mathiam etiam Bohemiæ Regem noſtri, & Sedis Apoſtolicæ Nuncii, ut pareſt, munere fungi debere intendimus, eaſdem facultates tibi, ut præfetur, conceſſas, quas præſentibus pro expreſſis haberi volumus, in prædicto Bohemiæ Regno, ac Provinciis, & locis illi adjacentibus concedimus, Teque illis omnibus, & ſingulis, etiam in Bohemiæ Regno prædicto, ad Noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum uti, illaſque exercere libere, & licite poſſe decernimus, & declaramus.

Contraria tolluntur.

§. 3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 24. Maii 1611. An. VI.

Datum Romæ apod Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Maii 1611. Pontificatus Noſtri Anoo Sexto.

(a) Aliæ quoque ſimiles, ejuſdemque tenoris literæ expeditæ eadem die ſunt cum ſequenti Decreto, videlicet: *Volumus autem, & Apoſtolica auctoritate decernimus, ut præſentes literæ, ſeu illarum exempla ad valvas dictæ Eccleſiæ Ceneten. affixa, ita omnes arctent, & afficiant, acſi unicuique perſonaliter intimatæ fuiſſent.*

Finis Tomi Quinti Partis Tertiæ.

S. Benigni Monaſterium. 354. *a.* Abbatis juriſdictio in Oppida S. Benigni, Moutanari, Feleti, & Lombardoqi. *Ibid.*

Bernardus Cardinalis Maczicovvsky Epiſcopus Cracovienſis. 103. *b.* Decimas Agrorum Capitaneatus Lucovienſis pro vino, cera, & Oleo aſſignat. *Ibid.*

Bernardus de Vargas Procurator Generalis Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum. 79. *b.*

Bibliopolis non licet Miſſalia vendere niſi impreſſa ſint juxta eaemplar Typographiæ Vaticanæ. 55. *b.*

Biſuntina Univerſitas ſtudiorum. 368. *a.* Quare non fuerit erecta. 368. *b.*

Bononienſis Eccleſia in Archiepiſcopatum erecta. 90. *b.* Eique nonnollæ ſuffraganeæ Eccleſiæ aſſignatæ. *Ibid.*

Borromæjum Collegium a S. Carolo Papiæ erectum. 416. *b.* Conſtitutiones pro eo efformatæ. *Ibid.*

C

Camera Apoſtolica. 170. *b.* Revocantur eaemptiones nonnullæ a ſolotione onerom ei debitorum. *Ibid.* Pœnæ omnes maleficiorum penes eam deponendæ. 171. *b.*

Camerarius S. R. E. non poteſt cuiquam ullam aquæ Virginis partem ſine Pontificis licentia concedere. 281. *a.*

Cameræ Apoſtolicæ Auditor. 231. *b.* Poteſt cognoſcere cauſas criminales, quin incidat in irregularitatem. 232. *a.* Quæ ſint eius facoltates. 233. *a.* & *ſeqq.* Locum habet in Cappella Pontificia. 235. *b.*

Camillus Cardinalis Burgheſius. *vide Paolus V.*

Camillus Creſcentius Civis Romanus. 58. *a.*

Campi Orſeoli Caſtrum. 259. *a.* Ad Sedem Apoſtolicam pertinens. *Ibid.*

Campli Eccleſia, & Diœceſis erecta. 42. *a.* & *b.* Hortenſi unitur. 43. *b.*

Canonici. Non poſſunt a ſua Eccleſia inſimul abeſſe. 6. *b.* Nec eaercere ſua munia per ſubſtitutos, *Ibib.* Debent in Choro alte canere. 7. *a.* Si celebrandi cauſa recedunt a Choro diſtributiones quotidianas non amittunt. *Ibid.* Canonicus Fabricæ præpoſitus niſi Eccleſiæ inſerviat, moleſtandus amiſſione diſtributionum. *Ibid.*

Canonici Regulares Congregationis S. Salvatoris. 281. *b.* Si pro obtinendis Dignitatibus favores perquirant, ad eaſdem redduntur inhabiles. 282. *a.* Superiores vero, ſi illos promoveant, excommunicatinni ſubjaceut. *Ibid.* Ambitus vero ea ſolis oretenus precibus probatur. 282. *b.*

Cappuccinorum Ordo. 230. *a.* In Hiſpania poſſunt recipi Novitii non obſtante Conſtitutione Clementis VIII. *ibid.* Cappuccini vere ſunt Fratres Minores. 348. *b.* Eorumque Conſtitutiones Regulæ Sancti Franciſci conſentaneæ. 349. *a.*

Cardinales quæ, & quomodo Beneficia Eccleſiaſtica conferre poſſint. 374. *a.*

Carmelitis non licet ad Tribunalia ſæcularia appellare. 77. *b.* Exempti ſunt a ſolutione quartæ funeralium. 150. *a.*

Carmelitarum Diſcalceatorum Ordo Mendicantium Privilegiis gaudet. 18. *b.* Fratres hujus Ordinis poſſunt ubique de ſola Ordinarii licentia nova conſtruere Monaſteria. 167. *b.* Coogregatio S. Pauli erigitur pro Miſſionibus obeundis. 338. *a.*

Carolus Tit. S. Praxedis Card. Borromæus. 185. *b.* Collegium Doctorum Mediolani inſtituit. 186. *a.* Ejus Ortus, & adoleſcentia. 409. *b.* Cardinalis creatus Mediolanenſi Eccleſiæ præficitur. 409. *b.* Ejus virtutes. *Ibid.* Moritur. 412. *a.* Miraculis clarus. *Ibid.* SS. Catalogo adſcribitur. 414. *a.*

Carolus de Comitibus Vice-Legatus Avenionenſis. 65. *b.*

Carolus de Neufuille Galliarum Regis apud Sedem Apoſt. Orator. 297. *b.*

Carolus Emanuel Sabaudiæ Dux. 210. *b.* Zelus defendendi catholicam fidem. *Ibid.* Tres Decimæ ei conceduntur ab Eccleſiaſticis perſolvendæ. *Ibid.*

Carolus Gonzaga Clevei Dux. 355. *a.* Ei conceſſum Juſpatronatus ſuper Decanatu, & Cannnicatibus Collegiatæ Eccleſiæ de Cherville. 357. *a.*

Caſſioenſium Congregatio. 253. *a.* Septem Provinciæ Italiæ ei ſubiectæ. *Ibid.* Quot Definitores his in Provinciis ſint eligendi. 254. *a.* Abbatum electio a quibus, & quomodo ſit facienda. 254. *b.* Eorum munus quinquennio abſolvitur. *Ibid.* Conſtitutiones pro hac Congregatione efformatæ. *Ibid.*, & 256. *b.*

Caſtellæ Regni Epiſcoporum Vicarii, cæterique Officiales in ſacris conſtituti eſſe debent. 372. *b.*

Cathaloniæ Principatus Eccleſiaſticis interdictus uſus Archibuſiorum ad Rotam. 291. *a.*

Cenetenſis Civitas Epiſcopo etiam in temporalibus ſubiecta. 4. *a.* Epiſcopo demandatur, ut Vicarium, & Auditorem eligat qui cauſas cognoſcat in gradu appellationis a ſententiis a Vicario prolatis. *Ibid.*

Ceritaniæ Principatos Eccleſiaſticis prohibetur, quominus utantur Archibuſiis ad Rotam. 291. *a.*

De Charville Eccleſia in Collegiatam erecta. 355. *a.* Ei uniti quatuordecim Canonicatus Eccleſiæ de Roſoit. 356. *a.*

Chriſtophorus Clavius S. J. Kalendarium Gregorianum edit, ejuſque eaplicationes. 3. *a.* & *b.*

Ciſtercienſium Ordo. 88. *b.* Congregatio Sancti Bernardi in Hiſpaniis erecta *Ibid.* Capitulum Generale quolibet triennio celebrandum. *Ibib.* Reformatoris qualitates qoales eſſe debeant. *Ibid.* Quales etiam promovendorum ad Abbatias. 89. *a.* Alia Statuta in hac Congregatione obſervanda. *Ibid.*

Claudius Epiſcopus Regienſis Sedis Apoſtolicæ in Polonia Nuncius. 28. *a.*

Claudius Epiſcopus Placentinus. 156. *b.* Ei committitur cognitio cauſæ inter Gubernatorem Mediolani, & Flaminiam Cuſanam ſuper Feudo Chignoli. 157. *b.*

Clemens VIII. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem J. C., ejus mortem pro generis humani ſalute, aut Virginitatem Beatiſſimæ Mariæ ſevere animadvertendos ſtatuit. *pag.* 1. *a.* Et tamquam contra relapſos in hæreſim. *Ibid.* Kalendarium Gregorianum emendari cu-

curat. 3. *a.* Eoque approbato aliis uti vetat. 3. *b.* Philippi II. animam a quacumque cenſura ſolvit ob ſibi vindicata Eccleſiarum bona. 44. *b.* Miſſale Romanum reſtituit, & imprimi curat, 55. *b.* Clementinum Collegium Romæ erigit. 56. *a.* Monaſteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti Regni Poloniæ Ordinariorum Juriſdictioni ſubdit. 106. *a.* Litaniis Sanctorum, vel B. M. V. uti prohibet præter eas, quæ a Sac. Rituum Congregatione ſunt approbatæ. 129. *a.* Subſidium 18. millionum ſuper Eccleſiaſticis Regni Caſtellæ Philippo III. Hiſpaniarum Regi concedit. 283. *a.*

Clementinum Collegium Romæ erectum. 56. *a.* Clericorum Regularium de Somaſcha curæ commiſſum. 56. *b.* Monaſterium S. Angeli de Lanulis ei unitum. 58. *a.* Cæterorum Collegiorum privilegia conceſſa. 59. *b.* Cardinalis Protectoris facultates. 60. *a.*, *& ſeq.*

Clerici Regulares miniſtrantes Infirmis ad nullum alium Ordinem, neque Carthuſianorum tranſire poſſunt. 207. *a.*

Clerici Regulares Minores. 199. *a.* Eis conceditur Eccleſia S. Laurentii in Lucina de Urbe. 199. *b.* Huic Domui privilegia omnia, quibus fruuntur cæteræ Congregationis hujus Domus, conceduntur. 202. *a.*

Cluſium. 286. *b.* Tranſactio inita inter Commiſſarios Pontificios, & M. Ducis Hetruriæ ſuper confinibus, & aquis hujus Urbis, & Civitatis Plebis. *Ibid.*

Cœleſtinorum Ordo. 79. *a.* Monachi non poſſunt ad Tribunalia ſæcularia appellare. *Ibid. & pag.* 205. *a.* Eis privilegia omnia confirmantur. 204. *a.* Abbatis Generalis juriſdictio in omnia ſui Ordinis Monaſteria. 204. *b.* Capitulum Generale ſine ejus præſentia non celebrandum. 205. *a.* Huic Congregationi unitur Monaſterium Nurſinum 206. *b.*

Colonienſis Archiepiſcopus Statuta nonnulla edit pro reformatione Regularium utriuſque ſexus ſuæ Diœceſis. 274. *a. & ſeq.*

Colimbrienſe Collegium pro Militibus S. Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis erectum. 151. *a.* 419. *a.*

Compoſtellana Eccleſia. 50. *a.*

Conclaviſtarum privilegia. 144. *a & ſeqq.*

Confraternitates SS. Nominis Jeſu in Provinciis Regni Perù erectæ 11. *a.* Indulgentiæ Confratribus conceſſæ. *Ibid.*

Congregatio Boni Regiminis Communitatum Status Eccleſiaſtici. 290. *a.* Quæ ſint ejus facultates. *Ibid.*

Congregatio Cardinalium ſuper fontibus Urbis. 281. *a.* Nullam poteſt aquæ Virginis partem cuiquam concedere ſine licentia Pontificis. *Ibid.*

Cruciatæ privilegia. 388. *b.* Ex eleemoſynis occaſione hujuſmodi privilegiorum colligendis decem millia Ducat. Fabricæ Baſilicæ Vaticanæ addicta 389. *a.*

Cruciferorum Ordo. 66. *b.* Fratribus hujus Ordinis ambitus Dignitatum, & Officiorum interdictus. *Ibid.*

Culmenſe Monaſterium Ordinis S. Benedicti a Magdalena Mortang reſtitutum. 106. *a.*

Cyriacus Matthæjus ex præſcripto Hieronymi Cardinalis Matthæjum Collegium erigit. 160. *b.*

D

DOctrinæ Chriſtianæ Confraternitas. 284. *b.* Erigitur in Archiconfraternitatem. *Ibid.* Privilegia Confratribus conceſſa. 285. *a. & b.*

Dolana Studiorum Univerſitas. 368. *a.*

Dominicus Tit. S. Onuphrii Cardinalis Tuſcus. 290. *a.*

Dominicus Cardinalis Gymnaſios. 290. *a.*

E

ECcleſiaſtici teſtari non poſſunt favore illegitimorum. 198. *a.* Nec quodvis illicitæ negociationis genus exercere. 262. *b.* Sub pœna excommunicationis in Indiis Occidentalibus. 317. *a.*

Egitanienſis Eccleſia. 6. *a.* Epiſcopus Dubia nonnulla ſolvenda Sedi Apoſt. proponit. *Ibid.* Statuta nonnulla efformata pro Diœceſis regimine. *Ibid.*

Emanuel Philibertus Sabaudiæ Dux. 52. *a.* Nonnulla bona eccleſiaſtica ex hæreticorum manibus vindicat. *Ibid.*

Epiſcopus in Viſitatione uti ſuſpectus allegari, vel recuſari non poteſt. 8. *b.* Non poteſt licentiam denegare novas Regularium Domos erigendi, ſi conſtiterit poſſe illo ſine aliorum detrimento ſuſtentari. 14. *a.* Vicarium Generalem habere debet in ſacris Ordinibus conſtitutum. 372. *b.*

Erneſtus Archiepiſcopus Colonienſis S. R. I. Elector. 274. *b.* Statuta nonnulla efformat ſuper expenſis ab iis faciendis, qui Regularibus Ordinibus dant nomen. *Ibid.* Et ſuper Regularium Teſtamentis. *Ibid.*

Evangeliſta de Gabiano Commiſſarius Generalis Ordinis S. Franciſci. 247. *a.*

F

FAbritius Epiſcopus S. Severi Nuncius Apoſt. apud Helvetios. 242. *b.*

Fabritius Epiſcopus Civitatis Plebis. 259. *a.* Ei committitur, ut poſſeſſionem capiat Caſtri Camp. Orſeoli. *Ibid.*

Fabritius Veroſpius Audientiæ Contradictarum Auditor. 286. *b.* Tranſactionem init cum Commiſſariis Ferdinandi M. Ducis Hetruriæ ſuper confinibus, & aquis Urbium Civitatis Plebis, & Cluſii. *Ibid.*

Fenoviller Prioratus Ordinis S. Benedicti Seminario Tholoſano unitur. 122. *b.*

Ferdinandus II. Magnus Hetruriæ Dux. 286. *b.* Tranſactionem init cum Commiſſariis Pontificiis ſuper confinibus, & aquis Urbium Cluſii, & Civitatis Plebis. *Ibid.*

Flaminius Tit. S. Mariæ de Pace Cardinalis Platus 191. *b.*

Franciſcus de Queſada Canonicus Gaditenſis J. V. Doctor. 191. *b.*

B. Franciſca Romana. 311. *b.* Ejus genus, nativitas, & infantia. 312. *a.* Ejus virtutes. 312. *b. & ſeqq.* Domum pro Oblatis Congregationis Montis Oliveti in Urbe fundat. *Ibid.* Miraculis clara, dum viſit. 313. *b.* Ejus mors, & miracula poſt mortem. 314. *a. & ſeqq.* Super quibus fit inquiſitio, & Proceſſus. 314. *b.* SS. Albo adſcribitur. 315. *b.*

Dies

Dies Feſtus 9. Maii addictus 316. *a.*

Franciſcus Cardinalis Gioyoſa. 122. *b.* Seminarium Tholoſanum erigi curat. *Ibid.* Eidata ficultas Interdictum amovendi ab Urbe Venetiarum. 252. *a.*

Franciſcus de Bragantia Canonicus Elboreoſis. 289. *a.*

Franciſcus Ferran Abbas S. Vincentii de Cardona. 12. *a.*

Franciſcus Maria Cardinalis de Monte. 288. *b.*

Franciſcus Tit. S. Crucis in Hyeruſalem Card. de Avila. 191. *b.*

Franciſcus II. Vicecomes Mediolani Dux. 328. *a.*

Franciſcus Vieta quoddam Kalendarium edit illudque Gregorianum inſcribit. 3. *a.*

Fridericus Cardinalis Borromæus ſcholam Ambroſianam erigit. 185. *b.* Leges ei indicit. 186. *b.* Bibliothecam compsrat. *Ibid.* Conſtitutiones pro Collegio Papienſi efformat. 416. *b.*

Frumenta, aliaque hujus generis è Statu Eccleſiaſtico extrahere vetitum. 173. *a.* Sub pœna excommunicationis. 174. *b.*

G

Gabriel Cardinalis Paleottus Archiepiſcopus Bononienſis. 90. *b.*

Galliarum Regibus conceſſum jus nominandi ad, Eccleſias, & Monaſteria Britanniæ, & Provinciæ. 155. *b.*

Goana Eccleſia. 249. *a.* Canonici Officio S. Inquiſitionis addicti percipiunt diſtributiones quotidianas. *Ibid.*

Granatenſis Regni Eccleſiaſtici quas Decimas, & quomodo ſolvere debeant. 381. *a.*

Gregorius XIII. novum Kalendarium omnium emendatiſſimum confici curat. *pag.* 3. *a.* Parocbias in Regoo Valentiæ pro Mauris ad fidem chriſtianam converſis erigi mandat. 16. *a.*

H

Haſdrubal de Matthæis ex præſcripto Hieronymi Cardinalis Collegium Matthæjum fundat. 106. *b.*

Hebræi Romæ degentes Statuta nonnulla edi curant pro mulierum Dotibus. 400. *a.*

Henricus Epiſcopus Virdunenſis reformationem inter Monachos Congregationis SS. Vitoni, & Hydulphi inducere curat. 40. *b.*

Henricus IV. Franciæ Rex. 63. *a.* Collegium de Fixa Societatis Jeſu erigi curat. *Ibid.* Ordinem Militarem B. Mariæ de Monte Carmelo inſtituit. 297. *b.* De Baſilica Lateranenſi optime meritus. 359. *a.*

Herbipolenſis Epiſcopus Canonicatus pro Theologis reſervatos Juris Canonici Doctoribus conferre poteſt. 68. *b.*

Hercules Honoratus Monachi Dominus. 104. *b.* Monetur Epiſcopo Ventimilienſi opem ferat in estirpandis ab ejus Diœceſi uſuris. *Ibid.*

Hieronymus Cardinalis Matthæjus Ordinis Sancti Franciſci Protector. 15. *a.* Collegium Romæ erigi jubet. 160. *b.*

Hieronymus Cardinalis Pamphilius Pauli PP. V. in Urbe Vicarius. 164. *b.* Ordinis Minorum Protector. 401. *a.*

Hieronymus Tit. S. Suſannæ Cardinalis Ruſticuccius. 370. *a.*

Hieronymus Tit. S. Petri ad Vincula Cardinalis de Ruvere. 370. *a.*

Hippolytus Frigola Prior Collegiatæ B. M. de Cornella Elnenſis Diœceſis. 131. *a.*

Hippolytus Ravenna Prior Generalis Ordinis Heremitarum S. Auguſtini. 83. *b.*

Hiſpaniarum Regibus ſeu Magiſtris Militaris Ordinis de Monteſia conceſſum Juſpatronatus ad ſeptem Parochias Diœceſis Dertuſenſis. 278. *b.*

Horatius Lancellottus Cameræ Apoſtolicæ Auditor. 17. *a.*

Hoſpitale Cæcorum Pariſiis a S. Ludovico Rege erectum. 125. *b.* Quæſtus pro eorum alimonia conceſſus. 126. *a.* Privilegia huic Hoſpitali conceſſa. 126. *a.* & *b.* Confirmata. 359. *a.* & *ſeq.*

I

S. Jacobi de Calaff Eccleſia ad ſtatum ſæcularem reducta. 12. *a.* Ejus proviſio ſpectat ad Abbatem Monaſterii S. Jacobi de Cardona. 12. *b.* & 129. *b.*

Jacobus de Leo Abbas Monaſterii S. Mariæ in Venticano. 278. *a.*

Jeſus Chriſtus de Spiritu Sancto conceptus. *pag.* 1. *a.* Mortuus pro humani generis ſalute. *Ibid.* Qui ejus divinitatem negant, ſeverè ſunt puniendi. *Ibid.*

Indiarum Occidentalium Parochis vetitum, quominus majorem eleemoſynam ab iis exigant qui in Regularium Eccleſiis ſepeliuntur. 138. *a.* 248. *a.* 322. *a.* Epiſcopi vero munus conſecrationis ſuſcipere nequeunt, niſi in ipſis Indiis. 417. *b.* Poſſunt tamen Synodos Diœceſanos ad duodennium differre. 418. *b.*

Indulgentiæ nonniſi prævia Ordinarii licentia poſſunt publicari. 86. *b.*

Jeſuatorum Congregatio. 180. *b.* Religioſi etiam poſt emiſſam profeſſionem ſacris initiari non conſueverant. *Ibid.* Non promoti ad ſacros Ordines eiſdem gradibus fruuntur, ac promoti. 181. *b.* Aliæ Regulæ ab eis ſervandæ. 182. *a.* & *b.* Omnes qui idonei ſunt ad recitationem Horarum Canonicarum, eas tenentur recitare. 183. *b.* Omnes habilitati ad ſacros Ordines ſuſcipiendos. 184. *b.*

Innocentius PP. IV. Regulam a S. Alberto Patriarcha Carmelitis traditam confirmat. 18. *b.*

Innocentius PP. IX. Conſtitutionem Pii V. de non infeudandis Locis, & Terris Rom. Eccleſiæ declarat. 177. *b.*

Innocentius Tit. S. Thomæ in Parione Cardinalis Bubalus. 290. *a.*

S. Inquiſitionis officium. 227. *a.* Regularibus vetitum cognoſcere cauſis ſuorum ſubditorum ad illud pertinentes. *Ibid.* Superiores acta omnia ſuper iiſdem cauſis ad illud debent tranſmittere. 227. *b.*

Joannes Cuſanus Chignoli Feudum a Sede Apoſt. obtinet. 156. *b.*

Joannes de Nicolinis Ferdinandi M. Hetruriæ Ducis ad Paulum PP. V. Orator. 286. *b.*

Ioannes Epiſcopus Veglienſis Nuncius Apoſtolicus apud Elvetios. 13. *b.*

Joannes Fernandez de Pacecho Marchio villenæ Philippi III. Hiſpaniarum Regis apud Sedem Apoſt.

Apoſt. Orator. 251. a. Siciliæ Pro Rex 366. b.
Joannes Fridericus Abbas Fuldenſis. 363. b.
Joannes Garzias Millinua Nuncius Apoſtolicus in Regnis Hiſpaniarum. 279. b. Deinde S. R. E. Cardinalis. *Ibid.* Legatus Sedis Apoſtolicæ in Germaniam, & Hungariam cum ampliſſimis facultatibus. 306. a. & *ſeq.*
Joannis Dei Congregatio ad ſuſcipiendam infirmorum curam inſtituta. 363. b. Clemens VIII. prohibet, quominus Fratres ſacris initientur. *Ibid.* Paulus tamen V. concedit, ut in una quaque Domo ea his unus ad ſacros Ordines promoveatur. 364. a. Qui tamen ſi ab Ordine dimittatur, ſit ſuſpenſus. *Ibid.*
S. Joannis Hieroſolymitani Militia. 244. a. In promotionibus ad Magnam Crucem non antianitatis, ſed meritorum habenda ratio. *Ibid.* ei annuos redditus addicit Stephanus de Claramunt pro Triremium conſtructione. 263. a. Magiſterio unitur Bajulivatus Turcopilerii, donec Angliæ Regnum ad obedientiam S. A. revertatur. 304. a. Inter Bajulivos, Priores, & Fratres Magnæ Crucis præcedentia ſervanda juxta antianitatem receptionis Magnæ Crucis. 348. a.
Joſeph Velaminus Rutski Metropolita Ruthenorum. 137. b.
Jubilæum univerſale indictum. 338. b.
Julius Antonius Card. Sanctæ Severinæ Ordinis Baſilianarum Protector. 25. b.
Julius Epiſcopus Herbipolenſis. 68. b.

K

KAlendarium Romanum a Chriſtophoro Clavio juſſu Gregorii XIII. emendatum. 3. a. Alterius Kalendarii uſus interdictus a Clemente VIII. 3. b.
Kiovo Peczarenſis Archimandrita. *Vide* Pieczarenſis.

L

LElius Ballionus Prior Generalis Ordinis Fratrum Servorum B. Mariæ. 113. .
Laicis, dum divina officia celebrantur, in Preſbyterio ſtare non licet. 50. a. Neque Magiſtratibus Dignitatum Sedes, aut Canonicorum Stalla occupare. 50. b.
Lateranenſis Baſilica. 333. a. Quæ ſint Archipresbyteri facultates, & Juriſdictio. 333. b. Ei unitur Monaſterium de Claraco Agennen. Diœceſis. 359. b. Capitulum comprehenditur ſub Conſtitutione Clementis VIII. ſuper modo Indulgentias communicandi. 416. a.
Lateranenſium Canonicorum Congregatio. 178. b. In Definitorio quinque Vocales eligendi. *Ibid.* Qui vocem habent in Capitulis, & Dietis Generalibus. *Ibid.* Abbas Generalis quolibet triennio, & quidem alternatim eligendus. *Ibid.* Prælaturæ idoneis abſque nationum diſtinctione conferendæ. 179. a. Novitii quot, & quomodo recipiendi. *ibid.* Procurator Generalis nonniſi elapſo triennio poſt peractum officium in Abbatem Generalem eligendus. 179. b.
S. Laurentii in Lucina Eccleſia de Urbe. 199. a. Collegiata in ea ſupprimitur. 200. a. Clericis Regularibus minoribus conceditur. 200. b.
Laurentius Dreperius Avenionenſium apud Sedem Apoſtolicam Orator. 51. a.
Laurentius Tit. S. Laurentii in panc, & perna Card. Blanchettus. 191. b.
Legionis Regni Epiſcoporum Vicarii, cæterique Officiales in ſacris conſtituti eſſe debent. 372. b.
Leo PP. XI. 129. b. Ejus obitus, & Sepultura. *Ibid.*
Lucenſes admonentur violatæ eccleſiaſticæ Juriſdictionis. 240. b.
Lucretia Urbini Duciſſa. 34. a.
S. Lodovicus Franciæ Rex Hoſpitale trecentorum Cæcorum Pariſiis erigit. 125. b.
Ludovicus Bertrandus Ord. Prædicatorum Beatorum numero adſcribitur. 337. b. Miſſam, Officiumque de eo in Regno Valentiæ recitari poſſe conceditur. *Ibid.*
Ludovicus Epiſcopus Salamantinus. 352. b.

M

MAgdalena Mortang Abbatiſſa Monaſterii Culmenſis Ordinis S. Benedicti. 106. a. Reſtituit Monaſteria Culmenſe, & Turonenſe. *ibid.*
Magiſtratibus Communitatum, dum divina officia celebrantur, non licet in Presbyterio ſtare. 50. a.
Mapheus Archiepiſcopus Nazarenus Nuncius Apoſtolicus in Galliis. 230. b.
Marcellus Lantes Cameræ Apoſtolicæ Auditor. 232. a. Poſtea Tit. S. Quirici, & Julittæ Preſbyter Cardinalis, & Ordinis minorum Protector. 347. b.
Maria Virgo. *pag.* 1. a. Qui ejus Virginitatem negant, ſeverè ſunt puniendi. *ibid.*
B. Mariæ de Cornella Collegiata Eccleſia Elnenſis Diœceſis. 135. a. Prioris juriſdictio in Canonicos. 132. b.
B. Mariæ Fulienſis Congregatio. 40. a. Monachi hujus Congregationis ſi ad alium Ordinem tranſierint, ad eandem ſine Sedis Ap. licentia reverti nequeunt. *ibid.* Privilegia ei conceſſa. 213. b. Communicata privilegia cæterorum Ordinum regularium. 214. a. 217. a. Eximitur a quacumque juriſdictione Prælatorum Ordinis Ciſtercienſis, & Ordinariorum. 216. a. Eadem privilegia Monialibus quoque conceduntur. 239. a. & *ſeqq.* Monachis hujuſce Congregationis tantum licet conficere cereas bullas *Agnus Dei* nuncupatas. 303. b. De ſola Ordinariorum licentia poſſunt nova Monaſteria conſtruere. 344. a.
B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Ordo. 79. b. In Capitulo generali habito anno 1603. Fit Provinciarum diviſio. *ibid.* Et nonnulla condita fuerunt ſtatuta. 80. a. Privilegia huic Ordini conceſſa, & confirmata 224. b. Mercenarii non poſſunt recipere Fratres Ordinis Cappuccinorum, neque alterius ſtrictioris regulæ. 335. b.
B. Mariæ de Monte Carmelo Militaris Ordo in Galliis inſtitutus. 297. b. M. Magiſtro, & Militibus conceſſa privilegia. 298. a. & *ſeqq.* Regulæ pro hac militia efformatæ. 299. b.
B. Mariæ de Monteſia Militaris Ordo. 272. b. Hiſpaniæ Rex illius Magnus Magiſter *ibid.*
S. Mariæ de Las Hvolgas Hoſpitale extra Burgenſis Civitatis muros. 238. a. Nuncio Apoſtolico apud Regem Hiſpaniarum data commiſſio deputandi ejus Viſitatorem. *ibid.*

Ma-

Marianus tit. S. Marcellini, & Petri Cardinalis de Camerino. 290. *a.* Ordinis Minimorum Protector. 401. *a.*

Maronitarum Legati ad S. Apoſtolicam. 351. *a.* Monentur, ut novum eligant Patriarcham. *ibid.* Jubilæum, & Apoſtolica benedictio eis conceditur. 351. *b.* Maronitas Antiſtites in ſuæ juriſdictionis exercitio perturbantes anathemate feriuntur. 422. *a.*

Mathæii Collegii erectio. 160. *b.* Scholarium qualitates, & ſtudia. 161. *b.* Privilegia. 163. *b.* Vicarius Papæ ejus Protector, & Judex. 164. *b.*

Mathias Hungariæ Rex. 425. *b.*

Mauritius Cardinalis a Sabaudia. 403. *b.*

Maximilianus Archidux Auſtriæ. 244. *b.* Seminarium in Landgraviatu Alſatię erigi curat. *ibid.*

Militia S. Jacobi de Spatha. 77. *a.* Sacriſtæ habitum Militum deferre non debent. *ibid.* In quacumque Claſſe regni Hiſpaniarum Milites militaverint per quinquennium Commendas, & Beneficia conſequi poſſunt. 222. *a.* Cauſæ Militum a M. Magiſtro committi poſſunt duobus Militibus, qui in regio Conſilio locum habeant. 349. *b.*

Militia SS. Mauritii, & Lazari erecta. 20. *a.* Privilegia conceſſa. 20. *b.* & *ſeqq.* Milites conjugati non poſſunt frui penſionibus. 21. *a.* Nonnulli Prioratus Ducatus Sabaudiæ ei uniuntur. 51. *b.*

Minimorum Ordo. 158. *b.* Capitulum Generale quolibet ſexennio celebrandum. *ibid.* Correctoris, & Procuratoris Generalis officia eodem tempore concludenda. 159. *a.* Provincialium triennio. *ibid.* Correctorum Domorum anno. *ibid.* Conventus Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio nationi Gallicanæ addicitur. 218. *b.* ſoli Correctori Generali ſubjicitur. 219. *a.*

Miniſtrantium infirmis Ordo. 115. *b.* Poſſunt Novitios recipere non expectato capitulo Generali, vel Provinciali. *ibid.*

Minoritæ, ſeu Ordo minorum S. Franciſci. Qui bona ad Conventus Reformatorum ſpectantia celant, pœnis coercendi. 15. *a.* Opera Miſſarum ex piorum eleemoſynis fundata in Eccleſiis Monialium de Obſervantia, ad Eccleſias Fratrum ejuſdem Ordinis translata. 37. *a.* Moniales vero non tenentur ſolvere niſi eleemoſynam manualem. *ibid.* Quæ forma ſervanda ſit a Reformatis in novitiorum receptione. 39. *b.* Miniſtri Generalis auctoritas ſupra Reformatos. 246. *b.* & *ſeqq.* Commiſſarii Generalis. 247. *a.* Fratres Tertii Ordinis Regni Franciæ ſunt ſub obedientia Magiſtri Generalis Ordinis minorum. 345. *a.* Habitum coloris a Minimis diſtincte geſtare debent. 400. *b.* Suumque eligere Provincialem. 407. *b.* Cardinalis Protectoris Ordinis facultates quæ ſint. 347. *b.* & *ſeqq.*

Miſſale Romanum a Pio V. emendatum. 55. *a.* A Clemente VIII. reſtitutum, impreſſumque. 55. *b.*

Monachi Congregationis B. Marię Fulienſis. 40. *a.* Si ad alium Ordinem tranſierint, ad ſuam Congregationem redire nequeunt, inconſulta Sede Apoſtolica. 40. *a.*

Monaſteria Monialium. Quibus de cauſis liceat Regularibus ad hæc Monaſteria accedere. 37. *b.*

Moniales. In nonnullis Portugalliæ Monaſteriis nondum earum numerus præfinitus. 2. *a.* Statuitur definiri juxta Decreta Concilii Tridentini. 2. *b.* Quod perficiendum committitur locorum Ordinariis, tanquam delegatis S. Sedis. *ibid.* Mulieres abutentes licentiis ingrediendi Monaſteria Monialium ſubſunt cenſuris. 346. *a.* Moniales Confeſſarium ex privilegio Cruciatę eligere nequeunt. 352. *b.*

N

NOminis SS. Jeſu Confraternitates in Provinciis Regni Perù inſtitutæ. 11. *a.* Privilegia, & Indulgentiæ Confratribus conceſſa. *ibid.*

Nonantulanum S. Silveſtri Monaſterium. 34. *a.* Data poteſtas ſubditis Monaſterii hujus bona precariata affrancandi. *ibid.* Pecuniæ ex hujuſmodi affrancatione provenientes a ſuperiore Monaſterii inveſtiendæ. 35. *b.*

Nonnius Epiſcopus Egitanienſis Dubia nonnulla pro Capituli, Eccleſiæque ſuæ regimine Sedi Apoſtolicæ proponit. 6. *a.* & *ſeqq.*

Nutrix. Catholicorum filii hæreticis nutricibus non tradendi. 39. *b.*

O

OCtavius Cardinalis Bandinus tit. S. Sabinæ. 290. *a.*

Octavius Taſſanus Preceptor Ord. S. Spiritus. 168. *b.*

P

PArentinus Epiſcopus. 67. *b.* ſuper caſtra Urſiniæ, & S. Vincentii omnimodam juriſdictionem exercet. *ibid.*

Parochus non poteſt majorem eleemoſynam ab iis accipere, qui in Regularium Eccleſiis ſepulturam eligunt. 38. *a.* & *b.*

S. Pauli Decollati Clericorum Regularium Congregatio. 397. *b.* Poſſunt ubique nova loca recipere de ſola Ordinariorum licentia *ibid.* Collegium Taurini inſtitutum. 403. *a.*

Paulus IV. in negantes Trinitatem, aut Jeſu Chriſti divinitatem ſeverè animadvertendum eſſe decernit. *pag.* 1. *a.* Ac etiam contra negantes Virginitatem B. Mariæ Virginis. *ibid.*

Paulus PP. V. 137. *a.* Quoto tempore Pontificatum tenuerit. 137. *b.* Moritur, corpuſque in Baſilica Liberiana tumulatur. *ibid.* Jubilæum univerſale indicit. 138. *b.* Cuicumque Conventui, & Domui Regulari certum Religioſorum numerum vult aſſignari. 166. *b.* Exemptiones qualcumque non ſolvendi Cameræ Ap. onera revocat. 170. *b.* Conſtitutionem Pii V. de non infeudandis locis, & terris Rom. Eccleſiæ confirmat. 172. *b.* Conceſſas Regularibus indulgentias revocat, novaſque eis concedit. 207. *b.* Cardinali de Joyoſa facultatem impertitur abſolvendi Venetos a cenſuris. 252. *b.* Taxam pro Tribunalibus Criminalibus Urbis a Pio IV. præſcriptam ſervari mandat. 302. *a.* B. Franciſcam Romanam SS. Catalogo adſcribit. 311. *a* Maronitis Jubilæum concedit. 350. *b.* Item & Polonis. 371. *a.* Indis etiam Peruanis. 406. *a.*

Paulus Epiſcopus Bovinenſis apud Carolum Emanuelem Sabaudiæ Ducem Nuncius Apoſtolicus. 39. *b.* Ei committitur ut prohibeat. quominus in locis Pinerolii catholicorum filii hæreticis nutricibus tradantur. *ibid.*

Peris

Peris Præpoſitura Ord. S. Benedicti in Londgraviatu Alſatiæ. 244. b.

S. Petri Baſilica. 352. a. Ejus fabricæ addicuntur decem mille ducati aurei ex eleemoſynis occaſione Cruciatæ colligendis. ibid. & 389. a.

Petrus Capuccinus ab Agellis Cœleſtinorum Abbas Generalis. 79. a.

Petrus Cardinalis Aldobrandinus S. R. E. Camerarius. 57. a. Sedis Apoſtolicæ in Galliam Legatus. ibid. Collegii Clementini Protector. 60. a.

Petrus Hernandez de Azevedo Gubernator Mediolani. 156. b.

Petrus Paulus Creſcentius Cameræ Apoſtolicæ Auditor. 231. b.

Petrus Patriarcha Maronitarum. 351. a. Monetur, immutatos a ſuo anteceſſore Ritus reſtituat. 422. a.

Philippus III. Hiſpaniarum Rex 44. b. A cenſuris abſolvitur ob non reſtituta ex Philippi II. voluntate Eccleſiis bona, quæ ille ſibi vindicaverat. ibid. Parochias in Regno Valentiæ pro Mauris neo-converſis erectas dotari curat. 191. a. Ei conceditur ſubſidium 18. millionum ab Eccleſiaſticis Regni Caſtellæ perſolvendum. 283. a. Atque etiam facultas creandi cenſus ſuper bonis ſtabilibus Menſarum magiſtralium Militiarum de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara. 336. a. Qui tamen infra 20. annos debeant extingui. 337. a. Beati Caroli Borromæi Canonizationem promovet. 413. b.

Pieczarenſis Archimandria qua lege ſit Metropolitanæ Ruthenorum Eccleſiæ unita. 18. a.

Philippinæ inſulæ. 111. a. In iis propagatur chriſtiana fides 111. b. Indulgentiæ nonnullæ earum incolis conceduntur. 112. a. & b.

Pius PP. IV. taxam in Tribunalibus Criminalibus Urbis ſervandam præſcribit 301. b.

Pius V. Miſſale Romanum emendari curat. 55. a. Conſtitutionem edit de locis, & terris Rom. Eccleſiæ non infeudandis. 177. b.

Placidus Epiſcopus Melphienſis Pauli V. ad Mathiam Hungariæ Regem Nuncius 425. b.

Polonia. Eccleſiaſtici in Comitiis locum obtinentes, ſententiam in cauſis Bellicis, & Criminalibus ferre poſſunt, quin irregularitatem incurrant. 17. b. Polonis conceſſum a Paulo V. Jubilæum. 371. a.

Pompejus tit. S. Balbinæ Cardinalis Arigonius. 191. b.

Portugalliæ Regnum. 2. a. Commiſſum Collector. Generali ſpoliorum ad Cameram Ap. pertinentium, ut Monialium numerum in Monaſteriis præſcribat ad formam Concilii Tridentini. 2. b. Abſolutio, & venia generalis conceſſa converſis a Judaiſmo ad fidem chriſtianam. 73. b.

Prædicatorum Ordo. 112. b. In Inſulis Philippinis & in Eccleſia a ſuperioribus eligenda conceditur Altare Privilegiatum ad inſtar Altaris S. Gregorii. 113. a. Fratribus vetitum pro conſequendis in Ordine Prælaturis ſæcularium favores perquirere. 293. b. & ſeqq.

Protomedicus Urbis 114. a. Ejus facultates, & privilegia. 114. b.

Prothonotarii Apoſtolici honorarii Canonicis, & Epiſcoporum Officialibus præcedere non poſſunt. 49. b.

Phyſicorum Urbis Collegium. 114. a. Quæ ſit ejus juriſdictio in Medicos, & Aromatarios, ibid.

R

Ravennatenſi Eccleſiæ ſuffraganeæ aſſignatæ 92. b. 97. b. Diœceſis fines. 98. b.

S. Raymundus de Pennafort Ordinem B. M. de Mercede Redemptionis Captivorum inſtituit. 234. b.

Regulares, Parochos vocare debent, prius quam cadavera non Regularium ad ſuas Eccleſias deferant. 10. b. Et Parochiæ tertiam partem funeralium, ſeu id, quod loci conſuetudo tulerit, ſolvere. ibid. Poſſunt ad Sedem Ap. appellare, ſi Ordinarii locorum licentiam eis denegent novos erigendi Conventus, in quibus Regulares ſine aliorum detrimento poſſunt ſuſtentari. 14. b. Quibus de cauſis poſſint ad Monialium Monaſteria accedere. 37. b. Unam tantum Confraternitatem, ſeu Congregationem ſuis in Eccleſiis poſſunt erigere, & quidem de licentia Ordinarii. 85. b. ſuperiores non poſſunt cognoſcere ſuorum ſubditorum cauſas, quæ pertinent ad Tribunal S. Officii. 227. a. & ſeqq. Regulares ſi intra Clauſtra degunt, fori privilegio gaudent. 282. b. In Indias Occidentales ad Miſſiones peragendas quaecumque pergere poſſunt. 318. a Pergere tamen recta debent. 364. b. Confeſſarium ex privilegio Cruciatæ eligere nequeunt. 352. b. Suis in Domibus Lectiones linguarum Hebraicæ, Græcæ, & Arabicæ debent inſtituere pro Miſſionibus peragendis. 398. a. Studentibus privilegia conceduntur. 398. b.

Rhodanus fluvius. 51. a. Leges pro aggerum conſervatione ſancitæ. ibid.

Romanæ Eccleſiæ terræ, & loca non infeudanda. 177. b.

Romanorum Civium privilegia. 197. a. Si ab inteſtato moriantur, eorum bona ad eos deveniunt, qui ſunt legitimi hæredes. 198. b.

Roſſilionis Principatus Eccleſiaſticis interdicitur uſus Archibuſii ad Rotam. 291. a.

Rutheni. Kiovenſi Eccleſiæ Abbatia Pieczarenſis quomodo ſit unita. 18. a. Metropolitæ conceſſa facultas inſtituendi, & conſecrandi Epiſcopos ſui Ritus. 137. b.

Ryſeb Oppidum Conſtantienſis Diœceſis. 13. b.

S

Sabaudiæ Duces perpetui Magiſtri Militiarum SS. Mauritii, & Lazari. 21. a.

Scipio Cardinalis Burgheſius 333. a. Archipresbyter Baſilicæ Lateranenſis. ibid.

Scipio Piccolomineus Dominus Caſtri Campi Orſeoli. 259. a.

Sebaſtianus Covarruvias. 1–. a. Ei commiſſa erectio. & dotatio Parochiarum pro Mauris ad fidem chriſtianam converſis in Diœceſi Valentina. ibid.

Sergius Archiepiſcopus Damaſcenus Maronitarum ad Sedem Apoſtolicam Legatus. 351. a.

Servitarum Ordo. 113. b. Fratres non poſſunt appellare ad Tribunalia ſæcularia. ibid.

Siciliæ Regni Eccleſiaſtici pecunias nonnullas Regi offerunt. 154. a. 366. b. Eis interdicitur, quominus animalia agrorum culturæ utilia mactent. 250. b. 279. b.

Sigiſmundus III. Poloniæ Rex. 17. b. Ex præſcipto

pto Annæ Jagellonæ tres Canonicatus erigit in Eccleſia Barenſi. 103. a. reſervato ſibi jure Sacellanos nominandi. ibid. B. Caroli Borromæi Canonizationem promovet. 413. b.
Societas Jeſu. Collegium in Oppido de Fixa erectum. 62. b. Ei unitur Prioratus S. Jacobi ejuſdem Oppidi. 63. b.
Somaſchæ Congregationi commiſſa cura Collegii Clementini de Urbe. 56. b. Communicantur privilegia Ordinum mendicantium excepta exemptione a juriſdictione Ordinariorum. 289. a.
Sorbonici Collegii Theologis conceſſus uſus Rochetti, & ſuperpellicei. 238. b.
S. Spiritus in Saxia de Urbe Archioſpitale. 109. a. Cauſæ ad illud ſpectantes a Vicario PP. cognoſcendæ. 109. b. 209. a. & ſeqq. Erecta in illo Menſa nummullaria. 168. a. Statutis ad id certis legibus. 168. b.
S. Spiritus Militaris Ordo in Galliis inſtitutus 300. b. In eo exteri quoque poſſunt adſeribi. ibid. Regi Franciæ conceſſa facultas formandi nova ſtatuta pro hoc Ordine. 305. b.
S. Stephani Equeſter Ordo. 319. b. Militibus conceſſum privilegium obtinendi penſiones eccleſiaſticas, eaſque transferendi uſque ad ſummam 200. Ducatorum. ibid. Atque etiam uſque ad ſummam 400. Ducat. 320. b. Milites tenentur ſubſidium pro expenſis aggerum Civitatis Lucanæ ſolvere. 402. a.
Stephanus de Claramont Bajulivus Caſpis redditus nonnullos donat Hoſpitali S. Joannis Hieroſolymitani pro Triremium conſtructione. 263. a. & ſeqq. Apoſtolica auctoritate confirmatur Donatio. 271. b.
Stephanus Epiſcopus Ventimilienſis. 105. a. Ei commiſſum, ut uſuras a ſua Diœceſi extirpet. ibid.

T

DEl Tardon Eremus Congregationi Italo-Hiſpanæ Ord. S. Baſilii unita. 25. a.
Theodorus de Savoca Abbas Gen. Ordinis S. Baſilii Magni. 195. a.
Teſtatorum voluntas inconſulta Sede Apoſtolica non eſt immutanda. pag. 7. b.
Tinecenſe Monaſterium Ordinis S. Benedicti. 153. b. Monachi ſibi aſſerunt jus Abbatem eligendi. ibid.
Toletana Synodus anni 1566. præſcribit, ut Judices Eccleſiaſtici in ſacris Ordinibus ſint conſtituti. 372. b.
Tholoſanum Seminarium. 122. b. Ei unitur Prioratus de Fenovillet. ibid.
Turunenſe Monaſterium Ordinis S. Benedicti a Magdalena Mortang reſtitutum. 106. a.
Tribunalia Romana. 301. b. Taxam pro Criminalibus præſcripſit Pius IV. ibid.
S. Trifonis Eccleſia in Urbe Roma. 5. a. Ab ea abdicata cura animarum, quæ ad Eccleſiam S. Auguſtini transfertur. ibid.
SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Ordo. 295. b. Fratres, qui ad infidelium partes pergunt, poſſunt Chriſtianorum confeſſiones excipere. 296. a. A cenſuris, nonnulliſque aliis a reſervatis caſibus abſolvere in foro conſcientiæ ibid. Atque etiam Presbyteros ab irregularitate. Ibid. Paramenta Eccleſiaſtica benedicere ibid. Alia etiam privilegia, & facultates eis conceduntur. ibid. Reformati Diſcalceati hujus Ordinis inter Ord. Mendicantes adſcripti. 387. a. Eiſque eorumdem Ordinum privilegia communicantur. ibid. Congregatio ex hujuſmodi Reformatis in Regnis Hiſpaniarum a Clemente PP. VIII. erecta. 389. b. Capitulum Provinciale quolibet triennio celebrandum. ibid. Duæ Provinciæ in ea erectæ. 390. b. Vicarii Generalis gubernio ſubjicitur; Victrius vero Miniſtro Generali Ordinis 391. a.
Tunonii erectum Albergamentum ſcientiarum, & artium 119. a. & ſeqq. Erecta quoque Confraternitas ad procurandam Hæreticorum converſionem 129. Conceſſa ei facultas eleemoſynas quærendi. ibid.
Turcopilerii Bajulivatus unitur Magiſterio S. Joannis Hieroſolymitani. 304. a.
Typographia Vaticana. 55. b. In ea impreſſum Miſſale Romanum emendatum ex præſcripto S. Concilii Tridentini. ibid.

V

VAlentiæ Regni Parochiales Eccleſiæ pro novis Chriſtianis erectæ. 118. a. Non ſolum indigenis, ſed etiam alienigenis conferendæ. 220. a.
Valentina Diœceſis. 16. a. Gregorius XIII. novas Eccleſias Parochiales pro Mauris ad fidem chriſtianam converſis erigi, dotarique curavit. ibid.
Vaticana Baſilica. 388. b. Ejus Fabricæ addicta decem millia Ducat. ex eleemoſynis Cruciatæ colligendis. 389. a.
Vaticana Bibliotheca. 278. a. Ei unitur Monaſterium S. Mariæ de Venticano. ibid.
S. Ubaldi feſta dies 16. Maii celebranda. 160. a.
Vicario Generali Epiſcopi locus competit ſuper omnes Capitulares in Proceſſionibus, dummodo Canonici ſacris veſtibus parati non incedant. 7. a. Debet eſſe in Sacris Ordinibus conſtitutus. 372. b.
S. Vincentii de Cardona Monaſterium. 12. b. Ad Abbatem ſpectat proviſio Eccleſiæ S. Jacobi de Calaff. ibid.
Virginis aquæ fons. 281. a. Abſque ſpeciali Pontificis mandato nemini licet aliquam hujus aquæ partem cuiquam concedere. ibid.
SS. Vitoni, & Hydulphi Ordinis S. Benedicti erecta Congregatio. 40. b. Eique Caſſinenſium privilegia communicata. 41. a.
Ulyſſipone erectum Italorum Hoſpitale. 245. a. Ei addicuntur pecuniæ nonnullæ ab Alberto Cardinali de Auſtria. 245. b.
Wratiſlavienſi Epiſcopo conceſſa facultas Eccleſiaſticos cogendi ad ſolutionem ſubſidiorum pro erectione Seminarii Diœceſani. 177. a.
Urſuriæ Caſtrum omnimodæ Parentini Epiſcopi juriſdictioni ſubjectum. 67. b.

F I N I S.

598081

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google